

Medicinae libri octo ex recensione Leonardi Targae. Quibus accedunt ... annotationes criticae ... tabulae characterum, ponderum, mensurarum, aliae ... indices materiae medicae Celsianae, rerumque / A. Corn. Celsi.

Contributors

Celsus, Aulus Cornelius, fl. 1st cent.
Milligan, Edward, 1784-1833.
Royal College of Physicians of Edinburgh

Publication/Creation

Edinburgh : MacLachlan and Stewart, 1831.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/ft28jgua>

Provider

Royal College of Physicians Edinburgh

License and attribution

This material has been provided by This material has been provided by the Royal College of Physicians of Edinburgh. The original may be consulted at the Royal College of Physicians of Edinburgh. where the originals may be consulted.

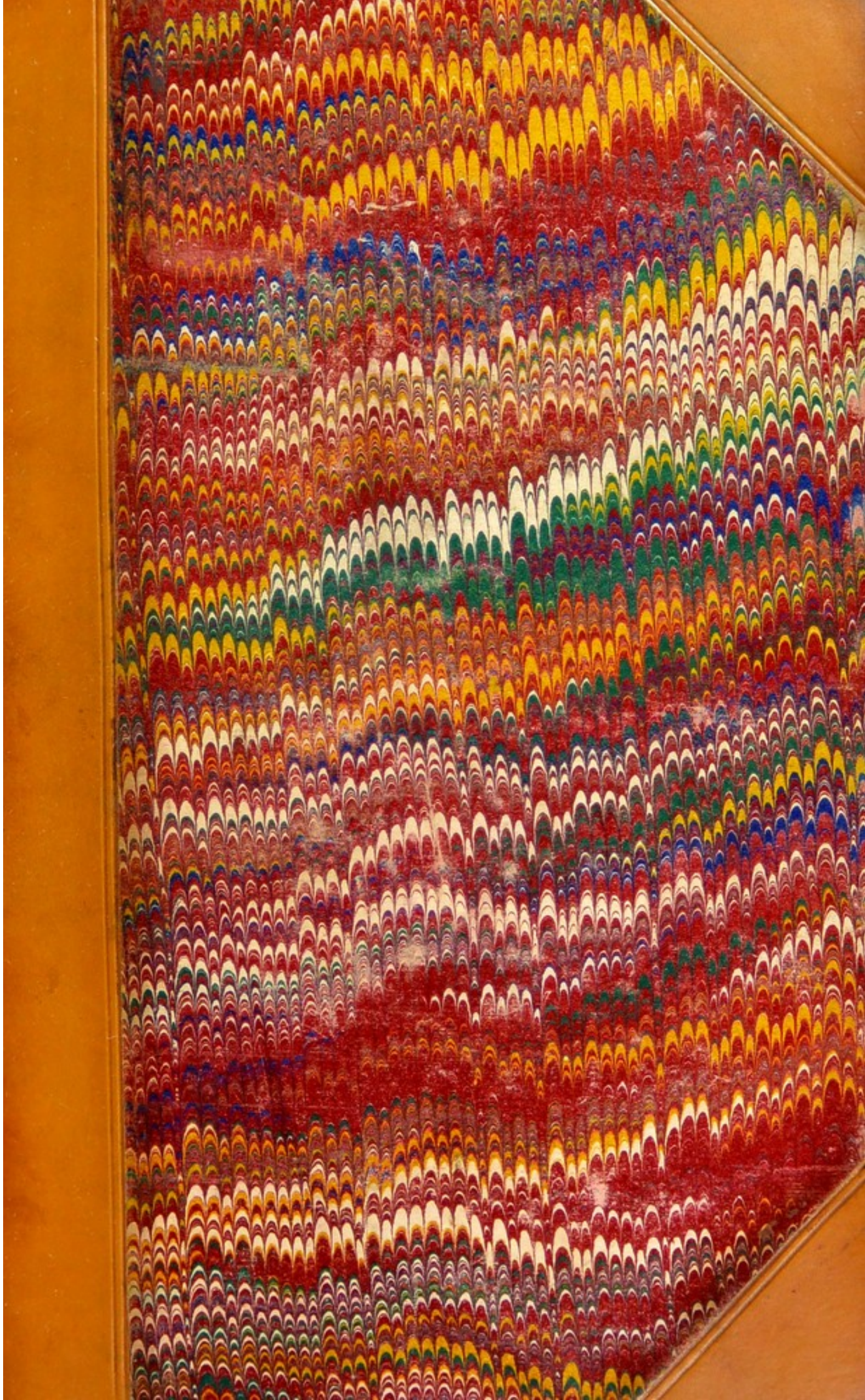
This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

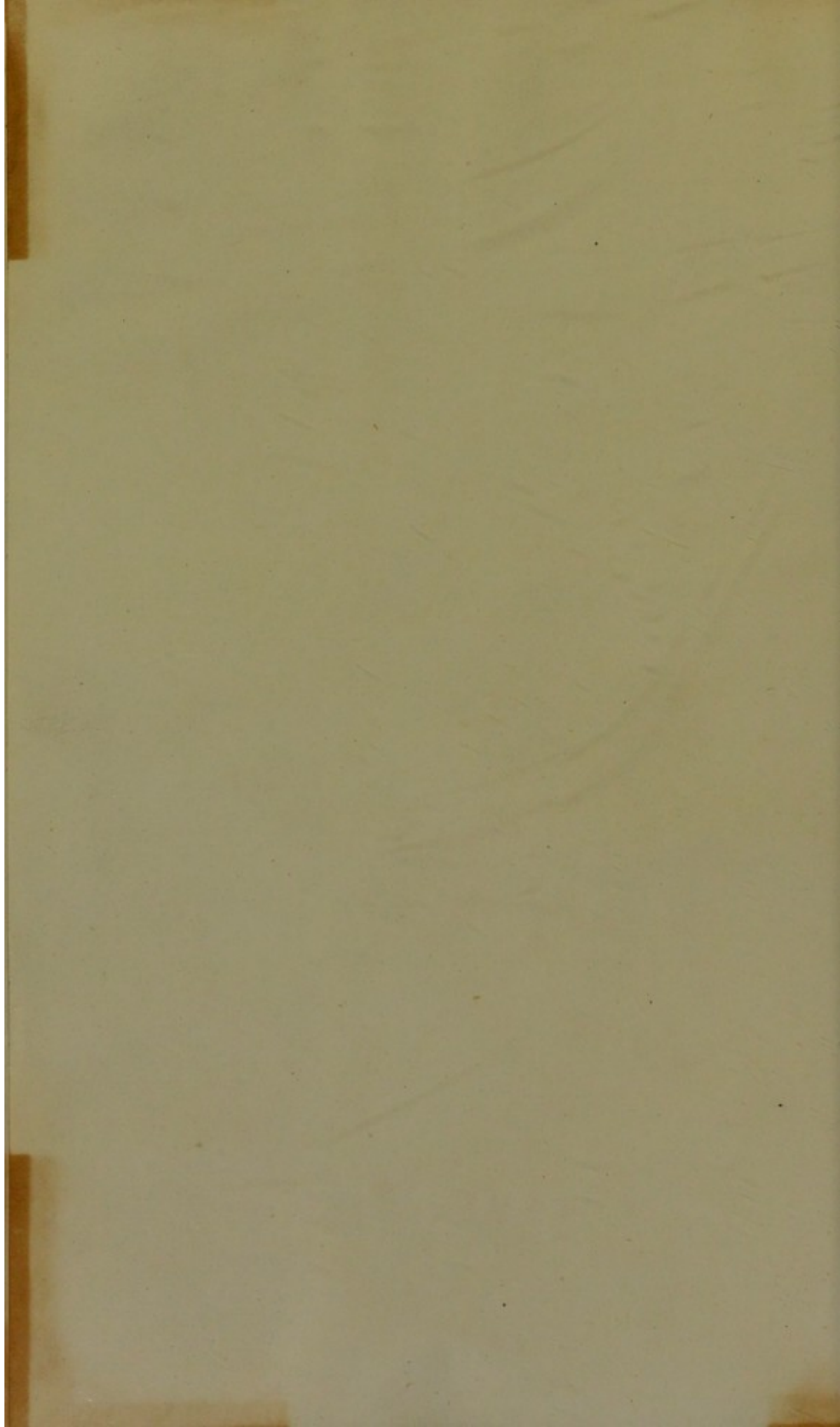

Ry. 11

R11968 .

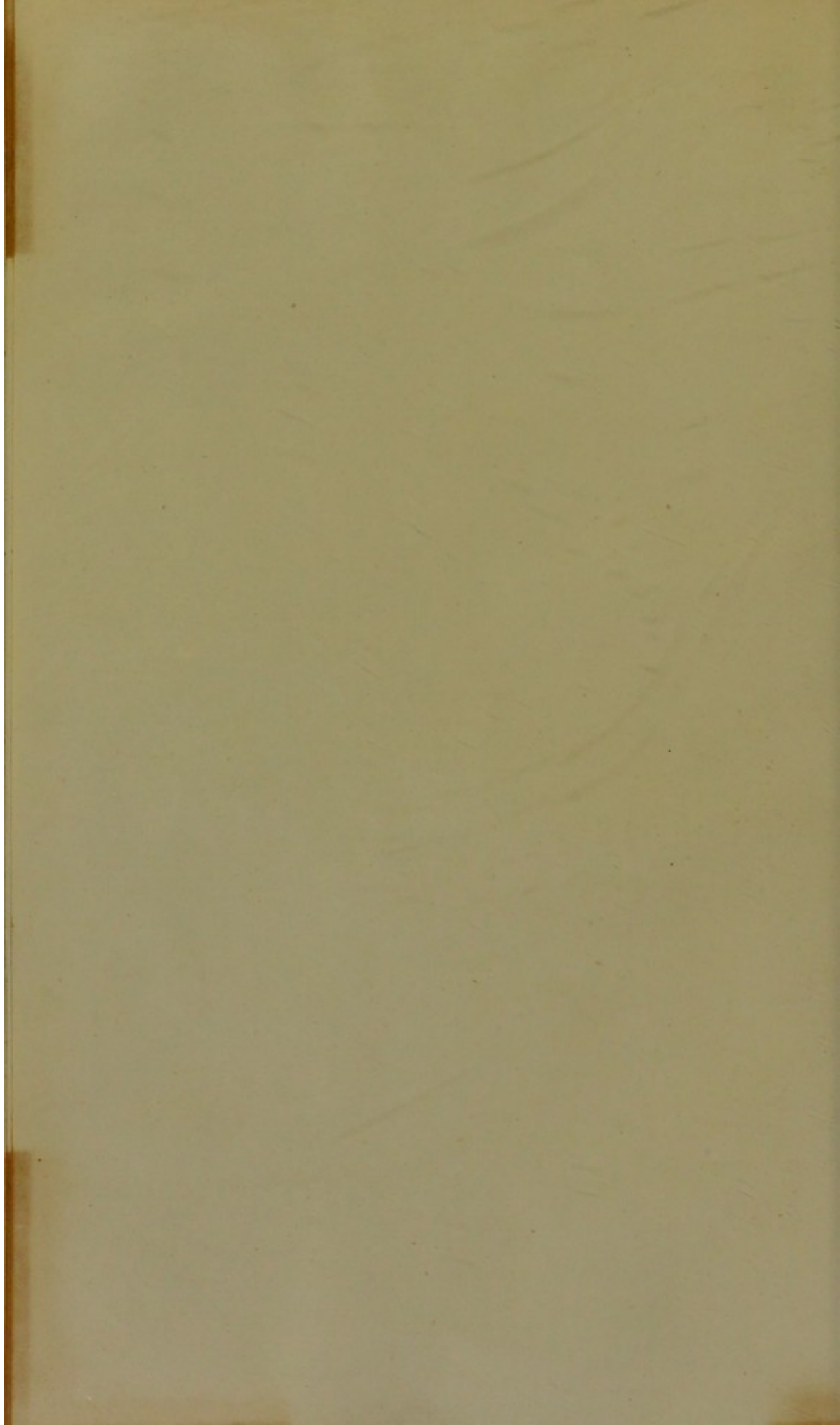

Concord

The Bostonian

1851

To
Dr Craigie

With the Publisher respectful
Complements

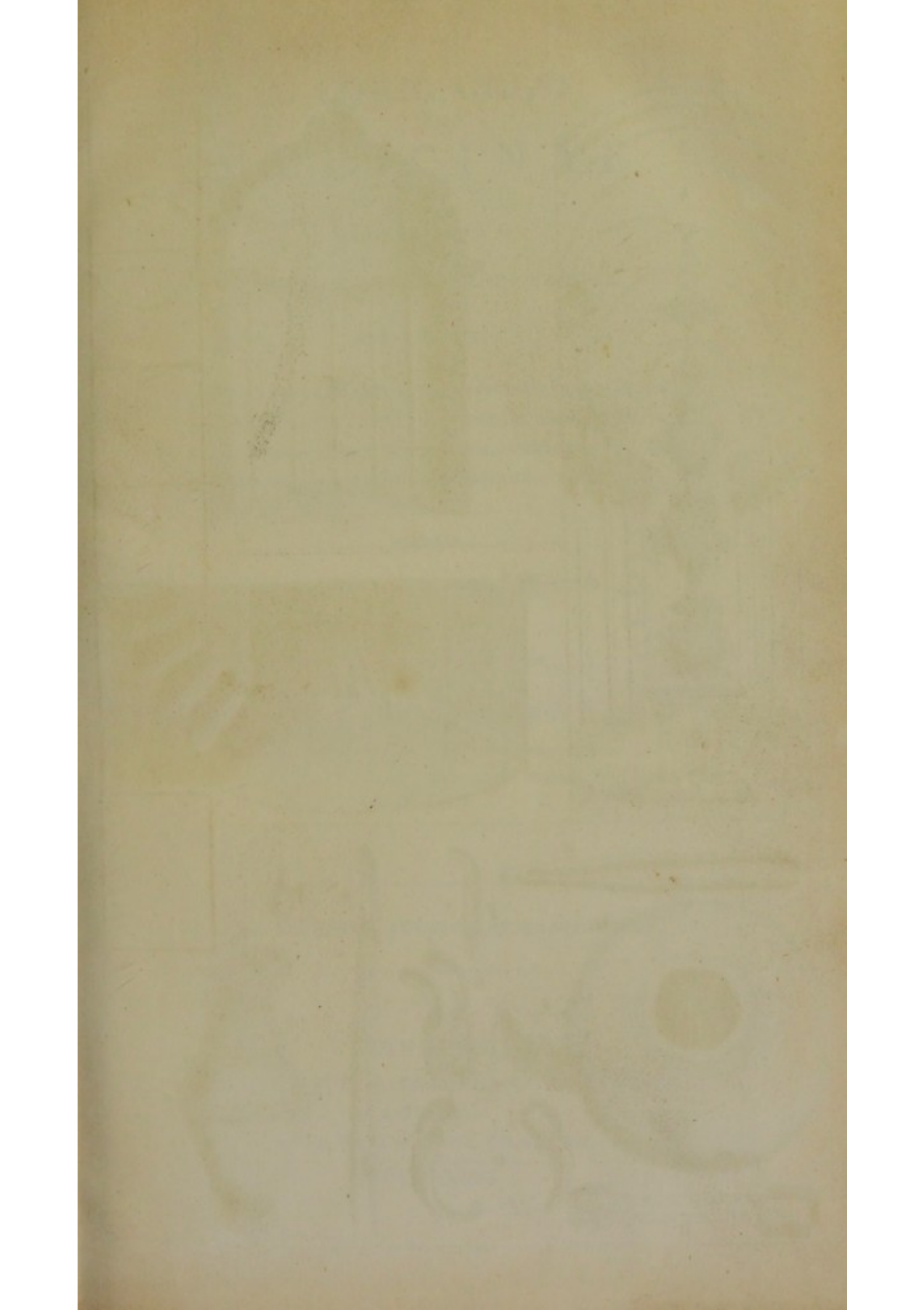
Edin 11 Oct 1831

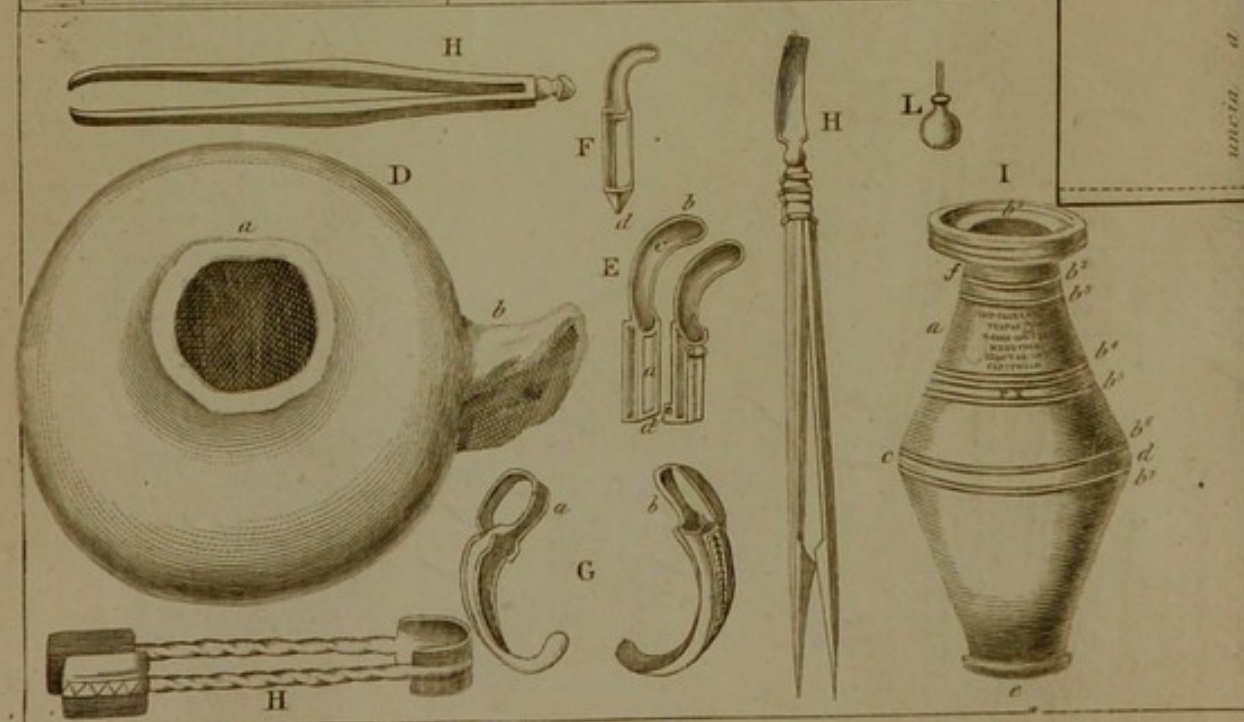
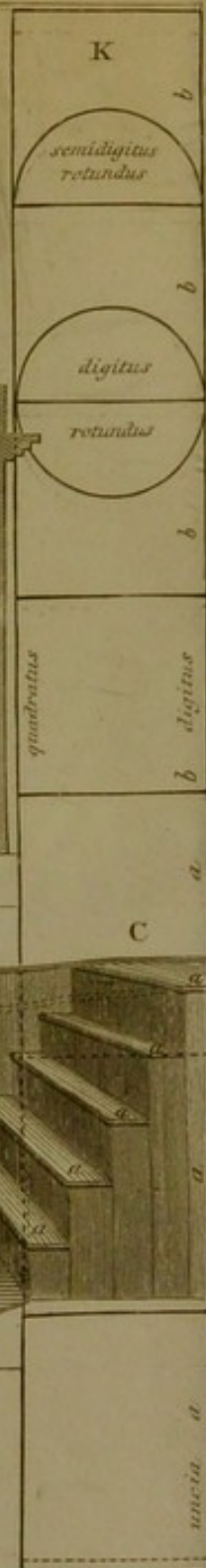
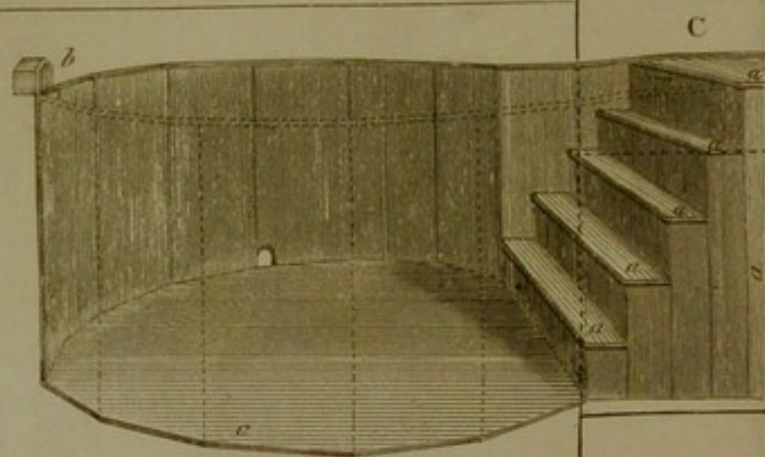
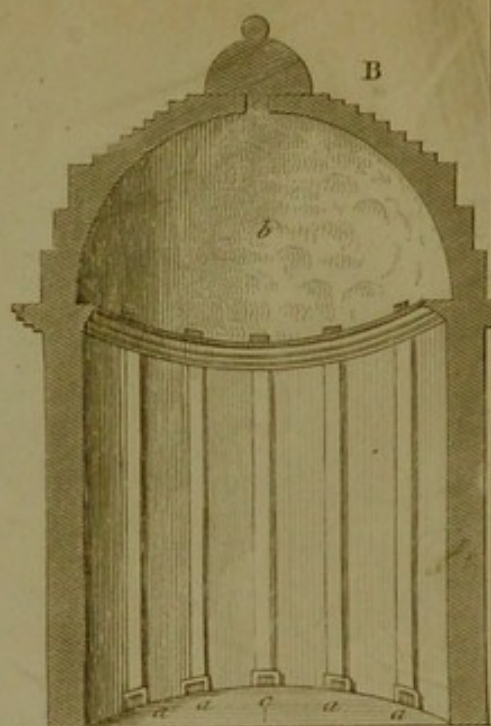
Dr. J. J. J. J. J.

At the ... ..
...

...

A. CORN. CELSI
M E D I C I N A E

LIBRI OCTO

EX RECENSIONE LEONARDI TARGAE.

QUIBUS ACCEDUNT

TITULI MARGINALES PERPETUI, CAPITUM LIBRORUMQUE;
ANNOTATIONES CRITICAE, MEDICAE, PHYSICAE:
TABULAE CHARACTERUM, PONDERUM, MENSURARUM, ALIÆ;
INDICES MATERIAE MEDICAE CELSIANAE, RERUMQUE:

PRAEFIXA

DE CELSI VITA DISSERTATIONE.

CONCINNAVIT,

INDICE JAM DELPHINIANO AUXIT

EDUARDUS MILLIGAN, M.D.S.A.S.S.

COLL. REG. MED. EDIN. SOD. MED. THEOR. PRAELECTOR:

SOCIET. PHILOS. ET LITER. MANC. NECNON

LEOD. SOCIUS.

EDITIO SECUNDA, AUCTION ET CASTIGATION.

EDINBURGI,
VENEUNT APUD MACLACHLAN ET STEWART;
LONDINI,
APUD BALDWIN ET CRADOCK.

M.DCCC.XXXI.

JOHN C. KELLY
M. B. STONE

MEDICO PERITISSIMO, VIRO OPTIMO

JOANNI ABERCROMBIE, M.D.

COLLEGII REGII MEDICORUM EDINBURGENSIS SOCIO,

REGISQUE GULIELMI IV. APUD SCOTOS ARCHIATRO,

CETERA;

EDUARDUS MILLIGAN, S.D.

Accipe vir, in arte nostra fama factisque spectatissime, hanc aurei editionem operis, mole quidem parvi, sed praeceptis salutiferis gravis, quibus non solum ad studia frui, sed civibus salutem desperantibus ipse succurrere tam scite novisti: nec dedigneris omnino tuo si nomine inscripta prodeant tenuia ista simul nostra, ad CELSUM a temporis iniquitate vindicandum, conamina. Quantulacunque sint, id saltem valebunt, quam immensum distent simplices nimis medendi rationes, jejunae morborum origines, vel doctissimis veterum probatae, ab exquisita hujus aevi pathologia, ut clinicen sileam, quas disciplinas, labores, ut scripta tua, haud mediocriter exerunt, ostendisse. Cuinam igitur melius aut dignius? Nos utique humanitate tua olim devinctos, quanti vitae tuae integritatem, ingenii vires faciamus, lubentissime, qua per mores licet, profari fatemur. Diu civibus laetusque ut intersis, summum rerum Arbitrum haud uni precamur.

DATUM EDINBURGI,
ID. JAN. M.DCCC.XXXI.

LECTORI SALUTEM, E. M.

CELSUM decennium fere ante edituris, consilium nobis erat ut textus TARGIANI castitatem, cum synonymis, quae scientiam recentioris medicinae cum antiqua communicent, illustratis una locis aliquot auctoris omnium quidem Latinorum maxime perspicui, pauculis utique sed vix dum satis intelligendis, conjungere niteremur. His nunc prodeuntibus additi sunt tituli perpetui marginales, plurimae tabulae, legendo imprimis necessariae; index demum rerum, omnium hactenus copiosissimus; farragine saltem MATTHIANA excepta.

TACITUS, manibus BROTIERIIIS prelo VALPIANO ornatus, jam nobis ostenderat, textu immutato, veterrimum quemvis itemque Latinissimum scriptorem captui recentiorum, qui modo literas scirent, facile accommodari posse: nec alius prodit nunc CELSUS noster, ne toga quidem abjecta, sed situ squaloreque vetustatis purgata, et a moribus ingenioque recentiorum

minus abhorrente. Scriptorem utique eum hic praestamus medicum, quantum vocabula notionesque attinet, recentissimum: nec alias lectori difficultates opponentem, quam medicus quivis hodiernus, docta hac et universa adhuc lingua forte usus, obtulisset. Quin etiam summa ipsius erga medicinam merita commodo nunc suo usuique habere poterit qui modo cumque sermonem quo scripta sunt, mediocriter calleat: nec versionibus vernaculis legendis ignominiose damnatus, pessimarum editionum (quo vitio optima alias GREIVII interpretatio Anglicana laborat) erroribus, lexicographum, hominum generis rerum naturae physicaeque ad unum imperitissimi, ineptiis perpetuis, luditur.

Haud abs re scripsit quidam, "unumquemque medicina antiqua rite imbutum sentire, rebus ejus materiae medicae assidue expurgandis, et superfluis liberandis, insigne nos materiae medicae hodiernae beneficium collaturos; utpote qui observationes multas utilissimas, sed quae fracta hodie disjectaque membra, nec intelligendae facile manent, arti et usui clinico restitueremus."^a Hunc CELSI, ex medicis formulas habentibus antiquis non tantum maxime curantibus ac-

^a Diurna Medica Chirurgicaque EDIN. cal. Jul. 1825.

cepti et rationalis, sed absurdis formulis medicamentisque liberrimi, angulum diligentia quadam colendum curavimus: ut ANNOTATIONUM, SYNOPSISUM, TABULARUM demum additarum ope, haud opere majore, quam ex HEBERDENO vel SYDENHAMO effici solet, quodvis ex CELSI praescriptis in pharmacopolio parari posset. Non quod cautio nonnullis quaedam non sit adhibenda: annorum M.DCCC. lapsus et injuriae notationem illam arbitrariam, qua, periclitante utut genere humano, medicum ut medicamentario praescriberet, diis iratis omnium aetatum et gentium placuit, miseris stragibus deformaverunt. Multis ne nomina quidem remediorum immutata restant; ac plurimis ponderum aequae ac numerorum characteres suspicione haud vacui sunt: sed cum elementa compositionum satis fere declaraverimus, haud arduum erit, ipsos restituere cupientibus.

Ut antiquas illas materias singulas, in hodiernis, scientia recognitis, agnosceremus, nullis pene, nisi PRINCIPIBUS niti AUCTORIBUS statuimus; nec iis, exceptis fortasse immortalibus BAUHINI et LINNAEI laboribus, usquam vehementer fisi sumus: quippe quibus tanta quamvis nomina talemque diligentiam prae se ferentibus, inquisitionem nostram, nisi cum ea frustra visa esset, breviare nusquam licere

judicavimus. HIPPOCRATES, DIOSCORIDES, PLINIUS, GALENUS, ipse CELSUS fontes grandiores, unde antiquae materiae medicae amatoribus veritas haurienda est; sed minora ex doctissimo VIRGILIO, aliisque POETIS, ex REI RUSTICAE SCRIPTORIBUS, ex SENECA, VITRUVIO, VEGETIO; ex MEDICIS demum MEDICAMENTARIISQUE TENUIORIBUS auxilia legenda nemo contemnet. Pudet equidem nos tantulum librum, post tot, tamque fusas lectiones, conflasse; ne quidem commentatorum doctissimorum somnia prolixa expilasse. Sed vita brevis est, et post spatium belli fere Trojani utilitati lectorum CELSI impensum, quod reliqui erat annorum ludicris nugisque disperdere, facemve soli, quod aiunt, admove, noluimus. “Haud ita Trojae nos gessimus:”—et aliis, ut sibi, parcere, viri civilis est.

Sermone tamen eorum auctorum qui negotio suo summi stant, LINNAEI in rebus Botanicis, in Chemicis THOMSONI, in Geologia WERNERI, qualis apud discipulum JAMESONUM est, in Nosologia SAUVAGESII et CULLENI, in Anatomia HALLERI, in arte medicamentaria PHARMACOPEIAE EDINENSIS, usi sumus: magnorum utique arbitrorum nomenclaturae medicae, quae justa rerum ratione, inveteratave consuetudine semel innixa, vix obsolescet.

Juniorum gratia, annotationes quasdam criticas locis hactenus inexplicandis subjecimus. Nonnullis ex his, vera lectio, procul dubio, reperta est: aliis tamen adhuc eadem conjecturis restat, de singulari quarum felicitate, sanius quam auctor, judicet lector ipse. Lectiones MSS. e LUCHTMANNIA TARGAE editione A.D. 1786, translatae sunt: cetera nostra.

Ipsam vero libri scripturam non intactam evasisse memento. Manus enim medicas ejus INTERPUNCTIONI, PARTITIONI, ORTHOGRAPHIAE, quarum priores duae pessimae erant, ultima mire typothecarum, ni fallor, incuria barbara, sibimetque dissona, admoveere nihil dubitavimus. Ipsorum MSS. meliorum orthographia aevi AUGUSTANI antiquitatem redolet; cetera editorum sunt, quibus hominibus quasi axioma est, alium alios, praeceuntes sequi oportere; saepe quidem vetustissimum; quasi in cujus aetate sermonis interstinguendi aut dividendi ars vixdum nata, nullis certis principiis inniti potuit. Sed VERBA textus immutare, aut ullo modo a TARGA abalienare, nobis sacerrima fuit religio.

Neque nobis tamen, neque MAGNAE NEMESI satisfactum esset, nisi summam eam qua eminet accurationem textus nostri studio et supercilio literato doctissimi NINIANI LITTLE, viri scrupulosa quadam sua sed amabili prorsus

sedulitate cohorti studiosae notissimi, multum debere profiteamur.

Haec ad primae editionis lectorem sufficiebant. SECUNDAE autem hujus EDITIONIS scrutatori adjicere liceat, eam Indice Delphinico, Indice Auctorum, et Indice Capitum melioribus, Synopsi Nominibus Anglicis instructa, ponderum ratione insigniter ditioe, jam auctam prodire: quae omnia, haud sine multo labore comparata, et boni consulat Lector, et valeat.

DE CELSI VITA ET SCRIPTIS

DISSERTATIO,

CUM TESTIMONIIS.

AULUS CORNELIUS CELSUS, scriptorum medicorum quos vetustatis inter monumenta longa seculorum barbaries reliquit, tam prudentia quam diligentia^a princeps, Latinitate, arteque scribendi non medicos tantum, sed omnes ad tempus suum de artibus auctores longe superavit.

Illustri, ut creditur, Cornelia gente ortus,^b Romae Caesaris Augusti temporibus vixit, vir apprime doctus, rerumque naturae sagacissimus. De aliis artibus haud minus quam de agricultura et medici-

^a "Ex toto Galeni oceano non tot interiora medendi consilia quis hauserit, quam ex ubere hoc Cornelii rivo. Fateor, plus est in Galeno florum, ut et foliorum; sed fructuum plus in Celso est, nec me ullius, post Hippocratem, lectione vel magis affici, vel *erudiri*. Dignissimus est, vel doctrinae cultu vel elegantiae nitore, non solum qui legatur, sed qui nunquam de manibus deponatur." LINDEN.

^b Potuit esse nostri pater Cornelius ille medicus quem CICERO non medicinae faciendae, sed morum pravorum causa nomen dedecorasse docet. "Ista cohors, quorum hominum est? Volusii haruspici, et Cornelii medici, et horum canum, quos tribunal meum vides lambere." Verr. i. 11. Confer. p. xvi. xvii. infra.

na quasi Encyclopaediam composuit ; de his autem solis^a ipse fert testimonium.

Mores ejus generosos fuisse docet ingenua illa et voluntaria candoris Hippocratici admiratio,^b meritorum vindictio,^c histrionum,^d circumforaneorumque^e contemptus, lucri neglectus, ingenuae prognoseos^f laudatio perpetua.

Medicinam fecisse ostendunt diligentia, notitia, cognitio certa et minuta^g qualis aegre hodie etiam apud clinicos videre est : praecepta^h quae sua practica et accuratissima aut tradit ut nova, aut inter alias opiniones haud cunctanter interponit.ⁱ Ana-

^a Praef. lib. i. p. 1. Sed Quinctilianus, Inst. Orat. xii. 11, locupletissimus auctor est, Celsum Orationes, Historias, Juris prudentiam, Rhetoricam (viii. 3. p. 107.); quinimo de re militari, neque minus de omnibus artibus quibus M. T. Varro, D. voluminum auctor, "doctrinarum multiformium, variarumque artium quibus humanitas erudita est columen" (Gell. xix. 14.): vel de quibus ipse Cicero, "literarum parens" mirifice varius, conscripsisse. Mulo-medicina quam ipse memorat, v. 28 p. 274, fortasse Agriculturae sectio fuerat.

^b viii. 4. p. 413; viii. 8. 422.

^c ii. 14. p. 70.

^d v. 26. p. 230.

^e v. 27. 251.

^f ii. 6. p. 45. ad finem.

^g iii. 19, v. 27, vi. 7, vii. 16, vii. 26. Etiam Morg. ep. in Cels. i.

^h "Experimentis credo, cum eo tamen ne quis hoc quotidianum habeat." i. 3. p. 24.

ⁱ "Neque ignoro quosdam dicere, omne auxilium necessarium esse increscentibus morbis, non cum jam per se finiuntur. Quod non ita se habet." ii. 14. p. 70. "Ego tum hoc puto tentandum, cum parum cibus, semel et post febrem datus, prodest." iii. 11. p. 113. "Quid igitur est?" etc. iii. 18. p. 120. "Sed id commode respondere, experimenta testantur." iv. p. 164. "Quae a medicis praecipuntur." iv. 6. p. 168. Enemata nutrientia his verbis laudat, "Ultimum auxilium est, in alvum ptisanae cremorem indere." lib. iii. 19. p. 126. "Ego Συνατώματα quoque adjiciam." vii. 6. p. 337. "Quae in vulneribus praecepi, eadem servanda sunt." viii. 4. p. 418. "Id cum idoneos auctores ex populo habeat, neque habere quidquam periculi possit, quamvis in monumentis medicorum non legerim, tamen inserendum huic operi meo credidi." iv. 4. p. 158. "(Lumbricos) interdum latos, interdum teretes videmus." iv. 17. p. 181.

tomia porro ejus compendiaria, quam disciplinam, medicinae totius fundamentum, nemo nisi medicus breviare ausus esset, licet noster etiam adhuc satis amplam esse CURANTIBUS pronuntiet; exemplorum^a morbidorum quae nemo nisi medicus aut audiisset, aut certe meminisset, crebra citatio; frequens et modesta artis artificumque defensio, maximeque antiquiorum;^b propriae cum clarissimorum medicorum experientia collatio,^c idem demonstrant. Judicium quidem de rebus medicis multo prudentius quam auctorum proxime aetatem Celsi antecedentium aut insequentium, et liberali erectoque sermone inter celebres medicos contendentes interpositum, viri alioquin modestissimi quasi litem dirimentis, haudquaquam novi in medicina, alienave doctrina ornati, vox esse apparet. Nec erat demum cur tempore illo literatissimo, quo summi reipublicae viri de artibus scribendo contenderent, auctor aliquis utique perdoctus sermonem habitumque medici in scriptis, quasi personam sibi assumeret. Constat igitur Celsum medicinam fecisse; gratis vero, an lucri causa, haud constat. Eruditio ejus insignis, quaestus contemptio,^d nihil definiunt.

Sed Plinius,^e “Quiritium PAUCISSIMOS” hanc ar-

^a “Ego autem cognovi, qui, succisa lingua, cum abunde superdentes eam promeret, non tamen loquendi facultatem consecutus est.” vii. 12. p. 358, sic viii. 8. p. 423.

^b ii. 14. p. 70.

^c “Tutius tamen est tria remedia per triduum tentare:” *scilicet contra Asclepiadem.* iii. 14. p. 116.

^d iii. 4. p. 97.

^e xxix. 1. “Solam hanc artium Graecarum nondum exercet Romana gravitas; in tanto fructu paucissimi Quiritium attigerunt, et ipsi statim ad Graecos transfugae.”

tem adhuc exercuisse scribet; nec usquam medicum Cornelium Celsum salutavit. Contra, librorum suorum indices quos in compendium temporis occupatissimi principis Titi Vespasiani composuit, Celsum inter ROMANOS scriptores, haud unquam inter medicos aut externos recensent. Nec alii auctores toties citatum Celsum usquam medicum dixerunt, sed constanter de medicina, aliisve artibus scriptorem. Haec autem nominum ordinatio Pliniana rem difficilem parum illustrat, quoniam et Sextium Nigrum qui medicus fuit,^a inter SCRIPTORES ROMANOS pariter cum Celso, eodem indice librorum xx. xxi. xxii. xxiii. xxiv. xxv. xxvi. xxvii. (in quo libro OMNES Romani auctores citati medicinam scripserant) includere consuevit: nec denominatio MEDICI in his indicibus alios spectat quam medicos *exteros*, utpote quorum scripta primae auctoritatis essent; originesque fere notionum, quas forte apud medicos quoque Latinos, sed adscitas ipse reperisset, solas citanti praestarent. Nimium vero auctores his verbis Plinii, viri medicis haud obscure iniqui, institerunt. Namque licet ibidem testetur auctoritatem nisi Graece medicinam tractantibus non esse: ipse tamen (libro xxvi. et passim) auctoritate Celsi non Graece sed Latinissime de medicina scribentis uti non cunctatur. Quod quidem si auctores de ea arte Latini

^a Ille enim est quem cum Julio Bassio, altero medico Romano Graece scribente, coarguit xxix. 1. "ad Graecos transfugas" appellans, id quod ex auctorum indicibus supra memoratis facile colligitur. Diosc. p. 1. Quin et libri xxviii. elencho, Celsum cum "Opilio medico" et "Granio medico" utrisque medicis Romanis eadem pene linea recenset: et in xxix, cum "Caecilio medico." Nimirum in prima classe "auctorum" i. e. Latinorum proposuit, et Romanos medicos fuisse et Celsum cum iis naturaliter annumerari contra se demonstrans.

nullius fuissent auctoritatis, seu existimationis, nunquam fecisset. Apparet igitur Plinium non serio, nec ex vero, sed ridentem quasi atque εἰρωνικῶς hoc et plurimis aliis locis de medicis scripsisse : nec magis vere, quam illud, “Medicos sibi contemporaneos literas nescire : deserta et haec secta est quoniam necesse erat in ea literas scire.” Quamvis revera nec secta Herophili, scribente Plinio, deserta erat, nec medici minus quam olim vel hodie forsán literati. Nec silentium Plinii vel cujuslibet alius scriptoris quidquam difficultati adimit. In urbe imperatrice Roma, Londino hodierno, vel Lutetia Parisiorum vix minore, sine academiis medicis, quibus vocalissimus quisque ad famam honoresque emergat, sine collegiis, quibus optimus quisque in ordinem nobiliorem cooptetur, nulla ad claritatem via restabat, nisi aulica ambitio et favor ; vel putidior adhuc rerum novarum futili-umque in arte medicinali venditatio. Quam ob causam nemo a Plinio celebris, mentione dignus habetur, nisi quem Palatii patrocinium et flagitia,^a seu foeda novatae artis jactatio famae commendassent. At Romae etiam sub Augusto, ut hodie Londini, plurimi extiterunt medici, quibus tales ad gloriam aditus nec patebant nec petebantur ; qui nihilominus artem suam jacentibus fideliter scienterque, nec tenui sibi emolumento, praestiterunt.

Quo vero anno urbis Celsus natus mortuusve sit, adeo parum inter auctores convenit, ut ne seculum quidem quo floruerit idem omnibus videatur ; aliis Augusto, aliis Tiberio^b referentibus. Optimos au-

^a Hist. Nat. xxix. 1.

^b FABR. Bibl. Lat. ii. 4.

tem criticorum ut Augusto tribuant, movent causae jam infra dicendae ; nobis quoque idoneae visae.

I. Quinctilianus Celsum artium suos libros ante Gallionem patrem exarasse testatur ; (iii. 1.) Gallio autem de Romanorum oratorum meritis cum Mesala Corvino (Sen. Suas. iii.) disputabat ; Sed Mesala ad medium Augusti principatum extinctus est.^a Quare si Gallio eloquentia ante id temporis claresceret, Celsus autem illum antecesserit, sequitur hunc solum illud reliquum de medicina opus in primis ipsis Caesaris annis contexuisse : ea nempe aurea aetate, qua Virgilius atque Horatius, Latinitatis principes, scribebant.

II. Paucis post Themisonem annis scripsit Celsus.^b At Themison Asclepiadem audiverat,^c qui tamen ante A. U. 663 mortuus est.^d Licinius enim Crassus, ibi perinde ut mortuus saepius citatus, documento est. Da Themisonem ei 50 annos superfuisset, et A. U. 713 fato concessisse. Per illud in Celsi praefatione, “ Themison nuper ipse,” intellige 20 annos intercedere ; (atque vix “ nuper” dixisset quidem auctor tam castigate locutus, de spatio adeo longinquo ;) et annum urbis 723, vel decimum principatus Augusti post Antonium oppressum^e Celso tribues. Sed Augusti principatum post eum 43 durasse annos notissimum est.

III. Celsus, in praefatione, historiam medicinae apud Themisonem abrumpit, quamvis Antonius

^a EUSEB. Chron. 181 ; HIERON. ibid. Veterno quadrienni ad nominis sui oblivionem, taediumque vitae afflictus, hanc fame finivit. Dialog. de Orat. 17.

^b Praef. p. 3.

^c PLIN. xxix. 1.

^d Cic. de Orat. i. 14, p. 163.

^e PET. Rat. Temp.

Musa, ipsius Augusti medicus honoratissimus, Themisonis placita evertisset, multaque in arte novasset,^a quae liberalis satis citator Celsus, si sibi nota, reticere omnino nequiverat. At nusquam nominat, ideoque prior haud dubie scribit. Floruit autem Antonius A. U. 731, octavo nempe post quem diximus anno. Qui secundo documento refragantur, huic, non octo annis recentiori, utique assentientur.

IV. Celsus nihil jocinori quam frigus nocentius esse docet.^b Sed A. Musa Augustum hepatico morbo balnei frigidi usu liberavit : nec tam clara curatio Celsum latere potuit, nec ille de eo Antonii remedio, nisi tempore prior, sic scripsisset.

V. Stylus adeo purus et nitide Latinus nulli nisi Augustani seculi scriptori convenit : nec minus is verborum delectus, quem nihil nisi quotidiana quaedam loquendi accuratio tam custodite tamque indesinenter sustinere quivisset.

VI. Hirudinis ad sanguinem detrahendum usus, Plinio, et post ipsum scribentibus familiaris, Dioscoridi atque Celso, utcunque assiduis, incognitus videtur. Perhibetur autem hujus medicinae repertor Themison.^c Oportet igitur aut Celsum, etiam ante hirudines Themisone inventas, opus de medicina scripsisse, praefationem vero libro, Themisone mortuo, jam prodituro addidisse ; aut remedium illud novum et ambiguum, nec medici prudentis mentione dignum existimasse. Prior autem probabilior conjectura. Primis igitur Augusti annis floruisse manifestum ; atque ingenuum fuisse,

^a PLIN. XXIX. I.

^b IV. 8. p. 171.

^c PARR; SPRENGEL, II. p. 22; C. AUREL. p. 286.

ex triplicis nominis usu, qui rarior erat inter liberos, patet. Vetustissimus enim codex Vaticanus^a illius nomen his literis profert, AULUS CORNELIUS CELSUS; omnes quidem codices aut A, aut AUL: aut AUR: praeponunt.^b

Etiam Romae vixisse haud ambiguum. Namque praeter Plinium Romanum perpetuo salutantem, citat ipse exempla morborum Romae accidentia, medicosque chirurgosque quasi sibi notos, quos ibi artem suam exercuisse constat.

VII. Verisimile est nostrum eum Celsum fuisse, quem Horatius^c ac Ovidius^d laudant. Horatianus enim ille doctus fuit,^e Flacco familiaris, opibus ingenii propriis famae quaerendae sufficiens,^f sed aliorum scripta in bibliotheca,^h ut hominem encyclopaedicumⁱ condeceret, perpetuo rimatus; Claudii Tiberii Neronis, Drusi fratris natu majoris, Liviaeque filii, imperii quidem Augusti tum destinati haeredis, scriba et comes;^k et sermone medico hactenus imbutus, ut vafer huic ridenti amico superbam animi elationem Flaccus oblique perstringens, sua

^a Biancon. Ep. de Celsi aetate.

^b Nec alium fuisse APULEIUM CELSUM medicum, quem Scribonius Largus (xciv.) sui et Valentis praeceptorem appellat, verisimile; modo enim male contrahunt, modo contracta sinistre evolvunt praenomina librarii, cujus rei testimonium fasti consulares abunde praebent.

^c Ep. I. 3. v. 15, 20. l. 8.

^d De Ponto Ep. I. 9.

^e Locutio enim "quid mihi Celsus agit" perquam familiaris; ut et tota epistola octava: veteris scilicet amici spiritus, fortasse, ut novi sed dilecti adhuc hominis nimis magnos, et colloquio principis tumidos, suo more coërcentis. Namque

Omne vafer vitium ridenti Flaccus amico

Tangit, et admissus circum praecordia ludit. PERS. i. 116.

^f Ibid. v. 6.

^g Ibid. v. 15, 16.

^h v. 17.

ⁱ Vide p. xii. supra.

^k Id. Ep. 8. v. 2.

quoque vitia per metaphoras medicinales exprimenta maluisse videatur.^a

Quod vero, omisso proprio Auli praenomine, cognomen Celso Albinovanum^b quasi praenomen hic adjecerit, revera nihil valere luculenter docet C. Sigonius in fine libelli de Nominibus Romanorum. “Est intelligendum, nominum rationem, cum libertate labi ex omni parte coepisse. Siquidem aliquot, quae ante cognomina fuerant, pro praenominibus coepta sunt usurpari. Nam Julum Antonium Africanum, Paullum Fabium Maximum, Potitum Valerium Volusum, Cossum Cornelium Lentulum, sane animadvertere licet, IMPERANTE AUGUSTO, iis praenominibus esse praeditos, quae ante cognomina fuerant.”

Videmus, igitur, non tantum studia, aetatem, sed vitiandi quoque nominis tempora, cum Celso medico convenire; nec qui noverint magnatum mores, medicinae peritiam, quo minus principi ab epistolis esset, obstitisse credent. Notandum quoque est ipsum Celsum de splendidae cujusdam personae morbo uterino, quasi de aulico quodam ac nefando arcano,^c ad hanc conditionem satis convenienter loqui.

Porro, Celsus Ovidii tum recens mortuus, mediocri familia et censu fuit;^d qualem fuisse medici Cornelii filium, et oblato scribae ad Neronem munere superbientem facile intelligas; ingeniosus,^e et ingenioso literatissimoque poetae addictus,^f seria quae-

^a v. 7—10.

^b v. 1.

^c Praef. p. 11.

^d Si modo nec census, nec clarum nomen avorum,

Sed probitas magnos ingenuosque facit.

De Ponto Ep. I. 9. v. 39.

^e Ubi supra.

^f Ibid.

dam negotia liquida cum fide peragere solitus,^a nec tamen, gravibus amotis, ludere nescius,^b certe amicis, ac prae omnibus Nasoni devotissimus:^c misericors,^d raris demum moribus,^e ut memoria in versibus Ovidii immortalibus consecrari sit merita.

Sed quid eximio poetae, illustri equiti Romano, felicissimo Palatii stipatori, cum medico commune? Multa et pergravia. Imprimis Celsus domus Caesarianae favore, poëseos censura, perinde ac medicinae et agriculturae, imo doctrinae omnigenae scientia clarus, ab omnibus ambitiosis, (nec caruit prava ambitione Naso) sed maxime literatis colebatur; vir ad extremam Ovidii fortunam qui non sic principis iras exhorruit, quin ultima pene exulanti et deserto jam amico officia praestare ausus sit. Praeterea, Naso rei rusticae nec imperitum nec incuriosum se fuisse, tresque insignes de ea scriptores^f summo-pere coluisse testatur; et contra, ex Quinctiliano discimus Celsum nostrum versus Virgilii duriore aliqua censura notavisse. Atqui si Virgilii merita, cur Ovidii quoque non aequae expenderet? ARBUTHNOTUM quidem suorum temporum fuisse quid vetat? Cur demum eum quartum et longe eloquentissimum tribus istis amicis agricolis Ovidius non adjecerit?

Nunc cum vix ullum nomen gentilitium ingenii tam ferax sit, ut duo simul clari viri id gerant; nemo

^a v. 10.

^b v. 9.

^c v. 15, 37.

^d v. 7. Confer Celsi praefationem, p. 10, de crudeli vivorum sectione: ubi adnota, *Dict. de Scienc. Med.* ix. p. xxii. confirmare Pontificem CLEMENTEM VII. homines nocentes aconito, experimenti causa, interficiendos tradidisse! Quin et fere Sprengel, *Hist. Med.* iv. 12.

^e Ibid. v. 42.

^f Graecinum, Hyginum, Atticum.

sanus lexicographis criticisque concedet, in ultimis Augusti diebus quatuor una extitisse; et hos quatuor omnes haud minus sibi invicem similes, quam duos Sosias in fabula: studia, vitae genus, locus, universis eadem. Tantam equidem rerum varietatem noster utique Celsus scriptis suis comprehendit, ut alii quivis Celsi easdem aliquas attingentes, a Plinio, Quintiliano, vel Columella, accuratissimis citatoribus, de Celso nostro quem perpetuo laudant, distincti fuissent. Plinius enim, ut Celsus, de omnibus rebus, Quintilianus de omnibus auctoribus memoratu dignis, satagebant; nec erat cur amicum Horatii et Ovidii, scribam Augusti Neronis, silentio premerent.

VIII. His perpensis, Celsum ad 53 Augusti, vel A. U. 760, ad annum vero salutis nostrae 7, durasse patebit. Eo enim anno Ovidius Tomos exilio exactus est. Sed Celsus eo tempore, nondum Augustus mortuus est; nec ille annis fractus, ut qui de Ovidio apud Pontum invisendo paulo ante locutus esset. Sequitur, Celsum fato concessisse inter 7 et 10 nostrae aerae nedum senem; id quod icones ejus gemmis circumgestae nonnihil corroborant.

Qualis Celsi fuerit existimatio apud auctores omnium seculorum, qualia opera ediderit nunc perita, ostendent quae sequuntur variorum scriptorum testimonia; quorum omnia collegisse inutile visum. Sufficiant quae aut vitam, aut famam, aut scripta ejus aliquo modo illustrent.

VETERUM TESTIMONIA.

COLUMELLA.

Re Rust. ii. 2. Vocat "Cornelium Celsum, non solum agricolationis, sed universae naturae prudentem virum."

ix. 2. Negat "Quicquam praecipi posse elegantius quam a Celso jam dictum sit."

vi. 9. "Quamvis doctissimi viri (Celsi) auctoritatem reverebar, tamen ambitione submota, quid ipse censerem non omisi."

iii. 17. "Julius Atticus et Cornelius Celsus aetatis nostrae celeberrimi auctores." Sub Claudio scripsit Columella, sed haud secus ac Claudius ipse, temporum Augustanorum 24 annos vidisse, et pro suis vindicasse potuit, nec tamen suae aetatis 64 annum excessisse. Sed multo seniore scripsisse, ipse testatur.

iv. 8. "Celsus et Atticus, quos in re rustica maxime aetas nostra probavit."

i. 1. "Ut Carthaginiensem Magonem rusticationis parentem maxime veneremur; nam hujus octo et viginti memorabilia illa volumina ex senatus consulto in Latinum sermonem conversa sunt: non minorem tamen laudem meruerunt nostrorum temporum viri Cornelius Celsus, et Julius Atticus. Quippe Cornelius totum corpus disciplinae quinque libris complexus est." Hinc est quod MEDICINAE codices manu scripti fere A. CORNELII CELSI ARTIUM LIBER VI. pro titulo habent: et medicinae quidem

initium, nexum illum sermonis pulchrum Celso familiarem satis olet. Vide etiam, i. 8, ii. 9, iii. 2, vii. 2, 3, viii. 13, ix. 2, laudes simillimas.

QUINCTILIANUS.

Inst. Orat. xii. 11. "Marcus Censorius Cato, idem orator, idem historiae conditor, idem juris, idem rerum rusticarum peritissimus. Quam multa, imo pene omnia tradidit Varro? Quod instrumentum dicendi M. Tullio defuit? Quid plura? cum etiam Cornelius Celsus, mediocri vir ingenio, non solum de his omnibus conscripserit artibus, sed amplius rei militaris, et rusticae etiam, et medicinae praecepta reliquerit?" Bene ad haec Morgagnus non mirandum esse si Celsus hic "vir mediocri ingenio" dicatur, quoniam inter divina ingenia Homeri, Platonis, Aristotelis, Tullii, Catonis, Varronis, instituitur ista comparatio.

x. 1. Celsus, vir eruditus, medius inter Brutum et Plancum, eos philosophos Latinos quos eloquentes literae Romanae tulerunt, "scripsit non parum multa, scepticos secutus, non sine cultu et nitore."

PLINIUS.

Hist. Nat. x. 53. "Quaedam gallinae omnia gemina ova pariunt, et geminos interdum excludunt, ut Cornelius Celsus auctor est."

xx. 4. "Celsus et podagris quae sine tumore sint, radicem ejus (hibisci) ex vino decoctam imponi jubet." (Vide locum ipsum in Celso, iv. 24, p. 190.)

xiv. 2. "Graecinus, qui alioqui Cornelium Celsum transcripsit," etc. Qualis quandoque extiterit ille Graecinus docet Tacitus in vita Agricolae, cap. iv. "Pater (Julii Agricolae) Julius Graecinus senatorii ordinis, studio eloquentiae, sapientiaeque notus, iisque virtutibus iram Caii Caesaris meritus. Namque Marcum Silanum accusare jussus; et quia abnuerat, interfectus est." Adde Sen. Ep. xxix.; Ben. ii. 25; Col. i. 1. Plinii plura supra dantur loca.

VEGETIUS.

Re Mil. i. 8. "Fidelissime dicturus quae Cato scripsit: quae Cornelius Celsus, quae Frontinus perstringenda duxerunt."

ISIDORUS.

Origin. xvii. 1. "Nec minus, studium rei rusticae habuerunt postmodum Cornelius Celsus et Julius Atticus, Aemilianus sive Columella, insignis orator, qui totum corpus ejusdem disciplinae complexus est."

RECENTIORUM TESTIMONIA.

VOSSIUS.

Vitiis Serm. c. 16. "Purissimus scriptor Cornelius Celsus."

CASAUBONUS.

Ep. 29. "Medicorum Deus"—(Celsus.)

CAELIUS RHODIGINUS.

Ant. Lect. xxvi. 3. "A. Cornelio Celso versuram faciunt multi. Verum citra illius sententiam nihil ferme promunt; perinde ac verba sint veterum sacrorum, quae demutasse, piaculare flagitium plane censi debet."

MORGAGNUS.

Epistolae in Celsum, *passim*.

TORELLIUS.

Epist. ad Morg. "Proximis diebus cum Celsum evolverem, quo ego auctore ob singularem Latini sermonis puritatem et elegantiam mirum in modum delector," etc.

CHRONOLOGIA CELSI, EX SUPERIORIBUS
COMPUTATA.

	U. C.	A. C.	CELSI.
Asclepiades, quem Themison audierat, die annos xv. natus, mortuus, . . .	663	83	
Ciceronis Verrina Cornelium Celsi patrem memorat, . . .	683	60	
Horatius poeta natus, . . .	688	55	
Celsus natus, . . .	700	53	1
Themison non ante U.C. 713; (p. xvi.) sed puta aet. 72. ^a . . .	720	33	20
Celsus librum de medicina, sed prius compositum, edidit, . . .	735	18	35
Horatius poeta epistolam J. Floro, in Thracia cum Nerone, Celsi memorem dedit, . . .	743	9	44
Horatius mortuus, aet. 57. . .	745	8	45
		J. C.	
Celsus mortuus, epistola Ovidii defletus, aet. 60. . .	760	7	60
Augustus mortuus, aet. 76. . .	763	10	
Ovidius Tomis mortuus, aet. 58. . .	768	15 ^b	

^a Senectutem enim hujus practicam fuisse, ipse CELSUS, praef. p. 3.

^b Controversiam de primo aerae Christianae initio aliquot U.C. annorum amplecti, nemo ignorat. Vide Univ. Hist. xiv. 4. Newton Chron. Usserii Annales, passim: de victa Thracia, Flor. Graev. p. 587.

LEONARDUS TARGA

AD

LECTOREM.

SI qua est ars, quam singulari studio ac diligentia Graeci excoluerint, ea certe Medicina est, quae in Oriente summo semper in honore habita, ex Aegypto, ut ceterae fere omnes, una cum Philosophia in Graeciam migravit. Ea quippe antiquis temporibus sapientiae pars habebatur, et quidem potissima, utpote quae corpori medetur, quocum animus ipse tam arcta societate conjungitur. Qui in ea inter veteres excelluerint, multi celebrantur: quorum praecipuus Hippocrates Cous, tanta vir auctoritate, ut medicorum princeps etiamnum habeatur. Hujus autem sectator inter Latinos A. Cornelius Celsus, non is quidem ingenio cum illo comparandus, sed scribendi arte atque elegantia procul dubio longe superior. Nam medicinam totam octo libris complexus, adeo scite in suas partes distribuit, dilucideque explicavit, ut nihil amplis desi-

derari posse videatur. Itaque valde dolendum est, praeclarum opus idemque utilissimum temporis injuria plurimis mendis, nec sane levibus, refertum ad nostram aetatem pervenisse. Non defuere quidem viri doctrina atque eruditione praestantes, qui ea tollere conati sint; sed tamen nulla ejus operis editio hactenus apparuit satis probanda, ne Lindeniana quidem ipsa, unde posteriores ceterae derivantur; licet ea unanimi fere consensu omnium optima existimetur. Nam quaedam, quae recte habebant, Lindenius corripit; alia, corrupta cum essent, ex conjectura, quae plerumque fallacissima est, restituit. Illud vero minime ferendum, quod, cum in multis antiquos codices secutus sit, de eo sigillatim non admonuit; ut dubius incertusque haereas, quatenus sit cuique lectioni fides adhibenda. Tria haec vitia vir summus Joannes Baptista Morgagnus jam pridem animadvertit, et quid in singulis peccatum sit, editis VIII. in Celsum doctissimis epistolis, diligenter, ut solet, adnotavit; multis insuper, quae nec Lindenius, nec alius quisquam attigerat, emendatis. Ad haec plura indicavit, quae manifesto depravata sunt, nec tamen perspicui potest, quo pacto corrigi queant. Haec cum ita sint, ut Celsus pristinae integritati, quantum fieri potest, restituatur, unde potissimum auxilium petendum est? Nimirum ab antiquis codicibus; qui si emendati sint, veram scripturam exhibent; si mendosi, homini sagaci interdum indicant. Hac ego persuasione ductus, cum superioribus annis iter per Italiam instituissim, Codices MSS. consului, qui in Vaticana ac Medicea Bibliotheca asservan-

tur, eosque cum editis (nam hos fere omnes jam pridem mihi comparaveram) diligentissime contuli. Atque utinam id facere Morgagnus potuisset! Multo sane pauciora in Celso haberemus, quae legentibus negotium facesserent. Ego enim, qui doctrina illi sum atque ingenio adeo inferior, multo plus, quam initio speraveram, ex eorum collatione profeci. Nec tamen omnes sunt ejusdem notae. Sed hi cujusmodi sint, et quae cujusque aetas atque auctoritas, Index ostendet, quem huic epistolae subjiciam. Illud modo affirmare possum, eam me Celsi editionem dare, in qua vix ullus sit nostris conjecturis locus. Etenim in ea nihil fere reperitur, quod ex iis Codicibus, quos supra dixi, aut manuscriptis, aut editis petatum non sit. Quoniam vero e manuscriptis antiquissimus est Codex Mediceus Primus, illud curavi, ut quae in eo scripta sunt, pleraque, etiam si vitiosa essent, adnotarentur. Quid istuc, inquires? Scilicet ut perspicacior aliquis ex iis ipsis veram, si fieri possit, lectionem eliceret: quae causa fuit quamobrem ex aliis quoque Codicibus variantia exciperem. Porro singulos libros in capita capitumque sectiones divisi, ut Lindenio placuit, lemmatibus tantum rejectis; eo quod Celsi loca ex ejus editione afferri solent, quae ubique fere usu recepta est, omnesque Bibliothecas occupat. Atque ego ejus editionis celebritati hoc quoque dedi, ut in quibus a nostra discrepat, singula describerem; ne ab ullo, qui postremam hanc habet, prior illa desideretur. Ceterum ii libri in Codice Mediceo Primo, cujus magna utique auctoritas est, una eademque serie continenter sunt scripti: ex quo

colligi posse videtur, divisionem illam^a antiquam non esse. Ea certe, ut plerumque non sit inepta, a veterum scriptorum ingenio maxime abhorret, atque adeo ipsius Celsi, cujus ea non minima laus, quod res diversas ac suapte natura separatas singulari artificio conjunxerit. Itaque si quando ille caput nominat, vox haec eo sensu fortasse accipienda est, quo illam Latini scriptores usurpant, ut res quasdam significant ab aliis distinctas, haud tamen ab iisdem prorsus sejunctas atque distractas. Hujusmodi sunt *capita epistolae* apud Tullium, Suetonium, aliosque.

Ex iis, quae hactenus dicta sunt, satis apparet, id unum mihi curae fuisse, ut Celsi textum quam emendatissimum darem; cum auctor miro orationis nitore ipse per se perspicuus nullo egeat commentario. Equidem non negaverim quaedam esse vocabula artis propria, quae aliquid habeant obscuritatis; sed iis explicandis Lexicon Celsianum sufficere existimabitur, si tantum erit otii, praesertim valetudine tam infirma crebrisque adeo tentationibus vexata, ut quod dudum inchoatum est, possim aliquando perficere. Vale.

^a Sc. in capita: v. p. xxxv. infra.

INDEX

*Librorum Manuscriptorum, Editorumque, qui in Celsi
emendatione adhibiti sunt.*

LIBRI MSS.

CODICES MEDICEI. Hi omnes Florentiae in Bibliotheca Medicea ad D. Laurentii asservantur; ac sunt numero septem, id est I. II. III. IV. V. VI. VII. plutei LXXIII. PRIMUS idem ille est Mediceus Codex, quem Rhodius Cocchiusque laudarunt: alter in annotationibus ad Scribonium Largum, atque in Lexico Scriboniano; alter tum in calce Etruscae Dissertationis de Anatome, tum in Graecorum Chirurgorum editione, ubi mantissae loco dedit variantes octavi libri lectiones ex hoc Codice excerptas. Is omnium est antiquissimus, quippe scriptus seculo XII. ineunte, eoque nomine ceteris antefendus. Librorum in capita divisio in eo nulla est: sunt tamen tituli plures margini adscripti. Quaedam etiam inter versus ad corrigendum addita, sed omnia fere prorsus inepta. Vide annot. ad Prooemium lib. i. p. 2. l. 6. et 15. et annot. ad pag. 54. l. 5. Anno MCCCCLXV. Baptista Palavicinus Regiensis Episcopus illum emendandum suscepit; in quo tantum sibi licere voluit, ut alium plane fecerit. Usus est autem *vetustissimo et corruptissimo*, ut ipse ait *exemplari*: ex quo colligi potest, nonnulla illum conjiciendo immutasse. Ceterum id exemplar ei perquam simile fuisse videtur, unde Medicei reliqui derivantur. SECUNDUS, TERTIUS, QUARTUS, QUINTUS, SEXTUS, SEPTIMUS, adeo inter se consentiunt, ut ab uno eodemque exemplari profecti videantur. Scripti omnes sunt seculo XV. sed TERTIUS ceteris paulo est antiquior. In QUARTO gemina scriptura multis locis occurrit: altera a librario, cujus tantum ratio habenda est; ab emendatore altera, quae Codicem PRIMUM, aut Palavicini emendationem fere exprimit. QUINTUS et SEXTUS scripti fuerunt Florentiae ab Antonio Marii F. An. MCCCXXVII. et MCCCCLIII. videturque horum postremus ex TERTIO descriptus, cum quaedam in utroque sint menda, quae in aliis Codicibus non apparent. SEPTIMUS scriptus est a Nicolao Nicolio, isque alia manu appositas habet variantes lectiones ex Codice I.

CODICES VATICANI. Hi totidem sunt quot Medicei, ac Romae asservantur in Vaticana Bibliotheca. PRIMUS est Urbinas CCXLIX. scriptus seculo xv. SECUNDUS Otthobonianus MDLIII. Scriptus is fuit Vincentiae An. MCCCCLVIII. TERTIUS Urbinas MCCCCLVII. Scriptus fuit seculo xv. QUARTUS Vaticanus MMCCCLXXI. Scriptus fuit a Palavicino, ut distichon quoddam ostendit ei praefixum : posteaque ab eodem emendatus ope *vetustissimi* illius et *corruptissimi exemplaris* quo in Medicei I. emendatione usus est. QUINTUS Vaticanus MMCCCLXXII. Scriptus fuit Anno MCCCCLXVI. SEXTUS Vaticanus MMCCCLXXIII. Scriptus fuit seculo xv. Videtur autem ex Mediceo I. fuisse descriptus post Palavicini emendationem. SEPTIMUS Vaticanus MMCCCLXXIV. Scriptus hic quoque fuit seculo xv.

LIBRI EDITI, A LEONARDO TARGA CITATI.

Editio Nicolai, sive princeps Florentina, Anno MCCCCLXXVIII. Hanc procuravit Bartholomaeus Fontius, isque Codicem Medicum iv. ut illum interpolavit emendator, secutus videtur. Vid. annot. ad lib. I. cap. i. pag. 19. l. 25. ad cap. ii. ejusdem lib. pag. 22. l. 7. annot. ad lib. II. cap. vii. pag. 61. l. 24 ; et ad cap. xiv. pag. 85. l. 12. annot. ad lib. V. cap. xxviii. sect. 3. pag. 288. l. 9.

Editiones quatuor Venetiis habitae : prima apud Joannem Rubicum, An. MCCCXCIII. secunda apud Philippum Pinzium, Anno MCCCXCVII. tertia apud Lucam Antonium Juntam, Anno MDXXIV. quarta in aedibus Aldi et Andreae Asulani Soceri, Anno MDXXVIII. ex emendatione Joannis Baptistae Egnatii. Priorres tres nihil fere discrepant a principe Florentina, unde videntur descriptae. In Aldina loca quaedam, quae in illis corrupta fuerant, ex Codice MS. restituta sunt ; sed alia invicem, quae recte habebant, corrupta. Nimirum Codici illi nimium tribuit Egnatius : sibi quoque etiam fortasse plus aequo indulgit.

Editio Joannis Caesarii. Hagenoae apud Joannem Secerium, Anno MDXXVIII. In hac editione quaedam ita prorsus restituta leguntur, ut in Aldina. Mira sane consensio, nisi quid subdole factum est ; cum utraque editio eodem anno, eodemque mense absoluta sit, ut altera ad alterius exemplum exigi non potuerit. Ceterum Caesarius alia insuper emendavit, eaque non ex MSS. sed ex conjectura, ut ex ejus Praefatione suspicari licet : idemque scholia quaedam, et nonnullas variantes lectiones adjecit.

Eadem Saligniaci recusa apud Joannem Soterium, Anno MDXXXVIII. sed mendis pluribus deformata.

Editio Joannis Ruellii. Parisiis apud Christianum Wecheli-

um, Anno MDXXIX. Ruellius in plerisque Caesarium est secutus. Quae ipse mutavit, pauca sunt eaque ex MSS. fere sumpta.

Editio Lugdunensis, Anno MDXLII. apud Sebastianum Gryphium. Qui hanc editionem adornavit, Aldina et Caesariana, An. MDXXXVIII. maxime usus videtur; atque ubi alterutra variat, quandoque adnotavit. Pleraque Caesarii scholia, suaque etiam nonnulla adjecit.

Editio Guilielmi Pantini. Basileae apud Joannem Oporinum, An. MDLII. Duas tantum editiones consuluit Pantinus Aldinam scilicet et Caesarianam, An. MDXXXVIII. ex quibus tertiam confecit, quae cum Gryphiana fere convenit. In enarrationibus conjecturas attulit, quibus loca quaedam, quae ipsi corrupta videbantur, restitui possent.

Editio Roberti Constantini. Lugduni apud Guilielmum Rovillium, Anno MDLXVI. Haec editio a Gryphiana vel Pantiniana vix differt; nisi quod pauca quaedam habet ex Ruelliana. Verum plurimis annotationibus referta est, quibus emendatur Celsus, illustraturque. Earum, quae ad emendationem pertinent, duo genera sunt: alterum ex antiquis Codicibus manuscriptis, editisve: alterum ex conjectura ortum, quod quaedam etiam comprehendit prius a Pantino animadversa.

Editio Henrici Stephani, id est, Medici Principes, etc. Parisiis, Anno MDLXVII. Stephanus Aldinam editionem in plerisque expressit; in aliis Ruellianam, quibusdam de suo passim adpersis.

Editio Balduini Ronssei. Lugduni Batavorum apud Franciscum Raphelengium, Anno MDXCII. Nihil Ronsseus in textum intulit, quod non in aliqua priorum editionum inveniretur. Quin ea ipsa, quae margini adscripsit, nova non sunt, sed ab aliis sumpta; imprimis a Constantino, cujus fere omnes annotationes exscripsit. Enarrationes quidem addidit in septem posteriores libros (nam in priore iis usus est, quas Hieremias Thriverius Brachelius antea vulgaverat) ubi emendationes quasdam ex conjectura proposuit.

Editio Joannis Antonidae Lindenii. Lugduni Batavorum apud Joannem Elsevirium, Anno MDCLVII. Usus est Lindenius tum Codicibus manuscriptis, tum plurimis editionibus, tum, praeter suas, Nancelii, Scaligeri, Foësi, aliorumque conjecturis; quibus multa, quae antea corrupta erant, restituit. De hac tamen editione vide epistolam ad Lectorem.

Editio Theodori Jans. Almelveenii. Amstelaedami apud Joannem Woltersium, Anno MDCCXIII. Eadem est atque Lindeniana, sed annotationibus, locis, ut vocant, parallelis, scholiisque tum aliorum, tum etiam suis ab Almelveenio ornata.

Eadem recusa Patavii apud Josephum Cominum, Anno MDCCXXII. adjectis tribus Jo. Bapt. Morgagni in Celsum epistolis. Item Ludg. Batav. apud Jo. Arnoldum Langerakium, Anno MDCCXXX. una cum quibusdam Morgagni epistolarum capitibus, ac trium veterum editionum collatione. Item Basileae apud Jo. Rudolphum Thurneisenium, An. MDCCXLVIII. cum eadem collatione, ac notis integris Joannis Caesarii, Roberti Constantini, Josephi Scaligeri, Isaaci Casauboni, Joannis Baptistae Morgagni. Denique Patavii iterum apud Josephum Cominum, Anno MDCCCL. in qua editione ad cetera omnia, quae in priore Cominiana, epistolae sex accedunt Jo. Bapt. Morgagni nunquam antea vulgatae.

INDEX CAPITUM

CELSI MEDICINAE.

LIBER I.

Medicinae Historia, Sanorum Regimen.

Cap.	Pag.	Cap.	Pag.
Praefatio	1	XXII. ——— lenes acresque	82
I. Regimen Sanorum	17	XXIII. ——— incrassantes et attenuantes	82
II. ——— imbecillorum	17	XXIV. ——— stomacho idonei	83
III. ——— fortuitorum	20	XXV. ——— stomacho alieni	83
IV. ——— partibus laborantium	27	XXVI. ——— inflantes	84
V. ——— lippientium, &c.	28	XXVII. ——— calefacientes et refrigerantes	84
VI. ——— alvi laxioris	29	XXVIII. ——— facile corrupti	84
VII. ——— coli dolentis	29	XXIX. ——— alvum moventes	85
VIII. ——— ventriculo laborantium	29	XXX. ——— alvum adstringentes	85
IX. ——— nervorum dolentium	30	XXXI. ——— urinam moventes	86
X. ——— pestilentiae obsectorum	31	XXXII. ——— somno faventes	87
		XXXIII. ——— corpus attenuantes	87

LIBER II.

Prognostica; Materia Diaetetica.

Praefatio	33
I. Tempestatum, corporum, qui morbi proprii	33
II. Futuri morbi signa	38
III. Fausta aegrotantium signa	39
IV. Mala aegrotantium signa	40
V. Longae valetudinis signa	42
VI. Mortis signa	42
VII. Singulorum morborum notae	46
VIII. Fausta et infausta in singulis	52
IX. Morborum curationes	61
X. Sanguinis detractio	61
XI. Cucurbitula	65
XII. Alvi dejectio	66
XIII. Vomitus	69
XIV. Frictio	69
XV. Gestatio	72
XVI. Abstinencia	73
XVII. Sudor	73
XVIII. Ciborum vires	76
XIX. ——— indoles varia	81
XX. Cibi boni succi	81
XXI. ——— mali succi	82

LIBER III.

Curatio Morborum Diaetetica.

I. Morborum genera	90
II. ——— cognitio	91
III. Februm genera	93
IV. Curationum genera	95
V. Februm species	100
VI. Potionis tempora	103
VII. Februm pestilentium curatio	108
VIII. Semitertianae curatio	110
IX. Lentarum februm curatio	110
X. Remedia topica in febre	111
XI. Remedia contra frigus	113
XII. Horroris curatio	114
XIII. Quotidianae curatio	115
XIV. Tertianae curatio	115
XV. Quartanae curatio	116
XVI. Duarum Quartanarum curatio	118
XVII. Quotidianae ex quartana	118
XVIII. Tria insaniae genera	119
XIX. Cardiaci	125
XX. Lethargici	127
XXI. Hydropici	128
XXII. Tabis species	133
XXIII. Morbus comitialis	137
XXIV. Morbus regius	140

Cap.	Pag.
XXV. Elephantiasis . . .	141
XXVI. Attoniti . . .	142
XXVII. Nervorum resolutio . . .	142

LIBER IV.

Morborum Partium Curatio.

I. Interiores corporis sedes . . .	146
II. Morborum capite natorum curatio . . .	149
III. Cervicis morbi . . .	155
IV. Faucium morbi . . .	157
V. Stomachi morbi . . .	164
VI. Laterum dolores . . .	167
VII. Viscerum morbi . . .	169
VIII. Hepatici . . .	170
IX. Lienosi . . .	172
X. Renum morbi . . .	173
XI. Intestinatorum morbi . . .	174
XII. Coeliacus morbus . . .	175
XIII. Tenuioris intestini morbus . . .	176
XIV. Intestini crassioris morbus . . .	178
XV. Tormina . . .	179
XVI. Laevis intestinum . . .	180
XVII. Lumbrici . . .	181
XVIII. Tenesmus . . .	182
XIX. Ventris fluxus . . .	183
XX. Vulvae morbus . . .	185
XXI. Seminis profusio . . .	187
XXII. Coxarum morbi . . .	188
XXIII. Genuum dolores . . .	189
XXIV. Manuum pedumque vitia . . .	189
XXV. Convalescentium refectio . . .	191

LIBER V.

Medicamenta et morbi his curandi.

Praefatio . . .	193
I. Medicamentorum simplicium facultates . . .	194
II. Conglutinantia . . .	194
III. Concoquentia . . .	195
IV. Aperientia . . .	195
V. Purgantia . . .	196
VI. Rodentia . . .	197
VII. Exedentia . . .	198
VIII. Indurantia . . .	199
IX. Escharotica . . .	199
X. Crustas resolventia . . .	199
XI. Discussantia . . .	199
XII. Evocantia . . .	200
XIII. Laevantia . . .	200
XIV. Incarnantia . . .	201
XV. Emollientia . . .	201
XVI. Cosmetica . . .	202
XVII. Mixtura simplicium: pondera . . .	202
XVIII. Malagmata . . .	203

Cap.	Pag.
XIX. Emplastra . . .	212
XX. Pastilli . . .	218
XXI. Pessi . . .	220
XXII. Medicamenta arida . . .	221
XXIII. Antidota . . .	223
XXIV. Acopa . . .	225
XXV. Catapotia . . .	226
XXVI. Quinque noxarum genera . . .	230
XXVII. Morsus . . .	249
XXVIII. Ulcera interna . . .	255

LIBER VI.

Morborum Topicorum per Medicamenta Curatio.

I. Singularum partium vitia . . .	278
II. Porrigo . . .	278
III. Sycosis . . .	279
IV. Area . . .	279
V. Varus, lenticula, ephelis . . .	280
VI. Oculorum morbi . . .	281
VII. Aurium morbi . . .	299
VIII. Narium morbi . . .	305
IX. Dentium dolor . . .	307
X. Tonsillarum morbi . . .	309
XI. Oris ulcera . . .	310
XII. Linguae ulcera . . .	312
XIII. Parulis . . .	312
XIV. Uvae morbus . . .	313
XV. Cancer oris . . .	314
XVI. Parotis . . .	315
XVII. Umbilicus prominens . . .	316
XVIII. Obscenarum partium vitia . . .	316
XIX. Digitorum ulcera . . .	324

LIBER VII.

Chirurgia.

Praefatio . . .	326
I. Luxata . . .	327
II. Tumores . . .	328
III. Suppurationum signa . . .	330
IV. Fistulae . . .	331
V. Telorum extractio . . .	334
VI. Tumores saccati . . .	337
VII. Vitia oculorum chirurgica . . .	339
VIII. Morbi aurium chirurgici . . .	352
IX. Curtorum curatio . . .	353
X. Polypus . . .	355
XI. Ozaena . . .	355
XII. Vitia oris chirurgica . . .	355
XIII. Cervicis vitia . . .	359
XIV. Umbilici vitia . . .	359
XV. Paracentesis hydropica . . .	361
XVI. Abdominis vulnera . . .	362
XVII. Hernia . . .	364

Cap.	Pag.		Pag.
XVIII. Testiculorum morbi	364	III. Vitiatorum excisio, perforatioque	409
XIX. Testiculorum curatio	368	IV. Calvaria fracta	412
XX. Intestini devoluti curatio	372	V. Nasus fractus	418
XXI. Omenti devoluti curatio	374	VI. Aures fractae	420
XXII. Cirsoceles curatio	375	VII. Maxilla fracta, &c.	420
XXIII. Sarcocoele	377	VIII. Jugulum fractum	422
XXIV. Ramex inguinis	377	IX. Costae fractae	423
XXV. Praeputii traductio	377	X. Communis brachiorum, &c. frac-	
XXVI. Ischuria	379	torum curatio	426
XXVII. Vesicae exulceratio	389	XI. Luxata ossa	435
XXVIII. Pudenda contracta	391	XII. ——— maxilla	437
XXIX. Emortui foetus extractio	392	XIII. ——— caput	438
XXX. Ani vitia	395	XIV. ——— spina	438
XXXI. Varices	397	XV. ——— humerus	439
XXXII. Digiti cohaerentes, cur-		XVI. ——— cubitus	440
vativi	398	XVII. ——— manus	441
XXXIII. Gangraena	398	XVIII. ——— palma	442
		XIX. ——— digiti	442
		XX. ——— femur	442
		XXI. ——— genu	444
		XXII. ——— talus	444
		XXIII. ——— planta	445
		XXIV. ——— digiti pedum	445
		XXV. Luxata composita	445
LIBER VIII.			
<i>Ossa.</i>			
I. Ossium descriptio	400		
II. Vitiatorum signa	407		

DE MENSURIS PONDERIBUSQUE ANTIQUORUM;

ET QUOMODO AD NOSTRA RELATA SINT.

VANUM esset, in libro hujusmodi satis modico, nisi de ponderibus mensurisque aetatis scriptorumque ipsius CELSI, inquirere. Sed cum in toto fere supplemento nostro consilium fuerit perpetuum, uti ex ipso veritatem omnium illustrationum lectori comprobare sibi liceret, quantitates rerum absolutae, vel rationes ad modulos Britannicos, qui fixissima iterum ratione ad PENDULUM nostrae latitudinis, ideoque ad axem orbis terrarum, aquamque stillatitiam his mensuratum se habent, non omittendae erant.

Atque in hac re difficultates longe tenuiores obstant quam vulgo critico repraesentare placuit. Inter enim aurei et argentei, quod vocant, seculi scriptores, omnino de his mensuris convenit; et si postea, declinante jam imperio, omnia, uti nuper apud nos in Britannia, nec nisi novo senatus consulto (5 GEO. IV. cap. 75.) reparanda, vidimus, incuria et lapsu aetatis in pejus immutata sint, id ad rem nostram nihil attinet. Eo quoque lector referre debet, siquando bonos aliàs scriptores a nostris numeris aliquantum deflectere videat; hi enim aut ab auctoribus deterioris aevi seducti sunt, ut octo denarios unciae tribuerint, aut jejunis aliorum computationibus innisi sunt; aut, denique, ipsi grana Trojana cum chalcis et siliculis, vel grana Italica cum Britannicis imperite confuderunt. Hoc numero stant PETRUS MATTHIOLUS, CAROLUS ARBUTHNOTUS, HIERONYMUS GAUBIUS, mille minorum: nec nos valde censura vexari speremus si qua numerorum signa calamus male posuerit; humanum enim errare est, et insuper effecimus, ut penes crudissimum quemque tironem esset, singulorum veritatem sibi expendere.

MENSURAE ROMANAE EX MONUMENTIS CONFIRMATAE.

Ad ipsam demonstrationem nunc properandum, ubi ostendimus,

1. Denarium Romanum grana Trojana Britannica $62\frac{1}{2}$ +
pendisse.
2. Pedem Romanum pollicum Britannicorum 11.604 eorundem valuisse.
3. Ceteras omnes mensuras ponderaque inde certissime deduci posse.

Ab his sequitur, pedem Romanum, ad pendulum latitudinis LONDINII per spatium inane, ad 62° FAHRENHEITI thermometri calefactum, oscillans, rationem habere quam 11.604 ad 39.1393. Porro congium Romanum ad congium (Gallon) Britannicum IMPERIALEM, ut 189.64 ad 274, esse.

Tabulam F composuimus, ut mos computandi pure Romanus semperque nostratibus durus, melius innotesceret: gens enim Romulea, ad rapinas et spolia nata, rationem eam partiendi militarem quidem, sed nec medicis nec legatoribus incommo- dam, per numeros relationis, sermoni suo addidit.

Quae autem infra de mensuris Celsi fusius tradenda sunt, lectoribus magis distincta fient, si partium argumenti naturaliter inter se connexarum brevis quasi adumbratio hic prius exhibeatur. Sciant, igitur, fontes unde vera pondera mensuraeque illius aevi, utcunque remoti, hauriuntur.

I. Denarius Romanus, pondus aequae ac moneta, hodieque in cimeliis publicis abundans, scrupulosissime contra grana Trojana Britanniae nostrae perpensus est.

II. Pedis Romani longitudo sex modis saltem diversis aestimatus est.

1. Pondere denarii invento, numeroque denariorum in LXXX libris amphoram constituentibus, pondus amphorae mensurae cubicae, cui latus erat pes Romanus, facile patebit; hujusque radix cubica ($=11.845$ si aquam, et 11.64 si vinum salsum, ut Aminaenum, inesse putemus,) longitudinem pedis Romani indicabit. At procul dubio mensura vinaria fuit amphora.

2. Simili ratione ex congio VESPASIANI, vase adhuc exstante, pes eruitur $=11.49$ pollicum nostrum.

3. Multa monumenta, etiamque mensurae adhuc exstantes, pedem Romanum 11.604 pollices Anglicos habuisse docent.

4. Exstant et mensurae Graecae quas veteres $\frac{1}{2}$ Romanis longiores fuisse tradunt. Hinc pes fit $=11.64$.

5. CASSINUS mensuras quas veteres dederant scriptores itin-

erum per viam Emilianam aliasque adhuc integras remetitus, pedem Romanum 11.7 pollices Anglicos non excedere invenit. (Mem. Acad. Sc. t. i. p. 375.)

6. Templorum aediumque grandiorum mensuras in numeris pedum rotundis exacte designatas fuisse eleganter, nec sine veri specie, proponit DE LA HIRE; pedem itaque non supra 11.72 pollices Anglicos statuit (ibid. p. 74.)

III. Tabulae ex CELSO et PLINIO, locaque ex DIOSCORIDE, GALENO, aliisque scriptoribus Graecis, Romana CELSI ad se invicem et ad Britannica pondera nos referre sinunt. Haec autem cum massula aquae aequae gravi comparata certas nunc ad cubum pedis penduli Londinensis rationes habere, senatus consulto cautum est. Sic cum denarius 62½ grana Trojana, 248 pollicis aquae cubici, Anglorum comprehendat, simplice reductione pes Romanus evadit 11.604, tabula CELSI valorem unciae, scrupuli, oboli, sextantisque figit. Tabula vero Plinii chalcum, drachmam Atticam, cyathum, acetabulum, heminam, mnam adjicit. Denique praeter loca Graeca jam citanda, Latina illa quae subnectimus per se satis demonstrant pondus assis et librae omnino idem fuisse, utrumque demum uncias duodecim continuisse.

“As erat librae pondus.—Reliqua obscuriora quod a diminutione: et ea quae diminuuntur ita sunt ut extremas syllabas habeant; ut a duodecim una dempta uncia, *deunx*, &c.” VARRO, L. L. V. 35.

“Numerus xxiii. scrupulorum duodecies computatus libram efficit, quae duodecim unciis perficitur.” ISID. Origin. lib. xvi. cap. xxiii.

“Graeci medici pondera medicamentorum ad drachmas redigunt; quae quia ad denarium conveniunt, (octoginta enim quatuor in libram incurrunt) pro nota Graecae drachmae notam denarii posui, et ad ejus pondus drachmas redegi.” CELSUS AD NATALEM apud Marcell. Emp.

“Erit nota denarii unius pro Graeca drachma: aequae enim in libra denarii LXXXIV. apud nos, quot drachmae apud Graecos incurrunt.” SCRIBONIUS LARGUS AD CALLISTUM.

At cotyle cyathos bis ternos una recepat.

Sed de abaco nobis id pondus saepe notatur:

Bis quinae hunc faciunt drachmae: si appendere velles.

Oxybaphum fiet, si quinque addantur ad istas.

RHEM. FANN.

Testimonia ex scriptoribus Graecis. *Πρόδηλον, ὅτι δραχμὴν λέγομεν ὡς ἐν τοῖς τοιαύτοις ἅπαντι ὅσπερ Ῥωμαῖοι δυνάριον ἐν μάζεσιν* GAL. lib. 8. κατὰ τοπὸν, cap. 3.

Dioscorides apud Galenum, l. c. Ἡ δὲ δραχμὴ, ἢ καὶ ὀλκὴ λεγομένη, ἀγγαμματα τρία, ταῖς εἰς ὅσολας εἴ.

Cleopatra, l. c. Ὁ κύαδος ἔχει δραχμὰς ἰ.

Ὡς ἔ' δραχμὰς ἐλκυσσὶς τῆς κοτυλῆς· καὶ γὰρ λέγει ἡγεῖ Ἀττικὴ, θ' ὕγ-

γινῶν ἕσα των Ἰταλικῶν. HERAS apud GAL. l. v. Nimirum hic $7\frac{1}{2}$ drachmas unciae attribuit. Sed ipse Galenus luculenter exponit, l. c. Ἀλλὰ τῶν εἰς δραχμὰς ἀναγόντων τὴν μνᾶν, εἰσὶν οἱ φασιν ἑκατὸν εἶναι δραχμῶν τὴν μνᾶν, ἐνιοὶ πλείονων· ἐπειδὴν καὶ τὴν ἑγγίαν οἱ πλείστοι μὲν ἑπτὰ καὶ ἡμίσεως δραχμῶν εἶναι φασιν· ἐνιοὶ δὲ ζ' μόνον· ἑτέροι δὲ ἡ.

INVESTIGATIO.

Tabulam, pondera, mensurasque CELSI aequae ac Romanorum exhibentem, tradit PLINIUS xxi. 34. "Drachma Attica, fere enim Attica observatione medici utuntur, Denarii argentei habet pondus. Eademque sex Obolos pondere efficit. Obolus x Chalcos. Cyathus pendet drachmas x. Cum Acetabuli mensura dicitur, significat Heminae quartam partem; id est, drachmas xv. Mna, quam nostri minam vocant, pendet drachmas Atticas centum." Idem xxix. 3, chalcos "sexagesimas denariorum" appellat.

Hinc conficitur

A. TABULA PLINIANA.

			1 obolus = 10 chalci*
1 denarius argenteus =	1 drachma Attica =	6 oboli =	60 chalci
1 cyathus =	10 drachmae =	60 oboli =	600 chalci
1 acetabulum =	15 drachmae =	90 oboli =	900 chalci
1 hemina =	60 drachmae =	360 oboli =	3600 chalci
1 mna* =	100 drachmae =	600 oboli =	6000 chalci

CELSUS autem V. 17. p. 202. "Sed et ante sciri volo, in uncia denariorum septem esse: unius deinde denarii pondus dividi a me in sex partes, id est, sextantes; ut idem in sextante denarii habeam, quod Graeci habent in eo, quem ὥβολον appellant. Id ad nostra pondera relatum paulo plus dimidio scripulo facit." Hinc

B. TABULA CELSIANA.

		1 sextans =	1 obolus
	1 scrupulus =	2 + sextantes =	2 + oboli
1 denarius =	3 scrupuli =	6 sextantes =	6 oboli
1 uncia =	7 denarii =	21 scrupuli =	42 sextantes = 42 oboli

Sed, ut ostendemus, 1 denarius = $62\frac{1}{2}$ grana, (Troy Weight) hinc 62 grana = 1 denarius = 6 sextantes = 6 oboli: dividendo, $10\frac{1}{2}$ grana = 1 sextans = 1 obolus. Denique ex hoc oboli valore, et PLINIANO superiore, habemus tabulam insequentem, C.

C. TABULA, PONDERA TROJANA, TAM MENSURARUM CAPACITATIS, TAM GRAVITATIS, ROMANORUM SISTENS.

	Urna. Libra.	Uncia.	Denarius.	Scrupulus.	Sextans.	Chalcus.	Grana.
Amphora	= 2 = 80	= 960	= 6720	= 20160	= 40320	= 403200	= 420480
Urna*	1 = 40	= 480	= 3360	= 10080	= 26160	= 210600	= 210240
Congius*	$\frac{1}{4}$ = 10	= 120	= 840	= 2540	= 5040	= 50400	= 52920
Sextarius	$\frac{1}{8}$ = 20	= 140	= 420	= 840	= 840	= 8400	= 8760
Libra	1 = 12	= 84	= 252	= 504	= 504	= 5040	= 5256
Hemina	$\frac{1}{2}$ = 6	= 42	= 126	= 252	= 252	= 2520	= 2640
Acetabulum	$\frac{1}{4}$ = 3	= 21	= 63	= 126	= 126	= 1260	= 1312
Sesqui-cyathus	$\frac{1}{2}$ = 6	= 42	= 126	= 252	= 252	= 2520	= 2640
Cyathus	$\frac{1}{4}$ = 3	= 21	= 63	= 126	= 126	= 1260	= 1312
Sescuncia	$\frac{1}{8}$ = 15	= 105	= 315	= 630	= 630	= 6300	= 6576
Uncia	1 = 12	= 84	= 252	= 504	= 504	= 5040	= 5256
Cochleare	$\frac{1}{2}$ = 6	= 42	= 126	= 252	= 252	= 2520	= 2640
Drachma	$\frac{1}{4}$ = 3	= 21	= 63	= 126	= 126	= 1260	= 1312
Denarius ^a	$\frac{1}{8}$ = 15	= 105	= 315	= 630	= 630	= 6300	= 6576
Scrupulus	$\frac{1}{4}$ = 3	= 21	= 63	= 126	= 126	= 1260	= 1312
Scrupulus dimidiatus.	$\frac{1}{8}$ = 15	= 105	= 315	= 630	= 630	= 6300	= 6576
Obolus	$\frac{1}{16}$ = 30	= 210	= 630	= 1260	= 1260	= 12600	= 13120
Sextans	$\frac{1}{4}$ = 3	= 21	= 63	= 126	= 126	= 1260	= 1312
Chalcus*	$\frac{1}{8}$ = 15	= 105	= 315	= 630	= 630	= 6300	= 6576

^a Denario infra hanc lineam 62 grana, compendii numerique rotundandi gratia tribuimus. Qui accuratiora volunt, $\frac{4}{7}$ illud GREAVESII in valorem per denariorum columnam ducant, et nostris superaddant.

Sed post tot annorum lapsum, quomodo ista pondera ad nostra Trojana referamus? Diligentia antiquariorum illud perfacile effecit. Inclytus enim J. GREAVESIUS,^a Angliae decus, pondus DENARII, per plurima exemplarium centena, in Italicis aliisque cimeliis conservata, ipsa statera trutinavit: et pondus omnium meliorum denariorum, ad grana Trojana 62 $\frac{4}{7}$ librare reperit. Sed cognito denarii, qui veteribus non tantum nummus fuit, sed ponderis rerum arbiter, pondere; ceterarum denominationum valorem calculo simplicissimo, in granis Trojanis habebis. Vide, hac de re, ipsum GREAVESIUM in libello suo classico, de denario Romano; necnon de origine ponderum, p. 36; ARBUTHNOTUM in tabulis, p. 15; Smith de re nummaria, p. 167: quae opera omnia Anglice scripta.

Praeterea, idem GREAVESIUS ex multis Atticis drachmis quadruplis, vel tetradrachmis, non eandem, ut diversae, licet affini, genti convenit, sed valde proximam gravitatem invenit; quae singulis quidem denariis grana 67 tribuat. Vulgus enim hominum tantulam in pondere differentiam vix deprehendisset.

Postremo, in Vaticano Romae extat adhuc, si modo Galli reliquerint, mensura CONGII, quam optimus princeps VESPASIANUS

^a Ipse, in Sarcophagaeo pyramidis Aegyptiae, aliasque, Latinius subscripsit, JOANNES GRAVIUS. WOOD, Ath. ii. col. 157.

ibi deposuit, rarum vetustatis monumentum, et antiquo nominis decore percelebre. Hujus capacitatem ad aquam olim VILLALPANDUS pependit, et 52560 grana Trojana recentis Italiae vel libras fere 10 aquae pluviatilis, continuisse invenit. Puta aquam primo distillatam; tum 480 : 438 (grana Trojana Anglica in uncia Italica hodie, GRE. p. 340.) :: 52560 : 47971·375 gr. Angl. et 437102·4946 (pondus pedis Anglici solidi aquae in granis; THOMS. Chem. ii. 12.) : 1728 :: 47971·375 : 189·64 unc. Angl. quod congii capacitas est: non 207·473 ut perperam ARRUTHNOTUS p. 81; sed pluviatilis aquae (THOMSONUS, l. c.) 189·41. Porro $\sqrt[3]{189\cdot64 \times 8} = 11\cdot49 =$ latus amphorae cubicae = pes Romanus secundum VILLALPANDUM: et clarissimus mathematicus GASSENDUS eandem mensurationem postea repetens, tam parum mutavit ut VILLALPANDUS $62\frac{1}{4}$; ille $62\frac{561}{430}$ grana Trojana denario, id est, $\frac{1}{8}\frac{1}{10}$ congii parti, attribuerit. Congio 189·64 unciae pedis solidi inerant.

Nihil igitur in rebus antiquis certius esse potest, quam ut denarius Romanus circa $62\frac{1}{4}$ grana valuerit. Conservavit demum Sextus Pompeius Festus, in carioso suo libro de verborum significatione, p. 385, (editio Gothofredi in Romanae linguae scriptoribus extat), PLEBISCITUM duorum SILIORUM P. et M. tribunorum plebis, quod et congium 10 libras habuisse, et ceterarum ad congium mensurarum rationem, docet.

EX. PONDERIBUS. PUBLICIS. QUIBUS. HAC. TEMPESTATE. POPULUS. UTIER. QUI. SOLET. UTI. COAEQUATUR. SEDULUM. UTI. QUADRANTAL. VINI. OCTOGINTA. PONDO. SIET. CONGIUS. VINI. DECEM. IS. SIET. SEX. SEXTARII. CONGIUS. SIET. VINI. DUO. DE. QUINQUAGINTA. SEXTARII. QUADRANTAL. SIET. VINI. SEXTARIUS. AEQUUS. AEQUO. CUM. LIBRARIO. SIET. SEX. DE QUINQUAGINTA. LIBRAE. IN. MODIO. SIET. SIQUIS. MAGISTRATUS. ADVERSUS. HAEC. D. (ECRETA) M. (ODO) PONDERA. MODIOSQUE. VASAQUE. PUBLICA. MODICA. MINORA. MAJORAVE. FAXIT. IUSSITVE. RE. FIERI. DOLUMVE. ADDUIT. QUOD. EA. FIAN. EUM. QUIS. VOLET. MAGISTRATUS. MULTARETUR. DUM. MINORE. PATRIS. FAMILIAS. TAXAT. LICETO. SIVE. QUIS. IN SACRUM. INDICARE. VOLUERIT LICETO.

Sed, "Quadrantal vocabant antiqui, quam ex Graeco amphoram dicunt; quod vas, pedis quadrati, octo et xl. capit sextarios." FEST. p. 160. Vide et RHEMNII FANNII versus infra citatos. GELL. lib. i. cap. xx; ubi de figura sic appellari docet; VARR. R. R. lib. i. cap. 57; PLIN. lib. xviii. cap. xxx.

Postremo, congius Vespasiani, qui adhuc extat, notatur sic; P X; id est, PONDO DECEM. Vide delineationem ejus nostram aere incisam, p. 64. ARBUTHNOTUM, p. 82. GREAVES *on the Denarius, passim*: *On the Origin of Weights and Measures*, p. 35, 36. ADAM'S *Antiq.* p. 476.

Ex eodem hoc congio, divinâ providentiâ, ut bono GREAVESIO visum, (Den. p. 297), doctis reservato, PES ROMANUS, ceterarum longitudinis mensurarum omnium modulus, ad normam Britan-

nici constituitur. Constat enim, ex RHEMNII FANNII *de ponderibus et mensuris versiculis*,^a aliisque auctoribus, cubum ex hoc pede amphoram continere. Nunc, ARB. p. 82, congius = 207·0676 unciarum Italicarum solidarum, $\times 8$, = 1656·5408 unciae in amphora; et $\sqrt[3]{1656\cdot5408}$, = 11·83, vel prope modum 12 unciae lineares Italiae hodiernae = 11·45 unciae Anglicae, (GREAVES, p. 233,) quae sic latus amphorae cubicae, vel pedem antiquum metiuntur.

Sed difficile est accurate satis vasis cujusvis capacitatem sic aestimare. PHILANDER in librum iii. cap. 3. 117, VITRUVII mensuram semipedis ex antiquo lapide in hortis ANGELI COLOTI Romae hanc sculptam habente ad unguem descripsit. Eandem cum STATILII VOL. APRI mensoris aedificiorum mensura pedis in epitaphio marmoreo inscripta, commensus est, auxiliante Pontificis PAULI III. architecto JACOBO MELEGHINO; sed non mensuram hanc Statilianam in margine apposuit, ut cl. GREAVESIO (p. 208.) excidit. Hic ad uncias Britannicas relatus uncias 5·80; ideoque PEDEM ROMANUM $5\cdot800 \times 2$, = 11·60 UNCIAS, EFFICIT.

Eo tempore, A. D. 1522, extabant Romae duae columnae, quorum altera ΠΟΔ. Θ, altera ΠΟΔ. ΙΒ, insignitae, mensuras pedum ix. et xii. Graecum exhibebant; et cum notum sit ex HERODOTO ii. PLINIO, COLUMELLA R. R. v. easdem per $\frac{1}{25}$ partem, Romanis longiores esse, hunc excessum PHILANDER in iis monumentis congruum reperit.

Adhuc ibidem extant duo monumenta marmorea sepulcralia; T. STATILII VOL. APRI, quod $\frac{1944}{2060}$, = ·972; et COSSUTII, quod $\frac{1934}{2000}$, = ·967 pedis Anglici, secundum illustrem GREAVESIUM pedi Romano tribuunt. Posteriori autem mensurae, utpote accuratissimae, vir doctissimus maxime adhaerescit: COSSUTIUM enim aut sculptorem, aut agri mensorem, aut lapicidam fuisse, libella, et circinus, et norma, aliaque ejusmodi artis instrumenta in coenotaphio satis demonstrant: neque minus elegans et summa diligentia qua haec mensura ex marmoris superficie elevata est. (p. 223.) Sed pes hujus 11·604 uncias Anglici pedis facit; qui numerus ab aliis multis aeneis, ferreis, marmoreisque apud rudera Romae deprehensis mensuris, mediocri tantum discrimine differt. Ex toto, 11·604 unciae Anglicae certissima, 11·45 angustior pedis Romani mensura. Vide GREAVESIUM de Pede Romano, p. 222-3, et passim: de Denario Romano, 277, et passim: LUCAM PAETUM de Antiq. Rom. et Graec. mensur. VILLALPAND. de Appar. urb. et temp. ii. 3. c. 25. SEXT. POMP. de Verb. sign. l. c.

Pes longo spatio latoque notetur in anglo,
 Angulus ut par sit, quem claudit linea triplex;
 Quatuor ex quadris medium cingatur inane.
 Amphora fit cubus; quam, ne violare liceret,
 Sacravere Jovi Tarpeio in monte Quirites.

D. TABULA MENSURARUM CAPACITATIS.

E Tabulis Medici ARBUTHNOTI de veterum monetis, ponderibus, et mensuris.

										Angl. Gall. Pints.	Inches.
Ligula										0 $\frac{1}{48}$	0.117
4	Cyathus									0 $\frac{1}{12}$	0.469
6	1 $\frac{1}{2}$	Acetabulum									0 $\frac{1}{8}$ 0.704
12	3	2	Quartarius*								0 $\frac{1}{4}$ 1.409
24	6	4	2	Hemina							0 $\frac{1}{2}$ 2.818
48	12	8	4	2	Sextarius						0 1 5.636
288	72	48	24	12	6	Congius*					0 7 4.942
1152	288	192	96	48	24	4	Urna*				3 4 $\frac{1}{2}$ 5.33
2304	576	384	192	96	48	8	2	Amphora			7 1 10.66
46080	11520	7680	3840	1920	960	160	40	20	Culeus*		143 3 11.095

E. TABULA MENSURARUM LONGITUDINIS.

EX EODEM.

										Angl. Paces. Feet.	Inches.
Digitus transversus										0 0	0.725 $\frac{1}{4}$
1 $\frac{1}{3}$	Uncia vel Pollex ^a									0 0	0.967
4	3	Palmus Minor*								0 0	2.901
16	12	4	Pes							0 0	11.604
20	15	5	1 $\frac{1}{4}$	Palmipes*						0 1	2.505
24	18	6	1 $\frac{1}{2}$	1 $\frac{1}{5}$	Cubitus					0 1	5.406
40	30	10	2 $\frac{1}{2}$	2	1 $\frac{2}{3}$	Gradus				0 2	5.01
80	60	20	5	4	3 $\frac{1}{3}$	2	Passus*			0 4	10.20
10000	7500	2500	625	500	416 $\frac{2}{3}$	250	125	Stadium*		120 4	4.5
80000	60000	20000	5000	4000	3333 $\frac{1}{3}$	2000	1000	8	Milliare*		967 0 0

^a "Eas uncias nostri cum viderent pollicibus aequari, non amplius uncias, sed POLLICES nominarunt." PHIL. ad VITRUV. iii. 3. p. 117.

F. TABULA PONDERUM AC MENSURARUM RELATIONIS, QUAS PASSIM CELSUS USURPAVIT.

Unc.	Sextans.	Quadrans.	Triens.	Quincunx.	Semis.	Septunx.	Bes.	Dodrans.	Dextans.	Deunx.	Quaevis unitas.	Characteres.
1 Uncia	1 = $\frac{1}{2}$	= $\frac{1}{3}$	= $\frac{1}{4}$	= $\frac{1}{5}$	= $\frac{1}{6}$	= $\frac{1}{7}$	= $\frac{1}{8}$	= $\frac{1}{9}$	= $\frac{1}{10}$	= $\frac{1}{11}$	= $\frac{1}{12}$	$\frac{1}{2}$
2 Sextans	1	= $\frac{2}{3}$	= $\frac{1}{2}$	= $\frac{2}{5}$	= $\frac{1}{3}$	= $\frac{2}{7}$	= $\frac{1}{4}$	= $\frac{2}{9}$	= $\frac{1}{5}$	= $\frac{2}{11}$	= $\frac{1}{6}$	=, Z.
3 Quadrans	.	1	= $\frac{3}{4}$	= $\frac{3}{5}$	= $\frac{1}{2}$	= $\frac{3}{7}$	= $\frac{1}{3}$	= $\frac{3}{9}$	= $\frac{1}{6}$	= $\frac{3}{11}$	= $\frac{1}{4}$	= —
4 Triens	.	.	1	= $\frac{4}{5}$	= $\frac{2}{3}$	= $\frac{4}{7}$	= $\frac{1}{2}$	= $\frac{4}{9}$	= $\frac{2}{5}$	= $\frac{4}{11}$	= $\frac{1}{3}$	= =
5 Quincunx	.	.	.	1	= $\frac{5}{6}$	= $\frac{5}{7}$	= $\frac{5}{8}$	= $\frac{5}{9}$	= $\frac{1}{2}$	= $\frac{5}{11}$	= $\frac{5}{12}$	= — =
6 Semis	.	.	.	.	1	= $\frac{6}{7}$	= $\frac{3}{4}$	= $\frac{2}{3}$	= $\frac{3}{5}$	= $\frac{6}{11}$	= $\frac{1}{2}$	S. S."
7 Septunx	.	.	.	.	.	1	= $\frac{7}{8}$	= $\frac{7}{9}$	= $\frac{7}{10}$	= $\frac{7}{11}$	= $\frac{7}{12}$	V.
8 Bes	.	.	.	.	.	.	1	= $\frac{8}{9}$	= $\frac{4}{5}$	= $\frac{8}{11}$	= $\frac{2}{3}$	— S. —
8 Octunx	.	.	.	.	.	.	1	= $\frac{8}{9}$	= $\frac{4}{5}$	= $\frac{8}{11}$	= $\frac{2}{3}$	— S —
9 Dodrans	.	.	.	.	.	.	.	1	= $\frac{9}{10}$	= $\frac{9}{11}$	= $\frac{3}{4}$	S = —
10 Dextans	.	.	.	.	.	.	.	.	1	= $\frac{10}{11}$	= $\frac{5}{6}$	S = =
11 Deunx	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	= $\frac{11}{12}$	S = — =

His cujusvis unitatis, librae, unciae, denarii, congii, partes duodecimae, hoc est, UNCIAE, distributae erant.

G. CHARACTERUM IN CELSO OBVENIENTIUM TABULA.

P.	. . .	= Pondo : cum aliis notis junctum qua pondere, Anglice, <i>by weight</i> , significat.
P., per se	.	= 1 libra.
℥.	. . .	= 1 denarius.
= non per se		= 1 sextantem denominationis antecedentis signat.
= per se		= fere unius drachmae sextantem.
= =	.	= 2 sextantes.
$\frac{1}{2}$	. . .	= 1 sextantem.
$\frac{1}{4}$	. . .	= $\frac{1}{2}$ sextantis.
Z.	. . .	= 1 sextantem.
℥.	. . .	= 1 sextantem.

Porro P. =, P. $\frac{1}{2}$, P.Z, P.℥, characteres compositi sunt, qui, omnino secundum tabulam superiorem, librae sextantem singuli significant. Pari quoque ratione, P. ℥. =, P. ℥. $\frac{1}{2}$, P. ℥. Z., P. ℥. ℥., denarii sextantem, vel unciae quadragessimam secundam partem, designant. Lege, de nota P., ARBUTHNOTUM, p. 24; nos p. 159. 'Varios Auct. de Notis' apud Ling. Rom. Auct.

H. TABULA MENSURARUM APUD CELSUM
TRIVIALIUM.

Illae quidem vix ad certa pondera redigi possunt: quippe quia cum gravitate specifica materiae vel massae descriptae necessario variant. Ex absurdis tamen auctorum quaestionibus et controversiis de pondere, in granis Trojanis, molis fabae Aegyptiae, fabae communis, lupini, similiumque: seminum nimirum densissimorum, hancce tabellam composuimus; cum observatis quoque nostris adjunctis, ne legenti usquam defuisse videremur. Si quis mollia panis fermentati in rerum memoratarum figuram molemque premendo fingeret, tum penderet; pondera demum erueret, forsán, a gravitate ejusdem aquae molis haud nimis aliena.

MENSURAE TRIVIALES.	GRANA.		
Manipulus (ut flor. anth. nob.)	120	GAUB. sect. 58.	120 DUNC. 681.
Pugillus ("iii. digitis comprehenditur")	30	ibid. . .	...
Amygdala non decorticata . . .	30	. . .	23
Amygdala decorticata . . .	10 $\frac{3}{4}$	nostr. exp. . .	20 ibid.
Lupinum	?		
Faba Aegyptia	20	. . .	80
Faba communis Italica . . .	10	Exp. 12 ad 15.	40
Lens, Lenticula	8 $\frac{5}{12}$	ARBUTH. tab. 7.	
Ervum	1 ?		
Piperis semen	2 ?		
Piperis granum	2 ?		
Juglandis nux	120	Exp. nostr.	
Spica (allii) } Surculus } Gleba } Habena } Hapsus }	portiones medio- cres: intelligibiles, et manu commode parandae,	sed incerti ponderis.	
Potio, (ut anthelminthica p. 181.)	8760 = $\bar{5}$	xviii. aquae.	
Ovum			960 = $\bar{5}$ ii. DUNC.

Confitemur tamen aliquem saltem dubitantibus locum esse an GREAVESIUS recte omnino tetigerit pondus Trojanum, quale per Britannias usitatum, denarii Romani; saltem ejus quo usi sunt medici. Si enim 62 grana pendebat, quomodo potuit Dioscorides drachmas tres aloës extracti, unum sulphatis cupri, obolum unum elaterii singulis vicibus exhibere? Dura majorum ilia! utique exclamare licet, si hos medicamentorum acrium veneficorumque tantos modos ingerere impune medici potuissent. Re inusitata permoti in unam tabulam coniecimus doses medicaminum paucorum vehementiorum quas praecepit DIOSCORIDES; media dose, quantum expiscari possemus, simul subnexa. Subnexa quoque media dosis hodierna, ex laudatissimo dispensatorio illustris rei medicamentariae professoris, ANDREAE DUNCANI filii, desumpta. Ex hac comparatione instituta, facile apparet, aut drachmam (ideoque denarium) antiquorum *medicam*, vix QUARTAM nostrae PARTEM attigisse; vel antiquos ipsos, quod vix credibile est, corpora quater nostris robustiora possedis; vel demum, libros eorum ad nos, corruptissimos descendisse.

I. COMPARATIO DOSIUM VETERUM CUM
HODIERNIS.

ALOE, ad haemoptoën cochl. ii=310. gr. ad ict. ob. iii=31; vel Zi=62. ad purgationem liberam Zi.									
i.e.	310gr.	Zi.	62	186	media	62	med.	hodiern.	15; sed $\frac{62}{15} = 4.133$
SULP. CUPR. ad lumbricos Zi									
i.e.	62	0	0	0	0	20	5	$\frac{20}{5} = 4.000$	
CASTOREUM, ad menstrua provocanda Zi.									
i.e.	124	0	0	0	0	62	15	$\frac{62}{15} = 4.133$	
ELATERIUM, vulgo ob. i. minima dosis $\frac{1}{2}$ ob. infantulis chalci ii.									
i.e.	10 $\frac{1}{2}$	5 $\frac{1}{2}$	2	0	0	10 $\frac{1}{2}$	3	$\frac{10.5}{3} = 3.500$	
OXYD. CUPR. ad crassa extenuanda ob. iii.									
i.e.	31	0	0	0	0	20	5	$\frac{20}{5} = 4.000$	
SCAMMONIA, ad alvum purgandam Zi. vel ob. iii. ad alvum solvendam ob. ii.									
i.e.	62	41 $\frac{1}{2}$	20 $\frac{2}{3}$	0	0	30	8	$\frac{30}{8} = 3.750$	
SCILLA, ad biliosa expurganda ob. iii.									
i.e.	31	0	0	0	0	10	2	$\frac{10}{2} = 5.000$	
HELLEBORUS NIGER, ad bilem et pituitam expurgandas Zi. vel ob. iii.									
i.e.	62	31	0	0	0	12	15	$\frac{12}{15} = 2.800$	
									8 31.105
									3.893

Hinc duci potest, doses antiquas fere quadruplo ampliores esse.

Porro, FABAM Latinam quae CELSI familiaris est mensura, Isagog. SORANI Eph. cap. 24, docet scrupulum dimidium, seu obolum continere; sed MERCURIALIS, ut refellat, conatur. RHODIUS ostendit FABAE SOLIDAE magnitudinem Zi. vel Zi. ad summam, continere. Ad SCRIBON. 13. Idem, ad Comp. Larg. 95, fabam Aegyptiam ponderi VICTORIATI, sive binis scrupulis, aequalem docet. Sed DIOSCORIDES, de faba Aegyptia, hanc communi Graeca grandiore esse, docet. Quum vero his distinctis mensuris saepenumero utatur CELSUS in bolis exhibendis, verisimile est, duplicem magnitudinem, minutiores enim differentias negligunt medici, habuisse. Ponatur igitur faba Italica ad scrupulum, faba Aegyptia ad scrupulos duos, vel, ad summum, ad drachman; atque per has utpote maxime conjecturas, doses CELSI scrutamur.

1. Antidotum Mithridatis ex rebus 35 variis, fere aromaticis amarisque cum opio. sic ut gr. 10743 habeat $258\frac{1}{8}$ opii vel $\frac{1}{40}$. Hoc medicamentum praebuit CELSUS ad fabae Aegyptiae magnitudinem, ut anodynum; atque $\frac{62}{41} = 1\frac{1}{2}$ gr. modica quidem opii dosis est. Pag. 225.

2. Ad tussim Athenionis, myrrham, piper, castoreum, cum opio copulata, 248 ad 62 vel $\frac{1}{4}$. Praebita erant tamen duo catapotia ad magnitudinem fabae nostrae; igitur = 40 gr. Sed $\frac{40}{4} = 10$ gr. opii pro dose, quae quidem nimia est. Pag. 228.

3. Ad tussim, compositio ex aromaticis et antispasmodicis, cum opio, constat: sic ut 238 partes opii 62 contineant, vel $\frac{1}{4}$. Datur et haec ad fabae Italicae, vel communis, molem duplicem, $= 20 \times 2 = 40$. Sed $\frac{40}{4} = 10$ gr. pro dose opii. P. 228.

4. Adversus ischuriam. Aromatica cum opio 4298 ad 434: fere 9·9, aut 10. Sed $\frac{62}{10} = 6\frac{1}{5}$, nimia quoque opii copia.

Sed ut antidotum, ad Graecae nucis magnitudinem dedit, quadruplo fere majorem; quod nimium est.

Pericula quaedam, a nobis facta, ostendunt fabam communem nigram ad grana xii. pendere, amygdalam non decorticatam 3ss. nucleum autem grana xx.

1. DOSES OPII A CELSO IN MEDICAMENTIS DATAE IGITUR SUNT,

1. Mithridatis	gr. 6;	nunc $\frac{6}{4} = 1\frac{1}{2}$
2. Ad tussim Athenionis	10	$\frac{10}{4} = 2\frac{1}{2}$
3. Ad tussim vigilacem	10	$\frac{10}{4} = 2\frac{1}{2}$
4. Ad ischuriam	$6\frac{1}{5}$	$\frac{6\frac{1}{5}}{4} = 1\frac{1}{4}$

Si pondera antiquorum clinicorum medica quadruplo nostris leviora fuerunt, haec, ut supra videtur, facile, at vix quidem aliter, explicari possunt.

CARMEN MNEMONICUM,

Analogias ponderum Romanorum et Britanniae hodie Imperi-
alium, Anglicé demonstrans.

To the congius and gallon, each, ten pounds allow,
On the bushel and amphora eighty bestow;
Rome's pound, as in Troy weight, twelve ounces obtains,
But her ounce is Aboirdupois, strictly, in grains:
Denarii drams, scruples scrupli define,
Sextarius answers to our bottle of wine,
And the mna's a short pint—fourteen ounces in fine.

SYNOPSIS

RERUM INSTRUMENTORUMQUE FERE AD MATERIAM
MEDICAM CELSIANAM ATTINENTIUM, QUAS ANNO-
TATIONIBUS, TITULISQUE MARGINALIBUS ILLUS-
TRATAS REPERIET LECTOR. ADDUNTUR ET NOMINA
ANGLICANA.

LIBER enim in molem incommodam ne excresceret, bis easdem ex-
ponere, aut res (hic literis, quas vocant Italicis insequentes) lexicis
communibus satis declaratas, et vix aut parum a synonymis hodiernis
suis alienas, repetere noluit editor. Id porro monitum vult, columnam
tertiam, nomina quidem Anglica rerum praeberet; sed tanta est lin-
guae nostrae incuria in rebus botanicis, physicisque, ut juvenes, contra
horum synonymorum usum, nimis acriter admoneri nequeant. Nihil
enim describunt, variant praeterea multum in diversis imperii Britan-
nici provinciis, nec raro, nisi singulis ex eodem genere speciebus, vel
etiam varietatibus, recte accommodari non possunt. Juventuti tamen
generosae, vel Mancum potius quam nullum ducem exposcenti, negare
ultra noluimus.

A.

NOMINA CELSIANA.	RECENTIA SYNONYMA.	NOMINA ANGLICANA.
Pag.		
199 Abrotonum	Abrotonum vulgare	Southernwood
194 Acanthium	Gummi Arabicum	Gum Arabic
205 Acetabulum	Quid?	Measure of ten drachms.
238 Acia	Quid?	A ligature of thread
194 Acacia	Acacia vera, Arabica, aliaeque.	Gum Arabic tree
309 Aculeus trigonis	Quid?	Skate-thorn
198 Aeris flos	Oxydum aeris	Copper rust
195 Aerugo	Subacetas cupri	Verdegris
197 Aes combustum	Sulphuretum cupri	Copper scales
197 Alcyonium	Spongia quaedam	Pipe Sponge
79 Alica	Zea pinsa*	Rounded Maize

NOMINA CELSIANA.

RECENTIA SYNONYMA.

NOMINA ANGLICANA.

Pag.			
182	Alumen	{ Supersulphas aluminae et po-	Alum
		tassae*	
194	Alumen scissile	Quid?*	Split alum
200	Amaracus	Origanum Majorana	Sweet marjoram
86	Ambubeia	{ Cichoreum Intybus, Leontodon	Succory, &c.
		Taraxacum	
206	Amomum	Amomum racemosum?	Cardamom
206	Ammoniaci thymiana	Quid?	Ammoniacal incense
196	Ammoniacum	Incertum	Gum ammoniac
81	Amylum	Pollen sine mola	Starch
82	Anethum	Anethum graveolens*	Dill
76	Aper	Suis scrofae varietas	Boar
252	Araneus	Aranea domestica	Spider
254	Argemonia	Papaver Argemone	Wild poppy
207	Aristolochia Cretica	Aristolochia Cretica	Cretan birth-wort
191	Asius lapis	Incertus	Asian stone
226	Aspalathus	Incertus	
253	Asphodelus	{ Asphodelus ramosus, sativus, fis-	Aspalathus
		tulosus	Asphodel
252	Aspis	Coluber Aspis, Vipera	Asp
201	Asterace	Ochra	Star earth
274	Atramentum scrip-	{ Taedarum fuligo	Writing ink
	torium		
194	Atramentum sutorium	Sulphas ferri	Copperas water
78	Aurata	Sparus Aurata	Spar fish
195	Auripigmentum	Sulphuretum arsenici	Orpiment
77	Autopyron	Triticum integrum	Finest of wheat
83	Absinthium		Wormwood
252	Acetum		Vinegar
225	Acopum		Anodyne
225	Acorus		Sweet flag
195	Adeps		Fat
221	Adeps anserinus		Goose grease
217	Alexandrinum		Alexandrian ointment
213	Alipaine		Fatty
78	Allium		Garlic
166	Allobrogicum vinum		Savoy wine
25	Aloë		Aloes
259	Aloë oenanthe		Red aloes
127	Amphora		Eight gallons or 80 pounds
274	Amurca		Lees of oil
225	Anisum		Anise
226	Anodyna		Anodynes
311	Anthera		Drying medicine
197	Apium		Parsley
228	Aristolochia		Birthwort
172	Armoracia		Horse-radish
130	Aromata		Aromatics
196	Arsenicum		Arsenic
229	Arteriace*		Cough medicine
172	Asparagus		Sparrow-grass
289	Aster*		Samian star earth
201	Attice		Attic earth

NOMINA CELSIANA.	RECENTIA SYNONYMA.	NOMINA ANGLICANA.
Pag. 197 <i>Auripigmentum</i> 357 <i>Aurum</i>		<i>Orpiment</i> <i>Gold</i>
B		
204 <i>Balanon</i> 195 <i>Balsamum</i> 196 <i>Bdellium</i> 245 <i>Beta</i> 144 <i>Bitumen</i> 82 <i>Bulbi</i>	<i>Guilandina Moringa*</i> <i>Amyris Gileadensis</i> <i>Amyris Kataf?</i> <i>Beta vulgaris</i> <i>Pix terrena</i> <i>Ignorati</i>	<i>Myrobalanon</i> <i>Balm of Gilead</i> <i>Bdellium</i> <i>Beet</i> <i>Mineral pitch</i> <i>Bulbous roots</i>
215 <i>Bacca*</i> 443 <i>Baculum</i> 74 <i>Balneum*</i> 213 <i>Basilicon</i> 216 <i>Bessis</i> 78 <i>Beta*</i> 78 <i>Brassica</i> 78 <i>Bubulus</i> 201 <i>Butyrum</i>		<i>Berry</i> <i>Rod, stick</i> <i>Bath</i> <i>Royal ointment</i> <i>Two-thirds</i> <i>Beet</i> <i>Cabbage</i> <i>Beef</i> <i>Butter</i>
C.		
205 <i>Cachrys</i> 198 <i>Cadmia</i> 255 <i>Canina lingua</i> 253 <i>Cantabrica</i> 209 <i>Capparis</i> 76 <i>Caprea</i> 198 <i>Caprificus</i> 206 <i>Cardamomum</i> 200 <i>Cassia</i> 224 <i>Cassia nigra</i> 130 <i>Catapotia</i> 220 <i>Caunei</i> 200 <i>Cedrus</i> 253 <i>Centauryon</i> 253 <i>Cerastes</i> 204 <i>Ceratum elotum</i> 205 <i>Ceratum liquidum</i> 112 <i>Cerussa</i> 223 <i>Cerussa combusta</i> 194 <i>Chalcitis</i> 212 <i>Chamaeleon</i> 314 <i>Chelidonia</i> 253 <i>Chersydrus</i> 197 <i>Chrysocolla</i> 218 <i>Cicini oleum</i> 197 <i>Cicuta</i> 197 <i>Cinis</i> 198 <i>Cinis Cyprius</i> 328 <i>Cineres sarmentorum</i> 196 <i>Coagulum</i> 199 <i>Coccum Gnidium</i> 81 <i>Cochlea (Terr.)</i> 257 <i>Colubra</i>	<i>Roris marini excrementum*</i> <i>Carbonas zinci</i> <i>Cynoglossum officinale</i> <i>Convolvulus Cantabrica</i> <i>Capparis spinosa*</i> <i>Antilope (Capra) Rupicapra</i> <i>Ficus Carica ♂</i> <i>Amomum Cardamomum*</i> <i>Laurus Cassia</i> { <i>Rosmarinus officinalis, cassia</i> <i>nigra</i> <i>Quid?</i> <i>Ficus quidam</i> <i>Juniperus Phoenicea</i> <i>Gentiana Centaurium</i> <i>Coluber Cerastes</i> <i>Ex cera dealbata</i> <i>Duplices oleo</i> <i>Carbonas plumbi</i> <i>Quid?</i> <i>Aeris vena</i> <i>Carlina acaulis</i> <i>Chelidonium majus</i> <i>Coluber Lutrix, cherssea</i> <i>Carbonas cupri*</i> <i>Ricinus communis*</i> <i>Conium maculatum</i> <i>Oxydum zinci*</i> <i>Idem ex Cypro</i> <i>Carbonas potassae</i> <i>Lactis leporini</i> <i>Daphne Gnidium*</i> <i>Limax ater, laevis, albus</i> <i>Coluber</i>	<i>Excrescence of rosemary</i> <i>Calamine stone</i> <i>Hound's tongue</i> <i>Cantabrica</i> <i>Capers</i> <i>Chamois goat</i> <i>Wild fig</i> <i>Cardamom</i> <i>Cassia</i> <i>Rosemary</i> <i>Pills</i> <i>Caunean figs</i> <i>Cedar</i> <i>Centaury</i> <i>Horned snake</i> <i>Purified cerate</i> <i>Liquid cerate</i> <i>White lead</i> <i>Fired ceruss</i> <i>Copper ore</i> <i>Carline thistle</i> <i>Celandine</i> <i>Water snake</i> <i>Soldering powder</i> <i>Castor oil</i> <i>Hemlock</i> <i>Flowers of zinc</i> <i>Tutty, oxide of zinc</i> <i>Ashes of vine twigs</i> <i>Curd of hares' milk</i> <i>Gnidian grains</i> <i>Snail</i> <i>Snake</i>

NOMINA CELSIANA.

RECENTIA SYNONYMA.

NOMINA ANGLICANA.

Pag.			
199	Columba	Columba Œnas, domestica	Dove
77	Conchylia	{ Murices, purpuræ, buccinæ, minutæ	Small shell-fish
78	Corvus	Trigla Hirundo	Crow
195	Costum	Costus Arabicus	Spikenard
83	Cotoneum malum	Pyrus Cydonia*	Quince
88	Creta Cimolia	Argilla quædam	Cimolian earth
225	Creticus daucus	Athamanta Cretensis*	Cretan spignel
229	Creticus dictamnus	Origanum Dictamnus*	Cretan dittany
122	Crocium	Ex croco*	Crocus ointment
201	Crocomagma	Quid?*	Crocus cake
207	Cucumis agrestis	Momordica Elaterium	Squirting cucumber
200	Cupressus	Cupressus sempervivens	Cypress
212	Cyperus	Cyperus longus*	Bullrush
88	Cyprinum	E cypri floribus	Cyprus oil
226	Cyprus	{ Genista Canariensis, Lawsonia inermis	Cyprus
172	Cytisus	Cytisus hirsutus et nigricans	Cytisus
294	Caesarianum		Caesarian composition
226	Calamus		Sweet flag
74	Calidarium		Hot bath
227	Calx*		Lime
221	Campana		Bell-flower
199	Cantharis		Spanish fly
87	Capreoli		Vine tendrils
158	Carbo hirundinis		Swallow ashes
78	Caro		Flesh
225	Castoreum		Castor
329	Cataplasma		Catapasm
88	Caules		Stems
78	Cepa		Onion
214	Cephalica		Cephalic
205	Cera		Wax
83	Cerasum		Cherry
217	Cerussa		White lead
192	Chamaepitys		Ground pine
222	Charta		Paper
225	Cinnamomum		Cinnamon
73	Clibanus		Portable stove
302	Clyster		Injection pipe
314	Cochlear		Spoon
229	Colice		Colic
284	Collyrium		Tent
216	Colophonia		Colophony
199	Corallium		Coral
221	Cornu*		Horn
307	Cornu cervi		Hart's horn
291	Cornu combustum		Burnt horn
225	Crocus		Saffron
77	Cucumis		Cucumber
78	Cucurbita		Gourd
65	Cucurbitula		Cupping glass
204	Cuminum		Cumin
204	Cyathus		A cup holding ten drachms

NOMINA CELSIANA.	RECENTIA SYNONYMA.	NOMINA ANGLICANA.
Pag.		
336 <i>Cyathiscus</i>		Small cup
182 <i>Cyma</i>		Cyme
	D.	
225 <i>Daucus Creticus</i>	<i>Athamanta Cretensis</i> *	Cretan spignel
80 <i>Defrutum</i>	<i>Vinum incoctum</i>	Boiled must
229 <i>Dictamnus Creticus</i>	<i>Origanum Dictamnus</i> *	Dittany
198 <i>Diphryges</i>	<i>Pyrites tostus</i>	Roasted pyrites
253 <i>Dipsas</i>	<i>Coluber Dipsas</i>	Thirst snake
220 <i>Dulcis radix</i>	<i>Glycyrrhiza glabra</i>	Liquorice
202 <i>Denarius</i>		<i>Denarius</i>
296 <i>Dia croci</i>		<i>Crocus ointment</i>
215 — <i>daphnidon</i>		<i>Laurel ointment</i>
291 — <i>heratos</i>		<i>Hartshorn ointment</i>
290 — <i>libani</i>		<i>Ointment of Libanus</i>
173 <i>Ductio alvi</i>		<i>Glysters</i>
	E.	
85 <i>Echinus</i>	<i>Echinus esculentus</i>	Sea hedgehog
300 <i>Elaterium</i>	<i>Succi faecula</i> *	Spurting cucumber
199 <i>Eruca</i>	{ <i>Larva papilionis brassicae</i> , ra-	Cabbage weevil
82 <i>Eruca</i>	{ <i>pae</i> , <i>napi</i> , <i>sinapis</i>	
197 <i>Ervum</i>	<i>Brassica Eruca</i>	Basil royal
210 <i>Erysimum</i>	<i>Ervum Lens</i>	Vetch
	<i>Erysimum officinale</i>	Hedge mustard
196 <i>Eboris scobs</i>		<i>Ivory shavings</i>
217 <i>Elephantina</i>		<i>Ivory composition</i>
212 <i>Emplastrum</i>		<i>Plaster</i>
226 <i>Enchrasta</i>		<i>Liniments</i>
214 <i>Enneapharmacum</i>		<i>Nine-drug composition</i>
217 <i>Ephesium</i>		<i>Ephesian mixture</i>
215 <i>Epispastica</i>		<i>Epispastics</i>
	F.	
225 <i>Faba Aegyptia</i>	<i>Arum Colocasia</i> —it. 300, 301.	Egyptian bean
199 <i>Faex combusta</i>	<i>Carbonas potassae</i>	Burnt tartar
88 <i>Far</i>	<i>Triticum barbatulum</i> ?	Spelt, oats?
303 <i>Fel taurinum</i>	<i>Paratum</i>	Ox bile
82 <i>Feniculum</i>	<i>Anethum Foeniculum</i>	Fennel
237 <i>Fibula</i>	<i>Qualis</i> ?	Clasp
78 <i>Ficedula</i>	<i>Motacilla Ficedula</i>	Epicurean warbler L.
66 <i>Filicula</i>	{ <i>Aspidium Filix mas</i> , polypodium	
	{ <i>fontanum</i> , p. <i>Dryopteris</i> , p.	Male Fern
	{ <i>Filix mas</i> , p. <i>aculeatum</i>	
209 <i>Faba fressa</i>		<i>Fried beans</i>
228 — <i>nostra</i>		<i>Italian bean</i>
199 <i>Faex</i> *		<i>Tartar</i>
88 <i>Felina adeps</i>		<i>Cat's fat</i>
87 <i>Feniculum</i>		<i>Fennel</i>
263 <i>Fermentum</i>		<i>Barm, yest</i>
197 <i>Ferrum</i>		<i>Iron</i>
173 <i>Ferula</i>		<i>Asafetida</i> , &c.
308 <i>Ficus</i>		<i>Fig</i>
198 <i>Flos aeris</i>		<i>Brass rust</i>
220 <i>Foenum Graecum</i>		<i>Fenigreek</i>
75 <i>Fomenta</i>		<i>Fomentations</i>
80 <i>Fontana aqua</i>		<i>Spring water</i>

NOMINA CELSIANA.	RECENTIA SYNONYMA.	NOMINA ANGLICANA.
Pag.		
336 <i>Forfer</i>		<i>Scissors</i>
255 <i>Fungus</i>		<i>Mushroom</i>
157 <i>Furfur</i>		<i>Bran</i>
	G.	
205 Galbanum	Bubon Galbanum	Galbanum
196 Galla	Ut nostra	Galls
225 Gentiana	Gentiana lutea	Gentian
89 Gith	Nigella sativa* (Melampodium)	Fennel-Flower
194 Gummi	Varia	Gum
88 Gypsum	Sulphas calcis*	Plaster of Paris
82 <i>Garum</i>		<i>Fish sauce</i>
80 <i>Glacies</i>		<i>Ice</i>
204 <i>Glans</i>		<i>Acorn</i>
197 <i>Gluten</i>		<i>Glue</i>
200 <i>Grossus</i>		<i>Green Fig</i>
76 <i>Grus</i>		<i>Crane</i>
	H	
253 Haemorrhoids	Coluber Redi	Bloody snake
219 Halicacabus	Solanum pseudo-capsicum	Prophet's Night-shade
198 Hebenus	{ Ebenus Cretica, Aspalathus Ebenus, Aethiopica	Ebony
200 Helenium	Inula Helenium*	Elecampane
252 Heliotropion	Heliotropium Europaeum	Sunflower
190 Hibiscus	Hibiscus simplex	Syrian Mallow
199 Hirundo	Hirundo rustica	Swallow
211 Hyoseyamus	Hyoseyamus niger*	Henbane
220 Hypericum	Hypericum perforatum	St John's wort
198 Hypocistis	Cisti germen	Hypocistis
196 <i>Haematites</i>		<i>Blood stone ?</i>
168 <i>Hapsus</i>		<i>Dossil</i>
88 <i>Hedera</i>		<i>Ivy</i>
229 <i>Hemina</i>	{ q. d. 'ἡμί—μυῖα; v. GAL. &c. p. xl. supra	} <i>Measure of 8 or 9 ounces</i>
88 <i>Hordeum</i>		<i>Barley</i>
173 <i>Hyssopus</i>		<i>Hyssop</i>
	I	
195 Ichthyocolla	Gluten piscinum	Isinglass
89 Intrita	Panis intritus	Pap
88 Irinum	Ex palmulis	Iris ointment
202 Iris	Iris Florentina*	Orris root
204 Iris Illyrica	Idem	Illyrian Iris
195 Juncus quadratus	Ignotus	Square Bulrush
212 Juncus rotundus	Cyperus longus	Flowering rush
17 <i>Iatrolipta</i>		<i>Oil Doctor</i>
86 <i>Jecur</i>		<i>Liver</i>
172 <i>Intybus</i>		<i>Endive</i>
188 <i>Inula</i>		<i>Elecampane</i>
84 <i>Juglans</i>		<i>Walnut</i>
225 <i>Juncus</i>		<i>Rush</i>
79 <i>Jus</i>		<i>Broath, Soup</i>

NOMINA CELSIANA.	RECENTIA SYNONYMA.	NOMINA ANGLICANA.
L		
Pag.		
199 Lacertus	Lacerta vulgaris	Lizard
73 Laconicum	Balneum vaporem	Steam bath
203 Lacrymae cicutae	Quid?	Hemlock gum
178 Lacrymae papaveris	Opium	Opium
67 Lactuca marina	Euphorbia Paralias, exigua	Sea Lettuce
81 Lactuca verna	Lactuca sativa, <i>crispa</i> , L.	Spring Lettuce
130 Ladanum	Cistus Creticus*	Ladanum
82 Laganum	Placenta porosa	Sponge cake
86 Lana succida	Lana impura*	Juicy wool
82 Lapathum	{ Rumex Patientia, sanguineus, crispus, acutus, aquaticus, scutatus, Acetosa	Burdock
191 Lapis Asius	Ignotus?	Asian stone
199 Lapis Phrygius	Ignotus	Phrygian stone
199 Lapis scissilis	Schistus croceus	Slate
118 Laser	Assaefetidae similis	Assaefetida?
226 Laurus	Laurus nobilis*	Laurel
196 Lenticula	Ervum Lens majus	Lentil
88 Lentiscus	Pistacia Lentiscus*	Pistacia
88 Ligustrum	Ligustrum vulgare	Privet
255 Lingua canina	Cynoglossum officinale	Hound's Tongue
247 Lipara	Quid?	Fatty composition
85 Locusta	Cancer Gammarus	Lobster
85 Loligo	Sepia Loligo	Cuttle Fish
78 Lupus	Perca punctata	Dottled Perch
160 Lycium	Acacia Catechu	Catechu?
309 Lanula		Wool, Flannel
392 Lemniscus		Lemniscus
217 Leuca		White Medicine
200 Lilium		Lily
200 Linum		Flax plant
222 Lolium		Darnel
228 Lupinum		Lupines

M

224 Malabathrum	Quid?	Malabathrum
129 Malagmata	Emplastri genus	Plastic compositions
88 Malicorium	Punicae Granati corium	Pomegranate bark
122 Mandragora	Atropa Mandragora*	Mandrake
199 Marrubium	{ Lycopus Europaeus, Stachys hirta, Marrubia varia	Horehound
88 Melinum	Ex malo cotoneo	Quince ointment
194 Melinum alumen	Ex Melo insula	Meline Alum
253 Mentastrum	Mentha silvestris, rotundifolia	Wild Mint
86 Merula	Turdus Merula	Thrush
77 Milium	Panicum miliaceum*	Millet
196 Minium	Oxydum plumbi rubrum	Red lead
194 Misy	Chalcitidis species	Copper ore
122 Morosycos	Ficus Sycamorus	Sycamore Fig
78 Mullus	Mullus barbatus	Mullet
80 Mulsum	Vinum ex melle*	Honeyed wine

NOMINA CELSIANA.

RECENTIA SYNONYMA.

NOMINA ANGLICANA.

Pag.

68 Malsa	Hydromeli*	Hydromel
83 Murex	{ Murex Haustellum, Tribulus, Brandaris	Purple Fish
210 Murex combustus	Carbonas calcis: calx?	Ashes of Purple Fish
85 Musculus	Mytilus edulis	Muscle
87 Muscus	Hypnum complanatum	Moss
88 Myrteum	Ex Myrti foliis	Myrtle Ointment
218 Myrteum oleum	Quid?	Myrtle Oi
227 Manipulus		Handful
223 Marmor		Marble
306 Mentha		Mint
430 Mitella		A cloth
200 Molaris lapis*		Mill-stone
157 Morus		Mulberry
191 Muralis		Wall wort
83 Muria		Pickle, Brine
84 Mustum		Must
173 Myrobalanum		Myrobalanum
308 Myrrha		Myrrh
88 Myrtus		Myrtle
N		
178 Napus	Brassica Napus*	Turnip
97 Narcissus	Narcissus poeticus*	Narcissus
295 Nardum	Nardus Gangitis?	Spikenard
125 Nardum Gallicum	Valeriana Celtica*	Gallic spikenard
282 Nepeta	Nepeta Cataria*	Cat Mint
89 Nitrum	Carbonas sodae*	Natron
11 Nitrum rubrum	Ex Aegypto	Egyptian red natron
159 Notae ponderum	Quae?	Characters marking weight
197 Nux amara	Amygdala amara	Bitter walnuts
144 Nux Avellana	Corylus Avellana	Filbert
144 Nux Graeca	Amygdalus communis, α , β .	Almond
173 Nasturtium		Water cresses
141 Natatio		Swimming
285 Nuclei palmarum		Palm nuts
O		
202 Obolus	Quid?	Sixth of a dram
198 Ochra	Argilla ferruginea	Ochre
82 Ocimum	Ocimum Basilicum*	Basil royal
78 Oculata	Sparus melanurus	Blacktailed spar
199 Oenanthe	Oenanthe crocata	Crocus drop wort
214 Oesypum	Sordes lanarum	Wool Flocks
156 Oleum Syriacum	Eleomeli	Syrian oil
197 Omphacium	Ex uvis acerbis	Verjuice
76 Onager	Equus Asinus	Wild ass
284 Opium combustum	Quid?	Roasted opium
204 Opoponax	Pastinaca Opoponax	Opoponax
76 Opus pistorium	Dulciaria	Pastry
79 Oryza	Oryza sativa	Rice
83 Ostrea	Ostrea edulis	Oyster
199 Olea		Olive
83 — alba, nigra		White, Black olive
P.		
223 Palmulae	Phoenix dactylifera	Dates
199 Palumbus	Columba Palumbus	Ring dove

NOMINA CELSIANA.	RECENTIA SYNONYMA.	NOMINA ANGLICANA.
Pag.		
202 Panaces	Heracleum Panaces	All heal
79 Panificia elota	Frumenta aqua imbuta	Best bread corn
77 Panis cibarius	Panis furfuraceus	Household bread
227 Papaver silvestre	Papaver Rhoëas, α , β ', γ '.	Wild red poppy
178 Papaveris lacrimae	Opium*	Opium
268 Papyrus	Cyperus Papyrus	Papyrus
88 Parthenium	Matricaria Parthenium	Feverfew
88 Passum	Vinum ex uvis siccis	Raisin wine
78 Pastinaca	Pastinaca sativa	Parsnip
83 Pecten	Anomia Ephippium	Comb whelk
85 Pelorides	Chama Cor	Gaping cockle
88 Perdicion	Matricaria Parthenium	Feverfew
254 Personina	Arctium Lappa	Burdock
211 Peucedanum	Peucedanum officinale*	Hogs Fennel
253 Phalangium	Aranea Tarantula	Idrantula
77 Phoenicopterus	Phoenicopterus ruber	Flamingo
83 Pinei nuclei	Pinus sylvestris	Pine nuts
185 Piper longum	Piper longum*	Long pepper
185 Piper rotundum	Piper nigrum*	Black pepper
185 Piperatum	Acetum ex pipere	Peppered vinegar
111 Pittacium	Linum piceatum	Pitch cloth
196 Pix cruda	Ut nostra	Crude pitch
194 Plumbum combustum	Quid?	Calcined lead
211 Plumbum elotum	Quid?*	Washed lead
202 Plumbi recrementum	Quid?	Lead dross
248 Plumbum album	Stannum	Tin
77 Pollen	Triticum pulveratum	Flour of wheat
88 Polygonon	Polygonum aviculare	Bistort
127 Polenta	Farina hordeacea	Barley meal
225 Polium	Teucrium Polium*	Poly
159 Ponderum notae	Quae?	Characters of weights
225 Pontica radix	Centaurea Rhapontica	Pontic root
197 Porrum	Allium Porrum	Leek
86 Posca	Vinum cum aceto	Diluted vinegar
296 Psoricum	Quid?	Itch ointment
194 Psyllium	Plantago Psyllium	Psyllium
68 Ptisana	Decoctum hordei	Ptisan
79 Pullus cohortalis	Pullus gallinaceus	Coop Chicken
195 Pulegium	Mentha Pulegium	Penny royal
79 Pulticula	Tenuius zeae pollen	Pottage
210 Pumex	Ut noster	Pumice
83 Purpura	{ Murex ramosus, scorpio saxa-tilis	Branchy murex
206 Pyrethrum	Anthemis Pyrethrum	Pellitory
89 Panicum		Panic
213 Paracollepticum emp.		Agglutinating plaster
218 Pastillus		Pastils
309 Pastinaca piscis		Skate or Ray
419 Pellicula		Membrane
220 Pessi		Pessaries
225 Petroselinum		Parsley
292 Phynon		Incarnating ointment
285 Pirum		Pear
309 Planus piscis		Ray-Fish

NOMINA CELSIANA.	RECENTIA SYNONYMA.	NOMINA ANGLICANA.
Pag. 291 <i>Piper album</i> 86 <i>Plantago</i> 306 <i>Populus</i> 172 <i>Portulaca</i> 196 <i>Propolis</i> 285 <i>Pyxidicula</i>		<i>White pepper</i> <i>Plantain</i> <i>Poplar</i> <i>Purslain</i> <i>Bee glue</i> <i>Small pill box</i>
Q.		
89 <i>Quinquefolium</i>	{ <i>Potentilla aurea, caulescens,</i> <i>alba, reptans, verna, opaca</i>	Cinquefoil
R.		
78 <i>Radicula</i> 220 <i>Radix dulcis</i> 225 <i>Radix Pontica</i> 202 <i>Recrementum plumbi</i> 312 <i>Rhus Syriacus</i> 88 <i>Rosa</i> 181 <i>Rubus</i> 196 <i>Ruta</i> 252 <i>Ruta sylvatica</i> 227 <i>Ruta sylvestris</i> 78 <i>Rapa</i> 225 <i>Rosa</i> 216 <i>Rhypodes</i>	<i>Cochlearia Armoracia</i> <i>Glycyrrhiza glabra</i> <i>Centaurea Rhapontica</i> <i>Scoria</i> <i>Rhus Coriaria</i> <i>Oleum ex rosa</i> { <i>Rosa canina, rhamnus cathar-</i> <i>ticus, acaciae plures</i> <i>Ruta graveolens</i> <i>Idem</i> <i>Ruta graveolens, montana</i> <i>Ignotum</i> <i>Murias ammoniac</i> <i>Salix alba, fragilis, purpurea</i> <i>Lacerta Salamandra</i> <i>Pisces sale durati</i> <i>Bolus terreus medicinalis</i> <i>Thymus Mastichina</i> <i>Risagallum*</i> <i>Polygonum aviculare α, β', γ'.</i> <i>Hirudo medicinalis, Sanguisuga</i> <i>Carbonas potassae</i> <i>Satureia Thymbra, montana</i> <i>'Circa rupes et saxa stabulantes'^a</i> <i>Labrus Scarus</i> <i>Scilla maritima α, β'.</i> <i>Scorpio Europaeus</i> <i>Sepia officinalis</i> <i>Thymus Serpyllum*</i> <i>Trifolium officinale Plin. l. 21. c. 9.</i> <i>Sesamum orientale*</i> <i>Terra quaedam</i> <i>Triticum secundum</i> <i>Triticum fractum</i>	<i>Horse radish</i> <i>Liquorice</i> <i>Rhubarb?</i> <i>Lead dross</i> <i>Sumach</i> <i>Rose oil</i> <i>Rasp, bramble, &c.</i> <i>Rue</i> <i>Wild rue</i> <i>Wild rue</i> <i>Rape</i> <i>Rose</i> <i>Foul ointment</i> <i>Sagapenum</i> <i>Sal ammoniac</i> <i>Willow</i> <i>Salamander</i> <i>Salt fish</i> <i>Samian earth</i> <i>Cyprian thyme</i> <i>Realgar</i> <i>Knot-grass</i> <i>Leech, horse leech</i> <i>Vine twig ashes</i> <i>Satyrion</i> <i>Rock fish</i> <i>Scarus</i> <i>Squill</i> <i>Scorpion</i> <i>Cuttle fish</i> <i>Thyme</i> <i>Trefoil, clover</i> <i>Sesame</i> <i>Sil</i> <i>Finest of flour</i> <i>Fine flour</i>
S.		
225 <i>Sagapenum</i> 206 <i>Sal ammoniacum</i> 324 <i>Salix</i> 198 <i>Salamandra</i> 78 <i>Salsamenta</i> 289 <i>Samia terra</i> 200 <i>Sampsuchus Cyprius</i> 196 <i>Sandaracha</i> 194 <i>Sanguinalis</i> 255 <i>Sanguisuga</i> 328 <i>Sarmentorum cineres</i> 82 <i>Satureia</i> 85 <i>Saxatiles pisces</i> 85 <i>Scarus</i> 268 <i>Scilla</i> 252 <i>Scorpio</i> 85 <i>Sepia</i> 200 <i>Serpyllum</i> 200 <i>Sertula C p ana</i> 201 <i>Sesamum</i> 224 <i>Sil</i> 77 <i>Siligo</i> 77 <i>Simila</i>		

^a Quod in petris stabulentur, saxatiles dicti sunt, ut merulae, (*Labrus merula*, L.), turdique, (*Labrus Turdus*, L.), nec minus melanuri, (*Sparus Melanurus*, L.) COL. viii. xvi.

NOMINA CELSIANA.	RECENTIA SYNONYMA.	NOMINA ANGLICANA.
Pag.		
207 Sinapis	Sinapis alba*	Mustard
83 Siser	Daucus Carota, β .	Parsnip
79 Sorbitio	Ptisanae succus	Slops, gruel
308 Sory	Chalcitidis genus	Copper ore
78 Sparus	Sparus annularis	Spar fish
111 Spuma argenti	Lithargyrus*	Litharge
294 Specillum asperatum	Blepharoxyston	Rasp-probe
197 Spodium (cinis) v. 198.	Oxydum Zinci impurum	Tutty
66 Squama aeris	Peroxydum cupri*	Bronze Scales
194 Squama aeris rubri	Cupri oxydum*	Copper Scales
224 Stacte	Myrrha ex oleo	Oil of myrrh
208 Stercus	Quae medicinalia?	Faeces
201 Stibi	Antimonii sulphuretum	Antimony
289 Stibi coctum	Oxydum antimonii	Calcined antimony
222 Strigmenta	Olei sordes	Remains of oil
204 Struthium	Reseda Luteola	Bastard rocket
87 Strychnos	Solanum nigrum	Nightshade
200 Styra	Styrax officinale*	Storax
208 Sulphur apyrion	Quid?	Native sulphur
220 Susinum unguentum	Quid?	Compound Lily ointment
122 Sycaminum	Ficus Sycamorus	Sycamore fig
206 Sycamini lacrymae	Quid?	Sycamore juice
156 Syriacum oleum	Eleomeli	Syrian oil
197 Scammonia		Scammony
218 Scoria		Scoria, refuse
195 Sevum		Suet
215 Sextarius	Sexta pars congi	20 Ounces
252 Solaris		Sunflower
78 Surculus		Twig
T.		
88 Tamarix	Tamarix Gallica	Tamarisk
201 Terra Eretria	Ochra	Eretrian earth
289 Terra Samia	Bolus terreus medicinalis	Samian earth
210 Thapsia	Thapsia villosa, fetida	Deadly carrot
225 Thlaspi	Thlaspi Bursa Pastoris*	Shepherd's purse
194 Thus	Juniperus Lycia	Frankincense
206 Thymiama Ammoniaci	Quid?	Ammoniacal incense
82 Thymum	Thymus vulgaris	Thyme
198 Tithymallos	Euphorbia Paralias	Sea spurge
200 Tragoriganus	Thymus Cephalotos?	Tragoriganum, thyme
81 Tragum	Triticum peregrinum?	Foreign wheat
224 Trifolium	Psoralea bituminosa*	Psoralea
309 Trigonis aculeus	Calx	Spike of Ray
77 Triticum	Triticum hybernum	Wheat
168 Trixago	{ Teucrium Chamaedrys, α , β ; Rhinanthus Trixago	Elephant's head
307 Teda		Torch of pitch
225 Terebinthus		Turpentine tree
214 Tetrapharmacon*		Fourfold mixture
215 Thuris fuligo		Soot of incense
200 Tragacantha		Tragacanth
U.		
208 Urtica	Urtica dioica, urens	Nettle
196 Uva taminia	Delphinium Staphisagria*	Stavesacre

NOMINA CELSIANA.	RECENTIA SYNONYMA.	NOMINA ANGLICANA.
V.		
Pag.		
123 Veratrum album	Veratrum album, L.	White hellebore
66 Veratrum nigrum	Helleborus niger	Black hellebore
88 Verbena	{ Rosmarinus, laurus, oliva, myrtus	Vervain
253 Vettonica	Betonica officinalis*	Betony
29 Vinum salsum	Quid ?*	Salted wine
195 Viola alba	Leucoium vernum	Greater snowdrop
200 Viola purpurea	Viola odorata*	Violet
273 Viride coriandrum	Coriandrum sativum*	Coriander
205 Viscum	Viscum album (quercinum) L.	Mistletoe
195 Vitis alba	Bryonia alba	Bryony
87 Vitis		Vine
X.		
206 Xylobalsamum	{ Amyris Gileadensis, Opo- balsamum.	Xylobalsam
Z.		
225 Zingiber		Ginger

QUAEDAM EX M. VAL. MARTIALIS
XENIIS ET APOPHORETIS, CELSUM
ILLUSTRANTIA.

N. B. Paginas Celsi hisce elucidatas Synopsis superior indicet.

-
1. <i>Ad Lectorem.</i>	-	Addita per titulos sua nomina rebus habebis : Praetereas, siquid non facit ad stomachum.
2. <i>Thus.</i>	-	Serus ut aetherae Germanicus imperet aulae, Utque diu terris, da pia thura Jovi.
3. <i>Piper.</i>	-	Cerea quae patulo lucet ficedula lumbo, Cum tibi forte datur, si sapis, adde piper.
4. <i>Alica.</i>	-	Nos alicam, mulsum poterit tibi mittere dives. Si tibi noluerit mittere dives, eme.
5. <i>Far.</i>	-	Imbue plebeias Clusinus pultibus ollas, Ut satur in vacuis dulcia musta bibas.
6. <i>Lens.</i>	-	Accipe Niliacam, Pelusia munera, lentem : Vilior est alicâ, carior illa fabâ.
7. <i>Simila ex Tritico.</i>	-	Nec poteris similae dotes numerare, nec usus, Pistori toties cum sit et apta coquo.
8. <i>Hordeum.</i>	-	Mulio quod non det tacituris, accipe, mulis. Haec ego cauponi, non tibi, dona dedi.
9. <i>Frumentum triticeum.</i>	-	Tercentum Libyci modios de messe coloni Sume, suburbanus ne moriatur ager.
10. <i>Betae.</i>	-	Ut sapiant fatuae, fabrorum prandia, betae, O quam saepe petet vina piperque coquus !
11. <i>Lactuca.</i>	-	Claudere quae coenas lactuca solebat avorum, Dic mihi, cur nostras inchoat illa dapes ?

12. *Rapa.* - - Haec, tibi, brumali gaudentia frigore rapa,
Quae damus, in coelo Romulus esse solet.
13. *Coliculi.* - - Ne tibi pallentes moveant fastidia caules,
Nitrata viridis brassica fiat aqua.
14. *Porri sectivi.* - Fila Tarentini graviter redolentia porri
Edisti quoties, oscula clausa dato.
15. *Porri capitati.* - Mittit praecipuos nemoralis Aricia porros:
In niveo virides stipite cerne comas.
16. *Napi.* - - Nos Amiternus ager felicibus educat hortis:
Nursinas poteris parcius esse pilas.
17. *Asparagi.* - - Mollis in aequorea quae crevit spina Ravenna,
Non erit incultis gratior asparagis.
18. *Uva duracina.* - Non habilis cyathis, et inutilis uva Lyaeo,
Sed, non potanti me, tibi nectar ero.
19. *Chia Ficus.* - Chia, seni similis Baccho, quem Setia misit,
Ipsa merum secum portat, et ipsa salem.
20. *Cydonia.* - - Si tibi Cecropio saturata cydonia melle
Ponentur, dicas haec melimela, licet.
21. *Nuces pineae.* - Poma sumus Cybeles: procul hinc discede, viator,
Ne cadat in miserum nostra ruina caput.
22. *Sorba.* - - Sorba sumus, molles nimium durantia ventres:
Aptius haec puero, quam tibi, poma dabis.
23. *Caseus Lunensis.* Caseus, Etruscae signatus imagine Lunae,
Praestabit pueris prandia mille tuis.
24. *Casei Trebulani.* Trebula nos genuit; commendat gratia duplex,
Sive levi flamma, sive domamur aqua.
25. *Bulbi.* - - Cum sit anus conjux, et sint tibi mortua membra,
Nil aliud bulbis quam satur esse potes.
26. *Olivae.* - - Haec, quae Picenis venit subducta trapetis,
Inchoat, atque eadem finit, oliva dapes.
27. *Porcellus lactens.* Lacte mero pastum pigrae mihi matris alumnum
Ponat, et Aetolo de sue dives edat.
28. *Pulli gallinacei.* Si Libycae nobis volucres et Phasides essent,
Acciperes: at nunc accipe cortis aves.
29. *Boleti.* - - Argentum atque aurum facile est, laenamque to-
[gamque,
Mittere: boletos mittere difficile est.
30. *Tubera.* - - Rumpimus altricem tenero quae vertice terram
Tubera, boletis poma secunda sumus.
31. *Turdorum Corona.* Texta rosis fortasse tibi, vel divite nardo,
At mihi de turdis facta corona placet.
32. *Anas.* - - Tota quidem ponatur anas: sed pectore tantum,
Et cervice sapit: caetera redde coquo.
33. *Vulva.* - - Te fortasse magis capiet de virgine porca:
Me materna gravi de sue vulva capit.
34. *Colocasia.* - Niliacum ridebis olus, lanasque sequaces,
Improba cum morsu fila manique trahes.
35. *Jecur Anseris.* - Adspice, quam tumeat magno jecur anseris majus
Miratus dices, Hoc, rogo, crevit ubi?
36. *Gallina altilis.* - Pascitur et dulci facilis gallina farina,
Pascitur et tenebris: ingeniosa gula est.
37. *Columbini.* - Ne violes teneras perjuro dente columbas,
Tradita si Cnidiae sunt tibi sacra Deae.
38. *Palumbus torquatus.* Inguina torquati tardant hebetantque palumbi:
Non edat hanc volucrem, qui cupit esse salax.
39. *Pavo.* - - Miraris, quoties gemmantes explicat alas;
Et potes hunc saevo tradere, dure, coquo?
40. *Phoenicopterus.* - Dat mihi penna rubens nomen: sed lingua gulosis
Nostra sapit. Quid si garrula lingua foret?

41. *Phasianus*. - Argiva primum sum transportata carina :
Ante mihi natum nil, nisi Phasis, erat.
42. *Anser*. - Haec servavit avis Tarpeii templa Tonantis.
Miraris? Nondum fecerat illa Deus.
43. *Grues*. - Turbabis versus, nec litera tota volabit,
Unam perdidideris si Palamedis avem.
44. *Mullus*. - Spirat in advecto, sed, jam piger, aequore nullus
Languescit : vivum da mare, fortis erit.
45. *Ostrea*. - Ebria Baiano veni modo concha Lucrino :
Nobile nunc sitio luxuriosa garum.
46. *Echinus*. - Iste licet digitos testudine pungat acuto,
Cortice deposito mollis echinus erit.
47. *Murices*. - Sanguine de nostro tinctas, ingratis, lacernas
Induis ; et non est hoc satis ; esca sumus.
48. *Lupus*. - Laneus Euganei lupus excipit ora Timavi,
Aequoreo dulces cum sale pastus aquas.
49. *Aurata*. - Non omnis laudem pretiumque aurata meretur,
Sed cui solus erit concha Lucrina cibus.
50. *Acipensis*. - Ad Pallatinas acipensem mittite mensas :
Ambrosias ornent munera rara dapes.
51. *Lepus*. - Inter aves turdus, si quis me iudice certet,
Inter quadrupedes mattea prima lepus.
52. *Aper*. - Qui Diomedaeis metuendus setiger agris
Aetola cecidit cuspide, talis erat.
53. *Cervus*. - Hic erat ille tuo domitus, Cyparisse, capistro ?
An magis iste tuus, Silvia, cervus erat ?
54. *Caprea*. - Pendentem summa capream de rupe videbis :
Casuram speres : decipit illa canes.
55. *Onager*. - Pulcher adest onager : mitti venatio debet
Dentis Erythraei : jam removete sinus.
56. *Garum Sociorum*. - Exspirantis adhuc scombri de sanguine primo,
Accipe fastosum, munera cara, garum.
57. *Muria*. - Antipolitani, fateor, sum filia thynni :
Essem si scombri, non tibi missa forem.
58. *Mel Atticum*. - Hoc tibi Thesei populatrix misit Hymetti
Pallados a silvis nobile nectar apis.
59. *Passum*. - Gnoesia Minoae genuit vindemia Cretae
Hoc tibi, quod mulsum pauperis esse solet.
60. *Picatum Vinum*. - Haec de vitifera venisse picata Vienna
Ne dubites ; misit Romulus ipse mihi.
61. *Mulsum*. - Attica, nectareum turbatis, mella, Falernum :
Misceri decet hoc a Ganymede merum.
62. *Falernum*. - De Sinuessanis venerunt Massica prelis :
Condita quo, quaeris, consule ? nullus erat.
63. *Signinum*. - Potabis liquidum Signina morantia ventrem :
Ne nimium sistant, sit tibi parca sitis.
64. *Acetum*. - Amphora Niliaci non sit tibi vilis aceti :
Esset cum vinum, vilior illa fuit.
65. *Strigiles*. - Pergamus has misit : curvo destringere ferro ;
Non tam saepe teret linthea fullo tibi.
66. *Opobalsama*. - Balsama me capiunt : haec sunt unguenta virorum :
Delicias Cosmi vos redolet, nurus.
67. *Porcus*. - Iste tibi faciet bona Saturnalia porcus,
Inter spumantes ilice pastus apros.
68. *Cochlearia*. - Sum cochleis habilis, sed nec minus utilis ovis :
Numquid scis, potius cur cochleare vocer ?
69. *Cervical*. - Tinge caput nardi folio ; cervical olebit :
Perdidit unguentum cum coma, pluma tenet.
70. *Pistor dulciarius*. - Mille tibi dulces operum manus ista figuras
Exstruit : huic uni parca laborat apis.

FIGURARUM INSTRUMENTI CELSIANI EXPOSITIO.

- A, ORDO AEDIFICII BALNEORUM; ex GULIELMI DU CHOUL *Balneis Graecorum et Romanorum antiquis numismatibus et lapidibus demonstratis*, p. 94, delineatus.
- a, Hypocaustum.
- á, PRAEFURNIUM; (CATO R.R. 38. VITRUVIUS v. 10. p. 201.) focus erat quo ligna carbonisque ad ignem alendum injiciebantur; qualem "hearth" vernacule dicimus.
- b, CALIDARIUM, seu ahenum aquam calidam, ad balneum, CALIDARIUM dictum, mittendam continens. BACCHIUS de Thermis, vii. 6. p. 375. CELSUS i. 4. p. 27.
- c, TEPIDARIUM; ahenum aquam tepidam, ad balneum, TEPIDARIUM dictum, emittens. IBID: CELSUS i. 3. p. 20. i. 4. p. 27.
- d, FRIGIDARIUM; ahenum aquam frigidam, ad balneum, FRIGIDARIUM dictum, emittens. BACCHIUS et DU CHOUL, locis citatis. HIERONYMUS MERCURIALIS de Gymnasiis, p. 56. CELSUS i. 3. p. 26.
- e e e, EMISSarii CANALES, epistomis instructi, per quos, obice converso, aqua ad balnea idonea meabat. Praeter autem istos, alii erant, aquam de frigidario in tepidarium, de tepidario in calidarium, deducentes. Nimirum nares in haec receptacula, uti priorum canalium in solium, patescebant. VITR. v. 10. p. 210.
- f, Balnea muliebria; g, balnea virilia; secundum VITRUVIUM, in loco citato. Scilicet ad thermas utriusque sexus per intercolumnia suae partis, ad feminarum per f, ad marium per g, iebatur.
- h h h, Laquearium concameratio. VITRUV. l. c. *infra descripto*.
- B, LACONICUM CARACALLAE Romae extans; ex PHILANDRO IN VITRUVIUM v. 10. p. 207. delineatum. CELS. p. 73.
- a a a a, Canales vaporiferi, modo aërem calefactum, modo vaporem sursum promittentes.
- b, Curvatura laconici, intra quam clypeus rotundus, aeneus, mobilis, catenis suspensus, vaporem sublatione et depressione moderabatur.
- c, Pavimentum laconici; quod balnei angulum, ut raro, nisi aegris usurpatum, occupabat.
- C, SOLIUM, seu labrum, in quo, in balneis veterum, lavabatur. Ex AMANO IN CAEL. AUR. p. 650. "quod Balneum Romae, marmore incrustatum, monstrat."
- a a a a a, Gradus quibus "IN BALNEUM, VEL SOLIUM, DESCENDEBATUR."

b, Lampas.

c, Aqua.

D, CUCURBITULA, CELS. ii. 11. p. 65. Ex CELSO ALMELOVEENII, p. 562; etiam AMANO IN CAEL. AUR. p. 640; CELSO LUCHT. p. 583. Hanc, quam imitati sumus, e *cimeliarchii* Neomagensis tribus aeneis, septem figlinis cucurbitulis antiquis, effigiem describendam curavit TH. J. ALMELOVEENIUS l. c.; SMET. Antiq. Neomag. p. 80. "Forma omnes rotundae, fundo plano, tumido ventre, et in superioris orbis acclivis centro os habent rotundum et patens, quod pollicem crassiusculum admittit." Hinc facile sequitur, cucurbitulam 3·3 unciarum Anglicarum transversam fuisse.

a, Foramen parti incisae, inter sanguinem mittendum, admotum.

b, Ligula parva, foramine angusto, in parte adversa cucurbitulae affixa, quo facilius marginis ambitus de cute separetur, attrahente sibi medico.

E F G, STRIGILES: instrumentum proprie ferreum, apud veteres tam balneo, quam gymnasio ad corpus detergendum, usurpatum. CELS. vi. 7. p. 300. E, ex HIER. MERCUR. Gymn. p. 32; et G, ex DU CHOUL, p. 100, quam strigilem hypocausti vocat: "illum ex metallo inaurato, admodum antiquum, apud nos asservatum." IBID.

a, MANUBRIUM instrumenti: (APUL. Hor. p. 346.) "honesta strigilecula, tecta fastigatione clausulae, flexa tubulatione ligulae, ut et ipsa IN MANU capulo moraretur, et sudor ex eo rivulo laberetur."

b, LIGULA strigilis. Nam haec est "una parte CONCHATUM, qua humor in aure immittitur." HIER. MERC. Pract. i. 40.

c, Cavitas vel sulcus quo "Sudor rivulo ex eo laberetur."

d, Foramen per quod sordes defluerent, instrumentum appenderetur. Ex ferro, cornu, argento, auro factum est, ebene etiam apud Indos, teste STRABONE. Plinianis demum, vel potius Galenicis temporibus, spongiam strigili identidem substitui coeptum. DU CHOUL et MERCURIALIS, l. c. E, cornea strigilis, quae, ex balneis VESPASIANI eruta est, STRIG. AMMONI. LIBE. F. inscripta.

H H H, VULSELLARUM variae figurae; CELS. vii. 28. p. 392. Ex ALMELOVEENIO in loco. Veteres non ad chirurgiam solam, sed ad corpus quoque ornandum utebantur. SUET. CAES. 24. OTH. 13. PLAUT. CURC. iv. 4. 20.

I, CONGIUS ILLE VESPASIANI, EX GREAVESIO DE DENARIO ROMANO, p. 277, curiose diminutus.

a, Inscriptio;

IMP. CAESARE

VESPAS. VI

COS

T. CAES. AUG. F. IIII

MENSURAE

EXACTAE. IN

CAPITOLIO

P X

e

b^1 , margo congii; $b^2, b^3, b^4, b^5, b^6, b^7$, annuli quos VILLALPANDUS, recte, ut mihi, perperam ut GRAEVESIO videtur, latus cubicum MODII, SEMI-CONGII, SEXTarii, HEMINAE, indicare existimat. GRAEVESIO vero vasis ornamenta: sed quaestio haud difficilis est, quam ex his mensuris datis resolvat lector; figuram enim congii summa accuratione dimi-
nuit chalcographus.

ALTITUDO STEREOMETRICA $eb^1 = 11.50$ unciae

$eb^2 = 10.30$

$eb^3 = 9.85$

$eb^4 = 7.80$

$eb^5 = 7.21$

$eb^6 = 5.48$

$eb^7 = 4.90$

Linea transversa $cd = 7.00$

Chorda curvaturae cf subtenta $= 6.50$

Versus sinus curvaturae $cf = 0.40$

cd , Maxima linea transversa.

e , Fundus congii.

f , Curvaminis lateris summitas.

Hic quidem congius, cum scala insequente semipedis Romani, certis-
simum in mensuris antiquis nostris aequiparandis constituit modu-
lum.

K, MODULUS SEMIPEDIS ILLIUS ROMANI, quem in marginem VITRUVII iii.

3. p. 117, ex monumento CALOTIANO, PHILANDER transtulit; utpote
quem cum PEPE STATILIANO etiam convenire reperisset. Hunc nos
industria patientis chalcographi multum usi, accurate in aere, ad ta-
bulam nostram, incidendum curavimus. Quanquam enim primos co-
natus irritos reddidit contractio chartae, ad sexagesimam sui partem;
exsiccatae tamen ratione hujus inter scalpendum habita, justum se-
mipedem PLINII et VITRUVII in tabula tandem habemus. Linea
punctata hanc mensuram infra, linea K supra, finit. Nigrior vero
linea infra, congio contigua, limes pedis COSSUTIANI, quem cl. J.
GREAVESIUS praetulit, inferior est. Horum semipedum brevior facit
Romanum pedem 11.5; longior vero, 11.604, uncias pedis Anglici.

$a a a$, UNCIAE verae, ideoque pollices veri, Romani; qualium xii pe-
dem absolvunt.

$b b b$, DIGITI quadrati, rotundi, lineares; ex quibus ultimis xvi pes li-
nearis habuit. De digitis rotundis et quadratis legatur FRONTINUS
de Aquaeductibus, lib. i.

L, GUTTUS; unde lavantes ungebantur.

EX VITRUVII ARCHITECTURA

LIB. V. CAP. 10.

DE BALNEARUM DISPOSITIONIBUS ET PARTIBUS.

PRIMUM eligendus locus est quam calidissimus, id est, aversus a septentrione et aquilone. Ipsa autem caldaria tepidariaque lumen habeant ab occidente hyberno. Sin autem natura loci impedierit, utique a meridie, quod maxime tempus lavandi a meridiano ad vesperum est constitutum: et item est animadvertendum, uti caldaria muliebria viriliaque conjuncta, et in iisdem regionibus sint collocata. Sic enim efficietur, ut in vasaria ex hypocausto communis sit usus eorum utrisque. Ahena supra hypocaustum tria sunt componenda, unum caldarium, alterum tepidarium, tertium frigidarium: et ita collocanda, uti ex tepidario in caldarium, quantum aquae caldae exierit, influat. De frigidario in tepidarium ad eundem modum: testudinesque alveorum ex communi hypocausti calefacientur. Suspensurae caldarium ita sunt faciendae, uti primum, sesquipedalibus tegulis solum sternatur inclinatum ad hypocaustum, uti pila cum mittatur, non possit intro resistere, sed rursus redeat ad praefurnium, ipsa per se ita flamma facilius pervagabitur sub suspensione: supraque laterculis bessalibus pilae struantur ita dispositae, uti bipedales tegulae possint supra esse collocatae. Altitudinem autem pilae habeant pedum duorum, eaeque struantur argilla cum capillo subacta, supraque collocentur tegulae bipedales, quae sustineant pavementum. Concamerationes vero, si ex structura factae fuerint, erunt utiliores. Sin autem contignationes fuerint, figlinum opus subjiciatur. Sed hoc ita erit faciendum. Regulae ferreae aut arcus fiant, eaeque uncinis ferreis ad contignationem suspendantur quam creberrimis, eaeque regulae sive arcus ita disponantur, ut tegulae sine marginibus sedere in duabus invehique possint, et ita totae concamerationes in ferro nitentes sint perfectae, earumque camerarum superiora coagmenta ex argilla cum capillo sabacta liniuntur. Inferior autem pars quae ad pavementum spectat, primum testa cum calce trullissetur: deinde opere albario sive tectorio poliatur: eaeque camerae in caldariis si duplices factae fuerint, meliorem habebunt usum. Non enim a vapore humor corrumpere poterit materiem contignationis, sed inter duas cameras vagabitur. Magnitudines autem balnearum videntur fieri pro copia hominum. Sint autem ita compositae.

Quanta longitudo fuerit, tertia dempta latitudo sit, praeter scholani labri, et alvei. Labrum utique sub lumine faciendum videtur, ne stantes circum, suis umbris obscurant lucem. Scholas autem laborum ita fieri oportet spatiosas, ut cum priores occupaverint loca, circumspicientes reliqui recte stare possint. Alvei autem latitudo inter parietem et pluteum, ne minus sit pedes senos, ut gradus inferior inde auferat et pulvinus duos pedes. Laconicum, sudationesque sunt conjungendae tepidario, eaeque quam latae fuerint, tantam altitudinem habeant ad imam curvaturam hemisphaerii: mediumque lumen in hemisphaerio relinquatur, ex eoque clypeum aeneum catenis pendeat: per cujus reductiones et demissiones perficietur sudationis temperatura: ipsumque ad circinum fieri oportere videtur, ut aequaliter a medio, flammae vaporisque vis per curvaturae rotundationes pervagetur.

A. CORN. CELSI
MEDICINAE
LIBER PRIMUS.

MEDICINAE HISTORIA, SANORUM REGIMEN.

UT alimenta sanis corporibus Agricultura, sic sani-^{Medicinae}
tatem aegris Medicina promittit. Haec nusquam^{ortus.}
quidem non est : siquidem etiam imperitissimae
gentes herbas, aliaque prompta, in auxilium vulne-
rum morborumque noverunt. Veruntamen apud
Graecos aliquanto magis, quam in ceteris nationi-
bus, exulta est : ac ne apud hos quidem a prima
origine, sed paucis ante nos seculis ; utpote cum
vetustissimus auctor Aesculapius celebretur. Qui,
quoniam adhuc rudem et vulgarem hanc scientiam
paulo subtilius excoluit, in Deorum numerum re-
ceptus est. Hujus deinde duo filii Podalirius et
Machaon,^a bello Trojano ducem Agamemnonem
secuti, non mediocrem opem commilitonibus suis

^a Ἀσκληπιοῦ δύο παῖδες,
Ἰητῆς ἄγαθὸν, Ποδαλῖριος ἠδὲ Μαχάων.

Literarum
cultus me-
dicinam
auget.

Hippocra-
tes a phi-
losophia se-
parat.

attulerunt. Quos tamen Homerus, non in pesti-
lencia, neque in variis generibus morborum aliqua
attulisse auxilii, sed vulneribus tantummodo ferro
et medicamentis mederi solitos esse, proposuit. Ex
quo apparet, has partes medicinae solas ab his esse
tentatas, easque esse vetustissimas. Eodemque auc-
tore disci potest, morbos tum ad iram Deorum im-
mortalium relatos esse, et ab iisdem opem posci so-
litam. Verique simile est, inter nulla auxilia ad-
versae valetudinis, plerumque tamen eam bonam
contigisse, ob bonos mores, quos neque desidia, ne-
que luxuria vitiant. Siquidem haec duo corpora,
prius in Graecia, deinde apud nos, affligerunt. Ideo-
que multiplex ista medicina, neque olim, neque
apud alias gentes necessaria, vix aliquos ex nobis ad
senectutis principia perducit. Ergo etiam post eos,
de quibus retuli, nulli clari viri medicinam exercue-
runt; donec majore studio literarum disciplina agi-
tari coepit, quae, ut animo praecipue omnium neces-
saria, sic corpori inimica est. Primoque medendi
scientia sapientiae pars habebatur; ut et morborum
curatio, et rerum naturae contemplatio sub iisdem
auctoribus nata sit: scilicet iis hanc maxime requi-
rentibus, qui corporum suorum robora quieta cogi-
tatione, nocturnaue vigilia minuerant. Ideoque
multos ex sapientiae professoribus peritos ejus fuisse
accepimus; clarissimos vero ex iis Pythagoram, et
Empedoclem, et Democritum. Hujus autem, ut
quidam crediderunt, discipulus Hippocrates Cous,
primus quidem ex omnibus memoria dignis, ab stu-
dio sapientiae disciplinam hanc separavit, vir et arte
et facundia insignis. Post quem Diocles Carystius,
deinde Praxagoras et Chrysippus, tum Herophilus
et Erasistratus sic artem hanc exercuerunt, ut etiam
in diversas curandi vias processerint. Iisdemque

temporibus in tres partes medicina diducta est: ut una esset, quae victu; altera, quae medicamentis; tertia, quae manu mederetur. Primam *δαιτητικὴν*, secundam *φαρμακευτικὴν*, tertiam *χειρουργικὴν* Graeci nominarunt. Ejus autem, quae victu morbos curat, longe clarissimi auctores etiam altius quaedam agitare conati, rerum quoque naturae sibi cognitionem vindicarunt, tanquam sine ea, trunca et debilis medicina esset. Post quos Serapion, primus omnium, nihil hanc rationalem disciplinam pertinere ad medicinam, professus, in usu tantum et experimentis eam posuit. Quem Apollonius, et Glaucias, et aliquanto post Heraclides Tarentinus, et alii quoque, non mediocres viri, secuti, ex ipsa professione se *ἐμπειρικοὺς* appellaverunt. Sic in duas partes ea quoque, quae victu curat, medicina divisa est, aliis rationalem artem, aliis usum tantum sibi vindicantibus: nullo vero quidquam post eos, qui supra comprehensi sunt, agitante, nisi quod acceperat: donec Asclepiades medendi rationem ex magna parte mutavit. Ex cujus successoribus Themison nuper ipse quoque quaedam in senectute deflexit. Et per hos quidem maxime viros salutaris ista nobis professio increvit.

Medicinae
divisio
generalis.

Iterum
cum philo-
sophia co-
pulata.

Empirico-
rum origo.

Quoniam autem ex tribus medicinae partibus, ut difficillima, sic etiam clarissima est ea, quae morbis medetur, ante omnia de hac dicendum est. Et quia prima in eo dissensio est, quod alii sibi experientum tantummodo notitiam necessariam esse contendunt; alii, nisi corporum rerumque ratione comperta, non satis potentem usum esse proponunt: indicandum est, quae maxime ex utraque parte dicantur, quo facilius nostra quoque opinio interponi possit. Igitur ii, qui rationalem medicinam profitentur, haec necessaria esse proponunt: abditarum

De morbis
medendis
sectae.

Empirici.

Rationales.

Rationali-
um dicta.

et morbos continentium causarum^a notitiam, deinde evidentium, post haec etiam naturalium actionum, novissime partium interiorum. Abditas causas vocant, in quibus requiritur, ex quibus principiis nostra corpora sint, quid secundam, quid adversam valetudinem faciat. Neque enim credunt, posse eum scire, quomodo morbos curare conveniat, qui, unde hi sint, ignoret. Neque esse dubium, quin alia curatione opus sit, si, ex quatuor principiis, vel superans aliquod, vel deficiens, adversam valetudinem creat; ut quidam ex sapientiae professoribus dixerunt: alia, si in humidis omne vitium est; ut Herophilo visum est: alia, si in spiritu; ut Hippocrati: alia, si sanguis in eas venas, quae spiritui accommodatae sunt, transfunditur,^b et inflammationem, quam Graeci φλεγμονήν nominant, excitat, eaque inflammatio talem motum efficit, qualis in febre est; ut Erasistrato placuit: alia, si manantia corpuscula, per invisibilia foramina subsistendo, iter claudunt; ut Asclepiades contendit. Eum vero recte curaturum, quem prima origo causae non fefellerit. Neque vero inficiantur, experimenta quoque esse necessaria; sed ne ad haec quidem aditum fieri potuisse, nisi ab aliqua ratione, contendunt. Non enim quidlibet antiquiores viros aegris inculcasse, sed cogitasse, quid maxime conveniret; et id usu explorasse, quo ante conjectura aliqua duxisset. Ne-

^a Notitiam seriei, scilicet, vel ordinis, saepe longi, eventuum, qui inter causam evidentem (excitantem) et signa manifesta intercedentes, morbum *continent*, seu sustinent. Recte omnino: et ab his *causis continentibus* male intellectis turpis medicorum recentiorum natus est error, NULLAM CAUSAM MORBIS PROXIMAM DARI, nimirum quasi hi sine causa ejusmodi oriri possent. Neque inficiandum puto, res eo sub nomine *vulgo* venditas, effectus, quam causas morbi proximas, potius habendas esse: raro enim causa continens simplex et una.

^b *Error loci* medicorum recentium.

que interesse, an nunc jam pleraque explorata sint, si a consilio tamen coeperunt. Et id quidem in multis ita se habere. Saepe vero etiam nova incidere genera morborum, in quibus nihil adhuc usus ostenderit; et ideo necessarium sit animadvertere, unde ea coeperint; sine quo nemo mortalium reperire possit, cur hoc, quam illo, potius utatur. Et ob haec quidem in obscuro positas causas persequuntur. Evidentes vero eas appellant, in quibus quaerunt, initium morbi calor attulerit, an frigus; fames, an satietas; et quae similia sunt. Occursurum enim vitio dicunt eum, qui originem non ignorarit. Naturales vero corporis actiones appellant, per quas spiritum trahimus et emittimus; cibum potionemque et assumimus et concoquimus: itemque, per quas eadem haec in omnes membrorum partes digeruntur. Tum requirunt etiam, quare venae nostrae modo submittant se, modo attollant; quae ratio somni, quae vigiliae sit: sine quorum notitia, neminem putant vel occurrere, vel mederi morbis, inter haec nascentibus, posse. Ex quibus, quia maxime pertinere ad rem concoctio videtur, huic potissimum insistunt; et, duce alii Erasistrato, teri cibum in ventre contendunt; alii, Plistonico, Praxagorae discipulo, putrescere; alii credunt Hippocrati, per calorem cibos concoqui: acceduntque Asclepiadis aemuli, qui, omnia ista vana et supervacua esse, proponunt: nihil enim concoqui; sed crudam materiam, sicut assumpta est, in corpus omne diduci. Et haec quidem inter eos parum constant: illud vero convenit, alium dandum cibum laborantibus, si hoc; alium, si illud verum est. Nam si teritur intus, eum quaerendum esse, qui facillime teri possit; si putrescit, eum, in quo hoc expeditissimum est; si calor concoquit, eum, qui maxime calorem mo-

Cadaverum
secando-
rum utili-
tas.

vet : at nihil ex his esse quaerendum, si nihil concoquitur ; ea vero sumenda, quae maxime manent, qualia assumpta sunt. Eademque ratione, cum spiritus gravis est, cum somnus aut vigilia urget, eum mederi posse arbitrantur, qui prius illa ipsa, qualiter eveniant, perceperit. Praeter haec, cum in interioribus partibus et dolores et morborum varia genera nascantur, neminem putant his adhibere posse remedia, qui ipsas ignoret. Necessarium ergo esse incidere corpora mortuorum, eorumque viscera atque intestina scrutari ; longeque optime fecisse Herophilum et Erasistratum, qui nocentes homines, a regibus ex carcere acceptos, vivos inciderint, considerantque, etiamnum spiritu remanente, ea, quae natura ante clausisset, eorumque positum, calorem, figuram, magnitudinem, ordinem, duritiem, mollietiem, laevorem, contactum ; processus deinde singulorum et recessus, et sive quid inseritur alteri, sive quid partem alterius in se recipit. Neque enim cum dolor intus incidit, scire quid doleat, eum, qui, qua parte quodque viscus intestinumve sit, non cognoverit : neque curari id, quod aegrum est, posse ab eo, qui, quid sit, ignoret. Et cum per vulnus alicujus viscera patefacta sunt, eum, qui sanae cujusque colorem partis ignoret, nescire quid integrum, quid corruptum sit ; ita ne succurrere quidem posse corruptis. Aptiusque extrinsecus imponi remedia, compertis interiorum et sedibus et figuris, cognitaque eorum magnitudine : similesque omnia, quae posita sunt,^a rationes habere. Neque esse crudele, sicut plerique proponunt, hominum nocentium, et horum quoque paucorum suppliciis, remedia populis innocentibus seculorum omnium quaeri.

^a Scilicet, Colorem, figuram, magnitudinem, ordinem, etc. jam supra recensita, l. 14 ; " ea " nimirum " quae natura ante clausisset."

Contra ii, qui se *ἐμπειροκροῦς* ab experientia nominant, Empiricorum argumenta. evidentes quidem causas, ut necessarias, amplectuntur: obscurarum vero causarum et naturalium actionum quaestionem ideo supervacuum esse contendunt, quoniam non comprehensibilis natura sit. Non posse vero comprehendi, patere ex eorum, qui de his disputarunt, discordia; cum de ista re, neque inter sapientiae professores, neque inter ipsos medicos conveniat. Cur enim potius aliquis Hippocrati credat, quam Herophilo? cur huic potius, quam Asclepiadi? Si rationes sequi velit, omnium posse videri non improbabiles; si curationes, ab omnibus his aegros perductos esse ad sanitatem: ita neque disputationi, neque auctoritati cujusquam fidem derogari oportuisse. Etiam sapientiae studiosos maximos medicos esse, si ratiocinatio hoc faceret: nunc illis verba superesse, deesse medendi scientiam. Differre quoque, pro natura locorum, genera medicinae; et aliud opus esse Romae, aliud in Aegypto, aliud in Gallia. Quod si morbos eae causae facerent, quae ubique eadem essent, remedia quoque ubique eadem esse debuisse. Saepe etiam causas apparere, ut puta lippitudinis, vulneris; neque ex his patere medicinam. Quod si scientiam hanc non subiciat evidens causa, multo minus eam posse subicere, quae in dubio est. Cum igitur illa incerta, incomprehensibilis sit, a certis potius et exploratis petendum esse praesidium, id est, iis, quae experientia in ipsis curationibus docuerit; sicut in ceteris omnibus artibus. Nam ne agricolam quidem aut gubernatorem disputatione, sed usu fieri. Ac nihil istas cogitationes ad medicinam pertinere, eo quoque disci, quod qui diversa de his senserint, ad eandem tamen sanitatem homines perduxerint. Id enim fecisse, quia non ab obscuris causis, neque

a naturalibus actionibus, quae apud eos diversae erant, sed ab experimentis, prout cuique responderant, medendi vias traxerint. Ne inter initia quidem ab istis quaestionibus deductam esse medicinam, sed ab experimentis. Aegrorum enim qui sine medicis erant, alios propter aviditatem primis diebus protinus cibum assumpsisse, alios propter fastidium abstinuisse; levatumque magis eorum morbum esse, qui abstinerant. Itemque alios in ipsa febre aliquid edisse, alios paulo ante eam, alios post remissionem ejus: optime deinde iis cessisse, qui post finem febris id fecerant. Eademque ratione alios inter principia protinus usos esse cibo pleniore, alios exiguo; gravioresque eos factos, qui se implerant. Haec similiaque cum quotidie inciderent, diligentes homines notasse, quae plerumque melius responderent: deinde aegrotantibus ea praecipere coepisse. Sic medicinam ortam, subinde aliorum salute, aliorum interitu, perniciosa discernentem a salutaribus. Repertis deinde jam remediis, homines de rationibus eorum disserere coepisse; nec post rationem, medicinam esse inventam; sed post inventam medicinam, rationem esse quaesitam. Requiritur etiam, ratio idem doceat quod experientia, an aliud: si idem, supervacuum esse: si aliud, etiam contrariam. Primo tamen remedia exploranda summa cura fuisse, nunc vero jam explorata esse; neque aut nova genera morborum reperiri, aut novam desiderari medicinam. Quod si jam incidat mali genus aliquod ignotum, non ideo tamen fore medico de rebus cogitandum obscuris: sed eum protinus visurum, cui morbo id proximum sit; tentaturumque remedia similia illis, quae vicino malo saepe succurrerint, et per ejus similitudinem opem reperturum. Neque enim se dicere, consilio medicum non egere, et irrationale

animal hanc artem posse praestare ; sed has latentium rerum conjecturas ad rem non pertinere ; quia non intersit, quid morbum faciat, sed quid tollat ; neque ad rem pertineat, quomodo, sed quid optime digeratur : sive hac de causa concoctio incidat, sive de illa ; et sive concoctio sit illa, sive tantum digestio. Neque quaerendum esse quomodo spiremus, sed quid gravem tardumque spiritum expediat : neque quid venas moveat, sed quid quaeque motus genera significant. Haec autem cognosci experimentis. Et in omnibus ejusmodi cogitationibus in utramque partem disseri posse : itaque ingenium et facundiam vincere ; morbos autem, non eloquentia, sed remediis curari. Quae si quis elinguis usu discreta bene norit, hunc aliquanto majorem medicum futurum, quam si sine usu linguam suam excoluerit. Atque ea quidem, de quibus est dictum, supervacua esse tantummodo ; id vero, quod restat, etiam crudele : vivorum hominum alvum atque praecordia incidi, et salutis humanae praesidem artem, non solum pestem alicui, sed hanc etiam atrocissimam, inferre ; cum praesertim ex iis, quae tanta violentia quaerantur, alia non possint omnino cognosci, alia possint etiam sine scelere. Nam colorem, laevorem, mollitiem, duritiem, similiaque omnia, non esse talia, inciso corpore, qualia integro fuerint : quia cum, corporibus inviolatis, haec tamen metu, dolore, inedia, cruditate, lassitudine, mille aliis mediocribus affectibus saepe mutantur ; multo magis verisimile est, interiora, quibus major mollities, lux ipsa nova sit, sub gravissimis vulneribus et ipsa trucidatione mutari. Neque quidquam esse stultius, quam quale quidque vivo homine est, tale existimare esse moriente, immo jam mortuo. Nam utrum quidem, qui minus ad rem pertineat, spirante homine posse di-

duci : simulatque vero ferrum ad praecordia accessit, et discissum transversum septum est, quod membrana quadam superiores partes ab inferioribus diducit (διάφραγμα Graeci vocant) hominem protinus animam amittere ; ita mortui demum praecordia et viscus omne in conspectum latrocinantis medici dari necesse est tale, quale mortui sit, non quale vivi fuit. Itaque consequi medicum ut hominem crudeliter jugulet ; non ut sciat, qualia vivi viscera habeamus. Si quid tamen sit, quod adhuc spirante homine conspectui subjiciatur, id saepe casum offerre curantibus. Interdum enim gladiatorem in arena, vel militem in acie, vel viatorem a latronibus exceptum sic vulnerari, ut ejus interior aliqua pars aperiatur, et in alio alia : ita sedem, positum, ordinem, figuram, similiaque alia cognoscere prudentem medicum, non caedem, sed sanitatem molientem ; idque per misericordiam discere, quod alii dira crudelitate cognoverint. Ob haec, ne mortuorum quidem lacerationem necessariam esse : quae, etsi non crudelis, tamen foeda sit ; cum aliter pleraque in mortuis se habeant : quantum vero in vivis cognosci potest, ipsa curatio ostendat.

Celsi et Methodicorum
sententia
inter Dogmaticos et
Empiricos
media.

Cum haec per multa volumina, perque magnae contentionis disputationes, a medicis saepe tractata sint atque tractentur ; subjiciendum est, quae proxima vero videri possint. Ea neque addicta alterutri opinioni sunt, neque ab utraque nimium abhorrentia ; media quodammodo inter diversas sententias : quod in plurimis contentionibus deprehendere licet, sine ambitione verum scrutantibus ; ut in hac ipsa re. Nam quae demum causae, vel secundam valetudinem praestent, vel morbos excitent ; quomodo spiritus, aut cibus, vel trahatur, vel digeratur, ne sapientiae quidem professores scientia comprehen-

dunt, sed conjectura persequuntur. Cujus autem rei non est certa notitia, ejus opinio certum reperire remedium non potest. Verumque est, ad ipsam curandi rationem nihil plus conferre, quam experientiam. Quamquam igitur multa sint, ad ipsas artes proprie non pertinentia, tamen eas adjuvant, excitando artificis ingenium. Itaque ista quoque naturae rerum contemplatio, quamvis non faciat medicum, aptiorem tamen medicinae reddit. Verique simile est, et Hippocratem, et Erasistratum, et quicumque alii, non contenti febres et ulcera agitare, rerum quoque naturam ex aliqua parte scrutati sunt, non ideo quidem medicos fuisse, verum ideo quoque majores medicos exstitisse. Ratione vero opus est ipsi medicinae, etsi non inter obscuras causas, neque inter naturales actiones, tamen saepe. Est enim haec ars conjecturalis, neque respondet ei plerumque non solum conjectura, sed etiam experientia. Et interdum non febris, non cibus, non somnus subsequitur, sicut assuevit. Rarius, sed aliquando morbus quoque ipse novus est : quem non incidere, manifeste falsum est ; cum aetate nostra quaedam, ex naturalibus partibus carne prolapsa et arente, intra paucas horas exspiraverit ; sic ut nobilissimi medici neque genus mali, neque remedium invenerint. Quos eo nihil tentasse judico, quia nemo in splendida persona periclitari conjectura sua voluerit ; ne occidis, nisi servasset, videretur : veri tamen simile est, potuisse aliquid cogitare, detracta tali verecundia, et fortasse responsurum fuisse id, quod aliquis esset expertus. Ad quod medicinae genus, neque semper similitudo aliquid confert ; et si quando confert, tamen id ipsum rationale est, inter multa similia genera et morborum, et remedium, cogitare, quo potissimum medicamento sit

utendum. Cum igitur talis res incidit, medicus aliquid oportet inveniatur, quod non ubique fortasse, sed saepius tamen etiam respondeat. Petet autem novum quoque consilium, non ab rebus latentibus, istae enim dubiae et incertae sunt, sed ab iis, quae explorari possunt, id est, evidentibus causis. Inter est enim, fatigatio morbum, an sitis, an frigus, an calor, an vigilia, an fames fecerit, an cibi vinique abundantia, an intemperantia libidinis. Neque ignorare hunc oportet, quae sit aegri natura: humidum magis, an siccum corpus ejus sit; validi nervi, an infirmi; frequens adversa valetudo, an rara; eaque, cum est, vehemens esse soleat, an levis; brevis, an longa: quod is vitae genus sit secutus, laboriosum, an quietum; cum luxu, an cum frugalitate. Ex his enim, similibusque, saepe curandi nova ratio ducenda est.

Sed et
causae evi-
dentes
nonnihil
dubii ha-
bent; nec
ideo incaute
recipien-
dae.

Stricti et
Laxi opi-
nio.

Quamvis ne haec quidem sic praeteriri debent, quasi nullam controversiam recipiant. Nam et Erasistratus non ex his fieri morbos dixit; quoniam et alii, et iidem alias post ista non febricitarent: et quidam medici seculi nostri, sub auctore, ut ipsi videri volunt, Themisone, contendunt, nullius causae notitiam quidquam ad curationes pertinere; satisque esse, quaedam communia morborum intueri. Siquidem horum tria genera esse, unum adstrictum, alterum fluens, tertium mixtum. Nam modo parum excernere aegros, modo nimium; modo alia parte parum, alia nimium. Haec autem genera morborum, modo acuta esse, modo longa; et modo increscere, modo consistere, modo minui. Cognito igitur eo, quod ex his est, si corpus adstrictum est, digerendum esse; si profluvio laborat, continendum; si mixtum vitium habet, occurrendum subinde vehementiori malo. Et aliter acutis

morbis medendum, aliter vetustis; aliter increscentibus, aliter subsistentibus, aliter jam ad sanitatem inclinatis. Horum observationem medicinam esse: quam ita finiunt, ut quasi viam quandam, quam *μέθοδον* Graeci nominant, eorumque, quae in morbis communia sunt, contemplatricem esse contendant. Ac neque rationalibus se, neque experimenta tantum spectantibus adnumerari volunt: cum ab illis eo nomine dissentiant, quod in conjectura rerum latentium nolunt esse medicinam; ab his eo, quod parum artis esse in observatione experimentorum credunt. Quod ad Erasistratum pertinet, primum ipsa evidentia ejus opinioni repugnat; quia raro, nisi post horum aliquid, morbus venit. Deinde non sequitur, ut, quod alium non afficit, aut eundem alias, id ne alteri quidem, aut eidem tempore alio noceat. Possunt enim quaedam subesse corpori, vel ex infirmitate ejus, vel ex aliquo affectu, quae vel in alio non sunt, vel in hoc alias non fuerunt; eaque per se non tanta, ut concitent morbum, tamen obnoxium magis aliis injuriis corpus efficiant. Quod si contemplationem rerum naturae, quam temere medici sibi vindicant, satis comprehendisset, etiam illud scisset, nihil omnino ob unam causam fieri, sed id pro causa apprehendi, quod contulisse plurimum videtur. Potest autem id, dum solum est, non movere, quod junctum aliis maxime movet. Accedit ad haec, quod ne ipse quidem Erasistratus, qui transfuso in arterias sanguine febrem fieri dicit,^a idque nimis repleto corpore incidere, reperit, cur ex duobus aequè repletis, alter in morbum incideret, alter omni periculo vacaret; quod quotidie fieri ap-

Causa nunquam una.

^a Ex hoc loco et pagina 3. liquet, vel antiquissimum Erasistratum cum recentissimo, nec indocto Clutterbuck, febris ac inflammationis causam eandem esse credidisse. Quam nihil in medicina non tritum!

Vix ulla
medicinae
praecepta
perpetua.

Ars vete-
rinaria.

Valetudi-
naria.

paret. Ex quo disci potest, ut vera sit illa transfusio, tamen illam non per se, cum plenum corpus est, fieri, sed cum horum aliquid accesserit. Themisonis vero aemuli, si perpetua, quae promittunt, habent, magis etiam, quam ulli, rationales sunt. Neque enim, si quis non omnia tenet, quae rationalis alius probat, protinus alio novo nomine artis indiget; si modo, quod primum est, non memoriae soli, sed rationi quoque insistit. Sin, quod vero propius est, vix ulla perpetua praecepta medicinalis ars recipit, idem sunt, quod ii, quos experimenta sola sustinent: eo magis, quoniam, compresserit aliquem morbus, an fuderit, quilibet etiam imperitissimus videt: quid autem compressum corpus resolvat, quid solutum teneat, si a ratione tractum est, rationalis est medicus; si, ut ei, qui se rationalem negat, confiteri necesse est, ab experientia, empiricus. Ita apud eum morbi cognitio extra artem, medicina intra usum est. Neque adjectum quidquam empiricorum professioni, sed demtum est; quoniam illi multa circumspiciunt, hi tantum facillima, et non plus, quam vulgaria. Nam et ii, qui pecoribus ac jumentis medentur, cum propria cujusque ex mutis animalibus nosse non possint, communibus tantummodo insistunt: et exterarum gentes, cum subtilem medicinae rationem non noverint, communia tantum vident: et qui ampla valetudinaria nutriunt, quia singulis summa cura consulere non sustinent, ad communia ista confugiunt. Neque, hercules, istud antiqui medici nescierunt, sed his contenti non fuerunt. Ergo etiam vetustissimus auctor Hippocrates dixit, mederi oportere, et communia, et propria intuentem. Ac ne isti quidem ipsi intra suam professionem consistere ullo modo possunt: siquidem et compressorum et fluentium morborum

genera diversa sunt ; faciliusque id in iis, quae fluunt, inspicere potest. Aliud est enim sanguinem, aliud bilem, aliud cibum vomere ; aliud dejectionibus, aliud torminibus laborare ; aliud sudore digeri, aliud tabe consumi. Atque in partes quoque humor erumpit, ut oculos, auresque : quo periculo nullum humanum membrum vacat. Nihil autem horum sic ut aliud curatur. Ita protinus in his a communi fluentis morbi contemplatione ad propriam medicina descendit. Atque in hac quoque rursus alia proprietatis notitia saepe necessaria est ; quia non eadem omnibus, etiam in similibus casibus, opitulantur. Siquidem certae quaedam res sunt, quae in pluribus ventrem aut adstringunt, aut resolvunt : inveniuntur tamen, in quibus aliter, atque in ceteris, idem eveniat. In his ergo communium inspectio contraria est, propriorum tantum salutaris. Et causae quoque aestimatio saepe morbum solvit. Ergo etiam ingeniosissimus seculi nostri medicus, quem nuper vidimus, Cassius, febricitanti cuidam, et magna siti affecto, cum post ebrietatem eum premi coepisse cognosset, aquam frigidam ingessit. Qua ille epota, cum vini vim miscendo fregisset, protinus febrem somno et sudore discussit. Quod auxilium medicus opportune providit, non ex eo, quod aut adstrictum corpus erat, aut fluebat ; sed ex causa, quae ante praecesserat. Estque etiam proprium aliquid, et loci et temporis, istis quoque auctoribus : qui cum disputant, quemadmodum sanis hominibus agendum sit, praecipiunt, ut gravibus aut locis aut temporibus magis vitetur frigus, aestus, satietas, labor, libido ; magisque ut conquiescat iisdem locis aut temporibus, si quis gravitatem corporis sentit ; ac neque vomitu stomachum, neque purgatione alvum sollicitet. Quae

Remedium
opportu-
num.

vera quidem sunt ; a communibus tamen ad quaedam propria descendunt. Nisi persuadere nobis volunt, sanis quidem considerandum esse, quod coelum, quod tempus anni sit ; aegris vero non esse : quibus tanto magis omnis observatio necessaria est, quanto magis obnoxia offensis infirmitas est. Quin etiam morborum iniisdem hominibus aliae atque aliae proprietates sunt ; et qui secundis aliquando frustra curatus est, contrariis saepe restituitur. Plurimaque in dando cibo discrimina reperiuntur : ex quibus contentus uno ero. Nam famem facilius adolescens, quam puer ; facilius in denso coelo, quam in tenui ; facilius hieme, quam aestate ; facilius uno cibo, quam prandio quoque assuetus ; facilius in exercitatus, quam exercitatus homo sustinet. Saepe autem in eo magis necessaria cibi festinatio est, qui minus inediam tolerat. Ob quae conjicio, eum, qui propria non novit, communia tantum intueri debere ; eumque, qui nosse propria potest, illa quidem non oportere negligere, sed his quoque insistere. Ideoque, cum par scientia sit, utiliore tamen medicum esse amicum, quam extraneum. Igitur, ut ad propositum meum redeam, rationalem quidem puto medicinam esse debere : instrui vero ab evidentibus causis ; obscuris omnibus, non a cogitatione artificis, sed ab ipsa arte rejectis. Incidere autem vivorum corpora, et crudele, et supervacuum est : mortuorum, discentibus necessarium. Nam positum et ordinem nosse debent : quae cadavera melius, quam vivus et vulneratus homo, repraesentant. Sed et cetera, quae modo in vivis cognosci possunt, in ipsis curationibus vulneratorum paulo tardius, sed aliquanto mitius usus ipse monstrabit.

Celsi
opinio.

De vale-
tudine sa-
norum tu-
enda.

His propositis, primum dicam, quemadmodum sanos agere conveniat : tum ad ea transibo, quae ad morbos curationesque eorum pertinebunt.

1. Sanus homo, qui et bene valet, et suae spontis est, nullis obligare se legibus debet; ac neque medico, neque iatralipta egere. Hunc oportet varium habere vitae genus: modo ruri esse, modo in urbe, saepiusque in agro; navigare, venari, quiescere interdum, sed frequentius se exercere: siquidem ignavia corpus hebetat, labor firmat; illa maturam senectutem, hic longam adolescentiam reddit. Prodest etiam interdum balneo, interdum aquis frigidis uti; modo ungi, modo id ipsum negligere; nullum cibi genus fugere, quo populus utatur; interdum in convictu esse, interdum ab eo se retrahere; modo plus justo, modo non amplius assumere; bis die potius, quam semel cibum capere, et semper quamplurimum, dummodo hunc concoquat. Sed ut hujus generis exercitationes cibique necessarii sunt; sic athletici supervacui. Nam et intermissus, propter civiles aliquas necessitates, ordo exercitationis corpus affligit; et ea corpora, quae more eorum repleta sunt, celerime et senescunt, et aegrotant. Concubitus vero neque nimis concupiscendus, neque nimis pertimescendus est: rarus, corpus excitat; frequens, solvit. Cum autem frequens non numero sit, sed natura, ratione aetatis et corporis, scire licet, eum non inutilem esse, quem corporis neque languor, neque dolor sequitur. Idem interdiu pejor est, tutior noctu: ita tamen, si neque illum cibus, neque hunc cum vigilia labor statim sequitur. Haec firmis servanda sunt; cavendumque, ne in secunda valetudine adversae praesidia consumantur.

II. At imbecillis, quo in numero magna pars urbanorum, omnesque paene cupidi literarum sunt, observatio major necessaria est; ut quod vel corporis, vel loci, vel studii ratio detrahit, cura restituat. Ex his igitur, qui bene concoxit, mane tuto surget;

De sanitate
imbecillo-
rum tuenda.

Urina
cruda coc-
taque.

qui parum, quiescere debet, et, si mane surgendi necessitas fuerit, redormire : qui non concoxit, ex toto conquiescere, ac neque labori se, neque exercitationi, neque negotiis credere. Qui crudum sine praecordiorum dolore ructat, is ex intervallo aquam frigidam bibere, et se nihilominus continere. Habitare vero aedificio lucido, perflatum aestivum, hibernum solem habente ; cavere meridianum solem, matutinum et vespertinum frigus ; itemque auras fluminum atque stagnorum : minimeque, nubilo coelo, soli aperienti se committere, ne modo frigus, modo calor moveat ; quae res maxime gravedines destillationesque concitat. Magis vero gravibus locis ista servanda sunt, in quibus etiam pestilentiam faciunt. Scire autem licet, integrum corpus esse, cum quotidie mane urina alba, dein rufa est : illud concoquere, hoc concoxisse significat. Ubi expectatus est aliquis, paulum intermittere : deinde, nisi hiems est, fovere os multa aqua frigida debet. Longis diebus meridiari potius ante cibum ; sin minus, post eum : per hiemem potissimum totis noctibus conquiescere. Sin lucubrandum est, non post cibum id facere, sed post concoctionem. Quem interdiu vel domestica, vel civilia officia tenuerunt, huic tempus aliquod servandum curationi corporis sui est. Prima autem ejus curatio, exercitatio est, quae semper antecedere cibum debet : in eo, qui minus laboravit, et bene concoxit, amplior ; in eo, qui fatigatus est, et minus concoxit, remissior. Commode vero exercent, clara lectio, arma, pila, cursus, ambulatio ; atque haec non utique plana, commodior est ; siquidem melius ascensus quoque et descensus, cum quadam varietate corpus moveat, nisi tamen id perquam imbecillum est. Melior autem est sub divo, quam in porticu ; melior, si caput patitur, in sole, quam in umbra ;

melior in umbra, quam parietes aut viridia efficiunt, quam quae tecto subest; melior recta, quam flexuosa. Exercitationis autem plerumque finis esse debet sudor, aut certe lassitudo, quae citra fatigationem sit: idque ipsum, modo minus, modo magis faciendum est. Ac ne his quidem, athletarum exemplo, vel certa esse lex, vel immodicus labor debet. Exercitationem recte sequitur, modo unctio, vel in sole, vel ad ignem; modo balneum, sed conclavi quam maxime et alto et lucido et spatioso. Ex his vero neutrum semper fieri oportet; sed saepius alterutrum, pro corporis natura. Post haec paulum conquiescere opus est. Ubi ad cibum ventum est, nunquam utilis est nimia satietas; saepe inutilis nimia abstinencia: si qua intemperantia subest, tutior est in potione, quam in esca. Cibus a salsamentis, oleribus, similibusque rebus melius incipit: tum caro assumenda est, quae assa optima, aut elixa est. Conditam omnia duabus de causis inutilia sunt; quoniam et plus propter dulcedinem assumitur, et quod modo par est, tamen aegrius concoquitur. Secunda mensa bono stomacho nihil nocet, in imbecillo coacescit. Si quis itaque hoc parum valet, palmulas, pomaque, et similia melius primo cibo assumit. Post multas potiones, quae aliquantum sitim excesserunt, nihil edendum est: post satietatem, nihil agendum. Ubi expletus est aliquis, facilius concoquit, si quidquid assumsit, potione aquae frigidae includit, tum paulisper invigilat, deinde bene dormit. Si quis interdum se implevit, post cibum neque frigori, neque aestui, neque labori se debet committere: neque enim tam facile haec inani corpore, quam repleto nocent. Si quibus de causis futura inedia est, labor omnis vitandus est.

Rerum no-
varum pro-
pria consi-
deratio.

III. Atque haec quidem paene perpetua sunt. Quasdam autem observationes desiderant et novae res, et corporum genera, et sexus, et aetates, et tempora anni. Nam neque ex salubri loco in gravem, neque ex gravi in salubrem transitus satis tutus est. Ex salubri in gravem, prima hieme; ex gravi in eum, qui salubris est, prima aestate transire melius est. Neque vero ex multa fame nimia satietas; neque ex nimia satietate fames idonea est. Periclitaturque et qui semel, et qui bis die cibum incontinenter, contra consuetudinem, assumit. Item, neque ex nimio labore subitum otium, neque ex nimio otio subitus labor, sine gravi noxa est. Ergo, cum quis mutare aliquid volet, paulatim debet assuescere. Omnem etiam laborem facilius vel puer vel senex, quam insuetus homo sustinet. Atque ideo quoque nimis otiosa vita utilis non est; quia potest incidere laboris necessitas. Si quando tamen insuetus aliquis laboravit, aut si multo plus, quam solet, etiam is, qui assuevit, huic jejuno dormiendum est: multo magis, si etiam os amarum est, vel oculi caligant, aut venter perturbatur. Tum enim non dormiendum tantummodo jejuno est, sed etiam in posterum diem permanendum; nisi cito id quies sustulit. Quod si factum est, surgere oportet, et lente paululum ambulare. At si somni necessitas non fuit, quia modice magis aliquis laboravit, tamen ingredi aliquid eodem modo debet. Communia deinde omnibus sunt post fatigationem cibum sumturis; ubi paulum ambulaverunt, si balneum non est, calido loco, vel in sole, vel ad ignem ungi, atque sudare; si est, ante omnia in tepidario sedere; deinde, ubi paulum conquieverunt, intrare, et descendere in solium; tum multo oleo ungi, leniterque perfricari; iterum in solium descendere: post haec, os aqua calida fovere, deinde

frigida. Balneum his fervens idoneum non est. Ergo si nimium alicui fatigato paene febris est, huic abunde est, loco tepido demittere se inguinibus tenus in aquam calidam, cui paulum olei sit adjectum; deinde totum quidem corpus, maxime tamen eas partes, quae in aqua fuerunt, leniter perfricare ex oleo, cui vinum et paulum contriti salis sit adjectum. Post haec, omnibus fatigatis aptum est, cibum sumere, eoque humido uti; aqua, vel certe diluta portione esse contentos; maximeque ea, quae moveat urinam. Illud quoque nosse oportet, quod ex labore sudanti frigida potio perniciosissima est; atque etiam, cum sudor se remisit, itinere fatigatis inutilis. A balneo quoque venientibus Asclepiades inutilem eam judicavit: quod in iis verum est, quibus alvus facile, nec tuto, resolvitur, quique facile inhorrescunt: perpetuum in omnibus non est, cum potius naturale sit, portione aestuantem stomachum refrigerari. Quod ita praecipio, ut tamen fatear, ne ex hac quidem causa sudanti adhuc frigidum bibendum esse. Solet etiam prodesse, post varium cibum, frequentesque dilutas portiones, vomitus, et postero die longa quies, deinde modica exercitatio. Si assidua fatigatio urget, invicem modo aqua, modo vinum bibendum est, raroque balneo utendum. Levatque lassitudinem etiam laboris mutatio: eumque, quem novum genus ejusdem^a laboris pressit, id, quod in consuetudine est, reficit. Fatigato quotidianum cubile tutissimum est. Lassat enim quod contra consuetudinem seu molle, seu durum est. Proprie quaedam ad eum pertinent, qui ambulando fatigatur. Hunc reficit in ipso quoque itinere frequens frictio; post iter, primum sedile, deinde unctio: tum calida aqua in

Potionis
frigidae
perniciēs.

^a Vox MS. inventa, nec supervacua, ut Targa; sed ex locutione probe Celsiana, et II. 6. initio saepius obveniente.

balneo magis superiores partes, quam inferiores, foveat. Si quis vero exustus in sole est, huic in balneum protinus eundum, perfundendumque oleo corpus et caput; deinde in solium bene calidum descendendum est; tum multa aqua per caput infundenda, prius calida, deinde frigida. At ei, qui perfrixit, opus est in balneo primum involuto sedere, donec insudet; tum ungi; deinde lavari: cibum modicum, potiones meracas assumere. Is vero, qui navigavit, et nausea pressus est, si multam bilem evomuit, vel abstinere cibo debet, vel paulum aliquid assumere: si pituitam acidam effudit, utique sumere cibum, sed assueto leviolem: si sine vomitu nausea fuit, vel abstinere, vel post cibum vomere. Qui vero toto die, vel in vehiculo, vel in spectaculis sedit, huic nihil currendum, sed lente ambulandum est: lenta quoque in balneo mora, dein coena exigua prodesse consueverunt. Si quis in balneo aestuat, reficit hunc ore exceptum, et in eo retentum acetum: si id non est, eodem modo frigida aqua assumpta.

Corporum
genera.

Ante omnia autem norit quisque naturam sui corporis: quoniam alii graciles, alii obesi sunt; alii calidi, alii frigidiores; alii humidi, alii sicci; alios adstricta, alios resoluta alvus exercet: raro quisquam non aliquam partem corporis imbecillam habet. Tenuis vero homo implere se debet, plenus extenuare, calidus refrigerare, frigidus calefacere, madens siccare, siccus madefacere: itemque alvum firmare is, cui fusa; solvere is, cui adstricta est: succurrendumque semper parti maxime laboranti est.

Quae cor-
pus imple-
ant.

Implet autem corpus modica exercitatio, frequentior quies, unctio, et si post prandium est, balneum, contracta alvus, modicum frigus hieme, somnus et plenus et non nimis longus, molle cubile, animi securitas, assumpta per cibos et potiones maxime dulcia

et pingua, cibus et frequentior et quantus plenissimus potest concoqui. Extenuat corpus aqua calida, ^{Quae extenuent.} si quis in eam descendit, magisque si salsa est; in jejuno balneum, inurens sol et omnis calor, cura, vigilia, somnus nimium vel brevis vel longus; lectus, per aestatem, terra; hieme, durum cubile; cursus, multa ambulatio, omnisque vehemens exercitatio, vomitus, dejectio, acidae res et austerae, et semel die assumtae, et vini non perfrigidi potio jejuno in consuetudinem adducta.

Cum vero inter extenuantia posuerim vomitum ^{De extenuantibus sigillatim.} et dejectionem, de his quoque proprie quaedam dicenda sunt. Rejectum esse ab Asclepiade vomitum in eo volumine, quod de tuenda sanitate composuit, video; neque reprehendo, si offensus eorum est consuetudine, qui quotidie ejiciendo vorandi facultatem moliuntur. Paulo etiam longius processit: idem purgationes quoque eodem volumine expulit. Et sunt eae perniciosae, si nimis valentibus medicamentis fiunt. Sed haec tamen submovenda esse, non est perpetuum; quia corporum temporumque ratio potest ea facere necessaria, dum et modo, et non nisi cum opus est, adhibeantur. Ergo ille quoque ipse, si quid jam corruptum esset, expelli debere confessus est: ita non ex toto res condemnanda est. Sed esse ejus etiam plures causae possunt; estque in ea quaedam paulo subtilior observatio adhibenda. Vomitus utilior est hieme, quam aestate: nam tum ^{Vomitus.} et pituitae plus, et capitis gravitas major subest. Inutilis est gracilibus, et imbecillum stomachum habentibus: utilis plenis et biliosis omnibus, si vel nimium se replerunt, vel parum concoxerunt. Nam, sive plus est, quam quod concoqui possit, periclitari ne corrumpatur, non oportet: sive corruptum est, nihil commodius est, quam id, qua via primum expelli potest, ejicere. Itaque, ubi amari ructus cum

dolore et gravitate praecordiorum sunt, ad hunc protinus confugiendum est. Idem prodest ei, cui pectus aestuat, et frequens saliva, vel nausea est; aut sonant aures, aut madent oculi, aut os amarum est: similiterque ei, qui vel coelum, vel locum mutat; iisque, quibus, si per plures dies non vomuerunt, dolor praecordia infestat. Neque ignoro inter haec praecipi quietem: quae non semper contingere potest agendi necessitatem habentibus; nec in omnibus idem facit. Itaque istud luxuriae causa fieri non oportere confiteor; interdum valetudinis causa recte fieri, experimentis credo: cum eo tamen, ne quis, qui valere et senescere volet, hoc quotidianum habeat. Qui vomere post cibum volet, si ex facili facit, aquam tantum tepidam ante debet assumere; si difficilius, aquae vel salis, vel mellis paulum adjicere. At qui mane vomiturus est, ante bibere mulsum, vel hyssopum, aut esse radiculam debet; deinde aquam tepidam, ut supra scriptum est, bibere. Cetera, quae antiqui medici praeceperunt, stomachum omnia infestant. Post vomitum, si stomachus infirmus est, paulum cibi, sed hujus idonei, gustandum, et aquae frigidae cyathi tres bibendi sunt; nisi tamen vomitus fauces exasperavit. Qui vomuit, si mane id fecit, ambulare debet, tum ungi, deinde coenare: si post coenam, postero die lavari, et in balneo sudare. Huic proximus cibus mediocris utilior est; isque esse debet cum pane hesterno, vino austero meraco, et carne assa, cibusque omnibus quam siccissimis. Qui vomere bis in mense vult, melius consulet, si biduo continuarit, quam si post quintumdecimum diem vomuerit; nisi haec mora gravitatem pectori faciet.

Dejectio. Dejectio autem medicamento quoque petenda est, ubi venter suppressus parum reddit, ex eoque inflationes, caligines, capitis dolores, aliaque superioris

partis mala increscunt. Quid enim inter haec adjuvare possunt quies et inedia, per quae illa maxime eveniunt? Qui deicere volet, primum cibis vinisque utatur iis, quae hoc praestent; dein, si parum illa proficient, aloën sumat. Sed purgationes quoque, ut interdum necessariae sunt, sic, ubi frequentes sunt, periculum afferunt. Assuescit enim non ali corpus; cum omnibus morbis obnoxia maxime infirmitas sit. Calefacit autem unctio, aqua salsa, ^{Calefactio.} magisque si calida est, omnia salsa, amara, carnosa, si post cibum est, balneum, vinum austerum. ^{Refrigeratio.} Refrigerat in jejuno et balneum, et somnus, nisi nimis longus est, et omnia acida; aqua quam frigidissima; oleum, si aqua miscetur. Humidum autem corpus ^{Humectantia.} efficit labor major, quam ex consuetudine, frequens balneum, cibus plenior, multa potio; post haec ambulatio, et vigilia: per se quoque ambulatio multa et vehemens, et matutinae exercitationi non protinus cibus adjectus: ea genera escae, quae veniunt ex locis frigidis, et pluviis, et irriguis. Contra siccatur modica exercitatio, fames, unctio sine aqua, ^{Siccantia.} calor, sol modicus, frigida aqua, cibus exercitationi statim subjectus, et is ipse ex siccis et aestuosis locis veniens.

Alvum adstringit labor, sedile, creta figularis cor- ^{Quae alvum adstringant.} pori illita, cibus imminutus, et is ipse semel die assumtus ab eo, qui bis solet; exigua potio, neque adhibita, nisi cum cibi quis quantum assumpturus est, cepit; post cibum quies. Contra solvit aucta ambulatio atque esca, motus qui post cibum est, subinde potiones cibo immixtae. Illud quoque scire oportet, quod ventrem vomitus solutum comprimit, compressum solvit: itemque comprimit is vomitus, qui statim post cibum est; solvit is, qui tarde supervenit.

Aetates.

Quod ad aetates vero pertinet, inediam facillime sustinent mediae aetates, minus juvenes, minime pueri et senectute confecti. Quo minus fert facile quisque, eo saepius debet cibum assumere; maximeque eo eget, qui increscit. Calida lavatio et pueris et senibus apta est. Vinum dilutius pueris, senibus meracius, neutri aetati, quae inflationes movent. Juvenum minus, quae assumant, et quomodo curentur, interest. Quibus juvenibus fluxit alvus, plerumque in senectute contrahitur: quibus in adolescentia fuit adstricta, saepe in senectute solvitur. Melior est autem in juvene fusior, in sene adstrictior.

Anni
tempora.

Tempus quoque anni considerare oportet. Hic plus esse convenit; minus, sed meracius bibere; multo pane uti, carne potius elixa, modice oleribus; semel die cibum capere, nisi si nimis venter adstrictus est. Si prandet aliquis, utilius est exiguum aliquid, et ipsum siccum sine carne, sine portione sumere. Eo tempore anni calidis omnibus potius utendum est, vel calorem moventibus. Venus tum non aequè perniciosa est. At vere paulum cibo demendum, adjiciendumque portioni, sed dilutius tamen bibendum est; magis carne utendum, magis oleribus; transeundum paulatim ad assa ab elixis. Venus eo tempore anni tutissima est. Aestate vero et portione et cibo saepius corpus eget: ideo prandere quoque commodum est. Eo tempore aptissima sunt et caro et olus; portio quam dilutissima, ut et sitim tollat, nec corpus incendat; frigida lavatio, caro assa, frigidi cibi, vel qui refrigerent. Ut saepius autem cibo utendum, sic exiguo est. Per autumnum vero, propter coeli varietatem, periculum maximum est. Itaque neque sine veste, neque sine calceamentis prodire oportet, praecipueque diebus

frigidioribus, neque sub divo nocte dormire, aut certe bene operiri. Cibo vero jam paulo pleniore uti licet; minus, sed meracius bibere. Poma nocere quidam putant, quae immodice toto die plerumque sic assumuntur, ne quid ex densiore cibo remittatur: ita non haec, sed consummatio omnium nocet. Ex quibus in nullo tamen minus, quam in his noxae est. Sed his uti non saepius, quam alio cibo convenit. Denique aliquid densiori cibo, cum hic accedit, necessarium est demi. Neque aestate vero, neque autumnus utilis venus est; tolerabilior tamen per autumnum; aestate in totum, si fieri potest, abstinendum est.

IV. Proximum est, ut de iis dicam, qui partes ^{Partium,} aliquas corporis imbecillas habent. Cui caput infirmum ^{ut capitis,} est, is, si bene concoxerit, leniter perfricare id ^{imbecillitas.} mane manibus suis debet; nunquam id, si fieri potest, veste velare; ad cutem tonderi; utileque lunam vitare, maximeque ante ipsum lunae solisque concursus; sed nusquam post cibum. Si cui capilli sunt, eos quotidie pectere; multum ambulare, sed, si licet, neque sub tecto, neque in sole; utique autem vitare solis ardorem, maximeque post cibum et vinum; potius ungi, quam lavari; nunquam ad flammam ungi, interdum ad prunam. Si in balneum venit, sub veste primum paulum in tepidario insudare, ibi ungi, tum transire in calidarium; ubi sudarit, in solium non descendere, sed multa calida aqua per caput se totum perfundere, tum tepida, deinde frigida; diutiusque ea caput, quam ceteras partes perfundere; deinde id aliquamdiu perfricare; novissime detergere et ungere. Capiti nihil aequo prodest atque aqua frigida: itaque is, cui hoc infirmum est, per aestatem id bene largo canali quotidie debet aliquamdiu subjicere. Semper autem, etiam-

si sine balneo unctus est, neque totum corpus refrigerare sustinet, caput tamen aqua frigida perfundere. Sed cum ceteras partes attingi nolit, demittere id, ne ad cervices aqua descendat; eamque, ne quid oculis, aliisve partibus noceat, defluentem subinde manibus ad hoc regerere. Huic modicus cibus necessarius est, quem facile concoquat; isque, si jejuno caput laeditur, assumendus etiam medio die est; si non laeditur, semel potius. Bibere huic assidue vinum dilutum, lene, quam aquam, magis expedit; ut, cum caput gravius esse coeperit, sit quo confugiat: eique ex toto neque vinum, neque aqua semper utilia sunt; medicamentum utrumque est, cum invicem assumitur. Scribere, legere, voce contendere, huic opus non est, utique post coenam; postquam ne cogitatio quidem ei satis tuta est: maxime tamen vomitus alienus est.

Aliae imbecillitates.

V. Neque vero his solis, quos capitis imbecillitas torquet, usus aquae frigidae prodest; sed iis etiam, quos assiduae lippitudines, gravedines, destillationes, tonsillaeque male habent. His autem non caput tantum quotidie perfundendum, sed os quoque multa frigida aqua fovendum est; praecipueque omnibus, quibus hoc utile auxilium est, eo utendum est, ubi gravius coelum Austri reddiderunt. Cumque omnibus inutilis sit post cibum aut contentio, aut agitatio animi; tum iis praecipue, qui vel capitis vel arteriae dolores habere consuerunt, vel quoslibet alios oris affectus. Vitari etiam gravedines, destillationesque possunt, si quam minime, qui his opportunus est, loca aquasque mutat; si caput in solē protegit, ne incendatur, neve subitum ex repentino nubilo frigus id moveat; si post concoctionem jejunos caput radit; si post cibum neque legit, neque scribit.

VI. Quem vero frequenter cita alvus exercet, Alvi. huic opus est pila similibusque superiores partes exercere; dum jejunus est, ambulare; vitare solem, continua balnea; ungi citra sudorem; non uti cibis variis, minimeque jurulentis, aut leguminibus, oleribusve iis, quae celeriter descendunt; omnia denique sumere, quae tarde concoquuntur. Venatio, durique pisces, et ex domesticis animalibus assa caro maxime juvant. Nunquam vinum^a salsum bibere expedit, ne tenue quidem, aut dulce; sed austerum, et plenius, neque id ipsum pervetus. Si mulso^b uti volet, id ex decocto melle faciendum est. Si frigidae potiones ventrem ejus non turbant, his utendum potissimum est. Si quid offensae in coena sensit, vomere debet; idque postero quoque die facere: tertio, modici ponderis panem ex vino esse, adjecta uva ex olla, vel ex defruto,^b similibusque aliis: deinde ad consuetudinem redire. Semper autem post cibum conquiescere, ac neque intendere animum, neque ambulatione quamvis leni dimoveri.

VII. At si laxius intestinum dolere consuevit, Coli. quod colum nominant, cum id nihil nisi genus inflationis sit, id agendum est, ut concoquat aliquis, ut lectione, aliisque generibus exerceatur, utatur balneo calido, cibis quoque et potionibus calidis; denique omni modo frigus vitet, ita dulcia omnia, leguminaque, et quidquid inflare consuevit.

VIII. Si quis vero stomacho laborat, legere clare Stomachi. debet; post lectionem ambulare; tum pila, vel armis, aliove quo genere, quo superior pars movetur, exerceri; non aquam, sed vinum calidum bibere

^a Vinum ex uvis aqua marina imbutis confectum, quod alvum movebat. Dios. v. 19. De Vinis Salsis. PLIN. xiv. 8. COL. xii. 25.

^b Vide notas ad lib. ii. cap. 18.

jejunos; cibum bis die assumere, sic tamen, ut facile concoquat; uti vino tenui et austero, et post cibum frigidis potionibus potius. Stomachum autem infirmum indicant pallor, macies, praecordiorum dolor, nausea, et nolentium vomitus, in jejuno dolor capitis. Quae in quo non sunt, is firmi stomachi est. Neque credendum utique nostris est, qui, cum in adversa valetudine vinum aut frigidam aquam concupiverunt, deliciarum patrociniū in accusationem non merentis stomachi habent. At qui tarde concoquunt, et quorum ideo praecordia inflantur, quive propter ardorem aliquem noctu sitire consueverunt, ante quam conquiescant, duos tresve cyathos per tenuem fistulam bibant. Prodest etiam adversus tardam concoctionem clare legere, deinde ambulare, tum vel ungi vel lavari, assidue vinum frigidum bibere, et post cibum, magnam potionem, sed, ut supra dixi, per siphonem: deinde omnes potiones aqua frigida includere. Cui vero cibus acescit, is ante eum bibere aquam egelidam debet, et vomere: at si cui ex hoc frequens dejectio incidit, quoties alvus ei constiterit, frigida potione potissimum utatur.

Articulo-
rum.

IX. Si cui vero dolere nervi solent, quod in podagra chiragra esse consuevit, huic, quantum fieri potest, exercendum id est, quod affectum est, obijciendumque labori et frigori; nisi cum dolor increvit; sub quo quies optima est. Venus semper inimica est; concoctio, sicut in omnibus corporis affectibus, necessaria. Cruditās enim id maxime laedit, et quoties offensum corpus est, vitiosa pars maxime sentit.

De frigoris
calorisque
effectu.

Ut concoctio autem omnibus vitiis occurrit, sic rursus aliis frigus, aliis calor: quae sequi quisque pro habitu corporis sui debet. Frigus inimicum

est seni, tenui, vulneri, praecordiis, intestinis, vesicae, auribus, coxis, scapulis, naturalibus, ossibus, dentibus, nervis, vulvae, cerebro: idem summam cutem facit pallidam, aridam, duram, nigram; ex hoc horrores tremoresque nascuntur. At prodest juvenibus, et omnibus plenis: erectiorque mens est, et melius concoquitur, ubi frigus quidem est, sed cavetur. Aqua vero frigida infusa, praeterquam capiti, etiam stomacho prodest: item articulis doloribusque, qui sunt sine ulceribus: item rubicundis nimis hominibus, si dolore vacant. Calor autem adjuvat omnia, quae frigus infestat: item lippientes, si nec dolor, nec lacrimae sunt; nervos quoque, qui contrahuntur; praecipueque ea ulcera, quae ex frigore sunt: idem corporis colorem bonum facit; urinam movet. Si nimius est, corpus effoeminat, nervos emollit, stomachum solvit. Minime vero aut frigus aut calor tuta sunt, ubi subita insuetis sunt. Nam frigus, lateris dolores, aliaque vitia; frigida aqua, strumas excitat: calor concotionem prohibet, somnum aufert, sudore digerit, obnoxium morbis pestilentibus corpus efficit.

X. Est etiam observatio necessaria, qua quis in pestilentia utatur adhuc integer, cum tamen securus esse non possit. Tum igitur oportet peregrinari, navigare: ubi id non licet, gestari, ambulare sub divo, ante aestum, leniter; eodemque modo ungi: et, ut supra comprehensum est, vitare fatigationem, cruditatem, frigus, calorem, libidinem: multoque magis se continere, si qua gravitas in corpore est. Tum neque mane surgendum, neque pedibus nudis ambulandum est, minimeque post cibum, aut balneum: neque jejuno, neque coenato vomendum est: neque movenda alvus: atque etiam, si per se mota est, comprimenda est: abstinendum potius, si

Quomodo
a pestilentia
cavendum.

plenius corpus est. Itemque vitandum balneum, sudor, meridianus somnus, utique si cibus quoque antecessit; qui tamen semel die tum commodius assumitur; insuper etiam modicus, ne cruditatem moveat. Alternis diebus invicem, modo aqua, modo vinum bibendum est. Quibus servatis, ex reliqua victus consuetudine quam minimum mutari debet. Cum vero haec in omni pestilentia facienda sint, tum in ea maxime, quam Austri excitarint. Atque etiam peregrinantibus eadem necessaria sunt, ubi gravi tempore anni discesserunt ex suis sedibus, vel ubi in graves regiones venerunt. Ac si cetera res aliqua prohibebit, utique abstinere debebit: atque ita a vino ad aquam, ab hac ad vinum, eo, qui supra positus est, modo, transitus ei esse.

LIBER SECUNDUS.

PROGNOSTICA, MATERIA DIETETICA.

INSTANTIS autem adversae valetudinis signa complura sunt. In quibus explicandis non dubitabo auctoritate antiquorum virorum uti, maximeque Hippocratis; cum recentiores medici, quamvis quaedam in curationibus mutarint, tamen haec illum optime praesagisse fateantur. Sed antequam dico, quibus praecedentibus morborum timor subsit; non alienum videtur exponere, quae tempora anni, quae tempestatum genera, quae partes aetatis, qualia corpora maxime tuta vel periculis opportuna sint, quod genus adversae valetudinis in quoque timeri maxime possit. Non quod non omni tempore, in omni tempestatum genere, omnis aetatis, omnis habitus homines, per omnia genera morborum et aegrotent et moriantur; sed quod frequentius tamen quaedam eveniant; ideoque utile sit scire unumquemque, quid, et quando maxime caveat.

I. Igitur saluberrimum ver est: proxime deinde ab hoc, hiems: periculosior aestas: autumnus longe periculosissimus. Ex tempestatibus vero optimae aequales sunt, sive frigidae, sive calidae: pessimae, quae maxime variant. Quo fit, ut autumnus plurimos opprimat. Nam fere meridianis temporibus

Salubrium
delectus.
Tempesta-
tes.

- Temperies. calor ; nocturnis atque matutinis, simulque etiam vespertinis, frigus est. Corpus ergo, et aestate, et subinde meridianis caloribus relaxatum, subito frigore excipitur. Sed, ut eo tempore id maxime fit, sic, quodcumque evenit, noxium est. Ubi aequalitas autem est, tamen saluberrimi sunt sereni dies ; meliores pluvii, quam tantum nebulosi, nubilive : optimique hieme, qui omni vento vacant ; aestate, quibus Favonii perflant. Si genus aliud ventorum est, salubriores Septemtrionales, quam Subsolani, vel Austri sunt : sic tamen haec, ut interdum regionum sorte mutantur. Nam fere ventus ubique a mediterraneis regionibus veniens, salubris ; a mari, gravis est. Neque solum in bono tempestatum habitu certior valetudo est ; sed priores morbi quoque, si qui inciderunt, leviores sunt, et promptius finiuntur.
- Venti. Pessimum aegro coelum est, quod aegrum fecit ; adeo ut in id quoque genus, quod natura pejus est, in hoc statu salubris mutatio sit.
- Coelum. At aetas media tutissima est, quae neque juven-tae calore, neque senectutis frigore infestatur. Longis morbis senectus, acutis adolescentia magis patet.
- Aetas. Corpus autem habilissimum quadratum est, neque gracile, neque obesum. Nam longa statura, ut in juvena decora est, sic matura senectute conficitur : gracile corpus infirmum, obesum hebes est.
- Corporis indoles. Vere tamen maxime, quaecunque humoris motu novantur, in metu esse consuerunt. Ergo tum lip-pitudines, pustulae, profusio sanguinis, abscessus corporis, quae ἀποστήματα Graeci nominant, bilis atra, quam μελαγχολίαν appellant, insania, morbus comitia-lis, angina, gravedines, destillationes oriri solent. Ii quoque morbi, qui in articulis nervisque modo ur-gent, modo quiescunt, cum maxime et inchoan-tur et repetunt. At aestas non quidem vacat ple-
- Noxiorum recensio. Ver.
- Tum ALM. Aestas.

risque his morbis; sed adjicit febres, vel continuas, vel ardentes, vel tertianas, vomitus, alvi dejectiones, auricularum dolores, ulcera oris, canculos, et in ceteris quidem partibus, sed maxime obscoenis; et quidquid sudore hominem resolvit. Vix quidquam ex Autumnus. his in autumnum non incidit: sed oriuntur quoque eo tempore febres incertae, lienis dolor, aqua inter cutem, tabes, quam Graeci *φθίσιν* nominant; urinae difficultas, quam *στραγγουρίαν* appellant; tenuioris intestini morbus, quem *εἰλεδὸν* nominant; laevis intesti-
norum, quae *λειεντερία* vocatur; coxae dolores, morbi comitiales. Idemque tempus et diutinis malis fati-
gatos, et ab aestate tantum proxima pressos interimit; et alios novis morbis conficit; et quosdam longissi-
mis implicat, maximeque quartanis, quae per hiemem quoque exercent. Neque aliud magis tempus pesti-
lenticiae patet, cujuscunque ea generis est; quamvis variis rationibus nocet. Hiems autem capitis dolo-Hiems. res, tussim, et quidquid in faucibus, in lateribus, in visceribus mali contrahitur, irritat. Ex tempestati-
bus, Aquilo tussim movet, fauces exasperat, ventrem Venti. adstringit, urinam supprimit, horrores excitat, item dolores lateris et pectoris: sanum tamen corpus spissat, et mobilius atque expeditius reddit. Auster aures hebetat, sensus tardat, capitis dolorem movet, alvum solvit, totum corpus efficit hebes, humidum, languidum. Ceteri venti, quo vel huic vel illi pro-
piores sunt, eo magis vicinos his illisve affectus faci-
unt. Denique omnis calor et jecur et lienem in-Temperics. flammant, mentem hebetat, ut anima deficiat, ut san-
guis prorumpat, efficit. Frigus modo nervorum distentionem, modo rigorem infert; illud *σπασμὸς*, hoc *τέτανος* Graece nominatur: nigritiem in ulceribus, horrores in febribus excitat. In siccitatibus, acutae febres, lippitudines, tormina, urinae difficultas, arti-

Venti in
variis anni
tempesta-
tibus.

culorum dolores oriuntur. Per imbres, longae febres, alvi dejectiones, angina, cancri, morbi comitiales, resolutio nervorum; *παράλυσιν* Graeci nominant. Neque solum interest, quales dies sint, sed etiam quales ante praecesserint. Si hiems sicca septentrionales ventos habuit, ver autem Austros et pluvias exhibet, fere subeunt lippitudines, tormina, febres, maximeque in mollioribus corporibus, ideoque praecipue in muliebribus. Si vero Austri pluviaeque hiemem occuparunt, ver autem frigidum et siccum est, gravidae quidem feminae, quibus tum adest partus, abortu periclitantur; eae vero quae gignunt, imbecillos, vixque vitales edunt: ceteros lippitudo arida, et, si seniores sunt, gravedines atque destillationes male habent. At si a prima hieme Austri ad ultimum ver continuarunt, laterum dolores, et insania febricitantium, quam *φρένησιν* appellant, quam celerrime rapiunt. Ubi vero calor a primo vere orsus aestatem quoque similem exhibet, necesse est multum sudorem in febribus subsequi.^a At si sicca aestas Aquilones habuit, autumnno vero imbres Austrique sunt, tota hieme, quae proxima est, tussis, destillatio, raucitas, in quibusdam etiam tabes oritur. Sin autem autumnus quoque aequae siccus iisdem Aquilonibus perflatur, omnibus quidem mollioribus corporibus, inter quae muliebria esse proposui, secunda valetudo contingit: durioribus vero instare possunt et aridae lippitudines, et febres partim acutae, partim longae, et ii morbi, qui ex atra bile nascuntur. Quod ad aetates vero pertinet, pueri proximique his vere optime valent, et aestate prima tutissimi sunt: senes aestate et autumnni prima parte: juvenes hieme, quique inter juventam senectutemque sunt. Inimicior senibus hiems, aestas adole-

^a Hipp. Aph. vii. 6. ed. Lind. WELSH on Fever, p. 20. 1818, 8vo.

scentibus est. Tum si qua imbecillitas oritur, pro-^{Aetas.}ximum est, ut infantes, tenerosque adhuc pueros serpentia ulcera oris, quae ἄφθας Graeci nominant, vomitus, nocturnae vigiliae, aurium humor, circa umbilicum inflammationes exerceant. Propriae etiam dentientium, gingivarum exulcerationes, distentiones nervorum, febriculae, alvi dejectiones; maximeque caninis dentibus orientibus male habent. Quae pericula plenissimi cujusque sunt, et cui maxime venter adstrictus est. At ubi aetas paulum processit, glandulae, et vertebrarum, quae in spina sunt, aliquae inclinationes, strumae, verrucarum quaedam genera dolentia, ἀγκροχολδόνας Graeci appellant, et plura alia tubercula oriuntur. Incipiente vero jam pube, ex iisdem multa, et longae febres, et sanguinis ex naribus cursus. Maximeque omnis pueritia, primum circa quadragesimum diem, deinde septimo mense, tum septimo anno, postea circa pubertatem periclitatur. Si qua etiam genera morborum in infantem inciderunt, ac neque pubertate, neque primis coitibus, neque in femina primis menstruis finita sunt, fere longa sunt: saepius tamen morbi pueriles, qui diutius manserunt, terminantur. Adolescentia morbis acutis, item comitialibus, tabique maxime objecta est: fereque juvenes sunt, qui sanguinem expuunt. Post hanc aetatem laterum et pulmonis dolores, lethargus, cholera, insania, sanguinis per quaedam velut ora venarum, αἱμορροΐδας Graeci appellant, profusio. In senectute, spiritus et urinae difficultas, gravedo, articulorum et renum dolores, nervorum resolutiones, malus corporis habitus, καρχηδία Graeci appellant, nocturnae vigiliae, vitia longiora aurium, oculorum, etiam narium praecipueque soluta alvus, et, quae sequuntur hanc, tormina, vel laevis intestinorum, ceteraque ventris

Corporis
indoles.

fusi mala. Praeter haec graciles tabes, dejectiones, destillationes, item viscerum et laterum dolores fatigant. Obesi plerumque acutis morbis, et difficultate spirandi strangulantur; subitoque saepe moriuntur; quod in corpore tenuiore vix evenit.

Adversae
valetudinis
futurae si-
gna.

II. Ante adversam autem valetudinem, ut supra dixi, quaedam notae oriuntur: quarum omnium commune est, aliter se corpus habere, atque consuevit; neque in pejus tantum, sed etiam in melius. Ergo si plenior aliquis, et speciosior, et coloratior factus est, suspecta habere bona sua debet; quae, quia neque in eodem habitu subsistere, neque ultra progredi possunt, fere retro, quasi ruina quadam, revolvuntur. Pejus tamen signum est, ubi aliquis contra consuetudinem emacuit et colorem decoremque amisit: quoniam in iis quae superant, est quod morbus demat; in iis quae desunt, non est quod ipsum morbum ferat. Praeter haec protinus timeri debet, si graviora membra sunt; si crebra ulcera oriuntur; si corpus supra consuetudinem incaluit; si gravior somnus pressit; si tumultuosa somnia fuerunt; si saepius expergiscitur aliquis, quam assuevit, deinde iterum soporatur; si corpus dormientis circa partes aliquas contra consuetudinem insudat, maximeque si circa pectus, aut cervices, aut crura, vel genua, vel coxas. Item si marcet animus; si loqui et moveri piget; si corpus torpet; si dolor praecordiorum est, aut totius pectoris, aut, qui in plurimis evenit, capitis; si salivae plenum est os; si oculi cum dolore vertuntur; si tempora adstricta sunt; si membra inhorrescunt; si spiritus gravior est; si circa frontem intentae venae moventur; si frequentes oscitationes; si genua quasi fatigata sunt, totumve corpus lassitudinem sentit. Ex quibus saepe plura, nunquam non aliqua febrem antecedunt. In primis

tamen illud considerandum est, num cui saepius horum aliquid eveniat, neque ideo corporis ulla difficultas subsequatur. Sunt enim quaedam proprietates hominum, sine quarum notitia non facile quidquam in futurum praesagiri potest. Facile itaque securus est in iis aliquis, quae saepe sine periculo evasit: ille sollicitari debet, cui haec nova sunt; aut qui ista nunquam sine custodia sui tuta habuit.

III. Ubi vero febris aliquem occupavit, scire licet, non periclitari, si in latus aut dextrum aut sinistrum, ut ipsi visum est, cubat, cruribus paulum reductis; qui fere sani quoque jacentis habitus est; si facile convertitur; si noctu dormit, interdiu vigilat; si ex facili spirat; si non conflictatur; si circa umbilicum et pubem cutis plena est; si praecordia ejus sine ullo sensu doloris aequaliter mollia in utraque parte sunt. Quod si paulo tumidiora sunt, sed tamen digitis cedunt et non dolent, haec valetudo, ut spatium aliquod habebit, sic tuta erit. Corpus quoque, quod aequaliter molle et calidum est, quodque aequaliter totum insudat, et cujus febricula eo sudore finitur, securitatem pollicetur. Sternutamentum etiam inter bona indicia est, et cupiditas cibi vel a primo servata, vel etiam post fastidium orta. Neque terrere debet ea febris, quae eodem die finita est; ac ne ea quidem, quae quamvis longiore tempore evanuit, tamen ante alteram accessionem ex toto quievit, sic ut corpus integrum, quod *εἰλησινὲς* Graeci vocant, fieret. Si quis autem incidit vomitus, mixtus esse et bile et pituita debet; et in urina subsidere album, laeve, aequale; sic ut etiam, si quae quasi nubeculae innatarint, in imum deferantur. Ac venter ei, qui a periculo tutus est, reddit mollia, figurata, atque eodem fere tempore, quo secunda valetudine assuevit, modo convenientia iis, quae as-

Proprietates
cujusque.

Praesentis
morbi
praesagia
fausta.
Febris.

sumuntur. Pejor cita alvus est : sed ne haec quidem terrere protinus debet, si matutinis temporibus coacta magis est, aut si procedente tempore paulatim contrahitur, et rufa est, neque foeditate odoris similem alvum sani hominis excedit. Ac lumbricos quoque aliquos sub fine morbi descendisse, nihil nocet. Si inflatio in superioribus partibus dolorem tumoremque fecit, bonum signum est sonus ventris inde ad inferiores partes evolutus ; magisque etiam, si sine difficultate cum stercore excessit.

Infausta.

IV. Contra, gravis morbi periculum est, ubi supinus aeger jacet, porrectis manibus et cruribus ; ubi residere^a vult in ipso acuti morbi impetu, praecipueque pulmonibus laborantibus ; ubi nocturna vigilia premitur, etiamsi interdiu somnus accedit : ex quo tamen pejor est, qui inter quartam horam et noctem est, quam qui matutino tempore ad quartam. Pesimum tamen est, si somnus neque noctu, neque interdiu accedit : id enim fere sine continuo dolore esse non potest. Aeque vero signum malum est etiam somno ultra debitum urgeri ; pejusque, quo magis se sopor interdiu, noctuque continuat. Mali etiam morbi testimonium est, vehementer et crebro spirare ; a sexto die coepisse inhorrescere ; pus exspuere ; vix exscreare ; dolorem habere continuum ; difficulter ferre morbum ; jactare brachia et crura ; sine voluntate lacrimare ; habere humorem glutinosum dentibus inhaerentem, cutem circa umbilicum et pubem macram, praecordia inflammata, dolentia, dura, tumida, intenta, magisque, si haec dextra parte, quam sinistra, sunt ; periculosissimum tamen est, si venae quoque ibi vehementer agitantur. Mali etiam morbi signum est, nimis celeriter ema-

^a Scilicet, erectus sedere. Ex HIPPOCRATIS Coac. Praen. iii. 364. p. 571.

crescere ; caput et pedes manusque frigidas habere, ventre et lateribus calentibus ; aut frigidas extremas partes acuto morbo urgente ; aut post sudorem inhorrescere ; aut post vomitum singultum esse, vel rubere oculos ; aut post cupiditatem cibi, postve longas febres hunc fastidire ; aut multum sudare, maximeque frigido sudore ; aut habere sudores non per totum corpus aequales, quique febrem non finiant ; et eas febres quae quotidie tempore eodem revertantur ; quaeve semper pares accessiones habeant, neque tertio quoque die levantur ; quaeve sic continentur, ut per accessiones increscant, per decessiones tantum molliantur, nec unquam integrum corpus dimittant. Pessimum est, si ne levatur quidem febris, sed aequae concitata continuat. Periculosum est etiam, post arquatam morbum febrem oriri ; utique si praecordia dextra parte dura manserunt. Ac dolentibus iis, nulla acuta febris leviter terrere nos debet ; neque unquam in acuta febre, aut a somno non est terribilis nervorum distentio. Timere etiam ex somno, mali morbi est ; itemque in prima febre protinus mentem esse turbatam, membrumve aliquod esse resolutum. Ex quo casu quamvis vita redditur, tamen id fere membrum debilitatur. Vomitus etiam periculosus est sinceræ pituitae, vel bilis ; pejorque, si viridis, aut niger est. At mala urina est, in qua subsidunt rubra et laevia : deterior, in qua quasi folia quaedam tenuia alba : pessima ex his, si tanquam ex furfuribus factas nubeculas repraesentat. Diluta quoque, atque alba, vitiosa est, sed in phreneticis maxime. Alvus autem mala est, ex toto suppressa. Periculosa etiam, quae inter febres fluens conquiescere hominem in cubili non patitur ; utique, si quod descendit, est perliquidum, aut albidum, aut pallidum, aut spumans. Praeter haec periculum ostendit id, quod

excernitur, si est exiguum, glutinosum, laeve, album, idemque subpallidum; vel si est aut lividum, aut biliosum, aut cruentum, aut peioris odoris, quam ex consuetudine. Malum est etiam, quod post longas febres sincerum est.

Longioris
morbi si-
gna.

V. Post haec indicia, votum^a est, longum morbum fieri: sic enim necesse est, nisi occidit. Neque vitae alia spes in magnis malis est, quam ut impetum morbi trahendo aliquis effugiat, porrigaturque in id tempus, quod curationi locum praestet. Protinus tamen signa quaedam sunt, ex quibus colligere possumus, morbum, etsi non interemerit, longius tamen tempus habiturum: ubi frigidus sudor inter febres non acutas circa caput tantum, et cervices oritur; aut ubi, febre non quiescente, corpus insudat; aut ubi corpus modo frigidum, modo calidum est, et color alius ex alio fit; aut ubi, quod inter febres aliqua parte abscessit, ad sanitatem non pervenit; aut ubi aeger pro spatio parum emacrescit: item, si urina modo liquida et pura est, modo habet quaedam subsidencia; si laevia atque alba rubrae sunt, quae in ea subsidunt; aut si quasdam quasi miculas repraesentat; aut si bullulas excitat.

Mortis in-
dicia mani-
festa.

VI. Sed inter haec quidem, proposito metu, spes tamen superest. Ad ultima vero jam ventum esse testantur, nares acutae, collapsa tempora, oculi concavi, frigidae languidaeque aures et imis partibus leniter versae,^b cutis circa frontem dura et intenta, color aut niger aut perpallidus; multoque magis, si ita haec sunt, ut neque vigilia praecesserit, neque ventris resolutio, neque inedia. Ex quibus causis interdum haec species oritur, sed uno die finitur: itaque diutius durans, mortis index est. Si vero in

^a Notum est, in Cod. Med. I. et Lind.

^b Adversae, ibid. οἱ λοβοὶ ἀπιστραμμένοι, Hipp. Coac. i. p. 448. unde totus hic locus.

morbo vetere jam triduo talis est, in propinquo mors est; magisque, si praeter haec oculi quoque lumen refugiunt, et illacrimant; quaeque in iis alba esse debent, rubescunt; atque in iisdem venulae pallent; pituitaque in iis innatans, novissime angulis inhaerescit; alterque ex his minor est; iique aut vehementer subsederunt, aut facti tumidiores sunt; perque somnum palpebrae non committuntur, sed inter has ex albo oculorum aliquid apparet, neque id fluens alvus expressit; eademque palpebrae pallent, et idem pallor labra et nares decolorat; eademque labra, et nares, oculique, et palpebrae, et supercilia, aliquave ex his pervertuntur; isque propter imbecillitatem jam non audit, aut non videt. Eadem mors denuntiatur, ubi aeger supinus cubat, eique genua contracta sunt; ubi deorsum ad pedes subinde delabitur; ubi brachia et crura nudat, et inaequaliter dispergit, neque iis calor subest; ubi hiat; ubi assidue dormit; ubi is, qui mentis suae non est, neque id facere sanus solet, dentibus stridet; ubi ulcus, quod aut ante, aut in ipso morbo natum est, aridum, et aut pallidum, aut lividum factum est. Illa quoque mortis indicia sunt, ungues, digitique pallidi; frigidus spiritus; aut si manibus quis in febre, et acuto morbo, vel insania, pulmonisve dolore, vel capitis, in veste floccos legit, fimbriasve diducit, vel in adjuncto pariete, si qua minuta eminent, carpit.

Dolores etiam circa coxas et inferiores partes ^{Quaerenda.} orti, si ad viscera transierunt, subitoque desierunt, mortem subesse testantur; magisque, si alia quoque signa accesserunt. Neque is servari potest, qui sine ullo tumore febricitans, subito strangulatur, aut devorare salivam suam non potest; cuive in eodem febris coporisque habitu cervix convertitur, sic ut

devorare aequè nihil possit; aut cui simul et continua febris et ultima corporis infirmitas est; aut cui, febre non quiescente, exterior pars friget, interior sic calet, ut etiam sitim faciat; aut qui, febre aequè non quiescente, simul et delirio et spirandi difficultate vexatur; aut qui, epoto veratro, exceptus distentione nervorum est; aut qui ebrius obmutuit. Is enim fere nervorum distentione consumitur, nisi aut febris accessit, aut eo tempore quo ebrietas solvi debet, loqui coepit.

Fortuita
ex evacua-
tionibus.

Mulier quoque gravida acuto morbo facile consumitur; et is, cui somnus dolorem auget; et cui protinus, in recenti morbo, bilis atra vel infra vel supra se ostendit; cuive alterutro modo se promsit, cum jam longo morbo corpus ejus esset extenuatum et affectum. Sputum etiam biliosum, et purulentum, sive separatim ista, sive mixta proveniunt, interitus periculum ostendunt. Ac si circa septimum diem tale esse coepit, proximum est, ut is circa quartumdecimum diem decedat, nisi alia signa meliora pejorave accesserint: quae, quo leviora graviorave subsecuta sunt, eo vel seriores mortem, vel maturiorem denuntiant. Sudor quoque frigidus in acuta febre pestiferus est: atque in omni morbo vomitus, qui varius, et multorum colorum est; praecipueque, si malus in hoc odor est. Ac sanguinem quoque in febre vomuisse, pestiferum est. Urina vero rubra et tenuis in magna cruditate esse consuevit; et saepe, antequam spatium maturescat, hominem rapit: itaque, si talis diutius permanet, periculum mortis ostendit. Pessima tamen est, praecipueque mortifera, nigra, crassa, mali odoris. Atque in viris quidem et mulieribus talis deterrima est: in pueris vero, quae tenuis et diluta est. Alvus quoque varia, pestifera est quae strigmentum,

sanguinem, bilem, viride aliquid, modo diversis temporibus, modo simul, et in mixtura quadam, discretata tamen, repraesentat. Sed haec quidem potest paulo diutius trahere: in praecipiti vero jam esse denuntiat, quae liquida, eademque vel nigra, vel pallida, vel pinguis est; utique, si magna foeditas odoris accessit.

Illud interrogari me posse ab aliquo scio: si certa futurae mortis indicia sunt, quomodo interdum deserti a medicis convalescant, quosdamque fama prodiderit in ipsis funeribus revixisse? Quin etiam vir jure magni nominis Democritus, ne finitae quidem vitae satis certas notas esse, proposuit, quibus medici credidissent: adeo illud non reliquit, ut certa aliqua signa futurae mortis essent. Adversus quos ne dicam illud quidem, quod in vicino saepe quaedam notae positae, non bonos, sed imperitos medicos decipiunt; quod Asclepiades funeri obviu intellexit, eum vivere, qui efferebatur: nec protinus crimen artis esse, si quod professoris sit. Illa tamen moderatius subjiciam: conjecturalem artem esse medicinam rationemque conjecturae talem esse, ut cum saepius aliquando responderit, interdum tamen fallat. Non itaque, si quid vix in millesimo corpore aliquando decipit, fidem non habet, cum per innumerabiles homines respondeat. Idque non in iis tantum, quae pestifera sunt, dico; sed in iis quoque, quae salutaria. Siquidem etiam spes interdum frustratur, et moritur aliquis, de quo medicus securus primo fuit: quaeque medendi causa reperta sunt, nonnunquam in pejus alicui convertunt. Neque id evitare humana imbecillitas in tanta varietate corporum potest. Sed est tamen medicinae fides, quae multo saepius, perque multo plures aegros prodest. Neque tamen ignorare oportet, in

Quaestio
de certa
praesagio-
rum fide.

acutis morbis fallaces magis notas esse et salutis, et mortis.

Singulo-
rum morbo-
rum signa.

VII. Sed cum proposuerim signa, quae in omni adversa valetudine communia esse consueverunt; eo quoque transibo, ut, quas aliquis in singulis morborum generibus habere possit notas, indicem. Quaedam autem sunt, quae ante febres, quaedam quae inter eas, quid aut intus sit, aut venturum sit, ostendunt. Ante febres, si caput grave est, aut ex somno oculi caligant, aut frequentia sternutamenta sunt, circa caput aliquis pituitae impetus timeri potest. Si sanguis, aut calor abundat, proximum est, ut aliqua parte profluvium sanguinis fiat. Si sine causa quis emacrescit, ne in malum habitum corpus ejus recidat, metus est. Si praecordia dolent, aut inflatio gravis est, aut toto die non concocta fertur urina, cruditatem esse manifestum est. Quibus diu color sine morbo regio malus est, hi vel capitis doloribus conflictantur, vel terram edunt. Qui diu habent faciem pallidam et tumidam, aut capite, aut visceribus, aut alvo laborant. Si in continua febre puero venter nihil reddit, mutaturque ei color, neque somnus accedit, ploratque is assidue, metuenda nervorum distentio est. Frequens autem destillatio in corpore tenui longoque, tabem timendam esse testatur.

Ubi pluribus diebus non descendit alvus, docet, aut subitam dejectionem, aut febriculam instare. Ubi pedes turgent, longae dejectiones sunt; ubi dolor in imo ventre et coxis est, aqua inter cutem instat. Sed hoc morbi genus ab ilibus oriri solet. Idem propositum periculum est iis, quibus voluntas desidendi est, venter nihil reddit, nisi et aegre et durum, tumor in pedibus est, idemque modo dextra, modo sinistra parte ventris, invicem oritur atque

finitur. Sed a jecinore id malum proficisci videtur. Ejusdem morbi nota est, ubi circa umbilicum intestina torquentur, (σπρόφους Graeci nominant) coxaeque dolores manent; eaque neque tempore, neque remediis solvuntur. Dolor autem articulorum, prout in pedibus, manibusve, aut alia qualibet parte sic est, ut eo loco nervi contrahantur; aut si id membrum, ex levi causa fatigatum, aequè frigido, calidoque offenditur, ποδάγραν χειράγρανve, vel ejus articuli, in quo id sentitur, morbum futurum esse denuntiat. Quibus in pueritia sanguis ex naribus fluxit, dein fluere desiit, hi vel capitis doloribus conflictentur necesse est, vel in articulis aliquas exulcerationes graves habeant, vel aliquo morbo etiam debilitentur. Quibus feminis menstrua non proveniunt, necesse est capitis acerbissimi dolores sint, vel quaelibet alia pars morbo infestetur. Eademque iis pericula sunt, quibus articulorum vitia, dolores tumoresque, sine podagra similibusque morbis, oriuntur, et desinunt; utique, si saepe tempora iisdem dolent, noctuque corpora insudant. Si frons prurit, lippitudinis metus est. Si mulier a partu vehementes dolores habet, neque alia praeterea signa mala sunt, circa vicesimum diem aut sanguis per nares erumpet, aut in inferioribus partibus aliquid abscedet. Quicumque etiam dolorem ingentem circa tempora et frontem habebit, is alterutra ratione eum finiet; magisque, si juvenis erit, per sanguinis profusionem; si senior, per suppurationem. Febris autem, quae subito sine ratione, sine bonis signis finita est, fere revertitur.

Cui fauces sanguine et interdiu et noctu replentur, sic ut neque capitis dolores, neque praecordiorum, neque tussis, neque vomitus, neque febricula praecesserit, hujus aut in naribus, aut in faucibus

ulcus reperietur. Si mulieri inguen^a et febricula orta est, neque causa apparet, ulcus in vulva est. Urina autem crassa, ex qua quod desidet, album est, significat circa articulos, aut circa viscera dolorem, metumque morbi esse. Eadem viridis, aut viscerum dolorem, tumoremque cum aliquo periculo subesse, aut certe corpus integrum non esse, testatur. At si sanguis aut pus in urina est, vel vesica vel renes exulcerati sunt. Si haec crassa, carunculas quasdam exiguas quasi capillos habet, aut si bullat, et male olet, et interdum quasi arenam, interdum quasi sanguinem trahit, dolent autem coxae, quaeque inter has superque pubem sunt, et accedunt frequentes ructus, interdum vomitus biliosus, extremaeque partes frigescunt, urinae crebra cupiditas, sed magna difficultas est, et quod inde excretum est, aquae simile, vel rufum, vel pallidum est, paulum tamen in eo levamenti est, alvus vero cum multo spiritu redditur, utique in renibus vitium est. At si paulatim destillat, vel si sanguis per hanc editur, et in eo quaedam cruenta concreta sunt, idque ipsum cum difficultate redditur, et circa pubem interiores partes dolent, in eadem vesica vitium est. Calculosi vero his indiciis cognoscuntur: difficulter urina redditur, paulatimque, interdum etiam sine voluntate, destillat; eadem arenosa est; nonnunquam aut sanguis, aut cruentum, aut purulentum aliquid cum ea excernitur; eamque quidam promtius recti, quidam resupinati, maximeque ii, qui grandes calculos habent, quidam etiam inclinati reddunt, colemque extendendo, dolorem levant. Gravitatis quoque cujusdam in ea parte sensus est:

^a Suppleas *intumuit*. Convertitur enim tota sententia ex HIPPOCR. Praed. ii. 34. (p. 513. L.) ubi *πυρετοι και θουβωνις επιγινισθαι* dicuntur.

atque ea cursu, omnique motu augentur. Quidam etiam, cum torquentur, pedes inter se, subinde mutatis vicibus, implicant. Feminae vero oras naturalium suorum manibus admotis scabere crebro coguntur: nonnunquam, si digitum admoverunt, ubi vesicae cervicem is urget, calculum sentiunt.

At, qui spumantem sanguinem exscreant, his in pulmone vitium est. Mulieri gravidae sine modo ^{Praesagia quaedam promiscua.} fusa alvus elidere partum potest. Eidem si lac ex mammis profluit, imbecillum est quod intus gerit: durae mammae, sanum illud esse, testantur. Frequens singultus, et praeter consuetudinem continuus, jecur inflammatum esse, significat. Si tumores super ulcera subito esse desierunt, idque a tergo incidit, vel distentio nervorum, vel rigor timeri potest: at si a priore parte id evenit, vel lateris acutus dolor, vel insania exspectanda est; interdum etiam ejusmodi casum, quae tutissima inter haec est, profusio alvi sequitur. Si ora venarum, sanguinem solita fundere, subito suppressa sunt, aut aqua inter cutem, aut tabes, sequitur. Eadem tabes subit, si in lateris dolore orta suppuratio intra quadraginta dies purgari non potuit. At si longa tristitia cum longo timore et vigilia est, atrae bilis morbus subest. Quibus saepe ex naribus fluit sanguis, his aut lienis tumet, aut capitis dolores sunt: quos sequitur, ut quaedam ante oculos tanquam imagines obversentur. At quibus magni lienes sunt, his gingivae malae sunt, et os olet, aut sanguis aliqua parte prorumpit: quorum si nihil evenit, necesse est in cruribus mala ulcera, et ex his nigrae cicatrices fiant. Quibus causa doloris, neque sensus ejus est, his mens labat. Si in ventrem sanguis confluit, ibi in pus vertitur. Si a coxis, et ab inferioribus partibus dolor in pectus transit, neque ullum signum malum

accessit, suppurationis eo loco periculum est. Quibus sine febre aliqua parte dolor, aut prurigo, cum rubore et calore est, ibi aliquid suppurat. Urina quoque, quae in homine sano parum liquida est, circa aures futuram aliquam suppurationem esse denuntiat.

Signorum
cum febre
significatio.

Haec vero, cum sine febre quoque vel latentium, vel futurarum rerum notas habeant, multo certiora sunt, ubi febris accessit; atque etiam aliorum morborum tum signa nascuntur. Ergo protinus insania timenda est, ubi expeditior alicujus, quam sani fuit, sermo est, subitaque loquacitas orta est, et haec ipsa solito audacior: aut ubi raro quis et vehementer spirat, venasque concitatas habet, praecordiis duris et tumentibus. Oculorum quoque frequens motus, et in capitis dolore offusae oculis tenebrae; vel, nullo dolore substante, somnus ereptus, continuataque nocte et die vigilia; vel prostratum contra consuetudinem corpus in ventrem, sic ut ipsius alvi dolor id non coëgerit; item, robusto adhuc corpore, insolitus dentium stridor, insaniae signa sunt. Si quid etiam abscessit, et antequam suppuraret, manente adhuc febre, subsedit, periculum affert primum furoris, deinde interitus. Auris quoque dolor acutus, cum febre continua vehementique, saepe mentem turbat; et ex eo casu juniores interdum intra septimum diem moriuntur; seniores tardius; quoniam neque aequae magnas febres experiuntur, neque aequae insaniunt: ita sustinent, dum is affectus in pus vertatur. Suffusae quoque sanguine mulieris mammae, furorem venturum esse, testantur. Quibus autem longae febres sunt, his aut abscessus aliqui, aut articulorum dolores erunt. Quorum faucibus in febre illiditur spiritus, instat his nervorum distentio. Si angina subito finita est, in pulmonem

id malum transit ; idque saepe intra septimum diem ^{Morborum transitus sequelae.} occidit : quod nisi incidat, sequitur ut aliqua parte suppuret. Deinde post alvi longam resolutionem, tormina ; post haec, intestinorum laevitas oritur ; post nimias destillationes, tabes ; post lateris dolorem, vitia pulmonum ; post haec, insania ; post magnos fervores corporis, nervorum rigor, aut distentio ; ubi caput vulneratum est, delirium ; ubi vigilia torsit, nervorum distentio ; ubi vehementer venae super ulcera moventur, sanguinis profluvium. Suppuratio vero pluribus morbis excitatur. Nam si longae febres sine dolore, sine manifesta causa remanent, in aliquam partem id malum incumbit ; in junioribus tamen : nam in senioribus ex ejusmodi morbo quartana fere nascitur. Eadem suppuratio fit, si praecordia dura, dolentia ante vicesimum diem hominem non sustulerunt, neque sanguis ex naribus fluxit, maximeque in adolescentibus ; utique, si inter principia aut oculorum caligo, aut capitis dolores fuerunt : sed tum in inferioribus partibus aliquid abscedit. Aut si praecordia tumorem mollem habent, neque habere intra sexaginta dies desinunt, haeretque per omne id tempus febris : sed tum in superioribus partibus fit abscessus ; ac si inter ipsa viscera non fit, circa aures erumpit. Cumque omnis longus tumor ad suppurationem fere spectet, magis eo tendit is, qui in praecordiis, quam is, qui in ventre est ; is, qui supra umbilicum, quam is, qui infra est. Si lassitudinis etiam sensus in febre est, vel in maxillis, vel in articulis aliquid abscedit. Interdum quoque urina tenuis et cruda sic diu fertur, ut alia salutaria signa sint ; exque eo casu plerumque infra transversum septum (quod *διάφραγμα* Graeci vocant) fit abscessus. Dolor etiam pulmonis, si neque per sputa, neque per sanguinis detractionem, neque per victus

rationem finitus est, vomicas aliquas interdum excitat, aut circa vicesimum diem, aut circa tricesimum, aut circa quadragessimum, nonnunquam etiam circa sexagesimum. Numerabimus autem ab eo die, quo primum febricitavit aliquis, aut inhorruit, aut gravitatem ejus partis sensit. Sed hae vomicae modo a pulmone, modo a contraria parte nascuntur. Quod suppurat, ab ea parte, quam afficit, dolorem inflammationemque concitat; ipsum calidius est; et si in partem sanam aliquis decubuit, onerare eam ex pondere aliquo videtur. Omnis etiam suppuratio, quae nondum oculis patet, sic deprehendi potest: si febris non dimittit, eaque interdiu levior est, noctu increscit; multus sudor oritur; cupiditas tussendi est, et paene nihil in tussi exscreatur; oculi cavi sunt; malae rubent; venae sub lingua inallescunt; in manibus fiunt adunci ungues; digiti, maximeque summi, calent; in pedibus tumores sunt; spiritus difficilius trahitur; cibi fastidium est; pustulae toto corpore oriuntur. Quod si protinus initio dolor et tussis fuit, et spiritus difficultas, vomica vel ante vel circa vicesimum diem erumpet: si serius ista coeperint, necesse est quidem increscant; sed quo minus cito affecerint, eo tardius solventur. Solent etiam in gravi morbo pedes cum digitis unguibusque nigrescere: quod si non est mors consecuta, et reliquum corpus invaluit, pedes tamen decidunt.

Propriae
cuique mor-
bo spei vel
periculi no-
tae.

VIII. Sequitur, ut in quoque morbi genere proprias notas explicem, quae vel spem, vel periculum ostendant. Ex vesica dolenti, si purulenta urina processit, inque ea laeve et album subsedit, metum detrahit. In pulmonis morbo, si sputo ipso levatur dolor, quamvis id purulentum est, tamen aeger facile spirat, facile exscreat, morbum ipsum non diffi-

culter fert, potest ei secunda valetudo contingere. Neque inter initia terreri convenit, si protinus sputum mixtum est rufo^a quodam, et sanguine, dummodo statim edatur. Laterum dolores, suppuratione facta, deinde intra quadragesimum diem purgata, finiuntur. Si in jocinore vomica est, et ex ea fertur pus purum et album, salus ei facilis : id enim malum in tunica est. Ex suppurationibus vero eae tolerabiles sunt, quae in exteriorem partem feruntur, et acuuntur : at ex iis, quae intus procedunt, eae leviores, quae contra se cutem non afficiunt, eamque et sine dolore et ejusdem coloris, cujus reliquae partes sunt, sinunt esse. Pus quoque, quacunque parte erumpit, si est laeve, album, et unius coloris, sine ullo metu est ; et, quo effuso, febris protinus conquievit, desieruntque urgere cibi fastidium et potionis desiderium. Si quando etiam suppuratio descendit in crura, sputumque ejusdem factum pro rufo purulentum est, periculi minus est. At in ta-^{Phthisis.} be ejus, qui salvus futurus est, sputum esse debet album, aequale totum, ejusdemque coloris, sine pituita : eique etiam simile esse oportet, si quid in nares a capite destillat. Longe optimum est, febrem omnino non esse : secundum est, tantulam esse, ut neque cibum impediat, neque crebram sitim faciat. Alvus in hac valetudine ea tuta est, quae quotidie coacta, eaque convenientia iis, quae assumuntur, reddit ; corpus id, quod minime tenue, maximeque lati pectoris atque setosi est, cujusque cartilago exigua, et carnosa est. Super tabem si mulieri suppressa quoque menstrua fuerunt, et circa pectus atque scapulas dolor mansit, subitoque sanguis erupit, levare morbus solet : nam et tussis minuitur, et sitis atque febricula desinunt. Sed iisdem fere, nisi re-

^a Hipp. Praen. xiii. 12. p. 459. ubi ζαυρόν vocat.

Hydrops. dit sanguis, vomica erumpit; quae quo cruentior, eo melior est. Aqua autem inter cutem minime terribilis est, quae nullo antecedente morbo coepit; deinde, quae longo morbo supervenit: utique, si firma viscera sunt: si spiritus facilis; si nullus dolor; si sine calore corpus est, aequaliterque in extremis partibus macrum est; si venter mollis; si nulla tussis; nulla sitis; si lingua, ne per somnum quidem, inarescit; si cibi cupiditas est; si venter medicamentis movetur; si per se excernit mollia et figurata; si extenuatur; si urina, et vini mutatione, et epotis aliquibus medicamentis mutatur; si corpus sine lassitudine est, et morbum facile sustinet: si quidem in quo omnia haec sunt, is ex toto tutus est; in quo plura ex his sunt, is in bona spe est. Articulorum vero vitia, ut podagrae chiragraeque, si juvenes tentarunt, neque callum induxerunt, solvi possunt: maximeque torminibus leniuntur, et quocunque modo venter fluit. Item morbus comitialis, ante pubertatem ortus, non aegre finitur: et in quo ab una parte corporis venientis accessionis sensus incipit, optimum est a manibus pedibusve initium fieri; deinde, a lateribus; pessimum inter haec, a capite. Atque in his quoque ea maxime prosunt quae per dejectiones excernuntur. Ipsa autem dejectio sine ulla noxa est, quae sine febre est; si celeriter desinit; si contrectato ventre nullus motus ejus sentitur; si extremam alvum spiritus sequitur. Ac ne tormina quidem periculosa sunt, si sanguis et strigmenta descendunt, dum febris ceteraeque accessiones hujus morbi absint: adeo ut etiam gravida mulier, non solum reservari possit, sed etiam partum reservare. Prodestque in hoc morbo, si jam aetate aliquis processit. Contra, intestinorum laevitas facilius a teneris aetatibus depellitur; utique, si ferri urina, et ali cibo corpus incipit. Eadem ae-

Alvus laxa.

tas prodest et in coxae dolore, et humerorum, et in omni resolutione nervorum. Ex quibus coxa, si sine ^{Ischias ;} torpore est, si leviter friget ; quamvis magnos do- ^{vulgo}lores habet, tamen et facile et mature sanatur : re- ^{sciatica.}solutumque membrum, si nihilo minus alitur, fieri sanum potest. Oris resolutio etiam alvo cita finitur. Omnisque dejectio lippienti prodest. At varix ortus, vel per ora venarum subita profusio sanguinis, vel tormina, insaniam tollunt. Humerorum dolores, qui ad scapulas vel manus tendunt, vomitu atrae bilis solvuntur : et quisquis dolor deorsum tendit, sanabilior est. Singultus sternutamento finitur. Longas dejectiones supprimit vomitus. Mulier sanguinem vomens, profusis menstruis, liberatur. Quae menstruis non purgatur, si sanguinem ex naribus fudit, omni periculo vacat. Quae locis^a laborat, aut difficulter partum edit, sternutamento levatur. Aestiva quartana fere brevis est. Cui calor et tremor est, saluti delirium est. Lienosis bono tormina sunt. Denique ipsa febris, quod maxime mirum videri potest, saepe praesidio est. Nam et praecordiorum dolores, si sine inflammatione sunt, finit ; et jocinoris dolori succurrit ; et nervorum distentionem rigoremque, si postea coepit, ex toto tollit ; et ex difficultate urinae morbum tenuioris intestini ortum, si urinam per calorem movet, levat. At dolores capitis, quibus oculorum caligo, et rubor cum quadam frontis prurigine accedunt, sanguinis profusione, vel fortuita, vel etiam petita, submoventur. Si capitis ac frontis dolores ex vento, vel frigore, aut aestu sunt, gravedine et sternutamentis finiuntur. Febrem autem ardentem, quam Graeci καυσώδη vocant, subitus horror exsolvit. Si in febre aures obtusae sunt, ^{Surditas} ^{febrientium.}

^a i. e. utero : Hipp. Aph. v. 35. ὑστρίκων dicitur.

si sanguis e naribus fluxit, aut venter resolutus est, illud malum desinit ex toto. Nihil plus adversus surditatem, quam biliosa alvus potest. Quibus in fistula urinae minuti abscessus, quos *φύματα* Graeci vocant, esse coeperunt, iis, ubi pus ea parte profluxit, sanitas redditur. Ex quibus cum pleraque per se proveniant, scire licet, inter ea quoque, quae ars adhibet, naturam plurimum posse.

Hydrocephalus.

Pulmonis morbus.

Sputum flavum.

Contra, si caput febre continenti dolet, neque quidquam reddit, malum atque mortiferum est; maximeque id periculum est pueris,^a a septimo anno ad quartumdecimum. In pulmonis morbo, si sputum primis diebus non fuit, deinde a septimo die coepit, et ultra septimum mansit, periculosum est; quantoque magis mixtos, neque inter se diductos colores habet, tanto deterius. Et tamen nihil pejus est, quam sincerum id edi; sive rufum est, sive cruentum, sive album, sive glutinosum, sive pallidum, sive spumans: nigrum tamen pessimum est. In eodem morbo periculosa sunt, tussis, destillatio; etiam, quod alias salutare habetur, sternutamentum: periculosissimumque est, si haec secuta subita dejectio est. Fere vero quae in pulmonis, eadem in lateris doloribus, et mitiora signa, et asperiora esse consueverunt. Ex jecinore si pus cruentum exit, mortiferum est. At ex suppurationibus eae pessimae sunt, quae intus tendunt, sic ut exteriorem quoque cutem decolorent: ex iis deinde, quae in exteriorem partem prorumpunt, quae maximae, quaeque planissimae sunt. Quod si, ne rupta quidem vomica, vel pure extrinsecus emisso, febris quievit, aut quamvis quieverit, tamen repetit; item si sitis est, si cibi fastidi-

^a Hydrocephalum recentiorum fortasse respicit. Vide porro, pagina proxima, l. 21.

um, si venter liquidus, si pus est lividum et pallidum; si nihil aeger exscreat, nisi pituitam spumantem, periculum certum est. Atque ex iis quidem suppurationibus, quas pulmonum morbi concitarunt, fere senes moriuntur: ex ceteris juniores. At in tabe sputum mixtum purulentum, febris assidua, quae et cibi tempora eripit, et siti affligit, in corpore tenui periculum subesse testantur. Si quis etiam in eo morbo diutius traxit, ubi capilli fluunt; ubi urina quaedam araneis similia subsidentia ostendit, atque in his odor foedus est; maximeque ubi post haec orta dejectio est, protinus moritur: utique, si tempus autumnus est, quo fere, qui cetera parte anni traxerunt, resolvuntur. Item pus exspuisse in hoc morbo, deinde ex toto spuere desiisse, mortiferum est. Solent etiam in adolescentibus ex eo morbo vomicae fistulaeve oriri; quae non facile sanescunt, nisi si multa signa bonae valetudinis subsecuta sunt. Ex reliquis vero minime facile sanantur virgines, aut eae mulieres, quibus super tabem menstrua suppressa sunt. Cui vero sano subitus dolor capitis ortus ^{Hydrocephalus.} est, dein somnus oppressit, sic ut stertat, neque expergiscatur, intra septimum diem pereundum est; magis, cum alvus cita non antecesserit, si palpebrae dormientis non coeunt, sed album oculorum apparet. Quos tamen ita mors sequitur, si id malum non est febre discussum. At aqua inter cutem, si ex acuto morbo coepit, ad sanitatem raro perducitur: utique si contraria iis, quae supra posita sunt, subsequuntur. Aequae in ea quoque tussis spem tollit: item, si sanguis sursum deorsumque erupit, et aqua medium corpus implevit. Quibusdam etiam in hoc morbo tumores oriuntur, deinde desinunt, deinde rursus assurgunt. Hi tutiores quidem sunt, quam qui supra comprehensi sunt, si attendunt; sed fere

Mira con-
trarietas.

Epilepsia.

Dysente-
ria.

fiducia secundae valetudinis opprimuntur. Illud jure aliquis mirabitur, quomodo quaedam simul et affligant nostra corpora, et parte aliqua tueantur. Nam, sive aqua inter cutem quem implevit, sive in magno abscessu multum puris coiit, simul id omne effudisse, aequè mortiferum est, ac si quis sani corporis vulnere factus exsanguis est. Articuli vero cui sic dolent, ut super eos ex callo quaedam tubercula innata sint, nunquam liberantur: quaeque eorum vitia vel in senectute coeperunt, vel in senectutem ab adolescentia pervenerunt, ut aliquando leniri possunt, sic nunquam ex toto finiuntur. Morbus quoque comitialis post annum quintum et vicesimum ortus aegre curatur; multoque aegrius is, qui post quadragesimum annum coepit; adeo ut in ea aetate aliquid in natura spei, vix quidquam in medicina sit. In eodem morbo, si simul totum corpus afficitur, neque ante in partibus aliquis venientis mali sensus est, sed homo ex improvise concidit, cujusque is aetatis est, vix sanescit: si vero aut mens laesa est, aut nervorum facta resolutio, medicinae locus non est. Dejectionibus quoque si febris accessit; si inflammatio jecinoris, aut praecordiorum, aut ventris; si immodica sitis; si longius tempus; si alvus varia; si cum dolore est, etiam mortis periculum subest: maximeque, si inter haec tormina vetera esse coeperunt. Isque morbus maxime pueros absumit usque ad annum decimum: ceterae aetates facilius sustinent. Mulier quoque gravida ejusmodi casu rapi potest; atque etiamsi ipsa convaluit, partum tamen perdit. Quin etiam tormina ab atra bile orsa mortifera sunt; aut si sub his, extenuato jam corpore, subito nigra alvus profluxit. At intestinorum laevis periculosior est, si frequens dejectio est; si venter omnibus horis et cum sono, et sine

hoc profluit ; si similiter noctu et interdiu ; si, quod excernitur, aut crudum est, aut nigrum, et, praeter id, etiam laeve, et mali odoris ; si sitis urget ; si post potionem urina non redditur, quod evenit, quia tunc liquor omnis non in vesicam, sed in intestina descendit ; si os exulceratur, rubet facies, et quasi maculis quibusdam colorum omnium distinguitur ; si venter est quasi fermentatus, pinguis atque rugosus ; si et cibi cupiditas non est. Inter quae cum evidens mors sit, multo evidentior est, si jam longum quoque id vitium est ; maxime etiam, si in corpore senili est. Si vero in tenuiore intestino morbus est, vomitus, singultus, nervorum distentio, delirium, mala sunt. At in morbo arquato, durum fieri jecur, perniciosissimum est. Quos lienis male habet, si tormina prehenderunt, deinde versa sunt vel in aquam inter cutem, vel in intestinorum laevitatem, vix ulla medicina periculo subtrahit. Morbus intestini tenuioris nisi resolutus est, intra septimum diem occidit. Mulier ex partu, ^{Febris puerpera ?} si cum febre vehementibus etiam et assiduis capitis doloribus premitur, in periculo mortis est. Si dolor atque inflammatio est in iis partibus, quibus viscera continentur, frequenter spirare, signum malum est. Si sine causa longus dolor capitis est, et in cervices ac scapulas transit, rursusque in caput revertitur, aut a capite ad cervices scapulasque pervenit, perniciosus est : nisi vomitam aliquam excitavit, sic ut pus extussiretur ; aut nisi sanguis ex aliqua parte prorupit ; aut nisi in capite multa porrigo, totove corpore pustulae ortae sunt. Aequae magnum malum est, ubi torpor atque prurigo pervagantur, modo per totum caput, modo in parte ; aut sensus aliquis ibi quasi frigoris est ; eaque ad summam quoque linguam perveniunt. Et cum in iisdem absces-

Ischiadici
dolores.

Hepatitis.

Paralysis.

Asphyxia.

sibus auxilium sit, eo tamen difficilior sanitas est, quo minus saepe sub his malis illi subsequuntur. In coxae vero doloribus, si vehemens torpor est, frigescitque crus et coxa; alvus nisi coacta non reddit, idque quod excernitur, mucosum est; jamque aetas ejus hominis quadragesimum annum excessit; is morbus erit longissimus, minimumque annuus; neque finiri poterit, nisi aut vere, aut autumno. Difficilis aequae curatio est, in eadem aetate, ubi humerorum dolor vel ad manus pervenit, vel ad scapulas tendit, torporemque et dolorem creat, neque bilis vomitu levatur. Quacunque vero parte corporis membrum aliquod resolutum est, si neque movetur, et emacrescit, in pristinum habitum non revertitur; eoque minus, quo vetustius id vitium est, et quo magis in corpore senili est. Omnique resolutioni nervorum ad medicinam non idonea tempora sunt hiems et autumnus: aliquid sperari potest vere et aestate. Isque morbus mediocris vix sanatur, vehemens sanari non potest. Omnis etiam dolor minus medicinae patet, qui sursum procedit.^a Mulieri gravidae si subito mammae emacuerunt, abortus periculum est. Quae neque peperit, neque gravida est, si lac habet, a menstruis defecta est. Quartana autumnalis fere longa est; maximeque, quae coepit hieme appropinquante. Si sanguis profluxit, deinde secuta est dementia cum distentione nervorum, periculum mortis est: itemque, si medicamentis purgatum, et adhuc inanem, nervorum distentio oppressit; aut si in magno dolore, extremae partes frigent. Neque is ad vitam redit, qui ex suspensio, spumante ore, detractus est. Alvus nigra, sanguini atro similis, repentina, sive cum febre, sive etiam sine hac est, perniciosa est.

^a "Et quisquis dolor deorsum tendit, sanabilior est." Supra, p. 55. l. 11.

IX. Cognitis indiciis, quae nos vel spe consolentur, vel metu terreant, ad curationes morborum transeundum est. Ex his quaedam communes sunt, quaedam propriae: communes, quae pluribus morbis opitulantur; propriae, quae singulis. Ante de communibus dicam: ex quibus tamen quaedam non aegros solum, sed sanos quoque sustinent; quaedam in adversa tantum valetudine adhibentur. Omne vero auxilium corporis, aut demit aliquam materiam, aut adjicit, aut evocat, aut reprimat, aut refrigerat, aut calefacit; simulque aut durat, aut molliat. Quedam non uno modo tantum, sed etiam duobus inter se non contrariis adjuvant. Demitur materia, sanguinis detractio, cucurbitula, dejectione, vomitu, frictione, gestatione, omnique exercitatione corporis, abstinencia, sudore. De quibus protinus dicam.

Morborum
curationes,
communes
et propriae.

X. Sanguinem, incisa vena, mitti novum non est: sed nullum paene morbum esse, in quo non mittatur, novum est. Item, mitti junioribus, et feminis uterum non gerentibus, vetus est: in pueris vero idem experiri, et in senioribus, et in gravidis quoque mulieribus, vetus non est: siquidem antiqui, primam ultimamque aetatem sustinere non posse hoc auxilii genus, judicabant; persuaserantque sibi, mulierem gravidam, quae ita curata esset, abortum esse facturam. Postea vero usus ostendit, nihil in his esse perpetuum; aliasque potius observationes adhibendas esse, ad quas dirigi curantis consilium debeat. Interest enim, non quae aetas sit, neque quid in corpore intus geratur, sed quae vires sint. Ergo si juvenis imbecillus est, aut si mulier, quae gravis non est, parum valet, male sanguis mittitur: emoritur enim vis, si qua supererat, hoc modo erepta. At firmus puer, et robustus

Sanguinis
missio qui-
bus conve-
niat.

senex, et gravida mulier valens, tuto curatur. Maxime tamen in his medicus imperitus falli potest: quia fere minus roboris illis aetatibus subest; mulierique praegnantis post curationem quoque viribus opus est, non tantum ad se, sed etiam ad partum sustinendum. Non quidquid autem intentionem animi et prudentiam exigit, protinus ejiciendum est; cum praecipua in hoc ars sit, quae non annos numeret, neque conceptionem solam videat, sed vires aestimet, et ex eo colligat, possit necne superesse, quod vel puerum, vel senem, vel in una muliere duo corpora simul sustineat. Interest etiam inter valens corpus, et obesum; inter tenue, et infirmum: tenuioribus magis sanguis, plenioribus magis caro abundat. Facilius itaque illi detractionem ejusmodi sustinent; celeriusque ea, si nimium est pinguis, aliquis affligitur. Ideoque vis corporis melius ex venis, quam ex ipsa specie aestimatur.

Quibus
morbis.

Neque solum haec considerata sunt, sed etiam morbi genus quod sit: utrum superans, an deficiens materia laeserit; corruptum corpus sit, an integrum. Nam si materia vel deest, vel integra est, istud alienum est: at si vel copia sui male habet, vel corrupta est, nullo modo melius succurritur. Ergo vehemens febris, ubi rubet corpus, plenaeque venae tument, sanguinis detractionem requirit: item viscerum morbi, nervorumque resolutio, et rigor, et distentio: quidquid denique fauces difficultate spiritus strangulat; quidquid subito supprimit vocem; quisquis intolerabilis dolor est; et quacunque de causa ruptum aliquid intus atque collisum est: item malus corporis habitus, omnesque acuti morbi, qui modo, ut supra dixi, non infirmitate, sed onere nocent. Fieri tamen potest, ut morbus quidem id desideret, corpus autem vix pati posse vide-

atur: sed si nullum tamen appareat aliud auxilium, ^{Quid in corpore imbecillo agendum.} periturusque sit qui laborat, nisi temeraria quoque via fuerit adjutus; in hoc statu boni medici est ostendere, quam nulla spes sit sine sanguinis detractio-
ne, faterique, quantus in hac ipsa metus sit: et tum demum, si exigetur, sanguinem mittere. De quo dubitare in ejusmodi re non oportet: satius est enim anceps auxilium experiri, quam nullum. Idque maxime fieri debet, ubi nervi resoluti sunt; ubi subito aliquis obmutuit; ubi angina strangulatur; ubi prioris febris accessio paene confecit, paremque subsequi verisimile est, neque eam videntur sustinere aegri vires posse. Cum sit autem minime crudo sanguis mittendus, tamen ne id quidem perpetuum est: neque enim semper concoctionem res exspectat. Ergo si ex superiore parte aliquis decidit, si contusus est, si ex aliquo subito casu sanguinem vomit; quamvis paulo ante sumsit cibum, tamen protinus ei demenda materia est, ne, si subsederit, corpus affligat. Idemque etiam in aliis casibus repentinis, qui strangulabunt, dictum erit. At si morbi ratio patiatur, tum demum, nulla cruditatis suspitione remanente, id fiet. Ideoque ei rei videtur aptissimus adversae valetudinis dies secundus, aut tertius. Sed ut aliquando etiam primo die sanguinem mittere necesse est, sic nunquam utile post diem quartum est, cum jam spatio ipso materia et exhausta est, et corpus corrumpit; ut detractio imbecillum id facere possit, non possit integrum. Quod si vehemens febris urget, in ipso impetu ejus sanguinem mittere, hominem jugulare est. Exspectanda ergo remissio est: si non decrescit, sed crescere desiit, neque speratur remissio, tum quoque, quamvis pejor, sola tamen occasio non omittenda est.

Venae sec-
tio in bi-
duum divi-
denda.

Unde.

Fere etiam ista medicina, ubi necessaria est, in bi-
duum dividenda est : satius est enim, primum levare
aegrum, deinde perpurgare, quam simul omni vi ef-
fusa fortasse praecipitare. Quod si in pure quoque
aquaque, quae inter cutem est, ita respondet; quanto
magis necesse est in sanguine respondeat? Mitti
vero is debet, si totius corporis causa fit, ex bra-
chio ; si partis alicujus, ex ea ipsa parte, aut certe
quam proxima ; quia non ubique mitti potest, sed in
temporibus, in brachiis, juxta talos. Neque ignoro,
quosdam dicere, quam longissime sanguinem inde,
ubi laedit, esse mittendum : sic enim averti materiae
cursum ; at illo modo in id ipsum, quod gravat, evo-
cari. Sed id falsum est : proximum enim locum pri-
mo exhaurit ; ex ulterioribus autem eatenus sanguis
sequitur, quatenus emittitur ; ubi is suppressus est,
quia non trahitur, ne venit quidem. Videtur tamen
usus ipse docuisse, si caput fractum est, ex brachio
potius sanguinem esse mittendum ; si quod in hu-
mero vitium est, ex altero brachio : credo, quia si
quid parum cesserit, opportuniore eae partes inju-
riae sunt, quae jam male habent. Avertitur quoque
interdum sanguis, ubi alia parte prorumpens, alia
emittitur : desinit enim fluere qua nolumus, inde
objectis quae prohibeant, alio dato itinere.

Quomodo
celebranda.

Mittere autem sanguinem cum sit expeditissimum,
usum habenti ; tamen ignaro difficillimum est. Junc-
ta enim est vena arteriis, his nervi : ita, si nervum
scalpellus attingit, sequitur nervorum distentio, eaque
hominem crudeliter consumit. At arteria incisa
neque coit, neque sanescit ; interdum etiam, ut san-
guis vehementer erumpat, efficit. Ipsius quoque
venae, si forte praecisa est, capita comprimuntur,
neque sanguinem emittunt. At si timide scalpellus
demittitur, summam cutem lacerat, neque venam

incidit. Nonnunquam etiam ea latet, neque facile reperitur. Ita multae res id difficile inscio faciunt, quod perito facillimum est. Incidenda ad medium vena est : ex qua cum sanguis erumpit, colorem ejus habitumque oportet attendere. Nam si is crassus et niger est, vitiosus est ; ideoque utiliter effunditur : si rubet et pellucet, integer est ; eaque missio sanguinis adeo non prodest, ut etiam noceat ; protinusque is supprimendus est. Sed id evenire non potest sub eo medico, qui scit, ex quali corpore sanguis mittendus sit. Illud magis fieri solet, ut aequè niger assidue primo die profluat : quod quamvis ita est, tamen si jam satis fluxit, supprimendus est ; semperque ante finis faciendus est, quam anima deficiat.^a Deligandumque brachium superimposito expresso ex aqua frigida penicillo : et postero die adverso medio digito vena ferienda, ut recens coitus ejus resolvatur, iterumque sanguinem fundat. Sive autem primo, sive secundo die sanguis, qui crassus et niger initio fluxerat, et rubere, et pellucere coepit, satis materiae detractum est, atque quod superest, sincerum est : ideoque protinus brachium deligandum, habendumque ita est, donec valens cicatricula sit ; quae celerrime in vena confirmatur.

XI. Cucurbitularum vero duo genera sunt : aeneum, et corneum. Aenea, altera parte patet ; altera, clausa est : cornea, altera parte aequè patens, altera foramen habet exiguum. In aeneam linamentum ardens conjicitur, ac sic os ejus corpori aptatur, imprimiturque, donec inhaereat. Cornea per se corpori imponitur ; deinde, ubi ea parte, qua exiguum foramen est, ore spiritus adductus est, superque cera cavum id clausum est, aequè inhaerescit. Utraque non ex his tantum materiae generibus, sed etiam ex quolibet alio recte fit. Ac si cetera defecerunt, ca-

Cucurbitulae.

^a i. e. ante quam syncope accedat. Vide infra, p. 75, l. 21.

Usus.

liculus quoque aut pultarius, oris compressioris, ei rei commode aptatur. Ubi inhaesit, si concisa ante scalpello cutis est, sanguinem extrahit; si integra est, spiritum. Ergo ubi materia, quae intus est, laedit, illo modo; ubi inflatio, hoc imponi solet. Usus autem cucurbitulae praecipuus est, ubi non in toto corpore, sed in parte aliqua vitium est, quam exhauriri ad confirmandam valetudinem satis est. Idque ipsum testimonium est, etiam scalpello sanguinem, ubi membro succurritur, ab ea potissimum parte, quae jam laesa est, esse mittendum: quod nemo cucurbitulam diversae parti imponit, nisi cum profusionem sanguinis eo avertit; sed ei ipsi, quae dolet, quaeque liberanda est. Opus etiam esse cucurbitula potest in morbis longis, quamvis et iis jam spatium aliquod accessit; sive corrupta materia, sive spiritu male habente: in acutis quoque quibusdam, si et levare corpus debet, et ex vena sanguinem mitti vires non patiuntur. Idque auxilium ut minus vehemens, ita magis tutum; neque unquam periculosum est, etiamsi in medio febris impetu, etiamsi in cruditate adhibetur. Ideoque ubi sanguinem mitti opus est, si incisa vena praeceps periculum est, aut si in parte corporis etiam vitium est, huc potius confugiendum est: cum eo tamen, ut sciamus, hic ut nullum periculum, ita levius praesidium esse; nec posse vehementi malo, nisi aequae vehemens auxilium succurrere.

Purgatio.

XII. 1. Dejectionem autem antiqui variis medicamentis, crebraque alvi ductione in omnibus paene morbis moliebantur: dabantque aut nigrum veratrum,^a aut filiculam,^b aut squamam aeris,^c

^a Helleborum nigrum, L. Vid. AUL. GELL. Noct. Att. xvii. 15.

^b Aspidium Filix mas, Pharm. Edin. 1817; aliis Polypodium fontanum; aliis P. Dryopteris, aliis P. Filix mas, aliis P. aculeatum. BAUH. Pin. 357. 358.

^c Per-oxydum cupri, vel Cyprii aeris; colore nigro. "Squamae

quam *λεπίδα χαλκοῦ* Graeci vocant; aut lactucae marinae^a lac, cujus gutta pani adjecta abunde purgat; aut lac vel asininum, vel bubulum, vel caprinum, eique salis paulum adjiciebant, decoquebantque id, et sublatis iis, quae coierant, quod quasi serum supererat, bibere cogeant. Sed medicamenta stomachum fere laedunt: alvus si vehementius fluit, aut saepius ducitur, hominem infirmit. Ergo nunquam in adversa valetudine medicamentum ejus rei causa recte datur, nisi ubi is morbus sine febre est; ut cum veratrum nigrum aut atra bile vexatis, aut cum tristitia insanientibus, aut iis, quorum nervi parte aliqua resoluti sunt, datur. At ubi febres sunt, satius est ejus rei causa cibos potionisque assumere, qui simul et alant, et ventrem molliant. Suntque valetudinis genera, quibus ex lacte purgatio convenit.

2. Plerumque vero alvus potius ducenda est; Alvi ductio, seu Clyster. quod, ab Asclepiade quoque sic temperatum, ut tamen servatum sit, video plerumque seculo nostro praeteriri. Est autem ea moderatio, quam is secutus videtur, aptissima: ut neque saepe ea medicina tentetur, et tamen semel, vel summum bis, non omittatur, si caput grave est; si oculi caligant; si morbus majoris intestini est, quod Graeci *κόλον* nominant; si in imo ventre, aut in coxa dolores sunt; si in stomachum quaedam biliosa concurrunt, vel etiam pituita eo se, humorve aliquis aquae similis confert; si spiritus difficilius redditur; si nihil per se venter excernit; utique, si juxta quoque stercus est, et intus remanet; aut si stercoris odorem

cadunt cum panes aeris aqua refrigerantur rubentque." PLIN. XXXIV. 11; qui tamen squamas *florem*; pulverem autem vi indidem decussum, *lepida aeris* nominat. Dios. de Squam. Aer. non distinguit. THOMSON'S Chemistry, i. 444.

^a Euphorbiae paraliae, et exiguae, L.

nihil dejiciens aeger ex spiritu suo sentit ; aut si corruptum est, quod excernitur ; aut si prima inedia febrem non sustulit ; aut si sanguinem mitti, cum opus sit, vires non patiuntur, tempusve ejus rei prae-
terit ; aut si multum ante morbum aliquis potavit ; aut si is, qui saepe vel sponte, vel casu purgatus est, subito habet alvum suppressam. Servanda vero illa sunt : ne ante diem tertium ducatur ; ne ulla cruditate substantive ; ne in corpore infirmo, diuque in adversa valetudine exhausto ; neve in eo, cui satis alvus quotidie reddit, quive eam liquidam habet ; neve in ipso accessionis impetu, quia, quod tum infusum est, alvo continetur, regestumque in caput, multo gravius periculum efficit. Pridie vero abstinere debet aeger, ut aptus tali curationi sit : eodem die ante aliquot horas aquam calidam bibere, ut superiores ejus partes madescant. Tum immittenda in alvum est, si levi medicina contenti sumus, pura aqua ; si paulo valentiori, mulsa ;^a si leni, ea in qua foenum Graecum, vel ptisana,^b vel malva decocta sit ; si reprimendi causa, ex verbenis.^c Acris autem est marina aqua, vel alia sale adjecto ; atque utra-

^a Hydromeli, vel Melicraton ; “ fit ex melle, aqua dupla pluviatili bene diluto, ac insolato ; alias autem in aqua ex fonte ad tertias decocto.” Dios. de Mulsa Aqua. VERG. ibid. J. M. GESNER, *mulsus*, *a, um*, quasi *mellosus*, *a, um*, dici putat ; nimirum adjectivum, mellis additionem, substantivo intellecto, denotat. Hinc “ *mulsum acetum*, *mulsum vinum*, *mulsa aqua*.”

^b Ptisana veterum, quasi *Extractum*, quod vocant, hordei aquosum existerat. Coquebatur enim hordeum donec tumesceret, tum sole siccatum, dein tusum, glumis purgatum, iterumque tusum, sed non *molebatur*. Haec quasi farina (PAUL. AEG. i. de Frument.) cum xv aquis cocta est ; exiguo oleo, et cum intumuerit, aceto adjectis. Coc-turae fere finitae, addebatur sal, in pastillos denique formandae. Si aqua rursus diluta esset, *cremor*, vel *succus* ptisanae, simpliciter etiam *sorbitio*, vocabatur. PLIN. xxii. 25. Dios. de Hordeo. VERG. ad locum. GRIEVE'S Transl. ibid. HOR. Sat. ii. 3. 155. HIPPOCR. toto volumine de Vict. Rat. in Acut. olim *De Ptisana* (PLIN. l. c. et xviii. 7.) inscripto. ATHEN. lib. x. *πτισάνην*, a *πτίσσειν*, *ἀνίω*que, *tundere*, et *ma-defacere*, ducit.

^c Vide infra, p. 88.

que decocta commodior est. Acrior fit, adjecto vel oleo, vel nitro, vel melle : quoque acrior est, eo plus extrahit, sed minus facile sustinetur. Idque quod infunditur, neque frigidum esse oportet, neque calidum ; ne alterutro modo laedat. Cum infusum est quantum fieri potest, continere se in lectulo debet aeger, nec primae cupiditati dejectionis protinus cedere : ubi necesse est, tum demum desiderare. Fereque eo modo demta materia, superioribus partibus levatis, morbum ipsum mollit. Cum vero, quoties res coëgit, desidendo aliquis se exhaust, paulisper debet conquiescere ; et, ne vires deficient, utique eo die cibum assumere : qui plenior, an exiguus sit dandus, ex ratione ejus accessionis, quae expectabitur, aut in metu non erit, aestimari oportebit.

XIII. At vomitus, ut in secunda quoque valetu-^{Vomitus.} dine saepe necessarius biliosis est, sic etiam in iis morbis, quos bilis concitavit. Ergo omnibus, qui ante febres horrore et tremore vexantur : omnibus, qui cholera laborant ; omnibus etiam cum quadam hilaritate insanientibus ; et comitali quoque morbo oppressis, necessarius est. Sed si acutus morbus est, sicut in cholera ; si febris est, ut inter horrores, asperioribus medicamentis opus non est ; sicut in dejectionibus quoque supra dictum est : satisque est, ea vomitus causa sumi, quae sanis quoque sumenda esse proposui. At ubi longi valentesque morbi sine febre sunt, ut comitalis aut insania, veratro quoque albo utendum est. Id neque hieme, neque aestate recte datur ; optime, vere ; tolerabiliter, autumnus. Quisquis daturus erit, id agere ante debet, ut accepturi corpus humidius sit. Illud scire oportet, omne ejusmodi medicamentum, quod potui datur, non semper aegris prodesse, semper sanis nocere.

XIV. De frictione vero adeo multa Asclepiades,^{Frictio.} tanquam inventor ejus, posuit in eo volumine, quod

Communium Auxiliorum inscripsit, ut, cum trium tantum faceret mentionem; hujus, et aquae, et gestationis; tamen maximam partem in hac consumserit. Oportet autem neque recentiores viros in iis fraudare, quae vel reppererunt, vel recte secuti sunt; et tamen ea, quae apud antiquiores aliquos posita sunt, auctoribus suis reddere. Neque dubitari potest, quin latius quidem, et dilucidius, ubi et quomodo frictione utendum esset, Asclepiades praeceperit; nihil tamen repperit, quod non a vetustissimo auctore Hippocrate paucis verbis comprehensum sit: qui dixit, frictione, si vehemens sit, durari corpus; si lenis, molliri; si multa, minui; si modica, impleri. Sequitur ergo, ut tum utendum sit, cum aut adstringendum corpus sit, quod hebes est; aut molliendum, quod induruit; aut digerendum in eo, quod copia nocet; aut alendum id, quod tenue et infirmum est. Quas tamen species si quis curiosius aestimet, quod jam ad medicum non pertinet, facile intelliget, omnes ex una causa pendere, quae demit. Nam et adstringitur aliquid, eo demto, quod interpositum, ut id laxaretur, effecerat; et mollitur, eo detracto, quod duritiem creabat; et impletur, non ipsa frictione, sed eo cibo, qui postea usque ad cutem, digestionem quadam relaxatam, penetrat. Diversarum vero rerum in modo causa est. Inter unctionem autem et frictionem multum interest. Ungi enim, leniterque pertractari corpus, etiam in acutis et recentibus morbis oportet; in remissione tamen, et ante cibum: longa vero frictione uti, neque in acutis morbis, neque increscentibus convenit; praeterquam cum phreneticis somnus ea quaeritur. Amat autem hoc auxilium valetudo longa, et jam a primo impetu inclinata. Neque ignoro, quosdam dicere, omne auxilium necessarium esse increscentibus morbis, non cum jam per se fini-

untur. Quod non ita se habet. Potest enim morbus, etiam qui per se finem habiturus est, citius tamen adhibito auxilio tolli: quod duabus de causis necessarium est; et ut quam primum bona valetudo contingat; et ne morbus, qui remanet, iterum, quamvis levi de causa, exasperetur. Potest morbus minus gravis esse, quam fuerit, neque ideo tamen solvi, sed reliquiis quibusdam inhaerere, quas admodum aliquod auxilium discutit. Sed ut, levata quoque adversa valetudine, recte frictio adhibetur; sic nunquam adhibenda est febre increscente: verum, si fieri poterit, cum ex toto corpus ea vacabit; sin minus, certe cum ea remiserit. Eadem autem modo in totis corporibus esse debet, ut cum infirmus aliquis implendus; modo in partibus, aut quia ipsius ejus membri imbecillitas id requirit, aut quia alterius. Nam et capitis longos dolores ipsius frictio levat; non in impetu tamen doloris: et membrum aliquod resolutum ipsius frictione confirmatur. Longe tamen saepius aliud perfricandum est, cum aliud dolet; maximeque cum a summis, aut a mediis partibus corporis evocare materiam volumus; ideoque extremas partes perfricamus. Neque audiendi sunt, qui numero finiunt, quoties aliquis perfricandus sit. Id enim ex viribus hominis colligendum est: et si is perinfirmus est, potest satis esse quinquagies; si robustior, potest ducenties esse faciendum; inter utrumque deinde, prout vires sunt. Quo fit, ut etiam minus saepe in muliere, quam in viro; minus saepe in puero, vel sene, quam in juvene, manus dimovendae sint. Denique, si certa membra perfricantur, multa valentique frictione opus est. Nam neque totum corpus infirmari cito per partem potest, et opus est quam plurimum materiae digeri, sive id ipsum membrum, sive per id aliud levamus. Aut ubi totius corporis imbecillitas

Numerus
frictionum.

hanc curationem per totum id exigit, brevior esse debet et lenior; ut tantummodo summam cutem emolliat, quo facilius capax ex recenti cibo novae materiae fiat. In malis jam aegrum esse, ubi exterior pars corporis friget, interior cum siti calet, supra posui. Sed tunc quoque unicum in frictione praesidium est; quae si calorem in cutem evocavit, potest alicui medicinae locum facere.

Gestatio.

XV. Gestatio quoque longis et jam inclinatis morbis aptissima est: utilisque est et iis corporibus, quae jam ex toto febre carent, sed adhuc exerceri per se non possunt; et iis, quibus lentae morborum reliquiae remanent, neque aliter eliduntur. Asclepiades etiam in recenti vehementique, praecipueque ardente febre, ad discutiendam eam, gestatione dixit utendum: ^a sed id periculose fit; meliusque quiete ejusmodi impetus sustinetur. Si quis tamen experiri volet, sic experiatur, si lingua non erit aspera, si nullus tumor, nulla durities, nullus dolor visceribus, aut capiti, aut praecordiis suberit. Et ex toto, nunquam gestari corpus dolens debet, sive id in toto, sive in parte est; nisi tamen solis nervis dolentibus; neque unquam increscente febre, sed in remissione ejus. Genera autem gestationis plura sunt: quae adhibenda sunt et pro viribus cujusque, et pro opibus; ne aut imbecillum hominem nimis digerant, aut humili desint. Lenissima est navi, vel in portu, vel in flumine; vehementior vel in alto mari nave, vel lectica; etiamnum acrior vehiculo. Atque haec ipsa et intendi et leniri possunt. Si nihil horum est, suspendi lectus debet, et moveri: si ne id quidem est, at certe uni pedi subjiciendum fulcrum ^b est, atque ita lectus huc et illuc manu impellendus. Et levia quidem genera exercitationis infirmis conveniunt: valentiora vero iis, qui jam

Navis.

Vehiculi.

Lecti.

^a Ut nuper apud nos clarissimus R. JACKSON; *On Fever*.

^b Ita Cod. Med. I.

pluribus diebus febre liberati sunt; aut iis, qui gravium morborum initia sic sentiunt, ut adhuc febre vacent, quod et in tabe, et in stomachi vitiis, et cum aqua cutem subiit, et interdum in morbo regio fit; aut ubi quidam morbi, qualis comitialis, qualis insania est, sine febre, quamvis diu, manent. In quibus affectibus ea quoque genera exercitationum necessaria sunt, quae comprehendimus eo loco, quo, quemadmodum sani, neque firmi homines se gererent, praecepimus.

XVI. Abstinētia^{Abstinētia.} vero duo genera sunt: alterum, ubi nihil assumit aeger; alterum, ubi non nisi quod oportet. Initia morborum primum famem, sitimque desiderant: ipsi deinde morbi, moderationem, ut neque aliud quam expedit, neque ejus ipsius nimium sumatur. Neque enim convenit juxta inediam protinus satietatem esse. Quod si sanis quoque corporibus inutile est, ubi aliqua necessitas famem fecit; quanto inutilius est in corpore etiam aegro? Neque ulla res magis adjuvat laborantem, quam tempestitiva abstinētia. Intemperantes homines apud nos, ipsi cibi tempora curantibus dant. Rursus alii, tempora medicis pro dono remittunt sibi ipsis modum vindicant. Liberaliter agere sibi credunt, qui cetera illorum arbitrio relinquunt, in genere cibi liberi sunt; quasi quaeratur, quid medico liceat, non quid aegro salutare sit. Cui vehementer nocet, quoties in ejus, quod assumitur, vel tempore, vel modo, vel genere peccatur.

XVII. Sudor etiam duobus modis elicitur: aut sicco calore, aut balneo. Siccus calor est, et arenae calidae, et laconici,^a et clibani,^a et quarundam

^{Sudor.}
^{Ex balneo vaporeo.}

^a *Laconicum*, locus orbicularis in balneis calefactus, sed siccus, quo sudor eliciebatur. *Sudatorium* erat. *Clibanus* autem furni mobilis genus, pani aliisque rebus coquendis, aggestis suggestisque undique prunis, factum. J. A. GESNER. CIC. ATT. IV. 10. COL. R. R. Praef. VITR. V. 10. Extat laconici CARACALLAE figura in VITR. Philandri.

naturalium sudationum, ubi terra profusus calidus vapor aedificio includitur, sicut super Baias in myrtetis habemus. Praeter haec, sole quoque, et exercitatione movetur. Utiliaque haec genera sunt, quoties humor intus nocet, isque digerendus est. Ac nervorum quoque quaedam vitia sic optime curantur. Sed cetera infirmis possunt convenire : sol, et exercitatio tantum robustioribus ; qui tamen sine febre, vel inter initia morborum, vel etiam gravibus morbis tenentur. Cavendum autem est, ne quid horum vel in febre, vel in cruditate tentetur. At balnei duplex usus est. Nam modo, discussis febribus, initium cibi plenioris, vinique firmioris, valetudini facit ; modo febrem ipsam tollit. Fereque adhibetur, ubi summam cutem relaxari, evocarique corruptum humorem, et habitum corporis mutari expedit. Antiqui timidius eo utebantur : Asclepiades audacius. Neque terrere autem ea res, si tempestiva est, debet ; ante tempus, nocet. Quisquis febre liberatus est, simulatque ea uno die non accessit, eo qui proximus est, post tempus accessionis, tuto lavari potest. At si circuitum habere ea febris solita est, sic ut tertio, quartove die revertatur, quandocunque non accessit, balneum tutum est. Manentibus vero adhuc febribus, si hae sunt lentae, lenesque jamdiu male habent, recte medicina ista tentatur : cum eo tamen, ne praecordia dura sint, neve ea tumeant, neve lingua aspera sit, neve aut in medio corpore, aut in capite dolor ullus sit, neve tum febris increseat. Et in iis quidem febribus, quae certum circuitum habent, duo balnei tempora sunt ; alterum, ante horrorem ; alterum, febre finita : in iis vero, qui lentis febriculis diu detinentur, cum aut ex toto recessit accessio ; aut, si id non solet, certe lenita est, jamque corpus tam integrum est, quam maxime esse in eo genere vale-

Balnei
usus.

Ante et
post acces-
sionem.

tudinis solet. Imbecillus homo, iturus in balneum, vitare debet, ne ante frigus aliquod experiatur : ubi in balneum venit, paulisper resistere, experiri que, num tempora adstringantur, et an sudor aliquis oriatur : illud si incidit, hoc non secutum est, inutile eo die balneum est ; perungendusque is leniter, et auferendus est, vitandumque omni modo frigus, et abstinencia utendum. At si temporibus integris, primum ibi, deinde alibi sudor incipit, fovendum os aqua calida ; tum in solio desidendum est ; atque ibi quoque videndum, num sub primo contactu aquae calidae summa cutis inhorrescat : quod vix tamen fieri potest, si priora recte cesserunt : certum id autem signum inutilis balnei est. Ante vero, quam in aquam calidam se demittat, an postea aliquis perungi debeat, ex ratione valetudinis suae cognoscat. Fere tamen, nisi ubi nominatim, ut postea fiat, praecipietur, moto sudore leniter corpus perungendum ; deinde in aquam calidam demittendum est. Atque hic quoque habenda virium ratio est, neque committendum, ut per aestum anima deficiat ; sed maturius is auferendus, curioseque vestimentis involvendus est, ut neque ad eum frigus aspiret, et ibi quoque, antequam aliquid assumat, insudet. Fo-^{Fomenta.}menta quoque calida sunt, milium, sal, arena ; quodlibet eorum calefactum, et in linteum coniectum ; si minore vi opus est, etiam solum linteum ; at si majore, extincti titiones, involutique panniculis, et sic circumdati. Quin etiam calido oleo replentur utriculi ; et in vasa fictilia, a similitudine quas lenticulas vocant, aqua conjicitur ; et sal sacco linteo excipitur, demittiturque in aquam bene calidam, tum super id membrum, quod fovendum est, collocatur. Juxtaque ignem ferra-<sup>Ex ferra-
mentis.</sup>menta duo sunt, capitibus paulo latioribus : alterumque ex his demittitur in eum salem, et aqua super leviter aspergitur ; ubi

frigere coepit, ad ignem refertur, et idem in altero fit; deinde invicem in utroque: inter quae descendit salsus et calidus succus, qui contractis aliquo morbo nervis opitulatur. His omnibus commune est, digerere id, quod vel praecordia onerat, vel fauces strangulat, vel in aliquo membro nocet. Quando autem quoque utendum sit, in ipsis morborum generibus dicitur.

Alentia,
seu cibus
potusque.

XVIII. Cum de iis dictum sit, quae detrahendo juvant; ad ea veniendum est, quae alunt, id est, cibum et potionem. Haec autem non omnium tantum morborum, sed etiam secundae valetudinis communia praesidia sunt: pertinetque ad rem, omnium proprietates nosse; primum, ut sani sciant, quomodo his utantur; deinde, ut exsequentibus nobis morborum curationes, liceat species rerum, quae assumendae erunt, subjicere, neque necesse sit subinde singulas eas nominare. Scire igitur oportet, omnia legumina, quaeque ex frumentis panificia sunt, generis valentissimi esse: (valentissimum voco, in quo plurimum alimenti est:) item omne animal quadrupes domi natum; omnem grandem feram, quales sunt caprea,^a cervus, aper,^b onager;^c omnem grandem avem, quales sunt anser, et pavo, et grus; omnes belluas marinas, ex quibus cetus est, quaeque his pares sunt: item mel, et caseum. Quo minus mirum est, opus pistorium^d valentissimum esse, quod ex frumento, adipe, melle, caseo constat.

^a Capra Rupicapra, vel Cervus Capreolus, L.

^b Suis Scrofae varietas. "Aper vix differt a sue domestico, nisi quod nigro-canescens lanam inter setas non habeat, quodque auriculae sint subrotundae." L. Syst. Nat. Mamm. Gen. 35.

^c Equi Asini varietas quaedam sylvestris. IDEM, Syst. Nat. i. 101.

^d Panis quidam delicatior (*pastry*) frumentis pinsendis, non molen-dis, factus. Qui praeparabat, "Pistor dulciarius," MARTIALI, Xen. 220, dicitur. Vide PLAUT. AUL.; PLIN. xviii. 11; CELSUM ipsum, ii. 28. Variæ cupediae inde, pro dulcedine adjecta, paratae.

In media vero materia numerari ex oleribus debere ea, quorum radices, vel bulbos assumimus; ex quadrupedibus, leporem; aves omnes a minimis ad phoenicopterus;^a item pisces omnes, qui salem non patiuntur, solidive saliantur. Imbecillissimam vero materiam esse, omnem caulem oleris, et quidquid in caule nascitur, qualis est cucurbita, et cucumis, et capparis; omnia poma, oleas, cochleas, itemque conchyliis.^b Sed quamvis haec ita discreta sint, tamen etiam, quae sub eadem specie sunt, magna discrimina recipiunt; aliaque res alia vel valentior est, vel infirmior. Siquidem plus alimenti est in pane, quam in ullo alio: firmitus est triticum,^c quam milium;^d id ipsum, quam hordeum; et ex tritico firmissima siligo,^e deinde simila,^f deinde cui nihil ademptum est, quod ἀρόπυρον^g Graeci vocant: infirmior est, ex polline;^h infirmissimus, cibariusⁱ pa-

^a Phoenicopterus rubrum L. esse, ipse nihil dubitat. Syst. Nat. i. 230. Vide MART. Xenia, 68. Pl. x. 48. CONSTANTINUS "*Flamant*" Gallorum esse conjicit, Vide HARD. ad PLIN. Nostris *Flamingo*.

Conchyliis erant conchae quaevis univalvae, sed minimae; ut murex, purpura, buccinum; quales littorales pumilae istae, algis quae adhaerescere videntur. Vide PLIN. ix. 25. 26; RONDELET, de Piscibus. in verbum; C. GESNER, ibid. lib. de Piscibus; nos, p. 85. infra.

^c Triticum hybernum, L.

^d Panicum miliaceum, L.

^e "Siligo secundae conditionis triticum est." MARC. VERG. ad DIOSCOR. de Olyra. PLIN. xviii. 8—10. COL. de Re Rustica. Anglice, *winter wheat*.

^f *Simila*, et *similago*. "Suspensa mola frangitur potius quam teritur *triticum*; cribro deinde tenuissimus ille *pollen* et crassiores excernuntur *furfures*; quae vero relinquitur media substantia candida, non in farinam trita, sed crassior et quasi grumosa, cui nihil ex tritico inutile admixtum sit, *similago* vel *simila* dicta est: ex qua, candidissimus et regius panis olim fiebat." MAR. VERG. ad DIOSCOR. de Tritico.

^g "Ex omnibus tritici partibus, nulla detractio, constat." Ibid.

^h "Pollen tenuissimus pulvis magis quam farina est; qualis circa molas, et pistrinas, parietibus haerens invenitur." Ibid.

ⁱ "Credimus eum esse quem Graeci *πίτυριαν*, i. e. *furfuraceum*, appellant." Ibid.

nis. Ex leguminibus vero valentior faba, vel lentacula, quam pisum. Ex oleribus valentior rapa,^a napique,^b et omnes bulbi, (in quibus cepam quoque, et allium numero) quam pastinaca,^c vel quae specialiter radícula^d appellatur: item firmior brassica, et beta, et porrum, quam lactuca, vel cucurbita, vel asparagus. At ex fructibus surculorum valentiores uvae, ficus, nuces, palmulae, quam quae poma proprie nominantur: atque ex his ipsis firmiora, quae succosa, quam quae fragilia sunt. Item ex iis avibus, quae in media specie sunt, valentiores eae, quae pedibus, quam quae volatu magis nituntur; et ex iis, quae volatu fidunt, firmiores quae grandiores aves, quam quae minutae sunt; ut ficedula^e et turdus.^f Atque eae quoque, quae in aqua degunt, levio-rem cibum praestant, quam quae natandi scientiam non habent. Inter domesticas vero quadrupedes, levissima suilla est; gravissima, bubula: itemque ex feris, quo majus quodque animal, eo robustior ex eo cibus est. Pisciumque eorum, qui ex media materia sunt, quibus maxime utimur, tamen gravissimi sunt ex quibus salsamenta^g quoque fieri possunt, qualis lacertus est; deinde qui, quamvis teneriores, tamen duri sunt, ut aurata,^h corvus,ⁱ sparus,^k oculata; ^l tum plani; post quos etiamnum leviores lupi,^m mullique,ⁿ et post hos, omnes saxatiles. Neque vero in generibus rerum tantummodo discrimen est, sed etiam in ipsis: quod et aetate fit, et membro, et solo, et coelo, et habitu. Nam quadrupes omne animal, si

^a Brassica Rapa, L.

^c Pastinaca sativa, β. L.

^e Motacilla Ficedula, L.

^f Turdus musicus, L.

^h Sparus Aurata, L.

^k Sparus annularis, L.

^m Perca punctata, L.

^b Brassica Napus, L.

^d Raphanus sativus, L. vel
Cochlearia Armoracia, L.

^g Pisces sale durati.

ⁱ Trigla Hirundo, L. quem vide.

^l Sparus Melanurus, L.

ⁿ Mullus barbatus, L.

lactens est, minus alimenti praestat ; itemque quo tenerior pullus cohortalis^a est : in piscibus quoque media aetas, quae nondum summam magnitudinem implevit. Deinde ex eodem sue, ungulae, rostrum, aures, cerebellum ; ex agno, hoedove, cum petiolis totum caput aliquanto, quam cetera membra, leviora sunt : adeo ut in media materia poni possint. Ex avibus, colla, alaeve recte infirmissimis adnumerantur. Quod ad solum vero pertinet, frumentum quoque valentius est collinum, quam campestre : levior piscis inter saxa editus, quam in arena ; levior in arena, quam in limo : quo fit, ut ex stagno, vel lacu, vel flumine eadem genera graviora sint : leviorque, qui in alto, quam qui in vado vixit. Omne etiam ferum animal domestico levius ; et quodcunque humido coelo, quam quod sicco natum est. Deinde eadem omnia pingua, quam macra ; recentia quam salsa ; nova, quam vetusta, plus alimenti habent. Tum res eadem magis alit jurulenta, quam assa ; magis assa, quam elixa. Ovum durum valentissimae materiae est ; molle, vel sorbibile, imbecillissimae. Cumque panificia omnia firmissima sint, elota^b tamen quaedam genera frumenti, ut alica,^c oryza,^d ptisana,^e vel ex iisdem facta sorbitio,^e vel pulticula,^f et aqua quoque madens panis, imbecillissimis adnumerari potest.

Ex potionibus vero, quaecunque ex frumento fac- Potiones.

^a Pullus gallinaceus ; sic OVIDIUS, *de vulpe canens*, Fast. iv. 704.

“ Abstulerat multas illa cohortis aves.” COL. Prooem lib. i.

^b Scilicet, frumenta aqua, inter purgandum ad sorbitiones, imbuta. DIOS. et VERG. de Hord. PLIN. xviii. 7.

^c Zea pinsa, dein aqua calida, sale, cretaque, vel alumine, commixta. PLIN. xviii. 7. 11. VERG. ad DIOS. de Alica : quam ptisanae locum fere suis temporibus usurpasse, PLIN. xxii. 25. auctor est.

^d Oryza sativa, L.

^e Vide supra, p. 68.

^f Puls crassior, pulticula tenuior Zeae pollen, in sorbitiones, perinde ac ptisana, macerari solebant. DIOS. de Pulticula.

Aquarum
genera.

ta est, itemque lac, mulsum,^a defrutum,^b passum,^c vinum aut dulce, aut vehemens, aut mustum, aut magnae vetustatis, valentissimi generis est. At acetum, et id vinum quod paucorum annorum, vel austerum, vel pingue est, in media materia est: ideoque infirmis nunquam generis alterius dari debet. Aqua omnium imbecillissima est. Firmiorque ex frumento potio est, quo firmitus fuit ipsum frumentum: firmior ex eo vino, quod bono solo, quam quod tenui; quodque temperato coelo, quam quod aut nimis humido, aut nimis sicco, nimiumque aut frigido, aut calido natum est. Mulsum, quo plus mellis habet; defrutum, quo magis incocum; passum, quo ex sicciore uva est, eo valentius est. Aqua levissima pluvialis est; deinde fontana; tum ex flumine; tum ex puteo; post haec ex nive, aut glacie; gravior his, ex lacu; gravissima, ex palude. Facilis etiam, et necessaria cognitio est naturam ejus requirentibus. Nam levis, pondere apparet; et ex iis, quae pondere pares sunt, eo melior quaeque est, quo celerius et calefit et frigescit, quoque celerius ex ea legumina percoquuntur. Fere vero sequitur, ut, quo valentior quaeque materia est, eo minus facile concoquatur; sed si concocta est, plus alat. Itaque utendum est materiae genere pro viribus; modusque omnium pro genere sumendus. Ergo imbecillis hominibus, rebus infirmissimis opus est; mediocriter firmos, media materia optime sustinet; et robustis apta validissima est. Plus deinde

^a "Conficitur mulsum duobus vini cadis, uno mellis plerumque mixto. Quidam mel cum vino, ad celeritatem, decoquunt. Alii, pretii causa, musti ii. sextarios, mellis i. miscent, id quod postquam deferbuit dulce perseverat." Dios. de Mulso. PLIN. xxii. 24. P. 68. supra.

^b Vinum novum, seu mustum, ad dimidium incoctum. PLIN. xiv. 9.

^c Vinum ex uvis, sole, vel oleo siccatis, dein tuis, expressum. PLIN. ibid. Col. xii. 39.

aliquis assumere ex levioribus potest : magis in iis, quae valentissima sunt, temperare sibi debet.

XIX. Neque haec sola discrimina sunt ; sed etiam aliae res boni succi, aliae mali sunt ; quas Ciborum
indoles
varia. *εὐχύλους* vel *καποχύλους* Graeci vocant ; aliae lenes, aliae acres ; aliae crassiorem pituitam in nobis faciunt, aliae tenuiorem ; aliae idoneae sunt stomacho, aliae alienae sunt : itemque aliae inflant, aliae ab hoc absunt ; aliae calefaciunt, aliae refrigerant ; aliae facile in stomacho acescunt, aliae non facile intus corrumpuntur ; aliae movent alvum, aliae supprimunt ; aliae citant urinam, aliae tardant ; quaedam somnum movent, quaedam sensus excitant. Quae omnia ideo noscenda sunt, quoniam aliud alii, vel corpori, vel valetudini, convenit.

XX. Boni succi sunt, triticum, siligo, alica, oryza, amyllum, ^a tragum, ^b ptisana, lac, caseus mollis, Boni succi
cibi. omnis venatio, omnes aves, quae ex media materia sunt ; ex majoribus quoque eae, quas supra nominavi : medii inter teneros durosque pisces, ut mullus et lupus : verna lactuca, ^c urtica, malva, cucumis, cucurbita, ovum sorbibile, portulaca, cochleae, ^d pal-mulae : ex pomis quodcunque neque acerbum, neque acidum est : vinum dulce, vel lene, passum, defrutum, oleae, quae ex his duobus in alterutro servatae sunt : vulvae, rostra, trunculique suum, omnis pinguis caro, omnis glutinosa, omne jecur.

^a " Quod sine mola conficiatur sic dictum." Dios. Fit ut nostrum.

^b Peregrinum tritici genus, ab oriente invectum, PLIN. xvii. 10 ; in quoddam ptisanae imitamentum elaborari solebat. Dod. Triticum *Monococcum*, L. BAUHINUS autem *T. Siligineum*, cui nihil Linnaei synonymum. *T. Monococcum* hordeo simile est disticho ; atque Hipp. de Diaet. ii. 16. 219. tragum alvum aperire luculenter docet. Dios. de Trago.

^c Lactuca sativa *crispa* LIN. et PERS. PLIN. xix. 8. rubens, Aprili sata, unde nomen.

^d *Limax ater*, laevis, et albus L. ; vide HOR. Sat. ii. 4. 58 ; Dios. ii. 9 ; ubi limaces Afros ventriculo optimos legimus.

Mali succi.

XXI. Mali vero succi sunt, milium, panicum, hordeum, legumina, caro domestica permacra, omnisque caro salsa, omne salsamentum, garum, vetus caseus, siser, radícula, rapa, napi, bulbi,^a brassica, magisque etiam cyma ejus, asparagus, beta, cucumis, porrum, eruca,^b nasturtium, thymum,^c nepeta,^d satureia,^e hyssopum, ruta, anethum,^f feniculum,^g cuminum, anisum, lapathum,^h sinapi, allium, cepa, lienes, renes, intestina, pomum quodcunque acidum vel acerbum est, acetum, omnia acria, acida, acerba, oleum, pisces quoque saxatiles, omnesque, qui ex tenerrimo genere sunt, aut qui rursus nimium duri virosique sunt, ut fere quos stagna, lacus, limosive rivi ferunt, quique in nimiam magnitudinem excesserunt.

Lenes cibi.

XXII. Lenes autem sunt, sorbitio, pulticula, laganum,ⁱ amyllum, ptisana, pinguis caro, et quaecunque glutinosa est: quod fere quidem in omni domestica fit, praecipue tamen in ungulis, trunculisque suum, in petiolis capitulisque hoedorum et vitulorum et agnorum, omnibusque cerebellis: item qui proprie bulbi nominantur, lac, defrutum, passum, nuclei pinei. Acria sunt, omnia nimis austera, omnia acida, omnia salsa, et mel quidem, quo melius est, eo magis: item allium, cepa, eruca, ruta, nasturtium, cucumis, beta, brassica, asparagus, sinapi, radícula, intubus,^k ocimum,^l lactuca, maximaque olerum pars.

Pituitam
incrassantes.

XXIII. Crassiorem autem pituitam faciunt, ova

^a Plerique eos Allii Cepae, L. v. p. 78; sed MATTHIOLUS ignorari putat.

^b Brassica Eruca, L. ^c T. vulgaris, L. ^d Nepeta Cataria, L.

^e Satureia Thymbra, et montana, L. ^f Anethum graveolens, L.

^g Anethum Foeniculum, L. ^h Rumex Patientia, sanguineus,

crispus, acutus, aquaticus, scutatus, Acetosa, L.

ⁱ Placenta admodum levis et porosa. HERM. B. Cor. 240. Anglice, pancake.

^k Cichoreum Endivia, L.

^l Ocimum Basilicum et minimum, L.

sorbilia, alica, oryza, amyllum, ptisana, lac, bulbi, omniaque fere glutinosa. Extenuant eandem, omnia salsa, atque acria, atque acida.

XXIV. Stomacho autem aptissima sunt, quae ^{Stomacho aptissimi.} cunque austera sunt, etiam quae acida sunt, quaeque contacta sale modice sunt: item panis sine fermento, et elota alica, vel oryza, vel ptisana; omnis avis, omnis venatio, atque utraque vel assa, vel elixa: ex domesticis animalibus bubula: si quid ex ceteris sumitur, macrum potius, quam pingue: ex sue, ungulae, rostra, aures, vulvaeque steriles: ex oleribus, intubus, lactuca, pastinaca, cucurbita elixa, siser: ^a ex pomis, cerasum, morum, sorbum, pirum fragile, quale Crustuminum vel Naevianum est: item pira, quae reponuntur, Tarentina atque Signina; malum orbiculatum, aut Scandianum, vel Amerinum, vel Cotoneum, vel Punicum, uvae ex ^{Pyri Cydoniae et Punicae Granati fructus.} olla, molle ovum, palmulae, nuclei pinei, ^b oleae albae ex dura muria, eadem aceto intinctae, vel nigrae, quae in arbore bene permaturuerunt, vel quae in passo, defrutove servatae sunt: vinum austerum, licet etiam asperum sit, item resinatum: duri ex media materia pisces, ostrea, ^c pectines, ^d murices, ^e purpurae, ^f cochleae: ^g cibi, potionesque frigidae, vel ferventes: absinthium.

XXV. Aliena vero stomacho sunt, omnia tepida, ^{Stomacho alieni.} omnia salsa, omnia jurulenta, omnia praedulcia, omnia pingua, sorbitio, panis fermentatus, idemque vel ex milio, vel ex hordeo, oleum, radices olerum, et quodcunque olus ex oleo garove estur, mel, mulsum, defrutum, passum, lac, omnis caseus, uva

^a Daucus Carota, β. L?

Pini Sylvestris, Pineae, Cembrae, Abietis, L. nuclei: quatuor eorum genera esse, PLIN. xv. 10. scribit.

^c Ostrea edulis. ^d Anomia Ehippium; pectinata L.? PLIN. ix. 33.

^e Murex Haustellum, Tribulus, Brandaris, L.

^f Murex ramosus, Scorpio, saxatilis, L.

^g Cardium edule, L

recens, ficus et viridis et arida, legumina omnia, quaeque inflare consueverunt: item thymum, nepeta, satureia, hyssopum, nasturtium, lapathum, lapsana, juglandes. Ex his autem intelligi potest, non, quidquid boni succi est, protinus stomacho convenire; neque quidquid stomacho convenit, protinus boni succi esse.

Infantes.

XXVI. Infant autem, omnia fere legumina, omnia pingua, omnia dulcia, omnia jurulenta, mustum, atque etiam id vinum, cui nihil adhuc aetatis accessit: ex oleribus, allium, cepa, brassica, omnesque radices, excepto sisere et pastinaca, bulbi, ficus etiam aridae, sed magis virides, uvae recentes, nuces omnes, exceptis nucleis pineis, lac, omnisque caseus, quidquid deinde subcrudum aliquis assumsit. Minima inflatio fit ex venatione, aucupio, piscibus, pomis, oleis, conchiliis,^a ovis vel mollibus vel sorbilibus, vino vetere. Feniculum vero, et anethum, inflationes etiam levant.

Calefacientes.

Refrigerantes.

XXVII. At calefaciunt, piper, sal, caro omnis jurulenta, allium, cepa, ficus arida, salsamentum, vinum, et quo meracius est, eo magis. Refrigerant olera, quorum crudi caules assumuntur, ut intubus, et lactuca; item coriandrum, cucumis, elixa cucurbita, beta, mora, cerasa, mala austera, pira fragilia, caro elixa, praecipueque acetum, sive cibus ex eo, sive potio assumitur.

Intus corrupti.

XXVIII. Facile autem intus corrumpuntur, panis fermentatus, et quisquis alius quam ex tritico est, lac, mel; ideoque etiam lactentia atque omne pistorium opus; teneri pisces, ostrea, olera, caseus et recens et vetus, crassa vel tenera caro, vinum dulce, mulsum, defrutum, passum; quidquid deinde vel jurulentum est, vel nimis dulce, vel nimis tenue. At minime intus vitiantur, panis sine fermento, aves,

^a Idem quod *conchyliis*, vel *conchulis* in pagina proxima, significatur.

et eae potius duriores, duri pisces; neque solum aurata puta, aut scarus,^a sed etiam loligo,^b locusta,^c polypus:^d item bubula, omnisque dura caro; eademque aptior est, si macra, si salsa est; omniaque salsamenta; cochleae,^e murices, purpurae; vinum austerum, vel resinatum.

XXIX. At alvum movent, panis fermentatus,^{Alvum moventes.} magisque si cibarius vel hordeaceus est; brassica, si subcruda est, lactuca, anethum, nasturtium, ocimum, urtica, portulaca, radícula, capparis, allium, cepa, malva, lapathum, beta, asparagus, cucurbita, cerasa, mora, poma omnia mitia, ficus etiam arida, sed magis viridis, uvae recentes, pingues minutae aves, cochleae, garum, salsamentum, ostrea, pelorides,^f echini,^g musculi,^h et omnes fere conchulae,ⁱ maximeque jus earum; saxatiles,^k et omnes teneri pisces, sepiarum^l atramentum; si qua caro assumitur pinguis, eadem vel jurulenta, vel elixa; aves, quae natant; mel crudum, lac, lactentia omnia, mulsum, vinum dulce vel salsum, aqua, tenera omnia, tepida, dulcia, pingua, elixa, jurulenta, salsa, diluta.

XXX. Contra adstringunt, panis ex siligine, vel^{Adstringentes.}

^a Labrus Scarus Artedi et Linnaei; sed Targa *sparus* non *scarus* hic legendum putat.

^b Sepia Loligo, L.

^c Cancer Gammarus, L.

^d Sepia octopus, L.

^e Cardium edule, L.

^f Chama Cor, L.

^g Echinus esculentus, L.

^h Mytilus edulis, L.

ⁱ Vox *Conchulae* pluraliter Chamas Diosc. ii. 7; musculos CATONI, R. R. cap. 158; cochleas RONDELETIO, Test. 91; quaslibet conchas exiles, in littore legendas, vulgo comprehendit: sed conchula, numero singulari, saepe non unam aliquam istius modi concham, sed muricem quendam: Purpuram, album, fortasse saxatilem Linnaei. Hic autem priori sensu intelligit auctor conchulas plurimas quas CATO, DIOSCORIDES, PHANIUS olim physicus alvum ciere docuissent, et ante omnia HIPPOCRATES de Diaeta ii. 19. p. 221. Memorabili illo loco, conchyliia ex pinis, purpuris, patellis, buccinis, ostreis constare docet. Vide notam infra, p. 105.

^k Vide Synops. LX.

^l Sepiae officinalis, L. Vide TURTON, System. Natur. Lin. iv. 17.

Panis bis
coctus.

ex simila ; magis, si sine fermento est ; magis etiam si ustus est ; intenditurque vis ejus etiam, si bis coquitur : pulticula vel ex alica, vel ex panico, vel ex milio ; itemque ex iisdem sorbitio ; et magis, si haec antea fricta sunt : lenticula, cui vel beta, vel intubus, vel ambubeia, vel plantago adjecta est ; magisque etiam, si illa ante fricta est : per se etiam intubus, vel ex plantagine, vel ambubeia^a fricta : minuta olera, brassica bis decocta : dura ova, magisque si assa sunt : minutae aves, merula,^b palumbus, magisque si in posca^c decoctus est ; grus, omnes aves, quae magis currunt, quam volant ; lepus, caprea ; jecur ex iis, quae sebum habent, maximeque bubulum, ac sebum ipsum : caseus, qui vehementior vetustate fit, vel ea mutatione, quam in eo transmarino videmus ; aut si recens est, ex melle, mulsove decoctus : item mel coctum, pira immatura, sorba, magisque ea, quae torminalia vocantur, mala Cotonæa, et Punica,^d oleae vel albae vel permaturae, myrta, palmulae, purpurae, murices, vinum resinatum vel asperum, item meracum, acetum, mulsum quod inferbuit, item defrutum, passum, aqua vel tepida vel praefrigida, dura, id est ea, quae tarde putrescit, ideoque pluvia potissimum : omnia dura, macra, austera, aspera, tosta, et in eadem carne, assa potius, quam elixa.

Urinam
moventes.

XXXI. Urinam autem movent, quaecunque in horto nascentia boni odoris sunt, ut apium, ruta, anethum, ocimum, mentha, hyssopum, anisum, coriandrum, nasturtium, erica, feniculum : praeter haec, asparagus, capparis, nepeta, thymum, satureia, lapsana, pastinaca, magisque agrestis, radícula, siser,

^a Cichorium Intybus, L. si Plinio et Dodonaëo ; Leontodon Taraxacum, si J. A. Gesnero credas.

^b Turdus Merula, L.

^c Aqua cum incerto aceti pondere mixta. ^d Fructus Punicae Granati, L.

cepa; ex venatione, maxime lepus; vinum tenue, piper et rotundum et longum, sinapi, absinthium, nuclei pinei.

XXXII. Somno vero aptum est papaver, lactuca, maximeque aestiva, cujus cauliculus jam lacte repletus est, morum, porrum. Sensus excitant, nepeta, thymum, satureia, hyssopum, praecipueque pulegium, ruta, et cepa. Somnum concilians.

XXXIII. Evocare vero materiam multa admodum possunt: sed ea, cum ex peregrinis medicamentis maxime constant, aliisque magis, quam quibus ratione victus succurritur, opitulentur, in praesentia differam: ponam vero ea, quae prompta, et iis morbis, de quibus protinus dicturus sum, apta, corpus erodunt, et sic eo, quod mali est, extrahunt. Habent autem hanc facultatem, semina erucæ, nasturtii, radiculæ; praecipue tamen omnium, sinapi. Salis quoque et fici eadem vis est.

Leniter vero simul et reprimunt et molliunt, lana succida^a ex aceto vel vino, cui oleum adjectum est; contritæ palmulae, furfures in salsa aqua vel aceto decocti. At simul reprimunt et refrigerant, herba muralis, *παρθένιον*^b vel *περδίκιον* appellant, serpyllum, pulegium, ocimum, herba sanguinalis, quam Graeci *πολύγονον*^c vocant, portulaca, papaveris folia, capreolique vitium, coriandri folia, hyoscyamum, muscus,^d siser, apium, solanum, quam *στέρχνον*^e Graeci vocant, brassicae folia, intubus, plantago, feniculi semen, contrita pira vel mala, praecipueque cotonea, lenticula, aqua frigida, maximeque pluvialis, vinum, acetum, et horum aliquo madens

^a Quid sit haec docet Varro, De Re Rust. lib. ii. cap. ult. "Tonsurae tempus inter aequinoctium vernalis et solstitium, cum sudare inceperint oves; a quo sudore, *lana recens tonsa*, succida est appellata."

^b Matricaria Parthenion, L.

^c Polygonum aviculare, α, β, γ, L.

^d Hypnum complanatum, L. MORISON, iii. 265.

^e Solanum nigrum, L.

vel panis, vel farina, vel spongia, vel cinis, vel lana succida, vel etiam linteolum, creta Cimolia,^a gypsum,^b melinum,^c myrteum,^d rosa,^e acerbum oleum, verbenarum^f contusa cum teneris caulibus folia; cujus generis sunt olea, cupressus, myrtus, lentiscus,^g tamarix,^h ligustrum,ⁱ rosa, rubus, laurus, hederæ, Punicum malum. Sine frigore autem reprimunt, cocta mala cotonea, malicorium,^k aqua calida, in qua verbenae coctae sunt, quas supra posui, pulvis vel ex faece vini, vel ex myrti foliis, amarae nuces. Calefacit vero, ex qualibet farina cataplasma, sive ex tritici, sive ex farris,^l sive hordei, sive ervi, vel lolii, vel milii, vel panici, vel lenticulae, vel fabae, vel lupini, vel lini, vel foeni Graeci, ubi ea deferbuit, calidaque imposita est. Valentior tamen ad id omnis farina est ex mulso, quam ex aqua cocta. Praeterea cyprinum,^m irinum,ⁿ medulla, adeps ex fele,

^a Argilla quaedam. JAMESON'S Mineralogy, i. 128.

^b Sulphas calcis, aliquando torrefactus, aliquando calx pura: sed adi JAMESON, Min. ii. 130. de hoc erudite disserentem.

^c Unguentum ex malo cotoneo cum aromaticis confectum. DIOS. i. 46. Etiam alumen ex Melo optimum. PLIN. xxxv. 15. DIOS. v. 77.

^d Unguentum myrteum ita praeparatur. "Myrti nigrae folia contundito et exprime: succo expresso parem rationem olei acerbi misceto, lente coquatur simul, et oleum supernatans despumatum myrteum est." DIOS. i. 39.

^e Oleum oleae Europaeae, junci rotundi primum, dein rosarum aromate imbutum, sedimento demum purgatum. DIOS. i. 44. PL. xv. 7.

^f Verbenam officinalem, L. quam vulgo per verbenam significant antiqui, non hic vult noster, sed plantas insequentes: multis vero quaevis frondes, herbaeve sacratae, praesertim adstringentes, quarum folia cum caulibus adhibita sunt: veluti Rosmarinus, Laurus, Oliva, Myrtus, etc. MATTH. Ind. Cels. DONATUS ad Ter. Andr. iv. 4. 5. SERVIUS ad Aeneid. xii. 120.

^g Pistacia Lentiscus, L.

^h Tamarix Gallica, et Germanica, L.

ⁱ Ligustrum vulgare, L.

^k Scilicet mali *punici* corium, modo recens, modo siccatum.

^l Triticum barbatulum? PLIN. xviii. 7. 8. COL. ii. 6.

^m Ex oleo e floribus, arboris Aegyptiacae, Cypri, expresso. PL. xii. 24.

ⁿ Oleum coquendo palmarum spathis imbuitur; denique his purgatum; cum xylobalsamo et calamo aromatico maceratur, expressumque, Irinum est. DIOS. i. 57.

oleum, magisque si vetus est, junctaque oleo sal, nitrum, ^a gith, ^b piper, quinquefolium.^c Fereque, quae vehementer et reprimunt et refrigerant, durant; quae calefaciunt, digerunt et emolliunt: praecipueque ad emolliendum potest cataplasma ex lini vel foeni Graeci semine. His autem omnibus, et simplicibus, et permixtis, varie medici utuntur; ut magis, quid quisque persuaserit sibi, appareat, quam quid evidenter compererit.

^a Carbonas sodae nativus; quod vero per actionem ejus chemicam in silicam, qualiter descripsit PLINIUS, haud ambigue demonstratur xxxi. 10. xxxvi. 26.

^b Plantae vulgo Nigellae sativae, vel melanthii, semina acriora. Dios. iii. 84. BAUH. ibid.

^c Potentilla aurea, caulescens, alba; reptans, verna, opaca, L.

. De omnibus frumentorum, panificiorumque formis, quae notis ad hunc librum ii. exposita sunt, illud notari oportet, veteres sub eodem cujusvis frumenti nomine, saepe diversas ejus formas; et sub eodem formae nomine, hanc ex diversissimis frumentis comparatam, intellexisse. Sic far, modo frumentum quoddam, modo farinam hujus significabat: et sorbitio, ptisana, alica, siligo, simila, plerumque ab iis quidem quas nos in loco suo docuimus materiis, haud raro tamen, a ceteris frumentis, ceu tritico, hordeo, secali, zea, trago, farre, oryza, olyra, ipsa faba, pisove, elaborari solebant. Conficiendi tamen ratio paene semper eadem erat, et diligentiores nonnulli scriptores, nomine etiam diversas istas origines distinguere conati sunt. Sic HORATIUS, Sat. ii. 3. 155:

Quid cessas? Agedum sume hoc *ptisanarium oryzae*.

Scilicet ne *Ptisanam*, ex hordeo vulgo praeparatam, significare videretur. De his multa, nec injucunda, in Xenii illis Martialis quae Celsum illustrant, quaeque calci hujus operis subjicere decrevimus, lectores adeant benigni.

Pari quoque ratione, plantas complures bestiasque consimiles, sub uno eodemque nomine, sive species et varietates hujus, sive affinis tantum generis generumve fuerint, haud alia quam vulgi nostri verborum penuria, comprehendunt. Ita verbi causa, Quinquefolium supra plures Potentillae, Comari, atque Cleomes species includit. Sed cum haec varietas ab inscitia discriminum, rationisque ordinandi per genera et species, sola sit nata, principe, et quasi primaria stirpe contenti fuimus; ceteris manu parciore subnexis.

LIBER TERTIUS.

MORBORUM GENERALIUM CURATIO DIETETICA.

Morbi in
acutos et
longos di-
visi.

In totius
corporis,
vel parti-
um.

I. PROVISIS omnibus, quae pertinent ad universa genera morborum, ad singulorum curationes veniam. Hos autem in duas species Graeci diviserunt; aliosque ex his acutos, alios longos esse dixerunt: ideoque, quoniam non semper eodem modo respondebant, eosdem alii inter acutos, alii inter longos retulerunt. Ex quo, plura eorum genera esse, manifestum est. Quidam enim breves acutique sunt, qui cito vel tollunt hominem, vel ipsi cito finiuntur: quidam longi, sub quibus neque sanitas in propinquo, neque exitium est; tertiumque genus eorum est, qui modo acuti, modo longi sunt; idque non in febribus tantummodo, in quibus frequentissimum est, sed in aliis quoque fit. Atque etiam, praeter hos, quartum est, quod neque acutum dici potest, quia non perimit; neque utique longum, quia, si occurritur, facile sanatur. Ego, cum de singulis dicam, cujus quisque generis sit, indicabo. Dividam autem omnes in eos, qui in totis corporibus consistere videntur, et eos, qui oriuntur in partibus. Incipiam a prioribus, pauca de omnibus praefatus. In nullo quidem morbo minus fortuna sibi vindicare, quam ars, potest; utpote cum, repugnante natura, nihil medicina proficiat. Magis tamen ig-

noscendum medico est parum proficienti in acutis morbis, quam in longis. Hic enim breve spatium est, intra quod, si auxilium non profuit, aeger extinguitur: ibi et deliberationi, et mutationi remedium tempus patet; adeo ut raro, si inter initia medicus accessit, obsequens aeger sine illius vitio pereat. Longus tamen morbus cum penitus inseedit, quod ad difficultatem pertinet, acuto par est. Et acutus quidem, quo vetustior est; longus autem, quo recentior, eo facilius curatur. Alterum illud ignorari non oportet, quod non omnibus aegris eadem auxilia conveniunt. Ex quo incidit, ut alia atque alia summi auctores, quasi sola, vindicaverint, prout cuique cesserant. Oportet itaque, ubi aliquid non respondet, non tanti putare auctorem, quanti aegrum, et experiri aliud atque aliud: sic tamen, ut in acutis morbis cito mutetur, quod nihil prodest; in longis, quos tempus, ut facit, sic etiam solvit, non statim condemnetur, si quid non statim profuit; minus vero removeatur, si quid paulum saltem juvat; quia profectus tempore expletur.

II. Protinus autem inter initia scire facile est, quis acutus morbus, quis longus sit: non in iis solum, in quibus semper ita se habet; sed in iis quoque, in quibus variat. Nam ubi sine intermissionibus accessiones et dolores graves urgent, acutus morbus est: ubi lenti dolores, lentaeve febres sunt, et spatia inter accessiones porriguntur, acceduntque ea signa, quae in priore volumine exposita sunt, longum hunc futurum esse, manifestum est. Videndum etiam est, morbus an increseat, an consistat, an minuatur: quia quaedam remedia increscen-
Inter acutos et longos, incrementos et decrescen-
 tes, inter-
 noscere.
 tibis morbis, plura inclinatis conveniunt; eaque, quae crescentibus apta sunt, ubi acutus increscens urget, in remissionibus potius experienda sunt. In-

crescit autem morbus, dum graviores dolores, accessionesque veniunt; haeque et ante, quam proximae, revertuntur, et postea desinunt. Atque in longis quoque morbis, etiam tales notas non habentibus, scire licet, increscere, si somnus incertus est, si deterior concoctio, si foediores dejectiones, si tardior sensus, si pigrior mens, si percurrit corpus frigus aut calor, si id magis pallet. Ea vero, quae contraria his sunt, decedentis ejus notae sunt. Praeter haec in acutis morbis serius aeger alendus est, nec nisi jam inclinatis; ut primo demta materia impetum frangat: in longis maturius, ut sustinere spatium affecturi mali possit. Ac si quando is non in toto corpore, sed in parte est; magis tamen ad rem pertinet, vim totius corporis moliri, quam proprie partes aegrae sanentur. Multum etiam interest, ab initio quis recte curatus sit, an perperam; quia curatio minus iis prodest, in quibus assidue frustra fuit. Si quis temere habitus, adhuc integris viribus vivit, admota curatione momento restituitur.

Aggredien-
tem mor-
bum prae-
cidere.

Sed cum ab iis coeperim, quae notas quasdam futurae adversae valetudinis exhibent, curationum quoque principium ab animadversione ejusdem temporis faciam. Igitur, si quid ex iis, quae proposita sunt, incidit, omnium optima sunt, quies et abstinentia; si quid bibendum, aqua; idque interdum uno die fieri satis est; interdum, si terrentia manent, biduo: proximeque abstinentiam sumendus est cibus exiguus, bibenda aqua; postero die etiam vinum; deinde invicem alternis diebus, modo aqua, modo vinum, donec omnis causae metus^a finiatur. Per haec enim saepe instans gravis morbus discutitur. Plurimique falluntur, dum se primo die proti-

^a Sic MSS. omnes. Lindenius et Caesar legunt *omnis causa metus*. Vide et capitis proximi initium, etiam cap. v. hujus libri.

nus sublaturus languorem, aut exercitatione, aut balneo, aut coacta dejectione, aut vomitu, aut sudationibus, aut vino sperant. Non quod non interdum id incidat, aut non decipiat; sed quod saepius fallat, solaque abstinencia sine ullo periculo medeatur: cum praesertim etiam pro modo terroris moderari liceat; et si leviora indicia fuerint, satis sit a vino tantum abstinere, quod subtractum plus, quam si cibo quid dematur, adjuvat; si paulo graviora, facile sit non aquam tantum bibere, sed etiam cibo carnem subtrahere; interdum panis quoque minus, quam pro consuetudine assumere, humidoque cibo esse contentum, et olere potissimum: satisque sit, tum ex toto a cibo, a vino, ab omni motu corporis abstinere, cum vehementes notae terruerunt. Neque dubium est, quin vix quisquam, qui non dissimulavit, sed per haec mature morbo occurrit, aegrotet.

III. Atque haec quidem sanis facienda sunt, tantum causam metuentibus. Sequitur vero curatio febrium, quod et in toto corpore, et vulgare maxime morbi genus est. Ex his una quotidiana, altera Febrium diversitas. tertiana, altera quartana est: interdum etiam longiore circuitu quaedam redeunt; sed id raro fit. In prioribus, et morbi sunt, et medicina.^a Et quartanae Quartanae. quidem simpliciores sunt. Incipiunt fere ab horrore; deinde calor erumpit; finitaque febre biduum integrum est: ita quarto die revertitur. Tertianarum Tertianae. vero duo genera sunt. Alterum eodem modo, quo quartana, et incipiens, et desinens; illo tantum interposito discrimine, quod unum diem praestat in-

^a Nimirum in febribus intermittentibus, alternatim febris, et morbi suppressio, aut intermissio; hoc est, et morbus, et medicina ejus, accedunt. Ideoque Celsus prosequitur, "Et quartanae quidem simpliciores sunt," nimirum hujus alternationis simplicissima exempla; utpote quae intermissiones longiores praestent.

Quotidianae.

Febres ab inflammatione non semper oriuntur.

tegrum, tertio redit. Alterum longe perniciosius, quod tertio quidem die revertitur, ex octo autem et quadraginta horis fere sex et triginta per accessiōnem occupat, interdum etiam vel minus, vel plus; neque ex toto in remissione desistit, sed tantum levius est. Id genus plerique medici ἡμικριταῖον appellant. Quotidianae vero variae sunt, et multiplices. Aliae enim protinus a calore incipiunt, aliae a frigore, aliae ab horrore. Frigus voco, ubi extremae partes membrorum inalgescunt: horrorem, ubi totum corpus intremittit. Rursus aliae sic desinunt, ut ex toto sequatur integritas: aliae sic, ut aliquantum quidem minuatur ex febre, nihilominus tamen quaedam reliquiae remaneant, donec altera accessio accedat: ac saepe aliae vix quidquam aut nihil remittant, sed ita ut continuent. Deinde, aliae fervorem ingentem habent, aliae tolerabilem: aliae quotidie pares sunt, aliae impares; atque invicem altero die leniores, altero vehementiores: aliae tempore eodem postridie revertuntur, aliae vel serius vel celerius: aliae diem noctemque accessione et decessione implent, aliae minus, aliae plus: aliae, cum decedunt, sudorem movent, aliae non movent; atque alias per sudorem ad integritatem venit, alias corpus tantum imbecillius redditur. Accessiones etiam, modo singulae singulis diebus fiunt, modo binae pluresve concurrunt: ex quo saepe evenit, ut quotidie plures accessiones remissionesque sint; sic tamen, ut unaquaeque alicui priori respondeat. Interdum vero accessiones quoque confunduntur, sic ut notari neque tempora earum, neque spatia possint. Neque verum est, quod dicitur a quibusdam, nullam febrem inordinatam esse, nisi aut ex vomica, aut ex inflammatione, aut ex ulcere: facilius enim semper curatio foret, si hoc verum esset. Sed quod

evidentes causae faciunt, facere etiam abditae possunt. Neque de re, sed de verbo controversiam movent, qui, cum aliter aliterque in eodem morbo febres accedunt, non easdem inordinate redire, sed alias aliasque subinde oriri dicunt. Quod tamen ad curandi rationem nihil pertineret, etiamsi vere diceretur. Tempora quoque remissionum modo liberalia, modo vix ulla sunt.

IV. Et febrium quidem ratio maxime talis est. ^{Febrium curationes diversae.} Curationum vero diversa genera sunt, prout auctores aliquos habent. Asclepiades officium esse medici dicit, ut tuto, ut celeriter, ut jucunde curet. Id votum est: sed fere periculosa esse nimia et festinatio et voluptas solet. Qua vero moderatione utendum sit, ut, quantum fieri potest, omnia ista contingant, prima semper habita salute, in ipsis partibus curationum considerandum erit. Et ante omnia quaeritur, primis diebus aeger qua ratione continendus sit. Antiqui, medicamentis quibusdam datis, concoctionem moliebantur; eo quod cruditatem maxime horrebant: deinde eam materiam, quae laedere videbatur, ducendo saepius alvum subtrahebant. Asclepiades medicamenta sustulit: alvum ^{Asclepiades.} non toties, sed fere tamen in omni morbo, subduxit; febre vero ipsa praecipue se ad remedium uti professus est. Convellendas enim vires aegri putavit, luce, vigilia, siti ingenti, sic, ut ne os quidem primis diebus elui sineret. Quo magis falluntur, qui per omnia jucundam ejus disciplinam esse concipiunt. Is enim ulterioribus quidem diebus cubantis etiam luxuriae subscripsit; primis vero tortoris vicem exhibuit. Ego autem, medicamentorum dari potiones, et alvum duci non nisi raro debere, concedo: et id non ideo tamen agendum, ut aegri vires convellantur, existimo; quoniam ex imbecilli-

tate summum periculum est. Minui ergo tantum materiam superantem oportet, quae naturaliter digeritur, ubi nihil novi accedit. Itaque abstinendus a cibo primis diebus est, in luce habendus aeger, nisi infirmus, interdiu est, quoniam corpus ista quoque digerit; isque cubare quam maximo conclavi debet. Quod ad sitim vero somnumque pertinet, moderandum est, ut interdiu vigilet; noctu, si fieri potest, conquiescat: ac neque potet, neque nimium siti crucietur. Os etiam ejus elui potest, ubi et siccum est, et ipsi foetet; quamvis id tempus aptum potioni non est. Commodeque Erasistratus dixit, saepe, interiore parte humorem non requirente, os et fauces requirere; neque ad rem, male haberi aegrum, pertinere.

Ut cibus
dandus.

Ac primo quidem sic tenendus est. Optimum vero medicamentum est, opportune cibus datus: qui quando primum dari debeat, quaeritur. Plerique ex antiquis tarde dabant, saepe quinto die, saepe sexto: et id fortasse vel in Asia, vel in Aegypto, coeli ratio patitur. Asclepiades, ubi aegrum triduo per omnia fatigaverat, quarto die cibo destinabat. At Themison nuper, non quando coepisset febris, sed quando desisset, aut certe levata esset, considerabat: et ab illo tempore expectato die tertio, si non accesserat febris, statim; si accesserat, ubi ea vel desierat, vel, si assidue inhaerebat, certe si se inclinaverat, cibum dabat. Nihil autem horum utique perpetuum est. Nam potest primo die primus cibus dandus esse, potest secundo, potest tertio, potest non nisi quarto, aut quinto; potest post unam accessionem, potest post duas, potest post plures. Refert enim, qualis morbus sit, quale corpus, quale coelum, quae aetas, quod tempus anni: minimeque, in rebus multum inter se differenti-

bus, perpetuum esse praeceptum temporis potest. In morbo, qui plus virium aufert, celerius cibus dandus est: itemque eo coelo, quod magis digerit. Ob quam causam in Africa nullo die aeger abstinere recte videtur. Maturius etiam puero, quam juveni; aestate, quam hieme, dari debet. Unum illud est, quod semper, quod ubique servandum est, ut aegri vires subinde assidens medicus inspiciat, et quamdiu supererunt, abstinentia pugnet; si imbecillitatem vereri coeperit, cibo subveniat. Id enim ejus officium est, ut aegrum neque supervacua materia oneret, neque imbecillitatem fame prodat.^a Idque apud Erasistratum quoque invenio: qui, quamvis parum docuit, quando venter, quando corpus ipsum exinaniretur, dicendo tamen, haec esse videnda, et tum cibum dandum, cum corpori deberetur, satis ostendit, dum vires superessent, dari non oportere; ne deficerent, consulendum esse. Ex his autem intelligi potest, ab uno medico multos non posse curari: eumque, si artifex est, idoneum esse, qui non multum ab aegro recedit. Sed qui quaestui serviunt, quoniam is major ex populo^b est, libenter amplectuntur ea praecepta, quae sedulitatem non exigunt; ut in hac ipsa re. Facile est enim dies vel accessiones numerare iis quoque, qui aegrum raro vident: ille assideat necesse est, qui, quod solum opus est, visurus est, quando nimis imbecillus futurus sit, nisi cibum acceperit. In pluribus tamen ad initium cibi dies quartus aptissimus esse consuevit.

Est autem alia etiam de diebus ipsis dubitatio; ^{De criticis diebus.} quoniam antiqui potissimum impares sequebantur; eosque, tanquam tunc de aegris judicaretur, *κρίσιμους*

^a i. e. neque medicus imbecillitatem ejus fame prodat.

^b Scilicet, ex multitudine, vel secundum multitudinem.

Recidiva.

Crisis Hippocratica.

nominabant. Hi erant dies tertius, quintus, septimus, nonus, undecimus, quartusdecimus, unus et vicesimus; ita ut summa potentia septimo, deinde quartodecimo, deinde uni et vicesimo daretur. Igitur sic aegros nutriebant, ut dierum imparium accessiones expectarent: deinde postea cibum, quasi levioribus accessionibus instantibus, darent; adeo ut Hippocrates, si alio die febris desisset, recidivam timere sit solitus. Id Asclepiades jure ut vanum repudiavit; neque in ullo die, quia par imparve esset, iis vel majus vel minus periculum esse dixit. Interdum enim peiores dies pares fiunt; et opportunius post eorum accessiones cibus datur. Nonnunquam etiam in ipso morbo dierum ratio mutatur; fitque gravior, qui remissior esse consueverat. Atque ipse quartusdecimus par est, in quo esse magnam vim antiqui fatebantur. Qui cum octavum primi naturam habere contenderent, ut ab eo secundus septenarius inciperet, ipsi sibi repugnabant, non octavum, neque decimum, neque duodecimum diem sumendo, quasi potentiores: plus enim tribuebant nono, et undecimo. Quod cum fecissent sine ulla probabili ratione, ab undecimo, non ad tertiumdecimum, sed ad quartumdecimum transiebant. Et etiam apud Hippocratem, ei, quem septimus dies liberaturus sit, quartum esse gravissimum. Ita, illo quoque auctore, in die pari et gravior febris esse potest, et certa futuri nota. Atque idem alio loco quartum quemque diem, ut in utrumque efficacissimum apprehendit; id est, quartum, septimum, undecimum, quartumdecimum, decimumseptimum. In quo et ab imparis ad paris rationem transit, et ne hoc quidem propositum conservavit; cum a septimo die undecimus, non quartus, sed quintus sit. Adeo apparet, quacunque ratione ad

numerus respexerimus, nihil rationis, sub illo quidem auctore, reperiri.

Verum in his quidem antiquos tunc celebres ad-
modum Pythagorici numeri fefellerunt: cum hic Numeri
Pythagorici. quoque medicus non numerare dies debeat, sed ipsas
accessiones intueri; et ex his conjectare, quando
dandus cibus sit. Illud autem magis ad rem perti-
net, scire, tum oporteat dari, cum jam bene venae
conquieverunt, an etiamnum manentibus reliquiis
febris. Antiqui enim quam integerrimis corporibus
alimentum offerebant: Asclepiades, inclinata qui-
dem febre, sed adhuc tamen inhaerente. In quo va-
nam rationem secutus est: non quod non sit inter-
dum maturius cibus dandus, si mature timetur altera
accessio; sed quod scilicet quam sanissimo dari de-
beat: minus enim corrumpitur, quod integro cor-
pori infertur. Neque tamen verum est, quod Themis-
soni videbatur, si duabus horis integer futurus esset
aeger, satius esse tum dare; ut ab integro corpore
potissimum diduceretur. Nam si diduci tam celeri-
ter posset, id esset optimum: sed cum hoc breve
tempus non praestet, satius est, principia cibi a de-
cedente febre, quam reliquias ab incipiente excipi.
Ita, si longius tempus secundum est, quam integer-
rimo dandus est; si breve, etiam antequam ex toto
integer fiat. Quo loco vero integritas est, eodem
est remissio, quae maxima in febre continua potest
esse. Atque hoc quoque quaeritur, utrum tot horae
expectandae sint, quot febrem habuerunt; an satis
sit, primam partem earum praeteriri, ut aegris ju-
cundius insadat, quibus interdum non vacat. Tu-
tissimum est autem, ante totius accessionis tempus
praeterire; quamvis, ubi longa febris fuit, potest
indulgeri aegro maturius, dum tamen ante minimum
pars dimidia praetereatur. Idque non in ea sola

febre, de qua proxime dictum est, sed in omnibus ita servandum est.

Ad singulas
febrium
species
curandas.

V. Haec magis per omnia genera febrium perpetua sunt : nunc ad singulas earum species descendam. Igitur si semel tantum accessit, deinde desiit, eaque vel ex inguine, vel ex lassitudine, vel ex aestu, aliave simili re fuit, sic, ut interior nulla causa metum fecerit, postero die, cum tempus accessio-

Quando ci-
bus dandus
sit.

nis ita transiit, ut nihil moverit, cibus dari potest. At si ex alto calor venit, et gravitas vel capitis vel praecordiorum secuta est, neque apparet, quid corpus confuderit; quamvis unam accessionem secuta integritas est; tamen, quia tertiana timeri potest, expectandus est dies tertius: et ubi accessionis tempus praeteriit, cibus dandus est, sed exiguus; quia quartana quoque timeri potest: et die quarto demum, si corpus integrum est, eo cum fiducia utendum. Si vero postero, tertiove, aut quarto die secuta febris est; scire licet, morbum esse. Sed tertianarum, quartanarumque, quarum et certus circuitus est, et finis integer, et liberaliter quieta tempora sunt, expeditior ratio est: de quibus suo loco dicam. Nunc vero eas explicabo, quae quotidie urgent. Igitur tertio quoque die cibus aegro commodissime datur: ut alter febrem minuat, alter viribus subveniat. Sed is dari debet, si quotidiana febris est, quae ex toto desinat, simulatque corpus integrum factum est: si quamvis non accessiones, febres tamen junguntur, et quotidie quidem crescunt, sed sine integritate tamen remittunt, cum corpus ita se habet, ut major remissio non expectetur: si altero die gravior, altero levior accessio est, post graviolem. Fere vero graviolem accessionem levior nox sequitur: quo fit, ut graviolem accessionem nox quoque tristior antecedit. At si

continuatur febris, neque levior unquam fit, et dari cibum necesse est, quando dari debeat, magna dissensio est. Quidam, quia fere remissius matutinum tempus aegris est, tunc putant dandum. Quod si ^{Quo diei tempore.} respondet, non quia mane est, sed quia remissio est aegris, dari debet. Si vero ne tunc quidem ulla requies aegris est, hoc ipso pejus id tempus est, quod cum sua natura melius esse debeat, morbi vitio non est: simulque insequitur tempus meridianum, a quo cum omnis aeger fere pejor fiat, timeri potest, ne ille magis etiam, quam ex consuetudine, urgeatur. Igitur alii vespere tali aegro cibum dant. Sed cum eo tempore fere pessimi sint, qui aegrotant, verendum est, ne, si quid tunc moverimus, fiat aliquid asperius. Ob haec ad mediam noctem decurro; id ^{Celsi judicium.} est, finito jam gravissimo tempore, eodemque longissime distante: secuturis vero antelucanis horis, quibus omnes fere maxime dormiunt; deinde matutino tempore, quod natura sua levissimum est. Si vero febres vagae sunt, quia verendum est, ne cibum statim subsequantur, quandocunque quis ex accessione levatus est, tunc debet assumere. At si plures accessiones eodem die veniunt, considerare oportet, paresne per omnia sint, quod vix fieri potest, an impares. Si per omnia pares sunt, post eam potius accessionem cibum dari debet, quae non inter meridiem et vespere desinit: si impares sunt, considerandum est, quo distent. Nam si altera gravior, altera levior est, post graviolem dari debet: si altera longior, altera brevior, post longiorem: si altera gravior, altera longior est, considerandum est, utra magis affligat, illa vi, an haec tempore, et post eam dandus est.

Sed plane plurimum interest, quantae qualesque ^{Quali remissione.} inter eas remissiones sint. Nam si post alteram fe-

brems motio manet, post alteram integrum corpus est; integro corpore, cibo tempus aptius est: si semper febricula manet, sed alterum tamen longius tempus remissionis est, id potius eligendum est; adeo ut, ubi accessiones continuantur, protinus, inclinata priore, dandus cibus sit. Etenim perpetuum est, ad quod omne consilium dirigi potest, cibum quam maxime semper ab accessione futura reducere; et, hoc salvo, dare quam integerrimo corpore. Quod non inter duas tantum, sed etiam inter plures accessiones servabitur. Sed cum sit aptissimum, tertio quoque die cibum dare; tamen, si corpus infirmum est, quotidie dandus est; multoque magis, si continentes febres sine remissione sunt, quanto magis corpus affligunt; aut si duae pluresve accessiones eodem die veniunt. Quae res efficit, ut et a primo die protinus cibus dari quotidie debeat, si protinus venae conciderunt; et saepius eodem die, si inter plures accessiones subinde vis corpori deest. Illud tamen in his servandum est, ut post eas febres minus cibi detur, post quas, si per corpus liceret, omnino non daretur.

Observationes
quaedam.

Cum vero febris instet, incipiat, augeatur, consistat, decedat, deinde in decessione consistat, aut finiatur; scire licet, optimum cibo tempus esse febre finita; deinde, cum decessio ejus consistit; tertium, si necesse est, quandocunque decedit; cetera omnia periculosa esse. Si tamen propter infirmitatem necessitas urget, satius esse, consistente jam incremento febris, aliquid offerre, quam incrementum; satius esse, instante, quam incipiente: cum eo tamen, ut nullo tempore is, qui deficit, non sit sustinendus.

Neque hercule satis est, ipsas tantum febres medicum intueri, sed etiam totius corporis habitum, et

ad eum dirigere curationem ; seu supersunt vires, seu desunt, seu quidam alii affectus interveniunt. Cum vero semper aegros securos agere conveniat, ut corpore tantum, non etiam animo laborent : tum praecipue ubi cibum sumserunt. Itaque, si quae sunt, quae exasperatura eorum animos sunt, optimum est, ea, dum aegrotant, eorum notitiae subtrahere : si id fieri non potest, sustinere tamen post cibum usque somni tempus, et cum experrecti sunt, tum exponere.

VI. Sed de cibo quidem facilius cum aegris ratio est ; quorum saepe stomachus hunc respuit, etiam si mens concupiscit : de potione vero ingens pugna est ; eoque magis, quo major febris est. Haec enim sitim accendit, et tum maxime aquam exigit, cum illa periculosissima est. Sed docendus aeger est, ubi febris quieverit, protinus sitim quoque quieturam ; longioremque accessionem fore, si quod ei datum fuerit alimentum : ita celerius eum desinere sitire, qui non bibit. Necesse est tamen, quanto facilius etiam sani famem, quam sitim sustinent, tanto magis aegris in potione, quam in cibo indulgere. Sed primo quidem die nullus humor dari debet ; nisi subito sic venae conciderunt, ut cibus quoque dari debeat : secundo vero, ceterisque etiam, quibus cibus non dabitur, tamen, si magna sitis urgebit, potio dari potest. Ac ne illud quidem, ab Heraclide Tarentino dictum, ratione caret : ubi aut bilis aegrum, aut cruditas male habet, expedire quoque per modicas potiones misceri novam materiam corruptae. Illud videndum est, ut qualia tempora cibo leguntur, talia potioni quoque, ubi sine illo datur, deligantur ; aut cum aegrum dormire cupiemus ; quod fere sitis prohibet. Satis autem convenit, cum omnibus febricitantibus nimius humor alienus sit, tum

De febrietium potione.

Febris puerperarum.

praecipue esse feminis, quae ex partu in febres inciderunt.

Aegri conditio cognoscenda.

Pulsus.

Quomodo explorandus.

Calor.

Sanorum tepor.

Sed cum tempora cibo potionique febris et remissionis ratio det, non est expeditissimum scire, quando aeger febricitet, quando melior sit, quando deficiat: sine quibus dispensari illa non possunt. Venis enim maxime credimus, fallacissimae rei; quia saepe istae leniores celerioresve sunt, et aetate, et sexu, et corporum natura: et plerumque satis sano corpore, si stomachus infirmus est, nonnunquam etiam incipiente febre, subeunt et quiescunt; ut imbecillus is videri possit, cui facile laturo gravis instat accessio. Contra saepe eas concitat et resolvit sol, et balneum, et exercitatio, et metus, et ira, et quilibet alius animi affectus: adeo ut, cum primum medicus venit, sollicitudo aegri dubitantis, quomodo illi se habere videatur, eas moveat. Ob quam causam, periti medici est, non protinus ut venit, apprehendere manu brachium: sed primum residere hilari vultu, percontarique, quemadmodum se habeat; et si quis ejus metus est, eum probabili sermone lenire: tum deinde ejus corpori manum admove. Quas venas autem conspectus medici movet, quam facile mille res turbant! Altera res est, cui credimus, calor, aequae fallax: nam hic quoque excitatur aestu, labore, somno, metu, sollicitudine. Igitur intueri quidem etiam ista oportet; sed his non omnia credere. Ac protinus quidem scire, non febricitare eum, cujus venae naturaliter ordinatae sunt, teporque talis est, qualis esse sanis solet: non protinus autem sub calore motuque febrem esse concipere; sed ita, si summa quoque arida inaequaliter cutis est; si calor et in fronte est, et ex imis praecordiis oritur; si spiritus ex naribus cum fervore prorumpit; si color, aut rubore, aut pallore novo

mutatus est; si oculi graves, et aut persicci, aut subhumidi sunt; si sudor, cum fit, inaequalis est; si venae non aequis intervallis moventur. Ob quam causam medicus neque in tenebris, neque a capite aegri debet residere; sed illustri loco adversus eum, ut omnes notas, ex vultu quoque cubantis perspiciat.^a Ubi vero febris fuit, atque decrevit, expectare oportet, num tempora, partesve corporis aliae paulum madescant, quae sudorem venturum esse ^{Sudor.} testentur: ac si qua nota est, tunc demum dare potui calidam aquam; cujus salubris effectus est, si sudorem per omnia membra diffundit. Hujus autem rei causa, continere aeger sub veste satis multa manus debet; eademque crura pedesque contegere: qua mole plerique aegros in ipso febris impetu, potissimeque ubi ardens ea est, male habent. Si sudare corpus coepit, linteum tepefacere oportet, paulatimque singula membra detergere. At ubi sudor omnis finitus est, aut si is non venit, ubi quam maxime potuit, idoneus esse cibo aeger videtur, sub veste leniter ungendus est, tum detergendus, deinde ei cibus dandus. Is autem febricitantibus humidus est aptissimus, aut humori certe quam proximus: ^{Qualis fe-} ^{brientibus} ^{cibus.} utique ex materia quam levissima, maximeque sorbitio; eaque, si magnae febres fuerint, quam tenuissima esse debet. Mel quoque despumatum huic recte adjicitur, quo corpus magis nutriatur: sed id, si stomachum offendit, supervacuum est; sicut ipsa quoque sorbitio. Dari vero in vicem ejus potest, vel intrita^b ex aqua calida, vel alica elota; si firmus

^a Percipiat. Cod. Med. I.

^b Ut *mulsus*, *a, um*, pagina 68. sic *intritus*, *a, um*, absolute de variis cibis in variis potulentis vulgaribus comminutis et maceratis, hoc est, *intritis*, antiqui dixerunt. Hoc loco *esca* subaudiri videtur, quae cibum *paratum*, qualis panis fere erat, priscis mortalibus indicabat. Panem ergo, aqua calida intritum, hic, sed capite xix. hujus libri, ex vino,

est stomachus, et compressa alvus, ex aqua mulsa; si vel ille languet, vel haec profluit, ex posca. Et primo quidem cibo id satis est. Secundo vero aliquid adjici potest, ex eodem tamen genere materiae, vel olus, vel conchylium,^a vel pomum. Et dum febres quidem increscunt, hic solus idoneus cibus est. Ubi vero aut desinunt, aut levantur, semper quidem incipiendum est ab aliquo ex materia levissima, adjiciendum vero aliquid ex media, ratione habita subinde et virium hominis, et morbi. Ponendi vero aegro varii cibi, sicut Asclepiades praecepit, tum demum sunt, ubi fastidio urgetur, neque satis vires sufficiunt; ut paulum ex singulis degustando, famem vitet. At si neque vis, neque cupiditas deest, nulla varietate sollicitandus aeger est; ne plus assumat, quam concoquat. Neque verum est, quod ab eo dicitur, facilius concoqui cibos varios. Eduntur enim facilius: ad concoctionem autem materiae genus et modus pertinent. Neque inter magnos dolores, neque increscente morbo, tutum est, aegrum cibo impleri; sed ubi inclinata jam in melius valetudo est.

Corporis
sub febre
varietates.
Adstrictum.

Sunt aliae quoque observationes in febribus necessariae. Atque id quoque videndum est, quod quidam solum praecipiant, adstrictum corpus sit, an profluat; quorum alterum strangulat, alterum digerit. Nam is adstrictum est, ducenda alvus est, movenda urina, eliciendus omni modo sudor. In hoc

Celsus dari praecipit. Hinc APULEIO, Met. ii. "*intritum* lacte confectum" idem est quod VARRONI, R. R. ii. 9. "Panis in lacte *intritus*," ad canes optime alendos, significat. "Tute hoc intristi, tibi omne est exedendum." TER. PHORM. DONAT. ad loc. BEROALD. in COL.

^a Conchyilia, ut vidimus, erant conchulae quaevis fere univalvae, ut Buccinum, Murex, Purpura, sed minimae. Vide PLINIUM IX. 25. 26; CON. GESNERUM de Aquatilibus, 309; HIPPOCRATIS locum, ad lib. ii. cap. 29. supra citatum.

genere morborum sanguinem etiam misisse, concussisse vehementibus gestationibus corpus, in lumine habuisse, imperasse famem, sitim, vigiliam prodest. Utile est etiam ducere in balneum, prius demittere in solium, tum ungere, iterum ad solium redire, multaue aqua fovere inguina; interdum etiam oleum in solio cum aqua calida miscere; uti cibo serius et rarius, tenui, simplici, molli, calido, exiguo; maximeque oleribus, qualia sunt, lapathum, urtica, malva; vel jure etiam concharum, musculorumve, aut locustarum: neque danda caro, nisi elixa, est. At potio esse debet magis liberalis, et ante cibum, et post hunc, et cum hoc, ultra quam sitis coget: poteritque a balneo etiam pinguius, aut dulcius dari vinum; poterit semel, aut bis interponi Graecum salsum.^a Contra vero, si corpus profluet, sudor co- Profluens. ercendus, quies adhibenda erit; tenebris, somnoque, quandocunque volet, utendum; non nisi leni gestatione corpus agitandum, et pro genere mali subveniendum. Nam si venter fluit, aut si stomachus non continet, ubi febris decrevit, liberaliter oportet aquam tepidam potui dare, et vomere cogere; nisi aut fauces, aut praecordia, aut latus dolet, aut vetus morbus est. Si vero sudor exercet, duranda cutis est nitro, vel sale, quae cum oleo miscentur: ac si levius id vitium est, oleo corpus ungendum; si vehementius, rosa, vel melino, vel myrteo, cui vinum austerum sit adjectum. Quisquis autem fluore aeger est, cum venit in balneum, prius un- Fluor. gendus, deinde in solium demittendus est. Si in cute vitium est, frigida quoque, quam calida aqua melius utetur. Ubi ad cibum ventum est, dari debet is valens, frigidus, siccus, simplex, qui quam

^a Aminaeum aut Chium, nimirum, vel quodvis ex Graecis vinis salsis. PLIN. xiv. 8. 14. 19. Diosc. de Vinis Salsis. Supra, i. 6.

minime corrumpi possit, panis tostus, caro assa, vinum austerum, vel certe subausterum; si venter profluit, calidum; si sudores nocent, vomitusve sunt, frigidum.

Pestilen-
tiae consi-
deratio.

VII. 1. Desiderat etiam propriam animadversio-
nem in febribus pestilentiae casus. In hac minime
utile est, aut fame, aut medicamentis uti, aut ducere
alvum. Si vires sinunt, sanguinem mittere opti-
mum est; praecipueque, si cum dolore febris est:
si id parum tutum est, ubi febris levata est, vomitu
pectus purgare. Sed in hoc maturius, quam in aliis
morbis, ducere in balneum opus est; vinum cali-
dum, et meracius dare, et omnia glutinosa; inter
quae carnem quoque generis ejusdem. Nam quo
celerius ejusmodi tempestates corripiunt, eo matu-
rius auxilia, etiam cum quadam temeritate, rapienda
sunt. Quod si puer est, qui laborat, neque tantum
robur ejus est, ut sanguis mitti possit, cucurbitulis
ei utendum est; ducenda alvus vel aqua, vel ptisa-
nae cremore; tum demum levibus cibis nutriendus.
Et ex toto non sic pueri, ut viri, curari debent. Er-
go, ut in alio quoque genere morborum, parcius in
his agendum est; non facile sanguinem mittere,
non facile ducere alvum, non cruciare vigilia, fa-
meve, aut nimia siti, non vino curare. Vomitus
post febrem eliciendus est: deinde dandus cibus ex
levissimis; tum is dormiat; posteroque die, si fe-
bris manet, abstineatur; tertio, ad similem cibum
redeat. Dandaque opera est, quantum fieri potest,
ut inter opportunam abstinenciam cibosque oppor-
tunos, omissis ceteris, nutriatur.

Febris
ardens.

2. Si vero ardens febris extorret, nulla medica-
menti danda potio est; sed in ipsis accessionibus
oleo et aqua refrigerandus est, quae miscenda manu
sunt, donec albescant; eo conclavi tenendus, quo

multum et purum aërem trahere possit; neque multis vestimentis strangulandus, sed admodum levibus tantum velandus est. Possunt etiam super stomachum imponi folia vitis in aqua frigida tincta. Ac ne siti quidem nimia vexandus est. Alendus maturius est, id est, a die tertio; et ante cibum iisdem perungendus. Si pituita in stomacho coit, inclinata jam accessione, vomere cogendus est; tum dandum frigidum olus, aut pomum, ex iis, quae stomacho conveniunt. Si siccus manet stomachus, protinus vel ptisanae, vel alicae, vel oryzae cremor,^a dandus est, cum quo recens adeps cocta sit. Cum vero in summo incremento morbus est, utique non ante quartum diem, magna siti antecedente, frigida aqua copiose praestanda est, ut bibat etiam ultra satietatem; et cum jam venter et praecordia ultra modum repleta, satisque refrigerata sunt, vomere debet. Quidam ne vomitum quidem exigunt; sed ipsa aqua frigida tantum, ad satietatem data, pro medicamento utuntur. Ubi utrumlibet factum est, multa veste operiendus est, et collocandus, ut dormiat. Fereque post longam sitim et vigiliam, post multam satietatem, post infractum calorem, plenus somnus venit, per quem ingens sudor effunditur; idque praesentissimum auxilium est: sed in iis tamen, in quibus praeter ardorem, nulli dolores, nullus praecordiorum tumor; nihil prohibens, vel in thorace, vel in pulmone, vel in faucibus; non ulcus, non dejectio, non profluvium alvi fuit. Si quis autem in huiusmodi febre leviter tussit, is neque vehementi siti conflictatur, neque bibere aquam frigidam debet; sed eo modo curandus est, quo in ceteris febribus praecipitur.

^a Notam ad lib. ii. 12. 2. respiciat lector. Omnium enim cremor simili conficitur ratione.

Semiterti-
ana Cleg-
hornii,
p. 143.

VIII. Aut ubi id genus tertianae est, quod ἡμισ-
τερταίων medici appellant, magna cura opus est, ne id
fallat. Habet enim plerumque frequentiores acces-
siones decessionesque, ut aliud morbi genus videri
possit: porrigiturque febris inter horas viginti qua-
tuor, et triginta sex; ut, quod idem est, non idem
esse videatur. Et magnopere necessarium est, neque
dari cibum, nisi in ea remissione, quae vera est; et
ubi ea venit, protinus dari: plurimique sub alter-
utro curantis errore subito moriuntur. Ac, nisi
magnopere aliqua res prohibet, inter initia sanguis
mitti debet; tum dari cibus, qui neque incitet fe-
brem, et tamen longum ejus spatium sustineat.

Lentae
febres.

IX. Nonnunquam etiam lentae febres sine ulla
remissione corpus tenent; ac neque cibo, neque
ulli remedio locus est. In hoc casu medici cura
esse debet, ut morbum mutet: fortasse enim cura-
tioni opportunior fiet. Saepe igitur ex aqua frigida,
cui oleum sit adjectum, corpus ejus pertractandum
est, quoniam interdum sic evenit, ut horror oriatur,
et fiat initium quoddam novi motus; exque eo, cum
magis corpus incaluit, sequatur etiam remissio. In
his frictio quoque ex oleo et sale salubris videtur.
At si diu frigus est, et torpor, et jactatio corporis,
non alienum est, in ipsa febre dare mulsi tres aut
quatuor cyathos, vel cum cibo vinum bene dilutum.
Intenditur enim saepe ex eo febris; et major ortus
calor simul et priora mala tollit, et spem remissionis,
inque ea curationis ostendit. Neque, hercules, ista
curatio nova est, qua nunc quidam traditos sibi ae-
gros, qui sub cautioribus medicis trahebantur, in-
terdum contrariis remediis sanant. Siquidem apud
antiquos quoque ante Herophilum et Erasistratum,
maximeque post Hippocratem fuit Petro quidam,
qui febricitantem hominem ubi acceperat, multis

vestimentis operiebat, ut simul calorem ingentem, sitimque excitaret: deinde, ubi paulum remitti coeperat febris, aquam frigidam potui dabat; ac, si moverat sudorem, explicuisse se aegrum judicabat; si non moverat, plus etiam aquae frigidae ingerebat, et tum vomere cogebat. Si alterutro modo febre liberaverat, protinus suillam assam, et vinum homini dabat: si non liberaverat decoquebat aquam sale adjecto, eamque bibere cogebat, ut movendo ventrem purgaret. Et intra haec omnis ejus medicina erat: eaque non minus grata fuit iis, quos Hippocratis successores non refecerant, quam nunc est iis, quos Herophili vel Erasistrati aemuli diu tractos non expedierunt. Neque ideo tamen non est temeraria ista medicina; quia plures, si protinus a principiis excepit, interimit. Sed cum eadem omnibus convenire non possint, fere, quos ratio non restituit, temeritas adjuvat. Ideoque ejusmodi medici melius alienos aegros, quam suos, nutriunt. Sed est circumspecti quoque hominis, et novare interdum, et augere morbum, et febres accendere; quia curationem, ubi id, quod est, non recipit, potest recipere id, quod futurum est.

X. Considerandum est etiam, febresne solae sint, an alia quoque his mala accedant; id est, num caput Mala in-
super febrī
accedentia. doleat, num lingua aspera, num praecordia intenta sint. Si capitis dolores sunt, rosam cum aceto miscere oportet, et in id ingerere: deinde habere duo pittacia,^a quae frontis latitudinem, longitudinemque aequent; ex his invicem alterum in aceto et rosa habere, alterum in fronte; aut intinctam iisdem lanam succidam imponere. Si acetum offendit, pura

^a *Pittacium*, a πῖττα, pice, vel tabula pice oblita, diminutum est; hinc panniculum piceatum, vel simpliciter panniculum, ut in hoc loco, perinde significat.

Inflamma-
tionis
notae.

rosa utendum est; si rosa ipsa laedit, oleo acerbo. Si ista parum juvant, teri potest vel iris arida, vel nuces amarae, vel quaelibet herba ex refrigerantibus: quorum quidlibet ex aceto impositum, dolorem minuit; sed magis aliud in alio. Juvat etiam panis cum papavere injectus; vel cum rosa, cerussa,^a spumave argenti.^b Olfacere quoque vel serpyllum, vel anethum, non alienum est. At si in praecordiis inflammatio et dolor est, primo superimponenda sunt cataplasmata reprimentia; ne, si calidiora fuerint, plus eo materiae concurrat; deinde, ubi prima inflammatio se remisit, tunc demum ad calida et humida veniendum est; ut ea, quae remanserunt, discutiant. Notae vero inflammationis sunt quatuor, rubor, et tumor, cum calore, et dolore. Quo magis erravit Erasistratus, qui febrem nullam sine hac esse dixit. Ergo si sine inflammatione dolor est, nihil imponendum est: hunc enim statim ipsa febris sol-

^a Cerussae, propter antiquorum inscitiam, non una erat compositio. Saepius quidem ut nostra, carbonas plumbi sincerus fuit, actione aëris, et vaporis acidi acetici, in ramenta vel laminas plumbi, concinnatus. Calore autem solis aestate, furnorum hyeme illi, testante DIOSCORIDE, ad vaporem excitandum utebantur. Sed quando in pastillos, quae forma medicamentorum antiquis gratissima, cerussam fingere volebant, eam aceto prius solutam ad hanc formam in sole indurabant. Pastilli igitur partim ex carbonate, partim ex acetate plumbi constabant. PLIN. xxxiv. 18. VITRUV. vii. 12. DIOSC. v. 57.

^b Lithargyrus est. Vel hodie de hujus medicamenti elementis parum inter chemicos convenit. Antiqui de crudo argenti et plumbi metallo, seu vena, fere ut hodierni, torrendo faciebant. Sed pro vario caloris aërisque gradu adhibito diversum admodum rei colorem ex eodem plumbo, et sub eodem nomine spumae argenti, sibi parabant. Crebriore versura et ventilatione Chrysitin: Argyritin et Molybditin, per leniorem aëris accessum et motum. Nostri quoque lithargyri colores varii; modo flaviores modo fusciores sunt: compositio quidem, secundum optimum auctorem, THOMSON, Chem. i. 427. protoxydum plumbi, *massicot* dictum, cum acidi carbonici iv ad c partibus, habet. Vide PLIN. xxxiii. 6; DIOSC. v. 56. Alii protoxydum vitrificatum putant.

vet. At si neque inflammatio, neque febris, sed tantum praecordiorum dolor est, protinus calidis et siccis fomentis uti licet. Si vero lingua sicca et scabra est, detergenda primum penicillo est ex aqua calida: deinde ungenda mixtis inter se rosa et melle. Mel purgat, rosa reprimit simulque siccescere non sinit. At si scabra non est, sed arida, ubi penicillo deterisa est, ungi rosa debet, cui cerae paulum sit adjectum.

XI. Solet etiam ante febres esse frigus; idque vel molestissimum morbi genus est. Ubi id expectatur, omni potione prohibendus aeger est: haec enim paulo ante data, multum malo adjicit. Item maturius veste multa tegendus est: admovenda partibus iis, pro quibus metuimus, sicca et calida fomenta, sic, ne statim vehementissimi calores incipiant, sed paulatim increscant; perfricandae quoque eae partes manibus unctis ex vetere oleo sunt, eique adjiciendum aliquid ex calefacientibus; contentique medici quidam una frictione, etiam ex quolibet oleo, sunt. In harum febrium remissionibus nonnulli tres aut quatuor sorbitionis cyathos, etiamnum manente febre, dant; deinde, ea bene finita, reficiunt stomachum cibo frigido et levi. Ego tum hoc puto tentandum, cum parum cibus, semel et post febrem datus, prodest. Sed curiose prospiciendum est, ne tempus remissionis decipiat: saepe enim in hoc quoque genere valetudinis jam minui febris videtur, et rursus intenditur. Itaque ei remissioni credendum est, quae etiam immoratur, et jactationem, foetoremque quandam oris, quem ὄζην Graeci vocant, minuit. Illud satis convenit, si quotidie pares accessiones sunt, quotidie parvum cibum dandum: si impares, post graviolem, cibum; post leviolem, aquam mulsam.

Ante fe-
brem quid
agendum.

Horrores
febrium
certarum.

Subexpectatione
balneum et
stimulantia.

XII. Horror autem eas fere febres antecedit, quae certum habent circuitum, et ex toto remittuntur; ideoque tutissimae sunt, maximeque curationes admittunt. Nam ubi incerta tempora sunt, neque alvi ductio, neque balneum, neque vinum, neque medicamentum aliud recte datur. Incertum est enim, quando febris ventura sit: ita fieri potest, ut, si subito venerit, summa in eo perniciēs sit, quod auxilii causa sit inventum. Nihilque aliud fieri potest, quam ut primis diebus bene abstinence aeger; deinde, sub decessu febris ejus, quae gravissima est, cibum sumat. At ubi certus circuitus est, facilius omnia illa tentantur; quia magis proponere nobis et accessionum et decessionum vices possumus. In his autem, cum inveteraverunt, utilis fames non est: primis tantummodo diebus ea pugnandum est; deinde dividenda curatio est, et ante horror, tum febris discutienda. Igitur cum primum aliquis inhorruit, et ex horrore incaluit, dare ei oportet potui tepidam aquam subsalsam, et vomere eum cogere: nam fere talis horror ab iis oritur, quae biliosa in stomacho resederunt. Idem faciendum est, si proximo quoque circuitu aequae accessit: saepe enim sic discutitur. Jamque, quod genus febris sit, scire licet. Itaque sub expectatione proximae accessionis, quae instare tertia potest, deducendus in balneum est; dandaque opera, ut per tempus horroris in solio sit. Si ibi quoque senserit, nihilominus idem sub expectatione quartae accessionis faciat: siquidem eo quoque modo saepe is discutitur. Si ne balneum quidem profuit, ante accessionem allium edat, aut bibat calidam aquam cum pipere; siquidem ea quoque assumpta calorem movent, qui horrorem non admittit. Deinde eodem modo, quo in frigore praeceptum est, antequam inhorrescere possit, operiatur: fomentisque, sed pro-

tinus validioribus, totum corpus circumdare convenit, maximeque involutis extinctis testis et titionibus. Si nihilominus horror perruperit, multo oleo calefacto inter ipsa vestimenta perfundatur, cui aeque ex calefacientibus aliquid sit adjectum; adhibeaturque frictio, quantam is sustinere poterit, maximeque in manibus et pedibus; et spiritum ipse contineat. Neque desistendum est, etiamsi horror est: saepe enim pertinacia juvantis malum corporis vincit. Si quid evomuit, danda aqua tepida, iterumque vomere cogendus est; utendumque eisdem est, donec horror finiatur. Sed praeter haec ducenda alvus est, si tardius horror quiescet: siquidem id quoque exonerato corpore prodest. Ultimaque post haec auxilia sunt, gestatio et frictio. Cibus autem in ejusmodi morbis maxime dandus est, qui mollem alvum praestet; caro glutinosa; vinum, cum dabitur, austerum.

XIII. Haec ad omnes circuitus febrium pertinent: discernendae tamen singulae sunt, sicut rationem habent dissimilem. Si quotidiana est, triduo primo magnopere abstinere oportet; tum cibus altero quoque die uti. Si res inveteraverit, post febrem experiri balneum et vinum; magisque si, horrore sublato, haec superest.

XIV. Si vero tertiana, quae ex toto intermittit, aut quartana est; mediis diebus,^a et ambulationibus uti oportet, aliisque exercitationibus, et unctionibus. Quidam ex antiquioribus medicis Cleophantus, in hoc genere morborum, multo ante accessionem, per caput aegrum multa calida aqua perfundebat, deinde vinum dabat. Quod, quamvis pleraque ejus viri praecepta secutus est Asclepiades, recte tamen praeteriit: est enim anceps. Ipse, si tertiana

Singularum discrimina.

Tertianae initia.

^a Diebus interjectis seu integris. MATTHIAS.

febris est, tertio die post accessionem dicit alvum duci oportere; quinto, post horrorem vomitum elicere; deinde post febrem, sicut illi mos erat, adhuc calidis dare cibum et vinum; sexto die, in lectulo detineri; sic enim fore, ne septimo die febris accedat. Id saepe fieri posse, verisimile est. Tutius tamen est, ut hoc ipso ordine utamur, tria remedia, vomitus, alvi ductionis, vini, per triduum, id est, die tertio, et quinto, et septimo tentare: nec vinum, nisi post accessionem, die septimo bibat. Si vero primis diebus discussus morbus non est, inciditque in vetustatem, quo die febris expectabitur, in lectulo se contineat; post febrem perfricetur; tum, cibo assumpto, bibat aquam; postero die, qui vacat, ab exercitatione unctioneque, aqua tantum contentus, conquiescat. Et id quidem optimum est. Si vero imbecillitas urgebit, et post febrem vinum, et medio die paulum cibi debebit assumere.

Quartana
pertinacior.

Quiete ac
abstinen-
tia;

XV. Eadem in quartana facienda sunt. Sed cum haec tarde admodum finiatur, nisi primis diebus discussa est, diligentius ab initio praecipendum est, quid in ea fieri debeat. Igitur si cui cum horrore febris accessit, eaque desiit, eodem die et postero tertioque continere se debet, et aquam tantummodo calidam primo die post febrem sumere; biduo proximo, quantum fieri potest, ne hanc quidem. Si quarto die cum horrore febris revertitur, vomere, sicut ante praeceptum est; deinde post febrem, modicum cibum sumere, vini quadrantem; postero tertioque die abstinere, aqua tantummodo calida, si sitis est, assumpta. Septimo die balneo frigus praevenire; si febris redierit, ducere alvum; ubi ex eo corpus conquieverit, in unctione vehementer perfricari; eodem modo sumere cibum et vinum; biduo proximo se abstinere, frictione servata. Deci-

mo tertio die rursus balneum experiri ; et, si postea febris accessit, aequè perfricari, vinum copiosius bibere. Ac sic proximum est, ut quies tot dierum, et abstinentia cum ceteris, quae praecipiuntur, febrem tollant. Si vero nihilominus remanet, aliud ^{vel alio curandi genere tollenda.} ex toto sequendum est curationis genus ; idque agendum, ut, quod diu sustinendum est, corpus facile sustineat. Quo minus etiam curatio probari Heraclidis Tarentini debet, qui primis diebus ducendam alvum, deinde abstinendum in septimum diem dixit. Quod, ut sustinere aliquis possit, ^{Ad refectiorem provisionem.} ta-
men, etiam febre liberatus, vix refectioni valebit : adeo, si febris saepius accesserit, concidet. Igitur ^{dum.} si tertio decimo die morbus manebit, balneum neque ante febrem, neque post eam tentandum erit ; nisi interdum jam horrore discusso : horror ipse per ea, quae supra scripta sunt, expugnandus. Deinde post febrem oportebit ungi, et vehementer perfricari ; cibum et validum, et fortiter assumere ; vino uti quantum libebit : postero die, cum satis quieverit, ambulare, exerceri, ungi, perfricari fortiter, cibum capere sine vino : tertio die abstinere. Quo die vero febrem exspectabit, ante surgere, et exerceri, dareque operam, ut in ipsam exercitationem febris tempus incurrat : sic enim saepe illa discutitur. At si in opere occupavit, tum demum se recipere. In ejusmodi valetudine medicamenta sunt, oleum, frictio, exercitatio, cibus, vinum. Si venter adstrictus est, solvendus est. Sed haec facile validiores faciunt : si imbecillitas occupavit, pro exercitatione gestatio est : si ne hanc quidem sustinet, adhibenda tamen frictio est : si haec quoque vehemens onerat, intra quietem et unctionem et cibum sistendum est ; dandaque opera est, ne qua cruditas in quotidianam id malum vertat. Nam quartana

neminem jugulat : sed si ex ea facta quotidiana est, in malis aeger est : quod tamen, nisi culpa vel aegri vel curantis, nunquam fit.

Quartanae
duplicis cu-
ratio.

XVI. At si duae quartanae sunt, neque eae, quas proposui, exercitationes adhiberi possunt ; aut ex toto quiescere opus est, aut, si id difficile est, leniter ambulare ; considerare diligenter involutis pedibus et capite ; quoties febris accessit et desiit, cibum modicum sumere, et vinum ; reliquo tempore, nisi imbecillitas urget, abstinere. At si duae febres paene junguntur, post utramque cibum sumere : deinde vacuo tempore, et moveri aliquid, et post unctionem cibo uti. Cum vero vetus quartana raro, nisi vere, solvatur ; utique eo tempore attendendum est, ne quid fiat, quod valetudinem impediat. Prodestque in vetere quartana, mutare subinde victus genus ; a vino ad aquam, ab aqua ad vinum, a lenibus cibis ad acres, ab acribus ad lenes transire ; esse radicem, deinde vomere ; jureve pulli gallinacei ventrem resolvere ; oleo ad frictiones adjicere calefacientia ; ante accessionem sorbere, vel aceti cyathos duos, vel unum sinapis cum tribus Graeci vini salsi, vel mixta paribus portionibus, et in aqua diluta, piper, castoreum, laser,^a myrrham. Per haec enim similiaque corpus agitandum est, ut moveatur ex eo statu, quo detinetur. Si febris quievit, diu meminisse ejus diei convenit ; eoque vitare frigus, calorem, cruditatem, lassitudinem. Facile enim revertitur, nisi a sano quoque aliquamdiu timetur.

Cochleae
Armoriae vo-
mitus ; ju-
ris pulli
gallinacei
purgatio.

Formae
mutatio.

XVII. At si ex quartana, quotidiana facta est ;

^a Silphium, laserpitium : Lac Cyrenaicum, Opos Cyrenaicos, Cyrenaicum : Maspētum, Magydaris quoque appellatum, prout tota planta, succus ejus concretus, folia, vel radix, usurpentur. Ferulae genus erat assaefoetidae vel galbano subsimilis, Syria, Cyrene, Parthia crescens, hodie incerta. Diosc. iii. 85. THEOPHRASTUS, Hist. Plant. iii. 2. PLIN. xvi. 33. et xxii. 23. alibique. COL. vi. 17. xii. 57.

cum id vitio inciderit, per biduum abstinere oportet, et frictione uti; aquam tantummodo vespere potui dare. Tertio die saepe fit, ne febris accedat: sed sive fuit, sive non fuit, cibus post accessionis tempus est dandus; et si manet, per biduum abstinentia, quanta maxima imperari corpori potest, et frictione quotidie utendum est.

XVIII. Et febrium quidem curatio exposita est. Alii morbi.
 Supersunt vero alii corporis affectus, qui huic superveniunt: ex quibus eos, qui certis partibus assignari non possunt, protinus jungam. Incipiam ab insania, primamque hujus ipsius partem aggregare. Mania.
 diar, quae et acuta, et in febre est: *φρένησιν* Graeci Delirium.
 appellant. Illud ante omnia scire oportet, interdum in accessione aegros desipere, et loqui aliena. Quod non quidem leve est; neque incidere potest, nisi in febre vehementi: non tamen aequè pestiferum est; nam plerumque breve esse consuevit, levatoque accessionis impetu, protinus mens redit. Neque id genus morbi remedium aliud desiderat, quam quod in curanda febre praeceptum est. Phrenesis vero tum demum est, cum continua dementia esse incipit; aut cum aeger, quamvis adhuc sapiat, tamen quasdam vanas imagines accipit: Delirium tremens?
 perfecta est, ubi mens illis imaginibus addicta est. Ejus autem plura genera sunt: siquidem ex phreneticis alii hilares, alii tristes sunt; alii facilius continentur, et intra verba desipiunt, alii consurgunt, et violenter quaedam manu faciunt; atque ex his ipsis, alii nihil nisi impetu peccant, alii etiam artes adhibent, summamque speciem sanitatis in captandis malorum operum occasionibus praebent; sed exitu deprehenduntur. Ex his autem eos, qui intra verba desipiunt, aut leviter etiam manu peccant, onerare asperioribus coërcitionibus super- Coërcitio quando supervacua.

vacuum est: eos vero, qui violentius se gerunt, vincire convenit, ne vel sibi vel alteri noceant. Neque credendum est, si vinctus aliquis, dum levare vinculis cupit, quamvis prudenter et miserabiliter loquitur; quoniam is dolus insanientis est. Fere vero antiqui tales aegros in tenebris habebant; eo quod illis contrarium esset, exterreri, et ad quietem animi tenebras ipsas conferre aliquid judicabant. At Asclepiades, tanquam tenebris ipsis terrentibus, in lumine habendos eos dixit. Neutrum autem perpetuum est: alium enim lux, alium tenebrae magis turbant; reperiunturque, in quibus nullum discrimen deprehendi, vel hoc, vel illo modo possit. Optimum itaque est, utrumque experiri; et habere eum, qui tenebras horret, in luce; eum, qui lucem, in tenebris. At ubi nullum tale discrimen est, aeger, si vires habet, loco lucido; si non habet, obscuro continendus est. Remedia vero adhibere, ubi maxime furor urget, supervacuum est: simul enim febris quoque increscit. Itaque tum nihil nisi continendus aeger est: ubi vero res patitur, festinanter subveniendum est. Asclepiades perinde esse dixit, his sanguinem mitti, ac si trucidentur; rationem hanc secutus, quod neque insania esset, nisi febre intenta; neque sanguis, nisi in remissione ejus, recte mitteretur. Sed ipse in his somnum multa frictione quaesivit; cum et intentio febris somnum impediat, et frictio non nisi in remissione ejus utilis sit. Itaque hoc quoque auxilium debuit praeterire. Quid igitur est? Multa in praecipiti periculo recte fiunt, alias omittenda. Et continua quoque febris habet tempora, quibus, etsi non remittit, non tamen crescit; estque hoc, ut non optimum, sic tamen secundum remediis tempus. Quod si vires aegri patiuntur, sanguis quoque mitti

Asclepiadis
curandi
ratio.

debet. Minus deliberari potest, an alvus ducenda sit. Tum, interposito die, convenit caput ad cutem tondere; deinde aqua fovere, in qua verbenae aliquae decoctae sint ex reprimentibus; aut prius fovere, deinde tondere, et iterum fovere; ac novissime rosa caput naresque implere; offerre etiam naribus rutam, ex aceto contritam; movere sternutamenta medicamentis in id efficacibus. Quae tamen facienda sunt in iis, quibus vires non desunt. Si vero imbecillitas est, rosa tantum caput, adjecto serpyllo, similive aliquo, madefaciendum est. Utiles etiam in quibuscunque viribus herbae duae sunt, solanum et muralis, si simul ex utraque succo expresso caput impletur. Cum se febris remiserit, frictione utendum est; parcius tamen in iis, qui nimis hilares, quam in iis, qui nimis tristes sunt. Adversus omnium autem sic insanientium animos gerere se pro cuiusque natura necessarium est. Quorundam enim vani metus levandi sunt; sicut in homine praedivite famem timente incidit, cui subinde falsae hereditates nuntiabantur: quorundam audacia coercenda est; sicut in iis fit, in quibus continendis plagae quoque adhi- Plagae. bentur: quorundam etiam intempestivus risus objurgatione et minis finiendus: quorundam discutientiae tristes cogitationes; ad quod symphoniae, et Musica. cymbala, strepitusque proficiunt. Saepius tamen assentiendum, quam repugnandum est; paulatimque, et non evidenter, ab iis, quae stulte dicuntur, ad meliora mens adducenda. Interdum etiam elicienda ipsius intentio; ut fit in hominibus studiosis literarum, quibus liber legitur, aut recte, si delectantur, aut perperam, si id ipsum eos offendit: emendando enim convertere animum incipiunt. Quin etiam recitare, si qua meminerunt, cogendi sunt. Ad cibum quoque quosdam non desiderantes redux-

erunt ii, qui inter epulantes eos collocarunt. Omnibus vero sic affectis somnus et difficilis, et praecipue necessarius est: sub hoc enim plerique sanescunt. Prodest ad id, atque etiam ad mentem ipsam componendam, crocinum unguentum^a cum irino in caput datum. Si nihilominus vigilant, quidam somnum moliantur potui dando aquam, in qua papaver, aut hyoscyamus decocta sit: alii mandragorae^b mala pulvino subjiciunt: alii vel amomum, vel sycamini lacrimam fronti inducunt. Hoc nomen apud medicos reperio: sed cum Graeci morum *συζάμνον* appellant, mori nulla lacrima est. Sic vero significatur lacrima arboris in Aegypto nascentis, quam ibi *μοροσύκον*^c appellant. Plurimi decoctis papaveris corticibus, ex ea aqua spongia os et caput subinde foveant. Asclepiades ea supervacua esse dixit: quoniam in lethargum saepe converterent. Praecepit autem, ut primo die, a cibo, potione, somno abstineretur; vespere ei daretur potui aqua; tum frictio admoveretur lenis, ut ne manum quidem, qui perfricaret, vehementer imprimeret; postero deinde die, iisdem omnibus factis, vespere ei daretur sorbitio et aqua, rursusque frictio adhiberetur: per hanc enim nos consecuturos, ut somnus accedat. Id interdum fit, et quidem adeo, ut, illo confitente, nimia frictio etiam lethargi periculum afferat. Sed si sic somnus non accessit, tum demum illis medicamentis arcesendus est: habita scilicet eadem moderatione, quae hic quoque necessaria est, ne, quem obdormire volumus, excitare postea non possimus. Confert etiam

^a Fiebat ex oleo, prius calamo et myrrha, demum cardamomo, imbuto: in eo quinque dies macerabatur crocus; et oleum sic trans cribrum missum et myrrhae pulvere commixtum, unguentum crocinum erat Diosc. i. 53, 55.

^b Atropae Mandragorae, L.

^c Ficus Sycamorus L. est.

aliquid ad somnum silanus juxta cadens ; vel gestatio post cibum, et noctu ; maximeque suspensi lecti motus. Neque alienum est, si neque sanguis ante missus est, neque mens constat, neque somnus accedit, occipitio inciso cucurbitulam admovere ; quae quia levat morbum, potest etiam somnum facere. Moderatio autem in cibo quoque adhibenda est : nam neque implendus aeger est, ne insaniat ; neque jejuno utique vexandus, ne imbecillitate in cardiacum incidat. Opus est cibo infirmo, maximeque sorbitione, potione aquae mulsae, cujus ternos cyathos bis hieme, quater aestate dedisse satis est.

Alterum insaniae genus est, quod spatium longius ^{Melancholia.} recipit ; quia fere sine febre incipit, leves deinde febriculas excitat. Consistit in tristitia, quam videtur bilis atra contrahere. In hac utilis detractio sanguinis est : si quid hanc prohibet, prima est abstinentia : secunda, per album veratrum vomitumque purgatio. Post utrumlibet, adhibenda bis die frictio est ; si magis valet, frequens etiam exercitatio ; in jejuno vomitus : cibus, sine vino, dandus ex media materia est. Quam quoties posuero, scire licet, etiam ex infirmissima dari posse ; dum ne ea sola quis utatur : valentissima tantummodo esse removenda. Praeter haec, servanda alvus est quam tennerrima ; removendi terrores, et potius bona spes afferenda ; quaerenda delectatio ex fabulis ludisque, quibus maxime capi sanus assueverat ; laudanda, si qua sunt, ipsius opera, et ante oculos ejus ponenda ; leviter objurganda vana tristitia ; subinde admonendus, in iis ipsis rebus, quae sollicitant, cur non potius laetitiae, quam sollicitudinis causa sit. Si febris quoque accessit, sicut aliae febres curanda est.

Tertium genus insaniae est ex his longissimum ; ^{Tertium insaniae genus.} adeo ut vitam ipsam non impediat : quod robusti

Delirium
tremens?
Spectro-
mania.

corporis esse consuevit. Hujus autem ipsius species duae sunt.^a Nam quidam imaginibus, non mente falluntur; quales insanientem Ajacem vel Orestem percepisse poëtae ferunt: quidam animo desipiunt. Si imagines fallunt, ante omnia videndum est, tristes an hilares sint. In tristitia, nigrum veratrum dejectionis causa; in hilaritate, album, ad vomitum excitandum, dari debet: idque, si in potione non accipit, pani adjiciendum est, quo facilius fallat. Nam si bene se purgaverit, ex magna parte morbum levabit. Ergo etiam si semel datum veratrum parum profecerit, interposito tempore iterum dari debet. Neque ignorare oportet, leviolem esse morbum cum risu, quam serio insanientium. Illud quoque perpetuum est in omnibus morbis, ubi ab inferiore parte purgandus aliquis est, ventrem ejus ante solvendum esse; ubi a superiore, comprimendum. Si vero consilium insanientem fallit, tormentis quibusdam optime curatur. Ubi perperam aliquid dixit, aut fecit; fame, vinculis, plagis coërcendus est. Cogendus est et attendere, et ediscere aliquid, et meminisse: sic enim fiet ut paulatim metu cogatur considerare, quid faciat. Subito etiam terreri, et expavescere in hoc morbo prodest; et fere quidquid animum vehementer perturbat. Potest enim quaedam fieri mutatio, cum ab eo statu mens, in quo fuerat, abducta est. Interest etiam, is ipse sine causa subinde rideat, an moestus demissusque sit: nam demens hilaritas terroribus iis, de quibus supra dixi, melius curatur: si nimia tristitia est, prodest lenis, sed multa bis die frictio; item per caput aqua frigida infusa, demissumque corpus in aquam et oleum. Illa communia sunt: insani-

Insanus
quid ut
ediscat co-
gendus.

^a Varias insaniae species fuse ac eleganter finit CICERO, Tuscul. Quaest. iii. 5. passim.

entes vehementer exerceri debere; multa frictione uti; neque pinguem carnem, neque vinum assumere; cibis uti post purgationem, ex media materia, quam levissimis; non oportere esse vel solos, vel inter ignotos, vel inter eos, quos aut contemnant, aut negligant; mutare debere regiones, et si mens redit, annua peregrinatione esse jactandos.

Raro, sed aliquando tamen, ex metu delirium Delirium. nascitur. Quod genus insanientium, specie simile, similique victus genere curandum est: praeterquam quod in hoc insaniae genere solo recte vinum datur.

XIX. His morbis praecipue contrarium est id De morbo
cardiaco.
Mania saepe
ad dys-
pepsiam
transit. genus, quod *καρδιακὸν* a Graecis nominatur; quamvis saepe ad eum phrenetici transeunt: siquidem mens in illis labat, in hoc constat. Id autem nihil aliud est, quam nimia imbecillitas corporis, quod, stomacho languente, immodico sudore digeritur. Licetque protinus scire id esse, ubi venarum exigui imbecillique pulsus sunt; sudor autem supra consuetudinem, et modo, et tempore, ex toto thorace, et cervicibus, atque etiam capite prorumpit, pedibus tantummodo et cruribus siccioribus, atque frigentibus. Acutique morbi genus est. Curatio. Curatio prima est, supra praecordia imponere, quae reprimant, cataplasmata: secunda, sudorem prohibere. Id praestat acerbum oleum, vel rosa, vel melinum, aut myrteum: quorum aliquo corpus leniter perungendum, ceratumque ex aliquo horum tum imponendum est. Si sudor vincit, delinendus homo est vel gypso, vel argenti spuma, vel Cimolia creta, vel etiam subinde horum pulvere respergendus. Idem praestat pulvis ex contritis aridi myrti vel rubi foliis, aut ex austri et boni vini arida faece: pluraque similia sunt, quae si desunt, satis utilis est quilibet ex via pulvis injectus. Super haec vero, quo minus corpus insu-

Vestis le-
vis.

Corrobo-
randi ratio.

Vini in die
ad libras
duas conce-
dendum.

det, levi veste debet esse contectus, loco non calido, fenestris patentibus, sic, ut perflatus quoque aliquis accedat. Tertium auxilium est, imbecillitati jacentis cibo vinoque succurrere. Cibus non multus quidem, sed saepe tamen nocte ac die dandus est, ut nutriat, neque oneret. Is esse debet ex infirmissima materia, et stomacho aptus. Nisi si necesse est, ad vinum festinare non oportet: si verendum est, ne deficiat, tum et intrita ex hoc, et hoc ipsum austerum quidem, sed tamen tenue, meraculum, egelidum subinde et liberaliter dandum est; adjecta polenta,^a si modo is aeger parum cibi assumit: idque vinum esse debet, neque nullarum virium, neque ingentium; recteque tota die ac nocte, vel tres heminas aeger bibit; si vastius corpus est, plus etiam. Si cibum non accipit, perunctum ante perfundere aqua frigida convenit, et tum dare. Quod si stomachus resolutus parum continet, et ante cibum, et post eum sponte vomere oportet; rursusque post vomitum cibum sumere. Si ne id quidem manserit, sorbere vini cyathum, interpositaque hora sumere alterum. Si id quoque stomachus reddiderit, totum corpus bulbis contritis superillinendum est; qui, ubi inaruerunt, efficiunt, ut vinum in stomacho contineatur, exque eo toti corpori calor, venisque vis redeat. Ultimum auxilium est, in alvum ptisanæ vel alicæ cremorem ex inferioribus partibus indere: siquidem id quoque vires tuetur. Neque alienum est, naribus quoque aestuantis admove, quod reficiat; id est, rosam et vinum: et si qua in extremis partibus frigent, unctis et calidis manibus fovere. Per quæ si consequi potuimus, ut et sudoris impetus minuatur, et vita prorogetur,

^a "Farinae hordeaceae substantia, cum lini et coriandri seminibus in pulverem subtilem contrita." VERG. NECHON DIOS. II. 78. PLIN. XVIII. 7. 11.

incipit jam tempus ipsum esse praesidio. Ubi in tuto esse videtur, verendum tamen est, ne in eandem imbecillitatem cito recidat: itaque, vino tantum remoto, quotidie validiorem cibum debet assumere, donec satis virium corpori redeat.

XX. Alter quoque morbus est, aliter phrenetico Lethargus. contrarius. In eo difficilius somnus, prompta ad omnem audaciam mens est: in hoc marcor et inexpugnabilis paene dormiendi necessitas. *Λήθαργον* Graeci nominant. Atque id quoque genus acutum est, et nisi succurritur, celeriter jugulat. Hos aegros quidam subinde excitare nituntur, admotis iis, per quae sternutamenta evocantur, et iis, quae odore foedo movent; qualis est pix cruda, lana succida, piper, veratrum, castoreum, acetum, allium, cepa. Juxta etiam galbanum incendunt, aut pilos, aut cornu cervinum: si id non est, quodlibet aliud. Haec enim cum comburuntur, odorem foedum movent. Tharrias vero quidam, accessionis id malum esse dixit, levarique, cum ea decessit: itaque eos, qui subinde excitant, sine usu male habere. Interest autem, in decessione expergiscatur aeger, an, cum febris non levetur, aut levata quoque ea somnus urgeat. Nam si expergiscitur, adhibere ei, ut sopito, supervacuum est: neque enim vigilando melior fit; sed per se, si melior est, vigilat. Si vero continens Quando frigida excitandus aeger. ei somnus est, utique excitandus est; sed iis temporibus, quibus febris levissima est, ut et excernat aliquid, et sumat. Excitat autem validissime repente aqua frigida infusa. Post remissionem itaque, perunctum oleo multo corpus, tribus aut quatuor amphoris totum per caput perfundendum est. Sed hoc utemur, si aequalis aegro spiritus erit, si mollia praecordia: sin aliter haec erunt, ea potiora, quae supra comprehensa sunt. Et, quod ad somnum

quidem pertinet, commodissima haec ratio est. Medendi autem causa, caput radendum; deinde posca fovendum est, in qua laurus, aut ruta decocta sit: altero die imponendum castoreum, aut ruta ex aceto contrita, aut lauri baccae, aut hederæ cum rosa et aceto. Praecipueque proficit, et ad excitandum hominem, naribus admotum, et ad morbum ipsum depellendum, capiti frontive impositum sinapi. Gestatio etiam in hoc morbo prodest; maximeque opportune cibus datus, id est, in remissione, quanta maxima inveniri poterit. Aptissima autem sorbitio est, donec morbus decrescere incipiat: sic, ut si quotidie gravis accessio est, haec quotidie datur; si alternis, post graviolem, sorbitio, post leviolem, mulsa aqua. Vinum quoque cum tempestivo cibo datum non mediocriter adjuvat. Quod si post longas febres ejusmodi torpor accessit, cetera eadem servanda sunt: ante accessionem autem, tribus quatuorve horis, castoreum, si venter adstrictus est, mixtum cum scammonia; si non est, per se ipsum cum aqua dandum est. Si praecordia mollia sunt, cibus utendum est plenioribus; si dura, in iisdem sorbitionibus subsistendum; imponendumque praecordiis, quod simul et reprimat et emolliat.

Torpor post
febres.

Hydrops.

XXI. Sed hic quidem acutus est morbus. Longus vero fieri potest eorum, quos aqua inter cutem male habet; nisi primis diebus discussus est: ὕδρωπα Graeci vocant. Atque ejus tres species sunt. Nam modo, ventre vehementer intento, creber intus ex motu spiritus sonus est: modo corpus inaequale est, tumoribus aliter aliterque per totum id orientibus: modo intus in uterum aqua contrahitur, et modo corpore ita movetur, ut impetus ejus conspici possit. Primum τυμπανίτην: secundum, λευκοφλεγματίαν, vel ὑπὸ σάρκα: tertium, ἀσκίτην

Graeci nominarunt. Communis tamen omnium est humoris nimia abundantia; ob quam ne ulcera quidem in his aegris facile sanescunt. Saepe vero hoc malum per se incipit; saepe alteri vetusto morbo, maximeque quartanae, supervenit. Facilius in servis, quam in liberis tollitur: quia, cum desideret famem, sitim, mille alia taedia, longamque patientiam, promptius iis succurritur, qui facile coguntur, quam quibus inutilis libertas est. Sed ne ii quidem, qui sub alio sunt, si ex toto sibi temperare non possunt, ad salutem perducuntur. Ideoque non ignobilis medicus, Chrysippi discipulus, apud Antigonom regem, amicum quendam ejus, notae intemperantiae, mediocriter eo morbo implicitum, negavit posse sanari. Cumque alter medicus Epirotes Philippus se sanaturum polliceretur; respondit, illum ad morbum aegri respicere; se, ad animum. Neque eum res fefellit. Ille enim cum summa diligentia non medici tantummodo, sed etiam regis custodiretur, tamen malagmata^a sua devorando, bibendoque suam urinam, in exitium sese praecipitavit. Inter initia tamen, non difficillima curatio est, si imperata sunt corpori quies, sitis, inedia: at si malum inveteravit, non nisi magna mole discutitur. Metrodorum tamen, Epicuri discipulum, ferunt, cum hoc morbo tentaretur, neque aequo animo necessariam sitim sustineret, ubi diu abstinuerat, bibere solitum, deinde evomere. Quod si redditur, quidquid receptum est, multum taedio demit; si a stomacho retentum est, morbum auget: ideoque in quolibet tentandum non est. Sed si febris quoque est, haec in primis submovenda est per eas rationes, per quas huic succurri posse propositum est: si sine

Hydropici
vix liberantur.

^a Emplastri genus mollius, et minus laboriose contritum, quam alia emplastra. Maxime "ex odoribus eorumque surculis" constabat. CELS. v. 17.

febre aeger est, tum demum ad ea veniendum est, quae ipsi morbo mederi solent. Atque hic quoque quaecunque species est, si nondum nimis occupavit, iisdem auxiliis opus est; multum ambulandum, currendum aliquid est: superiores maxime partes sic perfricandae, ut spiritum ipse contineat; evocandus est sudor, non per exercitationem tantum, sed etiam in arena calida, vel laconico, vel clibano, similibusque aliis; maximeque utiles naturales, et siccae sudationes sunt, quales super Baias in myrtetis habemus. Balneum, atque omnis humor alienus

Catapotia.

est. Jejuno recte catapotia^a dantur, facta ex absinthii duabus, myrrhae tertia parte. Cibus esse debet ex media quidem materia, sed tamen generis durioris: potio non ultra danda est, quam ut vitam sustineat; optimaque est, quae urinam movet. Sed id ipsum tamen moliri cibo, quam medicamento melius est. Si tamen res coget, ex iis aliquid, quae id praestant, erit decoquendum, eaque aqua potui danda. Videntur autem hanc facultatem habere

Diuretica.

iris, nardum, crocum, cinnamum, amomum, casia, myrrha, balsamum, galbanum, ladanum,^b oenanthe, panaces, cardamomum, hebenus, cupressi semen, uva taminia, σταφίδα ἀγρία Graeci nominant, abrotonum, rosae folia, acorum, amarae nuces, tragoriganum, styrax, costum, junci quadrati et rotundi semen; illum κύπριον, hunc σχοῖνον Graeci vocant: quae quoties posuero, non quae hic nascuntur, sed, quae inter aromata afferuntur, significabo.^c Primo tamen, quae levissima ex his sunt, id est, rosae folia, vel nardi spica, tentanda sunt. Vinum quoque

^a "Ea quae, digitis, ori et faucibus admota, integra, et qualia praeparata a medico sunt, in stomachum transmittuntur: id enim καταπόσις Graecis est." MAR. VERG. ad Diosc. i. 86.

^b Cistus creticus L. PLIN. xii. 17; xxvi. 8.

^c De his omnibus, inter medicamentorum classes, sigillatim agendum erit; in libro v.

utile est austerum, sed quam tenuissimum. Commodum est etiam, lino quotidie ventrem metiri, et, qua comprehendit alvum, notam imponere; posteroque die videre, plenius corpus sit, an extenuetur: id enim, quod extenuatur, medicinam sentit. Neque alienum est, metiri et potionem ejus et urinam: nam si plus humoris excernitur, quam assumitur, ita demum secundae valetudinis spes est. Asclepiades in eo, qui ex quartana in hydropa deciderat, se abstinencia bidui, et frictione usum; tertio die, jam et febre et aqua liberato, cibum et vinum dedisse, memoriae prodidit.

Hactenus communiter de omni specie praecipi potest: si vehementius malum est, diducenda ratio curandi est. Ergo si inflatio, et ex ea dolor creber est, utilis quotidianus, aut altero quoque die post cibum, vomitus est: fomentis siccis calidisque utendum est. Si per haec dolor non finitur, necessariae sunt sine ferro cucurbitulae: si ne per has quidem tormentum tollitur, incidenda cutis est, et tum his utendum. Ultimum auxilium est, si cucurbitulae nihil profuerunt, per alvum infundere copiosam aquam calidam, eamque recipere. Quin etiam quotidie ter quaterve opus est uti frictione vehementi, cum oleo et quibusdam calefacientibus: sed in hac frictione a ventre abstinendum est. Imponendum vero in eum crebrius sinapi, donec cutem erodat; ferramentisque candentibus pluribus locis venter exulcerandus est, et servanda ulcera diutius. Utiliter etiam scilla cocta delingitur. Sed diu post has inflationes abstinendum est ab omnibus inflantibus.

At si id vitium est, cui λευκοφλεγματία nomen est, eas partes, quae tument, subjicere soli oportet; sed non nimium, ne febriculam incendat: si is vehementior est, caput velandum est: utendumque fric-

De Tympanite.

ca.

De Anasar-

tionem, madefactis tantum manibus aqua, cui sal et nitrum et olei paulum sit adjectum ; sic, ut aut pueriles aut muliebres manus adhibeantur, quo mollior earum tactus sit : idque si vires patiuntur, ante meridiem, tota hora ; post meridiem, semihora fieri oportet. Utilia etiam sunt cataplasmata, quae reprimunt ; maximeque si corpora teneriora sunt. Incidendum quoque est super talum, quatuor fere digitis, ex parte interiore, qua per aliquot dies frequens humor feratur ; atque ipsos tumores incidere altis plagis oportet : concutiendumque multa gestatione corpus est : atque, ubi inductae vulneribus cicatrices sunt, adjiciendum et exercitationibus et cibis, donec corpus ad pristinum habitum revertatur. Cibus valens esse debet, et glutinosus, maximeque caro : vinum, si per stomachum licet, dulcius ; sed ita, ut invicem biduo triduoque, modo aqua, modo id bibatur. Prodest etiam lactucae marinae, quae grandis juxta mare nascitur, semen, cum aqua potui datum. Si valens est, qui id accipit, et scilla cocta, sicut supra dixi, delingitur. Auctoresque multi sunt, inflatis vesicis pulsandos tumores esse.

Ascites.

Si vero id morbi genus est, quo in uterum multa aqua contrahitur, ambulare, sed magis modice oportet ; malagma, quod digerat, impositum habere ; idque ipsum superimposito triplici panno, fascia, non nimium tamen vehementer, adstringere : quod a Tharria profectum, servatum esse a pluribus video. Si jecur, aut lienem affectum esse, manifestum est, ficum pinguem contusam, adjecto melle, superponere. Si per talia auxilia venter non siccatur, sed humor nihilominus abundat, celeriori via succurrere, ut is per ventrem ipsum emittatur. Neque ignoro, Erasistrato displicuisse hanc curandi viam : morbum enim hunc jocinoris putavit : ita illud esse sanan-

Aqua manu
emolienda.

dum ; frustra que aquam emitti, quae, vitiato illo, subinde nascatur. Sed primum, non hujus visceris unius hoc vitium est : nam et liene affecto, et in totius corporis malo habitu fit. Deinde, ut inde coeperit, tamen aqua nisi emittitur, quae contra naturam ibi substitit, et jocinori, et ceteris interioribus partibus nocet. Convenitque, corpus nihilominus esse curandum. Neque enim sanat emissus humor, sed medicinae locum facit, quam intus inclusus impedit. Ac ne illud quidem in controversiam venit, quin non omnes in hoc morbo sic curari possint ; sed juvenes robusti, qui vel ex toto carent febre, vel certe satis liberales intermissiones habent. Nam quorum stomachus corruptus est, quive ex atra bile huc deciderunt, quive malum corporis habitum habent, idonei huic curationi non sunt. Cibus autem, quo die primum humor emissus est, supervacuum est, nisi si vires desunt : insequentibus diebus, et is, et vinum meracius quidem, sed non ita multum dari debet, paulatimque evocandus aeger est ad exercitationes, frictiones, solem, sudationes, fatigationes, et idoneos cibos, donec ex toto convalescat. Balneum rarum res amat ; frequentiore in jejuno vomitum. Si aestas est, in mari natare commodum est. Ubi convaluit aliquis, diu tamen alienus ei veneris usus est.

XXII. Diutius saepe et periculosius tabes eos ^{Tabis genera.} male habet, quos invasit. Atque hujus quoque plures species sunt. Una est, qua corpus non alitur, et naturaliter semper aliquibus decedentibus, nullis vero in eorum locum subeuntibus, summa macies oritur ; et, nisi occurritur, tollit. Ἀργοφίαν hanc Graeci vocant. Ea duabus fere de causis incidere consuevit. Aut enim nimio timore aliquis minus, aut aviditate nimia plus, quam debet, assumit : ita

vel, quod deest, infirmat ; vel, quod superat, corrumpitur. Altera species est, quam Graeci *καρχήσιαν* appellant : ubi malus corporis habitus est ; ideoque omnia alimenta corrumpuntur. Quod fere fit, cum longo morbo vitiata corpora, etiamsi illo vacant, refectionem tamen non accipiunt ; aut cum malis medicamentis corpus affectum est ; aut cum diu necessaria defuerunt ; aut cum inusitados et inutiles cibos aliquis assumit, aliquidve simile incidit. Huic, praeter tabem, illud quoque nonnunquam accidere solet, ut per assiduas pustulas, aut ulcera, summa cutis exasperetur, vel aliquae corporis partes intumescant. Tertia est, longeque periculosissima species, quam Graeci *φθίσην* nominarunt. Oritur fere a capite ; inde in pulmonem destillat ; huic exulceratio accedit ; ex hac febricula levis fit, quae etiam, cum quievit, tamen repetit ; frequens tussis est ; pus exscreatur ; interdum cruentum aliquid. Quidquid exscreatum est, si in ignem impositum est, mali odoris est : itaque, qui de morbo dubitant, hac nota utuntur.

Phthisis.

Atrophia.

Cum haec genera tabis sint, animadvertere primum oportet, quid sit, in quo laboretur. Deinde, si tantum non ali corpus apparet, causam ejus attendere ; et si cibi minus aliquis, quam debet, assumit, adjicere, sed paulatim ; ne si corpus insuetum subita multitudine oneraverit, concoctionem impediat. Si vero plus justo quis assumere solitus est, abstinere uno die ; deinde ab exiguo cibo incipere ; quotidie adjicere, donec ad justum modum perveniat. Praeter haec convenit ambulare locis quam minime frigidis, sole vitato ; per manus quoque exerceri : si infirmior est, gestari, ungi, perfricari, si potest, maxime per se ipsum, saepius eodem die, et ante cibum, et post eum, sic, ut interdum

Curatio.

oleo quaedam adjiciantur calefacientia, donec insudet. Prodestque jejunoprehendere per multas partes cutem, et attrahere, ut relaxetur; aut, imposita resina et abducta, subinde idem facere. Utile est etiam interdum balneum, sed post cibum exiguum. Atque in ipso solio recte cibi aliquid assumitur; aut, si sine hoc frictio fuit, post eam protinus. Cibi vero esse debent ex iis, qui facile concoquuntur, qui maxime alunt. Ergo vini quoque, sed austeri, necessarius usus est. Movenda urina.

At si malus corporis habitus est, primum abstinendum est: deinde alvus ducenda; tum paulatim cibi dandi, adjectis exercitationibus, unctionibus, frictionibus. Utilius his frequens balneum est, sed jejunis; etiam usque sudorem. Cibus vero opus est copiosis, variis, boni succi, quique etiam minus facile corrumpantur, vino austero. Si nihil reliqua proficiunt, sanguis mittendus est; sed paulatim, quotidieque pluribus diebus, cum eo, ut cetera quoque eodem modo serventur.

Quod si mali plus est, et vera phthisis est, inter Phthisis. initia protinus occurrere necessarium est: neque enim facile is morbus, cum inveteraverit, evincitur. Opus est, si vires patiuntur, longa navigatione, coeli mutatione, sic ut densius quam id est, ex quo discedit aeger, petatur: ideoque aptissime Alexandriam ex Italia itur. Fereque id posse inter principia corpus pati debet, cum hic morbus aetate firmissima maxime oriatur, id est, ab anno duodevicesimo ad annum quintum et tricesimum. Si id imbecillitas non sinit, nave tamen non longe gestari commodissimum est: si navigationem aliqua res prohibet, lectica, vel alio modo corpus movendum est. Tum Victus moderatio. a negotiis abstinendum est, omnibusque rebus, quae sollicitare animum possunt; somno indulgendum;

cavendae destillationes, ne, si quid cura levarit, exasperent; et ob id vitanda cruditas, simulque et sol et frigus; os obtegendum, fauces velandae, tussicula suis remediis finienda: et, quamdiu quidem febricula incursat, huic interdum abstinencia, interdum etiam tempestivis cibis medendum; eoque tempore bibenda aqua. Lac quoque, quod in capitis doloribus, et in acutis febribus, et per eas facta nimia siti, ac, sive praecordia tument, sive biliosa urina est, sive sanguis fluxit, pro veneno est; in phthisi tamen, sicut in omnibus longis difficilibusque febriculis, recte dari potest. Quod si febris aut nondum incursat, aut jam remisit, decurrendum est ad modicas exercitationes, maximeque ambulationes; item lenes frictiones. Balneum alienum est. Cibus esse debet primo acer, ut allium, porrum, idque ipsum ex aceto, vel ex eodem intubus, ocimum, lactuca: deinde lenis, ut sorbitio ex ptisana, vel ex alica, vel ex amylo, lacte adjecto. Idem oryza quoque, et, si nihil aliud est, far praestat. Tum invicem modo his cibis, modo illis utendum est; adjiciendaque quaedam ex media materia, praecipueque vel ex prima cerebellum,^a vel pisciculus, et his similia. Farina etiam cum sevo ovillo caprinove mixta, deinde incocta, pro medicamento est. Vinum assumi debet leve, austerum. Hactenus non magna mole pugnatur: si vehementior noxa est, ac neque febricula, neque tussis quiescit, tenuarique corpus apparet, validioribus auxiliis opus est. Exulcerandum est ferro candenti, uno loco sub mento, altero in gutture, duobus ad mammam utramque;

Ferrum
candens.

^a Lege, *vel ex aprugna cerebellum*. Significat enim CELSUS mediam materiam quidem utendam esse: sed hujus etiam fortissimam varietatem, scilicet carnis aprugnae cerebellum, per intermissionem tuto assumi posse. Cod. Med. I. et II. habent *ex pruna*; Med. III. IV. VI. et Vat. VII. *ex apruna*.

item sub imis ossibus scapularum, quas ὠμοπλάτας Graeci vocant, sic, ne sanescere ulcera sinamus, nisi tussi finita: cui per se quoque medendum esse, manifestum est. Tunc ter quaterve die vehementer extremae partes perfricandae, thorax levi manu pertractandus, post cibum intermittenda hora, et perfricanda crura, brachiaque: interpositis denis diebus, demittendus est aeger in solium, in quo sit aqua calida et oleum: ceteris diebus bibenda aqua; tum vinum, si tussis non est, potui frigidum dandum; si est, egelidum. Utile est etiam in remissionibus quotidie cibos dari: frictiones gestationesque similiter adhiberi: eadem acria quarto, aut quinto die sumere: interdum herbam sanguinalem ex aceto, vel plantaginem esse. Medicamentum est etiam vel plantaginis succus per se, vel marrubii cum melle incoctus; ita ut illius cyathus sorbeatur, hujus cochleare plenum paulatim delingatur; vel inter se mixta, et incocta resinae terebinthinae pars dimidia, butyri et mellis pars altera. Praecipua tamen ex his omnibus sunt victus, vehiculum, et navis, et sorbitio. Alvus cita utique vitanda est. Vomitus in hoc morbo frequens, perniciosus est, maximeque sanguinis. Qui meliusculus esse coepit, adjicere debet exercitationes, frictiones, cibos: deinde ipse se, suppresso spiritu, perfricare; diu abstinere a vino, balneo, venere.

XXIII. Inter notissimos morbos est etiam is, qui ^{Epilepsia.} comitialis, vel major nominatur. Homo subito concidit; ex ore spumae moventur; deinde interposito tempore ad se redit, et per se ipse consurgit. Id genus saepius viros, quam feminas, occupat. Ac solet quidem etiam longum esse, usque ad mortis diem, et vitae non periculosum; interdum tamen cum recens est, hominem consumit: et saepe eum,

si remedia non sustulerunt, in pueris veneris, in puellis menstruorum initium tollit. Modo cum distentione nervorum prolabitur aliquis, modo sine illa. Quidam hoc quoque iisdem, quibus lethargicos, excitare conantur: quod admodum supervacuum est; et quia ne lethargicus quidem his sanatur; et quia, cum possit ille nunquam expergisci, atque ita fame interire, hic ad se utique revertitur. Ubi concidit aliquis, si nulla nervorum distentio accessit, utique sanguis mitti debet: si accessit, non utique mittendus est, nisi alia quoque hortantur. Necessarium autem est, ducere alvum, vel nigro veratro purgare, vel utrumque facere, si vires patiuntur: tunc caput tondere, oleoque et aceto perungere; cibum post diem tertium, simul transiit hora, qua concidit, dare. Neque sorbitiones autem his, alique molles et faciles cibi, neque caro, minimeque suilla convenit; sed mediae materiae: nam et viribus opus est, et cruditates cavendae sunt. Cum quibus fugere oportet solem, balneum, ignem, omniaque calefacientia; item frigus, vinum, venenum, loci praecipitis conspectum, omniumque terrentium, vomitum, lassitudinem, sollicitudines, negotia omnia. Ubi tertio die cibus datus est, intermittere quartum, et invicem alterum quemque, eadem hora cibi servata, donec quatuordecim dies transeant. Quos ubi morbus excessit, acuti vim deposuit: ac, si manet, curandus jam ut longus est. Quod si, non quo die primum id incidit, medicus accessit, sed is, qui cadere consuevit, ei traditus est; protinus eo genere victus habito, qui supra comprehensus est, exspectandus est dies, quo prolatur; utendumque tum vel sanguinis missione, vel ductione alvi, vel nigro veratro, sicut praeceptum est: insequentibus deinde diebus, per eos cibos,

Sanguinis
missio.

Purgantia.

Stimulan-
tia fugi-
enda.

quos proposui, vitatis omnibus, quae cavenda dixi, nutriendus est. Si per haec morbus finitus non fuerit, confugiendum erit ad album veratrum; ac ter quoque aut quater eo utendum, non ita multis interpositis diebus; sic tamen, ne iterum unquam sumat, nisi conciderit. Mediis autem diebus vires ejus erunt nutriendae; quibusdam praeter ea, quae supra scripta sunt, adjectis. Ubi mane experrectus est, corpus ejus leniter ex oleo vetere, cum capite Exercitatio et frictio. excepto ventre, permulceatur: tum ambulatione quam maxime longa et recta utatur: post ambulationem loco tepido vehementer et diu, ac non minus ducenties, nisi infirmus erit, perfricetur: deinde per caput multa aqua frigida perfundatur; paulum cibi assumat; conquiescat: rursus ante noctem ambulatione utatur: iterum vehementer perfricetur, sic ut neque venter, neque caput contingatur: post haec coenet; interpositisque tribus aut quatuor diebus, uno aut altero acria assumat. Si ne per haec quidem fuerit liberatus, caput radat: ungatur oleo vetere, adjecto aceto et nitro; perfundatur aqua salsa; bibat jejunos ex aqua castoreum; nulla aqua, nisi decocta, potionis causa utatur. Quidam jugulati gladiatoris calido sanguine epoto tali morbo se liberarunt: apud quos miserum auxilium tolerabile miserius malum fecit. Quod ad medicum vero pertinet, ultimum est, juxta talum, ex utroque crure paulum sanguinis mittere; occipitium incidere, et cucurbitulas admoveere; ferro candenti in occipitio quoque et infra, qua summa vertebra cum capite committitur, adurere duobus locis, ut per ea perniciosus humor evadat. Quibus si finitum malum non fuerit, prope est, ut perpetuum sit. Ad levandum id, tantummodo utendum erit exercitatione multa, frictione, cibisque iis, qui supra comprehensi

sunt: praecipueque vitanda omnia, quae ne fierent, excepimus.

Icterus.

XXIV. Aequè notus est morbus, quem interdum arquatum, interdum regium nominant. Quem Hippocrates ait, si post septimum diem febricitante aegro supervenit, tutum esse, mollibus tantummodo praecordiis substantibus: Diocles, ex toto, si post febrem oritur, etiam prodesse; si post hunc febris, occidere. Color autem eum morbum detegit, maxime oculorum, in quibus, quod album esse debet, fit luteum. Soletque accedere et sitis, et dolor capitis, et frequens singultus, et praecordiorum dextra parte durities, et, ubi corporis vehemens motus est, spiritus difficultas, membrorumque resolutio: atque, ubi diutius manet morbus, totum corpus cum pallore quodam inalbescit. Primo die abstinere aegrum oportet; secundo ducere alvum: tum, si febris est, eam victus genere discutere; si non est, scammoniā potui dare, vel cum aqua betam albam contritam, vel cum aqua mulsa nuces amaras, absinthium, anisum, sic ut pars hujus minima sit. Asclepiades aquam quoque salsam, et quidem per biduum, purgationis causa bibere cogebat, iis, quae urinam movent, rejectis. Quidam, superioribus omissis, per haec, et per eos cibos, qui extenuant, idem se consequi dicunt. Ego utique, si satis virium est, validiora; si parum, imbecilliora auxilia praefero. Si purgatio fuit, post eam triduo primo modice cibum oportet assumere ex media materia, et vinum bibere Graecum salsum, ut resolutio ventris maneat: tum altero triduo validiores cibos, et carnis quoque aliquid esse, intraque aquam manere: deinde ad superius genus victus reverti, cum eo, ut magis satietur; omissa Graeco vino bibere integrum, austerum; atque ita per haec variare, ut interdum acres quo-

Curatio.

que cibos interponat, interdum ad salsum vinum redeat. Per omne vero tempus utendum est exercitatione, frictione; si hiems est, balneo; si aestas, frigidis natationibus; lecto etiam, et conclavi cultiore, lusu, joco, ludis, lascivia, per quae mens exhilaretur: ob quae regius morbus dictus videtur. Malagma quoque, quod digerat, super praecordia datum prodest; vel arida ibi ficus imposita, si jecur aut lienis affectus est.

XXV. Ignotus autem paene in Italia, frequentissimus in quibusdam regionibus is morbus est, quem ^{Elephantiasis.} *ἐλεφαντίασιν* Graeci vocant: isque longis adnumeratur. Totum corpus afficitur ita, ut ossa quoque vitari dicantur. Summa pars corporis crebras maculas crebrosque tumores habet: rubor earum paulatim in atrum colorem convertitur; summa cutis inaequaliter crassa, tenuis, dura, mollisque, quasi squamis quibusdam exasperatur; corpus emacrescit, os, surae, pedes intumescunt: ubi vetus morbus est, ^{Crus Barbadense?} digiti in manibus pedibusque sub tumore conduntur, febricula oritur, quae facile tot malis obrutum hominem consumit.^a Protinus ergo inter ^{Curatio.} initia sanguis per biduum mitti debet, aut nigro veratro venter solvi: adhibenda tum, quanta sustineri potest, inedia est: paulum deinde vires reficiendae, et ducenda alvus: post haec, ubi corpus levatum est, utendum est exercitatione, praecipueque cursu: sudor primum labore ipsius corporis, deinde etiam siccis sudationibus evocandus: frictio adhibenda: moderandumque inter haec, ut vires conserventur.

^a Nostri minime esset controversiam de duplici hujus mali natura inire; sed confusio utique omnis de nominis ambiguitate oriri videtur. Elephantiasis enim de crassa et *elephantea* leprorum cute, dicitur: dicitur autem quoque de crure tumido, infirmi, quale morbus Barbadosis visui offert. Hinc, ni fallit sententia, morbos inter se satis diversos, tandem apud Graecos, ut qui raro viderent, sub eodem nomine describi contigit.

Balneum rarum esse debet; cibus sine pinguibus, sine glutinosis, sine inflantibus: vinum, praeterquam primis diebus, recte datur. Corpus contrita plantago et illita optime tueri videtur.

Attoniti,
seu apo-
plectici.

XXVI. Attonitos quoque raro videmus, quorum et corpus et mens stupet. Fit interdum ictu fulminis, interdum morbo: ^a ἀποπληξίαν hunc Graeci appellant. His sanguis mittendus est: veratro quoque albo, vel alvi ductione utendum. Tum adhibendae frictiones, et ex media materia minime pingues cibi; quidam etiam acres; et a vino abstinendum.

Apoplexia
et Paraly-
sis.

XXVII. 1. At resolutio nervorum frequens ubique morbus est: sed interdum tota corpora, interdum partes infestat. Veteres auctores illud ἀποπληξίαν, hoc παράλυσιν nominaverunt: nunc utrumque παράλυσιν appellari video. Solent autem, qui per omnia membra vehementer resoluti sunt, celeriter rapi: ac si correpti non sunt, diutius quidem vivunt; sed raro tamen ad sanitatem perveniunt, et plerumque miserum spiritum trahunt, memoria quoque amissa. In partibus vero nunquam acutus, saepe longus, fere sanabilis morbus est. Si omnia membra vehementer resoluta sunt, sanguinis detractio vel occidit, vel liberat: aliud curationis genus vix unquam sanitatem restituit, saepe mortem tantum differt, vitam interim infestat. Post sanguinis missionem, si non redit et motus et mens, nihil spei superest; si redit, sanitas quoque prospicitur. At ubi pars resoluta est, pro vi et malo corporis, vel sanguis mittendus, vel alvus ducenda. Cetera ea-

Sanguinis
missio prin-
ceps reme-
dium.

^a MORGAGNUS Ep. ii. hunc catalepsiam esse vult, sed quid catalepsia veterum fuerit, haud multo planius quam nostri apoplexia est. CULLENUS utramque sub uno genere posuit. Locum ab HIPPOCRATE de morbis iii. 3. CELSUS mutuatus esse videtur; quo quidem βλῆσις, hoc est, icti, tales nominantur.

dem in utroque casu facienda sunt : siquidem vitare praecipue convenit frigus ; paulatimque ad exercitationes revertendum est, sic, ut ingrediatur ipse protinus, si potest : si id crurum imbecillitas prohibet, vel gestetur, vel motu lecti concutiatur : tum id membrum, quod deficit, si potest, per se ; sin minus, per alium moveatur, et vi quadam ad consuetudinem suam redeat. Prodest etiam torpentis membri summam cutem exasperasse, vel urticis caesam, vel imposito sinapi, sic ut, ubi rubere coeperit corpus, haec removeantur. Scilla quoque contrita, bulbique contriti cum thure recte imponuntur. Ne-
Morbi articulares.
que alienum est, resina cutem tertio quoque die diutius vellere, pluribus etiam locis ; aliquando sine ferro cucurbitulas admovere. Uctioni vero aptissimum est vetus oleum, vel nitrum aceto et oleo admixtum. Quin etiam fovere aqua calida marina, vel, si ea non est, tamen salsa, magnopere necessarium est. Ac si quo loco vel naturales, vel etiam manu factae tales natationes sunt, iis potissimum utendum est ; praecipueque in his agitanda membra, quae maxime deficiunt : si id non est, balneum tamen prodest. Cibus esse debet ex media materia, maximeque ex venatione ; potio, sine vino, aquae calidae : si tamen vetus morbus est, interponi quarto vel quinto die purgationis causa vinum Graecum salsum potest. Post coenam utilis vomitus est.

2. Interdum vero etiam nervorum dolor oriri solet. In hoc casu non vomere, non medicamentis urinam movere, non exercitatione sudorem, ut quidam praecipiunt, expedit. Bibenda aqua est bis die : in lectulo leniter satis diu corpus perfricandum est, deinde retento spiritu : ab ipsa exercitatione potius superiores partes movendae : balneo raro utendum : mutandum subinde peregrinationibus coe-

lum. Si dolor est, ea ipsa pars sine oleo, nitro ex aqua perungenda est; deinde involvenda, et subji- cienda pruna lenis, et sulphur, atque ita id suffumi- gandum: idque aliquamdiu faciendum, sed jejuno, cum bene jam concoxerit. Cucurbitulae quoque saepe dolenti parti admovendae sunt, pulsandusque leniter inflatis vesicis bubulis is locus est.^a Utile est etiam sebum miscere cum hyoscyami et urticae contritis seminibus, sic, ut omnium par modus sit, idque imponere: fovere aqua, in qua sulphur decoc- tum sit. Utriculi quoque recte imponuntur aqua calida repleti, aut bitumen^b cum hordeacea farina mixtum. Atque in ipso potissimum dolore, uten- dum gestatione vehementi est: quod in aliis dolori- bus pessimum est.

Tremor.

3. Tremor autem nervorum aequè vomitu medi- camentisque urinam moventibus intenditur. Ini- mica etiam habet balnea, assasque sudationes. Bi- benda aqua est: acri ambulatione utendum; item unctionibus, frictionibusque, maxime per se ipsum: pila, similibusque superiores partes dimovendae: ci- bo quolibet utendum, dummodo concoctioni uti- que studeatur: secundum cibum, curis abstinен- dum; rarissima venere utendum est. Si quando quis in eam prolapsus est, tum oleo leniter diuque in lectulo perfricari manibus puerilibus potius, quam virilibus, debet.

Suppura-
tiones
internae.

4. Suppurationes autem, quae in aliqua interiori parte oriuntur, ubi notae fuerint, primum id agere oportet per ea cataplasmata, quae reprimunt, ne coi-

^a Confer totum hunc locum cum BALFOUR *On Rheumatism*, pas- sim.

^b Picis terrenae species quaedam, chemicis Asphaltum, (THOMS. Chem. ii. 386.) geologis et lithognostis Anglicis "*mineral pitch*" ap- pellata, et in tres subspecies, "*earthy*," "*elastic*" et "*slaggy*" di- ducta. JAMESON, *Manual of Mineralogy*, p. 300.

tus inutilis materiae fiat ; deinde, si haec victa sunt, per ea malagmata, quae digerunt, ut dissipetur. Quod si consecuti non sumus, sequitur, ut evocetur : deinde, ut maturescat. Omnis tum vomicae finis est, ut rumpatur : indiciumque est, pus vel alvo vel ore redditum. Sed nihil facere oportet, quo minus, quidquid est puris, excedat. Utendum maxime sorbitionibus est, et aqua calida. Ubi pus ferri desiit, transeundum ad faciles quidem, sed tamen validiores et frigidos cibos, frigidamque aquam, sic ut ab egelidis tamen initium fiat. Primoque cum melle quaedam edenda, ut nuclei pinei, vel Graecae nuces,^a vel Avellanae :^b postea submovendum id ipsum, quo maturius induci cicatrix possit. Medicamentum eo tempore ulceri est, succus assumtus vel porri vel marrubii, et omni cibo porrum ipsum adjectum. Oportebit autem uti in iis partibus, quae non afficiuntur, frictionibus ; item ambulationibus lenibus : vitandumque erit, ne vel luctando, vel currendo, vel alia ratione sanescentia ulcera exasperentur. In hoc enim morbo perniciosus, ideoque omni modo cavendus sanguinis vomitus est.

^a Amygdali communis β . L. nempe amygdalae dulces. Adi RHO-
DIUM in Lex. Scrib. BAUH. Pin. 441. HERM. BARB. Cor. 18. CAT.
R. R. viii. edit. 1531. COL. R. R. v. 11. PLIN. xv. 23. VARRO ii. 9,
ubi tamen amygdalas *amaras*, ad insecta terrenda, voluisse videtur.

^b Coryli Avellanae, β . L.

LIBER QUARTUS.

MORBORUM PARTIUM CURATIO.

De morbis
partium,
seu topicis. I. HACTENUS reperiuntur ea genera morborum,
quae in totis corporibus ita sunt, ut iis certae sedes
assignari non possint: nunc de iis dicam, quae sunt
in partibus. Facilius autem omnium interiorum
morbi curationesque in notitiam venient, si prius
Anatomiae
conspectus. eorum sedes breviter ostendero. Caput igitur, eaque,
quae in ore sunt, non lingua tantummodo palatoque
terminantur; sed etiam, quatenus oculis nostris ex-
posita sunt. In dextra sinistraque circa guttur ve-
nae grandes, quae *σφαγίτιδες* nominantur; itemque
arteriae, quas *καρδιῖδες* vocant, sursum procedentes
ultra aures feruntur. At in ipsis cervicibus glan-
dulae positae sunt, quae interdum cum dolore in-
tumescent. Deinde duo itinera incipiunt: alterum,
asperam arteriam nominant; alterum, stomachum.
Arteria exterior ad pulmonem; stomachus interior
ad ventriculum fertur: illa spiritum, hic cibum re-
cipit. Quibus cum diversae viae sint, quae coëunt,
exigua in arteria sub ipsis faucibus lingua est: quae,
cum spiramus, attollitur; cum cibum potionemque
assumimus, arteriam claudit. Ipsa autem arteria,
dura et cartilaginosa, in gutture assurgit; ceteris
partibus residit. Constat ex circulis quibusdam,
compositis ad imaginem earum vertebrarum, quae

in spina sunt : ita tamen, ut ex parte exteriori aspera ; ex interiori, stomachi modo laevis et : eaque descendens ad praecordia cum pulmone committitur. Is spongiosus, ideoque spiritus capax, et a tergo spinae ipsi junctus, in duas fibras, ungulae bubulae modo, dividitur. Huic cor annexum est, natura musculosum, in pectore sub sinisteriore mamma situm ; duosque quasi ventriculos habet. At sub corde atque pulmone, transversum ex valida membrana septum est, quod a praecordiis uterum diducit ; idque nervosum, multis etiam venis per id discurrentibus, a superiore parte, non solum intestina, sed jecur quoque lienemque discernit. Haec viscera proxime, sed infra tamen posita, dextra sinistraque sunt. Jecur a dextra parte sub praecordiis ab ipso septo orsum, intrinsecus cavum, extrinsecus gibbum est : quod prominens leviter ventriculo insidet, et in quatuor fibras dividitur. Ex inferiore vero parte ei fel inhaeret. At lienis sinistra, non eidem septo, sed intestino innexus est, natura mollis et rarus, longitudinis crassitudinisque modicae ; isque paulum a costarum regione in uterum excedens, ex maxima parte sub his conditur. Atque haec quidem juncta sunt. Renes vero diversi ; qui lumbis sub imis costis inhaerent, a parte earum rotundi, ab altera resimi ; qui et venosi sunt, et ventriculos habent, et tunicis super conteguntur.

Ac viscerum quidem hae sedes sunt. Stomachus vero, qui intestinorum principium est, nervosus a septima spinae vertebra incipit ; circa praecordia cum ventriculo committitur. Ventriculus autem, qui receptaculum cibi est, constat ex duobus tergoribus ; isque inter lienem et jecur positus est, utroque ex his paulum super eum ingrediente. Suntque etiam membranulae tenues, per quas inter se tria

ista connectuntur, jungunturque ei septo, quod transversum esse, supra posui. Inde ima ventriculi pars paulum in dexteriores partem conversa, in summum intestinum coarctatur. Hanc juncturam *πυλωρὸν* Graeci vocant, quoniam portae modo in inferiores partes ea, quae excreturi sumus, emittit. Ab ea jejunum intestinum incipit, non ita implicitum: cui tale vocabulum est, quia nunquam, quod accipit continet; sed protinus in inferiores partes transmittit. Inde tenuius intestinum est, in sinus vehementer implicitum: orbes vero ejus per membranulas singuli cum interioribus^a connectuntur; qui in dexteriores partem conversi, et e regione dexteroris coxae finiti, superiores tamen partes magis complent. Deinde id intestinum cum crassiore altero transversum committitur, quod a dextra parte incipiens, in sinisteriores pervium et longum est, in dexteriores non est; ideoque caecum nominatur. At id, quod pervium est, late fusum atque sinuatum, minusque quam superiora intestina nervosum, ab utraque parte huc atque illuc volutum, magis tamen sinisteriores inferioresque partes tenens, contingit jecur atque ventriculum: deinde cum quibusdam membranulis a sinistro rene venientibus jungitur; atque hinc dextra recurvatum in imo dirigitur, qua excernit; ideoque id ibi rectum intestinum nominatur. Contegit vero universa haec omentum, ex inferiore parte laeve et strictum, ex superiore mollius; cui adeps quoque innascitur; quae sensu, sicut cerebrum quoque et medulla, caret. At a renibus singulae venae, colore albae, ad vesicam feruntur: *ὀυρητῆρας* Graeci vocant, quod per eas inde descendente urinam in vesicam destillare concipiunt. Vesica autem in ipso sinu nervosa et duplex, cervice plena atque car-

Adeps
omenti
sensu
caret.

^a Supple *sedibus*, vel *orbibus*; scilicet per mesenterium. Nequaquam de animalibus dictum, ut MORGAGNUS suspicatus est, Epist. in CELS.

nosa, jungitur per venas cum intestino, eoque osse, quod pubi subest: ipsa soluta atque liberior est: aliter in viris atque in feminis posita. Nam in viris juxta rectum intestinum est, potius in sinistram partem inclinata; in feminis super genitale earum sita est, supraque lapsa, ab ipsa vulva sustinetur. Tum in masculis iter urinae spatiosius et compressius a cervice hujus descendit ad colem; in feminis brevius et plenius, super vulvae cervicem se ostendit. Vulva autem in virginibus quidem admodum exigua est; in mulieribus vero, nisi ubi gravidae sunt, non multo major, quam ut manu comprehendatur. Ea, recta tenuataque cervice, quem canalem vocant, contra mediam alvum orsa, inde paulum ad dexteriores coxam convertitur; deinde super rectum intestinum progressa, iliis feminae latera sua innecit. Ipsa autem ilia inter coxas et pubem imo ventre posita sunt. A quibus ac pube abdomen sursum versus ad praecordia pervenit; ab exteriori parte, evidenti cute; ab interiori levi membrana inclusum, quae omento jungitur; *περιτόναιος* autem a Graecis nominatur.

II. 1. His veluti in conspectum quendam, qua-^{Morbi}tenus scire curanti necessarium est, adductis, reme-^{capitis,}dia singularum laborantium partium exsequar, orsus a capite: sub quo nomine nunc significo eam partem, quae capillo tegitur: nam oculorum, aurium, dentium dolor, et si quis similis est, alias erit explicandus. In capite autem interdum acutus et pestifer morbus est, quam *κεφαλαίαν* Graeci vocant: cujus notae sunt, horror validus, nervorum resolutio, oculorum caligo, mentis alienatio, vomitus, sic, ut vox supprimatur; vel sanguinis ex naribus cursus, sic, ut corpus frigescat, anima deficiat: praeter

haec, dolor intolerabilis, maxime circa tempora, vel occipitium. Interdum autem in capite longa imbecillitas, sed neque gravis, neque periculosa, per hominis aetatem est: interdum gravior dolor, sed brevis, neque tamen mortiferus; qui vel vino, vel cruditate, vel frigore, vel igne, aut sole contrahitur. Hique omnes dolores modo in febre, modo sine hac sunt; modo in toto capite, modo in parte; interdum sic, ut oris quoque proximam partem excrucient. Praeter haec etiamnum invenitur genus, quod potest longum esse; ubi humor cutem inflat, eaque intumescit, et prementi digito cedit: ὑδροκέφαλον Graeci appellant. Ex his id, quod secundo loco positum est, dum leve est, qua sit ratione curandum, dixi, cum persequerer ea, quae sani homines in imbecillitate partis alicujus facere deberent. Quae vero auxilia sint capitis, ubi cum febre dolor est, eo loco explicitum est, quo febrium curatio exposita est. Nunc de ceteris dicendum est. Ex quibus id, quod acutum est, et id, quod supra consuetudinem intenditur, idque, quod ex subita causa, etsi non pestiferum, tamen vehemens est, primam curationem habet, qua sanguis mittatur. Sed id, nisi intolerabilis dolor est, supervacuum est: satiusque est abstinere a cibo; is fieri potest, etiam a potione; si non potest, aquam bibere. Si postero die dolor remanet, alvum ducere, sternutamenta evocare, nihil assumere, nisi aquam. Saepe enim dies unus aut alter totum dolorem hac ratione discutit; utique si ex vino vel cruditate origo est. Si vero in his auxilii parum est, tonderi oportet ad cutem: deinde considerandum est, quae causa dolorem excitarit. Si calor, aqua frigida multa perfundere caput expedit; spongiam concavam imponere, subinde in aqua frigida expressam; ungere rosa et aceto, vel potius

Dolor acutus.

his tinctam lanam succidam imponere, aliave refrigerantia cataplasmata. At si frigus nocuit, caput oportet perfundere aqua calida marina, vel certe salsa, aut in qua laurus decocta sit: tum caput vehementer perfricare; deinde calido oleo implere et veste velare. Quidam etiam id devinciunt; alii cervicalibus vestimentisque onerant, et sic levantur; alios calida cataplasmata adjuvant. Ergo etiam, ubi causa incognita est, videre oportet, refrigerantia ^{Ex causa incognita.} magis, an calefacientia leniant, et iis uti, quae experimentum approbarit. At si parum causa discernitur, perfundere caput, primum aqua calida, sicut supra praeceptum est, vel salsa, vel ex lauro decocta; tum frigida posca. Illa in omni vetusto capitis dolore communia sunt; sternutamenta excitare, inferiores partes vehementer perfricare, gargarizare iis, quae salivam movent, cucurbitulas temporibus et occipitio admoveere, sanguinem ex naribus detrahare, resina subinde tempora pervellere, et imposito sinapi exulcerare ea, quae male habent, ante linteolo subjecto, ne vehementer arrodant; candentibus feramentis, ubi dolor est, ulcera excitare; cibum permodicum cum aqua sumere: ubi levatus est dolor, in balneum ire, ibi multa aqua, prius calida, deinde frigida per caput perfundi: si discussus ex toto dolor est, etiam ad vinum reverti; sed postea semper, antequam quidquam aliud, aquam bibere. Dissimile est id genus, quod humorem in caput contrahit. In hoc tonderi ad cutem necessarium est; deinde imponere sinapi, sic, ut exulceret: si id parum profuit, scalpello utendum est. Illa cum hydropicis communia sunt, ut exerceatur, insudet, vehementer perfricetur, cibus potionibusque utatur urinam praecipue moventibus.

Spasmus
cynicus.

2. Circa faciem vero morbus innascitur, quem Graeci κυνικὸν σπασμὸν^a nominant. Is cum acuta fere febre oritur; os cum motu quodam pervertitur; ideoque nihil aliud est, quam distentio oris. Accedit crebra coloris in facie totoque corpore mutatio; somnus in promptu est. In hoc sanguinem mittere optimum est: si finitum eo malum non est, ducere alvum; si ne sic quidem discussum est, albo veratro vomitum movere. Praeter haec necessarium est vitare solem, lassitudinem, vinum. Si discussum his non est, utendum est cursu; frictione in eo, quod laesum est, leni et multa; in reliquis partibus brevior, sed vehementi. Prodest etiam movere sternutamenta; caput radere; idque perfundere aqua calida, vel marina, vel certe salsa, sic ut ei sulphur quoque adjiciatur; post perfusionem iterum perfricari; sinapi manducare; eodemque tempore affectis oris partibus ceratum, integris idem sinapi, donec arrodat, imponere. Cibus aptissimus ex media materia est.

Lingua
resoluta.

3. At si lingua resoluta est, quod interdum per se, interdum ex morbo aliquo fit, sic, ut sermo hominis non explicetur; oportet gargarizare ex aqua, in qua vel thymum, vel hyssopum, vel nepeta decocta sit; aquam bibere; caput, et os, et ea, quae sub mento sunt, et cervicem vehementer perfricare; lasere linguam ipsam linere; manducare, quae sunt acerrima, id est, sinapi, allium, cepam; magna vi luctari, ut verba exprimantur; exerceri retento spiritu; caput saepe aqua frigida perfundere; nonnunquam multam esse radiculam, deinde vomere.

Catarrhus;
destillatio.

4. Destillat autem humor de capite interdum in nares, quod leve est; interdum in fauces, quod pejus est; interdum etiam in pulmonem, quod pessi-

^a Sardiasis VOGELII est, G. CCIX.

mum est. Si in nares destillavit, tenuis per has pituita profluit, caput leviter dolet, gravitas ejus sentitur, frequentia sternutamenta sunt. Si in fauces, has exasperat, tussiculam movet. Si in pulmonem, praeter sternutamenta et tussim, est etiam capitis gravitas, lassitudo, sitis, aestus, biliosa urina.^a Aliud autem, quamvis non multum distans, malum gravedo est. Haec nares claudit, vocem obtundit, *Gravedo.* tussim siccam movet: sub eadem salsa est saliva, sonant aures, venae moventur in capite, turbida urina est. Haec omnia *κορύζας* Hippocrates nominat: nunc video apud Graecos in gravedine hoc nomen servari; destillationem, *κατασταγμὸν* appellari. Haec autem et brevia, et si neglecta sunt, longa esse consuerunt. Nihil pestiferum est, nisi quod pulmonem exulceravit. Ubi aliquid ejusmodi *Coryzae* sensimus, protinus abstinere a sole, balneo, vino, *levioris curatio.* venere debemus: inter quae unctione, et assueto cibo nihilominus uti licet. Ambulatione tantum acri, sed tecta utendum est, et post eam caput atque os supra quinquagies perfricandum. Raroque fit, ut si biduo, vel certe triduo nobis temperavimus, id vitium non levetur. Quo levato, si in destillatione crassa facta pituita est, vel in gravedine nares magis patent, balneo utendum est, multaque aqua prius calida, post egelida, fovendum os, caputque; deinde cum cibo pleniore vinum bibendum. At si aequae tenuis quarto die pituita est, vel nares aequae clausae videntur, assumendum est vinum Aminaenum austerrum; deinde rursus biduo aqua; post quae ad balneum, et ad consuetudinem revertendum est. Neque tamen illis ipsis diebus, quibus aliqua omit-tenda sunt, expedit tanquam aegros agere; sed ce-

^a Fusca nimirum, qualis catarrhis laborantibus esse solet, ex phosphate calcis et acido urico liberalius depositis.

Vetusti-
oris.

tera omnia quasi sanis facienda sunt, praeterquam si diutius aliquem, et vehementius ista sollicitare consuerunt: huic enim quaedam curiosior observatio necessaria est. Igitur huic, si in nares vel in fauces destillavit, praeter ea, quae supra retuli, protinus primis diebus multum ambulandum est; perfricandae vehementer inferiores partes; levior frictio adhibenda thoraci erit, levior capiti; demenda assueto cibo pars dimidia; sumenda ova, amyllum, similiaque, quae pituitam faciunt crassiorem; siti contra, quanta maxima sustineri potest, pugnandum. Ubi per haec idoneus aliquis balneo factus, eoque usus est, adjiciendus est cibo pisciculus, aut caro, sic tamen, ne protinus justus modus cibi sumatur: vino meraco copiosius utendum est. At si in pulmonem quoque destillat, multo magis et ambulatione et frictione opus est; eademque adhibita ratione in cibis, si non satis illi proficiunt, acrioribus utendum est; magis somno indulgendum, abstinendumque a negotiis omnibus; aliquando, sed serius, balneum tentandum. In gravedine autem, primo die quiescere, neque esse, neque bibere, caput velare, fauces lana circumdare: postero die surgere, abstinere a potione, aut, si res coëgerit, non ultra heminam aquae assumere: tertio die panis non ita multum ex parte interiore cum pisciculo, vel levi carne sumere, aquam bibere: si quis sibi temperare non potuerit, quo minus pleniore victu utatur, vomere: ubi in balneum ventum est, multa calida aqua caput et os fovere usque ad sudorem: tum ad vinum redire. Post quae vix fieri potest, ut idem incommodum maneat: sed si manserit, utendum erit cibis frigidis, aridis, levibus, humore quam minimo, servatis frictionibus exercitationibusque, quae in omni tali genere valetudinis necessariae sunt.

Gravedinis
curatio.

III. A capite transitus ad cervicem est; quae ^{Tetanus.} gravibus admodum morbis obnoxia est. Neque tamen alius importunior acutiorque morbus est, quam is, qui quodam rigore nervorum, modo caput scapulis, modo mentum pectori annectit, modo rectam et immobilem cervicem intendit. Priorem Graeci *ὀπισθότονον*, insequentem *ἐμπροσθότονον*, ultimum *τέτανον* appellant: quamvis minus subtiliter quidam indiscretis his nominibus utuntur. Ea saepe intra quartum diem tollunt: si hunc evaserunt, sine periculo sunt. Eadem omnia ratione curantur; idque convenit. Sed Asclepiades utique mittendum sanguinem credidit: quod quidam utique vitandum esse dixerunt, eo quod maxime tum corpus calore egeret: isque esset in sanguine. Verum hoc quidem falsum est. Neque enim natura sanguinis est, ut utique caleat; ^{Calor non in sanguine est.} sed ex iis, quae in homine sunt, hic celerrime vel calescit, vel refrigescit. Mitti vero necne debeat, ex iis intelligi potest, quae de sanguinis missione praecepta sunt. Utique autem recte datur castoreum, et cum hoc piper, vel laser: deinde opus est fomento humido et calido: itaque plerique aqua calida multa cervices subinde perfundunt. Id in praesentia levat; sed opportuniore nervos frigori reddit: quod utique vitandum est. Utilius igitur est, cerato liquido^a primum cervicem perungere; deinde admoveere vesicas bubulas vel utriculos oleo calido repletos, vel ex farina calidum cataplasma, vel piper rotundum cum ficu contusum. Utilissimum tamen est, humido sale fovere: quod quomodo fieret, jam ostendi. Ubi eorum aliquid factum est, admoveere ad ignem, vel si aestas est, in sole aegrum oportet: maximeque oleo vetere; si id non

^a Hoc est, duplice oleo adjecto. AEGIN. vii. 17.

Frigus.

est, Syriaco ; ^a si ne id quidem est, adipe quam vetustissima cervicem, et scapulas, et spinam perfricare. Frictio cum omnibus in homine vertebrae utilis sit, tum iis praecipue, quae in collo sunt. Ergo die nocteque, interpositis tamen quibusdam temporibus, hoc remedio utendum est : dum intermittitur, imponendum malagma aliquod ex calefacientibus. Cavendum vero praecipue frigus : ideoque in eo conclavi, in quo cubabit aeger, ignis continuus esse debet, maximeque tempore antelucano, quo praecipue frigus intenditur. Neque inutile erit, caput attonsum habere, idque irino vel cyprino calido madefacere, et superimposito pileo velare ; nonnunquam etiam in calidum oleum totum descendere, vel in aquam calidam, in qua foenum Graecum decoctum sit, et adjecta olei pars tertia. Alvus quoque ducta saepe superiores partes resolvit. ^b Si vero etiam vehementius dolor crevit, admovendae cervicibus cucurbitulae sunt, sic, ut cutis incidatur : eadem aut ferramentis aut sinapi adurenda. Ubi levatus est dolor, moverique cervix coepit, scire licet, cedere remediis morbum. Sed diu vitandus cibus, quisquis mandendus est. Sorbitionibus utendum, itemque ovis sorbilibus, aut mollibus ; jus aliquod assumendum. Id si bene processerit, jamque ex toto recte se habere cervices videbuntur, incipiendum erit a pulticula, vel intrita bene madida. Celerius tamen etiam panis mandendus, quam vinum gustandum : siquidem hujus usus praecipue

^a " Sponte nascitur in Syriae maritimis quod Eleomeli vocant. Manat ex arboribus (ex ipsis oleis, xxiii. 4.) pingue, crassius melle, resina tenuius, sapore dulci ; et hoc medicis." PLIN. xv. 7 ; xxiii. 4. " Inunctum dolores circa nervos juvat." Diosc. i. 29.

^b Confer Hamiltonium de purgantium in Tetano usu. *On the Utility of Purgative Medicines.*

periculosus; ideoque in longius tempus differendus est.

IV. 1. Ut hoc autem morbi genus circa totam ^{Anginae.} cervicem; sic alterum, aequè pestiferum acutumque, in faucibus esse consuevit. Nostri anginam vocant: apud Graecos nomen, prout species est. Interdum enim neque rubor, neque tumor ullus apparet; sed corpus aridum est, vix spiritus trahitur, membra solvuntur: id *συνάγχην* vocant. Interdum lingua faucesque cum rubore intumescunt, vox nihil significat, oculi vertuntur, facies pallet, singultusque est: id *κυνάγχη* vocatur. Illa communia sunt: aeger non cibum devorare, non potionem potest; <sup>Cibi potio-
nisque de-
voratio
nulla.</sup> spiritus ejus intercluditur. Levius est, ubi tumor tantummodo et rubor est, cetera non sequuntur: id *παρὰσυνάγχην* appellant. Quidquid est, si vires patiuntur, sanguis mittendus est; si non abundat, secundum est, ducere alvum. Cucurbitula quoque recte sub mento, et circa fauces admovetur, ut id, quod strangulat, evocet. Opus est deinde fomentis humidis: nam sicca spiritum elidunt. Ergo admove-vere spongas oportet; quae melius in calidum oleum, quam in calidam aquam subinde demittuntur: efficacissimusque est hic quoque, salis calidus succus. Tum commodum est, hyssopum, vel nepetam, vel thymum, vel absinthium, vel etiam furfures, aut ficus aridas, cum mulsa aqua decoquere, eaque gargarizare: post haec palatum ungere vel felle taurino, vel eo medicamento, quod ex moris est. Polline etiam piperis id recte respergitur. Si per haec parum proficitur, ultimum est, incidere satis altis pla-<sup>Scarifica-
tio.</sup>gis sub ipsis maxillis supra collum, et in palato circa uvam, vel eas venas, quae sub lingua sunt; ut per ea vulnera morbus erumpat. Quibus si non fuerit aeger adjutus, scire licet, malo victum esse. Si vero his morbus levatus est, jamque fauces et ci-

bum et spiritum capiunt, facilis ad bonam valetudinem recursus est. Atque interdum natura quoque adjuvat, si ex angustiore sede vitium transit in latior: itaque rubore et tumore in praecordiis orto, scire licet fauces liberari. Quidquid autem eas levarit, incipiendum est ab humidis, maximeque aqua mulsa decocta: deinde assumendi molles et non acres cibi sunt, donec fauces ad pristinum habitum revertantur. Vulgo audio, si quis pullum hirundinis ederit, angina toto anno non periclitari; servatumque eum ex sale, cum is morbus urget, comburi, carbonemque ejus contritum in aquam mulsam, quae potui datur, infriari, et prodesse. Id cum idoneos auctores ex populo habeat, neque habere quidquam periculi possit, quamvis in monumentis medicorum non legerim, tamen inserendum huic operi meo credidi.

Spirandi
difficulta-
tes.

Dyspnoea.

Asthma.

Ortho-
pnoea.

2. Est etiam circa fauces malum, quod apud Graecos aliud aliudque nomen habet, prout se intendit. Omne in difficultate spirandi consistit: sed haec dum modica est, neque ex toto strangulat, *δύσπνοια* appellatur; cum vehementior est, ut spirare aeger sine sono et anhelatione non possit, *ἀσθμα*: cum accessit id quoque, ne nisi recta cervice spiritus trahatur, *ὀρθόπνοια*. Ex quibus id, quod primum est, potest diutius trahi: duo insequentia acuta esse consuerunt. His communia sunt: quod propter angustias, per quas spiritus evadit, sibilum edit, dolor in pectore praecordiisque est, interdum etiam in scapulis, isque modo decedit, modo revertitur; ad haec tussicula accedit. Auxilium est, nisi aliquid prohibet, in sanguinis detractio. Neque id satis est, sed lacte quoque venter solvendus est. Liquanda alvus, interdum etiam ducenda; quibus extenuatum corpus incipit spiritum trahere commodius. Caput autem in lecto sublime habendum est:

thorax fomentis, cataplasmatisque calidis, aut siccis, aut etiam humidis adjuvandus est; et postea vel malagma superimponendum, vel certe ceratum ex cyprino, vel irino unguento. Sumenda deinde jejuno potui mulsa aqua, cum qua vel hyssopus cocta, vel contrita capparis radix sit. Delingitur etiam utiliter aut nitrum, aut nasturtium album frictum, deinde contritum et cum melle mixtum: simulque coquuntur mel, galbanum, resina terebinthina, et ubi coierunt, ex his, quod fabae magnitudinem habet, quotidie sub lingua liquatur: aut sulphuris ignem non experti p. χ . =, abrotoni p. χ .^a in vini

^a Notae CELSI lectoribus negotii nonnihil facessere solent. Cum ipso, igitur, id anticipandum nobis erit; ut ponderum divisio, quam decimo septimo libri insequentis capite descripsit, hic quasi praerogetur.

LIBRA	}	valet	{	UNCIAS DUODECIM.
UNCIA				DENARIOS SEPTEM.
DENARIUS				SEXTANTES SEX.
SEXTANS				OBOLUM UNUM.
OBOLUS				SCRUPULUM DIMIDIUM +.

DENARIUS autem (GREAVES, *Diss. on the Denarius*,) grana 62 $\frac{1}{2}$ (*English troyweight*) habebat; unde unciae essent 438, sextanti ejus 10 $\frac{1}{3}$ grana; fere scrupulum dimidium, ut CELSUS, loco citato, docet.

His praepositis scire licet,

α . Notam P., per se libram significare.

β . Notam =, sextantem indifferenter significare; Targa in IV. 4. 2; V. 18. 10; V. 23; VI. 10; sed non drachmae magis quam unciae, librae, vel cujuslibet denominationis praecedentis, sextantem. Sic Notam P. =, uncias duas aequare.

γ . Notam = =, duos sextantes indicare, Targa V. 23. 2.

δ . Notam —, Sextantis dimidium repraesentare, Targa VI. 6. 5.

ϵ . Notam χ , Denarium indicare = $\frac{1}{2}$ unciae, Targa IV. 4. 2. Quam vero notam, propter similitudinem, librarii saepe cum X, *decem* indicante, confundunt. Nam χ , perinde ac X, decem olim significabat: ut iv. 14. v. 25. 12. inter se comparatis, constat.

Videmus igitur Notam P., libram esse: cum aliis autem notis significat *pondo*, quasi *pondere*, (Anglice *by weight*,) adeo ut ista textus P. χ =, Denarii sextantem *pondere*, vel grana 10 $\frac{1}{3}$, sulphuris indicet. Pari ratione P. χ , denarius *pondere*, vel absolute denarius, qui grana 62, abrotoni est.

Porro P. =, P. Z, P. ζ , P. $\overline{}$, librae sextantem *pondere*: P. χ =, P. χ Z, P. χ ζ , χ $\overline{}$, denarii sextantem, vel unciae quadragessimam secundam partem, designant.

cyatho teruntur, idque tepefactum sorbetur. Est etiam non vana opinio, vulpinum jecur, ubi siccum et aridum factum est, contundi oportere, polentamque ex eo potioni aspergi; vel ejusdem pulmonem quam recentissimum assum, sed sine ferro coctum, edendum esse. Praeter haec, sorbitionibus et lenibus cibis utendum est; interdum vino tenui austero; nonnunquam vomitu. Prosunt etiam, quaecunque urinam movent: sed nihil magis, quam ambulatio lenta paene usque ad lassitudinem; frictio multa, praecipue inferiorum partium, vel in sole, vel ad ignem, et per se ipsum, et per alios, usque ad sudorem.

Faucium
ulcera.

3. In interiore vero faucium parte interdum exulceratio esse consuevit. In hac plerique extrinsecus cataplasmatibus calidis, fomentisque humidis utuntur: volunt etiam vaporem calidum ore recipi: per quae molliores alii partes eas fieri dicunt, opportunioreque vitio jam haerenti. Sed, si bene vitari frigus potest, tuta illa praesidia: si metus ejus est, supervacua sunt. Utique autem perfricare fauces periculosum est: exulcerat enim. Neque utilia sunt, quae urinae movendae sunt; quia possunt, dum transeunt, ibi quoque pituitam extenuare, quam suppressi melius est. Asclepiades multarum rerum, quas ipsi quoque secuti sumus, auctor bonus, acetum ait quam acerrimum esse sorbendum; hoc enim sine ulla noxa comprimi ulcera. Sed id suppressere sanguinem potest; ulcera ipsa sanare non potest. Melius huic rei lycium^a est; quod idem quoque aequè probat: vel porri, vel marrubii succus, vel

^a Ex arbore Lycio, quae et Buxea spinea dicta: foliorum ramorumque contusorum extractum. Dios. i. 118. Multi Acaciam Catechu putant. GEOFF. Mat. Med. de Catechu.

nuces Graecae cum tragacantho contritae et cum passo mixtae, vel lini semen contritum et cum dulci vino mixtum. Exercitatio quoque ambulandi currendique necessaria est: frictio a pectore vehemens toti inferiori parti adhibenda. Cibi vero esse debent neque nimium acres, neque asperi; mel, lentacula, tragum, lac, ptisana, pinguis caro, praecipueque porrum, et quidquid cum hoc mixtum est. Portionis quam minimum esse convenit. Aqua dari potest, vel pura, vel in qua malum cotoneum, palmulaeve decoctae sunt. Gargarizationes quoque lenes: sin hae parum proficiunt, reprimentes utiles sunt. Hoc genus neque acutum est, et potest esse non longum: curationem tamen maturam, ne vehementer et diu laedat, desiderat.

4. Tussis vero fere propter faucium exulceratio-^{Tussis.} nem molesta est; quae multis modis contrahitur. Itaque, illis restitutis, ipsa finitur. Solet tamen interdum per se quoque male habere; et vix, cum vetus facta est, eliditur. Ac modo arida est, modo pituitam citat. Oportet hyssopum altero quoque die bibere; spiritu retento currere, sed minime in pulvere; ac lectione uti vehementi, quae primo impeditur a tussi, post eam vincit: tum ambulare: deinde per manus quoque exerceri, et pectus diu perfricare: post haec quam pinguissimae ficus uncias tres, super prunam incoctas, esse. Praeter haec, si humida est, prosunt frictiones validae, cum quibusdam calefacientibus, sic, ut caput quoque simul vehementer perfricetur: item cucurbitulae pectori admotae; sinapi ex parte exteriori faucibus positum, donec leviter exulceret; potio ex mentha, nucibusque Graecis et amylo; primoque assumptus panis aridus, deinde aliquis cibus lenis. At si sicca tussis est, cum ea vehementissime urget, adjuvat vini

austeri cyathus assumtus ; dum ne amplius id, interposito tempore aliquo, quam ter aut quater fiat : item laseris quam optimi paulum devorare opus est ; porri vel marrubii succum assumere ; scillam delingere ; acetum ex ea, vel certe acre sorbere, aut cum spica allii contriti duos vini cyathos. Utilis etiam in omni tussi est peregrinatio, navigatio longa, loca maritima, natationes : cibus interdum mollis, ut malva, ut urtica ; interdum acer, ut lac cum allio coctum : sorbitiones, quibus laser sit adjectum, aut in quibus porrum incoctum tabuerit : ovum sorbile, sulphure adjecto : potui primum aqua calida, deinde invicem aliis diebus haec, aliis vinum.

Haemoptysis.

5. Magis terreri potest aliquis, cum sanguinem expuit : sed id modo minus, modo plus periculi habet. Exit modo ex gingivis, modo ex ore : et quidem ex hoc interdum etiam copiose, sed sine tussi, sine ulcere, sine gingivarum ullo vitio ; ita ut nihil exscreetur : verum ut ex naribus aliquando, sic ex ore prorumpit. Atque interdum sanguis profluit, interdum simile aquae quiddam, in qua caro recens lota est. Nonnunquam autem is a summis faucibus fertur, modo exulcerata ea parte, modo non exulcerata ; sed aut ore venae alicujus adaperto, aut tuberculis quibusdam natis, exque his sanguine erumpente. Quod ubi incidit, neque laedit potio aut cibus, neque quidquam, ut ex ulcere, exscreatur. Aliquando vero, gutture et arteriis exulceratis, frequens tussis sanguinem quoque extundit : interdum etiam fieri solet, ut aut ex pulmone, aut ex pectore, aut ex latere, aut ex jocinore feratur : saepe feminae, quibus sanguis per menstrua non respondet, hunc exspuunt. Auctoresque medici sunt, vel exesa parte aliqua sanguinem exire, vel rupta, vel ore alicujus venae patefacto. Primam

Tres haemorrhagiae species.

διάβρωσιν, secundam ῥῆξιν, tertiam ἀναστόμωσιν appellant. Ultima minime nocet; prima gravissime. Ac saepe quidem evenit, uti sanguinem pus sequatur. Interdum autem, qui sanguinem ipsum suppressit, satis ad valetudinem profuit. Sed si secuta ulcera sunt, si pus, si tussis est, prout sedes ipsa est, ita varia et periculosa genera morborum sunt. Si vero sanguis tantum fluit, expeditius et remedium et finis est. Neque ignorari oportet, eis, quibus fluere sanguis solet, aut quibus spina dolet, coxaeve, aut post cursum vehementem, vel ambulationem, dum febris absit, non esse inutile sanguinis mediocre profluvium: idque per urinam redditum ipsam quoque lassitudinem solvere: ac ne in eo quidem terribile esse, qui ex superiore loco decidit; si tamen in ejus urina nihil novavit: neque vomitum hujus afferre periculum, etiam cum repetit, si ante confirmare et implere corpus licuit: et ex toto nullum nocere, qui in corpore robusto, neque nimius est, neque tussim aut calorem movet. Haec pertinent ad universum: nunc ad ea loca, quae proposui, veniam. Si ex gingivis exit, portulacam manducasse satis est. Si ex ore, continuisse eo merum vinum: si id parum proficit, acetum. Si inter haec quoque graviter erumpit, quia consumere hominem potest, commodissimum est, impetum ejus, admota occipitio cucurbitula, sic, ut cutis quoque incidatur, avertere. Si id mulieri, cui menstrua non feruntur, evenit, eandem cucurbitulam, incisis inguinibus ejus, admove. At si ex faucibus, interioribusve partibus processit, et metus major est, et cura major adhibenda. Sanguis mittendus est; et si nihilominus ex ore processit, iterum tertioque, et quotidie paulum aliquid: protinus autem debet sorbere vel acetum, vel cum thure plantaginis aut porri succum;

Ligamina.

imponendaque extrinsecus supra id, quod dolet, lana succida ex aceto est, et id spongia subinde refrigerandum. Erasistratus horum crura quoque et femora brachiaque pluribus locis deligabat. Id Asclepiades, adeo non prodesse, etiam inimicum esse proposuit. Sed id saepe commode respondere experimenta testantur. Neque tamen pluribus locis deligari necesse est: sed sat est infra inguina, et super talos, summosque humeros, etiam brachia. Tum, si febris urget, danda est sorbitio, et potui aqua, in qua aliquid ex iis, quae alvum adstringunt, decoctum sit: at, si abest febris, vel elota alica, vel panis ex aqua frigida, et molle quoque ovum dari potest; potui, vel idem, quod supra scriptum est, vel vinum dulce, vel aqua frigida. Sed sic bibendum erit, ut sciamus, huic morbo sitim prodesse. Praeter haec necessaria sunt quies, securitas, silentium. Caput hujus quoque cubantis sublime esse debet; recteque tondetur. Facies saepe aqua frigida fovenda est. At inimica sunt vinum, balneum, venus, in cibo oleum, acria omnia, item calida fomenta, conclave calidum et inclusum, multa vestimenta corpori injecta, etiam frictiones. Ubi bene sanguis conquievit, tum vero incipiendum est a brachiis, cruribusque; a thorace abstinendum. In hoc casu per hiemem, locis maritimis; per aestatem, mediterraneis opus est.

Stomachi
vitia.

V. Faucibus subest stomachus; in quo plura longa vitia incidere consuerunt. Nam modo ingens calor, modo inflatio hunc, modo inflammatio, modo exulceratio afficit: interdum pituita, interdum bilis oritur: frequentissimumque ejus malum est, quo resolvitur; neque ulla re magis aut afficitur, aut corpus afficit. Diversa autem, ut vitia ejus, sic etiam remedia sunt. Ubi exaestuatur, aceto cum rosa

extrinsecus subinde fovendus est ; imponendusque pulvis cum oleo ; et ea cataplasmata, quae simul et reprimunt, et emolliunt. Potui, nisi quid obstat, gelida aqua praestanda. Si inflatio est, prosunt admotae cucurbitulae ; neque incidere cutem necesse est : prosunt sicca et calida fomenta, sed non vehementissima. Interponenda abstinencia est. Utilis in jejuno potio est absinthii, aut hyssopi, aut rutae. Exercitatio primo lenis, deinde major adhibenda est ; maximeque, quae superiores partes moveat : quod genus in omnibus stomachi vitiis aptissimum est. Post exercitationem opus est unctione, frictione ; balneo quoque nonnunquam, sed rarius ; interdum alvi ductione ; cibis deinde calidis, neque infantibus ; eodemque modo calidis potionibus, primo aquae, post, ubi resedit inflatio, vini austeri. Illud quoque in omnibus stomachi vitiis praecipendum est, ut, quo modo se quisque aeger refecerit, eo sanus utatur : nam redit huic imbecillitas sua, nisi iisdem defenditur bona valetudo, quibus reddita est. At si inflammatio aliqua est, quam fere tumor et dolor sequitur, prima sunt quies et abstinencia, lana sulphurata circumdata, in jejuno absinthium. Si ardor stomachum urget, aceto cum rosa subinde fovendus est : deinde cibis quidem utendum est modicis ; imponenda vero extrinsecus quae simul et reprimunt et emolliunt : deinde, his detractis, utendum calidis ex farina cataplasmatibus, quae reliquias digerant : interdum alvus ducenda : adhibenda exercitatio, et cibus plenior. At si exulceratio stomachum infestat, eadem fere facienda sunt, quae in faucibus exulceratis praecepta sunt. Exercitatio, frictio inferiorum partium adhibenda ; adhibendi lenes et glutinosi cibi, sed citra satietatem ; omnia acria atque acida removenda ; vino, si febris non est, dulci, aut si id inflat, certe leni utendum ; sed

neque prae frigido, neque nimis calido. Si vero pituita stomachus impletur, necessarius modo in jejuno, modo post cibum vomitus est: utilis exercitatio, gestatio, navigatio, frictio: nihil edendum, bibendumque, nisi calidum; vitatis tantum iis, quae pituitam contrahere consuerunt. Molestius est, si stomachus bile vitiosus est. Solent autem ii, qui sic tentantur, interpositis quibusdam diebus, hanc, et quidem, quod pessimum est, atram vomere. His recte alvus ducitur: potiones ex absinthio dantur: necessaria gestatio, navigatio est; si fieri potest, ex nausea vomitus: vitanda cruditas: sumendi cibi faciles et stomacho non alieni, vinum austerum. Vulgatissimum vero pessimumque stomachi vitium est resolutio, id est, cum cibi non tenax est, soletque desinere ali corpus, ac sic tabe consumi. Huic generi inutilissimum balneum est; lectiones, exercitationesque superioris partis necessariae; item unctiones, frictionesque. His perfundi frigida, atque in eadem natare; canalibus ejusdem subjicere etiam stomachum ipsum, et magis etiam a scapulis id quod contra stomachum est; consistere in frigidis, medicatisque fontibus, quales Cutiliarum Sumbruinarumque sunt, salutare est. Cibi quoque assumendi sunt frigidi, qui potius difficulter coquuntur, quam facile vitiantur. Ergo plerique, qui nihil aliud concoquere possunt, bubulam coquunt.^a Ex quo colligi potest, neque avem, neque venationem, neque piscem dari debere, nisi generis durioris. Potui quidem aptissimum est vinum frigidum, vel certe bene calidum, meracum, potissimum Rheticum, vel Allobrogicum, aliudve, quod et austerum et resina conditum est; si id non est, quam asperri-

^a Diaeta carnea nuper in dyspepsia laudata, CELSO notissima videtur; nec non causa cur proficiat: "minus facile vitiat." *De Medicina* lib. 1. c. 2.

num, maximeque Signinum. Si cibus non continetur, danda aqua, et eliciendus plenior vomitus est, iterumque dandus cibus; et tum admovendae duobus infra stomachum digitis cucurbitulae, ibique duabus aut tribus horis continendae sunt. Si simul et vomitus, et dolor est, imponenda supra stomachum est lana succida, vel spongia ex aceto, vel cataplasma, quod refrigeret: perfricanda vero non diu, sed vehementer brachia et crura, et calefacienda. Si plus doloris est, infra praecordia quatuor digitis cucurbitula utendum est; et protinus dandus panis ex posca frigida: si non continuit, post vomitum leve aliquid ex iis, quae non aliena stomacho sint: si ne id quidem tenuit, singuli cyathi vini, singulis interpositis horis, donec stomachus consistat. Valens etiam medicamentum est, radicae succus: valentius, acidi Punici mali, cum pari modo succi, qui ex dulci Punico malo est, adjecto etiam intubi succo, et menthae, sed hujus minima parte; quibus tantundem, quantum in his omnibus est, aquae frigidae quam optime miscetur. Id enim plus quam vinum ad comprimendum stomachum potest. Supprimendus autem vomitus est, qui per se venit, etsi nausea est. Sed si coacuit intus cibus, aut computruit, quorum utrumlibet ructus ostendit, ejiciendus est; protinusque, cibus assumtis iisdem, quos proxime posui, stomachus restituendus. Ubi sublatus est praesens metus, ad ea redeundum est, quae supra praecepta sunt.

VI. Stomachus lateribus cingitur; atque in his quoque vehementes dolores esse consuerunt. Et ^{Lateris dolores.} initium vel ex frigore, vel ex ictu, vel ex nimio cursu, vel ex morbo est: sed interdum id malum intra dolorem est, isque modo tarde, modo celeriter solvitur; interdum ad perniciem quoque procedit,

oriturque acutus morbus, qui *πλευριτικός* a Graecis nominatur. Huic dolori lateris, febris et tussis accedit: et per hanc exscreatur, si tolerabilis morbus est, pituita; si gravis, sanguis. Interdum etiam sicca tussis est, quae nihil emolitur: idque primo vitio gravius, secundo tolerabilius est. Remedium vero est magni et recentis doloris, sanguis missus. At, sive levior, sive vetustior casus est, vel super-vacuum, vel serum id auxilium est; confugiendumque ad cucurbitulas est, ante summa cute incisa. Recte etiam sinapi ex aceto super pectus imponitur, donec ulcera pustulasque excitet; et tum medicamentum, quod humorem illuc citet. Praeter haec, circumdare primum oportet latus hapso lanae sulphuratae: deinde, cum paulum inflammatio se remisit, siccis et calidis fomentis uti. Ab his transitus ad malagmata est. Si vetustior dolor remanet, novissime resina imposita discutitur. Utendum cibus potionibusque calidis; vitandum frigus: inter haec tamen non alienum est extremas partes oleo et sulphure perfricare. Si levata tussis est, leni lectione uti; jamque et acres cibos, et vinum meracius assumere. Quae a medicis praecipiuntur, ut tamen sine his rusticos nostros epota ex aqua herba trix-ago^a satis adjuvet. Haec in omni lateris dolore communia sunt: plus negotii est, si acutus quoque morbus is factus est. In hoc, praeter ea, quae supra posita sunt, haec animadvertenda sunt: ut cibus sit quam maxime tenuis et lenis, praecipueque sorbitio, eaque ex ptisana potissimum, aut jus in quo porrus cum pullo gallinaceo coctus sit; idque non nisi tertio quoque die detur, si tamen per vires licebit: potui vero aqua mulsa, in qua hyssopum, aut ruta decocta sit. Quae quibus temporibus danda sint,

Observan-
da.

^a Teucrium Chamaedrys, α, β, L. An quoque Rhinanthus Trix-ago L? Vide BAUH. p. 248. nos ad p. 39.

ex ratione vel adauctae, vel levatae febris apparebit, sic, ut in remissione quam maxima dentur: cum eo tamen, ut sciamus, non esse ejus generis tussi aridas fauces committendas: saepe enim, ubi nihil est, quod exscreetur, continuatur, et strangulat. Ob quam causam dixi etiam pejus id genus esse tussis, quod nihil, quam quod pituitam moveret. Sed hic <sup>Tussis sic-
ca mala.</sup> vinum sôrbere, ut supra praecepimus, morbus ipse non patitur: in vicem ejus, cremor ptisanæ sumendus est. Ut his autem in ipso morbi fervore sustinendus aeger est, sic, ubi paulum is se remisit, alimenta pleniora, et vini quoque aliquid dari potest; dum nihil detur, quod aut refrigeret corpus, aut fauces asperet. Si in refectione quoque manserit tussis, intermittere oportebit uno die; posteroque, cum cibo vini paulo plus assumere. Atque incipiente quoque tussi, tum non erit alienum, ut supra quoque positum est, vini cyathos sorbere: sed in hoc genere valetudinis, dulce, vel certe lene commodius est. Si malum inveteravit, athletico victu corpus firmandum est.

VII. A compagine corporis ad viscera transeun- ^{Pneumonia.} dum est, et in primis ad pulmonem veniendum; ex quo vehemens et acutus morbus oritur, quem *πνευμονικὸν* Graeci vocant. Ejus haec conditio est: pulmo totus afficitur: hunc casum ejus subsequitur tussis, bilem vel pus trahens, praecordiorum totiusque pectoris gravitas, spiritus difficultas, magnae febres, continua vigilia, cibi fastidium, tabes. Id genus morbi plus periculi, quam doloris, habet. Oportet, si satis validae vires sunt, sanguinem mittere: sin minores, cucurbitulas sine ferro praecordii is admove. Tum, si satis valet, gestando aegrum, digerere: si parum, intra domum tamen dimovere. Potionem autem hyssopi dare, cum quo ficus arida sit incocta; aut aquam mulsam, in qua vel hyssopum

vel ruta decocta sit : frictione uti diutissime in scapulis, proxime ab his in brachiis et pedibus et crucibus, leniter contra pulmonem ; idque bis quotidie facere. Quod ad cibum vero pertinet, huic nec salsis opus est, neque acribus, neque amaris, neque alvum adstringentibus, sed paulo lenioribus. Ergo primis diebus danda est sorbitio ptisanæ, vel alicæ, vel oryzae, cum qua recens adeps cocta sit : cum hac, sorbile ovum, nuclei pinei ex melle, panis vel elota alica ex aqua mulsa : potui deinde non solum pura aqua, sed etiam mulsa egelida, aut, si aestas est, etiam frigida ; nisi quid obstat. Haec autem altero quoque die, incremente morbo, dare satis est : ubi in incremento constitit, quantum res patitur, ab omnibus abstinendum est, praeterquam aqua egelida. Si vires desunt, adjuvandae sunt aqua mulsa. Prosuntque adversus dolores imposita calida fomenta, vel ea, quae simul et reprimunt et emolliunt : prodest impositus super pectus sal bene contritus, cum cerato mixtus ; quia leviter cutem erodit, eoque impetum materiae, quo pulmo vexatur, evocat. Utile etiam aliquod malagma est ex iis, quae materiam trahunt. Neque alienum est, dum premit morbus, clausis fenestris aegrum continere : ubi paulum levatus est, ter aut quater die, fenestris aliquantum apertis, parvum aërem recipere. Deinde in refectione pluribus diebus a vino abstinere ; gestatione, frictione uti ; sorbitionibus et prioribus cibis adjicere, ex oleribus porrum, ex carne ungulas, et summa trunculorum, atque pisciculos, sic, ut diu nihil nisi molle et lene sumatur.

Hepatitis. VIII. Alterius quoque visceris morbus, id est, jocinoris, aequè modo longus, modo acutus esse consuevit : ἡπατικὸν Graeci vocant. Dextra parte sub praecordiis vehemens dolor est ; idemque ad

Acuta.

latus dextrum, et ad jugulum, humerumque partis ejusdem pervenit : nonnunquam manus quoque dextra torquetur ; horror validus est ; ubi male est, bilis evomitur : interdum singultus prope strangulat. Et haec quidem acuti morbi sunt. Longioris vero, Chronica. ubi suppuratio in jecinore est ; dolorque modo finitur, modo intenditur ; dextra parte praecordia dura sunt, et tument ; post cibum major spiritus difficultas est ; accedit maxillarum quaedam resolutio. Ubi inveteravit malum, venter et crura pedesque intumescunt ; pectus atque humeri, circaque jugulum utrumque extenuatur. Initio sanguinem mit- Curatio. tere optimum est : tum venter solvendus est, si non potest aliter, per nigrum veratrum : imponenda extrinsecus cataplasmata, primum quae reprimant, deinde calida, quae diducant ; quibus recte iris vel absinthium adjicitur : post haec, malagma. Dandae vero sorbitiones sunt, omnesque cibi, et calidi, et qui non multum alunt, et fere qui pulmonis quoque dolori conveniunt ; praeterque eos, qui urinam movent, potionesque ad id efficaces. Utilia in hoc morbo sunt thymum, satureia, hyssopum, nepeta, amyllum, sesamum, lauri baccae, pini^a flos, herba sanguinalis, mentha, ex malo cotoneo medium, columbae jecur recens et crudum : ex quibus quaedam per se esse, quaedam adjicere vel sorbitioni vel potioni licet ; sic tamen, ut parce assumantur. Neque alienum est, absinthium contritum ex melle et pipere, ejusque catapotium quotidie devorare. Abstinentum utique est ab omnibus frigidis : neque enim res ulla magis jecur laedit. Frictionibus utendum in extremis partibus : vitandus omnis labor, omnis vehementior motus : ne spiritus quidem diutius continendus est. Ira, trepidatio, pondus, ictus, cursus,

^a P. Sylvestris, L.

inimica sunt. Perfusio corporis multa prodest ex aqua, si hiems est, calida; si aestas, tepida: item liberalis unctio, et in balneo sudor. Si vero jecur vomica laborat, eadem facienda sunt, quae in ceteris interioribus suppurationibus. Quidam etiam contra id scalpello aperiunt, et ipsam vomicam adurunt.

Splenitis.

IX. At lienis ubi affectus est, intumescit, simulque cum eo pars sinistra; eaque dura est, et prementi renititur: venter intentus est: aliquis etiam cruribus tumor est: ulcera aut omnino non sanescunt, aut certe cicatricem vix recipiunt: in intenta ambulatione cursuque dolor et quaedam difficultas est. Hoc vitium quies auget: itaque exercitatione et labore^a opus est; habita tamen ratione, ne febrem ista, si nimium processerint, excitent. Uctiones, frictionesque, et sudores necessarii sunt. Dulcia omnia inimica sunt; item lac et caseus: acida autem maxime conveniunt. Ergo acetum acre per se sorbere, et magis etiam, quod scilla conditum est, expedit. Edenda sunt salsamenta, vel oleae ex muria dura; tinctae in aceto lactucae, intubique ex eodem, betae ex sinapi, asparagus, armoracia, pastinaca, ungulae, rostra, aves macrae, ejusdem generis venatio. Potui vero jejuno dari debet absinthium incoctum: at post cibum aqua a ferrario fabro, in qua candens ferrum subinde tinctum sit: haec enim vel praecipue lienem coërcet. Quod animadversum est in iis animalibus, quae apud hos fabros educata exiguos lienes habent. Potest etiam dari vinum tenue, austerum; omniaque in cibis et potionibus, quae urinae movendae sunt. Praecipueque ad id valet vel trifolii semen, vel cuminum, vel apium, vel serpyllum, vel cytisus,^b vel portulaca, vel nepe-

^a BREE de equitatione; Med. Chir. Trans.
nigricans. L.

^b Cytisus hirsutus et

ta, vel thymum, vel hyssopum, vel satureia : haec enim inde commodissime videntur humorem educere. Lienis quoque bubulus utiliter esui datur ; praecipueque eruca et nasturtium lienem extenuant. Imponenda quoque extrinsecus sunt, quae levant. Fit ex unguento et palmulis, quod *μυροβάλανον* Graeci vocant : fit ex lini et nasturtii semine, quo vinum et oleum adjicitur : fit ex cupresso viridi, et arida ficu : fit ex sinapi, cui sevi hircini a renibus quarta pars ponderis adjicitur, teriturque in sole, et protinus imponitur. Multisque modis huic rei cappari aptum est : nam et ipsum cum cibo assumere, et muriam ejus cum aceto sorbere commodum est. Quin etiam extrinsecus radicem contritam, vel corticem ejus cum furfuribus, aut ipsum cappari cum melle contritum imponere expedit. Malagmata quoque huic rei aptantur.

X. At renes ubi affecti sunt, diu male habent. ^{Renum vitia.} Pejus est, si frequens biliosus vomitus accedit. Oportet conquiescere : cubare molliter : solvere alvum ; si aliter non respondet, etiam ducere : saepe desiderare in aqua calida : neque cibum, neque potionem frigidam assumere : abstinere ab omnibus salsis, acribus, acidis, pomis : bibere liberaliter ; adjicere modo cibo, modo potioni piper, porrum, ferulam, album papaver, quae maxime inde urinam movere consuerunt. Auxilio quoque his exulceratis sunt, si adhuc ulcera purganda sunt, cucumeris semina detractis corticibus sexaginta, nuclei ex pinu silvestri duodecim, anisi quod tribus digitis sumi possit, croci paulum, contrita et in duas mulsi potiones divisa. Si vero dolor tantum levandus est, ejusdem cucumeris semina triginta, iidem nuclei viginti, nuces Graecae quinque, croci paululum, contrita et cum lacte potui data. Ac super quoque

recte quaedam malagmata injiciuntur ; maximeque ea, quae humori extrahendo sunt.

Intestino-
rum.

Cholera.

XI. A visceribus ad intestina veniendum est, quae sunt et acutis et longis morbis obnoxia. Primoque facienda mentio est cholerae ; quia commune id stomachi atque intestinorum vitium videri potest. Nam simul et dejectio et vomitus est : praeterque haec inflatio est, intestina torquentur, bilis supra infraque erumpit, primum aquae similis, deinde ut in ea recens caro lota esse videatur, interdum alba,^a nonnunquam nigra, vel varia. Ergo eo nomine morbum hunc *χολέραν* Graeci nominarunt. Praeter ea vero, quae supra comprehensa sunt, saepe etiam crura manusque contrahuntur, urget sitis, anima deficit : quibus concurrentibus, non mirum est, si subito quis moritur. Neque tamen ulli morbo minori momento succurritur. Protinus ergo, ubi ista coeperunt, aquae tepidae quam plurimum bibere oportet, et vomere. Vix unquam sic non vomitus sequitur ; sed etiamsi non incidit, miscuisse tamen novam materiam corruptae prodest ; parsque sanitatis est, vomitum esse suppressum. Si id incidit, protinus ab omni potione abstinendum est. Si vero tormina sunt, oportet frigidis et humidis fomentis stomachum fovere ; vel, si venter dolet, iisdem egelidis, sic, ut venter ipse mediocriter calentibus juvetur. Quod si vehementer et vomitus, et dejectio, et sitis vexant, et adhuc subcruda sunt, quae vomuntur, nondum vino maturum tempus est : aqua, neque ea ipsa frigida, sed potius egelida danda est : admovendumque naribus est pulegium ex aceto, vel polenta vino aspersa, vel mentha secundum naturam est. At cum discussa cruditas est, tum magis ve-

^a Confer *Edinburgh Medical and Surgical Journal*, xv. 355. Haec forma Cholera spontanea CULLENO, Indica SAUVAGESIO est, omniumque maxime lethalis.

rendum est, ne anima deficiat. Ergo tum confugiendum est ad vinum. Id esse oportet tenue, odoratum, cum aqua frigida mixtum; vel polenta adjecta, vel melle quoque assumere expedit: quotiesque aliquid aut stomachus, aut venter effudit, toties per haec vires restituere. Erasistratus primo tribus vini guttis, aut quinis aspergendam potionem esse dixit; deinde paulatim merum adjiciendum. Is, si et ab initio vinum dedit, et metum cruditatis secutus est, non sine causa fecit: si vehementem infirmitatem adjuvari posse tribus guttis putavit, erravit. At si inanis est homo, et crura ejus contrahuntur, interponenda potio absinthii est. Si extremae partes corporis frigent, ungendae sunt calido oleo, cui cerae paulum sit adjectum, calidisque fomentis nutriendae. Si ne sub his quidem quies facta est, extrinsecus contra ventriculum ipsum cucurbitula admovenda est, aut sinapi superimponendum. Ubi is constitit, dormire oportet: postero die utique a potione abstinere: die tertio in balneum ire: paulatim se cibo reficere: somno quisquis facile adquiescit; itemque lassitudine et frigore. Si post suppressam choleram febricula manet, alvum duci necessarium est: tum cibus vinoque utendum est.

XII. Sed hic quidem morbus et acutus est, et ^{Coeliacus morbus.} inter intestina stomachumque versatur sic, ut, cujus potissimum partis sit, non facile dici possit. In ipsius vero ventriculi porta consistit is, qui et longus esse consuevit: *κοιλιακός* a Graecis nominatur. Sub hoc venter indurescit, dolorque ejus est: alvus nihil reddit, ac ne spiritum quidem transmittit: extremae partes frigescunt: difficulter spiritus redditur. Commodissimum est inter initia calida cataplasmata toti ventri imponere, ut dolorem leniant: post cibum vomere, atque ita ventrem exinanire: proximis deinde diebus cucurbitulas sine ferro ven-

tri et coxis admoveere : ventrem ipsum liquare dato lacte, et vino salso, frigido ; si tempus anni patitur, etiam viridibus ficis ; sic tamen, ne quis aut cibus, aut humor universus detur, sed paulatim. Ergo per intervalla temporis sat est cyathos binos ternosve sumere, et cibum pro portione hujus : commodeque facit cyatho lactis cyathus aquae mixtus, et sic datus : cibique inflantes et acres utiliores sunt ; adeo ut lacti quoque recte contritum allium adjiciatur. Procedente vero tempore, opus est gestari ; maximeque navigare ; perfricari ter aut quater die, sic, ut nitrum oleo adjiciatur ; perfundi aqua calida post cibum ; deinde sinapi imponere per omnia membra, excepto capite, donec arrodatur et rubeat ; maximeque si corpus durum et virile est : paulatim deinde faciendus est transitus ad ea, quae ventrem comprimunt. Assa caro danda, valens, et quae non facile corrumpatur : potui vero, pluvialis aqua decocta, sed quae per binos ternosve cyathos bibatur. Si vetus vitium est, oportet laser quam optimum ad piperis magnitudinem devorare : altero quoque die vinum vel aquam bibere : interdum interposito cibo, singulos vini cyathos sorbere : ex inferiori parte infundere pluviatilem egelidam aquam, maximeque, si dolor in imis partibus remanet.

XIII. Inter ipsa vero intestina consistunt duo morbi ; quorum alter in tenuiore, alter in pleniore est. Prior acutus est ; insequens esse longus potest. Diocles Carystius tenuioris intestini morbum *χρόδαψον*,^a pleniores *εἰλεὸν* nominavit. A plerisque video nunc illum priorem *εἰλεὸν*, hunc *κολικὸν* nominari. Sed prior modo supra umbilicum, modo

^a Adeat lector ABR. VATER de hoc CELSI *χρόδαψον*, cujus quidem exemplum descripsit in Diss. Med. Pract. HALLERI, tom. iii. p. 223. Etiam WEIDNER, ibid. Colica est, in enteritidem cito desinens.

sub umbilico dolorem movet. Fit in alterutro loco inflammatio : nec alvus, nec spiritus infra transmittitur : si superior pars affecta est, cibus, si inferior, stercus per os redditur ; si utrumlibet vetus est. Adjicit periculo vomitus biliosus, mali odoris, aut varius, aut niger. Remedium est, sanguinem mittere ; vel cucurbitulas pluribus locis admove, non ubique cute incisa : id enim duobus aut tribus locis satis est : ex ceteris spiritum evocare abunde est. Tum animadvertere oportet, quo loco malum sit : solet enim contra id tumere. Et si supra umbilicum est, alvi ductio utilis non est : si infra est, alvum ducere, ut Erasistrato placuit, optimum est ; et saepe id auxilii satis est. Ducitur autem percolato ptisanæ cremore, cum oleo et melle, sic, ut præterea nihil adjiciatur. Si nihil tumet, duas manus imponere oportet supra summum ventrem, paulatimque deducere : invenietur enim mali locus, qui necesse est renitatur ; et ex eo deliberari poterit, ducenda, necne, alvus sit. Illa communia sunt : calida cataplasmata admove, eaque imponere a mammis usque ad inguina et spinam, ac saepe mutare : brachia cruraque perfricare : demittere totum hominem in calidum oleum : si dolor non quiescit, etiam in alvum ex parte inferiore tres aut quatuor cyathos calidi olei dare. Ubi per hæc consecuti sumus, ut jam ex inferiore parte spiritus transmittatur, offerre potui mulsum tepidum non multum : nam ante magna cura vitandum est, ne quid bibat. Si id commode cessit, adjicere sorbitionem. Ubi dolor et febricula quierunt, tum demum uti cibo pleniore ; sed neque inflante, neque duro, neque valido, ne intestina adhuc imbecilla laedantur. Potui vero nihil, præterquam puram aquam. Nam sive quid vinolentum sive acidum est, id huic mor-

bo alienum est. Ac postea quoque vitare oportet balneum, ambulationem, gestationem, ceterosque corporis motus. Nam facile id malum redire consuevit; et sive cum frigus subit, sive aliqua jactatio, nisi bene jam confirmatis intestinis, revertitur.

Colica.

XIV. Is autem morbus, qui in intestino pleniore est, in ea maxime parte est, quam caecam esse proposui. Vehemens fit inflatio, vehementes dolores, dextra magis parte: intestinum, quod verti videtur, prope spiritum elidit. In plerisque post frigora cruditatesque oritur, deinde quiescit; et per aetatem saepe repetens sic cruciat, ut vitae spatio nihil demat. Ubi is dolor coepit, admoveere sicca et calida fomenta oportet; sed primo lenta, deinde validiora; simulque frictione ad extremas partes, id est, crura brachiaque materiam evocare: si discussus non est, qua dolet, cucurbitulas sine ferro defigere. Est etiam medicamentum ejus rei causa comparatum, quod *κολικὸν* nominatur. Id se reperisse Cassius gloriabatur. Magis prodest potui datum: sed impositum quoque extrinsecus, digerendo spiritum, dolorem levat. Nisi finito vero tormento, recte neque cibus neque potio assumitur. Quo victu sit utendum iis, qui hoc genere tentantur, jam mihi dictum est. [Confectio medicamenti, quod *κολικὸν* nominatur, ex his constat. Costi, anisi, castorei, singulorem p. χ . iii. petroselini p. den. iii. piperis longi, et rotundi, singulorum p. χ . ii. papaveris lacrimae,^a junci rotundi, myrrhae, nardi, singulorum p. χ . vi. quae melle excipiuntur. Id autem et devorari potest, et ex aqua calida sumi.]

^a *Opium* manifeste. Diosc. iv. 63. Vecabula tamen *opon*, *opion*, vel *opium*, licet ante se legenda, latinitate donare noluit CELSUS noster. Totum hunc locum, lineis inclusum, ex v. 25. 12. infra, assutum esse, satis constat. Vide TARGAM in loca.

XV. Proxima his inter intestinorum mala tormi-^{Dysenteria.}
na esse consueverunt: *δυσεντερία* Graece vocatur.
Intus intestina exulcerantur: ex his cruor manat;
isque modo cum stercore aliquo semper liquido,
modo cum quibusdam quasi mucosis excernitur:
interdum simul quaedam carnosa descendunt: fre-
quens deijciendi cupiditas, dolorque in ano est:
cum eodem dolore exiguum aliquid emittitur: atque
eo quoque tormentum intenditur; idque post tem-
pus aliquod levatur; exiguaeque requies est: som-
nus interpellatur: febricula oritur: longoque tem-
pore id malum, cum inveteravit, aut tollit hominem,
aut, etiamsi finitur, excruciat. Oportet in primis
conquiescere; siquidem omnis agitatio exulcerat:
deinde jejunum sorbere vini cyathum, cui contrita
radix quinquefolii sit adjecta: imponere cataplas-
mata super ventrem, quae reprimunt; quod in su-
perioribus ventris morbis non expedit: quotiesque
desidit, subluere aqua calida, in qua decoctae ver-
benae sint: portulacam vel coctam, vel ex dura
muria edisse; cibos potionesque eas, quae adstrin-
gunt alvum. Si vetustior morbus est, ex inferiori-
bus partibus tepidum infundere vel ptisanae cremo-
rem, vel lac, vel adipem liquatam, vel medullam
cervinam, vel oleum, vel cum rosa butyrum, vel
cum eadem album crudum ex ovis, vel aquam, in
qua lini semen decoctum sit; vel, si somnus non
accedit, vitellos cum aqua, in qua rosae floris folia
cocta sint. Levant enim dolorem haec, et mitiora
ulcera efficiunt; maximeque utilia sunt, si cibi quo-<sup>Aqua ex
rosae petal-
lis infun-
denda.</sup>
que secutum fastidium est. Themison muria dura
quam asperrima sic utendum memoriae prodidit.
Cibi vero esse debent, qui leniter ventrem adstrin-
gant. At ea, quae urinam movent, si id consecuta
sunt, in aliam partem humorem avertendo, prosunt;

Frigidae in
vetusta
potio.

si non sunt consecuta, noxam augent : itaque nisi in quibus promte id facere consuerunt, non sunt adhibenda. Potui, si febricula est, aqua pura calida, vel ea, quae ipsa quoque adstringat, dari debet : si non est, vinum leve, austerum. Si pluribus diebus nihil remedia alia juverunt, vetusque jam vitium est, aquae bene frigidae potio assumpta ulcera adstringit, et initium secundae valetudinis facit. Sed ubi venter suppressus est, protinus ad calidam potionem revertendum est. Solet autem interdum etiam putris sanies, pessimique odoris descendere : solet purus sanguis profluere. Si superius vitium est, alvus aqua mulsa duci debet ; tum deinde eadem infundi, quae supra comprehensa sunt. Valensque est etiam adversus cancerem intestinorum, minii gleba cum salis hemina contrita, si mixta his aqua in alvum datur. At si sanguis profluit, cibi potionesque esse debent, quae adstringant.

Lienteria.

XVI. Ex torminibus interdum intestinorum laevitas oritur ; qua continere nihil possunt, et quidquid assumptum est, imperfectum protinus reddunt. Id interdum aegros trahit, interdum praecipitat. In hoc utique adhibere oportet comprimantia ; quo facilius tenendi aliquid intestinis vis sit. Ergo et super pectus ponatur sinapi ; exulcerataque cute, malagma, quod humorem evocet : et ex verbenis decocta in aqua desidat ; et cibos potionesque assumat, quae alvum adstringunt ; et frigidis utatur perfusionibus. Oportet tamen prospicere, ne, simul his omnibus admotis, vitium contrarium per immodicas inflationes oriatur. Paulatim ergo firmari intestina debebunt, aliquibus quotidie adjectis. Et cum in omni fluore ventris, tum in hoc praecipue necessarium est, non quoties libet desiderare, sed quoties necesse est ; ut haec ipsa mora in consuetudi-

nem ferendi oneris intestina deducat. Alterum quoque, quod aequè ad omnes similes affectus pertinet, in hoc maxime servandum est; ut, cum pleraque utilia insuavia sint, qualis est plantago, et rubi,^a et quidquid malicorio mixtum est, ea potissimum ex his dentur, quae maxime aeger volet: deinde, si omnia ista fastidiet, ad excitandam cibi cupiditatem, interponatur aliquid minus utile, sed magis gratum. Rubi; in quibus rosa canina, rhamnus catharticus, acaciae plures.

Exercitationes et frictiones huic quoque morbo necessariae sunt; et cum his sol, ignis, balneum, vomitus, ut Hippocrati visum est, etiam albo veratro, si cetera parum proficiunt, evocatus.

XVII. Nonnunquam autem lumbrici quoque occupant alvum; hique modo ex inferioribus partibus, modo foedius ore redduntur: atque interdum latos eos, qui, pejores sunt, interdum teretes videmus. Si lati sunt, aqua potui dari debet, in qua lupinum, aut cortex mori decoctus sit; aut cui adjectum sit contritum vel hyssopum, vel piperis acetabulum, vel scammoniae paulum. Vel etiam pridie, cum multum allium ederit, vomat: posteroque die mali Punici tenues radículas colligat, quantum manu comprehendet; eas contusas in aquae tribus sextariis decoquat, donec tertia pars supersit; huc adjiciat nitri paulum, et jejunos bibat. Interpositis deinde tribus horis, duas potiones sumat, aut aquae, vel muriae durae sit adjecta: tum desidat, subjecta calida aqua in pelve. Si vero teretes sunt, qui pueros maxime exercent, et eadem dari possunt, et quaedam leviora; ut contritum semen urticae, aut brassicae, aut cumini cum aqua, vel mentha cum eadem, vel absinthium decoctum, vel hyssopum ex

^a "Vim habent siccandi, astringendique...caules eorum tunduntur teneri, exprimiturque succus; mox sole cogitur in crassitudinem mellis." PLIN. xxiv. 13; etiam p. 185. infra.

aqua mulsa, vel nasturtii semen cum aceto contritum. Edisse etiam et lupinum, et allium prodest; vel in alvum oleum subter dedisse.

Tenesmus. XVIII. Est autem aliud levius omnibus proximis, de quibus supra dictum est, quod *τεινέσμων* Graeci vocant. Id neque acutis neque longis morbis adnumerari debet, cum et facile tollatur, neque unquam per se jugulet. In hoc aequae atque in torminibus frequens desidendi cupiditas est; aequae dolor, ubi aliquid excernitur. Descendunt autem pituitae mucisque similia, interdum etiam leviter subcruenta: sed his interponuntur nonnunquam ex cibo quoque recte coacta. Desidere oportet in aqua calida; saepiusque ipsum anum nutrire; cui plura medicamenta idonea sunt: butyrum cum rosa; acacia ex aceto liquata; emplastrum id, quod *τετραφάρμακον* Graeci vocant, rosa liquatum; alumen^a lana circumdatum, et ita appositum; eademque ex inferiore parte indita, quae torminum auxilia

^a Antiqui Alumen, haud aliter quam nos, varie conficiebant. Modo enim super-sulphatem aluminis, ut schistis aluminosis efflorescebat, colligere solebant; modo variis, sed propter chemiae inscitiam, insulsis modis, in crystallum pellucidam decoquebant. Species prior, collecta et siccata, *alumen scissile* vocabatur: in pastillos autem seu globulos manu compressa, *alumen rotundum*. Eadem inscitia causa fuit, quod huic sali pellucido ferrum se saepe admisceret, nigrítiam cum "succo punici mali," aut "galla," indifferenter daturum. Haud tamen omnino vel magna ex parte sulphas ferri fuit alumen veterum, ut perperam scribit cl. JAMESONUS, Min. ii. 306, et THOMSONUS, Chem. ii. 513. Album enim colore fuit, vel pellucidum, quale nunquam sulphas ferri est; lanam purgabat, candorem praestabat, qualiter sulphas ferri efficere nequit, alumen hodiernum optime et fere solum. Alumen antiquum porro magis astringebat, quam sulphas ferri hodiernus potest; et insignis etiam hujus medicaminis utilitas, vix ulla barbarie saeculorum obliviscenda, argumento nominis adhuc retenti vehementer favet. Verum alumen hodiernum (THOMSON, ii. 516.) aliquid sulphatis ferri habet; adeo tamen ut quo minus hujus salis insit, eo melius colores rerum adhaerere cogat: quapropter antiquum alumen, in hunc usum praecipue laudatum, neque sulphatem ferri fuisse, nec eo vehementer inquinatum, evidenter constat. Qui plura velis, rem totam in uno PLINII XXXV. 15. capitulo invenies. Vide porro DIOSC. v. 77. JAM. Min. ii. 304—7. 341—3. THOMSON, Chem. ii. 515—8.

sunt; eadem verbenae decoctae, ut inferiores partes foveantur. Alternis vero diebus aqua, alternis leve et austerum vinum bibendum est. Potio esse debet egelida et frigidae propior; ratio victus talis, qualem ad tormina supra praecepimus.

XIX. Levior etiam, dum recens, dejectio est, Diarrhoea.
ubi et liquida alvus, et saepius, quam ex consuetudine, fertur: atque interdum tolerabilis dolor est, interdum gravissimus; idque pejus est. Sed uno die fluere alvum saepe pro valetudine est; atque etiam pluribus, dum febris absit, et intra septimum diem id conquiescat. Purgatur enim corpus, et, quod intus laesurum erat, utiliter effunditur. Verum spatium periculosum est: interdum enim tormina ac febriculas excitat, viresque consumit. Primo die quiescere satis est; neque impetum ventris prohibere. Si per se desiit, balneo uti, paulum cibi capere: si mansit, abstinere non solum a cibo, sed etiam a potione. Postero die, si nihilominus liquida alvus est, aequè conquiescere; paulum adstringentis cibi sumere. Tertio die in balneum ire: vehementer omnia praeter ventrem perfricare: ad ignem lumbos, scapulasque admovere: cibis uti, sed ventrem contrahentibus; vino non multo, meraco. Si postero quoque die fluet, plus edisse, sed vomere etiam. Ex toto, donec conquiescat, contra siti, fame, vomitu niti. Vix enim fieri potest, ut, post hanc animadversionem, alvus non contrahatur. Alia via est, ubi velis suppressere: coenare, deinde vomere: postero die in lecto conquiescere; vespere ungi, sed leniter: deinde panis circa selibram ex vino Aminaeo mero sumere; tum assum aliquid, maximeque avem; et postea vinum idem bibere aqua pluviali mixtum: idque usque quintum diem facere, iterumque vomere. Frigidam autem assidue potionem esse debere, contra priores auctores Asclepiades af-

firmavit, et quidem quam frigidissimam. Ego experimentis quemque in se credere debere existimo, calida potius, an frigida utatur. Interdum autem evenit, ut id pluribus diebus neglectum, curari difficilius possit. A vomitu oportet incipere: deinde postero die vespere tepido loco ungi; cibum modicum assumere, vinum meracum quam asperrimum; impositam super ventrem habere cum cerato ruta. In hoc autem affectu corporis, neque ambulatione, Gestatio. neque frictione opus est: vehiculo sedisse, vel magis etiam equo, prodest: neque enim ulla res magis intestina confirmat. Si vero etiam medicamentis utendum est, aptissimum est id, quod ex pomis fit. Vindemiae tempore in grande vas conjicienda sunt pira atque mala silvestria: si ea non sunt, pira Tarentina viridia, vel Signina, mala Scandiana, vel Amerina, myrapia; hisque adjicienda sunt cotonea, et cum ipsis corticibus suis Punica, sorba, et, quibus magis utimur, etiam torminalia; sic, ut haec tertiam ollae partem teneant: tum deinde ea musto implenda est; coquendumque id, donec omnia, quae indita sunt, liquata, in unitatem quandam coeant. Id gustui non insuave est; et, quandocunque opus est, assumtum veniter, sine ulla stomachi noxa, ventrem tenet. Duo aut tria cochlearia uno die sumsisse, satis est. Alterum valentius genus: myrti baccas legere, ex his vinum exprimere, id decoquere, ut decima pars remaneat, ejusque cyathum sorbere. Tertium, quod quandocunque fieri potest: malum Punicum excavare, exentisque omnibus seminibus, membranas, quae inter ea fuerunt, iterum conjicere: tum infundere cruda ova, rudiculaque miscere; deinde malum ipsum super prunam imponere; quod, dum humor intus est, non adurit: ubi siccum esse coepit, remove oportet, extratumque cochleari, quod intus est, edisse. Aliqui-

bus adjectis, majus momentum habet : itaque etiam in piperatum^a conjicitur, misceturque cum sale et pipere, est^b quid ex his edendum est. Pulticula etiam, cum qua paulum ex favo vetere coctum sit, et lenticula cum malicorio cocta, rubique cacumina in aqua decocta, et ex oleo atque aceto assumpta, efficacia sunt : atque ea aqua, in qua vel palmulae, vel malum cotoneum, vel arida sorba, vel rubi decocti sunt, potata : quod genus significo, quoties potionem dandam esse dico, quae adstringat. Tritici quoque hemina in vino Aminaeano austero decoquitur ; idque triticum jejuno ac sitiendi datur ; superque id vinum id sorbetur : quod jure valentissimis medicamentis adnumerari potest. Atque etiam potui datur vinum Signinum, vel resinatum austerum, vel quodlibet austerum. Contunditurque cum corticibus, seminibusque suis Punicum malum vinoque tali miscetur : idque vel merum sorbet aliquis, vel bibit mixtum. Sed medicamentis uti, nisi in vehementibus malis, supervacuum est.

XX. 1. Ex vulva quoque feminis vehemens malum nascitur : proximeque ab stomacho, vel afficitur haec, vel corpus afficit. Interdum etiam sic exanimat ut tanquam comitiali morbo prosternat. Distat tamen hic casus, eo quod neque oculi vertuntur, nec spumae profluunt, nec nervi distenduntur : sopor tantum est. Idque quibusdam feminis crebro revertens perpetuum est. Ubi incidit, si satis virium est, sanguis missus adjuvat : si parum est, cucurbitulae tamen defigendae sunt in inguinibus. Si diu-

Hysteria.

^a Atetum piperatum, id est, acetum pipere conditum. COL. xii. 47. 57.

^b Redundat est. Locus utique vitiatus, sed sic lege. " Aliquibus adjectis majus momentum habet ; itaque etiam in piperatum conjicitur : misceturque cum sale et pipere, et quid ex his edendum est." Alii sic distinguunt ; " est quid ex his edendum. Est pulticula," etc. sed minus feliciter.

tius aut jacet aut alioqui jacere consuevit, admove-
 oportet naribus extinctum ex lucerna linamentum,
 vel aliud ex iis, quae foedioris esse odoris retuli,
 quod mulierem excitet. Idemque aquae quoque
 frigidae perfusio efficit. Adjuvatque ruta contrita
 cum melle, vel ex cyprino ceratum, vel quodlibet
 calidum et humidum cataplasma, naturalibus pube
 tenuis impositum. Inter haec etiam perfricare co-
 xas et poplites oportet. Deinde, ubi ad se rediit,
 circumcidendum vinum est in totum annum, etiam-
 si casus idem non revertitur: frictione quotidie
 utendum totius quidem corporis, praecipue vero
 ventris, et poplitum: cibus ex media materia dan-
 dus: sinapi super imum ventrem tertio quoque aut
 quarto die imponendum, donec corpus rubeat. Si
 durities manet, mollire commode videtur solanum
 in lac demissum, deinde contritum; et cera alba
 atque medulla cervina cum irino aut sebum tauri-
 num vel caprinum cum rosa mixtum. Dandum
 etiam potui vel castoreum est, vel gith, vel anethum.
 Si parum pura est, purgetur junco quadrato. Si
 vero vulva exulcerata est, ceratum ex rosa fiat, et
 recens suilla adeps, et ex ovis album misceatur, id-
 que apponatur; vel album ex ovo cum rosa mixtum,
 adjecto, quo facilius consistat, contritae rosae pulvere.
 Dolens vero ea sulphure suffumigari debet. At si
 purgatio nimia mulieri nocet, remedio sunt cucurbi-
 tulae, cute incisa, inguinibus vel etiam sub mammis
 admotae. Si maligna purgatio est, subjicienda sunt^a

* * * * *

^a Indices rerum, seu capitum, hac lacuna amissarum, in Cod. Med.
 II. III. IV. V. VI. VII. adhuc exstant, ut infra:

Vulva exulcerata est.

De vesica.

De calculis in vesica.

In omni dolore vesicae.

coëuntia. Id faciunt etiam albae olivae, et nigrum papaver cum melle assumtum, et gummi cum trito semine apii liquatum, et cum cyatho passi datum. Praeter haec, in omnibus vesicae doloribus idoneae potiones sunt, quae ex odoribus fiunt, id est, spica nardi, croco, cinnamo, casia, similibusque : idemque etiam decocta lentiscus praestat. Si tamen intolerabilis dolor est, et sanguis profluit, etiam sanguinis detractio apta est ; aut certe coxis admotae cucurbitulae cute incisa.

2. At cum urina super potionum modum etiam Diabetes. sine dolore profluens maciem et periculum facit, si tenuis est, opus est exercitatione et frictione, maximeque in sole, vel ad ignem : balneum rarum esse debet, neque longa in eo mora : cibus comprimens : vinum austerum meracum, per aestatem, frigidum, per hiemem, egelidum ; sed tantum, quantum minimum sit. Infima alvus quoque vel ducenda, vel lacte purganda est. Si crassa urina est, vehementior esse debet et exercitatio, et frictio : longior in balneo mora : cibus opus est teneris : vinum idem. In utroque morbo vitanda omnia sunt, quae urinam movere consuerunt.

XXI. Est etiam circa naturalia vitium, nimia Seminis profusio. profusio seminis, quod sine venere, sine nocturnis imaginibus sic fertur, ut, interposito spatio, tabe hominem consumat. In hoc affectu salutare sunt vehementes frictiones, perfusiones, natationesque quam frigidissimae : neque cibi, nec potio, nisi frigida assumpta. Vitare autem oportet cruditates, et omnia infantia : nihil ex iis assumere, quae contrahere se-

Sic MORGAGNUS. Ex vetusto codice Luchtmannorum membranaceo haec capita unam chartam et dimidiam occupasse discimus. Ille Alexandri Paduani folia duo ; Venetus vero quatuor folia, desiderari docet.

men videntur ; qualia sunt, siligo, simila, ova, alica, amyllum, omnis caro glutinosa, piper, eruca, bulbi, nuclei pinei. Neque alienum est, fovere inferiores partes aqua decocta ex verbenis comprimentibus : ex iisdem aliqua cataplasmata imo ventri inguinibusque circumdare ; praecipueque ex aceto rutam : vitare et ne supinus obdormiat.

Sciatica.

XXII. Superest, ut ad extremas partes corporis veniam, quae articulis inter se conseruntur. Initium a coxis faciam. Harum ingens dolor esse consuevit : isque hominem saepe debilitat, et quosdam non dimittit. Eoque id genus difficillime curatur, quod fere post longos morbos vis pestifera huc se inclinat : quae ut alias partes liberat, sic hanc ipsam quoque affectamprehendit. Fovendum primum aqua calida est : deinde utendum calidis cataplasmatibus. Maxime prodesse videtur, aut cum hordeacea farina, aut cum ficu ex aqua decocta mixtus capparis cortex concisus ; vel lolii farina ex vino diluto cocta, et mixta cum arida faece : quae quia refrigerant, imponere noctu malagmata commodius est. Inulae^a quoque radix contusa, et postea ex vino austero cocta, et late super coxam imposita, inter valentissima auxilia est. Si ista non solverunt, sale calido et humido utendum est. Si ne sic quidem finitus dolor est, aut tumor ei accedit, incisa cute admovendae sunt cucurbitulae ; movenda urina ; alvus, si compressa est, ducenda. Ultimum est, et in veteribus quoque morbis efficacissimum, tribus aut quatuor locis super coxam, cutem candentibus ferramentis exulcerare. Frictione quoque utendum est, maxime in sole, et eodem die saepius ; quo facilius ea, quae coeundo nocuerunt, digerantur.

Farina lolii temulentii, L.

^a Inulae Helenii, L.

tur : eaque, si nulla exulceratio est, etiam ipsis coxis ; si est, ceteris partibus adhibenda est. Cum vero saepe aliquid exulcerandum candenti ferra-mento sit, ut materia inutilis evocetur, illud perpetuum est, non, ut primum fieri potest, hujus generis ulcera sanare ; sed ea trahere, donec id vitium, cui per haec opitulamur, conquiescat.

XXIII. Coxis proxima genua sunt : in quibus ^{Genuum dolores.} ipsis nonnunquam dolor esse consuevit. In iisdem autem cataplasmatibus cucurbitulisque praesidium est : sicut etiam, cum in humeris, aliisque commissuris dolor aliquis exortus est. Equitare ei, cui genua dolent, inimicissimum est. Omnes autem ejusmodi dolores, ubi inveteraverunt, vix citra ustionem finiuntur.

XXIV. In manibus pedibusque articulorum vitia ^{Podagra.} frequentiora longioraque sunt ; quae in podagris chiragrisve esse consuerunt. Ea raro vel castratos, vel pueros ante feminae coitum, vel mulieres, nisi quibus menstrua suppressa sunt, tentant. Ubi sentiri coeperunt, sanguis mittendus est : id enim inter initia statim factum, saepe annuam, nonnunquam perpetuam valetudinem bonam praestat. Quidam etiam, cum asinino lacte epoto sese eluissent, in perpetuum hoc malum evaserunt. Quidam, cum toto anno a vino, mulso, venere sibi temperassent, securitatem totius vitae consecuti sunt. Idque utique post primum dolorem servandum est, etiamsi quievit. Quod si jam consuetudo ejus facta est, potest quidem aliquis esse securior iis temporibus, quibus dolor se remisit : majorem vero curam adhibere debet iis, quibus id revertitur ; quod fere vere autumnove fieri solet. Cum vero dolor urget, mane gestari debet ; deinde ferri, inambulatione leni se dimovere, et, si podagra est, interpositis temporibus

exiguus, invicem modo sedere, modo ingredi; tum, antequam cibum capiat, sine balneo, loco calido leniter perfricari, sudare, perfundi aqua egelida; deinde cibum sumere ex media materia, interpositis rebus urinam moventibus; quotiesque plenior est, evomere. Ubi dolor vehemens urget, interest, sine tumore is sit, an tumor cum calore, an tumor jam etiam obcalluerit. Nam si tumor nullus est, calidis fomentis opus est. Aquam marinam, vel muriam duram fervere oportet, deinde in pelvem conjicere, et, cum jam homo pati potest, pedes demittere, superque pallam dare, et vestimento tegere; paulatim deinde juxta labrum ipsum ex eadem aqua leniter infundere, ne calor intus destituat; ac deinde noctu cataplasmata calefacientia imponere, maximeque hibisci^a radicem ex vino coctam.

Capsula-
rum papa-
veris corti-
ces.

Si vero tumor calorque est, utiliora sunt refrigerantia, recteque in aqua quam frigidissima articuli continentur; sed neque quotidie, neque diu, ne nervi laedantur. Imponendum vero est cataplasma, quod refrigeret: neque tamen in hoc ipso diu permanendum; sed ad ea transeundum, quae sic reprimunt, ut emolliant. Si major est dolor, papaveris cortices in vino coquendi, miscendique cum cerato sunt, quod ex rosa factum sit: vel cerae et adipis suillae tantundem una liquandum, deinde his vinum miscendum, atque ubi, quod ex eo impositum est, incaluit, detrahendum, et subinde aliud imponendum est. Si vero tumores etiam obcalluerunt, et dolent, levat spongia imposita, quae subinde ex oleo, et aceto, vel aqua frigida exprimitur; aut pari portione inter se mixta pix, cera, alumen. Sunt etiam plura idonea manibus pedibusque malagmata. Quod si nihil superimponi dolor patitur, id, quod

Ad manus
pedesque.

^a Hibisci simplicis L.?

sine tumore est, fovere oportet spongia, quae in aquam calidam demittatur, in qua vel papaveris cortices, vel cucumeris silvestris radix decocta sit; Momordicae Elaterii radix. Diosc. iv. 149. tum inducere articulis crocum cum succo papaveris et ovillo lacte. At si tumor est, fovere quidem debet aqua egelida, in qua lentiscus, aliave verbena ex reprimentibus decocta sit: induci vero medicamentum ex nucibus amaris cum aceto tritis; aut ex cerussa, cui contritae herbae muralis succus sit adjectus. Lapis etiam, qui carnem exedit, quem *σαρκοφάγον*^a Graeci vocant, excisus, sic ut pedes capiat, demissos eos, cum dolent, retentosque ibi levare consuevit. Ex quo in Asia lapidi Asio^a gratia est. Ubi dolor et inflammatio se remiserunt, (quod intra dies quadraginta fit, nisi vitium hominis accessit) modicis exercitationibus, abstinentia, unctionibus lenibus utendum est, sic, ut etiam acopo,^b vel liquido cerato cyprino articuli perfricentur. Equitare podagricis quoque alienum est. Quibus vero articulorum dolor certis temporibus revertitur, hos ante et curioso victu cavere oportet, ne inutilis materia corpori supersit, et crebriore vomitu; et, si quis ex corpore metus est, vel alvi ductione uti, vel lacte purgari. Quod Erasistratus in podagricis expulit, ne in inferiores partes factus cursus pedes replet: cum evidens sit, omni purgatione non superiora tantummodo, sed etiam inferiora exinaniri.

XXV. Ex quocunque autem morbo quis convalescit, si tarde confirmatur, vigilare prima luce debet; nihilominus in lecto conquiescere: circa tertiam

^a "Hodie vix dignoscitur Asius lapis. Hi profecto lapides omnes qui alumen, nitrum, et sal in se continent, ac leves et spongiosi, non inepte pro Asio lapide haberi possunt." De Boet de Lap. et Gemm. lib. ii. cap. 220. PLIN. xxxvi. 17. Diosc. v. 95.

^b Vide infra, v. 24. 1. 2.

horam leniter unctis manibus corpus permulcere : deinde delectationis causa, quantum juvat, ambulare, circumcisa omni negotiosa actione : tum gestari diu : multa frictione uti : loca, coelum, cibos saepe mutare : ubi triduo quatrduove vinum bibit, uno aut etiam altero die interponere aquam. Per haec enim fiet, ne in vitia tabem inferentia incidat, et ut mature vires suas recipiat. Cum vero ex toto convalescit, periculose vitae genus subito mutabit, et inordinate aget. Paulatim ergo debet, omissis his legibus, eo transire, ut arbitrio suo vivat.

LIBER QUINTUS.

MEDICAMENTA, ET MORBI HIS CURANDI.

DIXI de iis malis corporis, quibus victus ratio maxime subvenit: nunc transeundum est ad eam medicinae partem, quae magis medicamentis pugnat. His multum antiqui auctores tribuerunt, et Erasis-tratus, et ii qui se ἐμπειρικὸς nominaverunt; praecipue tamen Herophilus, deductique ab illo viri; adeo ut nullum morbi genus sine his curarent. Multa-
Scriptores
de materia
medica.
que etiam de facultatibus medicamentorum memoriae prodiderunt, qualia sunt vel Zenonis, vel Andreae, vel Apollonii, qui Mys cognominatus est. Horum autem usum ex magna parte Asclepiades non sine causa sustulit; et, cum omnia fere medicamenta stomachum laedant, malique succi sint, ad ipsius victus rationem potius omnem curam suam transtulit. Verum, ut illud in plerisque morbis utilius est, sic multa admodum corporibus nostris incidere consuerunt, quae sine medicamentis ad sanitatem pervenire non possunt. Illud ante omnia scire convenit, quod omnes medicinae partes ita innexae sunt, ut ex toto separari non possint; sed ab eo nomen trahant, a quo plurimum petunt. Ergo et illa, quae victu curat, aliquando medicamentum adhibet, et illa, quae praecipue medicamentis pugnat, adhibere etiam rationem victus de-

bet; quae multum admodum in omnibus malis corporis proficit. Sed cum omnia medicamenta proprias facultates habeant, ac saepe simplicia opitulentur, saepe mixta; non alienum videtur ante proponere et nomina, et vires, et mixturas eorum; quo minor ipsas curationes exsequentibus mora sit.

Styptica.

I. Sanguinem supprimunt, atramentum sutorium^a, quod Graeci *χάλκανθον* appellant, chalcitis,^b acacia,^c et ex aqua lycium,^d thus,^e aloë, gummi,^f plumbum combustum,^g porrum, herba sanguinalis,^h creta vel Cimoliaⁱ vel figularis, misy,^k frigida aqua, vinum, acetum, alumen, melinum,^l squama et ferri et aeris; atque hujus quoque duae species sunt, alia tantum aeris, alia rubri aeris.^m

Vulneraria.

II. Glutinant vulnus, myrrha, thus, gummi, praecipueque acanthinum,ⁿ psyllium,^o tragacantha, carda-

^a Sulphas cupri aqua solutus. Docet enim PLINIUS e metallis Cyprianis comparari, xxxiv. 12; et colorem ejus coeruleum fuisse. Salem cupreum, unde nomen *Chalcanthum*, DIOSCORIDES, v. 68. JAMESONUS, Miner. ii. 343.

^b "Lapis ex quo aes coquitur." MAR. VERG. in DIOSC. v. 69. PLIN. xxiv. 12.

^c Acaciae verae, Arabicae, et aliarum spinarum corticis succus exsiccatus. ^d Lycium, p. 160. ^e Gummi Juniperi Lyciae L.

^f Gummi varia tum in usu; acaciae, cerasi, vitis, ulmi, etc. PLIN. xiii. 11.

^g Incertae compositionis hoc erat: modo enim tenuissimas plumbi laminae cum sulphure, modo cum cerussa, vel etiam hordeo, urebant; itaque sulphuretum plumbi; oxydum plumbi; subcarbonatem plumbi, vel omnia simul conficientes. PLIN. xxxiv. 18. DIOSC. v. 51.

^h Polygonum aviculare, α, β, γ, L.

ⁱ P. 88. supra.

^k In chalcitide lapide, veteres "tria genera aeris, et mysios, et sorios," invenerunt: misy, auctor est PLINIUS, xxxiv. 12. "revera fit e lapide supradicto; concretum natura, discretumque; et optimum in Cypriorum officinis."

^l Legitur et ALUMEN MELINUM, (supra, p. 88.) hic a LINDENIO, et melius, commate omisso. Aluminis *melinum* optimum genus, (PLIN. xxxv. 15.) ab insula Melo nomen originemque trahebat. Alumen liquidum hujus solutio salis fuit; et optima fere aluminis forma habebatur. Sed alumen *scissile* ab Aegypto advectum est.

^m Sc. cupri squama.

ⁿ Gummi acaciae Arabicae.

^o Plantago Psyllium L.

momum, bulbi, lini semen, nasturtium, ovi album, ^{Anomum repens L.} gluten, ichthyocolla, ^a vitis alba, ^b contusae cum testis suis cochleae, ^c mel coctum, spongia vel ex aqua frigida, vel ex vino, vel ex aceto expressa, ex iisdem lana succida; si levis plaga est, etiam aranea. Reprimunt, alumen et scissile, quod *σχιστόν* vocatur, et liquidum, melinum, auripigmentum, ^d aerugo, ^e chalcitis, atramentum sutorium.

III. Concoquunt et movent pus, nardum, ^f myrrha, ^{Concoquentia.} costum, ^g balsamum, ^h galbanum, propolis, styrax, thuris et fuligo et cortex, bitumen, pix, sulphur, resina, sebum, adeps, oleum.

IV. Aperiant tanquam ora in corporibus, quod ^{Aperientia.} *στόμα* Graece dicitur, cinnamomum, balsamum, panaces, ^{Heracleum Panaces L.} juncus quadratus, ⁱ pulegium, ^k flos albae violae, ^l bdellium, galbanum, resina terebinthina et pinea,

^a "Ichthyocolla appellatur piscis cui glutinosum est corium. Idemque nomen glutino ejus. Quidam ex ventre non ex corio fieri dicunt." PLIN. xxxii. 4. Diosc. iii. 93. ex pisci cetaceo derivat.

^b Bryonia alba L.

^c Nempe terrestres, seu limaces.

^d "Yellow orpiment," ex arsenici 67, sulphuris 33, partibus. JAM. Min. iii. 537. KID, Min. ii. 206. 207. CELSUS, versa pagina; et nota ad sandaracham.

^e Aerugo, et aerugo rasilis, veteribus; omnino fere praeparatur ut nostra, quae subacetis cupri vulgo dicitur; sed revera habet acetatis cupri 46, subacetatis 18, carbonatis 36 partes. THOMS. ii. 618.

^f Nardus Gangitis L.

^g P. 197.

^h Amyris Gileadensis L.

ⁱ Juncus squarrosus L.? Quid fuerint aut juncus rotundus, aut juncus quadratus CELSI, hodie minus plane constat. Hunc *σχόινον*, illum *κύπριον*, Graecis vocari, in pagina 130. iii. 21. ostendit; eodemque loco haec peregrina cum domesticis ejusdem nominis juncis confundi, fateri videtur. Eandem confusionem innuit DIOSCORIDES, i. 4: atque PLINIUS, qua diligentia est, ipsam dissipare conatur, xviii. 18. Nimirum non nisi radice utriusque, pro aromate et stimulante remedio, medici utebantur; ut plantae descriptio indoctis ab India afferentibus relicta esset. Secundum LINNAEUM, et BAUHINUM, p. 13. juncus rotundus erat *Cyperus longus* L.; sed haec potius est *juncus quadratus*, ut VERGILIUS ex PLINIO et DIOSCORIDE satis probavit. An juncus quadratus *Cyperus junciformis* L.? PERSEUS, i. 61.

^k Mentha pulegium L.

^l Leucoium vernum L.

propolis, oleum vetus, piper, pyrethrum, chamaepitys, uva taminia,^a sulphur, alumen, rutae semen.

Purgantia. V. Purgant, aerugo, auripigmentum, quod ἀρσενικὸν a Graecis nominatur; (huic autem et sandarachae^b in omnia eadem vis, sed validior est) squama aeris, Styra^c officinalis L. pumex, iris, balsamum, styrax, thus, thuris cortex, Resina pinea. resina, et pinea, et terebinthina liquida, oenanthe, lacerti stercus, sanguis columbae, et palumbi, et hirundinis, ammoniacum,^c bdellium;^d (quod in omnia idem, quod ammoniacum, potest; sed valentius est) abrotonum, ficus arida, coccum Gnidium, scobis eboris, omphacium, radícula,^e coagulum,^f sed maxime leporinum; (cui eadem, quae ceteris coagulis, facultas, sed utique validior est) fel, vitellus crudus, cornu cervinum, gluten taurinum, mel crudum, misy, chalcitis,^g crocum,^h uva taminia, spuma argenti, galla,ⁱ squama aeris, lapis haematites,^k minium,^l

^a Delphinium Staphisagria L. Vide CELSUM ipsum, iii. 21.

^b Hodie "*red orpiment*," "*risagallum*," seu "*realgar*." JAM. Min. iii. 533. THOMS. i. 301. Eadem ac auripigmenti compositio est.

^c Idem ac nostrum videtur; sed vide notam ad p. 204.

^d Idem omnino ac bdellium hodiernum. An Amyridis Kataf resina? Centum partes habent resinae 59, gummi 9.2, *cerasini* 30.6, olei volatilis 1.2, partes. PARM. Ann. de Chem. lxxx. 39. Hinc CELSUS recte ammoniaco fortius scribit, cum hoc nullum oleum volatile habeat; et ex centum, partes 70 resinae contineat. THOM. Chem. iv. 166.

^e Cochlearia Armoracia L.

^f Coagulum lactis leporini; vide Diosc. ii. 65. PLIN. xi. 51. Forte Gelatum, "*Jelly*," quoque significat. Lactis Dios. ii. 65. ARIST. Hist. Animal. iii. VERG. in Diosc.

^g Vide notam in chalcitidem, p. 194.

^h Crocus sativus L.

ⁱ Quae nostra; PLIN. xvi. 7. Falso purgare hic a CELSO scribitur.

^k "*Red hematite*," vel "*fibrous red ironstone*." JAM. iii. 250. PLIN. xxxvi. 20. Diosc. v. 97: negat autem ille fibras.

^l Modo deutoxydum plumbi, modo bisulphuretum hydrargyri, seu cinnabarim, apud veteres minium indicat. PLIN. xxxiii. 7. Diosc. v. 63. *Sinopicum* vero minium, p. 197, terra quaedam rubra fuit, pictoribus, nec non ad minium adulterandum, usurpata. PLIN. xxxv. 4.

costum,^a sulphur, pix cruda,^b sebum, adeps, oleum, ruta,^c porrum,^d lenticula,^e ervum.^f

VI. Rodunt, alumen liquidum, sed magis rotundum, aerugo, chalcitis, misy, squama aeris, sed magis rubri, aes combustum,^g sandaracha, minium Sino-
picum, galla, balsamum, myrrha, thus, thuris cortex, galbanum, resina terebinthina humida, piper utrumque, sed rotundum magis, cardamomum, auripigmentum, calx, nitrum,^h et spuma ejus, apii semen, narcissiⁱ radix, omphacium,^k alcyonium,^l oleum ex amaris nucibus,^m allium, mel crudum, vinum, lentiscus, squama ferri, fel taurinum, scammonia, uva-
taminia, cinnamomum, styrax, cicutaeⁿ semen, resina, narcissi semen, fel, nuces amarae, oleumque earum, atramentum sutorium, chrysocolla,^o veratrum,^p cinis.^q

Pistacia;
Lentiscus;
Convolvulus Scammonia;
Laurus Cinnamomum L.

^a Costus Arabicus L.

^b Ut nostra; Anglice "*pitch*." "Fit spissa pix, decoctâ liquidâ."

Diosc. i. 82.

^c Ruta graveolens L.

^d Allium porrum L.

^e Ervi Lentis L., varietas major. PERSOON, ii. 309. BAUH. 346.

^f Ervum Lens L.

^g Sulphuretum cupri cum muriate. "Fit ex clavis solutarum navium in crudo fictili compositis, adjecto sulphure et pari sale, alternisque his inspersis; operculatum deinde fictile et figulari creta circumlitum, in fornacem conjectum, usque dum integre cremetur, dimittitur." Diosc. v. 44.

^h Subcarbonas sodae, p. 89. "*Spuma ejus*" e terris nitrariis efflorescit; idem sal, sub vero formam diversam. PLIN. xxxi. 10.

ⁱ Narcissi poetici L.

^k Acetum quoddam ex uvis (aliquando olivis) acerbis nedum maturiscentibus, confectum. Diosc. v. 5.

^l Avis, Alcedonis Ispidae L. vocatae, nidus existimatus, sed revera spongia quaedam, spuma maris dicta. Diosc. v. 90. PLIN. xxxii. 8.

^m Oleum Amygdalae communis, β, L.

ⁿ Conii maculati L.

^o Chrysocolla: carbonas cupri impurus fuit, ex pueri urina, nitro, et cupro vel crusta ejus saepe paratus. Alia species ex aqua cuprea fodinarum vaporata collecta est. Viridi quidem fuit colore: sed nihil ad sub-boratem sodae, chrysocollum hodiernum, pertinebat. Diosc. v. 58. PLIN. xxxiii. 5. KID, ii. 119.

^p Helleborus niger, saepius tamen Veratrum album L. p. 66. 124.

^q Cinis, seu spodium, haud minus quam pompholyx, in officinis

Exedentia. VII. Exedunt corpus, acaciae succus, hebenus,^a aerugo, squama aeris, chrysocolla, cinis Cyprius,^b nitrum, cadmia,^c spuma argenti, hypocistis,^d diphryges,^e sal, auripigmentum, sulphur, cicuta, sandaracha, salamandra,^f alcyonium, aeris flos,^g chalcitis, atramentum sutorium, ochra,^h calx, [acetum,] galla, alumen, lac caprifici,ⁱ vel lactucae marinae,^k quae *τιθύμαλλος* a Graecis nominatur, fel, thuris fuligo,

aerariis fiebat. Nimirum oxydum zinci erat, quod natura leve, per folium ventilationem tecto sublimi haerebat, et pompholyx a forma bullata vocabatur; vel iterum in solum fornacemque cadens, et cineribus hujus mixtum et lotum, cinis, cinerula, spodium indifferenter dicebatur. Vide Diosc. v. 43. cum VERGILIO.

^a Ebenus Cretica, vel Aspalathus Ebenus et Aethiopica L. vel potius omnes. Vide Diosc. i. 114.

^b "Probatur maxime Cyprius." Diosc. v. 43.

^c "*Native oxid of zinc.*" KID, ii. 193. BERGMAN autem et TENNANT ostenderunt, *carbonatem zinci* esse. THOMS. Chem. iii. 516. 517. Sed variae apud antiquos species fuerunt, quarum unam oxydum zinci esse docet PLIN. xxxiv. 10.

^d "Nascitur ad radicem cisti quae hypocistis dicitur." Diosc. i. 112. "Germen quoddam." BAUHINUS de Cisto. Vide L. Sp. Plant. 736.

^e "Diphrygem vocant Graeci ab eo, quod bis torreatur. Cujus origo triplex. Fieri enim traditur ex lapide pyrite cremato in caminis, donec excoquatur in rubricam. Fit et in Cypro ex luto cujusdam specus arefacto prius, mox paulatim circumdatis sarmentis. Tertio fit modo in fornacibus aeris, faece subsidente. Differentia est quidem, quod *aes* ipsum in catino defluit, *scoria* extra fornaces, *flos* supernatat, *Diphryges* remanet." PLIN. xxxiv. 13. Incerta igitur Diphrygis compositio; sed oxydo cupri praecipue constituisse oportet.

^f Lacerta Salamandra L. "Lacertae simile, ignavum animal; colore vario; falso creditum non igne cremari. Potestatem *exedendi*, calefaciendi, etc. habet." Diosc. ii. 55. PLIN. passim.

^g "Fit aere fuso, et in alios fornaces translato; ibi flatu crebriore excutiuntur velut milii squamae, quas vocant florem." PLIN. xxxiv. 11. Vide p. 66. supra.

^h Hodie, "*yellow ochre.*" KID, i. 178. Diosc. v. 62. VERG. in locum. Variae terrae, etiam lapides molliores, ferri oxydo coloratae, hoc nomine erant. Vide nos, ad asteracen, p. 200.

ⁱ Quae ficus carica, ♂ L., nempe, mascula sylvestris species est; "nunquam maturescens, sed quod ipse non habet, aliis tribuens." PLIN. xv. 19.

^k Euphorbiae paraliae, et exiguae, L. Vide p. 67. supra.

spodium, lenticula, mel, oleae folia, marrubium,^a lapis haematites, et Phrygius,^b et Asius,^b et scissilis,^c misy, vinum, acetum.

VIII. Adurunt, auripigmentum, atramentum Adurentia. sutorium, chalcitis, misy, aerugo, calx, charta combusta, sal, squama aeris, faex combusta,^d myrrha, stercus et lacerti,^e et columbae,^f et palumbi,^g et hirundinis,^h piper, coccum Gnidium,ⁱ allium, diphyrges, lac utrumque, quod proximo capite supra comprehensum est, veratrum et album et nigrum, cantharides, corallium, pyrethrum, thus, salamandra, eruca,^k sandaracha, uva taminia, chrysocolla, ochra, alumen scissile, ovillum stercus, oenanthe.^l

IX. Eadem fere crustas ulceribus tanquam igne Escharotica. adustis inducunt; sed praecipue chalcitis, utique si cocta est, flos aeris, aerugo, auripigmentum, misy, et id quoque magis coctum.

X. Crustas vero has resolvit farina triticea cum Resolventia. ruta, vel porro, aut lenticula, cui mellis aliquid adjectum est.

XI. Ad discutienda vero ea, quae in corporis Discutientia. parte aliqua coierunt, maxime possunt, abrotonum,^m

^a *Lycopus Europaeus* et *stachys hirta* L., praeter *Marrubia varia*, L.

^b "Phrygius lapis est gleba pumicosa; uritur ante vino perfusus, flaturque foliis, donec rufescat, ac rursus dulci vino exstinguitur, et hoc trinis vicibus." PL. xxxvi. 19. "Hodie ignotus est hic lapis." De Boet. Glebae igitur quae fodiuntur, ex quibus chalcanthum (sulphas ferri) extrahitur, lapis Phrygius vocabatur. TOLL. de Gemm. Lap. ii. 14. De lapide Asio relege notam ad. p. 191.

^c *Schistus* quidam, croceo propemodum colore; Diosc. v. 98.

^d *Subcarbonas potassae purissimus*. "Celeriter exanimatur non incluso condita." PLIN. xxiii. 2. Diosc. v. 86.

^e *Lacertae vulgaris* L.

^f *Columbae Oenadis*, vel *domesticae*, L.

^g *Columbae Palumbi* L.

^h *Hirundinis rusticae* L.

ⁱ *Coccum veneficum Daphnes Gnidii* LINN. PARR.

^k *Larva Papilionis Brassicae, Rapae, Napi, Sinapis*, L.

^l *Oenanthe crocata* L.

^m *Abrotonum vulgare* L.

helenium,^a amaracus, alba viola, mel, lilium, sampsucus Cyprius,^b lac, sertula Campana,^c serpyllum,^d cupressus,^e cedrus,^f iris, viola purpurea,^g narcissus, rosa, crocum, passum, juncus quadratus, nardum, cinnamomum, casia,^h ammoniacum, cera, resina, uva taminia, spuma argenti, styrax,ⁱ ficus arida, tragoriganus,^k lini et narcissi semen, bitumen, sordes ex gymnasio, pyrites lapis,^l aut molaris,^l crudus vitellus, amarae nuces, sulphur.

Evocantia. XII. Evocat et educit ladanum,^m alumen rotundum, hebenus, lini semen, omphacium, fel, chalcitis, bdellium, resina terebinthina et pinea, propolis, ficus arida decocta, stercus columbae, pumex, farina lolii, grossi in aqua cocti, elaterium,ⁿ lauri baccae, nitrum, sal.

Laevantia. XIII. Laevat id, quod exasperatum est spodium, hebenus, gummi, ovi album, lac, tragacanthum.

^a Inula Helenium L.

^b Thymus Mastichius L. "Eadem ac sampsucus planta est." BAUH. p. 224.

^c Trifolium officinale L.

^d Thymus Serpyllum L.

^e Cupressus sempervivens L.

^f Juniperus Phoenicea L.

^g Viola odorata L.

^h Laurus Cassia: an Convolvulus Cneorum et Daphne Cneorum L.?

ⁱ Styrax officinale. PERSOON, i. 483.

^k Thymus Cephalotos L.?

^l Pyrites. "Iron pyrites, copper pyrites," hodie. JAMESON. iii. 114. 212. "Hi exploratoribus castrorum maxime necessarii, qui clavo vel altero lapide percussi, scintillas edunt: quae exceptae sulphuratis aut fungis aridis vel foliis, dicto celerius ignem praebent." PLIN. xxxvi. 19. "Molarem quidam Pyriten vocant, quoniam sit plurimus ignis illi; sed est alius etiamnum Pyrites, similitudine aeris." IBID. "Lapis communis fuscus fuit, non saxum:" calcem optimamustus praebuit; IB. xxxvi. 23. reliquias organicas fractus exhibuit: ergo "common compact limestone." JAM. ii. 130. PLIN. xxxvi. 18. 19. 23. PALLAD. R. R. i. 10.

^m Cisti Ledi ladaniferi, Cretici, L., exsudatio. PERSOON, ii. 75. GEOFF. ii. 539.

ⁿ Hodierno simillimum: DIOSC. iv. 149. 150: WOODVILLE, 120. Dosis hujus DIOSCORIDI obolus fuit, seu grana decem dimidiumque!

XIV. Carnem alit et ulcus implet resina pinea, ^{Incarnan-} ochra Attice, vel asterace, ^{tia.} ^a cera, butyrum.

XV. Molliunt, aes combustum, terra Eretria, ^{Emollien-} ^{tia.} ^b nitrum, papaveris lacrima, ammoniacum, bdellium, cera, sebum, adeps, oleum, ficus arida, sesamum, ^c sertula Campana, narcissi et radix et semen, rosae folia, coagulum, vitellus crudus, amarae nuces, medulla omnis, stibi, ^d pix, cochlea ^e cocta, cicutae se-

^a Scribitur varie in MSS. ASTERACE, ASTERIACE, ASTERICA. "Qui monstrabit quid sit," adnotat TARGA, "erit mihi magnus Apollo." Sed tanto praemio non opus erat. Ochra enim nihil est nisi oxydum ferri, cum valde incerta aluminis et silicae ratione conjunctum; et a pallido colore, quem veteres inter flavum et cinereum ponebant, nomen suum trahens: etiamsi variat ille inter albidum fere, et ruberrimum, lapis mollissimus, hodie, "*Ochrey brown iron stone.*" THOMS. iii. 477. Saepius pulvis est, quem veteres torrendo in rubricam, seu oxydum ferri rubrum, convertebant. Hinc modo lapis, modo terra dicta est Ochra. Optima ochra Attica fuit, sed erat altera, e Samo advecta, PLIN. XXXV. 6. quam "effodiunt ibi inter saxa venas scrutantes," pictoribus inutilis, sed quae "in medicina eundem usum habet, quem Eretria creta." Verum haec sunt ipsissima DIOSCORIDIS verba de terra Samia, astere dicta, v. 101: ubi terrae Eretriaesse dicitur "astringere, refrigerareque leviter, *concava explere, cruenta glutinare.*" Nunc cum asterace *carnem alat et ulcus impleat*, quis dubitabit ochram asteracem CELSI, et DIOSCORIDIS terram astra, idem significare quod *ochra Samia* PLINII, utriusque manifestissimi excerptoris? Potuit CELSUS igitur scribere, OCHRA ATTICE, AUT (OCHRA) ASTERICE, scilicet, vel *Atticen ochram, vel eam Samiam quae "Asteri," aut "stellae similis" est*: potuit quoque OCHRA ASTERACE, quod in textu retinui; scilicet "ochram stellatam medicinale," ab Attica, vel aliis caeteris omnibus, sic distinguens. Nihil igitur in textu mutandum esse liquet, et CELSUM tantum a nomine communiore hujus terrae Samiae, astere, quo ipse vi. 6. 12. utitur, hoc loco recessisse, ut eam distingueret ab ochra Attica, et infinitis pene aliis quas in usu esse noverit. CELSI enim tempore nulla vera ochra Attica obtineri potuit; VITRUV. vii. 7. at infinita varietas vice ejus vaenibat: IBID. elegantius ergo, accuratius multo et prudentius ASTERACE, Anglice "*healing star ochre,*" hic nominavit. Descriptio ejus infra extat ad vi. 6. 12.

^b "Alba est, et cinerea, quae praefertur in medicina. Probatur mollitie, et quod, si aere producat, violaceum reddit colorem." PLIN. XXXV. 16. DIOSC. v. 101.

^c Sesamum orientale L.

^d "*Sulphuret of antimony.*" KID, ii. 201. DIOSC. v. 53. PLIN. XXXIII. 6.

^e Limax nimirum L.

men, plumbi recrementum,^a (σκωρίαν μολύβδου Graeci vocant) panaces,^b cardamomum, galbanum, resina, uva taminia, styrax, iris,^c balsamum, sordes ex gymnasio, sulphur, butyrum, ruta.

Cutem pur-
gantia.

XVI. Cutem purgat mel, sed magis, si est cum galla, vel ervo, vel lenticula, vel marrubio, vel iride, vel ruta, vel nitro, vel aerugine.

Pondera
quibus
CELSUS
utitur.

XVII. 1. Expositis simplicibus facultatibus, dicendum est, quemadmodum misceantur, quaeque ex his fiant. Miscentur autem varie, neque hujus ullus modus est; cum ex simplicibus alia demantur, alia adjiciantur; iisdemque servatis, ponderum ratio mutetur. Itaque, cum facultatum materia non ita multiplex sit, innumerabilia mixturarum genera sunt; quae comprehendi si possent, tamen esset supervacuum. Nam et iidem effectus intra paucas compositiones sunt, et mutare eas cuilibet, cognitis facultatibus, facile est. Itaque contentus iis ero, quas accepi velut nobilissimas. In hoc autem volumine eas explicabo, quae vel desiderari in prioribus potuerunt; vel ad eas curationes pertinent, quas protinus hic comprehendam, sic, ut tamen, quae magis communia sunt, simul jungam. Si qua singulis, vel etiam paucis accommodata sunt, in ipsarum locum differam. Sed et ante sciri volo, in uncia pondus denariorum septem esse: unius deinde denarii pondus dividi a me in sex partes, id est, sextantes; ut idem in sextante denarii habeam, quod Graeci habent in eo, quem ὀβολὸν appellant. Id ad nostra pondera relatum paulo plus dimidio scripulo facit.^d

^a Vide scoriam plumbi, ad p. 197. supra.

^b Heracleum panaces L. Gen. Plant. i. 358. BAUH. 156. Vide infra, p. 205.

^c Iris Florentina L.

^d Vide PLIN. xxi. 34. ubi recte omnino septem drachmas Atticas in uncia esse tradidit. GRONOV. de Sest. 192. 193. GREAVES, *Diss. on the Denarius*. Nos in tabula ponderum. CELS. iv. 4. 2.

2. Malagmata vero, atque emplastra, pastillique, <sup>Malagma-
ta; empla-
stra; pas-
tilli.</sup> quos *τροχίσκους* Graeci vocant, cum plurima eadem habeant; differunt eo, quod malagmata maxime ex odoribus eorumque etiam surculis, emplastra pastillique magis ex quibusdam metallicis fiunt. Deinde malagmata contusa abunde mollescunt; nam super integram cutem injiciuntur: laboriose vero conteruntur ea, ex quibus emplastra pastillique fiunt, ne laedant vulnera, cum imposita sunt. Inter emplastrum autem et pastillum hoc interest, quod emplastrum utique liquati aliquid accipit: in pastillo tantum arida medicamenta aliquo humore junguntur. Tum emplastrum hoc modo fit: arida medicamenta per se teruntur; deinde mixtis his instillatur aut acetum, aut si quis alius non pinguis humor accessurus est, et ea rursus ex eo teruntur: ea vero, quae liquari possunt, ad ignem simul liquantur; et si quid olei misceri debet, tum infunditur: interdum etiam aridum aliquod ex oleo prius coquitur. Ubi facta sunt, quae separatim fieri debuerunt, in unum omnia miscentur. At pastilli haec ratio est: arida medicamenta contrita humore non pingui, ut vino vel aceto, coguntur, et rursus coacta, inarescunt, atque, ubi utendum est, ejusdem generis humore diluuntur. Tum emplastrum imponitur, pastillus illinitur, aut alicui molliori, ut cerato, miscetur.

XVIII. 1. His cognitis, primum malagmata sub- ^{Malagmata.} jiciam, quae fere non sunt refrigerandi, sed calefaciendi causa reperta. Est tamen, quod refrigerare possit, ad calidas podagras aptum. Habet gallae et immaturae et alterius, coriandri seminis, cicutae, lacrimae aridae,^a gummi, singulorum plenum aceta-

^a Nihil abest, uti TARGA, tantum superest comma. Legendum enim est CICUTAE, LACRYMAE ARIDAE, utpote quam ex ea veteribus colligere mos erat. "Colligitur ex suprema ejus (cicutae) coma succus antequam arescat semen." Diosc. iv. 77.

bulum, cerati eloti,^a quod *πεπλυμένον* Graeci vocant, selibram. Reliqua fere calefaciunt: sed quaedam digerunt materiam, quaedam extrahunt, quae *ἐπισπαστικά* vocantur; pleraque certis magis partibus membrorum accommodata sunt.

In hydro-
pem.

2. Si materia extrahenda est, ut in hydropico, in lateris dolore, in incipiente abscessu, in suppuratione quoque mediocri, aptum est id, quod habet resinae aridae, nitri, ammoniaci, galbani, singulorum pondo, cerae pondo. Aut in quo haec sunt: aeruginis rasae, thuris, singulorum p. χ . ii. ammoniaci salis p. χ . vi. squamae aeris, cerae, singulorum p. χ . viii. resinae aridae p. χ . xii. aceti cyathus. Idem praestat cumini farina cum struthio,^b et melle.

Ad jecur.

3. Si jecur dolet, id in quo est balsami lacrimae p. χ . xii. costi, cinnamomi, casiae corticis, myrrhae, croci, junci rotundi, balsami seminis, iridis Illyricae,^c cardamomi, amomi, nardi, singulorum p. χ . xvi. quibus adjicitur nardinum unguentum, donec cerati crassitudo sit. Et hujus quidem recentis usus est; si vero servandum est, resinae terebinthinae p. χ . xvi. cerae p. χ . x. ex vino leni contunduntur, tum eo miscentur.

Ad lienem.

4. At si lienis torquet, glandis, quam *βάλανον μυρεψικὴν*^d Graeci vocant, cortex et nitrum paribus portionibus contunduntur, respergunturque aceto quam acerrimo: ubi cerati crassitudinem habet, linteo, ante in aqua frigida madefacto, illinitur, et sic imponitur, supraque farina hordeacea injicitur: sed manere ibi non amplius sex horis debet, ne lienem consumat; satiusque est id bis, aut ter fieri.

^a Ex cera dealbata. Ante enim quam soli exponerent, aqua marina, et nitro saepius coquebant ceram, hinc *lotam* dicendam. Vide p. 155.

^b Reseda luteola L., vel huic simillima; BAUH. 100.

^c Iridis Florentinae L.

^d Guilandinae Moringae L. nucem; PARR. Nux Ben, seu glans unguentaria officinarum, atque BAUHINI est, 402. Ex ea exprimitur oleum incorruptissimum; oleum Ben unguentariorum.

5. Commune autem et jocinori, et lienī, et ab-^{In tumores.} scessibus, et strumae, parotidibus, articulis, calcibus quoque suppurantibus, aut aliter dolentibus, etiam concoctioni ventris, Lysias composuit ex his : opopanacis,^a styracis, galbani,^b resinae, singulorum p. χ . ii. ammoniaci,^c bdellii, cerae, sevi taurini, iridis aridae p. χ . iv. cachryos^d acetabulo,^e piperis granis quadraginta : quae contrita irino unguento temperantur.

6. Ad laterum autem dolores compositio est^{In pleuritida.} Apolophanis : in qua sunt resinae terebinthinae, thuris fuliginis, singulorum p. χ . iv. bdellii, ammoniaci, iridis, sevi vitulini, aut caprini a renibus, visci,^f

^a Gummi resinae quae ex vulnere radici Pastinacae Opopanacis inflicto sudat. DUNC. Disp. p. 236. THOMS. Chem. iv. 170. Quum vero nomen, et omnium veterum testimonium eam panacis radicis succum esse confirmant ; sequitur panacem CELSI veterumque non Heracleum panacem, uti p. 202, sed pastinacam opopanacem fuisse. GEOFFRAEUS opopanacis originem ignorari scripsit. Verisimile est, non unam umbellatam plantam hunc succum praestare.

^b Bubonis Galbani L.

^c Hujus notae, quas dedit DIOSCORIDES, iii. 89. ammoniaco hodierno omnino conveniunt. "Nascitur," addit, "in Libya ad Ammonis Jovis templum, ferulaceae arboris liquor." CELS. v. 18. 34. PLINIUS, necnon PAULUS AEGINETA, (vii.) *emplastri ammoniaci* (Pharm. Ed.) confectionem rite describunt.

^d Cachrys apud Hippocratem veteresque Graecos hordeum frictum, in numero plurali significabat ; et propter molem formamque similem, etiam fructum, (radicem, HERM. BARB. 33.) rorismarini, vel libanotidis, in numero singulari indicabat. Postea translata gemmis quercus, aliarumque arborum, folium nondum evolutum exprimebat ; sed in sensu medico, atque in compositione superiore, *semina, gemmas* vel *excrementa* rorismarini officinalis, quae altera libanotidis species apud antiquos fuit, (DIOS. iii. 80.) denotat. "Ferunt robora et cachryn : ita vocatur pilula in medicina urendi vim habens. Gignitur et in abiete, lalice, picea, tilia, nuce, platano, postquam folia cecidere, hieme durans. Continet nucleum pineis similem. Is crescit hieme : aperitur vere pilula tota." PLIN. xvi. 8. "Est et rosmarinum. Duo genera ejus. Alterum sterile, alterum cui et caulis, et semen resinaceum, quod CACHRYS vocatur....Cachrys multa genera habet, ut diximus. Sed haec, quae ex rore supra dicto nascitur, si fricetur, resinosa est." IB. xxiv. 11.

^e Vide tabulam operae praefixam, mensuras antiquas exhibentem.

^f Veteres viscum ad aucupium, nec minus ad medicinam, ex *Visco*

singulorum p. χ . iv. Haec autem eadem omnem dolorem levant, dura emolliunt, mediocriter calefaciunt.

In suppu-
rationes.

7. Ad idem Andreae quoque malagma est; quod etiam resolvit, humorem educit, pus maturat, ubi id maturum est, cutem rumpit, et ad cicatricem perducit. Prodest impositum minutis majoribusque abscessibus: item articulis, ideoque et coxis, et pedibus dolentibus: item, si quid in corpore collisum est, reficit; praecordia quoque dura et inflata emollit; ossa extrahit; ad omnia denique valet, quae adjuvare calor potest. Id habet cerae p. χ . xi. visci, sycamini,^a quam alias sycomorum vocant, lacrimae, singulorum p. χ . i. piperis et rotundi,^b et longi,^c ammoniaci thymiamatis,^d bdellii, iridis Illyricae, cardamomi,^e amomi,^f xylobalsami,^g thuris masculi, myrrhae, resinae aridae, singulorum p. χ . x. pyrethri,^h cocci Gnidii, spumae nitri, salis ammoniaci,ⁱ aristolochiae

quercino L. parabant. "Fit viscum aestate, ex fructu quodam in quercubus acinorum figura nascente, buxi folio. Tunditur ante fructus is, tum lavatur, post haec in aqua decoquitur." Diosc. iii. 94.

^a Lachrymae Ficus Sycomori L. Vide Diosc. i. 147. 148. THOMSON. iv. 124.

^b Piperis nigri L.

^c Piperis longi L.

^d Ammoniacum Heraclei gummiiferi succum concretum esse auctor est cl. WILLDENOW; negat vero DUNCANUS nostras Materiae Medicae professor eruditissimus; *Disp.* p. 24. Ammoniaci, ab omni hominum memoria, duae extiterunt species. Prima *lacryma* est, *Thrausma*, vel *ammoniaci Thymiamata*: pura, aromatica, cum flamma nitida ardens. Altera *Phyrama* dicta, *Barcina* cl. DUNCANI est; impura, terra et arenis referta, benzoino colore accedens vel fuscior. Prior ergo, nitida, et *Thuri* similis, sacris antiquis selecta erat, eandemque ut purissimam, sub nomine sacrificiali Thymiamatis, hoc loco, aliasque, CELSUS praecepit. Vide sect. 24. p. 210. infra.

^e Amomi Cardamomi et repentis, L.

^f Amomi racemosi L.? PERS. i. 2. BAUH. 413. DUNC. 26.

^g Resinae Amyridis Gileadensis, fortasse et A. Opobalsami L. PERSOON. i.

^h Anthemidis Pyrethri L.

ⁱ Muriatem ammoniae hunc fuisse salem nihil evincit. Veteres quidem muriatem ammoniae sub nomine nitri subinde habuerunt, testante KID, Min. ii. 6, sed recte nihilominus scripsit THOMSONUS: "*I do not*

Creticae,^a radicis ex cucumere agresti,^b resinae terebinthinae liquidae, singulorum p. χ . xx. quibus adjicitur unguenti irini,^c quantum satis est ad ea mollienda, atque cogenda.

8. Praecipuum vero est ad resolvenda, quae adstricta sunt, mollienda, quae dura sunt, digerenda, quae coëunt, id, quod ad Polyarchum auctorem refertur. Habet junci quadrati, cardamomi, thuris fuliginis, amomi, cerae, resinae liquidae pares portiones. Ad digerendum.

9. Aliud ad eadem Nilei : crocomagmatis, quod quasi recrementum^d ejus est, p. χ . iv. ammoniaci thymiamatis, cerae, singulorum p. χ . xx. ex quibus duo priora ex aceto teruntur, cera cum rosa liquatur, et tum omnia junguntur. Ad digerendum.

10. Proprie etiam dura emollit id, quod Moschi esse dicitur. Habet galbani unciam, thuris fuliginis p. =. cerae, ammoniaci thymiamatis trientes, picis aridae p. ii. aceti heminas tres. Ad idem.

11. Fertur etiam ad digerenda, quae coëunt, sub auctore Medio, quod habet cerae p. =. panacis p. χ . s. squamae aeris, aluminis rotundi, item scissilis, singulorum p. χ . i. plumbi combusti p. χ . i. s. Ad idem.

12. Ad eadem Panthemus utebatur, calcis p. s. sinapis^e contriti, item foeni Graeci,^f aluminis, singulorum p. i. sevi bubuli p. ii. s. Ad idem.

13. 14. Ad strumam multa malagmata invenio. Credo autem, quo pejus id malum est, minusque fa- Ad strumam.

see any proof that the ancients were acquainted with it." Chem. ii. 234. JAMESONUS, ii. 339, "rock salt" vel muriatem sodae impurum, fuisse contendit: nec absurdè, cum igne crepitasse video. Diosc. v. 80. PLIN. xxxi. 7. KID, ii. 12.

^a Aristolochiae Creticae; LA MARC, i. 253. PERS. ii. 527.

^b Momordica Elaterium L.

^c Vide notam p. 88.

^d Scilicet, croci et aromaticorum colluvies, post oleum crocinum expressum, residua. PLIN. xxi. 20. Diosc. i. 26.

^e Sinapis albae L.

^f Trigonellae Foeni Graeci L.

cile discutitur, eo plura esse tentata : quae in personis varie responderunt. Andreas auctor est, ut haec misceantur : urticae^a seminis p. χ . i. piperis rotundi, bdellii, galbani, ammoniaci thymiamatis, resinae aridae, singulorum p. χ . iv. resinae liquidae, cerae, pyrethri, piperis longi, lactucae marinae seminis, sulphuris ignem non experti, quod ἀπυρον vocatur,^b faecis aridae aceti, spumae nitri, salis ammoniaci, sinapis, cardamomi, radicis ex cucumere silvestri, resinae, singulorum p. χ . viii. quae ex leni vino contunduntur.

Ad idem.

Lapis pyrites seu molaris.

15. Expeditius ad idem fit, quod habet visci seminis, stercoris,^c resinae, sulphuris ignem non experti pares portiones. Et in quo est sulphuris p. χ . i. lapidis, quem πυρίτην vocant, p. χ . iv. cumini^d acetabulum. Item in quo est lapidis ejusdem pars una,

^a Urticae dioicae, et urentis, L.

^b Diosc. v. 78. PLIN. xxxv. 14.

^c Stercora variorum animalium apud veteres bona habebantur remedia ; adeoque quid ex stercorebus hic voluerit noster, aegre apparet. Bovinum tamen suspicor. Sed ut lector sibi prospiciet, fima haecce medicinalia ex CELSO atque DIOSCORIDE in tabulam conjecimus.

Stercus

Bovinum D.	Inflammationes, morbum coxae, strumam sanat ;
Bov. Masc. D.	Uteri procidentias, culices ;
Caprinum D.	Icterus, partum difficilem ;
Ovillum D.	Epinyctides, thymum, ambusta, haemoptoen, subluxata ;
Asininum } D.	Haemorrhagias, scorpionis ictus ;
Equinum }	
Columbinum D.	Strumam, carbunculum, ambusta ;
Gallinaceum D.	Fungos veneficos, colicam ;
Ciconinum D.	Epilepsiam ;
Vulturinum D.	Partum ;
Murinum D.	Alopecias, calculum, obstipationem ;
Caninum D.	Diarrhoeam ;
Humanum D.	
a'. recens	Vulnerum inflammationes arcet, ipsa conglutinat.
b'. siccum	Anginas sanat.
Crocodileum D.	Muliebrem pulchritudinem conciliat.
Lacertinum C.	Alvum purgat.
Hirundinum C.	Adurit.
^d Cumini Cymini L.	

sulphuris duae partes, resinae terebinthinae partes tres.

16. Arabis autem cujusdam est ad strumam, et ^{Ad strumam.} orientia tubercula, quae *φύματα* vocantur, quod haec digerit. Habet myrrhae, salis ammoniaci, thuris, resinae et liquidae et aridae, crocomagmatis, cerae, singulorum p. χ . i. lapidis ejus, quem *πυρίτην* vocant, p. χ . iv. quibus quidam adjiciunt sulphuris p. χ . ii.

17. Est etiam proficiens in struma, et in iis tuberculis, quae difficiliter concoquuntur, et in iis quae *καρκινώδη* vocantur, quod ex his constat: sulphuris p. χ . ii. nitri p. χ . iv. myrrhae p. χ . vi. fuliginis thuris p. s. salis ammoniaci p. =. cerae p. i. ^{Ad idem.}

18. Protarchus autem ad *παρωτίδας*, eaque tubercula, quae *μελικήρια*, id est, favi, vel *φύματα* nominantur, item mala ulcera, pumicis, resinae pineae liquidae, thuris fuliginis, spumae nitri, iridis, singulorum p. χ . viii. cum cerae p. χ . ix. miscebat, hisque olei cyathum et dimidium adjiciebat. ^{Ad parotidas.}

19. At adversus panem, tum primum orientem, ^{Ad panem.} quod *φύγεθλον* Graeci vocant, et omne tuberculum quod *φῦμα* nominatur, miscetur ochra, quae Attice nominatur, cum duabus partibus similiae, hisque, dum contunduntur, subinde mel instillatur, donec malagmatis crassitudo sit.

20. Discutit etiam omne tuberculum, quod *φῦμα* ^{Ad phyma.} vocatur, id, quod habet calcis, nitri spumae, piperis rotundi, singulorum p. χ . i. galbani p. χ . ii. salis p. χ . iv. quae excipiuntur cerato ex rosa facto.

21. Supprimitque omne, quod abscedit, id, in quo ^{Ad abscessum.} est galbani, fabae fressae, singulorum p. χ . i. myrrhae, thuris, ex radice capparis^a corticis, singulorum p. χ . iv. Satisque omnia abscedentia digerit mu-

rex combustus,^a et bene contritus, aceto subinde adjecto.

Ad phymata.

22. At si satis sanguis subit, recte imponitur, quod adversus phymata quoque potest. Constat ex his: bdellii, styracis, ammoniaci, galbani, resinae et aridae et liquidae pineae, item ex lentisco, thuris, iridis, singulorum p. χ . ii.

Ad idem.

23. Καρπινώδη vero phymata commodè his leniuntur: galbani, visci, ammoniaci, resinae terebinthinae, singulorum p. χ . i. sevi taurini p. s. faecis combustae quam maxima portione, dum id siccius non faciat, quam esse malagma oportet.

Ad sugillationem.

24. Quod si facie contusa livor subcruentus est, haec compositio nocte et die imposita tollit. Aristolochiae, thapsiae,^b singulorum p. χ . ii. bdellii, styracis, ammoniaci thymiamatis, galbani, resinae aridae, et ex lentisco liquidae, thuris masculi, iridis Illyricae, cerae, singulorum p. χ . iv. Idem faba quoque imposita proficit.

Ad aperiendum.

25. Sunt etiam quaedam malagmata, quae στομωτικά Graeci vocant, quoniam aperiendi vim habent. Quale est, quod ex his constat: piperis longi, spumae nitri, singulorum p. χ . ii. erysimi^c p. χ . iv. quae cum melle miscentur. Idoneaeque etiam strumae aperiendae sunt. Ejus generis, vehementiusque ex his est id, quod habet calcis p. χ . iv. piperis grana sex, nitri, cerae, singulorum p. χ . x. mellis p. =. olei heminam.

Ad idem.

26. Miconis quoque est, quod resolvit, aperit, purgat. Habet alcyonium, sulphur, nitrum, pumicem,^d paribus portionibus; quibus tantum picis et cerae adjicitur, ut fiat cerati crassitudo.

^a Scilicet, calx recens.

^b Thapsiae villosae, et foetidae, L. succi spissati.

^c Erysimi officinalis L.

^d "Common pumice," JAMESON, habet silicae 77, aluminae 18, carbonatis sodae nativi, et potassae 3, ferri et manganesi fere 2, in centum partibus. *Manual of Mineralogy*, p. 217.

27. Ad ossa autem Aristogenis, fit ex his : sul- ^{Ad idem.}
phuris p. χ . i. resinae terebinthinae, nitri spumae,
et ex scilla partis interioris, plumbi eloti,^a singulo-
rum p. χ . ii. thuris fuliginis p. χ . viii. ficus aridae
quam pinguiissimae, sevi taurini, singulorum p. χ .
viii. cerae p. χ . xii. iridis Macedonicae p. χ . vi. se-
sami fricti acetabulum.

28. Maximeque nervis et articulis malagma con- <sup>Ad articu-
los.</sup>
venit. Igitur Euthyclei est, et ad articulos, et ad
omnem dolorem, et ad vesicae, et ad recenti cica-
trice contractos articulos, quas ἀγκύλας Graeci nomi-
nant, conveniens, quod habet fuliginis thuris aceta-
bulum, resinae tantundem, galbani sine surculis ses-
cunciam, ammoniaci, bdellii, singulorum p. =. ce-
rae p. s. Ad eosdem digitos : iridis, ammoniaci,
galbani, nitri, singulorum p. χ . xiv. resinae liquidae
p. χ . vi. cerae p. χ . xvi.

29. Ad dolores articulorum Sosagorae : plumbi ^{Ad idem.}
combusti, papaveris lacrimae, corticis hyoscyami,^b
styracis, peucedani,^c sevi, resinae, cerae pares por-
tiones.

30. Chrysippi : resinae liquidae, sandarachae, pi- ^{Ad idem.}
peris, singulorum p. χ . xii. quibus cerae paululum
adjicitur.

31. Ctesiphontis : cerae Creticae, resinae terebin- ^{Ad idem.}
thinae, nitri quam ruberrimi,^d singulorum p. s. olei
cyathi tres. Sed id nitrum ante per triduum, instil-
lata aqua, teritur, et cum sextario ejus incoquitur,
donec omnis humor consumatur. Potest vero ea

^a Plumbum, in mortario plumbeo cum pistillo plumbeo, aqua coe-
lesti interposita, terendo, hoc fiebat. Aqua eadem coelesti lavabatur,
“donec albescens cerussaeque simile non amplius aquam decoloraret.”
Jam plumbum elotum in linteum manebat, et fortasse carbonas plum-
bi quoddam imperfectum constituerit. Diosc. v. 50. PLIN. xxxiv. 18.

^b Hyoscyami nigri L.

^c Peucedani officinalis L.

^d Nitrum rubrum veteribus Aegyptus praebuit. PLIN. xxxi. 10.

compositio etiam ad parotidas, phymata, strumam, omnemque coitum humoris emolliendum.

Ad idem. 32. Ad articulos, fici quoque aridi partem nepetae mixtam; vel uvam taminiam sine seminibus cum pulegio recte aliquis imponit.

Ad podagram. 33. Eadem podagrae praesidio sunt. Sed ad eam fit Aristonis quoque, quod habet nardi, cinnamomi, casiae, chamaeleontis,^a junci rotundi,^b singulorum p. χ . viii. sevi caprini ex irino liquati p. χ . xx. iridis p. χ . i. quae in aceto quam acerrimo jacere per xx. dies debet. Idem autem etiam recentia phymata doloresque omnes discutit.

Ad podagram. 34. At Theoxenus ad pedum dolores, sevi a renibus partem tertiam, salis partes duas miscebat, hisque membranulam illitam imponebat; tum superiniciebat ammoniacum thymiana in aceto liquatum.

Ad idem. 35. At Numenius podagram, ceterosque articulos induratos hoc molliebat: abrotoni, rosae aridae, papaveris lacrimae, singulorum p. χ . iii. resinae terebinthinae p. χ . iv. thuris, spumae nitri, singulorum p. χ . viii. iridis, aristolochiae, singulorum p. χ . xii. cerae p. iii. quibus adjicitur cedri cyathus unus, olei laurei cyathi tres, olei acerbi sextarius.

Ad callum. 36. Si quando autem in articulis callus increvit, Dexius docuit imponere, calcis p. χ . iv. cerussae p. χ . viii. resinae pineae p. χ . xx. piperis grana xxx. cerae p. =. quibus, dum contunduntur, hemina vini lenis instillatur.

Emplastra ad vulnera recentia. XIX. Ex emplastris autem nulla majorem usum praestant, quam quae cruentis protinus vulneribus injiciuntur: *ἐναιμα* Graeci vocant. Haec enim re-

^a Carlinae acaulis L.

^b Cyperi longi L.

primunt inflammationem, nisi magna vis eam cogit, atque illius quoque impetum minuunt; tum glutinant vulnera, quae id patiuntur, cicatricem iisdem inducunt. Constant autem ex medicamentis non pinguibus, ideoque ἀλίπανη nominantur.

1. Optimum ex his est, quod Barbarum vocatur. Ad idem. Habet aeruginis rasae p. κ. xii. spumae argenti p. κ. xx. aluminis, picis aridae, resinae pineae aridae, singulorum p. κ. i. quibus adjiciuntur olei et aceti singulae heminae.

2. Alterum ad idem, quod Coacon vocant, habet Ad idem. spumae argenti p. κ. c. resinae aridae tantundem: sed spuma prius ex tribus olei heminis coquitur. His duobus emplastris color niger est, qui fere talis fit ex pice atque resina: at ex bitumine nigerrimus; ex aerugine, aut aeris squama, viridis; ex minio ruber; ex cerussa albus.

3. Paucae admodum compositiones sunt, in quibus aliquid mixturae varietas novat. Ergo id quoque nigrum est, quod βασιλικόν nominatur. Habet panacis p. κ. i. galbani p. κ. ii. picis, et resinae, singulorum p. κ. x. olei dimidium cyathum.

4. At quod perviride est, smaragdinum appellatur: in quo sunt resinae pineae p. κ. iii. cerae p. κ. i. aeruginis, p. s. thuris fuliginis p. =. olei tantundem, aceti, quo fuligo et aerugo in unum cogantur.

5. Est etiam coloris fere rufi, quod celeriter ad cicatricem vulnera perducere videtur. Habet thuris p. κ. i. resinae p. κ. ii. squamae aeris p. κ. iv. spumae argenti p. κ. xx. cerae p. κ. c. olei hemina.

6. Praeterea est, quam παρακολλητικήν a glutinando vocant. Constat ex his: bituminis, aluminis

scissilis, p. χ. iv. spumae argenti p. χ. xl. olei veteris hemina.

Ad caput.

7. Praeterea sunt quaedam generis ejusdem, quae, quia capitibus fractis maxime conveniunt, κεφαλικά a Graecis nominantur. Philotae compositio habet terrae Eretriae, chalcitidis singulorum p. χ. iv. myrrhae, aeris combusti, singulorum p. χ. x. ichthyocollae p. χ. vi. aeruginis rasae, aluminis rotundi, misy crudi, aristolochiae, singulorum p. χ. viii. squamae aeris p. χ. x. thuris masculi p. χ. ii. cerae p. i. rosae, et olei acerbi, ternos cyathos, aceti quantum satis est, dum arida ex eo conteruntur.

Ad idem.

8. Aliud ad idem viride : aeris combusti, squamae aeris, myrrhae, ichthyocollae, singulorum p. χ. vi. misy crudi, aeruginis rasae, aristolochiae, aluminis rotundi, singulorum p. χ. viii. cerae p. χ. i. olei hemina, aceti quod satis sit.

Ad idem.

9. Puri autem movendo non aliud melius, quam quod expeditissimum est : τετραφάρμακον a Graecis nominatur. Habet pares portiones cerae, picis, resinae, sevi taurini ; si id non est, vitulini.

Ad idem.

10. Alterum ad idem, ἐννεαφάρμακον nominatur ; quod magis purgat. Constat ex novem rebus, cera, melle, sevo, resina, myrrha, rosa, medulla vel cervina vel vitulina vel bubula, oesypo,^a butyro : quorum ipsorum quoque pondera paria miscentur.

Ad idem.

11. Sunt autem quaedam emplastra, quibus utriusque rei facultas est : quae, si singula habenda sunt, meliora sunt ; sed in copia rejicienda sunt ; iis potius adhibitis, quae proprie id, quod eo tempore opus est, consequuntur. Exempli causa duo proponam. Est igitur ad vulnera Attalum : quod habet squa-

^a Sordes pinguedinosae lanarum ; per lotiones iteratas de lana succida extractae. PLIN. xxix. 2. Dios. ii. 66. Fere sudoris reliquiae fuit oesypum.

mae aeris p. χ . xvi. thuris fuliginis p. χ . xv. ammoniaci tantundem, resinae terebinthinae liquidae p. χ . xxv. sevi taurini tantundem, aceti heminas tres, olei sextarium. At inter ea, quae fracto capiti accommodantur, habent quidam id, quod ad auctorem Judaeum refertur. Constat ex his : salis p. χ . iv. squamae aeris rubri, aeris combusti, singulorum p. χ . xii. ammoniaci thymiamatis, thuris fuliginis, resinae aridae, singulorum p. χ . xvi. resinae Colophoniacae, cerae, sevi vitulini curati, singulorum p. χ . xx. aceti sesquicyathos, olei minus cyathos. *Τεθεραπευμένα* Graeci appellant, quae curata vocant; cum ex sevo puta omnes membranulae diligenter exemptae sunt, aut ex alio medicamento.

12. Sunt etiam quaedam emplastra nobilia ad extrahendum; quae ipsa quoque *ἐπισπαστικὰ* nominantur: quale est, quod, quia lauri baccas habet, *διὰ δαφνίδων* appellatur. In eo est, resinae terebinthinae p. χ . x. nitri, cerae, picis aridae, baccorum lauri, singulorum p. χ . xx. olei paulum. Quoties aut baccam, aut nucem, aut simile aliquid posuero, scire oportebit, antequam expendatur, eî summam pelliculam esse demendam.^a

13. Aliud eodem nomine, quod puri quoque movendo est. Sevi vitulini, ammoniaci thymiamatis, picis, cerae, nitri, baccarum lauri, resinae aridae, aristolochiae, pyrethri, pares portiones.

14. Praeter haec, est Philocratis: quod habet salis ammoniaci p. χ . vii. aristolochiae p. χ . viii. cerae, resinae terebinthinae, fuliginis thuris, singulorum p. χ . xv. spumae argenti p. χ . xxxii. Quibus, ut pus quoque moveant, iridis p. χ . iv. et galbani p. χ . vi. adjiciuntur.

^a Hinc sequitur medicamenta quoque his non nisi nudatis a nostro aestimata esse. Sic mixturae anodynae, 2. p. 226. infra, modus, "nucis juglandis (*degluptae*) magnitudinem" aequare debet.

Ad extra-
hendum.

15. Optimum tamen ad extrahendum est id, quod a similitudine sordium ῥυπῶδες Graeci appellant. Habet myrrhae, croci, iridis, propolis, bdellii, capitulorum Punici mali, aluminis et scissilis et rotundi, misy, chalcitidis, atramenti sutorii cocti, panacis, salis ammoniaci, visci, singulorum p. χ . iv. aristolochiae p. χ . viii. squamae aeris p. χ . xvi. resinae terebinthinae p. χ . lxxv. cerae, et sevi vel taurini vel hircini, singulorum p. χ . c.

Ad idem.

16. Hecataeo quoque auctore emplastrum generis ejusdem fit ex his: galbani p. χ . ii. fuliginis thuris p. χ . iv. picis p. χ . vi. cerae, et resinae terebinthinae, singulorum p. χ . viii. quibus paulum irini unguenti miscetur.

Ad idem.

17. Valensque ad idem emplastrum viride Alexandrinum est. Habet aluminis scissilis p. χ . viii. salis ammoniaci p. χ . viii. =. squamae aeris p. χ . xvi. myrrhae, thuris, singulorum p. χ . xviii. cerae p. χ . cl. resinae Colophoniacae aut pineae p. χ . cc. olei heminam, aceti sextarium.

Ad exedendum.

18. Quaedam autem sunt emplastra exedentia, quae σηπτα Graeci vocant: quale est id, quod habet resinae terebinthinae, fuliginis thuris, singulorum p. =. squamae aeris p. χ . i. ladani p. χ . ii. aluminis tantundem, spumae argenti p. χ . iv.

Ad idem.

19. Exest etiam vehementer corpus, atque ossa quoque resolvit, et supercrescentem carnem coërcet id, quod habet spumae argenti, squamae aeris, uncias singulas, nitri ignem non experti, lapidis Asii, aristolochiae p. sextantes, cerae, resinae terebinthinae, thuris, olei veteris, atramenti sutorii, salis ammoniaci p. s. aeruginis rasae p. bessem, aceti scillitici heminam, vini Aminaei tantundem.

Ad morsus.

20. Sunt etiam adversus morsus quaedam accommodata; quale est Diogeni nigrum, quod habet bi-

tuminis, cerae, resinae pineae aridae, singulorum p. χ . xx. spumae argenti p. χ . c. olei sextarium. Aut in quo sunt squamae aeris p. χ . iv. cerussae, et aeruginis rasae, singulorum p. χ . viii. ammoniaci p. χ . xii. cerae, resinae pineae, singulorum p. χ . xxv. spumae argenti p. χ . c. olei sextarium. Aut in quo sunt squamae aeris p. χ . xiv. galbani p. χ . vi. cerussae, et aeruginis rasae, singulorum p. χ . viii. ammoniaci p. χ . xii. cerae, resinae pineae, singulorum p. χ . xxxv. spuma argenti concoquitur.

21. Rubrum quoque emplastrum, quod Ephesi-^{Ad idem.} um vocatur, huc aptum est. Habet resinae terebinthinae p. χ . ii. galbani p. χ . iv. minii Sinopici p. χ . vi. thuris fuliginis p. χ . vi. cerae p. χ . viii. spumae argenti p. χ . xxxvi. olei veteris heminam.

22. Item id, quod ex his constat: squamae aeris,^{Ad idem.} thuris fuliginis, singulorum p. χ . iv. galbani p. χ . vi. salis ammoniaci p. χ . xii. =. cerae p. χ . xxv. olei tribus heminis. Haec autem aliis quoque recentioribus vulneribus recte imponuntur.

23. Sunt etiam alba lenia ($\lambda\epsilon\upsilon\kappa\acute{\alpha}$ Graeci vocant)^{Ad vulne-} fere non gravibus vulneribus accommodata, praeci-^{ra.} pueque senilibus: quale est, quod habet cerussae p. χ . xxxii. sevi vitulini curati, et cerae, singulorum p. χ . xlviii. olei heminas tres, ex quibus cerussa coquitur.

24. Aliud, quod habet cerussae p. χ . xx. cerae^{Ad idem.} p. χ . xxxv. olei heminam, aquae sextarium. Quae quoties adjiciuntur cerussae vel spumae argenti, scire licet, illa ex his coquenda esse. Est autem ea percandida compositio, quae supra posita est, ideoque $\epsilon\lambda\epsilon\phi\alpha\upsilon\tau\acute{\iota}\nu\eta$ nominatur.

25. Lenia quoque quaedam emplastra sunt, quas^{Liparae.} $\lambda\iota\pi\alpha\rho\acute{\alpha}\varsigma$ fere Graeci nominant; ut id, quod habet minii p. χ . iv. spumae argenti p. χ . xxv. cerae, et

adipis suillae, singulorum p. χ . xxxvii. vitellos quatuor.

26. Alia compositio generis ejusdem : cerae, resinae terebinthinae, singulorum p. χ . vi. cerussae p. χ . viii. spumae argenti, plumbi recrementi, *σπώγαν μολύβδου* Graeci vocant, singulorum p. χ . xx. cicini olei,^a et myrtei, singulorum heminae.

27. Tertia, quae ad auctorem Archagathum refertur : misy cocti, aeris combusti, singulorum p. χ . iv. cerussae coctae p. χ . viii. resinae terebinthinae p. χ . x. spumae argenti p. χ . vi.

28. Etiamnum generis ejusdem : spumae argenti, cerae, adipis suillae, singulorum p. χ . xxvii. vitelli cocti quatuor, rosae hemina. Aut, cerati ex oleo myrteo^b facti partes tres, adipis suillae pars quarta, paulum ex plumbi recremento. Aut, spumae argenti selibra, ex olei hemina, et aquae marinae altera, cocta, donec bullire desierit, cui paulum cerae sit adjectum. Aut, pares portiones cerae, sevi, stibis, spumae argenti, cerussae.

Pastilli.

XX. 1. Pastilli quoque facultates diversas habent. Sunt enim ad recentia vulnera glutinanda sanandaque apti : qualis est, qui habet chalcitidis, misy, spumae nitri, floris aeris, gallae, aluminis scissilis modice cocti, singulorum p. χ . i. aeris combusti, capitulorum mali Punici, singulorum p. χ . iii. Hunc oportet diluere aceto, ac sic, ubi vulnus glutinandum est, illinire. At, si nervosus aut musculosus is locus est, commodius est cerato miscere, sic ut illius octo partes, nona hujus sit.

^a Olei Ricini communis L.

^b Oleum myrteum variis modis parabant antiqui. Facillimus erat folia Myrti communis L. tenerrima tundere; tusa in aqua et oleo coquere, dein oleum quod supernatat colligere. Diosc. i. 39.

Alius ad idem constat ex his : bituminis, alumi- ^{Ad idem.}
nis scissilis, singulorum p. χ . i. aeris combusti p.
 χ . iv. spumae argenti p. χ . xi. olei sextario.

2. Sed longe Polybi celeberrimus est ; $\sigma\phi\rho\alpha\gamma\iota\varsigma$ ^{Ad idem.}
autem nominatur : qui habet aluminis scissilis p. χ .
i. =. atramenti sutorii p. χ . ii. myrrhae p. χ . v.
aloës tantundem, capitulorum Punici mali, fellis
taurini, singulorum p. χ . vi. quae contrito vino au-
stero excipiuntur.

3. Ad ulcera sordida, et nigritiem in auribus, na- ^{Ad ulcera.}
ribus, obscoenis partibus, inflammationesque eorum :
chrysocollae p. χ . i. atramenti sutorii, aluminis scis-
silis, singulorum p. χ . ii. halicacabi^a corticis p. χ .
iv. minii p. χ . vi. spumae argenti p. χ . xii. cerussae
p. χ . xvi. quae ex aceto et coguntur, et, ubi uten-
dum est, diluuntur.

4. Andronis vero est ad uvam inflammata, ad ^{Ad uvam.}
naturalia sordida, etiam cancro laborantia : gallae,
atramenti sutorii, myrrhae, singulorum p. χ . i. ari-
stolochiae, aluminis scissilis, singulorum p. χ . ii.
capitulorum Punici mali p. χ . xxv. ex passo coacta,
et cum usus exigit, aceto vel vino diluta, prout va-
lentius aut levius vitium est, cui medendum est.

5. Proprie autem ad ani fissa, vel ora venarum ^{Ad rhaga-}
fundentia sanguinem, vel cancrum : aeruginis p. χ . ^{des.}
ii. myrrhae p. χ . xii. stibis, lacrimae papaveris, aca-
ciae, singulorum p. χ . xvi. quae ex vino et terun-
tur, et in ipso usu deliquantur.

6. Expellere autem ex vesica cum urina calculum ^{Ad calcu-}
videtur haec compositio : casiae, croci, myrrhae, ^{lum.}

^a Solani pseudocapsici L. radicis. BAUH. p. 166. sp. ix. ; Diosc. iv. 71 ; PLIN. xxi. 31, qui adjicit " Halicacabi radicem bibunt, qui sunt vaticinandi callentes, quod furere, ad confirmandas superstitiones, aspici se volunt." Alia varietas a DIOSCORIDE memoratur, sed cortex ejus ad medicinam non adhibita.

costi, nardi, cinnamomi, dulcis radicis,^a balsami, hyperici^b pares portiones conteruntur; deinde vinum lene instillatur, et pastilli fiunt, qui singuli habeant p. $\times$. =. hique singuli quotidie mane jejuno dantur.

Pessi.

XXI. 1. Haec tria compositionum genera, id est, quae in malagmatis, emplastris, pastillisque sunt, maximum praecipueque varium usum praestant. Sed alia quoque utilia sunt; ut ea, quae feminis subjiuntur: $\pi\epsilon\sigma\sigma\upsilon\delta\varsigma$ Graeci vocant. Eorum haec proprietas est: medicamenta composita molli lana excipiuntur, eaque lana naturalibus conditur.

Evocantes.

Ad sanguinem autem evocandum, cauneis^c duabus adjicitur nitri p. $\times$. I. aut allii semen conteritur, adjicitur myrrhae paululum, et unguento susino^d miscetur: aut cucumeris silvestris pars interior ex lacte muliebri diluitur.

Emollientes.

2. Ad vulvam molliendam, ovi vitellus, et foenum Graecum, et rosa, et crocum temperantur. Aut elaterii p. $\times$. =. salis tantundem, uvae taminiae p. $\times$. VI. melle excipiuntur.

Ad idem.

3. Aut Boetho auctore: croci, resinae terebinthinae, singulorum p. $\times$ IV. myrrhae p. $\times$ =. rosae p. $\times$. I. sevi vitulini p. $\times$. I. =. cerae p. $\times$. II. miscentur.

Ad inflammationem.

4. Optima autem adversus inflammationes vulvae Numenii compositio est, quae habet croci p. $\times$. =.

^a Glycyrrhizae glabrae L.

^b Hyperici perforati L.

^c Ficubus ex Cauno, Aetoliae civitate, optimis. PLIN. XV. 19.

^d SUSAN, sermone Syro et Persico, lilia sunt: et unguentum susinum, quod lilinum est. Optime fiebat ex liliis Syriis, Aegyptiacis, Pamphiliis, ubi hae linguae valuerunt. Inde nomen orientale in Latium acceptum. Conficiebant unguentum, imbuendo primum oleum myrrha, calamo, cardamomo; dein, his expressis, oleo relicto adjecta per nychthemeron lilia; et oleum post haec extracta sale defaecatum, unguentum susinum erat. DIOSC. I. 53; III. 107. GESN. in Susa.

cerae p. χ . i. butyri p. χ . viii. adipis anserinae p. χ . xii. vitellos coctos duos, rosae minus cyatho.

5. Si vero infans intus decessit, quo facilius ejiciatur, malicorium ex aqua terendum, eoque utendum Ad foetum. mortuum. est.

6. Si concidere vitio locorum mulier solet, co- Ad hyste- riam. chleae cum testis suis comburendae, conterendaeque, deinde his mel adjiciendum est.

7. Si non comprehendit, adeps leonina ex rosa Ad sterili- tatem. mollienda est.

XXII. 1. Quaedam autem mixturae medicamen- Mixturae aridae, seu pulveres. torum sunt, quibus aridis neque coactis utimur, sic, ut inspergamus, aut cum aliquo liquido mixta illinamus; quale est, ad carnem supercrescentem exedendam, quod habet squamae aeris, fuliginis thuris, singulorum p. χ . i. aeruginis p. χ . ii. Haec autem eadem cum melle purgant ulcera; cum cera, implent. Misy quoque et galla, si paribus portionibus misceantur, corpus consumunt: eaque vel arida inspergere licet, vel excepta cadmia illinire.

2. Putrem vero carnem continet, neque ultra ser- Ad gan- graenam. pere patitur, et leniter exest, mel vel cum lenticula, vel cum marrubio, vel cum oleae foliis, ante ex vino decoctis: item sertula Campana in mulso cocta, deinde contrita: aut calx cum cerato: aut amarae nuces cum allio, sic, ut hujus pars tertia sit, paulumque his croci adjiciatur: aut quod habet spumae argenti p. χ . vi. cornu bubuli combusti^a p. χ . xii. olei myrtei, et vini cyathos ternos: aut quod ex his constat: floris Punici mali, atramenti sutorii, aloës, singulorum p. χ . ii. aluminis scissilis, thuris, singulorum p. χ . iv. gallae p. χ . viii. aristolochiae

^a Phosphatis calcis nimirum, quantum septem cornu bubuli librae combustae aegre praebuissent. THOMSON. Chem. iv. 469.

p. ꝥ. x. Vehementius idem facit, etiam adurendo, auripigmentum cum chalcitide, et aut nitro, aut calce, aut charta combusta : item sal cum aceto : vel ea compositio, quae habet chalcitidis, capitulorum Punici mali, aloës, singulorum p. ꝥ. II. aluminis scissilis, thuris, singulorum p. ꝥ. IV. gallae p. ꝥ. VIII. aristolochiae p. ꝥ. x. mellis quantum satis sit ad ea cogenda : vel cantharides ꝥ. I.^a sulphuris p. ꝥ. I. lolii p. ꝥ. III. quibus adjicitur picis liquidae quantum satis est ad jungendum : vel chalcitis quoque cum resina et ruta mixta ; aut cum eadem resina diphryges : aut uva taminia cum pice liquida. Idem vero possunt et faeces vini combustae, et calcis et nitri pares portiones : vel aluminis scissilis p. ꝥ. = =. thuris, sandarachae, nitri, singulorum, p. ꝥ. I. gallae p. ꝥ. VIII. aristolochiae p. ꝥ. x. mellis quantum satis est.

Ad gan-
grænam.

3. Est etiam Herae compositio, quae habet myrrhae, chalcitidis, singulorum p. ꝥ. II. aloës, thuris, aluminis scissilis, singulorum p. ꝥ. IV. aristolochiae, gallae immaturae, singulorum p. ꝥ. VIII. malicorii contriti p. ꝥ. x.

Ad idem.

4. Est Judaei, in qua sunt calcis partes duae, nitri quam ruberrimi pars tertia : quae urina impuberis pueri coguntur, donec strigmenti^b crassitudo sit. Sed subinde is locus, cui id illinitur, madefaciendus est.

Ad idem.

5. At Jollas, chartae combustae, sandarachae, singulorum p. ꝥ. I. calcis p. ꝥ. II. auripigmenti tantundem miscebat.

Ad menin-
ga.

6. Si vero ex membrana, quae super cerebrum

^a Lege CANTHARIDES XI. Numerantur enim SCRIBONIO, non ponderantur, (Comp. 231.) cantharides. TARGA.

Strigmenta sordes sunt olei, quae ex sudantibus unctorum athletarum corporibus raduntur. PLIN. XV. 4. VAL. MAX. IX. 14.

est, profluit sanguis, vitellus combustus et contritus inspergi debet : si alio loco sanguinis profluvium est, auripigmenti, squamae aeris, singulorum p. χ . i. sandarachae p. χ . ii. marmoris cocti p. χ . iv. inspergi debet. Eadem cancro quoque obsistunt. Ad inducendam cicatricem, squamae aeris, thuris fuliginis, singulorum p. χ . ii. calcis p. χ . iv. Eadem increscentem quoque carnem coërcent.

7. Timaeus autem ad ignem sacrum, et ad can- Ad ignem
sacrum.
crum his utebatur : myrrhae p. χ . ii. thuris, atramenti sutorii, singulorum p. χ . iii. sandarachae, auripigmenti, squamae aeris, singulorum p. χ . iv. gal-
lae p. χ . vi. cerussae combustae^a p. χ . viii. Ea vel arida inspersa, vel melle excepta idem praestant.

8. Sternutamenta vero vel albo veratro, vel stru- Ad sternu-
tamenta.
thio coniecto in nares excitantur, vel his mixtis : piperis, veratri albi, singulorum p. χ . =. castorei p. χ . i. spumae nitri p. χ . i. struthii p. χ . iv.

9. Gargarizationes autem aut laevandi causa fiunt, Gargariza-
tio.
aut reprimendi, aut evocandi. Laevant, lac, cremor vel ptisanae, vel furfurum : reprimunt aqua, in qua vel lenticula, vel rosa, vel rubus, vel cotoneum malum,^b vel palmulae^c decoctae sunt : evocant, sinapi, piper.

XXIII. 1. Antidota raro, sed praecipue inter- Antidota.
dum necessaria sunt, quia gravissimis casibus opitulantur. Ea recte quidem dantur collisis corporibus vel per ictus, vel ubi ex alto deciderunt, vel in viscerum, laterum, faucium, interiorumque partium do-

^a Cerussa crucibulo donec in pulverem rufum transisset tosta, combusta vocabatur. Nimirum acido carbonico fugato, jam oxydum plumbi primum fiebat. PLIN. xxxiv. 18. Diosc. v. 57.

^b Pyrus Cydonia L.

^c Phoenicis dactyliferae L. fructus.

loribus: maxime autem desideranda sunt adversus venena, vel per morsus, vel per cibos, aut potiones nostris corporibus inserta.

Unum est, quod habet lacrimae papaveris p. χ . = =. acori, malobathri^a p. χ . v. iridis Illyricae, gummi, singulorum p. χ . II. anisi p. χ . III. nardi Gallici, foliorum rosae aridorum, cardamomi, singulorum p. χ . IV. petroselini p. χ . IV. = =. trifolii^b p. χ . v. casiae nigrae,^c silis,^d bdellii, balsami seminis, piperis albi, singulorum p. χ . v. = =. styracis p. =. v. = =. myrrhae, opopanax, nardi Syri, thuris masculi, hypocistidis succi, singulorum p. χ . VI. castorei p. χ . VI. costi, piperis albi, galbani, resinae terebinthinae, croci, floris junci rotundi, singulorum p. χ . VI. = =. dulcis radicis p. χ . VIII. = =. quae vel melle vel passo excipiuntur.

Ptolemaei.

2. Alterum, quod Zopyrus regi Ptolemaeo dicitur composuisse, atque Ambrosiam nominasse, ex his constat: costi, thuris masculi, singulorum p. χ . v. piperis albi p. χ . =. floris junci rotundi p. χ . II. cinnamomi p. χ . III. casiae nigrae p. χ . IV. croci Cilicii p. χ . IV. =. myrrhae, quam *στακτὴν*^e nominant, p. χ . v. nardi Indici p. χ . v. =. quae singula

^a Lege hic cum Med. I. MALABATHRI: planta est, Folium Indicum BAUHINI. Folium quoddam Indica in Cambaya natum: aromaticum, oblongum, acuminatum, apud hodiernos multos malobathrum antiquorum esse creditur. BAUH. 409. GEOFF. II. 264. DIOSC. I. 11. PLIN. XII. 26.

^b Psoraleae bituminosae L.

^c Rorismarini officinalis L.; vel auctore DALECHAMPIO in PLIN. Dubitant BAUH. et LINN. An Cassia nigricans L.?

^d "Sil proprie limus est." PLIN. XXXIII. 12. Ochra quaedam, in metallis argenteis Atticae optima nata. An "brown iron ochre" JAMESONI? Ad lumina enim et umbras pingendas adhibita est. IBID.

^e Oleum quoddam myrrhis nonnullis aqua solutis expressum. DIOS. I. 64. 67.

contrita melle cocto excipiuntur; deinde, ubi utendum est, id, quod Aegyptiae fabae^a magnitudinem impleat, in potione vini diluitur.

3. Nobilissimum autem est Mithridatis, quod^{Mithridatis.} quotidie sumendo rex ille dicitur adversus venenorum pericula tutum corpus suum reddidisse: in quo haec sunt: costi p. χ . z.^b =. acori p. χ . v. hyperici, gummi, sagapeni,^c acaciae succi, iridis Illyricae, cardamomi, singulorum p. χ . ii. anisi p. χ . iii. nardi Gallici,^d gentianae^e radices, aridorum rosae foliorum, singulorum p. χ . iv. papaveris lacrimae, petroselini, singulorum p. χ . iv. =. casiae, silis, polii,^f piperis longi, singulorum p. χ . vi. styracis p. χ . v. =. castorei, thuris, hypocistidis succi, myrrhae, opopanacis, singulorum p. χ . vi. malobathri folii p. χ . vi. floris junci rotundi, resinae terebinthinae, galbani, dauci Cretici^g seminis, singulorum p. χ . vi. =. nardi, opobalsami, singulorum p. χ . vi. =. thlaspis^h p. χ . v. =. =. radices Ponticaeⁱ p. χ . vii. croci, zingiberis, cinnamomi, singulorum p. χ . viii. Haec contrita melle excipiuntur, et adversus venenum, quod magnitudinem nucis Graecae impleat, ex vino datur: in ceteris autem affectibus corporis pro modo eorum, vel quod Aegyptiae fabae, vel quod ervi magnitudinem impleat, satis est.

XXIV. 1. Acopa quoque utilia nervis sunt: Acopa. quale est, quod habet floris junci rotundi p. χ . ii.

^a Ari Colocasiae L., humidis juxta Nilum nascentis. Diosc. ii. 97.

^b Vide TARGAM in locum; et notam nostram ad p. 159.

^c Ignotae adhuc ferulae succi.

^d Valerianae celticae L.

^e Gentianae luteae L.

^f Teuerii montani, Polii, L.

^g Athamantae Cretensis L.

^h Thlaspis bursae pastoris L.

ⁱ Centaureae Rhaponticae L. Hanc non Rhabarbari hodierni radicem esse, plane ostenderunt MAR. VERG. in Diosc. iii. 2. et WOODVILLE, *Med. Bot.* i. 128.

= =. costi, junci quadrati, lauri^a baccarum, ammoniaci, cardamomi, singulorum p. χ . iv. =. myrrhae, aeris combusti, singulorum p. χ . vii. iridis Illyricae, cerae, singulorum p. χ . xiv. Alexandrini calami, junci rotundi, aspalathi,^b xylobalsami, singulorum p. χ . xxviii. sevi p. i. unguenti irini cyathum.

Acopa
altera.

2. Alterum, quod *ἐνὶ δέξ* vocant, hoc modo fit: cerae p. =. olei tantundem, resinae terebinthinae ad nucis juglandis magnitudinem, simul incoquantur: deinde in mortario teruntur, instillaturque subinde quam optimi mellis acetabulum, tum irini unguenti, et rosae terni cyathi.

Linimenta.

3. *Ἐγχεῖστα* autem Graeci vocant liquida, quae illinuntur: quale est, quod fit ad ulcera purganda et implenda, maxime inter nervos, paribus portionibus inter se mixtis, butyri, medullae vitulinae, sevi vitulini, adipis anserinae, cerae, mellis, resinae terebinthinae, rosae, olei cicini: quae separatim omnia liquantur, deinde liquida miscentur, et tum simul teruntur. Et hoc quidem magis purgat: magis vero emollit, si pro rosa cyprus infunditur.

Ad gan-
graenam.

4. Ad sacrum ignem:^d spumae argenti p. χ . vi. cornu bubuli combusti p. χ . xii. conteruntur, adjiciturque invicem vinum, et id, quod specialiter sic vocatur, et myrteum, donec utriusque terni cyathi conficiantur.

Catapotia.

XXV. 1. Catapotia quoque multa sunt, variisque de causis fiunt. *Ἀνώδυνα* vocant, quae somno dolorem levant: quibus uti, nisi nimia necessitas urget,

^a Lauri nobilis L.

^b Plantae incertae. BAUH. p. 392.

^c Genista Canariensis, PARR, Med. Dict. Lawsonia inermis L.: planta fuisse conjicitur a LINNAEO, et RAUWOLF, Itin. 60. t. 60. quae Hennam Arabum praebebat: sed, ut rosa *unguentum rosaceum*, sic Cyprus hoc loco *unguentum cyprinum*, quod oleum erat *aspalatho* et aromatis imbutum, significat: ut evidenter Diosc. i. 56.

^d Vide CELS. v. 38. 4. BATEMAN, *Cutaneous Diseases*, p. 305.

alienum est. Sunt enim ex vehementibus medicamentis, et stomacho alienis. Prodest tamen etiam ad concoquendum, quod habet papaveris lacrimae, ^{Pilula Opi-} galbani, singulorum p. χ . i. myrrhae, castorei, pi-^{ata?} peris, singulorum p. χ . ii. ex quibus, quod ervi magnitudinem habet, satis est devorasse.

2. Alterum, stomacho pejus, ad somnum valen-^{Ad conco-} tius, ex his fit: mandragorae p. χ . =. apii seminis, ^{tionem.} item hyoscyami seminis, singulorum p. χ . iv. quae ex vino teruntur. Unum autem ejusdem magnitudinis, quae supra posita est, abunde est sumsisse.

3. Sive autem capitis dolores, sive ulcera, sive ^{Ad eandem.} lippitudo, sive dentes, sive spiritus difficultas, sive intestinorum tormenta, sive inflammatio vulvae est, sive coxa, sive jecur, aut lienis, aut latus torquet, sive vitio locorum aliqua prolabitur et obmutescit, occurrit dolori per quietem ejusmodi catapotium. Silis, acori, rutae silvestris^a seminis, singulorum p. ^{Anodyna.} χ . i. castorei, cinnamomi, singulorum p. χ . ii. papaveris lacrimae, panacis radicis, mandragorae malorum aridorum, junci rotundi floris, singulorum p. χ . iii. piperis grana lvi. Haec per se contrita, rursus instillato subinde passo simul omnia teruntur, donec crassitudo sordium fiat. Ex eo paulum aut devoratur, aut aqua diluitur, et potui datur.

4. Quin etiam silvestris papaveris,^b cum jam ad ^{Sedantia.} excipiendam lacrimam maturum est, manipulus, qui manu comprehendi potest, in vas demittitur, et superinfunditur aqua, quae id contegat, atque ita coquitur. Ubi jam bene manipulus is coctus est, ibidem expressus projicitur, et cum eo humore passum pari mensura miscetur, infervetque, donec crassitudinem sordium habeat. Cum infrixit, catapotia ex

^a Rutae graveolentis, et montanae, L. PERS. i. 464.

^b Papaveris Rhoeadis α , β , γ , L.

eo fiunt, ad nostrae fabae magnitudinem, habentque usum multiplicem. Nam et somnum faciunt, vel per se assumpta, vel ex aqua data : et aurium dolores levant, adjectis exiguo modo rutae succo, ac passo : et tormina supprimunt ex vino liquata : et inflammationem vulvae coërcent, mixta cerato ex rosa facto, cum paulum his croci quoque accessit : et ex aqua fronti inducta, pituitam in oculos decurrentem tenent.

Ad vulvam. 5. Item, si vulva dolens somnum prohibet : croci p. χ . =. anisi, myrrhae, singulorum p. χ . i. papaveris lacrimae p. χ . iii. cicutae seminis p. χ . viii. miscentur, excipiunturque vino vetere, et, quod lupini magnitudinem habet, in tribus cyathis aquae diluitur. Id tamen in febre periculose datur.

Ad jecur. 6. Ad sanandum jecur : nitri p. χ . =. croci, myrrhae, nardi Gallici, singulorum p. χ . i. melle excipiuntur, daturque, quod Aegyptiae fabae magnitudinem habeat.

Ad latus. 7. Ad lateris dolores finiendos : piperis, aristolochiae, nardi, myrrhae pares portiones.

Ad thoracem. 8. Ad thoracis : nardi p. χ . i. thuris, casiae, singulorum p. χ . iii. myrrhae, cinnamomi, singulorum p. χ . vi. croci p. χ . viii. resinae terebinthinae quadrans, mellis heminae tres.

Ad tussim. 9. Ad tussim, Athenionis : myrrhae, piperis, singulorum p. χ . i. castorei, papaveris lacrimae, singulorum p. χ . i. quae separatim contusa postea junguntur, et ad magnitudinem fabae nostrae, bina catapotia mane, bina noctu dormituro dantur.

Ad idem. 10. Si tussis somnum prohibet, ad utrumque Heraclidis Tarentini : croci p. χ . =. myrrhae, piperis longi, costi, galbani, singulorum p. χ . =. cinnamomi, castorei, papaveris lacrimae, singulorum p. χ . i.

Ad ulcera faucium. 11. Quod si purganda ulcera in faucibus tussien-

tibus sunt, panacis, myrrhae, resinae terebinthinae, singulorum p. uncia, galbani p. χ . =. hyssopi p. χ . =. conterenda sunt, hisque hemina mellis adjicienda, et quod digito excipi potest, devorandum est.

12. Colice vero Cassii ex his constat : croci, ani-^{Ad colicam.} si, castorei, singulorum p. χ . iii. petroselini p. χ . iv. piperis et longi et rotundi, singulorum p. χ . v. papaveris lacrimae, junci rotundi, myrrhae, nardi, singulorum p. χ . vi. quae melle excipiuntur. Id autem et devorari potest, et ex aqua calida sumi.

13. Infan-^{Ad infan-} tem vero mortuum, aut secundas expel-^{tem et secundas.} lit aquae potio, cui salis ammoniaci p. χ . i. aut cui dictamni Cretici^a p. χ . i. adjectum est.

14. Ex partu laboranti erysimum ex vino tepido^{Ad partum.} jejuna-^a dari debet.

15. Vocem adjuvat thuris p. χ . i. in duobus cy-^{Ad vocem.} athis vini datum.

16. Adversus urinae difficultatem : piperis longi,^{Ad ischuriam.} castorei, myrrhae, galbani, papaveris lacrimae, croci, costi, unciae singulae, styracis, resinae terebinthinae, pondo sextantes, mellis, absinthii, cyathi singuli : ex quibus ad magnitudinem fabae Aegyptiae et mane et coenato dari debet.

17. Arteriacae vero hoc modo fit : casiae, iridis,^{Ad tracheam.} cinnamomi, nardi, myrrhae, thuris, singulorum p. χ . i. croci p. χ . i. =. piperis grana xxx. ex passi tribus sextariis decoquuntur, donec mellis crassitudo his fiat ; aut croci, myrrhae, thuris, singulorum p. χ . i. conjiciuntur in passi eundem modum, eodemque modo decoquuntur : aut ejusdem passi heminae tres usque eo coquuntur, donec extracta inde gutta indurescat : eo adjicitur tritae casiae p. χ . i.

^a Origanum Dictamnus L. est.

Laesionum
divisio.

XXVI. 1. Cum facultates medicamentorum proposuerim, genera, in quibus noxa corpori est, proponam. Ea quinque sunt: cum quid extrinsecus laesit, ut in vulneribus; cum quid intra se ipsum corruptum est, ut in cancro; cum quid innatum est, ut in vesica calculus; cum quid increvit, ut vena, quae intumescens in varicem convertitur; cum quid deest, ut cum curta pars aliqua est. Ex his alia sunt, in quibus medicamenta, alia in quibus plus manus proficit. Ergo, dilatis iis, quae praecipue scalpellum et manum postulant, nunc de iis dicam, quae maxime medicamentis egent. Dividam autem hanc quoque curandi partem, sicut priorem; et ante dicam de iis, quae in quamlibet partem corporis incidunt: tum de iis, quae certas partes infestant. Incipiam a vulneribus.

Prognosis,

prudens;

histrionis.

In his autem ante omnia scire medicus debet, quae insanabilia sint, quae difficilem curationem habeant, quae promptiorem. Est enim prudentis hominis, primum eum, qui servari non potest, non attingere, nec subire speciem ejus, ut occisi, quem sors ipsius interemit: deinde, ubi gravis metus sine certa tamen desperatione est, indicare necessariis periclitantis, in difficili rem esse; ne, si victa ars malo fuerit, vel ignorasse, vel fefellisse videatur. Sed ut haec prudenti viro conveniunt; sic rursus histrionis est, parvam rem attollere, quo plus praestitisse videatur. Obligari aequum est confessione promptae rei, quo curiosius etiam circumspiciat, ne, quod per se exiguum est, majus curantis negligentia fiat.

Pessima.

2. Servari non potest, cui basis cerebri, cui cor, cui stomachus, cui jecinoris portae, cui in spina medulla percussa est; cuique aut pulmo medius, aut

jejunum, aut tenuius intestinum, aut ventriculus, aut renes vulnerati sunt; cuius circa fauces grandes venae, vel arteriae praecisae sunt.

3. Vix autem ad sanitatem perveniunt, quibus ^{Infausta.} ulla parte pulmo, aut iocinoris crassum, aut membrana, quae continet cerebrum, aut lienis, aut vulva, aut vesica, aut ullum intestinum, aut septum transversum vulneratum est. Ii quoque in praecipiti sunt, in quibus usque ad grandes intusque conditas venas in alis vel poplitibus mucro desedit. Periculosa etiam vulnera sunt, ubicunque venae majores sunt, quoniam exhaurire hominem profusione sanguinis possunt: idque evenit non in alis tantum, atque poplitibus; sed etiam in iis venis, quae ad anum testiculosque perveniunt. Praeter haec malum vulnus est, quodcunque in alis vel feminibus, vel inani-bus locis, vel in articulis, vel inter digitos est: item quodcunque muscolum, aut nervum, aut arteriam, aut membranam, aut os, aut cartilaginem laesit. Tutissimum omnium, quod in carne est.

4. Et haec quidem loco vel pejora, vel meliora sunt. Modo vero periculum facit, quodcunque magnum est.

5. Aliquid etiam in vulneris genere figuraque est. ^{Vulneris forma.} Nam pejus est, quod etiam collisum, quam quod tantum discissum est: adeo ut acuto quoque, quam retuso telo, vulnerari commodius sit. Pejus etiam vulnus est, ex quo aliquid excisum est, ex quo ve caro alia parte abscissa, alia dependet. Pessimaque plaga in orbem est; tutissima, quae lineae modo recta est. Quo deinde propius huic illive figurae vulnus est, eo vel deterius, vel tolerabilius est.

6. Quin etiam confert aliquid et aetas, et corpus, ^{Aegri con-} et vitae propositum, et anni tempus: quia facilius ^{ditio.}

sanescit puer vel adolescens, quam senior; valens, quam infirmus; neque nimis tenuis, neque nimis plenus, quam si alterum ex his est; integri habitus, quam corrupti; exercitatus, quam iners; sobrius et temperans, quam vino venerique deditus. Opportunissimumque curationi tempus vernum est, aut certe neque fervens, neque frigidum: siquidem vulnera et nimius calor et nimium frigus infestant; maxime tamen horum varietas: ideoque perniciosissimus autumnus est.

Spei vel
despera-
tionis no-
tae.

7. Sed pleraque ex vulneribus oculis subjecta sunt: quorundam ipsae sedes indices sunt; quas alio loco demonstravimus, cum positus interiorum partium ostendimus. Veruntamen, quia quaedam vicina sunt, interestque, vulnus in summa parte sit, an penitus penetraverit, necessarium est notas sub-
jicere, per quas quid intus ictum sit, scire possimus; et ex quibus vel spes, vel desperatio oriatur.

In corde.

8. Igitur, corde percusso, sanguis multus fertur, venae languescunt, color pallidissimus, sudores frigidi, malique odoris, tanquam irrorato corpore, oriuntur: extremisque partibus frigidis matura mors sequitur.

Pulmone.

9. Pulmone vero icto, spirandi difficultas est; sanguis ex ore spumans, ex plaga rubens, simulque etiam spiritus cum sono fertur; in vulnus inclinari juvat: quidam sine ratione consurgunt: multi, si in ipsum vulnus inclinati sunt, loquuntur; si in aliam partem, obmutescunt.

Jocinore.

10. Jocinoris autem vulnerati notae sunt: multus sub dextra parte praecordiorum profusus sanguis; ad spinam reducta praecordia; in ventrem cubandi dulcedo; punctiones, doloresque usque ad jugulum, junctumque ei latum scapularum os, intenti: quibus nonnunquam etiam biliosus vomitus accedit.

11. Renibus vero percussis, dolor ad inguina tes-
ticulosque descendit; difficulter urina redditur;
eaeque aut est cruenta, aut cruor fertur. Renibus.

12. At liene icto, sanguis niger a sinistra parte
prorumpit; praecordia cum ventriculo ab eadem
parte indurescunt; sitis ingens oritur; dolor ad ju-
gulum, sicut jocinore vulnerato, venit. Liene.

13. At cum vulva percussa est, dolor in inguini-
bus, et coxis, et femoribus est; sanguinis pars per
vulnus, pars per naturale descendit; vomitus bilis
insequitur; quaedam obmutescunt; quaedam mente
labuntur; quaedam, sui compotes, nervorum oculo-
rumque dolore urgeri se confitentur; morientesque
eadem, quae, corde vulnerato, patiuntur. Vulva.

14. Sin cerebrum membranave ejus vulnus acce-
pit, sanguis per nares, quibusdam etiam per aures
exit; fereque bilis vomitus insequitur; quorundam
sensus obtunduntur, appellatique ignorant; quo-
rundam trux vultus est; quorundam oculi, quasi
resoluti, huc atque illuc moventur; fereque tertio,
vel quinto die delirium accedit; multorum etiam
nervi distenduntur: ante mortem autem plerique
fascias, quibus caput deligatum est, lacerant, ac
nudum vulnus frigori objiciunt. Cerebro.

15. Ubi stomachus autem percussus est, singul-
tus, et bilis vomitus insequitur; si quid cibi vel po-
tionis assumptum est, id redditur cito; venarum
motus elanguescunt; sudores tenues oriuntur, per
quos extremae partes frigescent. Stomacho.

16. Communes vero jejuni intestini et ventriculi
vulnerati notae sunt: nam cibus et potio per vulnus
exeunt; praecordia indurescunt; nonnunquam bilis
per os redditur: intestino tantum sedes inferior est.
Cetera intestina icta vel stercus, vel odorem ejus
exhibent. Intestinis.

Spina.

17. Medulla vero, quae in spina est, percussa, nervi resolvuntur, aut distenduntur; sensus intercidit; interposito tempore aliquo sine voluntate inferiores partes vel semen, vel urinam, vel etiam stercus excernunt.

Diaphragmate.

18. At si septum transversum percussum est, praecordia sursum contrahuntur; spina dolet; spiritus rarus est; sanguis spumans fertur.

Vesica.

19. Vesica vero vulnerata, dolent inguina; quod super pubem est, intenditur; pro urina, sanguis; at ex ipso vulnere urina descendit; stomachus afficitur; itaque aut bilem vomunt, aut singultiunt; frigus, et ex eo mors sequitur.

Quaedam de humoribus noscenda.

20. His cognitis, etiamnum quaedam alia noscenda sunt, ad omnia vulnera ulceraque, de quibus dicturi sumus, pertinentia. Ex his autem exit sanguis, sanies, pus. Sanguis omnibus notus est; sanies est tenuior hoc, varie crassa, et glutinosa, et colorata; pus crassissimum albidissimumque, glutinosius et sanguine et sanie. Exit autem sanguis ex vulnere recenti, aut jam sanescente; sanies est inter utrumque tempus; pus ex ulcere jam ad sanitatem spectante. Rursus et sanies et pus quasdam species Graecis nominibus distinctas habent. Est enim quaedam sanies, quae vel ὑδρωψ, vel μελίκηρα nominatur: est pus, quod ἐλαιῶδες appellatur. Ὑδρωψ tenuis, subalbidus, ex malo ulcere exit, maximeque ubi, nervo laeso, inflammatio secuta est. Μελίκηρα crassior est, glutinosior, subalbida, mellique albo subsimilis. Fertur haec quoque ex malis ulceribus, ubi nervi circa articulos laesi sunt; et inter haec loca, maxime ex genibus. Ἐλαιῶδες tenue, subalbidum, quasi unctum, colore atque pinguitudine oleo albo non dissimile apparet in magnis ulceribus sane-

Notae humorum.

scentibus. Malus autem est sanguis, nimium aut tenuis, aut crassus, colore vel lividus, vel niger, aut pituita mixtus, aut varius : optimus calidus, rubens, modice crassus, non glutinosus. Itaque protinus ejus vulneris expedita magis curatio est, ex quo sanguis bonus fluxit ; itemque postea spes in iis major est, ex quibus melioris generis quaeque proveniunt. Sanies igitur mala est, multa, nimis tenuis, livida, aut pallida, aut nigra, aut glutinosa, aut mali odoris, aut quae et ipsum ulcus, et junctam ei cutem erodit : melior est non multa, modice crassa, subrubicunda aut subalbida. Ὕδρωψ autem peior est multus, crassus, sublividus aut subpallidus, glutinosus, ater, calidus, mali odoris : tolerabilior est subalbidus, qui cetera omnia contraria prioribus habet. Μελίκηρα autem mala est, multa, et percrassa : melior, quae et tenuior, et minus copiosa est. Pus inter haec optimum est. Sed id quoque pejus est, multum, tenue, dilutum ; magisque, si ab initio tale est : itemque, si colore sero simile, si pallidum, si lividum, si faeculentum est : praeter haec, si male olet ; nisi tamen locus hunc odorem excitat. Puris character. Melius est, quo minus est, quo crassius, quo albidius : itemque, si laeve est, si nihil olet, si aequale est. Modo tamen convenire et magnitudini vulneris, et tempori debet : nam plus ex majore, plus nondum solutis inflammationibus naturaliter fertur. Ἐλασιῶδες quoque pejus est multum, et parum pingue : quo minus ejus, quoque id ipsum pinguius, eo melius est.

21. Quibus exploratis, ubi aliquis ictus est, qui Medendi consilia adversus inflammationem. servari potest, protinus prospicienda duo sunt : ne sanguinis profusio, neve inflammatio interimat. Si profusionem timemus (quod ex sede vulneris, et magnitudine ejus, et ex impetu ruentis sanguinis

intelligi potest) siccis linamentis vulnus implendum est, supraque imponenda spongia ex aqua frigida expressa, ac manu super comprimenda. Si parum sic sanguis conquiescit, saepius linamenta mutanda sunt; et, si sicca parum valent, aceto madefacienda sunt. Id vehemens ad sanguinem supprimendum est: ideoque quidam id vulnere infundunt. Sed alius rursus metus subest; ne, nimis valenter ibi retenta materia, magnam inflammationem postea moveat. Quae res efficit, ut neque rodentibus medicamentis, neque adurentibus, et ob id ipsum inducentibus crustam, sit utendum; quamvis pleraque ex his sanguinem supprimunt: sed, si semel ad ea decurritur, iis potius, quae mitius idem efficiunt. Quod si illa quoque profluvio vincuntur, venae, quae sanguinem fundunt, apprehendendae, circaque id, quod ictum est, duobus locis deligandae interciendaeque sunt, ut et in se ipsae coeant, et nihilominus ora praeclusa habeant. Ubi ne id quidem res patitur, possunt ferro candenti aduri. Sed etiam satis multo sanguine effuso ex eo loco, quo neque nervus, neque musculus est, ut puta in fronte, vel superiore capitis parte, commodissimum tamen est, cucurbitulam admoveere a diversa parte, ut illuc sanguinis cursus revocetur.

Vasorum
sanguinem
fundentium
deligatio.

Adversus
profusionem.

22. Et adversus profusionem quidem in his auxilium est: adversus inflammationem autem, in ipso sanguinis cursu. Ea timeri potest, ubi laesum est vel os, vel nervus, vel cartilago, vel musculus; aut ubi parum sanguinis pro modo vulneris fluxit. Ergo quoties quid tale erit, sanguinem mature supprimere non oportebit; sed pati fluere, dum tutum erit, adeo ut, si parum fluxisse videbitur, mitti quoque ex brachio debeat; utique, si corpus juvenile, et robustum, et exercitatum est: multoque magis, si id vul-

nus ebrietas praecessit. Quod si musculus laesus videbitur, praecidendus erit : nam percussus, mortiferus est ; praecisus, sanitatem recipit.

23. Sanguine autem vel suppresso, si nimius erumpit ; vel exhausto, si per se parum fluxit ; longe optimum est, vulnus glutinari. Potest autem id, quod vel in cute, vel etiam in carne est, si nihil ei praeterea mali accedit : potest caro, alia parte dependens, alia inhaerens ; si tamen etiamnum integra est, et conjunctione corporis fovetur. In iis vero, quae glutinantur, duplex curatio est. Nam si plaga in molli parte est, sui debet ; maximeque, si discissa auris ima est, vel imus nasus, vel frons, vel bucca, vel palpebra, vel labrum, vel circa guttur cutis, vel venter. Si vero in carne vulnus est, hiatque, neque in unum orae facile attrahuntur, sutura quidem aliena est ; imponendae vero fibulae^a sunt (*ἀγκυτῆρας* Fibulae. Graeci nominant) quae oras, paulum tamen, contrahant, quo minus lata postea cicatrix sit. Ex his autem colligi potest, id quoque, quod alia parte dependens, alia inhaerebit, si alienatum adhuc non est, suturam, an fibulam postulet. Ex quibus neutra ante debet imponi, quam intus vulnus purgatum est ; ne quid ibi concreti sanguinis relinquatur. Id enim et in pus vertitur, et inflammationem movet, et glutinari vulnus prohibet. Ne linamentum quidem, quod suppressendi sanguinis causa inditum est, inibi relinquendum est : nam id quoque inflamat. Comprehendi vero sutura, vel fibula, non

^a Qualis esset *fibula antiqua* vehementer disputarunt auctores. FALLOPIUS nihil nisi communem suturam esse, hodie *interruptam* dictam, haud sine gravi veri specie, contendit. Contra GUIDO DE CAULIACO uncus ad literae S formam incurvatos. Vide FABR. AQUAPEND. lib. ii. 5. de vulneribus, cap. 108. de operationibus chirurgicis ; RHODIUM de Acia CELSI, passim.

Acia.

cutem tantum, sed etiam aliquid ex carne, ubi sub-
erit haec, oportebit; quo valentius haereat, neque
cutem abrumpat. Utraque optima est ex acia molli,^a
non nimis torta, quo mitius corpori insadat. Utra-
que neque nimis rara, neque nimis crebra injicienda
est. Si nimis rara est, non continet: si nimis cre-
bra est, vehementer afficit, quia, quo saepius acus
corpus transuit, quoque plura loca injectum vincu-
lum mordet, eo majores inflammationes oriuntur;
magisque aestate. Neutra etiam vim ullam deside-
rat; sed eatenus utilis est, qua cutis ducentem quasi
sua sponte subsequitur. Fere tamen fibulae latius
vulnus esse patiuntur: sutura oras jungit, quae ne
ipsae quidem inter se contingere ex toto debent;
ut si quid intus humoris concreverit, sit qua emanet.
Si quod vulnus neutrum horum recipit, id tamen
purgari debet. Deinde omni vulnere primo im-
ponenda est spongia ex aceto expressa: si sustinere
aliquis aceti vim non potest, vino utendum est.
Levis plaga juvatur etiam, si ex aqua frigida ex-
pressa spongia imponitur. Sed ea, quocunque modo
imposita est, dum madet, prodest: itaque, ut in-
arescat, non est committendum. Licetque sine pe-
regrinis, et conquisitis, et compositis medicamentis
vulnus curare. Sed si quis huic parum confidit,
imponere medicamentum debet, quod sine sevo
compositum sit ex iis, quae cruentis vulneribus apta
esse proposui; maximeque si caro est, Barbarum,
si nervi, vel cartilago, vel aliquid ex eminentibus,
quales aures, vel labra sunt, Polybi sphragidem.
Alexandrinum quoque viride nervis idoneum est:
eminentibusque partibus ea, quam Graeci *ράπτουσαν*
vocant. Solet etiam, colliso corpore, exigua parte

^a Id est, filo ad rem facto molli, etc. RHOD. de Acia CELSI, cap. 14.

fini cutis. Quod ubi incidit, non alienum est, scalpello latius aperire; nisi musculi nervique iuxta sunt, quos incidi non expedit: ubi satis diductum est, medicamentum imponendum est. At si id, quod collisum est, quamvis parum diductum est, latius tamen aperiri propter nervos aut musculos non licet, adhibenda sunt ea, quae humorem leniter extrahant; praecipueque ex his id, quod ῥυπαρῶδες vocari proposui. Non alienum est etiam, ubicunque vulnus grave est, imposito quo id juvetur, insuper circumdare lanam succidam ex aceto et oleo; vel cataplasma, si mollis is locus est, quod leniter reprimat; si nervosus, aut musculosus, quod emolliat.

24. Fascia vero ad vulnus deligandum lintea aptissima est; eaque lata esse debet, ut semel injecta non vulnus tantum, sed paulum utrinque etiam oras ejus comprehendat. Si ab altera parte caro magis recessit, ab ea melius attrahitur: si aequae ab utraque, transversa comprehendere oras debet: aut si id vulneris ratio non patitur, media primum injicienda est, ut tum in utramque partem ducatur. Sic autem deliganda est, ut et contineat, nec adstringat: quod non continetur, elabitur; quod nimis adstrictum est, cancro periclitatur. Hieme saepius fascia circumcui debet: aestate, quoties necesse est. Tum extrema pars ejus inferioribus acu assuenda est: nam nodus vulnus laedit, nisi tamen longe est. Illo neminem decipi decet, ut propriam viscerum curationem requirat, de quibus supra posui. Nam plaga ipsa curanda extrinsecus, vel sutura, vel alio medicinae genere est. In visceribus nihil movendum est; nisi, si quid aut ex jocinore, aut liene, aut pulmone dumtaxat extremo dependet, id praecidatur. Alioquin vulnus interius ea victus ratio eaque medicamenta sanabunt, quae cuique visceri convenire superiore libro proposui.

Victus.

25. His ita primo die ordinatis, homo in lecto collocandus est; isque, si grave vulnus est, abstinere, quantum vires patiuntur, ante inflammationem, cibo debet; bibere, donec sitim finiat, aquam calidam, vel, si aestas est, ac neque febris, neque dolor est, etiam frigidam. Adeo tamen nihil perpetuum est, sed semper pro vi corporis aestimandum, ut imbecillitas etiam cibum protinus facere necessarium possit; tenuem scilicet, et exiguum, qui tantum sustineat. Multique etiam ex profluvio sanguinis intermorientes ante ullam curationem vino reficiendi sunt; quod alioqui inimicissimum vulneri est.

Vulnus intumescens.

26. Nimis vero intumescere vulnus, periculosum; nihil intumescere, periculosissimum est: illud indicium est magnae inflammationis; hoc, emortui corporis. Protinusque, si mens homini consistit, si nulla febris accessit, scire licet, mature vulnus sanum fore. Ac ne febris quidem terrere debet, si in magno vulnere, dum inflammatio est, permanet. Illa perniciosa est, quae vel levi vulneri supervenit, vel ultra tempus inflammationis durat, vel delirium movet: vel si nervorum rigorem aut distentionem, quae ex vulnere orta est, ea non finit. Vomitus quoque biliosus non voluntarius, vel protinus, ut percussus est aliquis, vel dum inflammatio manet, malum signum est in iis dumtaxat, quorum vel nervi, vel etiam nervosi loci vulnerati sunt. Sponte tamen vomere, non alienum est; praecipue iis, quibus in consuetudine fuit: sed neque protinus post cibum, neque jam inflammatione orta, neque cum in superioribus partibus plaga est.

Curationis progressus.

27. Biduo sic vulnere habito, tertio die id aperiendum, detergendaque sanies ex aqua frigida est, eademque rursus injicienda sunt. Quinto jam die, quanta inflammatio futura est, se ostendit. Quo

die, rursus detecto vulnere, considerandus color est : qui si lividus, aut pallidus, aut varius, aut niger est ; scire licet, malum vulnus esse ; idque, quandocunque animadversum est, terrere nos potest. Album aut rubicundum esse ulcus, commodissimum est. Item cutis dura, crassa, dolens, periculum ostendit : bona signa sunt, ubi haec sine dolore, tenuis et mollis est. Sed si glutinatur vulnus, aut leviter intumuit, eadem sunt imponenda, quae primo fuerunt ; si gravis inflammatio est, neque glutinandi spes est, ea quae pus moveant. Jamque aquae quoque calidae necessarius usus est, ut et materiam digerat, et duritiam emolliat, et pus citet. Ea sic temperanda est, ut manu contingenti jucunda sit ; et usque eo adhibenda, donec aliquid minuisse ex tumore, coloremque ulceri magis naturalem reddidisse videatur. Post id fomentum, si late plaga non patet, imponi protinus emplastrum debet ; maximeque, si grande vulnus est, tetrapharmacum ; si in articulis, digitis, locis cartilaginis, rhypodes : at si latius hiat, idem illud emplastrum liquari ex irino unguento oportet, eoque illita linamenta disponi per plagam ; deinde emplastrum supra dari, et super id succidam lanam ; minusque etiam, quam primo, fasciae adstringendae sunt.

28. Proprie quaedam in articulis visenda sunt, In articulo laesis visenda. In quibus si praecisi nervi sunt, qui continebant, debilitas ejus partis sequitur. Si id dubium est, et ex acuto telo plaga est, ea transversa commodior est : si ex retuso et gravi, nullum in figura discrimen est ; sed vindendum est, pus supra articulum, an infra nascatur. Si sub eo nascitur, albumque et crassum diu fertur, nervum praecisum esse credibile est ; magisque, quo majores dolores inflammationesque, et quo maturius excitatae sunt,

Quamvis autem non abscissus nervus est ; tamen, si, circa tumor durus diu permanet, necesse est, et diuturnum ulcus esse, et, sano quoque eo, tumorem permanere : futurumque est, ut tarde membrum id vel extendatur, vel contrahatur. Major tamen in extendendo mora est, ubi recurvato articulo curatio adhibita est ; quam in recurvando eo, quod rectum continuerimus. Collocari quoque membrum, quod ictum est, ratione certa debet : si glutinandum est, ut superius sit ; si in inflammatione est, ut in neutram partem inclinatum sit ; si jam pus profluit, ut devexum sit. Optimum etiam medicamentum, quies est : moveri, et ambulare, nisi sanis, alienum est. Minus tamen iis periculosum, qui in capite vel brachiis, quam qui in inferioribus partibus vulnerati sunt. Minimeque ambulatio convenit, femine, aut crure, aut pede laborante. Locus, in quo cubabit, tepidus esse debet. Balneum quoque, dum parum vulnus purum est, inter res infestissimas est : nam id et humidum et sordidum reddit : ex quibus ad cancrum transitus esse consuevit. Levis frictio recte adhibetur ; sed iis partibus, quae longius absunt a vulnere.

Vulneris
purgatio.

29. Inflammatione finita, vulnus purgandum est. Id optime faciunt tincta in melle linamenta ; supraque idem emplastrum, vel enneapharmacum dandum est. Tum demum vero purum ulcus est, cum rubet, ac nimium neque siccum, neque humidum est. At quodcunque sensu caret, quod non naturaliter sentit, quod nimium aut aridum aut humidum est, quod aut albidum, aut pallidum, aut lividum, aut nigrum est, id purum non est.

Impletio.

30. Purgato, sequitur, ut impleatur. Jamque calida aqua eatenus necessaria est, ut sanies removeatur. Lanae succidae supervacuus usus est : lota melius

circumdatur. Ad implendum autem vulnus proficiunt quidem etiam medicamenta aliqua : itaque ea adhiberi non alienum est ; ut butyrum cum rosa et exigua mellis parte ; aut cum eadem rosa tetrapharmacum ; aut ex rosa linamenta. Plus tamen proficit balneum rarum, cibi boni succi, vitatis omnibus acribus ; sed jam pleniores. Nam et avis, et venatio, et suilla elixa dari potest. Vinum omnibus, dum febris, dum inflammatio est, alienum est : itemque usque ad cicatricem, si nervi, musculive vulnerati sunt ; etiam, si alte caro. At si plaga in summa cute generis tutioris est, potest non perventus, modice tamen datum, ad implendum quoque proficere. Si quid molliendum est, quod in nervosis locis musculosisque necessarium est, cerato quoque super vulnus utendum est. At si caro supercrevit, modice reprimat siccum linamentum ; vehementius squama aeris. Si plus est, quod tolli opus est, adhibenda sunt etiamnum vehementiora, quae corpus exedunt. Cicatricem, post omnia haec, commode inducit lycium ex passo aut lacte dilutum ; vel etiam per se impositum siccum linamentum.

31. Hic ordo felicitis curationis est : sed quaedam ^{Pericula quaedam.} tamen pericula incidere consuerunt. Interdum enim vetustas ulcus occupat, induciturque ei callus, et circum orae crassae livent : post quae, quidquid medicamentorum ingeritur, parum proficit ; quod fere negligenter curato ulceri supervenit. Interdum vel ex nimia inflammatione, vel ob aestus immodicos, vel ob nimia frigora, vel quia nimis vulnus adstrictum est, vel quia corpus senile, aut mali habitus est, cancer occupat. Id genus a Graecis diductum in species est ; nostris vocabulis non est. Omnis autem cancer non solum id corrumpit, quod

occupavit; sed etiam serpit: deinde aliis aliisque signis discernitur. Nam modo super inflammationem rubor ulcus ambit, isque cum dolore procedit; *ἔρυσίπελας* Graeci nominant. Modo ulcus nigrum est, quia caro ejus corrupta est; idque vehementius etiam putrescendo intenditur, ubi vulnus humidum est, et ex nigro ulcere humor pallidus fertur, malique odoris est; carunculaeque corruptae, interdum etiam nervi ac membranae resolvuntur; specillumque demissum descendit aut in latus, aut deorsum: eoque vitio nonnunquam os quoque afficitur. Modo oritur ea, quam Graeci *γάγγραιναν* appellant. Piora in qualibet parte corporis fiunt: hoc in prominentibus membris, id est, inter ungues, et alas, vel inguina; fereque in senibus, vel in iis, quorum corpus mali habitus est. Caro in ulcere vel nigra, vel livida est, sed sicca et arida; proximaque cutis plerumque subnigris pustulis impletur: deinde ei proxima, vel pallida, vel livida, fereque rugosa et sine sensu est; ulterior in inflammatione est: omniaque ea simul serpunt: ulcus, in locum pustulosum; pustulae, in eum, qui pallet aut livet; pallor aut livor, in id, quod inflammatum est; inflammatio, in id, quod integrum est, transit. Inter haec deinde febris acuta oritur, ingensque sitis: quibusdam etiam delirium accedit: alii, quamvis mentis suae compotes sunt, balbutiendo tamen vix sensus suos explicant: incipit affici stomachus: fit foedi spiritus ipse odoris. Atque initium quidem ejus mali recipit curationem: ubi vero penitus insedit, insanabile est; plurimique sub frigido sudore moriuntur.

Vetus
ulcus.

32. Ac pericula quidem vulnerum haec sunt. Vetus autem ulcus scalpello concidendum est, excidendaeque ejus orae, et quidquid super eas livet

aeque incidendum. Si varicula intus est, quae id sanari prohibet, ea quoque excidenda. Deinde, ubi sanguis emissus, novatumque vulnus est, eadem curatio adhibenda, quae in recentibus vulneribus exposita est. Si scalpello aliquis uti non vult, potest sanare id emplastrum, quod ex ladano fit : et, cum ulcus sub eo exesum est, id, quo cicatrix inducitur.

33. Id autem, quod ἐρυσίπελας vocari dixi, non *Erysipelas*. solum vulneri supervenire, sed sine hoc quoque oriri consuevit : atque interdum periculum majus affert ; utique, si circa cervices aut caput constitit. Oportet, si vires patiuntur, sanguinem mittere : deinde imponere simul reprimentia et refrigerantia ; maximeque cerussam solani succo, aut Cimoliam creatam aqua pluviali exceptam, aut ex eadem aqua subactam farinam, cupresso adjecta, aut, si tenerius corpus est, lenticula. Quidquid impositum est, betae folio^a contegendum est, et super linteolum frigida aqua madens imponendum. Si per se refrigerantia parum proderunt, miscenda erunt hoc modo : sulphuris p. ꝯ. i. cerussae et croci, singulorum p. ꝯ. xii. Z. eaque cum vino conterenda sunt, et id his illinendum : aut, si durior locus est, solani folia contrita suillae adipi miscenda sunt, et illita linteolo superinjicienda.

At si nigrities est, nequedum serpit, imponenda *Sphacelus*. sunt, quae carnem putrem lenius exedunt : repurgatumque ulcus, sic, ut cetera, nutriendum est. Si magis putre est, jamque procedit ac serpit, opus est vehementius erodentibus. Si ne haec quidem evincunt, aduri locus debet, donec ex eo nullus humor feratur : nam quod sanum est, siccum est, cum aduritur. Post ustionem putris ulceris, superpo-

^a Adhuc populare remedium beta est.

nenda sunt, quae crustas a vivo resolvant; eas *ἐσχάρας* Graeci nominant. Ubi eae exciderunt, purgandum ulcus, maxime melle et resina est: sed aliis quoque purgari potest, quibus purulenta curantur, eodemque modo ad sanitatem perducendum est.

Gangraena. 34. Gangraenam vero, si nondum plane tenet, sed adhuc incipit, curare non difficillimum est: utique in corpore juvenili: et magis etiam, si muscoli integri sunt; si nervi vel laesi non sunt, vel leviter affecti sunt; neque ullus magnus articulus nudatus est; aut carnis in eo loco paulum est, ideoque non multum, quod putresceret, fuit; consistitque eo loco vitium; quod maxime fieri in digito potest. In ejusmodi casu primum est, si vires patiuntur, sanguinem mittere: deinde, quidquid aridum est, et intentione quadam proximum quoque locum male habet, usque sanum corpus concidere. Medicamenta vero, dum malum serpit, adhibenda nulla sunt, quae pus movere consuerunt; ideoque ne aqua quidem calida. Gravia quoque, quamvis reprimentia, aliena sunt; sed his quam levissimis opus est: superque ea, quae inflammata sunt, utendum est refrigerantibus. Si nihilo magis malum constitit, uri id, quod est inter integrum ac vitiatum locum, debet. Praecipueque in hoc casu petendum, non a medicamentis solum, sed etiam a victus ratione praesidium est: neque enim id malum, nisi corrupti vitiosique corporis est. Ergo primo, nisi imbecillitas prohibet, abstinencia utendum: deinde danda, quae per cibum potionemque alvum, ideoque etiam corpus adstringant; sed ea levia. Postea, si vitium constitit, imponi super vulnus eadem debent, quae in putri ulcere praescripta sunt. Ac tum quoque plenioribus cibis uti licebit ex media materia; sed tamen non nisi alvum, corpusque siccantibus; aqua

vero pluviali frigida. Balneum, nisi jam certa fiducia redditae sanitatis est, alienum est: siquidem emollitum in eo vulnus cito rursus eodem malo afficitur. Solent vero nonnunquam nihil omnia auxilia proficere, ac nihilominus serpere is cancer: inter quae miserum, sed unicum, auxilium est, ut cetera pars corporis tuta sit, membrum, quod paulatim emoritur, abscindere.

35. Hae gravissimorum vulnerum curationes sunt. Profunda vulnera. Sed ne illa quidem negligenda, ubi integra cute interior pars collisa est; aut ubi derasum, attritumve aliquid est; aut ubi surculus corpori infixus est; aut ubi tenue, sed altum vulnus insedit. In primo casu commodissimum est malicorium ex vino coquere, interioraque ejus partem conterere, et cerato miscere ex rosa facto, idque superponere: deinde, ubi cutis ipsa exasperata est, inducere lene medicamentum, qualis lipara^a est. Deraso vero, detritoque, imponendum est emplastrum tetrapharmacum, minuendusque cibus, et vinum subtrahendum. Neque id, quia non habebit altiores ictus, contemnendum erit: siquidem ex ejusmodi casibus saepe cancri fiunt. Quod si levius id erit, et in parte exigua, contenti esse poterimus eodem leni medicamento. Surculum vero, si fieri potest, oportet vel manu, vel etiam ferramento ejicere. Si vel prae fractus est, vel altius descendit, quam ut id ita fieri possit, medicamento evocandus est. Optime autem educit superimposita arundinis radix, si tenera est, protinus contrita, si jam durior, ante in mulso decocta; cui semper mel adjiciendum est, aut aristolochia cum eodem melle. Pessima ex surculis, arundo est, quia aspera est: eademque offensa etiam in filice est. Sed usu cognitum est, utramque ad-

^a VERG. in DIOSC. i. 133. CELS. v. 19. 25. 217.

versus alteram medicamentum esse, si contrita ac superimposita est. Facit autem idem in omnibus surculis, quodcunque medicamentum extrahendi vim habet. Idem altis tenuibusque vulneribus ap-
tissimum est. Priori rei Philocratis; huic Hecataei emplastrum maxime convenit.

Cicatrix.

36. Ubi vero in quolibet vulnere ventum ad inducendam cicatricem est; (quod perpurgatis jam, repletisque ulceribus necessarium est;) primum ex aqua frigida linamentum, dum caro alitur; deinde, cum jam continenda est, siccum imponendum est, donec cicatrix inducatur: tum deligari super album plumbum^a oportet, quo et reprimitur cicatrix, et colorem maxime sano corpori similem accipit. Idem radix silvestris cucumeris praestat: idem compositio, quae habet elaterii p. x. i. spumae agentis p. x. ii. unguenti p. x. iv. quae excipiuntur resina terebinthina, donec emplastri crassitudo ex omnibus fiat. At nigras quoque cicatrices leniter purgant, paribus portionibus mixta, aerugo et plumbum elotum, eademque resina coacta; sive ungitur cicatrix, quod in facie fieri potest; sive id ut emplastrum imponitur, quod in aliis partibus commodius est. At si vel excrevit cicatrix, vel concava est, stultum est, decoris causa, rursus et dolorem et medicinam sustinere: alioquin res utrique succurri patitur. Si-

^a Stannum hodie dictum. "Plumbi duo genera, nigrum atque candidum. Pretiosissimum candidum, a Graecis appellatum Cassiteron." PLIN. xxxiv. 16. 17. *De albo plumbo*—"TIMAEUS historicus a Britannia introrsus sex dierum navigatione abesse dicit insulam Mictim, (Vectim PROL. ii. 3. p. 32; hodie *Wight*), in qua candidum plumbum proveniat. Ad eam Britanni vitilibus navigiis corio circumsutis navigare." Ib. iv. 16. Nimirum a LONDINIO, tum quoque Albionis vix non capite, et "copia negotiatorum, et commeatuum maxime celebri," (TAC. xiv. 33.) quo, ex Morinis, primum semper appulit Romanus, navigatio cxxx. millium passuum *introrsus*, hoc est longius intra fretum Morinorum, Britannicum quoque dictum, ad Vectim est.

quidem utraque cicatrix exulcerari scalpello potest : si medicamentum aliquis mavult, idem efficiunt compositiones eae, quae corpus exedunt. Cute exulcerata, super eminentem carnem exedentia medicamenta conjicienda sunt : super concavam, implentia ; donec utrumque ulcus sanae cuti aequetur, et tum cicatrix inducatur.

XXVII. 1. Dixi de iis vulneribus, quae maxime ^{Morsus.} per tela inferuntur : sequitur, ut de iis dicam, quae morsu fiunt, interdum hominis, interdum simiae, saepe canis, nonnunquam ferorum animalium, aut serpentium. Omnis autem fere morsus habet quoddam virus. Itaque, si vehemens vulnus est, cucurbitula admovenda est : si levius, protinus emplastrum injiciendum, praecipueque Diogenis ; si id non est, quodlibet ex iis, quae adversus morsus proposui ; si ea non sunt, viride Alexandrinum ; si ne id quidem est, quodlibet non pingue ex iis, quae recentibus vulneribus accommodantur. Sal quoque his, praecipueque ei, quod canis fecit, medicamentum est, si manus vulneri imponitur, superque id duobus digitis verberatur : exsaniat enim. Ac salsamentum quoque recte super id vulnus deligatur.

2. Utique autem, si rabiosus canis fuit, cucurbitula virus ejus extrahendum est. Deinde, si locus neque nervosus, neque musculosus est, vulnus id adurendum est : si uri non potest, sanguinem homini mitti non alienum est. Tum usto quidem vulneri superimponenda, quae ceteris ustis sunt : ei vero, quod expertum ignem non est, ea medicamenta, quae vehementer exedunt. Post quae nullo novo magisterio, sed jam supra posito ulcus erit implendum, et ad sanitatem perducendum. Quidam post rabiosi canis morsum protinus in balneum mittunt ; ibique patiuntur desudare, dum vires corporis si-

^{Hydrophobia.}

nunt, vulnere adaperto, quo magis ex eo quoque virus destillet: deinde multo meracoque vino excipiunt, quod omnibus venenis contrarium est. Idque cum ita per triduum factum est, tutus esse homo a periculo videtur. Solet autem ex eo vulnere, ubi parum occursum est, aquae timor nasci: ὕδροφοβίαν Graeci appellant. Miserrimum genus morbi; in quo simul aeger et siti et aquae metu cruciatur: quo oppressis in angusto spes est. Sed unicum tamen remedium est, nec opinantem in piscinam non ante ei provisam projicere, et, si natandi scientiam non habet, modo mersum bibere pati, modo attollere; si habet, interdum deprimere, ut invitus quoque aqua satietur: sic enim simul et sitis, et aquae metus tollitur. Sed aliud periculum excipit, ne infirmum corpus in aqua frigida vexatum, nervorum distentio absumat. Id ne incidat, a piscina protinus in oleum calidum demittendus est. Antidotum autem, praecipue id, quod primo loco posui; ubi id non est, aliud, si nondum aeger aquam horret, potui ex aqua dandum est; et, si amaritudine offenditur, mel adjiciendum est: si jam is morbus occupavit, per catapotia sumi potest.

Tetani
metus.

Serpentium mor-
sus.

3. Serpentium quoque morsus non nimium distantem curationem desiderant; quamvis in ea multum antiqui variarunt; adeo ut in singula genera anguium singula medendi genera praeciperent; aliique alia. Sed in omnibus eadem maxime proficiunt. Igitur in primis super vulnus id membrum deligandum est; non tamen nimium vehementer, ne torpeat: dein venenum extrahendum est. Id cucurbitula optime facit: neque alienum est, ante scalpello circa vulnus incidere, quo plus vitii jam sanguinis extrahatur. Si cucurbitula non est, quod tamen vix incidere potest; tum quodlibet simi-

le vas, quod idem possit: si ne quidem est, homo adhibendus est, qui vulnus exsugat. Neque her-^{Psylli.} cules scientiam praecipuam habent ii, qui Psylli nominantur; sed audaciam usu ipso confirmatam. Nam venenum serpentis, ut quaedam etiam venato-^{Venena venatoria.} ria venena, quibus Galli praecipue utuntur, non gustu, sed in vulnere nocent. Ideoque colubra^a ipsa tuto estur: ictus ejus occidit. Et si stupente ea, (quod per quaedam medicamenta circulatores faciunt) in os digitum quis indidit, neque percussus est, nulla in ea saliva noxa est. Ergo quisquis, exemplum Psylli secutus, id vulnus exsuxerit, et ipse tutus erit, et tutum hominem praestabit. Illud interea ante debet attendere, ne quod in gingivis, palatove, aliave parte oris ulcus habeat. Post haec is homo loco calido collocandus est, sic, ut id, quod percussus erit, in inferiorem partem inclinetur. Si neque qui exsugat, neque cucurbitula est, sorbere oportet jus anserinum, vel ovillum, vel vitulinum, et vomere: vivum autem gallinaceum pullum per medium dividere, et protinus calidum super vulnus imponere, sic, ut pars interior corpori jungatur. Facit id etiam hoedus agnusve discissus, et calida ejus caro statim super vulnus imposita: emplastra quoque, quae supra comprehensa sunt; ap-^{tissimum}que est, vel Ephesium, vel id quod ei sub-^{jectum} est. Praesensque in aliquo antidoto praesidium est. Sin id non est, necessarium est exsorbere potionem meri vini cum pipere, vel quidlibet aliud, quod calori movendo est, nec humorem intus coire patitur: nam maxima pars venenorum frigore interimit. Omnia etiam urinam moventia, quia materiam extenuant, utilia sunt.

^a Idem quod coluber; proprie serpens natrix; a *κολυμβάω*. PLIN. ii. 7.

Aspis.

4. Haec adversus omnes ictus communia sunt : usus tamen ipse docuit, eum, quem aspis^a percussit, acetum potius bibere debere. Quod demonstrasse dicitur casus cujusdam pueri, qui, cum ab hac ictus esset, et partim ob ipsum vulnus, partim ob immodicos aestus siti premeretur, ac locis siccis alium humorem non reperiret, acetum, quod forte secum habebat, ebibit, et liberatus est. Credo quoniam id, quamvis refrigerandi vim habet, tamen habet etiam dissipandi. Quo fit, ut terra respersa eo spumet. Eadem ergo vi verisimile est spissescentem quoque intus humorem hominis ab eo discuti, et sic dari sanitatem.

Scorpio.

5. In quibusdam etiam aliis serpentibus certa quaedam auxilia satis nota sunt. Nam scorpio^b ipse sibi pulcherrimum medicamentum est. Quidam contritum cum vino bibunt : quidam eodem modo contritum super vulnus imponunt : quidam super prunam eo imposito, vulnus suffumigant, undique veste circumdata, ne is fumus dilabatur ; tum carbonem ejus super vulnus deligant. Bibere autem oportet herbae solaris, quam ἡλιοτρόπιον^c Graeci vocant, semen, vel certe folia ex vino. Super vulnus vero etiam furfures ex aceto, vel ruta silvatica^d recte imponitur, vel cum melle sal tostus. Cognovi tamen medicos, qui ab scorpione ictis nihil aliud, quam ex brachio sanguinem miserunt.

Araneus.

6. Et ad scorpionis autem et ad aranei^e ictum, allium cum ruta recte miscetur, ex oleoque contritum superimponitur.

^a Coluber aspis L. Coluber vipera, GMELIN.

^b Scorpio Europaeus L.

^c Heliotropium Europaeum, L.

^d Ruta graveolens, montana, L. Supra, 227.

^e Aranea domestica L.

7. At si cerastes,^a aut dipsas,^b aut haemorrhoids^c Cerastes, etc. percussit, asphodeli,^d quod Aegyptiae fabae magnitudinem aequet, arefactum, in duas portiones dividendum est, sic, ut ei rutae paulum adjiciatur. Trifolium quoque et mentastrum,^e et cum aceto panaces aequae proficiunt. Costumque, et casia, et cinnamomum recte per portionem assumuntur.

8. Adversus chersydri^f vero ictum, panaces, aut Chersydrus. laser, quod sit scripulorum III. s. ꝥ. I. vel porri succus cum hemina vini sumendus est, et edenda multa satureia. Imponendum autem super vulnus steriscus caprinum ex aceto coctum; aut ex eodem hordeacea farina; aut ruta, vel nepeta, cum sale contrita, melle adjecto. Quod in eo quoque vulnere, quod cerastes fecit, aequae valet.

9. Ubi vero phalangium^g nocuit, praeter eam cura- Phalangium. tionem, quae manu redditur, saepe homo demittendus in solium est, dandusque ei myrrhae et uvae taminiae par modus ex passi hemina; vel radiculae semen, aut lolii radix ex vino; et super vulnus furfures ex aceto cocti, imperandumque, ut is conquiescat.

10. Verum haec genera serpentium et peregrina, Angues, et aliquanto magis pestifera sunt; maximeque aestuosis locis gignuntur. Italia frigidioresque regiones hac quoque parte salubritatem habent, quod minus terribiles angues edunt. Adversus quos satis proficit herba Vettonica,^h vel Cantabricaⁱ vel centaurion,^k

^a Coluber Cerastes L. De his serpentibus lege LUCANI Phars. lib. ix. 700. 716.

^b Coluber Dipsas L.

^c Coluber Redi L.?

^d Asphodeli ramosi, sativi, fistulosi, L.

^e Mentha sylvestris, rotundifolia.

^f Coluber Lutrix, vel Chersea L. Vide CON. GESNER de Pisc. p. 524.

^g Aranea Tarantula L. GESNER. MATTHIOL. in DIOSC.

^h Betonica officinalis L.

ⁱ Convolvulus Cantabrica L. ut consentiunt LINNAEUS, CLUSIUS, CASPAR DURANTES: HERM. BARB. 54.

^k Gentiana Centaurium L.

vel argemonia,^a vel trixago, vel personina,^b vel marina pastinaca, singulae binaeve tritae, et cum vino potui datae, et super vulnus impositae. Illud ignorari non oportet, omnis serpentis ictum et jejuni et jejuno magis nocere: ideoque perniciosissimi sunt, cum incubant; utilissimumque est, ubi ex anguibus metus est, non ante progredi, quam quis aliquid assumsit.

Venenum
potum.

11. Non tam facile iis opitulari est, qui venenum, vel in cibo, vel in potione sumserunt: primum, quia non protinus sentiunt, ut ab angue icti; ita ne succurrere quidem statim sibi possunt: deinde, quia noxa non a cute, sed ab interioribus partibus incipit. Commodissimum est tamen, ubi primum sensit aliquis, protinus oleo multo epoto vomere: deinde, ubi praecordia exhausit, bibere antidotum; si id non est, vel merum vinum.

Cantharis.

12. Sunt tamen quaedam remedia propria adversus quaedam venena, maximeque leviora. Nam si cantharidas aliquis ebibit, panaces cum lacte contussa, vel galbanum vino adjecto dari, vel lac per se debet.

Cicuta.

13. Si cicutam, vinum merum calidum cum ruta quamplurimum ingerendum est; deinde is vomere cogendus; posteaque laser ex vino dandum: isque, si febre vacat, in calidum balneum mittendus; si non vacat, ungendus ex calefacientibus est: post quae quies ei necessaria est.

Hyoscyamus.

14. Si hyoscyamum, fervens mulsum bibendum est, aut quodlibet lac, maxime tamen asininum.

Cerussa.

15. Si cerussam, jus malvae, vel juglandis ex vino contritae, maxime prosunt.

^a Papaver Argemone L.

^b LINDENIUS legit PERSONATA. Fortasse recte. Sic enim a COL. vi. 17. nominatur; et VEG. iii. 4. "Ego tamen PERSONINA in MSS. inveni." TARGA. Planta est Arctium Lappa L.

16. Si sanguisuga^a epota est, acetum cum sale bi- Hirudo.
bendum est. Si lac intus coit, aut passum, aut
coagulum, aut cum aceto laser.

17. Si fungos inutiles quis assumat, radícula aut Fungi.
e posca, aut cum sale et aceto edenda est. Ipsi
vero hi et specie quidem discerni possunt ab utili-
bus, et cocturae genere idonei fieri. Nam sive ex
oleo inferbuerunt, sive piri surculus cum his infer-
buit, omni noxa vacant.

18. Adustis quoque locis extrinsecus vis infer- Soleadusta.
tur: itaque sequi videtur, ut de his dicam. Haec
autem optime curantur foliis aut lilii, aut linguae
caninae,^b aut betae in vetere vino oleoque decoctis:
quorum quodlibet protinus impositum ad sanitatem
perducit. Sed dividi quoque curatio potest in ea,
quae mediocriter exedentia reprimantur, primo
et pustulas prohibeant et summam pelliculam exas-
perent: deinde ea, quae lenia ad sanitatem perdu-
cant. Ex prioribus est lenticulae cum melle farina,
vel myrrha cum vino, vel creta Cimolia cum thuris
cortice contrita, et aqua coacta, atque ubi usus ne-
cessitas incidit, aceto diluta: ex insequentibus,
quaelibet lipara; sed idonea maxime est, quae vel
plumbi recrementum, vel vitellos habet. Est etiam
illa adustorum curatio, dum inflammatio est, imposi-
tam habere cum melle lenticulam: ubi ea declinavit,
farinam cum ruta, vel porro, vel marrubio, donec
crustae cadant: tum ervum cum melle, aut irim,
aut resinam terebinthinam, donec ulcus purum sit:
novissime siccum linamentum.

XXVIII. 1. Ab his, quae extrinsecus incidunt, Anthrax,
seu car-
bunculus.

^a "Hirudo, quam sanguisugam vulgo *coepisse* appellari adverte."
PLIN. viii. 10. Nusquam alias habet CELSUS. Hirudo medicinalis,
sanguisuga, L.

^b Cynoglossi officinalis L.

ad ea veniendum est, quae interius, corrupta aliqua corporum parte, nascuntur. Ex quibus non aliud carbunculo pejus. Ejus hae notae sunt: rubor est, superque eum non nimium pustulae eminent, maxime nigrae, interdum sublividae, aut pallidae; in his sanies esse videtur; infra color niger est; ipsum corpus aridum, et durius, quam naturaliter oportet; circaque quasi crusta est; eaque inflammatione cingitur; neque in eo loco levare cutis potest, sed inferiori carni quasi affixa est; somnus urget; nonnunquam horror, aut febris oritur, aut utrumque. Idque vitium subteractis quasi quibusdam radicibus serpit, interdum celerius, interdum tardius: supra quoque, procedens inalbescit; dein lividum fit, circumque exiguae pustulae oriuntur: et si circa stomachum faucesve incidit, subito spiritum saepe elidit, Nihil melius est, quam protinus adurere. Neque id grave est: nam non sentit, quoniam ea caro mortua est. Finisque adurendi est, dum ex omni parte sensus doloris est. Tum deinde vulnus, sicut cetera adusta, curandum est. Sequitur enim sub medicamentis erodentibus crusta, undique a viva carne diducta, quae trahit secum, quidquid corruptum erat; purusque jam sinus curari potest implentibus. At si in summa cute vitium est, possunt succurrere quaedam vel exedentia tantum, vel etiam adurentia: vis pro magnitudine adhibenda est. Quodcunque vero medicamentum impositum est, si satis proficiet, protinus a viva corruptam partem resolvit; certaue esse fiducia potest fere, ut undique vitiosa caro excedat, qua hujusce rei medicamen exest. Si id non fit, medicamentumque malo vincitur, utique ad ustionem properandum est. Sed in ejusmodi casu abstinendum a cibo, a vino est: aquam liberaliter bibere expedit: magisque ea servanda sunt, si febricula quoque accessit.

2. Non idem periculum καρκίνωμα^a affert, nisi Carcinoma. imprudentia curantis agitata est. Id vitium fit maxime in superioribus partibus, circa faciem, nares, aures, labra, mammas feminarum. Et in jecore autem, aut splene hoc nascitur. Circa locum aliqua quasi puncta sentiuntur; isque immobilis, inaequalis tumet; interdum etiam torpet. Circa eum inflatae venae quasi recurvantur, haeque pallent, aut livent; nonnunquam etiam in quibusdam delitescunt: tactusque is locus, aliis dolorem affert, in aliis eum non habet: et nonnunquam sine ulcere durior aut mollior est, quam esse naturaliter debet; nonnunquam iisdem omnibus ulcus accedit: interdumque nullam habet proprietatem; interdum simile iis est, quae vocant Graeci κονδυλώματα aspreddine quadam et magnitudine sua; colorque ejus ruber est, aut lenticulae similis; neque tuto feritur: nam protinus aut resolutio nervorum, aut distentio insequitur. Saepe homo ictus obmutescit, atque ejus anima deficit. Quibusdam etiam, si id ipsum pressum est, quae circa sunt, intenduntur et intumescunt. Ob quae pessimum id genus est. Fereque primum id fit, quod κακότηες a Graecis nominatur: deinde ex eo id carcinoma, quod sine ulcere est: deinde ulcus: ex eo thymium.^b Tolle nihil, nisi cacoëthes, potest: reliqua curationibus irritantur; et quo major vis adhibita est, eo magis. Qui-
Curatio
escharotica.
dam usi sunt medicamentis adurentibus; quidam ferro adusserunt; quidam scalpello exciderunt: neque ulla unquam medicina profecit: sed adusta, protinus concitata sunt, et increverunt, donec occi-

^a Latinis literis MSS. legunt, CARCINOMA.

^b Vide hoc de verbo suspecto TARGAM. Sed THYMOS quodvis crescens est; MARC. VERG. in DIOSC. ii. 27; iii. 39; ideoque fungus: ut legas "DEINDE ULCUS EX EO THYMIUM." (i. e. FUNGOSUM.) Confer p. 270. infra.

Repetit. derent; excisa, etiam post inductam cicatricem, tamen reverterunt, et causam mortis attulerunt: cum interim plerique nullam vim adhibendo, qua tollere id malum tentent, sed imponendo tantum lenia medicamenta, quae quasi blandiantur, quo minus ad ultimam senectutem perveniant, non prohibeantur. Discernere autem cacoëthes, quod curationem recipit, a carcinomate, quod non recipit, nemo scire potest, nisi tempore et experimento. Ergo ubi primum id vitium notatum est, imponi debent medicamenta adurentia. Si levatur malum, minuunturque ejus indicia, procedere curatio potest et ad scalpellum, et ad ustionem: si protinus irritatum est, scire licet, jam carcinoma esse; removen- daque sunt omnia acria, omnia vehementia. Sed si sine ulcere is locus durus est, imponi ficum quam pinguiissimam, aut rhypodes emplastrum satis est. Si ulcus aequale est, ceratum ex rosa injiciendum est, adjiciendusque ei pulvis ex contrita testa, ex qua faber ferrarius tingere candens ferrum solitus est. Si id nimium supercrevit, tentanda squama aeris est, quae lenissima ex adurentibus est; eate- nus, ne quid eminere patiatur: sed ita, si nihil ex- acerbavit: sin minus, eodem cerato contenti esse debemus.

Therioma,
seu ulcus
exedens.
(PARR.)
BATEMAN,
p. 224.

3. Est etiam ulcus, quod *ἰστίωμα* Graeci vocant. Id et per se nascitur, et interdum ulceri ex alia causa facto supervenit. Color est vel lividus, vel niger; odor foedus; multus, et muco similis hu- mor: ipsum ulcus neque tactum, neque medica- mentum sentit; prurigine tantum movetur: at circa dolor est, et inflammatio: interdum etiam febris oritur: nonnunquam ex ulcere sanguis erumpit: atque id quoque malum serpit. Quae omnia saepe intenduntur; fitque ex his ulcus, quod *φαγέδαιναν*

Graeci vocant ; quia celeriter serpendo, penetrandoque usque ossa, corpus vorat. Id ulcus inaequale est, coeno simile ; inestque multus humor glutinosus, odor intolerabilis, majorque, quam pro modo ulceris, inflammatio. Utrumque, sicut omnis cancer, fit maxime in senibus, vel iis, quorum corpora mali habitus sunt. Curatio utriusque eadem est ; sed in majore malo major vis necessaria. Ac primum a victus ratione ordinandum est : ut quiescat in lectulo : ut primis diebus a cibo abstineat, aquam quamplurimam assumat ; alvus quoque ei ducatur : dein, post inflammationem, cibum boni succi capiat, vitatis omnibus acribus ; potionis quantum volet, sic, ut interdiu quidem aqua contentus sit ; in coena vero etiam vini austeri aliquid bibat. Non aequae tamen fame in iis, quos φαγέδαινα urgebit, atque iis, qui θηρίωμα adhuc habebunt, utendum erit. Et victus quidem talis necessarius est. Super ulcus vero inspergenda arida aloë oenanthe est, et, si parum proficiet, chalcitis. Ac si quis nervus exesa carne nudatus est, contegendus ante linteolo est, ne sub eo medicamento aduratur. Si validioribus etiamnum remediis opus est, ad eas compositiones veniendum est, quae vehementius adurant. Quidquid autem inspergitur, averso specillo infundi debet. Superdanda cum melle sunt vel linamenta, vel oleae folia ex vino decocta, vel marrubium : eaque linteolo contegenda in aqua frigida madefacto, dein bene expresso : circaque, qua tumor ex inflammatione est, imponenda, quae reprimant, cataplasmata. Si sub his nihil proficitur, ferro locus aduri debet ; diligenter nervis, si qui apparent, ante contectis. Adustum vel medicamentis vel ferro corpus, primum purgandum, deinde implendum esse, apparere cuilibet ex prioribus potest.

Herpes
Zoster.
(BATE-
MAN,
p. 223.)

Herpes
circinatus.
(BATE-
MAN,
p. 235.)

4. Sacer quoque ignis malis ulceribus adnumerari debet. Ejus duae species sunt. Alterum est sub-rubicundum, aut mixtum rubore atque pallore, exasperatumque per pustulas continuas, quarum nulla altera major est, sed plurimae perexiguae. In his semper fere pus, et saepe rubor cum calore est: serpitque id nonnunquam sanescente eo, quod primum vitiatum est: nonnunquam etiam exulcerato, ubi ruptis pustulis ulcus continuatur, humorque exit, qui esse inter saniem et pus videri potest. Fit maxime in pectore, aut lateribus, aut eminentibus partibus, praecipueque in plantis. Alterum autem est in summae cutis exulceratione, sed sine altitudine, latum, sublividum, inaequaliter tamen; mediumque sanescit, extremis procedentibus: ac saepe id, quod jam sanum videbatur, iterum exulceratur: at circa, proxima cutis, quae vitium receptura est, tumidior et durior est, coloremque habet ex rubro subnigrum. Atque hoc quoque malo fere corpora seniores tentantur, aut quae mali habitus sunt; sed in cruribus maxime. Omnis autem sacer ignis, ut minimum periculum habet ex iis, quae serpunt; sic prope difficillime tollitur. Medicamentum ejus fortuitum est, uno die febris, quae humorem noxium absumat. Pus, quo crassius et albidius est, eo periculi minus est. Prodest etiam infra os ulcerum laedi, quo plus puris exeat; et id, quo ibi corruptum corpus est, extrahatur. Sed tamen, si febricula accessit, abstinentia, lectulo, alvi ductione opus est. In omni vero sacro igni, neque lenibus et glutinosis cibis, neque salsis et acribus utendum est; sed iis, quae inter utrumque sunt: qualis est panis sine fermento, piscis, hoedus, aves, exceptoque apro, omnis fere venatio. Si non est febricula, et gestatio utilis est, et ambulatio, et vinum austerum, et balneum.

Atque in hoc quoque genere potio magis liberalis esse, quam cibus, debet. Ipsa autem ulcera, si mediocriter serpunt, aqua calida; si vehementius, vino calido fovenda sunt: deinde acu pustulae, quaecunque sunt, aperiendae: tum imponenda ea, quae putrem carnem exedunt. Ubi inflammatio sublata, ulcusque purgatum est, imponi lene medicamentum debet. In altero autem genere, possunt proficere mala cotonea in vino cocta, atque contrita: potest emplastrum vel Herae, vel tetrapharmacum, cui quinta pars thuris adjecta sit: potest nigra hederæ ex vino austero cocta; ac, si celeriter malum serpit, non aliud magis proficit. Purgato ulcere, quod in summa cute esse proposui, satis ad sanitatem eadem lenia medicamenta proficient.

5. Chironium autem ulcus adpellatur, quod et ^{Ulcus callosum.} magnum est, et habet oras duras, callosas, tumentes. Exit sanies non multa, sed tenuis; odor malus, neque in ulcere, neque in ejus humore est; nulla inflammatio, dolor modicus est; nihil serpit: ideoque nullum periculum adfert; sed non facile sanescit. Interdum tenuis cicatrix inducitur, deinde iterum rumpitur, ulcusque renovatur. Fit maxime in pedibus et cruribus. Super id imponi debet, quod et lene aliquid, et vehemens, et reprimens habeat; quale ejus rei causa fit ex his: squamae aeris, plumbi eloti combusti, singulorum p. ꝥ. iv. cadmiae, cerae, singulorum p. ꝥ. viii. rosae quantum satis est ad ceram simul cum eis molliendam.

6. Fiunt etiam ex frigore hiberno ulcera, maxime ^{Pernio.} in pueris, et praecipue pedibus, digitisque eorum, nonnunquam etiam in manibus. Rubor cum inflammatione mediocri est: interdum pustulae oriuntur, deinde exulceratio: dolor autem modicus; prurigo major est: nonnunquam humor exit, sed non

multus, qui referre vel pus, vel saniem videtur. In primis multa calida aqua fovendum est, in qua rapa decocta; aut si ea non sunt, aliquae verbenae ex reprimmentibus. Si nondum adapertum ulcus est, aes, quam maxime calidum quis pati potest, admoventum est. Si jam exulceratio est, imponi debet alumen aequa portione cum thure contritum, vino adjecto; aut malicorium in aqua coctum, deinde contritum. Si summa detracta pellicula est, hic quoque melius lenia medicamenta proficiunt.

Struma.

7. Struma quoque est tumor, in quo subter concreta quaedam ex pure et sanguine quasi glandulae oriuntur; quae vel praecipue fatigare medicos solent; quoniam et febres movent, nec unquam facile maturescunt; et sive ferro, sive medicamentis curantur, plerumque iterum juxta cicatrices ipsas resurgunt; multoque post medicamenta saepius: quibus id quoque accedit, quod longo spatio detinent. Nascuntur maxime in cervice; sed etiam in alis, et inguinibus, et in lateribus. In mammis quoque feminarum se reperisse, Meges auctor est. Propter haec et album veratrum recte datur, atque etiam saepius, donec ea digerantur; et medicamenta imponuntur, quae humorem vel educant, vel dissipent; quorum supra mentio facta est. Adurentibus quoque quidam utuntur, quae exedant, crustaque eum locum adstringant: tum vero ut ulcus curant. Quaecunque autem ratio curandi est, corpus, puro ulcere, exercendum atque alendum est, donec ad cicatricem perveniat. Quae cum medici doceant, quorundam rusticorum experimento cognitum, quem struma male habet, eum, si anguem edit, liberari.

Furunculus.

8. Furunculus vero est tuberculum acutum cum inflammatione et dolore; maximeque ubi jam in pus vertitur. Qui ubi adapertus est, et exiit pus, subter

apparet pars carnis in pus versa, pars corrupta subalbida, subrubra; quem ventriculum quidam furunculi nominant. In eo nullum periculum est, etiamsi nulla curatio adhibeatur: maturescit enim per se, atque erumpit. Sed dolor efficit, ut potior medicina sit, quae maturius liberet. Proprium ejus medicamentum galbanum est: sed alia quoque supra comprehensa sunt. Si cetera desunt, imponi debet, primum non pingue emplastrum, ut id reprimat: deinde, si non repressit, quodlibet puri movendo accommodatum; si ne id quidem est, vel resina, vel fermentum. Expresso pure, nulla ultra curatio necessaria est.

9. Φῦμα vero nominatur tuberculum furunculo ^{Phyma.} simile, sed rotundius et planius, saepe etiam majus. Nam furunculus ovi dimidii magnitudinem raro explet, nunquam excedit: phyma etiam latius patere consuevit; sed inflammatio dolorque sub eo minores sunt. Ubi divisum est, pus eodem modo apparet: ventriculus, qui in furunculo, non invenitur: verum omnis corrupta caro in pus vertitur. Id autem in pueris et saepius nascitur, et facilius tollitur: in juvenibus rarius oritur, et difficilius curatur: ubi aetas induravit, ne nascitur quidem. Quibus vero medicamentis discuteretur, supra propositum est.

10. Φύγεθλον autem est tumor, non altus, latus, in quo quiddam pustulae simile est. Dolor distentio- <sup>Phyge-
thlon.</sup> que vehemens est, et major quam pro magnitudine tumoris; interdum etiam febricula: idque tarde maturescit, neque magnopere in pus convertitur. Fit maxime aut in cervice, aut in alis, aut in inguinibus. Panem, ad similitudinem figurae, nostri vocant. Atque id ipsum quo medicamento tolleretur, supra demonstravi.^a

^a Supra, v. 18. 19. p. 209. Vid. TARG. v. 28. 10.

Abscessus. 11. Sed cum omnes hi nihil nisi minuti abscessus sint, generale nomen trahit latius vitium ad suppurationem spectans. Idque fere fit aut post febres, aut post dolores partis alicujus, maximeque eos, qui ventrem infestarunt. Saepiusque oculis expositum est; siquidem latius aliquid intumescit ad similitudinem ejus, quod *φῶμα* vocari proposui, rubetque cum calore, et paulo post etiam cum duritia, magisque nocenter indolescit, et sitim vigiliamque exprimit. Interdum tamen nihil horum in cute apprehendi potest; maximeque, ubi altius pus movetur: sed cum siti vigiliaque sentiuntur intus aliquae punctiones. Et quod de subito durius non est, melius est: et quamvis non rubet, coloris tamen aliter mutati est. Quae signa jam pure oriente nascuntur: tumor ruborque multo ante incipiunt. Sed si locus mollis est, avertendus materiae aditus est per cataplasmata, quae simul et reprimunt, et refrigerant: qualia et alias et paulo ante in erysipelate proposui. Si jam durior est, ad ea veniendum est, quae digerant, et resolvant: qualis est ficus arida contusa; aut faex mixta cum cerato, quod ex adipe suilla coactum sit; aut cucumeris radix, cui ex farina duae partes adjectae sint, ante ex mulso decoctae. Licet etiam miscere aequis portionibus ammoniacum, galbanum, propolim, viscum; pondusque adjicere myrrhae dimidio minus, quam in prioribus singulis erit. Atque emplastra quoque et malagmata idem efficiunt, quae supra explicui. Quod per haec discussum non est, necesse est, maturescat. Idque quo celerius fiat, imponenda est farina hordeacea, ex aqua cocta * * *^a recte miscetur. Eadem autem

^a Lacunam ita ex Cod. Med. I. restitue; "IMPONENDA EST FARINA HORDEACA, QUAE EX AQUA COCTA RECTE MISCETUR." Miscere enim, pro eo quod praeparare est, veteres dixisse quis nescit?

haec in minoribus quoque abscessibus, quorum nomina proprietatesque supra reddidi, recte fiunt. Eademque omnium curatio: tantum modo distat. Crudum est autem, in quo major quasi venarum motus est, et gravitas, et ardor, et distentio, et dolor, et rubor, et duries; et, si major abscessus est, horror, aut etiam febricula permanet; penitusque condita suppuratione, si pro his, quae alibi cutis ostendit, punctiones sunt. Ubi ista se remiserunt, jamque is locus prurit, et aut sublividus, aut subalbidus est, matura suppuratio est; eaque, ubi vel per ipsa medicamenta, vel etiam ferro aperta est, pus debet emitti. Tum si qua in alis, vel inguinibus sunt, sine linamento nutrienda sunt. In ceteris quoque partibus, si una plaga exigua est, si mediocris suppuratio fuit, si non alte penetravit, si febris non est, si valet corpus, aequae linamenta supervacua sunt; in reliquis, parce tamen, nec, nisi magna plaga est, imponi debent. Commode vero vel super linamenta, vel sine his imponitur lenticula ex melle, aut malicorium ex vino coctum; quae et per se et mixta idonea sunt. Si qua circa duriora sunt, ad ea mollienda, vel malva contrita, vel foeni Graeci linive semen ex passo coctum superdandum est. Quidquid deinde impositum est, non adstringi, sed modice deligari debet. Illo neminem decipi decet, ut in hoc genere cerato utatur. Cetera, quae pertinent ad purgandum ulcus, ad implendum, ad cicatricem inducendam, conveniunt, quae in vulneribus exposita sunt.

12. Nonnunquam autem ex ejusmodi abscessibus, ^{Fistulae.} et ex aliis ulcerum generibus, fistulae oriuntur. Id nomen est ulceri alto, angusto, calloso. Fit in omni fere parte corporis: habetque quaedam in singulis locis propria. Prius de communibus dicam. Genera igitur fistularum plura sunt: siquidem aliae

breves sunt, aliae altius penetrant ; aliae rectae intus feruntur, aliae multoque plures transversae ; aliae simplices sunt, aliae duplices triplicesve, ab uno ore intus orsae quae fiunt, aut etiam in plures sinus dividuntur : aliae rectae, aliae flexae, et tortuosae sunt ; aliae intra carnem desinunt, aliae ad ossa aut cartilaginem penetrant, aut, ubi neutrum horum subest, ad interiora perveniunt : aliae deinde facile, aliae cum difficultate curantur, atque etiam quaedam insanabiles reperiuntur. Expedita curatio est in fistula simplici, recenti, intra carnem : adjuvatque ipsam corpus, si juvenile, si firmum est. Inimica contraria his sunt : itemque, si fistula os, vel cartilaginem, vel nervum, vel musculos laesit ; si articulum occupavit ; si vel ad vesicam, vel ad pulmonem, vel ad vulvam, vel ad grandes venas arteriasve, vel ad inania, ut guttur, stomachum, thoracem penetravit. Ad intestina quoque eam tendere, semper periculosum, saepe pestiferum est. Quibus multum mali accedit, si corpus vel aegrum, Exploratio. vel senile, vel mali habitus est. Ante omnia autem demitti specillum in fistulam convenit, ut, quo tendat, et quam alte perveniat, scire possimus ; simul etiam protinus humida, an siccior sit : quod extracto specillo patet. Si vero os in vicino est, id quoque disci potest, si jam, nec ne, eo fistula penetravit, quatenus nocuerit. Nam si molle est quod ultimo specillo contingitur, intra carnem adhuc vitium est : si magis id renititur, ad os ventum est. Ibi deinde si labitur specillum, nondum caries est : si non labitur, sed aequali innititur, caries quidem, verum adhuc levis est : si inaequale quoque et asperum subest, vehementius os exesum est. At cartilago ubi subsit, ipsa sedes docet ; perventumque esse ad eam, ex renisu patet. Et ex his quidem

colliguntur fistularum sedes, spatia, noxae. Simples vero eae sint, an in plures partes diducantur, cognosci potest ex modo puris : cuius si plus fertur, quam quod simplici spatio convenit, plures sinus esse manifestum est. Cumque fere juxta sint caro, et nervus, et aliqua nervosa, quales fere tunicae membranaeque sunt, genus quoque puris docebit, num plures sinus intus diversa corporis genera perrose- rint. Siquidem ex carne pus laeve, album, copio- sius fertur : at ex nervoso loco, coloris quidem ejus- dem, sed tenuius et minus : ex nervo, pingue et oleo non dissimile. Denique etiam corporis inclinatio docet, num in plures partes fistulae penetrarint ; quia saepe, cum quis aliter decubuit, aliterque mem- brum collocavit, pus ferri, quod jam desierat, ite- rum incipit ; testaturque, non solum alium sinum esse, ex quo descendat, sed etiam in aliam corporis partem eum tendere. Sed si et in carne et recens et simplex est, ac neque rugosa neque cava sede, neque in articulo, sed in eo membro, quod per se immobile, non nisi cum toto corpore movetur ; satis proficiet emplastrum, quod recentibus vulneribus im- ponitur, dum habeat vel salem, vel alumen, vel squa- mam aeris, vel aeruginem, vel ex metallicis aliquid : exque eo collyrium fieri debet altera parte tenuius, al- tera paulo plenius, idque ea parte, qua tenuius est, antecedente demitti oportet in fistulam, donec purus sanguis se ostendat : quae in omnibus fistularum col- lyriis perpetua sunt. Idem deinde emplastrum in linteolo superimponendum, supraque injicienda spongia est, in acetum ante demissa : solvique quinto die satis est. Genus victus adhibendum est, quo carnem ali docui. Ac si longius a praecordiis fis- tula est, ex intervallo jejunum radículas esse, deinde vomere, necessarium est. Vetustate callosa fit fis-

Callus.

tula. Callus autem neminem fallit, quia durus est, et aut albus, aut pallidus. Sed tum validioribus medicamentis opus est: quale est, quod habet papaveris lacrimae p. χ . i. gummi p. χ . iii. =. cadmiae p. χ . iv. atramenti sutorii p. χ . viii. ex quibus aqua coactis collyrium fit: aut in quo sunt gallae p. χ . =. aeruginis, sandarachae, aluminis Aegyptii, singulorum p. χ . i. atramenti sutorii combusti p. χ . ii. aut quod constat ex chalcitide, et saxo calcis; quibus auripigmenti dimidio minus, quam in singulis prioribus est, adjicitur, eaque melle cocto excipiuntur. Expeditissimum autem est ex praecepto Megetis, aeruginis rasae p. χ . ii. conterere, deinde ammoniaci thymiamatis p. χ . ii. aceto liquare, eoque infuso aeruginem cogere: idque ex primis medicamentis est. Sed ut haec maximi effectus sunt, si cui ista non adsunt, facile tamen est callum quibuslibet adurentibus medicamentis erodere: satisque est vel papyrus^a intortum, vel aliquid ex penicillo in modum collyrii adstrictum eo illinere. Scilla^b quoque cocta et mixta cum calce, callum exest. Si quando vero longior et transversa fistula est, demisso specillo, contra principium hujus incidi commodissimum est, et collyrium utrinque demitti. At si duplicem esse fistulam vel multiplicem existimamus, sic tamen, ut brevis, intraque carnem sit, collyrio uti non debemus; quod unam partem curet, reliquas omittat; sed eadem medicamenta arida in calamus scriptorium conjicienda sunt, isque ori fistulae aptandus, inspirandumque, ut ea medicamenta intus compellantur: aut eadem ex vino liquanda sunt; vel si sordidior fistula est, ex mulso; si callosior, ex aceto; idque intus infundendum. Quid-

^a Cyperi Papyri L. librum.^b Scilla maritima $\mathcal{A}$, β .

quid inditum est, superponenda sunt, quae refrigerent et reprimant: nam fere quae circa fistulam sunt, habent aliquid inflammationis. Neque alienum est, ubi quis resolverit, antequam rursus alia medicamenta conjiciat, per oricularium clysterem fistulam eluere, si plus puris fertur, vino; si callus durior est, aceto; si jam purgatur, mulso, vel aqua, in qua ervum coctum sit, sic, ut huic quoque mellis paulum adjiciatur. Fere vero fit, ut ea tunica, quae inter foramen et integram carnem est, victa medicamentis tota exeat, infraque ulcus purum sit. Quod ubi contigit, imponenda glutinantia sunt; praecipueque spongia melle cocto illita. Neque ignoro, multis placuisse, linamentum in modum collyrii compositum tinctum melle demitti: sed celerius id glutinatur, quam impletur. Neque verendum est, ne purum corpus puro corpori junctum non coëat, adjectis quoque medicamentis ad id efficacibus; cum saepe exulceratio digitorum, nisi magna cura prospeximus, sanescendo in unum eos jungat.^a

13. Est etiam ulceris genus, quod a favi similitudine *αἰγίον* a Graecis nominatur: idque duas species habet. Alterum est subalbidum, furunculo simile; sed majus, et cum dolore majore: quod ubi maturescit, habet foramina, per quae fertur humor glutinosus et purulentus; nec tamen ad justam maturitatem pervenit. Si divisum est, multo plus intus corrupti, quam in furunculo, apparet, altiusque descendit. Raro fit nisi in capillis. Alterum est minus, super corpus eminens, durum, latum, subviride, subpallidum, magis exulceratum: siquidem

^a Quantum celeris illius adhaesionis, qua chirurgi hodie ad vulnera sananda utuntur, experientia ignara docere potuit, Celsus veteresque noverant.—Sed antequam usui adhibere potuissent, principiis opus fuit, quibus recentiores nos soli fruimur.

ad singulorum pilorum radices foramina sunt, per quae fertur humor glutinosus, subpallidus, crassitudinem mellis, aut visci referens, interdum olei: si inciditur, viridis intra caro apparet. Dolor autem, et inflammatio ingens est, adeo ut acutam quoque febrem movere consuerint. Super id, quod minus crebris foraminibus exasperatum est, recte imponitur et ficus arida, et lini semen in mulso coctum, et emplastra ac malagmata materiam educientia, aut quae proprie huc pertinentia supra posui. Super alterum, et eadem medicamenta, et farina ex mulso cocta, sic, ut ei dimidium resinae terebinthinae miscatur; et ficus in mulso decocta, cui paulum hysopi contriti sit adjectum; et uvae taminiae pars quarta fico adjecta. Quod si parum in utrolibet genere medicamenta proficiunt, totum ulcus usque ad sanam carnem excidi oportet. Ulcere ablato, super plagam medicamenta danda sunt, primum, quae pus citent; deinde, quae purgent; tum, quae impleant.

Verrucae.

14. Sunt vero quaedam verrucis similia; quorum diversa nomina, ut vitia sunt. Ἀρεοχορδόνια Graeci vocant, ubi sub cute coit aliquid durius, et interdum paulo asperius, coloris ejusdem; infra tenue, ad cutem latius; idque modicum est, quia raro fabae magnitudinem excedit. Vix unum tantum eodem tempore nascitur; sed fere plura, maximeque in pueris; eaque nonnunquam subito desinunt, nonnunquam mediocrem inflammationem excitant; sub qua etiam in pus convertuntur. At Δύμιον nominatur, quod super corpus quasi verrucula eminent, ad cutem tenue, supra latius, subdurum, et in summo perasperum: idque summum colorem floris thymi repraesentat, unde ei nomen est; ibique facile fingitur, et cruentatur; nonnunquam aliquantum sanguinis fundit: fereque citra magnitudinem fabae

Aegyptiae est, raro majus, interdum perexiguum. Modo autem unum, modo plura nascuntur, vel in palmis, vel in inferioribus pedum partibus: pessima tamen in obscoenis sunt; maximeque ibi sanguinem fundunt. *Μυρμήκια* autem vocantur humiliora thymio durioraque: quae radices altius exigunt, majoremque dolorem movent: infra lata, supra autem tenuia; minus sanguinis mittunt; magnitudine vix unquam lupini modum excedunt. Nascuntur ea quoque aut in palmis, aut in inferioribus partibus pedum. Clavus autem nonnunquam quidem etiam Clavus. alibi, sed in pedibus tamen maxime nascitur, praecipue ex contuso; quamvis interdum aliter: doloremque, etiamsi non alias, tamen ingredienti movet. Ex his acrochordon et thymium saepe etiam per se finiuntur; et quo minora sunt, eo magis: myrmecia et clavi sine curatione vix unquam desinunt. Acrochordon, si excisa est, nullam radiculam relinquit, ideoque ne renascitur quidem: thymio clavoque excisis, subter rotunda radicula nascitur, quae penitus descendit ad carnem; eaque relictæ idem rursus exigit: myrmecia latissimis radicibus inhaerent; ideoque ne excidi quidem sine magna exulceratione possunt. Clavum subinde radere, commodissimum est: nam sine ulla vi sic mollescit; ac si sanguinis quoque aliquid emissum est, saepe emoritur. Tollitur etiam, si quis eum circumpurgat, deinde imponit resinam, cui miscuit pulveris paulum, quem ex lapide molari contrito fecit. Cetera vero genera medicamentis adurenda sunt: aliisque id, quod ex faece vini; myrmeciis id, quod ex alumine et san- Myrmecia. daracha fit, aptissimum est. Sed ea, quae circa sunt, foliis contegi debent, ne ipsa quoque exulcerentur: deinde postea lenticula imponi. Tollit thymium etiam ficus in aqua cocta.

Pustulae. 15. At pustulae maxime vernis temporibus oriuntur. Earum plura genera sunt. Nam modo circa totum corpus partemve aspritudo quaedam fit, similis iis pustulis, quae ex urtica, vel ex sudore nascuntur: ἐξανθήματα^a Graeci vocant. Eaeque modo rubent, modo colorem cutis non excedunt. Nonnunquam plures, similes varis oriuntur; nonnunquam majores: pustulae lividae, aut pallidae, aut nigrae, aut aliter naturali colore mutato; subestque his humor: ubi eae ruptae sunt, infra quasi exulcerata caro apparet: φλύκταιναι^b Graece nominantur. Phlyctae-nae. Fiunt vel ex frigore, vel ex igni, vel ex medicamentis. Phlyzacion. Φλυζάκιον^b autem paulo durior pustula est, subalbida, acuta; ex qua ipsa quod exprimitur, humidum est. Ex pustulis vero nonnunquam etiam ulcuscula fiunt, aut aridiora, aut humidiora, et modo tantum cum prurigine, modo etiam cum inflammatione ac dolore; exitque aut pus, aut sanies, aut utrumque. Maximeque id evenit in aetate puerili; raro in medio corpore; saepe in eminentibus partibus. Epinyctis. Pessima pustula est, quae ἐπινυκτίς vocatur. Ea colore vel sublivida, vel subnigra, vel alba esse consuevit: circa hanc autem vehemens inflammatio est; et cum adaperata est, reperitur intus exulceratio mucosa, colore humori suo similis. Dolor ex ea supra magnitudinem ejus est: neque enim ea faba major est. Atque haec quoque oritur in eminentibus partibus, et fere noctu; unde nomen quoque a Graecis ei est impositum. In omni vero pustularum curatione primum est, multum ambulare atque exerceri; si quid ista prohibet, gestari: secundum est, cibum minuere; abstinere ab omnibus acribus et extenuantibus: eademque nutrices facere oportet,

^a BATEMAN, p. 144.

BATEMAN, definitionum 5. α.

si lactens puer ita affectus est. Praeter haec is, qui jam robustus est, si pustulae minutae sunt, desudare in balneo debet; simulque super eas nitrum inspergere, oleoque vinum miscere, et sic ungi; tum descendere in solium. Si nihil sic proficitur, aut si majus pustularum genus occupavit, imponenda lentacula est; detractaque summa pellicula, ad medicamenta lenia transeundum. Epinyctis post lentaculam, recte herba quoque sanguinali, vel viridi coriandro^a curatur. Ulcera vero ex pustulis facta tollit spuma argenti cum semine foeni Graeci mixta, sic, ut his invicem rosa atque intubi succus adjiciatur, donec mellis crassitudo ei fiat. Proprie ad eas pustulas, quae infantes male habent, lapidis, quem *πυρίτην* vocant, p. χ . viii. cum quinquaginta amaribus nucibus miscetur, adjiciunturque olei cyathi tres. Sed prius ungi ex cerussa pustulae debent, tum hoc illini.

16. Scabies vero est durior cutis, rubicunda, ex qua pustulae oriuntur, quaedam humidiores, quaedam sicciores. Exit ex quibusdam sanies, fitque ex his continuata exulceratio pruriens, serpitque in quibusdam cito. Atque in aliis quidem ex toto desinit, in aliis vero certo tempore anni revertitur. Quo asperior est, quoque prurit magis, eo difficilius tollitur. Itaque eam, quae talis est, *ἀργίαν*, id est, feram, Graeci appellant. In hac quoque victus ratio eadem, quae supra, necessaria est. Medicamentum autem ad incipientem hanc idoneum est, quod fit ex spodii, croci, aeruginis, singulorum p. χ . =. piperis albi, omphacii, singulorum p. χ . i. cadmiae p. χ . viii. At ubi jam exulceratio est, id, quod fit ex sulphuris p. χ . i. cerae p. χ . iv. picis li-

^a Coriandri sativi semine crudo. Diosc. iii. 62. GAL. Simpl. Med. viii.

quidæ hemina, olei sextariis duobus: quæ simul incoquuntur, dum crassitudo mellis fiat. Est etiam, quod ad Protarchum auctorem refertur. Habet farinæ lupinorum sextarium, nitri cyathos quatuor, picis liquidæ heminam, resinæ humidæ selibram, aceti cyathos tres. Crocum quoque, lycium, aerugo, myrrha, cinis, æquis portionibus recte miscentur, et ex passo coquuntur: idque omnem pituitam utique sustinet. Ac si nihil aliud est, amurca ad tertiam partem decocta, vel sulphur pici liquidæ mixtum, sicut in pecoribus proposui,^a hominibus quoque scabie laborantibus opitulantur.

Impetigo.
(BATE-
MAN,
p. 145.)

Psoriasis.

17. Impetiginis vero species sunt quatuor. Minime mala est, quæ similitudine scabiem repræsentat: nam et rubet, et durior est, et exulcerata est, et rodit. Distat autem ab ea, quod magis exulcerata est, et varis similes pustulas habet; videnturque esse in ea quasi bullulæ quædam, ex quibus interposito tempore squamulæ resolvuntur; certioribusque hæc temporibus revertitur. Alterum genus^b pejus est, simile papulæ fere, sed asperius rubicundiusque, figuras varias habens: squamulæ ex summa cute discedunt, rosio major est, celerius et latius procedit, certioribusque etiamnum, quam prior, temporibus et fit, et desinit. Rubra cognominatur. Tertia etiamnum deterior est: nam et crassior est, et durior, et magis tumet; in summa cute finditur, et vehementius rodit; ipsa quoque squamosa, sed nigra; proceditque et late, nec tarde; et minus errat

^a Scilicet in AGRICULTURA, quæ, cum plurimis aliis ejus libris, periit. Locus tamen extat apud COLUMELLAM, vii. 5. "Eidem remedio est amurca, duabus partibus decocta:—facit etiam sulphuris triti et picis liquidæ modus æqualis, igne lente coactus." Paulo enim supra citaverat;—"Hoc modo curatum pecus anno scabrum fieri non posse CELSUS affirmat." Sed remedium Virgilianum est, Geor. iii. 448.

^b BATEMAN, p. 37.

in temporibus, quibus aut oritur, aut desinit; neque ex toto tollitur. Nigrae cognomen est. Quartum genus est, quod curationem omnino non recipit, distans colore: nam subalbidum est, et recenti cicatrici simile; squamulasque habet pallidas, quasdam subalbidas, quasdam lenticulae similes; quibus demitis, nonnunquam profluit sanguis. Alioquin vero humor ejus albidus est, cutis dura atque fissa est; proceditque latius. Haec vero omnia genera maxime oriuntur in pedibus, et manibus; atque ungues quoque infestant. Medicamentum non aliud valentius est, quam quod ad scabiem quoque pertinere sub auctore Protarcho retuli. Serapion autem, nitri p. ꝥ. ii. sulphuris p. ꝥ. iv. excipiebat resina copiosa, eoque utebatur.

18. Papularum vero duo genera sunt. Alterum, ^{Papulae.} in quo per minimas pustulas cutis exasperatur, et ^{(BATE-} rubet, leviterque roditur; medium habet pauxillo ^{MAN, p. 6.)} laevius; tarde serpit: idque vitium maxime rotundum incipit, eademque ratione in orbem procedit. Altera autem est, quam *ἀγρία* Graeci appellant: in qua similiter quidem, sed magis cutis exasperatur, exulceraturque, ac vehementius et roditur, et rubet, et interdum etiam pilos remittit. Quae minus rotunda est, difficilius sanescit: nisi sublata est, in impetiginem vertitur. Sed levis papula etiam, si jejuna saliva quotidie defricatur, sanescit: major commodissime murali herba tollitur, si super eadem trita est. Ut vero ad composita medicamenta veniamus, idem illud Protarchi tanto valentius in his est, quanto minus in his vitii est. Alterum ad idem Myronis: nitri rubri, thuris, singulorum p. ꝥ. i. cantharidum purgatarum p. ꝥ. ii. sulphuris ignem non experti tantundem, resinae terebinthinae liquidae p. ꝥ. xx. farinae lolii sext. iii. gith cyathi tres, picis crudae sextarius.

Vitiligo.

19. Vitiligo^a quoque, quamvis per se nullum periculum affert, tamen et foeda est, et ex malo corporis habitu fit. Ejus tres species sunt. "Αλφος vocatur, ubi color albus est, fere subasper et non continuus, ut quaedam quasi guttae dispersae esse videantur: interdum etiam latius, et cum quibusdam intermissionibus serpit. Μέλας colore ab hoc differt, quia niger est, et umbrae similis: cetera eadem sunt. Λευκή habet quiddam simile alphi, sed magis albida est, et altius descendit; in eaque albi pili sunt, et lanugini similes. Omnia haec serpunt: sed in aliis celerius, in aliis tardius. Alphos et Melas^b in quibusdam variis temporibus et oriuntur et desinunt; Leuce quem occupavit, non facile dimittit. Priora curationem non difficillimam recipiunt: ultimum vix unquam sanescit; ac, si quid ei vitio demtum est, tamen non ex toto sanus color redditur. Utrum autem aliquod horum sanabile sit, an non sit, experimento facile colligitur. Incidi enim cutis debet, aut acu pungi: si sanguis exit, quod fere fit in duobus prioribus, remedio locus est; si humor albidus, sanari non potest. Itaque ab hoc quidem abstinendum est. Super id vero, quod curationem recipit, imponenda lenticula mixta cum sulphure et thure, sic, ut ea contrita ex aceto sit. Aliud ad idem, quod ad Irenaeum auctorem refertur. Alcyonium, nitrum, cuminum, fici folia arida paribus portionibus contunduntur, adjecto aceto. His in sole vitiligo perungitur; deinde non ita multo post, ne nimis erodatur, eluitur. Proprie quidam, Myrone auctore, eos, quos Alphos vocari dixi, hoc medicamento perungunt: sulphuris p. χ. =. aluminis scissilis p. χ. =. nitri p. χ. =. myrti aridae

^a Consule BATEMAN, p. 273.^b Ibid. p. 30—37.

contritae acetabulum miscent, deinde in balneo super vitiliginem inspergunt farinam ex faba, tum haec inducunt. Ii vero, quos Melanas vocari dixi, curantur, cum simul contrita sunt alcyonium, thus, hordeum, faba, eaque sine oleo in balneo ante sudorem insperguntur : tum genus id vitiliginis defricatur.

LIBER SEXTUS.

MORBORUM TOPICORUM PER MEDICAMENTA CURATIO.

Praefatio. I. DIXI de iis vitiis, quae per totum corpus orientia, medicamentorum auxilia desiderant: nunc ad ea veniam, quae non nisi in singulis partibus incidere consuerunt, orsus a capite. In hoc igitur capillis fluentibus maxime quidem saepe radendo succurritur. Adjicit autem vim quandam ad continendum ladanum cum oleo mixtum. Nunc de iis capillis loquor, qui post morbum fere fluunt. Nam, quo minus caput quibusdam aetate nudetur, succurri nullo modo potest.

Porrigo. II. Porrigo autem est, ubi inter pilos quaedam quasi squamulae surgunt, eaeque a cute resolvuntur; et interdum madent, multo saepius siccae sunt. Idque evenit modo sine ulcere, modo exulcerato loco: huic quoque modo malo odore, modo nullo accedente. Fereque id in capillo fit, rarius in barba, aliquando etiam in supercilio: ac neque sine aliquo vitio corporis nascitur, neque ex toto inutile est. Nam bene integro capite, non exit: ubi aliquod in eo vitium est, non incommodum est, summam cutem potius subinde corrumpi, quam id, quod nocet, in aliam partem magis necessariam verti. Commodius est ergo subinde pectendo repurgare, quam id ex toto prohibere. Si tamen ea

res nimium offendit, (quod humore sequente fieri potest, magisque, si is etiam mali odoris est,) caput saepe radendum est; dein id super adjuvandum aliquibus ex leviter reprimentibus; quale est nitrum cum aceto, vel ladanum cum myrteo et vino, vel myrobalanum cum vino. Si parum per haec proficitur, vehementioribus uti licet; cum eo, ut sciamus, utique in recenti vitio id inutile esse.

III. Est etiam ulcus, quod a fici similitudine ^{Sycosis.} σύκωσις a Graecis nominatur. Caro excrescit: et id quidem generale est. Sub eo vero duae species sunt. Alterum ulcus durum et rotundum est; alterum humidum et inaequale. Ex duro exiguum quiddam et glutinosum exit: ex humido plus, et mali odoris. Fit utrumque in iis partibus, quae pilis conteguntur: sed id quidem, quod callosum et rotundum est, maxime in barba; id vero, quod ^{Menti;} humidum, praecipue in capillo. Super utrumque ^{capilli.} oportet imponere elaterium, aut lini semen contritum et aqua coactum, aut ficum in aqua decoctam, aut emplastrum tetrapharmacum ex aceto subactum. Terra quoque Eretria ex aceto liquata illinitur.

IV. Arearum quoque duo genera sunt. Com- ^{Area.} mune utrique est, quod emortua summa pellicula pili primum extenuantur, deinde excidunt: ac, si ictus is locus est, sanguis exit liquidus, et mali odoris: increscitque utrumque in aliis celeriter, in aliis tarde. Pejus est, quod densam cutem, et subpinguem, et ex toto glabram fecit. Sed ea, quae ^{Alopecia.} ἄλω- πεκία nominatur, sub qualibet figura dilatatur. Fit et in capillo, et in barba. Id vero, quod a serpentis similitudine ^{Ophiasis.} ὀφίαισις appellatur, incipit ab occipitio; duorum digitorum latitudinem non excedit; ad aures duobus capitibus serpit; quibusdam etiam ad frontem, donec se duo capita in priorem partem

committant. Illud vitium in qualibet aetate est; hoc fere in infantibus: illud vix unquam sine curatione, hoc per se saepe finitur. Quidam haec genera arearum scalpello exasperant: quidam illinunt adurentia ex oleo; maximeque chartam combustam: quidam resinam terebinthinam cum thapsia inducunt. Sed nihil melius est, quam novacula quotidie radere: quia, cum paulatim summa pellicula excisa est, adaperiuntur pilorum radiculae. Neque ante oportet desistere, quam frequentem pilum nasci apparuerit. Id autem, quod subinde raditur, illini atramento scriptorio^a satis est.

Vari, lenticulae, ephelides.

V. Paene ineptiae sunt curare varos,^b et lenticulas,^c et ephelidas:^d sed eripi tamen feminis cura cultus sui non potest. Ex his autem, quae supra proposui, vari lenticulaeque vulgo notae sunt; quamvis rarior ea species est, quam semion Graeci vocant; cum sit ea lenticula rubicundior, et inaequalior. Ephelis vero a plerisque ignoratur: quae nihil est, nisi asperitas quaedam et durities mali coloris. Cetera non nisi in facie: lenticula etiam in alia parte nonnunquam nasci solet; de qua per se scribere alio loco, visum operae pretium non est. Sed vari commodissime tolluntur imposita resina, cui non minus, quam ipsa est, aluminis scissilis, et paulum mellis adjectum est. Lenticulam tollunt galbanum et nitrum, cum pares portiones habent, contritaque ex aceto sunt, donec ad mellis crassitudinem venerint. His corpus illinendum, et, interpo-

^a Ex taedarum fuliginis ℥iii. et gummi ℥i. confecto: aliquando tamen ex resinae fuligine, et pictorum fuligine ex vitrariis, cum gummi, et atramento sutorio. DIOSC. v. 103. VITRUV. lib. vii.

^b Acne simplex. BATEMAN, 275. 276. 279.

^c "Ephelide lentiforme." ALIBERT, tab. 26.

^d Ephelis. BATEMAN, ord. 8. 320.

sitis pluribus horis, mane eluendum est, oleoque leviter unguendum. Ephelidem tollit resina, cui tertia pars salis fossilis et paulum mellis adjectum est. Ad omnia vero ista, atque etiam ad colorandas cicatrices, potest ea compositio, quae ad Tryphonem patrem auctorem refertur. In ea pares portiones sunt myrobalani magmatis, cretae Cimoliae subcaeruleae, nucum amararum, farinae hordei atque ervi, struthii albi, sertulae Campanae seminis: quae omnia contrita, melle quam amarissimo coguntur, illitumque a vespere usque mane eluitur.

VI. 1. Sed haec quidem mediocria sunt. Ingen-^{Oculi.}tibus vero et variis casibus oculi nostri patent: qui cum magnam partem ad vitae simul et usum et dulcedinem conferant, summa cura tuendi sunt. Protinus autem orta lippitudine, quaedam notae sunt, ex quibus, quid eventurum sit, colligere possumus. Nam si simul et lacrima et tumor et crassa pituita coeperint; si ea pituita lacrimae mixta est; neque lacrima calida est, pituita vero alba et mollis, tumor non durus, longae valetudinis metus non est. At si lacrima multa et calida, pituitae paulum, tumor modicus est, idque in uno oculo est; longum id, sed sine periculo, futurum est. Idque lippitudinis genus minime cum dolore est; sed vix ante vicesimum diem tollitur: nonnunquam per duos menses durat. Quandoque finitur, pituita alba et mollis esse incipit, lacrimaeque miscetur. At si simul ea utrumque oculum invaserunt, potest esse brevior, sed periculum ulcerum est. Pituita autem sicca et arida dolorem quidem movet, sed maturius desinit, nisi quid exulceravit. Tumor magnus, si sine dolore est, et siccus, sine ullo periculo est: si siccus quidem, sed cum dolore est, fere exulcerat; et nonnunquam ex eo casu fit, ut palpebra cum

oculo glutinetur. Ejusdem exulcerationis timor in palpebris pupillisve est, ubi super magnum dolorem lacrimae salsae calidaeque sunt; aut etiam si, tumore jam finito, diu lacrima cum pituita profluit. Pejus etiamnum est, ubi pituita pallida aut livida est, lacrima calida et multa profluit, caput calet, a temporibus ad oculos dolor pervenit, nocturna vigilia urget: siquidem sub his oculus plerumque rumpitur; votumque est, ut tantum exulceretur. Intus ruptum oculum febricula juvat: si foras jam ruptus procedit, sine auxilio est. Si de nigro aliquid albidum factum est, diu manet. At si asperum, et crassum est, etiam post curationem vestigium aliquod relinquit.

Curari vero oculos sanguinis detractio, medicamento, balneo, vino, vetustissimus auctor Hippocrates memoriae prodidit. Sed eorum tempora et causas parum explicuit: in quibus medicinae summa est. Neque minus in abstinencia et alvi ductione saepe auxilii est. Hos igitur interdum inflammatio occupat: ubi cum tumore in his dolor est; sequiturque pituitae cursus, nonnunquam copiosior vel acrior, nonnunquam utraque parte moderatior. In ejusmodi casu prima omnium sunt quies et abstinencia. Ergo primo die, loco obscuro cubare debet, sic, ut a sermone quoque abstineat; nullum cibum assumere; si fieri potest, ne aquam quidem; sin minus, certe quam minimum ejus. Quod si graves dolores sunt, commodius secundo die; si tamen res urget, etiam primo sanguis mittendus est; utique si in fronte venae tument, si firmo corpore materia superest. Si vero minor impetus minus acrem curationem requirit, alvum, sed non nisi secundo tertiove die duci oportet. At modica inflammatio neutrum ex his auxilium desiderat; sa-

tisque est, uti quiete et abstinentia. Neque tamen in lippientibus longum jejunium necessarium est, ne pituita tenuior atque acrior fiat: sed secundo die dari debet id, quod levissimum videri potest ex iis, quae pituitam faciunt crassiorem; qualia sunt ova ^{Pituitam} ^{incrassan-} ^{tia.} sorbilia: si minor vis urget, pulicula quoque, aut panis ex lacte. Insequentibusque diebus, quantum inflammationi detrahetur, tantum adjici cibis poterit; sed generis ejusdem: utique ut nihil salsum, nihil acre, nihil ex iis, quae extenuant, sumatur; nihil potui praeter aquam. Et victus quidem ratio talis maxime necessaria est. Protinus autem primo die, croci p. ꝥ. i. et farinae candidae quam tenuissimae p. ꝥ. ii. excipere oportet ovi albo, donec mellis crassitudinem habeat: idque in linteolum illinere, et fronti agglutinare, ut, compressis venis, pituitae impetum cohibeat. Si crocum non est, thus idem facit. Linteolo an lana excipiatur, nihil interest. Superinungi vero oculi debent, sic, ut croci quantum tribus digitis comprehendi potest, sumatur, myrrhae ad fabae, papaveris lacrimae ad lenticulae magnitudinem, eaque cum passo conterantur, et specillo super oculum inducantur. Aliud ad idem: myrrhae p. ꝥ. i. mandragorae succi p. ꝥ. i. papaveris lacrimae p. ꝥ. ii. foliorum rosae, cicutae seminis, singulorum p. ꝥ. iii. acaciae p. ꝥ. iv. gummi p. ꝥ. viii. Et haec quidem interdiu: noctu vero, quo commodior quies veniat, non alienum est, superimponere candidi panis interiorem partem ex vino subactam: nam et pituitam reprimat, et, si quid lacrimae processit, absorbet, et oculum glutinari non patitur. Si grave id et durum, propter magnum oculorum dolorem, videtur, ovi et album et vitellus in vas defundendum est, adjiciendumque eo mulsi paulum, idque digito permiscen-

dum : ubi facta unitas est, demitti debet lana mollis bene carpta, quae id excipiat, superque oculos imponi. Ea res et levis est, et refrigerando pituitam coërcet, et non exarescit, et glutinari oculum non patitur. Farina quoque hordeacea cocta, et cum malo cotoneo cocto mixta, commode imponitur. Neque ab ratione abhorret, etiam penicillo potissimum uti expresso, si levior impetus est, ex aqua ; si maior, ex posca. Priora fascia deliganda sunt, ne per somnum cadant : at hoc superimponi satis est, quia et reponi ab ipso commode potest ; et, cum inaruit, iterum madefaciendum est. Si tantum mali est, ut somnum diu prohibeat, eorum aliquid dandum est, quae ἀνάδυνα Graeci appellant : satisque est puero, quod ervi ; viro, quod fabae magnitudinem impleat. In ipsum vero oculum primo die, nisi modica inflammatio est, nihil recte conjicitur : saepe enim potius concitatur eo pituita, quam minuitur. A secundo die, gravi quoque lipitudini per indita medicamenta recte succurritur, ubi vel jam sanguis missus, vel alvus ducta est, aut neutrum necessarium esse manifestum est.

Collyria ad
idem.

2. Multa autem multorumque auctorum collyria ad id apta sunt ; novisque etiamnum mixturis temperari possunt ; cum lenia medicamenta, et modice reprimentia, facile et varie misceantur. Ego nobilissima exsequar.

Philonis.

3. Est igitur Philonis, quod habet cerussae elotae, spodii, gummi, singulorum p. χ . i. papaveris lacrimae combustae^a p. χ . ii. Illud scire oportet, hic quoque omnia medicamenta, singula primum per se teri, deinde mixta iterum, adjecta paulatim vel aqua, vel alio humore : gummi cum quasdam alias facultates habeat, hoc maxime praestare, ut, ubi collyria diu facta inaruerunt, glutinata sint, neque frientur.

^a Vide notam, p. 258.

4. Dionysii vero collyrium est : papaveris lacri-^{Dionysii.}
mae combustae, donec tenerescat,^a p. χ. i. thuris
combusti, gummi, singulorum p. χ. ii. spodii p.
χ. iv.

5. Cleonis nobile admodum : papaveris lacrimae^{Cleonis.}
frictae^a p. χ. i. croci p. χ. =. gummi p. χ. i. quibus,
cum teruntur, adjicitur rosae succus. Aliud ejus-
dem valentius : squamae aeris, quod *στόμαμα* ap-
pellant, p. χ. i. croci p. χ. ii. spodii p. χ. iv. plumbi
eloti et combusti p. χ. vi. gummi tantundem. At-
talium quoque ad idem est, maxime ubi multa pitu-
ita profluit : castorei p. χ. —. aloës p. χ. =. croci
p. χ. i. myrrhae p. χ. ii. lycii p. χ. iii. cadmiae
curatae p. χ. viii. stibis tantundem, acaciae succi
p. χ. xii. Quod gummi hoc non habet, liquidum
in pyxidicula servatur. Theodotus vero huic com-
positioni adjecit papaveris lacrimae combustae^a p.
χ. i. aeris combusti et eloti p. χ. ii. nucleos pal-
marum combustos numero xx. gummi p. χ. xii.

6. At ipsius Theodoti, quod a quibusdam *ἄχρά-^{Theodoti.}*
ριστον nominatur, ejusmodi est : castorei, nardi In-
dici, singulorum p. χ. i. lycii p. χ. =. papaveris
lacrimae tantundem, myrrhae p. χ. ii. croci, cerus-
sae elotae, aloës, singulorum p. χ. iii. cadmiae bo-
tryitidis elotae, aeris combusti, singulorum p. χ. viii.
gummi p. χ. xviii. acaciae succi p. χ. xx. stibis
tantundem ; quibus aqua pluvialis adjicitur.

7. Praeter haec, ex frequentissimis collyriis est id, ^{Tephrion.}
quod quidam *κύθιον*, quidam a cinereo colore *τέ-
φριον* appellant. Amyli, tragacanthae, acaciae succi,
gummi, singulorum p. χ. i. papaveris lacrimae p.
χ. ii. cerussae elotae p. χ. iv. spumae argenti elo-

^a "Torretur (*μήκωνος ὁπός*) etiam ad oculorum medicinam in nova
testa, donec mollior, et magis rutilo colore videatur." Diosc. iv. 63.

tae p. χ . viii. quae aequae ex aqua pluviatili conturuntur.

Euelpidis. 8. Euelpides autem, qui aetate nostra maximus fuit oculus medicus, utebatur eo, quod ipse composuerat: $\tauρυγῶδες$ nominabat. Castorei p. χ . ==. lycii, nardi, papaveris lacrimae, singulorum p. χ . i. croci, myrrhae, aloës, singulorum p. χ . iv. aeris combusti p. χ . viii. cadmiae, et stibis, singulorum p. χ . xii. acaciae succi p. χ . xxvi. gummi tantundem.

Oculorum
inflamma-
tio.

Quo gravior vero quaeque inflammatio est, eo magis leniri medicamentum debet, adjecto vel albo ovi, vel muliebri lacte. At si neque medicus, neque medicamentum praesto est, saepius utrumlibet horum in oculos penicillo ad id ipsum facto infusum, id malum lenit. Ubi vero aliquis relevatus est, jamque cursus pituitae constitit, reliquias fortasse leviores futuras discutiunt balneum et vinum. Igitur lavari debet, leviter ante ex oleo perfricatus, diutiusque in cruribus et feminibus; multaue calida aqua fovere oculos; deinde per caput prius calida, tum egelida perfundi: a balneo cavere ne quo frigore afflatus laedatur: post haec cibo paulo pleniore, quam ex eorum dierum consuetudine, uti, vitatis tamen omnibus pituitam extenuantibus; vinum bibere leve, subausterum, modice vetus, neque effuse, neque timide, ut neque cruditas ex eo, et tamen somnus fiat, lenianturque intus latentia acria. Sed si quis in balneo sensit majorem oculorum perturbationem, quam attulerat; (quod incidere iis solet, qui, manente adhuc pituitae cursu, festinarunt;) quamprimum discedere debet; nihil eo die vini assumere, cibi minus etiam, quam pridie: deinde cum primum satis pituita substitit, iterum ad usum balnei redire. Solet tamen evenire nonnunquam, sive

tempestatum vitio, sive corporis, ut pluribus diebus neque dolor, neque inflammatio, et minime pituitae cursus finiatur. Quod ubi incidit, jamque ipsa vetustate res matura est, ab his eisdem auxilium petendum ^{Balnei vinique auxilium.} est, id est, balneo ac vino. Haec enim ut in recentibus malis aliena sunt, quia concitare ea possunt, et accendere; sic in veteribus, quae nullis aliis auxiliis cesserunt, admodum efficacia esse consuerunt: videlicet hic quoque, ut alibi, cum secunda vana fuerint, contrariis adjuvantibus. Sed ante tonderi ad cutem convenit: deinde in balneo aqua calida quamplurima caput atque oculos fovere: tum utrumque penicillo detergere, et ungere caput irino unguento; continereque in lectulo se, donec omnis calor, qui conceptus est, finiatur, desinatque sudor, qui necessario in capite collectus est: tum ad idem cibi vinique genus veniendum, sic, uti potiones meracae sint; obtegendumque caput, et quiescendum. Saepe enim post haec gravis somnus, saepe sudor, saepe alvi dejectio pituitae cursum finit. Si levatum malum est, (quod aliquanto saepius fit,) per plures dies idem fieri oportet, donec ex toto sanitas restituatur. Si diebus iisdem alvus nihil reddit, ducenda est; quo magis superiores partes leventur. Nonnunquam autem ingens inflammatio tanto impetu erumpit, ut oculos sua sede propellat: *πρόπτωσιν* id, quoniam oculi ^{Proptosis.} procidunt, Graeci appellant. His utique, si vires patiuntur, sanguinem mitti; si id fieri non potest, alvum duci, longioremque inediam indici, necessarium est. Opus autem lenissimis medicamentis est: ideoque Cleonis collyrio quidam, quod ex duobus ante positum est, utuntur. Sed optimum est Nilei; neque de ullo magis inter omnes auctores convenit.

9. Id habet nardi Indici, papaveris lacrimae, singulorum p. χ . —. gummi p. χ . i. croci p. χ . ii. fo- ^{Nilei collyrium.}

liorum rosae recentium p. $\times$. iv. quae vel aqua pluviatili, vel vino levi, subaustero coguntur. Neque alienum est, malicorium, vel sertulam Campanam ex vino coquere, deinde conterere; aut myrrham nigram cum rosae follis miscere; aut hyoscyami folia cum ovi cocti vitello; aut farinam cum acaciae succo, vel passo, aut mulso: quibus si folia quoque papaveris adjiciuntur, aliquanto valentiora sunt. Horum aliquo praeparato, penicillo fovere oculos oportet, ex aqua calida expresso, in qua ante vel myrti vel rosae folia decocta sint: deinde, ex illis aliquid imponi. Praeter haec ab occipitio, incisa cute, cucurbitula admovenda est. Quod si per haec restitutus oculus in sedem suam non est, eodemque modo prolapsus permanet, scire oportet, lumen esse amissum; deinde futurum, ut aut indurescat is, aut in pus vertatur. Si suppuratio se ostendit, ab eo angulo, qui tempori propior est, incidi oculus debet; ut effuso pure, inflammatio ac dolor finiatur, et intus tunicae residant, quo minus foeda postea facies sit: utendum deinde vel iisdem collyriis est ex lacte aut ovo; vel croco, cui album ovi misceatur. At si induruit, et sic emortuus est, ne in pus verteretur, quatenus foede prominebit, excidendum erit, sic, ut hamo summa tunica apprehendatur, infra id deinde scalpellus incidat: tum eadem medicamenta erunt conjicienda, donec omnis dolor finiatur. Iisdem medicamentis in eo quoque oculo utendum est, qui primum procidit, deinde per plura loca fissus est.

Carbunculi.

10. Solent etiam carbunculi ex inflammatione nasci, nonnunquam in ipsis oculis, nonnunquam in palpebris: et in his ipsis, modo ab interiore, modo ab exteriori parte. In hoc casu alvus ducenda est; cibibus minuendus; lac potui dandum, ut acria, quae laeserunt, leniantur. Quod ad cataplasmata et medi-

camenta pertinet, iis utendum, quae adversus inflammationes proposita sunt : atque hic quoque Nilei collyrium optimum est. Si tamen carbunculus in exteriore palpebrae parte est, ad cataplasmata aptissimum est lini semen ex mulso coctum ; aut, si id non est, tritici farina eodem modo cocta.

11. Pustulae quoque ex inflammatione interdum ^{Pustulae.} oriuntur. Quod si inter initia protinus incidit, magis etiam servanda sunt, quae de sanguine et quiete supra proposui : sin serius, quam ut sanguis mitti possit, alvus tamen ducenda est : si id quoque aliqua res inhibet, utique victus ratio servanda est. Medicamentis autem hic quoque lenibus opus est, quale Nilei, quale Cleonis est.

12. Id quoque, quod Philalethes vocatur, huic ^{Philalethis.} aptum est. Myrrhae, papaveris lacrimae, singu- ^{collyrium.} lorum p. χ. i. plumbi eloti, terrae Samiae,^a quae ἀστὴρ vocatur, tragacanthae, singulorum p. χ. iv. stibis cocti,^b amyli, singulorum p. χ. vi. spodii eloti, cerussae elotae, singulorum p. χ. viii. quae aqua pluviali excipiuntur. Usus collyrii, vel ex ovo, vel ex lacte est.

^a Fossilium affinium, "*bole et meerschaum*," qualitates exhibuit haec terra, nisi quod astringere crederetur. "Candidissima, non ponderosa et quae linguae admota glutinoso lentore sentitur : quae item mollis boni succi, friabilis."—"Quae aster vocatur glebosa, (πλ. π. αὐτῆς) et cotis modo densa." Diosc. v. 101. "Glebosior, candida aster." PLIN. xxxv. 16. Manifeste quidem terra Samia *meerschaum* vel *bole* fuit, JAM. i. 486. Plinius quoque ait, "Pictores eo non utuntur propter nimiam pinguitudinem." Ibid. Scilicet centum partes *meerschaum* xix; *bole* vi. magnesiaae habet. Hoc vi. dimidiumque ferri continet. Caetera in eo silica, calx, alumina. THEOPHRASTUS de Lapidibus ad vestes astra praecipue usurpari docet; id quod hodie quoque apud Tataros fieri, JAMESONUS, loco citato, tradidit. Vid. PLIN. xxxv. 17. Asteracen quoque vocari, ostendimus supra, n. p. 201.

^b Stibi coctum. "Uritur autem offis bubuli fimi circumlitum in elibanis; dein restinguitur mulierum lacte." PLIN. xxxiii. 6. "Lavatur autem ut Cadmia." Diosc. v. 53. Oxydum igitur antimonii cum sulphure imperfectum fuit.

Ulcera.

13. Ex pustulis ulcera interdum fiunt; eaque recentia aequae lenibus medicamentis nutrienda sunt, et iisdem fere, quae supra in pustulis posui. Fit quoque proprie ad haec, quod *διὰ λιβάνου* vocatur. Habet aeris combusti et eloti, papaveris lacrimae frictae, singulorum p. χ . i. spodii eloti, thuris, stibis combusti et eloti, myrrhae, gummi, singulorum p. χ . ii.

Oculorum
decremen-
tum.

14. Evenit etiam, ut oculi, vel ambo, vel singuli, minores fiant, quam esse naturaliter debeant: idque et acer pituitae cursus in lippitudine efficit, et continuati fletus, et ictus parum bene curati. In his quoque iisdem lenibus medicamentis ex muliebri lacte utendum est: cibus vero iis, qui maxime corpus alere, et implere consuerunt; vitandaque omni modo causa, quae lacrimas excitet, curaque domesticorum: quorum etiam si quid tale incidit, ejus notitiae subtrahendum. Atque acria quoque medicamenta, et acres cibi non alio magis nomine his nocent, quam quod lacrimas movent.

Phthi-
riasis.

15. Genus quoque vitii est, qui inter pilos palpebrarum pediculi nascuntur: *φθειρίασιν* Graeci nominant. Quod cum ex malo corporis habitu fiat, raro non ultra procedit: sed fere tempore interposito pituitae cursus acerrimus sequitur; exulceratisque vehementer oculis, aciem quoque ipsam corrumpit. His alvus ducenda est; caput ad cutem tondendum, diuque quotidie jejunis perfricandum: his ambulationibus aliisque exercitationibus diligenter utendum; gargarizandum ex mulso, in quo nepeta et pinguis ficus decocta sit; saepe in balneo multa calida aqua fovendum caput; vitandi acres cibi; lacte vinoque pingui utendum; bibendumque liberalius, quam edendum est. Medicamenta vero intus quidem lenia danda sunt; ne quid acrioris

pituitae concitent: super ipsos vero pediculos alia, quae necare eos, et prohibere, ne similes nascantur, possint. Ad id ipsum spumae nitri p. χ . i. san-^{Formula} darachae p. χ . i. uvae taminiae p. χ . i. simul terun-^{bona.} tur, adjiciturque vetus oleum pari portione, atque acetum, donec mellis ei crassitudo sit.

16. Hactenus oculorum morbi lenibus medica-^{Inflamma-} mentis nutriuntur. Genera deinde alia sunt, quae^{tionem} diversam curationem desiderant; fereque ex inflam-^{oculi se-} mationibus nata, sed finitis quoque his manentia. Atque inprimis in quibusdam perseverat tenuis pituitae cursus. Quibus alvus ab inferiore parte evocanda est, demendumque aliquid ex cibo. Neque alienum est, illini frontem compositione Andreae: quae habet gummi p. χ . i. cerussae, stibis, singulorum p. χ . ii. spumae argenti coctae et elotae p. χ . iv. Sed et ea spuma ex aqua pluviatili coquitur, et arida haec medicamenta ex succo myrti conteruntur. His illita fronte, cataplasma quoque superinjiciendum est ex farina, quae frigida aqua coacta sit, cuique aut acaciae succus, aut cupressus adjecta sit. Cucurbitula quoque, inciso vertice, recte accommodatur; aut ex temporibus sanguis emittitur. Inungi vero eo debet, quod^{Dia Cera-} habet squamae aeris, papaveris lacrimae, singulorum^{tos.} p. χ . i. cervini cornu combusti et eloti, plumbi eloti, gummi, singulorum p. χ . iv. thuris p. χ . xii. Hoc collyrium quia cornu habet, *διὰ κέρατος* nominant. Quotiescunque non adjicio, quod genus humoris adjiciendum sit, aquam intelligi volo.

17. Ad idem Euelpidis, quod *μεμικμένον* nomina-^{Euelpidis} bat. In eo papaveris lacrimae, et albi piperis, sin-^{alterum.} gulae unciae sunt, gummi libra, aeris combusti p. χ . i. s. Inter has autem curationes, post intermissionem aliquam, prosunt balneum et vinum.

Cumque omnibus lippientibus vitandi cibi sint, qui extenuant; tum praecipue, quibus tenuis humor diu fertur. Quod si jam fastidium est eorum, quae pituitam crassiorem reddunt, sicut in hoc genere materiae maxime promptum est; confugiendum est ad ea, quae, quia ventrem, corpus quoque adstringunt.

Ulcera
varia.

18. At ulcera, si cum inflammatione finita non sunt, aut supercrescentia, aut sordida, aut cava, aut certe vetera esse consuerunt. Ex his supercrescentia collyrio, quod *μεμιγμένον* vocatur, optime reprimuntur. Sordida purgantur et eodem, et eo, quod *σμίλιον* nominatur.

Smilium.

19. Habet aeruginis p. χ . iv. gummi tantundem, ammoniaci, minii Sinopici, singulorum p. χ . xvi. quae quidam ex aqua, quidam, quo vehementiora sint, ex aceto terunt.

Phynon.

20. Id quoque Euelpidis, quod Phynona appellabat, huic utile est. Croci p. χ . i. papaveris lacrimae, gummi, singulorum p. χ . ii. aeris combusti et eloti, myrrhae, singulorum p. χ . iv. piperis albi p. χ . vi. Sed ante lenitum hoc inungendum est.

Sphaerion.

21. Id quoque ejusdem, quod Sphaerion nominabat, eodem valet. Lapidis haematitis eloti p. χ . i. =. piperis grana sex, cadmiae elotae, myrrhae, papaveris lacrimae, singulorum p. χ . ii. croci p. χ . iv. gummi p. χ . viii. quae cum vino Aminaeo conteruntur.

Ad idem.

22. Liquidum quoque medicamentum ad idem componebat, in quo erant haec: aeruginis p. χ . =. misy combusti, atramenti sutorii, cinnamomi, singulorum p. χ . i. croci, nardi, papaveris lacrimae, singulorum p. χ . i. =. myrrhae p. χ . ii. aeris combusti p. χ . iii. cineris ex odoribus p. χ . iv. piperis grana xv. Haec ex vino austero teruntur; deinde

cum passi tribus heminis decoquuntur, donec corpus unum sit : idque medicamentum vetustate efficacius fit.

23. Cava vero ulcera commodissime implent ex <sup>Ad cava
ulcera.</sup> iis, quae supra posita sunt, Sphaerion, et id, quod Philalethes vocatur. Idem Sphaerion vetustis ulceribus, et vix ad cicatricem venientibus optime succurrit.

24. Est etiam collyrium, quod cum ad plura <sup>Hermonis
collyrium.</sup> valeat, plurimum tamen proficere in his ulceribus videtur : refertur ad Hermonem auctorem. Habet piperis longi p. χ . i. = . albi p. χ . cinnamomi, costi, singulorum p. χ . i. atramenti sutorii, nardi, casiae, castorei, singulorum p. χ . ii. gallae p. χ . v. myrrhae, croci, thuris, lycii, cerussae, singulorum p. χ . viii. papaveris lacrimae p. χ . xii. aloës, aeris combusti, cadmiae, singulorum p. χ . xvi. acaciae, stibis, gummi, singulorum p. χ . xxv.

25. Factae vero ex ulceribus cicatrices duobus ^{Cicatrices.} vitiis periclitantur ; ne aut cavae, aut crassae sint. Si cavae sunt, potest eas implere id, quod Sphaerion vocari dixi, vel id, quod Asclepios nominatur. Habet papaveris lacrimae p. χ . ii. sagapeni, opopanax, singulorum p. χ . iii. aeruginis p. χ . iv. gummi p. χ . viii. piperis p. χ . xii. cadmiae elotae, cerussae, singulorum p. χ . xvi. At si crassae cicatrices sunt, extenuat vel Smilion, vel Canopite <sup>Collyrium
Canopite.</sup> collyrium ; quod habet cinnamomi, acaciae, singulorum p. χ . i. cadmiae elotae, croci, myrrhae, papaveris lacrimae, gummi, singulorum p. χ . ii. piperis albi, thuris, singulorum p. χ . iii. aeris combusti p. χ . ix. Vel Euelpidis Pyxinum, quod ex his constat : salis fossilis p. χ . iv. ammoniaci thymiamatis p. χ . viii. papaveris lacrimae p. χ . xii. cerussae p. χ . xv. piperis albi, croci Siculi, singu-

lorum p. χ . xxxii. gummi p. χ . xiii. cadmiae elotae p. χ . ix. Maxime tamen tollere cicatricem videtur id, quod habet gummi p. χ . =. aeruginis p. χ . i. crocomagmatis p. χ . iv.

Tumor dc.
lens ten-
susque.

26. Est etiam genus inflammationis, in qua, si cui tument ac distenduntur cum dolore oculi, sanguinem ex fronte mitti necessarium est; multaue aqua calida caput atque oculos fovere; gargarizare ex lenticula, vel ex fici cremore: inungi acribus medicamentis, quae supra comprehensa sunt; maximeque eo, quod Sphaerion nominatur, quod lapidem haematiten habet. Atque alia quoque utilia sunt, quae ad extenuandam aspritudinem fiunt; de qua protinus dicam.

Aspritudo.

27. Haec autem inflammationem oculorum fere sequitur; interdum major, interdum levior. Nonnunquam etiam ex aspritudine lippitudo fit; ipsam deinde aspritudinem auget, fitque ea in aliis brevis, in aliis longa, et quae vix unquam finiatur. In hoc genere valetudinis quidam crassas, durasque palpebras, et ficulneo folio, et asperato specillo,^a et interdum scalpello eradunt; versasque quotidie medicamentis suffricant. Quae neque nisi in magna vetustaque aspritudine, neque saepe facienda sunt: nam melius eodem ratione victus et idoneis medicamentis pervenitur. Ergo exercitationibus utemur, et balneo frequentiore; multaue oculos aqua calida fovebimus: cibos autem sumemus acres et extenuantes; at medicamentum id, quod Caesarianum vocatur. Habet atramenti sutorii p. χ . i. misy. p. χ . =. piperis albi p. χ . = =. papaveris lacrimae, gummi, singulorum p. χ . ii. cadmiae lotae p. χ . iii. stibis p. χ . vi. Satisque constat, hoc collyrium ad-

^a AEGINETA βλιφεροζύκτον appellat. Vide HEIST. p. 2. tab. 19. fig. 5.

versus omne genus oculorum valetudinis idoneum esse; exceptis iis, quae lenibus nutriuntur.

28. Id quoque, quod Hieracis nominatur, ad as-<sup>Hieracis
collyrium.</sup>pritudinem potest. Habet myrrhae p. χ . i. ammoniaci thymiamatis p. χ . ii. aeruginis rasae p. χ . iv. Ad idem idoneum est etiam id, quod Canopite, et id quod Smilion vocatur, et id quod Pyxinum, et id quod Sphaerion. Si composita medicamenta non adsunt, felle caprino, vel quam optimo melle satis commode aspritudo curatur.

29. Est etiam genus aridae lippitudinis: $\xi\eta\rho\phi\theta\alpha\lambda\mu\acute{\iota}\alpha\nu$ Graeci appellant. Neque tument, neque fluunt<sup>Xeroph-
thalmia.</sup> oculi, sed rubent tantum, et cum dolore quodam graves sunt, et noctu prae gravi pituita inhaerescunt: quantoque minor generi huic impetus, tanto finis minus expeditus est. In hoc vitio multum ambulare, multum exerceri, lavari saepe, ibique desudare, multaque frictione uti necessarium est. Cibi neque qui implent, neque nimium acres, apti sunt, sed inter hos medii. Mane, ubi concoxisse manifestum est, non est alienum ex sinapi gargarizare; tum, deinde caput atque os diutius defricare.

30. Collyrium vero aptissimum est, quod Rhinion^{Rhinion.} vocatur. Habet myrrhae p. χ . =. papaveris lacrimae, acaciae succi, piperis, gummi, singulorum p. χ . i. lapidis haematitis, lapidis Phrygii, lycii, lapidis scissilis, singulorum p. χ . ii. aeris combusti p. χ . iv. Ac Pyxinum quoque eodem accommodatum est.

31. Si vero scabri oculi sunt, quod maxime in an-<sup>Scabri
oculi.</sup>gulis esse consuevit, potest prodesse Rhinion, id quod supra positum est; potest similiter id, quod habet aeruginis rasae, piperis longi, papaveris lacrimae, singulorum p. χ . ii. piperis albi, gummi, singulorum p. χ . iv. cadmiae elotae, cerussae, singulorum p. χ . vi. Nullum tamen melius est, quam Euelpidis, quod βασιλικόν nominabat. Habet papa-

veris lacrimae, cerussae, lapidis Asii, singulorum p. χ . ii. gummi p. χ . iii. piperis albi p. χ . iv. croci p. χ . vi. psorici p. χ . xiii. Nulla autem per se materia est, quae psoricum nominetur; sed chalcitidis aliquid, et cadmiae dimidio plus ex aceto simul conteruntur, idque in vas fictile additum, et connectum ficulneis foliis, sub terra reponitur, sublatumque post dies viginti rursus teritur, et sic appellatur.^a Verum in basilico quoque collyrio convenit, ad omnes affectus oculorum id esse idoneum, qui non lenibus medicamentis curantur. Ubi non sunt autem medicamenta composita, scabros angulos laevant et mel et vinum: succurritque et his et aridae lippitudini, si quis panem ex vino subactum super oculum imponit. Nam, cum fere sit humor aliquis, qui modo ipsum oculum, modo angulos, aut palpebras exasperat, sic, et si quid prodit humoris, extrahitur, et si quid juxta est, repellitur.

Caligo vel
Amaurosis.

32. Caligare vero oculi nonnunquam ex lippitudine, nonnunquam etiam sine hac, propter senectutem, imbecillitatemve aliam, consuerunt. Si ex reliquiis lippitudinis id vitium est, adjuvat collyrium, quod Asclepios nominatur; adjuvat id, quod ex crocomagmate fit.

Dia croci.

33. Proprie etiam ad id componitur, quod διὰ κρόκου vocant. Habet piperis p. χ . i. croci Cilicii, papaveris lacrimae, cerussae, singulorum p. χ . ii. psorici, gummi, singulorum p. χ . iv.

Ad idem.

34. At si ex senectute, aliave imbecillitate id est, recte inungi potest, et melle quam optimo, et cyprino, et oleo vetere. Commodissimum tamen est, balsami partem unam, et olei veteris, aut cyprini partes duas, mellis quam acerrimi partes tres mis-

^a Varie ex his rebus fit, docente Diosc. v. 70. PLIN. xxxiv. 12.

cere. Utilia huic quoque medicamenta sunt, quae ad caliginem proxime, quaeque ad extenuandas cicatrices supra comprehensa sunt. Cuicunque vero oculi caligabunt, huic opus erit multa ambulatione, atque exercitatione, frequenti balneo; ubi totum quidem corpus perfricandum est, praecipue tamen caput, et quidem irino, donec insudet; velandumque postea, nec detegendum, antequam sudor et calor domi conquierint. Tum cibis utendum acribus, et extenuantibus: interpositisque aliquibus diebus, ex sinapi gargarizandum.

35. Suffusio quoque, quam Graeci ὑπόχυσιν nominant, interdum oculi potentiae, qua cernit, se opponit. Quod, si inveteravit, manu curandum est: inter initia nonnunquam certis observationibus discutitur. Sanguinem ex fronte vel naribus mittere; in temporibus venas adurere; gargarizando pituitam evocare; suffumigare; oculos acribus medicamentis inungere, expedit. Victus optimus est, qui pituitam extenuat. Cataracta.

36. Ac ne resolutio quidem oculorum, quam Graeci πᾶ- Oculorum
ράλυσιν Paralysis. Graeci nominant, alio victus modo, vel aliis Strabis-
medicamentis curanda est. Exposuisse tantum ge- mus?
nus vitii satis est. Igitur interdum evenit, modo in altero oculo, modo in utroque, aut ex ictu aliquo, aut ex morbo comitali, aut ex distentione nervorum, qua vehementer ipse oculus concussus est, ut is neque quoquam intendi possit, neque omnino consistat; sed huc illucve sine ratione moveatur, ideoque ne conspectum quidem rerum praestet.

37. Non multum ab hoc malo distat id, quod Mydriasis.
μυδρίασιν Graeci vocant. Pupilla funditur et dilatatur, aciesque ejus hebetescit; ac paene difficillime genus id imbecillitatis eliditur. In utraque vero, id est, et paralysi et mydriasi, pugnandum est per

eadem omnia, quae in caligine oculorum praecepta sunt, paucis tantum mutatis : siquidem ad caput irino interdum acetum, interdum nitrum adjiciendum est : melle inungi satis est. Quidam in posteriore vitio calidis aquis usi, relevatique : quidam sine ulla manifesta causa subito occaecati sunt. Ex quibus nonnulli, cum aliquamdiu nihil vidissent, repentina profusione alvi, lumen receperunt. Quominus alienum videtur, et recenti re, et interposito tempore, medicamentis quoque moliri dejectiones, quae omnem noxiam materiam in inferiora depellant.

Nyctalopia,
alius falso
Hemeralo-
pia.

38. Praeter haec imbecillitas oculorum est, ex qua quidam interdiu satis, noctu nihil cernunt : quod in feminam bene respondentibus menstruis non cadit. Sed sic laborantes inungi oportet sanie jacinoris, maximi hircini ; sin minus, caprini, ubi id assum coquitur, excepta : atque edi quoque ipsum jecur debet. Licet tamen etiam iisdem medicamentis non inutiliter uti, quae vel cicatrices, vel aspritudinem extenuant. Quidam contrito semine portulacae mel adjiciunt eatenus, ne id ex specillo destillet, eoque inungunt. Exercitationibus, balneo, frictionibus, gargarizationibus iisdem his quoque utendum est.

Externae
laesiones.

39. Et haec quidem in ipsis corporibus oriuntur. Extrinsecus vero interdum sic ictus oculum laedit, ut sanguis in eo suffundatur. Nihil commodius est, quam sanguine vel columbae, vel palumbi, vel hirundinis inungere. Neque id sine causa fit ; cum horum acies extrinsecus laesa, interposito tempore in antiquum statum redeat, celerrimeque hirundinis. Unde etiam locus fabulae factus est, per parentes id herba restitui, quod per se sanescit. Eorum ergo sanguis nostros quoque oculos ab externo casu com-

modissime tuetur, hoc ordine, ut sit hirundinis optimus, deinde palumbi, minime efficax columbae, et illi ipsi, et nobis. Supra percussum vero oculum, ad inflammationem leniendam, non est alienum imponere etiam cataplasmata. Sal Ammoniacus, vel quilibet alius quam optime teri debet, sic, ut ei paulatim oleum adjiciatur, donec crassitudo strigmenti fiat: id deinde miscendum est cum hordeacea farina, quae ex mulso decocta sit. Facile autem, recognitis omnibus, quae medici prodiderunt, apparere cuilibet potest, vix ullum ex iis, quae supra comprehensa sunt, oculi vitium esse, quod non simplicibus quoque, et promptis remediis submoveri possit.

VII. 1. Hactenus in oculis ea reperiuntur, in ^{Aurium morbi.} quibus medicamenta plurimum possunt: ideoque ad aures transeundum est, quarum usum proximum a luminibus natura nobis dedit. Sed in his aliquanto majus periculum est: nam vitia oculorum intra ipsos nocent; aurium inflammationes doloresque, interdum etiam ad dementiam mortemque praecipitant. Quo magis inter initia protinus succurrendum est, ne majori periculo locus sit. Ergo ubi primum dolorem aliquis sensit, abstinere et continere se debet. Postero die, si vehementius malum est, caput tondere, idque irino unguento calido perungere, et operire. At magnus cum febre vigiliaque dolor exigit, ut sanguis quoque mittatur. Si id aliquae causae prohibent, alvus solvenda est. Cataplasmata quoque calida, subinde mutata, proficiunt; sive foeni Graeci, sive lini, sive alia farina ex mulso decocta. Recte etiam subinde admoventur spongiae, ex aqua calida expressae. Tum, levato dolore, ceratum circumdari debet ex irino, aut cyprino factum: in quibusdam tamen melius, quod ex rosa est, proficit. Si vehemens inflammatio somnum ex toto prohibet, adjici cataplasmati debent papaveris cortices fricti

atque contriti, sic, ut ex his pars dimidia sit; eaque tum simul ex passo mixto decoquuntur. In aurem vero infundere aliquod medicamentum oportet; quod semper ante tepefieri convenit; commodissimeque per strigilem instillatur. Ubi auris repleta est, super lana mollis addenda ea est, quae humorem intus contineat. Et haec quidem communia sunt. Medicamentum vero est et rosa, et radicum arundinis succus, et oleum, in quo lumbrici cocti sunt, et humor ex amaris nucibus, aut ex nucleo mali Persici expressus. Composita vero ad inflammationem doloremque leniendum haec fere sunt: castorei, papaveris lacrimae, pares portiones conteruntur, deinde adjicitur his passum: vel papaveris lacrimae, croci, myrrhae par modus sic teritur, ut invicem modo rosa, modo passum instilletur: ved id, quod amarum in Aegyptia faba est, conteritur, rosa adjecta; quibus myrrhae quoque paulum a quibusdam miscetur, vel papaveris lacrimae, aut thus cum muliebri lacte, vel amararum nucum cum rosa succus: vel castorei, myrrhae, papaveris lacrimae pares portiones cum passo: vel croci p. χ . =. myrrhae, aluminis scissilis, singulorum p. χ . =. quibus, dum teruntur, paulatim miscentur passi cyathi tres, mellis minus cyatho; idque ex primis medicamentis est: vel papaveris lacrima ex aceto. Licet etiam compositione uti Themisonis; quae habet castorei, opopanax, papaveris lacrimae, singulorum p. χ . ii. spumae lycii p. χ . iv. quae contrita passo excipiuntur, donec cerati crassitudinem habeant, atque ita reponuntur. Ubi usus requirit, rursus id medicamentum, adjecto passo, specillo teritur. Illud perpetuum est, quotiescunque crassius medicamentum est, quam ut in aurem instillari possit, adjiciendum eum esse humorem, ex quo id componi debet, donec satis liquidum sit.

2. Si vero pus quoque aures habent, recte lycium <sup>Auris sup-
puratio.</sup> per se infunditur, aut irinum unguentum; aut porri succus cum melle; aut centaurii succus cum passo; aut dulcis mali Punici succus in ipsius cortice tepefactus, adjecta myrrhae exigua parte. Recte etiam miscentur myrrhae, quam *στακτὴν* cognominant, p. χ . i. croci tantundem, nuces amarae xxv. mellis sesquicyathus: quae contrita, cum utendum est, in cortice mali Punici tepefiunt. Ea quoque medicamenta, quae oris exulcerati causa componuntur, aequae ulcera aurium sanant. Quae si vetustiora sunt, et multa sanies fluit, apta compositio est, quae ad auctorem Erasistratum refertur: piperis p. χ . =. croci p. χ . =. myrrhae, misy cocti, singulorum p. χ . i. aeris combusti p. χ . ii. Haec ex vino teruntur: deinde ubi inaruerunt, adjiciuntur passi heminae tres, et simul incoquuntur: cum utendum est, adjicitur his mel et vinum. Est etiam Ptolemaei chirurgi medicamentum, quod habet lentisci p. χ . =. gallae p. χ . =. omphacii p. χ . i. succum Punici mali. Est Menophili validum admodum, quod ex his constat: piperis longi p. χ . i. castorei p. χ . ii. myrrhae, croci, papaveris lacrimae, nardi Syriaci, thuris, malicorii, ex Aegyptia faba partis interioris, nucum amararum, mellis quam optimi, singulorum p. χ . iv. quibus, dum teruntur, adjicitur acetum quam acerrimum, donec crassitudo in his passi fiat. Est Cratonis: cinnamomi, casiae, singulorum p. χ . =. lycii, nardi, myrrhae, singulorum p. χ . i. aloës p. χ . ii. mellis cyathi tres, vini sextarius: ex quibus lycium cum vino decoquitur, deinde his alia miscentur. At si multum puris, malusque odor est, aeruginis rasae, thuris, singulorum p. χ . ii. mellis cyathi duo, aceti quatuor simul incoquuntur: ubi utendum est, dulce vinum miscetur. Aut aluminis scissilis, papaveris

lacrimae, acaciae succi par pondus miscetur, hisque adjicitur hyoscyami succi dimidio minor, quam unius ex superioribus, portio; eaque trita ex vino diluuntur. Per se quoque hyoscyami succus satis proficit.

Asclepi-
adis auxi-
lium.

3. Commune vero auxilium adversus omnes aurium casus, jamque usu comprobatum, Asclepiades composuit. In eo sunt cinnamomi, casiae, singulorum p. χ . i. floris junci rotundi, castorei, albi piperis, longi, amomi, myrobalani, singulorum p. χ . ii. thuris masculi, nardi Syriaci, myrrhae pinguis, croci, spumae nitri, singulorum p. χ . iii. quae separatim contrita, rursus mixta, ex aceto conteruntur; atque ita condita, ubi utendum est, aceto diluuntur. Eodem modo commune auxilium auribus laborantibus est Polybi sphragis ex dulci vino liquata: quae compositio priori libro continetur. Quod si et sanies profluit, et tumor est, non alienum est, mixto vino per oricularium clysterem eluere; et tum infundere vinum austerum cum rosa mixtum, cui spodii paulum sit adjectum, aut lycium cum lacte, aut herbae sanguinalis succum cum rosa, aut mali Punici succum cum exigua myrrhae parte.

Sordida
ulcera.

4. Si sordida quoque ulcera sunt, melius mulso eluuntur; et tum aliquod ex iis, quae supra scripta sunt, quod mel habeat, infunditur. Si magis pus profluit, et caput utique tondendum, et multa calida aqua perfundendum, et gargarizandum, et usque ad lassitudinem ambulandum, et cibo modico utendum est. Si cruor quoque ex ulceribus apparuit, lycium cum lacte debet infundi: vel aqua, in qua rosa decocta sit, succo aut herbae sanguinalis, aut acaciae adjecto. Quod si super ulcera caro increvit, eaque mali odoris saniem fundit, aqua tepida elui debet; tum infundi id, quod ex thure et aerugine et aceto et melle fit; aut mel cum aerugine incoctum. Squa-

ma quoque aeris cum sandaracha contrita per fistulam recte instillatur.

5. Ubi vero vermes orti sunt, si juxta sunt, pro-^{vermes}trahendi oriculario specillo sunt: si longius, medica-^{in aure.}mentis enecandi; cavendumque, ne postea nascantur. Ad utrumque proficit album veratrum cum aceto contritum. Elui quoque aurem oportet vino, in quo marrubium decoctum sit. Emortui vermes in primam auris partem prolabuntur, unde facillime educi possunt.

6. Sin foramen auris compressum est, et intus^{Adhaesio.} crassa sanies subest, mel quam optimum addendum est. Si id parum proficit, mellis cyatho et dimidio, aeruginis rasae p. ꝥ. ii. adjiciendum est, incoquendumque, et eo utendum. Iris quoque cum melle idem proficit. Item galbani p. ꝥ. ii. myrrhae et fellis taurini,^a singulorum p. ꝥ. = =. vini quantum satis est ad myrrham diluendam.

7. Ubi vero gravius aliquis audire coepit, (quod^{Surditas.} maxime post longos capitis dolores evenire consuevit) in primis aurem ipsam considerare oportet: apparebit enim aut crusta, qualis super ulcera innascitur, aut sordium coitus. Si crusta est, infundendum est aut oleum calidum, aut cum melle aerugo, vel porri succus, aut cum mulso nitri paulum: atque ubi crusta a corpore jam recedit, eluenda auris aqua tepida est, quo facilius ea per se diducta oriculario specillo protrahatur. Si sordes, eaeque molles sunt, eodem specillo eximendae sunt: at si durae sunt, acetum et cum eo nitri paulum conjiciendum est; cumque emollitae sunt, eodem modo elui aurem, purgarique oportet. Quod si capitis gravitas manet,

^a Fel ad medicinam parabatur ligando vesiculam inque aquam ferventem, seu mel per semihoram demittendo, demum ad extractum vaporando. Diosc. ii. 70. Plin. xxviii. 9.

attendendum idem, et leniter, sed diu perfricandum est, adjecto vel irino vel laureo oleo, sic, ut utrilibet paulum aceti misceatur; tum diu ambulandum, leniterque post unctionem aqua calida caput fovendum; cibisque utendum ex imbecillissima et media materia; magisque assumendae dilutae potiones; nonnunquam gargarizandum est. Infundendum autem in aurem castoreum cum aceto et laureo oleo et succo radiculæ corticis; aut cucumeris agrestis succus, adjectis contritis rosae foliis. Immaturae quoque uvæ succus cum rosa instillatus, adversus surditatem satis proficit.

Paracusis
seu
Tinnitus.

8. Aliud vitii genus est, ubi aures intra se ipsae sonant. Atque hoc quoque fit, ne externum sonum accipiant. Levissimum est, ubi id ex gravedine est: pejus, ubi ex morbo, capitisve longis doloribus incidit: pessimum, ubi, magnis morbis venientibus, maximeque comitali, provenit. Si ex gravedine est, purgare aurem oportet, et spiritum continere, donec inde humor aliquis expumet. Si ex morbo vel capitis dolore, quod ad exercitationem, frictionem, perfusionem, gargarizationemque pertinet, eadem facienda sunt: cibis non utendum nisi extenuantibus: in aurem dandus radiculæ succus cum rosa, vel cum succo radicis ex cucumere agresti; vel castoreum cum aceto, et laureo oleo. Veratrum quoque ex aceto conteritur, deinde melle cocto excipitur, et inde collyrium factum in aurem demittitur. Si sine his coepit, ideoque novo metu terret, in aurem dari debet castoreum cum aceto, vel irino, aut laureo oleo; aut huic mixtum castoreum cum succo nucum amararum; aut myrrha et nitrum cum rosa et aceto. Plus tamen in hoc quoque proficit victus ratio: eademque facienda sunt, quae supra comprehendi, cum majore quoque

diligentia: et praeterea, donec is sonus finiatur, a vino abstinendum. Quod si simul et sonus est, et inflammatio, laureum oleum conjecisse abunde est, aut id, quod ex amaris nucibus exprimitur; quibus quidam vel castoreum, vel myrrham miscent.

9. Solet etiam interdum in aurem aliquid incidere, ^{Res} ut calculus, aliquodve animal. Si pulex intus est, ^{alienae in} compellendum eo lanae paululum est; quo ipse is ^{aure. Pu-} ^{lex.} subit, et simul extrahitur. Si non est secutus, aliudve animal est, specillum lana involutum in resinam quam glutinosissimam, maximeque terebinthinam demittendum, idque in aurem conjiciendum, ibique vertendum est: utique enim comprehendet et eximet. Sin aliquid exanime est, specillo oriculario protrahendum est, aut hamulo retuso paulum recurvato: si ista nihil proficiunt, potest eodem modo resina protrahi. Sternutamenta quoque admota id commode elidunt, aut oriculario clystere aqua vehementer intus compulsa. Tabula quoque collocatur media inhaerens, capitibus utrinque pendentibus, superque eam homo deligatur in id latus versus, cujus auris eo modo laborat, sic, ut extra tabulam non emineat: tum malleo caput tabulae, quod a pedibus est, feritur: atque ita concussa aure, id quod inest, excidit.

VIII. 1. Nares vero exulceratas fovere oportet ^{Nares.} vapore aquae calidae. Id et spongia expressa atque admota fit, et subjecto vase oris angusti, calida aqua repleto. Post id fomentum, illinenda ulcera sunt, ^{Ulcer.} aut plumbi recremento, aut cerussa, aut argenti spuma; cum quodlibet horum aliquis conterit, eique, dum teritur, invicem vinum et oleum myrteum adjicit, donec mellis crassitudinem fecerit. Sin autem ea ulcera circa os sunt, pluresque crustas et odorem foedum habent; quod genus Graeci ὀζαίνας appel-

lant; sciri quidem debet, vix ei malo posse succurri: nihilominus tamen haec tentari possunt: ut caput ad cutem tondeatur, assidueque vehementer perfri-
cetur; multa calida aqua perfundatur; multa eidem
ambulatio sit; cibus modicus, neque acer, neque va-
lentissimus. Tum in narem ipsam mel cum exiguo
modo resinae terebinthinae conjiciatur, (quod spe-
cillo quoque involuto lana fit) attrahaturque spiritu
is succus, donec in ore gustus ejus sentiatur: sub
his enim crustae resolvuntur, quae tum per sternu-
tamenta elidi debent. Puris ulceribus vapor aquae
calidae subjiciendus est: deinde adhibendum aut
lycium ex vino dilutum, aut amurca, aut omphacium,
aut menthae, aut marrubii succus; aut atramentum
sutorium, quod candefactum, deinde contritum sit;
aut interior scillae pars contrita; sic, ut horum cui-
libet mel adjiciatur: cujus in ceteris admodum
exigua pars esse debet; in atramento sutorio tanta,
ut ea mixtura liquida sit; cum scilla utique pars
major. Involvendumque lana specillum est, et in
eo medicamento tingendum, eoque ulcera implenda
sunt: rursusque linamentum involutum et oblongum
eodem medicamento illinendum, demittendumque
in narem, et ab inferiore parte leniter deligandum.
Idque per hiemem et vere bis die; per aestatem et
autumnus, ter fieri debet.

Polypi.

2. Interdum vero in naribus etiam carunculae
quaedam similes muliebribus mammis nascuntur,
eaeque imis partibus, quae carnosissimae sunt, in-
haerent. Has curare oportet medicamentis aduren-
tibus, sub quibus ex toto consumuntur. Polypus
vero est caruncula, modo alba, modo subrubra, quae
narium ossibus inhaeret; ac modo ad labra tendens
narem implet, modo retro per id foramen, quo spi-
ritus a naribus ad fauces descendit, adeo increscit,

ut post uvam conspici possit; strangulatque hominem, maxime Austro aut Euro flante: fereque mollis est, raro dura; eaque magis spiritum impedit, et nares dilatat; quae fere *καρκινώδης* est; itaque attingi non debet. Illud aliud genus fere quidem ferro curatur; interdum tamen inarescit, si addita in narem per linamentum aut penicillum ea compositio est, quae habet minii Sinopici, chalcitidis, calcis, sandarachae, singulorum p. χ . i. atramenti sutorii p. χ . ii.

IX. In dentium autem dolore, qui ipse quoque Odontalgia. maximis tormentis annumerari potest, vinum ex toto circumcidendum est: cibo quoque primo abstinendum, deinde eo modico mollique utendum, ne mandentis dentes irriter: tum extrinsecus admovendus per spongiam vapor aquae calidae, imponendumque ceratum ex cyprino aut irino factum, lanaque id comprehendendum, caputque velandum est. Quod si gravior dolor est, utiliter et alvus ducitur, et calida cataplasmata super maxillam injiciuntur, et ore humor calidus cum medicamentis aliquibus continetur, saepiusque mutatur. Cujus rei causa et quinquefolii radix in vino mixto coquitur; et hyoscyami radix vel in posca, vel in vino mixto coquitur, sic, ut paulum his salis adjiciatur; et papaveris non nimium aridi cortices, et mandragorae radix, eodem modo. Sed in his tribus utique vitandum est, ne, quod haustum erit, devoretur. Ex populo quoque alba cortex radicis in hunc usum in vino mixto recte coquitur; et in aceto cornu cervini ramentum; et nepeta cum teda pingui, ac ficu item pingui vel in mulso, vel in aceto et melle; ex quibus cum ficus decocta est, is humor percolatur. Specillum quoque lana involutum in calidum oleum demittitur, eoque ipse dens fovetur. Quin etiam

quaedam quasi cataplasmata in dentem ipsum illinuntur: ad quem usum ex malo Punico acido atque arido malicorii pars interior cum pari portione et gallae et pinei corticis conteritur, misceturque his minium; eaque contrita aqua pluviatili coguntur: aut panacis, papaveris lacrimae, peucedani, uvae taminiae sine seminibus pares portiones conteruntur: aut galbani partes tres, papaveris lacrimae pars quarta. Quidquid dentibus admotum est, nihilominus supra maxillam ceratum, quale supra posui, esse debet, lana obtectum. Quidam etiam myrrhae, cardamomi, singulorum p. χ . i. croci, pyrethri, ficorum partes, singulorum p. χ . iv. sinapis p. χ . viii. contrita linteolo illinunt, imponuntque in humero partis ejus, qua dens dolet; si is superior est, a scapulis; si inferior, a pectore; idque dolorem levat; et cum levavit, protinus submovendum est. Si vero exesus est dens, festinare ad eximendum eum, nisi res coëgit, non est necesse: sed tum omnibus fomentis, quae supra posita sunt, adjiciendae quaedam valentiores compositiones sunt, quae dolorem levant; qualis fere est. Habet autem papaveris lacrimae p. χ . i. piperis, p. χ . ii. soreos^a p. χ . x. quae contrita galbano excipiuntur, idque circumdatur. Aut Menemachi, maxime ad maxillares dentes; in qua sunt croci p. χ . i. cardamomi, thuris fuliginis, ficorum partes, pyrethri, singulorum p. χ . iv. sinapis p. χ . viii. Quidam autem miscent pyrethri, piperis, elaterii, singulorum p. χ . i. aluminis scissilis, papaveris lacrimae, uvae taminiae, sulphuris ignem non

^a Chalcitidis genus. Vide Diosc. v. 73. "Chalcitis tria genera continet aeris, et mysios, et *soryos*."—"Sory Aegyptium maxime laudatur.—Sed in quacunque natione optimum, cui maximum virus in olfactu, trituque pinguius nigrescens, et spongiosum. Stomacho res contraria in tantum, ut quibusdam olfactu modo vomitiones moveat." PLIN. xxxiv. 12.

expertum, bituminis, lauri baccarum, sinapis, singulorum p. ꝥ. II. Quod si dolor eximi eum cogit, et piperis semen cortice liberatum, et eodem modo bacca hederæ conjecta in ejus foramen, dentem findit, isque per testas excidet; et plani piscis, quam pastinacam nostri, *τρυνάνα* Graeci vocant, aculeus torretur, deinde conteritur,^a resinaque excipitur, quae denti circumdata hunc solvit: et alumen scissile in id foramen conjectum dentem citat. Sed id tamen involutum lanula demitti commodius est, quia sic, dente servato, dolorem levat. Haec a medicis accepta sunt. Sed agrestium experimento cognitum est, cum dens dolet, herbam mentastrum cum suis radicibus evelli debere, et in pelvem mitti, supraque aquam infundi, collocarique juxta sedentem hominem undique veste contectum; tum in pelvem candentes silices demitti, sic, ut aqua tegantur, hominemque eum hiantem ore vaporem excipere, ut supra dictum est, undique inclusum. Nam et sudor plurimus sequitur, et per os continens pituita defluit; idque saepe longiorem, semper annuam valetudinem bonam praestat.

Remedium
agreste.

X. Si vero tonsillae sine exulceratione per inflammationem intumuerunt, caput velandum est; extrinsecus is locus vapore calido fovendus; multa ambulatione utendum; caput in lecto sublime habendum; gargarizandumque reprimentibus. Radix quoque ea, quam dulcem appellant, contusa et in passo mulsove decocta, idem praestat. Leniterque quibusdam medicamentis eas illini non alienum est; quae hoc modo fiunt. Ex malo Punico dulci succus exprimitur, et ejus sextarius in leni igne coquitur,

Cynanche
tonsillaris.

^a Scilicet calx pura. Docuit enim HATCHETT (*Phil. Trans.* 1799,) tales aculeos ex carbonate calcis qui, tostus, calcem puram relinquit, constare.

donec ei mellis crassitudo sit; tum croci, myrrhae, aluminis scissilis, singulorum p. $\times$. II. per se conturuntur, paulatimque his adjiciuntur vini lenis cyathi duo, mellis unus; deinde priori succo ista miscentur, et rursus leniter incoquantur: aut ejusdem succi sextarius eodem modo coquitur, atque eadem ratione trita haec adjiciuntur; nardi p. $\times$. —. omphacii p. $\times$. I. cinnamomi, myrrhae, casiae, singulorum p. $\times$. I. Eadem autem haec et auribus et naribus purulentis accommodata sunt. Cibus in hac quoque valetudine lenis esse debet, ne exasperet. Quod si tanta inflammatio est, ut spiritum impediat, in lecto conquiescendum; cibo abstinendum, neque assumendum quidquam praeter aquam calidam est; alvus quoque ducenda est; gargarizandum ex fico et mulso; illinendum mel cum omphacio; extrinsecus admovendus, sed aliquanto diutius, vapor calidus, donec ea suppurent, et per se aperiantur. Si pure substante non rumpuntur hi tumores, incidendi sunt: deinde ex mulso calido gargarizandum. At si modicus quidem tumor, sed exulceratio est, furfurum cremori ad gargarizandum paulum mellis adjiciendum est, illinendaque ulcera hoc medicamento: passi quam dulcissimi tres heminae ad unam coquantur; tum adjicitur thuris p. $\times$. I. croci, myrrhae, singulorum p. $\times$. $\bar{\imath}$. leniterque omnia rursus fervere. Ubi pura ulcera sunt, eodem furfurum cremore, vel lacte gargarizandum est. Atque hic quoque cibus lenibus opus est; quibus adjici dulce vinum potest.

Oris ul-
cera.

XI. Ulcera autem oris, si cum inflammatione sunt, et parum pura ac rubicunda sunt, optime iis medicamentis curantur, quae supra posita ex malis Punicis fiunt: continendusque saepe ore reprimens cremor est, cui paulum mellis sit adjectum. Utendum ambulationibus, et non acri cibo. Simul atque vero

pura ulcera esse coeperunt, lenis humor, interdum etiam quam optima aqua ore continenda est: prodestque assumtum purum vinum, pleniorque cibus, dum acribus vacet: inspergique ulcera debent alumine scissili, cui dimidio plus gallae immaturae sit adjectum. Si jam crustas habent, quales in adustis esse consuerunt, adhibendae sunt eae compositiones, quas Graeci ἀνθράς nominant. Junci quadrati, myrrhae, sandarachae, aluminis, pares portiones: aut croci, myrrhae, singulorum p. ℥. ii. iridis, aluminis scissilis, sandarachae, singulorum p. ℥. iv. junci quadrati p. ℥. viii. aut gallae, myrrhae, singulorum p. ℥. i. aluminis scissilis p. ℥. ii. rosae foliorum p. ℥. iv. Quidam autem croci p. ℥. i. aluminis scissilis, myrrhae, singulorum p. ℥. i. sandarachae p. ℥. ii. junci quadrati p. ℥. iv. miscent. Priora arida insperguntur; hoc cum melle illinitur; neque ulceribus tantum, sed etiam tonsillis.

Verum ea longe periculosissima sunt ulcera, quas Aphthae. ἀφθᾶς Graeci appellant; sed in pueris: hos enim saepe consumunt. In viris et mulieribus idem periculum non est. Haec ulcera a gingivis incipiunt: deinde palatum, totumque os occupant: tum ad uvam faucesque descendunt; quibus obsessis, non facile fit, ut puer convalescat. Ac miserius etiam est, si lactens adhuc infans est; quo minus imperari remedium aliquod potest. Sed in primis nutrix cogenda est exerceri et ambulationibus, et iis operibus, quae superiores partes movent: mittenda in balneum, jubendaque ibi calida aqua mammas perfundere: tum alenda cibus lenibus, et iis qui non facile corrumpuntur; potione, si febricitat puer, aquae; si sine febre est, vini diluti; ac si alvus nutrici subsistit, ducenda est. Si pituita in os ejus coit, vomere debet. Tum ipsa ulcera perungenda

sunt melle, cui rhus,^a quem Syriacum vocant, aut amarae nuces adjectae sunt: vel mixtis inter se rosae foliis aridis, pineis nucleis, menthae coliculo, melle: vel eo medicamento, quod ex moris fit; quorum succus eodem modo, quo Punici mali, ad mellis crassitudinem coquitur, eademque ratione ei crocum, myrrha, alumen, vinum, mel miscetur. Neque quidquam dandum, a quo humor evocari possit. Si vero jam firmior puer est, gargarizare debet iis fere, quae supra comprehensa sunt. Ac, si lenia medicamenta in eo parum proficiunt, adhibenda sunt ea, quae adurendo crustas ulceribus inducant; quale est scissile alumen, vel chalcitis, vel atramentum sutorium. Prodest etiam fames et abstinencia, quanta maxima imperari potest. Cibus esse debet lenis: ad purganda tamen ulcera, interdum caseus ex melle recte datur.

Linguae
ulcera.

XII. Linguae quoque ulcera non aliis medicamentis egent, quam quae prima parte superioris capitis exposita sunt. Sed quae in latere ejus nascuntur, diutissime durant. Videndumque est, num contra dens aliquis acutior sit, qui sanescere saepe ulcus eo loco non sinit; ideoque limandus est.

Parulis.

XIII. Solent etiam interdum juxta dentes in gingivis tubercula quaedam oriri dolentia: *παρουλιδας* Graeci appellant. Haec initio leniter sale contrito perfricare oportet; aut inter se mixtis sale fossili combusto, cupresso, nepeta; deinde eluere os cremore lenticulae, et inter haec hiare, donec pituitae satis profluat. In majore vero inflammatione iisdem medicamentis utendum est, quae ad ulcera oris supra posita sunt: et mollis linamenti paulum involvendum aliqua compositione ex iis,

^a Rhus Coriaria L.

quas ἀνθηράς vocari dixi; demittendumque id interdum et gingivam. Quod si durior erit, et id prohibebit, extrinsecus admovendus erit spongia vapor calidus, imponendumque ceratum. Si suppuratio se ostendet, diutius eo vapore utendum erit; et continendum ore calidum mulsum, in quo ficus decocta sit: idque subcrudum incidendum, ne, si diutius ibi pus permanserit, os laedat. Quod si major is tumor est, commodius totus exciditur, sic, ut ex utraque parte dens liberetur. Pure exempto, si levis plaga est, satis est ore calidam aquam continere, et extrinsecus fovere eodem vapore; si major est, lenticulae cremore uti, iisdemque medicamentis, quibus cetera ulcera oris curantur. Alia quoque ulcera in gingivis plerumque oriuntur; quibus eadem, quae in reliquo ore, succurrunt: maxime tamen mandere ligustrum oportet, succumque eum ore continere. Fit etiam interdum, ut ex gingivae ulcere, sive παρούλης fuit, sive non fuit, diutius pus feratur: quod aut corrupto dente, aut fracto, vel aliter vitiatos osse, maximeque id per fistulam evenire consuevit. Ubi incidit, locus aperiendus; dens eximendus; testa ossis, si qua abscessit, recipienda est; si quid vitiosum est, radendum. Post quae, quid fieri debeat, supra in aliorum ulcerum curatione comprehensum est. Si vero a dentibus gingivae recedunt, eadem antherae succurrunt. Utile est etiam pira aut mala non permatura mandere, et ore eum humorem continere. Idemque praestare non acre acetum in ore retentum potest.

Gingivae
caries.

XIV. Uvae vehemens inflammatio terrere quoque debet. Itaque in hac et abstinencia necessaria est; et sanguis recte mittitur: et, si id aliqua res prohibet, alvus utiliter ducitur: caputque super haec velandum, et sublimius habendum est: tum aqua

Uvulae
inflam-
matio.

gargarizandum, in qua simul rubus et lenticula decocta sit. Illinenda autem ipsa uva vel omphacio, vel galla, vel alumine scissili, sic, ut cuilibet eorum mel adjiciatur. Est etiam medicamentum huic aptum, quod Andronium appellatur. Constat ex his : alumine scissili, squama aeris rubri, atramento sutorio, galla, myrrha, misy : quae per se contrita, mixtaque, rursus, paulatim adjecto vino austero, teruntur, donec his mellis crassitudo sit. Chelidoniae^a quoque succo per cochlear illita uva maxime prodest. Ubi horum aliquo illita uva est, fere multa pituita decurrit : cumque ea quievit, ex vino calido gargarizandum. Quod si minor inflammatio est, laser terere, eique adjicere frigidam aquam satis est, eamque aquam cochleari exceptam ipsi uvae subijcere. Ac mediocriter eam tumentem aqua quoque frigida, eodem modo subjecta, reprimit. Ex eadem autem aqua gargarizandum quoque est, quae vel cum lasere, vel sine eo hac ratione uvae subjecta est.

Cancer
oris.

XV. Si quando autem ulcera oris cancer invasit, primum considerandum est, num malus corporis habitus sit, eique occurrendum : deinde ipsa ulcera curanda. Quod si in summa parte id vitium est satis proficit anthera, humido ulceri arida inspersa ; sicciori, cum exigua parte mellis illita : si paulo altius, chartae combustae partes duae, auripigmenti pars una : si penitus malum descendit, chartae combustae partes tres, auripigmenti pars quarta ; aut pares portiones salis fricti, et iridis frictae ; aut item pares portiones chalcitidis, calcis, auripigmenti. Necessarium autem est linamentum in rosa tingere, et super adurentia medicamenta imponere ; ne vici-

^a Chelidonii majoris L.

num et sanum locum laedant. Quidam etiam in acris aceti heminam frictum salem conjiciunt, donec tabescere desinat; deinde id acetum coquunt, donec exsiccetur; eumque salem contritum inspergunt. Quoties autem medicamentum injicitur, et ante et post os diluendum est vel cremore lenticulae, vel aqua, in qua aut ervum, aut oleae, aut verbenae decoctae sint, sic, ut cuilibet eorum paulum mellis misceatur. Acetum quoque ex scilla, retentum ore, satis adversus haec ulcera proficit: et ex aceto cocto sali, sicut supra demonstratum est, rursus mixtum acetum. Sed et diu continere utrumlibet, et id bis aut ter die facere, prout vehemens malum est, necessarium est. Quod si puer est, cui id incidit, specillum lana involutum in medicamentum demittendum est, et super ulcus tenendum, ne per imprudentiam adurentia devoret. Si dolor in gingivis est, moventurque aliqui dentes, refigi eos oportet: nam curationem vehementer impediunt. Si nihil medicamenta proficient, ulcera erunt adurenda. Quod tamen in labris ideo non est necessarium, quoniam excidere commodius est. Et id quidem, aequè adustum, atque excisum, sine ea curatione, quae corpori manu adhibetur, implere non potest. Gingivarum vero ossa, quae hebetia sunt, in perpetuum ustione nudantur; neque enim postea caro increscit. Imponenda tamen adustis lenticula est, donec sanitatem, qualis esse potest, recipiant.

XVI. Haec in capite fere medicamentis egent. *Parotis.* Sub ipsis vero auribus oriri *παρωτίδες* solent; modo in secunda valetudine, ibi inflammatione orta; modo post longas febres, illuc impetu morbi converso. Id abscessus genus est: itaque nullam novam curationem desiderat. Animadversionem tantum-

modo hanc habet necessariam ; quia si sine morbo id intumuit, primum reprimendum experimentum est ; si ex adversa valetudine, illud inimicum est, maturarique et quam primum aperiri commodius est.

Umbilicus
prominens.

XVII. Ad umbilicos vero prominentes, ne manu ferroque utendum sit, ante tentandum est, ut abstinuant ; alvus his ducatur ; imponatur super umbilicum id, quod ex his constat : cicutae et fuliginis, singulorum p. χ . i. cerussae elotae p. χ . iv. plumbi eloti p. χ . viii. ovis duobus ; quibus etiam solani succus adjicitur. Hoc diutius impositum esse oportet ; et interim conquiescere hominem ; cibo modico uti, sic, ut vitentur omnia infantia.

Obscoena.

XVIII. 1. Proxima sunt ea, quae ad partes obscoenas pertinent : quarum apud Graecos vocabula et tolerabilius se habent, et accepta jam usu sunt ; cum in omni fere medicorum volumine atque sermone jactentur : apud nos foediora verba, ne consuetudine quidem aliqua verecundius loquentium commendata sunt : ut difficilis haec explanatio sit, simul et pudorem, et artis praecepta servantibus. Neque tamen ea res a scribendo detertere me debuit : primum, ut omnia, quae salutaria accepi, comprehenderem ; dein, quia in vulgus eorum curatio etiam praecipue cognoscenda est, quae invitissimus quisque alteri ostendit.

Phimosis
et paraphimosis.

2. Igitur si ex inflammatione coles intumuit, reduci que summa cutis, aut rursus induci non potest, multa calida aqua fovendus locus est : ubi vero glans contacta est, oriculario quoque clystere inter eam cutemque aqua calida inserenda est. Si mollita sic et extenuata cutis ducenti paruit, expeditior reliqua curatio est : si tumor vicit, imponenda est vel lentacula, vel marrubium, vel oleae folia ex vino cocta,

sic, ut cuilibet eorum, dum teritur, mellis paulum <sup>Fascia sus-
pensoria.</sup> adjiciatur: sursumque coles ad ventrem deligandus est, quod in omni curatione ejus necessarium est: isque homo continere se, et abstinere a cibo debet, et potione aquae tantum a siti vindicari. Postero die rursus adhibendum iisdem rationibus aquae fomentum est, et cum vi quoque experiendum, an cutis sequatur: eaque, si non parebit, leviter summa scalpello concidenda erit: nam, cum sanies profluerit, extenuabitur is locus, et facilius cutis ducetur. Sive autem hoc modo victa erit, sive nunquam repugnaverit; ulcera vel in cutis ulteriore parte, vel in glande, ultrave eam in cole reperientur: quae necesse est, aut pura siccaque sint, aut humida et purulenta. Si sicca sunt, primum aqua calida fovenda sunt: deinde imponendum lycium ex vino est, aut amurca cocta cum eodem, aut cum rosa butyrum. Si levis iis humor inest, vino eluenda sunt: tum butyro et rosae mellis paulum, et resinae terebinthinae pars quarta adjicienda est, eoque utendum. At si pus ex iis profluit, ante omnia elui mulso calido debent: tum imponi piperis p. χ . i. myrrhae p. χ . $\bar{\text{v}}$. croci, misy cocti, singulorum p. χ . ii. quae ex vino austero coquuntur, donec mellis crassitudinem habeant. Eadem autem compositio tonsillis, uvae madenti, oris nariumque ulceribus accommodata est. Aliud ad eadem: piperis p. χ . $\bar{\text{v}}$. myrrhae p. χ . $\bar{\text{v}}$. croci p. χ . $\bar{\text{v}}$. misy cocti p. χ . i. aeris combusti p. χ . ii. quae primum ex vino austero conteruntur; deinde, ubi inaruerunt, iterum teruntur ex passi tribus cyathis, et incoquuntur, donec visci crassitudinem habeant. Aerugo quoque cum cocto melle, et ea, quae ad oris ulcera supra comprehensa sunt, curant. Aut Erasistrati compositio, aut Cratonis, recte super purulenta naturalia

imponitur. Folia quoque oleae ex novem cyathis vini coquuntur; his adjicitur aluminis scissilis p. χ . iv. lycii p. χ . viii. mellis sesquicyathus: ac, si plus puris est, id medicamentum ex melle; si minus, ex vino diluitur. Illud perpetuum est, post curationem, dum inflammatio manet, quale supra positum est, cataplasma super dare, et quotidie ulcera eadem ratione curare. Quod si pus et multum, et cum malo odore coepit profluere, elui cremore lenticulae debet, sic, ut ei mellis paulum adjiciatur: aut oleae, vel lentisci folia, vel marrubium decoquendum est, eoque humore eodem modo cum melle utendum: imponendaque eadem; aut etiam omphacium cum melle; aut id, quod ex aerugine et melle ad aures fit; aut compositio Andronis; aut anthera, sic, ut ei paulum mellis adjiciatur. Quidam ulcera omnia, de quibus adhuc dictum est, lycio ex vino curant. Si vero ulcus latius atque altius serpit, eodem modo elui debet: imponi vero, aut aerugo, aut omphacium cum melle; aut Andronis compositio; aut marrubii, myrrhae, croci, aluminis scissilis cocti, rosae foliorum aridorum, gallae, singulorum p. χ . i. minii Sinopici p. χ . ii. quae per se singula primum teruntur, deinde juncta iterum, melle adjecto, donec liquidi cerati crassitudinem habeant; tum in aeneo vase leniter coquuntur, ne superfluant; cum jam guttae indurescunt, vas ab igne removetur: idque medicamentum, prout opus est, aut ex melle aut ex vino liquatur. Idem autem per se etiam ad fistulas utile est. Solet etiam interdum ad nervos ulcus descendere; profluitque pituita multa, sanies tenuis malique odoris, non coacta, at aquae similis, in qua caro recens lota est; doloresque is locus, et punctiones habet. Id genus quamvis inter purulenta est, tamen lenibus me-

Ad nervos.

dicamentis curandum est; quale est emplastrum *τετραφάρμακον* ex rosa liquatum, sic, ut thuris quoque paulum ei misceatur; aut id, quod ex butyro, rosa, resina, melle fit; supra vero a me positum est. Praecipueque id ulcus multa calida aqua fovendum est, velandumque, neque frigori committendum. Interdum autem per ipsa ulcera coles sub cute ex-^{Glandis interitus.}esus est, sic, ut glans excidat. Sub quo casu cutis ipsa circumcidenda est. Perpetuumque est, quoties glans, aut ex cole aliquid, vel excidit, vel abscinditur, hanc non esse servandam, ne considat, ulcerique agglutinetur, ac neque reduci possit postea, et fortasse fistulam quoque urinae claudat.

Tubercula etiam, quae *φύματα* Graeci vocant, cir-^{Phymata.}ca glandem oriuntur: quae vel medicamentis, vel ferro aduruntur; et cum crustae exciderunt, squama aeris inspergitur, ne quid ibi rursus increseat.

3. Haec citra cancrum sunt; qui cum in reliquis^{Cancer seu ulcus exedens.} partibus, tum in his quoque vel praecipue ulcera infestat. Incipit a nigritie: quae si cutem occupavit, protinus specillum subjiciendum, eaque incidenda est; deinde orae vulsellaprehendendae; tum, quidquid corruptum est, excidendum, sic, ut ex integro quoque paulum dematur, idque adurendum. Quoties quid ustum est, id quoque sequitur, ut imponenda lenticula sit; deinde, ubi crustae exciderunt, ulcera sicut alia curentur. At si cancer ipsum colem occupavit, inspergenda aliqua sunt ex adurentibus, maximeque id, quod ex calce, chalcitide, auripigmento componitur. Si medicamenta vincuntur, hic quoque scalpello, quidquid corruptum est, sic, ut aliquid etiam integri trahat, praecidi debet. Illud quoque aequiperpetuum est, exciso cancro, vulnus esse adurendum. Sed sive medicamentis, sive ex ferro crustae occalluerunt, magnum periculum est,

ne his decidentibus, ex cole profusio sanguinis inse-
quatur. Ergo longa quiete et immobili paene cor-
pore opus est, donec ex ipso crustae purae leniter
resolvantur. At si vel volens aliquis, vel imprudens,
dum ingreditur immature, crustas diduxit, et fluit
sanguis, frigida aqua adhibenda est: si haec parum
valet, decurrendum est ad medicamenta, quae san-
guinem supprimunt: si ne haec quidem succurrunt,
aduri diligenter et timide debet: neque ullo postea
motu dandus eidem periculo locus est.

Phagedae-
na.

4. Nonnunquam etiam id genus ibi cancri, quod
φαγέδαινα a Graecis nominatur, oriri solet. In quo
minime differendum, sed protinus iisdem medica-
mentis, et, si parum valent, ferro adurendum. Quae-
dam etiam nigrities est, quae non sentitur, sed ser-
pit, ac, si sustinuimus, usque ad vesicam tendit;
neque succurri postea potest. Si id in summa
glande circa fistulam urinae est, prius in eam tenue
specillum demittendum est, ne claudatur; deinde
id ferro adurendum: si vero alte penetravit, quid-
quid occupatum est, praecidendum est. Cetera ea-
dem, quae in aliis canceris, facienda sunt.

Summae
glandis
ulcus.

Callus.

5. Occallescit etiam in cole interdum aliquid;
idque omni paene sensu caret: quod ipsum quoque
excidi debet. Carbunculus autem ibi natus, ut pri-
mum apparet, per oricularium clysterem eluendus
est: deinde ipse quo medicamentis urendus, maxi-
meque chalcitide cum melle, aut aerugine cum co-
cto melle, aut ovillo stercore fricto et contrito cum
eodem melle. Ubi is excidit, liquidis medicamentis
utendum est, quae ad oris ulcera componuntur.

Testiculi
inflamma-
tio.

6. In testiculis vero, si qua inflammatio sine ictu
orta est, sanguis ex talo mittendus est: a cibo absti-
nendum: imponenda ex faba farina ex mulso cocta
cum cumino contrito et ex melle cocto; aut con-

tritum cuminum cum cerato ex rosa facto; aut lini semen frictum, contritum, et in mulso coctum; aut tritici farina ex mulso cocta cum cupresso; aut lilii radix contrita. At si iidem induruerunt, imponi debet lini vel foeni Graeci semen ex mulso coctum; aut ex cyprino ceratum; aut similia ex vino contrita, cui paulum croci sit adjectum. Si vetustior jam durities est, maxime proficit cucumeris agrestis radix ex mulso cocta, deinde contrita. Si ex ictu tument, sanguinem mitti necessarium est; magisque, si etiam livent. Imponendum vero utrumlibet ex iis, quae cum cumino componuntur, supraque posita sunt; aut ea compositio, quae habet nitri cocti p. ꝥ. i. resinae pineae, cumini, singulorum p. ꝥ. ii. uvae tamineae sine seminibus p. ꝥ. iv. mellis quantum satis sit ad ea cogenda. Quod si ex ictu testiculis aliquid desit, fere pus quoque increscit; neque aliter succurri potest, quam si, inciso scroto, et pus emissum, et ipse testiculus excisus est.

7. Anus quoque multa taediique plena mala recipit, nec inter se multum abhorrentes curationes habet. Ac primum in eo saepe, et quidem pluribus locis, cutis scinditur; *ῥαγάδια* Graeci vocant. Id si recens est, quiescere homo debet, et in aqua calida desiderare. Rhagades; in aqua calida sedere oportet. Columbina quoque ova coquenda sunt, et, ubi induruerunt, purganda: deinde alterum jaccere in aqua bene calida debet, altero calido foveri locus, sic, ut invicem utroque aliquis utatur. Tum tetrapharmacum, aut rhyodes rosa diluendum est; aut oesypum recens miscendum cum cerato liquido ex rosa facto; aut eidem cerato liquido plumbum elotum adjiciendum; aut resinae terebinthinae myrrha; aut spumae argenti vetus oleum; et quolibet ex his id perungendum. Si quidquid laesum

est, extra est, neque intus reconditum, eodem medicamento tinctum linamentum superdandum est, et quidquid ante adhibuimus, cerato contegendum. In hoc autem casu, neque acribus cibis utendum, neque asperis, nec alvum comprimentibus: ne aridum quidem quidquam satis utile est, nisi admodum paulum. Liquida, lenia, pingua, glutinosa, meliora sunt. Vino leni uti nihil prohibet.

Condyloma.

8. Condyloma autem est tuberculum, quod ex quadam inflammatione nasci solet. Id ubi ortum est, quod ad quietem, cibos, potionesque pertinet, eadem servari debent, quae proxime scripta sunt. Iisdem etiam ovis recte tuberculum id fovetur: sed desiderare ante homo in aqua debet, in qua verbenae decoctae sunt ex reprimentibus. Tum recte imponitur et lenticula cum exigua mellis parte, et sertula Campana ex vino cocta, et rubi folia contrita cum cerato ex rosa facto; et cum eodem cerato contritum vel cotoneum malum, vel malicorii ex vino cocti pars interior; et chalcitis cocta atque contrita, deinde oesypo ac rosa excepta; et ex ea compositione, quae habet thuris p. $\times$. i. aluminis scissilis p. $\times$. ii. cerussae p. $\times$. iii. spumae argenti p. $\times$. v. quibus, dum teruntur, invicem rosa et vinum instillatur. Vinculum autem ei loco linteolum aut paniculus quadratus est, qui ad duo capita duas ansas, ad altera duo totidem fascias habet; cumque subjectus est, ansis ad ventrem datis, a posteriore parte in eas adductae fasciae conjiciuntur, atque, ubi arctatae sunt, dexterio sinistra, sinisterio dextra procedit, circumdataeque circa alvum inter se novissime deligantur. Sed si vetus condyloma jam induruit, neque sub his curationibus desidit, aduri medicamento potest, quod ex his constat: aeruginis

Fasciae
suspensoriae
genus.

p. ꝥ. ii. myrrhae p. ꝥ. iv. gummi p. ꝥ. viii. thuris p. ꝥ. xii. stibis, papaveris lacrimae, acaciae, singulorum p. ꝥ. xvi. Quo medicamento quidam etiam ulcera, de quibus proxime dixi, renovant. Si hoc parum in condylomate proficit, adhiberi possunt etiam vehementius adurentia. Ubi consumtus est tumor, ad medicamenta lenia transeundum est.

9. Tertium vitium est, ora venarum tanquam capitulis quibusdam surgentia, quae saepe sanguinem fundunt; *αἱμορροΐδας* Graeci vocant. Idque etiam in ore vulvae feminarum incidere consuevit. Atque in quibusdam parum tuto supprimitur; qui sanguinis profluvio imbecilliores non fiunt: habent enim purgationem hanc, non morbum. Ideoque curati quidam, cum sanguis exitum non haberet, inclinata in praecordia ac viscera materia, subitis et gravissimis morbis correpti sunt. Si cui vero id nocet, is desiderare in aqua ex verbenis debet: imponere maxime malicorium, cum aridis rosae foliis contritum; aut ex iis aliqua, quae sanguinem supprimunt. Solet autem oriri inflammatio, maxime ubi dura alvus eum locum laesit. Tum in aqua dulci desidendum est, et id fovendum ovis: imponendi vitelli cum rosae foliis ex passo subactis; idque, si intus est, digito illinendum; si extra, superillitum panniculo imponendum est. Ea quoque medicamenta, quae recentibus scissuris posita sunt, hic idonea sunt. Cibis vero in hoc casu iisdem, quibus in prioribus, utendum est. Si ista parum juvant, solent imposita medicamenta adurentia ea capitula absumere. Ac si jam vetustiora sunt, sub auctore Dionysio inspergenda sandaracha est; deinde imponendum, quod ex his constat: squamae aeris, auripigmenti, singulorum p. ꝥ. v. saxi calcis p. ꝥ. viii. postero die acu compungendum. Adustis

Haemor-
rhoides.

capitulis fit cicatrix, quae sanguinem fundi prohibet. Sed, quoties is suppressus est, ne quid periculi afferat, multa exercitatione digerenda materia est; praetereaque et viris, et feminis, quibus menstrua non proveniunt, interdum ex brachio sanguis mittendus est.

Ani vul-
vaeque
prociden-
tia.

10. At si anus ipse, vel os vulvae procidit, (nam id quoque interdum fit) considerari debet, purumne id sit, quod provolutum est, an humore mucoso circumdatum. Si purum est, in aqua desidere homo debet, aut salsa, aut cum verbenis vel malicorio incocta: si humidum, vino austero subluendum est, illinendumque faece vini combusta. Ubi utrolibet modo curatum est, intus reponendum est; imponendaque plantago contrita, vel folia salicis^a in aceto cocta; tum linteolum, et super lana; eaque deliganda sunt, cruribus inter se devinctis.

Fungi.

11. Fungo quoque simile ulcus in eadem sede nasci solet. Id, si hiems est, egelida; si aliud tempus, frigida aqua fovendum est: dein squama aeris inspergenda, supraque ceratum ex myrteo factum, cui paulum squamae, fuliginis, calcis sit adjectum. Si hac ratione non tollitur, vel medicamentis vehementioribus, vel ferro adurendum est.

Digitorum
ulcera.

XIX. Digitorum autem vetera ulcera commodissime curantur, aut lycio, aut amurca cocta, cum utrilibet vinum adjectum est. In iisdem recedere ab ungue caruncula cum magno dolore consuevit: *πτερύγιον* Graeci appellant. Oportet alumen Melinum rotundum in aqua liquare, donec mellis crassitudinem habeat: tum, quantum ejus aridi fuit, tantundem mellis infundere, et rudicula miscere, donec similis croco color fiat, eoque illinere. Qui-

^a Salix alba, fragilis, purpurea, L.

dam ad eundem usum decoquere simul malunt, cum paria pondera aluminis aridi et mellis miscuerunt. Si hac ratione ea non exciderunt, excidenda sunt: deinde digiti fovendi aqua ex verbenis, imponendumque super medicamentum ita factum: chalcitis, malicorium, squama aeris excipiuntur fico pingui leniter cocta ex melle; aut chartae combustae, auripigmenti, sulphuris ignem non experti par modus cerato miscetur ex myrteo facto; aeruginis rasae p. ꝥ. i, squamae aeris p. ꝥ. ii. mellis cyatho coguntur: aut pares portiones miscentur, saxi calcis, chalcitidis, auripigmenti. Quidquid horum impositum est, tegendum linteolo aqua madefacto est. Tertio die digitus resolvendus, et, si quid aridi est, iterum excidendum, similisque adhibenda curatio est. Si non vincitur, purgandum est scalpello, tenuibusque ferramentis adurendum, et, sicut reliqua usta, curandum est. At ubi scabri ungues sunt, circum aperiri debent, qua corpus contingunt: tum super eos ex hac compositione aequae imponi: sandarachae, sulphuris, singulorum p. ꝥ. ii. nitri, auripigmenti, singulorum p. ꝥ. iv. resinae liquidae p. ꝥ. viii. tertioque id die resolvendum est. Sub quo medicamento vitiosi ungues cadunt, et in eorum locum meliores renascuntur.

LIBER SEPTIMUS.

CHIRURGIA.

Praefatio. TERTIAM esse medicinae partem, quae manu curet, et vulgo notum, et a me propositum est. Ea non quidem medicamenta atque victus rationem omittit : sed manu tamen plurimum praestat : estque ejus effectus inter omnes medicinae partes evidentissimus. Siquidem in morbis cum multum fortuna conferat, eademque, saepe salutaria, saepe vana sint ; potest dubitari, secunda valetudo medicinae, an corporis beneficio contigerit. In iis quoque, in quibus medicamentis maxime nitimur, quamvis profectus evidentior est, tamen sanitatem et per haec frustra quaeri, et sine his reddi saepe, manifestum est : sicut in oculis quoque deprehendi potest ; qui a medicis diu vexati, sine his interdum sanescunt. At in ea parte, quae manu curat, evidens est, omnem profectum, ut aliquid ab aliis adjuvetur, hinc tamen plurimum trahere. Haec autem pars, cum sit vetustissima, magis tamen ad illo parente omnis medicinae Hippocrate, quam a prioribus exulta est : deinde, posteaquam diducta ab aliis habere professores suos coepit, in Aegypto quoque increvit, Philoxeno maxime auctore, qui pluribus voluminibus hanc partem diligentissime comprehendit. Gorgias quoque et Sostratus, et Heron, et Apollonii duo, et Ammonius Alexandrinus, multique alii celebres viri, singuli quaedam reppererunt. Ac Romae

quoque non mediocres professores, maximeque nuper Tryphon pater, et Euelpistus, et, ut ex scriptis ejus intelligi potest, horum eruditissimus Meges, quibusdam in melius mutatis, aliquantum ei disciplinae adjecerunt. Esse autem Chirurgus debet adolescens, aut certe adolescentiae propior; manu strenua, stabili, nec unquam intremiscente, eaque non minus sinistra, quam dextra promptus; acie oculorum acri, claraque; animo intrepidus, misericors sic, ut sanari velit eum, quem accepit, non ut clamore ejus motus, vel magis, quam res desiderat, properet, vel minus, quam necesse est, secet; sed perinde faciat omnia, ac si nullus ex vagitibus alterius affectus oriatur. Potest autem requiri, quid huic parti proprie vindicandum sit; quia vulnorum quoque ulcerumque multorum curationes, quas alibi executus sum, Chirurgi sibi vindicant. Ego eundem quidem hominem posse omnia ista praestare concipio: atque, ubi se diviserunt, eum laudo, qui quamplurimum percipit. Ipse autem huic parti ea reliqui, in quibus vulnus facit medicus, non accipit; et in quibus vulneribus ulceribusve plus profici manu, quam medicamento, credo: tum, quidquid ad ossa pertinet. Quae deinceps exsequi aggrediar; dilatisque in aliud volumen ossibus, in hoc cetera explicabo; praepositisque iis, quae in qualibet parte corporis fiunt, ad ea, quae proprias sedes habent, transibo.

I. Luxata^a igitur, in quacunque parte corporis sunt, quamprimum sic curari debent, ut, qua dolor

De stremmatis seu luxatis.

^a LUXATA hic non contusiones, ut vulgo creditur, sed stremmata (Anglice *sprains*) indicant. Hoc enim sensu PLINIUS eo utitur vocabulo xxii. 73, xxiv. 11, xxxi. 9; quae loca omnia e DIOSCORIDE mutuatus est, ut mos ei de materia medica agenti. Vide parallela DIOSCORIDIS i. 114, iv. 94, v. 126; ubi στρίμμα huic voci LUXATA respondent. Vide etiam VERGIL. in DIOSC. i. 9.

est, ea scalpello cutis crebro incidatur, detergeaturque eodem averso profluens sanguis. Quod si paulo tardius subvenitur, jamque etiam rubor est, quae rubet corpus; si tumor quoque accessit, quacunque is est, idem optimum auxilium est. Tum superdanda reprimentia sunt; maximeque lana succida ex aceto et oleo. Quod si levior is casus est, possunt, etiam sine scalpello, imposita eadem mederi: et, si nihil aliud est, cinis quoque, maxime ex sarmentis;^a si is non est, quilibet alius ex aceto, vel etiam ex aqua coactus.

Abscessus.

II. Verum hoc quidem promptum est. In iis autem negotium majus est, quae per se, vitio intus orto, intumescunt, et ad suppurationem spectant. Ea omnia genera abscessuum esse alias proposui, medicamentaque his idonea exsecutus sum: nunc superest, ut dicam, in iisdem quae manu fieri debeant. Ergo, priusquam indurescant, cutem incidere, et cucurbitulam accommodare oportet, quae quidquid illuc malae corruptaeque materiae coit, extrahat: idque iterum, tertioque recte fit, donec omne indicium inflammationis excedat. Neque tamen fas non est, nihil cucurbitulam agere. Interdum enim fit, sed raro, ut quidquid abscedit, velamento suo includatur. Id antiqui tunicam nominabant. Meges, quia tunica omnis nervosa est, dixit, non nasci sub eo vitio nervum, quo caro con-

De abscessum vela-
menti
natura.

^a Hunc locum e DIOSCORIDE v. 1. CELSUS perinde ac PLINIUS (xxiii. prooem.) excerpisse apparet. Docet enim (v. 1.) quod "sarmentorum, vinaceorumque cinis luxatis (stremmatis) opitulatur." PLINIUS haec habet xxiii. prooemio; "Cinis sarmentorum vitiumque et vinaceorum medetur luxatis et ambustis," etc. Vir egregius KIRWAN (Irish Trans. v. 164.) cineres sarmentorum vitium ad sextam sui ponderis partem potassae continere docet. Ex sarmentorum enim 100; cinerum 3.379, potassae 0.55 partes evaserunt. Hinc virtus, patetque alcali vegetabile haud antiquis incognitum fuisse.

sumeretur, sed, subjecto jam vetustiore pure, callum circumdari. Quod ad curationis rationem nullo loco pertinet; quia quidquid, si tunica est, idem, si callus est, fieri debet. Neque ulla res prohibet, etiamsi callus est, tamen, quia cingit, tunicam nominari. Tum pure quoque maturius haec interdum esse consuevit; ideoque, quod sub ea est, extrahi per cucurbitulam non potest. Sed facile id intelligitur, ubi nihil admota illa mutavit. Ergo, sive id incidit, sive jam durities est, in hac auxilii nihil est; sed, ut alias scripsi, vel avertenda concurrens eo materia, vel digerenda, vel ad maturitatem perducenda est. Si priora contigerunt, nihil praeterea necessarium est. Si pus maturuit, in alis quidem et inguinibus raro secandum est: item ubicunque mediocris abscessus est: item quoties in summa cute, vel etiam carne vitium est: nisi festinare cubantis imbecillitas cogit: satisque est cataplasmatibus efficere, ut per se pus aperiatur. Nam fere sine cicatrice potest esse is locus, qui expertus ferrum non est. Si autem altius malum est, considerari debet, nervosusne is locus sit, an non sit. Nam si sine nervis est, candenti ferramento aperiri debet: cujus haec gratia est, quod exigua plaga diutius ad pus evocandum patet, parvaque postea cicatrix fit. At si nervi juxta sunt, ignis alienus est; ne vel distendantur, vel membrum debilitent: necessaria vero opera scalpelli est. Sed cetera etiam subcruda aperiri possunt: inter nervos ultima exspectanda maturitas est, quae cutem extenuet, eique pus jungat, quo propius reperiatur. Jamque alia rectam plagam desiderant; in pane, quia fere vehementer cutem extenuat, tota ea super pus excidenda est. Semper autem, ubi scalpellus admovetur, id agendum est, ut et quam minimae et

quam paucissimae plagae sint: cum eo tamen, ut necessitati succurramus, et in modo, et in numero. Nam majores sinus, latius; interdum etiam duabus aut tribus lineis incidendi sunt. Dandaque opera, ut imus sinus exitum habeat; ne quis humor intus subsidat, qui proxima et adhuc sana rodendo sinuet. Est etiam in rerum natura, ut cutis latius excidenda sit. Nam ubi post longos morbos totius corporis habitus vitiatus est, lateque se sinus suffudit, et in eo jam cutis pallet; scire licet, eam jam emortuam esse, et inutilem futuram: ideoque excidere commodius est; maxime, si circa articulos majores id evenit, cubantemque aegrum fluens alvus exhaurit, neque per alimenta quidquam corpori accedit. Sed excidi ita debet, ut plaga ad similitudinem myrtei folii fiat, quo facilius sanescat: idque perpetuum est, ubicunque medicus et quacunque de causa cutem excidit. Pure effuso, in alis vel inguinibus linamento opus non est: spongia ex vino imponenda est. In ceteris partibus, si aequae linamenta supervacua sunt, purgationis causa paulum mellis infundendum; dein glutinantia superdanda: si illa necessaria sunt, super ea quoque similiter dari spongia eodem modo ex vino expressa debet. Quando autem linamentis opus sit, quando non sit, alias dictum est. Cetera eadem, incisa suppuratione, facienda sunt, quae, ubi per medicamenta rupta est, facienda esse proposui.

Prognosis.

III. Protinus autem, quantum curatio efficiat, quantumque aut sperari aut timeri debeat, ex quibusdam signis intelligi potest; fereque iisdem, quae in vulneribus exposita sunt. Nam bona signa sunt, somnum capere, facile spirare, siti non confici, cibum non fastidire; si febricula fuit, ea vacare; itemque habere pus album, laeve, non foedi odoris.

Mala sunt, vigilia, spiritus gravitas, sitis, cibi fastidium, febris, pus nigrum, aut faeculentum, et foedi odoris; item procedente curatione eruptio sanguinis; aut si, antequam sinus carne impleatur, orae carnosae fiunt, illa quoque ipsa carne hebet, nec firma. Deficere tamen animam, vel in ipsa curatione, vel postea, pessimum omnium est. Quin etiam morbus ipse, sive subito solutus est, dein suppuratio exorta est; sive effuso pure permanet, non injuste terret. Estque inter causas timoris, si sensus in vulnere rodentium non est. Sed ut haec ipsa fortuna huc illucve discernit; sic medici partium est, eniti ad reperiendam sanitatem. Ergo, quoties ulcus resolverit, eluere id, si reprimendus humor videbitur, vino ex aqua pluviatili mixto, vel aqua, in qua lenticula cocta sit, debebit: si purgandum erit, mulso; rursusque imponere eadem. Ubi jam repressus videbitur humor, ulcusque purum erit, produci carnem conveniet, et foveri vulnus pari portione vini ac mellis, superque imponi spongiam ex vino et rosa tinctam. Per quae cum caro producat, plus tamen, ut alias quoque dixi, victus ratio eo confert; id est, solutis jam febribus et cibi cupiditate reddita, balneum rarum; quotidiana, sed lenis gestatio; cibi potionesque corpori faciendo aptae. Quae omnia, per medicamenta quoque suppuratione rupta, sequuntur: sed, quia magno malo vix sine ferro mederi licet, in hunc locum reservata sunt.

IV. 1. Adversus fistulas quoque, si altius pene-^{Fistulae.} trant, ut ad ultimas demitti collyrium non possit, si tortuosae sunt, si multiplices, majus in manu, quam in medicamentis, praesidium est: minusque operae est, si sub cute transversae feruntur, quam si rectae intus tendunt. Igitur, si sub cute transversa fistula

est, demitti specillum debet, supraque id ea incidi. Si flexus reperiuntur, hi quoque simul specillo et ferro persequendi sunt: idemque faciendum, si plures se quasi ramuli ostendunt. Ubi ad fines fistulae ventum est, excidendus ex ea totus callus est, superque fibulae dandae, et medicamentum, quo glutinetur. At si recta subter tendit, ubi, quo maxime ferat, specillo exploratum est, excidi is sinus debet; dein fibula oris cutis injicienda est, et aequae glutinantia medicamenta superdanda sunt; aut, si corruptius ulcus est, (quod interdum osse vitiato fit) ubi id quoque curatum est, pus moventia.

Fistulae
inter
costas.

2. Solent autem inter costas fistulae^a subter exire. Quod ubi incidit, eo loco costa ab utraque parte praecidenda et eximenda est, ne quid intus corruptum relinquatur. Solent, ubi costas transierunt, septum id, quod transversum a superioribus visceribus intestina discernit, violare. Quod intelligi et ex loco, et ex magnitudine doloris, potest; et quia nonnunquam spiritus ea cum humore quasi bullante prorumpit, maximeque, si hunc ore ille continuit. In eo medicinae locus nullus est. In ceteris vero, quae circa costas sanabilia sunt, pingua medicamenta inimica sunt; ceteris, quae ad vulnera accommodantur, uti licet: optime tamen sicca linamenta, vel si purgandum aliquid videtur, in melle tincta imponuntur.

Ventris.

3. Ventri nullum os subest;^b sed ibi perniciosae admodum fistulae fiunt: adeo ut Sostratus insanabiles esse crediderit. Id non ex toto ita se habere usus ostendit. Et quidem, quod maxime mirum videri

^a Has propter athleticas exercitationes veteres infestasse credunt nonnulli.

^b CELSUS corpus fere in dorso quasi supinum describit. Haud constanter tamen, nam in libro viii. erectum respicere videtur.

potest tutior fistula est contra jecur, et lienem, et ventriculum, quam contra intestina: non quo perniciosior ibi sit, sed quo alteri periculo locum faciat. Cujus experimento moti quidam auctores parum modum rei cognoverunt. Nam venter saepe etiam telo perforatur, prolapsaque intestina conduntur, et oras vulneris suturae comprehendunt: quod, quemadmodum fiat, mox indicabo. Itaque, etiam ubi tenuis fistula abdomen perrupit, excidere eam licet, suturaque oras conjungere. Si vero ea fistula intus patuit, excisa necesse est latius foramen relinquat: quod nisi permagna vi, utique ab interiore parte, sui non potest, qua quasi membrana quaedam finit abdomen, quam *περιτόναιον* Graeci vocant. Ergo, ubi aliquis ingredi ac moveri coepit, rumpitur illa sutura, atque intestina evolvuntur: quo fit, ut pereundum homini sit. Sed non omni modo res ea desperationem habet: ideoque tenuioribus fistulis adhibenda curatio est.

4. Propriam etiamnum animadversionem desiderant eae, quae in ano sunt. In has demisso specillo, ^{Ani fistulae.} ad ultimum ejus caput incidi cutis debet: dein novo foramine specillum educi lino sequente, quod in aliam ejus partem, ob id ipsum perforatam, conjectum sit. Ibi linum prehendendum vinciendumque cum altero capite est, ut laxa cutem, quae super fistulam est, teneat: idque linum debet esse crudum, et duplex triplexve, sic tortum, ut unitas facta sit. Interim autem licet negotia agere, ambulare, lavari, cibum capere, perinde atque sanissimo. Tantummodo id linum bis die, salvo nodo, ducendum est, sic, ut subeat fistulam pars, quae superior fuit. Neque committendum est, ut id linum putrescat: sed tertio quoque die nodus resolvendus est, et ad caput alterum recens linum alligandum, eductoque vetere,

id in fistula cum simili nodo relinquendum. Sic enim id paulatim cutem, quae supra fistulam est, incidit: simulque et id sanescit, quod a lino relictum est; et id, quod ab eo mordetur, inciditur. Haec ratio curationis longa, sed sine dolore est. Qui festinant, adstringere cutem lino debent, quo celerius secent; noctuque ex penicillo tenuia quaedam intus demittere, ut cutis hoc ipso extenuetur, quo extenditur. Sed haec dolorem movent. Adjicitur celeritati, sicut tormento quoque, si et linum, et id, quod ex penicillo est, aliquo medicamento illinitur ex iis, quibus callum exedi posui. Potest tamen fieri, ut ad scalpelli curationem etiam illo loco veniendum sit si intus fistula fert, si multiplex est. Igitur in haec genera demisso specillo, duabus lineis incidenda cutis est; ut media inter eas habenula tenuis admodum ejiciatur, ne protinus orae coëant; sitque locus aliquis linamentis, quae quam paucissima superinjicienda sunt; omniaque eodem modo facienda, quae in abscessibus posita sunt. Si vero ab uno ore plures sinus erunt, recta fistula scalpello erit incidenda: ab eo ceterae, quae jam patebunt, lino excipiendae. Si intus aliqua procedet, quo ferrum tuto pervenire non poterit, collyrium demittendum erit. Cibus autem in omnibus ejusmodi casibus, sive manu, sive medicamentis agetur, dari debet humidus; potio liberalis, diuque aqua. Ubi jam caro increscit, tum demum et balneis raris utendum erit, et cibus corpus implentibus.

Telorum
ejectio.

V. 1. Tela quoque, quae illata corporibus intus haeserunt, magno negotio saepe ejiciuntur. Suntque quaedam difficultates ex generibus eorum; quaedam ex iis sedibus, in quas illa penetrarunt. Omne autem telum extrahitur, aut ab ea parte, qua venit, aut ab ea, in quam tetendit: illic viam, qua redeat, ipsum sibi fecit: hic, a scalpello accipit. Nam con-

tra mucronem caro inciditur. Sed si non alte telum insedit, et in summa carne est, aut certe magnas venas et loca nervosa non transiit; nihil melius est, quam, qua venit, id evellere. Si vero plus est, per quod telo revertendum, quam quod perrumpendum est, jamque venas nervosque id transiit, commodius est aperire quod superest, eaque extrahere. Nam et propius petitur, et tutius evellitur: et in majore membro, si medium mucro transiit, facilius sanescit, quod pervium est; quia utrinque medicamento fovetur. Sed, si retro telum recipiendum, amplianda scalpello plaga est: quo facilius id sequatur, quoque minor oriatur inflammatio: quae major fit, si ab illo ipso telo, dum redit, corpus laniatur. Item, si ex alia parte vulnus aperitur, laxius esse debet, quam ut telo postea transeunte ampliatur. Summa autem utraque parte habenda cura est, ne nervus, ne vena major, ne arteria incidatur. Quorum ubi aliquid detectum est, excipiendum hamo retuso est, abducendumque a scalpello. Ubi autem satis incisum est, telum eximendum est: tunc quoque eodem modo, et eadem cura habita, ne sub eo, quod eximitur, aliquid eorum laedatur, quae tuenda esse proposui.

2. Haec communia. Sunt propria quaedam in ^{Propria} singulis telorum generibus, quae protinus subjiciam. ^{telorum.} Nihil tam facile in corpus, quam sagitta, conditur, ^{Sagitta.} eademque altissime insidit. Haec autem eveniunt, et quia magna vi fertur illa, et quia ipsa in angusto est. Saepius itaque ab altera parte, quam ex qua venit, recipienda est; praecipueque, quia fere spiculis cingitur; quae magis laniant, si retro, quam si contra trahuntur. Sed inde aperta via, caro diduci debet ferramento facto ad similitudinem Graecae literae:^a deinde, ubi apparuit mucro, si arundo in-

^a Alii Ψ, LINDENIUS γ, TARGA Δ, hic deesse conjiciunt.

haeret, propellenda est, donec ab altera parte apprehendi, et extrahi possit: si jam illa decidit, solumque intus ferrum est, mucro vel digitis apprehendi, vel forfice, atque ita educi debet. Neque alia ratio extrahendi est, ubi ab ea parte, qua venit, evelli magis placuit. Nam, ampliato magis vulnere, aut arundo, si inest, evellenda est; aut, si ea non est, ferrum ipsum. Quod si spicula apparuerunt, eaque brevia et tenuia sunt, forfice ibi comminui debent, vacuumque ab his telum educi: si ea majora valentioraque sunt, fissis scriptoriis calamis contegenda, ac, ne quid lacerent, sic evellenda sunt. Et in sagittis quidem haec observatio est.

Teli lati
evulsio.

3. Latum vero telum, si conditum est, ab altera parte educi non expedit, ne ingenti vulnere ipsi quoque ingens vulnus adjiciamus. Evellendum est ergo quodam genere ferramenti, quod *Διοκλεῖον κυσθήσκον* Graeci vocant; quoniam auctorem Dioclem habet: quem inter priscos maximosque medicos fuisse, jam posui. Lamina vel ferrea, vel etiam aenea, ab altero capite duos utrinque deorsum conversos uncus habet; ab altero duplicata lateribus, leviterque extrema in eam partem inclinata, quae sinuata est, insuper ibi etiam perforata est. Haec juxta telum transversa demittitur: deinde, ubi ad imum mucronem ventum est, paulum torquetur, ut telum foramine suo excipiat: cum in cavo mucro est, duo digiti, subjecti partis alterius uncis, simul et ferramentum extrahunt, et telum.

Plumbea
glans.

4. Tertium genus telorum est, quod interdum evelli debet, plumbea glans, aut lapis, aut simile aliquid, quod, perrupta cute, integrum intus insedit. In omnibus his latius vulnus aperiendum, idque, quo inest, ea, qua venit, forfice extrahendum est. Accedit vero aliquid difficultati sub omni ictu, si

telum vel ossi inhaesit, vel in articulo se inter duo ossa demersit. In osse usque eo movendum est, donec laxetur is locus, qui mucronem momordit; et tunc vel manu vel forfice telum extrahendum est: quae ratio in dentibus quoque ejiciendis est. Vix unquam ita telum non sequitur: sed, si morabitur, excuti quoque, ictum aliquo ferramento, poterit. Ultimum est, ubi non evellitur, terebra juxta forare, ab eoque foramine, ad speciem literae V, contra telum os excidere, sic, ut lineae, quae diducuntur, ad telum spectent: eo facto, id necesse est labet, et facile auferatur. Inter duo vero ossa si per ipsum articulum perruperit, circa vulnus duo membra fasciis habenisve deliganda, et per has in diversas partes diducenda sunt, ut nervos distendant: quibus extentis, laxius inter ossa spatium est, ut sine difficultate telum recipiatur. Illud videndum est, sicut in aliis locis posui, ne quis nervus, aut vena, aut arteria a telo laedatur, dum id extrahitur: eadem scilicet ratione, quae supra posita est.

5. At si venenato quoque telo quis ictus est, iis ^{Tela vene-} dem omnibus, si fieri potest, etiam festinantius actis, ^{nata.} adjicienda curatio est, quae vel epoto veneno, vel a serpente ictis adhibetur. Vulneris autem ipsius, extracto telo, medicina non alia est, quam quae esset, si corpore icto nihil inhaesisset: de qua satis alio loco dictum est.

VI. Haec evenire in qualibet parte corporis pos- ^{Capitis} sunt: reliqua certas sedes habent. De quibus di- ^{mala.} cam, orsus a capite. In hoc multa variaque tubercula oriuntur: γάγγλια, μελικηρίδας, ἀθερώματα nominant; aliisque etiamnum vocabulis quaedam alii discernunt: quibus ego στεατώματα quoque adjiciam. Quae quamvis et in cervice, et in alis, et in lateribus oriri solent; per se tamen non posui; cum

Ganglia.

omnia ista mediocres differentias habeant, ac neque periculo terreant, neque diverso genere curentur. Omnia autem ista et ex parvulo incipiunt, et diu paulatimque increscunt, et tunica sua includuntur. Quaedam ex his dura ac renitentia, quaedam mollia cedentiaque sunt: quaedam spatio nudantur, quaedam tecta capillo suo permanent: fereque sine dolore sunt. Quid intus habeant, ut conjectura praesagiri potest; sic ex toto cognosci, nisi cum ejecta sunt, non potest. Maxime tamen in iis, quae renituntur, aut lapillis quaedam similia, aut concreti confertique pili reperiuntur: in iis vero, quae cedunt, aut melli simile aliquid, aut tenui pulticulae, aut quasi rasae cartilagini, aut carni hebeti et cruentae; quibus alii alique colores esse consuerunt. Fereque ganglia renituntur: atheromati subest quasi tenuis pulticula: meliceridi liquidior humor; ideoque pressus circumfluit: steatomati pingue quiddam; idque latissime patere consuevit, resolvitque totam cutem superpositam, sic, ut ea labet; cum in ceteris sit adstrictior. Omnia, derasa ante, si capillis conteguntur, per medium oportet incidere. Sed steatomatis tunica quoque secanda est, et effundatur quidquid intus coit; quia non facile a cute et subjecta carne ea separatur: in ceteris ipsa tunica inviolata servanda est. Protinus autem alba et intenta se ostendit. Tum scalpelli manubriolo diducenda a cute et carne est, ejiciendaque cum eo, quod intus tenet. Si quando tamen ab inferiore parte tunicae musculus inhaesit, ne is laedatur, superior pars illius decidenda, alia ibidem relinquenda est. Ubi tota exemta est, committendae orae, fibulaque his injicienda, et super medicamentum glutinans dandum est. Ubi vel tota tunica,

vel aliquid ex ea relictum est, pus moventia adhibenda sunt.

VII. 1. Sed ut haec neque genere vitii, neque ratione curationis inter se multum distant; sic in oculis, quae manum postulant, et ipsa diversa sunt, et aliter aliterque curantur. Igitur in superioribus palpebris vesicae nasci solent pingues gravesque; quae vix attollere oculos sinunt, levesque pituitae cursus, sed assiduos, in oculis movent. Fere vero in pueris nascuntur. Oportet, compresso digitis duobus oculo, atque ita cute intenta, scalpello transversam lineam incidere, suspensa leviter manu, ne vesica ipsa vulneretur: et, ut locus ei patefactus est, ipsa prorumpit. Tum digitis eam apprehendere, et evellere. Facile autem sequitur. Dein superinungi collyrio debet ex iis aliquo, quo lipientes oculi superinunguntur: paucissimisque diebus cicatricula inducitur. Molestius est, ubi incisa vesica est: effundit enim humorem; neque postea, quia tenuis admodum est, potest colligi. Si forte id incidit, eorum aliquid imponendum est, quae puri movendo sunt.

2. In eadem palpebra super pilorum locum tuberculum parvulum nascitur, quod a similitudine hordei, a Graecis *zeiðh* nominatur. Tunica quidam, quod difficulter maturescit, comprehensum est. Id vel calido pane, vel cera subinde calefacta foveri oportet, sic, ne nimius is calor sit, sed facile ea parte sustineatur: hac enim ratione saepe discutitur, interdum concoquitur. Si pus se ostendit, scalpello dividi debet, et quidquid intus humoris est, exprimi: eodem deinde vapore postea quoque foveri, et superinungi, donec ad sanitatem perveniat.

3. Alia quoque quaedam in palpebris huic non dissimilia nascuntur; sed neque utique figurae ejus-

Oculorum
vitia.

Hordeolum.

Hordeoli
species.

dem, et mobilia, simul atque digito huc vel illuc impelluntur: ideoque ea χαλάζια Graeci vocant. Haec incidi debent, si sub cute sunt, ab exteriori parte; si sub cartilagine, ab interiori: dein scalpelli manubriolo diducenda ab integris partibus sunt. Ac, si intus plaga est, inungendum primo lenibus, deinde acrioribus: si extra, superdandum emplastrum, quo id glutinetur.

Pterygium. 4. Unguis vero, quod πτερύγιον Graeci vocant, est membranula nervosa oriens ab angulo, quae nonnunquam ad pupillam quoque pervenit, eique officit. Saepius a narium, interdum etiam a temporum parte nascitur. Hunc recentem non difficile est discutere medicamentis, quibus cicatrices in oculis extenuantur: si inveteravit, jamque ei crassitudo quoque accessit, excidi debet. Post abstinentiam vero unius diei, vel adversus in sedili contra medicum is homo collocandus est, vel sic aversus, ut in gremium ejus caput resupinus effundat. Quidam, si in sinistro oculo vitium est, adversum; si in dextro, resupinum collocari volunt. Alteram autem palpebram a ministro diduci oportet, alteram a medico: sed ab hoc, si ille adversus est, inferiorem; si supinus, superiorem. Tum idem medicus hamulum acutum, paulum mucrone intus recurvato, subjicere extremo ungui debet, eumque infigere; atque eam quoque palpebram tradere alteri: ipse, hamulo apprehenso, levare unguem, eumque acu trajicere linum trahente; deinde acum ponere, lini duo capita apprehendere, et per ea erecto ungue, si qua parte oculo inhaeret, manubriolo scalpelli diducere, donec ad angulum veniat: deinde invicem modo remittere, modo attrahere, ut sic et initium ejus, et finis anguli reperiatur. Duplex enim periculum est, ne vel ex ungue aliquid relinquatur,

quod exulceratum vix ullam recipiat curationem ; vel ex angulo quoque caruncula abscindatur, quae, si vehementius unguis ducitur, sequitur ; ideoque decipit. Abscissa, patefit foramen, per quod postea semper humor descendit : *ῥυάδα* Graeci vocant. Fistula lacrimalis. Verus ergo anguli finis utique noscendus est : qui ubi satis constitit, non nimium adducto ungue scalpellus adhibendus est ; deinde sic excidenda ea membranula, ne quid ex angulo laedatur. Eo deinde ex melle linamentum superdandum est, supraque linteolum, et aut spongia aut lana succida : proximisque diebus diducendus quotidie oculus est, ne cicatrice inter se palpebrae glutinentur ; siquidem id quoque tertium periculum accedit : eodemque modo linamentum imponendum, ac novissime inungendum collyrio, quo ulcera ad cicatricem perducuntur. Sed ea curatio vere esse debet, aut certe ante hiemem : de qua re, ad plura loca pertinente, semel dixisse satis erit. Nam duo genera Duo curationum genera. curationum sunt : alia, in quibus eligere tempus non licet, sed utendum est eo, quod incidit ; sicut in vulneribus, et in fistulis : alia, in quibus nullus dies urget, et exspectare tutissimum et facile est ; sicut evenit in iis, quae et tarde increscunt, et dolore non cruciant. In his ver exspectandum est ; aut, si quid magis pressit, melior tamen autumnus est, quam aestas vel hiems ; atque is ipse medius, jam fractis aestibus, nondum ortis frigoribus. Quo magis autem necessaria pars erit, quae tractabitur, hoc quoque majori periculo subjecta est : et saepe, quo major plaga facienda, eo magis haec temporis ratio servabitur.

5. Ex curatione vero unguis, ut dixi, vitia nas- Encanthis. cuntur, quae ipsa aliis quoque de causis oriri solent. Interdum enim fit in angulo, parum ungue exciso,

vel aliter, tuberculum, quod palpebras parum diduci patitur: *ἐγκανθὶς* Graece nominatur. Excipi hamulo, et circumcidi debet; hic quoque diligenter temperata manu, ne quid ex ipso angulo abscindatur. Tum exiguum linamentum respergendum est vel cadmia, vel atramento sutorio; inque eum angulum, diductis palpebris, inserendum, supraque eodem modo deligandum: proximisque diebus similiter nutriendum; tantum ut primis aqua egelida, vel etiam frigida foveatur.

Palpebra-
rum con-
cretio. (B.
BELL, iii.)

6. Interdum inter se palpebrae coalescunt, aperiri que not potest oculus. Cui malo solet etiam illud accedere, ut palpebra cum albo oculi cohaerescat; scilicet, cum in utrovis fuit ulcus negligenter curatum. Sanescendo enim, quod diduci potuit et debuit, glutinavit. *Ἀγκυλοβλεφάρους* sub utroque vitio Graeci vocant. Palpebrae tantum inter se cohaerentes, non difficulter diducuntur; sed interdum frustra; nam rursus glutinantur. Experiri tamen oportet, quia bene res saepius cedit. Igitur aversum specillum inserendum, diducendaeque eo palpebrae sunt: deinde exigua penicilla interponenda, donec exulceratio ejus loci finiatur. At ubi albo ipsius oculi palpebra inhaesit, Heraclides Tarentinus auctor est, adverso scalpello subsecare, magna cum moderatione, ut neque ex oculo, neque ex palpebra quidquam abscindatur; ac, si necesse est, ex palpebra potius. Post haec, inungatur oculus medicamentis, quibus aspritudo curatur: quotidieque palpebra vertatur, non solum ut ulceri medicamentum inducatur, sed etiam ne rursus inhaereat: ipsique etiam praecipitur, ut saepe eam duobus digitis attollat. Ego sic restitutum esse neminem memini. Meges se quoque multa tentasse, neque unquam

profuisse, quia semper iterum oculo palpebra inhaerit, memoriae prodidit.

7. Etiamnum in angulo, qui naribus propior est, *Aegilops*. ex aliquo vitio quasi parva fistula aperitur, per quam pituita assidue destillat: *αἰγίλωπα* Graeci vocant. Idque assidue male habet oculum: nonnunquam etiam exeso osse, usque ad nares penetrat. Atque interdum naturam carcinomatis habet: ubi intentae venae et recurvatae sunt, color pallet, cutis dura est, et levi tactu irritatur, inflammationemque in eas partes, quae conjunctae sunt, evocat. Ex his eos, qui quasi carcinoma habent, curare periculosum est: nam mortem quoque ea res maturat. Eos vero, quibus ad nares tendit, supervacuum: neque enim sanescunt. At, quibus id in angulo est, potest adhiberi curatio; cum eo, ne ignotum sit, esse difficilem; quantoque angulo propius id foramen est, tanto difficilior est; quoniam perangustum est, in quo versari manus possit. Recenti tamen re mederi facilius est. Sed hamulo summum ejus foraminis excipiendum; deinde totum id cavum, sicut in fistulis dixi, usque ad os excidendum; oculoque et ceteris junctis partibus bene obtectis, os ferramento adurendum est; vehementiusque, si jam carie vexatum est, quo crassior squama abscedat. Quidam adurentia imponunt, ut atramentum sutorium, vel chalcitidem, vel aeruginem rasam: quod et tardius et non idem facit. Osse adusto, curatio sequitur eadem, quae in ceteris ustis.

8. Pili vero, qui in palpebris sunt, duabus de *Entropium* causis oculum irritare consuerunt. Nam modo palpebrae summa cutis relaxatur, et procidit; quo fit, ut ejus pili ad ipsum oculum convertantur, quia non simul cartilago quoque se remisit; modo sub ordine naturali pilorum alius ordo subcrecit, qui

protinus intus ad oculum tendit. Curationes hae sunt. Si pili nati sunt, qui non debuerunt, tenuis acus ferrea ad similitudinem spathae lata, in ignem conjicienda est: deinde candens, sublata palpebra, sic, ut ejus perniciosi pili in conspectum curantis veniant, sub ipsis pilorum radicibus ab angulo immittenda est, ut ea tertiam partem palpebrae transuat; deinde iterum, tertioque usque ad alterum angulum: quo fit, ut omnes pilorum radices adustae emoriantur. Tum superimponendum medicamentum est, quod inflammationem prohibeat: atque ubi crustae exciderunt, ad cicatricem perducendum. Facillime autem id genus sanescit. Quidam aiunt, acu transui juxta pilos exteriorem partem palpebrae oportere, eamque transmitti duplicem capillum muliebrem ducentem; atque ubi acus transiit, in ipsius capilli sinum, qua duplicatur, pilum esse conjiciendum, et per eum in superiorem palpebrae partem attrahendum, ibique corpori agglutinandum, et imponendum medicamentum, quo foramen glutinetur: sic enim fore, ut is pilus in exteriorem partem postea spectet. Id primum fieri non potest, nisi in pilo longiore; cum fere breves eo loco nascantur. Deinde, si plures pili sunt, necesse est longum tormentum, toties acu trajecta, magnam inflammationem moveat. Novissime, cum humor aliquis ibi subsit, oculo et ante per pilos et tum per palpebrae foramina affecto, vix fieri potest, ut gluten, quo vinctus est pilus, non resolvatur: eoque fit, ut is eo, unde vi abductus est, redeat. Ea vero curatio, quae palpebrae laxioris ab omnibus frequentatur, nihil habet dubii. Siquidem oportet contecto oculo mediam palpebrae cutem, sive ea superior, sive inferior est, apprehendere digitis, ac levare: tum considerare, quantulo detracto futu-

rum sit, ut naturaliter se habeat. Siquidem hic quoque duo pericula circumstant: si nimium fuerit excisum, ne contegi oculus non possit; si parum, ne nihil actum sit, et frustra sectus aliquis sit. Qua deinde incidendum videbitur, per duas lineas atramento notandum est, sic, ut inter oram, quae pilos continet, et propiorem ei lineam, aliquid relinquantur, quod apprehendere acus postea possit. His constitutis, scalpellus adhibendus est: et, si superior palpebra est, ante; si inferior, postea propius ipsis pilis incidendum: initiumque faciendum in sinistro oculo, ab eo angulo, qui temporis; in dextro, ab eo, qui naribus propior est: idque, quod inter duas lineas est, excidendum. Deinde orae vulneris inter se simplici sutura committendae, operiendusque oculus est; et, si parum palpebra descendet, laxanda sutura; si nimium, aut adstringenda, aut etiam rursus tenuis habenula ab ulteriore ora excidenda: ubi secta est, aliae suturae adjiaciendae, quae supra tres esse non debent. Praeter haec, in superiore palpebra sub pilis ipsis incidenda linea est, ut ab inferiore parte diducti pili sursum spectent: idque, si levis inclinatio est, etiam solum satis tuetur. Inferior palpebra eo non eget. His factis, spongia, ex aqua frigida expressa, super deliganda est; postero die glutinans emplastrum injiciendum; quarto suturae tollendae, et collyrio, quod inflammationes reprimit, superinungendum.

9. Nonnunquam autem, nimium sub hac cura-
 tione excisa cute, evenit, ut oculus non contegatur: ^{Lagophthalmia.}
 idque interdum etiam alia de causa fit. *Λαγωφθαλμους* Graeci appellant. In quo si nimium palpebrae deest, nulla id restituere curatio potest: si exiguum, mederi licet. Paulum infra supercilium

cutis incidenda est lunata figura, cornibus ejus deorsum spectantibus. Altitudo esse plagae usque ad cartilaginem debet, ipsa illa nihil laesa: nam, si ea incisa est, palpebra concidit, neque attolli postea potest. Cute igitur tantum diducta fit, ut paulum in ima oculi ora descendat; hiante scilicet super plaga; in quam linamentum conjiciendum est, quod et conjungi diductam cutem prohibeat, et in medio carunculam citet; quae ubi eum locum implevit, postea recte oculus operitur.

Ectropium.

10. Ut superioris autem palpebrae vitium est, quo parum descendit, ideoque oculum non contegit; sic inferioris, quo parum sursum attollitur, sed pendet et hiat, neque potest cum superiore committi. Atque id quoque evenit interdum ex simili vitio curationis, interdum etiam senectute. Ἐκτρόπιον Graeci vocant. Si ex mala curatione est, eadem ratio medicinae est, quae supra posita est: plagae tantum cornua ad maxillas, non ad oculum convertenda sunt. Si ex senectute est, tenui ferramento id totum extrinsecus adurendum est, deinde melle inungendum; a quarto die vapore aquae calidae fovendum, inungendumque medicamentis ad cicatricem perducentibus.

Staphyloma.

11. Haec fere circa oculum in angulis palpebrisque incidere consuerunt. Id ipso autem oculo nonnunquam summa attollitur tunica sive ruptis intus membranis aliquibus, sive laxatis; et similis figura acino fit: unde id σταφύλωμα Graeci vocant. Curationis duplex est: altera, ad ipsas radices per medium transuere acu, duo lina ducente; deinde alterius lini duo capita ex superiore parte, alterius ex inferiore adstringere inter se; quae paulatim secando id excidunt: altera, in summa parte ejus ad lenticaulae magnitudinem excidere; deinde spodium

aut cadmiam infriare. Utrolibet autem facto, album ovi lana excipiendum et imponendum; posteaque vapore aquae calidae fovendus oculus, et lenibus medicamentis inungendus est.

12. Clavi^a autem vocantur callosa in albo oculi Clavi. tubercula; quibus nomen a figurae similitudine est. Hos ad imam radicem perforare acu commodissimum est, infraque eam excidere, deinde lenibus medicamentis inungere.

13. Suffusionis jam alias feci mentionem; quia Cataracta. cum recens incidit, medicamentis quoque saepe discutitur: sed, ubi vetustior facta est, manus curationem desiderat; quae inter subtilissimas haberi potest. De qua antequam dico, paucis ipsius oculi Oculi anatome. natura indicanda est: cujus cognitio, cum ad plura loca pertineat, tum vel praecipue ad hunc pertinet. Is igitur summas habet duas tunicas: ex quibus superior a Graecis *κερατοειδής* vocatur. Ea, qua parte alba est, satis crassa, pupillae loco extenuatur. Huic interior adjuncta est, media parte, qua pupilla est, modico foramine concava, circa tenuis, ulterioribus partibus ipsa quoque plenior: quae *χοριοειδής* a Graecis nominatur. Hae duae tunicae, cum interiora oculi cingant, rursus sub his coeunt; extenuataeque et in unum coactae per foramen, quod inter ossa est, ad membranam cerebri perveniunt, eique inhaerescunt. Sub his autem, qua parte pupilla est, locus vacuus est: deinde infra rursus tenuissima tunica, quam Herophilus *ἀραχνοειδής* nominavit. Ea media subsidit; eoque cavo continet quiddam, quod a vitri similitudine *ύαλοειδές* Graeci vocant. Id neque liquidum, neque aridum est, sed quasi concretus humor: ex cuius colore pupil-

^a "Fleshy excrescences." B. BELL. iv. 11. 8.

lae color vel niger est, vel caesius; cum summa tunica tota alba sit. Id autem superveniens ab interiore parte membranula includit. Sub his gutta humoris est, ovi albo similis; a qua videndi facultas proficiscitur: *κρυσταλλοειδής* a Graecis nominatur.

Suffusionis
species
plures.

14. Igitur vel ex morbo, vel ex ictu concrescit humor sub duabus tunicis, qua locum vacuum esse proposui; isque paulatim indurescens, interiori potentiae se opponit. Vitiique ejus plures species sunt: quaedam sanabiles, quaedam quae curationem non admittunt. Nam si exigua suffusio est, si immobilis, colorem vero habet marinae aquae, vel ferri nitentis, et a latere sensum aliquem fulgoris relinquit, spes superest. Si magna est, si nigra pars oculi, amissa naturali figura, in aliam vertit, si suffusioni color caeruleus est, aut auro similis, si labat, et hac atque illac movetur, vix unquam succurritur. Fere vero peior est, quo ex graviore morbo, majoribusve capitis doloribus, vel ictu vehementiore orta est. Neque idonea curationi senilis aetas est; quae sine novo vitio, tamen aciem hebetem habet: ac ne puerilis quidem; sed inter has media. Oculus quoque curationi neque exiguus, neque concavus, satis opportunus est. Atque ipsius suffusionis quaedam maturitas est. Exspectandum igitur est, donec jam non fluere, sed duritie quadam concrevisse videatur. Ante curationem autem modico cibo uti, bibere aquam triduo debet; pridie, ab omnibus abstinere. Post haec in adverso sedili collocandus est loco lucido, lumine adverso, sic, ut contra medicus paulo altius sedeat: a posteriore autem parte caput ejus, qui curabitur, minister contineat, ut immobile id praestet: nam levi motu eripi acies in perpetuum potest. Quin etiam ipse oculus, qui curabitur, immobilior faciendus est, super alterum lana imposita

Cataractae
maturitas
exspectan-
da.

et deligata. Curari vero sinister oculus dextra manu, dexter sinistra debet. Tum acus admovenda est, aut acuta, aut forte non nimium tenuis, eaque demittenda, sed recta, est per summas duas tunicas medio loco inter oculi nigrum et angulum temporis propiorem, e regione mediae suffusionis, sic, ne qua vena laedatur. Neque tamen timide demittenda est, quia inani loco excipitur. Ad quem cum ventum est, ne mediocriter quidem peritus falli potest; quia prementi nihil renititur. Ubi eo ventum est, inclinanda acus ad ipsam suffusionem est, leniterque ibi verti, et paulatim eam deducere infra regionem pupillae debet; ubi deinde eam transiit, vehementius imprimi, ut inferiori parti insidat. Si haesit, curatio expleta est: si subinde redit, eadem acu concidenda, et in plures partes dissipanda est; quae singulae et facilius conduntur, et minus late officiunt. Post haec educenda acus recta est, imponendumque lana molli exceptum ovi album, et supra, quod inflammationem coërceat, atque ita devinciendum. Post haec opus est quiete, abstinentia, lenium medicamentorum inunctionibus, cibo (qui postero die satis mature datur) primum liquido, ne maxillae laborent; deinde, inflammatione finita, tali, qualis in vulneribus propositus est. Quibus, ut aqua quoque diutius bibatur, necessario accedit.

15. De pituitae^a quoque tenuis cursu, qui oculos infestat, quatenus medicamentis agendum est, jam explicui. Nunc ad ea veniam, quae curationem manus postulant. Animadvertimus autem quibusdam nunquam siccescere oculos, sed semper humore tenui madere: quae res aspritudinem continuat, et ex levibus momentis inflammationes et lippitudines

Ad pituitam operationem.

^a Ophthalmia tarsi fuit vitium quod hic adeo fuse curatur.

excitat, totam denique vitam hominis infestat. Idque in quibusdam nulla ope adjuvari potest, in quibusdam sanabile est. Quod primum discrimen nosse oportet, ut alteris succurratur, alteris manus non injiciatur. Ac primum supervacua curatio est in iis, qui ab infantibus id vitium habent; quia necessario mansurum est usque mortis diem. Deinde non necessaria etiam in iis, quibus non multa, sed acris pituita est: siquidem manu nihil adjuvantur: medicamentis, et victus ratione, quae crassiorem pituitam reddit, ad sanitatem perveniunt. Lata etiam capita vix medicinae patent. Tum interest, venae pituitam emittant, quae inter calvariam et cutem sunt, an quae inter membranam cerebri et calvariam. Superiores fere per tempora oculos rigant; inferiores, per eas membranas, quae ab oculis ad cerebrum tendunt. Potest autem adhiberi remedium iis, quae supra os fluunt; non potest iis, quae sub osse. Ac ne iis quidem succurritur, quibus pituita utrinque descendit; quia levata altera parte, nihilominus altera infestat. Quid sit autem, hac ratione cognoscitur. Raso capite ea medicamenta, quibus in lippitudine pituita suspenditur, a superciliis usque ad verticem illini debent: si sicci oculi esse coeperunt, apparet per eas venas, quae sub cute sunt, irrigari: si nihilominus madent, manifestum est sub osse descendere: si est humor, sed levior, duplex vitium est. Plurimi tamen ex laborantibus reperiuntur, quos superiores venae exerceant; ideoque pluribus etiam opitulari licet. Idque non in Graecia tantummodo, sed in aliis quoque gentibus celebre est: adeo ut nulla medicinae pars magis per nationes quasque exposita sit. Reperti in Graecia sunt, qui novem lineis cutem capitis inciderent: duabus in occipitio rectis, una super eas transversa:

dein duabus super aures, una inter eas item transversa; tribus inter verticem et frontem rectis. Reperti sunt, qui a vertice rectas lineas ad tempora deducerent; cognitisque, ex motu maxillarum musculorum initiis, leviter super eos cutem inciderent, diductisque per retusos hamos oris, insererent linamenta, et neque inter se cutis antiqui fines committerentur, et in medio caro incresceret, quae venas, ex quibus humor ad oculos transiret, adstringeret. Quidam etiam atramento duas lineas duxerunt, a media aure ad mediam alteram aurem, deinde a naribus ad verticem: tum ubi lineae committebantur, scalpello inciderunt; et post, sanguine effuso, os ibidem adusserunt. Nihilominus autem et in temporibus, et inter frontem atque verticem eminentibus venis idem candens ferrum admoverunt. Frequens curatio est, venas in temporibus adurere: quae fere quidem in ejusmodi malo tument; sed tamen, ut inflentur magisque se ostendant, cervix ante modice deliganda est: tenuibusque ferramentis et retusis venae adurendae; donec in oculis pituitae cursus conquiescat. Id enim signum est quasi excaecatorum itinerum, per quae humor ferebatur. Valentior tamen medicina est, ubi tenues conditaeque venae sunt, ideoque legi non possunt, eodem modo cervice deligata, retentoque ab ipso spiritu, quo magis venae prodeant, atramento notare eas contra tempora, et inter verticem ac frontem: deinde cervice resoluta, qua notae sunt, venas incidere, et sanguinem mittere: ubi satis fluxit, tenuibus ferramentis adurere: contra tempora quidem, timide; ne subjecti muscoli, qui maxillas tenent, sentiant: inter frontem vero et verticem, vehementer, ut squama ab osse secedat. Efficacior tamen etiamnum est Afrorum curatio, qui verticem usque ad os

adurunt, sic, ut squamam remittat. Sed nihil melius est, quam quod in Gallia quoque Comata fit, ubi venas in temporibus et in superiore capitis parte legunt.^a Adusta quomodo curanda sint, jam explicui. Nunc illud adjicio: neque ut crustae decendant, neque ut ulcus impleatur, adustis venis, esse properandum; ne vel sanguis erumpat, vel cito pus supprimatur: cum per hoc siccescere eas partes opus sit; per illud exhauriri opus non sit. Si quando tamen sanguis eruperit, infrianda medicamenta esse, quae sic sanguinem supprimant, ne adurant. Quemadmodum autem venae deligendae sint, quidque lectis his faciendum sit, cum venero ad crurum varices,^b dicam.

Aurium
curatio.

VIII. Verum ut oculi multiplicem curationem, etiam manus exigunt; sic in auribus admodum pauca sunt, quae in hac medicinae parte tractentur. Solet tamen evenire vel a primo natali die protinus, vel postea facta exulceratione, deinde per cicatricem aure repleta, ut foramen in ea nullum sit, ideoque audiendi usu careat. Quod ubi incidit, specillo tentandum est, altene id repletum, an in summo tantum glutinatum sit. Nam si alte est, prementi non cedit: si in summo, specillum protinus recipit. Illud attingi non oportet; ne sine effectus spe distantio oriatur nervorum, et ex ea mortis periculum sit: hoc facile curatur. Nam qua cavum esse debet, vel medicamentum aliquod imponendum est ex adurentibus, vel candente ferro aperiendum, vel etiam scalpello incidendum. Cumque id patefactum, et jam ulcus purum est, conjicienda eo pinna

^a Scilicet, ut attrahi et evelli, tum abscindi, possint; haud enim necessario ad ligaturam spectat mera venarum sectio. Vide caput xxxi. hujus libri, ad quod statim infra provocat CELSUS.

^b In capite xxxi. hujusce libri.

est, illita medicamento cicatricem inducente ; circaque idem medicamentum dandum, ut cutis circa pinnam sanescat : quo fit, ut, ea remota, postea facultas audiendi sit. At ubi aures, in viro puta, perforatae sunt, et offendunt, trajicere id cavum celeriter candente acu satis est, ut leviter ejus orae exulcerentur ; aut etiam adurente medicamento idem exulcerare : postea deinde imponere id quod purget ; tum quod eum locum repleat, et cicatricem inducat. Quod si magnum id foramen est, sicut solet esse in iis, qui majora pondera auribus gesserunt, incidere, quod superest, ad extremum oportet : supra deinde oras scalpello exulcerare, et postea suere, ac medicamentum, quo id glutinetur, imponere. Tertium est, si quid ibi curti est, sarcire : quae res cum in labris quoque et naribus fieri possit, eandem etiam rationem habeat, simul explicanda est.

IX. Curta igitur in his tribus, ac si qua parva De curtis mutilisve. paria sunt, curari possunt : si qua majora sunt, aut non recipiunt curationem, aut ita per hanc ipsam deformantur, ut minus indecora ante fuerint. Atque in aure quidem et naribus deformitas sola timeri potest : in labris vero, si nimium contracta sunt, usus quoque necessario jactura fit ; quia minus facile et cibus assumitur, et sermo explicatur. Neque enim creatur ibi corpus, sed ex vicino adducitur : quod in levi mutatione, et nihil eripere, et fallere oculum potest ; in magna, non potest. Neque senile autem corpus, neque quod mali habitus est, neque in quo difficulter ulcera sanescunt, huic medicinae idoneum est ; quia nusquam celerius cancer occupat, aut difficiliter tollitur. Ratio curationis ejusmodi est : id quod curtum est, in quadratum redigere ; ab interioribus ejus angulis lineas transversas incidere, quae citiorem partem ab ulteriore

ex toto diducant; deinde ea, quae sic resolvimus, in unum adducere. Si non satis junguntur, ultra lineas, quas ante fecimus, alias duas lunatas, et ad plagam conversas immittere, quibus summa tantum cutis diducatur: sic enim fit, ut facilius, quod adducitur, sequi possit. Quod non vi cogendum est; sed ita adducendum, ut ex facili subsequatur, et dimissum non multum recedat. Interdum tamen ab altera parte cutis haud omnino adducta deformem, quem reliquit locum, reddit. Hujusmodi loci altera pars incidenda, altera intacta habenda est. Ergo neque ex imis auribus, neque ex medio naso imisve narium partibus, neque ex angulis labrorum quidquam attrahere tentabimus. Utrinque autem petemus, si quid summis auribus, si quid imis, si quid aut medio naso, aut mediis naribus, aut mediis labris deerit. Quae tamen interdum etiam duobus locis curta esse consuerunt: sed eadem ratio curandi est. Si cartilago in eo, quod incisum est, eminet, excidenda est; neque enim aut glutinatur, aut acu tuto trajicitur. Neque longe tamen excidi debet, ne inter duas oras liberae cutis utrinque coitus puris fieri possit. Tum junctae orae inter se suendae sunt, utrinque cute apprehensa; et qua priores lineae sunt, ea quoque suturae injiciendae sunt. Siccis locis, uti naribus, illita spuma argenti satis proficit. In posteriores vero, lunatasque plagas, linamentum dandum est, ut caro increscens vulnus impleat. Summaque cura, quod ita sutum est, tuendum esse, apparere ex eo potest, quod de cancro supra posui. Ergo etiam tertio quoque die fovendum erit vapore aquae calidae; rursusque idem medicamentum injiciendum: fereque septimo die glutinatum est. Tum suturae eximi, et ulcus ad sanitatem perducendum debet.

X. Polypum vero, qui in naribus nascitur, ferro Polypus. praecipue curari jam alias posui. Ergo etiam hunc ferramento acuto, in modum spathae facto, resolvere ab osse oportet: adhibita diligentia, ne infra cartilago laedatur; in qua difficilis curatio est. Ubi abscissus est, unco ferramento extrahendus est. Tum implicitum linamentum, vel aliquid ex penicillo respergendum est medicamento, quo sanguis supprimitur, eoque naris leviter implenda. Sanguine suppresso, linamento ulcus purgandum est. Ubi purum est, eo pinna, eodem modo, quo in aure supra positum est, medicamento illita, quo cicatrix inducitur, intus demittenda, donec ex toto id sanescat.

XI. Id autem vitium, quod ὄζαινα a Graecis vo-Ozaena. catur, si medicamentis non cederet, quemadmodum manu curandum esset, apud magnos Chirurgos non reperi; credo, quia res raro ad sanitatem satis proficit, cum aliquod in ipsa curatione tormentum habeat. Apud quosdam tamen positum est, vel sutilem fistulam, vel eodem scriptorium calamum in narem esse conjiciendum, donec sursum ad os perveniat: tum per id tenue ferramentum candens dandum esse ad ipsum os: deinde adustum locum purgandum esse aerugine et melle: ubi purus est, lycio ad sanitatem perducendum. Vel narem incidendam esse ab ima parte ad os, ut et conspici locus possit, et facilius candens ferramentum admoveri. Tum sui narem debere; et adustum quidem ulcus eadem ratione curari: suturam vero illini vel spuma argenti, vel alio glutinante.

XII. 1. In ore quoque quaedam manu curantur. Oris vitia. Ubi inprimis dentes nonnunquam moventur, modo propter radicum imbecillitatem, modo propter gingivarum arescentium vitium. Oportet in utrolibet candens ferramentum gingivis admovere, ut attin-

gat leviter, non insidat. Adustae gingivae melle illinendae, et mulso eluendae sunt. Ut pura ulcera esse coeperunt, arida medicamenta infrianda sunt ex iis, quae reprimunt. Si vero dens dolores movet, eximique eum, quia medicamenta nihil adjuvant, placuit, circumradi debet, ut gingiva ab eo resolvatur; tum is concutiendus est: eaque facienda, donec bene moveatur: nam dens haerens cum summo periculo evellitur, ac nonnunquam maxilla loco movetur. Idque etiam majore periculo in superioribus dentibus fit; quia potest tempora occlusve concutere. Tum, si fieri potest, manu; si minus, forfice dens excipiendus est: ac, si exesus est, ante id foramen vel linamento, vel bene accommodato plumbo replendum est, ne sub forfice confringatur. Recta vero forfex ducenda est, ne inflexis radicibus os rarum, cui dens inhaeret, parte aliqua frangatur. Neque ideo nullum ejus rei periculum est; utique in dentibus brevibus, qui fere longiores radices habent: saepe enim forfex, cum dentem comprehendere non possit, aut frustra comprehendat, os gingivae prehendit et frangit. Proptinus autem, ubi plus sanguinis profluit, scire licet, aliquid ex osse fractum esse. Ergo specillo conquirenda est testa, quae recessit, et vulsella protrahenda est: si non sequitur, incidi gingiva debet, donec labans ossis testa recipiatur. Quod si factum statim non est, indurescit extrinsecus maxilla, ut is hiare non possit. Sed imponendum calidum ex farina et fico cataplasma est, donec ibi pus moveatur: tum incidi gingiva debet. Pus quoque multum profluens, ossis fracti nota est. Itaque etiam tum id extrahi convenit. Nonnunquam etiam, eo laeso, fistula fit: quae eradi debet. Dens autem scaber, qua parte niger est, radendus est, illinen-

Testa.

dusque rosae flore contrito, cui gallae quarta pars
 et altera myrrhae sit adjecta : continendumque ore
 crebro vinum meracum. Atque in eo casu velan-
 dum caput, ambulatione multa, frictione capitis,
 cibo non acri utendum est. At si ex ictu vel alio
 casu aliqui labant dentes, auro cum iis, qui bene
 haerent, vinciendi sunt; continendaque ore repri-
 mentia, ut vinum, in quo malicorium decoctum, aut
 in quod galla candens coniecta sit. Si quando etiam
 in pueris ante alter dens nascitur, quam prior exci-
 dat, is, qui cadere debuit, circumpurgandus et evel-
 lendus est; is, qui natus est, in locum prioris quo-
 tidie digito adurgendus, donec ad justam magnitu-
 dinem perveniat. Quotiescunque dente exemto ra-
 dix relictæ est, protinus ea quoque ad id facto for-
 fice, quam *ρίζα γραν* Graeci vocant, eximenda est.

Instru-
 mentum
 ad dentis
 radices.

2. Tonsillas autem, quae post inflammationes in-
 duruerunt, *ἀντιόδες* autem a Graecis appellantur, cum
 sub levi tunica sint, oportet digito circumradere et
 evellere : si ne sic quidem resolvuntur, hamulo ex-
 cipere, et scalpello excidere : tum ulcus aceto eluere,
 et illinere vulnus medicamento, quo sanguis suppri-
 mitur.

Tonsilla-
 rum evul-
 sio.

3. Uva, si cum inflammatione descendit, dolori-
 que est, et subrubicundi coloris, praecidi sine peri-
 culo non potest : solet enim multum sanguinem ef-
 fundere : itaque melius est iis uti, quae alias pro-
 posita sunt. Si vero inflammatio quidem nulla est,
 nihilominus autem ea ultra justum modum a pituita
 deducta est, et tenuis, acuta, alba est, praecidi de-
 bet : itemque, si ima, livida et crassa ; summa,
 tenuis est. Neque quidquam commodius est, quam
 vulsellaprehendere, sub eaque, quod volumus, ex-
 cidere. Neque enim ullum periculum est, ne plus
 minusve praecidatur : cum liceat tantum infra vul-

Uvulae
 excisio.

sellam relinquere, quantum inutile esse manifestum est; idque praecidere, quo longior uva est, quam esse naturaliter debet. Post curationem eadem facienda sunt, quae in tonsillis proxime posui.

Linguae
frenum.

4. Lingua vero quibusdam cum subjecta parte a primo natali die juncta est; qui ob id ne loqui quidem possunt. Horum extrema lingua vulsellaprehendenda est, sub eaque membrana incidenda: magna cura habita, ne venae, quae juxta sunt, violentur, et profusione sanguinis noceant. Reliqua curatio vulneris in prioribus posita est. Et plerique quidem, ubi consanuerunt, loquuntur. Ego autem cognovi, qui, succisa lingua, cum abunde super dentes eam promeret, non tamen loquendi facultatem consecutus est. Adeo in medicina, etiam ubi perpetuum est, quod fieri debet, non tamen perpetuum est id, quod sequi convenit.

Ranula.

5. Sub lingua quoque interdum aliquid abscedit; quod fere consistit in tunica, doloresque magnos movet. Quod, si exiguum est, incidi semel satis est: si majus, summa cutis usque ad tunicam excidenda est, deinde utrinque orae hamulis excipiendae, et tunica, undique circumdata, liberanda est: magna diligentia per omnem curationem habita, ne qua major vena incidatur.

Labisulci-
um, PARR;
Rhagas
labiorum,
SAUVA-
GESII.

6. Labra autem saepe finduntur; eaque res habet cum dolore etiam hanc molestiam, quod sermo prohibetur; qui subinde eas rimas cum dolore diducendo sanguinem citat. Sed has, si in summo sunt, medicamentis curare commodius est, quae ad ulcera oris fiunt: si vero altius descenderunt, necessarium est tenui ferramento adurere, quod spathae simile, quasi transcurrere, non imprimi debet. Postea facienda eadem sunt, quae in auribus adustis exposita sunt.

XIII. At in cervice, inter cutem et asperam arteriam, tumor increscit, (*βρογχοκήλην* Graeci vocant,) ^{Bronchocele.} quo, modo caro hebes, modo humor aliquis, melli aquaeve similis, includitur; interdum etiam minutis ossibus pili immixti. Ex quibus quidquid est, tunica continetur. Potest autem adurentibus medicamentis curari: quibus summa cutis cum subjecta tunica exeditur. Quo facto, sive humor est, profluit; sive quid densius, digitis educitur: tumor sub linamenti sanescit. Sed scalpelli curatio brevior est. Medio tumore una linea inciditur usque ad tunicam: deinde vitiosus sinus ab integro corpore digito separatur, totusque cum velamento suo eximitur: tum aceto, cui vel salem vel nitrum aliquis adjecit, eluitur; oraeque una sutura junguntur; ceteraque eadem, quae in aliis suturis superinji-ciuntur: leniter deinde, ne fauces urgeat, deligatur. Si quando autem tunica eximi non potuerit, intus inspergenda adurentia, linamentisque id curandum est, et ceteris pus moventibus.

XIV. Sunt etiam circa umbilicum plura vitia; de ^{Umbilici vitia.} quibus, propter raritatem, inter auctores parum constat. Verisimile est autem, id a quoque praetermissum, quod ipse non cognoverat: a nullo id, quod non viderat, fictum. Commune omnibus est, umbilicum indecore prominere: causae requiruntur. Meges tres has posuit: modo intestinum eo irrum-pere, modo omentum, modo humorem. Sostratus nihil de omento dixit: duobus iisdem adjecit, carnem ibi interdum increscere; eamque modo integram esse, modo carcinomati similem. Gorgias ipse quoque omenti mentionem omisit: sed eadem tria causatus, spiritum quoque interdum eo dixit irrum-pere. Heron, omnibus his quatuor positis, et omenti mentionem habuit, et ejus, quod simul et omentum et intestinum habuerit. Quid autem horum sit, his

indiciis cognoscitur. Ubi intestinum prolapsum est, tumor neque durus, neque mollis est; omni frigore minuitur; non solum sub omni calore, sed etiam retento spiritu crescit; sonat interdum; atque, ubi resupinatus est aliquis, delapso intestino, ipse desinit. Ubi vero omentum est, cetera similia sunt; tumor mollior, et ab ima parte latus, extenuatus in verticem est; si quis apprehendit, elabitur. Ubi utrumque est, indicia quoque mixta sunt, et inter utrumque mollities. At caro durior est, semperque etiam resupinato corpore tumet, prementique non cedit, prioribus facile cedentibus. Si vitiosa est, easdem notas habet, quas in carcinomate exposui. Humor autem, si premitur, circumfluit. At spiritus pressus cedit, sed protinus redit: resupinato quoque corpore tumorem in eadem figura tenet. Ex his id, quod ex spiritu vitium est, medicinam non admittit. Caro quoque, carcinomati similis, cum periculo tractatur: itaque omittenda est. Sana excidi debet; idque vulnus linamentis curari. Humorem quidam vel inciso summo tumore effundunt, et vulnus iisdem linamentis curant. In reliquis variae sententiae sunt. Ac resupinandum quidem corpus esse, res ipsa testatur; ut in uterum, sive intestinum, sive omentum est, delabatur. Sinus vero umbilici, tum vacuus, a quibusdam duabus regulis exceptus est, vehementerque earum capitibus deligatis, ibi emoritur: a quibusdam, ad imum acu trajecta, duo lina ducente, deinde utriusque lini duobus capitibus diversae partes adstrictae; quod in uva quoque oculi fit: nam sic id, quod supra vinculum est, moritur. Adjecerunt quidam, ut, antequam vincirent, summum una linea inciderent; quo facilius digito demisso, quod illuc irrupisset, depellerent: tum deinde vinxerunt. Sed abunde

est, jubere spiritum continere, ut tumor, quantus maximus esse potest, se ostendat : tum imam basim ejus atramento notare ; resupinatoque homine, digitis tumorem eum premere, ut, si quid delapsum non est, manu cogatur : post haec, umbilicum attrahere, et, qua nota atramenti est, lino vehementer adstringere : deinde partem superiorem aut medicamentis, aut ferro adurere, donec emoriatur : atque, ut cetera usta, ulcus nutrire. Idque non solum ubi intestinum, vel omentum, vel utrumque est ; sed etiam, ubi humor est, optime proficit. Sed ante quaedam visenda sunt, ne quod ex vinculo periculum sit. Nam curationi neque infans, neque aut robustus annis, aut senex aptus est ; sed a septimo fere anno ad quartumdecimum. Deinde ei corpus idoneum est id, quod integrum est : at quod mali habitus est, quodque papulas, impetigines, similiaque habet, idoneum non est. Levibus quoque tumoribus facile subvenitur : at in eorum, qui nimis magni sunt, curatione periculum est. Tempus autem anni et autumnale, et hibernum vitandum est : ver idoneum maxime est : ac prima aestas non aliena est. Praeter haec, abstinere pridie debet. Neque id satis est : sed alvus quoque ei ducenda est ; quo facilius omnia, quae excesserunt, intra uterum considant.

XV. Aquam iis, qui hydropici sunt, emitti oportere, alias dixi. Nunc, quemadmodum id fiat, dicendum est. Quidam autem sub umbilico, fere quatuor interpositis digitis a sinistra parte ; quidam, ipso umbilico perforato, id facere consuerunt : quidam, cute primum adusta, deinde interiore abdomine inciso ; quia, quod per ignem divisum est, minus celeriter coit. Ferramentum autem demittitur, magna cura habita, ne qua vena incidatur.

Paracensis.

Fistulae
mora.

Id tale esse debet, ut fere tertiam digiti partem latitudo mucronis impleat; demittendumque ita est, ut membranam quoque transeat, qua caro ab interiore parte finitur: eo tum plumbea aut aenea fistula conjicienda est, vel recurvatis in exteriorem partem labris, vel in media circumsurgente quadam mora; ne tota intus delabi possit. Hujus ea pars, quae intra, paulo longior esse debet, quam quae extra; ut ultra interiorem membranam procedat. Per hanc effundendus humor est: atque ubi major pars ejus evocata est, claudenda demisso linteolo fistula est; et in vulnere, si id ustum non est, relinquenda. Deinde per insequentes dies circa singulas heminas emittendum, donec nullum aquae vestigium appareat. Quidam tamen etiam non usta cute, protinus fistulam recipiunt, et super vulnus spongiam expressam deligant: deinde postero die rursus fistulam demittunt, quod recens vulnus paulum diductum patitur; ut, si quid humoris superest, emittatur; idque bis ita fecisse contenti sunt.

Intestino-
rum vul-
nera.

XVI. Nonnunquam autem venter ictu aliquo perforatur; sequiturque, ut intestina evolvantur. Quod ubi incidit, protinus considerandum est, an integra ea sint; deinde, an iis color suus maneat. Si tenuius intestinum perforatum est, nihil profici posse, jam retuli. Latius intestinum sui potest: non quod certa fiducia sit; sed quod dubia spes, certa desperatione sit potior: interdum enim glutinatur. Tum, si utrumlibet intestinum lividum, aut pallidum, aut nigrum est, quibus illud quoque necessario accedit, ut sensu careat, medicina omnis inanis est. Si vero adhuc ea sui coloris sunt, cum magna festinatione succurrendum est: momento enim alienantur externo et insueto spiritu circumdata. Resupinandus autem homo est, coxis erectioribus; et, si angustius

Intestina
aëre facile
alienantur.

vulnus est, quam ut intestina commode refundantur, incidendum est, donec satis pateat : ac, si jam sicciora intestina sunt, perluenda aqua sunt, cui paulum admodum olei sit adjectum. Tum minister oras vulneris leniter diducere manibus suis, vel etiam duobus hamis, interiori membranae injectis, debet : medicus priora semper intestina, quae posteriora prolapsa sunt, condere, sic, ut orbium singulorum locum servet. Repositis omnibus, leniter homo concutiendus est : quo fit, ut per se singula intestina in suas sedes diducantur, et in his considant. His conditis, omentum quoque considerandum est : ex quo, si quid jam nigri et emortui est, forfice excidi debet : si quid integrum est, leniter super intestina deduci. Sutura autem, neque summae cutis, neque <sup>Gastro-
raphe.</sup> interioris membranae per se, satis proficit ; sed utriusque : et quidem duobus lineis injicienda est, spissior quam alibi ; quia et rumpi facilius motu ventris potest, et non aequè magnis inflammationibus pars ea exposita est. Igitur in duas acus fila conjicienda, eaeque duabus manibus tenendae ; et prius interiori membranae sutura injicienda est, sic, ut sinistra manus in dexteriore ora, dextra in sinisteriore a principio vulneris orsa, ab interiore parte in exteriorem acum immittat ; quo fit, ut ab intestinis ea pars semper acum sit, quae retusa est. Semel utraque parte trajecta, permutandae acus inter manus sunt, ut ea sit in dextra, quae fuit in sinistra, ea veniat in sinistram, quam dextra continuit : iterumque eodem modo per oras immittendae sunt : atque ita tertio et quarto, deincepsque permutatis inter manus acubus plaga includenda. Post haec, eadem fila, eademque acus ad cutem transferendae, similique ratione ei quoque parti sutura injicienda ; semper ab interiore parte acubus venientibus, semper inter manus trajectis : dein glutinantia injicienda,

Quibus aut spongiam, aut succidam lanam ex aceto expressam accedere debere, manifestius est, quam ut semper dicendum sit. Impositis his, leniter deligari venter debet.

Hernia.

XVII. 1. Interdum tamen vel ex ictu aliquo, vel retento diutius spiritu, vel sub gravi fasce, interior abdominis membrana, superiore cute integra, rumpitur. Quod feminis quoque ex utero saepe evenire consuevit: fitque praecipue circa ilia. Sequitur autem, cum superior caro mollis sit, ut non satis intestina contineat, hisque intenta cutis indecore intumescat. Atque id quoque aliter ab aliis curatur. Quidam enim per acum duobus linis ad imam basim immissis sic utrinque devinciunt, quemadmodum et in umbilico, et in uva positum est, ut, quidquid super vinculum est, emoriatur. Quidam medium tumorem excidunt, ad similitudinem myrtacei folii; quod semper eodem modo servandum esse jam posui; et tum oras sutura jungunt. Commoddissimum est autem, resupinato corpore, experiri manu, qua parte is tumor maxime cedat, quia necesse est, ea parte rupta membrana sit; quaque integra est, ea magis obnitatur: tum, qua rupta videbitur, immittendae scalpello duae lineae sunt, ut, exciso medio, interior membrana utrinque recentem plagam habeat; quia, quod vetus est, sutura non coit. Loco patefacto, si qua parte membrana non novam plagam, sed veterem habet, tenuis excidenda habena est, quae tantum oras ejus exulceret. Cetera, quae ad suturam, reliquamque curationem pertinent, supra comprehensa sunt.

Varices.

2. Praeter haec evenit, ut in quorundam ventribus varices sint, quarum quia nulla alia curatio est, quam quae in cruribus esse consuevit, tum eam partem explanaturus, hanc quoque eo differo.

XVIII. Venio autem ad ea, quae in naturalibus

partibus circa testiculos oriri solent: quae quo facilius explicem, prius ipsius loci natura paucis proponenda est. Igitur testiculi simile quiddam medullis habent: nam sanguinem non emittunt, et omni sensu carent: dolent autem in ictibus et inflammationibus tunicae, quibus ii continentur. Dependunt vero ab inguinibus per singulos nervos, quos *κρεμαστήρας* Graeci nominant: cum quorum utroque binae descendunt et venae et arteriae. Haec autem tunica^a conteguntur tenui, nervosa, sine sanguine, alba, quae *ἐλυτρωειδής* a Graecis nominatur. Super eam valentior tunica est,^b quae interiori^c vehementer ima parte inhaeret: *δαρτόν* Graeci vocant. Multae deinde membranulae^d venas et arterias, eosque nervos comprehendunt: atque inter duas quoque tunicas superioribus partibus^e leves parvulaeque sunt. Hactenus propria utrique testiculo et velamenta et auxilia sunt. Communis deinde utrique, omnibusque interioribus sinus est, qui etiam conspicitur a nobis: *ὄσχεόν* Graeci, scrotum nostri vocant. Isque ab ima parte mediis tunicis leviter innexus, a superiore tantum circumdatus est. Sub hoc igitur plura vitia esse consuerunt: quae modo ruptis tunicis, quas ab inguinibus incipere proposui, modo his integris fiunt. Siquidem interdum vel ex morbo primum inflammatur, deinde postea pondere abrumpitur: vel ex ictu aliquo protinus rumpitur tunica,^f quae diducere ab inferioribus

Funis spermaticus.

Tunicae vaginalis funis.

Scrotum.

^a Tunicam vaginalem hic vult.

^b Musculus hodie cremaster dictus: non enim darton hodiernum scroto "infra leviter innexum, supra tantum ab eo circumdatum," dixisset.

^c Nimirum tunicae vaginali testis; cui hic inseri primus MONROUS; circumampleri tantum nuper JULIUS CLOQUETUS.

^d Fasciolae, atque tela cellulosa; hodie sub nomine *fasciae ab aponeurosi obliqui externi* descriptae. COOPER, Surg. Dict. p. 552.

^e Vide de hac re eundem locum.

^f Peritonaeum.

Herniae
species :
enterocele
et epiplo-
cele.

partibus intestina debuit;^a tum pondere eo devolvitur, aut omentum, aut etiam intestinum: idque ibi reperta via, paulatim ab inguinibus in inferiores quoque partes nisum, subinde nervosas tunicas, et ob id ejus rei patientes, diducit. Ἐντεροκήλην et ἐπιπλοκήλην Graeci vocant: apud nos indecorum, sed commune his, herniae nomen est. Deinde si descendit omentum, nunquam in scroto tumor tollitur, sive inedia fuit, sive corpus huc illucve conversum, aut aliquo modo collocatum; itemque, si retentus est spiritus, non magnopere increscit, tactu vero inaequalis est, et mollis, et lubricus. At si intestinum quoque descendit, tumor is sine inflammatione modo minuitur, modo increscit; estque fere sine dolore, et, cum conquiescit aliquis aut jacet, interdum ex toto desidit, interdum sic dividitur ut in scroto exiguae reliquiae maneant: at clamore, et satietate, et si sub aliquo pondere is homo nisus est, crescit: frigore omni contrahitur, calore diffunditur; estque tum scrotum et rotundum, et tactu laeve: idque, quod subest, lubricum est; si pressum est, ad inguen revertitur; dimissumque, iterum cum quodam quasi murmure devolvitur. Et id quidem in levioribus malis evenit. Nonnunquam autem stercore accepto vastius tumet, retroque compelli non potest: affertque tum dolorem et scroto, et inguinibus, et abdomini: nonnunquam stomachus quoque affectus pri-

^a HERNIAE naturam misere ignorabant veteres: nec CELSUS noster, ut solet, supra aequales hic enitere apparet. Membranam rumpi sibi fingeant, ideoque morbum in hujus laesione consistere credentes, totam curationem ad illam lacerationem resarciendam dirigebant; nec potuit eorum opera quidquam proficere jacentibus, nisi forte dum quam proxime ab imo ventre, "alte ad ipsum inguen," vitiatas tunicas, ut sibi credebant, abscinderent, *stricturam* annuli abdominis externi, veram totius mali periculiue causam, simul rescinderent, adeoque strangulationem inscientes laxarent.

humum rufam bilem per os reddit, deinde viridem, quibusdam etiam nigram.

Integris vero membranis interdum eam partem humor dstringit. Atque ejus quoque species duae sunt. Nam vel inter tunicas is increscit, vel in membranis, quae ibi circa venas et arterias sunt, ubi eae gravatae occalluerunt. Ac ne ei quidem humori, qui inter tunicas est, una sedes est. Nam modo inter summam^a et mediam, modo inter mediam et imam^b consistit. Graeci communi nomine, quidquid est, ὕδρoκῆλην appellant: nostri, ut scilicet nullis discriminibus satis cognitis, haec quoque sub eodem nomine, quo priora, habent. Signa autem quaedam communia sunt, quaedam propria: communia, quibus humor deprehenditur; propria, quibus locus. Humorem subesse discimus, si tumor est, nunquam ex toto se remittens, sed interdum levior, aut propter famem, aut propter febriculam, maximeque in pueris: isque mollis est, si non nimius humor subest; at si is vehementer increvit, renititur sicut uter repletus et arcte adstrictus: venae quoque in scroto inflantur; et, si digito pressimus, cedit humor, circumfluensque id, quod non premitur, attollit, et tanquam in vitro cornuve per scrotum apparet; isque, quantum in ipso est, sine dolore est. Sedes autem ejus sic deprehenditur. Si inter summam mediamque tunicam est, cum digitis duobus pressimus, paulatim humor inter eos revertens subit: scrotum ipsius albidius est; si ducitur, aut nihil, aut parvulum intenditur: testiculus ea parte neque visu, neque tactu sentitur. At si sub media tunica est, intentum scrotum magis se attollit, adeo ut superior coles sub tumore eo delitescat.

Hydrocele
in anasar-
cam scroti,
atque in
hydropem
tunicae
vaginalis,
divisa.

^a Inter scrotum ipsum, seu cutem cum darto hodierno, et cremastera.

^b Inter cremastera tunicam vaginalem testis; quae hernia omnium frequentissima.

- Varicocele.** Praeter haec aequae integris tunicis ramex innascitur : *κισσοκήλην* Graeci appellant. Venae intumescunt ; eaeque intortae, conglomerataeque a superiore parte, vel ipsum scrotum implent, vel mediam tunicam, vel imam : interdum etiam sub ima tunica, circa ipsum testiculum nervumque ejus, increscunt. Ex his eae, quae in ipso scroto sunt, oculis patent : eae vero, quae mediae imaeve tunicae insident, ut magis conditae non aequae quidem cernuntur, sed tamen etiam visui subjectae sunt : praeterquam quod et tumoris aliquid est, pro venarum magnitudine et modo, et id prementi magis renititur, ac per ipsos venarum toros inaequale est ; et, qua parte id est, testiculus magis justo dependet. Cum vero etiam super ipsum testiculum nervumque ejus id malum increvit, aliquanto longius testiculus ipse descendit, minorque altero fit, utpote alimento amisso. Raro, sed aliquando caro quoque inter tunicas increscit :
- Sarcocoele.** *σαρκοκήλην* Graeci vocant. Interdum etiam ex inflammatione tumet ipse testiculus, ac febres quoque affert ; et, nisi celeriter ea inflammatio conquievit, dolor ad inguina atque ilia pervenit, partesque eae intumescunt ; nervus, ex quo testiculus dependet, plenior fit, simulque indurescit. Super haec, inguen quoque nonnunquam ramices implent : *βουβωνοκήλην* appellant.
- Bubonocoele.**

Curatio. XIX. His cognitis, de curatione dicendum est : in qua quaedam communia omnium sunt, quaedam propria singulorum. Prius de communibus dicam.

Communia quaedam. Loquar autem nunc de iis, quae scalpellum desiderant : nam quae vel sanari non possint, vel aliter nutriri debeant, dicendum erit, simul ad species singulas venero. Inciditur autem interdum inguen, interdum scrotum. In utraque curatione homo ante triduum bibere aquam ; pridie abstinere etiam a

cibo debet : ipso autem die collocari supinus ; deinde, si inguen incidendum est, idque jam pube contegi-^{Inguen inciditur.} tur, ante radendum est : et tum, extento scroto, ut cutis inguinis intenta sit, id incidendum sub imo ventre, qua cum abdomine tunicae inferiores committuntur. Aperendum autem audacter est, donec summa tunica, quae ipsius scroti est, incidatur, perveniaturque ad eam, quae media est. Plaga facta, foramen deorsum versus subest. In id demittendus est sinistrae manus digitus index, ut diductis intervenientibus membranulis, sinum laxet. Minister autem, sinistra manu comprehenso scroto, sursum versus eum debet extendere, et quam maxime ab inguinibus abducere ; primum cum ipso testiculo, dum medicus omnes membranulas, quae super mediam tunicam sunt, si digito diducere non potest, scalpello abscindat : deinde sine eo, ut is delapsus ipsi plagae jungatur, digitoque inde promatur, et super ventrem cum duabus suis tunicis collocetur. Inde, si qua vitiosa sunt, circumcidenda sunt. In quibus cum multae venae discurrant, tenuiores quidem praecidi protinus possunt ; majores vero ante longiore lino deligandae sunt, ne periculose sanguinem fundant. Sin media tunica vexata erit, aut sub ea malum increverit, excidenda erit,^b sic, ut alte ad

^a Inguen, per omnia haec de hernia, non sulcum illum inter flexum femur et convexum abdominis, quasi angulum, comprehensum, sed anulum abdominis externum, significat.

^b Eo igitur rediit opera Celsiana, ut varices et arteriae ligentur, ut musculus cremaster insulsissime excidetur, hernia simul et causa ejus, strangulatione, penitus neglectis ! Quid autem sibi velint locutiones, " inde, si quae vitiosa sunt, circumcidenda sunt," p. 369 ; " eximendum aut effundendum quidquid est noxium," p. 371 ; " excisis quae excidenda sunt," p. 374, videant docti : nobis non levem incutiunt suspicionem, cujusdam secandi artis sub his vocabulis indefinitis celatae. Nusquam enim alias tam sedulo rei naturam celare videtur Celsus, atque etiam cognitio intestini in sacco detenti, et cautio ne vulneretur, p. 373, huic conjecturae vehementer favent.

Venarum
vinctura.

ipsum inguen praecidatur. Infra tamen non tota demenda est: nam quod ad basim testiculi vehementer cum ima tunica connexum est, excidi sine summo periculo non potest: itaque ibi relinquendum est. Idem in ima quoque tunica, si laesa est, faciendum est. Sed non a summa inguinis plaga, verum infra paulum ea abscindenda; ne laesa abdominis membrana inflammationes moveat. Neque tamen nimium ex ea rursum relinquendum est; ne postea sinuetur, et sedem eidem malo praestet. Purgatus ita testiculus per ipsam plagam cum venis, et arteriis, et nervo suo leniter demittendus est; videndumque, ne sanguis in scrotum descendat, neve concretus aliquo loco maneat. Quae ita fient, si venis vinciendo medicus prospexerit. Lina, quibus capita earum continebuntur, extra plagam dependere debebunt:^a quae, pure orto, sine ullo dolore excident. Ipsi autem plagae injiciendae duae fibulae sunt; et insuper medicamentum, quo glutinetur. Solet autem interdum ab altera ora necessarium esse aliquid excidi, ut cicatrix major et latior fiat. Quod ubi incidit, linamenta super, non fulcienda, sed leviter tantum ponenda sunt; supraque ea, quae inflammationem repellant, id est, ex aceto vel lana succida, vel spongia: cetera eadem, quae, ubi pus moveri debet, adhibenda sunt.

Scrotum
inciditur.

At cum infra incidi oportet, resupinato homine, subjicienda sub scroto sinistra manus est; deinde id vehementer apprehendendum, et incidendum; si parvulum est, quod nocet, modice, ut tertia pars integra, ad sustinendum testiculum, infra relinqua-

^a Nullus auctoris nostri locus, quantum de vasis lino vincendis noverat ipse, tam clare docet. Hic enim totam rem vides: usum propter quem instituta est; effectum; rationem qua ligaturae excidunt, nimirum suppurationem: cautionem, ut felicius excident, nec plagam irritent.

tur: si majus est, etiam amplius, ut paulum tantummodo ad imum, cui testiculus insidere possit, integrum maneat. Sed primo rectus scalpellus quam levissima manu teneri debet, donec scrotum ipsum diducat: tum inclinandus mucro est, ut transversas membranas secet, quae inter summam mediamque tunicam sunt. Ac, si vitium in proximo est, mediam tunicam attingi non oportet: si sub illa quoque conditur, etiam illa incidenda est; sicut tertia quoque, si illa vitium tegit. Ubicunque autem repertum malum est, ministrum ab inferiore parte exprimere moderate scrotum oportet: medicum, digito manubriolove scalpelli diductam inferiore parte tunicam extra collocare; deinde eam ferramento, quod Incisio. a similitudine corvum vocant, incidere, sic, ut intrare duo digiti, index et medius possint: his deinde conjectis, excipienda reliqua pars tunicae, et inter digitos scalpellus immittendus est, eximendumque aut effundendum quidquid est noxium. Quamcunque autem tunicam quis violavit, illam quoque debet excidere; ac mediam quidem, ut supra dixi, quam altissime ad inguen; imam autem, paulo infra. Ceterum antequam excidantur, hae quoque vinciri lino summae debent; et ejus lini capita extra plagam relinquenda sunt, sicut in aliis quoque venis, quae id requisierint. Eo facto, testiculus intus reponendus est: oraeque scroti suturis inter se committendae; neque paucis,^a ne parum glutinentur, et longior fiat curatio; neque multis, ne inflammationem augeant. Atque hic quoque videndum est, ne quid in scroto sanguinis maneat: tum impo-

^a Quin etiam ab hac, ni fallor, sententia, veteres duplicem chirurgi hodierni curationem, tam per *primam intentionem*, quam per *incarnationem*, novisse, et inter se invicem comparasse, patet.

nenda glutinantia sunt. Si quando autem in scrotum sanguis defluxit, aliquidve concretum ex eo decidit, incidi subter id debet; purgatoque eo, spongia, acri aceto madens, circumdari. Deligatum autem vulnus omne, quod ex his causis factum est, si dolor nullus est, quinque primis diebus non est resolvendum, sed bis die tantum aceto irroranda lana vel spongia: si dolor est, tertio die resolvendum; et, ubi fibulae sunt, hae incidendae; ubi linamentum, id immutandum est; rosaque et vino madefaciendum id, quod imponitur. Si inflammatio increscit, adjiciendum prioribus cataplasma ex lentacula et melle; vel ex malicorio, quod in austero vino coctum sit; vel ex his mixtis. Si sub his inflammatio non conquierit, post diem quintum multa calida aqua vulnus fovendum, donec scrotum ipsum et extenuetur, et rugosius fiat: tum imponendum cataplasma ex triticea farina, cui resina pinea adjecta sit: quae ipsa, si robustus curatur, ex aceto; si tener, ex melle coquenda sunt. Neque dubium est, quodcunque vitium fuit, si magna inflammatio est, quin ea, quae pus movent, imponenda sint. Quod si pus in ipso scroto ortum est, paulum id incidi debet, ut exitus detur; linamentumque eatenus imponendum est, ut foramen tegat. Inflammatione finita, propter nervos propiore^a cataplasmate, deinceps utendum est. Haec proprie ad ejusmodi vulnera pertinent: cetera, et in curatione, et in victu, similia iis esse debent, quae in alio quoque vulnerum genere praecepimus.

Hernia puerorum.

Fascia cum pila.

XX. His propositis ad singulas species veniendum est. Ac si cui parvulo puero intestinum descendit, ante scalpellum experienda vinctura est. Fascia ejus rei causa fit, cui imo loco pila assuta est ex pan-

^a Lege, cum Cod. Med. I; PRIORE CATAPLASMATE.

niculis facta, quae ad repellendum intestinum ipsi illi subjicitur: deinde reliqua fasciae pars arcte circumdatur. Sub quo saepe et intus compellitur intestinum, et inter se tunicae glutinantur.

Rursus, si aetas processit, multumque intestini ^{Signa.} descendisse ex tumore magno patet, adjiciunturque dolor et vomitus; quae ex stercore, ex cruditate eo delapso, fere accidunt; scalpellum adhiberi sine perniciē non posse, manifestum est; levandum tantummodo malum, et per alias curationes extrahendum est. Sanguis mitti ex brachio debet: deinde, si vires patiuntur, imperanda tridui abstinētia est; si minus, certe pro vi corporis quam longissima. Eodem vero tempore superhabendum cataplasma ex lini semine, quod ante aliquis ex mulso decoxerit. Post haec, et farina hordeacea cum resina injicienda; et is demittendus in solium aquae calidae, cui oleum quoque adjectum sit; dandumque aliquid cibi levis calidi. Quidam etiam alvum ducunt. Id deducere aliquid in scrotum potest, educere ex eo non potest. Per ea vero, quae supra scripta sunt, levato malo, si quando alias dolor reverterit, eadem erunt faciēda. Sine dolore quoque si multa intestina prolapsa sunt, secari supervacuum est; non quo non excludi a scroto possint; nisi tamen id inflammatio prohibuit; sed quo repulsa inguinibus immorentur, ibique tumorem excitent, atque ita fiat mali non finis, sed mutatio. At in eo, quem scalpello curari oportebit, simulatque ad mediam tunicam vulnus in inguine factum pervenerit, duobus hamulis ea juxta ipsas oras apprehendi debebit, dum diductis omnibus membranulis medicus eam liberet. Neque enim cum periculo laeditur, quae excidenda est; cum intestinum esse, nisi sub ea, non possit. Ubi diducta autem erit, ab inguine usque ad testiculum incidi debebit, sic, ne is ipse laedatur; tum excidi. Fere

tamen hanc curationem puerilis aetas, et modicum malum recipit. Si vir robustus est, majusque id vitium est, extrahi testiculus non debet, sed in sua sede permanere. Id hoc modo fit. Inguen eadem ratione usque ad mediam tunicam scalpello aperitur; eaque tunica eodem modo duobus hamis excipitur, sic, ut a ministro testiculus eatenus contineatur, ne per vulnus exeat: tum ea tunica deorsum versus scalpello inciditur; sub eaque index digitus sinistrae manus ad imum testiculum demittitur, eumque ad plagam compellit: deinde dextrae manus duo digiti, pollex atque index, venam et arteriam et nervum tunicamque eorum a superiore tunica diducunt. Quod si aliquae membranulae prohibent, scalpello resolvuntur, donec ante oculos tota jam tunica sit. Excisis, quae excidenda sunt, repositoque testiculo, ab ora quoque ejus vulneris, quod in inguine est, demenda habenula paulo latior est, quo major plaga sit, et plus creare carnis possit.

Epiplocele. XXI. 1. At si omentum descendit, eodem quidem modo, quo supra scriptum est, aperiendum inguen, diducendaeque tunicae sunt: considerandum autem est, majorne is modus, an exiguus sit. Nam quod parvulum est, super inguen in alvum vel digito, vel averso specillo repellendum est: si plus est, sinere oportet dependere, quantum ex utero prolapsum est; idque adurentibus medicamentis illinere, donec emoriatur et excidat. Quidam hic quoque duo lina acu trajiciunt, binisque singulorum capitibus diversas partes adstringunt: sub quo aequae, sed tardius emoriatur. Adjicitur tamen his quoque celeritati, si omentum super vinculum illinitur medicamentis, quae sic exedunt, ne erodant: *σηπτὰ* Graeci vocant. Fuerunt etiam, qui omentum forfice praeciderent: quod in parvulo non est necessarium: si

majus est, potest profusionem sanguinis facere; siquidem omentum quoque venis quibusdam, etiam majoribus illigatum est. Neque vero, si discisso ventre id prolapsum forfice praeciditur, cum et emortuum sit, et aliter tutius avelli non possit, inde huc exemplum transferendum est. Vulnus autem curari, si relictum omentum est, sutura debet: si id amplius fuit, et extra emortuum est, excisis oris, sicut supra propositum est.

2. Si vero humor intus est, incidendum est, in *Hydrocele*. pueris quidem, inguen; nisi in his quoque id liquoris ejus major modus prohibet: in viris vero, et ubicunque multus humor subest, scrotum. Deinde, si inguen incisum est, eo protractis tunicis, humor effundi debet: si scrotum, et sub hoc protinus vitium est, nihil aliud quam humor effundendus, abscindendaeque membranae sunt, si quae eum continuerunt; deinde eluendum id ex aqua, quae vel salem adjectum, vel nitrum habeat: si sub media, imave tunica, totae eae extra scrotum collocandae, excidendaeque sunt.^a

XXII. Ramex autem, si super ipsum scrotum *Varicoccele*. est, adurendus est tenuibus et acutis ferramentis, quae ipsis venis infigantur; cum eo, ne amplius quam has urant; maximeque, ubi inter se implicatae glomerantur, eo ferrum id admovendum est; tum super farina ex aqua frigida subacta injicienda est; utendumque eo vinculo, quod idoneum esse an curationibus posui; tertio die lenticula cum melle imponenda est: post, ejectis crustis, ulcera melle purganda, rosa implenda, ad cicatricem aridis linamentis perducenda sunt. Quibus vero super medi-

^a Totae igitur in hydrocele membranae excidendae erant, nec pars tantum, ut viro alioquin haud indocto visum est, SAM. COOPER. Vide Surg. Diet. p. 602.

am tunicam venae tument, incidendum inguen est, atque tunica promenda, ab eaque venae digito vel manubriolo scalpelli separandae. Qua parte vero inhaerebunt, et ab superiore et ab inferiore parte lino vinciendae; tum sub ipsis vinculis praecidendae, reponendusque testiculus est. At ubi supra tertiam tunicam ramex insedit, mediam excidi necesse est. Deinde, si duae tresve venae tument, et ita pars aliqua obsidetur, ut major eo vitio vacet, idem faciendum, quod supra scriptum est; ut et ab inguine, et a testiculo deligatae venae praecidantur, isque condatur. Sin totum id ramex obsederit, per plagam demittendus digitus index erit, subjiciendusque venis, sic, ut paulatim eas protrahat; eaeque adducendae, donec is testiculus par alteri fiat: tum fibulae oris sic injiciendae, ut simul eas quoque venas comprehendant. Id hoc modo fit. Acus ab exteriori parte oram vulneris perforat: tum non per ipsam venam, sed per membranam ejus immittitur, per eamque in alteram oram compellitur. Venae vulnerari non debent, ne sanguinem fundant. Membrana semper inter has venas est, ac neque periculum affert, et filo comprehensa illas abunde tenet. Itaque etiam satis est, duas fibulas esse. Tum venae, quaecunque protractae sunt, in ipsum inguen averso specillo compelli debent. Solvendi fibulas tempus, inflammatione finita, et purgato vulnere, est; ut una simul et oras et venas cicatrix devinciat. Ubi vero inter imam tunicam et ipsum testiculum nervumque ejus ramex ortus est, una curatio est, quae totum testiculum abscindit. Nam neque ad generationem quidquam is confert, et omnibus indecore, quibusdam etiam cum dolore dependet. Sed tum quoque inguen incidendum; media tunica promenda, atque excidenda est; idem

Castratio.

in ima faciendum; nervusque,^a ex quo testiculus dependet, praecidendus: post id venae et arteriae ad inguen lino deligandae, et infra vinculum abscindendae sunt.^b

XXIII. Caro quoque, si quando inter tunicas in- Sarcocoele.
crevit, nihil dubii est, quin eximenda sit: sed id, ipso scroto inciso, fieri commodius est. At si nervus induruit, curari res neque manu, neque medicamento potest. Urgent enim febres ardentes, et aut virides, aut nigri vomitus; praeter haec, ingens sitis, et linguae asperitudo; fereque a die tertio spumans bilis alvo cum rosione redditur: ac neque assumi facile cibus, neque contineri potest: neque multo post extremae partes frigescunt, tremor oritur, manus sine ratione extenduntur; deinde in fronte frigidus sudor, eumque mors sequitur.

XXIV. Ubi vero in ipso inguine ramex est, si Hydrocele funis spermatici.
tumor modicus est, semel incidi; si major, duabus lineis debet, ut medium excidatur: deinde, non extracto testiculo, sicut intestinis quoque prolapsis interdum fieri docui, colligendae venae, vinciendaeque, ubi tunicis inhaerebunt, et sub his nodis praecidendae sunt. Neque quidquam novi curatio vulneris ejus requirit.

XXV. 1. Ab his ad ea transeundum est, quae in Praeputium curatum.
cole ipso fiunt. In quo si glans nuda est, vultque aliquis eam decoris causa tegere, fieri potest: sed

^a Vas deferens cum nervo et vasis sub "nervi" nomine hic intelligi suspicamur.

^b Mirum est CELSUM adeo placide, nec nisi ob speciem indecoram tantum, quasi levem quandam operam, castrationem suasisse. Periculum certe haud apud veteres quam nos levius fuit; quin et multo gravius, ut prudentissimus imperator JUSTINIANUS ipse sit testis. "Saepenumero e multis vix pauci evadunt incolumes: usque adeo, ut quidam ex his, qui servati fuerunt, sub nostro aspectu deposuerint, e nonaginta, tres aegre servatos esse." Novell. Const. cxlii. *De his qui eunuchos faciunt.*

expeditius in puero, quam in viro; in eo, cui id naturale est, quam in eo, qui quarundam gentium more circumcisis est; in eo, cui glans parva juxtaque eam cutis spatiosior, brevis ipse coles est, quam in quo contraria his sunt. Curatio autem eorum, quibus id naturale est, ejusmodi est. Cutis circa glandemprehenditur et extenditur, donec illam ipsam condat; ibique deligatur: deinde, juxta pubem, in orbem tergitur inciditur, donec coles nudetur; magnaue cura cavetur, ne vel urinae iter, vel venae, quae ibi sunt, incidantur. Eo facto, cutis ad vinculum inclinatur, nudaturque circa pubem velut circulus; eoque linamenta dantur, ut caro increseat, et id impleat: satisque velamenti supra latitudo plagae praestat. Sed, donec cicatrix sit, cinctum esse id debet; in medio tantum relicto exiguo urinae itinere. At in eo, qui circumcisis est, sub circulo glandis scalpello diducenda cutis ab interiore cole est. Non ita dolet, quia, summo soluto, diduci deorsum usque ad pubem manu potest; neque ideo sanguis profluit. Resoluta autem cutis rursus extenditur ultra glandem: tum multa frigida aqua fovetur; emplastrumque circa datur, quod valenter inflammationem reprimat; proximisque diebus, et prope a fame victus est, ne forte eam partem satietas excitet. Ubi jam sine inflammatione est, deligari debet a pube usque circulus: super glandem autem, adverso emplastro imposito, induci. Sic enim fit, ut inferior pars glutinetur; superior ita sanescat, ne inhaereat.

Phimosi. 2. Contra, si glans ita contexta est, ut nudari non possit, quod vitium Graeci *φίμωσις* appellant, aperienda est: quod hoc modo fit. Subter a summa ora, cutis inciditur recta linea usque ad frenum; atque ita superius tergitur relaxatum, cedere retro

potest. Quod si parum sic profectum est, aut propter angustias, aut propter duritiem tergoris, protinus triangula forma cutis ab inferiore parte excidenda est, sic, ut vertex ejus ad frenum, basis in tergo extremo sit. Tum superdanda linamenta sunt, aliaque medicamenta quae ad sanitatem perducant. Necessarium autem est, donec cicatrix sit, conquiescere: nam ambulatio, atterendo ulcus sordidum reddit.

3. Infibulare quoque adolescentulos interdum ^{Infibulatio.} vocis, interdum valetudinis causa quidam consue-
runt: ejusque haec ratio est. Cutis, quae super glandem est, extenditur, notaturque utrinque a lateribus atramento, qua perforetur; deinde remittitur. Si super glandem notae revertuntur, nimis apprehensum est, et ultra notari debet: si glans ab his libera est, is locus idoneus fibulae est. Tum, quae notae sunt, cutis acu filum ducente transuitur, ejusque fili capita inter se deligantur, quotidieque id movetur, donec circa foramina cicatriculae fiant. Ubi eae confirmatae sunt, exemto filo fibula additur, quae, quo levior, eo melior est. Sed hoc quidem saepius inter supervacua, quam inter necessaria est.

XXVI. 1. Res vero interdum cogit emoliri manu ^{Catheterismus.} urinam, cum illa non redditur, aut quia senectute iter ejus collapsum est, aut quia calculus, vel concretum aliquid ex sanguine intus se opposuit: ac mediocris quoque inflammatio saepe eam reddi naturaliter prohibet. Idque non in viris tantummodo, sed in feminis quoque interdum necessarium est. Ergo aeneae fistulae fiunt; quae, ut omni corpori, ^{Catheteres.} ampliori minorique sufficiant, ad mares, tres; ad feminas, duae medico habendae sunt: ex virilibus maxima, decem et quinque digitorum; media, duo-

decim ; minima, novem : ex muliebribus major, novem ; minor, sex. Incurvas vero esse eas paulum, sed magis viriles oportet, laevesque admodum ; ac neque nimis plenas, neque nimis tenues. Homo tum resupinus eo modo, quo in curatione ani figuratur, super subsellium aut lectum collocandus est. Medicus autem a dextro latere, sinistra quidem manu colem masculi continere, dextra vero fistulam demittere in iter urinae debet : atque ubi ad cervicem vesicae ventum est, simul cum cole fistulam inclinatam in ipsam vesicam compellere, eamque, urina reddita, recipere. Femina brevius urinae iter, simul et rectius habet ; quod mamulae simile, inter imas oras super naturale positum, non minus saepe auxilio eget, aliquanto minus difficultatis exigit. Nonnunquam etiam prolapsus in ipsam fistulam calculus, quia subinde ea extenuatur, non longe ab exitu inhaerescit. Eum, si fieri potest, oportet evellere, vel oriculario specillo, vel eo ferramento, quo in sectione calculus protrahitur. Si id fieri non potuit, cutis extrema quamplurimum attrahenda, et, condita glande, lino vincienda est : deinde a latere recta plaga coles incidendus, et calculus eximendus est : tum cutis remittenda. Sic enim fit, ut incisum colem integra pars cutis contegat, et urina naturaliter profluat.

Calculus. 2. Cum vesicae vero, calculique facta mentio sit, locus ipse exigere videtur, ut subjiciam, quae curatio calculosis, cum aliter succurri non potest, adhibeatur. Ad quam festinare, cum praeceptum sit, nullo modo convenit. Ac neque omni tempore, neque in omni aetate, neque in omni vitio id experiendum est : sed solo vere ; in eo corpore, quod jam novem annos, nondum quatuordecim excessit ; et si tantum mali subest, ut neque medicamentis vinci pos-

sit, neque etiam trahi posse videatur, quo minus interposito aliquo spatio interimat. Non quo non interdum etiam temeraria medicina proficiat; sed quo saepius utique in hoc fallat, in quo plura et genera et tempora periculi sunt. Quae simul cum ipsa curatione proponam. Igitur, ubi ultima experiri statutum est, ante aliquot diebus victu corpus praeparandum est: ut modicos, ut salubres cibos, ut minime glutinosos assumat, ut aquam bibat. Ambulandi vero inter haec exercitatione utatur, quo magis calculus ad vesicae cervicem descendat. Quae an inciderit, digitis quoque, sicut in curatione docebo, demissis cognoscitur. Ubi ejus rei fides est, pridie is puer in jejunio continendus est; et tum loco calido curatio adhibenda, quae hoc modo ordinatur. Homo praevalens et peritus in sedili alto consedit, supinumque eum et aversum, super genua sua coxis ejus collocatis, comprehendit; reductisque ejus cruribus, ipsum quoque jubet, manibus ad suos poplites datis, eos, quam maxime possit, attrahere; simulque ipse sic eos continet. Quod si robustius corpus ejus est, qui curatur, duobus sedilibus junctis, duo valentes insidunt; quorum et sedilia et interiora crura inter se deligantur, ne diduci possint: tum is super duorum genua eodem modo collocatur; atque alter, prout consedit, sinistrum crus ejus, alter dextrum, simulque ipse poplites suos attrahit. Sive autem unus, sive duo continent, super humeros ejus suis pectoribus incumbunt. Ex quibus evenit, ut inter ilia sinus super pubem sine ullis rugis sit extentus, et, in angustum compulsa vesica, facilius calculus capi possit. Praeter haec, etiamnum a lateribus duo valentes objiciuntur, qui circumstantes, labare vel unum vel duos, qui puerum continent, non sinunt. Medicus deinde, diligenter

unguibus circumcisis, atque^a sinistra manu, duos ejus digitos, indicem et medium, leniter prius unum, deinde alterum in anum ejus demittit; dextraeque digitos super imum abdomen lenitur imponit; ne, si utrinque digiti circa calculum vehementer concurrerint, vesicam laedant. Neque vero festinanter in hac re, ut in plerisque, agendum est; sed ita, ut quam maxime id tuto fiat: nam laesa vesica nervorum distentiones cum periculo mortis excitat. Ac primum circa cervicem quaeritur calculus: ubi repertus, minore negotio expellitur. Et ideo dixi, ne curandum quidem, nisi cum hoc indiciis suis cognitum est. Si vero aut ibi non fuit, aut recessit retro, digiti ad ultimam vesicam dantur; paulatimque dextra quoque manus ejus ultra translata subsequitur. Atque ubi repertus est calculus; qui necesse est in manus incidat; eo curiosius deducitur, quo minor laeviorque est; ne effugiat, id est, ne saepius agitata vesica sit. Ergo ultra calculum dextra semper manus ejus opponitur; sinistrae digiti deorsum eum compellunt, donec ad cervicem pervenitur. In quam, si oblongus est, sic compellendus est, ut pronus exeat; si planus, sic, ut transversus sit; si qua-

^a Nonne hic vexatissimus adhuc locus sic legendus? UNGUIBUS CIRCUMCISIS, UTIQUE MANU SINISTRA; DUOS EJUS DIGITOS, &c.; nimirum sinistra sola inserenda in anum erat, ideoque sola "unguibus circumcisis" necessario egebat. TARG. in locum.

^b Ex hac sententia chirurgi nescio quomodo decepti, CELSUM calculum in perinaeum donec id promineret pressisse scribunt. Monuit enim ipse paulo supra "ne si manus vehementer circa calculum concurrerint, vesicam laedant;" tantus ei timor fuit vesicae premendae. Igitur, vocabulum COMPELLATUR, hic nihil de vi compellendi indicat, aut de tumore quovis in perinaeo prominente, sed de modo tantum, ut firmus teneatur calculus, ut facile pro figura exeat, nec iterum e digitis in cavum vesicae relabetur, nec plaga semel facta, angulis haereat. Chirurgi specialiter decepti sunt JOANNES BELL, Princip. Surg. ii. 42, A. BURNS, Ed. Med. and Surg. Journ. iv. 57, SAM. COOPER, Surg. Dict. 682.

dratus, ut duobus angulis sedeat; si altera parte plenior, sic, ut prius ea, qua tenuior sit, evadat. In rotundo nihil interesse, ex ipsa figura patet; nisi, si laevior altera parte est, ut ea antecedit. Cum jam eo venit, incidi super vesicae cervicem juxta anum cutis plaga lunata usque ad cervicem vesicae debet, cornibus ad coxas spectantibus paulum: deinde ea parte, qua resima plaga est, etiamnum sub cute altera transversa plaga facienda est, qua cervix aperiatur; donec urinae iter pateat, sic, ut plaga paulo major, quam calculus sit.^a Nam, qui metu fistulae, quam illo loco *ρογνάδα* Graeci vocant, parum patefaciunt, cum majore periculo eodem revolvuntur: qui calculus iter, cum vi promittitur, facit, nisi accipit: idque etiam perniciosius est, si figura quoque calculi, vel aspritudo aliquid eo contulit. Ex quo et sanguinis profusio, et distentio nervorum fieri potest: quae si quis evasit, multo

^a Huic sententiae, apud chirurgos ac commentatores celeberrimae, ut illud, quod omnes MSS. exhibent, restitui; et COXAS in COXAM codicis optimi, (MORG. in CELS. vii. 537.) transmutari, debent; quo facto, omnes qualescunque difficultates, ex simplice hac sententiae resolutione in ordinem naturalem, facile solutum iri speramus. CUM JAM VENIT EO, UT CUTIS DEBET INCIDI SUPER CERVICEM VESICAE, (i. e. *secundum axem ejus*) JUXTA ANUM, USQUE AD CERVICEM VESICAE, CORNIBUS SPECTANTIBUS PAULUM AD COXAM; DEINDE, (*hoc facto*), ALTERA PLAGA ETIAMNUM EST FACIENDA TRANSVERSA, SUB CUTE, QUA PLAGA EST RESIMA, QUA CERVIX APERIATUR; DONEC ITER PATEAT URINAE; SIC UT PLAGA SIT PAULO MAJOR QUAM CALCULUS.

LAMBINUS locutionem, in qua pro *fit*, *fieri debet* auditur, probissimam, licet Graecis derivatam, esse, olim ostendit; atque quod COXAM attinet, haec vocula et singulariter in sensu singulari a CELSO semper adhibetur, et singulariter de sinistra coxa hic intelligi, illud docet, quod ipse rectissime scribit, vesicam "potius in sinistram partem inclinatam" esse, iv. l. Adjecit FALCONETUS, sacculos calculorum quoque eam partem plerumque affectare, p. 199: hinc liquet, cornua plagae Celsianae, ut hodiernae, coxam sinistram respexisse. Virgini, porro, cui eandem curationem ac masculo necessariam esse, docet infra, p. 386, "sub ima sinisteriore ora incidendum esse" praecipit. Ex magistro de omni anatomia chirurgiaeque meritissimo, JOANNE BARCLAY, nos pri-

tamen patientiorem fistulam habiturus est rupta cer-vice, quam habuisset, incisa. Cum vero ea patefacta est, in conspectum calculus venit : in cujus colore nullum discrimen est. Ipse, si exiguus est, digitis ab altera parte propelli, ab altera protrahi potest : si major, injiciendus a superiore ei parte uncus est, ejus rei causa factus. Is est ad extremum tenuis, in semicirculi speciem retusae latitudinis ; ab exte-riore parte laevis, qua corpori jungitur ; ab interi-ore asper, qua calculum attingit. Isque longior potius esse debet : nam brevis extrahendi vim non habet. Ubi injectus est, in utrumque latus in-clinandus est, ut appareat, an calculus tenea-tur ; quia, si apprehensus est, ille simul inclina-tur. Idque eo nomine opus est, ne, cum adduci uncus coeperit, calculus intus effugiat, hic in oram vulneris incidat, eamque convulneret. In qua re, quod periculum esset, jam supra posui. Ubi satis teneri calculum patet, eodem paene momento triplex motus adhibendus est : in utrumque latus ; deinde extra, sic tamen, ut leniter id fiat, paulum-que primo calculus attrahatur : quo facto, attollen-dus uncus extremus est, uti intus magis maneat, faciliusque illum producat. Quod si quando a su-periore parte calculus parum commode comprehen-detur, a latere erit apprehendendus.

Asperi et
spinosi cal-
culi.

Haec est simplicissima curatio. Sed varietas re-rum quasdam etiamnum animadversiones desiderat. Sunt enim quidam non asperi tantummodo, sed spi-nosi quoque calculi, qui per se quidem delapsi in cervicem, sine ullo periculo eximuntur : in vesica vero, non tuto vel hi conquiruntur, vel attrahuntur ;

mum de hujus loci difficultate inaudivisse, lubentissime fatemur. Vide MORG. Ep. vii ; HEIST. de Sect. Cels. ; FALCONET. de Lith., apud HALL. disp. Chir.

quoniam, ubi illam convulnerarunt, ex distentione nervorum mortem maturant; multoque magis, si spina aliqua vesicae inhaeret, eamque, cum ducetur, duplicavit. Colligitur autem eo, quod difficilior urina redditur, in cervice calculum esse; eo, quod cruenta destillat, illum esse spinosum: maximeque id sub digitis quoque experiundum est, neque adhibenda manus, nisi id constitit. Ac tum quoque leniter intus digiti objiciendi, ne violenter promovendo convulnerent: tum incidendum. Multi hic quoque scalpello usi sunt. Meges, quoniam is infirmior est, potestque in aliqua prominentia incidere, incisoque super illam corpore, qua cavum subest, non secare, sed relinquere, quod iterum incidi necesse sit, ferramentum fecit rectum, in summa parte labrosum, in ima semicirculatum acutumque. Id receptum inter duos digitos, indicem ac medium, super pollice imposito sic deprimebat, ut simul cum carne, si quid ex calculo prominebat, incidere: quo consequeretur, ut semel, quantum satis esset, aperiret. Quocunque autem modo cervix patefacta est, leniter extrahi, quod asperum est, debet; nulla, propter festinationem, vi admota.

Caute contrectandi.

Una, non iteratis vicibus, excidendi. GESN. in semel.

3. At calculus arenosus, et ante manifestus est; quoniam urina quoque redditur arenosa: et in ipsa curatione; quoniam inter subjectos digitos neque aeque leniter renititur, et insuper dilabatur. Item molles calculos, et ex pluribus minutisque, sed inter se parum adstrictis, compositos indicat urina, trahens quasdam quasi squamulas. Hos omnes, leniter permutatis subinde digitorum vicibus, sic oportet adducere, ne vesicam laedant, neve intus aliquae dissipatae reliquiae maneant, quae postmodum curationi difficultatem faciant. Quidquid autem ex his in conspectum venit, vel digitis, vel

Arenosus.

unco eximendum est. At si plures calculi sunt, singuli protrahi debent; sic tamen, ut, si quis exiguus supererit, potius relinquatur: siquidem in vesica difficulter invenitur, inventusque celeriter effugit. Ita longa inquisitione vesica laeditur, excitatque inflammationes mortiferas; adeo ut quidam non secti, cum diu frustra per digitos vesica esset agitata, decesserint. Quibus accedit etiam, quod exiguus calculus ad plagam urina postea promovetur, et excidit. Si quando autem is major non videtur, nisi rupta cervice, extrahi posse, findendus est: cuius repertor Ammonius, ob id λιθοτόμος cognominatus est. Id hoc modo fit. Uncus injicitur calculo, sic, ut facile eum concussum quoque teneat, ne is retro revolvatur: tum ferramentum adhibetur crassitudinis modicae, prima parte tenui, sed retusa, quod admotum calculo, et ex altera parte ictum, eum findit; magna cura habita, ne aut ad ipsam vesicam ferramentum perveniat, aut calculi fractura ne quid incidat.

Ammonius
lithotomus.

Femina-
rum
curatio.

4. Hae vero curationes in feminis quoque similes sunt; de quibus tamen parum proprie quaedam dicenda sunt. Siquidem in his, ubi parvulus calculus est, scalpellus supervacuus est; quia is urina in cervicem compellitur; quae et brevior, quam in maribus, et laxior est. Ergo et per se saepe excidit, et, si in primo, quod est angustius, inhaeret, eodem tamen unco sine ulla noxa educitur. At in majoribus calculis necessaria eadem curatio est. Sed virgini subjici digiti tanquam masculo, mulieri per naturale ejus debent. Tum, virgini quidem, sub ima sinisteriore ora; mulieri vero, inter urinae iter et os pubis, incidendum est, sic, ut utroque loco plaga transversa sit. Neque terreri convenit, si plus ex muliebri corpore sanguinis profluit.

Curatio
postrema.

5. Calculo evulso, si valens corpus est, neque

magnopere vexatum, sinere oportet sanguinem fluere, quo minor inflammatio oriatur: atque, ingredi quoque eum paulum, non alienum est, ut excidat, si quid intus concreti sanguinis mansit. Quod si per se non destitit, rursus, ne vis omnis intereat, suppressi debet: idque protinus, in imbecillioribus, ab ipsa curatione faciendum est: siquidem, ut distentione nervorum periclitatur aliquis, dum vesica ejus agitur; sic alter metus excipit, remotis medicaminibus, ne tantum sanguinis profluat, ut occidat. Quod ne incidat, desiderare is debet in acre acetum, Aceto acri desidentum. cui aliquantum salis sit adjectum: sub quo et sanguis fere conquiescit, et adstringitur vesica, ideoque minus inflammatur. Quod si parum proficit, agglutinanda cucurbitula est, et inguinibus, et coxis, et super pubem. Ubi jam satis vel evocatus est sanguis, vel prohibitus, resupinus collocandus est, sic, ut caput humile sit, coxae paulum excitentur: ac super vulnus imponendum est duplex aut triplex linteolum, aceto mariens. Deinde, Balneum. interpositis duabus horis, in solum is aquae calidae resupinus* demittendus est, sic, ut a genibus ad umbilicum aqua teneat, cetera vestimentis circumdata * Vide Solum, Fig. C. sint; manibus tantummodo pedibusque nudatis, ut et minus digeratur, et ibi diutius maneat. Ex quo sudor multus oriri solet; qui spongia subinde in facie detergendus est: finisque ejus fomenti est, donec infirmando offendat. Tum multo is oleo perungendus, inducendusque hapsus lanae mollis, tepido oleo repletus, qui pubem, et coxas, et inguina, et plagam ipsam, contextam eodem ante linteolo, protegat: isque subinde oleo tepido madefaciendus est; ut neque frigus ad vesicam admittat, et nervos leniter molliat. Quidam cataplasmatibus calefacientibus utuntur. Ea plus pondere nocent, quo vesicam urgendo vulnus irritant, quam calore pro-

Vincula
inutilia.

Signa
fausta.

ficiunt. Ergo ne vinculum quidem ullum necessarium est. Proximo die, si spiritus difficilius redditur, si urina non excedit, si locus circa pubem mature intumuit, scire licet, in vesica sanguinem concretum remansisse. Igitur, demissis eodem modo digitis, leniter pertractanda vesica est, et discutienda, si qua coierunt: quo fit, ut per vulnus postea procedant. Non alienum etiam est, oriculario clystere acetum nitro mixtum per plagam in vesicam compellere: nam sic quoque discutiuntur, si qua cruenta coierunt. Eaque facere etiam primo die convenit, si timemus, ne quid intus sit: maximeque, ubi ambulando id elicere imbecillitas prohibuit. Cetera eadem facienda sunt: ut demittatur in solium, ut eodem modo panniculus, eodem lana superinjiciatur. Sed neque saepe, neque tamdiu in aqua calida puer habendus, quam adolescens est; infirmus, quam valens; levi, quam graviore inflammatione affectus; is, cujus corpus digeritur, quam is, cujus adstrictum est. Inter haec vero, si somnus est, et aequalis spiritus, et madens lingua, et sitis modica, et venter imus sedet, et mediocris est cum febre modica dolor, scire licet, recte curationem procedere. Atque in his inflammatio fere quinto vel septimo die finitur: qua levata, solium supervacuum est: supini tantummodo vulnus aqua calida fovendum est, ut, si quid urinae rodit, eluatur. Imponenda autem medicamenta sunt pus moventia; et, si purgandum ulcus videbitur, melle linendum. Id si rodet, rosa temperabitur. Huic curationi aptissimum videtur enneapharmacum emplastrum: nam et sebum habet ad pus movendum, et mel ad ulcus repurgandum; medullam etiam, maximeque vitulinam; quod in id, ne fistula relinquatur, praecipue proficit. Linamenta vero tum

super ulcus non sunt necessaria; super medicamentum, ad id continendum, recte imponuntur. At ubi ulcus purgatum est, puro linamento ad cicatricem perducendum est. Quibus temporibus tamen, si felix curatio non fuit, varia pericula oriuntur. Quae praesagire protinus licet, si continua Infausta. vigilia est, si spiritus difficultas, si lingua arida est, si sitis vehemens, si venter imus tumet, si vulnus hiat, si transfluens urina id non rodit, si similiter ante tertium diem quaedam livida excidunt, si is aut nihil aut tarde respondet, si vehementes dolores sunt, si post diem quintum magnae febres urgent, et fastidium cibi permanet, si cubare in ventrem jucundius est. Nihil tamen pejus est distentione nervorum, et, ante nonum diem, vomitu bilis. Sed cum inflammationis sit metus, succurri abstinencia, modicis et tempestivis cibis; inter haec, fomentis, et quibus supra scripsimus, oportet.

XXVII. Proximus cancer^a metus est. Is cognoscitur, si, et per vulnus, et per ipsum colem, fluit Cancer, seu exulceratio. sanies mali odoris, cumque ea quaedam a concreto sanguine non abhorrentia, tenuesque carunculae lanulis similes: praeter haec, si orae vulneris aridae sunt, si dolent inguina, si febris non desinit, eaque in noctem augetur, si inordinati horrores accedunt. Considerandum autem est, in quam partem cancer is tendat. Si ad colem, indurescit is locus, et rubet, et tactu dolorem excitat, testiculique intumescunt: si in ipsam vesicam, ani dolor sequitur, coxae durae sunt, non facile crura extendi possunt: at si in alterutrum latus, oculis id expositum est, paresque utrinque easdem notas, sed minores, habet. Primum autem ad rem pertinet corpus recte jacere, ut

^a Anglice *sloughing* nominamus: exulceratio gangraenosa est.

superior pars eadem semper sit, in quam vitium fertur. Ita, si ad colem it, supinus is collocari debet; si ad vesicam, in ventrem; si in latus, in id, quod integrius est. Deinde, ubi ventum fuerit ad curationem, homo in aquam demittetur, in qua marrubium decoctum sit, aut cupressus, aut myrtus; idemque humor clystere intus adigetur: tum superponetur lenticula cum malicorio mixta; quae utraque ex vino decocta sint; vel rubus, aut oleae folia, eodem modo decocta; aliave medicamenta, quae ad cohibendos purgandosque caneros proposuimus. Ex quibus, si qua erunt arida, per scriptorium calamum inspirabuntur. Ubi stare coeperit cancer, mulso vulnus eluetur: vitabiturque eo tempore ceratum, quod, ad recipiendum id malum, corpus emollit: potius plumbum elotum cum vino inungetur; superque idem linteolo illitum imponetur. Sub quibus perveniri ad sanitatem potest: cum eo tamen, ut non ignoremus, orto cancro saepe affici stomachum, cui cum vesica quaedam consortio est: exque eo fieri, ut neque retineatur cibus, neque, si quis retentus est, concoquatur, neque corpus alatur; ideoque ne vulnus quidem aut purgari aut ali possit: quae necessario mortem maturant.

Sed ut his succurri nullo modo potest, sic a primo tamen die tenenda ratio curationis est. In qua quaedam observatio, ad cibum quoque potionemque pertinens, necessaria est. Nam cibus inter principia, non nisi humidus dari debet: ubi ulcus purgatum est, ex media materia: olera et salsamenta semper aliena sunt. Potione opus est, modica. Nam, si parum bibitur, accenditur vulnus, et vigilia urget, et vis corporis minuitur: si plus aequo assumitur, subinde vesica impletur, eoque irritatur. Non nisi aquam autem bibendam esse, manifestius

est, quam ut subinde dicendum sit. Solet vero sub ejusmodi victu evenire, ut alvus non reddatur. Haec aqua ducenda est, in qua vel foenum Graecum, vel malva decocta sit. Idem humor rosa mixtus in ipsum vulnus oriculario clystere agendus est, ubi id rodit urina, neque purgari patitur. Fere vero primo per vulnus exit haec : deinde, eo sanescente, dividitur, et pars per colem descendere incipit, donec ex toto plaga claudatur. Quod interdum tertio mense, interdum non ante sextum, nonnunquam exacto quoque anno fit. Neque desperari debet solida glutinatio vulneris, nisi ubi aut vehementer rupta cervix est, aut ex cancro multae magnaeque carunculae, simulque nervosa aliqua exciderunt. Sed, ut vel nulla ibi fistula, vel exigua admodum relinquatur, summa cura providendum est. Ergo, cum jam ad cicatricem vulnus intendit, extentis jacere feminibus et cruribus oportet : nisi tamen molles arenosive calculi fuerunt. Sub his enim tardius vesica purgatur : ideoque diutius plagam patere necessarium est ; et tum demum, ubi jam nihil tale extra fertur, ad cicatricem perducitur. Quod si, antequam vesica purgata est, orae se glutinarunt, dolorque et inflammatio redierunt, vulnus digitis vel averso specillo diducendum est ; ut torquentibus exitus detur ; hisque effusis, cum diutius pura urina descendit, tum demum, quae cicatricem inducant, imponenda sunt ; extendendique, ut supra docui, pedes, quam maxime juncti. Quod si fistulae metus ex his causis, quas proposui, subesse videbitur, quo facilius claudatur ea, vel certe coangustetur, in anum quoque danda plumbea fistula est, extentisque cruribus femina talique inter se deligandi sunt, donec, qualis futura est, cicatrix sit.

XXVIII. Et hoc quidem commune esse maribus

Femina-
rum
propria.

Hymen
impervius.

et feminis potest. Proprie vero quaedam ad feminas pertinent: ut in primis, quod earum naturalia nonnunquam, inter se glutinatis oris, concubitus non admittunt. Idque interdum evenit protinus in utero matris: interdum exulceratione in his partibus facta, et per malam curationem his oris sanescendo junctis. Si ex utero est, membrana ori vulvae opposita est; si ex ulcere, caro id replevit. Oportet autem membranam duabus lineis, inter se transversis, incidere ad similitudinem literae X, magna cura habita, ne urinae iter violetur: deinde undique eam membranam excidere. At si caro increvit, necessarium est recta linea patefacere: tum ab ora vel vulsella vel hamo apprehensa, tanquam habenulam excidere; et intus implicitum in longitudinem linamentum, *λημνίσκον* Graeci vocant, in aceto tinctum demittere, supraque succidam lanam aceto madentem deligare: tertio die solvere ulcus, et, sicut alia ulcera, curare. Cumque jam ad sanitatem tendet, plumbeam fistulam medicamento cicatricem inducente illinere, eamque intus dare: supraque idem medicamentum injicere, donec ad cicatricem plaga perveniat.

Foetus
in utero
matris
emortuus.

XXIX. Ubi concepit autem aliqua, si jam prope maturus partus intus emortuus est, neque excidere per se potest, adhibenda curatio est: quae numerari inter difficillimas potest. Nam et summam prudentiam moderationemque desiderat, et maximum periculum affert. Sed ante omnia vulvae natura mirabilis, cum in multis aliis, tum in hac re quoque facile cognoscitur. Oportet autem ante omnia resupinam mulierem transverso lecto sic collocare, ut feminibus ejus ipsius ilia comprimantur: quo fit, ut et imus venter in conspectu medici sit, et infans ad os vulvae compellatur; quae, emortuo

partu, id comprimit: ex intervallo vero paulum dehiscit. Hac occasione usus medicus, unctae manus indicem digitum primum debet inserere, atque ibi continere, donec iterum id os aperiatur, rursusque alterum digitum demittere debebit, et per easdem occasiones alios, donec tota esse intus manus possit. Ad cujus rei facultatem multum confert et magnitudo vulvae, et vis nervorum ejus, et corporis totius habitus, et mentis etiam robur; cum praesertim intus nonnunquam etiam duae manus dari debeant. Pertinet etiam ad rem, quam calidissimum esse imum ventrem, et extrema corporis; neque dum inflammationem coepisse, sed recenti re protinus adhiberi medicinam. Nam, si corpus jam intumuit, neque demitti manus, neque educi infans, nisi aegerrime potest: sequiturque saepe cum vomitu, et cum tremore, mortifera nervorum distentio. Verum intus emortuo corpori manus injecta protinus habitum ejus sentit: nam aut in caput, aut in pedes conversum est; aut transversum jacet; fere tamen sic, ut vel manus ejus, vel pes in propinquo sit. Medici vero propositum est, ut eum manu dirigat vel in caput, vel etiam in pedes, si forte aliter compositus est. Ac, si nihil aliud est, manus vel pes apprehensus, corpus rectius reddit: nam manus in caput, pes in pedes eum convertit. Tum, si caput proximum est, demitti debet uncus undique laevis, acuminis brevis, qui vel oculo, vel auri, vel ori, interdum etiam fronti recte injicitur; deinde attractus infantem educit. Neque tamen quolibet is tempore extrahi debet. Nam, si compresso vulvae ore id tentatum est, non emittente eo, infans abruptitur, et unci acumen in ipsum os vulvae delabatur; sequiturque nervorum distentio, et ingens periculum mortis. Igitur, compressa vulva, con-

Medico
faventia.

quiescere ; hianti, leniter trahere oportet ; et per has occasiones paulatim eum educere. Trahere autem dextra manus uncum ; sinistra, intus posita, infantem ipsum, simulque dirigere eum debet.

Foetus
aqua tumi-
dus.

Solet etiam evenire, ut is infans humore distendatur, exque eo profluat foedi odoris sanies. Quod si tale est, indice digito corpus illud forandum est, ut, effuso humore, extenuetur : tum id leniter per ipsas manus recipiendum est. Nam uncus injectus facile hebeti corpusculo elabitur : in quo quid periculi sit, supra positum est. In pedes quoque conversus infans non difficulter extrahitur ; quibus apprehensus per ipsas manus commode educitur. Si vero transversus est, neque dirigi potuit, uncus alae injiciendus, paulatimque attrahendus est. Sub quo fere cervix replicatur, retroque caput ad reliquum corpus spectat. Remedio est, cervix praecisa ; ut separatim utraque pars auferatur. Id unco fit, qui, priori similis, in interiore tantum parte per totam aciem exacuitur. Tum id agendum est, ut ante caput, deinde reliqua pars auferatur : quia fere, majore parte extracta, caput in vacuam vulvam prolabitur, extrahique sine summo periculo non potest. Si tamen id incidit, super ventrem mulieris duplici panniculo injecto, valens homo, non imperitus, a sinistro latere ejus debet assistere, et super imum ventrem ejus duas manus imponere, alteraque alteram premere : quo fit, ut illud caput ad os vulvae compellatur : idque eadem ratione, quae supra posita est, unco extrahitur. At si pes alter juxta repertus est, alter retro cum corpore est, quidquid protractum est, paulatim abscindendum est : et, si clunes os vulvae urgere coeperunt, iterum retro repellendae sunt, conquisitusque pes ejus addu-

cendus. Aliaeque etiamnum difficultates faciunt, ut, qui solidus non exit, concisus eximi debeat.

Quoties autem infans protractus est, tradendus ministro est. ^{Ministro tradendus.} Is eum supinis manibus sustinere; medicus deinde sinistra manu leniter trahere umbilicum debet, ita, ne abrumpat, dextraque eum sequi usque ad eas, quas secundas vocant, quod velamentum infantis intus fuit; hisque ultimis apprehensis, venulas membranulasque omnes eadem ratione manu diducere a vulva, totumque illud extrahere, et si quid intus praeterea concreti sanguinis remanet. Tum compressis in unum feminibus, illa conclavi collocanda est, modicum calorem, sine ullo perflatu, habente: super imum ventrem ejus imponenda lana succida, in aceto et rosa tincta. Reliqua curatio talis esse debet, qualis in inflammationibus, et in iis vulneribus, quae in nervosis locis sunt, adhibetur.

XXX. 1. Ani quoque vitia, ubi medicamentis ^{Ani vitia.} non vincuntur, manus auxilium desiderant. Ergo, si qua scissa in eo vetustate induruerunt, jamque callum habent, commodissimum est, ducere alvum; tum spongiam calidam admove, ut relaxentur illa, et foras prodeant: ubi in conspectu sunt, scalpello singula excidere, et ulcera renovare; deinde imponere linamentum molle, et super linteolum illitum melle; locumque eum molli lana implere, et ita vincere: altero die, deincepsque ceteris, lenibus medicamentis uti, quae ad recentia eadem vitia necessaria esse, alias proposui: et utique per primos dies sorbitionibus eum sustinere: paulatim deinde cibis adjicere aliquid, generis tamen ejus, quod eodem loco praeceptum est. Si quando autem ex inflammatione pus in his oritur, ubi primum id apparuit, incidendum est, ne anus ipse suppuret. Neque

tamen ante properandum est : nam, si crudum incisum est, inflammationi multum accedit, et puris aliquanto amplius concitatur. His quoque vulneribus, lenibus cibis, iisdemque medicamentis opus est.

Condylomata.

2. At tubercula, quae *κονδυλώματα* appellantur, ubi induruerunt, hac ratione curantur. Alvus ante omnia ducitur : tum vulsella tuberculum apprehensum, juxta radices exciditur. Quod ubi factum est, eadem sequuntur, quae supra post curationem adhibenda esse proposui : tantummodo, si quid increscit, squama aeris coërcendum est.

Haemorrhoides.

3. Ora etiam venarum, fundentia sanguinem, sic tolluntur. Ubi sanguini, qui effluit, sanies adjicitur, alvus acribus ducitur, quo magis ora promoveantur : eoque fit, ut omnia venarum quasi capitula conspicua sint. Tum, si capitulum exiguum est, basimque tenuem habet, adstringendum lino paulum supra est, quam ubi cum ano committitur : imponenda spongia ex aqua calida est, donec id liveat : deinde aut ungue, aut scalpello, supra nodum id exulcerandum est. Quod nisi factum est, magni dolores subsequuntur : interdum etiam urinae difficultas. Si id majus est, et basis latior, hamulo uno aut altero excipiendum est, paulumque supra basim incidendum : neque relinquendum quidquam ex eo capitulo, neque quidquam ex ano demendum est : quod consequitur is, qui neque nimium, neque parum hamos ducit. Qua incisum est, acus debet immitti, infraque eam lino id capitulum alligari. Si duo triave sunt, imum quodque primum curandum est : si plura, non omnia simul ; ne tempore eodem undique tenerae cicatrices sint. Si sanguis profluit, excipiendus est spongia : deinde linamentum imponendum, ungenda femina, et in-

guina, et quidquid juxta ulcus est, ceratumque superdandum, et farina hordeacea calida implendus is locus, et sic deligandus est. Postero die is desiderare in aqua calida debet, eodemque cataplasmate foveri. Ac bis die, et ante curationem, et post eam, cervices ac femina liquido cerato perungenda sunt; tepidoque is loco continendus. Interpositis quinque aut sex diebus, oriculario specillo linamenta educenda: si capitula simul non exciderunt, digito promovenda: tum lenibus medicamentis, iisdemque, quae alibi posui, ulcera ad sanitatem perducenda. Finito vitio, quemadmodum agendum esset, jam alias superius exposui.

XXXI. Ab his ad crura proximus transitus est. ^{Crurum}
In quibus orti varices non difficili ratione tolluntur. ^{varices.}
Huc autem et earum venularum, quae in capite nocent, et eorum varicum, qui in ventre sunt, curationem distuli; quoniam ubique eadem est. Igitur vena omnis, quae noxia est, aut adusta tabescit, aut manu eximitur. Si recta; si, quamvis transversa, tamen simplex; si modica est, melius aduritur. Si curva est, et velut in orbes quosdam implicatur, pluresque inter se involvuntur, utilius eximere est. Adurendi ratio haec est. Cutis superinciditur: tum, patefacta vena, tenui et retuso ferramento candente modice premitur; vitaturque, ne plagae ipsius orae adurantur: quas reducere hamulis facile est. Id interpositis fere quaternis digitis per totum varicem fit: et tum superimponitur medicamentum, quo adusta sanantur. At exciditur hoc modo. Cute eadem ratione super venam incisa, hamulo orae excipiuntur; scalpelloque undique a corpore vena diducitur: caveturque, ne inter haec ipsa laedatur; eique retusus hamulus subjicitur; interpositoque eodem fere spatio, quod supra posi-

tum est, in eadem vena idem fit: quae, quo tendat, facile hamulo extento cognoscitur. Ubi jam idem, quacumque varices sunt, factum est, uno loco adducta per hamulum vena praeciditur: deinde, qua proximus hamus est, attrahitur et evellitur; ibique rursus abscinditur. Ac sic undique varicibus crure liberato, tum plagarum orae committuntur, et super emplastrum glutinans injicitur.

Digitorum
adhaesio.

XXXII. At, si digiti vel in utero protinus, vel propter communem exulcerationem postea cohaeserunt, scalpello diducuntur; dein separatim uterque non pingui emplastro circumdatur: atque ita per se uterque sanescit. Si vero fuit ulcus in digito, posteaque male inducta cicatrix curvum eum reddidit; primum malagma tentandum est: dein, si id nihil prodest, quod et in veteri cicatrice, et, ubi nervi laesi sunt, evenire consuevit, videre oportet, nervine id vitium, an cutis sit. Si nervi est, attingi non debet: neque enim sanabile est. Si cutis, tota cicatrix excidenda; quae fere callosa extendi digitum minus patiebatur: tum rectus sic ad novam cicatricem perducendus est.

Gangraena.

XXXIII. Gangraenam inter ungues alasque, aut inguina nasci, et, si quando medicamenta vincuntur, membrum praecidi oportere, alio loco mihi dictum est. Sed id quoque cum periculo summo fit: nam saepe in ipso opere, vel profusione sanguinis vel animae defectione moriuntur. Verum hic quoque nihil interest, an satis tutum praesidium sit, quod unicum est. Igitur inter sanam vitiataque partem incidenda scalpello caro usque ad os est, sic, ut neque contra ipsum articulum id fiat, et potius ex sana parte aliquid excidatur, quam ex aegra relinquatur. Ubi ad os ventum est, reducenda ab eo sana caro, et circa os subsecanda est, ut ea quo-

que parte aliquid os nudetur : dein id serrula praecidendum est, quam proxime sanae carni etiam inhaerenti : ac tum frons ossis, quam serrula exasperavit, laevanda est, supraque inducenda cutis ; quae sub ejusmodi curatione laxa esse debet, ut quam maxime undique os contegat. Quo cutis inducta non fuerit, id linamentis erit contegendum, et super id spongia ex aceto deliganda. Cetera postea sic facienda, ut in vulneribus, in quibus pus moveri debet, praeceptum est.

LIBER OCTAVUS.

OSSA.

Praefatio
anatomica.

1. SUPEREST ea pars, quae ad ossa pertinet : quae quo facilius accipi possit, prius positus figurasque eorum indicabo. Igitur calvaria incipit ex interiore parte concava, extrinsecus gibba, utrinque laevis, et qua cerebri membranam contegit, et qua cute, capillum gignente, contegitur : eaque simplex, ab occipitio et temporibus ; duplex, usque in verticem a fronte, est : ossaque ejus, ab exterioribus partibus, dura : ab interioribus, quibus inter se connectuntur, molliora sunt : interque ea venae discurrunt, quas his alimentum subministrare, credibile est. Raro autem calvaria solida, sine suturis est : locis tamen aestuosis facilius invenitur ; et id caput firmissimum, atque a dolore tutissimum est. Ex ceteris quo suturae pauciores sunt, eo capitis valetudo commodior est. Neque enim certus earum numerus est, sicut ne locus quidem. Fere tamen duae, super aures, tempora a superiore capitis parte discernunt : tertia, ad aures per verticem tendens, occipitium a summo capite diducit : quarta, ab eodem vertice per medium caput ad frontem procedit ; eaque modo sub imo capillo desinit, modo frontem ipsam secans inter supercilia finitur. Ex his ceterae quidem suturae in unguem committuntur : eae vero, quae super

aures transversae sunt, totis oris paulatim extenuantur; atque ita inferiora ossa superioribus leniter insidunt. Crassissimum vero in capite os post aurem ^{Calvariae ossa.} est; qua capillus, ut verisimile est, ob id ipsum non gignitur. Sub his quoque musculis, qui tempora connectunt, os medium, in exteriorem partem ^{Sphenoides.} inclinatum, positum est. At facies suturam habet maximam, quae, a tempore incipiens, per medios oculos, naresque transversa pervenit ad alterum tempus. A qua breves duae sub interioribus angulis deorsum spectant. Et malae quoque in summa parte singulas transversas suturas habent. A mediisque naribus, aut superiorum dentium gingivis, per medium palatum una procedit; aliaque transversa idem palatum secat. Et suturae quidem in plurimis hae sunt. Foramina autem, intra caput, maxima oculorum sunt: deinde narium; tum quae in auribus habemus. Ex his, quae oculorum sunt, recta simpliciaque ad cerebrum tendunt. Narium duo foramina osse medio discernuntur: siquidem hae primum a superciliis, angulisque oculorum, osse inchoantur ad tertiam fere partem: deinde in cartilagine versae, quo proprius ori descendunt, eo magis caruncula quoque molliuntur. Sed ea foramina, quae a summis ad imas nares simplicia sunt, ibi rursus in bina itinera dividuntur: aliaque ex his, ad fauces pervia, spiritum et reddunt et accipiunt; alia, ad cerebrum tendentia, ultima parte in multa et tenuia foramina dissipantur, per quae sensus odoris nobis datur. In aure quoque primo rectum et simplex iter, procedendo flexuosum, juxta cerebrum in multa et tenuia foramina diducitur, per quae facultas audiendi est. Juxtaque ea duo parvuli quasi sinus sunt; superque eos finitur os, ^{Malac.} quod transversum a genis tendens, ab inferioribus

Maxilla.

sustinetur. Jugale appellari potest ab eadem similitudine, a qua id Graeci ζυγῶδες appellant. Maxilla vero est molle os, eaque una est: cujus eadem et media, et etiam ima pars, mentum est: a quo utrinque procedit ad tempora; solaque ea movetur. Nam malae cum toto osse, quod superiores dentes exigit, immobiles sunt. Verum ipsius maxillae partes extremae quasi bicornes sunt. Alter processus, infra latior, vertice ipso tenuatur, longiusque procedens sub osse jugali subit, et super id temporum musculis illigatur. Alter brevior et rotundior, et in eo sinu, qui juxta foramina auris est, cardinis modo fit; ibique huc et illuc se inclinans maxillae facultatem motus praestat. Duriores osse

Dentes.

dentes sunt: quorum pars maxillae, pars superiori ossi malarum haeret. Ex his quaterni primi, quia secant, τομικοὶ a Graecis nominantur. Hi deinde quatuor caninis dentibus ex omni parte cinguntur. Ultra quos utrinque fere maxillares quini sunt, praeterquam in iis, in quibus ultimi, qui sero gigni solent, non increverunt. Ex his priores singulis radicibus; maxillares utique binis, quidam etiam ternis, quaternisve nituntur. Fereque longior radix brevior dentem edit; rectique dentis recta etiam radix, curvi flexa est. Exque eadem radice in pueris novus dens subit, qui multo saepius priorem expellit: interdum tamen supra infrave eum se ostendit.

Spina.

Caput autem spina excipit. Ea constat ex vertebris quatuor et viginti. Septem in cervice sunt, duodecim ad costas, reliquae quinque sunt proximae costis. Eae teretes brevesque, ab utroque latere, processus duos exigunt: mediae perforatae, qua spinae medulla cerebro commissa descendit: circa quoque per duos processus tenuibus cavis perviae,

per quae a membrana cerebri similes membranulae deducuntur. Omnesque vertebrae, exceptis tribus summis, a superiore parte in ipsis processibus parum desidentes sinus habent: ab inferiore alios deorsum versus processus exigunt. Summa igitur pro-
 tinus caput sustinet, per duos sinus receptis exiguis
 ejus processibus. Quo fit, ut caput sursum deor-
 sum versum tuberibus exasperetur. Secunda su-
 periori parti inferiore.^a Quod ad circuitum perti-
 net, pars summa angustiore orbe finitur: ita supe-
 rior ei summae circumdata in latera quoque caput
 moveri sinit. Tertia eodem modo secundam exci-
 pit. Ex quo facilis cervici mobilitas est. Ac, ne
 sustinere quidem caput posset, nisi utrinque recti
 valentesque nervi collum continerent, quos *τένοντας*
 Graeci appellant: siquidem horum inter omnes
 flexus alter semper intentus ultra prolabi superiora
 non patitur. Jamque vertebra tertia tubercula,
 quae inferiori inserantur, exigit. Ceterae processibus
 deorsum spectantibus in inferiores insinuantur,
 ac per sinus, quos utrinque habent, superiores acci-
 piunt; multisque nervis et multa cartilagine con-
 tinentur. Ac sic, uno flexu modico in promptum
 dato, ceteris negatis, homo erectus insistit, et ali-
 quid ad necessaria opera curvatur.

Occipitis
condyli.

Caput et
sursum, et
deorsum
versum,
tuberibus
exaspera-
tur; sur-
sum mas-
toideis,
deorsum
condylis.

Infra cervicem vero summa costa contra hume-
 rum sita est. Inde undecim^b inferiores usque ad
 imum pectus perveniunt: eaeque, primis partibus
 rotundae, et leniter quasi capitulatae, vertebrarum
 transversis processibus, ibi quoque paulum sinuatis,

Costae.

^a "Locus corruptus," TARG. Textus mihi quidem legendus videtur, SECUNDA (vertebra quae secunda, vel proxima) SUPERIORI, PARTE INFERIORE (EXASPERATUR:) nimirum eo sensu, quo jam dixerat caput, superioremque vertebra, tuberibus sinibusque exasperari. PARTE enim, non PARTI, in Cod. Med. I. scribitur.

^b "Lego SEX" dicit TARGA, "numerus enim vi. qui verus est, facile in xi. transcribendo degenerare potuit." Vide infra p. 404. l. 10.

inhaerent: inde latescunt, et in exteriorem partem recurvatae paulatim in cartilaginem degenerant; eaque parte rursus in interiora leniter flexae committuntur cum osse pectoris. Quod valens et durum a faucibus incipit, ab utroque latere lunatum, et a praecordiis, jam ipsum quoque cartilagine molitum, terminatur. Sub costis vero prioribus quinque, quas *νόθας* Graeci nominant, breves tenuioresque, atque ipsae quoque paulatim in cartilaginem versae, extremis abdominis partibus inhaerescunt; imaque ex his, majore jam parte, nihil nisi cartilago est. Rursus a cervice duo lata ossa utrinque ad scapulas tendunt: nostri scutula operta, *ἀμοπλάτας* Graeci nominant. Ea in summis verticibus sinuata, ab his triangula, paulatimque latescentia ad spinam tendunt; et quo latiora quaque parte sunt, hoc hebetiora. Atque ipsa quoque, in imo cartilaginosa, posteriore parte velut innatant: quoniam, nisi in summo, nulli ossi inhaerescunt. Ibi vero validis musculis nervisque constricta sunt.

Jugulum. At a summa costa paulo interiorius, quam ubi ea media est, os excrescit, ibi quidem tenue, procedens vero, quo propius lato scapularum ossi fit, eo plenius latiusque, et paulum in exteriora curvatum, quod altera verticis parte modice intumescens, sustinet jugulum.^a Id autem ipsum recurvum, ac ne-

^a Legi fortasse debet, "OS EXCRESCIT IBI QUIDEM TENUE; PROCEDENS VERO, PAULUM IN EXTERIORA CURVATUM, ET EO PLENIUS LATIUSQUE, QUO PROPIUS LATO SCAPULARUM OSSI FIT; QUOD (*os latum scapularum*) ALTERA VERTICIS (*acromii*) PARTE MODICE INTUMESCENS, SUSTINET JUGULUM." Vertices quidem jam supra scapulis tribuit; et hac ratione, ne una quidem vocula adjecta, locum hactenus insanabilem facile elucides. Transcribentibus enim in opere interpellatis, tales ordinis perturbationes familiares sunt. Nec impossibile omnino fuerit, ipsum CELSUM perversi quid hujusmodi commisisse: iis nimirum dictionis figuris, quas synchysin, et hysteron proteron, grammatici vocant. Vide TARG. in loc.; MORG. Ep. vii.

que inter durissima ossa numerandum, altero capite in eo, quod posui, altero in exiguo sinu pectoralis ossis insidit; paulumque motu brachii movetur, et cum lato osse scapularum, infra caput ejus, nervis et cartilagine connectitur. Hinc humerus incipit, Humerus.
 extremis utrinque capitibus tumidus, mollis, sine medulla, cartilaginosus: medius teres, durus, medullosus: leniter gibbus, et in priorem, et in anteriorem partem. Prior autem pars est, quae a pectore est; posterior, quae ab scapulis; interior, quae ad Aspectuum distinctiono. latus tendit; exterior, quae ab eo recedit: quod ad omnes articulos pertinere, in ulterioribus patebit. Superius autem humeri caput rotundius, quam cetera ossa, de quibus adhuc dixi, parvo excessu vertici lati scapularum ossis inseritur, ac majore parte extra situm nervis deligatur. At inferius duos processus habet; inter quos, quod medium est, magis etiam extremis partibus sinuatur. Quae res sedem brachio praestat: quod constat ex ossibus duobus. Radius, quem *περίδα* Graeci appellant, superior Radius, breviorque, et primo tenuior, rotundo et leniter cavo capite exiguum humeri tuberculum recipit; atque ibi nervis et cartilagine continetur. Cubitus inferior Cubitus. longiorque, et primo plenior, in summo capite duobus quasi verticibus exstantibus in sinum humeri, quem inter duos processus ejus esse proposui, se inserit. Primo vero duo brachii ossa juncta, paulatim dirimuntur, rursusque ad manum coeunt, modo crassitudinis mutato: siquidem ibi radius plenior, cubitus admodum tenuis est. Dein radius, in caput cartilaginosum consurgens, in vertice ejus sinuatur: cubitus rotundus in extremo, parte altera paulum procedit. Ac, ne saepius dicendum sit, illud ignorari non oportet, plurima ossa in cartilaginem desi- Articulorum cartilago.

- nere, nullum articulum non sic finiri. Neque enim aut moveri posset, nisi laevi inniteretur; aut cum carne nervisque conjungi, nisi ea media quaedam materia committeret. In manu vero prima palmae pars ex multis minutisque ossibus constat, quorum numerus incertus est. Sed oblonga omnia, et triangula, structura quadam inter se connectuntur, cum invicem superior alterius angulus, alterius planities sit: eoque fit ex his unius ossis paulum in interiora concavi species. Verum ex manu duo exigui processus in sinum radii conjiciuntur. Tum ex altera parte recta quinque ossa, ad digitos tendentia, palmam explent. A quibus ipsi digiti oriuntur; qui ex ossibus ternis constant: omniumque eadem ratio est. Interior os in vertice sinuatur, recipitque exterioris exiguum tuberculum; nervique ea continent. A quibus orti ungues indurescunt: ideoque non ossi, sed carni magis radicibus suis inhaerent.
- Carpus.** Ac superiores quidem partes sic ordinatae sunt. Ima vero spina in coxarum osse desidit; quod transversum longeque valentissimum, vulvam, vesicam, rectum intestinum tuetur. Idque ab exteriori parte gibbum; ad spinam, resupinatum; a lateribus, id est, in ipsis coxis, sinus rotundos habet.
- Metacarpus.** A quibus oritur os, quod pectinem vocant; idque, super intestina sub pube transversum, ventrem firmat; rectius in viris, recurvatum magis in exteriora in feminis, ne partum prohibeat. Inde femina oriuntur. Quorum capita rotundiora etiam, quam humerorum sunt; cum illa ex ceteris rotundissima sint. Infra vero duos processus a priore et a posteriore parte habent. Dein dura, et medullosa, et ab exteriori parte gibba, rursus ab inferioribus quoque capitibus intumescunt. Superiora in
- Phalanges digitorum.**
- Pelvis.**
- Os innominatum.**
- Os pubis.**
- Femur.**

sinus coxae, sicut humeri in ea ossa, quae scapularum sunt, conjiciuntur: tum infra introrsus leniter intendunt, quo aequalius superiora membra sustineant. Atque in eo inferiora quoque capita media sinuantur, quo facilius excipi a cruribus possint. Quae commissura osse parvo, molli, cartilaginoso tegitur: patellam vocant. Haec super innatans, Patella. nec ulli ossi inhaerens, sed carne et nervis deligata, pauloque magis ad femoris os tendens, inter omnes crurum flexus juncturam tuetur. Ipsum autem Membro-
rum har-
monia. crus est ex ossibus duobus. Etenim per omnia femur humero, crus vero brachio simile est: adeo ut habitus quoque et decor alterius ex altero cognoscatur: quod ab ossibus incipiens, etiam in carne respondet. Verum alterum os ab exteriori parte surae positum est: quod ipsum quoque sura recte Fibula. nominatur. Id brevius, supraque tenuius, ad ipsos talos intumescit. Alterum a priore parte positum, cui tibiae nomen est, longius et in superiore parte Tibia. plenius, solum cum femoris inferiore capite committitur; sicut cum humero cubitus. Atque ea quoque ossa, infra supraque conjuncta, media, ut in brachio, dehiscunt. Excipitur autem crus infra osse transverso talorum: idque ipsum super os calcis Astragalus. situm est, quod quadam parte sinuatur, quadam Calcaneum. excessus habet, et procedentia ex talo recipit, et in sinum ejus inseritur. Idque sine medulla durum, magisque in posteriorem partem projectum, teretem ibi figuram repraesentat. Cetera pedis ossa ad eorum, quae in manu sunt, similitudinem instructa sunt: planta palmae, digiti digitis, ungues unguibus respondent.

II. Omne autem os, ubi injuria accessit, aut Ossium
injuriae. vitiatur, aut finditur, aut frangitur, aut foratur, aut colliditur, aut loco movetur. Id, quod vitiatum

est, primo fere pingue fit ; deinde vel nigrum, vel cariosum : quae, supernatis gravibus ulceribus aut fistulis, hisque vel longa vetustate, vel etiam cancro occupatis, eveniunt. Oportet autem ante omnia os nudare, ulcere exciso ; et, si latius est ejus vitium, quam ulcus fuit, carnem subsecare, donec undique os integrum pateat : tum id, quod pingue est, semel iterumve satis est admoto ferramento adurere, ut ex eo squama secedat ; aut radere, donec jam aliquid cruoris ostendatur,^a quae integri ossis nota est. Nam necesse est aridum sit id, quod vitiatum est. Idem in cartilagine quoque laesa faciendum est : siquidem ea quoque scalpello radenda est, donec integrum id sit, quod relinquitur. Deinde, sive os sive cartilago rasa est, nitro bene trito respergendum est. Neque alia facienda sunt, ubi caries, nigritiesve in summo osse est : siquidem id vel paulo diutius eodem ferramento adurendum, vel radendum est. Qui radit haec, audacter imprimere ferramentum debet, ut et agat aliquid, et maturius desinat. Finis est, cum vel ad album os, vel ad solidum ventum est. Albo finiri ex nigritie vitium, soliditate quadam ex carie, manifestum est. Accedere etiam cruoris aliquid integro, supra dictum est. Si quando autem, an altius descenderit utrumlibet, dubium est, in carie quidem expedita cognitio est. Specillum tenue in foramina demittitur ; quod magis minusve intrando, vel in summo cariem esse, vel altius descendisse, testatur. Nigrities colligi quidem potest etiam ex dolore, et ex febre, quae ubi mediocria sunt, illa alte descendisse non potest. Manifestior tamen adacta terebra fit : nam finis vitii est,

Altioris vitii cognitio expedita.

^a Hujus notae inventae famam ABERNETHIO retulerunt hodierni nonnulli, qui CELSUM minus legunt.

ubi scobis nigra esse desiit. Igitur, si caries alte descendit, per terebram urgenda crebris foraminibus est, quae altitudine vitium aequent: tum in ea foramina demittenda candentia ferramenta sunt, donec siccum os ex toto fiat. Simul enim post haec et resolvetur ab inferiore osse, quodcunque vitiatum est; et is sinus carne replebitur; et humor aut nullus postea feretur, aut mediocris. Sin autem nigrities est, aut si caries ad alteram quoque partem ossis transit, oportet excidi. Atque idem quoque in carie, ad alteram partem ossis penetrante, fieri potest. Sed, quod totum vitiatum, totum eximendum est: si inferior pars integra est, eatenus, quod corruptum est, excidi debet. Item sive capitis, sive pectoris os, sive costa cariosa est, inutilis ustio est, et excidendi necessitas est. Neque audiendi sunt, qui, osse nudato, diem tertium exspectant, ut tunc excidant: ante inflammationem enim tutius omnia tractantur. Itaque, quantum fieri potest, eodem momento et cutis incidenda est, et os detegendum, et omni vitio liberandum est. Longeque perniciosissimum est, quod in osse pectoris est: quia vix, etiamsi recte cessit curatio, veram sanitatem reddit.

III. Exciditur vero os duobus modis. Si parvulum est, quod laesum est, modiolus, quam *χομινίδα* ^{Ossis excisio.} Graeci vocant: si spatiosius, terebris. Utriusque rationem proponam. Modiolus ferramentum concavum, teres est, imis oris serratum; per quod medium clavus, ipse quoque interiore orbe cinctus, demittitur. Terebrarum autem duo genera sunt: ^{Modiolus.} alterum simile ei, quo fabri utuntur: alterum capituli longioris, quod ab acuto mucrone incipit, deinde subito latius fit; atque iterum ab alio principio paulo minus quam aequaliter sursum procedit. Si ^{Terebra.}

Habena
conver-
tenda.

Scalper
excisorius.

vitium in angusto est, quod comprehendere modiolus possit, ille potius aptatur : et, si caries subest, medius clavus in foramen demittitur ; si nigrities, angulo scalpri sinus exiguus fit, qui clavum recipiat, ut, eo insistente, circumactus modiolus delabi non possit : deinde is habena, quasi terebra, convertitur. Estque quidam premendi modus, ut et foret, et circumagatur : quia, si leviter imprimitur, parum proficit ; si graviter, non movetur. Neque alienum est, instillare paulum rosae, vel lactis, quo magis lubrico circumagatur : quod ipsum tamen, si copiosius est, aciem ferramenti hebetat. Ubi jam iter modiolo pressum est, medius clavus educitur, et ille per se agitur : deinde, cum sanitas inferioris partis scobe cognita est, modiolus remove-
tur. At si latius vitium est, quam ut illo comprehendatur, terebra res agenda est. Ea foramen fit in ipso fine vitiosi ossis atque integri ; deinde alterum non ita longe, tertiumque, donec totus is locus, qui excidendus est, his cavis cinctus sit. Atque ibi quoque, quatenus terebra agenda sit, scobis significat. Tum excisorius scalper ab altero foramine ad alterum malleolo adactus id, quod inter utrumque medium est, excidit ; ac sic ambitus similis ei fit, qui in angustiores orbem modiolo imprimitur. Utro modo vero id circumductum est, idem excisorius scalper in osse corrupto planus summam quamque testam laevet, donec integrum os relinquatur. Vix unquam nigrities integrum ; caries per totum os perrumpit, maximeque ubi vitiata calvaria est. Id quoque signi specillo significatur : quod depressum in id foramen, quod infra solidam sedem habet, et ob id renitens aliquid invenit, et madens exit : si pervium invenit, altius descendens inter os et membranam, nihil opposi-

tum invenit, educiturque siccum: non quo non subsit aliqua vitiosa sanies; sed quoniam ibi, ut in latiore sede, diffusa sit. Sive autem nigrities, quam terebra detexit, sive caries, quam specillum ostendit, os transit, modiolus quidem usus fere supervacuus est; quia latius pateat necesse est, quod tam alte processit. Terebra vero ea, quam secundo loco posui, utendum; eaque, ne nimis incalescat, subinde in aquam frigidam demittenda est. Sed tum ^{Cautela.} majore cura agendum est, cum jam aut simplex os dimidium perforatum est, aut in duplici superius: illud spatium ipsum, hoc sanguis significat. Ergo tum lentius ducenda habena, suspendendaque magis sinistra manus est, et saepius attollenda, et foraminis altitudo consideranda; ut, quandocunque os perrumpitur, sentiamus, neque periclitemur, ne mucrone cerebri membrana laedatur: ex quo graves inflammationes, cum periculo mortis oriuntur. Facitis foraminibus, eodem modo media septa, sed multo circumspectius, excidenda sunt, ne forte angulus scalpri eandem membranam violet; donec fiat aditus, per quem membranae custos immittatur: *μηνιγγοφύλακα* Graeci vocant. Lamina aenea est, firma, ^{Meningo-phylax.} paulum resima, ab exteriori parte laevis; quae demissa, sic, ut exterior pars ejus cerebro propior sit, subinde ei subjicitur, quod scalpro discutiendum est: ac, si excipit ejus angulum, ultra transire non patitur: eoque et audacius, et tutius, scalprum malleolo subinde medicus ferit, donec excisum undique os, eadem lamina levetur, tollique sine ulla noxa cerebri possit. Ubi totum os ejectum est, circumradendae laevandaeque sunt orae, et si quid scobis membranae insedit, colligendum. Ubi, superiore parte sublata, inferior relictæ est, non orae tantum, sed os quoque totum laevandum est, ut

sine noxa postea cutis increseat, quae aspero ossi innascens protinus non sanitatem, sed novos dolores movet. Patefacto cerebro, qua ratione agendum sit, dicam, cum ad fracta ossa venero. Si basis aliqua servata est, superimponenda sunt medicamenta non pingua, quae recentibus vulneribus accommodantur; supraque imponenda lana succida, oleo atque aceto madens. Ubi tempus processit, ab ipso osse caro increcit, eaque factum manu sinum complet. Si quod etiam os adustum est, a parte sana recedit; subitque inter integram atque emortuam partem caruncula, quae, quod abscessit, expellat. Eaque fere, quia testa tenuis et angusta est, *λεπίς*, id est, squama, a Graecis nominatur. Potest etiam evenire, ut ex ictu neque findatur os, neque perfringatur; sed summum tamen collidatur, exaspereturque. Quod ubi incidit, radi et laevari satis est. Haec quamvis maxime fiunt in capite, tamen ceteris quoque ossibus communia sunt: ut, ubicunque idem incidit, eodem remedio sit utendum. At quae fracta, fissa, forata, collisa sunt, quasdam proprias in singulis generibus, quasdam communes in pluribus curationes requirunt: de quibus protinus dicam, initio ab eadem calvaria accepto.

Injuriae
signa.

IV. Igitur, ubi ea percussa, protinus requirendum est, num bilem is homo vomuerit; num oculi ejus obcaecati sint; num obmutuerit; num per nares auresve sanguis ei effluxerit; num conciderit; num sine sensu quasi dormiens jacuerit. Haec enim non nisi osse fracto eveniunt: atque, ubi inciderunt, scire licet, necessariam, sed difficilem curationem esse. Si vero etiam torpor accessit; si mens non constat; si nervorum vel resolutio vel distentio secuta est; verisimile est, etiam cerebri membranam esse violatam: eoque in angusto ma-

gis spes est. At si nihil horum secutum est, potest etiam dubitari, an os fractum sit: et protinus considerandum est, lapide, an ligno, an ferro, an alio telo percussum sit, et hoc ipso laevi an aspero, mediocri an vastiore, vehementer an leviter; quia quomitior ictus fuit, eo facilius os ei restitisse credibile est. Sed nihil tamen melius est, quam certiore id nota explorare. Ergo, qua plaga est, demitti specillum oportet, neque nimis tenue, neque acutum; ne cum in quosdam naturales sinus inciderit, opinionem fracti ossis frustra faciat: neque nimis plenum; ne parvulae rimulae fallant. Ubi specillum ad os venit, si nihil nisi laeve et lubricum occurrit, integrum id videri potest: si quid asperi est, utique qua suturae non sint, fractum os esse testatur. A suturis se deceptum esse, Hippocrates memoriae prodidit;^a more scilicet magnorum virorum, et fiduciam magnarum rerum habentium. Nam levia ingenia, quia nihil habent, nihil sibi detrahunt: magno ingenio, multaue nihilominus habituro, convenit etiam simplex veri erroris confessio; praecipueque in eo ministerio, quod utilitatis causa posteris traditur; ne qui decipiantur eadem ratione, qua quis ante deceptus est. Sed haec quidem alioquin memoria magni professoris, uti interponeremus, effecit. Potest autem sutura eo nomine fallere, quia aequae aspera est; ut aliquis hanc esse, etiamsi rima est, existimet eo loco, quo subesse hanc verisimile est. Ergo eo nomine decipi non oportet: sed os aperire tutissimum est. Nam neque utique certa sedes, ut supra posui, suturarum est; et potest idem et naturaliter commissum et ictu fissum esse, juxtave ali-

Teli natura
conside-
randa.

Hippocra-
tis lau-
datio.

Sedes su-
turarum
incerta.

^a Popul. v. 14. ΑΥΤΟΝΟΜΟΣ—λίθῳ ἐκ χειρὸς ἐληθὺς κατὰ τὰς ῥα-
φὰς ἐν μέτρῳ τῶν βρείγματι· τῷ το παρὲλαθὲ με δισόμενον προσθῆναι· ἔκλειψαν δὲ με τὴν
γνώμην αἱ ῥαφαὶ, ἔχουσιν ἐν σφίσι ἐωυῖσι τῷ εἴλειος τὸ σῖνος· ὕστερον γὰρ κατὰ φανὲ
γίνεσθαι.

quid fissum habere. Quin aliquando etiam, ubi ictus fuit vehementior, quamvis specillo nihil invenitur, tamen aperire commodius est. At si ne tum quidem rima manifesta est, inducendum super os atramentum scriptorium est, deinde scalpro id deradendum : nigritiem enim continet, si quid fissum est.

Calvariae
repercus-
sus.

Solet etiam evenire, ut altera parte fuerit ictus, et os altera fiderit. Itaque, si graviter aliquis percussus est, si mala indicia subsecuta sunt, neque ea parte, qua cutis discissa est, rima reperitur ; non incommodum est, parte altera considerare, num quis locus mollior sit, et tumeat, eumque aperire : si quidem ibi fissum os reperietur. Nec tamen magno negotio cutis sanescit, etiamsi frustra secta est. Os fractum, nisi si succursum est, gravibus inflammationibus afficit, difficiliusque postea tractatur.

Effusio
meningea.

Raro, sed aliquando tamen, evenit, ut os quidem totum integrum maneat, intus vero ex ictu vena aliqua in cerebri membrana rupta aliquid sanguinis mittat ; isque ibi concretus magnos dolores moveat, et oculos quibusdam obcaecet. Sed fere contra id dolor est, et, eo loco cute incisa, pallidum os reperitur : ideoque id quoque os excidendum est. Quacunque autem de causa curatio haec necessaria est, si nondum satis cutis patefacta est, latius aperienda est, donec, quidquid laesum est, in conspectu sit.

Pericranium
penitus
tollendum.

In quo ipso videndum est, ne quid ex ipsa membrana, quae sub cute calvariam cingit, super os relinquatur : siquidem haec scalpro terebrisve lacerata vehementes febres cum inflammationibus excitat. Itaque eam commodius est ex toto ab osse deduci. Plagam, si ex vulnere est, talem necesse est habeamus, qualem acceperimus : si manu facienda est, ea fere commodissima est, quae duabus trans-

versis lineis literae X figuram accipit: tum deinde a singulis procedentibus lingulis cutis subsecatur. Inter quae, si sanguis fertur, spongia subinde in aceto tincta cohibendus est, occupandusque objectis linamentis, et caput altius excitandum. Neque id vitium ullum metum, nisi inter musculos, qui tempora continent, affert: sed ibi quoque nihil tutius fit. In omni vero fissio fractove osse, protinus antiquiores medici ad ferramenta veniebant, quibus id exciderent. Sed multo melius est, ante emplastra experiri, quae calvariae causa componuntur: eorumque aliquod oportet ex aceto molitum per se super fissum fractumve os imponere: deinde super id, aliquanto latius, quam vulnus est, eodem medicamento illitum linteolum, et praeterea succidam lanam aceto tinctam: tum vulnus deligare, et quotidie resolvere, similiterque curare usque ad diem quintum. A sexto die etiam vapore aquae calidae per spongiam fovere: cetera eadem facere.

Emplastra
ante ferra-
menta.

Quod si caruncula increescere coeperit, et febricula aut soluta erit, aut levior, et cupiditas cibi reverterit, satisque somni accedet, in eodem medicamento erit perseverandum. Procedente deinde tempore emolliendum id emplastrum, adjecto cerato ex rosa facto, quo facilius carnem producat: nam per se reprimendi vim habet. Hac ratione saepe rimae callo quodam implentur; estque ea ossis velut cicatrix: et latius fracta ossa, si qua inter se non cohaerebant, eodem callo glutinantur; estque id aliquanto melius velamentum cerebro, quam caro, quae exciso osse increscit. Si vero sub prima curatione febris intenditur, brevesque somni, et iidem per somnia tumultuosi sunt, ulcus madet, neque alitur, et in cervicibus glandulae oriuntur, magni dolores sunt, cibique super haec fastidium

Incarnatio.

Duo peri-
cula, fissu-
rae, de-
pressionis.

increscit; tum demum ad manum scalprumque veniendum est. Duo vero sub ictu calvariae pericula sunt; ne vel findatur, vel medium desidat. Si fissum est, possunt orae esse compressae: vel quia altera super alteram excessit; vel etiam, quia vehementer rursus se commiserunt. Ex quo evenit, ut humor ad membranam quidem descendat, exitum vero non habeat; ac sic eam irritet, et graves inflammationes moveat.

Depres-
sionis ma-
la; spi-
culae.

At ubi medium desedit, eandem cerebri membranam os urget: interdum etiam ex fractura quibusdam velut aculeis pungentibus. His ita succurrendum est, ut tamen quam minimum ex osse dematur. Ergo, si ora alteri insedit, satis est id, quod eminet, plano scalpro excidere: quo sublato, jam rima hiat quantum curationi satis est. At si orae inter se comprimuntur, a latere ejus, interposito digiti spatio, terebra foramen faciendum est: ab eoque scalper duabus lineis ad rimam agendus, ad similitudinem literae V, sic, ut vertex ejus a foramine, basis a rima sit. Quod si rima longius patet, ab altero foramine rursus similis sinus fieri debet: et ita nihil latens in eo osse concavo est, abundeque exitus datur intus laedentibus. Ne si fractum quidem os desedit, totum excidi necesse est: sed, sive totum perfractum est, et ab alio ex toto recessit, sive circumpositae calvariae inhaeret exigua parte, ab eo, quod naturaliter se habet, scalpro dividendum est. Deinde in eo, quod desedit, juxta rimam, quam fecimus, foramina addenda sunt, si in angusto noxa est, duo; si latius patet, tria; septaque eorum excidenda: et tum scalper utrinque ad rimam agendus, sic, ut lunatum sinum faciat, imaque pars ejus intus ad fracturam, cornua ad os integrum spectent. Deinde,

si qua labant, et ex facili removeri possunt, forfice ad id facta colligenda sunt, maximeque ea, quae acuta membranam infestant: si id ex facili fieri non potest, subjicienda lamina est, quam custodem ejus membranae esse, proposui; et super eam, quidquid spinosum est, et intus eminent, excidendum est: eademque lamina, quidquid deorsum insedit, attollendum. Hoc genus curationis efficit, ut, qua parte fracta ossa tamen inhaerent, solidentur: qua parte abrupta sunt, sine ullo tormento sub medicamentis tempore excidant, spatiumque inter haec satis illis magnum ad extrahendam saniem relinquatur; plusque in osse propugnaculi cerebrum habeat, quam habiturum fuit, eo exciso. His factis, ea membrana acri aceto respergenda est; ut, sive aliquid sanguinis ex ea profluit, cohibeatur, sive intus concretus cruor remanet, discutiatur: tum idem medicamentum eodem modo, qui supra positus est, mollitum, ipsi membranae imponendum est: ceteraque eodem modo facienda sunt, quae ad linteolum illitum, et lanam succidam pertinent: collocandusque is loco in tepido: et curandum quotidie vulnus; bis etiam, aestate. Quod si membrana per inflammationem intumuerit, infundenda erit rosa tepida. Si usque eo tumebit, ut super ossa quoque emineat, coërcebit eam bene trita lenticula, vel folia vitis contrita, et cum recenti vel butyro, vel adipe anserino mixta: cervixque molliri debebit liquido cerato, ex irino facto. At si parum pura membrana videbitur, par modus ejus emplastri et mellis miscendus erit: idque superinfundendum; ejusque continendi causa unum aut alterum linamentum injiciendum, et super linteolo, cui emplastrum illitum sit, contegendum. Ubi satis pura membrana est, eadem ratione adjiciendum emplastro

Membranae cerebri curatio.

Victus.

ceratum, ut carnem producat. Quod ad abstinentiam vero, et primos ulterioresque cibos potionesque pertinet, eadem, quae in vulneribus praecepi, servanda sunt, eo magis, quo periculosius haec pars afficitur. Quin etiam, cum jam non solum sustineri, sed ali his quoque oportebit, tamen erunt vitanda, quaecunque mandenda sunt: item fumus, et quidquid excitat sternutamentum. Spem vero certam faciunt, membrana mobilis ac sui coloris, caro increscens rubicunda, facilis motus maxillae atque cervicis. Mala signa sunt, membrana immobilis, nigra, vel livida, vel aliter coloris corrupti, dementia, acris vomitus, nervorum vel resolutio vel distentio, caro livida, maxillarum rigor, atque cervicis. Cetera, quae ad somnum, cibi desiderium, febrem, puris colorem attinent, eadem, quae in ceteris vulneribus, vel salutaria, vel mortifera sunt. Ubi bene res cedit, incipit ab ipsa membrana; vel, si os eo loco duplex est, inde quoque caro increscere; eaque id, quod inter ossa vacuum est, replet: nonnunquam etiam super calvariam excrescit. Quod si incidit, inspergenda squama aeris est, ut id reprimat cohibeatque: ea carni superdanda, quae ad cicatricem perducant. Omnibusque ea locis commode inducitur, excepta frontis ea parte, quae paulum super id est, quod inter supercilia est. Ibi enim vix fieri potest, ut non per omnem aetatem sit exulceratio: quae linteolo medicamentum habente contegenda sit. Illa utique, capite fracto, servanda sunt, ut, donec jam valida cicatrix sit, vitentur sol, ventus, frequens balneum, major vini modus.

Narium
fractura.

V. In naribus vero, et os, et cartilago frangi solet, et quidem modo adversa, modo a latere. Si adversa fracta sunt, alterumve ex his, nares desidunt, difficulter spiritus trahitur. Si a latere os fractum est, is locus cavus est: si cartilago, in alteram par-

tem nares declinantur. Quidquid in cartilagine incidit, excitanda ea leniter est, aut subjecto specillo, aut duobus digitis utrinque compressis: deinde in longitudinem implicata linamenta, et molli pellicula cincta circumsutaeque, intus adigenda sunt; aut eodem modo compositum aliquid ex arido penicillo; aut grandis pinna, gummi, vel fabrili glutine illita, et molli pellicula circumdata, quae desiderare cartilaginem non sinat. Sed, si adversa ea fracta est, aequaliter utraque naris implenda est: si a latere, crassius esse debet ab ea parte, in quam nasus jacet, ab altera tenuius id, quod inseritur. Extrinsecus autem circumdanda habena est mollis, media illita mixtis inter se similia et thuris fuligine: eaque ultra aures ducenda, et fronti duobus capitibus agglutinanda est. Id enim corpori quasi gluten inhaerescit, et, cum induruit, nares commode continet. Sin, quod intus inditum est, laedit, sicut maxime fit, ubi interior cartilago perfracta est, excitatae nares eadem tantummodo habena continendae sunt: deinde, post quatuordecim dies id ipsum demendum est. Resolvitur autem aqua calida; eaque tum is locus quotidie fovendus est. Sin os fractum est, id quoque digitis in suam sedem reponendum est: atque ubi adversum id ictum est, utraque naris implenda est; ubi a latere, ea, in quam os impulsus est: imponendumque ceratum, et paulo vehementius deligandum est; quia callus eo loco non ad sanitatem tantummodo, sed etiam ad tumorem increscit: a tertio die fovendum id aqua calida est; tantoque magis, quanto propius esse sanitati debet. Quod si plura erunt fragmenta, nihilominus extrinsecus singula in suas sedes digitis erunt compellenda; imponendaque extrinsecus eadem habena, et super eam ceratum; neque ultra fascia adhibenda est. At si quod fragmentum undique resolutum

cum ceteris non glutinabitur, intelligetur quidem ex humore, qui multus ex vulnere feretur; vulsella vero extrahetur: finitisque inflammationibus, imponetur aliquod medicamentum ex iis, quae leniter reprimunt. Pejus est, ubi aut ossi aut cartilagini fractae cutis quoque vulnus accessit. Id admodum raro fit. Si incidit, illa quidem nihilo minus eadem ratione in suas sedes excitanda sunt: cuti vero superimponendum emplastrum aliquod ex iis, quae recentibus vulneribus accommodata sunt: sed insuper nullo vinculo deligandum est.

Auris rupta.

VI. In aure quoque interdum rumpitur cartilago. Quod si incidit, antequam pus oriatur, imponendum glutinans medicamentum est: saepe enim suppurationem prohibet, et aurem confirmat. Illud et in hac et in naribus ignorari non oportet, non quidem cartilaginem ipsam glutinari, circa tamen carnem increscere, solidarique eum locum. Itaque, si cum cute cartilago rupta est, cutis utrinque suitur. Nunc autem de ea dico, quae, cute integra, frangitur. In ea vero si jam pus natum est, aperienda altera parte cutis, et ipsa cartilago contra lunata plaga excidenda est: deinde utendum est medicamento leniter supprimente, quale lycium est aqua dilutum, donec sanguis fluere desinat: tum imponendum linteolum cum emplastro, sic, ut pingue omne vitetur; et a parte posteriore lana mollis auri subjicienda est, quae, quod est inter hanc et caput, compleat: tum ea leniter deliganda est: et a tertio die, vapore, ut in naribus posui, fovenda. Atque in his quoque generibus abstinentia primi temporis necessaria est, donec inflammatio finiatur.

Maxillae.

VII. Ab his ad maxillam venturus, indicanda quaedam puto communiter ad omnia ossa pertinentia, ne saepius eadem dicenda sint. Omne igitur os, modo rectum, ut lignum in longitudinem

finditur; modo frangitur transversum; interdum obliquum; atque id ipsum nonnunquam retusa habet capita, nonnunquam acuta; quod genus pessimum est; quia neque facile committuntur, quae nulli retuso innituntur; et carnem vulnerant, interdum nervum quoque aut musculum. Quin etiam aliquando plura fragmenta fiunt. Sed in aliis quidem ossibus ex toto saepe fragmentum a fragmento recedit: maxillae vero semper aliqua parte, etiam vexata ossa inter se cohaerent. Igitur imprimis digitis duobus utrinque prementibus, et ab ore, et ab cute, omnia ossa in suam sedem compellenda sunt. Deinde, si maxilla transversa fracta est; sub quo casu fere dens super proximum dentem excedit; ubi ea in suam sedem collocata est, duo proximi dentes, aut, si hi labant, posteriores inter se seta deligandi sunt. Id in alio genere fracturae supervacuum est: cetera eadem facienda sunt. Nam linteolum duplex, madens vino et oleo, superinjiciendum cum eadem simila et eadem thuris fuligine est: deinde aut fascia, aut mollis habena, media in longitudinem incisa, ut utrinque mentum complectatur, et inde capita ejus supra caput adducta ibi deligentur. Illud quoque ad omnia ossa pertinens dictum erit, famem primum esse necessariam: deinde, a die tertio, humidum cibum: sublata inflammatione, paulo plenior, eumque, qui carnem alat: vinum per omne tempus esse alienum. Deinde tertio die resolvi debere; foveri per spongiam vapore aquae calidae; eademque, quae primo fuerunt, superdari: idem die quinto fieri, et donec inflammatio finiatur; quae vel nono die, vel septimo fere solvitur. Ea sublata, rursus ossa esse tractanda, ut, si quod fragmentum loco suo non est, reponatur: neque id esse solvendum, nisi duae partes ejus temporis, intra quod quaeque ossa con-

fervent, transierint. Fere vero inter quartumdecimum et unum et vicesimum diem sanescunt, maxilla, malae, jugulum, pectus, latum os scapularum, costae, spina, coxarum os, tali, calx, manus, planta: inter vicesimum et tricesimum diem, crura, brachiaque: inter septimum et vicesimum et quadragessim, humeri et femina. Sed de maxilla illud quoque adjiciendum est, quod humidus cibus diu assumendus sit: atque etiam, cum tempus processit, in lagano similibusque aliis perseverandum est, donec ex toto maxillam callus firmarit. Itemque, utique primis diebus, habendum silentium.

Juguli
fractura.

VIII. 1. Jugulum vero, si transversum fractum est, nonnunquam per se rursus recte coit, et, nisi movetur, sanari sine vinctura potest: nonnunquam vero, maximeque ubi motum est, elabitur; fereque id, quod a pectore est, super id, quod ad humero est, in posteriorem partem inclinatur. Cujus ea ratio est, quod per se non movetur, sed cum humeri motu consentit: itaque, eo subsistente, subit humerus agitatus. Raro vero admodum in priorem partem jugulum inclinatur; adeo ut magni professores nunquam se vidisse memoriae mandarint. Sed locuples tamen ejus rei auctor Hippocrates est. Verum, ut dissimilis uterque casus est, sic quaedam dissimilia requirit. Ubi ad scapulas jugulum tendit, simul dextra manu plana propellendus in posteriorem partem humerus est, et illud in priorem attrahendum. Ubi ad pectus conversum est, ipsum quidem retro dandum, humerus autem in priorem partem adducendus est: ac, si is inferior est, non id, quod a pectore est, deprimendum est, quia immobile est: sed humerus ipse attollendus: si casu superior est, id, quod a pectore est, implendum lana, et humerus ad pectus deligandus est. Si

acuta fragmenta sunt, incidi contra cutis debet ; ex ossibus ea, quae carnem vulnerant, praecidenda ; tum retusa ossa committenda sunt ; si quod ab aliqua parte eminet, opponendum ei triplex linteolum est, in vino et oleo tinctum. Si plura fragmenta sunt, excipienda sunt ex ferula facto canaliculo, eodemque intus incerato, ne fascia diducatur ; quae jugulo composito circumdanda est saepius potius, quam valentius : quod ipsum quoque in omnibus ossibus fractis perpetuum est. A dextro vero jugulo, si id fractum est, ad alam sinistram ; a sinistro, ad dextram, rursusque sub ala sua fascia dari debet : post haec, si jugulum ad scapulas inclinatum est, brachium ad latus : si in partem priorem, ad cervicem deligandum est : supinusque homo collocandus. Cetera eadem facienda, quae supra comprehensa sunt.

2. Sunt vero plura ossa fere immobilia, vel dura, Ossium fixorum curatio. vel cartilaginosa, quae vel franguntur, vel forantur, vel colliduntur, vel finduntur ; ut malae, pectus, latum os scapularum, costae, spina, coxarum os, tali, calx, manus, planta. Horum omnium eadem curatio est. Si supra vulnus est, id suis medicamentis nutriendum est : quo sanescente, rimas quoque ossis, aut, si quod foramen est, callus implet. Si cutis integra est, et os laesum esse ex dolore colligimus, nihil aliud, quam quiescendum ; imponendumque ceratum est, et leniter deligandum, donec sanitate ossis dolor finiatur.

IX. 1. Proprie tamen quaedam de costa dicenda De costis fractis. sunt ; quia juxta viscera est, gravioribusque periculis is locus expositus est. Haec quoque igitur interdum sic finditur, ut ne summum quidem os, sed interior pars ejus, quae rara est, laedatur : interdum sic, ut eam totam is casus perruperit. Si

tota fracta non est, nec sanguis exspuitur, nec febricula sequitur, nec quidquam suppurat, nisi admodum raro, nec dolor magnus est; tactu tamen is locus leviter indolescit. Sed abunde est eadem, quae supra scripta sunt, facere; et a media fascia incipere deligare, ne in alterutram partem haec cutem inclinet: ab uno vero et vicesimo die, quo utique os esse debet glutinatum, id agendum cibus uberioribus est, ut corpus quam plenissimum fiat, quo melius os vestiatur; quod illo loco tenerum adhuc injuriae sub tenui cute expositum est. Per omne autem tempus curationis, vitandus clamor, sermo quoque, tumultus, ira, motus vehementior corporis, fumus, pulvis, et quidquid vel tussim vel sternutamentum movet: ne spiritum quidem magnopere continere expedit. At si tota costa perfracta est, casus asperior est: nam et graves inflammationes, et febris, et suppuratio, et saepe vitae periculum sequitur, et sanguis spuitur. Ergo, si vires patiuntur, ab eo brachio, quod super eam costam est, sanguis mittendus est: si non patiuntur, alvus tamen sine ullo acri ducenda est; diutiusque inedia pugnandum. Panis vero ante septimum diem non assumendus; sed una sorbitione vivendum: imponendumque ei loco ceratum ex lino factum, cui cocta quoque resina adjecta sit; aut Polyarchi malagma; aut panni ex vino et rosa et oleo; superque imponenda lana succida mollis, et duae fasciae a mediis orsae, minimeque adstrictae: multo vero magis omnia vitanda, quae supra posui; adeo ut ne spiritus quidem saepius movendus sit. Quod si tussis infestabit, ad id potio sumenda erit, vel ex trixagine,^a vel ex ruta, vel ex herba stoechade,^b

^a Rhinanthus Trixago L. ?

^b Lavandula Stoechas. L.

vel ex cumino et pipere. Gravioribus vero doloribus urgentibus, cataplasma imponi quoque conveniet, vel ex lolio, vel ex hordeo, cui pinguis fici tertia pars sit adjecta.

Et id quidem interdium superjacebit: noctu vero ^{Victus.} idem aut ceratum, aut malagma, aut panni; quia potest cataplasma decidere. Ergo quotidie quoque resolvetur, donec jam cerato aut malagmate possimus esse contenti. Et decem quidem diebus extenuabitur fame corpus: ab undecimo vero ali incipiet; ideoque etiam laxior, quam primo, fascia circumligabitur. Fereque ea curatio ad quadragesimum diem perveniet. Sub qua si metus erit supurationis, plus malagma, quam ceratum, ad digerendum proficiet. Si suppuratio vicerit, neque per quae supra scripta sunt, discuti potuerit; omnis mora vitanda erit, ne os infra vitietur: sed, qua parte maxime tumebit, demittendum erit candens ferramentum, donec ad pus perveniat; idque effundendum. Si nusquam caput se ostendet, ubi maxime pus subsit, sic intelligemus: creta Cimolia totum locum illinemus, et siccari patiemur: quo loco maxime humor in ea perseverabit, ibi pus proximum erit; eaque uri debebit. Si latius aliquid abscedet, duobus aut tribus locis erit perforandum: demittendumque linamentum, aut aliquid ex penicillo, quod summum lino sit devinctum, ut facile educatur. Reliqua eadem, quae in ceteris adustis, facienda sunt. Ubi purum erit ulcus, ali corpus debebit, ne tabes, perniciose futura, id malum subsequatur. Nonnunquam etiam, levius ipso osse affecto, et inter initia neglecto, non pus, sed humor quidam mucis similis, intus coit; mollescitque contra cutis; in qua simili ustione utendum est.

Spinae
fractura.

2. In spina quoque est, quod proprie notemus. Nam si id, quod ex vertebra excedit, aliquo modo fractum est, locus quidem concavus fit; punctiones autem in eo sentiuntur; quia necesse est ea fragmenta spinosa esse: quo fit, ut homo in interiorem partem subinde nitatur. Haec noscendae rei causa sunt. Medicamentis vero iisdem opus est, quae prima parte hujus capituli exposita sunt.

Communia
quaedam.

X. 1. Similes rursus ex magna parte casus curationesque sunt humeri et femoris: communia etiam quaedam humeris, brachiis, feminibus, cruribus, digitis. Siquidem ea minime periculose media franguntur: quo propior fractura capiti vel superiori vel inferiori est, eo peior est: nam et majores dolores affert, et difficilius curatur. Ea maxime tolerabilis est simplex, transversa: peior, ubi multa fragmenta, atque ubi obliqua: pessimum, ubi eadem acuta sunt. Nonnunquam autem fracta in his ossa in suis sedibus remanent: multo saepius excidunt, aliudque super aliud effertur: idque ante omnia considerari debet; et sunt notae certae. Si suis sedibus sunt mota, resima, punctioisque sensum repraesentant; tactu inaequalia sunt. Si vero non adversa, sed obliqua junguntur, quod fit, ubi loco suo non sunt, membrum id altero latere brevius est, et muscoli ejus tument. Ergo, si hoc deprehensum est, protinus id membrum oportet extendere: nam nervi musculique, intenti per ossa, contrahuntur; neque in suum locum veniunt, nisi illos per vim aliquis intendit. Rursus, si primis diebus id omissum est, inflammatio oritur; sub qua et difficile, et periculose, vis nervis adhibetur: nam distentio nervorum, vel cancer sequitur; vel certe, ut mitissime agatur, pus. Itaque, si ante reposita ossa non sunt, postea reponenda sunt. Intendere autem di-

Inflamma-
tio.

gitum, vel aliud quoque membrum, si adhuc ten-^{Extensio.}erum est, etiam unus homo potest; cum alteram partem dextra, alteram sinistraprehendit. Valentius membrum duobus eget, qui in diversa contendunt. Si firmiores nervi sunt, ut in viris robustis, maximeque eorum feminibus et cruribus evenit; habenis quoque, vel linteis fasciis utrinque capita articularum deliganda, et per plures in diversa^{Contra-extensio.}ducenda sunt. Ubi paulo longius, quam naturaliter esse debet, membrum vis fecit; tum demum ossa manibus in suam sedem compellenda sunt: indiciumque ossis repositi est dolor sublatus, et membrum alteri aequatum. Involvendum duplicibus triplicibusve pannis in vino et oleo tinctis; quos linteos esse, commodius est. Fere vero fasciis sex opus est. Prima brevissima adhibenda; quae circa fracturam ter voluta sursum versum feratur, et quasi in cochleam serpat: satisque est, eam ter hoc quoque modo circuire. Altera dimidio longior: eaque, si qua parte os eminet, ab ea; si totum aequale est, undelibet super fracturam debet incipere, priori adversa, deorsumque tendere; atque iterum ad fracturam reversa, in superiore parte ultra priorem fasciam desinere. Super has injiciendum latiore linteoceratum est, quod eas contineat. Ac, si qua parte os eminet, triplex ea pannus objiciendus, eodem vino et oleo madens. Haec tertia fascia comprehendenda sunt, quartaque, sic, ut semper insequens priori adversa sit, et tertia tantum in inferiore parte, tres in superiore finiant: quia satius est saepius circuire, quam adstringi: siquidem id, quod adstrictum est, alienatur, et cancro opportunum est. Articulum autem quam minime vincire opus est: sed, si juxta hunc os fractum est, necesse est. Deligatum vero membrum in diem tertium

Membrum
deligatio.

Solutio.

continendum est: eaque vinctura talis esse debet, ut primo die nihil offenderit, non tamen laxa visa sit; secundo laxior; tertio jam paene resoluta. Ergo tum rursum id membrum deligandum, ad-
jiciendaque prioribus quinta fascia est: iterumque quinto die resolvendum est, et sex fasciis involven-
dum, sic, ut tertia et quinta infra, ceterae supra finiantur. Quotiescunque autem solvitur membrum, calida aqua fovendum est. Sed, si juxta articulum fractura est, diu instillandum vinum est, exigua parte olei adjecta; eademque omnia facienda, donec adeo inflammatio solvatur, ut tenuius quoque, quam ex consuetudine, id membrum fiat: quod si septimus dies non dedit, certe nonus exhibet: tum facillime ossa tractantur. Rursus ergo, si parum commissa sunt, committi debent: si qua fragmenta eminent, in suas sedes reponenda sunt: deinde eodem modo membrum deligandum, ferulaeque super accommodandae sunt, quae fissae circumposi-
taeque ossa in sua sede contineant: et in quam partem fractura inclinat, ab ea latior valentiorque ferula imponenda est. Easque omnes circa articulum esse oportet resimas, ne hunc laedant; nec ultra adstringi, quam ut ossa contineant: et cum spatio laxentur, tertio quoque die paulum habenis suis coarctari: ac, si nulla prurigo, nullus dolor est, sic manere, donec duae partes ejus temporis, quo quodque os confervet, compleantur: postea levius aqua calida fovere, quia primo digeri materiam opus est, tum evocari. Ergo cerato quoque liquido id leniter est unguendum, perfricandaque summa cutis est; laxiusque id deligandum est: tertio quoque die solvendum, sic, ut remota calida aqua, cetera eadem fiant: tantummodo singulae fasciae, quoties resolutae fuerint, subtrahantur.

2. Haec communia sunt : illa propria. Siquidem ^{Propria ossibus fractis.} humerus fractus, non sic, ut membrum aliud, intenditur : sed homo collocatur alto sedili, medicus autem humiliore adversus. Una fascia, brachium amplexa, ex cervice ipsius, qui laesus est, id sustinet : altera, ab altera parte super caput data, ibi accipit nodum : tertia, vincto imo humero deorsum demittitur, ibi quoque capitibus ejus inter se vinctis. Deinde ab occipitio ipsius, minister sub ea fascia, quam secundo loco posui, porrecto, si dexter humerus ducendus est, dextro, si sinister, sinistro brachio, demissum inter femina ejus, qui curatur, baculum tenet : medicus super eam fasciam, de qua tertio loco dixi, plantam injicit dextram, si sinister, sinistram, si dexter humerus curatur ; simulque alteram fasciam minister attollit, alteram premit medicus : quo fit, ut leniter humerus extendatur. Fasciis vero, si medium aut imum os fractum est, brevioribus opus est ; si summum, longioribus : ut ab eo sub altera quoque ala per pectus et scapulas porrigantur. Protinus vero brachium, cum deligatur, sic inclinandum est : idque efficit, ut ante fascias quoque sic figurandum sit ; ne postea suspensum aliter, atque cum deligabatur, humerum inclinet. Brachioque suspenso, ipse quoque humerus ad latus leniter deligandus est : per quae fit, ut minime moveatur : ideoque ossa sic se habent, ut aliquis composuit. Cum ad ferulas ventum est, extrinsecus ^{Ferulae.} esse earum longissimae debent ; a lacerto breviores ; sed sub ala brevissimae : saepiusque eae resolvendae sunt, ubi in vicinia cubiti humerus fractus est ; ne ibi nervi rigescant, et inutile brachium efficiant. Quoties solutae sunt, fractura manu continenda ; cubitus aqua calida fovendus, et molli cerato perfriandus ; ferulaeque vel omnino non imponendae

contra eminentia cubiti, vel aliquanto breviores, sunt.

Brachii
fractura.

3. At si brachium fractum est, in primis considerandum est, alterum os, an utrumque comminutum sit: non quo alia in ejusmodi casu curatio sit admovenda; sed primum, ut valentius extendatur, si utrumque os fractum est; quia necesse est minus nervos contrahi altero osse integro, eosque intendente: deinde, ut curiosius omnia in continendis ossibus fiant, si neutrum alteri auxilio est. Nam, ubi alterum integrum est, plus opis in eo, quam in fasciis ferulisque est. Deligari autem brachium debet, paulum pollice ad pectus inclinato; siquidem is maxime brachii naturalis habitus sit: idque involutum mitella commodissime excipitur: quae latitudine ipsi brachio, perangustis capitibus collo injicitur: atque ita commode brachium ex cervice suspensum est. Idque paulum supra cubiti alterius regionem pendere oportet.

Olecrani.

4. Quod si ex summo cubito quid fractum sit, glutinare id vinciendo alienum est: fit enim brachium immobile. At si nihil aliud quam dolori occursum est, idem, qui fuit, ejus usus est.

Cruris.

5. In crure aequae ad rem pertinet, alterum saltem os integrum manere. Commune vero ei femorique est, quod, ubi deligatum est, in canalem conjiciendum est. Is canalus et inferiore parte foramina habere debet, per quae, si quis humor excesserit, descendat: et a planta moram, quae simul et sustineat eam, et delabi non patiatur: et a lateribus cava, per quae loris datis, morae quaedam crus femurque, ut collocatum est, detineant. Esse etiam is debet, a planta, si crus fractum est, circa popliteum; si femur, usque ad coxam; si juxta superius caput femoris, sic, ut ipsa quoque ei coxa insit. Ne-

que tamen ignorari oportet, si femur fractum est, fieri brevius; quia nunquam in antiquum statum revertitur; summisque digitis postea cruris ejus insisti: sed multo tamen foedior debilitas est, ubi fortunae negligentia quoque accessit.

6. Digitum satis est ad unum surculum post inflammationem deligari. Digni.

7. His proprie ad singula membra pertinentibus, Communia
rursus illa communia sunt: primis diebus fames: addenda.
deinde tum, cum jam increcere callum oportet, liberalius alimentum: longa a vino abstinencia: fomentum aquae calidae, dum inflammatio est, liberale; cum ea desiit, modicum: tum etiam longior ulterioribus, e liquido cerato, membris, et mollis tamen unctio. Nec protinus exercendum id membrum, sed paulatim ad antiquos usus reducendum est. Gravius aliquanto est, cum ossis fracturae Fractura
carnis quoque vulnus accessit; maximeque, si id complicata.
musculi femoris aut humeri senserint: nam et inflammationes multo graviores, et promptiores can-
cros habent. Ac femur quidem, si ossa inter se cesserunt, fere praecidi necesse est. Humerus vero quoque in periculum venit; sed facilius conservatur. Quibus periculis etiam magis id expositum, quod juxta ipsos articulos ictum est. Curiosius igitur agendum est; et musculus quidem per mediam plagam transversus praecidendus: sanguis vero, si parum fluxit, mittendus: corpus inedia extenuandum. Ac reliqua quidem membra lentius intendenda, et lenius in iis ossa in suam sedem reponenda sunt: his vero neque intendi nervos, neque ossa tractari, satis expedit: ipsique homini permittendum est, ut sic ea collocata habeat, quemadmodum minime laedunt. Omnibus autem his vulneribus imponendum primo linamentum est,

Si fragmen-
tum ossis
eminet.

vino madens, cui rosae paulum admodum adjectum sit: cetera eadem. Deligandaque fasciis sunt, aliquanto, quam vulnus, latioribus; laxius scilicet, quam si ea plaga non esset; quanto facilius et alienari et occupari cancro vulnus potest: numero potius fasciarum id agendum est, ut laxae quoque aequae contineant. Quod in femore, humeroque sic fiet, si ossa forte recte concurrerint: sin aliter se habebunt, eatenus circumdari fascia debebit, ut impositum medicamentum contineat. Cetera eadem, quae supra scripsi, facienda sunt: praeterquam quod neque ferulis, neque canalibus, inter quae vulnus sanescere non potest, sed pluribus tantummodo et latioribus fasciis opus est: ingerendumque subinde in eas est calidum oleum, et vinum; magisque in primo fame utendum; vulnus calida aqua fovendum; frigusque omni ratione vitandum, et transeundum ad medicamenta, quae puri movendo sunt: majorque vulneri, quam ossi cura adhibenda. Ergo quotidie solvendum nutriendumque est. Inter quae si quod parvulum fragmentum ossis eminet, id, si retusum est, in suam sedem dandum: si acutum, ante acumen ejus, si longius est, praecidendum; si brevius, limandum, et utrumque scalpro laevandum: tum ipsum recondendum est: ac, si id manus facere non potest, vulsella, quali fabri utuntur, injicienda est recte se habenti capiti, ab ea parte, qua sima est; ut ea parte, qua gibba est, eminens os in suam sedem compellat. Si id majus est, membranulisque cingitur, sinere oportet eas sub medicamentis resolvi, idque os, ubi jam nudatum est, abscindere; quod maturius scilicet faciendum est: potestque ea ratione et os coire, et vulnus sanescere: illud suo tempore; hoc, prout se habet. Nonnunquam etiam in magno vulnere

evenit, ut fragmenta quaedam velut emoriantur, ^{Fragmenta ossium non coeuntia.} neque cum ceteris coeant: quod hic quoque ex modo fluentis humoris colligitur. Quo magis necessarium est, saepius ulcus resolvere, atque nutrire. Sequitur vero, ut id os per se post aliquot dies excidat. Cum tam misera antea conditio vulneris sit, tamen id interdum manus^a diutiusque facies. Saepe enim integra cutis osse abrumpitur, protinusque prurigo et dolor oritur. Quae solvere, si accidit, maturius oportet, et fovere aqua, per aestatem, frigida; per hiemem, egelida: deinde ceratum myrteum imponere. Interdum fractura quibusdam velut aculeis carnem vexat. Quo a prurigine et ^{Aculei.} punctationibus cognito, aperire id medicus, eosque aculeos praecidere necesse habet. Reliqua vero curatio in utroque hoc casu eadem est, quae, ubi plagam ictus protinus intulit. Puro jam ulcere, cibis hic quoque utendum est carnem producentibus.

Si brevius adhuc membrum est, et ossa loco suo ^{Paxilli usus.} non sunt, paxillus tenuis quam laevissimi generis inter ea demitti debet, sic, ut capite paulum supra ulcus emineat; isque quotidie plenior adigendus est, donec par id membrum alteri fiat. Tum paxillus removendus; vulnus sanandum est; cicatrix inducta fovenda frigida aqua est, in qua myrtus, hedera, aliaeve similes verbenae decoctae sint, illinendumque medicamentum est, quod siccet: et magis etiam hic quiescendum, donec id membrum confirmetur. Si quando vero ossa non conferbuerunt, quae saepe soluta, saepe mota sunt, in aperto deinde curatio est; possunt enim coire. Si vetustas occupavit, membrum extendendum est, ut ali-

^a Anne corruptum hunc locum sic legamus, levissima textus mutatione? TAMEN ID INTERDUM MAJUS, (scilicet dilatando vulnere) DIUTIUSQUE, FACIES. Vide TARG. in locum.

Deformi-
tas.

quid laedatur: ossa inter se manu dividenda, ut concurrento exasperentur, et, si quid pingue est, eradatur, totumque id quasi recens fiat: magna tamen cura habita, ne nervi musculive laedantur. Tum vino fovendum est, in quo malicorium decoctum sit; imponendumque id ipsum ovi albo mixtum: tertio die resolvendum, fovendumque aqua, in qua verbenae, de quibus supra dixi, decoctae sint: quinto die idem faciendum, ferulaeque circumdandae: cetera, et ante, et post, eadem facienda, quae supra scripsi. Solent tamen interdum transversa inter se ossa confervere: eoque et brevius membrum, et indecorum fit; et, si capita acutiora sunt, assiduae punctiones sentiuntur. Ob quam causam frangi rursus ossa et dirigi debent. Id hoc modo fit. Calida aqua multa membrum id fovetur, et ex cerato liquido perfricatur, intenditurque: inter haec, medicus pertractans ossa, ut adhuc tenero callo, manibus ea diducit, compellitque id, quod eminet, in suam sedem: et, si parum valuit, ab ea parte, in quam os se inclinat, involutam lana regulam objicit; atque ita deligando, assuescere iterum vetustae sedi cogit. Nonnunquam autem recte quidem ossa conferbuerunt, superincrevit vero nimius callus; ideoque locus intumuit. Quod ubi incidit, diu leniterque id membrum perfricandum est ex oleo, et sale, et nitro, multumque aqua calida salsa fovendum; et imponendum malagma, quod digerat: adstrictiusque alligandum; oleribusque, et praeterea vomitu utendum: per quae cum carne callus quoque extenuatur. Confertque aliquid de sinapi cum ficu in alterum par membrum impositum, donec id paulum erodat, eoque evocet materiam. Ubi his tumor extenuatus est, rursus ad ordinem vitae revertendum est.

XI. Ac de fractis quidem ossibus hactenus dictum sit. ^{Luxationes.} Moventur autem ea sedibus suis duobus modis. Nam modo, quae juncta sunt inter se, dehiscunt: ut cum latum scapularum os ab humero ^{Hiatus articulo-} recedit; et in brachio, radius a cubito; et in crure, tibia a sura; interdum a saltu, calcis os a talo; quod raro tamen fit: modo articuli suis sedibus excidunt. Ante de prioribus dicam. Quorum ubi aliquid incidit, protinus is locus cavus est, depressusque digitus sinum invenit: deinde gravis inflammatio oritur; atque in talis praecipue: siquidem febres quoque, et caneros, et nervorum vel distentiones, vel rigores, qui caput scapulis annectunt, movere consuevit. Quorum vitandorum causa, facienda eadem sunt, quae in ossibus mobilibus laesis [aliquid ubi incidit, protinus is locus]^a proposita sunt; ut dolor tumorque per ea tollantur. Nam diducta ossa nunquam rursus inter se junguntur; et, ut aliquid decoris eo loco, sic nihil usus amittitur. Maxilla vero et vertebrae, omnesque articuli, cum validis nervis comprehendantur, excidunt aut vi expulsi, aut aliquo casu nervis vel ruptis, vel infirmatis; faciliusque in pueris et adolescentulis, quam in robustioribus. Hique elabuntur in priorem et in posteriorem, in interiorem et in exteriorem partem; quidam omnibus modis, quidam certis: suntque quaedam communia omnium signa, quaedam propria cujusque. Siquidem semper ea parte tumor est, in quam os prorumpit; ea sinus, a

^a Haec verba, manifeste ab incuria transcribentium, dum paginam verterent, in textum irrepserunt. Veniunt enim a sententiae proximaie initio: "QUORUM UBI ALIQUID INCIDIT PROTINUS IS LOCUS CAVUS EST," &c. Scriba nimirum, ut solet, ad voculam "LAESIS" interpellatus, iterumque ad operam revertens scripturam coepisset apud voculam "ALIQUID," et perrexisset "UBI INCIDAT PROTINUS IS LOCUS,"—donec errore percepto, iterum ad proprium initium "PROPOSITA SUNT" transiit, litura tamen neglecta. Vide TARG. in locum.

qua recessit. Et haec quidem in omnibus deprehenduntur: alia vero in singulis: quae, simulatque de quoque dicam, proponenda erunt. Sed ut excidere omnes articuli possunt, sic non omnes reponuntur. Caput enim nunquam compellitur, neque in spina vertebra, neque ea maxilla, quae, utraque parte prolapsa, antequam reponeretur, inflammationem movit. Rursum, qui nervorum vitio prolapsi sunt, compulsi quoque in suas sedes iterum excidunt. Ac quibus in pueritia exciderunt, neque repositi sunt, minus quam ceteri crescunt. Omniumque, quae loco suo non sunt, caro emacrescit, magisque in proximo membro, quam in ulteriore: ut puta, si humerus loco suo non est, major in eo ipso fit, quam in brachio; major in hoc, quam in manu, macies. Tum pro sedibus, et pro casibus, qui inciderunt, aut major aut minor usus ejus membri relinquitur: quoque in eo plus usus superest, eo minus id extenuatur.

Inflam-
matio articu-
lorum.

Quidquid autem loco suo motum est, ante inflammationem reponendum est. Si illa occupavit, dum conquiescat, lacesendum non est: ubi finita est, tentandum est in iis membris, quae id patiuntur. Multum autem eo confert et corporis et nervorum habitus. Nam, si corpus tenue, si humidum est, si nervi infirmi, expeditius os reponitur: sed et primo facilius excidit, et postea minus fideliter continetur. Quae contraria his sunt, melius continent: sed id, quod expulsum est, difficulter admittunt. Oportet autem ipsam inflammationem levare, super succida lana ex aceto imposita: a cibo, si valentioris articuli casus est, triduo; interdum etiam quinque diebus abstinere: bibere aquam calidam, dum sitim finiat: curiosiusque haec facere, iis ossibus motis, quae validis plenisque musculis continentur:

si vero etiam febris accessit, multo magis : deinde ex die quinto fovere aqua calida ; remotaque lana, ceratum imponere ex cyprino factum, nitro quoque adjecto, donec omnis inflammatio finiatur. Tunc infriktionem ei membro adhibere ; cibis uti bonis ; uti vino modice : jamque ad usus quoque suos id membrum promovere ; quia motus, ut in dolore pestifer, sic alias saluberrimus corpori est. Haec communia sunt : nunc de singulis dicam.

XII. Maxilla in priorem partem propellitur ; sed modo altera parte, modo utraque. Si altera, in contrariam partem ipsa mentumque inclinatur ; dentes paribus non respondent ; sed sub iis, qui secant, canini sunt. At si utraque, totum mentum in exteriorem partem promovetur ; inferioresque dentes longius, quam superiores, excedunt ; intenteque super muscoli apparent. Primo quoque tempore homo in sedili collocandus est, sic, ut minister a posteriore parte caput ejus contineat, vel sic, ut juxta parietem is sedeat, subjecto inter parietem et caput ejus scorteo pulvino duro ; eoque caput per ministrum urgeatur, quo sit immobilius : tum medici digiti pollices, linteolis vel fasciis, ne dilabantur, involuti in os ejus conjiciendi, ceteri extrinsecus admovendi sunt. Ubi vehementer maxilla apprehensa est, si una parte procidit, concutiendum mentum, et ad guttur adducendum est : tum simul et caput apprehendendum, et, excitato mento, maxilla in suam sedem compellenda, et os ejus comprimendum est, sic, ut omnia paene uno momento fiant. Sin utraque parte prolapsa est, eadem omnia facienda ; sed aequaliter retro maxilla agenda est. Reposito osse, si cum dolore oculorum et cervicis iste casus incidit, ex brachio sanguis mittendus est. Cum omnibus vero, quorum ossa mota sunt, primo

Maxillae
luxatio.

liquidior cibus conveniat, tum his praecipue : adeo ut sermo quoque, frequenti motu oris per nervos, laedat.

Cervicis.

XIII. Caput duobus processibus in duos sinus summae vertebrae demissis super cervicem contineri, in prima parte proposui. Hi processus interdum in posteriorem partem excidunt ; quo fit, ut nervi sub occipitio extendantur, mentum pectori adglutinetur, neque bibere is, neque loqui possit, interdum sine voluntate semen emittat : quibus celerrime mors supervenit. Ponendum autem hoc esse credidi, non quo curatio ejus rei ulla sit ; sed ut res indicibus cognosceretur, et non putarent sibi medicum defuisse, si qui sic aliquem perdidissent.

Spinae.

XIV. Idem casus manet eos, quorum in spina vertebrae exciderunt. Id enim non potest fieri, nisi et medulla, quae per medium, et duabus membranis, quae per duos a lateribus processus feruntur, et nervis, qui continent, ruptis. Excidunt autem et in posteriorem partem, et in priorem ; et supra septum transversum, et infra. In utramvis partem exciderint, a posteriore parte vel tumor, vel sinus erit. Si super septum id incidit, manus resolvuntur, vomitus, aut distentio nervorum insequitur, spiritus difficulter movetur, dolor urget, et aures obtusae sunt. Si sub septo, femina resolvuntur, urina suppressitur, interdum etiam sine voluntate prorumpit. Ex ejusmodi casibus, ut tardius, quam ex capitis, sic tamen intra triduum homo moritur. Nam, quod Hippocrates dixit, vertebra in exteriorem partem prolapsa, pronum hominem collocandum esse, et extendendum, tum calce aliquem super ipsum debere consistere, et id intus impellere : in iis accipiendum est, quae paulum excesserunt ; non in iis, quae totae loco motae sunt. Nonnunquam enim

Super septum.

Sub septo.

nervorum imbecillitas efficit, ut, quamvis non exciderit vertebra, paulum tamen in priorem partem promineat. Id non jugulat: sed ab interiore parte ne contingit quidem posse: ab exteriori si propulsum est, plerumque iterum redit; nisi, quod admodum rarum est, vis nervis restituta est.

XV. Humerus autem modo in alam excidit, modo in partem priorem. Si in alam delapsus est, ei <sup>Humeri ;
in alam
aut in
priorem
partem.</sup> junctus cubitus recedit ab latere; rursum juxta ejusdem partis aurem cum humero porrigi non potest; longiusque altero id brachium est. Si in priorem partem, summum quidem brachium extenditur, minus tamen, quam naturaliter; difficilisque in priorem partem, quam in posteriorem, cubitus porrigitur. Igitur, si in alam humerus excidit, et vel puerile adhuc est corpus, vel molle, certe imbecillibus nervis intentum est, satis est collocare id in sedili; et ex duobus ministris alteri imperare, ut caput lati scapularum ossis leniter reducat; alteri, ut brachium extendat: ipsum posteriore parte residentem, humerum sub ala ejus cogere, simulque et latum os, et altera manu brachium ejus ad latus impellere. At si vastius corpus, nervi robustiores sunt, necessaria est spathula lignea, quae et crassitudinem duorum digitorum habet, et longitudine ab ala usque ad digitos pervenit: in qua summa capitulum est rotundum et leniter cavum, ut recipere particulam aliquam ex capite humeri possit. In ea bina foramina tribus locis sunt, inter se spatio distantibus; in quae lora mollia conjiciuntur. Eaque spatha, fascia involuta, quo minus tactu laedat, ad alam a brachio dirigitur, sic, ut caput ejus summae alae subjiciatur: deinde loris suis ad brachium deligatur; uno loco, paulum infra humeri caput; altero, paulum supra cubitum; tertio, supra manum:

In priorem
partem.

cui rei protinus intervalla tunc quoque foraminum aptata sunt. Sic brachium deligatum super scalae gallinariae gradum trajicitur, ita alte, ut consistere homo ipse non possit; simulque in alteram partem corpus demittitur, in alteram brachium intenditur: eoque fit, ut capite ligni caput humeri impulsus in suam sedem, modo cum sono, modo sine hoc compellatur. Multas alias esse rationes, scire facile est uno Hippocrate lecto; sed non alia magis usu comprobata est. At si in partem priorem humerus excidit, supinus homo collocandus est; fasciaque, aut habena media ala circumdanda est; capitaque ejus post caput hominis ministro tradenda, brachium alteri; praecipendumque, ut ille habenam, hic brachium extendat: deinde medicus, caput quidem hominis sinistra debet repellere; dextra vero cubitum cum humero attollere, et os in suam sedem compellere: faciliusque id in hoc casu, quam in priore, revertitur. Reposito humero, lana alae subjicienda est; si in interiore parte os fuit, ut ei opponatur; si in priore, ut tamen commodius deligetur. Tum fascia, primum sub ala obvoluta, caput ejus debet comprehendere, deinde per pectus ad alteram alam, ab eaque ad scapulas, rursusque ad ejusdem humeri caput tendere, saepiusque ad eandem rationem circumagi, donec bene id teneat. Vincit hac ratione humerus commodius continetur, si adductus ad latus, ad id quoque fascia deligatur.

Cubiti.

XVI. In cubito autem tria coire ossa, humeri et radii et cubiti ipsius, ex iis, quae prima parte hujus voluminis posita sunt, intelligi potuit. Si cubitus, qui annexus humero est, ab hoc excidit, radius, qui adjunctus est, interdum trahitur, interdum subsistit. In omnes vero quatuor partes excidere cubitus potest; sed, si in priorem prolapsus est, extentum

brachium est, neque recurvatur; si in posteriorem, brachium curvum est, neque extenditur, breviusque altero est; interdum febrem, vomitumque bilis movet: si in anteriorem, interioremve, brachium porrectum est, sed paulum in eam partem, a qua os recessit, recurvatum. Quidquid incidit, reponendi ratio una est; neque in cubito tantum, sed in omnibus quoque membris longis, quae per articulum longa testa junguntur: utrumque membrum in diversas partes extendere, donec spatium inter ossa liberum sit; tum id os, quod excidit, ab ea parte, in quam prolapsus est, in contrariam impellere.

Extendendi tamen alia atque alia genera sunt, prout Extendendi alia atque alia genera. nervi valent, aut ossa huc illucve se dederunt. Ac modo manibus solis utendum est, modo quaedam alia adhibenda. Ergo, si in priorem partem cubitus prolapsus est, extendi per duos manibus, interdum etiam habenis adjectis, satis est: deinde rotundum aliquid a lacerti parte^a ponendum est, et super id repente cubitus ad humerum impellendus est. At in aliis casibus commodissimum est eadem ratione brachium extendere, quae fracto humero supra posita est, et tum ossa reponere. Reliqua curatio eadem est, quae in omnibus. Celerius tantum, et saepius id resolvendum est; multa magis aqua calida fovendum; diutius ex oleo et nitro ac sale perfricandum. In cubito enim celerius, quam in ullo alio articulo, sive extra remansit, sive intus revertit, callus circumdatur; isque, si per quietem increvit, flexus illius postea prohibet.

XVII. Manus quoque in omnes quatuor partes Manus seu carpi. prolabitur. Si in posteriorem partem excidit, porrigi digiti non possunt: si in priorem, non inclinantur:

^a A parte anteriore. Namque lacertum fuisse ventrem musculi, *bicipitis flexoris cubiti* dicti, probant LUCR. iv. 827; VIRG. v. 422; CIC. Senect. ix.; GALEN. Anat. admin. i.; ad calcem.

si in alterutrum latus, manus in contrarium, id est, aut ad pollicem, aut ad minimum digitum convertitur. Reponi non difficillime potest. Super durum locum et renitentem ex altera parte intendi manus, ex altera brachium debet, sic, ut prona sit, si in posteriorem partem os excidit; supina, si in priorem; si in interiorem exterioremve, in latus. Ubi satis nervi diducti sunt, si in alterutrum latus procidit, manibus in contrarium repellendum est. At iis, quae in priorem posterioremve partem prolapsa sunt, superimponendum durum aliquid, idque supra prominens os manu urgendum est; per quod vis adjecta facilius id in suam sedem compellit.

Palmae.

XVIII. In palma quoque ossa interdum suis sedibus promoventur, modo in priorem partem, modo in posteriorem: in latus enim moveri, paribus ossibus oppositis, non possunt. Signum id solum est, quod omnium commune est, tumor ab ea parte, in quam os venit; sinus ab ea, a qua recessit. Sed sine intentione, digito tantummodo bene pressum os in suam sedem revertitur.

Digitorum.

XIX. At in digitis totidem fere casus eademque signa sunt, quae in manibus. Sed in his extendendis non aequae vi opus est; quod articuli breviores et nervi minus validi sunt. Super mensam tantummodo intendi debent, qui vel in priorem vel in posteriorem partem exciderunt; tum jam palma compelli: at id, quod in latus elapsum est, digitis restitui.

Crurum.

XX. Cum de his dixerim; de iis quoque, quae in cruribus sunt, videri possum dixisse: siquidem etiam in hoc casu quaedam similitudo est femori et humero, tibiae et cubito, pedi et manui. Quaedam tamen separatim quoque de his dicenda sunt. Femur in omnes quatuor partes promovetur: saepis-

Femoris.

sime in interiorem ; deinde in exteriorem ; raro ad-
 modum in priorem, aut posteriorem. Si in interio-
 rem partem prolapsus est, crus longius altero et
 valgius est : extra enim pes ultimus spectat. Si in
 exteriorem, brevius, varumque fit, et pes intus in-
 clinatur ; calx ingressu terram non contingit, sed
 planta ima ; meliusque id crus superius corpus,
 quam in priore casu, fert, minusque baculo eget.
 Si in priorem, crus extensum est, implicarique non
 potest ; alteri cruri ad calcem par est, sed ima
 planta minus in priorem partem inclinatur : dolor-
 que in hoc casu praecipuus est, et maxime urina
 supprimitur. Ubi cum dolore inflammatio quievit,
 commode ingrediuntur, rectusque eorum pes est.
 Si in posteriorem, extendi non potest crus, brevius-
 que est ; ubi consistit, calx quoque terram non con-
 tingit. Magnum autem femori periculum est, ne
 vel difficulter reponatur, vel repositum rursus exci-
 dat. Quidam semper iterum excidere contendunt :
 sed Hippocrates, et Diocles, et Philotimus, et Ni-
 leus, et Heraclides Tarentinus, clari admodum auc-
 tores, ex toto se restituisse memoriae prodiderunt.
 Neque tot genera machinamentorum quoque, ad ex-
 tendendum in hoc casu femur, Hippocrates, An-
 dreas, Nileus, Nymphodorus, Protarchus, Heraclides,
 faber quoque quidam reperissent, si id frustra esset.
 Sed ut haec falsa opinio est ; sic illud verum est :
 cum ibi valentissimi nervi musculique sint, si suum
 robur habent, vix admittere ; si non habent, postea
 non continere. Tentandum igitur est, et, si tene-
 rius membrum est, satis est habenam alteram ab
 inguine, alteram a genu intendi : si validius, melius
 adducent, qui easdem habenas ad valida bacula de-
 ligarint ; cumque eorum fustium imas partes oppo-
 sitae morae objecerint, superiores ad se utraque

In quatuor
 partes moti
 signa.

Machina-
 menta ad
 extenden-
 dum femur.

Habena.

Scamnum. manu traxerint. Etiamnum valentius intenditur membrum super scamnum, cui ab utraque parte axes sunt, ad quos habenae illae deligantur: qui, ut in torcularibus, conversi, rumpere quoque, si quis perseveraverit, non solum extendere, nervos et musculos possunt. Collocandus autem homo super id scamnum est; aut pronus aut supinus aut in latus, sic, ut semper ea pars superior sit, in quam os prolapsus est; ea etiam inferior, a qua recessit. Nervis extentis, si in priorem partem os venit, rotundum aliquid super inguen ponendum; subitoque super id genu adducendum est eodem modo, eademque de causa, qua idem in brachio fit; protinusque, si complicari femur potest, intus est. In ceteris vero casibus, ubi ossa per vim paulum inter se recesserunt, medicus debet id, quod eminet, retro cogere, minister contra coxam propellere. Reposito osse, nihil novi aliud curatio requirit, quam ut diutius is in lecto detineatur; ne, si motum adhuc laxioribus nervis femur fuerit, rursus erumpat.

Genu luxatio.

XXI. Genu vero et in exteriorem, et in interiorem, et in posteriorem partem excidere, notissimum est. In priorem non prolabi, plerique scripserunt: potestque id vero proximum esse; cum inde opposita patella, ipsa quoque caput tibiae contineat. Meges tamen eum, cui in priorem partem excidisset, a se curatum esse, memoriae prodidit. In his casibus intendi nervi rationibus iisdem, quas in femore retuli, possunt. Et id quidem, quod in posteriorem partem excidit, eodem modo rotundo aliquo super poplitem imposito, adductoque eo crure, reconditur. Cetera vero manibus simul, dum ossa in diversas partes compelluntur.

Tali.

XXII. Talus in omnes partes prolabitur. Ubi in interiorem partem excidit, ima pars pedis in ex-

teriolem partem convertitur. Ubi huic contrarius casus, contrarium etiam signum est. At si in priorem partem erumpit, a posteriore latus nervus durus et intentus est; simusque is pes est. Si in posteriorem, calx paene conditur, planta major fit. Reponitur autem is quoque per manus: prius in diversa pede et crure diductis. Et in hoc quoque casu diutius in lectulo perseverandum est; ne is talus, qui totum corpus sustinet, parum confirmatis nervis, ferendo oneri cedat, rursusque prorumpat. Calceamentis quoque humilioribus primo tempore utendum, ne vinctura talum ipsum laedat.

XXIII. Plantae ossa iisdem modis, quibus in ^{Plantae.} manibus, prodeunt; iisdemque conduntur. Fascia tantummodo calcem quoque debet comprehendere; ne, cum mediam plantam, imumque ejus vinciri necesse est, liber talus in medio relictus, materiam pleniorē recipiat, ideoque suppuret.

XXIV. In digitis nihil ultra fieri debet, quam ^{Digitorum} quod in iis, qui sunt in manu, positum est. ^{pedis.} Potest tamen conditus articulus medius aut summus canaliculo aliquo contineri.

XXV. Haec facienda sunt in iis casibus, ubi sine ^{Luxationes} vulnere ossa exciderunt. Hic quoque et ingens ^{compositae.} periculum est, et eo gravius, quo majus membrum est, quove validioribus nervis aut musculis continetur. Ideoque in humeris, femoribusque, metus mortis est: ac, si reposita ossa sunt, spes nulla est; non repositis tamen, nonnullum periculum est: eoque major in utroque timor est, quo propius vulnus articulo est. Hippocrates nihil tuto reponi posse, praeter digitos, et plantas, et manus, dixit:^a

^a Ἐλπίς δὲ μόνη σωτηρίας, ἴαν μὴ ἐμβάλλῃ· πλὴν τὰ κατὰ δακτύλους, καὶ χεῖρας ἄκρην. Ταῦτά δὲ πρόειπεν τῶ τοῦς κινδύνους ἐγχεῖσθαι ἐμβάλλειν, ἢ τῇ πρῶτῃ, ἢ τῇ δευτέρῃ. Ἦν δὲ μὴ, πρὸς τὰς δίκας, ἡκιστὰ τιναρτᾶται. Hipp. Vect. xix. 866.

Os super-
eminens.

atque in his quoque diligenter esse agendum, ne praecipitarent. Quidam brachia quoque et crura reposuerunt; et, ne cancri, distentionesque nervorum orirentur, sub quibus in ejusmodi casu fieri solet mors matura, sanguinem ex brachio miserunt. Verum ne digitus quidem, in quo minimum, ut malum, sic etiam periculum est, reponi debet, aut in inflammatione, aut postea, cum jam vetus res est. Si quoque, reposito osse, nervi distenduntur, rursus id protinus expellendum est. Omne autem membrum, quod cum vulnere loco motum, neque repositum est, sic jacere convenit, ut maxime cubantem juvat; tantum ne moveatur, neve dependeat. In omni-que tali morbo magnum ex longa fame praesidium est: deinde ex curatione eadem, quae proposita est, ubi ossibus fractis vulnus accessit. Si nudum os eminet, impedimento semper futurum est: ideo, quod excedit, abscindendum est; imponendaque super arida linamenta sunt, et medicamenta non pingua; donec, quae sola esse in ejusmodi re sanitas potest, veniat. Nam et debilitas sequitur, et tenuis cicatrix inducitur: quae necesse est facile noxae postea pateat.

INDICES.

THE
JOURNAL
OF
THE
AMERICAN
MEDICAL
ASSOCIATION
PUBLISHED WEEKLY
CHICAGO, ILL.
1914

INDEX

RERUM.

A.

ABDOMEN 149. abdominis membrana interior rupta, ejusque chirurgia 364.

Abortit mulier, si gravidæ fuerit alvus sine modo fusa 49. si mammae subito emacuere 60.

Abrotonum facultatem habet alvum moliendi 130. purgandi 196. discutit 199.

Abscessuum curatio 264. eorum chirurgia 328. sq. abscessus sub lingua curatio 358. de abscessus velamenti natura 328.

Absinthium stomacho idoneum 83. urinam movet 86.

Abstinentia optima 92. ejus duo genera 73. tempestiva juvat laborantem 73. nimia inutilis 19, 73.

Acacia sanguinem supprimit 194. ejus succus exedit corpus 198. acacia ex aceto liquata 183.

Acanthinum gummi 194.

Accessionem graviolem febris nox levior sequitur 100.

Acerba omnia mali succi sunt 82. acerbum oleum simul reprimit et refrigerat 87. sudorem cohibet 125.

Acetabulum, *genus mensurae, capiens heminae quartam partem, i. e. drachmas xv. Vid. Plin. H. N. xxi. extr.*

Acetum in media materia est 79. mali succi est 82. refrigerat 84. alvum adstringit 85. reprimit et refrigerat 87. odore foedo movet 128. dissipandi vim habet 252. eo

intinctae oleae albae stomacho idoneae 83. ex eo lana succida reprimit et mollit 87. in eo furfures decocti reprimunt et molliunt, *ibid.* acetum scilliticum 216. aceto acri desidendum 387.

Acia. Utraque (sutura et fibula) optima est ex acia molli, non nimis torta 238. *i. e. filum lineum in acu.*

Acida omnia stomacho apta sunt 82. post cibum refrigerant 25. mali succi sunt 82. crassiorem pituitam extenuant 82. removenda in exulceratione stomachi 165. acidæ res et austerae extenuant corpus 23.

Ἀχάριστον collyrium 285.

Acopa 225.

Acopa altera, 226.

Acorum 224. facultatem habet alvum moliendi 130.

Acria quae 82. extenuant pituitam, *ibid.* stomacho idonea sunt 83. in ejus exulceratione removenda 165.

Ἀεροχορδῶν 37, 270. sq.

Ἀεροθύμιον 270. sq.

Actio naturalis 5.

Acutus morbus quis 90. quî cognoscatur 91.

Adeps ex fele calefacit 88. adeps pus concoquit et movet 195. purgat 195. mollit 201. liquida ex inferioribus partibus infundenda 179. adeps leonina 221. suilla 186. 190. 218. anserina 221, 226, 417. adeps omenti sensu caret 148.

Adhaesio 303.

- Adolescentia acutis morbis patet 34.
adolescentium morbi 37.
Adstringentia, 25, 36, 85.
Adurentia 199.
Adustionis remedia 255. sq.
Aeger, de quo securus erat medicus,
saepè moritur, 44. aegri natura
noscenda est, 12, 22. aegri condi-
tio 231.
Aegilops 343.
Aerugo (*hodie* viride aeris) reprimit
195. purgat 196, 248. rodit 197.
exedit corpus, *ibid.* adurit, *ibid.*
crustas ulceribus inducit 190. qui-
bus misceatur 273. ad colicis mor-
bos 407. aerugo rasa 204, 213, &c.
Aes combustum rodit 197. mollit
201. elotum 285, 292. *Conf.* Flos.
et Squama.
Aestas juvenibus inimica 36. pericu-
losa 33. aestas sicca si aquilones
habuit, et autumnus imbres austri-
que sunt, qui morbi subeant 36.
aestate quo cibo utendum 34.
Aetas media (*virilis*,) tutissima 34,
37, 26.
Affectus mutant corpora 9.
Agamemnon 1.
ex Agno quae minus alimenti praes-
tent 79. agnorum petioli capitula-
que lenia sunt 82.
Ajax insaniens 124.
Αἰγίλωπος sanatio 343.
Alarum abscessus raro secandi 328.
Alba lenia emplastra 217.
Alcyonium rodit 197. exedit corpus,
ibid. cum quibus purget 210. ad vi-
tiliginis species 276. *Vulgo* spuma
maris. *Cf. Plin. H. N.* xxii. 27.
Alexandrinum emplastrum 216. A-
lexandrinum viride nervis idoneum
238. *Cf. Calamus.*
Alica imbecillissimae materiae est 79.
boni succi 81. crassiorem pituitam
facit 82. pulticula et sorbitio ex
alica alvum adstringit 86. contra-
here semen videtur 187. alica elota
stomacho aptissima 83. alicae cre-
mor 109, 126.
Alimentum maximum in pane 75, 79.
Ἀλίπαινα emplastra 213.
Allium numeratur in bulbis 78. mali
succus est 82. acre 82, 136, 152. in-
flat 109. calefacit 84. alvum movet
85. calorem movet 114. odore foedo
moven 127. rodit 197. adurit 199.
cum allio amarae nuges 221. alliu-
m cum lacte coctum 162. allii se-
men 220. spica 162.
Allobrogicum vinum 166.
Aloë quibus miscetur 219, 222. sq.
259, 285, 293, 300.
Ἀλωπεκία 279.
Ἄλφος 276.
Alumen lana circumdatum 182. san-
guinem supprimit 194. vulnera ape-
rit 195. exedit corpus 198. cum
pice et cera mixtum 190. et scissile
et liquidum reprimit 194. sq. rodit
197. Aegyptium 268. Melinum ro-
tundum 324. rotundum evocat et
educit 200. scissile adurit, *ibid.* in
foramen conjectum, dentem citat
309. valens ad crustas ulceribus
inducendas 312.
Alvus mala 41. pestifera quae 44. fusa
mulieri gravidæ abortum causat
49. nigra perniciose 60. juvenibus
cita plerumque in senectute con-
trahitur 26. fusior in juvene meli-
or, *ibid.* alvum quae adstringant,
ibid. 25, 29, 85. alvum moventia
25, 85. alvus laxa 54. imbecilli-
tas alvi 29. alvi ductio seu clyster
67.
Amaracus (*vulgo hodie* Majorana) dis-
cutit 200.
Ambrosia, antidotum 224.
Ambubeia (*herba, species cichorii, er-
raticum scilicet s. silvestre quae, etiam
intubus erratica aut agrestis vocatur*)
cui adjecta alvum adstringat 86.
Ambulatio quibus convenit, quibus
non 242.
Amerinum malum 184. stomacho
idoneum 83.
Ammoniacum (*gummi, de quo Plin.
H. N.* xii. 48.) purgat 196. dis-
cutit 210. mollit 201. miscetur gal-
bano, &c. 264. ammoniacum thy-
miama (*i. e. thus Lybicum*) 212.
Amomum urinam movet 130. amo-
mum quidam fronti inducunt som-
no conciliando 122.
Amurca 274, 306, 317. amurca, cum
vino cocta, digitorum vetera ulce-
ra curantur 324.
Amylum boni succi est 81. lene est
82. crassiorem pituitam facit 88,
154. contrahere semen videtur 188.
in morbo hepatico utile 171. ex
amylo sorbitio 136. ex eo potio
161.
Ἀναστόμωσις 163.
de Anasarca 131.
Anatome necessaria 17. anatomiae
conspectus 146. oculi anatome
347.

- Anethum mali succi est 82. inflationes levat 84. alvum movet 85. urinam movet 86. dandum potui in vulvae morbo 186. olfacere non alienum 112.
- Ἀνετὴρ 237.
- Ἀνεύλαι 211.
- Ἀγκυλοβελιφάρον curatio 342.
- Andronium medicamentum 314.
- Angina 34, 157. ejus curatio 157. angina subito finita, in pulmonem malum transit 50.
- Anguis usus in struma 262. minus terribiles angues Italia frigidioresque regiones edunt 253. omnis anguis ictus et jejuni et jejuno magis nocet, *ib.*
- Ani vitia 321, 395. ani vitiorum chirurgia 394. ad ani fissa pastillus 219. ani fistulae 332. ani mala 321.
- Anisum mali succi est 82. urinam movet 86.
- Anni tempora 26.
- Ἀνάδυνα somno dolorem levant 226, 284.
- Anser generis valentissimi est 76. anserinus adeps 221, 226, 417.
- Ἀνθηρα compositiones 311, 312, 318.
- Anthrax seu carbunculus 255.
- Ἀντιάδης 357.
- Antidotorum apparatus 223. sq. antidota quibus dentur 224.
- Aper generis valentissimi 76.
- Ἀφαι 37, 311.
- ad Aperiendum 210.
- Apium urinam movet 86, 172. simul reprimat et refrigerat 88. apii semen rodit 197. cum gummi liquatum 187.
- Apoplexia 142.
- Ἀποστήματα 34.
- Ἀπυρον sulphur 208.
- Aqua omnium imbecillissima est 80. alvum movet 85. quomodo acrior fiat 69. omnibus fatigatis apta 20. aqua calida oculi fovendi 286. item ulcera 261. cubitus 429. dura alvum adstringit 86. frigida siccatur 25. prodest capiti 27. repente superinfusa validissime excitat 127. destillatione, gravedine, stomacho laborantibus prodest 28, 30. item sanguini supprimendo 194, 319. aqua a ferrario fabro 172. aqua levissima pluvialis, fontana, ex flumine, ex puteo, ex nive aut glacie 80. aqua, *pro decocto, vel mixtura variorum cum aqua.* Aqua ex verbenis 323. ex iis aliquid erit decoquendum, eaque aqua potui danda 130. *pro aquae potione* 103. *Conf. Marina.*
- Aqua manu molienda 132.
- Aqua inter cutem ex acuto morbo orta, raro ad sanitatem perducitur 57. aqua inter cutem sequitur suppressionem. haemorrhoid. 54. ea minime terribilis, quae nullo antecedente morbo coepit 54.
- Aquarum genera 80.
- Aquilo quos faciat morbos 35.
- Ἀραχνοειδής (*araneae similis*) oculi tunica 347.
- Aranea glutinat vulnus 195.
- Aranei ictus curatio 251.
- Arearum duo genera 279. sq. curatio 279.
- Arena *numeratur* in fomentis calidis 74. evocandus sudor in arena calida 129.
- Arenosus 385.
- Argemonia herba adversus quos ictus proficiat 253.
- Argenti spuma purgat 196. ea delinendus homo, si sudor vincit 125. exedit corpus 196. discutit 199. ulcera ex pustulis facta tollit 272. ea narium ulcera illinenda 305.
- Aridae medicamentorum mixturae 221.
- ad Ariditatem linguae remedium 111.
- Aristolochia cum melle optime educit 247. aristolochiae Creticae radix 206.
- Armoracia (*raphanus rusticus aut silvestris*) edenda 172.
- Arquatus s. regius morbus 139. in arquato morbo durum fieri jecur perniciosissimum 58.
- Artes non statim culpanda 44. artes excitant artificis ingenium 10.
- Ἀρσενικόν, auripigmentum 180.
- Arteriae asperae situs 146. sq. arteria incisa non coit 64.
- Arteriaceae compositio 229.
- Articulorum dolores 188. vulneratorum curatio 240. sq. ad articulos malagma 212. sq. imbecillitas articulorum 30. in articulis laesis visenda 241.
- Arundinis radix optime educit 241. radicum arundinis succus 384.
- Ἀσπίτης 128, 132.
- Asclepiadis auxilium 302, 120.
- Asclepios collyrium 293.
- Asininum lac 65, 188, 254.

- Asius lapis 191, 216, 295. exedit corpus 196.
 Aspalathus 225.
 Asparagus infirmior est quam brassyca, &c. 77. mali succi 81. acris 81. alvum movet 111. urinam movet 84.
 Asphodelus 253.
 Asphyxia 60.
 Aspidum morsus 251.
 Aspis 252.
 Aspritudō 294.
 Assa res magis alit, quam elixa 78. assa ova alvum adstringunt 86. assae sudationes, i. e. siccae 144.
 Asterace 201.
 Ἀσθήη, terra Samia 287.
 Ἀσθμα 158.
 Ἀσπράγματα 337.
 Atramentum sepiarum alvum movet 85. sutorium (*vitriolum*) sanguinem supprimit 194. reprimit, *ibid.* rodit 197. corpus exedit, *ibid.* adurit, *ibid.* et 343. ad crustas ulceribus inducendas valens 312. candefactum 306. coctum 216. combustum 268. atramentum scriptorium 414.
 Ἀτρεφία, ejusque curatio 133. sq.
 Attalum emplastrum 214.
 Attoniti, seu apoplectici, 142.
 Auctoribus antiquis sua reddenda 70. sq.
 Auditorii meatus compressionis curatio 302. auditus gravis curatio, *ibid.*
 Avis omnis grandis est generis valentissimi 76. omnis stomacho idonea 83. si ulcus implendum, dari potest 213. aves omnes in media materia 77. quae valentiores, 77. quae firmiores, 78. quae in aqua degunt, leviores cibum praestant, *ibid.* ex iis colla alaeve infirmis adnumerantur, 79. omnes ex media materia boni succi 81. minime intus vitiantur 84. quae nant, alvum movent, *ibid.* quae magis currunt, quam volant, alvum adstringunt, 86. in omni sacro igne edendae 260. aves macrae lienosis edendae 172. pingues minutae alvum movent 85. ex aucupio (*avium captarum carne*) minima fit inflatio 84.
 Aurata, (*piscis genus*) quamvis teneior, tamen dura 78. minime intus vitiat 85.
 Aures ex sue stomacho idoneae 83. minus alimenti praebent 79.
 Auris suppuratio 301.
 Aurium foramina et sinus 401. sq. auribus fractis medendi modus 420. aurium doloris curatio 299. sq. aurium mali odoris curatio 300. sq. aurium ulceris sordidi curatio 302. sq. aurium vermes 303. aurium sonitus curatio 304. sq. aurium morbi manum exigentes 352.
 Auripigmentum reprimit 195. purgat, *ibid.* rodit 197. corpus exedit, *ibid.* adurit, 199. crustas ulceribus inducit 199. cum quibus putrem carnem contineat 222.
 Auster quos morbos inducat 36. austeri a prima hieme ad ultimum ver si continuarint, quos morbos generent 36.
 Austera stomacho idonea 82. alvum adstringunt 86. austera mala refrigerant 109. austerum vinum in media materia 80. stomacho idoneum 83. minime intus vitiat 85. si non est febricula, utile 260. Cf. Vinum.
 Ἀυτόπυρον triticum 77.
 Autumnus periculosissimus est 33. qui morbi in eum incidant 35. autumnus siccus aquilonibus perflatus quos inducat morbos 36.
 Auxilium quid agat 61. anceps melius quam nullum 63. vehemens succurrit vehementi malo 66. auxilium etiam morbis decrescentibus necessarium est 71.
- B.
- Baiae 74, 130.
 Balneum quando conveniat 74. sq. balneum ingressus imbecillus homo quid vitare debeat, *ibid.* balneum vulnere parum puro res infestissima 242. obest gangraenae 247, 387.
 Balnei usus 74. ante et post accessionem 74.
 Balsamum *proprie de arbuscula*. Balsami lacrima 204. *De exstillante ejus succo*. Balsamum facultatem habet alvum moliendi 130. concoquit et movet pus 195. vulnera aperit, *ibid.* purgat 196. rodit 197. molit 202.
 Barbarum emplastrum 213.
 Βασιλικὸν emplastrum 213. collyrium 295.

- Bdellium* vulnera aperit 195. purgat 196. evocat et educit 200. mollit 201.
- Belluae* omnes marinae generis valentissimi sunt 76. Beta quibus firmior 78. mali succi est 82. acris, *ibid.* refrigerat 84, 85. alvum movet, lenticulae adjecta adstringit alvum 86. alba contrita 140. betae ex sinapi 172. betae folia 245. in vino oleoque decocta 255.
- Bitumen* pus concoquit et movet 195. discutit 200. cum hordeacea farina mixtum 144. ex eo color nigerri-mus fit emplastris 213.
- Brachii ossa* 405. brachii fracti medicina 430 sq.
- Brassica* quibus firmior 78. mali succi est 82. acris, *ibid.* inflat 84. sub-cruda alvum movet 85. bis decocta alvum adstringit, 86. ejus folia simul reprimunt et refrigerant 87. ejus semen contritum 181.
- Βρογχοκήλη* ejusque chirurgia 359. sq. *Βουβωνοκήλη* 261. curatio 376. sq. 368.
- Bubula* inter domesticas quadrupedes gravissima 78. minime intus vitia-tur 84. stomacho idonea 83. qui nihil aliud concoquere possunt, bu-bulam coquunt 167. bubulum lac 67. jecur bubulum alvum adstrin-git 86. lienis bubulus utiliter esui datur 171.
- Bulbi* omnes valentiores quam pasti-nacae 78. mali succi 82. crassiorem pituitam faciunt, 83. inflant 84. semen contrahere videntur 188. vulnus glutinant 195. bulbis con-tritis corpus superillinendum 126. cum thure contriti torpentibus membris imponuntur 143.
- Butyrum* carnem alit et ulcus implet 201. mollit 202. cum rosa 179, 180, 182, 317.
- C.
- Καχίξια* 134. curatio 135.
- Cachris* 205 sq. *Fructus aut semen, in modum pilulae, resinaceum, hieme crescens, postquam folia cecidere, in abiete picea, quercu, tilia, platano, nuce, roremarino frugifero, &c. Vid. Plin. H. N. xvi. 11. et xxiv. 60.*
- Κακίχυλα* quae 81.
- Κακόνθης* ulcus 257.
- Cadaverum* secandorum utilitas 6.
- Cadmia* exedit corpus 198. excepta illinire 221. ea linamentum resper-gendum 342. cadmiam infriare 347. cadmia curata 285. botryitis elota, *ibid.* elota 292, 293, 295. lota 294.
- Caesarianum* collyrium 294.
- Calamus Alexandrinus* 226.
- Calceamenta* humiliora talo luxato 445.
- Calcis os* 407.
- Calculosi* (*calculi vesicae laborantes*) qui dignoscantur 48.
- Calculorum* diagnostica signa 385. calculi ex vesica sectio 380. sq. ex urethra 378. calculi majoris in ve-sica fissio 384. calculorum in fe-minis curatio 386. calculo expel-lendo pastillus 219. calculo evulso quae facienda 380. 386. asperi et spinosi calculi 384. caute contrac-tandi 385. una non iteratis vici-bus, excidendi. GESN. in SEMEL.
- Calefacientia* 84, 88.
- Calefactio* 25.
- Caligo vel amaurosis* 296.
- Calli* curatio 439. ad callum in arti-culis malagma 212.
- Calor* adjuvat, quae frigus infestat 31. calor quid efficiat, *ibid.* et 36. calor non in sanguine est 155, 104.
- Calvariae (cranii)* ossa et saturae 411. calvariae fractae medela 412.
- Calx* rodit 197. exedit corpus, 198. adurit, 199. calx cum cerato 221.
- Cancer* qui oriatur 243. ejus signa, *ibid.* canceri oris curatio 314. sq. canceri in cole curatio 319. sq. can-cri exsecto ex vesica calculo su-pervenientis signa et curatio 389. cancer, seu exulceratio 389.
- Caninae linguae (cynoglossae)* foliis adusta loca curantur 255.
- Canini dentes* 402.
- Canopite* collyrium 294.
- Cantabrica herba* adversus quos ictus proficiat 253. *Describitur Plinio H. N. xxv. 47.*
- Cantharides* adurunt 199. canthari-des purgatae 276. cantharidum as-sumtarum curatio 254.
- Capillorum* profluvium 278.
- Capparis* materia imbecillissima est 77. olvum movet 85. urinam mo-vet 86. cappari multis modis ap-tum in lienis morbo 173. ejus ra-dix contrita 184. cortex concisus 188.

- Caprea generis valentissimi est 76. alvum adstringit 86. caprinum lac 66. sebum 186. stercus 253. caprini jocinoris sanie inunguntur oculi 298.
- Capreoli vitium simul reprimunt et refrigerant 87.
- Caprifici lac exedit corpus 198. adurit, *ibid.*
- Caput luxatum immedicabile 457. capitis subitus dolor 57. capitis dolores ex vento qui finiantur 55. capitis doloris curatio 149. capitis dolor ex febre levatur 61. capitis dolores frictio juvat 71. capitis tubercula 337. sq. capiti fracto emplastrum 214. capiti prodest aqua frigida 27. capite infirmo laboranti quid agendum 26. sq.
- Carbunculi curatio 256. sq. carbunculi in cole nati curatio 320.
- Καρκινώδη tubera 209.
- Carcinoma ubi proveniat 256. curatio *ibid.* sq. carcinomatis leniendis magma 210.
- Cardamomum facultatem habet alvum molendi 194. glutinat vulnus 194. rodit 197. mollit 202.
- Cardiacus morbus 125. ejus curatio, *ibid.*
- Cariei ossium curatio 408. sq.
- Carnosa calefaciunt 25.
- Caro assa ex domesticis animalibus maxime juvat solutam alvum habentes 29. sq. potius quam elixa alvum adstringit 86. fluore aegris danda 107. assa aut elixa optima est 19. bubula minime intus vitatur 85. crassa vel tenera facile intus corrumpitur 84. domestica permacra mali succi est 82. dura omnis minime intus vitatur 85. elixa refrigerat, 84. alvum movet 85. febricitantibus danda 108. glutinosa omnis boni succi est 81. lenis, *ib.* semen contrahere videtur 193. omnis jurulenta calefacit 84. alvum movet, 85. macra minime intus vitatur, *ibid.* pinguis omnis boni succi est 81. lenis, *ibid.* alvum movet 85. neque nimium acris est, neque aspera 161. salsa omnis mali succi est 82. minime intus vitatur 85.
- Caro corrupta in pus vertitur 263. ad carnem putrem continendam compositiones 221. carni coercendae emplastrum 216. carnem alentia 201. ad carnem supercrescentem exedendam medicamenta 223. 222.
- Καρρωτίδες arteriae 146.
- Cartilagine in ossium omnium extremis 405. cartilaginis narium fractae curatio 418. aurium 420.
- Caseus generis valentissimi est 76. stomacho alienus 83. inflat 84. qui vehementior vetustate fit, adstringit alvum 86. caseus ex melle ad purganda ulcera interdum recte datur 312. caseus mollis boni succi est 81. vetus mali succi 82. et recens et vetus facile intus corrumpitur 84. recens ex melle mulsove decoctus alvum adstringit 86. caseus inimicus est lienosis 172.
- Casia facultatem habet alvum molendi 130. discutit 200. per potionem assumitur 187, 253. casiae cortex 204. casia nigra 224. sq. trita 221.
- Castoreum odore foedo movet 127. prodest id sorbere in aqua dilutum cum pipere, &c. 118. dandum, si venter adstrictus est 128. ex aqua jejuno bibendum 139. recte datur cum pipere, vel lasere 155. potui dandum in vulvae morbo 173. imponendum 128. in aurem infundendum 303.
- Castratio 376.
- Cataplasmata calefacientia, iis, quibus calculi e vesica exsecti, noxia 387.
- Catapotiorum recensio 226. sq.
- Cataracta 297, 347. cataractae maturitas expectanda 348.
- Catarrhus; destillatio 152.
- Κατασταγμός, destillatio 153.
- Catheteres 379.
- Catheterismus 379.
- Cauneae (*ficus*) 220.
- Causa veri quae dicatur 13. abditae causae quae 3. evidentes quae 4. causa non una 13.
- Καυσώδης febris 55.
- Cedrus discutit 200.
- Celsi et Methodicorum sententia media inter Dogmaticos et Empiricos 10. sed et causae evidentes nonnihil dubii habent; nec ideo incaute recipiendae 12. stricti et laxi opinio 12. Celsi opinio 16.
- Centaurion adversus quos ictus proficiat 253. centaurii succus 301.
- Cepa numeratur in bulbis 78. mali succi est 82. acris, *ibid.* inflat 84.

- calefacit 84. alvum movet 85. urinam movet 86. sensus excitat 87. odore foedo movet 126. cepam manducare oportet in resolutione linguae 152.
- Κιφαλαία 149. ejus causa et curatio, *ibid.* et pag. seq.
- Κιφαλικὰ emplastra 213.
- Cera discutit 199. carnem alit et ulcus implet, *ibid.* mollit, *ibid.* cum pice et alumine mixta 189. cera alba 156. Cretica 210.
- Cerasum stomacho aptum est 83. cerasa refrigerant 84. alvum movent 85.
- Cerastes 253. cerastis ictus curatio 253. sq.
- Κερατοιδής oculi tunica 347.
- Ceratum ex irino aut cyprino factum 299, 307. ex acerbo oleo, &c. 125. sq. lino 424. lana obtectum 307. 188. ceratum quando vitandum 389. ceratum ex rosa 186, 257. ex myrteo 324. ceratum elotum 203. liquidum 316, 291.
- Cerebellum ex sue minus alimenti praestat 78.
- Cerebri ejusve membranae percussae signa 232. sq. cerebro frigus inimicum 30.
- Κερίον ulcus 268. ejus duae species, *ibid.* curatio 269.
- Κερίς 404.
- Cervix inversa mortem indicat 43. cervicis morbi, eorumque curatio 154. sq. cervici 438.
- Cerussa solani succo excepta simul reprimat et refrigerat 244. cerussa 126. ex sevo vitulino, &c. cocta 217. sq. cum contritae herbae muralis succo 191. ex cerussa color albus fit emplastris 212. ex cerussa pustulae ungi debent 273. cerussa ulcera illinenda 305. cerussa combusta 222. elota 258, 289, 315. cerussae epotae curatio 254.
- Cervus valentissimi generis est 75. cervina medulla 178, 213.
- Cetus valentissimi generis est 75.
- Χαλαζίων curatio 339.
- Χάλκανθον 194. *Vid.* Atramentum sutorium.
- Chalcitis sanguinem supprimit 194. reprimat, *ibid.* purgat, 196. rodit, *ibid.* exedit corpus, *ibid.* adurit, *ibid.* et 342. evocat et educit 199. ad crustas ulceribus inducendas valens, *ibid.* et 312. super ulcus in-
- spargenda 33. cocta atque contrita 321.
- Chamaeleon 211.
- Chamaepitys vulnera aperit 194.
- Charta combusta adurit 197. sq. 278.
- Chelidonia 313.
- Chersydri ictus curatio 253.
- Chiragra quibus notis indicetur 48. quae solvi possit 54.
- Chironium ulcus quale 261.
- Chirurgia vetustissima medicinae pars 1. ejus praestantia et origo 326. sq.
- Chirurgi officia 32.
- Χοινικίς, modiolus 408.
- Cholera 174. ejus curatio, *ibid.* et sq.
- Χόρδαψος 176.
- Χοριοειδής oculi tunica 347.
- Chrysocolla rodit 196. corpus exedit, *ibid.* adurit 199.
- Cibi concoctio quae fiat 4. cibi varii non facilius concoquuntur 105. cibus unde debeat incipere 18. humidus fatigatis convenit 20. cibus aegro quando dandus 92. febricitanti 95, 105. humidus aptissimus 105. ex tenuissima materia, *ibid.* ciborum variae proprietates 80. alentia seu cibus potus 76. ciborum indoles varia 81. boni succi cibi 81. ut cibus dandus 96. qualis 105. quo diei tempore 101. Celsi judicium 101.
- Cicatrix quomodo inducatur vulnere 243, 247.
- Cicutae semen mollit 199. cicutam si quis bibit, quomodo curari debeat 254.
- Cinis rodit 196. Cyprius corpus exedit, *ibid.* cinis ex odoribus 192. ex sarmentis 326.
- Cinnamomum vulnera aperit 194, rodit 196. discutit. 189. per potionem assumitur, si cerastes, aut dipsas, aut haemorrhoids percussit 253.
- Cinnamum urinam movet 127. Lauris cinnamomum 197.
- Κισσοκήλη 367.
- Clamor vitandus 423.
- Clavi oculorum 346. clavus in pedibus nascitur 271. sq. curatio, *ibid.* 347.
- Clysteres quando convenient et quibus 67. alvi ductio, seu clyster, 67.
- Coacan emplastrum 212.
- Coagulum mollit 199. purgat (maxime leporinum) 186.
- Coccum Gnidium 206. purgat. 196. adurit, *ib.* est semen thymelaeae.
- Cochleae imbecillissimae materiae

- sunt 77. boni succi 80. stomacho idoneae 83. minime intus vitiantur 84. alvum movent, *ibid.* cum testis suis contusae vulnus glutinant 194. cum testis suis comburendae *contra suffocationem hystericam* 219. cochlea cocta molit 199.
- Κοιλιακός morbus 175. ejus curatio 175.
- Coelum pessimum aegro, quod aegrum fecit 34.
- Cogitatio infirmo capite laboranti tuta non est 28.
- Coli imbecillitas 29.
- Κολικόν Cassii 178, 229.
- ad Colicam 229.
- Colis inflammati tumor 316. ulcera 317. cancer 319. phagedaena 319. carbunculus 320.
- Collisum corpus quî tractetur 305.
- Collyrium ἀχάριστον 285. in ani fistulis 334. Andreae 291. Asclepios 293. Βασιλικόν 285. Caesarianum 294. Canopite, *ibid.* Cleonnis 285. κύθιον *ibid.* διὰ κίρατος 291. διὰ κρόκου 295. διὰ λιβάνου 290. Euelpidis 285, 291, 295. Hermonis 292. Hieracis 294. μίμιν 292. Nilei 287, 289. Philalethes *ibid.* Philonis, 283. Phynon, 292. Pyxinum, 293. Rhinion, 295. σμίλιον 292. Sphaerion, *ibid.* τίφριον 285. Theodoti, *ibid.* τρυγῶδες, *ibid.*
- Κόλον, laxius intestinum 67. κολικός morbus 176. colicus dolor quibus sedetur 29. imbecillitas coli 29.
- Colubra cur tuto edatur 250.
- Columbae jecur recens ut crudum utile hepaticis 171. sanguis purgat 194. commodus oculo, in quo sanguis post ictum suffusus est 298. stercus adurit 196. evocat et educit 199. columbina ova 196. *ubi eorum usus in scissa cute exponitur.*
- Comitialis morbus (*epilepsia*) 137. ejus medela 138, ante pubertatem ortus non aegre finitur 54.
- Communia attendi voluit Themison, eaque tria 10 sq. communia et propria observanda 12. sq.
- Concharum jure uti debent febricitantes 106.
- Conchulae fere omnes alvum movent 84.
- Conchylia erant conchae quaevis univalvae, ut BUCCINUM, MUREX, PURPURA, sed minimae. Vide Plin. ix. 25, 26.
- Conchylum 105. conchylia imbecillissimae materiae sunt 77. ex iis minima inflatio 83.
- Concoctio quî fiat, non sciunt eruditi, sed conjectura persequuntur 10. tarda quî adjuvetur 10. concoctio omnibus vitiis occurrit 29.
- Concubitus rarus corpus excitat, frequens solvit 17. quis utilis, *ibid.* quando conveniat 16.
- Condita omnia cur imbecillis stomacho inutilia sint 17.
- Condylomata, 396.
- Condylomatis ani curatio 321. 395.
- Concoquentia, 195.
- Consuetudini quod contrariatur, noxi-um est 21.
- Contentio post cibum inutilis 28.
- Convolvulus scammonia, 197.
- Cor musculosum est 141. cordis percussi signa 332.
- Corallium adurit 199.
- Coriandrum refrigerat 84. urinam movet, *ibid.* viridi coriandro epinyctis post lenticulam curatur 143. coriandri folia simul reprimunt et refrigerant 57. coriandri semen 203.
- Cornu cervinum purgat 196. incensum odore foedo movet 126. combustum et elotum 291. cornu cervini ramentum 307. cornu bubulum combustum 221, 226.
- Corporis natura noscenda 22. corpus quatenam calefaciant 24. quatenam refrigerent, *ibid.* quatenam humidant, aut siccent, *ibid.* corpus exedentia 146. adurentia, *ibid.* corpus quid impleat 22. quid extenuet 23. corpus quae commode exerceant 17. corpus integrum quo denotetur 17. quadratum optimum 34. gracile infirmum, *ibid.* obesum hebes *ibid.* corporis semper aliqua imbecilla pars est 22. corpora affectibus mutantur 9. quid in corpore imbecillo agendum 63.
- Corporis varietates, 106. corporum genera 22. corporis indoles, 34, 38.
- Corroborandi ratio 126.
- Cortex capparis 187. casiae 263. glandis 204. hyoscyami 211. mori 180. papaveris 189, 307. piperis seminis 308. radices ex populo alba 307. radiculae 303. thuris 194. 255.
- Corvus, piscis, tener quidem sed durus 77.
- Corvus, ferramentum scroto incidendo 375.

Καρύα, 734.

Costarum enumeratio 403. fistulae 332. costis fractis opitulandi ratio 423.

Costum facultatem habet alvum molliendi 179. pus concoquit et movet 194. purgat 196. per potionem assumitur 253.

Cotoneum malum stomacho idoneum, 33. reprimit, 222. ex eo medium, utile hepaticis 171. decoctum 160. 184. contritum 322. coctum 283. cotonea mala alvum adstringunt 86. simul reprimunt et refrigerant, cocta sine frigore reprimunt, *ibid.* in vino cocta atque contrita 260.

Coxarum os, 406. dolor 187. prognosis 58. curatio 189.

Κραιμαστῆρες nervi 365.

Κρίσιμος, criticus 97.

Creta Cimolia 425. simul reprimit et refrigerat 87, 244. sanguinem supprimit 194. ea delinendus homo, si sudor vincit 125. cum thuris cortice contrita 155. subcaerulea 280. creta figuraris corpori illita alvum adstringit 24.

Crimen professoris non est artis 44.

Κρίση 339. ejus curatio, *ibid.*

Crisis Hippocratica 98.

Crocomagna (*crassum quod superest, postquam unguentum ex croco, cum additis, expressum est*) 206 sq. 293.

Crocum facultatem habet alvum molliendi 129. purgat 196. discutit 199. articulis inducitur 189. ad vulvam molliendam valens 219. cum lycio, &c. mixtum 273. Cili-
cium 223, 295. Siculum 236.

Cruditatem quanam indicent 45.

Cruris ossa 406. crurum fractorum sanatio 426, 429. crus Bardense 141. crurum 442.

Crustuminum pirum fragile est et stomacho idoneum 83.

Κρυσταλλοειδής oculi humor 303.

Cubiti ossa 404. cubiti fracti curatio 429. cubiti luxati chirurgia 440.

Cucumis imbecillissimae materiae est 77. boni succi 80. mali succi 81. acris est 81. refrigerat 84. cucumeris radix 263. semina 173. cucumeris radix 263. semina 173. cucumeris agrestis radix 206, 208. succus 303, sq. cucumeris silvestris pars interior 219. radix 191, 208, 247.

Cucurbita imbecillissimae materiae est 77. quibus infirmior, *ibid.* boni

succi est 86. alvum movet 92. elixa stomacho idonea 83. elixa refrigerat 84.

Cucurbitulae aeneae et corneae 64. earum usus praecipuus, 65, sq. cucurbitula optime venenum extrahit 251, 65. usus 66.

Cuminum mali succi est 81. praecipue ad urinam movendam valet 172. ad vitiliginem 276. cuminum contritum 320. cumini semen 180.

Cupressus simul reprimit et refrigerat 87. discutit 199. farinae adjecta 291. decocta 389. ejus semen facultatem habet alvum molliendi 129. cupressus viridis 172.

Curatio postrema 386.

Cursus commode exercet 17. extenuat corpus 22. inimicus hepaticis 171. de curtis mutilisve 353.

Curtorum in auribus, labiis, ac naribus chirurgia 353. sq.

Cutem purgantia 202.

Κυαθίσκος Διοκλῆτος 335.

Cyma brassicae mali succi est 81.

Κυνικός σπασμὸς 151. ejus curatio, *ibid.*

Κύπινος, *vid.* Juncus quadratus.

Cynanche tonsillaris 309.

Cyprinum (oleum) calefacit 87. ex cyprino ceratum 186, 320, 436. cyprinum calidum 155.

Cyprus 225. *Idem quod cyprinum.*

Cytisus ad urinam movendam valet 172.

D.

Δασυὺν 365.

Dauci Cretici semen 225.

Deformitas 434.

Defrutum generis valentissimi est 78. quo magis incoctum, eo valentius, 80. boni succi est 81. lene, *ib.* stomacho alienum 83. facile intus corrumpitur 84. alvum adstringit 86.

Dejectio quando conveniat 24. quae bona 54. periculosa phthisicis 55. quae aliis 57. in omnibus morbis molita 65. quibus medicamentis, *ibid.* extenuat corpus 22. infirmat hominem 67. lippienti prodest 54. supprimitur vomitu, *ibid.* dejectionem subitam quid indicet 45.

Delirium cui prodest 55. delirium 119. raro ex motu 125. delirium termens 119, 124. coerci-

- tio quando 119. Asclepiadis curandi 120. plagis, musica, 121.
- Denarii pondus 202.
- Dentium ordo 402. sq. dentium doloris varia remedia 306. sq. dentium vitiatorum chirurgia 155. sq. denti exeso remedium 307. instrumentum ad dentis radices 357.
- Desidia et luxuria adversae valetudinis causae 2.
- Desperatus non curandus 230.
- Destillatio 152. ejus curatio, *ibid.* et seq. destillationes quae vitentur 28.
- Diabetes 187.
- Διάβρωσις 162.
- Διὰ δαφνίδων emplastrum 214.
- Διὰ κίρατος collyrium 291.
- Διὰ κρόκου collyrium 295.
- Διὰ λιβάνου collyrium 290.
- Diaeta hiemalis, verna, aestiva, et autumnalis 25 sq.
- Διαιτητικὴ 2.
- Διάφραγμα 9.
- Diarrhoea 183.
- Dictamnus Creticus 229.
- Dies critici 97. dies sereni saluberrimi 34.
- Digerentia malagmata 264 sq.
- Digitorum ossa 406. ulcera 329. sq. digitorum cohaerentium et curvatorum curatio 387. fractorum curatio 426, 431. luxatorum chirurgia 441, 445. sq. digitorum adhaesio 398. digitorum 442. digitorum pedis 445.
- Diluta omnia alvum movent 84.
- Diphryges corpus exedit 196. adurit, *ibid.* cum resina mixta 221. *De diphryge vid. Plin. H. N. xxxiv.* 43.
- Dipsadis ictus curatio 253.
- Discutientia 199.
- Distentio oris 151. nervorum 35. quando timenda 48, 50, 393.
- Diuretica conveniunt morsis a serpentibus 130, 250.
- Dolor deorsum tendens sanabilior 54, dolorem qui non sentiunt, iis mens labat 49. ad dolorem omnem malagma 211. dolores quinam mortem indicent 42. doloribus leniendis catapotia 237.
- Dulce vinum valentissimi generis est 78. dulcia et pingua corpus implent 22. alvum movent 84. omnia dulcia evitet colicis doloribus obnoxius 22. dulcia omnia inimica sunt lienosis 171.
- Dura omnia alvum adstringunt 86.
- duri pisces mali succi sunt 81. ex media materia stomacho idonei 83.
- Durities testiculorum 320.
- Δυσεντερία 179. ejus curatio, *ibid.* et sq. 58.
- Δύσπνοια 158.
- E.
- Eboris scobis purgat 196.
- Ebrius, qui obmutuit, qui intereat et servetur 43.
- Echini alvum movent 84.
- Ectropium 346.
- Εἰλὶς 176. *volvulus, miserere mei.*
- Ἐκτροπίου curatio 346.
- Ἐλαιῶδες pus 234.
- Elaterium (*succus cucumeris sylvestris*) evocat et educit 199. sycosi imponitur 278.
- Ἐλεφαντιάσις 141.
- Elephantinum emplastrum 217.
- Elixia omnia alvum movent 84. minus alunt quam assa 78.
- Ἐλυτροειδὴς; tunica (*formam involucri habens*) 365.
- Emollientia 87.
- Emollientes pessi 220.
- Empirici 3. empiricorum origo 3. argumenta 7.
- Emplastrorum differentia 202. formulae 212. emplastra quae calvariae causa componuntur 414. emplastra ad vulnera recentia 272. dolor acutus 150. ex causa incognita 151. de extenuantibus Eneanthis 341.
- Ἐμπροσθέντος morbus 154. curatio, 155.
- Ἐναιμα emplastra 212.
- Ἐγχρίστα 225.
- Ἐγκανθίδος medicatio 341.
- Ἐναιφάρμακον emplastrum 203, 388. quando optime dandum 242.
- Ἐντεροκήλη 365. curatio 374. sq.
- Entropium 343.
- Ephelis 280. ejus curatio, *ibid.*
- Ephesium emplastrum 217. cui veneno optimum sit 251.
- Epicurus 128.
- Epilepsia 58, 113, ejus curatio 137.
- Ἐπινυκτίς 272.
- Ἐπιπλοκήλη 365. ejus curatio 374.
- Ἐπισπαστικά malagmata 203. emplastra 214.
- Eruca mali succi est 81. acris, *ibid.* urinam movet 86. lienem extenuat 172. semen contrahere videtur 187. adurit 199. ejus semina corpus erodunt 87.
- Eruditi imbecilles 17.

Ervum purgat 196. cum melle cutem purgat 202. cum melle impositum 255. cataplasma ex farina ervi calefacit 218. ervum in aqua coctum 403, 268.
 Erysimum ex partu laborantibus jejunis dari debet 229. aperiendi vim habet 210.
 Escharotica curatio 199, 257.
 Ἐρυσίπιδας 244. quomodo curandum 245. sq.
 Ἐσχάρας 245.
 Euelpidis 286. alterum 291.
 Εὐχύλα quae 80.
 Evocantes pessi 220. materiam evocantes 87.
 Evocantia et educantia 199.
 Εὐώδης acopum 225.
 Ἐξανθήματα 271.
 Exedendum 216,
 Exedentia 198.
 Exercitatio cibum antecedere debet 17. ejus finis sudor, aut lassitudo, 18.
 Experientia plurimum ad medelam confert 10.
 Experimenta sunt necessaria 3. initia medicinae 7. experiri quomodo oporteat 91.
 De extenuantibus 23.
 ad Extrahendam materiam malagma 203
 Exulceratio faucium 158. gingivarum 36. stomachi 164. sq.
 Exusto in sole quid agendum 21.

F.

Faba valentior quam pisum 77. imposita livori, faciei contusae proficit 210. contrita 277. ex faba farina, *ibid.* et 320. cataplasma ex farina fabae calefacit 87. faba Aegyptia 223, 228, 269. sq. quod in ea amarum 300. ex ea pars interior 301. faba fressa 208.
 Faciei contusae malagma 210.
 Faex mixta cum cerato digerit et resolvit 263. combusta adurit 196. faex arida 187. aceti 206. ex austero et bono vino arida faex 125.
 Fames 20. famem qui ferant facilius, qui difficulter 15.
 Far idem praestat in phthisi quod oryza 135. ex ejus farina cataplasma calefacit 87
 Farina ex aceto aut vino madens simul reprimat et refrigerat 87. ex

qualibet farina cataplasma calefacit, *ibid.* farina cum sevo ovillo caprinove mixta 135. ex mulso cocta 269. ex aqua pluviali subacta 244. ex aqua frigida subacta 373. farina cum ruta, &c. 268. cum acaciae succo 367. cumini 203. hordeacea 187, 204, 253, 263, 283, 299, 373. calida 396. farina lenticulae 255. triticea 199. ex farina cataplasma 155, 291, 355. ex triticea cataplasma 311. farina candida quam tenuissima 282.
 Fascia quae et qualis requiratur 238. aestate, hieme *ibid.* fasciae sex ad ossa fracta 426. fascia cum pila 372. signa 373, 239.
 Fatigatio animi inutilis post cibum 28.
 Fatigatis quid agendum 20. sq. inutilis frigida potio 21. fatigatis ex ambulatione quid agendum, *ibid.*
 Faucium morbi 155. sq. exulceratio 138, 160.
 ad Favum malagma 208.
 Febris quid secundum Erasistratum 12. febrium genera 93. quartanae simpliciores sunt 93. tertianarum duo genera *ibid.* quotidianarum varia genera, *ibid.* febris praesentis signa pulsus et calor 103. sq. alia 104. febriculam instantem quid indicet 45. febris nullo inordinata 94. febris a cubito in posteriora delapso mota 440. ardens horrore exsolvitur 55. febris subito finita revertitur 47. acuta periculosa *ibid.* febres malae 39. sq. febris quae mala vulnere 239. febris pestilentis curatio 108. ardentis, *ibid.* febris saepe proddest 55. febres longas abscessus et articulorum dolores indicant 50. febrium diversitas 93. formae mutatio 118. semitertiana 110. lentae febres, *ibid.* discrimina 115. quart. duplicis curatio 118. vomitu, purgatione, *ibid.* febres non semper ab inflammatione oriuntur, febris puerpera 59. febrium curationes diversae 95. ad singulas febrium species curandas observationes quaedam 102. ante febrem quid agendum 113. quiete et abstinencia tollenda 116.
 Fel exedit corpus 196. purgat, *ibid.* evocat et educit 199. fel taurinum 218, 302. rodit 196.

- Feminarum naturalia clausa qui aperiantur 391. calculi feminarum 385. feminarum curatio 386.
- Feminum ossa 406.
- Femoris luxati chirurgia 447. sq. femorum fractorum curatio 425, 429. femoris 443.
- Feniculum mali succi est 81. inflationes levat 84. urinam movet 86. ejus semen simul reprimat et refrigerat 87.
- Fera omnis grandis valentissimi generis est 75. ex feris quo majus quodque animal, eo robustior ex eo cibus est 77. ferum animal omne domestico levius 78.
- Fermentum 262.
- Ferula modo cibo, modo potioni adjecta, urinam movet 172. imponenda 427. ex ferula factus canaliculus 422. ferulae super membrum accommodandae 427. omnino non imponendae 429. circumdandae 433.
- Fibulas adolescentibus applicandi ratio 579.
- Ficedula infirmior, quam grandiores aves 77.
- Ficulneo folio quidam crassas durasque palpebras eradunt 293.
- Ficus valentior quam pomum 77. corpus erodit 87. ex ea cataplasma 355. fici cremor 293. folia arida 276. ficus arida calefacit 87. purgat 196. discutit 199. mollit, *ibid.* recte imponitur 269. cum aqua mulsa decocta 155. in aqua 218. pinguis 290, 307. pinguissima 257. et viridis et arida stomacho aliena 83. arida, sed magis viridis alvum movet 84. inflat 83. arida decocta evocat et educit 199. arida contusa digerit et resolvit 257.
- Filicula antiqui dejectionem moliebantur 65.
- Fistularum genera plura 265. quomodo dignoscantur 266. sq. simplicium curatio 267. callosarum, *ibid.* et sq. duplicium seu multiplicium 265. fistularum chirurgia 330. sq. fistulae exploratio 265, 266. fistulae inter costas 322. fistula lacrymalis 341. duo curationum genera, *ibid.* fistulae mora 362.
- Flatus excitantia 83.
- Flos aeris 218. corpus exedit 190. crustas ulceribus inducit 199.
- Foenum Graecum 206. ad vulvam molliendam valet 219. decoctum 133, 390. ejus farina decocta 299. ex ea cataplasma calefacit 87. semen mollit duriora in abscessibus 265. semen coctum 320. ex semine cataplasma emollit 87.
- Foetus imbecillitas qui cognoscatur 48. foetus, sanitas, *ibid.* foetus mortui eductio 391. sq. foetus aqua tumidus 394. foetus in utero matris emortuus 392. ex ferrumentis 75.
- Fomenta calida quae sint 75. sicca et calida 164. calidis et siccis fomentis uti licet in praecordiorum doloribus 111, 75.
- Formula bona 291.
- Fortuna praestat arte in morbo 90. in morbis multum confert 326.
- Fortuita ex evacuationibus 44.
- Frictio convenit partibus longe a vulneribus dissitis 242. frictionis utilitas 155. frictionem aliis auxiliis praetulit Asclepiades 69. ea corpus durat, mollit, minuit, implet, *ibid.* quando adhibenda 69. sq. ejus numerus praescribi non potest 71. numerus frictionum.
- Frigus quid in febre 93. frigus quibus inimicum 30. quid efficiat 30. frigoris in febribus curatio 111.
- Frontis fractura cicatricem difficulter recipit 418.
- Fructus pyri Cydoniae et Punicae granati 83.
- Fruentum collinum valentius est quam campestre 78. ex eo potiones valentissimi generis sunt 78. firmioresque, quo firmius ipsum, *ibid.* ex eo opus pistorum valentissimi generis est 75. elota quaedam genera frumenti imbecillissimis adnumerari possunt 78.
- Fuligo 315, 324.
- Fungi in ano vel vulva curatio 324.
- Fungos inutiles si quis assumserit 254. fungi qui et quomodo parati utiles sint, *ibid.*
- Funis spermaticus 365. tunicae vaginalis funis 365.
- Furfures in salsa aqua vel aceto decocti leniter simul reprimunt et molliunt 87. cum aqua mulsa decocti 155. ex aceto 251. sq. eorum cremor laevat 222. furfurum cremori ad gargarizandum paulum mellis adjiciendum est 309.
- Furoris signa 49.
- Furunculus, ejusque curatio 262.

G.

Galbanum 308. facultatem habet alvum moliendi 129. pus concoquit et movet 194. vulnera aperit 194. rodit 196. mollit 202. proprium furunculi est medicamentum 262. tollit lenticulam 280. incensum odore foedo movet 126. si cantharidas aliquis ebibit, galbanum vino adjecto dari debet 254. ejus usus in abscessibus 263. in difficultate spirandi 158. ad malagmata 203. sq. 206, 208. sq. 211. ad emplastra 212, 216. sq. ad antidota 223. ad catapotia 226, 228.

Galla 218, 221, 267, 292, 300, 307, 309, 313. purgat 196. rodit, *ibid.* exedit corpus, *ibid.* consumit corpus 221, cum melle cutem purgat 202. galla immatura 222, 311. et immatura et altera 203.

Gallinaceus pullus per medium divisus imponitur morsui serpentium 250.

Γάγγλια, eorumque chirurgia 337, 338.

Γάγγραινα in quibus partibus fiat 243. difficile sanatur 244. ejus curatio 244. sq. malum corrupti corporis est 246. gangraenae sectio 398. sq.

Gargarizationes 222.

Garum mali succi est 81. alvum movet 84.

Gastropaphe 363.

Gentiana radix 223.

Genu luxati chirurgia 444. genuum dolor 189. genua contracta mortem indicant 42. genu 444.

Gestatio quibus conveniat morbis 72. in lethargo prodest 127. gestationis genera varia 72. gestatio, navis, vehiculi, lecti 72.

Gingivarum arescentium curatio 355. gingivarum tubercula 312. ulcera *ibid.* gingivae caries 313.

Gith 276. calefacit 87. potui dandum 186.

Glandis, quam Βάλανον μυρσιικήν Graeci vocant, cortex 204.

Glandis nudae contactio 376. contactae apertio 378. glandis interitus 319.

Glandium plumbearum extractio 336.

Glandulae in cervicibus 146, 415.

Gluten vulnus glutinat 194. gluten taurinum purgat 196. fabrilis 418.

Glutinosa fere omnia crassiorem pi-

tuitam faciunt 81. inter quae caro 108.

Gravedo 152. ejus curatio, *ibid.* gravedines qui vitentur 28.

Grossi (*ficus immatura*) in aqua cocti evocant et educunt 199.

Grus generis valentissimi est 75. alvum adstringit 86.

Gummi sanguinem supprimit 194. glutinat vulnus, praecipueque acanthinum, *ibid.* exasperata laevat 199. gummi cum quasdam alias facultates habeat, in collyriis hoc maxime praestat, ut ubi diu facta inaruerunt, glutinata sint, neque frientur 285. cum trito semine apii liquatum, et cum cyatho passi datum, coërcet malignam purgationem uterinam 186.

Gypsum simul reprimit et refrigerat 87. eo delinendus homo, si sudor vincit 125.

H.

Haematites lapis 294. purgat 196. corpus exedit, *ibid.* elotus 292.

Haemorrhoidis ictus curatio 253, 396.

Αἱμορροΐδες, earumque curatio 322. earum suppressionem quae sequantur 49. earundem chirurgia 395. sq.

Halicacabi cortex 218.

Hami retusi 350.

Hapsus (*pulvillus glomus*) lanae mollis 387. lanae sulphuratae 167.

Hebenus facultatem habet alvum moliendi 129. exedit corpus 196. evocat et educit 261. exasperata laevat, *ibid.*

Hedera simul reprimit et refrigerat 87. ejus bacca dentem findit 308. hedera cum rosa et aceto 127. decocta 439. nigra 260.

Helenium discutit 199.

Hemeralopia 298.

Hepatis morbi 170. curatio, *ibid.* hepatis vulnerati signa 232.

Hepatitis 60, 170.

Herba muralis (*παρθένιον* vel *περδικιον* appellant) simul reprimit et refrigerat 87. ejus contritae succus 191. herba sanguinalis (quam Graeci *πολύγονον* vocant) simul reprimit et refrigerat 87. sanguinem supprimit 194. hepaticis utilis 171. ea epinyctis recte curatur 272. ex aceto 131. ejus succus 251. cum rosa 301. herbae solaris (quam *ἡλιοτρόπιον* Graeci vocant) semen et folia 251. ex herba Stoechade potio 423.

- Heracleum 195.
 Hernia 365. ejus curatio 367. sq. 364. hernia puerorum 372. herniae species enterocele et epiplocele 366.
 Herpes zoster 260. herpes circinatus, *ibid.*
 Hibisci radix ex vino cocta 189.
 Hiems sicca si septemtrionales ventos habeat, per pluvias exhibeat, qui morbi subeant 35. hiems salubris est 33. senibus inimica 36. hieme quid et quomodo esse conveniat 25.
 Hippocrates medicinam a philosophia separat 2.
 Hircini jocinoris sanies 298.
 Hirudo 255.
 Hirundinis pullus anginae remedium 157. hirundinis sanguine inungendus oculus 298.
 Hoedus neque lenis et glutinosus, neque acer cibus, sed inter utrumque est 260. ex eo quae minus alimentum praestent 78. eorum petioli capitulaque lenia sunt 81. hoedi discissi calida caro super vulnus morbo venenato factum imposita 250.
 Hordeum quibus infirmius 77. mali succi est 81. contritum 277. ex eo cataplasma 34. ex ejus farina cataplasma calefacit 87. ex hordeo panis fermentatus stomacho alienus est 83.
 Hordeolum 339.
 Hordeoli species 339.
 Horror quid 93. horror a biliosis 113. horrores in febre curatio 114. horrores febrium certarum 114.
 Humectantia 25.
 Humeri ossa 404. humerorum dolores qui tollantur 54. humeri luxati chirurgica 438. sq. fracti curatio 425, 428. sq. 439.
 Quaedam de humoribus nocenda 234.
 Ὑαλοειδής 347.
 Ὑδροκέφαλον 149, 150, 56, 57.
 Ὑδροκέλη 260. ejus curatio 375. sq.
 Hydrocele in anasarcam scroti, atque in hydropem tunicae vaginalis divisa 367. hydrocele funis spermatici 377.
 Hydrophobiae curatio 249.
 Hydrops 128. ejus species, *ibid.* quartanae supervenit 128. hydropicis quomodo aqua emittatur 361. catapotia, diuretica 54. hydropici vix liberantur 129.
 Ὑδρωψ sanies 233.
 Hyoscyamus simul reprimat et refrigerat 87. in aqua decoctum 121. hyoscyami folia 287. radix 307. semen 226. succus 301. hyoscyami poti curatio 254. hyoscyamus *ibid.*
 Hypericum 219, 223.
 Ὑπόχυσος 297.
 Hypocistis exedit corpus 196. hypocistidis succus 223.
 Ὑπὸ σάρκα, species hydropis 128.
 Hymen imperforatum 392.
 Hyssopum ante esse debet mane vomiturus 23. mali succi est 81. stomacho alienum 83. urinam movet 86, 172. excitat sensus 86. hepaticis utile, *ibid.* cum aqua mulsa decoctum 155, 180. in tussi bibendum 160. potio hyssopi, cum quo ficus arida incocta 169. hyssopum contritum 180. decoctum 151, 167. utilis in jejunio potio hyssopi 164.
 Hysteria 185. ad hysteriam 225.
- I.
- Ichthyocolla 213. glutinat vulnus 194.
 Icterus 140.
 Jecur omne boni succi est 81. ex his quae sebum habent, alvum adstringit 86. caprinum, hircinum 298. vulpinum 158.
 Jecur 147. ad jecur dolens malagma 203. ad jecur sanandum catapotium 228. jocinoris vomica 53. *Conf.* Hepar.
 Ignavia corpus hebetat 16.
 ad Ignem sacrum compositio 222, 225.
 Ilia 149.
 Imbecillis quae observanda 17.
 Partium, ut capitis imbecillitas 27, 28.
 Imbres quos morbos causent 35.
 Impetiginis quatuor species 213.
 Impetium 242.
 Impletio 242. pericula quaedam 243.
 Incarnantia 201.
 Incisio 371.
 Inediam qui facile ferant 25. juxta inediam non convenit protinus satietatem esse 73.
 Infanti mortuo ejiciendo pessus 219. catapotium, *ibid.*
 Infausta 231.
 Infibulatio 379.
 Infirmitas omnibus morbis obnoxia 24.
 Inflammationis notae 112. inflammatio stomachi 164. testiculorum 320. uvae 313. ad inflammationes vulvae pessus 219. inflammatio 436. inflammationis sequela 291.
 Infantes 84.

Inflatio stomachi 161.
 Inguen inciditur 369. inguinum abscessus raro secandi 328.
 Insania quando expectanda 48. sq. insaniae tertium genus 123.
 Insanus quid ediscat 124.
 Instrumentum abdentis radices 357.
 Intemperantia quae tutior 18.
 Intestina aere facile alienantur 362. intestinorum vulnera 362.
 Intestina mali succi sunt 81.
 Intestinum jejunum 148. caecum, *ibid.* tenuius, *ibid.* intestinorum morbi 174. intestini plenioris morbus 171. intestini tenuioris morbus 176. ejus mala signa 58. intestinorum laeuitas 179. quae periculosa 60. quae facilius depellatur 51. intestinorum vulneratorum notae 233. intestinorum e ventre vulnerato prolabantium chirurgia 361.
 Intrita ex aqua calida 105. ex vino 125. bene madida 155.
 Intubus acris est 81. stomacho aptus 83. lenticulae adjectus alvum adstringit 86. per se etiam, *ibid.* simul reprimat et refrigerat 87. ex aceto 135, 172. ejus crudi caules refrigerant 84. intubi succus 166, 272.
 Intus corrupti 362.
 Inulae radix contusa et ex vino austero cocta inter valentissima auxilia est ischiadici mali 187.
 Jecinore 232.
 Irinum (oleum vel unguentum) 158, 206, 216, 225, 297, 299, 301, 416. calidum 195, 299. irinum calefacit 87.
 Iris (quae inter aromata affertur) facultatem habet alvum moliendi 129 purgat 194. discutit 199. molit 102. cataplasmatibus adjicitur 174. iris cum melle 302. ejus usus in adustorum curatione 255. iris arida 113, 204. fricta 314. Illyrica 203, 210, 223. sq. Macedonica 81.
 Ischiadici dolores 60.
 Ischias vulgo Sciatica 55.
 Jugale os 401.
 Juglandes stomacho alienae sunt 83. jus juglandis ex vino contritae adversus cerussam prodest 254.
 Juguli fracti sanatio 421. sq.
 Juncus quadratus 186, 206, 225, 311. vulnera aperit 194. discutit 199. quadrati et rotundi semen facultatem habet alvum moliendi 129. rotundum 178, 203, 211, 225, 226. rotundi flos 225, 226, 301.

Jurulenta magis alunt, quam assa 78. caro omnis jurulenta calefacit 84. quidquid jurulentum est, facile intus corrumpitur, *ibid.* omnia jurulenta stomacho aliena sunt 83. inflant *ibid.* alvum movent 84. cibis jurulentis uti minime debent solutam alvum habentes 38.
 Jus assumendum 155. jus, in quo porris cum pullo gallinaceo coctus 167. jure pulli gallinacei ventrem resolvere prodest 117. jus anserinum, vel ovillum, vel vitulinum sorbere oportet 251. jus conchularum alvum movet 84. jus malvae vel juglandis adversus cerussam prodest 254.
 Juvenes hieme optime valent 36.

L.

Labisulcium, PARR, Rhagas labiorum Sauvagesii 358.
 Labor firmat corpus 16. alvum adstringit 86. vitandus, si inedia futura est 18. laborem qui facile ferant 20. laboris mutatio levat lassitudinem 21.
 Labrorum curtorum chirurgia 353. fissorum curatio 358.
 Lac valentissimi generis est 78. boni succi 80. lene 81. crassiorem pituitam facit, *ibid.* stomacho alienum est 83. inflat, *ibid.* facile intus corrumpitur 81. alvum movet, *ibid.* discutit 199. exasperata laevat, *ib.* neque nimium acre, neque asperum est 160. convenit phthisicis 135. veneno est in capitis doloribus et acutis febribus, *ibid.* ex inferioribus partibus infunditur 178. laevat 222. cum allio coctum 162. per se dari debet adversus cantharidas 234. lacte solvendus venter 157. lac potui dandum 289. quodlibet, maxime asininum, bibendum adversus hyoscyamum 254. lac caprifici vel lactucae marinae corpus exedit 196. utrumque adurit, *ibid.* lac asininum 122, 189. bubulum 65. caprinum, *ibid.* muliebre 119, 286, 190, 300. ovillum 191. pingue 290. lac in mammis quibus menses deficiunt 60. lac e mammis profluens foetum imbecillum notat 48.
 Lacertus gravissimi generis est 77. lacerti stercus purgat 194. adurit 196.
 Lactentia omnia facile intus corrumpuntur 84. alvum movent 86.

- Lactuca quibus infirmior 77. boni succi est 80. acris 81. stomacho idonea 83. refrigerat 84. alvum movet, *ibid.* somno apta est, maxime aestiva 86. ex aceto 135. in aceto tincta 172. lactucae marinae lac 65. exedit corpus 196. adurit, *ib.* ejus semen 132, 165.
- Ladanum 216. facultatem habet alvum moliendi 129. evocat et educit 199. cum myrteo et vino ex leviter reprimentibus est 278. ex eo emplastrum 244.
- Laesiones externae 298.
- Laesionum divisio 230.
- Laevantia 199.
- Laganum iis, quibus maxilla perfracta est, comedendum 421. lenis res est 81.
- Lagophthalmia 345.
- Λαγωφθάλμου sanatio 345.
- Lana mollis 283, 299. succida (*recens tonsa, necdum lota*) simul reprimat et mollit 87. simul reprimat et refrigerat, *ibid.* odore foedo movet 126. vel ex aqua frigida, vel ex vino, vel ex aceto expressa vulnus glutinat 194. *cf.* 364. ex aceto et oleo reprimat 330. eam circumdare non alienum est 237. imponenda 163, 222, 396, 402. inflammationem repellit 370. rosa et aceto tincta 150. succida mollis 423. sulphurata 165, 167.
- Lapathum mali succi est 81. alienum stomacho 83. alvum movet 84. qualis cibus sit 106.
- Lapillus, pulex et sim. quomodo ex aure extrahantur 305. sq.
- Lapis Lydius 294. molaris discutit 199. Phrygius 294. exedit corpus 196. pyrites 208, 273. discutit 199. σαρκοφάγος 194. scissilis 294. exedit corpus 196. *Vid.* Asius et Haematites.
- Lapsana stomacho aliena 83. urinam movet 86.
- Laser (*succus silphii radices et caulium concretus*) 151, 162, 313. adversus chersydri ictum proficit 253. sorbere 117. terere 402. recte datur 155. ex vino dandum adversus cicutam 254. cum aceto bibendum, *ibid.* optimum devorare 176.
- Lassitudinem levat laboris mutatio 21.
- Laterum dolores 167. sq. lateris dolor quando expectandus 48. supuratione facta et purgata, finitur 53. lateris doloribus catapotium 228. ad laterum dolorem malagma 284.
- Latinorum a foedioribus verbis abstinentia 315.
- Lavatio calida pueris et senibus apta est 25.
- Laurus ejusque folia simul reprimunt et refrigerant 37. in posca decocta 127. lauri baccae 214, 225. evocant et educunt 199. hepaticis utiles 171. laureum oleum 303. sq. *Conf.* Oleum.
- Lectio clara nocet capite laboranti 28. promovet concoctionem 29.
- Legumina vitare oportet in coli dolore 29. omnia generis valentissimi sunt 75. quae valentiora ex iis 77. mali succi sunt 81. stomacho aliena 83. fere omnia inflant, *ib.* iis minime uti debent solutam alvum habentes 28.
- Λευκίγια 35.
- Λημίσκος 391.
- Lenes cibi 82.
- Lenia quatenus 81. lenia emplastra 217.
- Lenticula valentior quam pisum 77. cum quibus alvum adstringat 86. simul reprimat et refrigerat 87. neque nimium acris, neque aspera est 160. purgat 196. exedit corpus, *ibid.* inter reprimentia et refrigerantia est 244. cum malicorio cocta 184. in aqua cocta 330. reprimat 222. cum rubo decocta 312. imponenda 276, 314. sq. 319, 375. cum malicorio mixta 89. trita ex ea gargarizare 293. ejus farina cum melle mediocriter exest reprimat 255. ex ejus farina cataplasma calefacit 86. lenticula ex melle 265, 321. ex ea cataplasma 371. lenticulae cremore os eluendum 312. sq. 314, 318.
- Lenticula, *vasis genus* 75.
- Lenticularum species et curatio 280.
- Lentiscus inter verbenas refertur 87. simul reprimat et refrigerat, *ibid.* rodit 196. decocta 186, 191. lentisci folia 318.
- Λέντις 65, 423.
- Lepus ex media materia est 75. alvum adstringit 86. urinam movet, *ibid.* leporinum coagulum purgat 196.
- Lethargus 127. ejus curatio, *ibid.* et seq. quando frigida excitandus 127. torpor post febres 128.
- Λευκὰ emplastra 217.

- Λιουκὴ 276.
 Λιουκοφλιγματία 128. ejus curatio 131.
 Lien 147. lienes magni quos causent morbos 49. lienosis mala tormina 58 sq. ad lienem malagma 204. lienis morbus 171. sq. curatio, *ibid.* lienis icti signa 233.
 Lienes mali succi sunt 82.
 Lienteria 180.
 Ligustrum ejusque folia simul reprimunt et refrigerant 88. ligustrum mandere oportet 313.
 Lilium discutit 200. ejus foliis adusta loca optime curantur 255. lilii radix contrita 321.
 Linamentum ex rosa proficit ad implendum vulnus 243. ex lucerna extinctum 186. in modum collyrii compositum 269. involutum et oblongum 306. ex melle 341. injiciendum 417. vino madens 432. siccum modice reprimat 243. siccum impositum cicatricem inducit, *ibid.* aridum 446. molle 395. linamenta tincta in melle vulnus optime purgant 242. superdanda 259. supervacua 265. siccis linamentis vulnus implendum 236.
 Lingua canina, *Vid.* Canina.
 Linguae frenum 358.
 Linguae ulcera 312. lingua resoluta 152. linguae cum subjecta parte junctae chirurgia 358. sq. lingua in arteria sub faucibus 146.
 Lini semen vulnus glutinat 195. contritum 161, 279. ex passo coctum 265. in mulso coctum 270. ad cataplasmata aptissimum 289. in aqua decoctum 179. frictum, contritum, et in mulso coctum 412. ex lini semine cataplasma praecipue emollit 89. ex eo fit quod levat 173. ex eo cataplasma 373. lini farina 173. ex ea cataplasma calefacit 88. ex lino ceratum 424.
 Linimenta 226.
 Lintea fascia ad vulnus deligandum aptissima 239. cur lata esse debeat, *ibid.*
 Linteolum vel ex vino, vel ex aceto madens, simul reprimat et refrigerat 87. superdandum 341. cum emplastro imponendum 420. melle illitum 395. linteolo contegendum linamentum 417. duplex 301. triplex 423.
 Linteum calefactum fomentum calidum est 75. linteo tepefacto detergenda sudanti membra 105.
 Λιπαρὰ lene medicamentum 247, 255.
 λιπαρὰ emplastra 217.
 Liparae 217.
 Lippitudo arida 295. lippitudo quibus indicetur 47. lippitudinis laevioris notae 281. lippientis diaeta 283.
 Literarum cultus medicinam auget 2. Ammonius lithotomus 386.
 Livori faciei malagma 210.
 Locusta durus piscis est, et minime intus vitiat 85. earum jure uti debent febricitantes 107.
 Lolium 221. lolii farina 276. evocat et educit 200. ex vino diluto cocta 188. ex lolio cataplasma 425. ex ejus farina cataplasma calefacit 88. lolii radix 253.
 Lolligo durus piscis est, et minime intus vitiat 85. sq.
 Longus morbus quis 90. acuto par 91. qui cognoscatur, *ibid.* et sq.
 Lucubratio quando conveniat 18.
 Lumbrici lati, teretes 181. curatio, *ibid.*
 Lunata plaga 354, 420.
 Lupinum in aqua decoctum 181. diluitur 228. lupinorum farina 274. ex ea cataplasma calefacit 336.
 Lupus, piscis, boni succi est 81. levior 78.
 Luxatio 435, 437. luxationes compositae 445.
 Lycium 274, 286, 293, 301, 318. sq. 355. ex aqua 420. sanguinem supprimit 194. auribus purulentis infunditur 391. cum lacte 301. sq. ex passo aut lacte dilutum 243. ex vino 306.

M.

- Macies stomachum infirmum indicat 30. maciem facit super potionum modum profluens urina 186.
 Macor insuetus malum denotat 38.
 Macrum potius quam pingue stomacho idoneum 83. macra omnia minus alimenti habent, quam pingua 78. adstringunt alvum 86.
 Mala quae stomacho idonea sint 83. contrita simul reprimunt et refrigerant 87. non permatura 313. silvestria 183. Scandiana, *ibid.* malum Persicum 279. *Conf.* Amerinum, Cotoneum, Mandragora, Orbiculatum, Punicum. Mala insuper febri accedentia 111. capitis mala 337.

- Malae immobiles 402.
- Malagmatum differentia 203. variae formulae 203. sq. plus malagma, quam ceratum, ad digerendum proficit 425.
- Malagmata, emplastra, pastilli 203.
- Malicorium 301, 324. sine frigore reprimat 88. contritum 222. cum aridis rosae foliis 323. in aqua coctum 262, 324. ex vino coctum 265, 433. cum lenticula 184. cum lenticula mixtum 389. ex aqua terendum 219. malicorii pars interior 307, 321.
- Malobathrum 224.
- Malva boni succi est 81. alvum movet 85. mollis cibus est 162. cf. 107. contrita 265. decocta 391. malvae jus 254.
- Mandragora 227. mandragorae mala 121. mala arida 227. radix 296. succus 283.
- Mania 119. saepe ad dyspepsiam transit 125. curatio, *ibid.* vinum concedendum 126.
- Manuum ossa 406. eorum cum ossibus pedum similitudo 406. manuum dolores 189. manus luxatae chirurgia 441. sq.
- Manus seu Carpi 441.
- Marcor in lethargo 127.
- Marina aqua 222. acris est 68. acrior fit adjecto nitro 69.
- Marmor coctum 223.
- Marrubium 256, 318. exedit corpus 199, superdandum 259. imponendum 316. decoquendum 409. decoctum 318, 390. marrubii succus 137, 145, 160, 162, 306.
- Materiae imbecillissimae quanam 77, quanam mediae 77. quanam valentissimae 76. et sq.
- Materiam evocantes 394. quae simul reprimunt et molliunt 87.
- Maxillae partes 402. maxillae fractae chirurgia 421. luxatae chirurgia 437.
- Maxillares dentes 421.
- Medendi consilia adversus inflammationem 235.
- Medicina sanitatem promittit 1. ea ubique est, *ibid.* apud Graecos magis exulta, *ibid.* medicinae scientia sapientiae pars 2. quando in tres partes divisa, *ibid.* medicinam mutavit Asclepiades 3. ea ab experimentis deducta 7. debet esse rationalis 17. ejus genera differunt pro natura loci 7. medicina perpetua praecepta vix habet 14. ea prior inventa, dein ratio quaesita 8. medicina nihil proficit repugnantem naturam 90. est ars conjecturalis 45.
- Medicinae ortus 1. medicinae divisio generalis 3. medicina cum philosophia copulata 3.
- Medici primi philosophi 2. medicus expertus optimus 8. medicus rationalis 14. empiricus, *ibid.* medici officium juxta Asclepiadem 95. medicus non dies sed febris accessiones numerare debet 91. medicus qui pulsum explorabit 104. quo loco sedebit, *ibid.* medicus amicus utilior extraneo 15. medico parum proficienti quando ignoscendum 90. medico faventia 393.
- Medicamenta a Diis petita 2. ea non omnibus prosunt 45. sq. 91. medicamentorum usus ex magna parte ab Asclepiade sublatus 194.
- Medulla calefacit 87. omnis molliat 201, cervina 179, 186. cervina, vel vitulina, vel bubula 214. vitulina 226, 388. medulla sensu caret 148. medullae in spina percussae signa 234.
- Mel valentissimi generis est 76. quo melius, eo magis acre 82, stomacho alienum 83. facile intus corrumpitur 84. purgat 113, 388. nec nimium acre, nec asperum est 161. exedit corpus 159. discutit 200. cutem purgat 202. cum quibus putrem carnem contineat 221. cum galbano et resina terebinthina coctum 159. instillatur 209. adjiciendum 221, 247, 250, 298, 301, 307, 314. illinendum 310. miscetur 312. sq. coctum, alvum adstringit 86. glutinat vulnus 195. crudum, alvum movet 85. purgat 196. rodit *ibid.* acerrimum 296. amarissimum 281. despumatum 105. cum aerugine incoctum 302. optimum 225, 295, 301, 302.
- Μελαγχολία 34, 123.
- Μίλας 276. curatio, *ibid.* et sq.
- Μελίκερα, saniei species 233. sq.
- Μελιχέρια tubercula 208.
- Μελιχέρειες 342.
- Melinum simul reprimat et refrigerat 87. sudorem prohibet 125. sanguinem supprimit 194. eo corpus unguendum 106.
- Membrana interior abdominis (*peritonaeum*) 332, 364. δάφρογμα 9. ori vulvae opposita 391. sub cute calvariam cingens scalpro non laceranda 414. membranae cerebrum

- succingentis inflammatio quomodo tractanda 416. sq.
- Membrum ictum certa ratione collocari debet 242. membrum resolutum quando in pristinum habitum non revertatur 60.
- Μεμγμύρον collyrium 291. sq.
- ad Meninga 222.
- Μηνηγγοδύλαξ 411.
- Menstrua suppressa capitis dolores acerbos indicant 47. in puellis menstruorum initium tollit comitalem morbum 138. saepe feminae, quibus sanguis per menstrua non respondet, hunc exspuunt 162. sanguinem vomentes, profusis menstruis liberantur 55. quae menstruis non purgantur, si sanguinem ex naribus fundunt, omni periculo vacant 55. feminas, quibus menstrua suppressa sunt, quae vitia tentent 189.
- Mentastrium adversus quos ictus proficiat 253. ejus usus in dentium dolore 309.
- Mentha urinam movet 86. hepaticis utilis 171. in cholera admovenda naribus est 174. adversus lumbricos teretes dari potest cum aqua 181. mixta cum aliis, ad perungendas aphthas 312. ex ea potio 160. menthae succus 137.
- Mentum, maxillae ima pars 402.
- Merula alvum adstringit 86.
- Methodicorum et Celsi sententia media inter Dogmaticos et Empiricos 10.
- Milium firmitus est, quam hordeum 77. mali succi 82. fomentum calidum praebet calefactum 75. ex eo pulicula et sorbitio alvum adstringit 86. ex ejus farina cataplasma calefacit 88. panis ex milio alienus stomacho est 83.
- Ministro tradendus 395.
- Minium 217. purgat 196. miscetur 308. ex eo color ruber emplastris 213. Sinopicum 217, 292, 306, 318. rodit 196. minii gleba 180.
- Mira contrarietas 58.
- Miscendi ratio 202.
- Misy 214, 217, 294. sanguinem supprimit 194. purgat 196, rodit 197. exedit corpus 199. et 224. adurit 199. crustas ulceribus inducit 199. ad uvae morbum aptum 314. coccum 218, 301, 317. combustum 292. crudum 214.
- Mithridatis antidotum 225.
- Moderationem desiderant morbi 73.
- Modioli descriptio 406.
- Morbi ad Deorum iram relati 2. si novi incidunt, necessarium est animadvertere, unde ea coeperint 5. non eloquentia, sed remediis curantur 8. morborum iv. genera 87. morbi increscentis signa 91. sq. morbi vernaes 34. aestivi, *ibid.* autumnales 35. hiemales, *ibid.* morborum initia famem sitimque desiderant 72. sq. morbus qui acutus, qui longus 91. morborum acutorum notae fallaces sunt 46. morbus comitialis post annum xxv. ortus aegre curatur 58. morbus intestini tenuioris nisi resolutus est, intra septimum diem occidit 59.
- Morbi in acutos et longos divisi 90. in totius corporis vel partium 90. in acutos et longos, increscentes et decrescentes, internoscere 91. morbi capitis 149. de morbo cardiaco 125. morbi articulares 143. et sq. de morbis topicis 146. morborum transitus sequelae 51. propriae cuique morbo spei vel periculi notae 52. aggredientem morbum praecidere 92.
- Singulorum morborum signa 46.
- Morborum curationes communes et propriae 61.
- de Morbis medendis sectae 3.]
- Μορόσυκος, arbor 122.
- Morsus fere omnis habet virus quoddam 249. ad morsus emplastra 216. morsus canis rabidi curatio 249. morsus serpentium quomodo curentur 250. morsus aspidis curatio 252.
- Mortis instantis signa 42. mortis certa signa esse, negavit Democritus 45. quaerenda 43.
- Morum (*fructus arboris*) stomacho idoneum 83. somno aptum 87. mora refrigerant 84. alvum movent 85. medicamentum, quod ex iis fit 158.
- Morus (*arbor*) 122. mori cortex 181.
- Motus in dolore pestifer 437.
- Mulier gravida abortu periclitatur 36. abortit, si mammae subito emacuerunt 52. (*Conf.* Abortit) acuto morbo facile consumitur 44. ex partu vehementibus doloribus pressa in periculo mortis est 59. *Conf.* Menstrua.
- Mullus boni succi est 81. mulli leviores pisces sunt 78.

- Mulsum valentissimi generis est 80. ex decocto melle 28. quo plus mellis habet, eo valentius 80. stomacho alienum 83. facile intus corrumpitur 84. alvum movet, 85. quod inferbuit, alvum adstringit 86. mane vomiturus, ante bibere mulsum debet 24. ex mulso calido gargarizandum 254. calidum ore continendum 312. fervens bibendum adversus hyoscyamum 205. tepidum 177.
- Murex combustus et bene contritus 210. murices stomacho idonei sunt 83. minime intus vitiantur 85. alvum adstringunt 13, 86.
- Muria dura 179, 190. quam asperima 179. capparum cum aceto 172.
- Musculus laesus praecidendus 237.
- Musculus (*piscis*) alvum movet 85 musculorum jure uti debent febri- citantes 107.
- Musculus simul reprimat et refrigerat 87.
- Musica 121.
- Mustum 184. valentissimi generis est 80. inflat 84.
- Μυδρίαις, 297. ejus curatio, *ibid.*
- Myrapia pira 184.
- Μυρμήκων 271.
- Μυροβάλανος 173. 204. myrobalanum 279, 302. myrobalani magma 281.
- Myrmecia 271.
- Myrrha facultatem habet alvum molliendi 130. vulnus glutinat 194. pus concoquit et movet, *ibid.* rodit 196. adurit, *ibid.* mixta cum aliis 117. 214, 301, 303, 321. nigra 287. pinguis 387. quam σταντήν nominant 223.
- Myrta alvum adstringunt 86.
- Myrteum (*oleum*) 226. simul reprimat et refrigerat 88. sudorem prohibet 125. eo corpus ungendum 107. ceratum ex myrteo factum 324. sq. myrteum vinum 226.
- Myrtus ejusque folia simul reprimunt et refrigerant 88. myrti baccae 184. folia decocta 287. ex myrti foliis pulvis sine frigore reprimat 88. ex ejus succo arida medicamenta conteruntur 295. myrtus arida contrita 276.
- N.
- Naevianum pirum stomacho aptum est 83.
- Napi valentiores, quam pastinaca 78. mali succi sunt 82.
- Narcissus discutit 200. ejus radix rodit 197. semen rodit, *ibid.* radix et semen mollit 201.
- Nardinum unguentum 204.
- Nardum facultatem habet alvum molliendi 130. pus concoquit et movet 195. discutit 200. Gallicum 224, 228. Indicum 224, 285, 287. Syrum 224, 311. sq. nardi spica 123.
- Narium ossa et foramina 401. nares acutae mortem indicant 42. narium haemorrhagia quid indicet 49. nares exulceratae vapore aquae calidae fovendae 305. narium curtarum chirurgia 305.
- Naso fracto medendi ratio 418. sq.
- Nasturtium mali succi est 82. stomacho alienum 84. alvum movet 85. urinam movet 86. lienem extenuat 173. vulnus glutinat 195. ejus semen contritum 182. ejus semina corpus erodunt 87. ex ejus semine fit quod levet 173. nasturtium album frictum 159.
- Natura aegri noscenda 12. naturae contemplatio aptiorem medicinae reddit medicum 11.
- Nauseanti ex navigatione quid agendum 22.
- Nepta 212. mali succi est 82. stomacho aliena 84. urinam movet 86. sensus excitat, 87. hepaticis utilis 171. cum aqua mulsa decocta 155, 290. cum teda pingui 307. cum sale contrita 253. adversus parulidas utilis 312.
- Nervi κρεμαστές 365. τίνοντες 403. nervos praecisos debilitas partis sequitur 241. nervorum distentio quibus indicetur 47. nervorum dolor 143. ejus curatio, *ibid.* et seq. nervorum tremor 144. ejus curatio, *ibid.* nervis malagmata maxime conveniunt 211. nervis acopa utilia 225. in nervorum resolutione aetas tenera prodest 55.
- Nigritiei ossium curatio 409, ad nigritiem in auribus, naribus, obscoenis partibus, pastillus 218.
- Nitrum calefacit 89. exedit corpus 196. evocat et educit 199. mollit, *ibid.* nitrum et spuma ejus rodit 196. cum aceto ex leviter reprimantibus est 278. aceto et oleo admixtum unctioni aptissimum 143. utiliter delingitur 159. cum myrobalani cortice contunditur 204. teritur 211. in malagmate ad resolvendum 210. ad vitiliginem 276. lenticulam tollit 280. irino adjiciendum 297. cum rosa et aceto

in aurem dari debet 302. nitro duranda cutis 106. ex nitro membrum perfricandum 176, 434, 441.

Núðai costae 403.

Nova, quam vetusta, plus alimenti habent 79.

Noxarum corporis genera 230. sq.

Noxiorum recensio 34.

Nuces qualem facultatem habeant 77. omnes, exceptis nucleis pineis, inflant 83. nuces amarae 281. sine frigore reprimunt 88. teri possunt 112. facultatem habent alvum moliendi 130. rodunt 196. discutiunt 199. molliunt, *ibid.* cum allio putrem carnem continent 221. melli adjectae 312. cum aqua mulsa potui dandae 140. ad pustulas, quae infantes male habent, utiles 273. ex iis medicamentum 191. humor expressus 299. nuces Avellanae 145. Graecae, *ibid.* et 160, 173. ex iis potio 161.

Nuclei pinei 311. lenes sunt 81. stomacho idonei 83. urinam movent 86. semen contrahere videntur 187. non inflant 84. cum melle edendi 144. dandi 170. nuclei ex pinu silvestri 173. ex nucleo mali Persici humor expressus 299.

O.

Obesi quo morbo intereant 38.

ὀβελός 202.

Obscoenarum partium vitia 316. sq.

Ochra exedit corpus 198. adurit 199. ochra Attice carnem alit et ulcus implet 201.

Ocimum acre est 82. alvum movet 85. urinam movet 86. simul reprimat et refrigerat 57. ex aceto 164.

Oculata tener quidem piscis, sed durus 78.

Oculi natura 347. oculorum foramina 401. oculi variis casibus patent 281. oculorum vitia 339. oculi sponte interdum sanescunt 322. oculorum caliginis sanatio 297. oculorum imminutio 290. oculorum scabrorum curatio 295. oculorum suffusionis curatio 297. resolutionis curatio, *ibid.* imbecillitatis curatio 298. oculorum ictorum curatio, *ibid.* et sq. oculi tumoris notae 281. oculi quibus curentur 281. sq. oculorum varia collyria 284. cavorum ulce-

rum curatio 293. oculorum inflammatio 294. pituitae fluxus cohibendus 286. carbunculi 289. sq. pustulae, *ibid.* pituitae chirurgia 349. sq. oculorum decrementum 290. oculorum paralysis, strabismus 291.

Odontalgia 307.

Oenanthe purgat 196. adurit 199. facultatem habet alvum moliendi 130.

Oesypum 214, 321. recens, *ibid.*

Olea ejusque folia simul reprimunt et refrigerant 57. ejus folia corpus exedunt 196. folia ex vino decocta 221, 259, 316. sq. 390.

Oleae imbecillissimae materiae sunt 77. boni succi 81. ex iis minima inflatio 83. ex muria dura edendae 173. vel albae, vel permaturae alvum adstringunt 86. albae ex dura muria stomacho idoneae sunt 83. item nigrae, *ibid.*

Oleum, si aqua miscetur refrigerat 24. mali succi est 82. in cibo inimicum 164. stomacho alienum 83. pus concoquit et movet 194. purgat 196. ex amaris nucibus rodit, *ibid.* mollit 106. cum aqua calida mixtum 107. ex inferioribus partibus infunditur 178, 181. sali ammoniaco adjicitur 299. oleum in quo lumbrici cocti sunt 299. adjecto oleo acrior fit aqua marina 68. ex eo frictio salubris videtur 110. eo perfundendum corpus et caput 20. corpus ungendum 106. pulvis cum oleo imponendus 165. allium cum ruta ex oleo contritum 251. sq. oleo multo epoto vomere commodum ei, qui venenum hausit 254. ex oleo si inferbuerunt fungi inutilis, omni noxa vacante, 255. adurentia ex oleo 280. oleum vino mixtum 273. oleum acerbum simul reprimat et refrigerat 88. sudorem prohibet 125. calidum infundendum 303. in fascias ingerendum 432. in calidum oleum descendere 156. hominem demittere 177. utriculi calido oleo repleti 75, 153. eo extremae corporis partes ungendae, si frigeat 174. oleum vetus vulnera aperit 194. unctioni aptissimum 143. oleum cicinum 217, 225. laureum 242, myrteum 217, 221. Syriacum 156. Cf. Melinum et Rosa.

- Olus, quodcunque ex oleo garove estur, stomacho alienum est 83. omnis caulis oleris imbecillissimae materiae est 77. olera boni succi sunt 81. facile intus corrumpuntur 84. eorum maxima pars acris 81. crudi caules refrigerant 84. iis uti debent febricitantes 106. ab iis cibis melius incipit 18. ex iis quae valentiora 75. quae inflant 84. oleribus callus extenuatur 434. eorum radices vel bulbi in media materia sunt 77. olera minuta adstringunt alvum 85.
- Omentum 148. omenti a vulnere corrupti exciso 362.
- Ὠμοπλάται* 404.
- Omphacium 273, 300, 310. purgat 196. rodit 197. evocat et educit 200. adhibendum 306. imponendum 318. eo uva illinenda 311.
- Onager generis valentissimi est 76. ad pituitam Operatio 349.
- Ὀφίασις* 279.
- Ὀπισθόστανος* 155. curatio, 154. et sq. Opobalsamum 225.
- Opopanax 205, 225, 293, 300.
- Orbiculatum malum stomacho idoneum 83.
- Orestes 124.
- Oricularius clyster 389, 391, oricularium specillum 397.
- Ὀρθόσπνοια* 158.
- Oryza imbecillissimis adnumerari potest 79. boni succi est 81. crassiorem pituitam facit 82. stomacho idonea est, *ibid.* sorbitionem praestat in phthisi 136. ejus cremor 109. sorbitio 170.
- Os aqua frigida fovendum 18. quibus 28. oris resolutio alvo cita finitur 55. oris vitia quae chirurgum postulant 355. sq. oris cancer 314. oris ulcerum curatio 310.
- Os pectoris 404. ossium positus et figura 412. vitiatorum signa et curatio 410. sq. 420, 422. fractorum differentiae 421. luxatorum chirurgia 440. ossibus resolvendis emplastrum 216. ad ossa malagma 210. os diluendum 315.
- Osoireus 446.
- Ὀσχίδν*, scrotum 365.
- Ostrea stomacho idonea est 83. facile intus corrumpitur 84. alvum movet 85.
- Ova semen contrahere videntur 187. sumenda 154. aliis mixta 315. ex iis album 186. album crudum 179. iis condyloma fovetur 322. fovendum 323. columbina 321. cruda 184. dura adstringunt 86. sorbilia crassiorem pituitam faciunt 81, 282. ex mollibus vel sorbilibus minima inflatio 83. sorbilibus aut mollibus utendum 155. ovi album glutinat 195. exasperata laevat 200. imponendum 348. croco mixtum 283, 289. malicorio 434. album et vitellus 283. vitellus coctus 288. ovum durum valentissimae materiae est 79. molle, vel sorbile, imbecillissimae, *ibid.* molle stomacho idoneum 83. dari potest 164. sorbile boni succi est 67. sorbile, sulphure adjecto 162.
- Ozaenae curatio 355. chirurgia *ibid.*
- P.
- Pallor stomachum infirmum indicat 30.
- Palmae luxatae chirurgia 442.
- Palmarum nuclei 285.
- Palmulae valentiores sunt quam palma 78. boni succi 81. stomacho idoneae 83. alvum adstringunt 86. si quis stomacho parum valet, palmulas melius primo cibo assumit 19. palmulae contritae leniter simul et reprimunt et molliunt 87. decoctae, 161, 185, 223.
- Palpebrarum pili oculum irritantes 343. sq.
- Palumbus alvum adstringit 86. palumbi sanguis 298.
- Panaces 1. panax 212, 228, 307. alvum molitur 131. aperit vulnera 195. mollit 199. adversus chersydri ictum proficit 253. cum lacte contusa 255. cum aceto *ibid.*
- ad Panem malagma 209.
- Panicum mali succi est 82. ex eo pulticula et sorbitio alvum adstringit 86. ex ejus farina cataplasma calefacit 88.
- Panis generis valentissimi est 76. in eo plus alimenti, quam in ullo alio 77. ex polline infirmior, cibarius infirmissimus, *ibid.* aqua madens imbecillissimis adnumerari potest 79. fermentatus, idemque vel ex milio vel ex hordeo, stomacho alienus 83. fermentatus, et quisquis alius, quam qui ex tritico est, facile intus corrumpitur 84. fermentatus, magisque si cibarius vel hordeaceus est, alvum movet, 85. sine fermento stomacho idoneus est 86. sine fer-

- mento minime intus vitiatur 84. sine fermento neque lenis, neque acris est, sed inter utrumque 260. ex siligine, vel ex simila alvum adstringit 85. ex vino vel aceto madens, simul reprimit et refrigerat 87. tostus 108. ex aqua frigida 164. ex posca frigida 167. cum papavere 112. ex vino 29. ex vino Aminaeo mero 183. hesternus 24. calido pane fovenda crithe 339. candidus, ex vino subactus, oculis superimponendus 283.
- Panni ex vino et rosa et oleo 424. pannis duplicibus triplicibusve involvendum membrum 427. pannus triplex, vino et oleo madens, *ibid.*
- Papaver somno aptum 87. ejus folia simul reprimunt et refrigerant 87. lacrima mollit 201. album 174, nigrum 187. papaveris cortices 190. cortices aridi 128. fricti atque contriti 300. sq. decocti 122. papaveris folia 289. lacrima 178, 211. sq. 219, 224, 227. sq. 268, 284, 285. sq. 290, 291. sq. 294, 301. sq. 308. sq. 323. lacrima combusta 285. sq. fricta 285, 290. papaver silvestre 227. papaveris succus 191.
- Papularum duo genera 275. curatio *ibid.* et sq.
- Papyri intorti usus in fistulis callosis 268.
- Παρακολλητική 213.
- Παραλύσις 36, 60, 142.
- Παρασυνάγχη 157.
- Παρδίνιον 87.
- Παρωτίδες 209, 315. ad parotidas malagma 209, 211, 315.
- Partes corporis aliter homine mortuo apparent, aliter vivo 10. parti laboranti primum succurrendum 22. partium extremarum frigus mortem indicat 43. sq. et 71.
- ex Partu laborantibus catapotium 229.
- Παρουλίδες 312.
- Passum valentissimi generis est 81. quo ex sicciore uva, eo valentius, *ibid.* boni succi 81. lene, *ibid.* stomacho alienum 83. facile intus corrumpitur 84. alvum adstringit 86. discutit 200. bibendum, si lac intus coit 255. castoreo, etc. adjicitur 308. instillatur, *ibid.* et sq. dulcissimum 310.
- Pastillorum differentia 203. formulae 218. sq.
- Pastinaca infirmior, quam rapa napique 78. stomacho idonea 81. minime inflat, *ibid.* urinam movet, magisque agrestis 86. edenda lenosis 172. marina pastinaca 254.
- Patella, os 407.
- Pavo generis valentissimi est 76.
- Pecten, os 406.
- Pectines, pisces, stomacho apti sunt 83.
- Pedes cum digitis et unguibus in gravi morbo nigrescunt 52. ossium pedum cum ossibus manuum similitudo 407. pedum dolores 190. eis malagma 211.
- Pediculi palpebrarum 290.
- Pelorides alvum movent 85.
- Πεπλούμενον ceratum 204.
- Περδίκιον 87.
- Περιπνευμονικός morbus 169. curatio 171. et sq.
- Περιτόναιος membrana 149, 333.
- Personina adversus quos ictus proficiat 254.
- Πισσοί 220.
- Pestilentia occupata quid observandum 31. sq. 108.
- Petroselinum 178, 226. sq. 229.
- Peucedanum 395, 211.
- Φαγίδια in cole orta 258, 320.
- Phalangii ictus curatio 253.
- Φαρμακευτική 3.
- Philalethes collyrium 289, 293.
- Φίμωσις ejusque chirurgia 378.
- Φλεγμονή 4.
- Φλύκταιναι 272.
- Φλυζάκιον 272.
- ad Phoenicopterum a minimis omnes aves in media materia sunt 77.
- Φρίνησις 119. ejus plura genera, *ibid.* et sq. curatio 120. sq.
- Phrenetici in tenebris habiti 119.
- Phrygius lapis 295.
- Φθιρίασις 290.
- Φθίσις 53. curatio 134, 135.
- Phthisicis alvus cita vitanda 137. vomitus frequens perniciosus, *ibid.*
- Φύγιθλον, panis oriens 209, 263.
- Φύματα 56, 209. sq. 335. sq. 263. ad phymata malagma 207. sq. 212.
- ad Phyna 209.
- Phynon, Euelpidis collyrium 292.
- Pilula opiata 227.
- Pingue vinum in media materia est 80. quando febricitantibus detur 107. pinguia omnia, quam macra, plus alimenti habent 79. stomacho aliena sunt 83. infant, 84. alvum movent 85.

- Pini flos hepaticis utilis 171. nuclei ex pinu silvestri 173. pineus cortex 307.
- Piper calefacit 84, 89. urinam movet 86. odore foedo movet 127. modo cibo, modo potioni adjiciendum 173. semen contrahere videtur 187. vulnera aperit 195. adurit 199. evocat, 200. cum castoreo, lasere, myrrha mixtum 118. recte datur in cervicis morbis 155. rotundum cum ficu contusum, *ibid.* utrumque, sed rotundum magis, rodit 197. cum sale mixtum 185. cum mero vino exsorbendum 251. ex eo et cumino potio sumenda 424. piper album *ibid.* sq. 237, 292. sq. 295, 296. longum 178, 206. sq. 210. 225, 228. sq. 293, 295, 302. sq. rotundum 178, 206. sq. 208, 229. piperis semen cortice liberatum dentem findit 309.
- Pirus, arbor. Piri surculus 255. Pirum, fructus. Pirum fragile, quale Crustuminum vel Naevianum est, item pira, quae reponuntur, Tarentina atque Signina, stomacho idonea sunt 83. pira Tarentina viridia, vel Signina 83. fragilia refrigerant 84. immatura alvum adstringunt 86. contrita simul reprimunt et refrigerant 87. silvestria 184. non permatura 313.
- Pisces qui mali succi sint 82. duri ex media materia stomacho idonei sunt 83. duri maxime juvant solutam alvum habentes 29. omnes, qui salem non patiuntur, solidive saliantur, ex media materia sunt 78. ex media materia gravissimi, *ibid.* pisces plani qualis facultatis sint, *ibid.* in piscibus media aetas minus alimenti praestat, 79. quinam valentiores quoad locum natalem, *ibid.* medii inter teneros duosque pisces boni succi sunt 81. ex piscibus minima inflatio 84. teneri facile intus corrumpuntur, *ibid.* duri minime intus vitiantur, *ibid.* sexatiles et omnes teneri alvum movent 85. piscis neque lenis et glutinosus, neque acer cibis est, sed inter utrumque 260. plani piscis aculeus 309. pistacia 197.
- Pistorium opus generis valentissimi est 74. omne facile intus corrumpitur 84.
- Pisum infirmius, quam faba vel lenticula 74.
- Pituitam crassiorem quae faciant 82. pituitae oculorum chirurgia 349. sq. ad Pituitam operatio 349. pituitam incrassantes 82.
- Pix concoquit, et movet pus 195. mollit 201. ex ea color niger fit emplastris 213. arida 208, 212, 215. cruda 275. purgat 196. liquida 222, 274.
- Plaga levis aqua frigida curatur 238.
- Plantae luxatae chirurgia 445.
- Plantago simul reprimat et refrigerat 87. lenticulae adjecta alvum adstringit 86. utilis, sed insuavis 181. eam esse oportet 137. contrita et illita 142. contrita imponenda 323. fricta 86. ejus succus 137, 163. in Pleuritida 205.
- Πλευριτικός morbus 168. curatio, *ibid.* et sq.
- Plumbum combustum 207, 211. sanguinem supprimit 194. elotum 211, 289, 291, 316, 321. nigras cicatrices leniter purgat 248. cum vino inungendum 261. elotum combustum 261, 285. plumbi recreationum 218. sq. 326. mollit 201. eo illinenda ulcera 305. plumbo bene accommodato replendum foramen dentis 356. sq.
- Plumbea glans 336.
- Pluvialis aqua alvum adstringit 86. simul reprimat et refrigerat 87.
- Pneumonia 169.
- Podagra quibus denuntietur 47. podagra quae solvatur 54. ad podagras calidas malagma 203, 189.
- Polenta vino adpersa 174.
- Polium 225.
- Πολύγονον, herba sanguinalis 87.
- Polypus narium 306. strangulat hominem, 307. ejus curatio, *ibid.* et 355.
- Polypus, piscis, minime intus vitiat 85.
- Poma, si quis stomacho parum valet, melius primo cibo assumenda 19. poma nocere quidam putant 27. omnia, imbecillissima materia 77. ex iis quodcunque neque acerbum, neque acidum est, boni succi est 81. quodcunque acidum, vel acerbum, mali succi 82. ex iis quae stomacho idonea 83. ex iis minima inflatio, 84. ex iis medicamentum aptissimum 154. omnia mitia al-

- vum movent 85. pomum quando febricitanti dandum 106.
- Ponderum ratio 202.
- Pondera quibus Celsus utitur 202.
- Pontica radix 225.
- ex Populo alba cortex radice 307.
- Porrigo 59, 278. ejus curatio, *ibid.* et sq.
- Porrum quibus firmitus 78. mali succi est 82. somno aptum 87. aequanimium acre, neque asperum 161. prioribus cibis adjiciendum 170, 173. sanguinem supprimit 194. purgat 196. cibus est acer 136. omni cibo adjectum 145. incoctum 162. cum pullo gallinaceo coctum 168. cum farina impositum 255. porri succus 145, 162, 163, 164. cum melle 301, 303. adversus chersydri ictum prodest 253.
- Portulaca boni succi est 81. alvum movet 85. simul reprimat et refrigerat 87. manducanda, si ex gingivis sanguis exit 163, vel cocta, vel ex dura muria edenda 179. ejus semen contritum 298.
- Posca fovendum caput 106. in posca decoctus palumbus 86. ex posca danda alica elota 105. radícula edenda 256. ex ea penicillus expressus 284. in ea hyoscyami radix cocta 307. ea frigida perfundendum caput 150. ex posca frigida panis dandus 167.
- Potio fatigatis inutilis 21. potio febricitantibus quando danda 103, 79. sq.
- Potionis frigidæ perniciēs 21.
- in Praecipiti periculo multa recte fiunt, alias omittenda 120
- Praedulcia omnia stomacho aliena sunt 83. infant 84.
- Praefatio anatomica 400.
- Praefrigida aqua alvum adstringit 86.
- Praeputium curtum 377.
- Praesagia quaedam promiscua 49.
- Praesentis morbi praesagia fausta 39. infausta 40.
- Procidentiae ani vel vulvae curatio 262.
- Prognosis 305. prognos prudentis histrionis 380. adversus profusionem 236.
- Propolis (*cera, quam apes prae alveari conficiunt*) 216. pus concoquit et movet 195. vulnera aperit, *ibid.* evocat et educit 200. cum aliis mixta 264.
- Proprium est aliquid loci, temporis 15. feminarum propria 392.
- Proprietates rerum quare noscendae 76.
- Πρόπτωσις 287.
- Prurigo 59.
- Psoricum quid sit 296.
- Psoriasis 274.
- Psylli audaces potius quam periti 251.
- Psyllium glutinat vulnus 194.
- Πτερυγιον 324. ejus medicatio 340.
- Pterygium 340.
- Ptisana, et ex ea sorbitio vel pulticula, imbecillissimis adnumerari potest 79. boni succi est 81. lenis 82. crassiorem pituitam facit, *ibid.* stomacho idonea est, 83. nec nimium acris, nec asper cibus est 162. ejus cremor laevat 223. dandus 109. ex inferioribus partibus infundendus 179. eo alvus ducenda 109. eo percolato alvus ducitur 177. ptisanæ sorbitio 135, 169.
- Ptolemaeus rex 224.
- Pueri vere optime valent 36. eorum morbi, *ibid.* et seq. pueri non sic curari debent, ut viri 108.
- Pulegium praecipue sensus excitat 87. simul reprimat et refrigerat 87. vulnera aperit 195. ex aceto naribus admovendum 174. sq. cum uva taminia imponendum 212.
- Pullus cohortalis tenerior minus alimentum praestat 79. gallinaceus 168. ejus jus 117. pullum hirundinis si quis ederit, angina toto anno non periclitatur 158.
- Pulmo 147. pulmonis morbi 56. 170. sq. pulmonis morbi bonum signum 52. pulmonis icti signa 232.
- Pulmonem vulpinum, recentissimum assum edendum esse 160. pulmone 232.
- Pulsus venarum res fallacissima 104. quibus concitetur, *ibid.* non statim explorandus, *ibid.*
- Pultarius 66. *Vasis genus pro pulte.*
- Pulticula lenis est 82. pituitam crassiorem facit, *ibid.* ex alica, oryza, ptisana, facta, imbecillissimis adnumerari potest 79. ex alica, vel ex panico, vel ex milio, alvum adstringit 86. a pulticula incipiendum 155. pulticula, cum qua paulum ex favo vetere coctum sit, edenda 185.
- Pulvis vitandus 423. vel ex faece vini, vel ex myrti foliis, sine frigore

reprimit 89. ex quibus sudorem cohibeat 125. pulvis cum oleo imponendus 165. ex contrita testa cerato adjiciendus 258. contritae rosae pulvis 186. cum resina mixtus 271. Pumex purgat 196, 210. evocat et educit 200.

Punicum malum (*granatum*) stomacho idoneum 83. simul reprimit et refrigerat 87. excavandum, etc. 184. cum corticibus seminibusque contusum, 185. acidi Punici mali succus cum pari modo succi ex dulci 167. dulcis succus 301. sq. 309. Punica mala alvum adstringunt 86. aliis adjicienda cum ipsis corticibus 184. Punici mali capitula 216, 219, 222. flos, *ibid.* succus 301. sq. tenues radiculae 181.

Purgantia stomachum laedunt 67.

Purgationes expulit Asclepiades 23, 95. purgationes quae perniciosae 23, 25. purgatio 66.

Puris natura 223. signa, *ibid.* puris sputum suppressum malum est 57. pus concoquentia et moventia 195. puri movendo emplastrum 215. sq.

Purpurae stomacho idoneae sunt 83. minime intus vitiantur 85. alvum adstringunt 86.

Pustularum varia genera 272. sq.

Πυλωρὸς 148.

Pyrethrum 206, 215, 308. vulnera aperit 196. adurit 199.

Πυρίτης lapis 208. discutit 199.

Pyri Cydoniae et Punicae granati fructus 83.

Pythagorici numeri 99.

Q.

Quadrupes omne animal domi natum generis valentissimi est 76. lactens minus alimenti praestat 78.

Quaestio de certa praesagiorum fide 45.

Quaestus ex populo major 97.

Quartana aestiva brevis 55. autumnalis longa 60. quartanae curatio 116. sq. ea neminem jugulat 117. mutatur in quotidianam 118. quartanae duplicis curatio, *ibid.* quartana vetus raro nisi vere solvitur, *ibid.* quartana facile revertitur, *ibid.* quartanae 93.

Quies optima 92. frequentior implet corpus 22. post cibum alvum adstringit 25. quiescere post cibum

debet, quem frequenter cita alvus exercet 29.

Quinquefolium calefacit 89. ejus radix 307. radix contrita 179.

Quotidianae 94. curatio 115.

R.

Rabiosi canis morsus curatio 249. sq.

Radicula cujus facultatis sit 78. mali succi est 82. acris est, *ibid.* alvum movet 85. urinam movet 86. purgat 196. e posca, aut cum sale et aceto edenda 255. eam esse debet mane vomiturus 24. *conf.* 118, 152, 267. radiculae semen 253. erodit corpus 87. succus valens medicamentum est ad stomachi resolutionem 167. in aurem dandus 304.

Radix dulcis 220, 224, 309. panacis 227. ex populo alba cortex radice 307. radices omnes inflant 84. oleum stomacho alienae sunt, 83.

Ramicis chirurgia 375, 376.

Ranula 358.

Rapa valentior quam pastinaca 77. mali succi est 81. aqua in qua rapa decocta 262.

Rationales 3. rationalium dicta 3.

Recens vinum in media materia est 80. recentia plus alimenti habent, quam salsa, *ibid.*

Recidiva 98.

Refectio convalescentium a morbo 191. refectio prospicienda 117.

Refrigerantia 84.

Refrigeratio 25.

Regius morbus, ejusque curatio 138. sq.

Remedia explorata adhibenda 8. remediis contrariis saepe aegri curantur 110.

Remedium agreste 309.

Remedium opportunum 15.

Renes 147. renum vitia quibus indicentur 47. renum morbi 173. curatio, *ibid.* renum percussorum signa 233.

Renes mali succi sunt 132.

Reprimentia 87, 194.

Rerum novarum propria consideratio 20.

Resina concoquit et movet pus 195. rodit 197. discutit 200. mollit 202. ea cutem vellere non alienum 143. tempora pervellere 150. vino condita 166. imposita 167, 280. ex ea color niger fit emplastris 213. ad purgandum valet 214. cum chalciti mixta 221. ea ulcus purgandum

245. coacta 247. cocta 423. imponi debet in furunculo 262. copiosa 274. ephelidem tollit 280. quam glutinosissima 305. denti circumdata 308. ex ea lene medicamentum 318. cum farina hordeacea injicienda 273. arida 203, 208. sq. Colophoniaci 214. sq. humida 273. liquida 206, 211, 325. liquida ex lentisco 210. pinea 212, 216. sq. 320. vulnera aperit 194. carnem alit et ulcus implet 199. evocat et educit, *ibid.* ex ea et triticea farina cataplasma 371. pinea liquida purgat 194. terebinthina 137, 158, 206. sq. 208, 210, 214, 216. sq. 223. sq. 228. sq. 255, 269, 305. sq. vulnera aperit 194. evocat et educit 199. humida rodit 194. liquida 212, 214, 276. purgat 194. cum thapsia 280. sq.
- Resinatum vinum stomacho idoneum est 83. minime intus vitiatur 85. alvum adstringit 86.
- Resolventia malagmata 206. sq.
- Ραγάδια*, eorumque curatio 321. sq.
- Rheticum vinum quale sit, et quando adhibeatur 166.
- Ρήζις*, 163.
- Ριζαργα* 357. *Forfex radicem dentis comprehendens.*
- Rhinion 295.
- Rhus, quem Syriacum vocant 312.
- Ρύζις*, 341.
- Ροσάδης*, emplastrum 216. rhyodes rosa diluendum 321.
- Rigor nervorum quando timendus 49.
- Rodentia 197.
- Rosa (*planta*) simul reprimit et refrigerat 88. discutit 199. decocta reprimit 217. cum cera 206. ejus folia facultatem habent alvum molliendi 129. levissima sunt *ibid.* molliunt 199. rosae flos contritus 356. rosae floris folia 282, 311. cocta 179. folia decocta 287. cum myrrha nigra mixta, *ibid.* ex passo subacta 322. arida 212, 223, 311, 318, 322. contrita 313. recentia 287. rosae succus 285. contritae pulvis 193. Rosa (*oleum*) simul reprimit et refrigerat 87. ea corpus ungendum 106. reprimit 111. sudorem cohibet 125. naribus aestuantis admota, reficit 127. cum aceto mixta 111. si acetum offendit, ea pura utendum, *ibid.* si ipsa laedit, oleo acerbo, *ibid.* ea ungenda lingua arida, *ibid.* caput naresque implendae 120. caput madefaciendum, *ibid.* ungendum 150. fovendus stomachus 165. cum butyro, ex inferioribus infundenda 178. sq. ad nutriendam anum idonea 182. emplastrum ea liquidum, *ibid.* cum sevo taurino vel caprino mixta 186. cum albo ex ovo, *ibid.* aliis adjecta 272. tepida 417.
- Rostra edenda lienosis 172. ex sue minus alimenti praestant 78. boni succi sunt 81. stomacho idonea 83.
- Rubrum emplastrum 217.
- Rubus simul reprimit et refrigerat 88. reprimit aqua, in qua rubus decoctus 222. aqua gargarizandum, in qua simul rubus et lenticula decocta sit 184. rubus cum vino decoctus 389. rubi cacumina in aqua decocta 184. folia contrita 321. pulvis ex contritis rubi foliis 125. rubi utiles, sed insuaves 181.
- Rufum emplastrum 213.
- Ruta mali succi est 82. acris, *ibid.* urinam movet 86. sensus excitat, *ibid.* purgat 196. mollit 202. super vulnus imponenda 253. ejus potio in jejuno utilis 164. ejus semen vulnera aperit 194. ruta cum cerato super ventrem imposita 183. ex aceto 187. cum allio recte miscetur ad scorpionis ictum 253. cum vino mero calido ingerenda 254. cum farina imposita 255. ex ea potio sumenda 423. ruta cum posca decocta 127. in aqua mulsa 167. sq. ex aceto contrita, *ibid.* naribus offerenda 120. cum melle contrita 186. cum chalciti et resina mixta 221. ruta silvatica 251. rutae silvestris semen 227.

S.

- Sacer ignis 260. ejus duae species, *ibid.* curatio 260. sq.
- Sagittarum eductio 335.
- Sagapenum 225, 293. *Gummi species.*
- Sal fomentum calidum est 75. calefacit 84, 87. erodit corpus, *ibid.* exedit 199. adurit, *ibid.* evocat et educit 199. cum aceto 222. eo duranda cutis, cum sudor exercet 107. mixtus 185. cum ruta vel nepeta contritus 253. cum aceto bibendum 255. cum radícula edendum, *ibid.* ex eo perfricandum 434, 441. in emplastro 267. sal Ammoniacus

299. calefactus 75. bene contritus 170. tostus 253. calido et humido utendum 188. contrito perfricandae parulides 312. fossilis 281, 293. fossilis combustus 312. frictus 314. humido fovendum 155. contacta sale modico stomacho idonea sunt 83. salis calidus succus 157.
- Salamandra exedit corpus 198. adurit 199.
- Salicis folia in aceto cocta 324. sq.
- Salsa omnia calefaciunt 25. acria sunt 82. extenuant pituitam, *ibid.* stomacho aliena sunt 83. minus alimentum habent, quam recentia 79. oportet abstinere ab omnibus salis 173. salsum vinum alvum movet 84. solutam alvum habentibus id bibere non expedit 29. vinum salsum frigidum 176. Graecum salsum 107, 118. *Cf.* Vinum.
- Salsamentum omne mali succi est 82. calefacit 84. alvum movet, *ibid.* salsamenta omnia minime intus vitiantur, *ibid.* edenda sunt quando aliena sint 173. ab iis cibus melius incipit 19.
- Salubrium delectus ut tempestatum 33.
- Sampsucus Cyprius discutit 200.
- Sandaracha (*arsenicum rubrum nativum*) 211, 222, 268, 291, 307, 311, 325. purgat 196. rodit 197. exedit corpus, *ibid.* adurit 199. myrmecis aptissima 271. contrita 303. inspergenda 323.
- Sanguis bonus et malus qui 234. in homine celerrime vel calescit vel refrigescit 155. sanguinis color habitusque attendendus 65. sanguis crudo non mittendus 63. quando mittendus 63. quando sistendus 65. sanguinem vomere pestiferum est 44. sanguinis sputum 162. qui spumantem sanguinem excreant, his in pulmone vitium est 48. sanguini evocando pessus 220. sanguinis in vesica, vulso calculo, concreti signa et curatio 386. sanguis ex vulneribus exiens 234. sanguinis in ventrem confluxus in pus vertitur 49. in sanguinis profluvio quoddam malum 60. sanguinis profluvium quae indicent 46. sanguinem supprimentia 194. ei supprimendo malagma 210. sanguinis profusio qui curetur 235. sq. sanguis evulso calculo quomodo sistendus 387. ad ejus profluvia ex cerebri membrana coëscenda medicamentum 222.
- Sanguinis missio quibus conveniat 61. quibus morbis 62, 138.
- Sanguis columbae, palumbi et hirundinis purgat 196. sanguis calidus jugulati gladiatoris epilepsiae medetur 139.
- Sanguisuga si epota sit quid agendum 255.
- Saniei natura 234. sanies mala, *ibid.*
- Sanitas quando suspecta 38.
- de Sanitate imbecillorum tuenda 17.
- Sanus homo quid agere debeat 16.
- Σαρκοκλήη 368. ejus curatio 376. sq. 368, 377.
- Σαρκοφάγος lapis 191.
- ex Sarmentis cinis 328.
- Satietas nimia nunquam utilis 19. ex multa fame non idonea 20. juxta inediam protinus satietatem esse non convenit 73. post satietatem nihil agendum 19.
- Satureia mali succi est 82. stomacho aliena 83. urinam movet 86, 172. sensus excitat 86. hepaticis utilis est 171.
- Sexatilis piscis, *vid.* Pisces.
- Scabies, ejusque curatio 273.
- Scabri oculi 295.
- Scala gallinaria 440.
- Scalper excisarius 410.
- Scammonia rodit 187. cum castoreo mixta 127. potui danda 139. sq. adversus lumbricos latos utilis 181.
- Scandianum malum stomacho idoneum 83. Scandiana mala 184.
- Scapularum ossa 404. sq. scapulis frigus inimicum 31.
- Scarum, durus piscis, minime intus vitatur 85.
- Sciatica 55, 60, 188.
- Σχιστόν alumen, *vid.* Scissilis.
- Scilla cocta utiliter delingitur 131. sq. *conf.* 162. contrita recte imponitur 143. acetum scilla conditum 172. 315. ex scilla pars interior 210. interior scillae pars contrita 306.
- Scissilis lapis 295. corpus exedit 199. scissile alumen reprimat 195.
- Scobis eboris purgat, *ibid.*
- Σχωρία μόλιδος 202, 218.
- Scorpio ipse sibi pulcherrimum medicamentum est 252.
- Scriptores de materia medica 193.
- Scrotum inciditur 370.
- Scrotum 365. ejus incisio 369.
- Scutula operta 404.
- Sectae de morbis medendis 3.

- Settio corporum necessaria 6.
 Secunda mensa bono stomacho nihil nocet, in imbecillo coacescit 19.
 Secundae, velamentum infantis 394.
 secundis expellendis catapotium 229.
 Securus est in his aliquis, quae saepe sine periculo evasit 39.
 Sedantia 227.
 Sedile (*actus sedendi*) alvum adstringit 86. eum, qui ambulando fatigatur, reficit post iter sedile 21.
 Semen contrahere videtur 188.
 Seminis nimia profusio sine venere 187.
 Semion, lenticulae species 280.
 Senectus longis morbis patet 34.
 Senes aestate optime valent 36. senum morbi 37. senes cancro, theriomate facile corripiuntur 259. item sacro igne 260.
 Senilis 244.
 Sepiarum atramentum alvum movet 85.
 Σεπτά emplastra 216. medicamenta 374.
 Septum transversum 10, 51, 147. ejus percussi notae 233. fistulae 330.
 Serpantium ictus et jejunorum et jejuno maxime nocent 253. serpentium morsus quomodo curentur 250. sq. serpentium Italorum ictus curatio 253.
 Serpyllum simul reprimat et refrigerat 87. ad urinam movendam valet 172. discutit 199. serpyllum olfacere non alienum est 112.
 Sertula Campana discutit 199. mollit, *ibid.* in mulso cocta 221. ex vino 289, 321. sertulae Campanae semen 228.
 Sesamum mollit 199. hepaticis utile 171, 211. frictum 211.
 Sevum adstringit alvum 86. concoquit et movet pus 194, 388. purgat 198. mollit 199. cum hyoscyami et urticae contritis seminibus mixtum 144. sevum a renibus 211. bubulum 206. caprinum 211. caprinum a renibus 204. hircinum 216. hircinum a renibus 173. taurinum 204, 210, 213. vitulinum 213. sq. 219. vitulinum a renibus 204. vitulinum curatum 214, 217.
 Sextans, *sexta pars ponderis denarii* 202.
 Siccitas quos morbos generet 35.
 Siccantia 25.
 Signa aegrotantium bona 38. sq. mala 39. sq. longae valetudinis 42. adversa valetudinis futurae signa 38. proprietatis cujusque 39.
 Signorum cum febre significatio 50.
 Longioris morbi signa 42.
 Sil 225, 226.
 Silices candentes in pelvem demittendi 308.
 Siligo boni succi est 81. semen contrahere videtur 188. ex tritico firmissima 77.
 Simila 208. semen contrahere videtur 188. ex vino contrita 320. superinjicienda 421. cum thuris fuligine mixta 419. ex tritico firmissima simila 77.
 Sinapi 118, 208. 307. mali succi est 82. acre, *ibid.* urinam movet 87. evocat 223. capiti frontive impositum proficit 128. super imum ventrem imponendum 186. per omnia membra 176. pectori 180. ventriculo 131, 175. affectis oris partibus 152. faucibus 161. manducandum 152. ex eo fit quod levat 172. eo adurenda cutis 156. exasperanda torpentis membri summa cutis 143. ex sinapi gargarizandum 294. ejus usus in capitis dolore 151. ex sinapi betae edendae 172. sinapi ex aceto 168. cum ficu 434. contritum 206. sinapis semen praecipue facultatem habet corpus erodendi 87.
 Singultus sternutamento finitur 55. frequens jecur inflammatum significat 49.
 Siser mali succi est 82. stomacho idoneum 83. non inflat, *ibid.* simul reprimat et refrigerat 87. urinam movet 86.
 Smaragdinum emplastrum 212.
 Σμύδιον collyrium 292.
 Solanum simul reprimat et refrigerat 87. in phrenitide utile est 121. in lac demissum commode mollire videtur duritiem 186. ejus folia contrita 245. succus 244. et 315.
 Sole adusta 255.
 Somnus qui malus 39. sq. phreniticis utilis 121. sq. ad somnum arcessendum catapotia 226. sq. somnifera 87.
 Somnum concilians 87.
 Sonus ventris inde ad inferiores partes evolutus quando bonum signum sit 40. sq.
 Sorbitio ex elotis quibusdam frumenti generibus facta imbecillissimis adnumerari potest 79. sq. sorbitio le-

- nis est 80, 136. stomacho aliena 83. febricitantibus aptissima 105. si stomachum offendit, supervacua, *ibid.* potui adjicienda 177.
- Sorbum stomacho idoneum est 83. sorba alvum adstringunt 86. arida 185. torminalia 86, 185.
- Sordes ex gymnasio discutiunt 199. molliunt 202.
- Sory 308. *mineralis genus.*
- Sparus tener quidem piscis, sed durus 73.
- Σπασμός, nervorum distentio 35. κυνικός 152.
- Spathula lignea humero reponendo 439.
- Specillum oricularium 396. specilli in explorandis calvariae vitiis usus 409, 413.
- Spectromania 124.
- Spes interdum frustratur 45.
- Spei vel desperationis notae 232.
- Sphaerion collyrium 292.
- Sphaecelus 245.
- Splenitis 172.
- Σφραγίς pastillus 218, 238, 301.
- Spinae descriptio 402. spina luxata insanabilis 438. spina fracta 438.
- Spirandi difficultas 158. ejus curatio, *ibid.* et sq.
- Spodium 273, 285. sq. 301. exedit corpus 196. laevat exasperata 199. infriendum 346. spodium elotum 289.
- Spongia madens 88. ex oleo et aceto, vel aqua frigida expressa 190, 236, 301. ex vino 195, 307. melle cocto illita 269. adhibenda 370. in aquam calidam demissa 191, 396. ex aqua calida expressa 299. in acetum demissa 267. spongiae vapor calidus adinovendus 313.
- Spuma argenti 112, 213. sq. 214. sq. 218. sq. 221, 226, 248, 321. purgat 196. exedit corpus. 198. discutit 199. ulcera ex pustulis facta tollit 273. eo ulcera illinenda 305. spuma argenti cocta et elota 291. elota 285. spumae argenti vetus oleum 321.
- Spuma lycii 300.
- Spuma nitri 206, 209. sq. 211, 212, 218, 223, 291, 302.
- Sputum quoddam malum in pulmonis morbo 56. quoddam mortem indicit 44. sputum sanguinis 162. sq. ejus curatio, *ibid.* et sq. sputum flavum 56.
- Squama aeris 204, 207, 213. sq. 216. sq. 221, 223. sq. 261, 291, 299, 322. sq. quod στόμαμα appellant 285. squama aeris, quam λεπίδα χαλκοῦ Graeci vocant, dejectionem antiqui moliebantur 66. ea sanguinem supprimit 194. purgat, 196. rodit, sed magis aeris rubri 197. exedit corpus, 198. adurit, 199. vehementius reprimit 244. lenissima ex adurentibus est 258. ex ea color viridis emplastris fit 203. inspergenda 224, 418. ex ea emplastrum 267. ea, si quid increseit, coercendum est 396. squama aeris rubri 194, 215, 314. squama ferri sanguinem supprimit 194. rodit 196. ex Stagno piscis gravior est 78.
- Στακτή, *vid.* Myrrha.
- Σταφίς, *vid.* Uva.
- Σταφύλωμα 346. ejus curatio, *ibid.*
- Στιατώματα 337.
- Stercus columbae evocat et educit 200. lacerti purgat 194. lacerti, columbae, palumbi, hirundinis, ovillum, adurit 196. caprinum, ex aceto coctum, super vulnus imponendum 253. ovillum frictum et contritum 320.
- Sternutamentum inter bona indicia est 39. singultum finit 54. sternutamenta levatur mulier, quae locis laborat, aut difficulter partum edit, *ibid.* bonum lethargicis 126. ad sternutamenta excitanda remedia 223.
- Stibi 218. sq. 285, 291, 293, 294, 322. molit 199. coctum 289. combustum et elotum 290. sq.
- Stoechas, *vid.* Herba.
- Stomachus 146, 147. ejus cum vesica consortio 390. stomachum infirmum quae indicent 30. stomachi morbi 164. eorum curatio, *ibid.* et sq. stomacho quae idonea 81. sq. quae aliena 83. stomacho laborantibus quae agenda 229, ejus percussi signa 233. imbecillitas stomachi 29. stomacho aptissima 83. stomacho aliena 83.
- Στόμαμα 285.
- Στοματικά malagmata 210.
- Στραγγουρία 35.
- de Stremmate 327.
- Stricti et laxi opinio 12.
- Strigmenti crassitudo 222, 299.
- Στροφός 47.
- Struma quid 262. fatigat medicos, *ibid.* curatio, *ibid.* ad strumam malagmata 206. sq. 212.

- Struthium (*radix herbae lanariae*) 204, 223. album 281.
- Styrax 210. sq. 211, 225, sq. 230. alvum moliri videtur 129. concoquit et movet pus 195. purgat, 196. rodit 197. discutit 199. mollit 202.
- Succi boni quatenus 81. mali quatenus 82. 106. et sq.
- Sudatio nervorum vitia curat 73. quando conducatur, *ibid.* et sq.
- Sudor duobus modis elicitur 73. febricitanti qui detergendus 104. frigidus quid indicet 39. sq. 42, 43, 73, 231.
- Suffusionis oculorum curatio 347. sq. suffusionis species plures 348.
- ad Sugillationem 210.
- Suilla inter domesticas quadrupedes levissima 78. elixa dari potest 243. assa 110. ex sue ungulae, rostrum, aures, cerebellum, minus alimenti praebent 78. ungulae, rostra, aures, vulvaeque steriles stomacho idoneae sunt 83.
- Sulphur 208, 210, 222, 245, 273, 275, 276, 325. concoquit et movet pus 195. aperit vulnera, 196. purgat 197. et 210. exedit corpus 198. discutit 200. mollit 202. subjiciendum 144. in aqua decoctum, *ibid.* aquae adjectum 251. pice liquida mixtum 274. eo perfricandum 168. dolens vulva suffumiganda 186. cum lenticula mixtum 276. sulphur ignem non expertum 208, sq. 276, 308, 325.
- Suppurationis signa 330. indicia 49. suppuratio pluribus morbis excitatur 50. suppurationes tolerabiles 53. pessimae, quae intus tendunt 56. suppurationum internarum curatio 134, sq.
- Sura, os 407.
- Surculus quomodo ejiciendus 247.
- Surditas 303. surditas febrium 55.
- Surditati biliosa alvus prodest 55.
- Suturarum capitis numerus et locus incertus 400. a suturis se deceptum esse, Hippocrates memoriae prodidit 413.
- Sycamini lacrimam quidam fronti inducunt somno conciliando 122. hanc alias sycomorom vocant 206.
- Σύκων 279.
- Συνάγχη et Κυνάγχη 157.
- 1.
- Tabes 133. ejus plures species, 134. et sq. curatio *ibid.* sq. tabem quae significant 45. ea sequitur suppressionem haemorrhoidum 49. nimias destillationes 51. in tabe sputum, febris, alvus quomodo esse debeant 53.
- Talorum ossa 407, 421, 422. tali luxati chirurgia 444.
- Tamarix simul reprimit et refrigerat 88.
- Taurinum sebum 186.
- Teda 307.
- Τεινισμός 182. ejus curatio, *ibid.* et sq.
- Telorum extractio 334. telorum propria 335. teli lati evulsio 336. tela venenata 337.
- Temeritas fere adjuvat, quos ratio non restituit 111. auxilia etiam cum quadam temeritate rapienda sunt 108.
- Temperies 34, 35.
- Tempestatum optimae aequales 33.
- Tempus matutinum aegris remissius est 101. natura sua levissimum, *ibid.* tempus meridianum aegris gravius, *ibid.* vespertinum pessimum, *ibid.* temporis in curationibus morborum habenda ratio 341, sq.
- Tenera omnia alvum movent 85. teneri pisces facile intus corrumpuntur, *ibid.* alvum movent, *ibid.*
- Τένοντες nervi 403.
- Tenue nimis omne facile intus corrumpitur 84. tenue vinum urinam movet 86. id bibere non expedit 29. eo utendum, *ibid.*
- Τίφθρον collyrium 285.
- Tepida omnia stomacho aliena sunt 84. alvum movent 85.
- Sanorum tepor 104.
- Terebrarum descriptio 409.
- Terra Eretria 214. mollit 199. ex aceto liquata 278. terra Samia, quae ἀστὴρ vocatur 289.
- Tertianae curatio 116. sq. tertianarum duo genera 93.
- Testa 356.
- Testa contrita 258. testae involutae extinctae fomento calido sunt 115.
- Testiculorum natura et morbi 364. sq. curationes 367. sq. eorum inflammatio, durities, tumor 320.
- Τίτανος 155. ejus curatio, *ibid.* et seq.
- Τιβεραιομένηα 215.
- Tetrapharmacum emplastrum 182, 278, 318, 321.
- Thapsia 210. fruticis genus.
- Θηρίωμα 258. ejus curatio, *ibid.*
- Thlaspi 225. herbae genus
- Thoracis doloribus catapotium 228.

- Thus 204, 209. sq. 213, 216. sq. 222. sq. 223, 228. sq. 261, 277. sq. 290, 291, 293. sq. 301, 302, 309, 319, 323. sanguinem supprimit, *ibid.* glutinat vulnus, 194. purgat. 196. rodit 197. pituitae impetum cohibet 283. contritum 262, 277. thus cum muliebri lacte 301. combustum 285. thuris cortex concoquit et movet pus 195. purgat 196. rodit 197. thuris fuligo 204. sq. 309, 211, 213. sq. 216. sq. 221, 223, 308, 419. concoquit et movet pus 195. exedit corpus 198. superinjicienda 421. thus masculum 206, 210, 214, 224, sq. 301.
- Thymium 257, 271.
- Thymum mali succi est 82. stomacho alienum 83. urinam movet 86, 172. sensus excitat 86. decoctum 151. cum aqua mulsa 155. hepaticis utile 173.
- Tibiae os 407.
- Τιβόμαλλος, lactuca marina 198.
- Titiones exstincti et panniculis involuti fomentum calidum sunt 75. *cf.* 114.
- Τόμικοι dentes 402.
- Tonsillae glandulae juxta fauces, etiam amygdalae vocatae. Earum tumen-
tium curatio 309. exulceratarum curatio 310. induratarum chirurgia 357.
- Tormina quando minus periculosa 54. tormina intestinorum 84. sq. lienosis bono tormina sunt 55. ab atra bile orsa mortifera sunt 58.
- Torpor quando perniciosus 59, 128.
- Tosta omnia alvum adstringunt 86.
- Tragacantha (*gummi genus*) 285, 291. vulnus glutinat 194. tragacanthum exasperata laevat 199. cum nucibus Graecis contritum 161.
- Tragoriganum (*herbae genus*) facultatem habet urinam moliendi 130. tragoriganum discutit 200.
- Tragum boni succi est 81. inter cibos neque nimium acres neque asperos est 161.
- Transitus neque ex salubri loco in gravem, neque ex gravi in salubrem, satis tutus est 20.
- Trepidatio in hepatico morbo inimica 171.
- Trifolium 224. adversus quos ictus proficiat 253. trifolii semen urinam movet 172.
- Triticum firmitus est, quam milium 77. boni succi est 81. in vino Ami-
naeo decoctum 185. ex ejus farina cataplasma calefacit 88. ejus farina cocta 289, 321.
- Trixago herba (*al. chamaedrys*) epota 168. adversus angues satis proficit 253. ex ea potio 424.
- Τροχίσκοι, pastilli 203.
- Trunculi suum boni succi sunt 81. lenes sunt *ibid.* summa trunculo-
rum cibis adjicienda 170.
- Τρυγῶδες collyrium 286.
- Τρυγών, piscis genus 309.
- Tubercula capitis 337. sq. gingiva-
rum 313. ex callo in articulis orta difficile sanantur 57. tuberculum, quod Φῦμα vocatur 209. *Conf.* Φύματα.
- Tumorum per se ortorum medicatio 327. sq. tumoris testiculorum cura-
ratio 320.
- Tumor dolens tensusque 294.
- Tunicae oculorum 347. tunica ab-
scessus involvens 328.
- Turdus ex minutis avibus est, et in-
firmior, quam grandiores 78.
- Tussis 161. ejus curatio *ibid.* et
sq. in hydrope malum signum est
58. tussis in costarum fractura in-
festantis medicina 423. sq. ad tus-
sim catapotium 228.
- Τυπανίτης, 128. ejus curatio 131.

V.

- V rimae in cranio faciendae modulus
416.
- Valentissimum quid? 76.
- Valetudinaria 14. de valetudine sano-
rum tuenda 16.
- Valetudinem adversam futuram quae
denotent 38. sq. valetudinis longae
signae 42.
- Vari non nisi in facie nasci solent
280. quomodo tollantur, *ibid.* et
seq.
- Varices ventris 364. crurum 397.
eorum curatio, *ibid.* et seq.
- Vasorum sanguinem fundentium de-
ligatio 236.
- Varicocele 368, 375.
- Vehemens vinum valentissimi gene-
ris et 80.
- Venae sectio in biduum dividenda 64.
- Venarum tori exasperant testiculum
368.
- Venarum vinctura 370.
- Venarum in temporibus adustio pi-

- tuitae oculorum sanandae 350. vena qui incidenda 65. venae sectio 61. quando, quae, et quibus conveniat, *ibid.* et sq. ubi 64. quo die 63. in ipso impetu febris vehementis sanguinem mittere, hominem jugulare est, *ibid.* mittere sanguinem, ignaro difficillimum 63. febris quando ejus detractionem requirat 62. convenit phreneticis 120. cachecticis 135. epilepticis 138. elephantia laborantibus 141. attonitis 142. in resolutione membrorum, *ibid.*
- Venatio (*ferina caro*) omnis boni succi est 81. stomacho idonea 83. maxime juvat 28. ex ea minime inflatio 84. ex ea quae urinam moveant 87. edenda 172. dari potest 243. qualis cibus sit 260. ex ea cibus esse debet 143.
- Venenorum maxima pars frigore interimit 251. venenum serpentis tuto exsugitur 251. venena venatoria (*ad venandum adhibita*), *ibid.*
- Venenum potum 254.
- Venter sani qualia reddat 39. ventris fluxus 182. curatio, *ibid.* ventris varices 364. ventris vulnera tractandi ratio 361. sq. ventris fistulae 332.
- Venti qui optimi 34, 35. venti in variis tempestatibus anni 36.
- Ventriculus 147. ventriculi vulnerati notae 233.
- Verrucae 270.
- Venus hieme non perniciofa 26. vere tutissima, *ibid.* neque aestate, neque autumnus utilis, *ibid.* nervorum dolore laborantibus inimica 30. noxia phthisicis 137. epilepticis, *ibid.*
- Ver saluberrimum est 34. vere qui cibus conveniat 25. qui morbi oriuntur 34 sq.
- Veratrum (*helleborum*) album et nigrum adurit 199. recte datur 262. cum aceto contritum ad aurium vermes proficit 303. ad vomitum excitandum dari debet 123. sq. 150, 180. ad id confugiendum 122. eo utendum 69, 142. eo sternutamenta excitantur 223. veratrum nigrum quibus detur 67. adurit 199. eo antiqui dejectionem moliebantur 66. in tristitia dejectionis causa dari debet 124. eo purgandum 139. venter solvendus 141, 171.
- Verbenae coctae 88. ex iis alvi ductio 68. decoctae 121, 179, 182, 191, 321, 403. ex iis decocta aqua 179, 323. ex iis incocta aqua 324. digiti fovendi aqua ex verbenis 325. verbenae ex reprimentibus 262. verbenarum contusa cum teneris caulibus folia simul reprimunt et refrigerant 88.
- Vermes, 181. teretes, *ibid.* in auribus orti 303.
- Vertebrae spinae 402.
- Vesica 149. ejus cum stomacho consortio 390. vesicae vitium quibus indicitur 51. ei frigus inimicum 30. vesicae vulneratae signa 234.
- Vesicarum in palpebris medicatio 339.
- Veterinaria ars 14.
- Vetustatis magnae vinum valentissimi generis est 80. vetustate quodnam medicamentum efficacius fiat 293.
- ex Victus consuetudine (*diaeta et regimine consueto*) quam minimum mutare debet 31.
- Vincula iis, quibus calculi evulsi et vesica, non necessaria 388. in utilia 388. signa fausta 388. infausta 389.
- Vinum simul reprimat et refrigerat 87. ex ejus faece pulvis sine frigore reprimat, *ibid.* vinum scabros oculorum angulos laevat 296. vulnere inimicissimum est 240. omnibus, dum febris, dum inflammatio est, alienum 243. in dentium dolore ex toto circumcidendum 307. in osse fracto per omne tempus alienum 421. bibendum 21, 92, 153. post vinum vitandus solis ardor 27. vinum austerum calefacit 28. in media materia est 78. dulce vel lene boni succi est 81. cui nihil adhuc aetatis accessit, inflat 84. vetus minime inflat *ibid.* quo meracius, eo magis calefacit, *ibid.* dulce facile intus corrumpitur, *ibid.* dulce vel salsum (*quia muria, vel aqua marina admixta erat*) movet alvum 85. resinatum vel asperum, item meracum alvum adstringit 90. non per vetus, modice datum, ad implendum vulnus proficit 243. dilutius pueris, senibus meracius, aptum 26. dilutum lene prodest capite infirmo laboranti 28. solutam alvum habentibus non expedit vinum salsum bibere, ne tenue quidem aut dulce; sed austerum et plenius, neque id ipsum pervetus 29. calidum bibere jejunos debet, si quis

- stomacho laborat, *ibid.* frigidum assidue bibere prodest adversus tardam concoctionem 30. pinguius aut dulcius febricitantibus a balneo dandum 107. austerum, vel certe subausterum, fluore aegro, *ibid.* calidum et meracius in febre pestilenti, *ibid.* in delirio ex metu recte vinum datur 125. in morbo cardiaco ad vinum festinare non oportet, *ibid.* si necesse est, austerrum quidem, sed tamen tenue, meraculum, egelidum, dandum, *ibid.* idque neque nullarum virium, neque ingentium, *ibid.* ut vinum in stomacho contineatur, quae efficiant 126. vinum naribus admoventum, *ibid.* Graecum salsum 140, 143. integrum, austerum 140. Aminaeum 185, 216. Aminaeum austerum 153, 185. Aminaeum merum 187. merum 163. dulce 164, 310. frigidum, bene calidum, meracum, Rheticum, Allobrogicum, austerum resina conditum, quam asperrimum, Signinum 166. sq. tenue odoratum 174. leve, austerum 180, 183. leve, subausterum 286. ex myrti baccis expressum 184. meracum ore crebro continendum 357. meracum quam asperrimum 184. Signinum, vel resinatum austerum, vel quodlibet austerum 185. austerum meracum, per aestatem, frigidum; per hiemem, egelidum 187. lene 220. sq. merum calidum cum ruta 255. austerum cum rosa mixtum 325. purum 309. in quo malicorium decoctum 357. si juxta articulum fractura est, diu instillandum vinum 428.
- Viola alba discutit 200. ejus flos vulnera aperit 194. viola purpurea discutit 200.
- Virginum calculi 380.
- Viride emplastrum 213, 216.
- Viscerum morbi 149. sq. visceribus laborant, qui diu habent faciem pallidam et tumidam 45. in visceribus nihil movendum 239.
- Viscum (*glutinum*) 205, 210, 216, 264. visci crassitudo 317.
- Vita nimis otiosa non utilis 20.
- Vitelli 218, 255. imponendi 323. cocti 223, 217. cum aqua, in quae rosae folia cocta 179. vitellus combustus et contritus 223. crudus purgat 196. discutit 204. molliat, *ibid.*
- Vitia oculorum 339. Vitia oris 355, Vitiliginis species variae 276. curatio, *ibid.* et sq.
- Vitis alba glutinat vulnus 195. vitis folia, in aqua frigida tincta super stomachum imponenda 108. vitis folia contrita 417.
- Vitulorum petioli capitulaque lenes res sunt 82.
- Ulcus vetus quomodo curandum 244. ulceris vetusti orae livent 243. ulcus aridum, et aut pallidum aut lividum factum, mortis indicium est 43. ulcus implentia 199. ulceribus crustas inducentia, *ibid.* easdem res solventia, *ibid.* ulceribus purgandis, et implendis *ἰγχεῖστα* 226. sordidis pastillus 218, ad ulcera mala, malagma 209. ulcera aurium 301. gingivarum 312. ulcerum oris medicatio. 310. sq. ulcus circa fauces quibus indicetur 47. ulceribus faucium purgandis catapotium 228. ulcera linguae 320. digitorum 324. sq. in glande 318. ulcerum e frigore in pedibus et manibus ortorum curatio 261. ulcera hydropicorum non facile sanescunt 129. ulcus summae glandis 320. ulcus callosum 261, cava ulcera 293.
- Umbilici vitiati chirurgia 359. sq. umbilici et secundarum extractio 395. circa umbilicum inflammationes 36. umbilicorum prominentium curatio 279.
- Unciae pondus 202.
- Unguentum confert corpori 21. sq. calefacit 24. unctio sine aqua siccatur, *ibid.* unctioni aptissimum est vetus oleum, vel nitrum aceto et oleo admixtum 143.
- Unguentum crocinum 122. irinum, *ibid.* 207, 216, 226. calidum 299. nardinum 204. susinum 220.
- Unguis oculorum 341. sq.
- Unguium scabrorum curatio 325. in digitis recedere ab ungue caruncula cum magno dolore consuevit 324. ungues pallidi mortem indicant 43.
- Ungulae ex sue minus alimenti praestant 79. lenes sunt 82. stomacho idoneae 83. ungulae edendae lienosis 172. prioribus cibis adjiciendae 166.
- Voci adjuvandae catapotium 229.

Vomica jocinoris 171.

Vomitum rejectus ab Asclepiade 23. quando utilis, *ibid.* quibus inutilis, *ibid.* vomitum quid exigit 23. vomitus luxuriae causa fieri non debet, *ibid.* non sit quotidianus, *ibid.* vomitus remedia, *ibid.* vomitus supprimit longas dejectiones 54. prodest biliosis 68. epilepticis, *ibid.* nocet sanis 58. infirmo capite laborantibus alienus est 28. post vomitum quid agendum 23. biliosus vomitus noxius vulneratis 191.

Ὀνητηρίς 148.

Urina sani qualis 18. mala 41. in vesicae morbo quaenam bona 51. quae valetudinem longam indicet 42. quae mortem 44. sq. crassa et alba articularum et viscerum dolores indicat 48. viridis, viscerum dolorem tumoremque, *ibid.* purulenta et sanguinolenta, ulcus renum, vel vesicae, *ibid.* crassa, carunculas, pilos, bullas, malum odorem, arenam habens, renum vitia denotat, *ibid.* parum liquida, suppurationem 49. urinam moventia 86. adversus urinae difficultatem catapotium 229. urinae nimia profusio 213. sq. urina cruda coctaque 18.

Urtica boni succi est 81. alvum movet 84. qualis cibus sit 106, 162. urticae semen 206. semen contritum 181, 236.

Utriculi, aqua calida repleti, recte imponuntur in dolore nervorum 144. calido oleo replentur pro fomento 74. calido oleo repleti admoventur in tetano 155.

Uvae ex fructibus surculorum valentiores sunt 78. ex olla stomacho idoneae 83. recentes infant, *ibid.* alvum movent 34. stomacho alienae sunt 83. immaturae uvae succus 303. uva taminia, quam σταφίδα ἀγρίαν Graeci nominant, facultatem habet alvum moliendi 129. purgat 196. vulnera aperit, *ibid.* rodit 197. adurit, 199. discutit 200. mollit, 202. cum pice liquida pu-

trem carnem continet 221. cum aliis mixta 219, 253, 290, 307. uva taminia sine seminibus 211, 307, 321.

Uvae inflammatio 219, 307, 320. curatio, *ibid.* et sq. uvae inflammatae pastillus 218. praecisio 357.

Vulnera insanabilia quae 230. sq. difficilia, *ibid.* tutiora, *ibid.* vulnera, quibus ossa loco moventur, periculosa 445. vulnerum notae 339. curatio, *ibid.* et sq. vulneris derasi curatio 246. vulneris ligatio 239. glutinatio 237. vulnus glutinantia 194. vulneribus glutinandis pastilli 218. vulnus quomodo purgandum 240. quomodo implendum 242. profusionis sanguinis in vulneribus curatio 224. vulnus inflammationis curatio 236, 240. collisi vulneris curatio 247. sq. vulnerato quid agendum 239. profunda vulnera 247. vulneris purgatio 242. vulneris forma 231.

Vulneraria 194.

Vulpinum jecur ac pulmones asthmatis sanando 160.

Vulva 149. ejus natura mirabilis, 393. morbi 184. curatio, *ibid.* et seq. vulvae dolenti catapotium 228. vulvae concubitus non admittentis curatio 391. vulvae procidentia 324. vulvae molliendae pessus, 220. ejus percussae signa 233. vulvae frigus inimicum 31.

X.

X litera: plaga si manu facienda est (*in cute cranii*), ea fere commodissima est, quae duabus transversis lineis literae X figuram accipit 415.

Ξηροφθαλμία, genus aridae lippitudinis 295.

Xylobalsamum (*balsami arboris surculi ac sarmenta*) 206.

Z.

Zingiber 225.

Ζυγώδης, jugale os 402.

Sciant hujus indicis consultores rem sibi quaesitam semper intra trigesimam sextam lineam textus ab ultima, saepius vero a prima, paginae indicatae linea, reperiendam esse.

INDEX

SCRIPTORUM ET MEDICORUM

A CELSO LAUDATORUM:

Adjicitur nunc aetas qua singuli vixerint, ex Historia Medicinae Ill. Sprengel, scriptisque Harduini, et Moreri.

	Vixit Ante Christum.
AESCULAPIUS 1,	1263
Ammonius Alexandrinus chirurgus 326. λιθοτόμος dictus 386,	276
Andreas 193, 206, 443,	204
Andron 218, 318,	127
Apollonius 3. <i>Mys</i> cognominatus 193. Apollonii duo 326,	146
Apollophanes 205,	221
Arabs medicus 209,	?
Archagathus 218,	210
Aristogenes 211,	279
Ariston 212,	276 ?
Asclepiades 3. sq. 7, 21, 45, 67, 69, 72, 95, 96. sq. 115, 120. sq. 155, 160, 164, 183, 193, 202, invenit frictionem et gestationem 69, nihil praecepit, quod ab Hippocrate non sit paucis verbis comprehensum 70. ejus volumen, quod de tuenda sanitate composuit 23. balneo usus est audacius 74,	100
Athenion 228,	220
Boëthius 220,	40 ?
Cassius medicus 178, 229. qui febrem sanavit 27,	?
Chrysippus medicus 2, 129, 211,	279
Cleon 285, 287, 289,	?
Cleophrantus 115,	138
Crato 317. ejus compositio ad aurium malum odorem 301,	?
Ctesiphon 211,	?
Democritus 2, 45,	494
Dexius 212,	?
Diocles Carystius 2, 140, 176, 336, 443,	354
Diogenes 216, 249,	363
Dionysius 285, 323,	270
Empedocles 2,	514
Empirici 3, 14, 193. quid statuunt,	?
Erasistratus 2, 4, 6, 11, 25, 110, sq. 112, 132, 164, 174, 177, 191. sq. 317, 304	?
Euelpides, oculus medicus 286, 291. sq. 293, 295,	?
Euelpistus, chirurgus 327,	?
Euthycleus 211,	?
Glaucias, empiricus 3,	276
Gorgias, chirurgus 326, 389,	276
Hecataeus 216, 248,	330
Heraclides Tarentinus 3, 103, 117, 228, 443,	234
Heras 222, 266,	62
Hermon 293,	?
Heron, chirurgus 326, 389,	276

	Vixit Ante Christum.
Herophilus 2, 6, 110, 193,	307
Hierax 294,	?
Hippocrates, 2, 4, 70, 110, 140, 153, 181, 282, 422, 438. sq. 443. optime praesagivit 33. a suturis deceptus 413,	460
Homerus 2,	910
Iollas 222,	270
Irenaeus 276,	?
Judaeus medicus 215, 222,	?
Lysias 205,	285
Machaon, Aesculapii filius 1. vulneribus auxilium attulit, <i>ibid.</i>	1184
Medius 207,	300
Meges, chirurgorum eruditissimus 327, citatur 328, 343, 385, 389, 444,	20
Menemachus 308,	?
Menophilus 301,	?
Methodici 13,	?
Metrodorus, Epicuri discipulus 128,	500
Micon 210,	200
Moschus 207,	?
Myron 216, 276,	?
Nileus 207, 287, 289, 443,	30
Numenius 212, 219,	?
Nymphodorus 443,	242
Panthemus 207,	?
Petro 110,	370
Philippus Epirotes, medicus apud Antigonum 129,	300
Philo 284,	20
Philocrates 215, 366,	?
Philotas 213,	?
Philotimus 443,	320
Philoxenus 326,	276
Plistonicus, Praxagorae discipulus 5,	327
Podalirius, Aesculapii filius 1,	1184
Polyarchus 207,	?
Polybus 219, 274,	374
Praxagoras 2, 5,	345
Protarchus 208, 275, 443,	?
Ptolemaeus chirurgus 304,	30
Pythagoras 2,	508
Serapion 275, empericus medicus 2,	279
Sosagoras 211,	?
Sostratus, chirurgus 326, 332, 359,	242
Tharrias 127, 132,	?
Themison 3, 12, 179, 300. Methodicorum auctor 11,	63
Theodotus 285,	36
Theoxenus 212,	?
Timaeus 223,	285
Tryphon pater 281. chirurgus Romae non diu ante Celsum 326,	30 ?
Zeno 193,	307
Zopyrus, qui Ptolemaeo antidotum composuit 224	158

INDEX

VERBORUM OMNIUM

QUAE IN CELSO LEGUNTUR;

QUALIS DELPHINICUS APPELLARI CONSUEVIT,

AUSPICIIS CURISQUE NOSTRIS,

AUXILIO VERO ALEXANDRI MILLIGAN COLL. REG. CHIR. PERMISSO

COMPOSITUS.

Prior numerus Paginam, secundus Lineam, hujus ac prioris editionis indicat.

A			
A 1, 7. 5, 2. 6, 12.	23, 13. 25, 27. 26,	abducere 369, 14	265, 1, 30. 334,
7, 27. 8, 1, 19.	25. 32, 14. 33, 21.	abducta 124, 27.	20
10, 13, 25. 14, 15	35, 13. 45, 8. 46,	133, 4	abscessit 42, 18. 50,
15, 8. 16, 1, 25.	31. 48, 34. 52, 4,	abductus 334, 30	21. 313, 22. 412,
19, 16. 21, 31.	8. 58, 11, 31. 66,	abest 164, 12	12
32, 14. 34, 12, 13.	10. 67, 19. 81, 8.	abhorrentia 10, 28.	abscessu 204, 7
36, 8, 18. 39, 23,	92, 16, 21, 23.	389, 22	abscessus 34, 29. 50,
33. 40, 24. 41, 20.	93, 14, 26. 94, 9.	abhorret 284, 7	31. 51, 24, 34. 56,
45, 10. 47, 1, 22.	96, 25. 97, 19, 21.	ablato 270, 17	4. 58, 5. 264, 1.
49, 14, 16, 34.	98, 13, 23, 32.	abortu 36, 12	265, 6. 315, 34.
52, 7. 53, 23. 54,	99, 19, 23. 102,	abortum 61, 27	329, 16
21, 23, 35. 56, 11,	8. 103, 27. 106,	abortus 60, 22	abscessuum 328, 15
13. 59, 27. 60, 24.	8, 16. 114, 20.	abrotoni 159, 12.	abscindat 369, 17
77, 3. 90, 23. 93,	116, 15, 21. 117,	212, 19	abscindatur 341, 2.
7, 14. 94, 8, 9.	18. 119, 12. 121,	abrotonum 130, 24.	342, 4, 27
96, 4. 98, 34. 99,	28. 124, 5, 26. <i>et</i>	195, 11. 199, 22	abscindenda 370, 7
22. 101, 9. 102,	<i>alibi quamplurimis</i>	abrupat 238, 3.	abscindendae 375,
17. 105, 4. 107,	<i>in locis.</i>	395, 6	16. 377, 3
14. 108, 9. 111,	abditae 95, 1	abrupitur 365, 27.	abscindendum 394,
16. 118, 17 <i>bis</i> ,	abditatum 3, 35	313, 33. 433, 8	32. 446, 18
29. <i>et alibi quam-</i>	abditas 4, 3	abrupta 417, 10	abscindere 247, 8.
<i>plurimis in locis.</i>	abdomena 149, 18.	abscedat 343, 25	432, 32
ab 2, 5, 8, 30. 4, 24.	333, 9, 14. 382, 4	abscedentia 209, 33	abscindetur 319, 10
6, 22. 7, 1, 35,	abdomine 361, 32.	abscedet 425, 25	abscindit 376, 31
12. 8, 2, 4, 5. 10,	369, 5	abscedit 47, 26. 51,	abscinditur 398, 6
3, 28. 11, 4, 5.	abdomini 366, 26	22, 31. 209, 30.	abscissa 231, 29.
13, 8, 10. 14, 17.	abdominis 364, 7.	328, 24. 358, 16	341, 4
16, 24, 26. 17, 12.	370, 7. 404, 10	abscessibus 59, 35.	abscissus 242, 1.
	abducendum 335, 19	205, 1. 206, 7.	355, 6

- absinthii 165, 8.
 ~ 175, 13, 130, 12.
 229, 22
 absinthio 166, 10
 absinthium 83, 25.
 87, 2, 140, 20.
 157, 26, 165, 23.
 171, 17, 28, 172,
 25, 181, 32
 absit 163, 12, 183,
 11
 absorbet 283, 31
 abstineant 316, 7
 abstineat 259, 10.
 282, 26
 abstineatur 108, 23.
 114, 10
 abstinencia 19, 15.
 61, 16, 73, 21, 75,
 7, 92, 25, 93,
 5, 97, 9, 117, 4.
 119, 5, 123, 17.
 131, 9, 136, 5.
 165, 7, 22, 191,
 16, 246, 29, 260,
 29, 282, 19, 24.
 283, 1, 312, 14.
 313, 31, 349, 21.
 373, 12, 389, 16.
 420, 3, 431, 11
 abstinenciae 73, 11
 abstinenciam 92, 28.
 108, 30, 340, 16.
 418, 1
 abstinendum 27, 13.
 31, 35, 117, 10.
 131, 31, 26, 135,
 11, 34, 142, 11.
 144, 23, 154, 19.
 164, 25, 170, 15.
 171, 29, 174, 23.
 256, 33, 276, 22.
 305, 2, 307, 13.
 310, 13, 320,
 33
 abstinendus 96, 3
 abstinere 22, 11, 14.
 32, 13, 93, 8, 15.
 115, 22, 116, 30,
 35, 117, 22, 119,
 1, 134, 29, 137,
 27, 140, 16, 150,
 25, 153, 17, 154,
 23, 170, 27, 173,
 23, 175, 20, 183,
 18, 240, 2, 272,
 32, 299, 23, 317,
 4, 348, 28, 361,
 22, 368, 35, 436,
 33
 abstineri, 67, 14, 97,
 4, 118, 10
 abstinetur 122, 18
 abstinuerant 8, 9
 abstinuerat 127, 27
 abstinuisse 8, 8
 absumat 258, 17.
 260, 25
 absumere 323, 31
 absumit, 52, 28
 absunt 81, 8, 242,
 22
 abundantia 12, 9.
 129, 2
 abundat 46, 12, 62,
 15, 132, 32, 157,
 17
 abunde 21, 3, 67, 2.
 177, 9, 203, 6.
 227, 11, 305, 3.
 358, 13, 360, 35.
 376, 23, 416, 24.
 424, 4.
 ac 1, 7, 7, 32, 13, 7.
 14, 22, 33, 15, 34.
 17, 2, 18, 3, 19,
 6, 29, 19, 32, 12.
 37, 20, 39, 20, 22.
 40, 5, 41, 18, 44,
 18, 26, 51, 25.
 55, 29, 57, 5, 8,
 6, 27, 59, 26, 65,
 29, 35, 86, 14, 92,
 13, 94, 15, 96, 16.
 103, 27, 104, 20.
 105, 10, 107, 26.
 109, 4, 110, 10,
 15, 111, 3, 120,
 23, 121, 5, 126, 5,
 14, 133, 10, 136,
 9, 29, 137, 32, 138,
 28, 139, 3, 12, 142,
 19, 143, 19, *et*
alibi.
 acacia 182, 16, 194,
 10
 acaciae 198, 1, 219,
 26, 225, 8, 283,
 26, 285, 14, 26,
 30, 285, 9, 286, 9,
 288, 6, 291, 21.
 293, 17, 28, 295,
 25, 302, 1, 31, 323,
 2
 acanthinum 194, 17
 accedant 101, 25
 accedat 94, 15, 116,
 5, 119, 3, 122, 24.
 126, 3, 415, 22
 accedere 140, 11.
 342, 13, 364, 2.
 402, 23
 accedit 13, 28, 27,
 10, 40, 15, 19, 46,
 22, 96, 3, 123, 4.
 134, 16, 168, 2.
 171, 9, 158, 31.
 173, 19, 179, 28.
 188, 20, 232, 25.
 233, 21, 237, 8.
 244, 26, 257, 13.
 262, 18, 266, 20.
 330, 14, 336, 35.
 341, 14, 349, 26.
 364, 30, 386, 8.
 396, 2
 accedunt 5, 26, 48,
 13, 55, 28, 91, 28.
 95, 4, 389, 25
 accendere 111, 21.
 287, 6
 accendit 103, 15.
 152, 5
 accenditur 390, 32
 acceperimus 414, 34
 acceperat 3, 19, 108,
 35
 acceperit 97, 28
 accipi 202, 19, 316,
 24
 accepimus 2, 27
 accepit 233, 15
 accepta 309, 12, 316,
 17
 acceptos 6, 13
 accepto 366, 24, 412,
 24
 accepturi 69, 31, 327,
 16
 accesserat 96, 3, 26
 accesserint 43, 21
 accesserit 14, 3, 117,
 13
 accesserunt 43, 32
 accessio 63, 11, 74,
 34, 94, 14, 99, 14.
 100, 32, 104, 13
 accessione 94, 21.
 101, 21, 102, 8.
 109, 8, 119, 15
 accessionem 39, 27.
 94, 3, 96, 32, 100,
 12, 34, 35, 101,
 26, 103, 18, 114,
 30, 118, 21, 115,
 30, 128, 13, 18
 accessiones 41, 10,
 12, 54, 21, 91, 26,
 28, 92, 1, 94, 25,
 28, 30, 97, 25, 98,
 5, 13, 99, 16, 100,
 28, 101, 23, 102,
 5, 11, 16, 19, 108,
 3, 113, 32
 accessionibus 98, 7,
 108, 3
 accessionis 68, 12,
 69, 14, 74, 22, 99,
 32, 100, 8, 14,
 114, 25, 28, 119,
 4, 19, 127, 19
 accessionum 114, 13,
 116, 1, 10
 accessit 10, 1, 43, 9,
 45, 7, 50, 1, 8,
 58, 22, 66, 16, 74,
 21 *bis*, 84, 10, 91,
 6, 100, 5, 114, 3,
 116, 22, 117, 12,
 118, 8, 122, 27,
 123, 33, 126, 17,
 130, 10, 133, 10,
 30, 158, 23, 191,
 15, 228, 7, 240,
 17, 256, 36, 260,
 29, 328, 4, 340,
 16, 407, 33, 412,
 32, 420, 6, 431,
 16, 437, 1, 446, 16
 accessurus 203, 15
 accidente 278, 16
 accidere 134, 10
 accidit 433, 9
 accidunt 373, 8
 accipiant 304, 15
 accipiendum 438, 33
 accipi 400, 2
 accipit 119, 24, 124,
 9, 126, 16, 132,
 20, 148, 8, 203,
 11, 248, 14, 327,
 21, 334, 36, 383,
 15, 415, 1, 429, 7
 accipiunt 132, 6, 401,
 27, 403, 21
 accommodandae 428,
 19
 accommodantur 215,
 4, 249, 19, 332, 24,
 412, 6
 accommodare 328,
 19
 accommodata 202,
 24, 204, 5, 216,
 34, 217, 22, 310,
 10, 317, 26, 420,
 20
 accommodatae 4, 15
 accommodato 356,
 14

- accommodatum 263, 10. 295, 28
 accommodatur 291, 23
 accusationem 30, 9
 acer 162, 9. 136, 16. 290, 11. 306, 5
 acerba 82, 11
 acerbi 212, 24. 214, 11
 acerbissimi 47, 16
 acerbo 112, 1
 acerbum 81, 23. 82, 10. 88, 3. 125, 26.
 acerrima 152, 28
 acerrimi 296, 33
 acerrimo 204, 27. 212, 10
 acerrimum 160, 27. 301, 26
 acerrimus 290, 25
 acescit 30, 19
 acescunt 81, 10
 acetabulo 205, 7
 acetabulum 181, 19. 203, 32. 208, 15. 211, 7. 12. 226, 11. 277, 1
 acetii 110, 21. 207, 19. 208, 8. 213, 9. 26. 214, 11. 17. 215, 3. 11. 216, 20. 22. 238, 19. 274, 6. 301, 33. 304, 3. 315, 2
 aceto 83, 19. 87, 20. 22. 111, 27. 30. 112, 4. 121, 7. 128, 5. 6. 136, 19. 137, 16. 138, 14. 139, 21. 143, 16. 150, 25. 164, 2. 33. 165, 24. 167, 6. 168, 11. 172, 22. 173, 13. 174, 31. 182, 1. 16. 185, 6. 188, 6. 190, 31. 191, 8. 195, 4. 203, 23. 204, 26. 207, 13. 210, 1. 212, 10. 16. 218, 27. 219, 15. 22. 222, 3. 236, 5. 238, 18. 239, 11. 252, 24. 253, 12. 21. 255, 3. 5. 22. 268, 14. 33. 269, 7. 276, 25. 28. 279, 5. 21. 22. 280, 28. 292, 17. 296, 5. 300, 26. 328, 6. 18. 357, 21. 370, 24. 372, 4. 7. 19. 436, 31
 acetum 22, 19. 80, 4. 82, 10. 84, 26. 86, 21. 87, 3. 111, 32. 127, 15. 160, 26. 163, 24. 34. 172, 19. 192, 13. 198, 6. 199, 3. 203, 15. 252, 3. 7. 255, 1. 267, 31. 291, 6. 298, 3. 301, 21. 303, 30. 313, 29. 315, 3. 9. 12. 387, 11. 388, 9.
 ἀχάριστον 285, 20
 acia 238, 3
 acida 25, 13. 82, 24. 10. 83, 3. 5. 165, 35. 172, 18
 acidae 23, 8
 acidam 22, 12
 acidi 167, 16
 acidis, 173, 24
 acido 308, 2
 acidum 81, 24. 82, 10. 177, 35
 acie 327, 8
 aciem 290, 26. 348, 21. 395, 20. 410, 12.
 acies 10, 13. 297, 33. 298, 31. 348, 33
 acino 346, 29.
 acopa 225, 26.
 acopo 191, 17.
 acori 224, 5. 225, 7. 227, 18.
 acorum 130, 25.
 acorchordon 271, 15, 17.
 ἀπροχορδόνα 270, 21.
 ἀπροχορδόνας 37, 13.
 acre 162, 5. 172, 19. 283, 10. 313, 29. 387, 11.
 acrem 282, 33.
 acres 81, 6. 118, 18. 140, 35. 142, 11. 158, 8. 161, 6. 168, 32. 176, 8. 290, 19. 32. 294, 28. 295, 19.
 acri 144, 19. 153, 20. 310, 35. 327, 8. 357, 5. 372, 4. 417, 15. 424, 22
 acria 82, 10. 22. 83, 3. 137, 13. 139, 19. 164, 21. 165, 35. 258, 15. 286, 28. 288, 34. 290, 18.
 acribus 118, 18. 170, 5. 173, 24. 243, 7. 259, 13. 260, 31. 272, 32. 294, 9. 297, 9. 18. 211, 4. 322, 4. 396, 15
 acrior 69, 1. 2. 72, 29. 282, 23. 283, 3
 acrioris 290, 35.
 acrioribus 154, 18. 340, 7.
 acris 68, 21. 315, 2. 350, 9. 418, 13.
 actione 192, 3.
 actiones 5, 13. 11, 6
 actionibus 8, 1.
 actionum 4, 2. 7, 3.
 actis 337, 22.
 actum 345, 4.
 acu 239, 26. 261, 4. 276, 20. 323, 35. 340, 28. 344, 14. 25. 346, 31. 347, 7. 349, 15. 353, 6. 354, 20. 360, 29. 374, 29. 379, 18
 acubus 263, 32
 aculeis 416, 12. 433, 13.
 aculeos 433, 15.
 aculeus 309, 6.
 acum 340, 29. 363, 25. 364, 13.
 acumen 393, 33. 432, 23.
 acuminis 393, 28.
 acus 238, 7. 344, 3. 16. 345, 8. 349, 2. 11, 18. 363, 20, 27, 33. 376, 17. 396, 30.
 acuta 12, 30. 41, 18. 19. 44, 24. 152, 2. 119, 13. 158, 26. 244, 25. 272, 14. 349, 3. 357, 30. 417, 3. 421, 3. 423, 1. 426, 18.
 acutae 35, 34. 36, 28. 42, 26.
 acutam 270, 5.
 acutas 42, 12.
 acuti 40, 13. 62, 32. 90, 10. 14. 125, 23. 130, 27. 171, 5.
 acutior 155, 3. 312, 22.
 acutiora 434, 13.
 acutis 34, 22. 37, 24. 38, 3. 46, 1. 91, 1. 17. 134, 8. 174, 4. 182, 6. 12. 35. 70, 29. 31. 91. 18. 375, 23.
 acuto 41, 3. 43, 25. 44, 11. 91, 8. 231, 26. 241, 28. 355, 3. 409, 33.
 acutos 90, 6, 8.
 acutum 90, 17. 127, 10. 150, 20. 157, 4. 161, 13. 162, 5. 262, 33. 340, 25. 385, 16. 413, 9. 432, 23.
 acutus 49, 16. 50, 23. 69, 22. 91, 9. 23, 26. 34. 128, 25. 142, 22. 168, 1. 26. 170, 33. 175, 25. 149, 29. 169, 24. 176, 28
 acuum 363, 26.
 acuuntur 53, 10.
 ad 2, 7, 15. 3, 10. 4. 23. 5. 22. 7. 13, 32. 34. 9, 2. 4. 35. 10, 1. 11, 31. 13, 2. 12, 28. 14, 29. 15, 9. 16, 1. 2. 35. 19, 9. 13. 20, 31. 21. 30. 24. 1. 26, 1. 25. 27, 17, 23, 24. 28, 4. 6. 29, 18. 32, 14. 36, 30, 15. 40, 9. 17. 41, 18. 25. 43, 16. 30. 50, 27. 55, 10. 56, 11. 57, 28. 58. 28. 59, 27. 34. 60, 10, 17, 31. 61, 2. 29. 62. 5. 65, 3. 66, 8. 70, 16. 25. 72. 15. 75, 23. 76, 1, 10, 13.

- 77, 3. 89, 5. 88, 15. 90, 3, 4. 100, 4. 101, 5. 103, 1. 106, 18. 108, 28. 109, 19. 112, 12. 115, 19. 118, 17, 18 *bis*, 19, 20. 120, 8. 123, 1. 124, 7, *et alibi frequenter*.
 adacta 408, 32
 adactus 410, 22
 adaperiuntur 280, 9
 adaperta 272, 24
 adaperto 162, 24. 250, 1.
 adapertum 262, 2
 adapertus 262, 35
 adauctae 169, 1
 addenda 300, 6. 416, 33
 addendum 303, 12.
 addicta 10, 27. 119, 25
 addita 307, 6
 additum 296, 6.
 additur 379, 21
 adducenda 121, 29
 adducendae 376, 13
 adducendum 354, 7. 437, 27. 444, 12
 adducendus 394, 34. 422, 31
 adducent 443, 33
 adducere 354, 2. 385, 32
 adduci 384, 16
 adducta 23, 10. 354, 9. 398, 3. 421, 23
 adductis 149, 24
 adducto 341, 7. 444, 31
 adductus 65, 32. 148, 31. 440, 28
 ademtum 77, 16
 adeo 34, 18. 45, 14. 58, 15. 65, 8. 69, 35. 79, 7. 91, 5. 96, 7, 35. 102, 5. 104, 15. 117, 13. 122, 25. 123, 35. 164, 5. 176, 8. 193, 6. 231, 26. 236, 32. 240, 6. 250, 26. 270, 5. 306, 35. 332, 29. 350, 32. 358, 15. 367, 32. 386, 6. 407, 12. 422, 22. 424, 30. 428, 12. 438, 1
 adeps 88, 17. 109, 12. 170, 8. 186, 23. 195, 12. 197, 1. 201, 5. 148, 28. 197, 7. 221, 9
 adest 36, 11
 adfert 261, 21
 adglutinetur 438, 8
 adhibeantur 23, 23. 61, 8. 121, 22. 132, 3. 115, 5
 adhibeatur 263, 4. 380, 29
 adhibendae 142, 9. 311, 7
 adhibenda 23, 27. 71, 11. 72, 25. 107, 27. 117, 32. 123, 7. 19. 141, 23. 24. 154, 8. 161, 5. 163, 31. 165, 9. 29. 33. 180, 3. 189, 2. 239, 7. 241, 15. 243, 19. 245, 4. 246, 18. 256, 27. 312, 11. 320, 6. 325, 15. 333, 19. 339, 1. 341, 8. 370, 26. 381, 15. 385, 8. 392, 26. 396, 11. 419, 35. 432, 19. 441, 16
 adhibendi 165, 33
 adhibendo 258, 3
 adhibendus 251, 2. 345, 9. 384, 20. 427, 19
 adhibendum 267, 32. 306, 12. 317, 6
 adhibent 119, 31
 adhibentur 61, 29
 adhibere 6, 8. 120, 19. 127, 24. 180, 23. 189, 31. 193, 1. 437, 5
 adhiberetur 122, 23
 adhiberi 118, 5. 137, 13. 243, 3. 323, 5. 343, 16. 350, 17. 373, 8. 393, 14
 adhibet 56, 8. 193, 23
 adhibetur 66, 22. 74, 15. 71, 10. 242, 22. 315, 24. 337, 24. 386, 15. 395, 18. 426, 32
 adhibita 25, 28. 154, 17. 242, 7. 257, 17. 355, 4
 adhibitis 214, 30
 adhibito 71, 3
 adhuc 1, 10. 5, 4. 10, 10. 21, 20. 31, 24. 37, 2. 50, 19. 22. 60, 29. 72, 11. 73, 2. 74, 25. 84, 10. 92, 19. 99, 12. 116, 3. 119, 23. 173, 28. 174, 29. 177, 33. 237, 21. 246, 7. 259, 17. 266, 28. 32. 286, 31. 311, 26. 318, 17. 330, 6. 362, 30. 405, 14. 424, 10. 427, 1. 433, 19. 434, 18. 439, 16. 444, 19
 adjecerunt 327, 5. 360, 32
 adjecit 285, 17. 359, 15, 29
 adjecta 29, 17. 67, 2. 86, 6. 126, 11. 156, 16. 175, 3. 179, 16. 181, 27. 245, 16. 261, 11. 270, 15. 284, 32. 291, 22. 300, 18. 301, 5. 357, 2. 372, 18. 424, 26. 425, 4. 428, 12. 442, 13
 adjectae 264, 24. 312, 2
 adjectis 135, 13. 139, 8. 180, 32. 185, 1. 228, 4. 269, 18. 304, 10. 441, 18
 adjecto 67, 22. 68, 1. 111, 9. 121, 10. 132, 30. 136, 13. 139, 21. 162, 12. 167, 18. 186, 25. 253, 14. 254, 21. 262, 7. 276, 28. 286, 12. 300, 32. 302, 32. 304, 2. 314, 8. 318, 25. 415, 24. 437, 4
 adjectum 14, 19. 21, 4. 7. 87, 20. 107, 28. 108, 19. 113, 9. 115, 5. 132, 2.
 145, 16. 162, 10. 181, 18. 199, 19. 218, 19. 229, 14. 270, 14. 280, 26. 281, 3. 302, 20. 310, 34. 311, 6. 324, 22. 27. 364, 4. 373, 18. 375, 18. 387, 12. 432, 1
 adjectus 25, 19. 191, 10
 adigenda 419, 5
 adiget 390, 7
 adjicere 24, 17. 110, 20. 134, 26. 30. 137, 25. 170, 29. 171, 26. 173, 24. 177, 30. 264, 26. 314, 14. 395, 32
 adjici 106, 4. 283, 8. 299, 36. 310, 29
 adjiciam 337, 23
 adjiciamus 336, 16
 adjiciant 135, 1. 202, 12
 adjiciat 181, 24
 adjiciatur 152, 16. 176, 9, 12. 177, 16. 221, 27. 253, 4. 269, 9. 273, 12. 299, 7. 306, 17. 307, 25. 314, 4. 317, 2. 318, 16
 adjiciebant 67, 4
 adjiciebat 209, 19
 adjicienda 136, 22. 184, 17. 229, 3. 317, 20. 337, 23. 428, 4
 adjiciendae 308, 20. 345, 19
 adjiciendum 26, 23. 106, 8. 113, 18. 124, 29. 132, 12. 175, 8. 221, 8. 247, 31. 250, 22. 283, 34. 291, 30. 298, 3. 300, 34. 303, 14. 310, 22. 372, 12. 417, 35. 422, 8
 adjiciendus 154, 13. 258, 19
 adjicio 291, 29. 352, 5
 adjicit 35, 1. 61, 10. 113, 13. 177, 5. 278, 6. 305, 32

- adjicitur 105, 17.
171, 17. 173, 8,
11. 204, 19. 207,
2. 210, 32. 209,
24. 212, 23. 220,
14, 15. 222, 9.
226, 23. 229, 33.
268, 11. 285, 7,
27. 291, 5. 300,
14. 301, 18, 26.
302, 2. 310, 24.
316, 12. 318, 2.
334, 9. 374, 31.
396, 11
- adjiciunt 209, 8.
298, 22
- adjiciuntur 213, 9.
215, 33. 217, 29.
288, 8. 301, 16.
310, 3, 7. 373, 6
- adipe 76, 28. 156,
1. 264, 22. 417, 28
- adipem 179, 24
- adipi 245, 24
- adipis 190, 25. 218,
1, 13, 15. 221, 1.
226, 17
- aditum 4, 23
- aditus 264, 17. 411,
21
- adjuncta 347, 20
- adjuncto 43, 27
- adjunctus 440, 33
- adjutus 63, 3. 157, 34
- adjuvandae 170, 16
- adjuvandum 279, 3
- adjuvandus 159, 2
- adjuvantur 350, 9
- adjuvant 11, 6. 61,
13. 151, 8. 356, 5
- adjuvantibus 287, 10
- adjuvare 25, 1. 206,
11
- adjuvari 175, 11.
350, 2
- adjuvat 31, 12. 73,
20. 93, 9. 111, 18.
161, 35. 185, 28.
186, 5. 229, 17.
128, 16. 158, 3.
286, 11. 296, 22,
23
- adjuvet 168, 35
- adjuvetur 326, 18
- admittat 387, 33
- admittere 443, 29
- admittit 114, 33.
360, 18
- admittunt 114, 3.
- 348, 11. 392, 4.
436, 28
- admixtum 143, 16
- admodum 87, 9. 99,
3. 109, 2. 116,
20. 138, 5. 149,
10. 155, 27, 32.
193, 16. 194, 2.
213, 18. 285, 5.
287, 8. 301, 21.
306, 17. 322, 7.
332, 29. 334, 16.
352, 16. 363, 3.
380, 3. 391, 16.
405, 30. 420, 6.
422, 21. 424, 3.
432, 1. 439, 5.
443, 1, 21
- admonendus 123, 30
- admota 92, 20. 163,
26. 305, 17, 28.
329, 9. 385, 23
- admota 165, 5. 186,
29. 187, 9. 161, 30
- admotis 49, 4. 127,
12. 180, 30
- admoto 408, 8
- admotum 71, 8. 128,
7. 308, 9. 339, 20.
386, 17
- admovenda 113, 14.
249, 14. 288, 13.
348, 2. 430, 6
- admovendae 144, 1.
156, 18. 167, 3.
175, 17. 188, 27
- admovendi 437, 25
- admovendum 174,
31. 262, 5, 31.
375, 26
- admovendus 307, 15.
310, 16. 313, 3
- admoventur 299, 31
- admove 104, 22.
123, 5. 126, 28.
139, 29. 143, 16.
151, 18. 157, 21.
163, 30. 169, 33.
176, 1. 177, 21,
7. 178, 13. 183,
23. 186, 1. 236,
24. 355, 33. 395,
23
- admoveretur 122, 20
- admoveri 355, 27
- admoverunt 49, 5.
351, 16
- admovetur 157, 19.
329, 35
- adnumerari 13, 8.
79, 26. 182, 7.
185, 14. 260, 1
- adnumeratur 79, 8.
141, 12
- adolescens 16, 11.
232, 1. 327, 5.
388, 17
- adolecentia 26, 11.
34, 22. 37, 24.
58, 11. 327, 6
- adolecentiam 17, 8
- adolecentibus 36,
34. 51, 18. 57, 16.
435, 23
- adolecentulos 379,
10
- adpellatur 261, 16
- adquiescit 175, 21
- adstricta 22, 23, 29.
26, 11. 38, 30.
207, 5.
- adstrictae 360, 30.
424, 29
- adstrictior 26, 13.
338, 21
- adstrictis 128, 19.
385, 29
- adstrictius 434, 29
- adstrictum 11, 32.
15, 20. 106, 25,
27. 239, 23. 243,
32. 268, 20. 388,
20. 427, 32
- adstrictus 26, 17.
37, 10. 117, 29.
367, 21
- adstringant 179, 33.
180, 18. 246, 31.
262, 27
- adstringantur 75, 24
- adstringat 180, 4.
185, 10. 239, 22
- adstringenda 345, 17
- adstringendae 241,
25
- adstringendum 70,
15. 396, 18
- adstringentibus 177,
6
- adstringentis 183, 20
- adstringere 132, 27.
334, 6. 346, 33.
361, 7
- adstringeret 351, 9
- adstringi 265, 25.
427, 31. 428, 21
- adstringit 25, 25.
35, 25. 180, 7
- adstringitur 70, 21.
387, 13
- adstringunt 15, 14.
164, 11. 179, 21.
180, 28. 292, 6.
374, 30
- adsunt 268, 17. 295,
9
- adversa 12, 12. 30,
8. 46, 3. 61, 8.
67, 9. 68, 10. 71,
10. 316, 3. 418, 32,
33. 419, 9. 426,
24. 427, 22, 29
- adversae 2, 9. 17,
29
- adversam 4, 5, 10.
38, 6
- adverso 65, 16, 342,
25. 348, 29, 30.
378, 28
- adversum 340, 20.
419, 25
- adversus 30, 14. 45,
15. 56, 2. 105, 5.
121, 16. 170, 17.
180, 15. 210, 4.
209, 20. 216, 34.
220, 26. 224, 1.
225, 5, 21. 229,
19. 236, 26, 27.
247, 34. 249, 16.
252, 1. 253, 8, 27.
254, 18. 289, 1.
294, 33. 302, 5.
304, 11. 315, 10.
331, 30. 429, 5
- adunci 52, 17
- adurant 352, 11
- adurantur 397, 27
- aduratur 259, 22
- adurenda 156, 20.
271, 30. 315, 21
- adurendae 351, 21
- adurendi 256, 19.
397, 24
- adurendo 221, 1. 312,
12
- adurendus 375, 23
- adurendum 249, 27.
319, 24, 34. 320,
14, 20. 324, 24.
325, 17. 343, 24.
346, 21. 408, 18
- adurente 353, 7
- adurentibus 236, 1.
257, 28. 258, 22.
262, 25. 268, 12.
306, 30. 319, 28.

- 352, 29. 359, 6.
374, 27
adurentia 256, 26.
258, 11. 280, 5.
314, 33. 315, 17.
323, 6, 30. 343,
26. 359, 19
adurere 139, 31. 256,
17. 297, 17. 351,
17, 31. 358, 32.
361, 8. 408, 8
adurgendus 357, 13
aduri 236, 20. 245,
31. 259, 32. 320,
9. 322, 25
adurit 184, 34.
245, 33. 397, 21
adurunt 172, 6. 199,
4. 259, 24. 352, 1
aduruntur 319, 16
adusserunt 257, 29.
351, 13
adusta 256, 21. 257,
30. 352, 4. 361,
32. 397, 18, 30
adustae 334, 9. 356,
1
adustis 199, 15. 255,
10. 311, 6. 315,
27. 323, 5. 352, 6.
358, 34. 425, 29
adusto 343, 26
adustorum 255, 25
adustum 259, 33.
315, 23. 355, 23,
28. 412, 10
aedificio 18, 7. 74, 2
aeger 40, 12. 42, 19.
43, 15. 52, 34. 57,
2. 68, 1, 15. 69,
7. 73, 12. 91, 3, 6.
92, 11. 95, 18. 96,
4. 97, 4. 101, 16.
103, 16. 104, 5.
105, 13, 20. 106,
15. 107, 29. 113,
12. 114, 10. 118,
2. 199, 23. 120,
17, 21. 123, 8. 126,
12, 15. 133, 20.
127, 22. 130, 1.
135, 26. 137, 8.
157, 13, 35. 158,
22. 165, 18. 169,
11. 181, 6. 250, 8,
20
aegerrime 393, 16
aegra 398, 33
aegrae 92, 16. 99, 19
aegre 46, 33. 54, 20.
58, 14. 156, 9
aegri 12, 10. 63, 13.
95, 26, 34. 97, 8.
104, 16. 105, 5.
118, 2. 120, 35.
129, 17
aegris 1, 2. 4, 25. 7,
4, 13, 16. 68, 34.
91, 11. 97, 33. 99,
30. 101, 4, 6. 103,
11, 22. 127, 3
aegrius 19, 21. 58,
14
aegro 34, 17. 73, 20,
27. 97, 21. 99, 34.
100, 24. 101, 12.
106, 10. 127, 33.
140, 5
aegrorum 8, 5
aegros 12, 28. 45,
35. 61, 7. 103, 3.
105, 15. 108, 30.
111, 19. 119, 15.
120, 6. 127, 11.
153, 33. 180, 22
aegrotant 17, 20.
101, 13. 103, 7
aegrotantibus 8, 17
aegrotent 33, 17
aegrotet 93, 17
aegrum 6, 22. 34,
17. 64, 3. 72, 4.
91, 16. 96, 14, 21.
97, 11, 26. 103,
28, 33. 106, 20.
115, 31. 140, 16.
155, 33. 169, 33.
170, 24. 266, 20.
330, 13
Aegyptiae fabae 225,
2, 24. 228, 17.
229, 23. 253, 2.
271, 1. 300, 17.
301, 24
Aegyptii 268, 7
Aegypto 7, 20. 96,
20. 111, 4. 122,
13. 326, 23
aemuli 5, 27. 14, 4.
111, 13
aenea 65, 26. 336,
20. 362, 4. 411,
23
aeneae 379, 32
aeneam 65, 28
aeneo 318, 26
aeneum 65, 25
aequa 262, 7
aequale 39, 31. 53,
21. 235, 24. 258,
18. 427, 21
aequales 33, 23. 41,
8
aequali 266, 31
aequalis 127, 33.
388, 21
aequalitas 34, 5
aequaliter 39, 16,
20, *bis*. 54, 6. 409,
35. 419, 9. 437,
32
aequalius 407, 3
aequatum 427, 13
aeque 13, 31. 26, 22.
27, 31. 36, 24. 40,
20. 41, 15. 44, 1,
5. 47, 8. 50, 27,
28. 57, 30. 58, 6.
59, 31. 60, 9. 65,
11, 27, 33. 104,
25. 114, 22. 115,
4. 117, 2. 119, 17.
140, 8. 144, 17.
153, 27, 28. 157,
4. 160, 31. 170,
33. 239, 18. 245,
1. 253, 6, 15. 259,
15. 265, 17. 286,
1. 290, 2. 301, 11.
315, 23. 319, 33.
325, 20. 330, 20.
332, 9. 363, 19.
368, 2, 9. 373, 30.
385, 27. 430, 24.
432, 7. 442, 24
aequent 111, 29. 409,
3
aequet 253, 9
aequetur 249, 6
aequis 103, 3. 264,
25. 274, 7
aequo 129, 26. 390,
33
aequum 230, 28
aërem 109, 1. 170,
26
aeris 66, 32. 194, 14,
15. 196, 5, 17.
197, 4. 198, 2, 5.
199, 6, 16. 204,
12. 207, 22. 213,
16, 30. 214, 7, 10,
13, 14. 215, 1, 7.
216, 7, 17, 24, 28.
217, 3, 7, 16. 218,
9, 24, 25. 219, 2.
221, 15. 223, 3, 6,
12. 226, 8. 243,
18. 258, 22. 261,
26. 267, 24. 285,
8, 18, 25. 286, 8.
290, 5. 291, 25,
33. 292, 20, 33.
293, 16, 31. 295,
27. 301, 15. 303,
1. 314, 6. 317, 29.
319, 11. 323, 34.
324, 20. 325, 6,
10. 396, 12. 418,
22
aeruginem 267, 24.
268, 15. 343, 27
aerugine 202, 7. 213,
16. 302, 34, 35.
318, 14. 320, 28.
355, 24
aeruginis 204, 10.
213, 7, 25. 214,
8, 15. 216, 32.
217, 4, 8. 219, 25.
221, 16. 268, 7,
13. 273, 30. 292,
14, 30. 293, 24.
294, 3. 295, 5, 32.
301, 32. 303, 14.
322, 36. 325, 9.
aerugo 195, 7. 196,
3. 197, 4. 198, 2.
199, 5, 16. 213,
26. 248, 20. 274,
6. 303, 24. 317,
32. 318, 20
aes 197, 5. 201, 3.
262, 4
Aesculapius 1, 9
aestas 33, 21. 34, 35.
36, 21, 24. 133,
24. 155, 32. 170,
11. 172, 2. 240, 5.
341, 27. 361, 22
aestate 20, 7. 23, 28.
26, 26. 27, 10, 12.
34, 2, 8. 35, 13.
36, 31, 32. 60, 19.
69, 29. 97, 6. 123,
12. 238, 10. 239,
25. 417, 23
aestatem 23, 6. 27,
33. 36, 19. 164,
26. 187, 16. 306,
25. 418, 27. 433,
10
aestibus 341, 28
aestimandum 240, 7
aestimari 69, 15
aestimatio 15, 18

- aestimatur 62, 18
aestimetur 62, 10. 70,
19
aestiva 55, 17. 87, 5
aestivum 17, 7
aestu 55, 30. 100, 6.
104, 26
aestuante 21, 18
aestuante 126, 29
aestuante 22, 18. 24, 3
aestui 19, 30
aestum 31, 27. 95,
21
aestuosis 25, 23. 253,
24. 400, 13
aestus 15, 32. 153,
6. 243, 20. 252, 6
aetas 34, 20. 37, 10.
54, 36. 60, 5. 61,
30. 79, 3. 96, 34.
141, 3. 231, 33.
263, 24. 348, 20.
373, 5. 374, 1
aetate 11, 22. 54, 34.
58, 16. 60, 9. 78,
28. 104, 8. 135,
28. 272, 19. 278,
9. 280, 1. 286, 3.
380, 32
aetatem 37, 26. 61,
24. 150, 4. 178,
11.
aetates 20, 3. 26, 1,
2. 36, 30. 58, 28
aetati 26, 7
aetatibus 54, 35. 61,
3.
aetatis 17, 24. 33,
11, 15. 58, 20. 84,
10
affecerint 52, 24
affecta 177, 3
affectam 188, 15
affecti 173, 18. 246,
10
affectibus 9, 29. 30,
29. 73, 7. 225, 23
affectis 122, 2. 152,
18
affecto 15, 21. 133,
3. 344, 28. 425,
32.
affectu 13, 10. 184,
9. 187, 27
affectum 30, 26. 43,
16. 132, 29. 134,
7.
affectus 28, 29. 35,
28. 50. 28. 103, 2.
104. 15. 119, 9.
141, 3. 172, 7.
181, 2. 273, 1.
296, 10. 326, 13.
366, 27. 388, 19
affecturi 92, 13
afferat 122, 16
afferenda 123, 27
afferre 163, 17
affert 50, 22. 245,
10. 257, 1, 10.
276, 2. 324, 3.
366, 25. 368, 21.
376, 23. 392, 21.
415, 7. 426, 15
afferunt 25, 27
afferuntur 130, 29
affici 244, 28. 390,
20
afficit 13, 15. 52, 8.
164, 31, 34. 185,
23. 238, 7. 414,
13
afficitur 41, 13. 58,
18. 164, 33. 169,
26. 185, 22. 234,
11. 244, 11. 247,
3. 418, 5
afficiunt 13, 11
afficiuntur 145, 17
affirmavit 183, 36
affixa 256, 10
afflatu 286, 23
affligant, 58, 3
affligat 63, 20. 101,
32
affligit 17, 18. 57, 7
affligitur 62, 17
affligunt 102, 5
afflixerunt 2, 13
Africa 97, 4
Afrorum, 351, 35
Agamemnon 1, 13
agat 408, 20
agatur 426, 34
agenda 410, 17, 21.
437, 32.
agendi 24, 9
agendum 15, 30. 19,
26. 29, 24. 95, 34.
108, 23. 117, 7.
329, 35. 349, 28.
382, 7. 394, 20.
397, 12. 411, 10.
412, 3. 424, 8. 431,
20. 432, 6. 446,
1
agendus 391, 5. 416,
19, 35
agere 16, 35. 73, 24.
103, 3. 144, 29.
153, 33. 328, 23.
333, 29
aget 192, 10
agetur 334, 26
agglutinanda 387, 15.
419, 15
agglutinandum 344,
19
agglutinari 283, 16
agglutinetur 319, 12
aggrediar 119, 12.
327, 24
agitanda 143, 21
agitandum 107, 19.
118, 25. 382, 18
agitante 3, 19.
agitantur 40, 32
agitare 3, 6. 11, 11
agitari 2, 18
agitata 386, 8
agitatio 28, 27. 179,
14
agitatum 257, 2
agitatur 387, 9
agitatus 422, 21
agitur 410, 14
ἀγκύλας 211, 11
ἀγκυλοεπιφύρατος 342,
16
ἀγκυτῆρας 237, 17
agno 79, 5
agnorum 82, 21
agresti 207, 1. 304,
26
agrestis 87, 32. 304,
9
agrestium 309, 12
ἀγρίαν 130, 24. 273,
20. 275, 21
agricolam 7, 30
agricultura 1, 1
agro 17, 5
Ajacem 124, 3
αἰγίλωπα 343, 5
αἰμορροῖδας 37, 28.
323, 10
ait 140, 5. 160, 27
aiunt, 344, 13
ala 423, 12. 429, 21,
31. 439, 21, 26.
440, 12, 22
alae 79, 8. 394, 14.
439, 33. 440, 19
alam 423, 11. 439, 7,
8, 15, 32. 440, 24
alant 67, 15
alas 398, 23
alat 80, 24. 421, 28
alatur 390, 23
alba 18, 16. 41, 29,
31. 42, 21. 43, 3.
174, 11. 186, 17.
195, 2. 200, 1. 217,
21. 272, 22. 280,
20, 27. 306, 32. 307,
29. 338, 26. 347,
19. 348, 2. 357,
30. 365, 11
albae 83, 19. 86, 19.
148, 31. 187, 1.
195, 15
albam 140, 19. 241,
4, 32
albescant 108, 35
albi 223, 17. 224, 10,
13, 20. 273, 31.
276, 10. 281, 9.
291, 32. 292, 21.
293, 12, 31, 35.
294, 31. 295, 33.
296, 2. 302, 8
albida 276, 10
albidissimum 234, 19
albidius 235, 3. 260,
25. 271, 12. 367,
29
albidum 41, 35. 242,
31. 282, 12.
albidus 275, 8. 276,
21
albo 43, 9. 69, 29.
152, 8. 142, 9. 181,
11. 223, 15. 234,
29, 34. 283, 14.
286, 12. 342, 13,
23. 347, 5. 348, 4.
408, 22. 434, 6
album 39, 31. 42, 1.
47, 3. 52, 32. 53,
7, 14, 21. 56, 18.
57, 25. 123, 18.
124, 7. 139, 3. 159,
7. 173, 26. 179,
26. 186, 23, 24.
195, 1. 199, 10.
200, 17. 248, 12.
262, 22. 267, 9.
283, 34. 288, 22.
303, 6. 330, 35.
347, 1. 349, 19.
408, 21
albus 213, 17. 268, 2.
276, 4
alcyonium 197, 10.
198, 5. 210, 30.
276, 26. 277, 4
alenda 311, 31
alendum 70, 17. 92,
10. 262, 29
alendus 109, 5

- alere 290, 15
 Alexandriam 135, 26
 Alexandrini 226, 4
 Alexandrinum 216,
 15. 238, 31. 249,
 17
 ali 25, 7. 54, 36. 134,
 24. 166, 16. 267,
 33. 390, 24. 418,
 6. 426, 11, 29
 alia 1, 4. 4, 9, 12,
 13, 14, 18. 9, 23,
 28. 10, 16, 15.
 13, 29. 15, 11.
 24, 6. 31, 19. 37,
 14. 42, 8. 43, 31.
 44, 20. 47, 6, 17,
 23. 51, 32. 64,
 23. 68, 22. 77, 11.
 91, 12, 13. 97, 31.
 111, 23. 129, 7.
 138, 11. 145, 20.
 151, 1. 180, 6.
 183, 28. 191, 6.
 194, 15. 202, 11,
 12. 218, 3. 220,
 9. 230, 9. 231, 20,
 29. 237, 8, 9, 21.
 251, 15. 269, 4.
 280, 22. 291, 1,
 8. 294, 12. 301,
 31. 313, 13. 319,
 21. 335, 15. 336,
 4. 345, 32. 379, 5.
 436, 2. *et alibi*.
 aliae 16, 7, *bis*. 81,
 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10,
 11, 12. 94, 8, 9,
 11, 12, 14, 16, 18,
 20, 22, 23. 100, 7.
 105, 8. 106, 23.
 123, 33. 265, 35.
 266, 1, 2, 3, 6, 8,
 9. 345, 19. 395, 1.
 433, 26.
 aliam 179, 35. 232,
 28. 267, 17. 272,
 22. 296, 21. 333,
 24. 348, 15.
 alias *adj.* 2, 15. 188,
 14. 284, 33. 354,
 3. 373, 10. 440,
 8
 alias *adv.* 12, 21.
 13, 16, 19. 56, 21.
 94, 24, 25. 95. 5
bis. 120, 31. 149,
 28. 206, 13. 264,
 19. 271, 14. 328,
 15. 329, 11. 330,
 26. 331, 22. 347,
 10. 355, 2. 357,
 27. 361, 28. 373,
 22. 395, 30. 397,
 13. 437, 8.
 alibi 75, 9. 265, 8.
 287, 9. 327, 16.
 363, 18. 397,
 11
 alicae 79, 23. 81, 16.
 83, 1, 7. 86, 3.
 105, 30. 136, 19.
 164, 12. 170, 10.
 188, 1. 244, 15.
 264, 19.
 alicae 109, 11. 126,
 29. 170, 7.
 alicui 9, 21. 21, 2.
 45, 31. 71, 8. 94,
 29. 203, 26.
 alicujus 6, 23. 50,
 10. 59, 33. 64, 8.
 150, 16. 162, 24,
 35. 264, 4.
 aliena 83, 26. 119,
 15. 167, 12. 237,
 16. 246, 21. 287,
 6. 361, 22. 390,
 31.
 alienae 81, 7
 alienantur 362, 33.
 alienari 432, 4
 alienatio 149, 32
 alienatum 237, 21
 alienatur 427, 32
 alieni 166, 13
 alienis 227, 2
 alienos 111, 19
 alienum 33, 10. 62,
 23. 108, 25. 112,
 8. 126, 29. 131,
 6. 136, 15. 143,
 13. 168, 20. 123,
 3. 169, 17. 170,
 23. 171, 27. 178,
 1. 188, 3. 191, 19.
 194, 5. 227, 1.
 239, 1. 9. 240,
 28, 242, 13. 243,
 3. 9. 247. 2. 249,
 28. 250, 32. 269,
 2. 283, 28. 288,
 3. 291, 14. 295,
 21. 298, 9. 299,
 4. 302, 17. 309,
 29. 387, 3. 388,
 8. 410, 10. 421,
 28. 430, 21
 alienus 28, 17. 103,
 35. 130, 11. 133,
 25. 329, 27
 alii 3, 13, 28, 30. 5,
 23, 24, 25. 10, 18.
 11, 11. 12, 21. 22,
 22, 23. 61, 28. 73,
 23. 81, 14. 90, 8
bis. 101, 12. 108,
 2. 119, 9, 27, 28,
 30. 122, 8, 9. 151,
 6. 160, 17. 162,
 6. 220, 14. 244,
 26. 250, 28. 326,
 2. 337, 32. 338,
 15
 aliis 3, 16, 17. 9. 28.
 13, 21, 27. 28, 5.
 29, 18, 25. 30, 34
bis. 64, 20. 90, 16.
 108, 11. 113, 23.
 130, 17. 189, 11.
 217, 19. 244, 1.
 246, 3. 252, 14.
 265, 31. 144, 14.
 162, 13. 248, 23.
 257, 10, 11. 271,
 30. 273, 23, 24.
 276, 12. 279, 27.
 287, 7. 290, 29.
 294, 18, 19. 297,
 22. 312, 18. 326,
 18, 22. 337, 18.
 32. 350, 31. 359,
 16. 364, 12. 371,
 27. 392, 30. 421,
 7
 alimenta 1, 1. 169,
 11. 134. 4. 330,
 14
 alimenti 76, 21. 77,
 12. 79, 1, 18
 alimento 368, 17
 alimentum 99, 11.
 103, 19. 400, 11.
 431, 11
 alio 10, 15. 13, 17,
 19. 14, 7. 27, 8.
 29, 31. 42, 17. 64,
 25. 65, 35. 77, 13.
 96, 8, 29. 108, 11.
 112, 5. 129, 10.
 135, 33. 162, 9.
 215, 14. 223, 2.
 239, 30. 232,
 13. 250, 23. 284,
 33. 290, 19. 297,
 22. 337, 27. 355,
 30. 357, 5. 372,
 29. 398, 23. 409,
 34. 413, 3. 421,
 17. 441, 28
 alioqui 186, 1. 240,
 12
 alioquin 239, 34.
 248, 26. 275, 7.
 413, 24
 aliorum 8, 18, 19. 50,
 8. 313, 24
 alios 8, 7, 10, 12, 13.
 10, 6, 9. 22, 22,
 24. 28, 29. 35,
 14. 90, 3. 6. 151,
 8. 160, 12. 393,
 6. 403, 4
ἀλλήλων 213, 5
 aliqua 4, 24, 27. 10,
 14. 11, 12. 31, 13.
 38, 35. 42, 18. 43,
 13. 45, 15. 46, 13.
 49, 29. 51, 2. 58,
 3. 59, 29. 66, 7.
 67, 13. 73, 18.
 153, 32. 165, 21.
 135, 32. 144, 28.
 162, 34. 178, 4.
 188, 5. 199, 22.
 227, 16. 230, 8.
 243, 2. 256, 1. 257,
 5. 267, 6. 289, 12.
 312, 33. 313, 32.
 319, 28. 323, 20.
 334, 23. 356, 18.
 376, 9. 385, 3,
 12. 411, 2. 422,
 4
 aliquae 37, 12. 128,
 14. 134, 12. 262,
 3. 264, 12. 121, 3.
 299, 27. 374, 14.
 385, 33
 aliquam 22, 25, 50,
 5. 51, 13. 59, 28.
 61, 9. 291, 35.
 439, 28
 aliquamdiu 27, 30,
 35. 118, 29. 144,
 4. 298, 7.
 aliquando 11, 20. 16,
 8. 45, 23, 25. 58,
 11. 63, 25. 125,
 8. 143, 14. 154,
 20. 162, 19, 28.
 193, 22. 278, 17.
 368, 18. 414, 1,
 18. 421, 7
 aliquanto 1, 6. 3, 12,
 9, 15. 16, 33. 79,

6. 253, 24. 287,
21. 288, 8. 299,
17. 310, 17. 368,
16. 380, 15. 396,
3. 415, 14. 29.
430, 1. 431, 17.
432, 2.
aliquantum 19, 25.
94, 12. 170, 25.
270, 34. 327, 4.
387, 12.
aliquas 17, 17. 27,
14. 38, 24. 47, 13.
52, 1.
aliquem 14, 12. 30,
12. 39, 9. 154, 2.
348, 13. 438, 14,
32.
aliqui 50, 31. 315,
18. 357, 6.
aliquibus 54, 12. 133,
30. 180, 32. 184,
36. 279, 4. 297,
10. 307, 21. 346,
28.
aliquid 2, 2. 8, 9. 12,
2. 13, 14. 14, 3.
15, 28. 20, 14. 27.
22, 11. 26, 12. 27,
9. 39, 2. 43, 9. 45,
1. 47, 25. 48, 28.
50, 3. 51, 20, 30.
58, 16. 60, 18. 62,
31. 70, 21. 75, 24.
91, 14. 101, 14.
102, 30. 106, 3, 5.
113, 13. 115, 5.
118, 12. 120, 8.
123, 1. 124, 19, 22.
127, 29. 130, 5.
134, 9, 18. 135, 6.
158, 31. 163, 34.
164, 11. 167, 12.
169, 12. 175, 5.
179, 8. 181, 8. 182,
10. 189, 3. 203,
11. 213, 19. 231,
24, 28. 238, 1, 29.
241, 15. 247, 12.
259, 15. 264, 6.
268, 19. 269, 3.
271, 26. 284, 14.
319, 10, 31. 326,
18. 335, 18, 23.
339, 1, 31. 358,
18. 373, 18, 20.
444, 11.
aliquis 7, 9. 11, 31.
18, 18. 19, 27. 20,
17, 18. 26, 18. 29,
24. 38, 10, 14, 22.
39, 6. 42, 9. 45,
29. 46, 4, 11. 52,
5, 10. 114, 18. 54,
34. 58, 2, 18. 62,
17. 63, 16, 19. 68,
5. 69, 11. 71, 15,
24. 75, 4, 15. 81,
1. 84, 15. 117, 11.
120, 3. 124, 16.
126, 2. 133, 25,
34. 134, 9, 25.
138, 3, *bis*. 154,
12. 162, 14. 172,
10. 185, 18. 189,
12, 30. 212, 5.
235, 31. 238, 19.
245, 5. 249, 2.
286, 16. 296, 15.
299, 23. 303, 19.
304, 2. 305, 31.
312, 22. 344, 27.
360, 5. 366, 15.
373, 15.
aliquo 13, 18. 45, 8.
47, 14. 48, 6. 52,
11. 63, 17. 76, 3,
6. 87, 31. 106, 8.
121, 11. 125, 27,
28. 152, 22. 162,
2. 179, 4. 203, 12.
221, 13. 234, 3.
251, 27. 254, 14.
278, 18. 288, 9.
297, 25. 314, 11.
334, 11. 337, 7.
339, 16. 343, 4.
362, 24. 364, 5.
365, 27. 366, 10,
18. 370, 14. 381,
2. 426, 2. 435,
22. 444, 30. 445,
22
aliquod 4, 10. 8, 29.
18, 24. 39, 19. 41,
23. 60, 13. 71, 9,
19. 156, 7, 25. 66,
16. 75, 2. 170, 22.
179, 10. 203, 19.
276, 18. 278, 20.
282, 14. 300, 3.
302, 24. 305, 7.
311, 27. 352, 28.
355, 18. 403, 24.
415, 12. 420, 4,
9
aliquos 2, 15. 40, 6.
70, 6. 95, 11
aliquot 68, 16. 132,
9. 381, 7. 433, 5
alis 231, 10, 13,
16. 262, 19. 263,
32. 265, 13. 329,
14. 330, 18. 337,
34
alit 79, 19. 201, 1.
aliter 10, 21. 12, 35.
13, 1, 2 *bis*. 15, 15.
38, 8. 72, 13. 95,
3 *bis*. 127, 6, 34.
149, 3. 171, 14.
173, 21. 264, 14.
205, 3. 248, 10.
264, 14. 267, 14
bis. 271, 13. 272, 9.
313, 20. 339, 6 *bis*.
342, 1. 364, 12.
368, 31. 375, 5.
380, 29. 393, 23.
418, 12. 429, 25.
432, 8
alitur 55, 5. 133,
29. 415, 34
aliud 7, 19, 20. 8,
24, 25. 11, 29, 32.
15, 2, 3, 4, 5, 8.
34, 9. 35, 16. 63,
1. 71, 20, 21, 36.
73, 13. 81, 14. 91,
16. 100, 4. 112, 5.
117, 5. 119, 20.
127, 17. 136, 20.
151, 27. 152, 4.
153, 6. 158, 19.
166, 26, 32. 182,
4. 186, 3. 190,
28. 207, 11. 217,
27. 250, 15, 20.
251, 30. 252, 26.
256, 2. 261, 13.
274, 9. 275, 11.
285, 7. 305, 10.
307, 5. 317, 27.
327, 24. 328, 9.
393, 2. 423, 27.
426, 20. 444, 18,
et alibi.
alium 5, 31, 32. 13,
15. 76, 4. 84, 11,
21. 85, 10. 120,
11 *bis*. 267, 16.
252, 6
alius 14, 7. 42. 17.
90, 10. 104, 15.
130, 9. 203, 15.
155, 3. 219, 1.
236. 8. 299, 6.
320, 22. 328, 10.
343, 35
alligandum 333, 35.
434, 29.
alligari 396, 31.
allio 221, 26.
allium 82, 8, 25.
114, 31. 127, 15.
136, 20. 143, 7.
152, 28. 176, 9.
181, 21. 182, 2.
197, 11. 199, 8.
254, 29.
Allobrogicum 166,
32.
aloë 194, 10. 259,
19.
aloën 25, 5.
aloës 219, 7. 221,
30. 223, 5, 19.
285, 12, 24. 286,
7. 293, 16. 301,
29.
ἀλωπιρία 279, 29.
alpho 276, 9.
alphos 276, 12, 31.
ἄλφος 276, 3.
alte 243, 11. 265,
16. 266, 23. 320,
20. 335, 1. 352,
23, 22. 369, 25.
408, 31. 409, 1.
410, 7. 440, 3.
alter 13, 31, 32. 43,
6. 100, 25 *bis*. 127,
6. 128, 31 *bis*.
129, 15. 150, 29.
176, 27. 357, 10.
381, 26, 27. 387,
9. 394, 30, 31.
402, 8, 11. 403, 17.
altera 3, 2. 65, 26.
93, 22. 94, 14.
99, 14. 101, 28,
29, 30, 31. 104,
24. 134, 2. 137,
20. 147, 26. 218,
17. 239, 17. 260,
5. 267, 25. 275,
21. 322, 29. 335,
29. 336, 1, 14.
346, 30, 34. 350,
20, 21. 354, 9, 10,
11. 357, 2. 370,
20. 383, 1, 4, 9.
384, 5. 386, 17.
394, 27. 404, 25.
405, 2. 414, 8, 9,
12. 416, 5. 429,
7, 21. 437, 11.
442, 4, 5.
alteram 39, 27. 101,

35. 102, 1. 248,
1. 340, 21, 22.
351, 11. 376, 20.
394, 28. 409, 9,
11. 416, 5. 418,
36. 427, 2, 3. 429,
16, 17. 440, 4, 5,
23. 443, 31, 32
alteri 6, 18. 13, 18.
120, 2. 129, 4.
316, 27. 333, 3.
340, 27. 376, 15.
416, 14. 427, 13.
430, 11. 433, 23.
438, 18, 19. 440,
13. 443, 10
alteriores 247, 21
alteris 350, 4
alterius 6, 29. 71, 16.
80, 5. 170, 32.
203, 31. 327, 13.
336, 28. 346, 31,
32. 406, 8. 407,
13. 430, 13
alternis 31, 5. 92,
30. 183, 2
altero 64, 20. 76,
1. 94, 19 *bis*. 100,
32 *bis*. 115, 22.
128, 4. 130, 16.
136, 31. 139, 29.
140, 31. 148, 15.
161, 21. 170, 13.
176, 21. 192, 6.
261, 8. 297, 25.
333, 26. 336, 19,
22. 368, 17. 395,
28. 396, 25. 405,
1, 2. 407, 13. 419,
22. 416, 22. 426,
25. 430, 8. 439,
11, 34. 441, 3.
443, 3
alterum 12, 27. 73,
11, 12. 74, 32 *bis*.
75, 33. 91, 10. 93,
28. 94, 1. 102, 3.
106, 26. 111, 30,
31. 123, 13. 126,
22. 138, 25. 146,
16, 17. 181, 1.
184, 26. 213, 11.
214, 22. 224, 17.
226, 7. 227, 7. 232,
9. 260, 2, 12. 269,
23, 29. 157, 4.
270, 14. 274, 20.
275, 16, 31. 279,
12. 333, 35. 344,
8. 348, 35. 382, 3.
401, 9. 407, 15,
18. 410, 18, 23.
417, 32. 418, 34.
430, 4, 11, 24.
434, 32
alterutra 47, 27
alterutram 424, 6
alterutri 10, 27
alterutro 44, 14. 69,
5. 81, 25. 110, 9.
111, 6. 177, 1
alterutrum 19, 11.
389, 31. 442, 1, 8
altis 132, 10. 157, 31
altissime 335, 27.
371, 22
altitudine 260, 13.
409, 3
altitudo 346, 2. 411,
15
altius 3, 6. 247, 27.
264, 11. 266, 1.
269, 27. 271, 6.
276, 10. 314, 27.
318, 19. 329, 21.
331, 30. 348, 30.
358, 31. 408, 25,
29. 410, 34. 415,
5
alto 19, 10. 72, 28.
79, 14. 100, 10.
223, 28. 265, 32.
381, 16. 429, 4
altum 247, 13
altus 263, 27
alvi 35, 2. 36, 2. 37,
7. 49, 19. 50, 18.
51, 3. 109, 30.
114, 4. 116, 8.
138, 34. 142, 9.
165, 14. 177, 12.
191, 23. 260, 29.
282, 19. 287, 19.
298, 8
alumen 182, 17. 194,
13. 195, 6. 196,
2. 197, 3. 198, 7.
199, 13. 200, 10.
262, 6. 267, 23.
309, 8. 312, 7, 13.
324, 29
alumine 271, 31.
311, 4. 314, 3, 6
aluminis 207, 22,
25. 213, 8, 34.
214, 8, 15. 216,
4, 16, 24. 218, 24.
219, 1, 5, 12, 20.
221, 31. 222, 5,
14, 20. 268, 7.
276, 32. 280, 25.
300, 23. 301, 35.
308, 28. 310, 2.
311, 9, 10, 13, 14.
318, 2, 22. 322,
24. 325, 25
alunt 135, 9. 171, 19
alvo 46, 21. 55, 6.
68, 13. 145, 5. 66,
30. 116, 8. 117,
10. 149, 14. 377,
12
alvum 9, 17. 15, 35.
22, 28. 25, 25. 35,
26. 40, 5. 54, 28.
68, 7, 18. 81, 11.
84, 7. 95, 22, 23,
33. 108, 8, 24.
115, 17. 126, 26.
150, 27. 152, 2.
164, 11. 116, 1,
32. 130, 23. 138,
12. 140, 17. 157,
18. 170, 6. 173.
20. 175, 23. 177,
12, 25. 179, 22.
180, 17, 28. 181,
14. 182, 3. 183,
10. 246, 30, 35.
282, 33. 287, 29.
322, 5, 33. 373,
19. 374, 24. 395,
22
alvus 20, 15. 22, 33,
34. 26, 9. 29, 1.
30, 22. 31, 34.
37, 34. 40, 1. 41,
31. 43, 10. 44,
34. 46, 27. 48,
18. 49, 9. 53, 26.
56, 3. 57, 24. 58,
25, 33. 60, 4, 30.
67, 18. 68, 11.
106, 1, 27. 108,
19. 115, 13. 121,
11. 123, 35. 135,
12. 137, 22. 141,
26. 142, 31. 156,
16. 158, 34. 163,
29. 166, 10. 177,
2, 20. 180, 13.
183, 7, 20, 28.
187, 18. 188, 29.
259, 11. 284, 21.
287, 23. 288, 33.
289, 11. 290, 27.
291, 12. 299, 28.
310, 14. 311, 33.
313, 33. 316, 8.
323, 22. 361, 24
amara 25, 10
amaracus 200, 1
amarae 88, 10. 130,
25. 112, 3. 197,
14. 200, 9. 201,
7. 221, 25. 301,
7. 312, 2
amararum 281, 8.
300, 20. 301, 24.
304, 32
amaras 140, 20
amari 23, 36
amaris 170, 5. 191,
8. 197, 11. 273,
15. 300, 10. 305,
4
amarissimo 281, 10
amaritudine 250, 31
amarum 20, 21. 24,
4. 300, 17
amat 70, 33. 133,
23
ambit 244, 3
ambitione 10, 31
ambitus 410, 24
ambo 290, 9
ambrosiam 224, 18
ambubeia 86, 6, 8
ambulandi 161, 8.
381, 9
ambulando 21, 31.
388, 13
ambulandum 22, 16.
31, 32. 130, 4.
154, 6. 302, 28.
304, 3
ambulare 20, 25. 24,
25. 27, 21. 29, 3,
30. 30, 15. 31. 26.
117, 21. 118, 7.
132, 29. 134, 31.
161, 24. 192, 2.
242, 13. 272, 30.
295, 16. 333, 29
ambulatio 18, 30.
23, 27. 25. 17, 30.
160, 9. 242, 16.
260, 35. 306, 5.
379, 8
ambulatione 29, 20.
144, 19. 153, 19.
154, 16. 172, 12.
184, 2. 139, 10,
16. 297, 4. 309,
25. 357, 4
ambulationem 139,
11. 163, 11. 178, 2
ambulationes 136, 14
ambulationibus 115,
27. 145, 18. 290,

29. 310, 35. 311, 28
ambulaverunt 20, 30
Amerina 184, 17
Amerinum 83, 17
amicum 16, 22. 127, 13
Aminaei 216, 33
Aminaeo 183, 31. 185, 11
Aminaeum 153, 29. 292, 28
amisit 38, 16
amissa 142, 22. 348, 15
amisso 368, 17
amisum 288, 16
amittere 10, 5
amittitur 435, 19
amomi 204, 18. 206, 16. 207, 9. 302, 9
amomum 122, 9
ammoniaci 204, 9. 11. 205, 6, 12. 206, 14, 28. 207, 12, 18. 208, 4, 8. 210, 5, 9, 16. 209, 5, 13. 211, 14, 15. 215, 1, 25, 29. 216, 6, 17, 31. 217, 4, 9, 18. 226, 1. 229, 13. 262, 14. 292, 15. 293, 33. 295, 4
ammoniacum 196, 9. 10. 200, 2. 201, 4. 212, 16. 264, 25
ammoniacus 299, 5
Ammonius 326, 27. 386, 12
amphoris 127, 32
ampla 14, 27
amplectuntur 7, 2. 97, 23
amplexa 429, 5
amplianda 335, 11
ampliato 336, 6
ampliatur 335, 16
amplior 18, 28
ampliori 379, 33
amplius 17, 13. 162, 1. 204, 30. 371, 1. 375, 8, 24. 396, 3
amurca 274, 9. 306, 13. 317, 17. 324, 26
amyli 285, 30. 289, 19
amyllo 136, 19. 161, 33
amylum 81, 17. 80, 7. 83, 1. 154, 9. 171, 23. 188, 2
an 5, 1, 10, 11. 8, 24. 11, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15. 14, 13. 62, 20, 21. 75, 4, 15. 91, 21, 31, 32. 92, 17. 99, 9, 29. 101, 24, 32. 106, 23. 111, 25. 124, 8, 28. 127, 22. 151, 10. 184, 3. 190, 7. 232, 16. 241, 32. 266, 24. 267, 2. 276, 18. 283, 11. 317, 7. 324, 9. 326, 10. 329, 22. 350, 14. 352, 22. 362, 23, 24. 374, 23. 381, 12. 413, 2, 3, 4, 5
ἀναστόμωσιν 163, 1
anceps 63, 8. 115, 34
Andreas 193, 9. 206, 4. 208, 2. 291, 15. 443, 24
Andron 219, 17
Andronis 318, 15, 20
Andronium 314, 5
anethum 80, 7. 84, 18. 85, 19. 86, 29. 110, 8. 186, 20
angina 34, 32. 36, 2. 50, 34. 63, 10. 158, 10
anginam 157, 5
anguem 262, 32
anguis 253, 27
anguium 250, 27
anguli 340, 34. 341, 6, 35
angulis 43, 5. 295, 29. 346, 25. 353, 34. 354, 13. 383, 1. 401, 10, 21
angulo 288, 18. 340, 10. 341, 2, 9. 35, 342, 4. 343, 3, 15, 17. 344, 6. 345, 12. 410, 4
angulos 296, 12, 16
angulum 340, 32. 342, 6. 344, 9. 349, 5. 411, 27
angulus 406, 8. 411, 20
angustias 153, 26. 379, 2
angusta 412, 13
angusti 305, 28
angustiore 158, 3. 403, 10
angustiozem 410, 25
angustius 362, 35. 386, 27
angusto 250, 9. 265, 32. 335, 28. 410, 1. 412, 35. 416, 33
angustum 381, 31
anhelatione 158, 23
ani 219, 24. 375, 28. 380, 5. 389, 29. 395, 19
anima 35, 30. 65, 14. 75, 21. 149, 34. 174, 15. 175, 1. 257, 20
animadversione 92, 23
animadversionem 108, 5. 183, 28. 315, 35. 333, 20
animadversiones 384, 28
animadversum 172, 28. 241, 4
animadvertenda 168, 28
animadvertere 5. 5. 134, 22. 177, 10
animadvertimus 349, 30
animae 398, 23
animal 9, 1. 76, 21. 78, 19, 29. 79, 15. 305, 7, 10
animalibus 14, 30. 29, 8. 83, 9. 172, 29
animalium 249, 11
animam 10, 5. 331, 6
animi 28, 27. 22, 34. 62, 7. 104, 15. 120, 8
animo 2, 19. 103, 4. 124, 4. 127, 26. 327, 9
animos 103, 6. 121, 17
animum 29, 20. 121, 33. 124, 25. 127, 17. 135, 35
animus 38, 26
anisi 173, 30. 178, 26. 224, 8. 225, 9. 228, 10. 229, 18
aniseum 82, 8. 86, 22. 140, 20
annectit 155, 5
annectunt 435, 13
annexum 147, 6
annexus 440, 32
anni 16, 4. 20, 4. 26, 14, 20, 26. 32, 11. 33, 10. 57, 13. 96, 34. 176, 2. 231, 34. 273, 24. 361, 21
annis 361, 24.
anno 37, 18. 56, 11. 135, 29. 158, 10. 189, 26. 361, 10. 391, 11
annorum 80, 4. 130, 21
annos 62, 8. 380, 34
annua 125, 7
annuam 189, 22. 309, 21
annum 58, 13, 15, 28. 60, 6. 135, 30. 186, 10. 231, 14
annumerari 307, 12
annuus 60, 7
ano 179, 7. 333, 21. 396, 19, 27
ἀνάδυνα 226, 28. 284, 14
anser 76, 24
anserinae 221, 1. 226, 17
anserino 417, 28
anserinum 251, 19
ante 1, 8. 3, 27. 4, 27. 6, 15. 8, 10. 15, 27. 18, 20. 20, 31. 22, 21. 24, 15, 17. 27, 18. 30, 20. 31, 27. 36, 5. 38, 6. 39, 27. 43, 21. 46, 7, 9. 48, 27. 52, 22. 54, 19. 58, 18. 61, 5. 63, 18. 65, 14. 66, 2. 68, 5, 8, 16. 69, 18, 31. 74, 19. 32. 75, 2, 14. 86, 7. 92, 2. 107, 12. 109, 6, 14. 113, 10, 13. 114, 17, 30. 124, 5, 17. 126, 16, 18. 139, 15. 151, 20.

- 194, 5. 202, 25.
230, 14, 17. 251,
14. 300, 4. 317,
21. 345, 10. 351,
19. 353, 24. 356,
14. 357, 10. 361,
11. 372, 33. 373,
15. 381, 7. 436,
20 *et alibi*
antea 86, 5. 433, 6
antecedat 100, 35.
383, 4
antecedit 114, 1
antecedente 54, 3.
109, 14. 267, 27
antecedere 18, 26
antecedunt 38, 35
antecesserit 57, 24
antecessit 31, 3
antelucanis 101, 17
antelucano 156, 10
ἄντιλόγος 357, 18
antequam 33, 8. 44,
29. 50, 21. 75, 24.
99, 25. 114, 35.
151, 27. 190, 2.
215, 22. 269, 4.
297, 8. 331, 4.
347, 14. 360, 33.
371, 23. 391, 23.
420, 13
anthera 314, 25. 318,
6
antherae 313, 27
ἄνθηρας 311, 8. 313,
1
antidota 223, 25
antidoto 254, 27
antidotum 250, 18.
254, 16
Antigonus 127, 12
antiqui 14, 30. 24,
26. 61, 23. 66, 29.
74, 17. 95, 19. 97,
32. 98, 12. 99, 10.
120, 6. 193, 4.
250, 26. 328, 25.
351, 7
antiquiores 4, 25. 70,
6. 415, 8
antiquioribus 115,
29
antiquis 96, 19
antiquorum 33, 5
antiquos 99, 3. 110,
33. 431, 16
antiquum 298, 32.
431, 2
anum 182, 14. 382,
3. 383, 6. 391,
32
anus 324, 7. 395, 35
aper 76, 23
aperiatur 10, 15.
310, 18. 383, 10.
393, 4
aperienda 378, 32.
414, 26. 420, 21
aperiendae 210, 25.
261, 5
aperiendi 210, 25
aperiendum 240, 32.
336, 33. 352, 29.
369, 6. 374, 21
aperiendus 313, 22
aperienti 18, 11
aperire 239, 2. 335,
7. 413, 29. 414, 3,
13. 433, 14
aperiret 385, 21
aperiri 239, 6. 316,
4. 325, 19. 329,
24, 29. 342, 11
aperit 210, 29
aperitur 335, 15.
343, 4. 374, 51
aperiunt 172, 6. 195,
13
aperta 265, 12. 335,
32
apertis 170, 26
aperto 433, 30
ἄφρα: 37, 3. 311,
20
apii 187, 3. 197, 9.
227, 8
apium 82, 27. 86, 28.
172, 33
Apollonii duo 334,
26
Apollonius 3, 12
Apollonius, Mys
cognominatus 193,
10
Apollophanis 205,
11
Ἀποπληξίαν 142, 7,
15
Ἀποστήματα 34, 30
appareat 63, 1, 21.
89, 8. 100, 11. 134,
24. 136, 29. 362,
14. 384, 13
apparebit 169, 1.
303, 21
apparent 259, 32.
437, 17
apparere 7, 23. 259,
35. 299, 10. 354,
29
apparet 13, 32. 43,
9. 48, 2. 57, 25.
96, 35. 234, 34.
263, 1, 20. 130,
19. 157, 8. 269,
28. 270, 4. 272,
11. 320, 20. 350,
25. 367, 25
apparuerit 280, 11
apparuerunt 336, 8
apparuit 302, 29.
335, 34. 395, 34
appellabat 292, 18
appellant 5, 9, 13.
34, 31. 35, 9. 36,
17. 37, 13. 29, 32.
110, 3. 87, 23. 94,
6. 119, 14. 122,
11, 14. 134, 3.
142, 1. 150, 13.
155, 8. 202, 29.
157, 16. 163, 1.
194, 5. 215, 12.
216, 2. 244, 12.
250, 7. 273, 27.
275, 21. 284, 14.
285, 8, 30. 295,
12. 305, 35. 309,
27. 311, 20. 312,
26. 324, 29. 345,
33. 367, 11. 368,
2, 26. 378, 32.
402, 2. 403, 16.
405, 28
appellantur 357, 18.
396, 6
appellari 142, 17.
153, 13. 402, 1
appellati 233, 18
appellatur 76, 3.
234, 26. 279, 32.
158, 22. 213, 23.
215, 18. 296, 8.
314, 5
appellaverunt 3, 14
apponatur 186, 24
appositum 182, 18
apprehendatur 288,
25
apprehendendae 236,
16
apprehendendum
370, 29. 437, 28
apprehendendus 384,
26
apprehendere 104,
18. 329, 14. 340,
32. 344, 24. 345,
8
apprehendi 13, 25.
336, 1, 3. 373,
31
apprehendit 98, 30.
360, 8
apprehensa 354, 24.
392, 14. 437, 25
apprehensis 394, 12.
395, 8
apprehenso 340, 28
apprehensus 384, 14.
393, 25
apprehensum 379,
15. 396, 8
approbarit 151, 11
appropinquante 60,
26
apro 260, 33
apta 26, 6. 87, 15.
91, 34. 187, 9.
238, 27. 284, 24.
301, 12
aptae 331, 26
aptandus 268, 30
aptantur 173, 17
aptata 440, 2
aptatur 65, 29. 66,
2. 410, 2
apti 218, 23. 295,
19
aptior 85, 4
aptiorem 11, 9
aptissima 26, 28. 67,
22. 72, 10. 83, 4.
128, 11. 239, 14
aptissime 135, 26
aptissimum 102, 11.
165, 11. 166, 30.
184, 13. 248, 4.
251, 15. 271, 2.
289, 4. 295, 23.
388, 31
aptissimus 63, 24.
97, 29. 105, 23.
159, 19
aptius 6, 27. 102, 2.
aptum 21, 8. 87, 4.
96, 11. 217, 12.
173, 12. 203, 30.
204, 8. 288, 16.
314, 5
aptus 68, 15. 126,
7. 361, 14
apud 1, 5, 7. 2, 13,
15. 8, 14, 18. 70,
6. 78, 22. 97, 13.
96, 25. 110, 32.

- 122, 10. 129, 12.
139, 25. 153, 12.
157, 6. 158, 18.
172, 29. 316, 16.
29. 355, 16, 19.
366, 6
ἀπύρετον 208, 7.
aqua 18, 19. 20, 35.
21, 6, 9, 24, 33.
22, 5, 20, 23, 2.
25, 9, 13, 14, 22.
27, 28, 33. 30, 19.
31, 8, 20, 35, 7.
46, 30. 48, 20. 58,
4. 64, 5. 65, 16.
68, 19, 22. 73, 4.
75, 9, 31, 36. 80,
7, 15. 86, 22. 92,
26, 29, 30. 103,
30. 105, 1. 107, 6,
7, 31. 109, 4, 13,
19. 113, 4. 121, 3.
122, 13, 19, 23.
128, 15, 21, 26,
32. 137, 9. *bis*.
140, 16, 20. 144,
2, 10, 11. 151, 3,
12, 23, 24. 158,
6. 161, 9. 170, 10,
11, 15, 16. 176,
12, 18. 180, 3, 13,
17, 27. 190, 3, 13,
18, 31. 191, 6.
194, 10, 12. 195,
3. 200, 12. 221,
4. 222, 21. 317,
15. 319, 5. 323,
18, 22. 325, 4, 13.
328, 10. 342, 9.
345, 23. 363, 3.
372, 16
aquae 19, 28. 24,
16, 23. 28, 19.
48, 17. 67, 23.
70, 2. 111, 5. 123,
11. 143, 24. 154,
25. 162, 21. 165,
16. 167, 20. 174,
9, 18. 176, 7.
180, 7. 217, 28.
218, 17. 228, 13.
229, 13. 241, 11.
305, 27. 306, 11.
307, 16. 317, 5,
6. 318, 33. 346,
22. 347, 3. 354,
31. 362, 14. 373,
17. 415, 18
aquam 15, 22. 18,
5. 24, 15, 19. 28,
10. 29, 32. 59,
17. 68, 16. 93,
10. 103, 15. 105,
11. 107, 22. 109,
32. 111, 3, 8. 113,
34. 114, 19, 31.
116, 14, 24. 118,
19. 119, 2. 122,
7. 133, 1. 145,
18. 150, 26, 28.
151, 27. 152, 25.
154, 27. 157, 23.
158, 12. 169, 36.
176, 22, 24. 177,
34. 179, 26. 190,
9. 191, 2. 192, 6.
240, 4. 256, 34.
288, 11. 361, 27.
381, 9
aquas 28, 31
Aquila 35, 21
Aquilones 36, 21
Aquilonibus 36, 25
aquis 17, 9. 298, 5
Arabis 209, 3
ἄραχνοειδής 347, 29
aranea 195, 5
aranei 252, 28
araneis 57, 10
arbitrantur 6, 5
arbitrio 73, 25. 192,
11
arbore 83, 20
arboris 122, 13
arcessendus 122, 27
Archagathus 218, 8
arcitate 322, 31
arcte 367, 21. 373,
2
ardens 65, 29. 105,
16. 108, 32
ardente 72, 15
ardentem 55, 32
ardentes 35, 2. 377,
9
ardor 165, 24. 265,
5
ardorem 27, 22. 30,
12. 109, 27
arearum 280, 4. 279,
23
arefactum 253, 3
arena 10, 12. 75,
25. 79, 11, 12.
130, 8
arenae 73, 31
arenam 48, 11
arenosa 48, 26. 385,
21
arenosi 391, 19
arenosus 385, 24
arente 11, 24
arescentium 355, 34
argemonia 254, 1
argenti 112, 7. 125,
30. 196, 16. 198,
3. 200, 6. 213, 7,
12, 31. 214, 1.
215, 31. 216, 25,
28. 217, 2, 6, 15,
29, 35. 218, 5, 10,
16, 30. 219, 3, 14.
221, 28. 228, 22.
248, 16. 273, 11.
285, 32. 291, 16.
305, 30. 322, 25.
354, 26. 355, 30
arida 36, 14. 84, 11,
21. 85, 12. 104,
32. 112, 2. 113,
7. 125, 33. 141,
8. 161, 20. 169,
35. 173, 9. 185,
8. 188, 20. 196,
11. 200, 6, 13.
201, 5. 203, 12,
13, 21. 214, 12.
221, 19. 223, 14.
244, 17. 259, 19.
264, 21. 268, 28.
270, 8. 276, 27.
281, 31. 291, 18.
311, 16. 314, 25.
356, 3. 389, 7.
390, 12. 446, 19
aridae 36, 28. 84,
13. 203, 32. 204,
9, 18. 205, 6.
206, 17. 207, 19.
208, 5, 8. 210, 6,
16. 209, 6. 211,
4. 212, 19. 213,
8, 12. 215, 9, 19,
26. 217, 1. 276,
33. 295, 11. 296,
13. 389, 23
aridam 31, 4
aridas 157, 27. 169,
3
aridi 125, 32. 212,
3. 307, 26. 324,
31. 325, 2, 14
aridiora 272, 16
aridis 154, 33. 221,
12. 312, 3. 323,
19. 375, 31
arido 308, 2. 419, 6
aridorum 224, 7.
225, 10. 227, 21.
318, 22
aridum 43, 22. 157,
8. 160, 3. 203,
19. 242, 30. 246
15. 256, 7. 322, 6.
347, 32. 408, 11
aridus 161, 34
Aristogenis 211, 1
aristolochia 247, 31
aristolochiae 206, 18.
210, 14. 212, 22.
214, 9, 15. 215,
27, 29. 216, 5, 30.
219, 19. 221, 32.
222, 7, 16, 20
228, 19
Ariston 212, 7
arma 18, 30
armis 29, 30
armoracia 172, 23
aromata 130, 29
arquato 58, 14
arquatum 41, 16.
140, 4
arrodat 151, 21. 152,
19
arrodatum 176, 14
ars 11, 17. 14, 11.
56, 8. 62, 8. 90,
25. 230, 24
ἀρσενικόν 196, 3^a
arte 2, 31. 16, 26
artem 2, 34. 3, 16.
9, 1, 20. 14, 18,
45, 21
arteria 64, 30. 146,
18, 21, 23. 335,
18. 337, 19
arteriace 229, 25
arteriae 28, 28. 146,
13. 231, 3. 365, 9.
377, 2
arteriam 146, 17, 23.
231, 18. 359, 1.
374, 12
arterias 139, 9. 266,
16. 365, 15. 367, 6
arteriis 64, 28. 162,
28. 370, 12
artes 11, 5. 119, 30
artibus 7, 30
articuli 47, 9. 58, 7.
190, 18. 191, 18.
435, 7, 20. 436, 4,
32. 442, 24
articulis 31, 9. 34,
33. 47, 13, 51, 30.
188, 9. 191, 4. 205,
2. 206, 8. 211, 8.
212, 24. 231, 17.
241, 19, 26

- articulo 242, 6. 267,
 20. 337, 1. 405,
 12. 441, 28. 445,
 31
 articulorum 35, 35.
 37, 30. 47, 5, 18.
 50, 32. 54, 16.
 189, 16. 191, 19.
 211, 18. 427, 8
 articulos 48, 4. 211,
 9, 11. 212, 3, 18.
 234, 31. 330, 12.
 431, 25
 articulum 241, 31.
 266, 15. 337, 13.
 398, 32. 406, 1.
 427, 33. 428, 9,
 22. 441, 8
 articulus 246, 10.
 445, 21
 artifex 97, 20
 artificis 147, 16, 2
 artis 13, 11. 14, 7.
 45, 20. 316, 22
 arundinis 247, 29.
 300, 8
 arundo 247, 33. 335,
 34. 336, 7
 ascensus 18, 32
 ἀσκήτην 127, 35
 Asclepiades 3, 19. 4,
 20. 5, 27. 7, 11.
 21, 14. 23, 13. 45,
 18. 67, 19. 69, 35.
 70, 9. 72, 13. 74,
 18. 95, 11, 23. 96,
 21. 98, 9. 99, 11.
 106, 11. 115, 33.
 120, 9, 22. 122,
 16. 131, 8. 140,
 21. 155, 12. 160,
 25. 164, 4. 183,
 36. 193, 11. 302,
 6
 Asclepios 293, 22.
 296, 23
 Asia 96, 20. 191, 13
 Asii lapidis 216, 29.
 296, 1
 asinino 189, 24
 asininum 67, 3. 254,
 30
 Asio 191, 13
 Asius 199, 2
 aspalathi 226, 5
 asparagus 78, 7. 82,
 5, 26. 85, 11. 86,
 31. 172, 23
 asper 384, 10
 aspera 72, 18. 74,
 28. 86, 25. 111,
 26. 147, 1. 247,
 33. 413, 27
 asperam 146, 17.
 359, 1
 asperato 294, 21
 asperet 169, 14
 aspergendam 175, 7
 aspergi 160, 4
 aspergitur 75, 36
 asperi 161, 6. 304,
 29. 413, 14
 asperior 273, 25.
 424, 17
 aspeiora 56, 24
 asperioribus 69, 23.
 119, 35
 asperis 322, 7
 asperitas 280, 26
 asperius 101, 15.
 270, 23. 274, 21
 aspero 412, 1. 413,
 4
 asperrima 179, 32
 asperrimum 166, 32.
 184, 7
 aspersa 174, 32
 asperum 83, 22. 86,
 21. 266, 32. 282,
 12. 385, 22
 asphodeli 253, 2
 aspiret 75, 23
 aspis 252, 2
 aspredine 257, 15
 aspritudine 294, 17,
 24
 aspritudinem 294,
 13, 18. 295, 3.
 298, 21. 349, 32
 aspritudo 295, 10.
 342, 29. 377, 11.
 383, 16
 assa 19, 18. 24, 29.
 26, 25, 31. 29, 9.
 83, 8. 86, 16, 26.
 79, 20 *bis*. 108, 1.
 176, 11
 assam 111, 7
 assas 144, 18
 assentiendum 121, 27
 assideat 97, 26
 assidens 97, 8
 assidua 21, 23
 assiduae 434, 14
 assiduas 134, 11
 assidue 28, 10, 20.
 30, 16. 43, 19. 46,
 23. 65, 12. 92, 18.
 96, 27. 183, 35.
 306, 3. 343, 5, 6
 assiduus 59, 21
 assiduos 339, 9
 assignari 146, 5
 assistere 394, 26
 assuenda 239, 26
 assuescere 20, 14.
 434, 22
 assuescit 25, 7
 assueto 22, 13. 153,
 18. 154, 9
 assuetus 16, 14
 assueverat 123, 28
 assuevit 11, 20. 20,
 20. 38, 22. 39, 35
 assum 160, 5. 183,
 32. 298, 18
 assumant 26, 8
 assumantur 171, 27
 assumat 75, 24. 106,
 14. 139, 15, 19.
 180, 27. 259, 11.
 381, 9
 assumenda 19, 18
 assumendae 304, 6
 assumendi 158, 7.
 166, 24
 assumendum 153,
 29. 156, 25. 310,
 13
 assumendus 28, 8.
 422, 9. 424, 24
 assumere 17, 13. 22,
 9, 11. 24, 16. 26,
 4. 30, 1. 67, 15.
 69, 13. 81, 1. 93,
 12. 101, 22. 116,
 18. 117, 19. 125,
 2. 127, 4. 134,
 28. 140, 29. 150,
 28. 154, 25. 161,
 4. 168, 23. 169,
 16. 173, 12, 23.
 175, 4. 184, 7.
 187, 31. 282, 27.
 286, 32
 assumi 136, 26. 377,
 12
 assumimus 5, 15. 77,
 22. 146, 23
 assumit 19, 24. 20,
 11. 73, 12. 84,
 15. 126, 12. 133,
 35
 assumitur 19, 20.
 28, 14. 31, 4. 73,
 28. 84, 27. 85, 17.
 131, 7. 135, 6.
 178, 23. 353, 25.
 390, 33
 assumisse 8, 7
 assumsit 19, 28.
 134, 9, 25. 254,
 8. 255, 4
 assumta 5, 27. 6, 3.
 22, 20, 35. 114,
 32. 116, 31. 180,
 7. 185, 6. 187, 30.
 228, 3
 assumtae 23, 9
 assumtis 167, 27
 assumto 116, 14
 assumtum 180, 21.
 184, 24. 187, 20.
 233, 27. 311, 3
 assumturus 25, 26
 assumtus 25, 26.
 145, 15. 161, 33.
 162, 1
 assumuntur 27, 5.
 53, 27. 39, 35. 84,
 23. 253, 7
 assurgit 146, 24
 assurguntur 57, 34
 assuta 372, 34
 asterace 201, 2
 ἀστέρις 289, 18
 ἀστέρις 158, 23
 at 6, 1. 17, 31. 20,
 26. 22, 6. 24, 17.
 26, 22. 30, 10, 21.
 31, 5. 34, 20, 35.
 36, 15, 20. 37, 11.
 41, 27. 48, 8, 20.
 49, 7, 16, 23, 28.
 53, 10, 19. 55, 7,
 30. 56, 26, 57, 5,
 27. 58, 33. 59, 14.
 61, 35. 62, 23. 63,
 21. 64, 13, 34. 74,
 12, 22. 75, 8, 27.
 84, 20, 35. 100,
 11, 35. 101, 22.
 106, 12. 107, 12.
 110, 24. 113, 1,
 7. 117, 26. 146,
 14. 147, 8, 19.
 151, 11. 163, 30,
et alibi
 ater 235, 14
 Athenion 228, 25
 ἀθροώματα 337, 31
 atheromati 338, 16
 athletarum 19, 6
 athletici 17, 16
 athletico 169, 20
 atque 6, 10. 9, 17,
 19. 10, 26. 15, 5,
 10, 15. 16, 7. 18,
 10, 30. 20, 1, 16,
 31. 21, 25, 31.

- 27, 32, 31, 34, 31, 9, 13, 34, 1, 36, 14, 38, 8, 41, 30, 44, 24, 32, 46, 35, 49, 1, 50, 8, 53, 29, 32, 34, 54, 24, 56, 10, 57, 3, 10, 59, 8, 23, 32, 67, 22, 75, 10, 19, 83, 3, 8, 15, 84, 10, 30, 91, 13, 16, 94, 18, *et alibi quamplurimis in locis*
 atra 34, 30, 36, 29, 44, 13, 58, 31, 67, 11, 123, 16, 133, 14
 atrae 49, 24, 55, 11
 atram 166, 9
 atramenti 216, 5, 31, 219, 6, 12, 19, 221, 30, 222, 10, 268, 5, 8, 292, 31, 293, 19, 294, 30, 307, 9, 361, 6
 atramento 280, 12, 306, 18, 314, 6, 342, 6, 345, 5, 351, 10, 20, 361, 3, 379, 14
 atramentum 84, 7, 194, 8, 195, 8, 197, 15, 198, 6, 199, 4, 306, 14, 312, 14, 343, 26, 414, 5
 atro 60, 33
 atrocissimam 9, 21
 ἀρεσφίας 133, 32
 atrum 141, 16
 attalium 285, 10
 Attalum 214, 32
 attendendum 118, 14
 attendere 65, 5, 124, 21, 134, 24, 251, 14
 attendunt 57, 35
 atterendo 379, 8
 Attice 201, 2, 209, 22
 attinent 418, 16
 attingat 355, 35
 attingere 232, 20
 attingi 28, 3, 307, 4, 352, 25, 371, 8, 398, 18
 attingit 64, 29, 384, 10
 attollant 5, 18
 attollat 342, 3
 attollenda 411, 14
 attollendum 417, 8
 attollendus 384, 23, 422, 33
 attollere 230, 27, 250, 13, 339, 8, 440, 17
 attolli 346, 4
 attollit 367, 24, 32, 429, 17
 attollitur 146, 22, 346, 13, 27
 attendendum 304, 1
 attonitos 142, 5
 attonsum 156, 12
 attractus 393, 30
 attrahatur 306, 8, 384, 22
 attrahenda 380, 22
 attrahendum 344, 19, 422, 28
 attrahendus 394, 15
 attrahere 361, 5, 381, 20
 attrahit 381, 28
 attrahitur 239, 18, 398, 5
 attrahuntur 237, 16, 384, 32
 attritum 247, 11
 attulerat 286, 30
 attulerit 5, 10
 attulerunt 2, 1, 258, 2
 attulisse 2, 3
 aucta 25, 29, 208, 2
 auctor 1, 9, 14, 31, 160, 26, 262, 21, 282, 16, 342, 25, 422, 27
 auctore, 2, 6, 12, 22, 70, 10, 98, 21, 99, 2, 207, 21, 216, 10, 220, 22, 275, 13, 276, 31, 323, 32, 326, 24
 auctorem 91, 10, 15, 207, 7, 215, 5, 218, 8, 274, 3, 376, 26, 281, 6, 293, 11, 301, 13, 326, 18
 auctores 3, 6, 91, 13, 95, 10, 132, 21, 142, 15, 158, 14, 162, 33, 183, 36, 193, 4, 287, 33, 333, 4, 359, 22, 443, 21
 auctoribus 2, 23, 15, 29, 70, 7
 auctoritate 33, 5
 auctoritati 7, 14
 auctorum 284, 23
 aucupio 84, 16
 audacia 121, 20
 audaciam 127, 8, 251, 4
 audacior 50, 13
 audacius 74, 18, 411, 28
 audacter 369, 6, 408, 19
 audiendi 71, 23, 352, 21, 353, 4, 401, 33, 409, 16
 audio 158, 9
 audire 303, 19
 audit 43, 14
 Avellanae 145, 13
 avelli 375, 5
 avem 76, 24, 166, 28, 183, 33
 averso 259, 25, 328, 2, 374, 25, 376, 6, 391, 25
 aversum 342, 20, 381, 17
 aversus 340, 18
 avertenda 329, 11
 avertendo 179, 35
 avertendus 264, 17
 avertere 163, 28
 averti 64, 12
 avertit 66, 13
 avertitur 64, 22
 aves 78, 14, 84, 35, 85, 14, 18, 86, 10, 12, 77, 3, 81, 18, 172, 24, 260, 33
 auferatur 337, 12, 394, 18, 21
 auferendus 75, 6, 22
 aufert 31, 21, 97, 2
 augeant 371, 21
 augeatur 102, 33
 aurent 180, 1
 aurentur 49, 1
 augere 111, 21
 augeat 44, 12, 129, 30, 172, 14, 294, 18
 augeatur 389, 25
 avibus 78, 10, 79, 8, 84, 2
 aviditate 133, 35
 aviditatem, 8, 6
 avis 83, 8, 243, 7
 auras 18, 9, 79, 4
 aurata 78, 24
 aure 35, 22, 24, 351, 31, 352, 20, 353, 22, 355, 11, 401, 30, 420, 12
 aurem 300, 2, 34, 303, 7, 21, 31, 304, 8, 19, 24, 28, 30, 305, 6, 12, 351, 11, 401, 3, 420, 15, 439, 10
 aures 15, 6, 24, 4, 35, 25, 42, 27, 50, 5, 51, 25, 55, 33, 83, 11, 146, 14, 153, 10, 233, 16, 238, 30, 257, 4, 279, 34, 299, 16, 301, 1, 304, 13, 318, 15, 351, 1, 353, 4, 400, 13, 17, 401, 1, 412, 23, 419, 15
 auri 393, 28, 420, 27
 auribus 31, 2, 219, 16, 310, 9, 315, 31, 354, 12, 15, 358, 34, 401, 18, 302, 14, 350, 16, 353, 11
 auricularum 35, 13
 auripigmenti 222, 29, 223, 11, 31, 268, 10, 314, 27, 29, 31, 323, 34, 325, 8, 12, 22
 auripigmento 319, 29
 auripigmentum 195, 7, 196, 3, 197, 8, 198, 4, 199, 4, 16, 222, 2
 auris 50, 23, 237, 13, 300, 5, 303, 9, 11, 26, 402, 19
 aurium 37, 33, 149, 27, 228, 3, 299, 19, 301, 11, 302, 5
 auro 348, 16, 357, 6
 Auster 35, 24
 austera 82, 23, 83, 5, 86, 25
 austerae 23, 8
 austeri 125, 32, 135, 9, 162, 1, 165, 16, 259, 15
 austero 24, 29, 30, 2, 135, 17, 160,

7. 185, 11. 188, 23. 219, 8. 261, 12. 292, 35. 314, 8. 317, 24. 29. 324, 12. 372, 13
 austerum 25, 11. 29, 11. 80, 5. 83, 21. 84, 6. 107, 28. 115, 18. 126, 12. 131, 1. 153, 29. 166, 13. 32. 172, 31. 180, 5. 183, 3. 185, 15. 16. 187, 16. 260, 35. 302, 19
 Austri 28, 25. 31, 9. 34, 11. 36, 9, 15, 21
 Austro 307, 2
 Austros 36, 6
 aut 6, 4. 7, 31. 8, 28, 27. 10, 34. 13, 15, 16. 15, 14, 27, 31, 36. 19, 1, 4, 18. 20, 19, 21. 24, 4 *bis*, 18. 27, 1. 28, 2, 27. 29, 5, 10. 30, 8. 31, 8, 18, 32. 38, 25, 28. 39, 7, 10. 40, 2. 41, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 20, 26, 35. 42, 2, 3, 15, 19, 23, 29. 43, 6, 7, 22, 24, 33, *et alibi quamplurimis in locis*
 autem 2, 28. 3, 5, 25. 9, 11, 13, 21. 12, 3, 29. 13, 26. 14, 14. 15, 7. 16, 26. 17, 23. 18, 15, 25, 31. 19, 3. 20, 2. 22. 21, 31. 24, 34. 25, 9, 14. 26, 12, 32. 27, 23, 34. 28, 21. 29, 19. 30, 3, 33. 31, 11. 33, 31. 34, 6, 23. 35, 18. 36, 6, 10, 24. 38, 6. 39, 29. 41, 32. 46, 6, 24. 47, 5, 30. 48, 3, 12. 50, 31. 52, 4. 54, 2, 5. 55, 31. 62, 6. 63, 13. 65, 18. 66, 5, 29. 67, 21. 68, 21. 76, 7, 11. 86, 28, *et alibi frequenter*
αὐτοπυρον 77, 16
 autumnale 361, 21
 autumnalis 60, 25
 autumnus 36, 32. 57, 13
 autumnus 27, 11. 36 21. 60, 8. 69, 30. 189, 32
 autumnum 26, 33. 27, 12. 35, 6. 306, 26
 autumnus 33, 21, *bis*. 36, 24. 60, 18. 232, 10. 341, 26
 auxilia 2, 9. 91, 12. 108, 16. 132, 31. 140, 27. 150, 17. 182, 19. 188, 24. 247, 4. 252, 15. 278, 2. 282. 20. 365, 18
 auxilii 2, 3. 61, 25. 114, 8. 150, 31. 177, 14. 329, 10
 auxiliis 130, 4. 136, 29. 287, 7
 auxilio 71, 3. 173, 27. 282, 11. 430, 10
 auxiliorum 70, 1
 auxilium 1, 4. 15, 25. 28, 24. 60, 1. 61, 9. 63, 1, 8. 66, 20, 28. 70, 33, 35. 71, 9. 91, 3. 109, 25. 115, 15. 120, 29. 126, 3, 26. 131, 21. 139, 25. 158, 31. 168, 9. 236, 26. 247, 4. 282, 35. 287, 4. 302, 5, 14. 328, 5. 395, 20
 axes 444, 3
 B
 Bacca 309, 4
 baccae 128, 5. 171, 23. 200, 14
 baccam 215, 21
 baccarum 215, 19, 26. 226, 1. 309, 1
 bacula 443, 33
 baculo 443, 8
 baculum 429, 13
 Baias 74, 2. 130, 10
βάλανον μυριψικην 204, 21
 balbutiendo 244, 27
 balnea 29, 4. 144, 18
 balnei 74, 12, 32. 75, 14. 286, 34
 balneis 334, 28
 balneo 17, 9. 21, 14, 25. 22, 1, 7, 17, 18. 24, 27. 28, 1. 29, 26. 73, 31. 93, 2. 107, 14. 116, 31. 137, 27. 141, 3. 143, 34. 153, 17, 25. 154, 12. 165, 13. 172, 3. 183, 17. 187, 21. 190, 2. 273, 3. 277, 1, 5. 281, 16. 286, 22, 29. 287, 11. 290, 31. 294, 27. 297, 5. 298, 23
 balneum 19, 9. 20, 30. 21, 1. 22, 2, 32. 23, 4. 25, 14, 12, 16. 27, 24. 31, 32. 33, 1. 74, 24. 75, 1, 3, 6. 104, 14. 107, 4, 29. 108, 12. 114, 5, 26, 30. 115, 24. 117, 1, 14. 130, 11. 133, 22. 135, 5, 14. 136, 15. 138, 20. 142, 4. 143, 32. 151, 24. 153, 31. 154. 21. 29. 164, 20. 166, 17. 175, 20. 178, 2. 181, 10. 183, 21. 181, 14. 241, 2, 18. 243, 6. 247, 1. 249, 34. 254, 26. 260, 35. 286, 18. 291, 35. 311, 30. 331, 24. 418, 31
 balsami 204, 15, 17 220, 1. 224, 9. 296, 32
 barba 278, 17. 279, 17, 31
 Barbarum 213, 6. 238, 28
Βασιλ. κόν 213, 20. 295, 36. 296, 9
 basim 361, 2. 364, 14. 370, 2. 396, 18, 26
 basis 230, 32. 379, 4. 396, 23. 412, 4. 416, 21
 bdellii 205, 6, 12. 206, 15. 208, 4. 210, 5, 15. 211, 14. 216, 3. 224, 9
 bdellium 195, 16. 196, 9. 200, 12. 201, 4
 bello 1, 13
 belluus 76, 25
 bene 9, 15. 17, 1, 35. 18, 27. 19, 29. 22, 4. 27, 2, 15, 33. 75, 32. 83, 20. 99, 8. 100, 26. 113, 23. 114, 10. 124, 10. 144, 3. 156, 25, 27. 160, 19. 164, 23. 166, 31. 178, 5. 180, 7. 210, 1. 227, 30. 259, 29. 278, 19. 284, 2. 290, 12. 298, 15. 342, 20. 343, 23. 355, 8, 14. 357, 6. 408, 15. 417, 26. 418, 18. 440, 26. 442, 20
 beneficio 326, 11
 bessem 216, 32
 beta 78, 6. 82, 5, 26. 84, 25. 85, 11. 87, 5
 betae 172, 23. 245, 17. 255, 13
 betam 140, 19
 bibant 30, 14
 bibat 109, 13. 114, 30. 116, 10, 14. 126, 15. 139, 22. 177, 29. 181, 25. 259, 15. 381, 9
 bibatur 132, 18. 176, 19. 349, 26
 bibenda 92, 29. 136, 7. 137, 9. 143, 31. 144, 18
 bibendam 390, 35
 bibendum 21, 20, 21. 26, 24. 31, 6. 92, 26. 153, 27. 164, 15. 166, 4. 183, 3. 254, 29. 255, 1. 290, 33
 libere 18, 6. 24, 18, 20. 26, 15. 27, 3. 28, 9. 29, 32. 30, 17, 20. 67, 6. 68, 16. 93, 10. 109, 32. 111, 9. 117, 3. 129, 27.

- 140, 20, 21, 34
150, 26, 151, 27.
152, 25, 154, 22,
27, 161, 22, 173,
24, 174, 19, 176,
22, 183, 33, 240,
9, 250, 12, 252, 3,
21, 254, 16, 256,
34, 286, 25, 348,
27, 368, 35, 436,
33, 438, 9
bibit 103, 20, 185,
19, 191, 5
bibitur 390, 32
bibunt 252, 17
bicornes 402, 8
bidui 131, 10
biduo 24, 31, 92,
28, 116, 25, 34,
132, 17, 153, 22,
30, 240, 32
biduum 64, 1, 93,
26, 119, 1, 5, 140,
22, 143, 23
bile 36, 29, 39, 30,
58, 31, 67, 11,
133, 14, 166, 7
bilem 15, 3, 22, 10,
45, 1, 169, 27,
234, 12, 367, 1,
412, 26
biliosa 56, 3, 67, 27,
114, 21, 136, 3,
153, 6
biliosis 23, 31, 69,
17
biliosum 42, 3, 44,
16
biliosus 48, 14, 173,
11, 177, 5, 232,
35, 240, 24
bilis 34, 30, 41, 26,
44, 13, 49, 24, 55,
11, 60, 11, 69,
18, 103, 28, 123,
16, 164, 21, 171,
4, 174, 8, 233,
10, 17, 26, 33,
377, 12, 389, 15,
441, 3
bina 228, 27, 28,
401, 28, 439, 29
binae 95, 27, 254,
2, 365, 9
binis 374, 29, 402,
22
binos 176, 6, 19
bis 17, 12, 20, 10,
24, 30, 25, 27, 31,
1, 67, 23, 87, 2,
4, 107, 13, 123,
12, 124, 31, 143,
31, 204, 31, 306
35, 315, 13, 333,
31, 362, 20, 372,
7, 397, 5
bitumen 144, 12,
195, 11, 200, 7
bitumine 213, 15
bituminis 213, 34,
216, 35, 219, 1,
309, 1
blandiantur 258, 5
Boëthus 220, 22
bona 38, 11, 39, 32,
54, 15, 71, 4, 123,
26, 165, 20, 241,
7, 330, 33
bonae 57, 18
bonam 2, 10, 158,
1, 189, 23, 309,
22
boni 63, 3, 81, 4,
16, 84, 5, 7, 87,
28, 125, 33, 135,
6, 243, 6, 259,
12
bonis 47, 30, 437, 5
bono 19, 22, 34, 14,
35, 19, 80, 9
bonos 2, 11, 45, 17
bonum 31, 15, 40, 8
bonus 160, 26, 335,
6
botrytidis 285, 24
βουβωνοκήλην 368, 25
brachia 40, 26, 43,
17, 137, 7, 164,
4, 9, 167, 8, 177,
23, 178, 16, 422,
5, 446, 2
brachii 405, 27, 430,
14
brachiis 64, 10, 164,
24, 170, 2, 242,
15, 426, 10
brachio 64, 7, 18,
20, 236, 33, 252,
28, 324, 5, 373,
11, 405, 3, 19,
407, 12, 23, 424,
20, 429, 12, 26,
430, 16, 435, 5,
436, 15, 437, 34,
439, 32, 444, 13,
446, 5
brachium 65, 15,
22, 104, 19, 423,
14, 429, 3, 22, 33,
430, 3, 12, 17,
21, 439, 11, 12,
20, 22, 33, 440,
2, 5, 13, 14, 441,
1, 2, 4, 22, 442, 5
brassica 78, 5, 82,
4, 26, 84, 11, 85,
8, 87, 9
brassicae 87, 28, 181,
31
breve 91, 2, 99, 21,
25, 119, 18
breves 90, 10, 266,
1, 344, 23, 401,
10, 402, 32, 404,
3, 415, 32
brevia 153, 14, 336, 9
brevibus 355, 19
brevior 72, 1, 101,
30, 281, 30, 359,
11, 386, 25, 402,
11, 405, 21
breviore 152, 12
breviorem 402, 24
breviores 429, 30,
430, 1, 442, 24
brevioribus 429, 19
brevis 12, 13, 23, 5,
55, 18, 150, 5,
268, 26, 294, 18,
378, 4, 384, 11
393, 28
brevissima 427, 16
brevissimae 429, 31
brevius 149, 8, 380,
12, 407, 17, 426,
25, 431, 2, 432,
24, 433, 19, 434,
12, 441, 2, 443,
5, 15
breviter 146, 8
βρογχονήλην 359, 2
bubula 78, 18, 83,
9, 85, 3, 214, 25
bubulae 145, 5
bubulam 166, 27
bubulas 155, 27
bubuli 207, 26, 221,
28, 226, 23
bubulis 144, 8
bubulum 67, 3, 87,
14
bubulus 173, 3
bucca 273, 13
bulbi 78, 3, 82, 22,
4, 84, 12, 83, 1,
143, 12, 189, 20,
195, 1
bulbos 77, 2
bullante 332, 20
bullat 48, 10
bullire 218, 18
bullulae 274, 18
bullulas 42, 23
butyri 137, 20, 221,
1, 226, 16
butyro 214, 25, 317,
19, 319, 3, 417,
27
butyrum 179, 25,
182, 15, 201, 2,
202, 4, 243, 3,
317, 17
C.
καχέξιν 37, 3, 134,
2
cachryos 205, 7
κακοχόλους 81, 5
cacoësthes 257, 26,
258, 7
κακόθεις 257, 23
cacumina 185, 5
cadant 255, 28, 284,
10
cadavera 16, 29
cadens 123, 1
cadere 138, 30, 357,
11
cadit 298, 16
cadmia 198, 3, 221,
20, 342, 6
cadmiae 261, 27,
268, 4, 273, 32,
285, 13, 24, 286,
8, 292, 25, 293,
17, 25, 29, 294,
1, 32, 295, 34,
296, 5.
cadmiam 347, 1
cadunt 325, 24
caecum 148, 18
caedem 10, 17
caeruleus 348, 16
Caesarianum medi-
camentum 294, 29
caesius 348, 1
caesum 143, 9
calami 226, 4
calamis 336, 11
calamum 268, 28,
355, 20, 390, 13
calce 222, 2, 268,
21, 319, 29, 438,
32
calceamentis 26, 35,
445, 11
calcem 443, 10, 445,
15
calcibus 205, 2

- calcis 207, 24. 210,
 26. 209, 27. 212,
 25. 222, 13. 23,
 29. 223, 7. 268,
 9. 307, 9. 314, 31.
 323, 34. 324, 22.
 325, 11. 407, 24.
 435, 6
 calculo 385, 19. 386,
 14, 17, 36
 calculi 380, 27. 383,
 16. 384, 30. 386,
 1, 18. 391, 19
 calculos 48, 30. 385,
 28
 calculis 386, 29
 calculosi 48, 24
 calculosis 380, 29
 calculum 49, 6. 219,
 29. 382, 5, 19. 384,
 10, 19. 385, 5
 calculus 230, 6. 305,
 7. 379, 27. 380, 17,
 20, 23. 381, 11. 32.
 382, 10, 16. 383,
 11, 14. 384, 3, 13,
 22. 385, 24. 386,
 9, 23
 caleat 155, 16
 calefacere 22, 27
 calefacienda 167, 8
 calefaciendi 203, 28
 calefacientia 118, 20.
 135, 1. 151, 10.
 190, 15
 calefacientibus 113,
 19. 115, 5. 156, 7.
 131, 25. 161, 29.
 254, 27. 387, 34
 calefacit 25, 9. 61,
 11. 88, 11
 calefaciunt 81, 9. 84,
 20. 89, 4. 204, 2.
 206, 2
 calefacta 340, 27
 calefacto 115, 4
 calefactum 75, 26
 calefit 80, 26
 calent 52, 18
 calentibus 41, 2. 174,
 26
 calescit 155, 18
 calet, 44, 4. 72, 4.
 282, 6
 caliculus 65, 35
 calida 20, 35. 21, 33.
 22, 6. 23, 2. 25,
 10. 26, 5. 27, 23.
 75, 9, 25. 88, 8,
 15. 105, 30. 107,
 7, 31. 112, 12.
 113, 5, 15. 130, 8.
 137, 9. 143, 17.
 144, 12. 145, 8.
 151, 3, 8, 12, 24.
 154, 29. 152, 15.
 153, 26. 155, 23.
 162, 12. 164, 21.
 165, 6. 170, 17.
 171, 10. 172, 2.
 173, 22. 175, 33.
 176, 12. 178, 14,
 31. 180, 3. 184, 3.
 188, 16. 229, 11.
 261, 3. 262, 2. 281,
 20, 22. 286, 20,
 21. 287, 11. 294,
 8, 27. 302, 26. 304,
 4. 306, 4. 311, 30.
 316, 32. 317, 15.
 319, 5. 321, 25.
 372, 16. 397, 2, 4.
 calidae 33, 23. 73,
 32. 75, 11. 143,
 15. 241, 11. 282,
 3. 305, 27. 306,
 12. 307, 16. 346,
 22. 347, 3. 354,
 31. 373, 11. 387,
 21. 415, 18. 421,
 30. 431, 12
 calidam 21, 4. 68, 16.
 75, 11, 15, 32. 105,
 11. 114, 31. 116,
 25. 131, 23. 156,
 15. 180, 9. 157,
 23, 191, 2. 240, 4.
 310, 14. 313, 11.
 436, 33
 calidarium 27, 27
 calidas 203, 30
 calidi 22, 22. 171,
 18. 177, 26. 373,
 19
 calidiora 112, 10.
 251, 21
 calidis 26, 20. 29, 26.
 113, 2. 116, 4.
 129, 31. 131, 17.
 159, 1. 160, 16.
 165, 14, 15, 28.
 168, 14, 19. 175,
 15. 188, 18. 190,
 8. 298, 5
 calidissimum 393, 11
 calidius 52, 9
 calido 20, 30. 29, 26.
 47, 8. 75, 29. 80,
 12. 107, 8. 126,
 1. 132, 24. 151,
 5. 155, 22, 28.
 156, 8. 166, 1.
 175, 14. 188, 25.
 190, 2. 261, 4.
 299, 25. 309, 25.
 310, 20. 314, 13.
 317, 28. 340, 27.
 381, 15
 calidum 22, 4. 29,
 32. 39, 20. 42, 16.
 69, 4. 108, 3, 12.
 155, 28. 156, 14.
 157, 22. 160, 17.
 164, 22. 166, 5,
 31. 177, 24. 186,
 7. 250, 18. 254,
 22, 26. 262, 5. 303,
 24. 307, 34. 313,
 6. 356, 29. 432,
 15
 calidus 22, 27. 74, 1.
 76, 3. 157, 24. 235,
 3, 14. 307, 21.
 310, 17. 313, 4
 caligabunt 297, 4
 caligant 20, 21. 46,
 9. 67, 24
 caligare 296, 19
 caligine 298, 1
 caliginem 297, 2
 caligines 24, 36
 caligo 51, 19. 55, 27.
 149, 32
 callo 58, 8. 415, 27,
 29. 434, 19
 callosa 267, 35. 347,
 5. 398, 20
 callosas 261, 17
 callosior 268, 32
 calloso 265, 32
 callosum 279, 16
 callum 54, 17. 266,
 17, 21. 329, 1.
 334, 12. 395, 22.
 431, 10
 callus 212, 24. 243,
 26. 268, 1. 269,
 6. 329, 4, 5. 332,
 5. 419, 28. 422, 11.
 423, 25. 434, 25,
 31. 441, 29
 calor 5, 10, 35. 12,
 9. 18, 12. 23, 4.
 25, 12. 30, 34. 31,
 11, 18, 20. 34, 1.
 35, 29. 36, 18. 43,
 18. 46, 12. 55, 18.
 73, 31. 92, 8. 93,
 26. 100, 10. 104,
 25, 33. 110, 28.
 150, 33. 164, 31.
 190, 14, 17. 206,
 12. 232, 8. 287,
 14. 297, 9. 320,
 28
 calore 34, 21. 50, 3.
 54, 6. 73, 31. 94,
 8. 104, 31. 112,
 15. 155, 14. 190,
 7. 260, 6. 264, 8.
 360, 3. 366, 19.
 387, 34
 calorem 5, 35. 26,
 21. 31, 29. 55, 26.
 72, 7. 109, 23.
 111, 1. 114, 32.
 118, 22. 163, 20.
 395, 13
 calores 113, 16
 calori 251, 30
 caloribus 34, 3
 calvaria 400, 3, 12.
 410, 31. 412, 24
 calvariae 415, 11.
 416, 2, 27
 calvariam 350, 13,
 14. 414, 29. 418,
 21
 calx 197, 9. 198, 6.
 199, 5. 221, 25.
 422, 4. 423, 22.
 443, 6, 16. 445, 5
 campana 200, 2. 201,
 6. 221, 24. 322,
 18
 campanae 281, 9
 campanam 288, 3
 campestre 79, 10
 canalem 149, 13. 430,
 36
 canali 27, 34
 canalibus 166, 20.
 432, 12
 canaliculo 423, 6.
 445, 21
 canalis 430, 27
 cancer 243, 25, 32.
 247, 5. 259, 5.
 314, 21. 319, 29.
 353, 31. 389, 26.
 390, 14. 426, 33
 cancerem 180, 15
 cancri 36, 2. 247,
 23. 320, 11. 389,
 19. 446, 3
 cancris 320, 22
 cancro 219, 18. 223,
 5. 230, 5. 239, 24.
 319, 33. 354, 30.
 390, 19. 391, 13.

- 408, 3. 427, 32.
432, 5
cancros 35, 3. 390,
11. 431, 20. 435,
12
cancrum 219, 25.
223, 9. 242, 21.
319, 18
candefactum 306, 15
candens 172, 27. 258,
20. 344, 4. 351,
16. 355, 22, 27,
35. 357, 9. 425,
18
candente 352, 29.
353, 6. 397, 26
candentes 309, 17
candenti 136, 30.
189, 3. 236, 20.
329, 23. 139, 29
candentia 409, 4
candentibus 131, 28.
151, 28. 188, 30
candidae 283, 13
candidi 283, 33
caninae 255, 13
canini 437, 14
caninis 37, 8. 402,
18
canis 249, 11, 20, 24,
34
Canopite 293, 27.
295, 6
Cantabrica 253, 28
cantharides 199, 10.
222, 8. 254, 20
cantharidum 275, 32
capax 72, 3. 147, 4
capere 17, 14. 26,
17. 117, 22. 183,
18. 330, 33. 333,
30
capi 123, 26. 381, 32
capiat 190, 2. 191,
11. 259, 12
capilli 27, 20. 57,
9. 344, 17
capillis 269, 29. 278,
4, 7. 338, 21
capillo 149, 27. 278,
16. 279, 18, 31.
338, 7. 400, 22
capillos 48, 10
capillum 344, 15.
400, 6
capillus 401, 4
capita 64, 33. 279,
35. 322, 28. 340,
30. 346, 32. 350,
12. 370, 16. 371,
24. 379, 19. 406,
30. 407, 4. 421,
3, 23. 427, 7.
434, 13. 440, 12
capite 46, 20. 52,
23. 54, 34. 59, 27,
30. 74, 29. 105,
4. 118, 8. 125, 21.
134, 15. 139, 9,
30. 149, 26, 29.
150, 2, 8. 153,
10. 155, 1. 176,
14. 199, 9. 242,
14. 278, 4, 19.
287, 15. 315, 30.
333, 26. 152, 32.
336, 21. 337, 32.
350, 22. 397, 16.
400, 20. 401, 3.
405, 1, 22, 24.
407, 20. 412, 18.
418, 29. 433, 21.
439, 28. 440, 6
capiti 27, 32. 31, 9.
72, 20. 128, 8.
154, 8. 215, 4.
426, 13. 432, 27
capitibus 75, 34.
214, 4. 279, 34.
305, 20. 360, 27,
30. 374, 29. 405,
6. 406, 15. 419,
15. 429, 9. 430,
16
capitis 23, 29. 24,
36. 28, 18, 27. 30,
6. 35, 18, 25. 38,
29. 43, 26. 46, 18.
47, 12, 16, 33. 49,
26. 50, 15. 51, 19.
55, 20, 29. 57, 21.
59, 21, 25. 71, 17.
100, 11. 111, 27.
136, 17. 140, 11.
150, 17. 151, 14.
153, 5. 227, 12.
236, 23. 303, 20,
32. 304, 16, 21.
312, 20. 348, 18.
350, 34, 352, 3.
357, 4. 400, 15,
18. 409, 14. 426,
8. 438, 29
capitula 323, 31.
396, 16. 397, 9.
capitulatae 403, 29
capitulis 82, 20. 323,
9. 324, 1
capitulo 396, 27
capitulorum 216, 3.
218, 25. 219, 7,
21. 222, 4
capituli 409, 32
capitulum 396, 17,
30. 439, 26
capiunt 158, 1
cappari 173, 11, 15
capparis 77, 8. 84,
10. 87, 31. 159, 6.
188, 18. 209, 32
caprea 76, 22. 87,
12
capreoli 37, 25.
caprifici 198, 7.
caprini 212, 9. 205,
13. 298, 17.
caprino 136, 25. 295,
3
caprinum 67, 3. 186,
19. 253, 12
captandis 119, 31.
caput 18, 35. 22, 5.
27, 29, 30. 28, 2,
8, 11, 21, 31, 34.
41, 1. 42, 14. 46,
9, 11. 51, 8. 56,
9. 59, 26, 33. 64,
18. 67, 24. 68, 13.
79, 6. 111, 25.
115, 31. 121, 2, 6,
10, 13. 122, 5, 15.
123, 32. 127, 32.
128, 2. 138, 14.
139, 4, 17, 20.
146, 8. 151, 2, 4,
12, 25, 28. 152,
14, 25, 30. 153,
2, 20, 26. 154, 22,
29. 155, 4. 156,
11. 161, 29. 233,
23. 245, 11. 278,
9. 282, 6. 279, 2.
387, 18
carbonem 158, 12.
carbunculi 288, 30
carbunculo 256, 3
carbunculus 289, 3.
320, 25
carcere 6, 13
καρκινώδη 209, 11.
210, 8. 307, 4
carcinoma 257, 24,
258, 14. 343, 12
καρκίνωμα 257, 1
carcinomate 258, 8.
360, 13. 372, 26
carcinomati 359, 31.
360, 18
carcinomatis 343, 8
cardamomi 204, 18.
206, 15. 207, 8.
208, 9. 224, 7.
225, 9. 226, 2.
308, 11, 26
cardamomum 130,
23. 114, 17. 197,
8. 202, 2
cardiacum 123, 9.
καρδιακόν 125, 13
cardinis 402, 13
careat 352, 21. 362,
31
carent 72, 11. 133,
12. 365, 5
caret 103, 28. 148,
30. 242, 29. 320,
24
carie 343, 25. 408,
23, 26. 409, 11
cariem 408, 28
caries 266, 30, 31.
408, 16. 409, 1, 9.
410, 2, 30. 411, 4
cariosa 409, 15
cariosum 408, 2
carne 11, 23. 24, 29.
26, 16, 19, 24.
87, 25. 154, 26.
170, 29. 231, 20.
237, 7, 15. 238, 1.
256, 22. 259, 21.
267, 9, 10. 329,
17. 331, 4, 5. 335,
2. 338, 25, 28. 385,
19. 406, 3. 407, 8,
14. 409, 7. 434, 30
carnem 93, 11. 108,
14. 125, 2. 191,
10. 201, 1. 216,
27. 221, 14, 21.
223, 8. 245, 27.
249, 4. 261, 6.
266, 6, 11, 28.
267, 33. 268, 26.
269, 10. 270, 17.
271, 21, 28. 331,
19. 359, 29. 408,
6. 415, 25. 418,
4. 420, 17. 421, 5,
28. 423, 2. 433,
13, 18
carni 256, 10. 338,
14. 399, 2. 406,
18. 418, 23.
carnis 246, 11. 240,
31. 263, 1. 374,
19. 431, 18.
carnosa 25, 10. 53,
30. 179, 6. 148, 34
carnosae 331, 5

- carnosissimae 306, 9
 caro 19, 17, 26,
 29, 31, 29, 9,
 62, 15, 81, 27,
 82, 2, 3, 17, 84,
 20, 26, 32, 85,
 3, 17, 115, 17,
 132, 16, 138, 17,
 154, 13, 161, 7,
 162, 21, 174, 11,
 176, 17, 188, 2,
 231, 29, 237, 8,
 238, 28, 239, 27,
 243, 11, 16, 244,
 5, 16, 248, 10,
 251, 24, 256, 18,
 30, 263, 2, 267,
 5, 270, 4, 272, 1,
 351, 2, 318, 32,
 328, 27, 354, 28,
 359, 3, 360, 10,
 18, 363, 3, 364,
 10, 377, 5, 392,
 8, 12, 398, 31,
 35, 412, 9, 415,
 30
 καρτίδα; 146, 13
 carpit 43, 28
 carpta 284, 2
 cartilagine 340, 4,
 404, 6, 403, 22,
 405, 5, 23, 408,
 12
 cartilaginem 231, 19,
 266, 7, 14, 346, 2,
 401, 23, 404, 2, 9,
 405, 34, 419, 3,
 420, 17
 cartilagini 420, 6
 cartilaginosa 146, 24,
 404, 17, 423, 19
 cartilaginosus 241,
 20
 cartilaginoso 407, 6,
 cartilaginosum 405,
 31
 cartilaginosis 405, 7
 cartilago 53, 29, 236,
 29, 238, 29, 266,
 33, 343, 34, 354,
 18, 355, 5, 404,
 11, 408, 15, 418,
 12, 30, 419, 19,
 420, 12, 19, 22
 caruncula 324, 28,
 341, 2, 412, 12,
 415, 20
 carunculae 244, 8,
 306, 27, 389, 22,
 391, 14
 carunculam 346, 9,
 carunculas 48, 1, 9,
 306, 32, 401, 24
 caseo 76, 28
 caseum 76, 26
 caseus 81, 17, 82,
 4, 84, 14, 31,
 83, 31, 87, 14,
 172, 18, 312, 17
 casia 130, 21, 187,
 6, 200, 5, 253, 6
 casiae 204, 16, 212,
 8, 219, 30, 224,
 9, 21, 225, 12,
 228, 31, 229, 25,
 33, 293, 13, 301,
 28, 302, 6, 310, 8
 casibus 15, 12, 63,
 20, 223, 26, 247,
 22, 281, 13, 334,
 25, 436, 16, 438,
 28, 441, 21, 444,
 15, 28, 445, 23
 Cassius 15, 20, 178,
 20, 229, 6
 castorei 178, 27,
 223, 17, 224, 13,
 225, 14, 227, 4,
 19, 228, 26, 33,
 229, 7, 20, 285,
 12, 21, 286, 5,
 293, 14, 300, 12,
 21, 27, 301, 22,
 302, 8
 castoreum 118, 24,
 127, 13, 128, 4,
 139, 22, 155, 20,
 186, 20, 304, 8,
 26, 30, 31, 305, 5
 castratos 189, 18,
 casu 41, 33, 50, 26,
 51, 32, 58, 30, 63,
 17, 68, 6, 110, 16,
 143, 1, 29, 164,
 26, 226, 14, 25,
 247, 14, 256, 32,
 281, 35, 282, 24,
 288, 33, 298, 35,
 319, 8, 322, 4,
 323, 28, 357, 3,
 6, 421, 14, 422,
 33, 430, 5, 433,
 16, 435, 22, 440,
 18, 442, 22, 443,
 8, 12, 24, 445, 8,
 446, 4
 casum 10, 11, 49,
 18, 169, 26
 casus 108, 6, 16°,
 8, 185, 25, 18',
 11, 254, 4, 302,
 6, 328, 6, 422, 25,
 423, 25, 424, 17,
 426, 9, 435, 14,
 436, 32, 437, 34,
 438, 15, 442, 22,
 445, 2
 cataplasma 89, 5, 88,
 11, 155, 28, 167,
 7, 186, 7, 190, 20,
 239, 11, 291, 19,
 318, 7, 356, 30,
 372, 12, 18, 373,
 14, 425, 2, 7
 cataplasmata 112,
 10, 125, 24, 132,
 6, 144, 30, 151, 2,
 8, 165, 2, 171, 15,
 175, 33, 177, 21,
 179, 16, 188, 5,
 190, 15, 259, 30,
 264, 17, 288, 35,
 289, 4, 299, 5, 28,
 307, 20, 308, 1
 cataplasmate 397, 4
 cataplasmati, 299, 36
 cataplasmatibus, 329,
 19
 cataplasmatibus 159, 1,
 160, 15, 165, 28,
 188, 16, 189, 10,
 387, 34
 catapotia 130, 12,
 226, 27, 227, 33,
 228, 18, 250, 23
 catapotium 171, 29,
 227, 17
 κατασταγμὸν 153, 13
 cava 292, 9, 293, 4,
 430, 31, 267, 19
 cavae 293, 20, 21
 caveat 33, 19
 cavenda 139, 1
 cavendae 136, 1, 138,
 13
 cavendum 17, 29, 74,
 10, 156, 2, 303, 5
 cavendus 145, 21
 cavere 18, 8, 191, 21,
 286, 22
 cavetur 31, 8, 378,
 10, 397, 33
 cavi 52, 16
 cavis 402, 35, 410,
 20
 caule 77, 7
 caulem 77, 6
 caules 84, 23
 caulibus 88, 4
 cauliculus 87, 5
 cauneis 220, 13
 cavo 336, 27, 347,
 30, 405, 21
 causa 7, 25, 9, 5, 13,
 25, 15, 27, 21, 20,
 24, 10, 12, 45, 30,
 46, 14, 47, 8, 48,
 2, 49, 32, 51, 12,
 59, 25, 62, 31, 64,
 7, 123, 32, 128, 2,
 139, 28, 140, 23,
 143, 26, 150, 21,
 32, 151, 9, 11,
 175, 10, 178, 18,
 192, 2, 193, 12,
 203, 29, 67, 10, 14,
 68, 21, 70, 20, 26,
 71, 6, 100, 7, 105,
 13, 114, 9, 124, 7,
 26, 214, 31, 223,
 19, 237, 27, 248,
 25, 258, 28, 261,
 26, 290, 16, 298,
 6, 30, 301, 10,
 307, 23, 330, 17,
 21, 345, 22, 372,
 34
 causae 4, 21, 7, 21,
 10, 32, 12, 23, 15,
 18, 23, 26, 92, 31,
 95, 1, 299, 27,
 359, 29
 causam 13, 24, 93,
 20, 97, 4, 104, 17,
 105, 4, 134, 24,
 169, 6, 258, 2,
 434, 15
 causarum 4, 1, 7, 3
 causas 4, 3, 5, 8, 7,
 2, 23, 11, 16, 282,
 17, 331, 10
 causatus 359, 33
 causis 7, 35, 12, 6,
 16, 25, 19, 19, 33,
 42, 31, 71, 3, 133,
 33, 226, 30, 340,
 34, 343, 31, 372,
 5, 391, 30
 καυσάδην 55, 32
 cautioribus 110, 31
 cavum 65, 33, 147,
 16, 343, 21, 352,
 25, 353, 5, 385,
 13, 439, 27
 cavus 418, 30, 435,
 9
 cedat 363, 21, 445,
 10
 cedentia 338, 8
 cedentibus 260, 12

- cedere 69, 7. 156, 22.
378, 35
cederet 355, 15
cedit 150, 12. 342,
20. 352, 24. 360,
12, 15. 367, 23.
418, 18
cedri 212, 23
cedrus 200, 3
cedunt 39, 18. 338,
12
celeberrimus 219, 4
celebre 350, 31
celestes 99, 3. 326,
27
celebretur 1, 9. 99,
20
celeriores 104, 8
celeriori 132, 32
celeritati 334, 9. 374,
31
celeriter 29, 6. 40,
33. 54, 27. 95, 12.
127, 11. 142, 1. 8.
167, 34. 213, 28.
259, 1. 261, 12.
279, 27. 353, 5.
361, 34. 368, 21.
386, 4
celerius 62, 16. 80,
21, 22. 94, 21.
103, 19. 108, 15.
156, 28. 256, 13.
264, 31. 269, 15.
274, 33. 276, 12.
334, 6. 353, 31.
44, 24, 27
celerrime 17, 19. 36,
18. 65, 23. 155,
17. 298, 32. 438,
10
centaurii 301, 3
centaurion 253, 28
cepa 82, 9, 25. 84,
11, 21. 85, 11. 87,
1, 8. 127, 15
cepam 78, 3. 152, 28
κεφαλαίαν 149, 30
κεφαλικά 214, 4
cepit 25, 29
cera 65, 32. 186, 17.
190, 32. 200, 5.
201, 2, 5. 207, 14.
214, 23. 340, 27
ceræ 113, 8. 175,
15. 190, 25. 204,
10, 12, 22. 205, 8.
206, 12. 207, 9,
12, 18, 21. 208, 5.
210, 18, 27, 32.
209, 6, 13, 18.
211, 6, 7, 14, 20,
23, 25. 212, 23,
28. 213, 24, 31.
214, 10, 16, 20.
215, 10, 19, 26.
216, 8, 12, 30.
217, 1, 5, 24, 35.
218, 3, 13, 19.
220, 24. 221, 21.
226, 4, 8. 261,
27. 273, 33
ceram 261, 29
cerastes 253, 1, 15
cerasu 84, 25. 85,
18
cerasum 83, 13
cerati 204, 1, 19,
27. 210, 32. 218,
14. 300, 30. 318,
25
cerato 155, 26. 170,
20. 184, 8. 190,
24. 191, 18. 203,
26. 209, 29. 218,
29. 221, 25. 228,
6. 243, 15. 247,
15. 258, 24. 264,
22. 265, 27. 321,
1, 31. 322, 19. 325,
9. 372, 27. 397, 5.
415, 24. 417, 29.
425, 8. 428, 30.
429, 35. 431, 14.
434, 17
κερατοειδής 347, 18
κέρατος 291, 28
ceratum 125, 28.
152, 18. 159, 3.
186, 6, 22. 258,
18. 299, 30. 307,
17. 308, 10. 313,
4. 324, 21. 390,
15, 397, 1. 418, 1.
419, 27, 35. 423,
28. 424, 25. 425,
6, 14. 427, 25.
433, 11. 437, 3
κερκίδα 405, 20
cerebellis 82, 21
cerebellum 79, 5.
136, 23
cerebri 230, 32. 347,
26. 350, 15. 400,
5. 402, 1. 411, 17,
31. 412, 34. 414,
20. 416, 10
cerebro 31, 3. 402,
34. 411, 25. 412,
3. 415, 30
cerebrum 128, 29.
222, 31. 231, 6.
233, 15. 350, 16.
401, 19, 28, 32.
417, 13
κερίον 269, 22
cernit 297, 13
cernunt 298, 14
cernuntur 368, 9
certa 11, 2. 19, 7.
45, 8, 14. 71, 31.
98, 28. 230, 13.
242, 9. 247, 1.
252, 4. 256, 29.
362, 27. 413, 30
certae 15, 13. 426,
20
certam 418, 9
certas 45, 13. 230,
15. 337, 29
certe 19, 4. 21, 9. 27,
2. 48, 7. 64, 8. 71,
13. 72, 32. 74, 35.
96, 24, 27. 105,
23. 108, 2. 133,
13. 146, 4. 151, 3.
152, 15. 153, 22.
159, 3. 162, 5.
165, 36. 166, 31.
169, 19. 172, 12.
187, 9. 232, 7.
254, 23. 282, 28.
292, 10. 327, 6.
335, 2. 341, 18.
375, 12. 391, 31.
426, 33. 428, 14.
439, 16
certior 34, 15
certiora 50, 8
certiore 413, 7
certioribus 274, 29,
24
certis 7, 27. 119, 10.
191, 20. 204, 4.
297, 15. 435, 26
certo 273, 24
certum 11, 2. 57, 3.
74, 31. 75, 13.
114, 2
certus 100, 20. 114,
12. 400, 16
cervicalibus 151, 7
cervice 148, 34. 149,
8, 13. 158, 24.
262, 19. 263, 32.
337, 34. 351, 24,
28. 359, 1. 384, 1.
385, 5. 386, 11.
402, 30. 404, 12
429, 6. 430, 17
cervicem 49, 6. 149,
9. 152, 26. 155, 1,
6, 26. 156, 2. 157,
4. 380, 10. 381, 11.
382, 18, 21. 383,
5, 6. 384, 31. 386,
25. 403, 26. 423,
15. 438, 5
cervices 28, 4. 38,
25. 42, 14. 59, 25,
27. 155, 23. 156,
2, 26. 245, 11.
397, 6
cervici 403, 13
cervicibus 125, 21.
146, 14. 156, 19.
415, 24
cervicis 418, 11, 14.
437, 33
cervina 186, 18. 214,
24
cervinam 179, 25
cervini 291, 26. 307,
30
cervinum 127, 17.
176, 15
cervix 43, 35. 156,
21. 351, 19. 383,
10. 385, 21. 391,
13. 394, 16, 17.
417, 28
cerussa 112, 6. 191,
9. 213, 17. 217,
25. 273, 17. 305,
30
cerussae 212, 26. 217,
3, 8, 23, 27, 29.
218, 4, 10, 20.
219, 14. 223, 18.
245, 24. 284, 28.
285, 29, 32. 289,
20. 291, 15. 293,
15, 20, 35. 295,
34. 296, 1, 27. 316,
10. 322, 25
cerussam, 245, 14.
254, 31
cervus 76, 23
cesserant 91, 14
cesserit 64, 21
cesserunt 75, 13.
287, 7. 431, 22
cessisse 8, 18
cessit 177, 30. 409,
23
cetera 16, 31. 24,
20. 32, 12. 37, 35.
57, 13. 65, 32. 73,
25. 74, 7. 79, 6.
102, 27. 128, 17.

- 135, 19. 142, 31.
 153, 33. 157, 15.
 181, 12. 233, 34.
 235, 15. 245, 28.
 247, 6. 256, 20.
 263, 8. 265, 27.
 271, 29. 276, 8.
 280, 21. 313, 13.
 320, 21. 327, 5.
 329, 29. 330, 26.
 359, 16. 360, 6.
 361, 9. 364, 30.
 370, 25. 372, 28.
 387, 23. 388, 14.
 399, 8. 405, 13.
 ceterae 58, 28. 334,
 22. 400, 23. 403,
 19. 428, 7.
 ceteras 27, 30. 28, 3.
 ceteri 35, 27. 436,
 11. 437, 24.
 ceteris 1, 6. 7, 3. 15,
 16. 35, 3. 37, 5.
 83, 10. 103, 25.
 108, 31. 109, 32.
 117, 4. 133, 6.
 137, 9. 146, 24.
 150, 19. 172, 4.
 177, 9. 189, 2.
 195, 13. 225, 23.
 249, 29. 265, 14.
 306, 17. 330, 20.
 332, 22. 24. 338,
 20. 25. 343, 23. 29.
 359, 30. 395, 28.
 400, 14. 403, 24.
 444, 15.
 ceteros 36, 13. 178,
 2. 212, 18.
 ceterum 371, 23.
 cetus 76, 25.
 χαλάζια 340, 2.
 χαλκανθον 194, 9.
 chalcitide 222, 2.
 268, 9. 320, 28.
 chalcitidem 343, 27.
 chalcitidis 214, 6.
 216, 5. 218, 23.
 222, 4. 19. 296, 4.
 307, 8. 314, 31.
 325, 12.
 chalcitis 194, 9. 195,
 8. 196, 16. 197, 4.
 198, 5. 199, 5. 15.
 200, 11. 222, 10.
 259, 20. 312, 13.
 319, 29. 322, 21.
 325, 5.
 χαλκον λεπίδα 67, 1.
 chamaeleontis 212, 8.
 chamaepitys 196, 1.
 charta 199, 5. 222, 3.
 chartae 222. 28. 314,
 28. 325, 7.
 chartam 280, 5.
 χιράγγραν 47, 9.
 χιρουεργικην 3, 4.
 chelidoniae 314, 9.
 chersydri 253, 8.
 chiragra 30, 25.
 chiragrae 54, 16.
 chiragris 189, 18.
 Chironium ulcus
 261, 16.
 chirurgi 301, 19. 327,
 16.
 chirurgos 355, 16.
 chirurgus 327, 5.
 χονικίδα 409, 26.
 cholera 37, 27. 69,
 20, 23.
 cholerae, 174, 5.
 choleram 175, 23.
 χολίραν 174, 12.
 χόρδαψον 176, 29.
 χορειοειδής 347, 22.
 Chrysippus 2, 33.
 129, 12. 211, 22.
 chrysocolla 198, 2.
 197, 15. 199, 12.
 chrysocollae 219, 2.
 cibarius 77, 17. 85,
 8.
 cibi 12, 8. 16, 16.
 17, 10, 16. 24,
 22. 25, 28. 26,
 31. 39, 33. 41, 5.
 52, 19. 53, 16. 54,
 9. 56, 33. 57, 7.
 59, 9. 73, 22. 26.
 74, 13. 83, 24. 95,
 29. 99, 22. 102,
 21. 105, 11. 116,
 18. 126, 12. 134,
 25. 135, 6, 7, 13.
 138, 17, 22. 139,
 15. 142, 1. 147,
 32. 154, 14. 158,
 8. 161, 5. 166, 12,
 15, 24. 176, 8, *et*
alibi.
 cibus 24, 30. 25, 3.
 29, 5. 26. 108, 20.
 115, 22. 118, 18.
 125, 5. 122, 22.
 132, 13. 135, 15.
 136, 6, 21. 139,
 35. 151, 32. 154,
 18, 32. 160, 9.
 165, 14, 35. 167,
 26. 168, 19. 170,
 28. 172, 31. 175,
 24. 183, 24. 187,
 21. 246, 34. 260,
 31. 283, 8. 290,
 14. 323, 28. 433,
 17. 437, 5.
 cibo 8, 13. 16, 10,
 14. 19, 24. 25, 31.
 26, 22, 27, 32. 27,
 2, 5, 9. 54, 36. 70,
 24. 72, 3. 93, 9,
 10, 12, 14. 97, 10.
 102, 2, 25. 103,
 11. 22, 31. 104, 3.
 113, 24. 116, 14.
 122, 18. 144, 21.
 145, 16. 150, 25.
 153, 19, 27. 154,
 9, 12. 164, 21.
 169, 16. 173, 12,
 25. 175, 21. 176,
 22. 177, 31. 182,
 12, *et alibi*.
 cibos 5, 26. 22, 35.
 67, 14. 105, 17.
 108, 30. 133, 22.
 134, 8. 137, 12,
 25. 138, 35. 140,
 27, 31. 141, 1. 145,
 10. 168, 22. 179,
 21. 180, 27. 192,
 4. 224, 2. 254, 10.
 322, 12.
 cibum 5, 14, 24, 31.
 8, 7. 15, 3. 17, 14.
 18, 20, 22, 27. 19,
 13, 30. 20, 16, 29.
 21, 8, 21. 22, 8,
 12, 14. 24, 14.
 25, 11, 29, 30, 34.
 26, 4, 17. 27, 20,
 23. 28, 26, 34.
 29, 19. 30, 1, 3,
 17. 31, 32. 53, 25.
 63, 18. 70, 30. 97,
 16, 28. 101, 2, 12,
 20. 107, 12, 32.
 108, 28. 109, 6.
 110, 8. 113, 33,
 34. 116, 2, 27, 34.
 117, 19, 21, 33.
 127, 4. 135, 5.
 137, 6, *et alibi fre-*
quenter.
 cibus 10, 34. 11, 19.
 17, 27. 19, 16. 23,
 1. 24, 28. 25, 16,
 19, 22, 26. 28, 7.
 30, 19. 31, 2. 78,
 20. 84, 26. 92, 29.
 96, 17, 30. 99, 7,
 14. 100, 9, 14, 24.
 101, 26. 102, 6,
 17. 103, 25, 26.
 110, 12. 113, 25.
 115, 15. 117, 28.
 119, 4. 123, 21.
 128, 10. 133, 16.
 138, 24. 159, 19.
 161, 34. 162, 8,
 27. 165, 30. 167,
 1, 3, 25. 176, 3,
 177, 3. 178, 23.
 186, 13, *et alibi*.
 cicatrice 211, 11.
 329, 20. 341, 13.
 398, 16.
 cicatricem 172, 12.
 206, 6. 213, 29.
 223, 6. 243, 10,
 20. 248, 8. 258,
 1. 262, 29. 265,
 28. 293, 7. 294, 2.
 341, 16. 344, 12.
 346, 23. 352, 19.
 353, 1, 9. 375, 31.
 389, 3. 391, 17,
 22, 27. 392, 20,
 23. 396, 22. 418,
 24.
 cicatrices 49, 31.
 132, 12. 248, 19.
 262, 16. 281, 4.
 293, 19, 27. 297,
 2. 298, 20. 340,
 14. 396, 33.
 cicatrici 275, 4.
 cicatricula 65, 23.
 340, 18.
 cicatriculae 379, 20.
 cicatrix 145, 14. 237
 19. 245, 7. 243,
 12, 13, 21, 24.
 249, 1, 7. 261,
 22. 324, 1. 329,
 26. 355, 12. 370,
 21. 376, 28. 378,
 15. 379, 7. 391,
 34. 398, 14, 20.
 415, 27. 418, 30.
 433, 24. 446, 22.
 cicini 226, 18. 218,
 6.
 cicuta 198, 4. 283,
 26.
 cicutae 197, 15. 201,
 8. 203, 31. 218,
 11. 316, 9.
 cicutam 254, 23.

- Cilicii* (croci) 224, 22. 296, 26
Cimolia (creta) 88, 2. 125, 30. 194, 12. 245, 14. 255, 20. 281, 7. 425, 21
cincta 419, 5
cinctum 378, 16
cinctus 409, 30. 410, 20
cinereo 285, 29
cineris 292, 34
cingant 347, 24
cingit 329, 5. 414, 20
cingitur 167, 30. 256, 8. 432, 30. 335, 31.
cinguntur 402, 18
cinis 88, 1. 197, 10. 198, 2. 274, 7. 328, 9
cinnamo 187, 6
cinnamomi 204, 16. 212, 7. 220, 1. 224, 21. 225, 20. 227, 19. 228, 22. 32. 229, 26. 292, 31. 293, 12, 28. 301, 28. 302, 7. 310, 28
cinnamomum 195, 14. 197, 13. 200, 5. 253, 6
cinnamum 130, 21
circa 37, 4, 17, 18. 38, 23, 25, 31. 39, 14. 40, 28. 42, 14, 28. 43, 29. 44, 18, 20. 46, 10. 47, 2. 24, 26. 48, 4, 22. 50, 4. 51, 25. 52, 2, 3, 22. 53, 31. 146, 11. 147, 30. 150, 1. 152, 1. 157, 3, 19, 32. 158, 18. 171, 11. 183, 31. 187, 24. 191, 30. 231, 2. 234, 31. 236, 16. 237, 14. 242, 2. 245, 11. 250, 33. 256, 8, 15. 257, 3, 21. 258, 31. 259, 29. 260, 17. 265, 22. 271, 33. 305, 34. 319, 14. 330, 15. 337, 13. 346, 25. 359, 21. 363, 13
circuire 239, 24. 426, 19, 31
circuitu 94, 34. 114, 22
circuitum 74, 22, 31. 114, 2. 403, 9
circuitus 100, 20. 114, 12. 115, 13
circulatores 251, 9
circulis 146, 25
circulo 378, 18
circulum 387, 27
circulus 378, 13
circum 243, 27. 256, 14. 325, 19
circumactis 410, 5
circumagatur 410, 8, 11
circumagi 440, 25
circumcidenda 319, 9. 369, 20
circumcidendum 186, 10. 307, 13
circumcidi 342, 3
circumcisa 192, 3
circumcisis 382, 1
circumcisis 378, 3, 17
circumdanda 419, 13. 423, 3. 440, 12
circumdandae 434, 9
circumdare 115, 1. 154, 23. 168, 14. 188, 6. 239, 10
circumdari 299, 32. 329, 2. 372, 4. 432, 9
circumdata 165, 23. 252, 20. 258, 23. 362, 34. 387, 23. 403, 11. 419, 3
circumdatae 322, 33
circumdati 75, 29
circumdatum 182, 18. 324, 9
circumdatur 243, 1. 308, 24. 373, 2. 398, 12. 441, 29
circumdatus 365, 22
circumductum 410, 26
circumfluens 367, 23
circumfluit 338, 18. 360, 14
circumligabitur 425, 12
circumpositae 416, 27. 428, 19
circumpurgandus 357, 11
circumpurgat 271, 27
circumradendae 411, 32
circumradere 357, 19
circumradi 356, 6
circumspecti 111, 20
circumspectus 411, 26
circumspiciat 230, 29
circumspiciunt 14, 21
circumstant 345, 2
circumstantes 381, 34
circumsurgente 362, 6
circumsuta 419, 5
κίρκος 368, 2
cita 29, 1. 40, 1. 55, 6. 57, 24. 137, 22
citant 81, 12
citat 161, 21. 309, 9. 358, 29
citent 270, 19
citeriorem 353, 35
citet 168, 13. 241, 13. 346, 9
citius 71, 2
cito 20, 24. 52, 24. 71, 33. 90, 11, 16. 91, 17. 127, 3. 233, 27. 247, 3. 273, 23. 352, 7
citra 19, 4. 29, 4. 165, 34. 189, 14. 270, 35. 319, 18
civiles 17, 17
civilia 18, 24
clamor 424, 12
clamore 327, 10. 366, 17
clara 18, 29. 327, 8
clare 29, 29. 30, 15
clari 2, 17. 441, 11
clarissima 3, 26
clarissimi 3, 5
clarissimos 2, 27
claudat 319, 13
claudatur 391, 9, 31
claudenda 362, 11
claudit 146, 23. 153, 8
claudunt 4, 19
clavi 271, 17. 347, 5
clavo 271, 19
clausa 65, 27
clausae 153, 28
clausis 170, 24
clausisset 6, 15
clausum 65, 33
clavum 271, 24. 410, 4
clavus 271, 11. 409, 30. 410, 3, 13
Cleon 285, 5. 287, 31. 289, 14
Cleopantus 115, 27
clibani 73, 32
clibano 130, 8
clunes 394, 33
clystere 305, 18. 316, 31. 388, 8. 390, 7. 391, 5
clysterem 269, 5. 302, 18
coaccessit 19, 22
Coacon 213, 11
coacta 40, 3. 53, 27. 60, 4. 93, 2. 203, 23. 219, 21. 248, 21. 255, 21. 291, 21. 318, 32. 325, 7
coactae 347, 25
coactis 221, 12. 268, 6
coactum 264, 22. 279, 20
coactus 328, 11
coacuit 167, 24
coagulis 186, 13
coagulum 196, 12. 201, 7. 255, 3
coalescunt 342, 11
coangustetur 391, 31
coarctari 428, 26
coarctatur 148, 4
cocci 206, 17
coccum 196, 11. 199, 8
cochlea 201, 8
cochleae 81, 22. 83, 24. 85, 5, 14. 195, 3. 221, 6
cochleam 427, 18
cochlear 314, 10
cochleare 137, 18
cochleari 184, 36. 314, 15
cochlearia 184, 25
cochleas 77, 8
cocta 88, 7, 16. 109, 12. 131, 31. 132,

20. 159, 5. 170, 8.
 179, 29. 182, 13.
 185, 5. 188, 23.
 199, 16. 201, 8.
 218, 18. 221, 24.
 261, 9, 12. 264,
 32. 268, 21. 270,
 12. 271, 35. 284,
 5. 289, 6. 317, 17.
 322, 18, 21. 324,
 26. 331, 16. 424,
 26
 coctae 88, 9. 218, 10.
 291, 16
 coctam 179, 20. 190,
 16
 cocti 200, 14. 216, 5.
 218, 9, 14, 25.
 223, 4. 253, 21.
 288, 6. 289, 19.
 300, 9. 301, 14.
 317, 23, 28. 318,
 22. 322, 21
 cocto 225, 1. 268,
 11. 269, 13. 284,
 6. 304, 28. 315,
 11. 317, 33
 coctos 221, 2
 coctum 87, 17. 160,
 5. 162, 10. 185, 4.
 195, 3. 199, 17.
 253, 12. 262, 8.
 265, 21, 24. 269,
 8. 321, 2. 270, 8.
 289, 5. 372, 14
 cocturae 255, 7
 coctus 168, 31. 227,
 30
 coëant 184, 22. 236,
 18. 334, 17. 432, 2
 coëat 269, 17
 coëgerit 50, 20. 154,
 24
 coëgit 69, 11. 308, 19
 coeli 26, 33. 96, 21.
 135, 24
 coelo 16, 12. 18, 10.
 34, 17. 78, 29. 79,
 16. 80, 10. 97, 3
 coelum 16, 4. 24, 5.
 28, 29. 96, 24.
 143, 35. 192, 4
 coena 22, 17. 29, 15.
 259, 14
 coenam 24, 26. 28,
 15. 143, 27
 coenare 24, 26. 183,
 29
 coenato 31, 33. 229,
 24
 coenit 139, 18
 coeno 259, 3
 coeperat 111, 3
 coeperim 92, 21
 coeperint 5, 6. 52,
 23. 289, 19
 coeperit 28, 11. 97,
 10. 133, 5. 143,
 10. 384, 16. 390,
 13. 415, 20
 coeperunt 5, 2. 56,
 5. 58, 10, 27. 174,
 18. 189, 20. 311,
 1. 350, 24. 356,
 3. 394, 33
 coepisse 8, 17, 21.
 15, 22. 40, 24. 96,
 23. 105, 19. 137,
 24. 393, 13
 coepit 2, 19. 44, 10,
 29. 54, 3. 55, 24.
 56, 13. 57, 28. 58,
 15. 60, 25. 65, 20.
 76, 1. 156, 21.
 178, 13. 184, 35.
 303, 19. 304, 29.
 318, 9. 326, 23.
 333, 15
 coërceat 349, 20
 coërcebit 417, 26
 coërcenda 121, 21
 coërcendum 396, 12
 coërcendus 107, 16.
 124, 20
 coërcent 223, 8. 228,
 6
 coërcitionibus 119,
 35
 coëundo 188, 33
 coëunt 57, 25. 146,
 20. 207, 7, 20.
 347, 24. 405, 28
 coëuntia 187, 1
 cogantur 213, 26
 cogatur 122, 23. 361,
 5
 cogebant 67, 6
 cogebat 111, 6, 9.
 140, 23
 cogenda 121, 34.
 207, 4. 222, 8.
 311, 28
 cogendum 354, 6
 cogendus 109, 8. 115,
 11. 124, 21. 254,
 25
 cogere 107, 22. 114,
 20. 268, 15. 439,
 21. 444, 17
 coget 107, 13. 130, 18
 cogit 213, 1. 309, 2.
 329, 18. 379, 25.
 434, 23
 cogitandum 8, 28
 cogitare 11, 29, 35
 cogitasse 4, 26
 cogitatio 28, 16
 cogitatione 2, 24.
 16, 25
 cogitationes 7, 32.
 121, 25
 cogitationibus 9, 11
 cognita 6, 28. 347,
 15. 410, 15
 cognitio 12, 32. 14,
 18. 80, 18. 408,
 26. 433, 14
 cognitionem 3, 7
 cognitis 61, 1. 202,
 17. 203, 27. 234,
 14. 351, 4. 367,
 12. 368, 27
 cognitum 247, 34.
 262, 31. 309, 12.
 382, 12
 cognomen 275, 2
 cognominant 301,
 6
 cognominatur 274,
 25
 cognominatus 193,
 10. 386, 19
 cognoscat 75, 16
 cognoscatur 407, 13
 cognoscenda 316, 26
 cognoscere 10, 16
 cognosceretur 438,
 13
 cognosci 9, 10, 23.
 10, 22. 16, 31.
 267, 2. 338, 9
 cognoscitur 350, 22.
 360, 1. 381, 13.
 389, 19. 392, 31.
 398, 2
 cognoscuntur 48, 24
 cognosset 15, 22
 cognoverat 359, 24
 cognoverint 10, 19
 cognoverit 6, 22
 cognoverunt 333, 5
 cognovi 252, 25.
 358, 13
 coguntur 49, 1. 129,
 8. 203, 22. 219,
 15. 222, 25. 281,
 10. 288, 2. 308,
 5. 325, 11
 cohaerebant 415, 28
 cohaerent 421, 10
 cohaerentes 342, 17
 cohaerescat 342, 13
 cohaeserunt 398, 10
 cohibeat 283, 17.
 418, 23
 cohibeatur 417, 16
 cohibendos 390, 11
 cohibendus 415, 4.
 cohortalis 79, 2
 coierant 67, 5
 coiere 251, 31
 coierunt 159, 10.
 199, 22. 388, 7,
 11
 coiit 58, 5. 109, 3.
 255, 2. 338, 24.
 328, 20
 κοίτης 175, 29
 coire 432, 33. 433,
 31. 440, 29
 coit 64, 31. 270, 22.
 311, 35. 361, 34.
 364, 27. 422, 14.
 425, 33
 coitibus 37, 21
 coitum 189, 19. 212,
 2
 coitus 65, 17. 144,
 30. 303, 23. 354,
 22
 cole 317, 15. 319,
 10. 377, 26. 378,
 19. 380, 10
 colem 48, 31. 149,
 8. 319, 25. 380,
 25. 389, 20, 27.
 390, 2. 391, 8
 coles 316, 28. 317,
 2. 367, 33. 378, 4,
 9. 380, 23
 colice 229, 6
 κολικόν 176, 31. 178,
 19, 26
 coliculo 312, 3
 colla 79, 2
 collapsa 42, 26
 collapsum 379, 27
 collectus 287, 16
 collidatur 412, 16
 colliditur 407, 35
 colliduntur 423, 20
 colligat 62, 10. 181,
 22
 colligenda 417, 2
 colligendae 377, 21
 colligendum 71, 25.
 411, 33
 colligere 42, 11. 281,
 17
 colligi 166, 28. 237,

20. 340, 20. 408, 29
colligimus 423, 27
colligitur 276, 19.
385, 4. 433, 3
colliguntur 267, 1
collinum 79, 10
collisa 247, 11. 412, 27
collisis 223, 27
colliso 238, 33
collisum 62, 31. 206, 9. 231, 25. 239, 5
collo 156, 4. 430, 16
collocanda 395, 13
collocandae 375, 20
collocandum 438, 31
collocandus 109, 21.
240, 2. 251, 16.
340, 18. 348, 29.
380, 6. 387, 17.
417, 21. 423, 16.
437, 18. 440, 11.
444, 6
collocare 371, 14.
392, 32. 439, 17
collocari 242, 8. 309,
15. 340, 21. 369,
1. 390, 2
collocarunt 122, 1
collocata 421, 15.
431, 33
collocatis 381, 13
collocatum 366, 10.
430, 32
collocatur 75, 33.
305, 20. 381, 26.
429, 4
collocavit 267, 15
collocetur 369, 19
collum 157, 32. 403,
15
collyria 284, 23, 34
collyrii 268, 20. 269,
14. 289, 21
collyriis 267, 28.
285, 28. 288, 21
collyrio 268, 26. 287,
31. 292, 11. 296,
9. 340, 16. 341,
16. 346, 27
collyrium 267, 25.
268, 6, 24. 285,
1. 289, 2. 291,
28. 293, 9, 28.
294, 33. 295, 23.
296, 22. 304, 28.
331, 31. 334, 24
colon 67, 25
Colophoniaceae resi-
nae 215, 9. 216, 19
color 42, 17, 29. 46,
18, 22. 104, 35.
140, 9. 213, 14.
232, 20. 241, 1.
256, 6. 257, 10.
258, 28. 276, 14,
17. 324, 33. 343,
9. 348, 1, 16. 362,
24
colorandas 281, 4
colorata 234, 18
coloratur 38, 10
colore 148, 31. 234,
33. 235, 2, 20.
272, 9, 22, 25.
275, 4. 276, 7.
285, 29. 347, 33.
384, 3
colorem 6, 15, 25.
9, 24. 31, 15. 38,
15. 65, 4. 141, 16.
241, 15. 218, 13.
260, 18. 270, 32.
272, 6. 348, 12.
418, 16
colores 56, 15. 338,
15
coloris 53, 12, 14,
21. 152, 5. 213,
28. 264, 14. 267,
10. 270, 23. 280,
20. 357, 29. 362,
32. 418, 9, 12
colorum 44, 25
colubra 251, 7
colum 29, 23
columbae 171, 24.
196, 8. 199, 7. 200,
13. 299, 2. 298, 29
Comata 352, 2
comburendae 221, 7
comburi 158, 11
comburuntur 127, 18
combusta 199, 5, 6.
222, 3. 324, 13
combustae 210, 10.
222, 13, 28. 223,
13. 284, 30. 285,
2, 17. 314, 27, 28.
325, 7
combustam 280, 5
combusti 207, 23.
211, 19. 214, 7,
13. 215, 7. 218,
9, 25. 219, 2. 221,
28. 226, 3, 23.
261, 27. 268, 8.
285, 3, 10, 18, 25.
286, 8. 290, 5, 7.
291, 26, 33. 292,
20, 31, 33. 293,
16, 31. 295, 27.
301, 15. 317, 29
combusto 312, 28
combustos 285, 19
combustum 194, 11.
197, 5. 201, 3
combustus 210, 1.
223, 1
comilitonibus 1, 14
comitiales 35, 11.
36, 2
comitali 69, 21.
185, 24. 297, 26.
304, 18
comitalibus 37, 24
comitalis 34, 31. 54,
19. 58, 13. 69, 28.
73, 5. 137, 29
commendata 376, 31
comminui 336, 9
comminutum 430, 4
commiserunt 416, 6
commissa 402, 31.
428, 16
commissum 413, 32
commissura 407, 6
commissuris 189, 11
committant 280, 1
committebantur 351,
12
committenda 423, 3
committendae 315,
15. 371, 27. 338,
32
committendas 169, 4
committendum 75,
20. 238, 23. 319,
6. 333, 33
committere 18, 11.
19, 31
committerentur 351,
7
committeret 406, 4
committi 346, 14.
428, 16
committitur 139, 31.
147, 3, 31. 148,
16. 396, 19. 407,
20
committuntur 43, 8.
369, 5. 398, 7.
400, 24. 404, 3.
421, 4
commode 18, 29.
66, 2. 96, 12. 164,
6. 176, 6. 177, 30.
186, 16. 210, 8.
243, 21. 265, 19.
284, 6, 11. 295,
10. 305, 18. 363,
1. 384, 25. 394,
13. 418, 24. 419,
17. 430, 17. 443,
14
commodior 18, 31.
69, 1. 241, 29.
283, 28. 400, 15
commodissima 128,
1. 414, 35
commodissime 160,
24. 173, 2. 275,
28. 280, 24. 293,
4. 298, 35. 300, 4.
324, 25. 430, 15
commodissimum 135,
31. 163, 26. 175,
33. 236, 23. 241,
5. 247, 14. 254,
14. 268, 23. 271,
24. 296, 31. 347,
7. 364, 19. 395,
22. 441, 21
commodius 23, 35.
32, 3. 158, 35.
169, 19. 188, 21.
218, 29. 231, 27.
248, 23. 278, 29.
282, 29. 298, 28.
309, 10. 313, 9.
315, 22. 316, 4.
330, 11. 335, 6.
357, 32. 358, 30.
377, 7. 414, 3,
32. 427, 15. 440,
21, 27
commodum 26, 28.
131, 1. 133, 24.
157, 25. 173, 13
commune 38, 8. 76,
4. 174, 5. 205, 1.
279, 29. 302, 5,
14. 359, 25. 366,
6. 391, 35. 430,
25. 442, 18
communem 398, 10
communes 233, 30.
412, 22
communi 15, 9. 367,
10
communia 12, 25. 13,
6. 14, 26, 29, 32.
16, 18. 20, 28. 46,
4. 76, 12. 124, 33.

- 151, 15, 32. 157,
 12. 158, 27. 168,
 26. 177, 20. 202,
 23. 252, 1. 300,
 7. 335, 24. 367,
 14 *bis*. 368, 28.
 412, 19. 426, 10.
 429, 1. 431, 9.
 435, 27. 437, 9
 communibus 14, 24.
 16, 1. 61, 6. 265,
 34. 368. 29
 communis 61, 3, 4.
 129, 1. 365, 18
 communiter 131, 13.
 420, 34
 communium 15, 16.
 70, 1
 compagine 169, 22
 comparatum 178,
 19
 compellantur 268,
 21
 compellat 432, 29
 compellatur 392, 35.
 394, 29. 440, 7
 compellenda 421, 12.
 427, 11. 437. 29
 compellendum 305,
 8
 compellendus 382,
 22
 compellere 380, 11.
 388, 10. 440, 18
 compelli 366, 25.
 376, 26. 442, 28
 compellit 374, 11.
 434, 19. 442, 13
 compellitur 373, 3.
 376, 20. 386, 25.
 436, 5.
 compellunt 382, 21
 compelluntur 444,
 33
 compererit 89, 9
 comperta 3, 30
 compertis 6, 28
 compleantur 428, 28
 compleat 420, 29
 complectatur 421,
 23
 complent 148, 14
 complet 412, 10
 complicari 444, 4
 complura 33, 3
 componebat 293, 30
 componendam 122,
 4
 componi 300, 35
 componitur 296, 25.
 319, 30
 componuntur 301,
 10. 321, 12. 415,
 11
 composita 220, 11.
 275, 29. 295, 8.
 296, 12. 300, 11
 compositio 205, 10.
 210, 14. 212, 1.
 214. 5. 217, 31.
 218, 3. 219, 20.
 220, 27. 222, 4,
 18. 248, 15. 281,
 5. 301, 12. 302.
 15. 307, 7. 317,
 25, 34. 318, 15,
 21. 423, 8
 compositio 291, 14.
 300, 26. 312, 33.
 322, 23. 325, 20
 compositiones 202,
 17. 213, 18. 249,
 3. 259, 23. 308,
 21. 311, 7
 compositioni 285, 16
 compositionum 220,
 6
 compositis 146, 26.
 238, 24
 compositos 385, 29
 compositum 238, 27.
 269, 15. 419, 6
 compositus 393, 24
 composuerat 286, 5
 composuisse 224, 18
 composuit 23, 14.
 205, 4. 302, 6.
 429, 28
 compotes 233, 12.
 244, 27
 comprehendam 202,
 22
 comprehendant 376,
 17
 comprehendat 239,
 17. 356, 21
 comprehendatur 149
 12. 410, 16. 435,
 21
 comprehendenda
 427, 28
 comprehendendum
 307, 18
 comprehendere 239,
 19. 356, 21. 410,
 1. 440, 23. 448, 15
 comprehenderem
 316, 25
 comprehendet 181,
 23. 305, 13
 comprehendetur 384,
 25
 comprehendendi 7, 6.
 202, 15. 227, 28.
 237, 29. 283, 20
 304, 35
 comprehendimus 73
 8
 comprehendisset 13,
 23
 comprehendit 131,
 3. 221, 9. 326,
 25. 381, 18
 comprehendunt 10,
 35. 333, 7. 365,
 15
 comprehensa 127,
 35. 174, 13. 180,
 14. 251, 25. 294,
 10. 263, 7. 297, 3.
 299, 11. 312, 10.
 317, 34. 364, 31.
 376, 23. 423, 17
 comprehensi 3, 18.
 57, 35. 139, 35
 comprehensibilis 7, 5
 comprehenso 369, 12
 comprehensum 31,
 28. 70, 11. 199, 9.
 313, 25. 319, 26
 comprehensus 138,
 32
 compressa 105, 1.
 188, 28. 393, 35
 compressae 416, 4
 compresserit 14, 12
 compressoris 66, 1
 compressis 283, 16.
 395, 12. 419, 3
 compresso 340, 10.
 393, 31
 compressorum 14, 35
 compressum 114, 14.
 25, 33. 303, 11
 compressus 149, 7
 comprimatur 392, 33
 comprimenda 31, 35.
 236, 3
 comprimendum 124,
 17. 167, 22. 437,
 29
 comprimens 187, 15
 comprimientia 180,
 23
 comprimimentibus 188,
 4. 322, 5
 comprimimi 160, 28
 comprimit 25, 33.
 393, 1
 comprimunt 176, 17
 comprimuntur 64,
 23. 416, 17
 comprobata 440, 9
 comprobatum 302,
 6
 compulsa 305, 19
 381, 31
 compulsi 436, 9
 compungendum 323,
 35
 computruit 167, 26
 conantur 138, 5
 conati 3, 6
 concava 248, 24.
 347, 21. 400, 4.
 416, 23
 concavam 249, 5
 concavi 42, 26. 406,
 10
 concavum 150, 34.
 409, 28
 concavus 348, 23.
 426, 3
 concedo 95, 34
 concepit 392, 24
 conceptionem 62, 9
 conceptus 287, 14
 concharum 107, 10
 conchiliis 84, 17
 conchulae 85, 15
 conchyliia 77, 9
 conchylium 106, 5
 concidenda 349, 16
 concidendum 244,
 34. 317, 9
 concidere 221, 6.
 246, 17
 conciderit 136, 6.
 412, 28
 conciderunt 102, 18.
 103, 24
 concidet 117, 13
 concidit 58, 19. 137,
 29. 138, 3, 16.
 346, 4
 concipere 104, 31
 concipio 327, 18
 concipiunt 95, 29.
 148, 33
 concisa 66, 2
 concisus 188, 19.
 395, 2
 concitare 287, 6
 concitarunt 57, 4
 concitat 18, 13. 52,
 9. 104, 15

- concitata 41, 15.
257, 31
concitatas 50, 14
concitatur 284, 18.
396, 3
concitavit 69, 18
conclave 164, 22
conclavi 19, 9. 96, 6.
108, 35. 141, 4.
391, 13
concocta 46, 16. 80,
23
concoctio 5, 22. 9, 5,
6. 30, 29, 33. 92,
6
concoctionem 18, 23.
28, 33. 30, 15. 31,
20. 63. 15. 95, 20.
105, 15. 134, 27
concoctioni 144, 22.
205, 4
concoquat 17, 15.
28, 7. 29, 24. 30,
2. 105, 15
concoquatur 80, 24.
390, 22
concoquendum 227,
3
concoquere 18, 16.
166, 27
concoqui 5, 26. 23,
2, 23. 105, 17
concoquimus 5, 15
concoquit 5, 35. 19,
27
concoquitur 6, 1. 19,
21. 31, 7. 217, 10
concoquunt 30, 11.
195, 9
concoquuntur 29, 7.
135, 8. 209, 10
concoxerit 27, 16.
144, 5
concoxerunt 23, 32
concoxisse 18, 17.
295, 20
concoxit 17, 35. 18,
2, 28, 29
concrescit 348, 6
concreta 48, 24. 262,
11
concreti 237, 24.
381, 11. 387, 4
concreto 389, 21
concretum 372, 2.
379, 27. 388, 4
concretus 347, 33.
370, 14. 414, 21.
417, 17
concreverit 238, 15
concrevisse 348, 26
concubitus 392, 3
concubitus 17, 20
concupiscendus 17,
21
concupiscit 103, 13
concupiverunt 30, 9
concurrat 112, 11
concurrando 434, 2
concurrrens 329, 11
concurrentibus 174,
15
concurrerint 382, 7.
432, 8
concurrunt 67, 27.
94, 27
concursum 27, 20
concussa 305, 24
concussisse 107, 1
concussum 386, 14
concussus 297, 27
concutere 355, 12
concutiatur 143, 5
concutiendum 132,
12. 437, 26
concutiendus 356, 7.
363, 9
condat 378, 8
condatur 376, 12
condemnanda 23, 25
condemnetur 91, 19
condere 363, 8
condita 19, 18. 265,
7. 302, 13. 380,
22
conditae 351, 24.
368, 9
conditas 231, 9
conditio 169, 25.
433, 6
conditis 363, 12
conditum 166, 33.
172, 20. 336, 14
conditur 147, 23.
220, 12. 335, 26.
371, 9. 445, 5
conditus 445, 21
conduntur 141, 21.
333, 5. 349, 17.
445, 14
condyloma 322, 10,
34
κονδύλωματα 257, 15.
396, 6
condylomate 323, 7
confecit 63, 19
confecti 26, 3
confectio 178, 25
conferant 281, 15
conferat 326, 8
conferbuerunt 433,
29. 434, 24
conferre 11, 4. 120, 8
confert 11, 32, 33.
67, 29. 122, 30.
231, 33. 331, 23.
376, 32. 393, 7.
434, 31. 436, 24
conferti 338, 12. 395,
11
confervent 421, 36
confervere 434, 12
confervet 428, 28
confessio 413, 21
confessione 230, 28
confessus 23, 25
confici 330, 33
conficiantur 226, 26
conficit 15, 14
conficitur 34, 25
confidit 238, 25
confirmandum 66, 8
confirmare 163, 17
confirmat 184, 12.
420, 15
confirmatae 379, 21
confirmatis 178, 5.
445, 9
confirmatur 65, 24.
71, 19. 191, 29
confirmetur 433, 29
confitente 122, 25
confitentur 233, 13
confiteor 24, 11
confiteri 14, 17
conflictantur 46, 19
conflictatur 39, 14.
109, 31
conflictentur 47, 12
confluxit 49, 33
confringatur 356,
15
confuderit 100, 12
confugiat 28, 12
confugiendum 24, 2.
66, 25. 139, 3.
168, 9. 175, 1.
292, 5.
confugiunt 141, 29
confunduntur 94, 30
conglomeratae 368,
3
conjecisse 305, 3
conjecta 309, 4. 357,
9
conjectare 99, 6
conjectis 371, 17
conjecto 223, 16
conjectum 75, 26.
309, 9. 333, 24
conjectura 4, 27. 11,
1, 18, 27. 13, 9.
338, 8.
conjecturae 45, 22
conjecturalem 45, 21
conjecturalis 11, 17
conjecturas 9, 2
conjicere 184, 32.
190, 10
conjiciat 269, 5
conjiciatur 306, 7
conjicienda 184, 14.
249, 5. 268, 29.
288, 27. 344, 4.
352, 31. 362, 4.
363, 20
conjiciendi 437, 24
conjiciendum 303,
30. 305, 12. 344,
17. 346, 7. 355,
21. 430, 26
conjicio 16, 17
conjicitur 65, 29.
75, 31. 185, 2
conjiciunt 315, 2
conjiciuntur 229, 30.
322, 31. 406, 11.
407, 2. 439, 30
conjuncta 407, 22
conjunctae 343, 11
conjunctione 237, 10
conjungere 333, 10
conjungi 346, 8. 406,
3
connectitur 405, 5
connectunt 401, 6
connectuntur 148, 1,
12. 400, 9. 406,
9
connexum 370, 3
conquieverint 297, 9
conquieverit 372, 15
conquiescant 30, 13
conquiescat 15, 34.
96, 9. 116, 16.
139, 15. 183, 12.
26. 189, 7. 253,
21. 351, 21. 436,
22
conquiescendum,
310, 12
conquiescere 18, 3,
21. 19, 12. 29, 19.
41, 33. 69, 12.
173, 20. 179, 14.
183, 29, 30. 191,
30. 316, 13. 379,
7. 393, 35
conquiescit 236, 4.
366, 15. 387, 13

- conquieverunt 20, 32. 99, 9
conquieuit 53, 15. 164, 24, 368, 21
conquirenda 356, 24
conquiruntur 384, 32
conquisitis 238, 24
conquisitus, 394, 34
consanuerunt 358, 12
consecuta 52, 27. 179, 34. 180, 1
consecuti 177, 26. 189, 27. 145, 3
consecuturos 122, 24
consecutus 358, 15
consedit 381, 26
consentit 422, 20
consequatur, 385, 20
consequi 10, 3. 126, 31. 140, 25
consequitur 396, 28
consequuntur 214, 31
conservatur 431, 23
conservavit 98, 33
conserventur 141, 32
conseruntur 188, 9
considant 361, 26. 363, 11
considat 319, 11
considerabat 96, 25
consideranda, 62, 19. 411, 15
considerandum 16, 3. 39, 1. 95, 17. 101, 27, 31. 111, 24. 150, 32. 314, 22. 363, 12. 362, 23. 374, 22. 389, 26. 413, 2. 430, 3
considerandus, 241, 1
considerarent, 6, 13
considerare 26, 14. 101, 23. 124, 26. 303, 21. 344, 35. 414, 12
considerari, 324, 8. 329, 22. 426, 21
considerare 118, 7
considit 381, 17
consilio 5, 2. 8, 35
consilium 12, 4. 61, 30. 102, 7. 124, 16
consistere 12, 31. 14, 34. 90, 22. 166, 22. 433, 32. 440, 3
consistat 102, 23. 24. 167, 16. 178, 26. 186, 25. 293, 33. 297, 28
consistendi 102, 29
consistit 123, 15. 158, 20. 175, 28. 240, 16. 246, 12. 358, 19. 367, 10. 443, 16
consistunt 176, 26
consolent 61, 1
consortio 390, 22
conspectu 392, 34. 395, 24. 414, 27
conspectui 10, 11
conspectum 10, 6. 138, 22. 149, 23. 297, 30. 344, 5. 384, 3. 385, 35
conspectus 104, 23
conspici 128, 34. 307, 1. 355, 26
conspicitur 365, 20
conspicua 396, 17
constant 5, 30. 213, 4. 406, 4
constat 76, 23. 91, 21. 123, 4. 125, 15. 146, 25. 147, 32. 210, 4. 22. 213, 34. 214, 23. 215, 6. 217, 16. 219, 1. 221, 30. 224, 19. 229, 6. 268, 9. 294, 33. 301, 21. 314, 5. 316, 9. 322, 36. 323, 33. 359, 22. 402, 29. 405, 11. 412, 33
constent 87, 11
constiterit 30, 22
constitit 170, 14. 175, 19. 245, 11. 246, 23. 32. 286, 17. 341. 7. 385, 8
constitutis 345, 9
constricta 404, 20
consuerint, 270, 6
consuerunt 28, 28. 30, 12. 34, 28. 56, 24. 84, 2. 153, 15. 154, 3. 158, 27. 163, 29. 166, 6. 167, 31. 173, 27. 180, 2. 187, 23. 189, 18. 193, 17. 243, 25. 246, 19. 278, 4. 287, 8. 290, 15. 292, 16. 296, 21. 311, 7. 338, 15. 343, 31. 346, 26. 354, 18. 361, 31. 365, 23. 379, 11
consuetudine 21, 27. 23, 16. 25, 15. 32, 7. 42, 4. 93, 12. 101, 11. 183, 7. 240, 29. 286, 24. 316, 19. 428, 13
consuetudinem 20, 11. 21, 29. 23, 9. 29, 18. 38, 15, 20, 24. 49, 12. 50, 19. 125, 19. 143, 7. 150, 20. 153, 31. 160, 35
consuetudo 189, 29
consueverat 98, 15
consueverunt 22, 17. 46, 4. 179, 2
consuevit 29, 22, 28. 30, 25. 38, 3. 44, 28. 97, 30. 119, 18. 124, 1. 133, 35. 138, 30. 157, 5. 160, 15. 170, 34. 175, 29. 178, 3. 186, 1. 188, 10. 189, 9. 191, 13. 242, 21. 245, 10. 263, 18. 272, 23. 295, 30. 303, 20. 313, 20. 323, 11. 324, 28. 329, 7. 338, 15. 364, 9. 34. 398, 17. 435, 14
consulendum, 97, 18
consulere 14, 28
consulet 24, 31
consumantur, 17, 30
consumat 187, 27. 204, 33
consumatur 211, 29
consumere 163, 25
consumeretur 328, 27
consumi 15, 5. 166, 16
consumit 64, 30. 137, 35. 141, 22. 183, 15
consumitur 44, 8, 11
consummatio 27, 6
consumserit 70, 3
consumtus 323, 6
consumunt 221, 19. 311, 21
consumuntur 306, 31
consurgens 405, 31
consurgit 137, 31
consurgunt 119, 28. 232, 27
contacta 83, 6
contactu 75, 11
contactum 6, 17
contacta 316, 31. 378, 31
contactam 387, 31
contactis 259, 33
contacto 344, 33
contactum 296, 6. 309, 16
contactus 126, 1
contactat 226, 29. 380, 25. 399, 6
contactatur 345, 31
contegenda 259, 28. 336, 11. 418, 29
contegendum 245, 18. 399, 7. 417, 34
contegendus 259, 21
contegere 105, 14. 238, 14
contegi 271, 33. 345, 3
contegit 148, 26. 346, 12. 400, 5
contegitur 369, 2. 400, 6
conteguntur 147, 27. 279, 16. 338, 22. 365, 10
contemnant 125, 5
contemnendum 247, 21
contemplatio 2, 22. 11, 8
contemplatione 15, 9
contemplationem 13, 22
contemplatricem 13, 6
contendant 13, 6. 427, 4
contendere 28, 15
contenderent 98, 18
contendit 4, 20
contendant 3, 29. 42, 24. 5, 24. 7, 4. 12, 23. 443, 19
contenti 11, 11. 14, 30. 68, 13. 113, 17. 258, 24. 362, 20. 425, 9

- contentio 28, 26
contentionibus 10, 30
contentionis 10, 25
contentos 21, 10
contentum 93, 13
contentus 16, 11.
116, 14. 202, 18.
259, 14
conterantur 283, 22
conterenda 229, 3.
245, 22
conterendae 221, 7
conterere 247, 15.
268, 13. 288, 4
conterit 305, 31
conteritur 220, 14.
300, 17. 304, 27.
308, 4. 309, 7
conteruntur 203, 7.
214, 12. 220, 2.
226, 23. 286, 1.
291, 19. 292, 28.
296, 6. 300, 13.
308, 7. 310, 2
contigerit 326, 11
contigerunt 329, 13
contigisse 2, 11
contigit 269, 12
contineant 428, 20,
24
contineat 115, 8.
116, 13. 130, 6.
239, 22. 300, 7.
348, 32. 364, 11.
427, 25. 432, 7.
10. 437, 19. 444,
25
contineatur 126, 24.
374, 7
continebant 211, 27
continebuntur 370.
16
continenda 248, 11.
311, 2. 357, 7.
429, 34
continendae 167, 5.
419, 20
continendi 417, 32
continendis 121, 22.
430, 9
continendum 12, 34.
120, 18, 21. 378,
6. 313, 6. 357, 2.
389, 2. 428, 1
continendus 95, 18.
171, 33. 310, 33.
381, 14. 397, 7
continens 127, 27.
309, 20
continent 406, 17.
415, 7. 436, 28.
438, 19
continentes 102, 14.
continenti 56, 9.
247, 24
continentium 4, 1
continentur 59, 24.
68, 13. 119, 27.
190, 19. 365, 6.
403, 22. 436, 35
continere 18, 6. 31,
30. 69, 6. 105, 13.
116, 24. 170, 24.
180, 20. 287, 13.
299, 23. 304, 19.
313, 11, 17, 28.
315, 12. 361, 1.
443, 30. 380, 8.
393, 4. 424, 16
containerent 403, 15
containeri 377, 13.
438, 5. 445, 22
continent 107, 21.
126, 18. 148, 9.
221, 21. 231, 6.
233, 6. 345, 7. 347,
30. 361, 21. 414,
6, 419, 17
continentur 167, 1.
239, 23. 263, 16.
307, 22. 359, 6.
405, 23. 436, 27.
440, 27. 445, 26
contingant 95, 15
contingat 71, 5
contingatur 139, 19
contingenti 241, 14
contingere 24, 8. 53,
1
contingit 36, 27.
148, 22. 439, 4.
443, 6, 16
contingitur 266, 28
contingunt 325, 19
continua 29, 4. 44,
1. 46, 21. 50, 25.
99, 27. 119, 22.
120, 32. 169, 29.
389, 6
continuarit 24, 31
continuarunt 36, 16
continuas 35, 1.
260, 4
continuat 40, 22. 41,
15. 349, 32
continuaata 50, 17.
273, 22
continuati 290, 12
continuatur 101, 1.
102, 5. 169, 5.
260, 9
continuent 41, 12.
91, 16. 381, 35
continuerimus 242, 8
continuerunt 375, 17
continuisse 163, 23
continuit 167, 12.
332, 21. 363, 29
continuo 40, 19
continuum 40, 25
continuus 49, 12.
156, 9. 276, 5
contra 7, 1. 20, 10.
21, 29. 25, 21, 29.
38, 14, 24. 40, 11.
50, 17. 53, 12. 54,
84. 56, 9. 85, 21.
104, 13. 107, 16.
133, 5. 149, 14.
154, 11. 166, 22.
170, 3. 172, 6.
175, 17. 177, 11.
183, 28. 36. 268,
23. 312, 22. 333,
1, 2. 334, 36. 335,
32. 337, 9. 340,
17. 348, 30. 351,
27, 31. 378, 31.
403, 26. 414, 22.
420, 22. 425, 34.
430, 1. 444, 17
contracta 22, 33. 43,
16. 353, 23
contractis 76, 3
contractos 211, 11
contrahant 237 18
contrahatur 183, 28.
242, 5
contrahentibus 183,
24
contrahere 123, 16.
166, 6. 187, 31
contrahi 430, 8
contrahit 151, 29
contrahitur 26, 10.
35, 20. 40, 4. 128,
32. 132, 24. 150,
6. 161, 17. 366,
19
contrahuntur 31, 14.
47, 7. 174, 14.
175, 12. 234, 7.
426, 28
contraria 15, 17. 52,
7. 57, 29. 92, 8.
235, 15. 266, 13.
378, 5. 436, 28
contrariam 437, 12.
441, 12
contrariis, 16, 9. 61,
13. 110, 32. 127,
7. 287, 9
contrarium 8, 15.
120, 7. 125, 12.
180, 30. 250, 3.
442, 1, 9. 445, 2
contrarius 445, 1
contractato 54, 27
contrita 87, 29. 128,
5. 142, 3. 143, 11.
159, 6. 173, 30,
35. 179, 15. 180,
16. 186, 5. 203,
22. 205, 5. 221,
25. 225, 21. 226,
22. 245, 24. 247,
30. 248, 1. 253,
13. 255, 21. 258,
19. 261, 9. 265,
29. 276, 25. 277,
4. 280, 27. 281,
10. 300, 29. 301,
8. 302, 11. 303, 1.
306, 16. 308, 5,
13, 23. 314, 7.
322, 21. 324, 15.
417, 27
contritae 87, 21. 161,
1. 186, 25. 191, 9.
254, 32. 277, 1
contritam 121, 7.
140, 19. 173, 14
contriti 21, 7. 143,
12. 162, 6. 207,
25. 222, 22. 270,
14. 300, 1
contritis 125, 32.
126, 22. 144, 10.
170, 19. 304, 10
contrito 219, 8. 271,
29. 298, 21. 312,
27. 357, 1
contritum 158, 12.
159, 8. 161, 2.
171, 28. 173, 16.
176, 9. 181, 19,
30. 182, 1. 186,
17. 252, 17, 18,
21. 262, 7, 8. 279,
19. 303, 7. 306,
15. 315, 4. 323,
10
contritus 210, 1.
223, 1
controversiam 12,
19. 95, 2. 133, 10
contulisse, 13, 25
contulit 383, 17
contundi 160, 3

- contunditur 185, 16
 contunduntur 204,
   22, 26. 208, 11.
   209, 24. 212, 28.
   279, 23
 contusa 188, 22.
   203. 6. 210, 13.
   228, 27. 254, 20.
   264, 21. 309, 27
 contusae 88, 4. 195,
   2
 contusam 132, 30
 contusas 281, 23
 contuso 271, 13
 contusum 155, 29
 contusus 63, 17
 convalescant 45, 10
 convalescat 311, 25
 convalescit 133, 22.
   191, 28
 convulnerit 192, 8
 convuluit 58, 30. 133,
   25
 convellantur 95, 35
 convellendus 95, 26
 conveniat 4, 7. 7, 9.
   16, 35. 103, 3.
   438, 1
 conveniens 211, 12
 convenientia 39, 35.
   53, 27
 conveniet 331, 19.
   425, 2
 convenire 111, 17.
   235, 25. 239, 35
 conveniret 4, 26. 74,
   7. 84, 6
 convenit 5, 31. 26,
   15. 27, 9. 53, 2.
   67, 17. 70, 30. 73,
   16. 81, 15. 84, 6.
   103, 34. 113, 32.
   115, 1. 118, 17.
   120, 2. 121, 2.
   126, 17. 133, 7.
   134, 30. 138, 18.
   143, 2. 155, 11.
   161, 9. 193, 19.
   242, 16. 248, 6.
   266, 22. 267, 14.
   287, 10, 33. 296,
   9. 300, 4. 356, 33.
   380, 31. 388, 12.
   413, 20. 446, 12
 conveniunt 72, 35.
   91, 12, 33. 109,
   10. 171, 20. 172,
   19. 214. 4. 230,
   26. 265, 29
 conversa 148, 3
 conversas 354, 4
 conversi 148, 13. 444,
   4
 converso 315, 33
 conversos 336 21
 conversum 366, 9.
   393, 20. 422, 29
 conversus 394, 11
 convertantur 343, 33
 convertenda 346, 29
 convertere 121, 33
 converterent 122, 17
 convertit 393, 26
 convertitur 399, 13.
   43, 35. 141, 6.
   149, 15. 230, 7.
   263, 31. 410, 6.
   422, 2. 445, 1
 convertunt 45, 31
 convertuntur 270, 29
 convictu 47, 11
 convulnerarent 385,
   1
 convulnerent 385, 10
 convulneret 384, 17
 copia 62, 23. 70, 17.
   214, 29
 copiosa 235, 17. 275,
   14
 copiosam 131, 22
 copiose 109, 15. 162,
   7
 copiosior 282, 22
 copiosis 135 16
 copiosius 117, 2. 154,
   15. 267, 9. 410,
   12
 coquenda 217, 30.
   372, 20
 coquendi 190, 24
 coquendum 184, 21
 coquere 247, 14. 288,
   4
 coquitur 86, 2. 203,
   19. 213, 13. 217,
   26. 227, 29. 291,
   18. 298, 18. 307.
   23, 25. 309, 31.
   310, 6. 312, 6
 coquant 166, 27.
   315, 3
 coquantur 159, 9.
   166, 25. 229, 32.
   274, 8. 310, 24.
   317, 24. 318, 2,
   26
 cor 147, 6. 230, 32
 corallium 199, 11
 corde 147, 9. 232,
   19. 233, 14
 coriandri 87, 25.
   203, 31
 coriandro 273, 9
 coriandrum 84, 24.
   86, 28
 cornea, 65, 27, 30
 corneum 65, 25
 cornibus 346, 1. 383,
   7
 cornu 127, 16. 196,
   15. 221, 28. 226,
   26. 291, 26, 28.
   307, 30. 367, 24
 cornua 346 19. 416,
   35
 corpora 2, 12. 4, 5.
   6, 10. 16, 27. 17,
   19. 33, 11. 47, 21.
   58, 3. 134, 5. 142,
   14. 259, 6. 260,
   19
 corpore 9, 26. 13,
   30. 19, 32. 31,
   30. 38, 5. 45, 25.
   46, 25. 50, 20. 52,
   20. 57, 7. 58, 33.
   59, 12, 31. 60, 16.
   61, 31. 62, 12. 66,
   7. 68, 9. 73, 19.
   74, 29. 93, 21.
   99, 19. 102, 2, 9.
   103, 4. 104. 10.
   115, 14. 128, 33.
   152, 5. 163, 19.
   191, 23. 208, 9.
   232, 21. 238, 33.
   246, 8. 282, 31
 corpori 2, 29. 13,
   17. 65, 29, 30. 81,
   14. 97, 16. 99, 16.
   102, 20. 104, 22.
   119, 6. 126, 24.
   127, 5. 129, 23.
   164, 23. 191, 22.
   230, 2. 238, 4.
   247, 12. 248, 14.
   251, 22. 269, 17.
   330, 14. 331, 25.
   344, 19. 379, 32.
   384, 9. 393. 18.
   419, 16. 437, 8
 corporibus 1, 1. 9,
   12. 36, 8, 26. 43,
   35. 71, 14. 72, 10.
   73, 18. 90, 21.
   99, 11. 146, 4.
   193, 10. 195, 13.
   223, 27. 224. 3.
   298, 26. 334, 30
 corporis 5, 13. 15,
   34. 17, 24, 25, 33.
   18, 25. 19, 12. 22,
   21, 25. 25, 25. 27,
   15. 30, 29, 35.
   31, 15. 34, 30. 37,
   31. 39, 2. 44. 2.
   51, 7. 54, 21. 58,
   6. 60, 12. 61, 9.
   16. 62, 17, 32. 64,
   7. 71, 22, 36. 72,
   5. 74, 16. 82, 34.
   93, 14. 105, 8.
   110, 24. 115, 9.
   119, 4. 124, 1.
   125, 16. 133, 4,
   15. 134, 3, 12.
   135, 11. 140, 18.
   141, 13, 28. 142,
   30. 169, 22. 172,
   1. 175, 14. 178, 3.
   184, 9. 186, 12.
   188, 8. 193, 1.
   194, 2. 199, 21.
   225, 24. 230, 14.
   237, 10. 140, 7,
   15. 326, 10. 327,
   26, 28. 373, 13
 corporum 2, 24. 3,
   30. 20, 3. 23, 21.
   45, 33. 104, 9.
   256, 2
 corpus 5, 29. 12, 11,
   32. 14, 2, 14. 15,
   26. 17, 7. 18, 22.
   18, 15, 23. 21, 5.
   22, 4, 31. 23, 2.
   25, 8, 14. 24, 27,
   30. 28, 1. 30, 31.
   31, 18, 22. 32, 1.
   34, 2, 23, 26. 35,
   26. 38, 8, 20, 23,
   27, 33. 39, 19, 28.
   41, 6, 14. 46, 14.
   92, 7. 105, 25.
   107, 2, 16, 19, 26.
   110, 15, 19, 22.
   115, 1. 116, 33.
   117, 7. 118, 27.
   124, 32. 125, 27,
   35. 126, 12. 127,
   31. 133, 7, 29.
   135, 28, 33. 139,
   9. 140, 15. 141,
   13, 18, 26. 142, 3,
   8. 143, 11, 32.
   149, 34. 157, 8.
   158, 35. 163, 18.
   164, 34. 166, 16.
   169, 13, 20. 176,
   15. 185, 23. 186,

15. 192, 1. 198, 1.
216, 26. 221, 19.
225, 6. 236, 34.
325, 19. 328, 4
corpuscula 4, 18
corpusculo 394, 10
correpti 142. 19.
323, 17
corripitur 108, 15
corrumpantur 135,
17
corrumpatur 23, 34.
176, 18
corrumpti 108, 1.
278, 21
corrumptit 243, 25.
290, 27
corrumptitur 99, 16.
134, 1
corrupuntur 81,
10. 84, 22. 134,
4. 311, 32
corruptit 63, 28
corrupta 62, 24. 66,
16. 103, 32. 244,
5. 256, 1. 263,
1, 21
corruptae 174, 21.
244, 3. 328, 20
corruptam 256, 29
corrupti, 232, 4. 246,
27. 269, 28. 418,
12
corruptis 6, 26
corruptius 332, 11
corrupto 313, 20.
410, 27
corruptum 6, 26. 23,
24. 34. 62, 21. 68,
1. 74, 16. 230, 5.
256, 23. 260, 29.
319, 3. 23. 322,
15. 409, 14.
corruptus 133, 14
cortex 181, 18. 188,
19. 195, 11. 196,
6. 197, 6. 204, 25.
307, 29
cortice 255, 21. 301,
3, 4. 309, 3
corticem 173, 14
cortices 190, 24. 191,
3. 299, 36. 307,
26
corticibus 122, 14.
173, 29. 184, 18.
185, 17
corticis 204, 16. 209,
32. 211, 19. 219,
13. 304, 9. 308, 4
κορυμβός 383, 12
κορύμβος 153, 11
corvum 371, 11
corvus 78, 24
costa 332, 14. 403,
26. 404, 21. 409,
15. 423, 30. 424,
16
costae 422, 4. 423,
21
costam 424, 20
costarum 147, 22
costas 332, 13, 16,
23. 402, 31
costi 178. 26. 204,
10. 220, 1. 224,
13, 19. 225, 7.
226, 1. 228, 22.
229, 21. 293,
12
costis 147, 25. 402,
32. 404, 7
costum 130, 26. 195,
10. 197, 1. 253, 6
cotonea 86, 18. 87,
30. 88. 8. 184, 17.
261, 9
cotoneo 171, 24. 284,
6
cotoneum 83, 17.
161, 10. 185, 8.
223, 22. 322, 20
coxa 55, 2. 60, 4.
67, 26. 227, 15.
430, 35
coxae 35, 11. 47, 3.
48, 12. 55, 1. 60,
3. 148, 14. 163,
10. 387, 18. 389,
29. 407, 1
coxam 149, 15. 188,
23, 30. 430, 34.
444, 17
coxarum 406, 21.
422, 4. 423, 21
coxas 38, 26. 43, 29.
149, 17. 186, 8.
383, 7. 387, 30
coxis 31, 8. 46, 30.
49, 34. 176, 1.
187, 9. 188, 10.
189, 8. 206, 8.
233, 9. 362, 35.
381, 18. 387, 15.
406, 25
crassa 44, 32. 48, 3,
9. 66, 30. 84, 22.
141, 17. 153, 24.
187, 19. 234, 18.
235, 11. 241, 6.
281, 18. 303, 12.
347, 19. 357, 31
crassae 243, 27. 293,
20, 26
crassas 294, 20
crassior 234, 29. 274,
26. 343, 25
crassiore 81, 6. 82,
29. 154, 10. 283,
5. 292, 4. 350, 10
crassissimum 234,
19. 401, 3
crassitudinem 204,
27. 227, 22. 270,
2. 280, 28. 283,
15. 300, 30. 305,
33. 312, 6. 317,
25. 32. 318, 25.
324, 30. 439, 24
crassitudinis 147, 21.
386, 16
crassitudo 204, 20.
209, 25. 210, 32.
222, 25. 227, 24.
229, 28. 248, 18.
273, 13. 274, 2.
291, 6. 299, 7.
301, 7. 310, 1.
314, 9. 340, 15
crassius 235, 22.
260, 25. 300, 33.
419, 11
crassum 231, 5. 241,
33. 282, 13
crassus 65, 5, 19.
235, 2, 4, 13
Cratonis 301, 27.
317, 35
creabat 70, 23
creare 374, 19
creat 4, 11. 60, 11
creatur 353, 26
creber 131, 15
crebra 38, 19. 48, 15.
152, 5. 238, 5, 6
crebram 53, 25
crebras 141, 14
crebre 128, 29
crebriore 191, 22
crebris 270, 7. 409, 2
crebrius 131, 27
crebro 40, 23. 49, 4.
185, 27. 328, 1.
357, 3
crebros 141, 15
credat 7, 10
credendum 30, 7.
113, 29. 120, 3
credere 18, 4. 104,
38. 184, 2
credibile 241, 34.
400, 11. 413, 6
crediderit 332, 30
crediderunt 2, 29
credidi 158, 17. 438,
11
credidissent 45, 14
credidit 155, 12
credimus 104, 7,
24
credo 24, 12. 64, 20.
252, 8. 327, 23.
355, 17
credunt 4, 6. 5, 25.
13, 12. 73, 25
κρημαστῆρας 365, 8
cremor 109, 11. 169,
9. 223, 20. 310,
33
cremore 108, 20. 177,
15. 224, 9. 310,
27. 312, 29. 313,
13. 315, 8. 318, 9
cremorem 126, 26.
179, 23
cremori 310, 21
crescentibus 91, 33
crescere 63, 33
crescit 120, 33. 360,
4. 366, 18
crescunt 436, 11
creta 25, 25. 88, 2.
125, 30. 194, 12.
255, 20. 281, 7.
425, 21
cretam 245, 14
Creticae 207, 1. 211,
25
Cretici 225, 17. 229,
14
crevit 156, 22
crimen 45, 20
κρίσιμον 97, 33
κρίση 339, 25
croci 173, 31, 34. 204,
17. 216, 3. 219, 30.
220, 22, 27. 221,
27. 224, 14, 21.
225, 27. 228, 9,
15, 31. 229, 6, 20,
27. 245, 21. 273,
30. 283, 13, 20.
285, 6, 9, 12, 23.
286, 7. 287, 35.
292, 19, 27, 32.
293, 15, 29, 35.
296, 2, 26. 300,
15. 301, 7, 14, 23.
302, 10. 303, 12,
26. 310, 1, 25.

- 311, 10, 14. 317,
 23. 318, 21. 321,
 7
 crocinum 122, 5
 croco 187, 6. 288,
 22. 324, 33
 crocomagmate 296,
 23
 crocomagmatis 207,
 11. 209, 6, 294, 4
κρόκον 296, 6
 crocum 130, 21. 191,
 4. 196, 16. 200,
 4. 220, 19. 274,
 6. 283, 17. 312, 7
 cruciant 340, 25
 cruciare 108, 24
 cruciat 178, 12
 cruciatur 250, 8
 crucietur 96, 10
 cruda 51, 31. 127,
 14. 184, 32. 197, 1
 crudae 275, 36
 crudam 5, 29
 crudele 6, 30. 9, 18.
 16, 27
 crudelis 10, 21
 crudelitate 10, 18.
 74, 11
 crudeliter 10, 9. 64,
 30
 crudi 84, 23. 214,
 9, 15
 cruditas 30, 30. 63,
 22. 103, 29. 117,
 34. 136, 2. 166,
 12. 174, 33. 286,
 27
 cruditate 9, 28. 44,
 28. 66, 22. 68, 9.
 150, 6, 30. 373, 7
 cruditatem 31, 29.
 32, 4. 46, 17. 95,
 20. 118, 28. 138,
 13
 cruditates 178, 11.
 187, 30
 cruditatis 175, 9
 crudo 63, 13. 207,
 28
 crudum 18, 4. 59, 2.
 95, 19. 171, 25.
 179, 26. 196, 15.
 197, 11. 265, 3.
 333, 27. 396, 1
 crudus 196, 14. 200,
 8. 201, 7
 cruenta 48, 21. 233,
 3. 385, 6. 388, 11
 cruentae 383, 14
 cruentatur 270, 34
 cruentio 54, 1
 cruentis 212, 31.
 238, 27
 cruentum 42, 3. 48,
 27. 56, 17, 25.
 131, 18
 cruor 179, 3. 233, 3.
 302, 23. 417, 17
 cruoris 408, 10, 24
 crura 38, 25. 40, 26.
 43, 17. 53, 18.
 104, 14. 137, 7.
 164, 3. 167, 19.
 171, 10. 174, 14.
 175, 12. 177, 23.
 178, 16. 381, 24.
 389, 30. 397, 14.
 422, 5. 446, 2
 crure 139, 27. 242,
 17. 398, 6. 430,
 24. 435, 5. 445, 7
 cruri 443, 10
 cruribus 39, 11. 40,
 12. 49, 30. 125,
 22. 164, 25. 170,
 2. 172, 11. 260,
 21. 261, 24. 286,
 20. 324, 17. 364,
 34. 381, 19. 391,
 18, 33. 407, 5.
 426, 10. 427, 6.
 442, 31
 cruris 431, 3
 crurum 143, 4. 352,
 13. 407, 10
 crus 60, 4. 381, 27.
 407, 11, 12, 23.
 430, 31, 33. 443,
 3, 9, 15
 crusta 256, 8, 22.
 262, 26. 303, 22,
 23, 26
 crustae 255, 28. 306,
 10. 319, 16, 26,
 35. 344, 12. 352, 5
κρουσταλλοειδής 348, 5
 crustam 236, 12
 crustas 199, 14, 18.
 246, 1. 305, 34.
 311, 6. 312, 12
 crustis 375, 30
 Crustuminum 83, 14
 Ctesiphon 211, 25
 cubabit 156, 9. 242,
 17
 cubandi 232, 32
 cubantem 330, 13.
 446, 12
 cubantibus 105, 6
 cubantis 95, 30. 164,
 18. 329, 18
 cubare 96, 6. 173,
 20. 282, 25. 389,
 13
 cubat 39, 11. 43, 15
 cubile 21, 28. 22, 34.
 23, 26
 cubili 41, 34
 cubiti 429, 32. 430,
 1, 18. 440, 30
 cubito 430, 20. 435,
 5. 440, 29. 441, 7,
 27. 442, 33
 cubitum 439, 35.
 440, 16
 cubitus 405, 23, 30,
 32. 429, 35. 439,
 9, 14. 440, 31, 34,
 441, 16, 20
 cucurbita 77, 7. 78,
 6. 81, 22. 83, 12.
 84, 24. 85, 11
 cucurbitula 61, 14.
 66, 14. 157, 18.
 163, 27. 167, 10.
 175, 17. 249, 13,
 24. 250, 32, 34.
 251, 18. 288, 12.
 291, 22. 387,
 15
 cucurbitulae 66, 6.
 131, 19, 21. 144,
 5. 156, 19. 161,
 30. 165, 5. 167, 4.
 185, 28. 186, 27.
 187, 9. 188, 27
 cucurbitulam 66, 18.
 123, 5. 163, 29.
 236, 24. 328, 19,
 23. 329, 8
 cucurbitularum 65,
 25
 cucurbitulas 139, 29.
 143, 5. 151, 17.
 168, 10. 169, 32.
 175, 36. 177, 7.
 178, 17
 cucurbitulis 108, 18
 cucumere 207, 1.
 208, 9. 304, 25
 cucumeris 173, 28,
 33. 191, 3. 220,
 16. 248, 15. 264,
 23. 304, 9. 321, 8
 cucumis 77, 7. 81,
 21. 82, 5, 26. 84,
 24
 cui 8, 34. 21, 4, 7.
 22, 28, 29. 24, 2.
 27, 15, 20, 32. 30,
 19, 21, 24. 37, 9.
 39, 1, 7. 43, 34.
 44, 1, 3, 12, 14.
 47, 32. 55, 18. 57,
 21. 58, 7. 68, 10.
 73, 27. 77, 15. 81,
 10. 104, 12, 24.
 107, 27. 113, 8.
 115, 4. 121, 20.
 131, 32. 132, 1.
 137, 3. 148, 2, 21.
 163, 23. 173, 9.
 175, 14. 179, 15.
 181, 18. 182, 14.
 189, 6, 12. 191,
 9. 196, 13. 199,
 19. 218, 18. 219,
 23. 222, 26. 229,
 13. 230, 30, 33,
 34. 244, 31. 264,
 23. 268, 17, *et alibi*
 cuicumque 297, 3
 cuidam 15, 21
 cuilibet 202, 17. 259,
 35. 299, 11. 306,
 16. 314, 3. 315,
 8. 317, 1
 cuique 8, 2. 91, 14.
 239, 35. 291, 21
 cujus 3, 21. 11, 1.
 39, 21. 53, 12. 67,
 2. 87, 5. 88, 5. 90,
 20. 104, 29. 105,
 11. 121, 17. 123,
 11. 149, 30. 175,
 26. 267, 3. 305,
 22. 306, 17. 307,
 22. 333, 4. 347,
 15, 33. 384, 3.
 386, 12. 388, 19,
 20. 422, 18
 cujuscunque 35, 17.
 58, 19.
 cujusdam 48, 32.
 209, 3. 252, 4
 cujusque 6, 24. 7,
 14. 14, 23. 37, 9.
 53, 29. 435, 28
 culpa 118, 2
 cultiore 141, 4
 cultus 280, 15
 cum *pr.* 12, 15 *bis*.
 18, 32. 24, 12, 28.
 38, 29. 40, 10. 48,
 6, 18, 22. 28. 49,
 23. 50, 2, 25. 52,
 25. 55, 27. 58,
 25, 35. 59, 21.
 60, 27, 33. 66,

25. 70, 32. 74, 27.
79, 5. 88, 4. 100,
17. 102, 31. 104,
31. 107, 7, 13, 25.
108, 9, 16. 110,
26. 112, 6 *bis*, 15.
114, 31. 116, 22,
27. 117, 4. 118,
22. 122, 5. 124,
14. 128, 5. 129,
18. 131, 25. 132,
19. 136, 24. 137,
17. 138, 2, 20.
139, 30. 140, 15,
19, 20, 33, *et alibi*
cum adv. 1, 8. 6. 3,
4, 6, 23. 7, 7, 26.
8, 15. 9. 22, 26.
10, 21, 24. 11. 22.
12, 1, 13. 13, 8.
14, 2, 3. 23, 25.
15, 21. 23. 29. 16,
21. 17, 23, 27.
18, 15. 20, 13. 21,
13, 17. 23, 11,
23. 25, 8, 28. 27,
9. 28, 3, 11, 14,
25. 29, 23. 30, 27.
31, 24. 32, 8. 33,
6. 34. 34. 44, 15.
45, 23, 25. 46, 3.
49, 2. 50, 7. 51,
55. 56, 6. 57, 24.
59, 10. 25. 62, 8.
63, 27. 64, 26.
65, 4. 66, 12. 67,
11, 12. 68, 3. 76,
9. 103, 3, 9, 15,
33, 34. 107, 29.
109, 12. 16. 110,
21, *et alibi multis in*
locis.
cumini 181, 31. 204,
14. 208, 15, 321,
14
cumino 321, 12. 425,
1
cuminum 172, 33.
276, 27. 321, 1
cupidi 17, 32
cupiditas 39, 23. 48,
15. 52, 14. 54, 9.
59, 9. 106, 14. 179,
7. 182, 9. 415, 21
cupiditate 331, 24
cupiditatem 41, 5.
181, 7
cupiditati 69, 7
cupiemus 103, 33
cupit 120, 4
cupresso 173, 8. 245,
16. 312, 28
cupressus 88, 5. 130,
23. 200, 3. 291,
22. 390, 6
cur 5, 7. 7, 9, 10.
13, 30. 123, 31
cura 8, 26. 14, 28.
17, 34. 23, 4. 110,
2, 16. 136, 1. 163,
31. 177, 29. 269,
19. 280, 14. 281,
15. 290, 16. 335,
17, 22. 354, 28.
358, 9. 361, 35.
378, 10. 386, 18.
391, 16
curabitur 348, 32,
34
curam 189, 31. 193,
14
curanda 119, 21.
123, 33. 239, 30.
297, 23. 314, 24.
352, 4
curandi 2, 35. 11, 4.
12, 16. 95, 6. 131,
15. 132, 34. 230,
13. 262, 28. 354,
18
curandum 125, 10.
133, 8. 150, 14.
256, 21. 297, 14.
319, 1. 325, 18.
355, 16. 359, 19.
382, 12. 396, 32.
417, 22
curandus 109, 32.
138, 28
curant 262, 27. 317,
34. 318, 18. 360,
22
curanti 149, 24
curantibus 10, 12.
73, 22
curantis 61, 29. 110,
10. 118, 3. 20,
30. 257. 2. 344, 5
curantur 74, 6. 155,
11. 255, 12. 262,
15. 266, 9. 277, 4.
296, 11. 310, 32.
313, 13. 324, 26.
355, 30. 396, 7
curare 4, 7. 108, 25.
238, 25. 246, 7.
280, 13. 306, 30.
327, 29. 343, 12.
358, 31. 392, 19.
415, 17
curarent 193, 7
curari 6, 22. 9, 14.
97, 20. 108, 21.
133, 11. 184, 4.
256, 24. 282, 15.
349, 1. 353, 19.
355, 2, 29. 359, 7.
360, 20. 373, 28.
375, 7. 377, 8
curat 3, 5, 16. 193,
22. 326, 17
curata 61, 26. 215,
12
curatae 285, 14.
curati 215, 10. 217,
24. 290, 12. 323,
15
curatio 2, 22. 10, 23.
18, 26. 60, 9. 92,
17. 93, 19. 94, 35.
110, 30. 114, 17.
117, 8. 125, 23.
129, 22. 119, 8.
150, 18. 235, 5.
237, 11. 242, 6.
245, 3. 255, 15,
25. 258, 12. 259,
7. 263, 4, 18. 265,
3. 266, 10. 316,
25, 34. 325, 15.
330, 29. 333, 19.
337, 23. 341, 17.
343, 16, 29. 344,
31. 345. 34. 346,
29. 349, 15. 350,
5. 351, 17, 35.
355, 5. 358, 10.
359, 10. 364, 33.
371, 29. 376, 31.
377, 23. 378, 5.
433, 18, 30. 444,
18
curatione 4, 9. 92,
20. 271, 17. 272,
30. 312, 25. 315,
24. 317, 3. 331,
3. 7. 341, 33. 345,
30. 346, 7. 355,
18. 361, 20. 368,
27, 34. 372, 28.
380, 5. 381, 6, 12.
385, 26. 387, 7.
445, 15
curationem 62, 4.
72, 1. 103, 1. 111,
22. 150, 22. 161,
14. 230, 18. 239,
28. 240, 11. 244,
30. 250, 25. 253,
16. 258, 7. 275,
3. 276, 15, 23.
282, 19. 291, 9.
315, 19. 318, 5.
334, 13. 341, 1.
347, 12. 348, 10,
27. 349, 29. 352,
15, 20. 358, 3,
24. 364, 30. 374,
1. 388, 23. 390,
5. 396, 10. 412,
31
curaciones 7, 12. 12,
24. 16, 35. 61, 2.
90, 4. 202, 21.
241, 9. 291, 34.
327, 16. 344, 1.
373, 10. 386, 21.
426, 9
curationi 18, 25. 42.
10. 63, 15. 110,
17. 133, 16. 232,
6. 280, 2. 348, 20,
23. 361, 13. 385,
34. 388, 31. 416,
16
curationibus 7, 29.
16, 32. 33, 7. 275,
26. 322, 35. 375,
28
curationis 110, 29.
117, 6. 192, 25.
243, 24. 329, 2.
334, 5. 339, 4.
346, 16. 353, 32.
390, 26. 417, 8.
424, 12
curationum 92, 22.
95, 10, 17. 341,
20
curato 243, 29
curatum 324, 14.
332, 12. 342, 15.
444, 27
curatur 15, 8. 58,
14. 62, 1. 91, 10.
124, 19, 30. 188,
12. 263, 23. 273,
10. 295, 10. 307,
6. 342, 23. 352,
27. 364, 12. 372,
19. 381, 22. 426,
15. 429, 11, 13.
curaturum 4, 20
curatus 16, 9. 92, 17
curendi 161, 3.
curendum 130, 5
curentur 26, 9. 246,
4. 319, 27. 338, 2
curet 95, 12. 268,
27. 326, 3

- curiose 75, 22. 113, 26
 curiosior 154, 3
 curiosius 70, 18. 230, 29. 382, 17. 430, 9. 431, 25. 436, 34
 curioso 191, 21.
 curis 144, 23
 currendo 145, 19
 currendum 22, 16
 currere 161, 22
 currunt 87, 12
 cursu 49, 1. 141, 23. 152, 11. 167, 33. 172, 13. 236, 28. 286, 51. 349, 27
 cursum 64, 13. 163, 11. 287, 20
 cursus 18, 30. 23, 6. 37, 16. 149, 33. 171, 34. 191, 25. 236, 25. 282, 22. 286, 27. 287, 3. 290, 11. 25. 291, 12. 339, 9. 351, 21
 curta 230, 8. 353, 18. 354, 17
 curti 353, 15
 curtum 353, 32
 curva 397, 22, 31
 curvatum 404, 24
 curvatur 403, 25
 curvi 402, 25
 curvum 398, 14. 441, 2
 custodem 417, 4
 custodia 39, 8
 custos 411, 22
 cute 107, 31. 149, 20. 168, 10. 177, 8. 180, 25. 186, 28. 187, 10. 188, 27. 237, 7. 243, 12. 247, 10. 249, 3. 254, 13. 256, 25. 261, 14. 264, 10. 270, 22. 274, 23. 27. 278, 12. 288, 12. 329, 17. 331. 34, 35. 336, 32. 345, 30. 346, 5. 350, 25. 354, 23
 cutem 27, 18. 31, 4. 35, 8. 40, 28. 46, 30. 49, 21. 53, 11. 54, 2. 56, 27. 57, 27. 58, 4. 59, 17. 64, 5. 35. 70, 25. 72, 2. 7. 73, 4. 74, 15. 121, 2. 128, 26. 131, 27. 135, 33. 143, 9. 13. 150, 11. 31. 151, 29. 165, 5. 170, 20. 188, 30. 202, 5. 203, 7. 206, 6. 235, 10. 238, 1. 3. 270, 23, 31. 278, 21. 279, 28. 287, 10. 290, 27. 306, 3. 316, 32. 319, 20. 328, 18. 330, 18. 333, 26. 334, 6. 8. 338, 20. 346, 3. 350, 13. 24. 424, 6
 cuti 249, 6. 420, 8
 Cutiliarum 166, 23
 cutis 39, 13. 42, 28. 66, 3. 75, 12. 104, 34. 107, 25. 131, 20. 134, 12. 141, 16. 156, 19. 163, 27. 237, 14. 238, 11. 239, 1. 241, 6. 244, 18. 247, 17. 256, 9. 260, 13. 17. 265, 8. 272, 6. 273, 19. 275, 8. 17, 22. 276, 19. 316, 29. 33. 317, 7, 10, 12. 319, 8. 328, 1. 330, 7, 10. 332, 9. 333, 22. 334, 8, 15. 346, 1. 354, 3, 9, 22. 338, 21. 378, 4, 6, 18, 34. 380, 21, 25. 397, 24. 433, 8.
 cyathi 24, 23. 167, 13. 211, 27. 212, 24. 226, 12, 25. 229, 22. 273, 16. 275, 35. 300, 24. 301, 30, 33. 310, 3
 cyathis 228, 7. 229, 17. 317, 31. 318, 1
 κυθήριον 336, 17
 cyatho 160, 1. 176, 7. 187, 3. 215, 11. 221, 2. 300, 25. 303, 13. 325, 10
 cyathos 31, 13. 110, 26. 113, 22. 118, 21. 123, 11. 162, 6. 169, 18. 176, 5, 19, 23. 177, 26. 214, 11. 221, 29. 274, 4, 6
 cyathum 126, 21. 179, 15. 184, 28. 209, 19. 213, 22. 226, 6
 cyathus 137, 17. 162, 1. 176, 7. 204, 13. 212, 23
 cyma 82, 5
 cymbala 121, 26
 κυνάγχην 157, 12
 κύπελλον 130, 27
 cyprini 296, 32
 cyprino 156, 12. 159, 4. 186, 6. 191, 18. 296, 30. 299, 33. 307, 17. 321, 6. 436, 3
 cyprinum 88, 17
 cyprus 226, 21
 κύριον 285, 29
 cytisus 172, 34
- D
- Dabant 66, 31. 96, 19
 dabat 96, 28. 111, 3. 8. 115, 32
 dabitur 103, 26
 danda 107, 11. 108, 33. 114, 26. 115, 10. 117, 34. 130, 20. 25. 164, 10. 167, 2. 168, 34. 170, 7. 174, 30. 176, 17. 246, 29. 270, 18. 290, 35. 330, 4. 391, 32
 dandae 171, 17. 332, 6
 dandam 185, 10
 dandi 135, 13
 dando 16, 10. 122, 7
 dandum 5, 31. 97, 16. 101, 4. 109, 8. 113, 33. 126, 11. 128, 21. 137, 10. 186, 19. 242, 26. 250, 21. 254, 25. 284, 14. 288, 34. 312, 8. 338, 34. 353, 2. 354, 27. 355, 23. 379, 18. 422, 30. 432, 22
 dandus 69, 13. 96, 30. 97, 3. 99, 7. 14, 25. 100, 15. 101, 33. 102, 6. 29. 105, 22. 108, 26. 29. 109, 12. 115, 16. 119, 5. 123, 21. 126, 6. 167, 3. 12. 186, 13. 253, 18. 304, 24
 dant 73, 22. 101, 12. 113, 23
 dantur 130, 12. 166, 10. 220, 4. 223, 27. 228, 29. 378, 13. 382, 14
 δαφνίδαν 215, 18
 dare 99, 19. 102, 9. 12. 105, 10. 107, 22. 108, 13. 110, 26. 114, 29. 116, 4. 117, 24. 119, 3. 126, 17. 138, 16. 140, 19. 169, 35. 170, 13. 177, 26. 190, 12. 318, 7. 392, 21
 darent 98, 7
 daretur 98, 4. 102, 22. 122, 19, 22
 dari 10, 7. 80, 6. 95, 33. 96, 18. 97, 6. 17. 99, 7. 15. 100, 9. 26. 101, 1, 2. 6, 26. 29. 102, 17. 103, 29, 23, 26. 105, 20. 107, 14. 32. 110, 8, 9, 12. 123, 23. 124, 8. 12. 133, 19. 136, 12. 137, 12. 161, 9. 164, 13. 166, 29. 169, 12. 172, 25. 30. 180, 4. 181, 17. 29. 229, 16, 24. 241, 23. 243, 8. 252, 12. 254, 21. 283, 4. 304, 30. 334, 26. 390, 29. 393, 10. 423, 13
 δαρεῖν 365, 13
 data 109, 19. 113, 13. 173, 35. 228, 3. 429, 7
 datae 254, 9
 datis 95, 19. 322, 30. 381, 20. 430, 31
 dato 64, 25. 69, 30.

33. 176, 1. 403, 24
datum 103, 19. 122, 6. 124, 11. 128, 16. 132, 28. 141, 8. 178, 20. 187, 3. 229, 18. 243, 13
datur 67, 10, 13. 98, 13. 100, 25. 103, 32. 114, 6. 125, 11. 142, 3. 155, 20. 158, 13. 173, 3. 180, 17. 185, 12, 15. 225, 23. 227, 25. 228, 14, 17. 262, 22. 312, 17. 348, 23. 378, 23. 401, 30. 416, 24
daturus 69, 31
datus 96, 17. 113, 27. 122, 10. 138, 24. 176, 7
dauci 225, 17
de 2, 17. 3, 27. 7, 7, 33. 8, 20, 30. 9, 5, 6, 17. 19, 19, 33. 23, 12, 14. 27, 14. 45, 29. 61, 11. 63, 6. 69, 35. 71, 3, 6. 76, 9. 87, 14. 90, 19, 23. 95, 2 bis. 97, 31, 33. 100, 1, 22. 124, 29. 131, 13. 133, 33. 134, 20. 146, 5. 150, 19. 152, 32. 155, 19. 182, 5. 193, 1, 8. 226, 28. 230, 11, 14. 234, 15. 239, 29. 218, 8, 9. 255, 11. 264, 10. 282, 11. 323, 4. 337, 29, 26. 347, 14
debeant 290, 10. 328, 13. 368, 22. 393, 11
debeat 60, 30. 75, 15. 96, 18. 99, 5, 15. 101, 2, 8. 102, 12. 103, 24. 116, 22. 155, 18. 236, 34. 313, 24. 326, 5. 330, 30. 357, 30. 358, 16, 33. 361, 23. 363, 8, 14. 395, 2
debebit 20, 14. 32, 13. 116, 18. 156, 20. 192, 10. 242, 18. 251, 14. 331, 16. 373, 31, 35. 393, 5. 417, 28. 425, 24, 30. 432, 9
debeant 180, 32. 370, 17
debemus 153, 18. 268, 27
debent 12, 18. 16, 29. 43, 4. 108, 21. 135, 8. 161, 5. 179, 33. 180, 18. 238, 14. 246, 32. 258, 11. 265, 19. 271, 33. 273, 17. 299, 36. 306, 11. 311, 4. 317, 22. 322, 13. 325, 19. 327, 29. 334, 6. 336, 9. 340, 3. 345, 20. 350, 24. 371, 24. 372, 21. 376, 21, 26. 386, 2, 31. 428, 16. 429, 30. 434, 13. 442, 28
debere 16, 18, 24. 23, 24. 77, 1. 95, 33. 125, 1, 6. 166, 29. 183, 36. 184, 2. 252, 3. 309, 14. 355, 28. 364, 2. 421, 29. 438, 33
deberent 150, 16
deberetur 97, 16
debet 17, 2. 18, 1, 19, 27. 19, 3, 7, 31. 20, 28. 22, 11, 26. 24, 15, 19, 25, 28. 26, 4. 27, 17, 35. 29, 15, 30. 30, 20, 35. 32, 7. 39, 7, 25. 40, 2. 44, 10. 53, 20. 63, 9. 64, 7. 66, 18. 69, 6, 12, 31. 72, 2, 21, 31. 80, 6. 81, 2. 96, 7. 101, 6, 22, 26, 29. 107, 12, 32. 113, 8. 127, 4. 130, 13. 136, 16, 26. 137, 25. 141, 23. 144, 27. 163, 34. 172, 25. 180, 4, 13. 183, 4. 191, 6, 29. 204, 30. 212, 11. 223, 2, 5. 254, 22. 318, 10. 322, 15. 352, 27. 372, 3, 24. 373, 11. 380, 9. 416, 23. 423, 1, 13. 430, 13, 26, 33. 444, 16
debilis 3, 8
debilitas 241, 28. 431, 4. 446, 21
debilitat 188, 11
debilitatur 41, 24
debilitent 329, 28
debilitentur 47, 15
debitum 40, 21
debuerunt 203, 20. 344, 2
debuisse 7, 22
debuit 120, 30. 216, 23. 342, 16. 357, 11. 366, 1
decedat 44, 20. 102, 24
decedente 99, 23
decedentibus 133, 30
decedentis 92, 9
decedit 102, 27. 158, 30
decedunt 94, 23
decem 379, 34. 425, 9
deceptum 413, 16
deceptus 413, 24
decesserint 386, 8
decessio 102, 26
decessione 94, 22. 102, 21. 127, 22
decessionem 41, 12. 110, 4
decessionum 114, 14
decessit 127, 20. 221, 3
decessu 114, 11
decet 239, 28. 265, 26
decidant 352, 5
decidenda 338, 31
deciderat 131, 9
decidere 425, 7
deciderunt 133, 15. 223, 28
decidit 63, 16. 163, 15. 336, 2. 372, 3
decidunt 52, 28
decima 184, 28
decimo 116, 35. 117, 14
decimum 58, 28. 98, 20
decimumseptimum 98, 31
decipi 239, 28. 265, 26. 413, 29
decipiantur 413, 23
decipiat 93, 4. 113, 27
decipit 45, 25. 341, 4
decipiunt 45, 18
declinantur 419, 1
declinavit 255, 26
decocta 68, 20. 69, 61. 96, 9. 122, 8. 132, 3. 139, 23. 151, 4. 13. 152, 24. 158, 7. 168, 34. 170, 1. 176, 18. 180, 27. 185, 6. 187, 7. 188, 4. 18. 191, 3, 7. 200, 13. 247, 30. 259, 27. 262, 3. 270, 13. 274, 10. 288, 11. 290, 31. 299, 9, 30. 302, 30. 307, 33. 309, 28. 313, 7. 314, 1. 390, 9, 10. 391, 4
decoctae 121, 4. 161, 11. 179, 19. 183, 1. 223, 23. 264, 24. 315, 8. 322, 15. 433, 28. 434, 8
decoctam 279, 20
decocti 185, 8
decoctis 122, 14. 221, 24. 255, 13
decocto 29, 12
decoctum 144, 10. 156, 16. 164, 12. 179, 27. 181, 32. 303, 8. 357, 18. 390, 6. 434, 5
decoctus 86, 11, 17. 181, 18
decolorat 43, 11
decolorent 56, 27
decoquat 181, 24
decoquebant 67, 4
decoquebat 111, 8
decoquendum 130, 19. 318, 11
decoquere 157, 27. 184, 27, 325, 1
decoquitur 185, 11. 301, 31
decoquantur 229, 28, 31. 293, 1. 300, 2

- decor 407, 13
 decora 34, 25
 decorum 38, 15
 decoris 248, 25. 377, 27. 435, 19
 decrescere 128, 12
 decrevit 63, 32
 decrevit 105, 7. 107, 21
 decubuit 52, 10. 267, 14
 decurrendum 136, 13
 decurrentem 228, 8
 decurrit 314, 12
 decurritur 236, 14
 decurro 101, 15
 dederunt 441, 14
 dedisse 123, 12. 131, 11. 182, 3
 dedit 175, 9. 299, 17. 428, 14
 deditus 232, 5
 deducat 181, 1
 deducendus 114, 25
 deducere 177, 18. 349, 12. 373, 19
 deducerent 351, 3
 deduci 363, 15
 deducitur 382, 17
 deducta 357, 30
 deductam 8, 4
 deducti 193, 6
 deducuntur 403, 2
 deerit 354, 16
 deesse 7, 17
 deest, 62, 22. 102, 24. 105, 13. 134, 1. 230, 8. 345, 33
 defecerunt 65, 35
 defecta 60, 24
 defectione 398, 28
 defenditur 165, 20
 deferantur 39, 32
 deferbuit 88, 14
 deficere 331, 6
 deficerent 27, 18
 deficient 62, 12
 deficiat 35, 30. 65, 14. 75, 21. 104, 5. 126, 9. 149, 34. 175, 1
 deficiens 4, 10. 62, 20
 deficit 102, 32. 143, 26. 174, 15. 257, 20
 deficiunt 143, 22
 defigendae 185, 29. 353, 12
 defigere 178, 18
 deflexit 3, 22
 defluentem 28, 5
 defluit 309, 21
 defluxit 372, 2
 deformantur 353, 21
 deformem 354, 9
 deformitas 353, 22
 defricare 295, 22
 defricatur 275, 27. 277, 6
 defruto 29, 17. 83, 21
 defrutum 80, 1, 13. 81, 25. 82, 22. 83, 31. 84, 33. 87, 22
 defuerint 134, 8
 defuisse 438, 13
 defundendum 283, 34
 degenerant 404, 2
 degunt 78, 15
 degustandum 106, 13
 dehiscit 393, 2
 dehiscunt 407, 23. 435, 3
 dejectio 23, 8. 24, 34. 30, 21. 54, 25. 55, 7. 56, 22. 57, 12. 58, 34. 109, 29. 174, 7, 27. 183, 6. 287, 19
 dejectione 93, 2
 dejectionem 23, 12. 46, 28. 61, 14.
 dejectiones 35, 2. 36, 2. 37, 7. 38, 1. 46, 28. 54, 25. 55, 13. 92, 6. 298, 10
 dejectionibus 15, 3. 58, 22. 69, 24
 dejectionis 69, 7. 124, 6
 dejicere 25, 3
 dejiciendi 179, 7
 dejiciens, 68, 1
 dein 18, 16. 22, 17. 25, 4. 47, 12. 57, 22. 250, 31. 256, 14. 259, 12, 27. 279, 3. 316, 25. 324, 20. 330, 22. 331, 8. 332, 9. 338, 22. 339, 15. 340, 4. 363, 36. 372, 26. 398, 11, 15. 399, 1. 405, 30. 406, 33
 deinceps 327, 24. 363, 31. 395, 28
 deinde 1, 12. 2, 13. 33. 4, 1. 6, 17. 8, 4, 17, 20. 13, 14. 18, 18. 19, 29. 20, 28, 32, 33. 21, 23. 33. 22, 4, 6, 8. 24, 19, 26. 27, 30, 31. 29, 18. 30, 15, 18. 33, 20. 37, 17. 38, 22. 50, 24. 51, 3. 53, 4. 54, 4, 23. 56, 13. 28. 57, 33, 15. 59, 17. 60, 26. 64, 3. 65, 31. 71. 28. 73. 14. 75, 9, 19. 76, 2, 15. 77, 15, *bis*. 78, 23. 79, 4, 17. 80, 15, 28. 84, 15, 33. 92, 30. 93, 26, *et alibi*.
 delabatur 360, 25
 delabi 362, 7. 410, 5. 430, 30
 delabitur 43, 17. 393, 33
 delapsi 384, 30
 delapso 360, 5. 373, 8
 delapsum 361, 4.
 delapsus 369, 17. 439, 8
 delectatio 123, 21. 27
 delectationis 192, 2
 delectantur 21, 31
 deliberari 121, 1. 177, 19
 deliberationi 91, 4
 deliciarum 30, 9
 delicio 44, 5
 deligabat 164, 4
 deliganda 224, 9. 239, 22. 324, 16. 337, 14. 345, 26. 351, 13. 399, 8. 420, 29. 427, 2. 432, 2
 deligandae 236, 17. 369, 23. 377, 3
 deligandi 391, 33. 421, 17
 deligando 434, 22
 deligandum 65, 1, 22. 239, 14. 250, 30. 306, 24. 342, 8. 419, 27. 420, 11. 423, 15, 23. 428, 4, 12, 18
 deligandus 317, 2. 397, 3. 422, 35. 429, 2
 deligant 252, 21. 362, 17
 deligantur 103, 32. 322, 31. 379, 19. 381, 24. 444, 3
 deligare 392, 18. 415, 16. 424, 6
 deligari 164, 8. 248, 12. 265, 25. 364, 3. 378, 27. 430, 12. 431, 7
 deligarint 443, 33
 deligata 351, 26. 407, 8
 deligatae 376, 11
 deligatis 360, 23
 deligatum 233, 23. 272, 4. 427, 35. 430, 26. 440, 2
 deligatur 249, 23. 305, 21. 349, 1. 359, 17. 378, 8. 405, 16. 429, 22. 439, 33. 440, 28
 deligentur 421, 24
 deligetur 440, 21
 deligentissime 326, 25
 delinendus 125, 29
 delingatur 137, 18
 delingere 162, 4
 delingitur 132, 21. 159, 6
 delinguntur 131, 30
 deliquantur 219, 28
 delirium 51, 8. 55, 19. 59, 14. 125, 8. 233, 21. 240, 21. 244, 26
 delitescat 367, 23
 delitescunt 257, 9
 demantur 202, 11
 demat 38, 17. 178, 13
 dematur 93, 9. 319, 24. 416, 14
 demenda 63, 19. 154, 8. 370, 2. 374, 18
 demendum 26, 23. 215, 23. 291, 13. 396, 28. 419, 21
 demens 124, 29
 dementia 60, 27. 119, 22. 418, 13
 dementia 299, 20
 demersit 337, 2
 demi 27, 11
 demissa 267, 31. 411, 24

- demissis 381, 13.
388, 5. 438, 5
demisso 268, 22.
333, 21. 334, 15.
336, 34. 362, 11
demissos 191, 12
demissum 124, 32.
186, 17. 244, 10.
429, 13
demissus 124, 28
demit 61, 9. 70, 21.
129, 29
demittat 75, 15
dimittatur 191, 2.
388, 14
demittenda 349, 3,
7. 355, 13. 409,
4. 411, 9
demittendum 75, 19.
29, 7, 27. 305, 12.
306, 33. 313, 1.
315, 16. 334, 24.
362, 2. 425, 18, 26
demittendus 107, 30.
137, 8. 250, 18.
253, 17. 369, 9.
370, 12. 373, 17.
376, 13. 387, 32
demittere 21, 3, 33.
28, 3. 107, 4. 177,
23. 190, 11. 334,
8. 380, 9. 392, 17.
393, 5
demittetur 390, 5
demitti 266, 22. 267,
27. 268, 24. 269,
15. 284, 1. 309,
10, 17. 331, 31.
332, 1. 393, 15,
27. 413, 8. 433,
21
demittit 382, 3.
demittitur 64, 35. 75,
32, 35. 227, 28.
304, 29. 307, 35.
313, 1. 336, 25.
361, 34. 374, 10.
408, 27. 409, 31.
410, 3. 429, 8.
440, 5
demittunt 362, 18
demittuntur 157, 23
demitur 61, 13
Democritus 2, 28.
45, 12
demonstrasse 251, 3
demonstratum 315,
11
demonstravi 263,
35
demonstravimus 232,
13
demta 69, 9. 92, 11
demptis 275, 6
demto 70, 21
demtum 14, 20. 276,
20
demum 10, 5, 32.
63, 6, 22. 69, 8.
100, 17. 105, 10.
106, 11. 108, 20.
112, 12. 117, 6.
119, 22. 122, 27.
177, 31. 242, 27.
334, 28. 391, 21,
27. 416, 1. 427, 10
denarii 202, 27, 28
denariorum 202, 26
denique 27, 9. 29,
7, 27. 35, 29.
55, 20. 62, 28. 71,
31. 206, 11. 267,
12. 350, 1
denis 137, 7
dens 307, 35. 308,
15, 18. 309, 13.
312, 3. 313, 10,
23. 356, 4, 8, 13,
17, 34. 357, 10.
402, 26. 421, 14
densam 279, 28
densiore 27, 5
densiori 27, 9
densius 135, 25.
359, 9
denso 16, 12
dente 309, 11. 313,
19. 357, 10
dentem 308, 1. 309,
4, 9. 313, 2. 356,
21. 402, 24. 421,
14
dentes 227, 13. 307,
15. 308, 25. 312,
24. 315, 18. 355,
22. 357, 1. 358,
14. 402, 7, 15.
421, 16. 437, 13,
16
denti, 309 8
dentibus 31, 3. 37,
8. 40, 28. 43, 20.
308, 9. 313, 26.
337, 5. 356, 11,
19. 402, 18
dennis 402, 24
dientium 37, 6
dientium 50, 20. 149,
27. 307, 11. 401,
13
dentur 169, 2. 181,
6
denuntiant 44, 23
denuntiat 45, 5. 47,
10. 50, 6
denuntiator 43, 15
Deorum 1, 11. 2, 7
deorsum 42, 16. 55,
11. 57, 31. 244,
10. 336, 21. 346,
1. 369, 9. 374, 8.
378, 20. 382, 20.
401, 11. 403, 4, 7,
20. 417, 7. 427,
22. 429, 8
depellant 298, 11
depellendum 126, 8
depellerent 360, 35
depellitur 54, 25
dependeat 446, 13
dependens 237, 8, 20
dependent 365, 6
dependere 370, 16
dependet 231, 29.
239, 33. 368, 14,
23. 376, 33. 377, 2
deposuit 138, 28
deprehendere 10, 30.
374, 26
deprehendi 52, 12.
120, 18. 264, 10.
326, 15
deprehenditur 367,
15, 26
deprehenduntur 119,
33. 436, 2
deprehensum 426, 26
depressum 410, 32
depressus, 435, 9
deprimebat 385, 18
deprimendum, 420,
32
deprimere, 250, 13
deradendum 414, 6
derasa, 338, 21
deraso 247, 18
derasum 247, 11
derogari 7, 15
descendam 100, 4
descendat 28, 4.
267, 17. 346, 6.
370, 13. 381, 11
descendendum 22, 4
descendens 147, 3.
410. 35
descendentem 148,
32
descendere 20, 33,
35. 27, 28. 156,
14. 180, 11. 273,
4. 318, 31. 322,
14. 350, 27. 391,
8.
descenderit 408, 25
descenderunt 358,
31
descendet 345, 16.
416, 7
descendisse 40, 6.
373, 6. 408, 29,
31
descendit 15, 10. 23,
3. 41, 34. 46, 27.
53, 17. 59, 6. 76,
2. 149, 8. 233,
2, 10. 234, 11.
244, 10. 247, 27.
269, 29. 271, 21.
276, 10. 306, 35.
314, 28. 341, 5.
346, 12. 350, 20.
357, 34. 366, 7, 13.
368, 16. 372, 22.
374, 20. 391, 27.
402, 31. 409, 2.
430, 23
descendunt 16, 2.
29, 6. 54, 30. 179,
6. 182, 10. 311,
24. 365, 9. 401,
23
descensus 18, 32
desedit 341, 10. 416,
25, 10, 30
deserti 45, 9
desidat 180, 27. 181,
27. 416, 3
desidendi 43, 33.
182, 9
desidendo 69, 11
desidendum 75, 10.
323, 23
desidentes 403, 4
desideranda 224, 1
desiderant 20, 2.
73, 14. 250, 25.
278, 2. 231, 9.
329, 32. 368, 30.
395, 20
desiderantes 121,
35. 333, 20
desiderari 8, 28.
202, 20.
desiderat 108, 5.
119, 20. 161, 15.
238, 10. 282, 35.
315, 35. 327, 11.
347, 13. 384, 28.
392, 28
desidere 69, 8. 173,

22. 180, 34. 182,
 23. 321, 26. 323,
 18. 324, 10. 387,
 11. 397, 3. 419,
 8
 desideret, 62, 35.
 129, 6
 desidia, 2, 11
 desidit, 48, 3. 179,
 19. 322, 35. 360,
 5. 366, 16. 406,
 21
 desidium, 53, 17.
 418, 15
 desidunt, 92, 3. 418,
 34
 desierat, 96, 27. 267,
 15
 desierit, 218, 18
 desierunt, 43, 30.
 49, 14. 53, 16
 desiisse 57, 15
 desiit 47, 12. 63,
 32. 100, 5. 116,
 23. 118, 2. 145,
 8. 183, 17. 409,
 1. 431, 13
 desinit 54, 27. 56,
 2. 64, 2. 24. 72,
 27. 101, 27. 273,
 23. 274, 25. 275,
 1. 281, 22. 389,
 24. 400, 22
 desinat 160, 27. 287,
 15. 315, 3. 408,
 20. 420, 25.
 desinens 93, 30
 desinere, 103, 19.
 166, 16. 405, 34.
 427, 24
 desinunt 47, 20. 51,
 22. 53, 34. 57,
 33. 94, 11. 106,
 7. 266, 6. 270,
 27. 271, 17. 276,
 18
 desipere, 119, 15
 desipiunt 119, 34
 desisset 96, 24. 98,
 8
 desistendum 115, 8
 desistere 280, 10
 desistit 94, 5. 387,
 5
 desperari 391, 11
 desperatio 232, 28
 desperatione 230,
 23. 362, 27
 desperationem 333,
 18
 despumatum 105,
 20
 destillare 148, 33
 destillat 48, 26. 53,
 23. 134, 15. 152,
 32. 154, 16. 343,
 5. 385, 6
 destillatio 27, 32.
 106, 18. 287, 12
 destillatione 153, 23
 destillationem, 153,
 13
 destillationes 18, 12.
 28, 20, 30. 34, 32.
 36, 14. 38, 2. 51,
 5. 136, 1
 destillavit 153, 1.
 154, 5
 destillet 298, 23
 destituit 190, 14
 desudare 249, 35.
 273, 2. 295, 17
 desunt 38, 17. 103,
 2. 121, 9. 125, 34.
 133, 18. 170, 16.
 263, 8
 det 104, 4
 detecto 241, 12
 detectum 335, 18
 detegendum 297, 8.
 409, 20
 detegit 140, 3
 deterere 316, 23
 detergeatur 328, 1.
 detergendum 105, 21
 detergendus 387, 27
 detergere 27, 32.
 106, 18. 287, 12
 deterior 41, 28. 92,
 5. 274, 26
 deterius 56, 16. 231,
 32
 deterrima 44, 33
 deterisa 113, 8
 detexit 411, 4
 detineant 430, 32
 detineatur 444, 19
 detinent 262, 18
 detinentur 74, 34
 detineri 116, 3
 detinetur 118, 26
 detracta, 11, 29. 262,
 9. 273, 7
 detractio 63, 23. 123,
 16. 142, 24. 187,
 9
 detractioe 63, 4.
 158, 32. 282, 15
 detractioem 51, 35.
 62, 15, 26
 detractis 165, 27
 173, 29
 detracto 70, 25. 344, 35
 detractum 65, 21
 detractus 60, 32
 detrahendo 76, 9
 detrahendum 190, 20
 detrahere 151, 18
 detrahit 17, 34. 52, 33
 detrahetur, 283, 8
 detrahunt 413, 19
 detrito 227, 18
 detur, 102, 21. 128,
 13. 168, 32. 169,
 13. 176, 1. 372,
 24. 391, 26
 devexum 242, 12
 devinciat 376, 29
 devinciendum 348,
 20
 devinciunt 151, 6.
 364, 14
 devinctis, 324, 17
 devinctum 425, 27
 devolvitur 366, 1, 23
 devorando 129, 20
 devorandum 229, 4
 devorare 43, 34. 44,
 1. 157, 13. 162, 3.
 171, 29. 176, 21
 devorari 178, 31.
 229, 11
 devorasse 227, 5
 devoratur, 227, 35
 devoret 315, 17
 devoretur 307, 28
 Dexius 212, 26
 dexter 349, 2. 429,
 11, 16
 dexterior 322, 32
 dexteriore 363, 23
 dexteriorem 148, 3,
 12, 17. 149, 14
 dexterioris 148, 13
 dextra 40, 30. 41
 17. 46, 33. 140, 12.
 146, 11. 147, 14.
 148, 16, 25. 170,
 34. 171, 2. 7.
 178, 9. 232, 31.
 322, 32. 327, 8.
 349, 1. 363, 28,
 29. 380, 8. 382,
 14, 19. 394, 3.
 395, 6. 422, 27.
 427, 3. 440, 16
 dextrae 374, 11.
 382, 3
 dextram 423, 12.
 429, 15
 dextro 345, 12
 dextrum 39, 10. 171,
 1. 381, 27
 δια κίρατος 291, 28
 δια κρόκου 296, 25
 δια δαφνίδων 215, 17
 δια λιβάνου 290, 4
 διάζωσιν 163, 1
 δαιτητικήν 3, 3
 διάφραγμα 10, 4. 51,
 33
 dicam 16, 34. 27,
 14. 45, 16. 60, 6,
 17. 90, 20. 100,
 2. 146, 5. 230,
 14, 11. 249, 9.
 255, 11. 265, 34.
 294, 14. 328, 11.
 337, 29. 352, 14.
 368, 29. 412, 4,
 24. 435, 8. 436,
 3. 437, 3
 dicantur 3, 33. 141,
 14. 363, 11
 dicenda 23, 12. 386,
 22. 420, 35. 442,
 32
 dicendo 97, 15
 dicendum 3, 27
 150, 19. 202, 8.
 361, 28. 364, 3.
 368, 27, 32. 391,
 14. 405, 33
 dicentur 121, 28
 dicere 8, 34. 14, 11.
 70, 34
 diceretur 95, 6
 dici, 90, 17. 115, 27
 dicit 13, 29. 95, 12.
 116, 1
 dicitur 76, 8. 94,
 32. 106, 10. 195,
 14. 207, 17. 224,
 17. 225, 5. 252,
 4
 dico 33, 8. 45, 27.
 185, 10, 347, 14.
 420, 20
 dictamni 229, 14
 dictum 9, 17. 69, 25.
 76, 9. 100, 1. 103,
 28. 178, 25. 182,
 5. 309, 19. 318,
 17. 330, 26. 337,
 27. 362, 18. 398,
 25. 408, 24. 421,
 25. 435, 1
 dicturi, 234, 15
 dicturus 87, 14
 dicunt 5, 12. 140,

26. 160, 18. 374, 14
diducant 171, 16. 354, 1
diducantur 267, 2
diducat 371, 5
diducatur 354, 5. 423, 7
diducenda 337, 15. 338, 28
diducendae 342, 21. 374, 22
diducendo 358, 28
diducendum 130, 14. 391, 25
diducendus 341, 12
diducere 340, 31. 363, 5. 365, 28. 369, 16. 395, 10
diduceretur 99, 20
diduci 5, 30. 9, 35. 99, 20. 335, 32. 340, 22. 342, 1, 15. 378, 20. 381, 24. 414, 32
diducit 10, 8. 43, 27. 147, 10. 366, 5. 434, 19
diducitur 397, 33. 400, 20. 402, 32
diducta 3, 1. 256, 23. 303, 27. 326, 22. 346, 5. 375, 34. 435, 20
diductam 346, 8. 371, 13
diducti 345, 22. 442, 8
diductis 342, 7. 351, 6. 369, 10. 445, 7
diductos 56, 15
diductum 239, 5. 243, 34
diductus 373, 31
diducuntur 337, 10. 342, 18. 398, 11
die 17, 30. 20, 10. 21, 22. 22, 14. 23, 8. 24, 27. 25, 26. 26, 7. 27, 4. 28, 9. 29, 10. 30, 1. 32, 3. 39, 25. 40, 24. 41, 11. 42, 32. 46, 16. 50, 18. 52, 4. 56, 13. 65, 12. 16, 19. 68, 16. 74, 21. 24. 75, 5. 92, 27, 29, 33. 93, 28. 94, 2, 19. 96, 19, 22, 25, 29. 97, 4. 98, 7, 10, 17, 34. 100, 8, 16, 18, 24, 32. 101, 23. 102, 10, 16, 17, 19. 103, 23. 108, 27. 109, 6. 115, 23. 116, 1, 4, 9, 10, 12, 14, 18, 27, 30, 31, 33. 117, 1, 14, 20, 22, 23. 118, 27. 119, 3. 121, 2. 122, 18, 22. 123, 19. 124, 31. 126, 5, 14. 128, 4. 131, 10, 14, 16, 13, 17. 134, 29, 35. 137, 4, 14. 138, 23, 24. 140. 16. 143, 15, 26. 150, 26. 153, 28. 154, 21, 23. 156, 4. 161, 22. 168, 32. 169, 15. 170, 13, 25. 175, 9, 20. 176, 11, 21. 181, 21. 183, 10, 30. 184, 6. 186, 15. 188, 32. 192, 6. 210, 14. 233, 21. 240, 1, 34. 282, 25. 317, 6. 325, 14. 345, 24. 353, 18. 338, 6. 372, 7, 8
diebus 8, 6. 18, 19. 26, 35. 32, 5. 46, 27. 56, 13. 73, 1. 92, 30. 94, 26. 95, 18, 28, 30. 97, 31. 114, 10, 16. 115, 27. 116, 11, 20. 117, 9. 128, 27. 133, 18. 135, 19. 137, 7, 9. 138, 35. 139, 5, 6, 19. 141, 6. 153, 32. 154, 6. 162, 13. 166, 8. 170, 7, 27. 175, 36. 180, 5. 183, 2. 184, 4. 259, 10. 287, 1, 22. 339, 1, 17. 372, 6. 381, 7. 397, 8. 436, 33
diei 340, 17
diem 20, 22. 24, 32. 37, 17. 44, 19, 20. 47, 24. 50, 27. 51, 1, 16. 52, 2, 22. 53, 5. 57, 23. 59, 20. 63, 27. 68, 2. 93, 31. 94, 21. 98, 21, 29. 189, 14. 117, 11. 137, 34. 138, 15. 140, 5. 155, 10. 183, 17, 34. 281, 26. 350, 7. 372, 25. 409, 17
dierum 98, 5, 14. 117, 3
dies 24, 6. 34, 6. 36, 4. 49, 22. 51, 22. 97, 25, 29. 98, 12, 26. 99, 9. 100, 14. 132, 9. 138, 22, 32. 150, 28. 191, 15. 212, 11. 428, 14. 433, 5
differam 87, 13. 202, 25
differendus 157, 1
differentias 338, 1
differentibus 9, 35
differo 364, 35
differre 7, 18
differt 142, 27. 276, 8
differunt 203, 3
difficile 340, 13. 426, 31
difficilem 230, 18. 343, 17. 412, 31
difficilibus 136, 11
difficilior 60, 1. 127, 7. 343, 18
difficili 230, 24. 397, 15
difficilis 60, 8. 122, 2. 316, 21. 355, 5
difficilliter 209, 10
difficilius 24, 10. 52, 19. 67, 29. 184, 4. 263, 23. 273, 25. 275, 25. 353, 32. 385, 4. 388, 2. 414, 17. 426, 25. 439, 13
difficillima 9, 26. 129, 22
difficillimam 276, 15
difficillimas 392, 27
difficillime 188, 12. 260, 23. 297, 33. 442, 3
difficillimum 64, 27. 246, 7
difficultas 35, 35, 9. 37, 30. 39, 2. 48, 16. 52, 21. 120, 14. 169, 28. 171, 8. 172, 13. 232, 24. 327, 13. 389, 7. 396, 24
difficultate 38, 3. 40, 10. 44, 5. 48, 22. 55, 24. 62, 28. 158, 20. 266, 9. 337, 16
difficultatem 91, 8. 229, 19. 385, 34
difficultates 334, 32. 395, 1
difficultati 336, 35
difficultatis 380, 15
difficilter 40, 26. 48, 24. 52, 35. 55, 17. 166, 25. 175, 32. 233, 2. 339, 28. 342, 16. 353, 30. 386, 4. 394, 12. 418, 26. 436, 29. 438, 25. 443, 18
diffundit 105, 12
diffunditur 366, 19
diffusa 411, 3
digerant 72, 26. 165, 29. 264, 20
digerantur 188, 33. 262, 26
digerat 32, 25. 141, 7. 241, 12. 434, 29
digeratur 9, 5. 10, 34. 387, 25
digerenda 207, 6. 20, 324, 3. 329, 12
digerendo 178, 21
digerendum 12, 23. 70, 16. 425, 14
digerendus 74, 5
digerere 76, 5. 169, 34
digeri 15, 4. 11, 35. 429, 29
digerit 31, 21. 96, 6. 97, 3. 106, 26. 209, 5, 33
digeritur 96, 12. 125, 17. 388, 19
digerunt 89, 4. 145, 2. 204, 3
digeruntur 5, 17
digestio 9, 6
digestione 70, 25
digiti 43, 24. 52, 17. 141, 20. 325, 4. 336, 28. 362, 1. 371, 16. 374, 12. 382, 7, 14, 20. 583, 9. 386, 30.

- 392, 2. 406, 13.
 407, 31. 416, 18.
 437, 23. 441, 33.
 digitis 39, 18. 52,
 25. 132, 8. 167,
 4, 11. 173, 30.
 241, 20. 249, 22.
 261, 31. 283, 20.
 336, 3. 339, 10,
 14. 342, 32. 344,
 34. 359, 9. 361,
 3, 30. 367, 27.
 381, 12. 384, 4.
 385, 7, 35. 388, 6.
 391, 25. 397, 28.
 407, 30. 419, 3.
 424, 33. 421, 11.
 426, 12. 431, 3.
 442, 22. 28. 445,
 19.
 digito 65, 17. 150,
 12. 229, 4. 246,
 13. 282, 35. 323,
 25. 340, 1. 357,
 13, 19. 359, 12.
 360, 34. 367, 22.
 369, 16, 18. 371,
 12. 374, 24. 376,
 2. 394, 7. 397, 9.
 398, 30. 442, 20.
 digitorum 269, 19.
 279, 33. 324, 25.
 379, 35. 385, 31.
 439, 25.
 digitos 211, 15. 231,
 17. 371, 18. 382,
 2, 4. 385, 17, 26.
 386, 7. 406, 12.
 439, 26. 445, 12.
 digitum 49, 5. 251,
 10. 393, 3, 5. 398,
 20. 426, 35. 431,
 6. 442, 2.
 digitus 325, 14. 369,
 10. 374, 9. 376,
 13. 435, 10. 446,
 6.
 dignis 20, 20.
 dilabantur 437, 23.
 dilabitur 252, 20.
 385, 27.
 dilatat 307, 4.
 dilatatur 279, 30.
 297, 32.
 dilatis 230, 10. 327,
 24.
 diligenter 118, 7.
 215, 13. 259, 32.
 290, 29. 342, 3.
 381, 35. 446, 1.
 diligentes 8, 15.
 diligentia 129, 18.
 305, 1. 355, 4.
 358, 24.
 diligentius 116, 21.
 dilucidus 70, 8.
 diluendam 303, 18.
 diluendum 315, 6.
 321, 30.
 diluere 218, 27.
 diluitur 220, 17.
 225, 3. 227, 25.
 228, 14. 318, 5.
 diluta 21, 9. 41, 30.
 44, 34. 85, 21.
 118. 23. 219, 22.
 255, 22.
 dilutae 304, 6.
 dilutas 21, 22.
 diluti 311, 33.
 dilutissima 26, 29.
 dilutius 26, 6. 23.
 diluto 188, 19.
 dilutum 28, 10. 110,
 26. 235, 19. 243,
 21. 306, 13. 420,
 25.
 diluuntur 203, 24.
 219, 16. 302, 3,
 13.
 dimidia 99, 35. 137,
 20. 154, 9. 300,
 1.
 dimidii 262, 16.
 dimidio 202, 30.
 264, 27. 268, 10.
 296, 5. 302, 2.
 303, 13. 311, 5.
 427, 19.
 dimidium 209, 29.
 213, 22. 270, 12.
 411, 11.
 dimissum 354, 8.
 366, 22.
 dimittant 44, 14.
 dimittit 52, 13.
 188, 12. 276, 14.
 dimovendae 71, 31.
 144, 21.
 dimovere 169, 34.
 189, 34.
 dimoveri 29, 21.
 Διακλῖον κυαδίαν
 336, 17.
 Diocles Carystius 2,
 32. 140, 7. 176,
 29. 336, 18. 443,
 20.
 Diogenes 216, 35.
 249, 15.
 Dionysio 323, 32.
 Dionysius 285, 1.
 diphryges 198, 3.
 199, 8. 222, 12.
 dipsas 253, 1.
 dira 10, 18. 330, 23.
 dirigat 393, 22.
 dirigere 103, 1. 394,
 1.
 dirigi 61, 29. 102,
 7. 394, 14. 434,
 15.
 dirigitur 148, 25.
 439, 32.
 dirimuntur 405, 28.
 discedere 286, 32.
 discedit 135, 25.
 discedunt 274, 23.
 discentibus 16, 28.
 discere 10, 18.
 discernendae 115,
 26.
 discernentem 8, 19.
 discernere 258, 7.
 discerni 255, 6.
 discernit 147, 12.
 331, 12. 332, 18.
 discernitur 151, 11.
 244, 2.
 discernunt 337, 33.
 400, 18.
 discernuntur 401,
 20.
 discesserunt 32, 11.
 disci 2, 7. 7, 31. 14,
 1. 6, 26.
 discimus 367, 16.
 disciplina 2, 28.
 disciplinae 327, 4.
 disciplinam 2, 31. 3,
 10. 95, 29.
 discipulo 5, 25.
 discipulum 129, 25.
 discipulus 2, 22.
 129, 12.
 discissa 237, 12. 414,
 11.
 discisso 375, 3.
 discissum 10, 2. 236,
 26.
 discissus 251, 23.
 discordia 7, 7.
 discreta 9, 14. 45,
 2. 77, 9.
 discrimen 78, 27.
 120, 13. 16. 241,
 30. 350, 3. 384,
 4.
 discrimina 16, 10.
 77, 10. 81, 3.
 discrimine 93, 31.
 discriminibus 367,
 12.
 discurrant 359, 21.
 400, 10.
 discurrentibus 147,
 11.
 discussa 116, 21.
 174, 33.
 discussit 15, 24.
 discusso 117, 16.
 discussum 57, 27.
 152, 8, 10. 264,
 29.
 discussus 116, 11.
 128, 27. 151, 25.
 178, 16.
 discutere 140, 18.
 340, 14.
 discuteretur 263, 25.
 discuti 252, 12. 425,
 16.
 discutiant 112, 13.
 discutiatur 417, 17.
 discutienda 114, 17.
 199, 21. 388, 6.
 discutiendae 121, 24.
 discutiendum 411,
 26.
 discutit 71, 9. 150.
 29. 209, 26. 112,
 12.
 discutitur, 92, 32.
 114, 23, 30. 117,
 25. 129, 24. 168,
 18. 208, 1. 297,
 15. 339, 29. 347,
 11.
 discutunt 286, 18.
 discutiuntur 388, 10.
 dispensari 104, 6.
 dispergit, 43, 18.
 dispersae 276, 5.
 displicuisse, 132, 34.
 disponi 241, 22.
 disputant 15, 29.
 disputarunt 7, 7.
 disputatione 7, 31.
 disputationes 10, 25.
 disputationi 7, 14.
 dissentiant 13, 9.
 dissentio 3, 28. 101,
 2.
 disserere 8, 21.
 disseri 9, 12.
 dissimile 151, 28.
 234, 34. 267, 12.
 dissimilem 115, 21.
 dissimilia, 339, 35.
 422, 26.

- dissimilis 422, 25
 dissimulavit 93, 16
 dissipanda 349, 16
 dissipandi 252, 9
 dissipantur 401, 9
 dissipatae 385, 33
 dissipent 262, 24
 dissipetur 145, 2
 distans 153, 7. 275, 3
 distant 339, 4
 distante 101, 17
 distantem 250, 24
 distantibus 439, 29
 distat 185, 24. 265, 3. 273, 16. 297, 31
 distendant 337, 15
 distendantur, 329, 27
 distendatur 394, 5
 distenduntur 185, 26. 233, 22. 234, 2. 294, 6. 446, 9
 distent 101, 28
 distentio 41, 20. 46, 24. 49, 15. 50, 35. 51, 7. 9. 59, 13. 60, 23. 62, 28. 69, 29. 138, 3. 152, 4. 250, 17. 257, 18. 263, 28. 265, 5. 352, 25. 383, 17. 393, 17. 34. 412, 34. 418, 14. 426, 32. 438, 24
 distentione 44, 7. 8. 60, 27. 138, 3. 297, 26. 385, 1. 387, 7. 389, 14
 distentionem 35, 32. 55, 23. 240, 22
 distentiones, 37, 6. 382, 9. 435, 12. 446, 3
 distillet 250, 2
 distinctas, 234, 24
 distinguitur 59, 7
 dstringit 367, 4
 distulit 397, 18
 diversa 95, 10. 146, 20. 164, 34. 236, 24. 267, 8. 270, 21. 339, 5. 427, 4. 8. 445, 7
 diversae 8, 1. 66, 12. 360, 20
 diversam 391, 9
 diversarum 70, 26
 diversas 2, 35. 10, 29. 15, 1. 218, 21. 337, 14. 374, 30. 441, 9. 444, 33
 diversi 147, 24
 diversis 45, 1
 diverso 338, 2
 dividam 90, 20. 230, 12
 dividenda 64, 2. 114, 16. 434, 1
 dividendum 253, 3. 416, 30
 dividere 251, 21
 dividi 202, 27. 255, 15. 339, 31
 dividitur 147, 6. 18. 366, 16. 391, 8
 dividuntur 266, 5. 401, 26
 divisa 3, 16. 7. 33
 diviserunt 90, 5. 327, 18
 divisum 263, 19. 269, 27. 361, 33
 divo 18, 34. 27, 1. 31, 27
 diu 46, 17. 19. 51, 31. 68, 9. 73, 6. 74, 33. 110, 24. 111, 13. 117, 7. 118, 26. 131, 30. 133, 25. 134, 7. 137, 26. 139, 12. 143, 32. 144, 25. 156, 22. 161, 15. 25. 167, 9. 170, 30. 173, 18. 190, 19. 21. 192, 4. 211, 33. 242, 2. 282, 4. 14. 284, 13. 35. 304, 1. 3. 334, 27. 385, 7. 422, 8. 428, 10. 434, 26
 diutinis 35, 12
 diutissime 170, 1. 312, 21
 diutius 27, 30. 37, 23. 42, 33. 44, 30. 45, 4. 57, 9. 131, 29. 133, 27. 140, 15. 142, 19. 143, 13. 154, 2. 156, 26. 171, 33. 185, 29. 286, 19. 295, 22. 310, 17. 313, 5. 18. 316, 12. 329, 25. 349, 26. 364, 6. 387, 27. 391, 20. 26. 424, 22. 433, 7. 441, 26. 444, 19. 445, 8
 diuturnum 242, 2
 dixerim 442, 20
 dixerunt 4, 12. 90, 6. 155, 13
 dixi 30, 18. 38, 7. 62, 33. 124, 30. 132, 21. 139, 1. 150, 15. 169, 6. 193, 1. 245, 8. 249, 8. 276, 31. 277, 3. 278, 1. 293, 22. 313, 1. 323, 4. 331, 22. 341, 33. 343, 22. 361, 28. 371, 21. 382, 11. 405, 14. 429, 15. 434, 8
 dixisse 341, 19. 442, 31
 dixit 12, 20. 14, 32. 70, 14. 72, 15. 96, 12. 98, 11. 112, 17. 117, 11. 120, 10. 23. 120, 16. 124, 20. 127, 20. 175, 8. 328, 27. 359, 29. 33. 438, 31. 445, 32
 doceant 262, 30
 doceat 8, 24
 docebit 267, 7
 docebo 381, 13
 docendum 103, 10
 docet 46, 27. 266, 34. 267, 13
 docuerit 7, 29
 docui 267, 33. 377, 21. 391, 29
 docuisse 64, 18
 docuit 97, 14. 212, 26. 252, 2
 dolent 6, 20. 111, 26
 dolens 72, 21. 186, 26. 228, 2. 241, 6
 dolent 39, 18. 41, 8. 46, 15. 47, 21. 48, 12. 23. 58, 8. 189, 13. 190, 30. 191, 12. 234, 9. 365, 5. 389, 24
 dolenti 52, 31. 144, 6
 dolentia 37, 13. 40, 29. 51, 16. 312, 25
 dolentibus 41, 18. 72, 22. 205, 3. 206, 9
 dolere 29, 22. 30, 24. 60, 30. 108, 9. 112, 15. 146, 15. 204, 7
 dolet 56, 96. 6, 14. 71, 21. 107, 23. 153, 2. 163, 10. 164, 1. 174, 25. 178, 17. 204, 15. 234, 7. 308, 15. 309, 13. 378, 19
 dolor 6, 20. 17, 25. 24, 7. 30, 27. 5. bis. 31, 13. 35, 7. 38, 27. 46, 30. 47, 5. 49, 16. 34. 50, 2. 19, 24. 51, 34. 52, 21. 34. 53, 32. 54, 5. 55, 11. 57, 21. 59, 22. 25. 60, 10. 21. 62, 30. 72, 19. 74, 30. 112, 9. 19. 113, 2. 131, 18. 140, 11. 143, 28. 144, 1. 149, 28. 150, 1. 4. 15, 24. 26. 151, 22. 23, 26. 156, 18. 21. 158, 23. 165, 22. 167, 6. 168, 17. 170, 35. 171, 6. 172, 12. 173, 32. 175, 30. 176, 25. 177, 24. 31. 178, 13. 179, 7. 182, 9. 183, 8. 187, 8. 188, 10. 23. 189, 9. 12. 190, 6. 23. 191, 14. 20. 233, 1. 6. 8. 240, 5. 258, 32. 261, 20. 31. 263, 5. 28. 265, 5. 270, 4. 282, 7. 21. 327, 19. 372, 6. 8. 373, 7. 22. 443, 11
 dolore 9, 27. 18, 5. 24, 1. 28, 28. 31, 11. 38, 29. 40, 19. 43, 26. 49, 22. 50, 17. 51, 12. 53, 15. 55, 23. 58, 25. 144, 13. 151, 15. 168, 25. 179, 8. 187, 12. 233, 13. 241, 7. 244, 3. 262, 34. 272, 18. 281, 25. 33, 34. 294, 6. 299, 32. 304, 21. 307, 11. 334, 5. 341, 24.

- 358, 27, 28. 366,
14. 373, 23. 443,
13
dolorem 35, 25. 40,
7, 25. 44, 12. 47,
26. 48, 4, 31, 6.
51, 5. 52, 8, 30,
11. 112, 5. 150,
29, 32. 167, 34.
175, 34. 177, 1.
178, 12. 179, 29.
189, 28. 206, 2.
211, 10. 226, 28.
248, 25. 257, 10.
271, 7, 13. 281,
31. 282, 2. 283,
33. 299, 22. 300,
12. 308, 16, 21.
309, 11. 334, 8
dolores 6, 7. 24, 36.
31, 19. 35, 3, 18,
23, 11. 36, 1, 16.
37, 27, 34. 38, 2.
43, 30. 47, 4, 16,
19, 23, 33. 49, 26,
32. 50, 33. 51, 19.
53, 4. 55, 3, 10,
21, 30. 67, 26. 71,
17. 90, 26, 27. 92,
1. 106, 20. 109,
27. 111, 26. 150,
7. 167, 31. 170,
17. 178, 8. 189,
14. 205, 11. 211,
18. 212, 12, 13.
227, 12. 228, 3,
19. 233, 33. 241,
34. 264, 4. 282,
29. 299, 19. 303,
20. 318, 34. 356,
4. 353, 19. 389,
11. 396, 23. 412, 2
dolori 168, 2. 171,
20. 227, 17. 357,
24. 430, 22
doloribus 31, 9. 46,
18. 47, 12. 56, 24.
59, 22. 60, 3. 136,
8. 144, 14. 187,
4. 223, 29. 304,
16. 348, 17. 425,
1
doloris 39, 16. 71, 8.
167, 10. 168, 7.
169, 30. 256, 20.
333, 19
dolus 120, 5
domestica 18, 32.
82, 8, 19
domesticas 78, 17
domesticis 29, 8. 83,
9
domestico 79, 15
domesticorum 290,
16
domi 76, 22. 297, 9
domum 169, 34
donec 2, 13. 3, 19.
22, 7. 65, 22, 30.
92, 31. 94, 14.
108, 35. 115, 12.
127, 5. 128, 12.
131, 29. 132, 14.
133, 22. 135, 1.
152, 19. 158, 8.
161, 32. 167, 15.
168, 2. 176, 14.
181, 24. 183, 26.
184, 21. 186, 15.
189, 6. 204, 19.
209, 24. 211, 29.
218, 18. 222, 25.
226, 25. 229, 28,
32. 249, 4. 241,
15. 245, 31. 248,
11, 18. 249, 6.
225, 27, 29. 257,
31. 262, 23. 297,
7. 301, 27. 317,
24, 31. 318, 25.
328, 21. 357, 13.
361, 8. 363, 2.
372, 16
dono 73, 23
dormiat 108, 27. 103,
21
dormiendi 127, 9
dormiendum 20, 20,
22
dormiens 412, 2
dormientis 38, 23.
57, 25
dormire 27, 1. 103,
33. 175, 19
dormit 19, 29. 39,
13. 45, 19
dormituro 228, 30
dormiunt 101, 18
duabus 19, 19. 71,
3. 99, 18. 130, 13.
133, 33. 167, 5.
209, 23. 220, 14.
330, 3. 334, 15.
343, 30. 348, 7.
350, 34. 351, 1.
360, 26. 363, 21.
369, 19. 377, 18.
387, 21. 392, 9.
414, 35. 416, 19.
438, 17
duae 102, 15. 113,
4, 10. 121, 12.
124, 2. 194, 14.
209, 1. 222, 23.
260, 2. 264, 23.
279, 11. 314, 27.
347, 23. 364, 24.
367, 4. 370, 18.
376, 2. 379, 34.
393, 10. 400, 17.
401, 10. 404, 21,
35
duas 3, 15. 90, 5.
96, 32. 102, 10.
147, 5. 163, 30.
177, 16. 181, 26.
212, 14. 253, 9.
269, 22. 296, 33.
322, 28. 345, 5,
14. 347, 17. 349,
4. 351, 10. 354, 3,
20. 363, 20. 365,
16. 376, 24
dubia 362, 27
dubiae 12, 5
dubii 344, 32. 377, 6
dubio 7, 26
dubitabo 33, 4
dubitant 134, 20
dubitantis 104, 16
dubitari 326, 10.
413, 2
dubitatio 97, 31
dubium 4, 8. 93, 16.
241, 28. 408, 25
ducatur 68, 8. 239,
21. 259, 11. 316, 8
duce 5, 23
ducem 1, 13
ducenda 12, 17. 67,
18. 116, 27. 108,
19. 115, 12. 121,
1. 135, 12. 141, 6.
142, 31. 165, 29.
177, 20. 187, 18.
182, 28. 287, 23.
288, 33. 289, 11.
290, 27. 310, 14.
311, 34. 356, 16.
391, 3. 411, 13.
419, 15. 424, 22.
427, 9
ducendam 117, 9
ducendo 95, 22
ducendum 333, 31
ducendus 429, 12
ducente 346, 31.
360, 29. 379, 18
ducentem 238, 11.
344, 16
ducenti 316, 33
ducenties 71, 27.
139, 13
ducere 107, 4. 108,
7, 12, 24. 116,
32. 138, 12. 140,
17. 150, 27. 152,
8. 157, 18. 173,
21. 177, 12. 361,
24. 395, 22
duceretur 385, 3
ducentur 317, 10
duci 95, 33. 116, 2.
175, 25. 180, 13.
282, 34. 287, 29
ducit 396, 20
ducitur 67, 8. 166,
10. 177, 14. 307,
19. 313, 33. 341,
3. 367, 29. 396, 8,
15
ducta 156, 17. 284,
21
ductio 114, 5. 177,
12
ductione 66, 30. 138,
34. 142, 9. 158,
34. 165, 14. 191,
23. 260, 29. 282,
19
ductionis 116, 8
ducunt 373, 19
dulce 29, 10. 80, 2.
81, 24. 84, 33, 34.
85, 20. 164, 15.
169, 19. 301, 34.
310, 29. 372, 20
dulcem 309, 27
dulcedinem 19, 20.
281, 15
dulcedo 232, 23
dulci 161, 2. 165,
36. 167, 18. 302,
15. 309, 30. 323,
23
dulcia 22, 35. 29, 2,
7. 81, 9. 85, 21.
172, 17
dulcis 220, 1. 224,
15. 301, 4
dulcissimi 310, 23
dulcius 107, 14. 132,
16
dum 13, 26. 23, 22.
29, 3. 50, 29. 54,
30. 92, 1, 33. 97,
17. 99, 34. 103,
33. 106, 5. 120,
3. 123, 23. 150,
14. 156, 6. 158,

31. 160, 23. 162, 1. 163, 12. 169, 13. 170, 23. 183, 6, 11. 184, 24. 200. 11. 209, 23. 212, 28. 214, 12. 236, 32. 240, 19. 25. 243, 18. 246, 16. 249, 35. 255, 25. 256, 19. 300, 23. 301, 26. 317, 1. 318, 6. 373, 31. 387, 9. 393, 13. 431, 20. 436, 23, 23
- dummodo 17, 15. 53, 3. 144, 22
- dumtaxat 239, 33. 240, 26
- duo 1, 12. 2, 12. 62, 12. 65, 25. 73, 11. 74, 31. 75, 34. 93, 29. 111, 28. 146, 16. 158, 26. 176, 26. 184, 25. 207, 13. 214, 31. 235, 32. 275, 16. 279, 23, 35. 301, 33. 310, 4. 322, 28. 326, 26. 336, 27. 337, 1, 12, 13. 340, 29. 341, 19. 345, 2. 346, 31, 32. 360, 29. 371, 14. 381, 23, 28, 33. 396, 31. 401, 20, 33. 404, 12. 405, 27. 409, 31. 416, 2, 29
- duobus 13, 31. 61, 13. 73, 20. 81, 25. 136, 31. 139, 31. 147, 32. 167, 4. 177, 8. 213, 14. 229, 27. 236, 17. 249, 21. 274, 1. 276, 20. 279, 34. 287, 31. 293, 19. 316, 11. 339, 11. 342, 32. 354, 17. 359, 29. 360, 30. 363, 5, 17. 364, 13. 367, 27. 373, 30. 381, 28. 383, 1. 405, 19, 24. 26. 407, 11. 409, 25. 435, 2. 438, 4. 439, 18
- duodecim 173, 30. 379, 35. 402, 31
- duodecimum 98, 20
- duodevicesimo 135, 29
- duorum 279, 33. 381, 25. 439, 25
- duos 30, 18. 118, 22. 147, 8. 162, 6. 221, 2. 281, 26. 336, 21. 381, 34. 382, 1. 385, 17. 402, 33, 35. 403, 6. 438, 4, 18. 441, 17
- duplex 74, 12. 148, 34. 237, 11. 333, 28. 340, 24. 346, 30. 350, 27. 387, 18. 400, 7. 418, 19. 421, 19
- duplicata 236, 22
- duplicatur 344, 17
- duplicavit 385, 4
- duplicem 268, 10. 344, 15
- duplices 266, 3
- duplici 394, 25. 411, 11
- duplicibus 427, 13
- dura 40, 30. 41, 17. 42, 28. 51, 16. 74, 28. 83, 19. 85, 3. 86, 9, 23, 24. 128, 22. 141, 7. 146, 24. 171, 7. 172, 9, 22. 179, 20, 31. 206, 2, 10. 207, 6, 16. 241, 6. 275, 8. 307, 3. 323, 22. 338, 5. 343, 10. 400, 9. 406, 33. 423, 13
- durae 49, 11. 181, 31. 303, 29. 389, 29
- duram 31, 4. 190, 10
- duranda 107, 24
- durans 42, 33
- durant 89, 3. 312, 21
- duras 261, 17. 294, 20
- durari 70, 12
- durat 61, 11. 240, 31. 281, 27
- duri 29, 8. 78, 24. 82, 13. 83, 23. 85, 1
- durior 245, 23. 247, 30. 257, 12. 260, 18. 264, 20. 269, 7. 272, 13. 273, 19. 274, 15, 27. 313, 2. 360, 10
- duriora 265, 22. 271, 6
- duriores 85, 1. 402, 14
- durioribus 36, 27
- durioris 130, 14. 166, 29
- duris 50, 14
- durissima 405, 1
- duritia 264, 8
- duritiam 241, 13
- duritie 348, 26
- duritiem 6, 16. 9, 25. 379, 2
- durities 72, 19. 134, 18. 186, 16. 265, 6. 280, 20. 329, 10
- durius 56, 7. 264, 13. 270, 22
- duro 177, 32. 279, 13. 437, 24
- duros 81, 20
- durum 21, 30. 23, 6, 16, 34. 59, 15. 79, 20. 176, 15. 269, 30. 279, 12. 273, 32. 404, 4. 407, 27. 442, 3, 11
- duras 242, 2. 258, 16. 268, 1. 281, 21. 360, 2. 405, 7. 445, 3
- δυσ νηρίε 179, 2
- δύσπνοια 158, 21
- duxerunt 351, 10
- duxisset 4, 27
- E.
- E 56, 1. 148, 13. 215, 4. 238, 21, 22. 250, 25. 251, 9, 11. 255, 5. 316, 15, 22. 317, 8. 323, 26, 30. 325, 3. 400, 24. 431, 14
- ea 3, 8, 15, 26. 4, 16. 5, 6. 6, 2, 11. 8, 17. 9, 17. 10, 27. 12, 13. 13, 29. 16, 35. 17, 17. 21, 10. 25, 19. 34, 14. 32, 9. 47, 4. 52, 8, 13, 32. 67, 21, 22. 70, 6. 32. 71, 12, 13. 76, 10. 88, 14. 97, 23. 111, 11. 117, 16. 122, 15, 16. 144, 1, 30. 150, 11, 15. 162, 5, 23. 172, 9. 180, 4. 190, 22. 239, 17, 18, 34. 321, 13, et alibi quamplurimis in locis
- eadem 5, 16. 6. 8. 7, 22. 8, 12. 15, 12. 32, 10. 43, 11, 15. 45, 5. 51, 15. 60, 9. 71, 13. 91, 11. 111, 16. 122, 28. 153, 9. 155, 11. 172, 4. 180, 13. 190, 13. 222, 11. 248, 20. 252, 10. 318, 8, 13. 328, 8. 346, 6. 373, 22. 444, 13, et alibi
- cae 7, 20. 23, 19, 36, 12. 53, 8, 10. 56, 26. 57, 20. 64, 11. 78, 11, 15. 85, 1. 113, 17. 118, 4. 246, 2. 249, 3. 267, 2. 272, 5, 10. 303, 28. 306, 29. 333, 21. 363, 21. 367, 7. 368, 3, 7, 22. 375, 20. 376, 14. 429, 31
- caedem 7, 21. 43, 10. 83, 19. 183, 1. 313, 27. 339, 23. 363, 33
- eam 2, 10. 3, 11. 7, 25. 8, 5. 21, 14. 23, 3. 28, 4. 48, 28. 52, 10. 53, 11. 67, 11. 95, 21. 101, 25. 32. 111, 9. 117, 15. 135, 7. 144, 23. 149, 26. 153, 20. 160, 24. 193, 2. 212,

6. 213, 1. 266, 13, 35. 305, 21. 317, 25, 27. 347, 8. 380, 11. 419, 35. 430, 30, *et alibi*
eandem 7, 34. 83, 2. 127, 2. 163, 29. 353, 16. 411, 31. 416, 10. 440, 25
earum 85, 10. 94, 31. 99, 30. 100, 4. 131, 33. 132, 4. 141, 15. 146, 26. 147, 25. 149, 5. 380, 2. 197, 15. 360, 27. 370, 16. 374, 5. 392, 2. 397, 16. 400, 16. 421, 29
eas 2, 6, 4, 14. 5, 9. 11, 6, 21. 5. 41, 9. 46, 8. 76, 18. 100, 23. 101, 35. 102, 21. 104, 13. 17. 114, 1. 129, 22. 136, 8. 148, 32. 157, 32. 158, 5. 160, 18. 179, 21. 181, 23. 202, 17, 20, 21. 244, 35. 246, 1. 259, 23. 309, 29. 322, 31. 343, 11. 352, 3. 358, 29. 378, 14, 16. 427, 29. 432, 15. 13
easdem 95, 4. 360, 13. 389, 32. 393, 5. 443, 33
eatenus 64, 15. 237, 11. 242, 34. 258, 22. 289, 22. 372, 26. 409, 13. 432, 9
ebibit 252, 8. 254, 20
eboris 196, 12
ebrietas 44, 10. 237, 1
ebrietatem 15, 21
ebrius 44, 7
echini 85, 15
edat 414, 31
edatur 53, 4
edenda 172, 21. 253, 10. 255, 5
edendum 19, 26. 145, 12. 160, 6. 166, 4. 185, 3. 290, 34
ederit 158, 10. 181, 21
edi 56, 17. 298, 18
ediscere 124, 21
edisce 8, 10. 179, 21. 182, 2. 183, 25. 184, 34
edit 55, 17. 158, 28. 262, 32. 402, 24
editur 48, 20
editus 79, 11
educant 262, 24
educata 172, 29
educatur 425, 28
educenda 349, 18. 397, 9
educentia 270, 9
educere 173, 2. 373, 20. 394, 2
educi 303, 10. 333, 23. 336, 4, 10, 15. 393, 18
educit 200, 10. 206, 5. 247, 29. 393, 30
educitur 359, 9. 386, 28. 394, 13. 410, 13. 411, 1
educto 333, 35
edunt 36, 15. 46, 19. 253, 27
eduntur 106, 17
effecerat 70, 22
effectus 105, 11. 202, 16. 268, 16. 326, 7. 352, 25
efferebatur 45, 19
effertur 426, 20
efficaces 171, 21
efficacia 185, 7. 287, 8
efficacibus 121, 8. 269, 18
efficacior 351, 34
efficacissimum 98, 29. 188, 28
efficacissimus 157, 24
efficacius 293, 2
efficax 299, 2
efficere 329, 19
efficient 13, 21. 429, 32
efficiat 330, 29
efficit 4, 17. 25, 15. 31, 22. 35, 26, 31. 64, 33. 68, 14. 102, 17. 186, 3. 236, 10. 263, 5. 290, 11. 413, 25. 417, 3. 429, 23. 439, 1
efficiunt 19, 1. 179, 30. 236, 14. 249, 2. 264, 28
effluit 396, 14
effluxerit 412, 28
effoeminat 31, 16
effudisse 58, 6
effudit 22, 12. 175, 3
effugiat 42, 9. 382, 18. 384, 16
effugit 386, 4
effundat 340, 19
effundatur 338, 23
effundendum 371, 19. 425, 19
effundendus 362, 10. 375, 16
effundere 357, 27
effundi 375, 4
effundit 339, 19
effunditur 65, 6. 109, 24. 183, 13
effundunt 360, 21
effusa 64, 3
effusae 286, 26
effusis 391, 26
effuso 53, 15. 236, 21. 288, 19. 330, 18. 331, 9. 351, 13. 394, 8
ἐγκανθίς 342, 2
ἐγχρίστου 226, 13
egelida 153, 26. 170, 11, 15. 174, 30. 183, 4. 190, 3. 191, 6. 286, 22. 324, 19. 342, 9. 433, 11
egelidam 30, 20. 126, 11. 137, 11. 176, 24
egelidis 145, 10. 174, 26
egelidum 187, 17
egent 230, 12. 312, 19. 315, 30
egere 8, 35. 17, 3
egeret 155, 14
egret 26, 5, 27. 345, 25. 300, 15. 427, 4. 443, 8
ego 95, 32. 184, 1. 284, 26. 327, 17. 337, 33. 342, 32. 358, 11
ei 11, 17. 14, 16. 22, 6. 24, 2, 5. 28, 12. 16. 30, 22. 32, 15. 39, 33. 43, 16. 46, 22. 53, 1, 7, 22. 63, 19, 23. 66, 1. 67, 4. 98, 25. 103, 13. 105, 22. 113, 18. 27. 114, 19. 122, 19, 22. 133, 25. 148, 1. 152, 15. 188, 26. 215, 22. 235, 10. 243, 26. 254, 18. 270, 33. 299, 6. 318, 10, 16. 327, 4. 345, 7 *et alibi*
eidem 13, 16. 49, 9. 147, 20. 306, 4. 370, 10
ejecta 338, 9
ejectis 375, 30
ejectum 411, 31
ejicere 23, 36. 247, 26
ejiciatur 221, 3. 334, 17
ejicienda 338, 26
ejiciendis 337, 5
ejiciendo 23, 16
ejiciendum 62, 7
ejiciendus 167, 28. 337, 5
ejiciuntur 334, 31
ἐλκίον 35, 10. 176, 30, 31
ἐλκισμός 39, 28
eis 163, 9. 261, 29
eisdem 115, 11. 287, 4
ejus 2, 26. 3, 5. 8, 11, 33. 10, 14. 11, 2. 12, 1. 18, 13, 18, 26. 23, 21. 29, 17. 39, 15. 44, 15. 52, 6. 60, 6. 65, 4, 17, 29. 71, 16. 82, 5. 97, 10. 111, 10. 120, 26. 29. 131, 6. 148, 11. 153, 2. 169, 3, 9, 25. 26. 175, 12, 30. 207, 12. 230, 21. 252, 11. 317, 3. 327, 2, 10 *et alibi*
ejusdem 21, 27. 47, 2. 53, 12, 18, 21.

- 92, 23. 108, 14.
160, 4. 166, 20.
171, 2. 172, 24.
173, 33. 203, 24.
208, 16. 214, 3.
216, 11. 218, 3.
12. 227, 10. 229,
31. 267, 10. 270,
23. 282, 1. 283,
2. 439, 10. 416,
24
ejusmodi 9, 11. 49,
18. 51, 14. 58, 29.
62, 16. 63, 7. 72,
17. 102, 15. 111,
18. 115, 16. 117,
27. 128, 17. 153,
16. 189, 13. 227,
17. 246, 14. 247,
27. 256, 33. 265,
30. 282, 25. 334,
25. 353, 33. 357,
18. 372, 27. 378,
6. 391, 2. 399, 5.
430, 5. 438, 28.
446, 4, 20
elabitur 239, 23.
360, 8. 394, 18.
422, 16
elabuntur 435, 24
ἐλαβῶντες 234, 26, 32.
235, 27
elanguescunt 233,
28
elapsum 442, 28
elaterii 220, 19. 248,
16. 308, 29
elaterium 200, 14.
279, 19
ἐλαφάντης 141, 12
ἐλαφάντης 217, 32
elicere 116, 2. 341,
20. 388, 13
elicienda 121, 29
eliciendum 106, 28
eliciendus 108, 25.
167, 2
elicitur 73, 30
elidere 49, 9
elidi 306, 11
elidit 178, 10. 256,
16
eliditur 161, 20. 297,
34
elidunt 157, 21. 305,
18
eliduntur 72, 13
eligendum 102, 4
elinguis 9, 14
elix 19, 18, 26, 16.
79, 20. 84, 24,
26. 83, 9, 13. 85,
18, 21. 86, 26.
107, 11. 243, 8
elixis 26, 25
eloquentia 9, 13
elota 79, 23. 164,
12. 170, 10. 83, 7.
105, 30
elotae 284, 28. 285,
24, 25, 32. 289,
20. 291, 17. 292,
25. 293, 25, 29.
294, 2. 295, 34.
316, 10
eloti 204, 7. 211, 3.
261, 27. 285, 10,
18. 289, 17, 20.
290, 5, 6, 7. 291,
26, 27. 292, 21,
24
elotum 248, 20. 390,
16
eluatur 388, 27
eluenda 303, 26. 317,
18
eluendae 356, 2
eluendum 281, 1.
375, 18
eluere 269, 6. 302,
18. 312, 28. 331,
14. 357, 21
eluetur 390, 14
elui 95, 28. 96, 10.
302, 33. 303, 31.
317, 21. 318, 9,
19
eluisent 189, 34
eluitur 276, 30. 281,
11. 359, 15
ἐλυτρούλης 365, 11
eluuntur 302, 24
emacrescere 40, 33
emacrescit 42, 19.
46, 14. 60, 14.
141, 16. 436, 12
emacuerunt 60, 22
emacuit 38, 19
emanet 238, 15
emendando 121, 32
emineat 305, 23.
417, 26. 433,
22
eminens 269, 30.
432, 29
eminent 256, 4. 428,
17
eminentem 249, 4
eminentia 430, 1
eminentibus 238, 29,
32. 260, 11. 272,
20, 27. 351, 15
eminere 258, 23
eminet 43, 28. 270,
30. 354, 19. 416,
15. 417, 6. 423, 4.
427, 20, 26. 432,
22. 434, 20. 444,
16. 446, 17
emisso 56, 31
emissum 271, 26
emissus 133, 8, 17.
245, 3
emittant 359, 13
emittat 438, 10
emittatur 132, 33.
362, 19
emittendum 362, 14
emittente 393, 32
emitti 133, 1. 265,
13. 361, 27
emittimus 5, 14
emittit 148, 6
emittitur 64, 16, 24.
133, 5. 179, 8.
291, 24
emittunt 64, 34.
365, 4
emoliri 379, 25
emolitur 168, 5
emolliat 72, 3. 128,
24. 233, 13. 241,
13
emolliant 190, 23
emolliendum 89, 5.
212, 2. 415, 24
emollit 31, 17. 206,
10. 207, 16. 226,
21. 390, 16
emollitae 303, 31
emollitum 247, 3
emolliunt 89, 4. 165,
3, 27. 170, 18.
206, 2
emoriatur 361, 8.
364, 16. 374, 23,
31
emorianur 344, 10.
433, 1
emoritur 61, 34.
247, 8. 271, 26.
360, 28
emortua 279, 24
emortuam 330, 10.
412, 12
emortui 240, 15.
303, 8. 363, 13
emortuis 288, 23
emortuo 392, 35.
393, 18
emortuum 375, 5, 8
emortuus 392, 25
Empedoclem, 2, 28
ἐμπειροκούς 3, 14. 7,
1. 193, 5
empiricorum 14, 19
empiricus 14, 17
emplastra 203, 1, 4,
8. 214, 27. 215,
15. 216, 21. 217,
33. 251, 24. 264,
28. 270, 9. 339, 8.
415, 10
emplastri 417, 30
emplastris 212, 30.
213, 14. 220, 5.
248, 18
emplastro 378, 28.
398, 12. 417, 35.
420, 2
emplastrum 182, 16.
203, 9, 10, 13,
25. 216, 10, 15.
217, 11. 241, 18,
21, 23. 242, 28.
245, 8. 248, 6,
22. 249, 14. 258,
17. 261, 10. 263.
8. 267, 22, 29.
279, 21. 319, 1.
340, 8. 345, 26.
378, 23. 388, 31
ἐμπροσθοστονον 155, 7
ἐναίμα 212, 32
enecandi 303, 5
enim 4, 6, 24. 5, 12,
28. 6, 19. 7, 9.
8, 24, 5. 10, 12.
11, 17. 12, 5, 7,
16. 13, 17. 14, 6.
15, 2. 19, 31. 25,
1, 7. 30, 30. 40,
7, 12, 19. 53, 8.
64, 2, 12, 14, 24,
28. 71, 1, 26. 90
10. 91, 2. 94, 8,
35. 99, 10, 16. 104,
7. 115, 9, 34. 117,
25. 120, 11, 20.
131, 27. 150, 28.
160, 22, 27. 171,
30. 184, 11. 192,
7. 218, 22. 323,
15. 339, 29, et
alibi frequenter
eniti 331, 13
enodem 355, 20
ἐνναφάρμακον 214, 23
enneapharmacum
242, 26. 388, 31

- ἐν τρεοκλήην* 366, 5
eo pron. 3, 28, 6,
 22, 7, 33, 11, 26,
 12, 32, 13, 9, 10,
 15, 26, 16, 16,
 17, 12, 18, 22,
 27, 22, 19, 34, 4,
 35, 7, 28, 46, 5,
 50, 1, 26, 69, 2,
 97, 3, 101, 13,
 120, 7, 127, 7,
 135, 19, 152, 7,
 11, 160, 4, 170,
 20, 188, 12, 192,
 11, 203, 3, 16,
 221, 4, 252, 10,
 17, 338, 28, *et*
alibi
eo adv. 14, 12, 26,
 4, 35, 28, 60, 1,
 15, 66, 13, 80, 20,
 82, 25, 95, 20,
 103, 14, 112, 11,
 120, 7, 155, 14,
 179, 9, 185, 25,
 188, 12, 203, 3,
 271, 16, 283, 35,
 305, 8, 329, 12,
 344, 30, 375, 24,
 382, 17, 383, 5,
 385, 4, 390, 34,
 396, 16, 401, 24,
 406, 9, 412, 35,
 418, 4, 440, 6,
 444, 31, 445, 25,
 39
eodem, pron. 2, 6,
 20, 28, 22, 20,
 23, 18, 31, 27,
 38, 12, 41, 9, 56,
 19, 75, 5, 80, 9,
 14, 22, 90, 7, 95,
 3, 101, 16, 23,
 114, 33, 135, 20,
 152, 17, 165, 15,
 172, 13, 188, 32,
 215, 21, 229, 30,
 246, 5, 252, 17,
 317, 17, 363, 30,
 381, 25, 444, 10,
 30, *et alibi freq.*
eodem, adv. 292,
 24, 294, 25, 383,
 13
eorum 6, 10, 15,
 29, 7, 6, 8, 8, 21,
 13, 5, 16, 36, 17,
 19, 23, 15, 58, 9,
 75, 26, 78, 20,
 90, 9, 13, 98, 13,
 103, 6, 7, 128,
 26, 133, 31, 146,
 8, 155, 31, 194, 6,
 203, 4, 419, 11,
 220, 10, 225, 24,
 261, 31, 282, 7,
 284, 13, 286, 24,
 292, 3, 298, 34,
 316, 25, 317, 1,
 325, 24, 334, 32,
 335, 23, 339, 21,
 361, 10, 374, 13,
 378, 5, 397, 17,
 400, 3, 407, 30,
 406, 34, 427, 16,
 443, 14, 34
eos 2, 16, 3, 18, 5,
 30, 8, 1, 14, 27,
 21, 58, 8, 90, 22,
 24, 97, 33, 119,
 10, 33, 120, 1,
 10, 121, 32, 122,
 1, 125, 5, 127, 20,
 133, 27, 138, 25,
 171, 20, 181, 16,
 191, 11, 264, 4,
 269, 20, 291, 2,
 325, 25, 343, 12,
 14, 351, 5, 367,
 28, 381, 20, 21,
 401, 34, 430, 8,
 433, 14, 438, 15
eosdem 211, 15
ephelidas 280, 14
ephelidem 281, 2,
ephelis 280, 19
Ephesium 217, 11,
 251, 26
Epicurus 129, 25
ἐπιρυκτίς 272, 21
epinyctis 273, 8
ἐπιτρεοκλήην 366, 5
ἐπισπαστικά 204, 3,
 215, 16
epota 15, 23, 168,
 24, 255, 1
epotis 54, 12
epoto 44, 6, 139, 24,
 189, 24, 254, 15,
 337, 23
epulantes 122, 1
equo 184, 11
equitare 189, 12,
 191, 18
eradatur 434, 3
eradi 356, 34
eradunt 294, 22
erant 8, 6, 298, 1,
 292, 30
Erasistrati 317, 34
Erasistrato 132, 34
Erasistratum 110,
 33
Erasistratus 2, 34,
 4, 18, 5, 23, 6, 12,
 11, 12, 20, 13,
 28, 12, 96, 12, 97,
 13, 111, 13, 112,
 16, 164, 3, 175, 6,
 177, 13, 191, 24,
 193, 4, 301, 13
erat 15, 26, 111, 11,
 116, 3, 13, 256,
 24
eravit 112, 16
erectionibus 362, 35
erectior 31, 6
erecto 340, 30
erectus 403, 24
erepta 60, 35
ereptus 50, 17
Eretiaterra 201, 3,
 214, 6, 279, 22
ergo 2, 16, 6, 9, 14,
 31, 15, 16, 19,
 20, 13, 21, 1, 34,
 2, 28, 50, 10, 61,
 32, 66, 4, 70, 14,
 80, 26, 90, 19, 96,
 1, 108, 21, 112,
 17, 124, 11, 131,
 15, 140, 26, 156,
 4, 166, 26, 170, 6,
 174, 11, 17, 180,
 24, 31, 192, 10,
 213, 19, 230, 10,
 246, 28, 251, 11,
 278, 23, 294, 26,
 328, 18, 331, 13,
 391, 17, 425, 7,
et alibi.
eripere 353, 27
eripi 348, 33
eripit 57, 7
erit 39, 19, 47, 28,
 60, 2, 63, 21,
 69, 15, 31, 72, 18,
 95, 17, 107, 17,
 117, 15, 127, 33,
 130, 19, 139, 3,
 13, 29, 145, 19,
 149, 28, 154, 8,
 32, 156, 11, 27,
 164, 16, 169, 17,
 236, 3, 32, 237, 2,
 249, 23, 251, 13,
 17, 259, 17, 264,
 27, 288, 24, 297,
 4, 307, 28, 313,
 2, 3, 5, 317, 9,
 11, 331, 17, 18,
 334, 21, 24, 26,
 341, 19, 29, 354,
 31, 368, 32, 369,
 24, 25, 373, 35,
 399, 7, 421, 25,
 425, 13, 18, 34
ero 16, 11, 202, 18
erodant 374, 33
erodat 131, 29, 434,
 33
erodatur 276, 30
erodentibus 245, 30,
 256, 22
erodit 170, 20, 235,
 11
erodunt 87, 15
errat 274, 29
erravit 175, 11
errore 110, 10
erroris 413, 21
eruca 82, 6, 25, 86,
 30, 173, 4, 188,
 2, 199, 12
erucæ 85, 16
eruditissimus 327,
 3
ervi 88, 12, 225, 25,
 227, 5, 281, 8,
 284, 15
erumpat 64, 32, 157,
 33, 353, 7, 444,
 21
erumpente 162, 26
erumpet 47, 25, 52,
 22
erumpit 15, 6, 51,
 25, 53, 14, 54, 1,
 65, 4, 93, 27, 163,
 25, 174, 9, 237, 4,
 258, 33, 263, 5,
 287, 25, 445, 3
erunt 50, 33, 76, 17,
 122, 1, 127, 34,
 154, 17, 245, 20,
 288, 26, 315, 21,
 334, 21, 373, 2,
 390, 12, 418, 6,
 419, 32, 33, 436,
 3
ervo 202, 6
eruperit 352, 10
erupit 53, 12, 57,
 31
eruptio 331, 3
ἐρυσίτιλας 244, 4,
 245, 8
ervum 197, 2, 255,
 28, 268, 8, 315,
 7

- erysimi 210, 23
 erysimum 229, 15
 erysipelate 264, 19
 esca 19, 16, 25, 30
 escae 25, 19
 ἐσχάρας 246, 2
 esse 2, 4, 5, 6, 3, 29,
 31, 35, 4, 8, 22,
 5, 28, 33, 6, 1, 9,
 30, 7, 4, 16, 13,
 19, 22, 28, 35, 8,
 4, 8, 13, 22, 23,
 25, 99, 19, *et ali-*
bi quamplurimis in
locis
 essent 7, 21, 45, 15.
 esset 3, 2, 8, 11, 31,
 33, 24, 44, 15, 60,
 26, 70, 9, 94, 26,
 96, 24, 98, 10, 99,
 18, 21, 120, 7, 25,
 155, 15, 202, 15,
 252, 5, 337, 26,
 355, 10, 384, 18,
 385, 21, 386, 8,
 397, 13, 432, 4,
 443, 26
 est 1, 3, 12, 2, 9,
 20, 3, 16, 27, 33,
 4, 12, 13, 17, 5,
 32, 6, 4, 22, 7,
 26, 28, 9, 19, 30,
 33, 10, 26, 11, 2,
 3, *et alibi frequen-*
ter
 estur 83, 30, 251, 8
 esui 173, 3
 et 1, 10, 12, 2, 3,
 24, 33, 3, 12, *bis*
 11, 4, 26, 12, 5,
 19, 21, *et alibi*
quamplurimis in
locis
 etenim 102, 6, 407,
 11
 etiam 1, 3, 2, 16, 34,
 3, 6, 26, 4, 2, 5,
 3, 17, 7, 15, 22,
 8, 23, 25, 9, 18,
 21, 24, 11, 18,
 12, 3, 13, 25, 14,
 5, 13, 31, 15, 12,
 19, 28, 16, 7, 17,
 19, 18, 14, 20, 15,
 19, 21, 23, 21, 12,
 21, 26, 23, 17, 26,
 28, 8, 19, 29, 30,
 9, 14, 31, *et alibi*
frequenter
 etiamnum 6, 14, 72,
 29, 78, 25, 99, 9,
 113, 32, 150, 10,
 218, 12, 234, 14,
 237, 9, 259, 23,
 274, 24, 26, 333,
 32, 343, 3, 351,
 34, 381, 33, 383,
 8, 384, 28, 395,
 1, 444, 1
 etiamsi 27, 35, 40,
 15, 58, 30, 66, 21,
 23, 95, 6, 103, 12,
 115, 8, 135, 5,
 174, 20, 179, 13,
 186, 10, 189, 28,
 263, 3, 271, 14,
 409, 23, 413, 29,
 414, 5
 etsi 10, 20, 11, 15,
 42, 12, 120, 32,
 150, 21, 167, 24,
 282, 5, 284, 24,
 337, 32
 evadat 139, 32, 383,
 2
 evadit 158, 28
 evanuit 39, 27
 evaserunt 155, 10,
 189, 25
 evasit 39, 6, 383, 18
 ἐυχύλος 81, 5
 evellenda 336, 7, 12
 evellendum 336, 16
 evellendus 357, 10
 evellere 335, 4, 339,
 15, 357, 20, 380,
 19
 evelli 309, 14, 336,
 5, 31
 evellitur 335, 8, 337,
 8, 356, 9, 398, 5
 Euelpides 286, 3,
 291, 31, 298, 18,
 293, 32, 295, 36
 Euelpistus 327, 2
 eveniant 6, 6, 33,
 18
 eveniat 15, 16, 39,
 2
 evenire 286, 35, 303,
 20, 313, 21, 337,
 28, 352, 13, 314,
 8, 391, 2, 394, 5,
 398, 17, 412, 15,
 414, 3
 evenit 34, 5, 38, 5,
 28, 49, 16, 30, 59,
 4, 94, 27, 110, 20,
 163, 3, 29, 231,
 13, 272, 19, 278,
 14, 290, 9, 297,
 4, 330, 13, 341,
 24, 346, 15, 364,
 32, 366, 24, 381,
 30, 392, 4, 414,
 13, 416, 6, 427,
 6, 433, 1
 eveniunt 25, 3, 335,
 27, 408, 4, 412,
 30
 eventurum 281, 17
 evidens 7, 25, 59,
 10, 191, 26, 326,
 17
 evidenter 89, 9, 121,
 28
 evidentes 5, 9, 7, 2,
 12, 6, 95, 1
 evidenti 149, 20
 evidentialia 13, 13
 evidentibus 12, 6,
 16, 24
 evidentior 59, 10,
 326, 12
 evidentissimus 336,
 17
 evidentium 4, 2
 evincitur 135, 23
 evincunt 245, 30
 evitare 43, 32
 eum 4, 7, 20, 5, 12,
 33, 34, 35, 6,
 1, 20, 24, 8, 31,
 14, 18, 15, 22, 16,
 17, 19, 17, 24, 18,
 20, 20, 6, 21, 26,
 30, 30, 20, 45, 19,
 47, 28, 75, 23,
 36, 97, 20, 103, 1,
 19, 104, 7, 21,
 29, 108, 5, 114,
 20, 120, 15, *bis*
 125, 14, 129, 18,
 131, 25, 137, 34,
 140, 9, 147, 34,
 158, 11, 230, 20,
 244, 22, 252, 11,
 256, 4, 257, 7, 11,
 262, 26, 32, 267,
 18, 271, 27, 300,
 34, 308, 18, 309,
 2, 18, 313, 17,
 28, 323, 22, 327,
 9, 19, 361, 4, 374,
 11, 381, 17, 420,
 18, 444, 26
 eundem 13, 15, 22,
 3, 229, 30, 325,
 1, 327, 17
 evocanda 291, 13
 evocandi 223, 20
 evocandum 220, 13,
 329, 25
 evocandus 130, 6,
 133, 20, 141, 22,
 247, 28
 evocant 223, 23
 evocantur 127, 13
 evocare 71, 22, 87,
 9, 150, 27, 177,
 9, 178, 16, 297,
 17
 evocari 64, 13, 74,
 11, 312, 8, 428,
 30
 evocarit 72, 7
 evocat 61, 10, 170,
 21, 343, 11, 200,
 10
 evocata 362, 11
 evocatus 181, 12,
 387, 16
 evocet 157, 20, 180,
 26, 434, 33
 evocetur 145, 2, 189,
 4
 ἐυώδης 228, 7
 evolvantur 362, 22
 evolutus 40, 9
 evolvuntur 333, 16
 evomere 129, 28,
 190, 6
 evomitur 171, 4
 evomuit 22, 10, 115,
 10
 Euro 307, 2
 Euthycleus 211, 9
 evulso 386, 36
 ex 2, 4, 15, 26, 27,
 30, 3, 14, 20, 21,
 25, 4, 4, 9, 26, 5,
 21, 6, 1, 13, 7, 6,
 24, 9, 22, 11, 12,
 23, 12, 20, 32, 13,
 31, 18, 14, 1, 23,
 15, 26, 27, 16, 10,
 17, 35, 18, 2, 5,
 19, 10, 20, 4, 5, 6,
 8, 9, 11, 12, 21,
 6, 11, 19, *et alibi*
quamplurimis in
locis
 exacerbavit 258, 23
 exacto 391, 11
 exacuitur 394, 20
 exaestuat 164, 35
 examinat 185, 28
 examine 305, 14
 ἐξανθήματα 272, 5
 exarcit 284, 4

- exasperant 24, 24.
280, 4, 399, 3
exasperasse 143, 9
exasperat 35, 21.
153, 4, 296, 17
exasperata 247, 17
exasperatum 200, 16.
260, 3, 270, 7
exasperatur 141, 18.
275, 17, 22
exasperatura 103, 6
exasperent 136, 1.
255, 17
exasperentur 145,
20, 434, 2
exasperet 310, 11
exasperetur 71, 6.
134, 12, 403, 8.
412, 17
excaecatorum 351,
22
excavare 184, 30
excedant 262, 26.
409, 18, 417, 11
excedat 145, 7, 256,
30, 328, 22
excedens 147, 22
excedit 40, 5, 263,
17, 270, 25, 279,
33, 388, 3, 421,
15, 426, 2, 446,
18
excedunt 272, 6.
279, 25, 437,
16
excepimus 140, 2
exceptit 111, 16
excepta 221, 20, 223,
14, 298, 18, 322,
23, 418, 25
exceptam 245, 15.
314, 15
exceptis 84, 14, 295,
2, 403, 2
excepto 84, 12, 134,
10, 176, 14, 260,
33
exceptum 10, 14, 22,
19, 349, 18
exceptus 44, 6, 360,
27
excernat 127, 28
excernere 12, 28
excernit 54, 10, 67,
30, 148, 25
excernitur 42, 1, 48,
28, 59, 2, 60, 6.
131, 7, 179, 5.
182, 10
excernunt 234, 5
excernuntur 54, 25
excesserit 430, 28
excesserunt 19, 25.
82, 14, 361, 25.
438, 34
excessit 40, 10, 60,
6, 138, 27, 300,
34, 416, 5
excessu 405, 14
excessus 407, 26
excidentur 371, 23
excidat 319, 8, 357,
10, 374, 28, 387,
3, 433, 6, 443, 18
excidatur 377, 19.
398, 33
excidenda 245, 2.
325, 3, 329, 34.
341, 8, 345, 19.
354, 19, 358, 21.
369, 25, 373, 33.
374, 16, 376, 35.
379, 3, 398, 20.
411, 20, 416, 32.
420, 23
excidendae 144, 34.
330, 7, 375, 20
excidendi 409, 16
excidendum 288, 24.
319, 23, 325, 15.
343, 20, 345, 14.
414, 24, 417, 6
excidendus 332, 5.
410, 20
excident 370, 18
excidere 315, 22.
330, 11, 333, 9.
337, 10, 346, 34.
347, 8, 357, 21,
33, 371, 21, 392,
12, 15, 25, 395,
25, 416, 15, 436,
3, 440, 34, 443,
19, 444, 22
exciderent 415, 16
exciderint 438, 22
exciderit 439, 1
exciderunt 246, 2.
257, 29, 319, 16,
26, 325, 33, 344,
12, 391, 15, 397,
9, 436, 10, 438,
16, 442, 27, 445,
34
excidet 309, 5
excidi 270, 17, 271,
23, 330, 15, 332,
8, 340, 16, 354,
21, 360, 20, 363,
13, 370, 3, 21.
373, 36, 376, 5.
409, 10, 14, 416,
15
excidisset 444, 26
excidit 305, 25, 319,
10, 339, 18, 386,
10, 26, 410, 24,
436, 27, 439, 7,
15, 440, 10, 32,
441, 11, 32, 442,
6, 440, 30, 35
exciditur 313, 9.
396, 1, 397, 24.
409, 25
excidunt 346, 34.
364, 17, 389, 10.
426, 18, 435, 8,
21, 436, 9, 438, 7,
19
excipere 283, 14.
309, 18, 357,
20
excipi 99, 23, 229,
4, 342, 2, 407,
5
excipiat 284, 2, 336,
25
excipiatur 283, 18
excipiebat 275, 14
excipienda 371, 17.
423, 6
excipiendae 334, 22.
358, 22
excipiendam 227,
27
excipiendum 335,
19, 343, 21, 347,
2, 396, 25
excipiendus 356, 13.
396, 24
excipit 250, 15, 387,
9, 402, 29, 403,
12, 411, 27
excipitur 34, 4, 75,
32, 304, 28, 309.
7, 349, 8, 374, 6.
407, 23, 430, 15
excipiunt 250, 2
excipiuntur 178, 30.
209, 29, 219, 9.
220, 12, 21, 224,
16, 225, 1, 21,
228, 12, 16, 229,
11, 268, 11, 289,
21, 300, 29, 308,
34, 325, 6, 397,
32
excisa 258, 1, 271,
18, 280, 9, 333,
11, 345, 31
excisis 271, 19, 374,
16, 375, 8
exciso 319, 33, 341,
35, 364, 25, 408,
5, 415, 31, 417,
4
excisorius 410, 22,
27
excisum 231, 28.
315, 23, 411, 29
excisus 191, 11, 319,
7
excitanda 419, 2.
420, 3
excitandum 124, 8.
128, 6, 181, 9.
415, 5
excitandus 127, 29
excitant 81, 13, 87,
6, 127, 21, 270,
28
excitantur 223, 16
excitare 122, 30.
127, 12, 138, 5.
151, 15, 22
excitaret 111, 2
excitarint 32, 9
excitarit 150, 32
excitat 4, 16, 17,
22, 31, 20, 35, 22,
34, 42, 23, 52, 1.
123, 15, 127, 29.
183, 15, 235, 22.
350, 1, 382, 9.
386, 5, 389, 28.
414, 31, 418, 8
excitatae 241, 21.
419, 19
excitato 437, 28
excitatur 57, 11.
104, 25
excitavi 59, 28
excitent 373, 27
excitentur 387, 18
excitet 168, 12, 186,
4, 290, 16, 378,
26
exludi 373, 26
excoluerit 9, 16
excoluit 1, 11
excrecit 418, 24
excretum 48, 16
excreturi 148, 6
excrevit 248, 24
excruciat 179, 13
excrucient 150, 9
exculta 1, 7, 326,
21
excuti 337, 7
exeat 260, 27, 269,

11. 374, 9. 382, 23
 executus 327, 10
 exedendam 221, 14
 exedentia 216, 21.
 249, 4. 355, 17.
 256, 26
 exedi 334, 12
 exedit 191, 10
 exeditur 359, 8
 exedunt 198, 1. 243.
 20. 245, 27. 249,
 3. 31. 261, 6. 271,
 9. 374, 33
 exempli 214, 31
 exemplo 19, 1
 exemplum 251, 12.
 375, 6
 exemta 338, 32
 exemtae 215, 12
 exemptis 184, 30
 exempto 313, 10.
 357, 14. 379, 21
 exerceant 35, 16. 37
 exerceatur 29, 25.
 151, 32
 exereendum 30, 26.
 262, 29. 431, 15
 exercent 18, 29.
 181, 29
 exercere 17, 6. 29,
 3
 exerceri 29, 32. 72,
 11. 117, 21, 23.
 125, 1. 134, 33.
 152, 29. 160, 25.
 272, 31. 295, 17.
 311, 28
 exercet 22, 24. 29,
 1. 107, 24
 exercitatio 18, 26.
 21, 23. 22, 31. 23,
 7. 25, 20. 74, 3.
 104, 14. 117, 28.
 123, 20. 160, 3.
 165, 9, 29, 32.
 166, 3. 187, 20
 exercitatione 61, 15.
 74, 3. 93, 1. 116,
 15. 117, 30. 139,
 34. 142, 2, 28.
 143, 30, 33. 172,
 14. 187, 13. 297,
 5. 324, 3. 381, 10.
 exercitationem 19, 7.
 117, 24. 130, 7.
 165, 12. 304, 21
 exercitationes 17, 16.
 118, 5. 133, 20
 136, 14. 137, 25
 143, 2. 166, 17.
 181, 9
 exercitationi 18, 3.
 25, 18, 22
 exercitationibus 115,
 28. 132, 13. 135,
 13. 154, 34. 191,
 16. 290, 29. 294,
 26. 298, 23
 exercitationis 17, 18.
 19, 3. 72, 34
 exercitationum 73, 7
 exercitatum 236, 35
 exercitatus 16, 15.
 232, 4
 exercuerunt 2, 17,
 34
 exesa 162, 34. 259,
 20
 exeso 43, 7
 exesum 245, 7. 266,
 33
 exest 216, 26. 221,
 22. 256, 31. 268,
 21
 exesus 308, 17. 356,
 13
 exeunt 233, 33
 exhaurire 231, 12
 exhauriri 66, 7. 352,
 9
 exhaurit 330, 13
 exhausit 69, 11. 254,
 16
 exhausta 63, 28
 exhausto 68, 10. 237,
 5
 exhibent 92, 22. 233,
 35
 exhibet 36, 7, 19.
 428, 14
 exhibuit 95, 32
 exhilaretur 141, 6
 exigere 380, 28
 exigit 62, 7. 72, 1.
 103, 15. 219, 22.
 271, 22. 299, 26.
 380, 16. 402, 7.
 403, 19
 exigua 22, 17. 25,
 27. 58, 29. 146,
 21. 149, 10. 179,
 10. 238, 33. 243,
 4. 247, 23. 265,
 15. 301, 5. 302,
 22. 306, 18. 314,
 26. 322, 17. 329,
 24. 342, 22. 348,
 11. 391, 15. 416,
 28. 428, 10
 exiguae 256, 15.
 366, 17
 exiguas 48, 31
 exigui 125, 18. 406,
 11
 exiguis 190, 1. 403,
 6
 exigunt 97, 24. 109,
 18. 271, 6. 352,
 16. 402, 33. 403,
 5
 exiguo 8, 13. 26, 32.
 107, 8. 134, 29.
 228, 4. 306, 6.
 378, 16. 405, 2
 exiguos 172, 30
 exiguum 26, 18. 42,
 1. 65, 28, 31. 135,
 5. 179, 8. 230, 30.
 240, 9. 279, 13.
 342. 5. 345, 35.
 358, 20. 396, 17.
 405, 22. 406, 16
 exiguus 69, 13. 92,
 29. 100, 15. 348,
 23. 374, 23. 384,
 4. 385, 29. 410,
 4
 exiit 262, 35
 eximenda 332, 15.
 357, 6. 377, 6
 eximendae 303, 29
 eximendum 308, 18.
 335, 21. 371, 18.
 386, 1. 409, 12
 eximendus 313, 23.
 380, 24
 eximere 397, 23
 eximet 305, 14
 eximi 354, 33. 356,
 5. 309, 2. 359, 18.
 395, 2
 eximitur 335, 22.
 359, 16. 397, 20
 eximuntur 384, 31
 exinanire 175, 35
 exinaniretur 97, 15
 exinaniri 191, 27
 exire 162, 34. 332,
 13
 existimamus 368, 25
 existimare 9, 33
 existimet 413, 23
 existimo 95, 35. 184,
 2
 exit 56, 25. 162, 16.
 163, 22. 233, 17.
 234, 16, 20, 27.
 260, 9. 261, 18,
 31. 272, 18. 273,
 21. 276, 20. 278,
 19. 279, 14, 26.
 394, 7. 395, 2.
 410, 34
 exitium 90, 13. 129,
 21
 exitu 119, 33. 380,
 18
 exitum 323, 15. 330,
 5. 416, 7
 exitus 372, 24. 391,
 26. 416, 24
 exonerato 115, 14
 exorta 331, 9
 exortus 189, 12
 expavescere 124, 24
 expediat 9, 8
 expedierunt 111,
 14
 expedire 103, 21
 expedit 28, 11. 29,
 10. 73, 15. 74, 17.
 143, 31. 150, 32.
 153, 33. 172, 21.
 173, 16. 175, 4.
 179, 18. 239, 7.
 256, 35. 297, 19.
 336, 15. 424, 16.
 431, 32
 expedita 235, 5. 266.
 10. 408, 26
 expeditior 50, 11.
 100, 22. 31 6,
 33
 expeditissimum 5,
 34. 64, 26. 104,
 4. 214, 19. 268,
 12
 expeditus 35, 24.
 163, 8. 208, 12.
 378, 1. 436, 26
 expeditus 295. 16
 expellat 412, 30
 expellendum 446,
 10
 expellere 219, 29
 expelli 23, 24, 35
 expellit 229, 12. 402,
 27
 expellitur 382, 11
 expendatur 215, 22
 expergiscatur 57, 22.
 127, 22
 expergisci 138, 7
 expergiscitur 38, 22
 127, 24
 experiatur 72, 18.
 75, 2
 experienda 91, 35.
 372, 33

- experiendum 317, 7.
     380, 32
 experientia 7, 29.
     11, 18. 14, 17
 experientiam 10, 4
 experimenta 4, 22.
     8, 26, 24. 13, 7.
     14, 11. 164, 6
 experimentis 3, 11.
     8, 2, 5. 9, 10. 24,
     12. 184, 1
 experimento 258, 9.
     262, 31. 276, 18.
     309, 12. 333, 4
 experimentorum 3,
     28. 13, 11
 experimentum 151,
     10. 316, 2
 experiri 61, 22. 63, 8.
     72, 17. 75, 3. 117,
     1. 91, 16. 115,
     24. 120, 14. 342,
     19. 364, 20. 381,
     6. 415, 11
 experiundum 385, 7
 experiuntur 50, 28
 experrecti 103, 9
 experrectus 18, 17.
     139, 8
 experti 159, 12. 208,
     7, 13. 216, 29.
     275, 34. 309, 1.
     325, 8
 expertum 249, 30
 expertus 11, 31. 229,
     30
 explanatio 316, 21
 explanaturus 364,
     35
 explent 406, 13
 explet 263, 17
 expleta 349, 15
 expletur 91, 21
 expletus 19, 27
 explicabo 100, 23.
     202, 20. 327, 25
 explicanda 353, 17
 explicandis 33, 4
 explicandus 149, 28
 explicant 282, 18
 explicatur 353, 25
 explicem 52, 30. 365,
     2
 explicetur 152, 23
 explicitur 150, 18
 explicui 264, 29.
     349, 29. 353, 4
 explicuisse 111, 4
 explicuit 282, 18
 explorare 403, 8
 explorari 12, 6
 explorata 5, 1. 8,
     27
 exploratis 7, 27. 235,
     31
 exploratum 332, 8
 exponere 33, 10.
     103, 10
 exposita 91, 29. 119,
     8. 146, 10. 150,
     18. 265, 29. 312,
     20. 330, 32. 350,
     33. 358, 34. 363,
     20. 426, 8
 expositis 202, 8
 expositum 264, 5.
     389, 31. 424, 11.
     431, 24
 expositus 423, 32
 exposui 360, 13.
     397, 13
 exposuisse 297, 23
 expressa 195, 4. 236,
     3. 232, 18, 20.
     305, 27. 330,
     24
 expressae 299, 32.
     345, 25
 expressam 150, 35.
     361, 17. 364, 2
 expressit 43, 10
 espresso 65, 15. 121,
     13. 259, 29. 263,
     12. 284, 8. 288,
     10
 expressus 227, 31.
     300, 11
 exprimantur 152, 29
 exprimere 184, 27.
     371, 11
 exprimi 339, 32
 exprimit 264, 9
 exprimitur 190, 31.
     272, 18. 305, 4.
     309, 32
 expugnandus 117, 17
 expulit 23, 18. 191,
     24
 expulsi 435, 24
 expulsum 436, 29
 exsanguis 58, 7
 exsaniat 249, 22
 exscreant 49, 7. 350,
     29
 exscreare 40, 25
 exscreat 52, 35. 57,
     2
 exscreatum 134,
     19
 exscreatur 52, 15
     134, 18. 162, 28.
     168, 3
 exscreetur 162, 19.
     169, 5
 exsecutus 328, 16
 exsequar 149, 25.
     284, 27
 exsequentibus 176,
     19. 194, 7
 exsequi 327, 24
 exsiccetur 315, 4
 exsolvit 55, 33
 exsorbere 251, 28
 exspectabit 117, 23
 exspectabitur 69, 14.
     116, 12
 exspectanda 49, 17.
     329, 30
 exspectandae 99, 29
 exspectandum 341,
     25. 348, 25
 exspectandus 100,
     14
 exspectant 63, 16.
     409, 17
 exspectare 105, 7.
     341, 23
 exspectarent 98, 6
 exspectatione 114,
     24, 28
 exspectato 96, 25
 exspectatur 113, 11
 exspectetur 100, 31
 exspiraverit 11, 24
 exspuere 40, 24
 exspuisse 57, 14
 exspuit 162, 15
 exspuitur 424, 1
 expumet 304, 20
 expument 37, 26.
     162, 33
 exstantibus 405, 25
 extincti 75, 28
 extinctis 115, 2
 exstitisse 11, 14
 exsurgat 251, 2, 18
 exsuxerit 251, 12
 extendantur 438, 3
 extendat 439, 20.
     440, 15
 extendatur 242, 51.
     429, 18. 430, 6
 extendendi 391, 28.
     441, 13
 extendendo 48, 31.
     242, 5
 extendendum 433,
     32. 438, 32. 443,
     23
 extendendus 442, 23
 extendere 251, 2, 18
 extendi 389, 30, 398,
     20. 441, 17. 443,
     15
 extenditur 334, 8.
     378, 7, 22. 379,
     13. 439, 12. 441,
     2
 extenduntur 377, 15
 extensum 443, 9
 extentis 337, 15. 391
     18, 33
 extento 369, 3. 398,
     2
 extentum 440, 15
 extensus 380, 31
 extenuabitur 317,
     10. 425, 9
 extenuandas 297, 2
 extenuandum 294,
     13. 431, 29
 extenuant 83, 2.
     173, 4. 251, 33.
     283, 10. 292, 2.
     298, 21
 extenuantes 294, 28
 extenuantia 23, 11
 extenuantibus 272,
     33. 286, 25. 297,
     10. 304, 23
 extenuantur 279, 25.
     340, 15. 401, 1
 extenuare 22, 26.
     160, 24
 extenuat 23, 2. 140,
     25. 293, 27. 297,
     20. 329, 33
 extenuata 316, 33
 extenuatae 347, 25
 extenuato 58, 32
 extenuatum 44, 15.
     158, 34
 extenuatur 54, 11.
     131, 5. 171, 12.
     347, 19. 380, 17.
     434, 31. 436, 19.
 extenuatus 360, 7.
     434, 33
 extenuetur 131, 4.
     334, 8. 372, 17.
     394, 8
 extenuit 329, 30
 exterae 14, 25
 exterior 44, 3. 72, 4.
     146, 18. 405, 11.
     411, 25
 exteriora 404, 24.
     406, 28
 exteriore 147, 1. 149,
     19. 161, 31. 288,

20. 289, 3. 340, 3.
376, 18. 384, 8.
406, 28. 34. 407,
15. 414, 24. 439,
4
exteriorem 53, 9. 56,
27, 28. 344, 14,
21. 362, 5. 363,
24. 401, 6. 404, 1.
405, 8. 435, 25.
437, 15. 438, 30.
441, 4. 442, 7.
443, 15. 444, 21,
35
exterioribus 400, 8
exterioris 406, 26
externo 298, 35. 362,
33
externum 304, 23
exterreri 120, 7
extinctum 186, 2
extinguitur 91, 3
extorret 108, 32
extra 14, 18. 305,
22. 322, 1. 323,
25. 340, 7. 362, 8.
370, 16. 371, 10,
24. 375, 8, 20. 384,
21. 391, 22. 405,
15. 441, 28
extracta 229, 32. 394,
22
extracto 266, 24. 337,
25. 377, 19
extractum 184, 35
extrahat 328, 21
extrahatur 250, 34.
260, 28
extrahenda 336, 5
extrahendam 417, 12
extrahendi 248, 3.
384, 11
extrahendo 174, 2
extrahendum 215,
15. 216, 1. 249,
25. 250, 31. 336,
34. 337, 4. 373,
10
extrahendus 355, 6
extrahere 335, 7.
395, 10
extrahetur 420, 3
extrahi 329, 8. 336,
2. 356, 33. 374, 3.
385, 22. 386, 11.
393, 31. 394, 23
extrahit 66, 3. 69, 3.
206, 11
extrahitur 296, 17.
305, 9. 334, 34.
337, 19. 394, 12,
13
extrahunt 87, 15.
204, 3. 235, 7.
336, 29
extraneum 16, 22
extrema 239, 26. 336,
22. 358, 7. 380.
21. 393, 12
extremae, 48, 14. 60,
30. 94, 9. 137,
5. 175, 13, 31.
233, 28. 277, 14.
402, 8
extremam 54, 28
extremas 41, 2. 71,
23. 168, 20. 178,
15. 188, 8
extremis 54, 6. 126,
31. 171, 32. 232,
22. 260, 15. 404,
10. 405, 6, 18
extremo 239, 33.
340, 26. 379, 4.
405, 32
extremum 353, 12.
384, 7
extremus 384, 23
extrinsecus 6, 27.
56, 31. 147, 16.
160, 15. 164, 1.
165, 1, 26. 171,
14. 173, 5, 14.
175, 16. 178, 21.
230, 3. 239, 30.
255, 10, 31. 298,
27, 31. 307, 15.
309, 24. 310, 16.
313, 3, 12. 346,
21. 356, 28. 400,
4. 419, 12, 32, 34.
429, 29. 437, 24
extundit 162, 29
extussiretur 59, 29
exulcerandum 131,
29. 136, 29. 189,
3. 396, 22
exulcerantur 179, 3
exulcerare 151, 20.
188, 30. 353, 8,
13
exulcerari 249, 1
exulcerat 160, 5. 179
14. 281, 34
exulcerata 162, 23,
24. 180, 25. 186,
22. 249, 3. 372,
10. 274, 15, 16
exulcerati 48, 9. 59,
6. 301, 10
exulceratio 134, 16.
164, 31. 165, 30.
189, 1. 261, 34.
262, 6. 269, 19.
272, 24. 273, 22,
23. 310, 21. 342,
23. 418, 28
exulceratione 260,
13. 271, 23. 309,
23. 352, 19. 392, 5
exulcerationem 161,
16. 398, 10
exulcerationes 37, 6.
47, 13
exulcerationis 282, 1
exulceratis 162, 28.
165, 32. 173, 27.
290, 5. 305, 26
exulcerato 260, 8.
276, 14
exulceratum 269, 31.
341, 1
exulceratur, 260, 16.
275, 23
exulceravit 153, 16.
281, 32
exulcerentur 271, 33.
282, 9. 353, 6
exulceret 151, 30.
161, 32. 364, 29
exustus 22, 2
F.
Faba 78, 1. 210, 18.
272, 26. 277, 2, 5.
300, 17. 301, 24
fabae 88, 13. 159,
10. 209, 31. 225,
2, 24. 228, 1, 17,
28. 229, 23. 253,
2. 270, 24. 35. 283,
21. 284, 15
faber 258, 20. 443,
26
fabri 409, 32. 432,
27
fabrili 419, 7
fabro 172, 26
fabros 172, 29
fabulae 298, 13
fabulis 123, 27
facere 18, 22. 23,
22. 29, 16. 43, 20.
63, 29. 72, 8. 95,
1. 123, 6. 135, 4.
138, 18. 145, 6.
150, 16. 170, 4.
180, 2. 183, 34.
240, 8. 272, 33.
361, 31. 378, 1.
388, 11. 415, 19.
421, 5. 432, 26.
436, 34
facerent 7, 21
faceret 7, 16. 70, 2
faciam 92, 24. 188,
10
faciant 385, 34
faciat 4, 6. 9, 3. 11,
8. 44, 4. 53, 26.
114, 29. 124, 23.
210, 12. 317, 12.
333, 3. 413, 11.
416, 34
facie 152, 5. 210, 13.
248, 22. 280, 21.
387, 27
faciem 46, 20. 152,
1. 257, 3
facienda 32, 8. 93,
18. 116, 19. 121,
8. 143, 1. 154, 1.
165, 31. 172, 4.
174, 5. 294, 21.
304, 23. 34. 330,
27, 28. 334, 19.
341, 31. 356, 7.
358, 3, 33. 373,
23. 383, 9. 388,
14. 399, 9. 408,
16. 414, 34. 421,
18. 423, 16. 425,
29. 428, 11. 432,
11. 434, 10. 435,
14. 437, 32. 445,
33
faciendo 331, 25
faciendum 19, 5. 29,
12. 71, 27. 114,
22. 144, 4. 332, 3.
345, 11. 352, 13.
370, 6. 376, 10.
377, 1. 387, 7.
408, 12. 416, 18.
432, 32. 434, 9
faciendus 65, 14.
176, 16. 348, 35
facies 59, 6. 157, 11.
164, 19. 288, 20.
407, 7. 433, 7
faciet 24, 33
facile 19, 32. 21, 15,
16. 26, 3. 28, 7.
30, 1. 39, 4, 5. 12.
44, 11. 52, 34. 35.
54, 13. 55, 4. 57,
17, 19. 65, 1. 69,
3. 70, 20. 80, 23.
81, 9, 10. 84, 28.

- 90, 19. 91, 22. 93,
9. 97, 24. 104, 12,
24. 106, 23, 24.
117, 8, 29. 118,
28. 129, 3, 8. 135,
8, 16, 23. 141, 21.
166, 26. 175, 27,
31. 176, 18. 178,
3. 182, 7. 202, 18.
207, 28. 237, 16.
254, 9. 261, 21.
262, 14. 266, 9.
268, 17. 270, 33.
276, 14, 19. 284,
26. 299, 3. 311,
25. 329, 8. 335,
6. 332, 15, 28.
361, 19. 386, 14.
392, 31. 394, 11.
397, 27. 398, 2.
446, 22
- faciles 138, 17. 166,
13
- facili 24, 15. 39, 13.
354, 7
- facilior 94, 35. 103,
11
- facilis 53, 7. 54, 5.
80, 18. 145, 8.
158, 1. 403, 13.
418, 10
- facilius 3, 33. 15, 1.
16, 11, 12, 13, 14.
19, 27. 20, 15.
54, 35. 58, 29.
62, 15. 72, 3. 91,
10. 103, 20. 106,
15, 18. 114, 12.
119, 27. 124, 9.
129, 5. 146, 6.
180, 24. 186, 25.
188, 33. 221, 3.
263, 22. 303, 27.
317, 10. 330, 16.
335, 9, 12. 343,
20. 349, 17. 354,
5. 360, 34. 361,
25. 363, 18. 365,
1. 381, 32. 384,
24. 391, 31. 400,
2, 19. 413, 6. 436,
27
- facillima 14, 21
- facillime 5, 33. 26,
1. 303, 9. 344, 13.
425, 15
- facillimum 65, 3
- facit 24, 10, 15. 31,
4, 16. 74, 14. 91,
18. 133, 9. 176, 7.
- 180, 8. 187, 12.
202, 21. 222, 1.
231, 22. 248, 2.
250, 32. 251, 23.
283, 18. 327, 20.
343, 28. 383, 15
- faciunt 18, 14. 35,
28. 65, 2. 81, 6.
82, 29. 95, 1. 117,
30. 119, 29. 154,
10. 187, 1. 228,
2. 242, 25. 251,
10. 283, 5. 395, 1.
418, 9
- facta 53, 4. 58, 21.
79, 24, 27. 118, 1,
30. 130, 12. 136,
8. 153, 24. 161,
20. 175, 16. 189,
29. 203, 19. 262,
25. 273, 10. 284,
1, 35. 333, 28.
347, 12. 352, 19.
369, 8. 373, 1.
380, 7. 392, 6.
417, 2
- factae 143, 20. 293, 19
- factas 41, 29
- facti 43, 7. 218, 15
- factis 122, 22. 214,
4. 345, 25. 411,
18. 417, 14
- facto 209, 29. 228,
6. 247, 16. 258,
28. 281, 15. 321,
32. 322, 19. 325,
9. 335, 35. 337,
11. 347, 1. 355, 3.
357, 15. 359, 8.
371, 26. 378, 11.
384, 22. 415, 25.
417, 29. 423, 6
- factos 8, 14
- factum 20, 25. 43,
23. 53, 18. 100,
28. 109, 20. 155,
31. 160, 3. 189,
22. 190, 25. 250,
4. 282, 8. 299, 33.
304, 28. 307, 17.
324, 21. 325, 5.
356, 27. 372, 5.
373, 30. 396, 9,
22. 398, 3. 412,
9. 424, 25. 437, 3
- facturam 61, 27
- factus 38, 11. 58, 7.
154, 12. 168, 27.
191, 25. 298, 33.
384, 7
- facultas 196, 14.
214, 28. 348, 4.
353, 3. 401, 33
- facultatem 23, 16.
87, 16. 130, 20.
358, 15. 393, 7.
402, 14
- facultates 194, 4.
218, 21. 230, 1.
284, 33
- facultatibus 193, 8.
202, 8, 18
- facultatatum 202, 18
- facundia 2, 32
- facundiam 9, 13
- faece 88, 10. 125,
33. 188, 20. 271,
31. 324, 13
- faeces 222, 13
- faecis 208, 8. 210,
10
- faeculentum 235,
21. 331, 2
- faex 199, 6. 264, 22
- fallaces 46, 1
- fallacissimae 104,
7
- fallant 413, 12
- fallat 45, 24. 93, 4.
110, 3. 124, 9.
381, 4
- fallax 204, 25
- fallere 353, 27. 413,
26
- falli 62, 2. 349, 9
- fallit 124, 18. 268,
1
- fallunt 124, 5
- falluntur 92, 33. 95,
26. 124, 2
- falsa 443, 29
- falsae 121, 20
- falsum 11, 22. 64,
14. 155, 15
- fama 45, 10
- fame 20, 8. 97, 12.
118, 7, 24. 124,
20. 138, 8. 183,
26. 259, 16. 378,
25. 425, 10. 439,
16. 446, 14
- famem 16, 11. 73,
12, 13. 103, 31.
106, 13. 107, 3.
121, 19. 129, 6.
367, 18. 421, 25
- fames 5, 11. 12, 8.
20, 9. 25, 21.
114, 15. 312, 14.
431, 9
- far 136, 20
- farina 88, 11, 16.
136, 14. 144, 13.
155, 28. 165,
28. 188, 18, 19.
199, 18. 200,
13. 204, 14, 29.
253, 13. 255, 19.
264, 23, 31. 270,
11. 284, 5. 289,
6. 291, 20. 299,
8, 30. 356, 20.
372, 18. 373, 16.
375, 27. 397, 2
- farinae 274, 4. 275,
35. 281, 8. 283,
13
- farinam 245, 16.
255, 27. 277, 2.
288, 6
- farris 88, 12
- fas 328, 23
- fascie 364, 6
- fascia 132, 26. 239,
14, 24. 284, 3.
372, 33. 419, 35.
421, 21. 423, 7,
12. 424, 5. 425,
14. 427, 28. 428,
5. 429, 3. 10.
432, 9. 439, 31.
440, 11, 22, 28.
445, 14
- fasciae 241, 25. 322,
34. 373, 2. 424,
28. 428, 35
- fasciam 427, 24.
429, 14, 17
- fasciarum 432, 6
- fascias 233, 23. 322,
29. 429, 23
- fasciis 337, 15. 427,
7, 15. 428, 6. 429,
18. 430, 12. 432,
2, 14. 437, 29
- fastidiet 181, 7
- fastidio 106, 12
- fastidire 41, 6. 330,
34
- fastidium 8, 7. 39,
24. 52, 19. 53,
16. 56, 32. 169,
29. 179, 31. 292,
3. 331, 1. 389,
13. 415, 35
- fateantur 33, 8
- fatear 21, 19
- fatebantur 98, 17
- fateri 63, 5
- fatigant 38, 2

- fatigare 262, 13
 fatigata 38, 33
 fatigatio 12, 7. 21, 23
 fatigationem 19, 4. 20, 29. 31, 28
 fatigationes 133, 21
 fatigatis 21, 8, 13
 fatigato 21, 2, 23
 fatigatos 35, 12
 fatigatum 47, 8
 fatigatur 21, 31
 fatigatus 18, 28
 fatigaverit 96, 22
 fauces 24, 21. 35, 21. 47, 35. 62, 28. 76, 6. 96, 14. 107, 23. 136, 3. 152, 33. 153, 3. 154, 5, 23. 157, 10, 19, 36. 158, 5, 8, 18. 160, 24. 169, 4, 14. 231, 2. 256, 14. 306, 35. 311, 24. 401, 27
 faucibus 35, 19. 47, 35. 50, 33. 109, 28. 146, 21. 157, 5, 161, 31. 162, 23. 163, 30. 164, 28. 165, 32. 228, 34. 404, 5
 faucium 160, 14. 161, 16. 223, 19
 favi 209, 15. 269, 21
 favo 185, 4
 Favonii 34, 9
 febre 4, 17, 8, 9. 41, 19, 22. 42, 15. 43, 25. 44, 34, 24, 27. 46, 21. 50, 2, 7, 23. 24, 25. 51, 29. 55, 33. 56, 9. 57, 27. 59, 21. 60, 53. 67, 11. 69, 28. 71, 11. 72, 11, 15, 21. 73, 1, 2, 6. 74, 9, 11, 29, 33. 93, 27. 94, 15. 95, 25. 99, 12, 23. 27. 100, 1. 102, 25. 104, 11. 109, 22. 31. 110, 23. 111, 6. 113, 22. 115, 23, 117, 12. 119, 13, 17, 21. 120, 25. 123, 14. 130, 1. 131, 11. 133, 12. 150, 7, 17. 152, 3. 228, 14. 254, 26. 299, 26. 388, 23
 febrem 13, 29. 15, 24. 38, 35. 41, 8, 16. 53, 23. 55, 31. 68, 3. 74, 14. 94, 33. 99, 29. 100, 25. 101, 35. 104, 31. 108, 26. 110, 12. 112, 16. 113, 25. 116, 3, 13, 17, 25, 28. 117, 4, 15, 18, 23. 140, 8. 172, 15. 270, 6. 418, 16. 441, 3
 febres 11, 11. 35, 17, 35. 36, 1, 7, 28. 37, 15. 41, 6, 9, 33. 42, 5, 14, 18. 46, 7, 9. 50, 28, 32. 51, 12. 67, 14. 95, 4. 100, 29. 101, 20. 102, 14, 21, 33. 104, 1. 105, 25. 106, 31. 110, 14. 111, 21, 24. 113, 10. 114, 1. 123, 33. 126, 17. 169, 29. 262, 14. 264, 2. 368, 20. 389, 12. 414, 31. 435, 14
 febribus 35, 34. 36, 20. 74, 13, 25, 31. 90, 15. 106, 23. 108, 6. 109, 33. 136, 8. 334, 23
 febricitans 43, 33
 febricitanti 15, 20. 140, 5
 febricitantibus 103, 35. 105, 22. 110, 35
 febricitantium 36, 17. 54, 26
 febricitare 104, 28
 febricitarent 12, 21. 54, 26. 53, 16
 febricitat 311, 32
 febricitavit 52, 5
 febricitet 104, 5
 febricula 39, 21. 46, 28. 47, 31. 48, 1. 53, 34. 102, 3. 134, 16. 136, 5, 28. 141, 21. 175, 23. 177, 31. 179, 11. 180, 3. 256, 35. 260, 28, 34. 263, 30. 266, 7. 424, 2. 282, 10. 330, 34. 415, 20
 febriculae 37, 7
 febriculam 131, 34. 367, 18
 febriculas 123, 15. 183, 15
 febriculis 74, 33. 136, 12
 febris 8, 12. 11, 19, 21, 2. 39, 9, 25. 41, 15, 8. 43, 35. 44, 2, 9. 47, 29. 50, 9. 51, 23. 52, 13. 55, 20. 56, 31. 57, 6. 58, 22. 62, 25. 63, 11, 36. 66, 21. 69, 23. 74, 23, 30. 96, 24, 26. 98, 8, 27. 99, 10, 33. 100, 19, 26. 101, 1. 102, 23, 30. 103, 14, 17. 104, 3. 105, 9, 15. 107, 29. 108, 9, 10, 22. 110, 5, 27. 111, 3. 112, 18. 113, 1, 28. 114, 7, 11, 17, 24. 116, 1, 5, 12, 23, 27, 32. 117, 12, 13, 23. 118, 8, 10, 26. 119, 3, 120, 20, 27, 32. 121, 14. 123, 33. 163, 12. 164, 10, 12. 168, 2. 169, 1. 183, 11. 240, 5, 17, 18. 243, 9. 256, 11. 260, 24. 265, 16. 331, 2. 424, 18. 437, 2
 febrium 93, 21. 95, 9. 100, 3. 113, 21. 115, 19. 119, 8. 150, 18
 fecerant 8, 12
 fecerit 12, 8. 100, 8. 305, 33
 feci 347, 10
 fecimus 354, 3. 416, 30
 fecisse 6, 11. 7, 35. 362, 20
 fecissent 98, 22
 fecit 24, 25. 34, 17. 40, 8. 73, 19. 124, 10. 139, 26. 175, 10. 249, 20. 253, 15. 279, 29. 334, 36. 385, 15. 427, 10
 fefellerit 4, 21
 fefellerunt 99, 4
 fefellisse 230, 25
 fefellit 129, 18
 fel 147, 19. 196, 14. 9. 197, 12, 14. 198, 8. 209, 11
 fele 88, 17
 felicis 243, 24
 felix 289, 5
 felle 157, 28. 295, 3
 fellis 219, 7. 303, 19
 femina 37, 21. 380, 12. 391, 33. 396, 35. 397, 6. 406, 30. 422, 7. 428, 13
 feminae 36, 11. 49, 3. 149, 16. 162, 32. 189, 19
 feminam 298, 15
 feminarum 257, 4. 262, 20. 323, 11
 feminas 137, 32. 379, 34. 392, 1
 femine 242, 16
 feminibus 231, 16. 286, 20. 391, 18. 392, 33. 395, 12. 426, 10. 427, 6. 438, 26
 feminis 47, 15. 60, 20. 104, 1. 149, 3, 5, 8. 185, 21, 27. 220, 9. 280, 14. 324, 4. 364, 8. 379, 31. 386, 21. 392, 1. 406, 29
 femora 164, 4
 femore 432, 7. 444, 23
 femori 430, 25. 442, 32. 443, 17
 femoribus 233, 9. 445, 27
 femoris 407, 9, 20. 426, 10. 430, 35. 431, 19

- femur 407, 12. 430, 31, 35. 421, 1, 21. 442, 34. 443, 24. 444, 14, 26
 fenestris 126, 2. 170, 24, 25
 feniculi 87, 19
 feniculum 87, 7. 84, 18. 88. 30
 feram 76, 22. 273, 27
 ferat 38, 18. 332, 8
 feratur 132, 10. 162, 31. 245, 32. 313, 20. 427, 17
 fere 33, 25. 34, 12. 36, 7. 37, 22, 25. 38, 15. 39, 12, 34. 40, 19. 41, 24. 44, 8. 47, 31. 37, 15, 26. 53, 34. 55, 18. 56, 23. 57, 5, 13, 35. 60, 25. 62, 3. 64, 1. 67, 7. 69, 7. 74, 14. 75, 16. 80, 21. 82, 13, 18. 84, 8. 83, 2. 85, 15. 86, 2. 93, 26. 94, 3. 95, 13, 24. 101, 3, 10, 13, 18. 103, 34. 111, 17. 114, 1, 20. 120, 6. 123, 14. 124, 25. 132, 8. 133, 35. 134, 4, 14. 135, 27. 142, 33. 152, 3. 160, 16. 165, 21, 31. 171, 19. 188, 12
 ferebatur 351, 22
 ferendi 181, 1
 ferendo 445, 10
 feretur 409, 8. 420, 2
 ferienda 65, 17
 feris 78, 19
 ferit 411, 29
 feritur 257, 17. 305, 24
 fermentatus 59, 8. 83, 28. 84, 9. 85, 7
 fermento 83, 7. 84, 35. 86, 1. 189, 3. 260, 32
 fermentum 263, 12
 ferorum 249, 11
 ferramenta 75, 34. 409, 4. 415, 9
 ferramenti 336, 17. 410, 12
 ferramentis 131, 22. 151, 21. 156, 28. 188, 30. 325, 17. 351, 14, 30. 375, 23
 ferramento 247, 25. 329, 23. 335, 33. 337, 7. 343, 24. 346, 26. 355, 3. 6. 358, 32. 371, 14. 380, 19. 408, 18
 ferramentum 336, 23. 355, 22, 27, 35. 361, 34. 385, 15. 386, 15, 19. 397, 25. 408, 8, 13. 409, 22. 425, 19
 ferrario 172, 26
 ferrarius 258, 20
 ferre 40, 26
 ferrea 336, 20. 344, 8
 ferri 54, 36. 145, 6. 189, 34. 194, 13. 197, 12. 267, 15. 348, 12
 ferro 2, 3. 131, 19. 136, 30. 139, 29. 143, 15. 160, 5. 162, 32. 175, 36. 178, 18. 236, 20. 257, 29. 259, 31. 33. 262, 15. 265, 12. 307, 6. 316, 7. 319, 16. 37. 324, 24. 331, 28. 332, 3. 352, 29. 355, 1. 361, 8. 413, 3
 ferrum 10, 1. 258, 20. 329, 21. 334, 23. 336, 3. 8. 351, 16. 375, 26
 fert 26, 3. 53, 1. 334, 16. 443, 8
 fertur 46, 16. 51, 31. 53, 6. 146, 19. 162, 23. 183, 8. 187, 26. 207, 20. 232, 19, 26. 233, 3. 234, 8, 30. 235, 27. 241, 33. 244, 7. 267, 3. 10. 269, 25. 270, 2. 292, 3. 335, 28. 390, 2. 391, 32. 415, 3
 fervefacere 190, 10
 fervens 21, 1. 232, 7. 254, 29
 fervent 422, 1
 ferventes 83, 25
 fervescunt 310, 26
 ferula 436, 6. 428, 22
 ferulae 428, 18. 429, 36. 434, 9
 ferulam 173, 25
 ferulas 429, 29
 ferulis 430, 12. 432, 12
 ferum 79, 15
 ferunt 82, 14. 124, 4. 129, 25
 feruntur 53, 9. 146, 14. 148, 31. 163, 28. 266, 2. 331, 4. 438, 18
 fervore 104, 34. 169, 10
 fervorem 94, 16
 fervores 51, 7
 festinant 334, 5
 festinanter 120, 22. 382, 6
 fastinantius 337, 22
 fastinare 126, 8. 308, 18. 329, 18. 380, 30
 festinarunt 286, 13
 festinatio 16, 16. 95, 13
 festinatione 362, 32
 festinationem 385, 23
 fiant 49, 31. 202, 10, 290, 10. 379, 20. 428, 34. 430, 10. 437, 34
 fiat 46, 13. 72, 4. 75, 17. 99, 26. 101, 10. 14. 110, 21. 118, 15. 145, 1. 10. 162, 2. 186, 22. 210, 32. 227, 24. 229, 29. 230, 31. 248, 18. 264, 31. 273, 13. 274, 2. 283, 3. 286, 28. 290, 24. 299, 8. 301, 27. 324, 33. 330, 16. 333, 8. 361, 28. 370, 21. 371, 29. 372, 17. 373, 27. 376, 15. 382, 8. 384, 21. 398, 32. 409, 5. 411, 21. 424, 9. 428, 13. 433, 23. 434, 3
 fibras 147, 5, 18
 fibula 237, 29. 238, 12. 322, 9. 338, 33. 379, 21
 fibulae 237, 17. 238, 12. 332, 5. 370, 18. 372, 9. 376, 11. 379, 12
 fibulam 237, 22
 fibulas 376, 24, 27
 ficedula 78, 14
 fici 87, 18. 214, 9. 276, 27. 279, 9. 294, 9. 425, 3
 ficis 176, 3
 fico 270, 15. 310, 15. 325, 6. 356, 20
 ficorum 308, 12, 26
 fictile 296, 6
 fictilia 75, 30
 fictum 359, 25
 ficu 155, 29. 173, 9. 188, 18. 307, 31. 434, 32
 ficulneis 296, 7
 ficulneo 294, 21
 ficum 132, 8. 258, 16. 279, 20
 ficus 78, 8. 84, 1, 18, 21. 85, 12. 141, 6. 157, 27. 161, 26. 169, 35. 196, 11. 200, 6, 13. 201, 5. 211, 4. 264, 21. 270, 8, 13. 271, 35. 290, 34. 307, 33. 313, 6
 fideliter 436, 27
 fidem 7, 15. 45, 25
 fiderit 414, 9
 fides 15, 34. 381, 13
 fiducia 58, 1. 100, 17. 249, 1. 256, 30. 362, 27
 fiduciam 413, 17
 fidunt 78, 13
 fient 370, 14
 fierent 140, 1
 fieret 155, 31
 fieri 4, 25. 7, 31. 12, 20. 13, 29. 25, 32. 14, 3. 19, 11. 24, 11. 12. 27, 12, 17. 30, 25.

- 39, 29. 42, 7. 54, 23. 55, 5. 59, 15. 62, 34. 63, 9. 65, 11. 69, 6. 71, 12. 75, 12. 78, 22. 92, 27. 96, 8. 95, 15. 101, 24. 103, 3. 108, 29. 114, 7. 9. 116, 6. 22, 28. 124, 26. 126, 26. 132, 5. 150, 25. 154, 31. 160, 18. 162, 30. 166, 11. 183, 27. 184, 29. fiet 63, 32. 110, 18. 124, 22. 192, 7. 432, 8. figularis 25, 25. 194, 12. figura 231, 24. 241, 30. 279, 30. 346, 1. 28. 348, 15. 360, 16. 383, 3. 16. 407, 9. figurae 231, 32. 263, 33. 339, 36. 347, 6. figuram 6, 16. 10, 16. 415, 1. figurandum 429, 24. figuras 274, 22. figurata 39, 34. 54, 10. figuratur 380, 5. figuris 6, 28. fila 363, 20, 23. fili 379, 19. filice 347, 34. filiculam 66, 32. filii 1, 12. filo 376, 23. 379, 21. filum 379, 18. fimbrias 43, 27. findatur 412, 15. 416, 3. findendus 386, 11. findi 239, 1. findit 309, 5. 386, 18. finditur 270, 33. 274, 27. 407, 35. 421, 1. 423, 33. finduntur 358, 26, 423, 20. fine 40, 6. 410, 18. finem 8, 11. fines 332, 4. 351, 7. finiant 41, 9. 427, 30. finiantur 428, 3. finiat 240, 4. 436, 34. finiatur 92, 31. 102, 25. 115, 12. 116, 20. 287, 3. 15. 288, 19, 27. 305, 1. 342, 23. 421, 32. 423, 29. 437, 4. finienda 136, 4. finiendo 228, 19. finiendus 121, 24. finiet 47, 28. finiri 60, 8. 406, 1. 408, 22. finis 19, 3. 65, 14. 71, 2. 100, 21. 145, 4. 163, 9. 256, 19. 295, 15. 340, 19. 341, 6. 373, 27. 387, 27. 408, 20, 32. finit 55, 22. 240, 23. 387, 20. 333, 13. finita 37, 22. 39, 25. 47, 31. 50, 35. 74, 33. 93, 27. 102, 25. 113, 23. 137, 3. 242, 24. 292, 8. 349, 24. 372, 26. 376, 27. 436, 22. finitae 45, 12. finiti 148, 11. finitis 291, 10. 420, 3. finito 101, 16. 178, 22. 282, 4. 397, 12. finitum 139, 32. 152, 7. finitur 39, 22. 42, 32. 47, 1. 54, 20. 55, 6. 12. 131, 18. 161, 18. 171, 6. 179, 13. 280, 3. 281, 27. 362, 4. 388, 25. 400, 23. 401, 34. 403, 10. 420, 32. finitus 52, 1. 105, 19. 139, 2. 188, 26. finiunt 13, 4. 71, 24. finiuntur 34, 16. 53, 6. 55, 31. 58, 12. 70, 36. 90, 11. 189, 14. 271, 16. firma 54, 4. 331, 6. 411, 23. firmandum 169, 21. firmare 22, 28. firmari 180, 31. 422, 11. firmat 17, 7. 406, 28. firmavit 184, 1. firmi 30, 6. 73, 9. firmior 78, 5. 80, 7. 9. 312, 9. firmiora 78, 9. firmiores 78, 15. 427, 5. firmioris 74, 13. firmis, 17, 28. firmissima 77, 14. 79, 22. 135, 28. firmissimum 400, 12. firmius 77, 13. 80, 8. firmo 282, 31. firmos 80, 27. firmum 266, 12. firmus 61, 35. 105, 30. fissa 219, 24. 275, 8. 412, 21. fissae 428, 19. fissis 336, 11. fisso 415, 8. fissum 413, 32. 414, 1. 6. 14. 415, 13. 416, 4. fissus 288, 29. fistula 56, 4. 57, 17. 266, 11, 13, 26. 267, 33, 35. 268, 22, 32. 331, 35. 333, 1, 9, 10. 334, 1, 14, 21. 343, 4. 356, 34. 362, 4, 11. 388, 34. 391, 15, 32. fistulae 265, 31. 267, 13. 268, 29. 332, 5, 13, 29. 379, 32. 383, 12. 391, 30. fistulam 30, 14. 266, 22. 267, 27. 268, 25. 269, 26. 303, 1. 313, 21. 319, 13. 333, 27, 32. 334, 2. 355, 20. 362, 16, 17. 380, 8, 10, 17. 384, 1. 392, 30. fistularum 265, 35. 267, 1, 28. fistulas 318, 30. 331, 30. fistulis 333, 18. 341, 22. 343, 22. 408, 3. fiunt 23, 20. 52, 17. 94, 16. 98, 12. 120, 31. 187, 5. 203, 5, 8. 220, 3. 223, 19. 226, 28. 228, 1. 244, 13. 247, 23. 249, 10. 261, 30. 265, 2. 266, 4. 272, 12, 16. 290, 1. 294, 13. 309, 30. 310, 33. 327, 26. 331, 5. 332, 29. 358, 31. 365, 25. 377, 26. 379, 32. 412, 18. 421, 7. fit 33, 24. 34, 4. 42, 17. 51, 14, 16, 25. 34. 64, 7. 65, 35. 69, 1. 72, 16. 73, 5. 76, 2. 78, 28. 79, 12. 82, 19. 84, 16. 87, 15. 90, 16. 93, 24. 98, 18. 100, 34. 101, 1. 105, 2. 118, 3. 119, 3. 121, 12, 30. 122, 25. 127, 25. 133, 4. 142, 6. 152, 22. 153, 21. 173, 7, 8, 9. 177, 1. 178, 8. 184, 13. flammam 27, 25. fiante 307, 2. fetus, 290, 12. flexa 402, 25. flexae 266, 5. 404, 3. flexu 403, 23. flexuosa 19, 2. flexuosum 401, 31. flexus 332, 2. 403, 17. 407, 10. 441, 31. floccos 43, 26. flore 357, 1. floris 179, 28. 218, 24. 221, 30. 224, 14, 20. 225, 16, 27. 227, 21. 270, 32. 300, 8. 323, 13.

- flos 171, 23. 195, 15. 198, 5. 199, 16
 fluebat 15, 27
 fluens 12, 27. 41, 33. 43, 10. 330, 13
 fluentibus 278, 5
 fluentis 15, 9. 433, 3
 fluentium, 14, 35
 fluere 47, 12. 64, 24. 163, 10. 183, 10. 236, 12. 348, 26. 387, 1. 420, 25
 fluet 183, 25
 fluit 49, 25. 54, 19. 64, 239. 107, 20. 163, 8. 301, 12. 389, 20
 flumine 72, 28. 78, 13. 80, 16
 fluminum 18, 10
 fluore, 107, 27. 180, 33
 fluent 15, 1. 57, 9. 278, 8. 295, 15. 350, 18
 fluxerat 65, 20
 fluxisse 236, 33
 fluxit 26, 9. 47, 12. 51, 18. 56, 1. 65, 13. 136, 10. 235, 6. 236, 30. 237, 5. 351, 30. 431, 18
 foeda 10, 21. 276, 6. 288, 20
 foede 288, 24
 foedi 244, 29. 330, 35. 331, 2. 394, 6
 foedior 316, 19. 431, 4
 foediores 92, 6
 foedioris 186, 3
 foeditas 45, 6
 foeditate 40, 4
 foedius 181, 15
 foedo 127, 14
 foedum 127, 18. 305, 35
 foedus 57, 11. 258, 29
 foeni 88, 14. 89, 6. 207, 25. 265, 23. 273, 11. 299, 29
 foenum 68, 20. 156, 15. 220, 18. 391, 3
 foetet 96, 11
 foetorem 113, 30
 folia 41, 28. 87, 25. 26, 28. 88, 4. 109, 4. 130, 25. 30. 179, 28. 199, 1. 201, 7. 245, 23. 252, 23. 259, 27. 276, 27. 288, 6. 8, 11. 316, 35. 318, 1, 11. 322, 15. 324, 15. 390, 10. 417, 27
 folii 225, 16. 330, 16. 364, 18
 foliis 88, 10. 125, 32. 221, 23. 255, 12. 271, 33. 288, 5. 296, 7. 304, 10. 312, 3. 323, 19. 24
 folio 245, 18. 294, 21
 foliorum 224, 7. 225, 10. 283, 25. 287, 35. 311, 13. 318, 22
 fomenta 75, 24. 113, 15. 164, 31. 165, 6. 170, 17. 178, 14
 fomenti 387, 27
 fomentis 113, 3. 131, 19. 157, 20. 159, 1. 160, 16. 168, 16. 174, 24. 175, 15. 190, 9. 308, 19. 389, 7
 fomento 155, 22
 fomentum 241, 17. 305, 29. 317, 6. 431, 12
 fontana 80, 15
 fontibus 166, 23
 foramen 65, 22. 269, 10. 303, 11. 306, 34. 309, 4. 9. 333, 11. 341, 4. 343, 18. 344, 20. 347, 25. 352, 20. 353, 10. 356, 14. 369, 9. 372, 26. 410, 3, 17, 32. 416, 18. 423, 25
 foramina 4, 19. 269, 25. 270, 1. 344, 28. 379, 20. 401, 16, 20, 25, 29, 32. 402, 12. 408, 27. 409, 3. 416, 30. 430, 27. 439, 29
 foramine 333, 23. 336, 26. 337, 9. 347, 21. 410, 22. 416, 21, 22
 foraminibus 270, 7. 409, 2. 411, 19
 foraminis 343, 21. 411, 14
 foraminum 440, 1
 forandum 394, 7
 forantur 423, 19
 forare 337, 8
 foras 282, 10. 395, 24
 forata 412, 21
 foratur 407, 34
 fore 8, 30. 103, 18. 116, 5. 240, 18. 344, 21
 foret 94, 35. 410, 7
 forfex 356, 16, 28
 forfice 336, 4, 9, 34. 337, 4. 356, 13, 15. 357, 15. 363, 13. 374, 34. 375, 4. 417, 1
 forma 379, 3
 fortasse 11, 30. 12, 2. 64, 4. 96, 26. 110, 17. 286, 17. 319, 13
 forte 64, 33. 252, 7. 339, 10. 349, 3. 378, 25. 393, 23. 411, 20. 432, 8
 fortiter 117, 19, 21
 fortuita 55, 28
 fortuitum 260, 24
 fortuna 90, 24. 326, 8. 331, 12
 fortunae 431, 15
 fossili 312, 28
 fossilis 281, 3, 33
 foveat 22, 1
 foveantur 183, 2
 foveatur 342, 10
 fovebimus 394, 28
 fovenda 164, 20. 261, 4. 317, 15. 420, 30. 433, 25
 fovendi 325, 4
 fovendum 28, 23. 75, 9, 32. 128, 3. 153, 26. 188, 13. 262, 2. 290, 32. 304, 4. 319, 5. 325, 23. 324, 20. 346, 22. 354, 31. 372, 16. 388, 27. 419, 30. 428, 2. 432, 17. 434, 5, 7, 28. 441, 26
 fovendus 165, 1, 25. 309, 24. 316, 30. 347, 5. 419, 23. 429, 35
 foverent 122, 15
 fovere 18, 19. 20, 35. 107, 6. 121, 3, 4, 5. 143, 17. 144, 11. 154, 30. 155, 30. 174, 25. 188, 3. 191, 1, 5. 286, 21. 288, 9. 294, 8. 305, 26. 313, 12. 415, 19. 428, 29. 433, 10. 437, 2
 foveri 331, 19. 339, 28, 33. 397, 5. 421, 29
 fovetur 237, 10. 307, 35. 322, 14. 335, 10. 378, 23. 434, 17
 fracta 412, 4, 24. 415, 28. 417, 9. 418, 34. 419, 9. 421, 19. 424, 1. 426, 18
 fractae 420, 6
 fracti 356, 32. 413, 11
 fractis 341, 28. 423, 10. 435, 1. 446, 16
 fracto 215, 5. 313, 20. 412, 30. 415, 8. 412, 29. 441, 22
 fractum 64, 18. 356, 24. 413, 2, 15. 414, 16. 415, 13. 416, 25. 418, 30. 419, 23. 422, 13. 423, 11. 426, 5. 429, 18. 430, 3, 7, 20, 33. 431, 1
 fractura 386, 26. 416, 11. 426, 13. 428, 10, 21. 429, 34. 433, 12
 fracturae 421, 17. 431, 17
 fracturam 416, 35. 427, 17, 21, 23
 fractus 429, 2, 32

- fragile 83, 24
fragilia 78, 10. 84, 25
fragmenta 419, 22.
421, 7. 423, 1, 5.
426, 4, 17. 428,
16. 433, 1
fragmento 421, 8
fragmentum 419, 26.
421, 8, 34. 432, 21
frangatur 356, 18
frangi 418, 33. 434,
15
frangit 92, 12. 356,
12
frangitur 407, 34.
420, 20. 421, 1
franguntur 423, 19.
426, 13
fraudare 70, 4
fregisset 15, 24
frenum 378, 34.
379, 4
frequens 12, 12. 17,
22, 23. 21, 32.
24, 3. 25, 15. 30,
21. 46, 24. 49, 11.
50, 15. 58, 34.
123, 20. 132, 9.
134, 19. 135, 14.
137, 23. 140, 12.
143, 13. 162, 29.
173, 19. 179, 6.
182, 9. 351, 16.
418, 31
frequentatur 344, 31
frequentem 280, 10
frequenter 29, 1
frequentes 21, 21.
25, 6. 38, 32. 48,
13
frequenti 297, 5.
438, 2
frequentia 46, 10.
59, 24. 153, 3
frequentior 22, 31.
23, 1
frequentiora 189, 17
frequentiore 294, 27
frequentiozem 133,
23
frequentiores 110, 3
frequentissimis 285,
28
frequentissimum 90,
15. 164, 32
frequentissimus 141,
10
frequentus 17, 6. 33,
17
fressae 209, 31
frieta 86, 78
frietae 285, 6. 314,
30
frieti 211, 7. 299, 36.
314, 30
frictio 21, 32. 71, 10,
17. 100, 23. 115,
6, 15. 117, 28, 32.
120, 20. 122, 19,
23, 25. 123, 19.
124, 31. 135, 7.
141, 29. 154, 7.
156, 2. 160, 10.
161, 4. 165, 33.
166, 4. 187, 20.
242, 21
frictione 61, 15. 69,
35. 70, 9, 12, 24,
30. 71, 19, 32. 72,
5. 113, 26. 116,
25. 119, 2. 6. 120,
27. 121, 14. 125,
1. 131, 24, 26, 35.
139, 3. 33. 141, 1,
3. 152, 11. 154,
17. 165, 13. 170,
1, 28. 178, 15. 184,
10. 186, 11. 187,
13. 188, 31. 192,
4. 295, 18. 357, 4
frictionem 70, 27.
304, 21
frictiones 118, 20.
133, 21. 136, 15.
137, 12, 25. 142,
10. 161, 28. 164,
23. 166, 17. 172,
17. 181, 9. 187, 28
frictionibus 144, 21.
145, 12. 154, 34.
171, 31
frictum 159, 7. 315,
2
frietur 284, 35
frigent 60, 31. 126,
31. 175, 14
frigentibus 125, 22
frigere 76, 1
frigescat 149, 34
frigescit 60, 3. 80,
20
frigescunt 48, 15.
175, 32. 233, 29.
377, 14
friget 44, 3. 55, 3.
72, 5
frigida 18, 19. 21,
1, 12. 22, 6, 20.
25, 22. 26, 30. 27,
30, 33. 28, 2, 23.
30, 19, 22. 31, 8,
20. 65, 16. 87, 30.
107, 31. 109, 4,
14, 19. 110, 18.
124, 32. 126, 17.
127, 30. 139, 14.
150, 33, 35. 151,
14, 25. 152, 30.
164, 13, 15, 19.
166, 19. 167, 12.
170, 12. 171, 30.
175, 3. 184, 3. 187,
29. 190, 31. 194,
12. 195, 4. 204,
28. 236, 2. 238,
20. 240, 33. 245,
18. 247, 1. 248, 10.
250, 16. 259, 28.
291, 20. 314, 17.
324, 20. 375, 27.
378, 22. 433, 11,
25
frigidae 19, 28. 26,
23. 28, 19. 29, 13.
33, 23. 42, 27. 82,
25. 111, 5. 167,
21. 180, 7. 183, 4.
186, 5
frigidam 15, 28. 18,
6. 30, 8. 109, 22.
111, 3. 145, 18.
173, 23. 183, 35.
240, 6. 314, 14.
411, 9
frigidas 41, 12
frigidi 26, 31. 166,
25. 232, 20
frigidiore 22, 23.
253, 25
frigidiorebus 27, 15
frigidis 17, 9. 22, 20.
30, 3. 134, 32.
141, 4. 154, 33.
166, 22. 171, 30.
174, 24. 180, 28.
232, 22
frigidissima 25, 13.
19, 18
frigidissimae 187, 29
frigidissimam 184, 1
frigido 41, 7. 47, 8.
80, 12. 113, 24.
176, 2. 244, 31
frigidos 145, 10
frigidum 21, 20. 30,
16. 36, 10. 42, 16.
69, 4, 108, 4. 109,
9. 137, 10. 166,
30. 137, 16. 232, 7
frigidus 22, 27. 42,
13. 43, 24. 44, 23.
107, 33. 232, 8.
377, 16
frigora 178, 10. 243,
31
frigore 31, 15. 34, 3,
21. 55, 30. 88, 7.
94, 4. 150, 6. 167,
32. 175, 22. 272,
12. 286, 22. 360,
2. 368, 19
frigori 19, 30. 30,
27. 155, 24, 233,
24. 319, 6
frigoris 59, 31
frigus 15, 10, 12, 7.
15, 32. 18, 9, 11.
22, 33. 28, 33. 29,
27. 30, 34. 35. 31,
7, 12, 18, 19, 28.
34, 2. 35, 31. 75,
2, 7, 23. 92, 7.
94, 9. 110, 24. 113,
10. 118, 27. 136,
3. 138, 21
frons 47, 21. 237,
13. 499, 3
fronte 104, 33. 111,
31. 136, 22. 282,
31. 291, 19. 294,
7. 297, 16. 377,
16. 400, 8
frontem 38, 31. 42,
28. 47, 27. 279,
35. 291, 14. 351,
2, 15, 28, 33. 400,
21, 22
fronti 122, 10. 128,
8. 228, 8. 283,
16. 393, 29. 419,
15
frontis 55, 27, 30.
111, 20. 418, 25
fructibus 78, 7
frugalitate 12, 15
frumenti 79, 27
frumentis 76, 19
frumento 76, 28. 80,
8
frumentum 80, 9
frustra 16, 8. 79, 9.
92, 18. 133, 1.
326, 13. 342, 19.
346, 4. 356, 21.
386, 7. 413, 11.
414, 15. 443, 26

- frustratur 45, 29
 fuderit 14, 13, 18, 2
 fudit 55, 16
 fuerint 9, 26, 38, 21.
     33, 7, 105, 27, 112,
     16, 144, 30, 287,
     3, 353, 21, 428,
     35
 fuerit 63, 3, 103, 19.
     139, 2, 20, 32.
     157, 33, 230, 25.
     345, 2, 390, 4, 399,
     7, 414, 8, 444, 20
 fuerunt 13, 19, 14,
     31, 21, 6, 38, 21.
     51, 20, 53, 31, 77,
     7, 184, 31, 241, 9.
     374, 31, 391, 19.
     421, 31
 fugere 17, 11, 138,
     20
 fuisse 2, 26, 8, 26.
     11, 19, 30, 336,
     19
 fuit 10, 8, 20, 26.
     22, 13, 26, 11.
     45, 30, 50, 11, 52,
     21, 56, 13, 80, 8.
     92, 18, 99, 33.
     100, 7, 105, 7.
     109, 29, 110, 34.
     111, 11, 119, 4
bis. 135, 7, 140,
     20, 240, 29, 246,
     12, 249, 24, 265,
     16, 286, 4, 313,
     19, 333, 32, 363,
     28, 366, 9, 372,
     24, 375, 8, 382,
     13, 395, 8, 398,
     13, 413, 6, 414,
     2, 430, 23, 440,
     20
 fulcienda 370, 22
 fulgoris 348, 13
 fuligine 419, 14, 421,
     21
 fuliginis 205, 12, 207,
     9, 17, 209, 12, 17.
     211, 4, 12, 213,
     25, 215, 1, 8, 30.
     216, 11, 23, 217,
     14, 17, 221, 15.
     223, 6, 308, 26.
     316, 9, 324, 22
 fuligo 195, 11, 198,
     8, 213, 26
 fulmentum 72, 22
 fumus 252, 20, 418,
     7, 424, 14
 fundant 369, 24.
     376, 21
 fundat 65, 18
 fundentia 219, 25.
     396, 13
 fundere 49, 20
 fundi 324, 1
 fundit 270, 35, 302,
     33
 funditur 297, 32
 fundunt 236, 16, 271,
     5, 323, 10
 funeri 45, 18
 funeribus 45, 18
 fungo 324, 18
 fungos 255, 4
 furfures 87, 21, 157,
     26, 252, 24, 453,
     20
 furfuribus 41, 29.
     173, 16
 furfurum 223, 21
 furor 120, 19
 furorem 50, 31
 furoris 50, 23
 furunculi 263, 2
 furunculo 263, 14,
     20, 269, 27, 23
 furunculus 262, 33.
     263, 16
 fusa 22, 29, 49, 9
 fusi 38, 1
 fusior 26, 12
 fustium 443, 34
 fusum 148, 19
 futura 19, 33, 102,
     8, 240, 35, 391,
     34, 425, 30
 futurae 45, 9, 15.
     92, 21
 futuram 50, 5, 330,
     11
 futurarum 50, 8
 futuras 286, 18
 futuri 98, 23, 446,
     17
 futurum 9, 16, 39, 5.
     47, 10, 91, 30, 111,
     23, 242, 4, 281, 4.
     288, 16, 310, 21,
     27, 344, 25
 futurus 53, 10, 97,
     28, 99, 18

G.

 galbani 204, 9, 205,
     5, 207, 17, 208, 4.
     410, 5, 9, 16.
     209, 28, 31, 211,
     13, 16, 213, 21.
     215, 32, 216, 11.
     217, 7, 13, 17.
     224, 17, 225, 17.
     227, 4, 228, 32.
     229, 2, 22, 303,
     16, 308, 3
 galbano 308, 24
 galbanum, 127, 16.
     130, 22, 159, 9.
     195, 10, 16, 197,
     7, 202, 2, 254,
     21, 263, 7, 264,
     25, 280, 26.
 galla 186, 17, 197,
     2, 198, 6, 202, 6.
     221, 18, 314, 37.
     357, 9
 gallae 203, 30, 218,
     24, 219, 18, 221,
     32, 222, 6, 16, 21.
     223, 12, 368, 6.
     293, 14
 Gallia 7, 20, 352,
     2
 Gallici 224, 7, 225,
     10, 228, 16
 gallinacei 118, 19
 gallinaceo 168, 31
 gallinaceum 251, 21
 gallinariae 440, 3
γάγγλια 337, 31
 ganglia 336, 16
 gangraenam 246, 6
γάγγραιναν 244, 12
 gargarizando 297,
     17
 gargarizandum 290,
     30, 297, 11, 302,
     27, 304, 7, 309,
     26, 310, 15, 20,
     21, 27, 314, 1,
     13, 18
 gargarizare 151, 16.
     152, 23, 157, 27.
     294, 8, 295, 21.
     312, 9
 gargarizationem
     304, 34
 gargarizationes 161,
     11, 223, 19
 gargarizationibus
     298, 24
 garo 83, 30
 garum 82, 3, 85, 14
goida 165, 4
 genera 5, 4, 6, 7, 7,
     19, 8, 27, 9, 10.
     11, 31, 12, 26,
     30, 15, 1, 20, 3.
     25, 19, 33, 11,
     16, 34, 13, 65,
     25, 67, 16, 72,
     23, 34, 73, 7, 11.
     74, 4, 79, 13, 23.
     90, 3, 9, 93, 29.
     95, 10, 100, 3.
     119, 6, 134, 22.
     146, 3, 163, 7.
     202, 14, 220, 6.
     230, 2, 150, 26,
     27, 253, 23, 265,
     34, 267, 8, 271,
     29, 275, 9, 16.
     279, 29, 280, 3.
     328, 15, 381, 4.
     409, 31, 441, 13.
     443, 23
 generale 264, 2, 279,
     11
 generationem 376,
     32
 genere 29, 31, 33,
     15, 52, 29, 73, 26,
     29, 74, 36, 80, 24,
     25, 82, 12, 106, 4.
     107, 1, 9, 108, 22.
     113, 27, 115, 30.
     121, 17, 125, 10,
     11, 138, 31, 140,
     16, 154, 35, 169,
     19, 178, 24, 231,
     24, 239, 31, 255,
     7, 261, 1, 8, 265,
     26, 270, 15, 292,
     4, 294, 30, 336,
     17, 328, 2, 339, 9.
     372, 30, 421, 17
 generent 73, 9
 generi 166, 17, 295,
     15
 generibus 2, 2, 29,
     25, 46, 6, 65, 34.
     76, 8, 78, 27.
     324, 32, 335, 25.
     412, 22, 420, 31
 generis 17, 15, 35,
     17, 76, 20, 80, 3,
     6, 88, 5, 90, 20.
     108, 14, 130, 14.
     166, 29, 169, 3.
     172, 24, 189, 5.
     203, 24, 210, 15.
     214, 3, 216, 10.
     218, 3, 12, 238, 7.
     243, 12, 283, 3.
     395, 32, 433, 20
 genibus 234, 32, 265,
     31, 387, 22

- genis 401, 33
 genitale 149, 5
 gentes 1, 4, 2, 15.
 14, 25
 gentianae 225, 10
 gentibus 350, 31
 gentium 378, 2
 genu 443, 32. 444,
 12, 21
 genna 38, 25, 33.
 43, 16. 189, 8, 12.
 381, 7, 25
 genus 8, 29. 11, 25,
 32. 12, 14. 17, 4,
 11. 21, 26. 29,
 23. 33, 13. 34, 9,
 18. 46, 31. 61, 25.
 62, 20. 90, 13.
 93, 22. 94, 6. 106,
 19. 110, 1, 4. 113,
 4. 114, 24. 117,
 6. 118, 17. 119,
 20. 123, 13, 35.
 125, 9, 13, 23.
 127, 10. 132, 23.
 137, 32. 140, 33.
 142, 25. 150, 10.
 151, 28. 157, 3.
 161, 13. 165, 11.
 169, 6, 30. 184,
 26. 185, 9. 188,
 12. 192, 9. 193, 7.
 243, 33. 250, 7.
 257, 22. 267, 7,
 32. 269, 21. 273,
 1. 281, 25. 294, 5.
 295, 1, 11. 318,
 34. 417, 8. 421, 3
 geratur 61, 31
 gerit 49, 10
 gerentibus 61, 21
 gerunt 120, 1
 gesserunt 353, 11
 gestando 169, 33.
 gestari 31, 26. 72,
 21. 134, 33. 135,
 31. 176, 10. 189,
 33. 192, 3. 272,
 31
 gestatio 72, 9. 115,
 15. 117, 31. 123,
 1. 128, 9. 166,
 11. 260, 34. 331,
 25
 gestatione 61, 15.
 72, 15. 107, 18.
 132, 21. 144, 15.
 170, 27
 gestationem 178, 2
 gestationes 137, 12
 gestationibus 107,
 2
 gestationis 70, 2.
 72, 24
 gestetur 143, 5
 gibba 400, 4. 406,
 34. 432, 26
 gibbum 147, 17.
 406, 24
 gibbus 405, 8
 gignente 400, 6
 gigni 402, 20
 gignitur 401, 5
 gignunt 36, 12
 gignuntur 253, 25
 gingiva 356, 6, 26,
 31
 gingivae 49, 28.
 313, 17, 25. 356,
 1, 22
 gingivam 313, 2
 gingivarum 37, 6.
 162, 18. 315, 25.
 355, 33
 gingivis 162, 16.
 163, 22. 251, 14.
 311, 22. 312, 25.
 313, 14. 315, 18.
 355, 35. 401, 13
 gith 89, 2. 186, 20.
 275, 35
 glabram 279, 29
 glacie 80, 17
 gladiatorem 10, 12
 gladiatores 139, 24
 glande 317, 13. 380,
 22
 glandem 319, 15.
 378, 7, 22. 379,
 13, 15
 glandis 204, 4. 373,
 18
 glandulae 37, 11.
 146, 14. 262, 12.
 415, 34
 glans 316, 30. 319,
 8, 10. 336, 31.
 377, 26. 378, 3,
 31. 379, 16
 Glaucias 3, 12
 gleba 180, 16
 gloriabatur 178, 20
 gluten 195, 2. 196, 15.
 344, 29. 419, 16
 glutinabitur 420, 1
 glutinanda 218, 22
 glutinandi 241, 10
 glutinando 213, 33
 glutinandum 218,
 24. 242, 9
 glutinans 338, 34.
 345, 26. 398, 8.
 420, 14
 glutinant 194, 16.
 213, 2
 glutinante 355, 30
 glutinantia 269, 12.
 330, 22. 332, 10.
 363, 36. 372, 1
 glutinantur 237, 11.
 342, 19. 373, 4.
 415, 29
 glutinare 430, 21
 glutinari 237, 6,
 26. 283, 32. 284,
 4. 420, 17
 glutinarunt 391,
 32
 glutinata 284, 35
 glutinatio 391, 12
 glutinatis 392, 3
 glutinatum 352, 23.
 354, 33. 424, 8
 glutinatur 241, 8.
 269, 16. 354, 20.
 362, 28
 glutinavit 342, 16
 glutine 419, 7
 glutinentur 341, 13.
 371, 28
 glutinetur 332, 7.
 340, 8. 344, 20.
 353, 14. 370, 19.
 378, 29
 glutinosa 84, 27.
 83, 2. 108, 13.
 82, 18. 115, 17.
 188, 2. 234, 18.
 235, 9. 322, 8
 glutinosi 165, 34
 glutinosior 234, 29
 glutinosis 142, 2.
 260, 30
 glutinosissimam
 305, 11
 glutinosius 234, 19
 glutinosos 381, 19
 glutinosum 40, 27.
 42, 1. 56, 18.
 279, 14
 glutinosus 132, 15.
 235, 4, 13. 259,
 3. 269, 26. 270,
 2
 Gnidii 206, 18
 Gnidium 196, 11.
 199, 8
 Gorgias 326, 25.
 359, 31
 gracile 34, 24, 26
 graciles 22, 22. 38,
 1
 gracilibus 23, 30
 gradum 440, 3
 Graecae 145, 21.
 161, 1. 173, 24.
 225, 22. 335, 33
 Graece 35, 33. 179,
 2. 195, 14. 272,
 11. 342, 2
 Greci 3, 4. 4, 16.
 10, 4. 13, 5. 34,
 30. 35, 8. 36, 3.
 37, 3, 13, 29, 30,
 32. 39, 28. 47, 3.
 51, 33. 55, 32.
 56, 4. 67, 1, 25.
 77, 26. 81, 5. 87,
 28, 29. 88, 14.
 89, 6. 92, 5. 113,
 31. 118, 22. 119,
 13. 122, 11. 128,
 28. 127, 10. 129,
 1. 130, 24, 27.
 133, 31. 134, 2,
 14. 137, 2. 141,
 12. 148, 8, 31.
 149, 30. 150, 13.
 152, 2. 155, 6.
 169, 25. 170, 34.
 173, 7. 174, 12.
 182, 5, 17. 191,
 11. 194, 9. 202, 1,
 29. 203, 2. 204,
 1, 25. 210, 21.
 209, 21. 211, 11.
 212, 32. 215, 12.
 216, 2, 24. 217,
 21, 22, 34. 218,
 6. 220, 10. 226,
 13. 237, 18. 238,
 32. 244, 4, 12.
 246, 2. 250, 7.
 252, 22. 346, 17,
 29. 357, 16. 405
 20
 Graecia 2, 13. 350,
 30, 33
 Graecis 125, 13.
 149, 21. 161, 33.
 168, 1. 175, 29.
 196, 4. 198, 8.
 214, 5, 19. 234,
 24. 243, 33. 257,
 23. 269, 22. 272,
 29. 339, 25. 347,
 18, 23. 346, 5.
 355, 14. 357, 18.
 365, 11
 Graeco 140, 34

- Graecos 1, 6. 153,
 12. 157, 6. 158,
 18. 316, 13
 Graecum 68, 20.
 107, 15. 140, 30.
 143, 26. 156, 18.
 220, 19. 391, 3
 grana 210, 26. 212,
 27. 227, 22. 229,
 27. 292, 25, 35
 grande 184, 14.
 241, 9
 grandem 76, 22, 24
 grandes 48, 30.
 146, 12. 231, 2,
 9. 266, 16
 grandiores 78, 13
 grandis 132, 8. 419,
 7
 granis 205, 7
 grata 111, 11
 gratia 191, 13. 329,
 24
 gratum 181, 8
 gravat 64, 13
 gravatae 367, 7
 grave 46, 9. 67, 24.
 239, 10. 240, 2.
 256, 18. 283, 32
 gravedine 55, 31.
 153, 12, 24. 154,
 21. 304, 15, 18
 gravedines 18, 12.
 28, 20, 29. 34, 32.
 36. 14
 gravedo 37, 30. 153
 8
 gravem 9, 8. 20, 4,
 6. 113, 33
 graves 32, 12. 47,
 14. 91, 26. 105,
 1. 282, 29. 295,
 14. 339, 7. 411,
 17. 416, 8. 421,
 17
 gravi 20, 5, 6, 13.
 32, 11. 52, 25.
 241, 30. 284, 19.
 295, 14. 364, 6
 gravia 246, 20
 gravibus 15, 31. 18,
 13. 74, 9. 155, 2.
 217, 22. 408, 2.
 414, 16
 gravida 44, 11. 54,
 31. 58, 29. 60,
 23. 61, 33. 62, 1
 gravidae 36, 11. 49,
 8. 60, 22. 149,
 11
 gravidam 61, 26
 gravidis 61, 22
 gravior 38, 20, 31.
 80, 17. 98, 15,
 27. 100, 32. 101,
 29, 31. 150, 4.
 286, 11. 307, 19
 graviora 38, 19. 44,
 21. 79, 13. 93, 9
 graviore 348, 18.
 388, 18
 graviorem 100, 33
 bis, 34. 101, 29.
 128, 14
 graviores 8, 14. 92,
 1. 431, 20
 gravioribus 423, 31
 gravis 6, 4. 34, 14.
 40, 11. 46, 16.
 71, 7. 92, 32.
 104, 12. 128, 13.
 150, 2. 168, 4.
 430, 22. 241, 10.
 287, 19. 435, 10
 gravissima 78, 18.
 80, 17. 114, 11
 gravissime 163, 2
 gravissimi 78, 21
 gravissimis 9, 31.
 223, 26. 323, 17
 gravissimo 101, 16
 gravissimorum 247, 9
 gravissimus 183, 9
 gravitas 23, 29. 31,
 30. 100, 10. 153,
 2. 6. 169, 28.
 265, 5. 303, 32.
 331, 1
 gravitate 24, 1
 gravitatem 15, 24,
 34. 33, 25, 32
 gravitatis 48, 32
 graviter 163, 25.
 410, 9. 414, 9
 gravium 73, 1
 gravius 28, 11, 25.
 68, 14. 168, 6.
 303, 19. 431, 17.
 445, 25
 gremium 340, 19
 grossi 200, 14
 grus 76, 25. 86, 11
 gubernatorem 7, 31
 gummi 187, 2. 194,
 10, 16. 200, 17.
 203, 32. 224, 6.
 225, 8. 268, 4.
 283, 27. 284, 29,
 33. 285, 3, 6, 10,
 15, 32. 286, 9.
 287, 35. 290, 7.
 291, 15, 27, 33.
 292, 14, 20, 27.
 293, 18, 25, 30.
 294, 1, 18, 32.
 295, 25, 33. 296,
 2, 28. 323, 1. 419,
 7
 gustandum 24, 23.
 156, 29
 gustu 251, 7
 gustui 184, 23
 gustus 306, 9
 gutta 67, 2. 229,
 32. 348, 3
 guttae 276, 5. 318,
 27
 guttis 175, 7, 11
 guttur 146, 11. 237,
 14. 266, 17. 437,
 27
 gutture 136, 31.
 146, 24. 162, 28
 gymnasio 201, 8.
 202, 4
 gypso 125, 29
 gypsum 88, 2
 H.
 Habeam 202, 28
 habeamus 10, 10.
 414, 34
 habeant 10, 22. 41,
 10. 47, 14. 50, 8.
 194, 4. 20, 3. 230,
 18. 236, 19. 300,
 30. 338, 1, 8
 hebeat 24, 14. 104,
 20. 158, 14. 227,
 33. 228, 18. 261,
 25, 267, 23. 283,
 15. 284, 34. 304,
 25. 324, 31. 345,
 1. 353, 17. 355,
 18. 364, 26. 375,
 19. 416, 8. 417,
 12. 431, 33
 habebant 120, 6
 habebantur 2, 21
 habebat 252, 7
 habebit 39, 19. 47,
 27. 247, 21
 habebunt 259, 17.
 432, 9
 habemus 74, 3. 130,
 11. 401, 13
 habena 364, 29. 410,
 6. 411, 13. 419,
 13, 20, 34. 421,
 21. 440, 12
 habenae 444, 3
 habenam 440, 14.
 443, 31
 habenas 443, 33
 habenda 75, 20. 214,
 28. 335, 17. 354,
 11
 habendae 379, 34
 habendos 120, 10
 habendum 65, 22.
 158, 36. 309, 25.
 313, 34. 422, 12
 habendus 96, 4. 388,
 17
 habenis 337, 14. 427,
 7. 428, 25. 441, 18
 habens 274, 22
 habent 14, 5. 27, 14.
 28, 21. 30, 10. 36,
 15. 37, 8. 46, 19.
 48, 30. 51, 22.
 64, 25. 74, 26, 31.
 78, 17. 79, 19.
 87, 16. 86, 13.
 94, 17. 95, 11.
 115, 21. 133, 15,
 13. 147, 26. 151,
 20. 172, 30. 202,
 29. 210, 21. 215,
 5. 218, 21. 234,
 24. 269, 2. 280,
 27. 301, 1. 305,
 35. 311, 6. 316, 17.
 317, 25, 32. 318,
 26. 327, 27. 337,
 29. 343, 12. 350,
 6. 365, 4. 429, 28
 habente 18, 8. 66,
 17. 395, 14. 418,
 28
 habenti 64, 27. 432,
 27
 habentibus 23, 30.
 24, 9. 92, 4
 habentium 413, 18
 habenula 334, 16.
 345, 18. 374, 18
 habenulam 392, 15
 habere 5, 3, 6, 30.
 17, 14. 28, 28. 38,
 8, 11. 40, 25, 27.
 41, 1, 7. 46, 6.
 51, 22. 55, 4. 74,
 23. 96, 18. 104,
 17. 111, 30. 26.
 120, 15. 127, 21.
 130, 20. 132, 25.
 156, 12, 26. 158,

14. 161, 19. 184, 8. 255, 26. 326, 22. 332, 30. 414, 1
haberet 323, 15
haberi 96, 14. 347, 12
habet 12, 34. 22, 25. 42, 21. 45, 25. 47, 23. 48, 10. 50, 14. 56, 16. 59, 16. 60, 24. 62, 22. 68, 1, 11. 71, 1. 80, 13. 91, 24. 100, 31. 110, 3. 120, 17. 18. 32. 133, 26. 141, 15. 150, 23. 162, 16. 185, 1. 203, 30. 204, 8. 27. 213, 1, 10, 29. 220, 27. 248, 4, 16. 252, 3, 9. 268, 3. 316, 1. 322, 29. 347, 17. 380, 13. 405, 17, *et alibi.*
habetur 56, 21
habilissimum 34, 23
habitare 18, 6
habita 25, 16. 122, 28. 138, 31. 172, 15. 335, 22. 358, 9, 24. 361, 35. 386, 18. 393, 11
habito 240, 32
habitu 30, 35. 34, 14. 38, 12. 43, 35. 78, 29. 106, 9. 133, 4. 276, 3. 290, 23
habitum 46, 14. 60, 14. 65, 5. 74, 16. 102, 35. 132, 19. 133, 15. 158, 8. 397, 19
habituro 413, 20
habiturum 42, 13. 417, 14
habiturus 71, 2. 384, 1
habitus 33, 15. 37, 31. 39, 12. 43, 35. 78, 29. 106, 9. 133, 4. 232, 3. 243, 33. 244, 16. 259, 7. 260, 20. 266, 21. 314, 23. 353, 29. 407, 13. 480, 14
habuerit 359, 36
habuit 36, 6, 21. 39, 8. 359, 35
habuerunt 99, 29
habuisse 107, 3
habuisset 384, 2
hac 3, 27. 9, 5. 10, 31. 15, 10. 21, 19. 32, 14. 53, 26. 60, 34. 63, 5. 70, 3. 97, 24. 108, 6. 112, 16. 123, 16. 131, 25. 134, 16. 26. 150, 7, 29. 160, 15. 170, 9. 252, 4. 253, 26. 273, 27. 296, 20. 310, 10. 313, 32. 314, 19. 324, 23. 325, 3, 20. 329, 10. 350, 21. 352, 17. 392, 30. 393, 2. 396, 7. 420, 16. 440, 27
hactenus 131, 13. 136, 26. 146, 3. 291, 7. 299, 14. 339, 27. 365, 17. 435, 1
hae 52, 6. 74, 26. 92, 2. 147, 28. 161, 12. 247, 9. 256, 3. 257, 8. 264, 1. 344, 1. 347, 23. 371, 22. 372, 9. 386, 21. 401, 16. 21
haec 1, 2. 2, 12. 3, 35. 4, 2, 23. 5, 8. 16, 21. 30. 6, 6. 8, 15. 9, 10. 27. 10, 19. 24. 11, 17. 12, 29. 8. 13, 28. 17, 26. 18, 30. 19, 12. 22. 20, 1. 35. 21, 8. 23, 20. 24, 8. 33. 25, 1. 16. 27, 6. 32, 8. 33, 7. 38, 1, 18. 39, 7. 18. 40, 1. 3. 43, 2. 45, 3. 50, 7. 12. 51, 4. 6. 62, 19. 72, 30. 74, 34, *et alibi quamplurimis in locis*
haematitem 294, 12
haematites 196, 17. 199, 2. 293, 24. 295, 26
haemorrhoids 253, 1
haereat 238, 2
haerens 356, 8
haerent 357, 7
haerenti 160, 19
haeret 51, 23. 40, 16
haeserunt 334, 31
haesit 349, 14
ἁιμὸρροΐδας 37, 28
halecacabi 219, 13
hamis 363, 6. 374, 6
hamo 288, 25. 335, 18. 392, 4
hamos 351, 6. 396, 26
hamulis 358, 22. 373, 20. 397, 27
hamulo 305, 15. 340, 27. 342, 2. 343, 20. 357, 20. 396, 24. 397, 32. 398, 2
hamulum 340, 24. 398, 4
hamulus 397, 34
hamus 398, 5
hanc 1, 10. 2, 23, 31. 34. 3, 9. 7, 25. 9, 15. 21. 37, 26. 34. 48, 20. 72, 1. 87, 16. 116, 26. 117, 31. 120, 24. 123, 17. 122, 23. 130, 20. 132, 34. 133, 32. 148, 4. 166, 8. 168, 3. 188, 14. 230, 13. 272, 23. 316, 1. 319, 11. 323, 14. 326, 25. 353, 20. 358, 27. 362, 9. 364, 35. 374, 1. 413, 27. 28. 420, 28
hapso 168, 14
hapsus 387, 29
harum 113, 21. 188, 10
has 2, 5. 9, 1. 43, 19. 48, 13. 131, 30. 153, 1, 4. 199, 18. 291, 34. 306, 30. 337, 14. 348, 22. 353, 29. 359, 27. 375, 25. 376, 2. 427, 24
haud 354, 9
haustum 307, 28
hebenus 130, 23. 198, 1. 200, 11, 17
hebes 34, 26. 35, 26. 70, 15. 359, 3
hebetat 17, 7. 35, 25, 30. 410, 12
hebetes 331, 5
hebetem 348, 21
hebetescit 397, 33
hebeti 338, 14. 394, 10
hebetia 315, 25
hebetiora 404, 17
Hecataei 248, 5
Hecataeus 216, 10
hedera 88, 6. 128, 5. 261, 11. 433, 26
hederae 309, 4
helenium 200, 1
ἡλίστροπιον 252, 22
hemina 180, 16. 185, 11. 212, 28. 214, 2, 16. 218, 14, 17. 229, 3. 259, 19. 274, 1
heminae 213, 10. 218, 7. 228, 24. 229, 31. 301, 17. 310, 24
heminam 154, 24. 210, 28. 213, 31. 216, 20. 33. 217, 15, 28. 274, 5. 315, 2
heminas 126, 15. 207, 19. 215, 3. 217, 25. 362, 13
heminis 213, 31
ἡμιστριταίον 94, 6. 110, 1
ἡπατικὸν 170, 34
Heraclidae 103, 27
Heraclides 3, 13. 117, 9. 343, 24. 443, 21, 25
Heraclidis 228, 30
Herae 261, 10
Heras 222, 18
herba 87, 23, 24. 112, 3. 168, 24. 171, 23. 194, 11. 203, 28. 273, 9. 275, 28. 298, 34. 424, 33

- herbae 121, 12. 191,
9. 252, 22. 302,
20, 31
herbam 137, 14. 309,
13
herbas 1, 4
hercule 102, 34
hercules 14, 29. 110,
29. 251, 2
here 103, 3
hereditates 121, 20
Hermionem 293, 11
herniae 366, 7
Heron 326, 26. 359,
34
Herophilum 310, 33
Herophilus 2, 33. 4,
13. 6, 11. 7, 10.
111, 17. 193, 6.
347, 29
hesterno 24, 29
hi 4, 8. 14, 21. 46,
18. 47, 12. 57, 34.
98, 1. 150, 7. 181,
14. 220, 4. 255, 6.
332, 2. 384, 32.
402, 17. 421, 16.
435, 14. 438, 6
hiante 309, 18. 346,
6. 394, 1
hiare 312, 29. 356,
29
hiat 43, 19. 135, 28.
237, 15. 241, 31.
346, 14. 389, 9.
416, 11
hiberno 261, 30
hibernum 18, 7. 361,
21
hibisci 190, 16
hic 17, 8. 27, 10. 66,
26. 75, 20. 91, 2.
99, 9. 104, 25.
106, 6. 122, 29.
128, 25. 130, 2.
23. 138, 8. 146,
19. 155, 17. 157,
24. 169, 7. 175,
25. 185, 25. 202,
22. 213, 24. 319,
30. 342, 3. 440,
14. 445, 24
hieme 16, 13. 20, 6.
22, 6, 23, 28, 33.
26, 15. 34, 8. 36,
15, 22, 33. 60, 26.
69, 29. 97, 6. 123,
12
hiemem 18, 21. 35,
15. 36, 10. 164,
26. 187, 17. 239,
24. 306, 25. 341,
18. 433, 11
hiems 18, 18. 33,
21. 35, 18. 36, 5,
34. 60, 18. 141,
3. 172, 2. 324, 19.
341, 27
Hieracis 295, 3
hilaes 119, 27. 121,
15. 124, 6
hilari 104, 19
hilaritas 124, 29
hilaritate 69, 26. 127,
7
hinc 148, 24. 326,
18. 405, 5
Hippocrates 2, 29. 4,
13. 5, 25. 7, 9. 11,
10. 14, 32. 33, 6.
70, 11. 98, 8, 25.
110, 34. 111, 11.
140, 4. 153, 11.
181, 11. 282, 16.
326, 21. 413, 16.
422, 24. 438, 30.
440, 9. 443, 20,
24. 445, 31
hircini 173, 9. 216,
9. 298, 17
hirudines 199, 7
hirudinis 158, 9.
196, 9. 298, 29,
32. 299, 1
his 2, 5. 6, 1, 6, 8.
7, 6, 13, 24, 33.
12, 16, 20, 32. 13,
10. 14, 30. 15, 8,
16. 16, 24, 34. 17,
35. 19, 6, 10. 21,
1. 23, 12. 27, 8.
28, 18, 21, 30. 29,
14. 35, 1, 6, 28.
36, 31. 41, 29. 43,
6, 13. 48, 24. 49,
7, 25, 28, 31, 32.
50, 32, 34. 54, 15,
24. 57, 11. 60, 8.
62, 2. 76, 4, 14,
16. 80, 17. 84, 4.
90, 6. 125, 12.
135, 14. 151, 1.
162, 25. 170, 2.
182, 12. 193, 4, 7,
et alibi frequenter.
histrionis 230, 27
hoc 5, 7, 32, 34. 7,
16. 13, 19. 18, 17.
19, 23. 24, 13. 25,
4, 27, 33. 28, 6,
24. 30, 21. 31, 5.
33, 21. 34, 19. 35,
33. 44, 26. 46, 31.
54, 33. 57, 14, 32.
59, 1. 61, 25, 35.
62, 8. 63, 3. 66,
5. 75, 5. 81, 8.
99, 21, 28. 101, 7.
110, 16. 120, 13,
29, 33. 122, 3, 20.
124, 24. 133, 3,
11. 151, 29. 153,
12. 161, 8, 13.
181, 3. 202, 19,
et alibi.
hoedo 79, 5
hoedorum 82, 20
hoedus 251, 23. 266,
33
Homerus 2, 1
homine 9, 33, 35.
10, 11. 50, 4. 155,
17. 156, 3. 361, 3
hominem 10, 4, 8.
35, 5. 41, 33. 44,
29. 51, 17. 63, 31.
64, 30. 67, 8. 72,
26. 110, 35. 128,
7. 137, 35. 141,
22. 163, 25. 177,
24. 187, 27. 188,
11. 231, 12. 251,
13. 307, 1. 309,
8, 16. 316, 13.
327, 17. 438, 31
homines 6, 12. 7,
34. 8, 16, 20. 33,
16. 45, 26. 73, 9,
21. 121, 19. 150,
15
homini 111, 7. 240,
16. 249, 27. 431,
32
hominibus 15, 30.
16, 7. 31, 11. 80,
26. 121, 30. 274,
11
hominis 40, 5. 60, 6.
71, 25. 106, 10.
111, 20. 150, 4.
152, 22. 191, 15.
230, 19. 249, 10.
252, 12. 350, 1.
440, 13, 16
hominum 6, 31. 9,
19. 39, 4. 90. 11
homo 16, 15, 30. 17,
1. 20, 16. 22, 26.
58, 19. 75, 1. 125,
27. 137, 29. 175,
12. 190, 11. 240,
1. 250, 4. 251, 1.
16. 253, 17. 257,
19. 305, 21. 317,
4. 322, 15. 324,
15. 340, 18. 362,
35. 363, 9. 380,
4. 381, 16. 390, 5.
423, 16. 428, 1.
438, 29. 440, 4,
11. 444, 6
hora 132, 5. 137, 6.
138, 10, 28
horae 99, 28
horam 40, 16. 192,
1
horas 11, 24. 68, 11.
110, 5
hordeacea 144, 13.
188, 17. 204, 29.
253, 12. 264, 31.
284, 5. 299, 8.
373, 16. 397, 2
hordeaceus 85, 8
hordei 88, 12. 281,
8. 339, 25
hordeo 83, 29. 425,
3
hordeum 77, 14. 82,
2. 277, 5
horis 58, 35. 94, 3.
99, 18. 101, 17.
128, 19. 167, 5.
15. 181, 26. 204,
30. 281, 1. 387,
21
horrebant 95, 21
horret 120, 15. 250,
20
horror 55, 33. 110,
20. 114, 1, 17,
20. 115, 3, 8, 12,
13. 117, 16. 171,
3. 149, 31. 256,
11. 265, 6
horrore 69, 19. 93,
26. 94, 9. 114,
18. 115, 24. 116,
22, 27. 117, 16
horrorem 74, 32.
94, 10. 114, 33.
116, 7
horrores 31, 5. 35,
22, 34. 69, 23.
389, 25
horroris 114, 27
hortantur 138, 11
hortum 86, 28
horum 6, 32. 12, 26.
13, 3, 14. 14, 3,

- 15, 8. 39, 1. 72,
30. 87, 31. 96,
28. 125, 28. 31.
164, 3. 193, 11.
232, 9. 238, 16.
264, 10. 266, 8.
276, 18. 288, 8.
298, 30. 305, 31.
306, 16. 314, 11.
325, 10. 327, 3.
369, 36. 413, 1.
433, 22
hos 1, 7. 3, 22. 78,
16. 90, 5. 17.
127, 11. 138, 4.
172, 29. 191, 20.
282, 20. 311, 20.
347, 7. 385, 30
huc 72, 35. 133, 15.
148, 21. 181, 24.
188, 13. 217, 12.
233, 20. 270, 18.
331, 12. 340, 1.
366, 9. 375, 6.
397, 16. 402, 13.
441, 14
ὕδροφοῖαν 250, 6
ὕδροκίφαλον 150, 12
ὕδροκῆλην 367, 11
ὕδρωπα 127, 28
ὕδρωψ 234, 25, 26.
235, 12
huic 5, 23. 7, 10.
18, 24. 20, 20.
21, 2. 22, 15. 24,
27. 28, 6. 19, 15.
29, 2. 30, 25. 35,
27. 66, 25. 91,
30. 105, 26. 119,
9. 129, 33. 133,
16. 136, 5. 147,
6. 154, 4, 2. 158,
10. 160, 30. 164,
16. 165, 19. 166,
16. 168, 2. 170,
4. 173, 11, 17.
177, 34. 181, 9.
196, 4. 231, 31.
238, 25. 218, 5.
269, 8. 278, 15.
285, 16. 292, 17.
314, 4. 327, 14,
20. 347, 19. 353,
30. 445, 1
hujus 1, 12. 2, 28.
17, 15. 24, 22.
47, 35. 54, 31.
70, 20. 105, 12.
124, 1. 119, 12.
133, 2, 28. 137,
18. 140, 21. 149,
8. 156, 29. 163,
11. 164, 18. 167,
19. 176, 6. 189,
5. 194, 14. 202,
10. 204, 20. 218,
30. 221, 26. 264,
28. 362, 7. 426,
8. 440, 30
hujusce 256, 31
hujusmodi 109, 20.
354, 10
humana 48, 22
humanae 9, 20
humanum 15, 7
humeri 171, 11. 405,
13, 22, 25. 407,
1. 422, 7, 19. 426,
10. 431, 19. 439,
34, 28. 440, 6, 25,
29
humeris 189, 11.
426, 10. 445, 27
humero 64, 19. 308,
14. 407, 12. 21.
422, 17. 429, 3.
432, 7. 435, 4.
439, 10. 440, 17,
19, 32. 441, 22.
442, 33
humerorum 55, 1,
9. 60, 9. 406, 31.
439, 21
humeros 164, 9.
381, 29
humerus 405, 5.
422, 20, 28, 30.
33, 35. 429, 2,
11, 18, 26, 32.
431, 22. 436, 14.
439, 7, 15. 440,
10, 27
humida 112, 12. 161,
28. 197, 7. 266,
24. 317, 14
humidae 274, 5
humidi 22, 23
humidiora 272, 16
humidiores 273, 2
humidis 4, 12. 157,
21. 158, 6. 159,
2. 160, 16. 174,
24
humido 21, 9. 79,
16. 80, 11. 93,
12. 155, 22, 30.
188, 25. 279, 14.
314, 25
humidius 69, 31
humidum 12, 10.
25, 14. 35, 26.
186, 7. 242, 20,
28, 30. 244, 6.
272, 14. 279, 13,
18. 324, 12. 421,
26. 436, 25
humidus 105, 22.
334, 26. 390, 29.
422, 8
humile 387, 18
humili 72, 27
humiliora 271, 5
humiliore 429, 5
humor 15, 5. 37, 4.
67, 28. 74, 5. 103,
32, 35. 130, 11.
132, 10, 30. 133,
8, 17. 139, 32.
150, 11. 152, 32.
176, 4. 184, 34.
203, 15. 211, 29.
244, 7. 245, 31.
258, 29. 259, 3.
260, 9. 261, 31.
269, 25. 270, 2.
272, 10. 275, 8.
276, 21. 292, 2.
296, 15. 300, 10.
307, 21, 33. 317,
18. 331, 14, 18.
338, 17. 341, 5.
344, 26. 347,
33. 348, 7. 350,
27. 351, 9, 23.
359, 3, 8. 360,
14, 20. 361, 11.
362, 10. 367, 4,
15, 20, 23, 28.
409, 7. 416, 7.
430, 28
humore 154, 33.
203, 12, 22, 24.
227, 31. 261, 19.
279, 1. 284, 33.
318, 12. 324, 9.
332, 20. 341, 21.
394, 5, 8. 420, 2
humorem 40, 27.
74, 16. 96, 13.
151, 28. 168, 13.
173, 2. 179, 12,
35. 180, 28. 206,
5. 235, 7. 251, 30.
252, 6, 12. 260,
24. 300, 6, 35.
313, 28. 339, 19.
359, 28. 367, 16
humori 105, 23. 174,
2. 272, 25. 367,
8
humoris 34, 27. 129,
2. 131, 7. 212, 2.
238, 15. 291, 30.
296, 17. 339, 31.
348, 3. 362, 19.
433, 3
hunc 12, 8, 10, 15,
27. 21, 22. 24, 1.
41, 6. 103, 12.
107, 13. 112, 18.
130, 27. 132, 35.
134, 9, 15. 140,
6. 142, 1. 155, 10.
162, 33. 161, 30.
169, 26. 174, 13.
176, 30. 218, 26.
235, 22. 307, 29.
331, 28. 332, 21.
340, 13. 347, 16.
355, 2. 427, 34.
428, 23
ὕπερ 297, 12
hydropa 131, 9
dydropicis 151, 32.
361, 29
hydropico 204, 6
hyoscyami 144, 9.
211, 19. 227, 9.
254, 29. 288, 5.
302, 2, 4. 307, 34
hyoscyamum 87, 26
hyoscyamus 122, 8
hyperici 220, 1. 225,
7
hypocistidis, 224, 12.
225, 14
hypocistis 198, 3
ὕπερ σάκκα 128, 35
hyssopi 165, 19. 169,
35. 229, 2. 270, 13
hyssopum 24, 18.
82, 7. 84, 3. 86,
29. 87, 7. 152, 24.
157, 25. 161, 21.
168, 33. 169, 36.
171, 22. 173, 1.
181, 19, 32
hyssopus 159, 5
I
Iatralipta 17, 3
ibi 27, 27. 40, 32.
49, 33. 50, 4. 59,
34. 75, 9, 23. 114,
27. 122, 13. 148,
26. 151, 24. 160,
24. 167, 4. 204,
30. 236, 8. 237,
24. 249, 35. 266,

30. 271, 4. 295,
17. 305, 13. 311,
30. 332, 28, *et alibi*
passim
ibidem 227, 30. 338,
34. 351, 13
ichthyocolla 195, 2
ichthyocollae 214, 7,
14
icta 233, 34
icti 254, 11
ictibus 365, 5
ictis 252, 26. 337,
24. 413, 6
icto 232, 24. 233, 4.
337, 26
ictu 142, 6. 167, 32.
297, 25. 336, 35.
348, 6, 19. 357,
5. 362, 21. 364,
5. 365, 27. 412,
15. 413, 32. 414,
13
ictum 232, 17. 236,
17. 242, 9. 252,
28. 253, 8. 254,
4. 337, 17. 386,
18. 419, 25. 431,
5
ictus 171, 34. 223,
28. 235, 31. 247,
21. 251, 8. 252,
1, 4. 257, 19. 279,
26. 290, 12. 298,
27. 337, 21. 414,
1, 8. 433, 17
id 5, 1. 6, 22. 7, 28,
35. 8, 12, 30. 9,
18. 10, 11, 18. 11,
31, 33. 12, 6. 13,
16, 25, 26, 30.
15, 1. 17, 10. 18,
22, 33. 19, 5. 20,
24. 21, 27. 22,
19. 23, 35. 24,
25. 27, 16, 17, 31,
34. 28, 4, 33. 29,
11, 12, 14, 15,
23, 24 *et alibi*
quamplurimis in lo-
cis
idem 6, 24 *bis*. 14,
11. 15, 16. 17,
26. 23, 18. 24,
3, 10. 31, 3, 15.
35, 12. 42, 2. 43,
11. 46, 32. 34.
61, 22. 63, 20. 76,
1. 83, 28. 98, 28.
110, 6 *bis*. 114,
29, 28. 125, 31.
135, 4. 136, 13.
140, 25. 152, 18.
154, 31. 160, 30.
164, 14. 170, 35.
183, 33 *et alibi*
ideo 2, 13, 25. 5, 5.
7, 4. 8, 30. 11, 13
bis. 16, 20. 20, 16.
26, 27. 39, 11.
33, 18. 36, 8. 39,
2. 62, 15. 63, 23.
65, 6, 22. 66, 19,
22. 71, 7, 22. 80,
6. 81, 14. 84, 30.
90, 6. 96, 34. 111,
14. 114, 3. 129,
11, 30. 134, 3.
135, 26. 145, 21.
147, 4. 148, 13,
26. 152, 4. 156,
8. 157, 1. 206, 8.
213, 5. 217, 31.
232, 9. 236, 7.
246, 11, 19, 30.
251, 7. 254, 5.
261, 20
idonea 20, 9. 24, 23.
60, 17. 182, 15.
190, 33. 210, 24.
255, 23. 265, 21.
323, 28. 328, 16.
348, 20
idoneae 81, 7. 187,
4
idoneam 21, 1. 97,
20. 238, 31. 273,
29. 295, 1, 6. 296,
10. 353, 31. 361,
16, 18, 22. 375,
28
idonei 133, 16. 255,
7
idoneis 294, 25
idoneos 133, 22.
158, 13
idoneus 105, 20.
106, 6. 154, 18.
379, 17
igitur 3, 34. 7, 26.
11, 5. 12, 1, 32.
16, 22. 17, 35.
31, 25. 33, 20.
76, 18. 92, 24.
98, 4. 100, 5, 24.
101, 11. 104, 26.
110, 15. 114, 18.
116, 22. 117, 15.
120, 30. 146, 8.
154, 4. 155, 25.
211, 8. 214, 32.
232, 19. 235, 8.
250, 29. 265, 35.
278, 4. 282, 20
ignavia 17, 6
igne 150, 6. 199,
14. 309, 2. 318,
28
ignem 19, 9. 20, 31.
75, 34. 76, 1.
134, 19. 138, 20.
155, 32. 159, 12.
160, 12. 183, 23.
187, 14. 203, 17.
208, 7, 13. 216,
29. 223, 9. 226,
22. 249, 30. 275,
33. 308, 30. 325,
8. 344, 3. 361,
33
igni 260, 30. 272,
12
ignis 156, 9. 181,
10. 260, 1, 21.
329, 16
ignobilis 129, 11.
ignorant 233, 18
ignorare 12, 9. 45,
35
ignorari 91, 11. 124,
13. 163, 9. 254,
3. 305, 33. 420,
16. 431, 1
ignorarit 5, 12
ignorasse 230, 25
ignoratur 280, 19
ignoremus 390, 19
ignoret 4, 8. 6, 26.
9, 25
ignoro 24, 7. 64, 10,
29. 70, 35. 132,
33. 269, 13
ignoscendum 90, 26.
ignotos 125, 5
ignotum 8, 29. 343,
16
ignotus 141, 10
ii 3, 34. 7, 1. 14, 11,
22. 34, 32. 36, 29.
43, 6. 48, 29. 122,
1. 129, 9. 166, 7.
193, 5. 231, 8.
251, 3. 277, 5.
365, 6.
iidem 12, 21. 173,
33. 321, 4. 415,
33
iis 2, 13, 27. 7, 28.
8, 11. 9, 22. 12,
5. 15, 1. 21, 15.
24, 6. 25, 4. 27,
14. 28, 19, 27.
29, 6. 38, 16, 17.
39, 6, 35. 41, 18.
43, 18. 45, 27.
46, 32. 47, 18.
53, 10, 27. 56, 5,
28. 59, 22. 66,
15. 69, 17. 70, 4.
72, 10, 12, 13. 73,
1. 74, 30, 33. 76,
9. 78, 10, 13. 80,
20. 81, 1, *et alibi*
iisdem 2, 8, 22, 35.
15, 33. 16, 7. 36,
24. 37, 15. 43, 4.
47, 21. 53, 34.
57, 3, 29. 59, 35.
79, 24. 86, 4. 109,
6. 111, 31. 122,
22. 126, 22. 123,
4. 165, 20. 167,
27. 174, 25. 195,
4. 202, 12. 213,
3. 257, 13. 287,
23. 317, 6. 322,
13. 323, 28. 328,
17. 396, 4, *et alibi*
ilia 149, 17. 364, 9.
368, 22. 381, 30.
392, 23
ilibus 46, 31
iliis 149, 16
illa 6, 5. 7, 26. 9, 6 *bis*.
14, 1. 16, 19. 17,
7. 25, 25. 43, 23,
45, 20. 68, 8. 101,
32. 104, 6. 114,
12. 117, 25. 124,
33. 146, 19. 151,
14, 31. 157, 12.
160, 20. 177, 20.
195, 22, 23. 236,
15. 240, 20. 247,
10. 255, 25. 329,
9. 330, 22. 333,
15. 334, 33. 355,
28. 336, 2. 371, 8,
9, 10. 379, 26.
418, 21. 420, 7.
429, 1. 436, 21
illac 348, 17. 444, 3
illam 14, 2. 371, 20.
378, 7. 385, 1, 6,
13
illas, 376, 23
illata 384, 30
ille 15, 23. 23, 23.
39, 7. 97, 26. 101,
10. 106, 1. 129,

18. 138, 27. 225,
5. 332, 21. 440,
14
illi 14, 20. 35, 27.
60, 2. 62, 15. 104,
17. 116, 3. 154,
18. 231, 2. 299,
3. 373, 2
illie 334, 35
illiditur 50, 34
illigatum 375, 3
illigatur 402, 11
illinamus 221, 13
illinemius 425, 22
illinenda 305, 29.
310, 22. 314, 2
illinendae 356, 2
illinendum 245, 23.
280, 29. 306, 23.
310, 15. 323, 25.
324, 13. 433, 26
illinendus 356, 35
illinere 268, 20. 283,
16. 324, 33. 357,
22. 374, 27. 392,
20
illini 273, 18. 280,
12. 291, 14. 309,
30. 350, 24. 355,
29
illinire 218, 28. 221,
20
illinitur 203, 25.
204, 28. 222, 26.
279, 22. 311, 17.
334, 11. 374, 22
illinunt 280, 4. 308,
14
illinuntur 226, 12.
308, 1
illis 7, 17. 8, 32. 13,
8. 35, 28. 62, 3.
119, 25. 120, 7.
122, 27. 124, 15.
136. 21. 153, 32.
161, 18. 288, 11.
417, 12
illita 25, 26. 142, 4.
241, 22. 245, 24.
269, 13. 291, 19.
314, 10, 11, 20.
353, 1. 354, 26.
355, 12. 419, 7,
13
illitam 212, 15
illitum 281, 10. 390,
17. 395, 26. 415,
15. 417, 21, 34
illius 91, 6. 137,
17. 213, 2. 218,
29. 338, 31. 441,
30
illo 15, 7. 64, 13.
66, 5. 93, 30. 96,
20. 98, 27. 99, 1.
103, 32. 120, 13.
122, 25. 134, 5.
133, 1. 193, 6.
299, 27. 265, 26.
326, 20. 334, 13.
335, 13. 383, 12.
424, 10
illorum 75, 25
illos 426, 29
illuc 72, 33. 148,
21. 168, 13. 233,
20. 236, 24. 297,
29. 315, 33. 328,
20. 331, 12. 340,
1. 360, 34. 366,
9. 402, 13. 441, 14
illud 5, 31, 32. 13,
24. 18, 16. 21, 11.
25, 31. 35, 32. 39,
1. 45, 8, 14, 16.
49, 11. 56, 2. 58,
1. 65, 11. 69, 32.
75, 5. 91, 10. 97,
7. 99, 7. 102, 20.
103, 31, 27. 113,
31. 119, 14. 124,
14. 132, 35. 131,
10. 133, 10. 165,
17. 189, 4. 193,
15, 18. 240, 14.
241, 21. 251, 13.
254, 8. 275, 30.
280, 1, 2. 284,
30. 300, 32. 307,
5. 316, 3. 318, 5.
337, 17. 342, 13.
352, 5, 9, 25. 362,
30. 394, 7, 28.
420, 15. 422, 7,
28. 432, 34. 413,
27
illum 17, 27. 33, 7.
129. 16. 130, 29.
176, 31. 384, 24
illustri 105, 5
Illyricae 204, 17.
206, 15. 210, 18
224, 5. 225, 8.
226, 3
ima 148, 2. 237, 13.
346, 6. 355, 26.
357, 31. 360, 7.
365, 13, 21. 368,
5. 370, 3, 5. 375,
19. 377, 1. 385,
16. 386, 32. 402,
4. 404, 11. 406,
21. 416, 34. 443,
7, 10. 444, 35
imae 368, 8
imaginem 146, 26
imagines 49, 27. 119,
24, 124, 3
imaginibus 119, 25.
124, 2. 187, 26
imam 347, 7. 361,
2. 364, 13. 367,
10. 368, 5. 371,
22. 376, 29
imas 380, 14. 0 1,
25. 443, 34
imbecilla 177, 33
imbecillam 22, 25
imbecillas 27, 15
imbecilli 125, 19
imbecillibus 439, 16.
imbecilliora 140, 27.
imbecilliores 323,
13
imbecillioribus 387,
6
imbecillis 17, 31. 80,
26
imbecillissima 304,
5
imbecillissimae 79,
21
imbecillissimam 77,
5
imbecillissimis 79,
26
imbecillitas 28, 18.
37, 1. 45, 32. 71,
16, 35. 116, 17.
117, 30. 118, 10,
121, 10. 125, 16.
135, 30. 158, 2.
165, 19. 240, 7.
246, 28. 298, 13.
329, 18. 388, 13.
439, 1
imbecillitate 95, 35.
123, 9. 150, 15
296, 29
imbecillitatem 43,
14. 97, 9, 12. 127,
3. 296, 21. 355,
33
imbecillitati 126, 3
imbecillitatis 297,
34
imbecillius 74, 15
imbecillo 19, 22
imbecillos 36, 13
imbecillum 18, 33.
23, 30. 49, 10.
63, 29. 72, 26
imbecillus 61, 32.
75, 1. 97, 27. 104,
11
imbres 36, 1, 21
imis 42, 27. 104,
33. 137, 1. 147,
25. 176, 21. 306,
29. 354, 12, 15.
409, 29
immaturae 203, 31.
224, 21. 304, 10.
311, 5
immaturam 86, 17
imminutis 25, 26
immittat 363, 25
immittatur 411, 22
immittenda 68, 17.
344, 6
immittendae 364,
24. 363, 30
immittendus 371,
18
immittere 354, 4
immitti 396, 30
immittitur 376, 11
immixtae 25, 31
immixti 359, 5
immo 9, 34
immobile 267, 21.
348, 32. 422, 32.
430, 22
immobilem 155, 6
immobiles 402, 7
immobilia 423, 18
immobilior 348, 34
immobilis 257, 6.
348, 11. 418, 11
immobilius 437, 22
immodica 58, 24
immodicas 180, 30.
243, 30
immodico 125, 19
immodicos 252, 5
immodicus 19, 7
immoratur 113, 30
immorentur 373,
26
immortalium 2, 7
immutandum 372,
10
imo 46, 30. 66, 26.
148, 25. 149, 17.
188, 5. 349, 4.
372, 34. 400, 22.
404, 17
impar 98, 10
impares 97, 32. 101,
25, 27. 113, 33

- imparis 98, 32
 imparium 98, 5
 impediatur 53, 25.
 118, 15. 120, 28.
 123, 35. 134, 28.
 310, 12
 impedimento 446, 17
 impedit 133, 9. 307,
 3
 impeditur 161, 23
 impediunt 315, 19
 impellendus 441, 20
 impellere 438, 33.
 439, 22. 441, 12
 impelluntur 340, 2
 imperanda 373, 12
 imperandum 253,
 21
 imperare 439, 18
 imperari 119, 6. 311,
 26. 312, 15
 imperasse 107, 3
 imperata 129, 23
 imperfectum 180,
 21
 imperitissimae 1, 3
 imperitissimus 14,
 13
 imperitos 45, 17
 imperitus 62, 2. 394,
 25
 impetiginem 275,
 26
 impetiginis 274, 13.
 361, 17
 impetu 40, 13. 63,
 30. 66, 22. 68,
 12. 70, 34. 71,
 18. 105, 15. 119,
 19, 30. 235, 35.
 315, 33
 impetum 42, 8. 92,
 11. 163, 26. 170,
 21. 183, 16. 213,
 2. 283, 17
 impetus 46, 11. 72,
 17. 128, 33. 282,
 32. 284, 8. 295,
 15
 impleant 270, 19
 impleat 225, 3, 23,
 25. 284, 16. 354,
 28. 362, 2. 378,
 14
 impleatur 242, 33.
 331, 4. 352, 6
 implenda 184, 20.
 226, 15. 306, 21.
 355, 9. 375, 31
 420, 10, 25
 implendum 236, 1.
 243, 1, 13. 249,
 32. 259, 34. 265,
 28. 422, 24
 implendus 71, 15.
 72, 35. 123, 8.
 397, 2
 implent 94, 22. 221,
 17. 293, 4. 295,
 19. 368, 4. 25
 implentia 249, 5
 implentibus 256, 24.
 334, 29
 implentur 415, 27
 implerant 8, 14
 implere 22, 26. 121,
 4. 151, 5. 163,
 18. 290, 15. 293,
 21. 315, 24. 395,
 27
 impleri 70, 13. 106,
 21
 implet 22, 31. 201,
 1. 306, 34. 423,
 25
 impletur 70, 24. 121,
 14. 166, 2. 244,
 18. 259, 16. 390,
 34
 implevit 19, 30. 57,
 32. 58, 4. 79, 3.
 346, 9
 implicant 49, 3
 implicari 443, 9
 implicat 35, 15
 implicata 419, 11
 implicatae 375, 25
 implicatum 397, 22
 implicitum 129, 14.
 148, 7, 11. 355,
 7. 392, 15
 imponatur 316, 8
 imponebat 212,
 15
 imponenda 164, 1.
 165, 26. 167, 6.
 171, 14. 173, 5.
 236, 2. 237, 17.
 238, 17. 241, 9.
 245, 26. 259, 30.
 261, 5. 264, 31.
 269, 12. 273, 6.
 276, 24. 315, 27.
 316, 34. 318, 13.
 319, 21, 25. 324,
 14. 330, 19. 371,
 31. 372, 22. 375,
 30. 381, 28. 388,
 28. 395, 14. 396,
 20. 412, 7. 419,
 34. 424, 28. 428,
 22. 446, 18
 imponendae 429,
 36
 imponendi 323, 23
 imponendo 258, 4
 imponendum 112,
 18. 125, 20. 128,
 4, 23. 131, 26.
 156, 7. 186, 15.
 190, 20, 28. 238,
 26. 239, 4. 245,
 13, 19. 247, 19.
 248, 11. 253, 11.
 307, 16. 313, 4.
 317, 16. 323, 26.
 333, 4. 25. 339,
 21. 341, 15. 344,
 20. 347, 2. 349,
 18. 352, 28. 356,
 29. 372, 17, 25.
 387, 19. 396, 35.
 417, 19. 420, 13,
 25. 423, 28. 424,
 24. 434, 6, 28
 imponendus 165, 1
 imponere 111, 32.
 125, 24. 131, 3.
 144, 11. 150, 34.
 151, 1, 30. 152,
 19. 173, 16. 175,
 34. 176, 13. 177,
 17, 21. 179, 16.
 184, 33. 188, 21.
 190, 15. 212, 26.
 251, 22. 279, 19.
 299, 4. 314, 33.
 323, 18. 331, 17.
 353, 8, 12. 394,
 27. 395, 25. 415,
 13. 433, 12. 437,
 3
 imponetur 390, 17.
 420, 3
 imponi 6, 27. 66, 5.
 109, 4. 237, 23.
 241, 19. 246, 32.
 258, 10, 16. 261,
 7, 24. 262, 6. 263,
 8. 265, 18. 271,
 34. 284, 3. 288,
 12. 312, 22. 321,
 4. 325, 30. 331,
 20. 425, 2
 imposit 66, 12. 212,
 5. 296, 15. 382,
 4
 imponitur 65, 31.
 168, 11. 173, 11.
 203, 25. 204, 29.
 210, 3. 238, 21.
 248, 22. 249, 21.
 252, 25. 260, 20.
 267, 22. 270, 7.
 271, 27. 284, 6.
 318, 1. 322, 16.
 374, 11
 imponunt 252, 18.
 308, 14. 343, 26
 imponuntur 143, 13
 144, 12. 217, 20.
 238, 21. 262, 23.
 332, 27. 389, 2
 importunior 155, 3
 imposita 88, 15.
 135, 3. 168, 18.
 170, 17. 188, 23.
 190, 38. 203, 9.
 210, 14, 19. 251,
 24. 280, 24. 323,
 30. 328, 8. 348,
 35. 436, 31
 impositae 254, 3
 impositam 184, 8.
 255, 25
 impositis 364, 3
 imposito 143, 10.
 151, 19. 239, 16.
 252, 19. 378, 28.
 385, 18. 444, 31
 impositum 112, 4.
 128, 8. 132, 25.
 134, 19. 161, 31.
 178, 21. 186, 8.
 190, 27. 206, 7.
 243, 22. 245, 17.
 255, 14. 256, 28.
 265, 25. 272, 29.
 325, 12. 432, 10.
 434, 32
 impositus 141, 8.
 170, 19
 imprimatur 65, 29
 imprimere 408, 19
 imprimeret 122, 21
 imprimi 349, 14.
 358, 33
 imprimis 421, 1
 improbables 7, 12
 improviso 58, 19
 imprudentia 257, 2
 imprudentiam 315,
 17
 imuberis 222, 24
 impulsus 419, 26.
 440, 6
 imum 39, 32. 186,
 14. 336, 25. 360,
 28. 371, 2. 374,
 10. 382, 4. 393,

2. 394, 27. 395, 14. 396, 31. 403, 28. 429, 19. 445, 16
 imus 237, 13. 330, 5. 388, 22. 389, 8. 392, 34
 in 1, 4, 6, 11. 2, 12, 13, 35. 4, 4, 12, 14, 17. 5, 4, 16, 34. 56, 12, 19. 58, 10. 165, 8, 23. 168, 27, 30. 174, 10. *et alibi quamplurimis in locis*
 inaedia 141, 25
 inaequale 128, 31. 259, 2. 266, 32. 279, 13. 368, 13
 inaequalia 426, 23
 inaequalior 280, 18
 inaequalis 105, 2. 257, 6. 366, 11
 inaequaliter 13, 18. 104, 32. 141, 17. 260, 14
 inalbescit 140, 16. 256, 14
 inalbescunt 52, 17
 inallescunt 94, 12
 inambulatione 189, 34
 inanem 60, 29
 inani 19, 32. 349, 8
 inania 266, 17
 inanibus 231, 16
 inanis 175, 12. 362, 31
 inarescat 54, 9. 307, 6
 inarescit 203, 23
 inaruerunt 126, 24. 284, 35. 301, 16. 317, 30
 inaruit 284, 12
 incalescat 411, 8
 incaluit 38, 20. 110, 22. 114, 18. 190, 28
 incendat 26, 30. 131, 34
 incendatur 28, 32
 incendunt 127, 16
 incerato 423, 7
 incerta 7, 27. 114, 4
 incertae 12, 5. 35, 7
 incertum 114, 6
 incertus 92, 5. 328, 18. 406, 6
 inchoantur 34, 34. 401, 22
 incidantur 378, 11
 incidat 8, 29. 9, 5. 51, 2. 93, 4. 123, 10. 192, 7. 288, 26. 250, 17. 382, 7. 386, 20. 387, 11
 incidatur 156, 19. 163, 27. 328, 1. 335, 18. 358, 25. 361, 35. 369, 7
 incidenda 65, 3, 20, 31. 334, 15, 21. 345, 21. 346, 1. 354, 11. 358, 8. 371, 9. 372, 9. 398, 31. 409, 20
 incidendam 355, 25
 incidendi 310, 19. 330, 4
 incidendum 132, 7. 245, 1. 313, 7. 345, 5, 11. 352, 30. 363, 2. 369, 2, 4. 370, 29. 325, 10. 376, 1, 34. 385, 10. 386, 23. 395, 35. 396, 26
 incidendus 380, 29
 incidere 5, 3. 6, 9. 11, 22. 13, 30. 16, 26. 20, 17. 119, 16. 132, 10. 133, 33. 139, 28. 157, 31. 164, 29. 165, 5. 193, 17. 243, 25. 250, 33. 35. 278, 3. 305, 6. 323, 11. 286, 30. 338, 22. 339, 13. 346, 26. 351, 26. 354, 12, 13. 371, 15. 385, 12. 392, 10
 inciderent 8, 15. 350, 34. 351, 5. 360, 33
 incideret 13, 31. 385, 19
 inciderint 6, 13
 inciderit 119, 1. 381, 12. 413, 10
 inciderunt 34, 16. 37, 20. 104, 1. 351, 13. 412, 30. 436, 16
 incidi 9, 20. 239, 3. 268, 23. 276, 19. 288, 18. 382, 1. 333, 22. 340, 3. 377, 18. 383, 5. 356, 26, 31. 370, 27. 372, 3, 22. 373, 35. 385, 14. 424, 1
 incidit 6, 20. 12, 1. 30, 21. 35, 6. 39, 29. 49, 14. 65, 1. 75, 5. 91, 12. 92, 25. 116, 11. 121, 20. 134, 9. 138, 33. 162, 23. 174, 2, 22. 185, 28. 239, 1. 255, 22. 256, 16. 287, 3. 289, 8. 290, 17. 304, 17. 313, 22. 315, 15. 329, 10. 332, 14. 334, 2. 339, 21. 341, 21. 347, 11. 352, 21. 358, 20. 370, 22. 362, 23. 394, 24. 412, 17, 20. 418, 22. 419, 1. 420, 7, 13. 434, 26. 435, 9, 16. 437. 32. 438, 23. 441, 6
 inciditur 270, 4. 334, 4. 335, 1. 359, 11. 368, 33. 374, 9. 378, 9, 34
 incidunt 230, 15. 255, 31
 incipere 134, 29. 184, 5. 365, 24. 424, 6. 427, 21
 inciperet 98, 16
 incipiam 90, 28. 119, 11. 230, 16
 incipiant 113, 16
 incipiat 128, 12
 incipiendum 106, 8. 156, 27. 158, 6. 164, 24
 incipiens 93, 30. 148, 16. 401, 8. 407, 14
 incipiente 37, 14. 99, 23. 102, 31. 104, 11. 169, 16. 204, 7
 incipientem 273, 29
 incipiet, 425, 10
 incipit 19, 17. 54, 22, 26. 75, 9. 119, 23. 123, 14. 127, 1. 129, 4. 147, 30. 148, 7. 158, 35. 244, 28. 246, 7. 252, 13. 267, 16. 275, 20. 279, 31. 281, 28. 319, 20. 391, 8. 400, 3. 404, 5. 405, 5. 409, 33. 418, 18
 incipiunt 93, 26. 94, 8. 102, 23. 121, 31. 146, 26. 264, 16. 311, 22. 338, 3
 incisa 61, 18. 64, 30. 66, 23. 168, 10. 177, 8. 186, 28. 187, 10. 188, 26. 288, 12. 330. 26. 339, 28. 346, 4. 384, 2. 397, 31. 414, 23. 421, 22
 incis 163, 29
 inciso 9, 26. 123, 5. 291, 22. 321, 18. 360, 21. 377, 7. 361, 33. 385, 13
 incisum 335, 20. 354, 19. 375, 14. 380, 25. 396, 1, 29
 incitet 110, 12
 inclinanda 349, 11
 inclinandum 429, 23
 inclinandus 371, 5. 384, 12
 inclinans 402, 13
 inclinatur 441, 33
 inclinare 232, 26
 inclinat 188, 14. 428, 21. 434, 21
 inclinata 70, 24. 99, 11. 102, 5. 106, 21. 109, 7. 149, 5. 323, 16. 336, 23
 inclinatam 380, 11
 inclinati 48, 30. 232, 28
 inclinatio 267, 12. 345, 23
 inclinationes 37, 12

- inclinatis 13, 2. 72, 9. 91, 33. 92, 11
 inclinato 430, 13
 inclinatum 242, 12. 401, 7. 424, 13
 inclinatur 251, 17. 378, 12. 384, 14. 422, 18, 22. 437, 14. 443, 5, 11
 inclinaverat 96, 28
 inclinet 424, 7. 429, 29
 includatur 328, 25
 includenda 363, 32
 includere 30, 19
 includit, 19 28. 348, 3
 includitur 74, 2. 359, 4
 includuntur 338, 4
 inclusum 149, 20. 164, 22. 309, 19
 inclusus 133, 9
 incocta 136, 25. 137, 19. 169, 36. 324, 11
 incoctas 161, 27
 incoctum 80, 13. 162, 11. 172, 26. 302, 35
 incoctus 137, 17
 incognita 151, 9
 incommodum 154, 31. 278, 20. 414, 11
 incomprehensibilis 7, 27
 incontinenter 20, 10
 incoquendum 303, 14
 incoquitur 211, 28.
 incoquantur 226, 9. 274, 2. 301, 17. 34. 310, 5. 317, 31
 incremento 102, 29. 109, 13. 170, 14
 increscant 41, 12. 52, 23. 113, 17
 increscat 74, 30. 91, 31. 319, 17. 378, 14. 412, 1
 increscens 91, 34. 354, 28. 418, 10
 increscente 71, 11. 72, 23. 102, 35. 106, 20. 170, 13
 increscentem 223, 8
 increscentibus 13, 1. 70, 31, 36. 91, 32
 increscere 12, 31. 92, 5. 359, 30. 415, 20. 418, 19. 420, 18. 431, 10
 incresceret 351, 8
 increscit 26, 5. 52, 14. 91, 35. 120, 20. 279, 27. 306, 35. 315, 27. 321, 17. 334, 27. 359, 20. 367, 5. 366, 11, 14. 368, 18. 372, 12. 396, 11. 419, 29. 412, 9. 415, 31. 416, 1
 increscunt 25, 1. 52, 23. 100, 29. 106, 6. 338, 4. 341, 24. 368, 6
 increverunt 257, 31. 402, 21
 increvit 3, 24. 30, 27. 212, 5. 230, 6. 302, 32. 326, 23. 367, 20. 368, 16. 369, 25. 377, 5. 392, 12. 441, 29
 incubant 254, 6
 inculcasse 4, 25
 incumbit 51, 13
 incumbunt 381, 29
 incurrat 117, 25
 incurSAT 136, 5, 13
 incurvas 380, 2
 inde 40, 9. 48, 16. 64, 11, 24. 134, 15. 133, 4. 148, 2, 10, 32. 149, 14. 173, 2, 26. 229, 22. 304, 20, 28. 335, 32. 369, 18, 20. 375, 5. 403, 27. 404, 1. 406, 24
 indecora 353, 21
 indecore 359, 26. 364, 11. 376, 33
 indecorum 366, 4. 434, 13
 indere 126, 28
 index 42, 33. 369, 10. 371, 16. 374, 9, 12. 376, 13
 indicabo 90, 20. 333 8. 400, 3
 indicanda 317, 15. 420, 33
 indicandum 3, 32
 indicant 30, 4
 indicare 230, 23
 indicat 385, 29
 indice 394, 7
 indicem 46, 6. 382, 2. 385, 17. 393, 3
 indices 232, 12
 indici 224, 23. 285, 21. 287, 29, 34
 indicia 39, 23. 42, 6. 43, 23. 45, 9. 93, 7. 258, 12. 360, 9. 414, 10
 indicis 48, 24. 61, 1. 360, 1. 382, 12. 438, 12
 indicium 145, 5. 240, 14. 328, 22. 427, 11
 indidit 251, 10
 indiget 14, 7
 indiscretis 155, 8
 indita 184, 22. 284, 20
 inditum 237, 27. 269, 1. 419, 18
 indolescit 264, 9. 424, 4
 inducant 312, 12. 391, 28
 inducantur 283, 23
 inducat 354, 10
 inducatur 248, 12. 342, 31
 inducenda 399, 4
 inducendam 223, 6. 265, 28. 248, 7. 249, 7
 inducendum 414, 4
 inducendus 387, 29
 inducente 354, 1. 392, 21
 inducentibus 236, 11
 inducere 191, 4. 147, 17
 induci 145, 14. 197, 7. 316, 29. 378, 28
 inducit 243, 21
 inducitur 243, 26. 245, 7. 261, 22. 339, 18. 355, 12. 418, 33. 446, 22
 inducta 228, 8. 378, 1. 399, 6. 423, 25
 inductae 132, 12
 inductam 258, 1
 inducunt 122, 10. 199, 15. 280, 7. 213, 4. 277, 3
 indulgendum 135, 35. 154, 19
 indulgere 103, 22
 indulgeri 99, 34
 induratos 212, 19
 induravit 263, 24
 indurescant 328, 18
 indurescat 229, 33. 288, 16
 indurescens 348, 8
 indurescit 175, 30. 356, 28. 368, 24. 389, 27
 indurescunt 233, 6. 32. 318, 27. 406, 17
 induruerunt 321, 4. 27. 357, 17. 397, 6
 induruit 70, 16. 288, 22. 377, 8. 419, 17
 induxerunt 54, 17
 inedia 9, 27. 19, 33. 25, 2. 42, 31. 68, 2. 129, 23. 366, 9. 424, 22. 431, 28
 inediam 16, 17. 26, 1. 73, 17. 287, 29
 ineptae 280, 13
 iners 232, 4
 inest 259, 3. 305, 25. 317, 18. 336, 7, 34
 inexercitatus 16, 5
 inexpugnabilis 127, 8
 infans 221, 3. 311, 26. 361, 31. 392, 35. 393, 15, 32. 394, 5, 12. 395, 3
 infantem 37, 20. 229, 12. 393, 30. 394, 4
 infantes 37, 2. 176, 8. 273, 14
 infantibus 280, 2. 350, 6
 infantis 395, 8

- inferbuerunt 255, 8
inferbuit 86, 22, 255, 8
inferentia 192, 7
inferior 177, 3. 233, 32. 308, 15. 344, 34. 345, 10, 24. 378, 29. 405, 23. 409, 13. 411, 34. 422, 31. 444, 9
inferiora 191, 27. 298, 11. 401, 2. 407, 4
inferiore 124, 16. 147, 18. 148, 27. 177, 25, 27. 182, 19. 288, 32. 291, 12. 306, 24. 338, 24. 345, 22. 346, 33. 371, 11, 13. 376, 4. 379, 3. 403, 4, 9. 407, 20. 409, 6. 427, 30. 430, 27
inferiorem 340, 23
inferiores 22, 1. 40, 9. 43, 29. 148, 5, 9, 22. 151, 15. 154, 7. 183, 1. 188, 3. 191, 25. 234, 3. 350, 15. 366, 3. 369, 5. 403, 20, 27. 437, 15
inferiori 161, 5. 176, 23. 256, 9. 349, 14. 403, 19. 426, 14
inferioribus 10, 3. 47, 25. 49, 34. 51, 20. 179, 22. 181, 14. 239, 26. 242, 15. 271, 3, 10. 365, 28. 401, 35. 406, 34
inferioris 346, 13
inferiorum 160, 11. 165, 33. 251, 17
inferius 405, 16
inferre 9, 21
infert 35, 32
infertur 19, 17. 255, 10
infervet 227, 32
inferuntur 249, 9
infestabit 424, 32
infestant 24, 21. 230, 15. 232, 8. 275, 11. 417, 3
infestarunt 264, 5
infestat 24, 7. 31, 12. 142, 15, 27. 165, 31. 319, 19. 349, 28. 350, 1, 21
infestatur 34, 21
infestetur 47, 17
infestissimas 242, 19
infibulare 379, 10
inficiantur 4, 23
infigantur 375, 24
infigere 340, 26
infirma 187, 18
infirmando 387, 28
infirmari 71, 33
infirmat 97, 8. 134, 1
infirmatis 435, 23
infirmi 12, 12. 436, 27
infirmior 77, 12, 16. 134, 33. 385, 12
infirmis 12, 35. 74, 7. 80, 6
infirmissima 123, 23. 126, 6
infirmisimis 79, 8. 80, 26
infirmisimus 77, 17
infirmitas 16, 6. 25, 8. 44, 2
infirmitate 13, 10. 62, 33. 175, 10
infirmitatem 102, 28
infirmitate 68, 9. 123, 10
infirmitas 27, 15. 31. 30, 4. 34, 26. 62, 13. 102, 12. 70, 18. 250, 16
infirmitas 24, 22. 71, 14. 96, 5. 104, 10. 139, 13. 232, 12. 388, 18
infixus 247, 12
inflammat 35, 29. 237, 28
inflammata 40, 29. 246, 22
inflammata 219, 17
inflammatio 4, 17. 58, 23. 59, 22. 112, 9, 12. 113, 1. 164, 30. 165, 21. 168, 15. 177, 8. 191, 14. 227, 14. 234, 28. 235, 33. 240, 14, 25, 35. 241, 10. 243, 9. 244, 23. 255, 25. 258, 32. 259, 5. 261, 6, 20. 263, 18. 270, 5. 272, 23. 282, 20, 34. 284, 17. 286, 11. 299, 35. 305, 3. 318, 8. 322, 11. 323, 22. 357, 20. 368, 21. 372, 11, 12, 21. 373, 25. 379, 29. 437, 4. 443, 13
inflammatione 55, 22. 94, 32. 112, 17. 240, 30. 242, 10, 24. 243, 30. 244, 20. 256, 8. 259, 29. 261, 32. 262, 34. 272, 17. 288, 30. 289, 7. 292, 8. 310, 30. 312, 30. 315, 32. 316, 28. 349, 24. 357, 24. 366, 13. 368, 19. 372, 25. 376, 27
inflammationem 4, 15. 52, 8. 213, 1. 228, 5. 236, 9, 27. 237, 25. 240, 3. 244, 2. 259, 12. 270, 28. 294, 15. 299, 4, 300, 11. 309, 24. 343, 10. 344, 11, 26. 370, 23. 371, 29. 393, 13. 409, 18. 417, 24. 431, 6. 436, 7, 20, 30
inflammationes 37, 5. 219, 11. 220, 28. 238, 9. 241, 34. 289, 1. 299, 19. 345, 28. 349, 23. 357, 17. 370, 8. 386, 6. 411, 18. 416, 3. 424, 17. 431, 19
inflammationi 283, 8. 396, 2
inflammationibus 235, 27. 291, 9. 363, 19. 365, 5. 395, 16. 414, 16, 31. 420, 3
inflammationis 112, 14. 240, 11, 15. 269, 3. 294, 5. 328, 22. 389, 16
inflammatum 49, 13. 244, 23
inflammatur 365, 26. 387, 14
inflant 81, 8. 24, 8
inflante 177, 32
infantia 187, 31. 316, 14
infantibus 131, 31. 142, 2. 165, 15
infantur 30, 11. 367, 22
inflare 29, 28. 84, 2
inflat 150, 11. 165, 36
inflata 206, 10
inflatae 257, 8
inflatio 40, 7. 46, 16. 66, 15. 84, 5. 131, 15. 164, 30. 165, 4, 16. 174, 8. 178, 8
inflationes 24, 35. 26, 7. 84, 18. 131, 31. 180, 31
inflationis 29, 23
inflatis 132, 22
inflentur 351, 18
inflexus 356, 16
infra 44, 13. 51, 32. 139, 30. 147, 14. 164, 8. 167, 2, 10. 174, 9. 177, 2, 12. 241, 22. 260, 26. 269, 11. 270, 23. 271, 7. 272, 10. 288, 25. 345, 35. 349, 12. 355, 4. 357, 35. 370, 1, 7, 27, 31. 371, 22. 396, 30. 402, 3, 27. 403, 26. 405, 14. 428, 7. 438, 21. 439, 34
infra 109, 23
infrianda 352, 10. 356, 3
infriare 347, 1
infriari 158, 13
infriationem 437, 5
infrixit 227, 33
infundenda 417, 24
infundendum 22, 5. 268, 33. 303, 23. 304, 7. 330, 22
infundere 131, 22. 176, 23. 179, 23. 184, 32. 190, 14.

- 300, 3. 302, 18.
 324, 32
 infundi 180, 14. 259,
 25. 302, 30, 31.
 309, 15
 infunditur 69, 4.
 203, 18. 226, 21.
 301, 2. 302, 20,
 25
 infundunt 236, 7
 infusa 31, 8. 124,
 32. 127, 30
 infuso 268, 15
 infusum 68, 12. 69,
 5. 286, 15
 ingenia 413, 18
 ingenio 413, 20
 ingeniosissimus 15,
 19
 ingenium 9, 12. 11,
 7
 ingens 103, 12. 109,
 24. 164, 29. 188,
 10. 233, 6. 244,
 25. 270, 5. 287,
 25. 336, 16. 377,
 10. 393, 34. 445,
 24
 ingentem 47, 26. 94,
 17. 111, 1
 ingenti 95, 27. 336,
 15
 ingentium 126, 14
 ingerebat 111, 5
 ingerendum 254, 25.
 432, 14
 ingerere 111, 20
 ingeritur 243, 28
 ingessit 15, 23
 ingredi 20, 27. 190,
 1. 333, 15. 387, 2
 ingrediatur 123, 3
 ingrediente 147, 34
 ingredienti 271, 14
 ingrediuntur 443, 14
 ingressu 443, 6
 inguen 48, 1. 366,
 21. 368, 24. 33.
 369, 2. 370, 1.
 371, 22. 374, 4.
 21, 24. 375, 11,
 13. 376, 1, 26,
 34. 377, 3. 444,
 11
 inguina 107, 6. 164,
 8. 177, 22. 233, 1.
 234, 9. 244, 15.
 368, 22. 388, 30.
 389, 24. 396, 35.
 393, 24
 inguine 100, 6. 373,
 29, 35. 374, 18.
 376, 11. 377, 17.
 443, 32
 inguinibus 21, 3.
 163, 29. 185, 29.
 186, 28. 188, 5.
 233, 8. 262, 20.
 263, 32. 265, 13.
 329, 15. 330, 18.
 365, 7, 24. 366,
 3, 26. 369, 14.
 373, 26. 387, 15
 inguinis 369, 4. 370,
 6
 inhaereat 65, 30.
 342, 31. 398, 30
 inhaerebat 96, 27
 inhaerebit 237, 21
 inhaerebunt 376, 4.
 377, 22
 inhaerens 237, 9.
 305, 20. 407, 8
 inhaerent 147, 25.
 271, 22. 306, 29.
 404, 1. 406, 19.
 417, 9
 inhaerente 99, 12
 inhaerentem 40, 28
 inhaerenti 399, 2
 inhaerere 71, 8
 inhaerescit 43, 5.
 65, 33. 380, 18.
 419, 16
 inhaerescunt 295,
 14. 347, 27. 404,
 10, 19
 inhaeret 147, 19.
 306, 33. 335, 34.
 340, 31. 356, 17.
 365, 13. 385, 3.
 386, 7. 416, 27
 inhaeserit 343, 1
 inhaesisset 337, 26
 inhaesit 66, 2. 338,
 30. 337, 1. 342,
 14
 inhibet 289, 12
 inhorrescat 75, 12
 inhorrescere 40, 24.
 41, 4. 114, 34
 inhorrescunt 21, 16.
 38, 31
 inhorruit 52, 5
 inibi 237, 28
 injecta 164, 23. 239,
 15. 393, 18
 injectis 363, 6
 injecto 394, 25
 injectum 238, 8
 injectus 112, 6. 125,
 35. 384, 12. 394, 9
 injicere 392, 22
 injiciatur 350, 5
 injicienda 238, 5.
 239, 20. 240, 34.
 267, 30. 332, 9.
 338, 33. 363, 17,
 22, 34. 36. 373,
 16. 375, 27. 432,
 27
 injiciendae 351, 25.
 370, 18. 376, 14
 injiciendam 258, 15
 injiciendum 249, 15.
 345, 27. 354, 32.
 417, 33. 427, 24
 injiciendus 384, 6.
 394, 15
 injicit 429, 15
 injicitur 204, 29.
 315, 5. 386, 13.
 393, 29. 398, 8.
 430, 16
 injiciuntur 174, 1.
 203, 7. 212, 32.
 307, 20
 inimica 2, 20. 30,
 28. 144, 18. 164,
 20. 172, 1, 18.
 266, 13. 332, 24
 inimicior 36, 34
 inimicissimum 189,
 13. 240, 12
 inimicum 30, 35.
 164, 5. 316, 3
 initia 8, 3. 53, 2.
 73, 2, 13. 74, 9.
 91, 22. 91, 5. 110,
 11. 129, 22. 135,
 22. 141, 23. 175,
 33. 189, 22. 289,
 8. 297, 15. 299,
 21. 425, 32
 initiis 351, 5
 initio 52, 21. 65, 19.
 92, 17. 116, 21.
 171, 12. 175, 9.
 235, 19. 312, 26.
 412, 24
 initium 5, 10. 54,
 22. 74, 13. 97,
 29. 110, 21. 138,
 2. 145, 10. 167,
 32. 180, 8. 188, 9.
 244, 29. 340, 33.
 345, 11
 injuria 407, 37
 injuriae 64, 21. 424,
 11
 injuriis 13, 21
 injuste 331, 10
 innascens 412, 2
 innascitur 148, 29.
 152, 1. 303, 22.
 368, 1
 innata 58, 9
 innatans 43, 5. 407,
 7
 innatant 404, 18
 innatarunt 39, 32
 innatum 230, 5
 innectit 149, 16
 innexae 193, 20
 innexus 147, 20.
 365, 22
 inniteretur 406, 2
 innititur 266, 31
 innituntur 421, 9
 innocentibus 6, 33
 innumerabiles 45, 26
 innumerabilia 202,
 14
 inordinatam 94, 33
 inordinate 95, 4. 192,
 10
 inordinati 389, 25
 inprimis 355, 32
 inquisitione 385, 5
 insanabile 244, 31
 insanabiles 266, 10.
 332, 29
 insanabilia 230, 18
 insania 34, 30. 36,
 16. 37, 27. 43,
 25. 49, 17. 50, 10.
 51, 6. 69, 28. 73,
 6. 119, 12. 120,
 24
 insaniae 50, 21. 123,
 13, 24. 125, 11
 insaniam 55, 9
 insaniat 123, 8
 insanientem 124, 3,
 18
 insanientes 124, 33
 insanientibus 69, 21.
 120, 5
 insanientium 121,
 17. 124, 14. 125, 9
 insaniunt 50, 29
 inscio 65, 2
 inscripsit 70, 1
 insedit 91, 7. 244,
 30. 247, 13. 335,
 2. 336, 32. 376,
 7. 411, 33. 416,
 14. 417, 7
 insequens 176, 28.
 427, 29

- insequentem 155, 7
insequentes 362, 13
insequentia 158, 26
insequentibus 133,
18. 138, 33. 255,
22. 283, 7
insequitur 101, 9.
233, 11, 17, 25.
257, 19. 438, 24
inserantur 403, 19
inserenda 316, 32
inserendo 342, 7, 21
inserendum 158, 16
inserere 393, 9
insererent 351, 6
inserit 405, 26
inseritur 6, 18. 405,
15. 407, 27
inserta 224, 8
insidat 99, 31. 238,
4. 349, 14. 356,
1
insident 368, 8
insidere 371, 2
insidet 147, 17
insidit 335, 27. 405,
3
insidunt 381, 22.
401, 3
insignis 2, 32
insinuantur 403, 20
insistere 16, 20
insisti 431, 4
insistit 14, 9. 403,
24
insistunt 5, 23. 14,
25
insit 430, 35
insolitus 50, 20
inspectio 15, 17
inspergamus 221, 13
inspergenda 259, 19.
319, 28. 323, 32.
324, 21. 359, 19.
418, 22
inspergere 221, 19.
273, 3
inspergi 223, 2, 4.
311, 4
inspergitur 259, 25.
319, 17
inspergunt 277, 2.
315, 4
insperguntur 277, 6.
311, 16
inspersa 223, 14.
314, 25
inspici 15, 2
inspiciat 97, 8
inspirabuntur 390,
13
inspirandum 268, 30
instans 92, 32
instante 102, 31
instantibus 98, 7
instantis 33, 3
instare 36, 27. 46,
28. 114, 25
instat 46, 3. 50, 34.
104, 12
instet 102, 23
instillandum 438, 10
instillari 300, 34
instillata 211, 27
instillato 227, 33
instillatur 203, 14.
209, 24. 212, 29.
220, 3. 226, 10.
300, 5. 303, 22.
322, 26
instillatus 304, 11
instilletur 300, 16
instructa 407, 30
instrui 16, 24
insuave 104, 23
insuavia 181, 4
insudant 47, 21
insudare 27, 26
insudat 38, 24. 39,
21. 42, 16
insudet 75, 24. 125,
35. 135, 1. 151,
32. 297, 7
insudit 22, 8
insuetis 31, 18
insueto 362, 34
insuetum 134, 26
insuetus 20, 15, 18
insuper 32, 4. 239,
10. 336, 23. 370,
19. 385, 27. 420,
10
intacta 354, 11
integer 31, 24. 65,
7. 99, 18, 26. 100,
21
integerrimis 99, 10
integerrimo 99, 24.
102, 9
integra 62, 22. 66,
3. 237, 9. 247, 10.
382, 23. 364, 7,
28. 370, 31. 380,
25. 409, 13. 420,
20. 433, 26. 433, 8
integram 203, 7. 269,
10. 359, 30. 412,
11
integri 232, 3. 246,
9. 319, 32. 408, 10
integris 75, 8. 92,
19. 152, 18. 340,
5. 365, 25. 367,
3. 368, 1
integritas 94, 12. 99,
26. 100, 13
integritate 100, 30
integritatem 94, 34
integrius 390, 4
integro 9, 26. 99,
16, 19. 102, 2.
278, 19. 319, 29.
359, 12. 408, 34.
430, 8
integrum 6, 25. 18,
15. 39, 28. 41, 13.
48, 7. 62, 12. 63,
29. 74, 36. 93, 27,
31. 100, 11, 27.
102, 1. 140, 34.
244, 24. 246, 24.
336, 32. 361, 16.
363, 26. 371, 3.
408, 7, 14. 410,
29. 414, 19. 416,
35. 430, 11, 25
intellexit 45, 18
intelligemus 425, 21
intelliget 70, 20
intelligetur 420, 1
intelligi 84, 4. 97,
19. 155, 19. 236,
1. 291, 30. 327,
3. 330, 31. 332,
18. 440, 31
intelligitur 329, 9
intemperantes 73, 21
intemperantia 12, 9.
19, 15
intemperantiae 129,
13
intempestivus 121,
23
intendendi 431, 30
intendente 430, 8
intendere 29, 19.
426, 35
intendi 72, 30. 297,
28. 431, 31. 422,
4, 26. 448, 32.
444, 28
intendit 155, 6. 158,
19. 391, 17. 426,
30
intenditur 86, 2.
110, 17. 113, 29.
144, 18. 150, 21.
156, 11. 171, 7.
179, 9. 234, 10.
244, 6. 367, 30.
415, 32. 429, 2.
434, 17. 440, 5.
444, 1
intendunt 407, 3
intenduntur 257, 2.
258, 35
intenta 40, 30. 42,
28. 111, 26. 120,
25. 172, 12. 338,
26. 339, 11. 364,
11. 369, 4
intentae 38, 32. 343,
9
intenti 232, 31. 426,
28
intentio 120, 27.
121, 30. 437, 16
intentione 246, 16.
442, 20
intentionem 62, 6
intento 128, 29
intentum 367, 32.
439, 17
intentus 172, 10.
403, 17. 445, 4
inter 2, 9. 3, 1, 11,
22. 5, 21, 30. 7,
7, 8. 8, 3, 12. 10,
29. 11, 15, 16,
34. 23, 11. 24, 8.
25, 1. 35, 7. 36,
26, 33. 39, 23. 40,
16. 41, 33. 42, 18,
24. 43, 8. 46, 8,
30. 48, 13. 49, 2,
18, 20. 51, 18,
24. 53, 2. 54, 2,
23. 56, 7, 15. 57,
27. 58, 4, 26. 62,
13. 70, 27. 71, 28.
81, 20. 101, 26,
35. 113, 5. 115,
4. 122, 1. 129,
22. 135, 21, 27.
137, 19, 28. 147,
35, *et alibi quam-*
plurimis in locis
intercidendae 236,
17
intercidit 234, 2
intercluditur 157, 14
interdiu 17, 26. 18,
23. 19, 29. 39,
13. 40, 15, 18,
22. 47, 32. 52, 13.
59, 1. 96, 5, 8.

- 149, 29. 259, 14.
283, 27. 298, 14.
425, 5
interdum 10, 12. 11,
19. 17, 5, 9, 11,
12. 24, 11. 25, 6.
27, 25. 34, 11.
42, 32. 45, 9, 28.
48, 11, 14, 25. 49,
17. 50, 26. 51, 30.
52, 1. 64, 23, 31.
73, 4. 92, 26, 27.
93, 3. 11, 23. 94,
4, 29. 98, 17. 99,
13, 31. 107, 6.
111, 20. 117, 16.
119, 14. 122, 24.
137, 14, 34. 135,
5. 136, 5, *bis*. 146,
15. 150, 2, 4, 8.
158, 2, 28, 34.
250, 13. 282, 20.
318, 31. 319, 17.
381, 2, *et alibi*.
interea 251, 14
intereat 387, 5
interemerit 42, 12
interemit 230, 22
interesse 5, 1. 383,
3
interest 12, 6. 26,
9. 36, 4. 61, 30,
62, 12. 70, 27. 92,
16. 101, 34. 124,
27. 127, 21. 190,
6. 203, 10. 232,
15. 283, 13. 350,
12, 398, 20
interim 142, 7. 258,
3. 316, 13. 333,
29
interimat 235, 33.
381, 2
interimit 35, 13.
111, 16. 251, 32
interior 10, 14. 44,
3. 72, 5. 100, 7.
146, 18. 220, 16.
247, 10. 251, 22.
306, 10. 308, 3.
322, 21. 347, 20.
364, 6, 25. 405,
10. 419, 19. 423,
34
interiora 9, 30. 266,
8, 347, 23. 381,
24. 406, 10
interiore 96, 13. 147,
2. 149, 20. 154,
26. 160, 14. 333,
12. 340, 4. 348,
2. 361, 32. 363,
24, 35. 378, 18.
384, 9. 394, 19.
400, 3. 404, 3.
409, 30. 439, 3.
440, 20
interiorem 247, 15.
283, 29. 362, 9.
426, 5. 435, 25.
441, 4
interiores 48, 22
interiori 144, 29.
348, 8. 363, 6, 21.
365, 12
interioribus 6, 6.
133, 6. 148, 12.
163, 30. 172, 5.
254, 13. 353, 34.
365, 19. 400, 9.
401, 10
interioris 211, 3.
301, 24. 363, 16
interiorum 4, 3. 6,
28. 146, 6. 223,
29. 232, 13. 442,
7. 443, 1, 2. 444,
21, 35
interire 138, 8
interitu 8, 19
interitus 44, 17. 50,
24
interius 239, 34.
256, 1. 404, 21.
406, 15
intermissionem 291,
34
intermissiones, 133,
13
intermissionibus 91,
25. 276, 7
intermissus 17, 17
intermittenda 137, 6
intermittere 18, 18.
188, 24. 169, 15
intermittit 115, 26
intermittitur 179,
11
intermorientes 240,
11
interpellatur 179,
11
interponat 141, 1
interponatur 181, 8
interponenda 165,
7. 175, 13. 342,
22
interponere 192, 6
interponeremus 413,
25
interponi 3, 33. 107,
15. 123, 25
interponuntur 182,
12
interposita 126, 21.
381, 1
interpositis 137, 7.
139, 4. 18. 156,
5. 166, 8. 167, 15.
181, 25. 189, 35.
190, 4. 280, 29.
297, 10. 361, 30.
387, 20. 397, 7,
28
interposito 93, 30.
121, 2. 124, 12.
137, 30. 162, 1.
176, 22. 187, 26.
234, 3. 274, 18.
290, 24. 298, 9,
31. 397, 35. 416,
17
interpositum 70, 22
interrogari 45, 8
intersit 9, 3
intervalla 176, 5.
440, 1
intervallis 103, 3
intervallo 18, 5.
267, 34. 393, 1
interveniens 369, 10
interveniunt 103, 2
intestina 6, 11. 47,
2. 59, 5. 82, 7.
147, 12. 148, 20.
174, 3, 8. 175,
26. 176, 26. 177,
33. 179, 3, 31. 181,
1. 184, 12. 233, 34.
266, 18. 332, 18.
333, 2, 6, 10. 362,
22. 363, 1, 3, 7,
10, 14. 364, 11.
366, 1. 373, 23.
406, 27
intestinali 35, 9. 55,
25. 59, 13. 67,
25. 176, 29. 233,
30. 373, 5
intestinalis 31, 1. 178,
5. 180, 24. 363,
25. 377, 20
intestino 59, 12. 47,
20. 149, 1. 178,
6. 233, 33. 360, 5
intestinalium 35, 11.
37, 35. 51, 4. 54,
34. 58, 33. 59, 18.
147, 29. 174, 6.
179, 1. 180, 15,
19. 227, 14.
intestinum 6, 21.
29, 22. 148, 4, 7,
11, 15, 26. 149,
4, 16. 178, 9. 231,
1, 7. 360, 1, 25.
361, 19. 362, 25,
26. 366, 2, 12.
379, 32. 373, 1, 3,
33. 406, 23
intinctae 83, 19
intinctam 111, 30.
intolerabilis 62, 30.
150, 1, 24. 187,
7. 259, 4
intortae 368, 3
intortum 268, 19
intra 11, 24. 14, 18,
33. 49, 22. 50, 26.
51, 1, 22. 53, 5.
57, 23. 59, 20.
91, 3. 111, 10.
117, 33. 119, 28,
33. 140, 32. 155,
9. 167, 24. 169,
34. 183, 11. 191,
14. 202, 16. 230,
4. 256, 6. 266, 6,
11, 28. 270, 4.
299, 18. 361, 25.
362, 8. 401, 10.
421, 36. 438, 29
intrando 408, 28
intrare 20, 23. 371,
15
intremiscente 327,
7
intremiscentem 94, 11
intrepidus 327, 9
intrinsecus 147, 16
intrita 105, 30. 126,
9. 156, 27
introrsum 407, 2
intubi 107, 29. 172,
28. 273, 12
intubus 82, 27. 83,
12. 84, 23. 86, 8.
87, 28. 136, 13
intuentem 14, 33
intueri 12, 25. 16,
18. 99, 6. 102,
35. 104, 27
intulit 433, 17
intumescant 134, 12
intumescat 364, 12
intumescens 230, 7.
404, 25
intumescere 240, 13,
14

- intumescit 150, 12.
172, 8. 264, 6.
407, 16
- intumescunt 141,
13. 146, 15. 157,
10. 171, 11. 257,
21. 328, 14. 368,
2, 23. 389, 28.
406, 35
- intumuerit 417, 24
- intumuerunt 309, 24
- intumuit 241, 9.
316, 2, 28. 388,
4. 393, 15. 434,
25
- intus 5, 33. 6, 20.
46, 8. 49, 10. 53,
10. 56, 27. 61,
31. 62, 31. 66, 4.
67, 31. 74, 5. 81,
10. 84, 28, 35.
128, 30, 32. 133,
9. 167, 25. 179,
3. 183, 13. 184,
34, 36. 190, 14.
221, 3. 231, 9.
232, 17. 238, 15.
245, 1. 251, 30.
255, 2. 264, 12.
282, 9. 323, 25.
330, 5. 346, 27.
416, 24, 34. 425,
33. 441, 28, *et*
alibi
- invaluit 52, 27
- invaserunt 281, 23
- invasit 133, 28. 314,
21
- invenerint 11, 26
- inveniat 12, 2
- invenietur 177, 18
- invenio 97, 13. 207,
27
- inveniri 128, 11
- invenit 410, 33.
411, 1. 435, 10
- invenitur 150, 10.
263, 20. 322, 4.
328, 13. 386, 4.
400, 13. 414, 2.
- inveniuntur 15, 15
- inventam 8, 22, *bis*.
114, 9
- inventor 69, 36
- inventus 386, 4
- inveteraverit 115,
23. 135, 23
- inveteraverunt 114,
15. 189, 14
- inveteravit 129, 24.
- 169, 20. 171, 10.
179, 12. 297, 14.
340, 15
- invicem 21, 24. 28,
14. 32, 5. 46, 35.
76, 2. 92, 30. 94,
18. 111, 31. 132,
7. 136, 21. 138,
25. 162, 13. 190,
1. 226, 24. 273,
12. 300, 15. 305,
32. 321, 29. 322,
20. 340, 32. 406,
8
- invigilat 19, 29
- inviolata 338, 26
- inviolatis 9, 27
- invisibilia 4, 19
- invitissimus 316, 26
- invitus 250, 13
- inulæ 188, 22
- inunctionibus 349,
22
- inungatur 342, 27
- inungendum 292,
22. 341, 16. 346,
22, 23. 347, 4
- inungere 297, 19.
298. 30. 347, 9
- inungetur 390, 17
- inungi 291, 34. 294,
9. 296, 30. 298,
4, 26
- inungunt 298, 23
- involvenda 144, 2
- involvendum 306,
20. 312, 33. 427,
13. 428, 6
- involvendus 75, 22
- involuta 439, 31
- involutam 434, 21
- involuti 75, 28. 437,
2
- involutis 115, 2.
118, 7
- involutus 22, 7. 306,
8
- involutum 305, 10.
306, 22. 307, 34.
309, 10. 315, 15.
340, 6. 430, 14
- involvuntur 397, 23
- inurens 23, 4
- inuitatos 134, 8
- inutile 73, 18. 75,
5. 156, 11. 163,
12. 278, 19. 279,
8. 358, 1. 429, 33
- inutilem 17, 24. 21,
14. 330, 11
- inutiles 134, 8. 145,
1. 255, 4
- inutilia 19, 19
- inutilis 19, 14. 21,
13. 23, 30. 28,
20. 73, 19. 75, 14.
129, 9. 189, 4.
191, 21. 409, 15
- inutilissimum 166, 17
- inutiliter 298, 20
- ipsa 3, 14. 6, 5. 8,
9. 9, 30, 31. 10,
31, 33. 13, 13.
16, 26. 50, 12. 51,
24. 54, 25. 55, 20.
58, 30. 62, 18.
63, 5. 70, 24. 97,
24. 105, 28. 109,
19. 112, 1, 18.
144, 1. 160, 29.
163, 6. 174, 30.
180, 4, 35. 215,
16. 247, 17. 261,
2. 266, 34. 271,
33. 335, 28. 346,
3. 381, 5. 444, 29,
et alibi
- ipsae 232, 12. 236,
18. 238, 14. 304,
13. 404, 9
- ipsam 11, 3. 74, 14.
117, 24. 123, 35.
122, 4. 149, 2, 6,
17. 163, 13. 172,
6. 188, 14. 266,
12. 290, 26. 294,
17. 303, 21. 306,
6. 349, 11. 353,
20. 370, 11. 376,
19. 380, 11, 16.
386, 19. 389, 29.
400, 22. 436, 30
- ipsarum 202, 24
- ipsas 6, 9. 11, 5. 99.
5. 102, 32. 120,
8. 194, 7. 262, 16.
346, 26. 373, 30
- ipse 3, 21. 11, 21.
13, 28. 16, 33. 23,
24. 25, 23, 26.
64, 18. 94, 16. 98,
16. 115, 7, 34.
117, 16. 120, 26.
124, 28. 130, 6.
137, 26, 31. 244,
29. 251, 13. 252,
2, 15. 305, 8. 324,
7. 331, 8. 373, 26.
380, 28. 381, 21,
27. 440, 4
- ipsi 11, 15. 12, 22.
14, 33. 39, 11. 66,
13. 73, 14. 22. 90,
11. 96, 11. 143,
3. 147, 5. 162,
26. 169, 3. 174,
26. 255, 5. 299,
3. 314, 15. 336,
15. 342, 31. 369,
18. 373, 1. 430,
16. 434, 32
- ipsis 7, 29. 16, 32.
45, 11. 73, 24. 76,
7. 78, 9, 22. 96,
16. 97, 31. 108,
33. 119, 30. 120,
9. 123, 31. 146,
14, 21. 153, 32.
157, 32. 184, 18.
189, 1, 9. 288, 32.
298, 26. 315. 31.
344, 6. 375, 24.
376, 5
- ipsius 50, 19. 71, 15,
17, 19. 119, 12.
123, 29. 124, 1.
141, 28. 175, 27.
193, 14. 230, 22.
285, 20. 301, 4.
337, 24. 342, 24.
344, 17. 365, 2.
369, 7. 397, 27.
429, 6, 10. 440,
30. *et alibi*
- ipso 21, 32. 40, 13.
43, 21. 52, 33. 63,
27, 30. 96, 14.
101, 7. 116, 7.
135, 6. 144, 14.
148, 33. 169, 10.
190, 21. 219, 28.
234, 11. 251, 4.
284, 11. 346, 26.
350, 26. 367, 25.
369, 1, 14. 377,
5, 17, 26. 410,
18. 436, 14, *et ali-*
bi
- ipsorum 214, 26
- ipsos 7, 8. 132, 10.
291, 1. 299, 18.
368, 12. 407, 17.
431, 25
- ipsum 11, 33. 17,
10. 19, 5. 26, 19.
27, 19. 29, 11.
38, 17. 48, 22.
52, 9. 35. 69, 10.
77, 14. 97, 15.
127, 1. 144, 21.

- 160, 12. 173, 12,
15. 182, 14. 230,
4. 236, 11. 256,
6. 398, 32. 410,
11. 445, 12, *et ali-*
bi
ira 104, 14. 171, 34.
424, 13
iram 2, 7
ire 151, 24. 175, 20.
183, 21
Irenaeus 276, 26
iride 202, 6
iridis 204, 17. 205,
6. 13. 206, 15.
210, 7, 17. 209,
17. 211, 6, 15.
212, 9, 22. 215,
32. 216, 3. 224,
5. 225, 2. 226, 3.
229, 25. 311, 10.
314, 30
irim 255, 28
irini 207, 3. 216, 13.
226, 6, 11
irino 122, 5. 156,
12. 159, 4. 186,
18. 205, 8. 212,
9. 241, 21. 287,
13. 297, 7. 298,
3. 299, 27, 33.
304, 2, 31. 307,
17. 417, 29
iris 112, 2. 130, 21.
171, 16. 196, 6.
200, 3. 202, 3.
303, 15
irrationale 8, 35
irrigari 350, 26
irriguis 25, 20
irritant 387, 36
irritantur 257, 26
irritare 343, 31
irritat 35, 20
irritatum 258, 13
irritatur 343, 10.
390, 34
irritet 307, 15. 416,
8
irrorando 372, 7
irrorato 232, 21
irrupere 359, 27,
33
irrupisset 360, 34
is 16, 5. 20, 19. 22,
9, 28, 29. 25, 23,
26, 33, 34. 27,
16, 33. 30, 6,
19. 43, 13, 19,
32. 46, 23. 51,
27, 28. 54, 14,
15. 60, 16. 74, 5.
97, 22. 104, 12.
109, 31. 120, 5.
147, 4, 21, 33.
158, 11, 30. 187,
31. 218, 28. 254,
25. 317, 4, *et alibi*
ista 2, 14. 3, 23. 5,
27. 7, 7. 11, 7.
14, 29. 18, 13. 39,
7. 44, 17. 52, 23.
64, 1. 96, 8. 104,
4. 110, 29. 112,
2. 148, 1. 154, 2.
181, 1. 188, 24.
265, 9. 268, 17.
281, 4. 305, 16.
328, 39. 327, 18
istae 12, 5. 104, 8
istas 7, 32
iste 437, 34
isti 14, 33
istis 8, 4. 15, 28
istud 14, 30. 24, 10.
62, 25
it 390, 2
Italia 135, 27. 141,
10. 253, 25
ita 5, 3. 6, 26. 7,
13. 10, 5, 15. 13,
4. 23, 25. 27, 6.
29, 27. 42, 30. 50,
29. 61, 26. 65, 2,
12, 23. 93, 28.
104, 2, 8. 133, 19,
35. 137, 19. 141,
13. 154, 25. 162,
18. 193, 19. 202,
13. 300, 30. 332,
30. 373, 27, *et*
alibi
itaque 9, 12. 10, 8.
19, 23. 23, 36. 26.
34. 27, 33. 39, 5.
42, 33. 44, 30. 45,
24. 113, 21. 120,
11, 20, 29. 127,
3, 20, 30. 155,
22. 158, 4. 161,
18. 180, 1. 185,
1. 202, 13, 18.
235, 4. 243, 2.
255, 11, *et alibi*
item 5, 15. 8, 7. 18,
19. 20, 11. 22,
28. 25, 33. 31, 9,
10, 12. 32, 1. 41,
21. 50, 20. 60, 28.
77, 4, 8. 83, 6,
15, 22. 97, 3. 113,
13. 124, 31. 137,
1. 144, 20. 156,
24. 161, 30. 172,
2, 18. 206, 8, 9.
221, 24. 231, 17.
235, 6, 20, 24, *et*
alibi
iter 4, 19. 21, 32.
149, 7. 378, 10.
379, 27. 380, 9,
13. 383, 10, 14.
386, 33. 392, 11.
401, 31
iterum 20, 34. 38,
23. 65, 18. 71, 5.
107, 5. 115, 10.
124, 12. 139, 5,
16. 152, 16. 163,
33. 167, 3. 183,
34. 184, 31. 260,
16. 284, 12, 32.
317, 30. 328, 21.
363, 9. 394, 33.
409, 34. 427, 23.
434, 23. 443, 19,
et alibi
itineraria 146, 16. 401,
26
itinere 21, 13, 32.
64, 35. 378, 17
intinerum 351, 23
itur 135, 27
iturus 75, 1

J.
jacentis 39, 12. 126,
4
jacere 186, 1. 212,
10. 389, 33. 391,
18. 446, 19
jacet 40, 12. 186, 1.
366, 15. 393, 20.
419, 11
jactandos 125, 7
jactare 40, 26
jactatio 110, 24.
178, 4
jactationem 113, 30
jactentur 316, 19
jactura 353, 24
jacuerit 412, 20
jam 5, 1. 8, 20, 27,
29. 9, 34. 13, 2.
23, 24. 27, 2. 37,
15. 42, 25. 43, 1,
14. 44, 15. 45, 4.
54, 33. 58, 32.
59, 11. 60, 5. 63,
27. 65, 13. 66,
11, 16. 70, 19. 34,
36. 72, 9. 35, 11,
4. 74, 35. *et alibi*
quamplurimis in
locis
jamdiu 74, 26
jecore 257, 4
jecur 35, 29. 49, 12.
59, 15. 81, 27.
89, 13. 132, 29.
141, 8. 147, 13,
15, 33. 148, 22.
160, 2. 171, 25,
31. 172, 3. 204,
15. 227, 15. 228,
15. 298, 19. 333,
1
jejuna 275, 27
jejunae 229, 18
jejuni 233, 30. 254,
4
jejunio 123, 9. 135,
2. 381, 14
jejunis 135, 15. 290,
28
jejunium 283, 2
jejunio 20, 20, 23.
23, 4, 9. 25, 12.
28, 8. 30, 5. 34,
33. 123, 21. 130,
12. 133, 33. 144,
4. 159, 4. 165, 8,
23. 166, 2. 172,
25. 185, 12. 220,
4. 254, 5
jejunum 148, 7.
179, 15. 231, 1.
267, 34
jejunus 28, 34. 29,
3. 30, 1. 139, 22.
181, 25
jocinore 47, 1. 53,
6. 56, 25. 162,
31. 171, 6. 233,
7. 239, 32
jocinores 232, 30
jocinori 133, 6. 205,
1
jocinoris 55, 22. 58,
23. 170, 33. 230,
33. 231, 5. 298,
17
joco 141, 5
Jollas 222, 28
jubenda 311, 30
jubere 361, 1
jucunda 241, 14
jucundam 95, 21

- jucunde 95, 12
jucundius 99, 30.
389, 14
Judaei 222, 23
Judaicum 215, 6
judicabant 61, 25.
120, 9
judicabat 111, 4
judicaretur 97, 33
judicavit 21, 35
judico 11, 26
jugale 402, 1
jugali 402, 10
juglandes 84, 4
juglandis 226, 9.
254, 31
jugulare 63, 31
jugulat 127, 11.
439, 3
jugulati 139, 24
jugulet 10, 9. 118,
1. 182, 8
jugulo 423, 8, 11
jugulum 171, 1, 11.
232, 33. 233, 6.
404, 26. 422, 3,
13, 22, 26. 423,
13
jumentis 14, 23
junci 130, 26. 178,
29. 204, 17. 207,
8. 212, 8. 224, 14.
225, 16, 27. 226,
1. 5. 227, 21. 229,
9. 302, 8. 311, 8,
11, 26
juncta 64, 27. 89,
1. 147, 24. 318,
24. 358, 8. 405,
27. 435, 3
junctae 354, 23
junctam 235, 10
juncti 391, 29
junctis 343, 23. 392,
7
junctum 13, 28.
186, 21. 232, 24.
269, 17
juncturam 148, 4.
407, 16
junctus 147, 5. 439,
9
juncus 195, 15. 200,
4
jungam 119, 11.
202, 23
jungat 269, 20. 329,
31
jungatur 251, 22.
369, 18
jungendum 222, 10
jungit 238, 13
jungitur 148, 24.
149, 1, 21. 384, 9
jungunt 364, 19
junguntur 100, 29.
118, 11. 148, 1.
203, 12. 207, 15.
228, 27. 354, 2.
359, 15. 426, 24.
435, 18. 441, 9
juniores 50, 26.
57, 5
junioribus 57, 14.
61, 21
jure 45, 12. 58, 2.
98, 7. 107, 10.
118, 19. 185, 13
jurulenta 84, 4, 21.
83, 27. 85, 18, 21
jurulentis 29, 5
jurulentum 84, 34
jus 85, 16. 156, 25.
168, 30. 251, 19.
254, 30
justam 269, 25. 357,
13, 29
justo 17, 13. 134,
28. 368, 14
justum 134, 30
justus 154, 15
juvant 29, 9. 76, 10.
112, 2. 323, 30
juvantis 115, 9
juvat 91, 20. 112, 3.
192, 2. 232, 27.
282, 10. 446, 12
juvatur 238, 20
juvene 26, 12. 71,
30
juvenes 26, 2. 36,
33. 37, 25. 54,
17. 133, 12
juveni 97, 6
juvenibus 26, 9. 31,
6. 263, 23
juvenile 236, 34.
266, 12
juvenili 246, 8
juvenis 47, 28. 61,
32
juventa 34, 25
juventae 34, 20
juventam 36, 33
juvenum 26, 8
juverunt 180, 6
juvetur 174, 27.
239, 10
juxta 64, 10. 67,
30. 73, 16. 75,
34. 123, 1. 127,
16. 139, 27. 149,
4. 190, 23. 239,
2. 262, 16. 267,
5. 296, 18. 303, 7.
312, 34. 344, 14.
358, 9. 378, 3, 8.
383, 5. 396, 9.
401, 31, 33. 423,
3. 430, 34. 439,
9
L.
Labans 356, 25
labant 357, 16. 417,
1. 421, 16
labare 381, 34
labat 49, 33. 125,
15. 348, 16
labet 337, 11. 338,
20
labitur 266, 31
labor 15, 32. 17, 17,
28. 19, 7, 33. 20,
13. 25, 15, 25.
171, 32
laborant 46, 31. 69,
20
laborante 242, 17
laborantem 73, 20
laborantes 298, 16
laboranti 22, 30.
229, 15
laborantia 219, 18
laborantibus 5, 31.
40, 14. 274, 12.
302, 14. 350, 28
laborantium 149, 25
laborare 15, 4
laborat 12, 33. 29,
29. 55, 16. 63, 2.
108, 17. 172, 2.
305, 22
laborarit 18, 27. 20,
18, 27
labore 20, 12. 21,
11. 104, 26. 141,
28. 172, 15
laborem 120, 15
laborent 103, 4.
349, 24
laboretur 134, 23
laboris 20, 17. 21,
26, 27
laboriose 203, 7
laboriosum 12, 14
laboris 20, 17. 21,
26, 27
labra 43, 11, 12.
233, 30. 257, 4.
306, 33. 358, 26
labris 315, 21. 353,
10, 23. 354, 16.
361, 6
labrorum 354, 13
labrum 120, 13. 237,
14
labuntur 233, 12
lac 49, 9. 60, 24. 67,
23. 80, 1. 81, 17.
82, 22. 84, 14,
30. 83, 1, 31. 85,
19. 136, 7. 161, 7.
162, 9. 172, 17.
179, 24. 186, 17.
198, 7. 199, 9.
200, 2, 17. 223,
20. 254, 21. 255,
2. 288, 34
lacerant 233, 23
lacerat 64, 35
lacerata 414, 31
lacerationem 10, 20
lacerent 336, 12
lacerto 429, 30
lacertus 78, 23
laccessendum 436,
22
lacerti 196, 8. 199,
7. 441, 19
laconici 73, 32
laconico 130, 8
lacrima 122, 12.
201, 4. 281, 18,
20, 22. 282, 4,
6. 300, 26
lacrimae 36, 13.
178, 29. 203, 32.
204, 15. 206, 13.
211, 19. 212, 20.
219, 26. 224, 4.
225, 11. 227, 3,
20. 228, 11, 26,
33. 229, 9, 20.
268, 4. 281, 19,
28. 282, 3. 283,
21, 25, 31. 284,
29. 285, 1, 5, 17,
23, 31. 286, 6.
287, 34. 289, 16.
290, 6. 291, 25,
32. 292, 19, 26,
32. 293, 16, 23,
30, 34. 294, 31.
295, 24, 32. 296,
1, 27. 300, 13,

- 14, 19, 21, 28.
 301, 23. 308, 6,
 8, 22, 30. 323, 2
 lacrimam 227, 27
 lacrimant 43, 3. 122,
 10
 lacrimare 40, 29
 lacrimas 290, 16, 20
 lacte 67, 16. 87, 5.
 136, 13. 158, 33.
 173, 35. 176, 2.
 187, 18. 189, 24.
 191, 5, 23. 220,
 17. 243, 21. 283,
 7. 254, 20. 286,
 13. 288, 21. 289,
 22. 290, 14, 23.
 300, 20. 302, 20,
 30. 311, 27
 lactens 79, 1. 273,
 1. 311, 26
 lactentia 84, 30. 85,
 19
 lacti 176, 9
 lactis 176, 7. 410,
 10
 lactuca 78, 6. 81,
 21. 82, 27. 84,
 24. 83, 12. 85, 9.
 87, 4. 136, 18
 lactucae 67, 1. 132,
 18. 172, 22. 198,
 7. 208, 6
 lacu 79, 13. 80, 17
 lacus 82, 14
 ladani 216, 24
 ladano 45, 6
 ladanum 130, 22.
 210, 10. 278, 7.
 279, 5
 laedant 193, 13. 203,
 9. 315, 1. 382, 6.
 385, 32. 428, 23
 laedantur 177, 32.
 90, 20
 laedat 69, 5. 161, 15.
 313, 8. 438, 5.
 439, 31. 445, 12
 laedatur 286, 23.
 335, 23. 337, 19.
 338, 30. 341, 3.
 349, 7. 335, 5.
 379, 26. 397, 34.
 411, 17. 423, 34.
 434, 1
 laedentibus 416, 24
 laedere 95, 22
 laedi 260, 27
 laedit 30, 31. 64, 12,
 66, 4. 112, 1. 162,
 28. 171, 31. 239,
 27. 298, 27. 419,
 18
 laeditur 28, 8, 9.
 373, 33. 386, 5
 laedunt 67, 7. 431,
 34
 laesa 58, 21. 66, 11.
 298, 31. 348, 3.
 370, 5, 7. 382, 8.
 408, 12
 laeserit 62, 21
 laeserunt 288, 35
 laesi 234, 31. 246,
 9. 398, 17
 laesis 435, 15
 laesit 230, 4. 231,
 19. 266, 14. 323,
 22
 laeso 234, 26. 356,
 34
 laesurum 183, 13
 laesus 237, 1. 429,
 5
 laetitiae 123, 32
 laevanda 399, 4
 laevandae 411, 32
 laevandi 223, 19
 laevandum 411, 35.
 432, 35
 laevant 223, 20.
 296, 12
 laevari 412, 17
 laevat 200, 16
 laeve 39, 31. 42, 1.
 52, 32. 53, 16.
 59, 3. 148, 28.
 235, 24. 267, 9.
 330, 35. 366, 20.
 413, 13
 laeves 380, 3
 laevet 401, 28
 laevi 406, 2. 413, 4
 laevia 41, 28. 42,
 21
 laevior 382, 18. 383,
 4
 laevis 147, 2. 384,
 9. 393, 2, 8. 400,
 4. 411, 25
 laevissimi 433, 20
 laevitas 35, 10. 37,
 35. 51, 4. 54, 34.
 58, 31. 180, 19
 laevitatem 59, 18
 laevius 275, 19
 laevorem 6, 17. 9,
 24
 lagano 422, 10
 laganum 82, 17
 λαγωφθαλμος 345,
 32
 lamina 336, 20.
 411, 23, 30. 417,
 4, 7
 lana 87, 20. 88, 1.
 127, 14. 154, 23.
 164, 2. 165, 23.
 167, 7. 182, 18.
 195, 5. 220, 11,
 12. 283, 18. 284,
 1. 300, 6. 305,
 10. 306, 8, 20.
 307, 18. 34. 308,
 11. 315, 15. 324,
 16. 328, 6. 341,
 11. 347, 2. 348,
 35. 349, 19. 370,
 24. 372, 8. 388,
 15. 395, 15, 27.
 412, 7. 420, 27.
 434, 21. 438, 31.
 437, 2. 440, 19
 lanae 168, 14. 242,
 35. 305, 8. 387,
 29
 lanam 111, 30. 151,
 1. 239, 11. 241,
 24, 364, 1. 392,
 17. 415, 16. 417,
 21
 languente 125, 17
 languescunt 232, 20
 languet 106, 2
 languidae 42, 27
 languidum 35, 27
 languor 17, 25
 languorem 93, 1
 laniant 335, 31
 laniatur 335, 14
 lanugini 276, 11
 lanula 309, 10
 lanulis 389, 23
 lapathum 82, 8. 84,
 3. 85, 11, 107, 9
 lapide 271, 23. 413,
 3
 lapidem 294, 11
 lapidi 191, 13
 lapidis 208, 14, 16.
 209, 7. 216, 29.
 273, 14. 292, 24.
 295, 26. 296, 1
 lapillis 338, 11
 lapis 191, 10. 196,
 17. 199, 1. 200,
 8. 336, 31
 lapsa 149, 6
 largo 27, 34
 lascivia 141, 5
 laser 118, 24. 155,
 21. 162, 10. 176,
 20. 253, 9. 254,
 25. 255, 3
 lasere 152, 27
 laseris 162, 3
 lassat 21, 29
 lassitudine 9, 20.
 54, 13. 100, 6.
 175, 22
 lassitudinem 21, 25.
 38, 34. 118, 28.
 138, 23. 152, 10.
 160, 10. 163, 14.
 302, 28
 lassitudinis 51, 29
 lassitudo 19, 4. 153,
 6
 lata 237, 19. 239,
 15. 271, 7. 344,
 3. 350, 11. 404,
 12
 late 148, 19. 188,
 23. 241, 17. 274,
 29. 330, 3. 349,
 17
 latens 416, 23.
 latentia 286, 28
 latentibus 12, 4
 latentium 9, 1. 13,
 10. 50, 7
 latera 149, 16. 403,
 11
 latere 162, 31. 312,
 20. 348, 13. 330,
 7. 384, 26. 394,
 26. 402, 32. 404,
 5. 418, 33, 35.
 419, 10, 26. 426,
 25. 439, 9
 lateribus 35, 19. 41,
 2. 54, 23. 167,
 30. 260, 11. 262,
 20. 336, 22. 337,
 34. 379, 13. 381,
 33. 406, 24. 430,
 30. 438, 18
 lateris 31, 19. 35,
 23. 49, 16. 22.
 51, 5. 56, 23.
 168, 2, 25. 204,
 7. 228, 19
 laterum 36, 16. 37,
 26. 38, 2. 53, 4.
 205, 10. 233, 29
 latescencia 404, 15
 latescunt 404, 1
 latet 65, 1
 lati 53, 29. 181, 17.
 405, 15. 439, 19

- latior 370, 21. 378, 18. 396, 24. 402, 9. 428, 21
latiora 414, 16
latiore 427, 25
latiorem 158, 3. 411, 3
latioribus 75, 35. 432, 3, 14
latissime 338, 19
latissimis 271, 22
latitudine 430, 15
latitudinem 111, 28. 279, 33
latitudinis 384, 8
latius 70, 8. 238, 12. 239, 2, 6. 241, 20. 263, 17. 264, 2, 6. 270, 24, 31. 274, 23. 275, 9. 276, 6. 3. 8. 18. 330, 3, 7. 333, 11. 336, 33. 362, 26. 404, 24. 408, 5. 409, 34. 410, 16. 411, 6. 414, 26. 415, 14, 18
lato 404, 23. 405, 4
latos 181, 15
latrocinantis 10, 6
latronibus 10, 13
latum 232, 34. 260, 14. 269, 30. 336, 14. 422, 3. 423, 21. 435, 4. 439, 22
laturo 104, 12
latus 39, 10. 107, 23. 168, 14. 171, 1. 227, 15. 244, 10. 263, 27. 305, 21. 360, 7. 384, 18. 21. 389, 31. 390, 3. 442, 1, 7, 8, 16, 28. 445, 3
lavari 22, 8. 24, 27. 27, 24. 30, 16. 74, 22. 286, 18. 295, 17. 333, 29
lavatio 26, 5
laudanda 123, 28
laudo 327, 19
laurei 212, 24
laureo 304, 2, 8, 26, 31
laureum 305, 3
lauri 128, 5. 171, 23. 200, 4. 215, 17, 19, 26. 226, 1. 309, 1
lauro 151, 13
laurus 88, 6. 128, 3. 151, 4
laxa 399, 5. 428, 2
laxæ 432, 6
laxanda 345, 17
laxaretur 70, 23
laxatis 346, 28
laxe 333, 26
laxentur 428, 25
laxet 369, 11
laxetur 337, 9
laxior 386, 26. 425, 11. 428, 3
laxioribus 444, 20
laxioris 344, 31
laxius 29, 22. 335, 15. 337, 16. 428, 32. 432, 3
lecti 123, 2. 143, 5
lectica 72, 29. 135, 33
lectio 18, 30
lectione 29, 25. 161, 23. 168, 21
lectionem 29, 30
lectiones 166, 17
lectis 352, 13
lecto 144, 4. 158, 36. 183, 30. 197, 30. 240, 1. 309, 25. 310, 12. 392, 32. 440, 8. 444, 19
lectuli 69, 6. 116, 4, 12. 143, 32. 144, 27. 259, 10. 260, 29. 287, 14. 445, 8
lectum 380, 6
lectus 352, 13
legere 28, 14. 29, 29. 30, 15. 184, 27
legerim 158, 16
legi 351, 25
legibus 17, 2. 192, 11
legit 28, 35. 43, 26
legitur 121, 31
legumina 29, 28. 76, 19. 80, 21. 82, 2. 84, 1, 8
leguminibus 29, 5. 78, 1
legunt 352, 3
leguntur 103, 31
λεῖνται 35, 11
λημένσκον 392, 16
lene 28, 10. 81, 24. 169, 19. 170, 31. 220, 3. 247, 17. 261, 7, 25
lenes 74, 26. 81, 5. 82, 16. 118, 18. 123, 14. 136, 15. 161, 12. 165, 34
leni 29, 20. 68, 19. 107, 18. 152, 12. 165, 36. 168, 21. 189, 34. 204, 22. 208, 10. 244, 17. 309, 32. 322, 8
lenia 217, 21, 33. 255, 18. 258, 5. 261, 15. 262, 10. 273, 8. 284, 25. 290, 35. 312, 11. 322, 7. 323, 7
leniant 151, 16. 175, 34
leniantur 286, 28. 288, 35
lenibus 118, 17. 145, 18. 160, 6. 191, 17. 260, 13. 290, 2, 13. 291, 7. 295, 2. 296, 11. 310, 28. 311, 31. 318, 35. 340, 7. 347, 3, 8. 395, 28. 396, 4. 397, 10
leniendam 299, 4
leniendum 300, 12
lenior 72, 2
leniores 94, 19
lenioribus 170, 6
lenire 104, 22
leniri 58, 11. 72, 30. 286, 12
lenis 70, 13. 122, 20. 124, 31. 136, 18. 144, 3. 161, 34. 165, 9. 168, 29. 212, 29. 310, 3, 11. 311, 1. 312, 16. 331, 25
lenissima 72, 27. 258, 22
lenissimis 287, 30
lenit 286, 12
lenita 74, 35
leniter 118, 6. 125, 27. 139, 9. 143, 32. 144, 8, 26. 170, 3. 179, 33. 183, 31. 184, 24. 190, 2, 13. 192, 1. 221, 21. 239, 7, 12. 248, 19. 304, 1, 3. 306, 24. 309, 29. 310, 5, 26. 312, 26. 318, 26. 325, 7. 349, 11. 359, 17. 363, 5, 9, 14. 364, 3. 370, 12. 382, 2. 384, 2. 385, 9, 27, 30. 387, 34. 388, 6. 394, 1. 428, 31. 429, 17, 26. 434, 26
lenitum 292, 22
lenium 349, 21
leniuntur 54, 18. 210, 8
lenius 245, 27. 431, 30
lenta 22, 16. 160, 10. 178, 14
lentæ 72, 12. 74, 26. 91, 27. 110, 14
lente 20, 25. 22, 16
lenti 91, 27
lenticula 78, 1. 86, 5. 87, 30. 185, 5. 197, 2. 199, 1, 19. 202, 6. 221, 22. 223, 22. 245, 17. 265, 20. 271, 34. 273, 6. 276, 24. 280, 18, 21. 294, 9. 314, 1. 315, 28. 316, 34. 319, 26. 322, 17. 331, 6. 374, 13. 375, 29. 380, 8. 417, 26
lenticulæ 88, 13. 161, 6. 255, 19. 257, 17. 275, 6. 280, 16. 283, 22. 312, 29. 313, 13. 315, 6. 318, 9. 346, 34
lenticulam 255, 26. 283, 8. 280, 26

- lenticulas 75, 30.
     280, 13
 lentis 74, 33
 lentisci 301, 19. 318,
     11
 lentisco 210, 6, 17
 lentiscus 88, 5. 187,
     7. 191, 6. 197,
     11
 lentius 411, 13. 431,
     29
 leonina 221, 9
 λειπίδα 67, 1
 λειπίς 412, 14
 leporum 77, 3
 leporinum 196, 13
 lepus 86, 12. 87, 1
 lethargi 122, 26
 lethargicos 138, 4
 lethargicus 138, 6
 λήθαργον 127, 9
 lethargum 122, 17
 lethargus 37, 27
 leuce 276, 14
 λευκά 217, 21
 λευκή 276, 9
 λευκοφλεγματία 131,
     32
 λευκοφλεγματίαν 128,
     35
 levabit 124, 11
 levamenti 48, 18
 levamus 71, 36
 levandi 121, 18
 levandum 139, 33.
     373, 9
 levandus 173, 32
 levant 48, 31. 84,
     19. 79, 29. 206, 2.
     226, 29. 228, 3.
     308, 21
 levantur 106, 7. 151,
     7
 levare 64, 2. 191,
     12. 340, 28. 344,
     35. 486, 30
 levaret 136, 1. 158, 5
 levare 53, 33. 66,
     18. 120, 3. 127,
     20. 256, 9
 levat 21, 25. 55, 26.
     71, 18. 123, 6.
     155, 24. 178, 22.
     190, 30. 308, 16.
     309, 11
 levata 71, 9. 96, 24.
     108, 10. 127, 23.
     168, 21. 350, 20.
     388, 25
 levatae 169, 1
 levato 119, 19. 153,
     23. 299, 32. 373,
     21
 levatum 8, 8. 141,
     26. 287, 20
 levatur 41, 11. 52,
     33. 55, 17. 60, 12.
     179, 10. 258, 11
 levatus 101, 23. 151,
     23. 156, 21. 157,
     36. 170, 25
 levavit 308, 16
 leve 119, 16. 136,
     26. 150, 14. 152,
     33. 167, 13. 180,
     5. 183, 3. 286,
     26
 levent 173, 5
 leventur 41, 11. 287,
     24
 leves 339, 8. 365, 16
 levetur 127, 23. 153,
     23
 levi 47, 8. 68, 18.
     71, 6. 113, 24.
     126, 1. 137, 5.
     149, 20. 154, 26.
     240, 20. 288, 2.
     343, 10. 348, 33.
     353, 23. 357, 19.
     388, 18
 levia 72, 34. 246,
     31. 413, 18
 levibus 108, 20. 109,
     2. 154, 33. 349,
     23. 361, 18
 levior 52, 13. 79, 11
     bis. 100, 32, 34.
     101, 1, 29. 154,
     7, 8. 168, 8. 183,
     6. 284, 8. 294, 16.
     328, 7. 356, 27.
     367, 18. 379, 22.
     415, 21
 leviora 44, 21. 79,
     6. 93, 7. 181, 30.
     254, 19
 leviozem 22, 13. 78,
     15. 113, 34. 122,
     14. 124, 13
 leviores 34, 16. 53,
     10. 72, 25. 104, 8.
     286, 17
 levioribus 81, 1. 98,
     7. 366, 23
 levis 12, 13. 80, 19.
     134, 16. 195, 5.
     233, 20. 242, 21.
     266, 32. 275, 26.
     284, 3. 313, 1.
     317, 18. 345, 23.
     373, 19
 levissima 78, 18. 80,
     19. 105, 24
 levissimis 108, 27.
     125, 4. 246, 21
 levissimum 101, 19.
     283, 4. 304, 15
 leviter 41, 18. 55, 3.
     75, 36. 109, 30.
     119, 34. 123, 30.
     147, 17. 153, 2.
     161, 32. 170, 20.
     182, 11. 241, 8.
     246, 9. 275, 18.
     279, 4. 281, 1.
     286, 17. 317, 8.
     336, 22. 339, 12.
     351, 5. 353, 6.
     355, 9. 356, 1.
     365, 22. 370, 22.
     401, 30. 413, 5.
     424, 4
 levius 66, 26. 79,
     13. 94, 6. 107, 26.
     157, 14. 182, 4.
     219, 23. 247, 23.
     249, 14. 425, 31.
     428, 29
 lex 19, 7
 λείανου 290, 4
 libebit 117, 20
 libenter 97, 23
 liber 121, 31. 445,
     17
 libera 379, 5
 liberae 354, 22
 liberale 413, 12
 liberales 133, 13
 liberalia 95, 7
 liberalis 107, 12. 172,
     3. 261, 1. 334, 27
 liberaliter 100, 21.
     107, 21. 126, 11.
     173, 24. 256, 24
 liberalius 290, 34.
     431, 11
 liberanda 66, 14.
     358, 23
 liberandum 409, 21.
     431, 11
 liberantur 58, 9
 liberari 158, 5. 262,
     32
 liberarunt 139, 25
 liberat 142, 25. 108,
     14
 liberati 73, 1
 liberato 131, 11. 378,
     7
 liberatum 309, 3
 liberatur 55, 14
 liberaturus 98, 26
 liberatus 74, 20. 117,
     12. 139, 20. 252,
     8
 liberaverat 111, 7, 8
 liberet 263, 6. 373,
     32
 liberetur 313, 10
 liberi 73, 26
 liberior 149, 2
 liberis 129, 6
 libertas 129, 9
 liberum 441, 11
 libet 180, 34
 libidinem 36, 29
 libidinis 12, 9
 libido 15, 32
 libra 291, 33
 libro 239, 36. 302,
     16
 liceat 73, 27. 76, 16.
     93, 7. 357, 35
 licebit 168, 32. 246,
     34
 liceret 102, 22
 licet 10, 30. 17, 24.
     18, 15. 27, 3. 20.
     31, 26. 39, 9.
     56, 7. 83, 22.
     92, 5. 100, 1, 9.
     102, 25. 113, 3.
     114, 24. 123, 22.
     125, 18. 132, 16.
     153, 19. 156, 22.
     157, 35. 158, 5.
     171, 27. 217, 30.
     221, 20. 238, 23.
     239, 7. 240, 17.
     241, 3. 258, 14.
     264, 24. 279, 7.
     298, 19. 300, 26.
     330, 10. 332, 25.
     333, 9. 29. 345,
     35. 350, 30. 389,
     6
 licuit 163, 18
 liene 133, 3. 233, 4.
     239, 32
 lienem 35, 29. 132,
     29. 147, 13. 33.
     172, 28. 173, 4.
     204, 30. 333, 1
 lienes 49, 28. 82, 9.
     172, 30
 lienis 205, 1
 lienis 35, 7. 49, 25.
     59, 13. 141, 9.
     147, 19. 172, 8.

- 173, 3. 204, 24.
227, 15. 231, 6
lienosis 55, 19
lignea 439, 24
ligni 440, 6
ligno 413, 3
lignum 420, 36
ligustrum 88, 6. 313
16
lilii 255, 12
lilium 200, 1
limandum 432, 24
limandus 312, 23
limo 79, 12
limosi 82, 14
lina 346, 31. 360,
29. 370, 15. 374,
29
linamenta 236, 4.
241, 22. 242, 25.
243, 5. 259, 26.
265, 17, 18. 330,
20. 332, 25. 351,
6. 370, 22. 378,
13. 379, 5. 388,
35. 397, 8. 419,
4. 446, 19
linamenti 312, 32
linamentis 236, 1.
330, 25. 334, 18.
359, 10, 17. 360,
20, 22. 375, 31.
399, 7. 415, 5
linamento 265, 14.
330, 19. 355, 10.
356, 14. 389, 3
linamentum 65, 28.
186, 2. 237, 26.
243, 17, 22. 248,
10. 255, 30. 269,
14. 306, 22. 307,
7. 314, 22. 322, 2.
341, 10, 15. 342,
5. 346, 7. 354, 27.
355, 7. 372, 9, 24.
392, 16. 395, 26.
396, 35. 417, 32.
425, 26. 431, 35
linea 345, 22. 359,
11. 360, 33. 378,
34. 392, 13
lineae 236, 30. 337,
10. 351, 12. 354,
24. 364, 24
lineam 339, 4. 345,
7
lineas 345, 5, 14.
351, 3, 10. 353,
34. 354, 3
lineis 330, 4. 334,
15. 350, 34. 377,
19. 392, 9. 415, 1.
416, 19
linendum 388, 30
linere 152, 27
lingua 52, 16. 54, 8.
72, 18. 74, 28.
111, 26. 113, 3.
146, 9, 21. 152,
21. 157, 10, 33.
159, 11. 358, 5,
7, 13, 18. 388, 21.
389, 7
linguae 255, 12. 312,
18. 377, 11
linguam 9, 16. 59,
35. 152, 27
lingulis 415, 2
lini 88, 14. 89, 5.
161, 2. 173, 7.
179, 27. 195, 1.
200, 7, 11. 265,
23. 270, 8. 279,
19. 289, 5. 299,
30. 321, 1, 5. 340,
29. 346, 32. 360,
29. 371, 24. 373,
15
linis 363, 17. 364, 13
lino 131, 2. 333, 23.
334, 3, 6, 22. 361,
6. 369, 23. 371,
24. 376, 5. 377, 3.
380, 22. 396, 13,
30. 424, 25. 425,
27
lintea 239, 14
linteis 427, 7
linteo 75, 21. 204, 8.
427, 25
linteolis 437, 23
linteolo 151, 20. 245,
24. 259, 21, 28.
267, 30. 283, 18.
308, 13. 325, 13.
362, 11. 387, 31.
390, 17. 417, 33.
418, 28
linteolum 88, 2. 245,
18. 283, 18. 322,
27. 324, 16. 341,
11. 387, 20. 395,
26. 415, 15. 417,
20. 420, 26. 421,
19. 423, 4
linteum 75, 25, 27.
105, 17
linum 333, 21, 27,
31, 33, 35. 334,
10. 340, 29
lipara 247, 18. 255,
23
λίπαρος 217, 34
lippientes 31, 12.
339, 16
lippienti 55, 7
lippientibus 283, 2.
292, 1
lippitudine 281, 16.
290, 11. 296, 19.
350, 23
lippitudines 7, 23.
28, 20. 34, 28. 35,
35. 36, 7, 28. 47,
22. 349, 27
lippitudini 284, 19.
296, 14
lippitudinis 281, 24.
295, 11. 296, 22
lippitudo 36, 13. 227,
13. 294, 17
liquanda 158, 33.
268, 31
liquandum 190, 26.
197, 3
liquantur 203, 17.
226, 18
liquare 176, 1. 268,
14. 324, 30
liquari 203, 17. 241,
21
liquata 182, 16. 184,
22. 228, 5. 275,
22. 302, 15
liquatam 179, 24
liquati 203, 11. 212, 9
liquatum 182, 17.
187, 3. 212, 16.
319, 2
liquatur 159, 11.
207, 13. 318, 29
liquida 42, 20. 45,
5. 50, 4. 183, 6,
19. 196, 7. 222,
12. 226, 12, 19.
306, 13. 322, 7
liquidae 207, 2, 9.
208, 5. 210, 6, 17.
207, 6, 17. 211,
22. 25. 215, 2.
222, 9. 273, 33.
274, 5, 10. 275,
34. 325, 22
liquidam 68, 11
liquidi 318, 25
liquidior 338, 17.
438, 1
liquidum 195, 7. 285,
15. 292, 21. 300,
35. 347, 32
liquidus 57, 1. 279,
26
liquor 59, 5
liquoris 375, 11
literae 335, 34. 337,
9. 392, 10. 415, 1.
416, 10
literarum 2, 18. 17,
32. 121, 30
λίτος 386, 12
liveat 396, 13, 21
livent 243, 27. 257,
9. 321, 11
livet 244, 22, 25
livida 235, 8. 244,
17, 19. 282, 5.
357, 31. 389, 10.
418, 12, 14
lividae 272, 8
lividum 42, 2. 43,
22. 57, 1. 235, 21.
242, 31. 256, 14.
362, 29
lividus 235, 2. 241,
22. 258, 28
livor 244, 28
loca 162, 7. 163, 21.
192, 4. 234, 32.
238, 8. 288, 29.
335, 3. 341, 18.
347, 16
loci 15, 28. 17, 34.
138, 22. 240, 27,
29. 354, 10. 365,
2
locis 15, 31, 33. 18,
13, 25. 20, 24.
53, 16. 131, 28.
134, 31. 139, 31.
143, 14. 164, 4,
7, 26. 177, 7, 8.
188, 29. 231, 17.
236, 17. 241, 20.
243, 15. 252, 6.
253, 15. 255, 10.
265, 34. 337, 18.
354, 17, 25. 395,
17. 400, 12. 418,
24. 425, 25. 439,
29
loco 20, 4, 30. 21, 3.
28, 31. 47, 7. 50,
1. 73, 8. 98, 29.
99, 26. 100, 22.
105, 5. 120, 17.
126, 1. 136, 30.
139, 12. 143, 19.
150, 13, 18. 163,
15. 177, 1, 11.
184, 6. 190, 2.

- 223, 2. 231, 21.
 232, 13. 236, 21.
 246, 11, 12. 250,
 19. 256, 9. 267,
 10. 278, 15. 280,
 23. 312, 23. 322,
 7. 332, 14, 19.
 344, 23. 356, 10.
 364, 27. 370, 14.
 381, 15. 398, 3,
 25. 411, 7. 429,
 15. 436, 12, 14,
 20, *et alibi*.
 locorum 7, 18. 221,
 6. 227, 16
 locum 24, 5. 42, 10.
 64, 14. 133, 9, 31.
 202, 25. 244, 21.
 246, 16, 24. 257,
 5. 262, 27. 315, 1.
 323, 22. 325, 25.
 331, 28. 333, 3.
 339, 23. 346, 9.
 348, 7. 358, 9.
 354, 10. 355, 23.
 357, 12. 363, 9.
 395, 27. 420, 18.
 425, 22. 426, 29.
 442, 4
 locuples 422, 24
 locus 58, 22. 110,
 16. 144, 8. 177,
 18. 218, 28. 222,
 26. 235, 22. 239,
 12. 242, 17. 245,
 23. 31. 249, 25.
 257, 10. 258, 16.
 259, 31. 264, 16.
 265, 10. 276, 21.
 279, 26. 298, 33.
 299, 22. 309, 24.
 313, 21. 316, 30.
 317, 10. 318, 34.
 329, 20, 22. 322,
 22. 334, 17. 337,
 3. 335, 13. 347,
 28. 355, 24. 367,
 16. 379, 17. 380,
 28. 388, 3. 389,
 27. 397, 3. 410,
 20. 414, 13. 418,
 36. 419. 22. 423,
 32. 424, 4. 426,
 3. 434, 25
 locusta 85, 2
 locustarum 107,
 11
 lolii 88, 12. 188,
 19. 200, 14. 222,
 9. 253, 20. 275, 35
 lolio 425, 3
 loligo 85, 2
 longa 12, 30. 14, 21,
 22. 34, 24. 37,
 22. 49, 23. 60.
 25. 70, 30, 34.
 99, 33. 135, 24.
 139, 11. 150, 2.
 153, 15. 162, 7.
 164, 29. 187, 15.
 294, 19. 334, 5.
 386, 5. 408, 3.
 431, 11. 441, 7.
 446, 14
 longae 36, 29. 37,
 15. 46, 29. 50,
 32. 51, 12. 281,
 31
 longam 17, 8. 51,
 3. 109, 22. 129,
 7
 longas 41, 6. 42, 5.
 55. 13. 128, 17.
 315, 33
 longe 3, 5, 6, 11. 33,
 21. 53, 23. 71,
 20. 74, 1. 134,
 3. 135, 31. 219,
 4. 237, 5. 311,
 19
 longi 69, 27. 90, 11,
 19. 178, 28. 206,
 14. 208, 6. 210,
 22. 225, 13. 228,
 32. 229, 8, 19.
 289, 27. 293, 12.
 295, 32. 301, 22.
 302, 9
 longior 101, 30, 31.
 187, 20. 358, 2.
 362, 8. 371, 29.
 384, 10. 402, 23.
 405, 24. 427, 19.
 431, 13
 longiora 37, 33. 189,
 7. 268, 22
 longiore 39, 26. 93,
 23. 244, 23. 369,
 22
 longiorem 101, 30.
 103, 8. 287, 29.
 309, 21
 longiores 356, 30
 longioribus 429, 20
 longioris 171, 5. 409,
 33
 longis 18, 19. 34,
 21. 72, 9. 91, 2,
 18. 92, 3, 12. 136,
 11. 141, 12. 174, 4.
 182, 6. 304, 10.
 441, 8
 longissima 373, 13
 longissimae 429, 30
 longissime 64, 11.
 101, 16
 longissimis 35, 14
 longissimum 123, 34
 longissimus 60, 7
 longius 23, 17. 42,
 12. 58, 24. 99, 24.
 102, 3. 123, 13.
 157, 1. 242, 22.
 267, 33. 303, 4.
 368, 16. 402, 9.
 407, 19. 416, 21.
 427, 9. 432, 23.
 437, 16. 439, 11.
 443, 3
 longitudine 439, 25
 longitudinem 111,
 29. 392, 15. 419,
 4. 420, 36. 421,
 22
 longitudini 147, 21
 longo 44, 15. 46, 25.
 49, 23. 54. 1. 134,
 5. 179, 11. 262,
 18
 longos 71, 17. 90,
 6, 8. 188, 13.
 303, 20. 330, 8
 longum 42, 6. 59,
 11, 25. 87, 2. 90,
 18. 91, 29. 110,
 13. 137, 33. 148,
 17. 150, 11. 161,
 14. 281, 23. 283,
 2. 344, 25
 longus 22, 34. 23, 5.
 25, 13. 51, 26. 66,
 15. 91, 7, 9, 23.
 122, 25. 138, 28.
 142, 23. 170, 33.
 175, 28. 176, 28
 loquacitas 50, 12
 loquendi 358, 14
 loquar 368, 30
 loquentiam 316, 20
 loqui 38, 26. 44, 10.
 115, 15. 358, 6.
 438, 9
 loquitur 120, 5
 liquor 278, 8
 loquuntur 232, 28.
 358, 12
 lora 439, 30
 loribus 224, 1
 loris 430, 31. 439,
 33
 lotta 162, 22. 174,
 11. 242, 35. 294,
 32. 318, 33
 lubrico 410, 11
 lubricum 366, 21.
 413, 13
 lubricus 366, 12
 luce 95, 27. 96, 4.
 120, 15, 191, 27
 lucem 120, 16
 lucerna 186, 2
 lucido 18, 7. 19, 10.
 120, 17. 348, 29
 luctando 145, 19
 luctari 152, 29
 lucubrandum 18, 22
 ludis 123, 25. 141,
 5
 lumbis 147, 24
 lumbos 183, 23
 lumbrici 181, 13.
 300, 9
 lumbricos 40, 5
 lumen 43, 2. 288,
 15. 293, 8
 lumine 107, 2. 120,
 10. 348, 30
 luminibus 299, 17
 lunae 27, 19
 lunam 27, 18
 lunata 346, 1. 383,
 6. 420, 22
 lunatas 354, 3, 27
 lunatum 404, 5.
 416, 34
 lupi 78, 25
 lupini 228, 13. 271,
 9
 lupinorum 274, 4
 lupinum 88, 14. 181,
 17, 182, 2
 lupus 81, 21
 lusu 141, 5
 luteum 140, 11
 lux 9, 30. 120, 11
 luxata 327, 28
 luxu 12, 15
 luxuria 2. 12
 luxuriae 24, 10. 95,
 31
 lycii 285, 13, 22.
 286, 6. 293, 15.
 295, 26. 300, 29.
 301, 28. 318, 3
 lycio 318, 18. 324,
 26. 355, 25
 lycium 160, 30. 194,
 10. 243, 21. 274,
 6. 301, 1, 30.
 302, 29. 306,

13. 317, 1. 6. 420, 24
Lysias 205, 4
- M.
- Macedonicae 211, 6
Machaon 1, 13
machinamentorum 443, 23
maciem 187, 12
macies 30, 4. 133, 31. 436, 16
macra 79, 17. 85, 4. 86, 25
macrae 172, 24
macram 40, 29
macrum 54, 7. 83, 10
maculas 141, 15
maculis 59, 7
madefacere 22, 28. 156, 12
madefacienda 236, 5
madefaciendum 121, 11. 284, 12. 372, 11. 410, 34
madefaciendus 387, 32
madefacientibus 222, 26
madefactis 132, 1
madefacto 204, 28. 259, 28. 325, 13
madens 22, 27. 79, 25. 87, 31. 245, 17. 372, 4. 387, 20. 388, 21. 412, 8. 421, 19. 427, 27. 432, 1
madent 24, 4. 278, 13. 350, 26
madentem 392, 18
madenti 317, 26
madere 349, 32
madescant 68, 17. 105, 9
madet 238, 22. 415, 32
madida 156, 27
magis 1, 6. 8, 8. 9, 29. 12, 4. 13, 21. 14, 5. 12. 15, 31. 32. 16, 5. 6. 16. 18, 13. 19, 5. 20, 20, 27. 22, 1. 23, 3. 25, 10. 26, 24. *bis*, 28, 10. 31, 30. 34, 22. 35, 16, 28. 40, 2, 7, 22, 30. 51, 26. 60, 11. 64, 6. 65, 11. 73, 20. 81, 1. 86, 1, *bis*, 4, 7. 9, 11. 97, 3. 103, 14, 22. 120, 12. 151, 10. 160, 9. 172, 20. 181, 8. 202, 5, 23. 203, 5. 226, 20. 250, 1. 326, 20, *et alibi*
magisterio 249, 32
magmatis 281, 7
magna 3, 20. 15, 22. 17, 31. 44, 28. 45, 6. 48, 16. 77, 10. 101, 2. 103, 26. 109, 14. 110, 2. 124, 10. 129, 24. 136, 27. 152, 28. 177, 29. 193, 11. 213, 1. 265, 18. 269, 19. 294, 23. 335, 28. 342, 25. 348, 14. 353, 28. 358, 9, 23. 361, 35. 362, 32. 372, 21. 378, 10. 392, 11. 434, 12
magnae 10, 21. 80, 3. 105, 25. 169, 28. 240, 15. 389, 12. 391, 14
magnam 30, 17. 236, 9. 281, 14. 344, 25
magnarum 413, 18
magnas 50, 28. 335, 2
magni 45, 12. 49, 18. 168, 7. 361, 20. 396, 23. 413, 25. 415, 35. 422, 22
magnis 42, 8. 234, 34. 304, 17. 363, 9
magnitudine 6, 29. 235, 35. 256, 27. 257, 16. 263, 29. 271, 8. 332, 19. 368, 11
magnitudinem 6, 16. 79, 3. 82, 14. 159, 10. 176, 21. 225, 2, 22, 25. 226, 9. 227, 6. 263, 16. 270, 25. 35. 272, 26. 286, 22. 284, 16. 346, 35. 357, 13
magnitudini 235, 25
magnitudinis 227, 10
magno 58, 5. 60, 20. 240, 19. 324, 28. 331, 27. 334, 31. 373, 6. 413, 19. 414, 14. 432, 35
magnopere 110, 7, 11. 115, 22. 143, 18. 263, 31. 366, 11. 387, 1. 424, 15
magnorum 413, 17
magnos 51, 7. 55, 3. 106, 12. 355, 16. 358, 19. 414, 21
magnum 59, 31. 231, 23. 261, 17. 282, 8. 283, 33. 319, 35. 358, 10. 417, 12. 443, 17. 446, 14
magnus 246, 10. 281, 32. 299, 26. 424, 3
major 9, 30. 17, 33. 23, 29. 25, 15. 97, 22. 100, 31. 103, 14. 110, 27. 149, 12. 163, 31. 165, 9. 171, 8. 190, 23. 235, 6. 242, 5. 257, 27. 259, 4. 8. 260, 5. 261, 35. 263, 29. 265, 4, 6. 272, 27. 284, 9. 306, 20. 335, 3. 18. 341, 31. 358, 25. 362, 10. 380, 1. 436, 14, 15, 17. 445, 5, 30
majora 336, 10. 353, 11, 19
majore 2, 18. 75, 28. 235, 26. 259, 8. 269, 24. 304, 35. 312, 30. 335, 8. 356, 10. 383, 13. 404, 11. 405, 15. 411, 10
majorem 9, 15. 189, 31. 212, 30. 271, 6. 386, 29
majoris 11, 14. 231, 11. 238, 9. 241, 34. 272, 8. 330, 3, 12. 369, 22. 426, 14
majori 299, 22. 341, 30
majoribus 81, 19. 206, 7. 348, 19. 375, 3. 386, 29
majoris 67, 25
majus 78, 19. 98, 11. 185, 1. 230, 30. 245, 10. 263, 15. 269, 24. 271, 1. 273, 6. 299, 18. 328, 13. 331, 32. 358, 21. 371, 1. 374, 2. 375, 1. 396, 24. 432, 30. 445, 25
mala 25, 1. 38, 1. 41. 27, 32. 47, 24. 49, 31. 59, 14. 84, 35. 87, 29. 86, 18. 88, 8. 110, 28. 111, 25. 122, 8. 179, 1. 184, 15. 16. 209, 16. 235, 8, 10. 261, 9. 274, 14. 321, 21. 331, 1. 346, 17. 414, 10
malae 49, 28. 52, 16. 328, 20. 401, 1. 402, 6. 422, 3. 423, 20
malagma 132, 25. 141, 7. 156, 7. 159, 3. 170, 22. 171, 17. 180, 26. 206, 4. 210, 12. 211, 8. 398, 15. 424, 27. 425, 6. 14. 434, 28
malagmata 129, 20. 145, 2. 168, 17. 173, 16. 174, 1. 188, 21. 190, 33. 203, 1, 3. 6, 27. 207, 27. 210, 20. 264, 28. 270, 9
malagmate 425, 8
malagmatis 209, 24. 220, 7
malam 392, 8
malarum 402, 16
male 28, 21. 36, 15. 37, 8. 48, 11. 59, 16. 61, 33. 62,

23. 64, 22. 66,
 17. 74, 26. 96,
 14. 103, 29. 105,
 16. 127, 21. 128,
 27. 133, 26. 151,
 20. 161, 19. 171,
 3. 173, 18. 235,
 21. 246, 16. 262,
 32. 273, 14. 343,
 6. 398, 14
mali 8, 29, 11, 25.
 35, 20. 40, 12,
 33. 41, 1. 44, 32.
 58, 18. 59, 3. 81,
 4. 82, 1. 87, 15.
 92, 13. 107, 19.
 134, 19. 135, 21.
 167, 17. 177, 5,
 18. 181, 21. 193,
 13. 216, 4. 218,
 26. 219, 7, 21.
 221, 30. 222, 5.
 232, 21. 235, 9,
 14. 237, 8. 243,
 32. 244, 8, 16,
 30. 259, 7. 260,
 26. 266, 20, 21.
 279, 2, 15, 26.
 280, 20. 300, 10.
 301, 3, 4, 20. 312,
 5. 318, 32. 361,
 18. 373, 27. 380,
 35
malicorii 222, 21.
 301, 23. 308, 2.
 322, 20
malicorio 181, 5.
 185, 5. 324, 11.
 372, 19. 390, 8
malicorium 88, 8.
 221, 4. 247, 14.
 262, 2. 265, 20.
 288, 35. 323, 19.
 325, 6. 357, 8.
 434, 5
maligna 186, 29
malis 35, 12. 42, 8.
 60, 2. 72, 4. 118,
 2. 134, 6. 141,
 21. 185, 20. 193,
 1. 194, 2. 234, 30.
 260, 1. 287, 6.
 310, 32. 366, 24
malleo 305, 23
malleolo 410, 23.
 411, 29
malo 8, 33. 12, 35.
 66, 27. 113, 13.
 133, 4. 142, 30.
 157, 35. 167, 18.
 171, 24. 230, 25.
 234, 27. 256, 32.
 259, 8. 260, 19.
 276, 2. 278, 15.
 284, 6. 290, 23.
 297, 31. 306, 1.
 308, 2. 309, 31.
 318, 9. 331, 28.
 342, 25. 373, 22.
malobathri 225, 15.
 224, 5
malorum 119, 32.
 227, 20
malva 68, 26. 81,
 21. 85, 11. 107,
 10. 162, 9. 265,
 23. 391, 4
malvae 254, 31
malum 40, 20. 42,
 4. 46, 14. 47, 1.
 49, 35. 51, 1, 13.
 53, 7. 56, 2, 10.
 57, 26. 59, 31.
 59, 24. 83, 16.
 88, 7. 115, 9. 117,
 35. 127, 19. 129.
 4, 23. 131, 14.
 133, 15. 139, 26,
 32. 152, 7. 153,
 7. 158, 18
malunt 325, 1
malus 37, 31. 44,
 26. 46, 18. 62,
 32. 134, 3. 135,
 11. 235, 1. 261,
 18. 301, 32. 314,
 22
mammae 49, 11. 50,
 31. 60, 22
mammam 136, 31
mammis 257, 4.
 311, 30
mammis 49, 10. 177,
 22. 186, 25. 262,
 20. 306, 28
mammulae 380, 13
manantia 4, 18. 291,
 10
mandarint 422, 23
mandenda 418, 7
mandendus 156, 22,
 28
mandentis 307, 15
mandere 313, 26
mandragorae 122,
 6. 227, 8, 20.
 283, 24. 307, 26
manducare 152, 17,
 27
manducasse 163, 32
mane 17, 35. 18, 1,
 16. 24, 17, 25.
 27, 17. 31, 30.
 101, 5. 139, 8.
 189, 33. 220, 4.
 228, 19. 229, 24.
 281, 1, 11. 295,
 20
maneant 366, 17.
 385, 33
maneat 140, 30.
 154, 32. 362, 24.
 370, 14. 371, 1,
 31. 384, 23. 387,
 25
manebit 117, 14
manent 6, 2. 47, 4.
 73, 6. 92, 27
manente 50, 22.
 113, 22. 286, 34
manentibus 74, 25.
 99, 9
manere 204, 30.
 428, 27. 430, 25
manet 102, 1, 3.
 108, 28. 109, 10.
 119, 5. 138, 28.
 140, 5. 175, 23.
 186, 16. 240, 25.
 282, 12. 303, 32.
 318, 6. 438, 15
manibus 27, 17. 28,
 6. 40, 12. 43. 25.
 47, 6. 49, 4. 52,
 17. 54, 22. 113,
 18. 115, 7. 126,
 32. 132, 11. 141,
 21. 144, 27. 189,
 16. 190, 33. 192,
 1. 261, 32. 275,
 10. 363, 5, 21.
 381, 19. 387, 24.
 395, 4. 427, 11.
 434, 18. 441, 15,
 17. 442, 9, 23.
 444, 32. 445, 14
manifesta 51, 12.
 289, 6. 414, 4
manifeste 11, 22
manifestior 408, 31
manifestus 364, 2.
 390, 35
manifestum 46, 17.
 90, 9. 91, 30. 132,
 29. 137, 4. 267,
 5. 284, 22. 295,
 20. 326, 14. 350,
 26. 358, 1. 373, 9.
 408, 23
manifestus 385, 24
manipulus 227, 27,
 30
manserit 126, 21.
 154, 32. 169, 14
manserunt 37, 23.
 41, 17
mansit 53, 32. 56,
 14. 183, 18. 387, 4
mansurum 350, 7
manu 3, 3. 72, 33.
 104, 19. 108, 34.
 119, 29, 34. 137,
 5. 143, 20. 149,
 12. 181, 22. 227,
 28. 236, 3. 241,
 14. 247, 25. 253,
 17. 297, 14. 315,
 24. 316, 6. 326,
 3, 6, 17. 227, 6,
 22. 328, 17. 331,
 32. 334, 25. 337,
 4. 339, 13. 342,
 4. 349, 1. 350, 9.
 355, 16, 31. 356,
 12. 361, 5. 364,
 21. 369, 12. 371,
 4. 377, 8. 378, 20.
 379, 25. 380, 5.
 382, 1. 393, 22.
 395, 5, 10. 397,
 20. 406, 4, 10.
 407, 30. 434, 1.
 436, 13. 439, 22.
 442, 12. 444, 1.
 445, 20
manubriola 338, 27.
 340, 5, 31. 371, 13.
 376, 3
manum 104, 22. 122,
 20. 230, 11. 339,
 5. 405, 28. 416, 1.
 439, 35
manus 41, 1. 55, 10.
 60, 10. 71, 31.
 105, 14. 132, 3.
 134, 32. 161, 25.
 171, 2. 174, 14.
 177, 16. 230, 10.
 249, 21. 343, 19.
 349, 30. 350, 4.
 352, 16. 363, 23,
 27, 32, 36. 369,
 10. 370, 28. 374,
 11, 14. 377, 15.
 382, 15, 17, 20.
 385, 8. 393, 2, 6,
 10, 15, 18, 21, 24,
 25. 394, 3, 9, 13,
 27. 395, 20. 411,
 14. 422, 4. 423,

22. 432, 26. 433,
7. 438, 23. 441,
31. 442, 1. 445,
8, 32
marcet 38, 26
marcor 127, 8
mare 132, 19. 140,
32
mares 379, 23
mari 34, 13. 72, 28.
133, 24
maribus 386, 26.
391, 35
marina 68, 22. 143,
17. 151, 3. 152,
15. 254, 1
marinae 67, 2. 132,
18. 198, 7. 208, 6.
218, 17. 348, 12
marinam 190, 9
marinas 76, 25
maritima 162, 8
maritimis 164, 26
marmoris 223, 40
marrubii 137, 16.
145, 16. 160, 30.
162, 4. 306, 14.
318, 31
marrubio 202, 6.
221, 23. 255, 27.
marrubium 199, 1.
259, 27. 303, 8.
316, 35. 318, 11.
390, 6
masculi 206, 16.
210, 17. 214, 10.
224, 12, 19. 302,
10. 380, 8
masculis 149, 7
masculo 386, 30
materia 61, 14. 62,
21, 22. 63, 19,
28. 66, 4, 16. 69,
9. 71, 1. 78, 21. 79,
7. 80, 5, 22, 27.
81, 18. 83, 23.
92, 11. 97, 11.
105, 24. 106, 9.
112, 11. 123, 22.
125, 3. 126, 7.
130, 14. 136, 22.
140, 24. 142, 10.
143, 23. 152, 20.
186, 13. 189, 4.
190, 4. 191, 21.
202, 13. 204, 6.
236, 9. 246, 34.
282, 32. 296, 4.
304, 6. 323, 16.
329, 12
materiae 64, 12. 65,
26, 34. 71, 34.
72, 4. 79, 21. 80,
24. 106, 4, 18.
138, 8. 145, 1.
170, 21. 264, 17.
292, 5. 328, 20
materiam 5, 29. 61,
10. 71, 22. 77, 6.
87, 9. 96, 2. 95,
21. 103, 10. 170,
22. 174, 21. 178,
16. 204, 3. 241,
12. 251, 33. 270,
9. 298, 11. 428,
29. 434, 33. 445,
17
matris 392, 5
matura 34, 25. 232,
23. 265, 11. 287,
4. 446, 5
maturae 349, 23
maturam 17, 7. 227,
27. 161, 14
maturant 385, 2.
390, 34
maturari 316, 4
maturat 206, 5. 343,
13
mature 55, 4. 93,
17. 99, 19. 192,
8. 236, 31. 240,
17. 388, 3
maturescat 44, 29.
145, 4. 264, 30
maturescit 263, 4,
31. 269, 25. 339,
26
maturescunt 262, 15
maturiore 44, 23
maturitas 329, 30.
348, 25
maturitatem 269,
25. 329, 12
maturius 75, 21. 92,
12. 97, 5. 99, 14,
34. 108, 11, 15.
109, 5. 113, 13.
145, 14. 241, 25.
263, 6. 281, 31.
329, 5. 392, 25.
408, 20. 432, 32.
433, 10
maturuit 329, 14
maturum 174, 29.
206, 6
matutinae 25, 18
matutinis 34, 1. 40,
2
matutino, 40, 17
matutinum 18, 9.
101, 3
mavult 249, 2
maxilla 356, 9, 28.
402, 3. 421, 13.
422, 2, 7. 435,
20. 436, 6. 437,
10, 25, 28, 32
maxillae 349, 24.
402, 8, 14, 15.
418, 16. 421, 9
maxillam 307, 20.
308, 10. 420, 33.
422, 11
maxillares 308, 25.
402, 19, 22
maxillarum 171, 9.
351, 4. 418, 14
maxillas 346, 19.
351, 32
maxillis 51, 30. 157,
32
maxima 82, 27. 99,
27. 119, 6. 128,
11. 147, 7, 23.
154, 11. 210, 11.
312, 15. 379, 35.
401, 17
maximae 56, 29
maximam 70, 3.
169, 2. 251, 31.
401, 8
maxime 2, 23. 3,
23, 32. 4, 26. 5,
22, 35. 6, 2. 13,
27. 18, 12. 21, 5,
10. 33, 5, 12, 14,
19, 24. 35, 4, 15.
41, 7, 31. 54, 18,
24. 56, 10. 62, 1.
74, 26. 85, 15.
93, 21. 102, 8.
107, 9. 120, 19.
135, 9. 145, 7.
150, 1. 165, 10.
174, 1. 181, 3, 6,
29. 193, 1. 224,
1. 248, 6, 14.
254, 19, 30, 32.
320, 8. 381, 20.
410, 30, *et alibi*
freq.
maximi, 268, 16
maximis 307, 12
maximo 96, 6
maximos 1, 16. 336, 9
maximum 26, 34.
220, 8. 392, 28
maximus 286, 8.
361, 2
me 45, 8. 202, 27.
316, 33. 319, 4.
326, 4
mediatur 93, 5
medendi 2, 20. 3, 20.
7, 17. 8, 3. 45, 30.
250, 27
medendum 13, 1.
128, 1. 136, 6.
137, 3. 219, 23
medentur 14, 23
mederetur 3, 3
mederi 2, 4. 5, 20.
6, 5. 14, 32. 130,
2. 328, 8. 331, 28.
343, 10. 345, 35
medetur 3, 27
media 10, 29. 34,
20. 77, 1. 78, 11,
20. 79, 47. 80, 5,
27. 81, 18. 83, 23.
106, 9. 125, 3.
130, 14. 136, 22.
140, 29. 143, 23.
152, 19. 186, 13.
190, 4. 239, 30.
246, 34. 304, 5.
305, 20. 334, 16.
348, 22. 351, 10.
362, 6. 367, 31.
369, 8, 24. 376,
35. 379, 35. 390,
30. 402, 4. 404,
22. 411, 19. 419,
13. 440, 12
mediae 26, 2. 138,
18. 349, 6. 368,
8. 402, 33
medium 101, 15. 149,
14. 344, 33. 351,
11. 367, 9, 27.
368, 4. 369, 15.
371, 6, 7, 21. 373,
29. 374, 5. 375,
32. 376, 7. 431,
26. 445, 16
medicamen 256, 31
medicamenta 67, 6.
95, 23. 117, 27.
182, 15. 193, 12.
194, 3. 203, 12,
13, 21. 220, 11.
230, 9. 239, 34.
243, 12. 246, 17.
249, 4, 30. 251, 9.
258, 5, 11. 261,
15. 262, 10, 17,
23. 265, 12. 269,
5. 270, 11, 16, 18.
273, 7. 275, 29.

- 284, 20, 21. 288,
 26, 35. 290, 18,
 34. 296, 12. 297,
 1. 299, 15. 301, 9.
 312, 11. 314, 33.
 323, 7, 27, 30.
 326, 5. 337, 26.
 328, 16. 332, 10,
 23. 352, 10. 356,
 3, 5. 388, 28. 398,
 24. 432, 18. 446,
 19
 medicamenti 108,
 32. 178, 25
 medicamentis 2, 4.
 3, 2. 23, 20. 54,
 9, 12. 60, 28. 66.
 29. 87, 10. 95, 19.
 121, 8. 122, 27.
 134, 6. 143, 29.
 144, 17. 184, 12.
 185, 14, 19. 193,
 3, 17, 23. 213, 4.
 227, 1. 230, 12.
 236, 10. 238, 24.
 246, 26. 256, 21.
 257, 28. 259, 33.
 262, 15. 263, 25.
 268, 3, 15. 269,
 10, 18. 271, 29.
 272, 12. 287, 30.
 288, 28. 289, 13.
 290, 2, 13. 291,
 7. 294, 9, 22, 25.
 296, 11. 297, 18,
 23. 298, 10, 19.
 300, 25. 303, 4.
 306, 30. 307, 21.
 309, 30. 310, 31.
 312, 18, 31. 318,
 35. 319, 15, 34,
 326, 11. 334, 26.
 342, 28. 346, 23.
 349, 28. 355, 15.
 358, 30. 361, 7.
 374, 32, 27. 380,
 35. 397, 10. 417,
 10. 423, 23
 medicamento 11, 32.
 24, 34. 108, 7.
 109, 20. 130, 17.
 136, 25. 157, 29.
 191, 7. 259, 22.
 215, 14. 247, 24,
 28. 263, 34. 276,
 31. 282, 15. 306,
 21, 23. 310, 23.
 312, 1. 322, 2,
 3. 323, 3. 325,
 24. 327, 22. 334,
 11. 335, 10. 353,
 1, 7. 355, 8, 12.
 357, 22. 377, 8.
 392, 30. 415, 14,
 22. 420, 23
 medicamentorum 95,
 32. 193, 8. 221,
 11. 230, 1. 243,
 28. 278, 2. 349,
 22
 medicamentum 28,
 13. 66, 9. 96, 17.
 114, 5. 137, 16.
 145, 14. 167, 16.
 168, 12. 178, 18.
 193, 22. 242, 12.
 248, 1, 8. 249, 2,
 20. 252, 16. 256,
 28, 32. 258, 30.
 260, 23. 261, 7.
 263, 6. 273, 28.
 275, 11. 286, 12,
 14. 292, 29. 293,
 2. 294, 29. 300,
 3, 8, 31. 33. 301,
 19. 318, 1, 28.
 325, 24. 332, 6.
 342, 30. 354, 32.
 397, 29
 medicaminibus 387,
 9
 medicatis 166, 23
 medici 10, 6. 11, 25.
 12, 22. 13, 23. 14,
 30. 24, 20. 33. 6.
 45, 13. 63, 3. 89,
 7. 94, 6. 95, 11.
 104, 18, 23. 110,
 2, 16. 111, 18.
 113, 19. 129, 19.
 162, 33. 262, 30.
 299, 10. 331, 12.
 391, 34. 393, 22.
 415, 9. 437, 22
 medicina 1, 2. 2, 14.
 3, 1, 8, 16. 14,
 18. 15, 10. 58, 16.
 59, 18. 64, 1. 68,
 18. 74, 27. 90, 26.
 93, 25. 111, 10,
 15. 257, 30. 263,
 5. 337, 25. 351,
 24. 358, 15. 361,
 31. 381, 3
 medicinae 2, 5. 3,
 25. 7, 19. 11, 9,
 15, 31. 14, 26.
 45, 33. 58, 21. 60,
 21. 67, 22. 72, 8.
 133, 9. 193, 2, 19.
 239, 30. 282, 18.
 326, 3, 7, 10, 21.
 382, 22. 346, 18.
 350, 12, 32. 352,
 17
 medicinalis 14, 10
 medicinam 2, 7. 3,
 10, 34. 7, 24, 32.
 8, 4, 18, 21, 22,
 28. 13, 3, 10. 16,
 24. 45, 22. 60,
 17. 131, 5. 248,
 25. 360, 17. 393,
 14
 medicis 8, 6. 10, 25.
 45, 10. 60, 19. 73,
 23. 110, 31. 115,
 29. 168, 23. 309,
 11. 326, 16
 medico 8, 30. 17, 2.
 73, 26. 91, 1. 97,
 19. 340, 22. 379,
 34
 medicorum 158, 15.
 316, 18
 medicos 7, 8, 16. 11,
 13, 14. 45, 17. 122,
 10. 252, 16. 262,
 13. 336, 19
 medicum 8, 35. 9,
 15. 10, 8, 17. 11,
 9. 16, 21. 70,
 19. 102, 39. 340,
 17. 371, 12. 438,
 13
 medicus 14, 16. 15,
 20, 25. 45, 29. 62,
 2. 91, 6. 97, 8.
 99, 5. 104, 16.
 103, 4. 129, 12,
 15. 138, 23. 139,
 26. 230, 17. 286,
 4, 13. 327, 21.
 330, 17. 340, 24.
 343, 30. 363, 7.
 369, 15. 370, 15.
 373, 32. 380, 7.
 381, 15. 393, 2.
 395, 5. 411, 29.
 429, 4, 14, 17.
 433, 14. 440, 15.
 444, 16
 medii 81, 20. 295,
 20
 mediis 115, 27. 354,
 16. 365, 21. 401,
 13. 424, 29. 434,
 18
 medio 28, 8. 65, 16.
 66, 21. 74, 29.
 116, 13. 207, 21.
 272, 20. 346, 8.
 349, 5. 351, 8.
 354, 12, 15. 359,
 11. 364, 25. 378,
 16. 401, 20. 445,
 17
 mediocre 163, 12
 medicrem 1, 15.
 270, 28
 medicres 3, 13. 327,
 1. 338, 1
 medicri 204, 8. 261,
 33. 413, 4
 medicria 281, 12.
 408, 31
 medicribus 9, 28
 medicris 24, 28.
 265, 15. 329, 16.
 379, 28. 388, 22.
 409, 8
 medicriter 80, 27.
 128, 16. 129, 14.
 174, 26. 206, 2.
 255, 16. 261, 3.
 314, 16. 349, 9
 medios 401, 8
 mediterraneis 34, 13.
 164, 27
 medium 57, 31. 65,
 3. 171, 24. 251,
 21. 260, 14. 275,
 18. 335, 9. 338,
 22. 346, 30. 364,
 16. 377, 19. 382,
 2. 385, 17. 400,
 20. 401, 6, 14.
 405, 17. 409, 30.
 410, 24. 416, 3,
 10. 429, 18. 438,
 17
 medius 139, 6. 230,
 34. 341, 27. 371,
 16. 405, 7. 410, 3,
 13. 445, 21
 medulla 88, 17. 148,
 30. 186, 18. 201,
 7. 214, 24. 230,
 33. 234, 1. 402,
 34. 405, 7. 407,
 27. 438, 17
 medullae 226, 16
 medullam 179, 4.
 388, 33
 medullis 365, 3
 medullosa 406, 33
 medullosus 405, 7
 Meges 262, 21. 268.
 13. 327, 3. 328,
 26. 342, 34. 359,

27. 385, 11. 444,
26
mel 76, 26. 82, 24.
84, 3. 83, 30.
85, 19. 86, 17.
105, 26. 113, 6.
159, 9. 161, 6.
195, 3. 196, 15.
197, 11. 199, 1.
200, 1. 202, 5.
209, 24. 221, 8, 22.
247, 31. 250, 22.
296, 13. 298, 22.
301, 18. 302, 25.
35. 303, 12. 306,
1, 17. 310, 16.
312, 7. 314, 4.
388, 33
μυλαγχολίαν 34, 31
melanas 277, 3
μίλας 276, 7
melas 276, 12
meliceridi 338, 17
μυλίκηρα 234, 25,
28. 235, 16
μυλκήρια 209, 15
melino 107, 27
melinum 88, 3. 125,
25. 194, 13. 195,
7. 324, 29
melior 18, 34, 35.
19, 1, 2. 26, 12.
54, 2. 80, 26. 104,
25. 127, 25, 26.
235, 11, 16. 341,
26. 379, 22
meliora 44, 21. 121,
9. 214, 29. 231,
22. 322, 8
meliores 34, 7. 325,
25
melioris 235, 7
melius 8, 6. 16, 29.
18, 31. 17, 24.
20, 7. 24, 31. 31,
7. 38, 9. 62, 24,
17. 71, 21. 72, 16.
82, 24. 101, 8.
106, 21. 107, 32.
111, 19. 124, 10.
130, 18. 157, 22.
160, 25. 30. 214,
18. 235, 22, 29.
239, 18. 242, 35.
256, 17. 262, 10.
264, 13. 280, 7.
294, 25. 295, 35.
299, 34. 302, 23.
327, 4. 335, 3.
352, 1. 357, 7.
397, 21. 413, 7.
415, 10. 30. 424,
10. 436, 28. 443,
7, 32
meliusculus 137, 24
melle 29, 12. 69, 2.
76, 12. 86, 16.
113, 5. 132, 30.
137, 17. 145, 11.
159, 8. 170, 9.
171, 28. 173, 16.
175, 4. 177, 15.
178, 30. 186, 6.
187, 2. 204, 14.
210, 24. 214, 24.
220, 22. 221, 17.
223, 14. 224, 16.
225, 1, 21. 228,
16. 229, 10. 242,
25. 246, 3. 247,
32. 252, 25. 253,
14. 255, 19, 26,
28. 259, 26. 265,
20. 268, 11. 269,
13. 15. 281, 10.
295, 9. 296, 30.
298, 4. 301, 9.
302, 35. 303, 15,
24. 304, 27. 307,
32. 317, 33. 318,
4, 12, 14, 15, 20,
25, 29. 325, 7.
332, 26. 346, 31.
355, 24. 372, 18,
20
melli 234, 29. 359, 3
mellis 24, 16. 80, 13.
137, 20. 199, 19.
222, 7, 16. 226,
11, 12. 228, 24.
229, 9, 22. 28. 243,
4. 269, 8. 270, 3.
273, 23. 274, 2.
280, 26, 28. 281,
3. 283, 15. 291,
5. 296, 31. 300,
24. 301, 7, 25,
29, 33. 303, 13.
305, 33. 310, 1, 4,
19, 22, 34. 312,
6. 314, 9, 26. 317,
1, 19, 24. 318, 3,
10, 16. 319, 4.
322, 11. 325, 2,
10. 417, 13
membra 38, 19, 30.
71, 32. 79, 6. 105,
12, 18. 142, 18,
24. 143, 21. 157,
9. 176, 13. 337,
18. 407, 3. 431,
8, 29
membrana 10, 2.
147, 9. 149, 20.
222, 31. 231, 5.
233, 15. 333, 13.
358, 8. 364, 7,
22. 25, 27. 370,
8. 376, 22. 392,
7. 403, 1. 411, 17.
414. 20. 419, 23,
30, 35. 418, 9, 11,
18
membranae 244, 9.
267, 6. 375, 17.
411, 22, 33
membranam 231, 19.
350, 14. 362, 3, 9.
376, 19. 392, 9,
12. 400, 5. 410,
35. 411, 21. 412,
35. 416, 7, 10.
417, 3
membranas 184, 31.
350, 16. 371, 6
membranis 346, 28.
367, 3, 6
membranula 340, 10.
341, 9. 348, 3.
414, 20
membranulae 147,
35. 215, 12. 363,
6, 12, 22. 365,
14. 374, 14. 403,
1. 417, 5, 19
membranulam 212,
15
membranulas 148,
11. 369, 15. 395,
9
membranulis 148,
25. 369, 11. 373,
31. 432, 30. 438,
17
membri 71, 16. 143,
9. 436, 17
membris 244, 14.
431, 14. 436, 23.
441, 8
membro 66, 10. 76,
16. 78, 28. 276,
20. 335, 9. 436,
13. 437, 5
membrorum 5, 16.
94, 10. 140, 14.
204, 4
membrum 15, 7.
41, 23, 24. 47, 7.
55, 5. 60, 13. 71,
18, 35. 75, 33.
143, 6. 242, 4, 8.
247, 7. 250, 29.
267, 14. 329, 27.
398, 25. 426, 25,
27. 427, 1, 4, 10,
12, 35. 428, 4, 8,
13, 19. 429, 2.
431, 15. 433, 19,
23, 28, 32. 434,
13, 16, 26, 32.
437, 7. 441, 9.
443. 31. 444, 2.
445, 25. 446, 10
μειγμύινον 291, 31.
292, 10
meminerunt 121, 34
memini 342, 33
meminisse 118, 27.
124, 22
memoria 2, 30. 142,
20. 413, 24. 443,
22. 444, 27
memoriae 14, 8. 131,
4. 193, 8. 282, 17.
343, 2. 413, 16.
422, 23
Menemachi 308, 25
μηνιγοφύλακα 411,
22
Menophilus 301, 21
mens 31, 6. 49, 32.
58, 20. 92, 7. 103,
13. 119, 19, 25.
121, 29. 123, 4.
124, 27. 125, 6,
15. 127, 8. 141,
5. 142, 6, 28. 240,
16. 412, 33
mensa 19, 21
mensam 442, 25
mense 24, 31. 37, 18.
391, 10
menses 281, 27
menstrua 47, 15.
53, 31. 57, 20.
162, 32. 163, 28.
189, 29. 324, 4
menstruis 37, 21.
55, 14, 15. 60, 24.
298, 15
menstruorum 138,
2
mensura 227, 32
mentem 35, 30. 41,
22. 50, 25. 122, 4
mentastrum 253, 5.
309, 13
mente 124, 2. 136,
30. 233, 11
mentha 161, 32. 86,

28. 162, 32. 163,
 28. 189, 29. 324,
 4
 menthae 167, 19.
 306, 14. 312, 3
 mentio 174, 5. 380,
 27. 262, 25
 mentionem 70, 2.
 359, 32, 35
 mentis 43, 19. 149,
 32. 194, 1. 244,
 27. 393, 9
 mento 152, 26. 157,
 19. 437, 28
 mentum 155, 5. 402,
 4. 421, 22. 437,
 12, 14, 27. 438,
 8
 meo 158, 17
 meracae 287, 17
 meracas 22, 9
 meracius 26, 7, 15.
 27, 2. 84, 22.
 108, 13. 133, 19.
 168, 22
 meraco 24, 29. 154,
 15. 183, 24. 250,
 2
 meraculum 126, 10
 meracum 86, 21.
 166, 31. 184, 7.
 187, 16. 357, 3
 merentis 30, 10
 meri 251, 29
 meridianis 33, 25.
 34, 3
 meridianum 18, 8.
 101, 9
 meridianus 32, 2
 meridiari 18, 20
 meridiem 101, 6.
 132, 4, 5
 mero 183, 32
 mersum 250, 12
 merula 86, 10
 merum 163, 23. 175,
 8. 185, 18. 254,
 17, 23
 metallicis 203, 5.
 267, 24
 μέθοδος 13, 5
 metiri 131, 26
 Metrodorus 129, 25
 metu 9, 27. 34, 28.
 42, 24. 53, 15.
 61, 2. 69, 15. 104,
 26. 124, 23. 125.
 8. 250, 8. 304, 29.
 303, 12
 metuenda 46, 23
 metuentibus 93, 20
 metuimus 113, 15
 metum 48, 5. 52, 32.
 100, 8. 175, 9.
 415, 6
 metus 46, 15. 47,
 22. 63, 5. 92, 31.
 104, 14, 21. 121,
 18. 160, 20. 163,
 31. 167, 28. 191,
 23. 230, 22. 236,
 8. 250, 15. 254, 7.
 281, 21. 387, 9.
 389, 16, 19. 391,
 30. 425, 13. 445,
 27
 meum 16, 25
 Miconis 210, 29
 miculas 42, 23
 mihi 178, 25. 398,
 15
 milii 88, 13
 milio 83, 29. 86, 4
 militem 10, 13
 milium 75, 25. 77,
 13. 82, 1
 mille 9, 28. 104, 24.
 129, 7
 millesimo 45, 24
 minii 180, 16. 217,
 13, 25. 219, 14.
 292, 15. 307, 8.
 318, 23
 minima 84, 15. 140,
 21. 167, 19. 380,
 1
 minimae 329, 35
 minimas 275, 17
 minime 18, 10. 26,
 2. 28, 30. 29, 5.
 31, 17, 32. 32, 7.
 53, 28. 54, 2. 57,
 19. 63, 13. 84, 35.
 96, 35. 108, 1, 6.
 134, 32. 136, 17.
 142, 10. 161, 22.
 163, 2. 242, 16.
 274, 13, 281, 25.
 287, 2. 299, 2.
 381, 9. 424, 29.
 426, 12. 427, 33.
 429, 27. 431, 34
 minimis 77, 3. 91,
 32
 minimo 154, 33
 minimum 60, 7. 99,
 34. 161, 9. 187,
 17. 260, 22. 282,
 28. 416, 13. 442,
 2. 446, 6
 minio 213, 26
 minister 348, 32.
 363, 4. 369, 11.
 429, 10, 27. 437,
 18. 444, 17
 ministerio 413, 22
 ministris 439, 13
 ministro 340, 22.
 374, 7. 395, 4.
 440, 13
 ministrum 371, 11.
 437, 22
 minium 196, 17.
 197, 5. 308, 4
 minor 43, 6. 194, 7.
 282, 32. 283, 6.
 295, 15. 302, 2.
 314, 9, 26. 335,
 13. 368, 17. 380,
 3. 382, 17. 387,
 2. 436, 17
 minora 271, 16
 minore 74, 27. 382,
 11
 minores 169, 32.
 263, 19. 290, 10.
 389, 32
 minori 379, 33
 minoribus 265, 1
 minuat 100, 25
 minuatur 91, 32.
 94, 13. 126, 33
 minuendus 247, 20.
 288, 34
 minuerant 2, 25
 minuire 272, 32
 minui 12, 31. 70,
 13. 96, 1. 113,
 28
 minuisse 241, 15
 minuit 112, 5. 113,
 31
 minuitur 53, 33.
 281, 19. 360, 3.
 366, 14. 390, 33
 minus 7, 25. 9, 25.
 16, 17, 18, 20,
 27, 28. 19, 5. 26,
 2, 3, 8, 15. 27,
 3, 7. 52, 24. 53,
 19. 55, 5. 60, 20,
 15, 2. 62, 3. 69,
 3. 71, 7, 13, 29,
 30. 76, 27. 79, 1.
 80, 23. 90, 24. 94,
 22. 102, 21. 111,
 11. 117, 8. 121,
 1, 24. 135, 16.
 143, 6. 155, 8.
 162, 15. 181, 8.
 215, 11. 221, 2,
 17, 23, 29. 237,
 19. 242, 14. 258,
 5, 24. 260, 26.
 270, 6. 318, 4.
 327, 7, 11. 381,
 1. 398, 21, *et alibi*
freq.
 minuta 43, 28. 86,
 9
 minutae 78, 14. 85,
 13. 86, 10. 273, 2
 minuti 56, 4. 264, 1
 minutis 206, 7. 359,
 4. 385, 28. 406, 5
 minuunt 213, 3
 minuuntur 258, 12
 mirabilis 392, 30
 mirabitur 58, 2
 mirum 55, 20. 76,
 27. 174, 15. 332,
 31
 misceantur 202, 9.
 208, 3. 221, 19.
 284, 26
 misceatur 186, 23.
 270, 12. 288, 22.
 304, 3. 317, 3
 miscibat 209, 18.
 212, 14. 222, 30
 miscenda 108, 34.
 245, 20, 24
 miscendi 190, 24
 miscendo 15, 23
 miscendum 190, 27.
 299, 8. 321, 31
 miscendus 417, 31
 miscent 277, 1. 305,
 5. 308, 28. 311,
 16
 miscentur 107, 25.
 202. 10. 203, 21.
 204, 23. 210, 34.
 214, 26. 220, 24.
 226, 19. 228, 12.
 274, 9. 300, 24.
 301, 6, 31. 310,
 4. 325, 11
 miscere 107, 7. 111,
 26. 144, 9. 184,
 33. 218, 29. 247,
 16. 264, 25. 273,
 4. 288, 5. 296, 33.
 324, 32
 misceri 103, 30. 203,
 18
 miscetur 25, 14.
 167, 21. 185, 2,
 18. 203, 26. 209,
 22. 216, 4. 220,

16. 227, 32. 252, 29. 264, 32. 273, 16. 281, 28. 300, 19. 301, 35. 302, 1. 308, 4. 312, 7. 325, 9
 miscuerunt 325, 2
 miscuisse 174, 20
 miscuit 271, 28
 misera 433, 6
 miserabiliter 120, 4
 misericordiam 10, 18
 misericors 327, 9
 miserius 139, 26. 311, 25
 miserum 139, 25. 142, 21. 247, 6
 miserunt 252, 27. 446, 3
 miserrimum 250, 7
 missio 65, 7
 missione 138, 33
 missionem 142, 28
 missus 123, 4. 168, 17. 185, 2, 28. 284, 21
 misy 194, 12. 196, 16. 197, 4. 199, 3, 5, 16. 214, 9, 15. 216, 5. 218, 9, 23. 221, 18. 292, 31. 294, 30. 301, 14. 314, 7. 317, 23, 28
 mitella 430, 15
 Mithridates 225, 4
 mitia 85, 15
 mitior 413, 6
 mitiora 56, 24. 179, 9
 mitissime 426, 33
 mitius 16, 33. 236, 14. 238, 4
 mittat 414, 21
 mittatur 61, 19. 150, 23. 299, 27
 mittenda 31, 29
 mittendum 66, 11. 64, 12, 19. 155, 12
 mittendus 63, 14. 65, 11. 135, 18. 138, 11. 142, 8, 31. 157, 17. 163, 32. 189, 21. 254, 26. 282, 30. 324, 6. 424, 21. 431, 28. 437, 34
 mittere 63, 6, 26, 31. 64, 26. 108, 8, 23. 139, 28. 152, 7. 169, 31. 171, 12. 177, 6. 245, 12. 246, 15. 297, 16. 351, 29
 mitteretur 120, 26
 mitti 61, 18, 20. 64, 6, 9. 66, 19, 23. 68, 3. 108, 18. 118, 12. 120, 23, 35. 138, 10. 141, 28. 155, 18. 236, 33. 249, 28. 287, 28. 289, 11. 294, 7. 309, 14. 324, 10. 373, 11
 mittitur 61, 34. 313, 33
 mittunt 249, 34. 271, 8
 mixta 44, 17. 118, 23. 136, 23. 137, 19. 180, 16. 188, 20. 190, 30. 194, 5. 221, 13. 222, 11. 228, 6. 248, 20. 264, 22. 265, 21. 268, 21. 273, 11. 276, 24. 281, 19. 284, 6, 32. 302, 12. 314, 8. 360, 9
 mixtae 161, 2
 mixtam 212, 4
 mixtis 113, 5. 208, 14. 223, 16. 228, 16. 312, 2, 27. 372, 14. 419, 14
 mixto 300, 2. 302, 17. 307, 23, 24, 30. 331, 15
 mixtos 56, 15
 mixtum 12, 27, 34. 53, 3. 57, 6. 128, 20. 144, 19. 159, 8. 161, 3, 8. 175, 3. 181, 5. 183, 34. 185, 19. 186, 12, 24. 260, 3. 274, 10. 278, 7. 302, 19. 304, 31. 388, 9. 434, 6
 mixtura 45, 2. 306, 19
 mixturae 213, 19. 221, 11
 mixturarum 202, 14
 mixturas 194, 6
 mixturi 224, 24
 mixtus 39, 29. 170, 20. 176, 7. 188, 18. 235, 3. 391, 5
 mobilia 340, 1
 mobilibus 435, 15
 mobilis 418, 9
 mobilitas 403, 13
 mobilis 35, 24
 moderari 93, 6
 moderate 371, 12
 moderatio 67, 21. 123, 7
 moderatione 95, 14. 122, 28. 342, 26
 moderationem 73, 14. 392, 28
 moderatior 282, 23
 moderatius 45, 21
 modica 21, 23. 22, 31. 25, 21. 70, 13. 158, 21. 282, 34. 284, 17. 388, 22, 23. 390, 31
 modicae 147, 21. 386, 16
 modicas 103, 29. 136, 14
 modice 20, 36. 26, 16. 83, 6. 132, 24. 140, 26. 218, 24. 235, 4, 11, 243, 13, 17. 265, 25. 284, 25. 286, 26. 351, 19. 370, 30. 397, 21, 25, 26. 404, 25. 437, 6
 modici 29, 16
 modicis 165, 26. 191, 16. 389, 17
 modico 302, 28. 307, 14. 316, 13. 348, 27. 403, 29
 modicos 381, 8
 modicum 22, 8, 33. 116, 28. 118, 8. 184, 6. 270, 24. 374, 1. 395, 13. 431, 13
 modicus 25, 22. 28, 6. 32, 4. 261, 20, 34. 281, 23. 306, 5. 310, 21. 377, 18
 modis 73, 30. 161, 19. 173, 11. 409, 25. 435, 3, 26. 445, 13
 modo *subst.* 14, 34. 20, 28. 22, 20. 29, 27. 31, 27. 32, 15. 39, 35. 44, 14. 49, 8. 54, 19. 69, 5, 9. 70, 26. 93, 29. 106, 28. 109, 32. 111, 6. 116, 34. 120, 13. 125, 20. 135, 20, 33. 145, 21. 147, 2, 6. 155, 4, 5. 165, 15, 18. 167, 18. 207, 13. 252, 17. 385, 21
 modo *adv.* 5, 15, 18. 12, 28, 30, 31 *bis.* 14, 8. 16, 31. 17, 4 *bis*, 10 *bis*, 12, 13. 18, 11 *bis.* 19, 5 *bis*, 8, 9, 20, 21, 24 *bis*. 23, 22. 32, 5 *bis*. 34, 33, 34. 42, 16, 20. 45, 1, 2. 64, 13. 150, 7, 8 *bis.* 161, 20. 171, 6, 7. 179, 4, 5. *et alibi*
 modum 73, 24. 109, 17. 134, 30. 187, 11. 229, 30. 268, 20. 269, 14. 271, 9. 333, 5. 355, 3. 357, 29
 modus 80, 25. 106, 17. 144, 10. 154, 14. 202, 11. 253, 14. 300, 15. 325, 8. 374, 23. 375, 12. 410, 7. 417, 30. 418, 30
 moestus 124, 28
 molari 271, 29
 molaris 200, 3
 mole 129, 24. 136, 27
 molesta 161, 17
 molestiam 358, 27
 molestissimum 113, 11
 molestius 166, 6. 339, 18
 moliebantur 66, 31. 95, 20
 molientem 10, 17
 molioli 411, 5
 moliolo 409, 26. 410, 13, 25
 moliolus 49, 28. 410, 15, 5
 moliri 298, 10
 moliantur 23, 17. 122, 7. 401, 24

- molle 21, 30. 22, 34.
 39, 20. 79, 21.
 83, 18. 105, 15.
 164, 13. 170, 31.
 266, 27. 395, 26.
 439, 16
 mollem 57, 21. 115,
 16
 molles 138, 17. 158,
 7. 303, 28. 385,
 28. 391, 19
 mollescit 271, 25.
 425, 33
 mollescunt 203, 6
 molli 107, 8. 220,
 11. 237, 12. 238,
 3. 307, 14. 349,
 19. 395, 27. 407,
 6. 419, 4. 8. 429,
 35
 mollia 39, 16, 33.
 54, 10. 127, 33.
 128, 21. 338, 5.
 439, 30
 molliant 67, 15
 molliantur 41, 13
 molliat 387, 34
 mollibus 84, 17.
 140, 6. 156, 24
 mollebat 212, 19
 mollienda 207, 3, 6.
 221, 10. 265, 22
 molliendam 220, 18.
 261, 29
 molliendum 70, 15.
 243, 14
 mollior 257, 12.
 360, 7. 414, 13
 molliora 400, 10
 molliores 160, 18
 molliori 203, 26
 mollioribus 36, 8, 25
 molliri 70, 13. 92,
 15. 130, 17. 132,
 3. 186, 16. 417,
 23
 mollis 54, 7. 81, 17.
 141, 17. 147, 20.
 162, 8. 239, 12.
 241, 8. 204, 17.
 281, 20. 284, 1.
 307, 2. 312, 32.
 360, 2. 364, 10.
 366, 12. 367, 19.
 387, 29. 405, 6.
 419, 13. 420, 27.
 421, 21. 424, 28.
 431, 14
 mollit 61, 12. 69, 10
 mollita 316, 32
 molliter 173, 20
 mollitiem 6, 16. 9,
 25
 mollities 9, 30. 360,
 10
 mollitum 404, 6.
 415, 12. 417, 19
 mollitur 70, 23
 molliunt 87, 19. 200,
 3
 mollius 148, 28
 μολύβδου 202, 1.
 218, 6
 momentis 158, 15.
 349, 23
 momento 92, 20.
 174, 17. 362, 33.
 384, 19. 409, 20.
 437, 30
 momentum 185, 1
 mommordit 337, 3
 monstrabit 16, 33
 mora 22, 17. 24, 33.
 84, 24. 85, 12.
 180, 55. 187, 15,
 21. 194, 7. 242,
 6. 362, 6. 425,
 17
 morabitur 337, 6
 morae 430, 31. 443,
 35
 moram 430, 29
 morbi 5, 10. 14, 18.
 15, 9. 34, 15, 33.
 35, 16. 36, 2, 29.
 37, 23. 40, 6, 11,
 13, 23, 33. 41, 21.
 42, 9. 46, 31. 47,
 2. 48, 5. 52, 29.
 54, 31. 57, 4. 62,
 20, 32. 63, 22.
 73, 5, 14. 93, 22,
 25. 101, 8. 106,
 10. 113, 14. 119,
 20. 125, 23. 132,
 23. 146, 7. 157,
 3. 169, 10, 30.
 171, 5. 176, 27.
 193, 7. 250, 7.
 291, 7
 morbis 3, 26. 5, 21.
 13, 5, 1, 25, 8.
 31, 22. 34, 22.
 35, 1. 14. 37, 24.
 38, 3. 46, 1. 47,
 19. 51, 11. 61, 5.
 66, 15, 31. 70, 29.
 31, 36. 72, 10.
 74, 10. 81, 14.
 149, 1, 33. 91, 2,
 17. 92, 4, 10.
 108, 12. 115, 16.
 184, 15. 125, 12.
 155, 2. 174, 4.
 179, 18. 182, 6.
 188, 29. 193, 15.
 325, 17. 326, 8
 morbo 8, 31. 41, 3.
 43, 1, 21, 25. 44,
 11, 13, 15, 24.
 46, 18. 47, 14,
 17. 51, 15. 52.
 25, 33. 54, 3, 4,
 33. 56, 12, 20.
 57, 9, 15, 16, 28,
 33. 58, 17. 59,
 14. 69, 21. 73, 4.
 76, 4. 90, 24. 93,
 17. 95, 3, 24. 97, 2.
 106, 20. 124, 24.
 128, 9. 129, 4,
 14, 26. 130, 2.
 133, 11. 134, 7,
 20. 137, 23. 139,
 24. 142, 4. 152, 22.
 164, 16. 167, 33.
 170, 13. 171, 22.
 174, 17. 177, 35.
 181, 9. 185, 24.
 187, 22. 191, 28.
 197, 26. 316, 1
 morborum 1, 15. 2,
 2, 21. 5, 4. 6, 7.
 8, 28. 11, 34. 12,
 25, 30. 14, 35.
 16, 7. 33, 9, 16.
 37, 19. 46, 5. 50,
 9. 61, 2. 72, 12.
 73, 2, 13. 74, 9.
 76, 11, 12, 16.
 107, 1. 98, 14.
 115, 30. 146, 3.
 163, 7
 morbos 2, 7. 3, 5. 4,
 1, 7. 7, 20. 9,
 13. 10, 33. 12,
 20, 30. 16, 36. 61,
 19. 137, 28. 330,
 8
 morbum 8, 6. 9, 3,
 12, 7. 13, 31, 20.
 18, 18. 38, 18.
 40, 26. 41, 16.
 42, 6, 12. 47, 10.
 52, 35. 54, 13.
 65, 25. 68, 5. 69,
 10. 90, 4. 100, 19.
 108, 22. 110, 9.
 111, 21. 123, 6.
 124, 12, 13. 129,
 17, 30. 132, 30.
 140, 9. 156, 22.
 174, 12. 278, 8.
 323, 14
 morbus 11, 21. 13,
 14. 14, 13. 34,
 30. 35, 10. 38,
 16. 49, 24. 53,
 33. 54, 19. 58,
 27, 12. 59, 13.
 60, 7, 19. 62,
 34. 67, 10, 25.
 69, 22. 71, 1, 5,
 6. 91, 23, 26, 31.
 91, 7. 92, 1, 32.
 96, 35. 107, 24.
 109, 13. 116, 11.
 117, 14. 127, 6.
 128, 12, 25. 135,
 23, 28. 133, 29.
 139, 20. 140, 25.
 141, 6, 11, 19.
 142, 14, 23. 143,
 20. 149, 29. 152,
 1. 155, 3. 157,
 32, 36. 158, 11.
 168, 1, 3, 27. 169,
 8, 24. 170, 24,
 32. 175, 25. 176,
 29. 178, 6. 179,
 22. 250, 22
 mordet 233, 9
 mordetur 334, 4
 more 17, 19. 378, 3.
 413, 17
 mores 2, 11
 mori 122, 12. 181,
 18
 moriantur 33, 17
 moriente 9, 33
 morientes 233, 13
 moris 157, 29. 312, 4
 moritur 45, 29. 57,
 12. 174, 16. 360,
 32
 moriuntur 38, 4. 50,
 27. 57, 5. 110,
 10. 244, 32. 398,
 28
 μορσούκον 122, 14
 mors 43, 1, 15. 52,
 27. 57, 26. 59,
 10. 232, 22. 234.
 13. 377, 16. 438,
 10. 446, 5
 morsu 249, 10
 morsum 249, 34
 morsus 216, 34.
 224, 2. 249, 12,
 16. 250, 24

- mortalium 5, 6
martario 226, 10
mortem 43, 31. 44,
22. 142, 26. 233,
22. 299, 20
mortifera 44, 32.
58, 32. 393, 17.
418, 17
mortiferae 386, 6
mortiferum 56, 10,
25. 57, 15. 58,
6
mortiferus 150, 5.
237, 2
mortis 42, 33. 43,
23. 44, 31. 45, 9,
15. 46, 2. 58, 25.
59, 32. 60, 28.
137, 33. 258, 2.
350, 7. 352, 26.
382, 9. 393, 35.
411, 18. 445,
28
mortua 256, 18
mortui 10, 5, 7
mortuis 10, 22
mortua 9, 34
mortuorum 6, 10.
10, 19. 16, 28
mortuum 229, 10
morum 83, 13. 87,
6. 122, 11
mos 116, 3
moschi 207, 15
mota 31, 35. 426,
23. 433, 20. 437,
25
motae 438, 35
moti 333, 4
motio 102, 1
motis 436, 35
moto 75, 18. 128,
33
motu 34, 27. 49, 1.
93, 14. 104, 31.
138, 30. 143, 15.
152, 1. 348, 33.
351, 4. 363, 18.
405, 3. 422, 20.
438, 2
motus 9, 9. 25, 30.
50, 15. 54, 27.
110, 21. 123, 3.
140, 13. 142, 28.
171, 33. 178, 3.
233, 28. 265, 4.
327, 10. 384, 20.
402, 14. 418, 10.
424, 13. 437, 7
motum 4, 17. 422,
16. 436, 26. 444,
19. 446, 11
moveant 215, 32.
241, 11
moveat 9, 9. 18, 12,
33. 21, 10. 28,
33. 32, 5. 104, 17.
165, 10. 236, 9.
344, 26. 370, 8.
414, 21. 416, 9
moveatur 118, 25.
143, 7. 297, 29.
356, 8, 30. 429,
27. 446, 13
movenda 31, 34. 106,
28. 135, 10. 188,
27. 251, 30
movendae 143, 34.
160, 23. 172, 32
movendo 111, 9.
214, 18. 215, 24.
263, 10. 339, 22.
432, 18
movendum 135, 33.
239, 31. 337, 2.
388, 32
movendus 424, 31
movent 26, 7. 81,
11, 13. 85, 12.
86, 27. 94, 23
bis. 95, 3. 114, 32.
127, 14, 18. 140,
23. 151, 17. 160,
9. 171, 20. 179,
34. 195, 9. 262,
14. 271, 7. 290,
20. 311, 29. 334,
9. 339, 9. 372,
22
moventia 251, 32.
332, 12. 339, 1.
388, 29
moventibus 26, 21.
144, 18. 151, 34.
190, 5. 359, 20
moventur 38, 32.
51, 10. 105, 3.
137, 30. 153, 16.
233, 20. 315, 18.
353, 32. 435, 12
moverat 111, 4, 5
movere 13, 27. 121,
7
moveret 169, 7
moveri 38, 26. 118,
12. 72, 3. 156, 21.
242, 13. 333, 15.
370, 26. 399, 9.
403, 12. 406, 2.
442, 16
moverimus 101, 14
moverit 100, 9
movet 5, 35. 13, 27.
31, 16. 35, 21, 25.
55, 26. 104, 23.
130, 16. 153, 4,
9. 163, 20. 177,
1. 237, 25. 240,
22. 271, 14. 281,
31. 356, 4. 412,
3. 424, 15. 441, 3
movetur 29, 31. 54,
10. 60, 13. 74, 4.
188, 33. 258, 31.
264, 11. 267, 20.
340, 17. 356, 10.
379, 20. 402, 6.
405, 3. 407, 35.
410, 9. 422, 15,
19. 438, 25. 317,
22. 356, 2. 373,
15
mox 333, 8
mucis 182, 11. 425,
33
muco 258, 29. 324, 9
mucosa 272, 25
mucosis 179, 5
mucosum 60, 5
muco 231, 10. 335,
9, 34. 336, 3, 27.
371, 5
mucrone 340, 25.
409, 33. 411, 17
mucronem 335, 1.
336, 25. 337, 3
mucronis 362, 2
muliebrem 344, 15
muliebri 220, 17.
290, 13. 300, 26.
386, 35
muliebria 36, 26
muliebribus 36, 9.
306, 28
muliebris 132, 3
mulier 44, 11. 47,
22. 54, 32. 55, 13.
58, 29. 59, 20.
60, 21. 61, 33.
62, 1. 221, 6
muliere 62, 12. 71,
29
mulierem 61, 25.
392, 32
mulieres 57, 20. 189,
19
mulieri 48, 1. 49, 8.
53, 31. 62, 8. 163,
28. 186, 27. 386,
30, 32
mulieribus 44. 33.
149, 11. 311, 21.
380, 1
mulieris 50, 30. 186,
4. 394, 24
mullus 81, 20
mulsa 68, 19. 106,
1. 140, 20. 157,
27. 158, 7. 159,
5. 168, 33. 170,
10, 11, 16. 180,
13. 182, 1
mulsa 123, 11. 128,
15
mulsam 113, 34. 158,
12. 169, 36
mulsi 119, 25. 173,
31. 283, 35
mulso 29, 12. 86, 16.
88, 16. 189, 26.
221, 24. 247, 30.
264, 24. 268, 32.
269, 7. 270, 8, 11,
13. 288, 7. 289,
5. 290, 30. 299,
9, 30. 302, 23.
303, 25. 307, 32.
309, 29. 310, 15.
321, 2, 3, 5. 331,
17. 390, 14
mulsum 24, 18. 80,
1, 12. 84, 33. 83,
31. 85, 19. 86,
21. 177, 28 bis.
313, 6
multa 10, 24. 11, 5,
34. 14, 21. 18,
19. 20, 8. 22, 5.
23, 7. 25, 16. 18.
27, 28. 28, 23. 37,
15. 57, 18. 59,
30. 69, 35. 70, 13.
87, 9. 107, 6. 109,
21. 113, 14. 120,
27, 30. 125, 1.
132, 12, 21, 23.
144, 4. 150, 33.
160, 10. 192, 4.
193, 7, 16. 207,
27. 226, 27. 235,
8, 11, 16. 253, 10,
et alibi.
multae 65, 2. 265,
14. 369, 21. 391,
13
multam 22, 10. 109,
23
multarum 160, 25.
327, 15
multas 135, 2. 440, 8

- multi 232, 27. 240, 10
 multiplex 2, 14. 202, 14. 334, 14
 multiplicem 223, 2. 263, 25. 352, 15
 multiplices 94, 7. 331, 32
 multis 5, 3. 109, 1. 110, 35. 139, 4. 147, 11. 161, 17. 173, 11. 269, 14. 371, 29. 392, 30. 403, 22. 406, 5
 multitudine 134, 27
 multo 7, 25. 9, 29. 20, 19, 20, 33. 26, 16. 31, 29. 42, 29. 45, 34. 48, 19. 50, 8. 58, 14. 99, 19. 102, 13. 115, 3, 30. 127, 31. 149, 12. 154, 16. 183, 24. 236, 21. 250, 2. 254, 15. 262, 17. 264, 16. 266, 2. 269, 27. 276, 29. 278, 13. 316, 30. 377, 14. 383, 18. 385, 2. 387, 29. 402, 26. 411, 19. 415, 10. 424, 29. 426, 19. 431, 4. 20. 437, 1
 multorum 44, 25. 233, 21, 28
 multos 2, 26. 97, 19
 multum 27, 21. 36, 20. 41, 6. 58, 5. 70, 27. 92, 16. 97, 21. 109, 1. 113, 13. 129, 29. 130, 4. 133, 19. 153, 7. 154, 6. 25. 171, 19. 181, 21. 193, 4. 194, 2. 235, 19. 28. 246, 12. 250, 25. 266, 20. 270, 30. 295, 16, 17. 297, 31. 301, 32. 318, 8. 326, 8. 339, 4. 354, 8. 356, 31. 357, 26. 373, 5. 393, 7. 396, 2. 434, 27. 436, 2
 multus 52, 14. 96, 35. 126, 4. 232, 19, 30. 235, 13. 258, 29. 259, 3. 262, 1. 375, 13. 387, 26. 420, 2
 murali 275, 28
 muralis 87, 23. 121, 13. 191, 9
 murex 209, 33
 muria 83, 19. 172, 22. 179, 21, 31
 muriae 181, 27
 muriam 173, 13. 190, 9
 murices 83, 24. 85, 5. 86, 20
 murmure 366, 23
 musculi 85, 15. 239, 2. 243, 10. 246, 8. 351, 12. 426, 26. 28. 431, 19. 434, 4. 437, 17, 443, 28
 musculus 401, 5. 402, 11. 404, 20. 436, 35. 445, 26
 musculorum 107, 10. 351, 4
 musculos 239, 6. 243, 15. 266, 14. 415, 6. 444, 6
 musculosum 147, 7
 musculosus 218, 28. 239, 13. 249, 26
 musculum 231, 18. 421, 6
 musculus 236, 22. 29. 237, 1. 338, 30. 431, 26
 muscus 87, 27
 musto 184, 20
 mustum 80, 2. 84, 9
 mutabit 192, 9
 mutanda 236, 4
 mutandum 143, 35
 mutare 20, 13. 118, 16. 125, 6. 177, 22. 192, 5. 202, 7
 mutari 9, 32. 38, 7. 74, 17
 mutarint 93, 7
 mutat 24, 5. 28, 31
 mutata 299, 29
 mutati 264, 14
 mutatio 34, 19. 124, 26. 152, 5. 373, 28
 mutatione 54, 11. 86, 15. 135, 25. 354, 27
 mutationi 91, 4
 mutatis 21, 26. 49, 2. 398, 2. 327, 4
 mutato 272, 9. 405, 29
 mutatur 46, 22. 54, 12. 98, 14. 307, 22
 mutatus 105, 1
 mutavit 3. 20. 329, 9
 mutantur 9, 29. 34, 12
 mutet 110, 17
 mutetur 91, 17. 202, 13
 mutis, 14, 23
 mydriasi 297, 35
 μυδριασιν 297, 32
 myrapia 184, 17
 μυριψικην 204, 24
 myrmecia 271, 16, 22
 μυρμήκια 271, 5
 myrmeciis 271, 31
 μυρμεκάλανον 173, 6
 myrobalani 281, 7. 302, 9
 myrobalanum 279, 6
 Myron 275, 32. 276, 30
 myrrha 130, 22. 194, 16. 195, 9. 197, 6. 199, 6. 214, 24. 255, 20. 274, 7. 304, 32. 312, 7. 314, 7
 myrrhae 130, 13. 178, 29. 204, 16. 206, 16. 209, 5. 13, 31. 214, 7. 14. 216, 3, 18. 219, 6, 26, 30. 220, 15, 23. 222, 18. 223, 10. 224, 11, 22. 225, 14. 226, 2. 227, 4. 228, 9. 15, 22. 24. 229, 1, 3, 20. 26, 29. 253, 18. 264, 26. 283, 21. 24. 285, 13, 23. 286, 7. 289, 16. 290, 7. 292, 21. 26, 33. 293, 14. 29. 295, 4. 300, 15, 18, 21, 22. 301, 5, 6, 14, 22. 29. 302, 10, 22. 303, 16, 18. 308, 11. 310, 1, 8, 25. 307, 23, 28. 318, 21. 323, 1. 357, 2
 myrrham 118, 24. 288, 4. 305, 5
 myrta 86, 20
 myrtacei 364, 17
 myrtei 218, 7. 221, 29. 330, 15
 myrteo 107, 27. 279, 5. 324, 21. 325, 9
 myrtetis 74, 2
 myrteum 88, 8. 125, 25. 226, 25. 305, 32. 433, 12
 myrti 8, 10. 125, 32. 184, 26. 276, 33. 288, 10. 291, 13
 myrtis 130, 10
 myrtus 88, 5. 390, 6. 433, 25

N.

- Naevianum 83, 14
 nam 5, 32. 7, 30. 9, 24, 34. 10, 32. 12, 19, 27. 14, 22. 16, 11. 28. 17, 17. 23, 28, 32. 31, 19. 35, 25. 34, 12. 24. 51, 11, 14. 58, 4. 62, 22. 65, 5. 70, 21. 91, 24. 104, 25. 119, 18. 133, 3, 13. 165, 19. 174, 7. 202, 16. 203, 6, et alibi passim.
 napi 78, 2. 82, 4
 narcissi 19, 9, 10. 14. 200, 7. 201, 6
 narcissus 200, 3
 nardi 130, 31. 178, 29. 187, 6. 204, 18. 212, 7. 220, 1. 224, 6, 11, 23. 225, 9, 18. 228, 15, 16, 19. 229, 8, 28. 285, 21. 286, 6. 287, 34. 292, 32. 293, 13. 301, 23, 28. 302, 10. 310, 7
 nardinum 204, 19

- nardum 130, 21.
195, 9. 200, 4
narem 306, 6, 24,
34. 307, 7. 355, 5,
25.
nares 42, 26. 43, 11,
12. 47, 25. 53, 22.
121, 6. 152, 33.
153, 1, 8, 24, 28.
154, 4. 223, 16.
233, 16. 257, 3.
305, 26. 307, 4.
343, 7, 14. 401,
9, 25. 412, 28.
418, 34. 419, 1,
17, 19
naribus 37, 16. 47,
11, 35. 49, 25.
50, 17. 55, 15.
56, 1. 104, 34.
121, 6. 126, 29.
128, 7. 149, 33.
151, 18. 162, 19.
174, 31. 186, 2.
219, 10. 306, 27,
35. 310, 9. 340,
12. 343, 3. 345,
13. 351, 11. 353,
16, 29. 354, 16,
25. 355, 1. 401,
13. 418, 33. 420,
16, 30
naris 355, 9. 419,
10, 25
narium 37, 33. 306,
33. 317, 26. 354,
12. 401, 17, 19
nascantur 6, 8. 291,
2. 303, 5. 344, 23
nascatur 133, 2. 241,
32
nascentia 86, 28
nascentibus 5, 21
nascentis 122, 13
nasci 250, 6. 280,
11, 22. 288, 30.
322, 11. 324, 19.
328, 28. 339, 7.
398, 24
nascitur 51, 15. 77,
7. 125, 9. 132,
19. 185, 22. 241,
32. 257, 5. 258,
27. 263, 24. 270,
26. 271, 12, 20.
278, 18. 340, 13.
339, 24. 355, 1.
357, 10
nascuntur 31, 5. 36,
29. 50, 10. 52, 7.
130, 28, 256, 2.
262, 19. 264, 15.
271, 2, 9. 272, 5.
290, 22. 306, 28.
312, 20. 339, 10,
33. 341, 33
naso 354, 12, 16
nasturtii 87, 16. 173,
7. 182, 1
nasturtium 82, 6,
25. 84, 3. 85, 3.
86, 39. 159, 7.
173, 4. 195, 1
nasus 237, 13. 419,
11
nata 2, 23. 291, 10
natali 352, 18. 358,
6
natandi 78, 16. 250,
11
natare 133, 24. 166,
20
natationes 162, 8.
187, 28
nati 344, 2
nationes 143, 20.
350, 32
nationibus 1, 6. 141,
4
natis 162, 5
natum 43, 22. 76,
22. 79, 16. 80,
12. 420, 21
natura 6, 14. 7, 5,
18. 12, 10. 17, 23.
19, 2. 34, 18. 58,
16. 90, 26. 101,
8, 19. 104, 9. 121,
17. 147, 6, 20.
155, 16. 158, 2.
299, 17. 330, 7.
347, 15. 365, 2.
392, 29
naturae 2, 22. 3, 7.
11, 8. 13, 22
naturale 21, 17.
233, 10. 378, 1,
6. 380, 14. 386,
31
naturalem 241, 16
naturales 5, 13. 11,
16. 130, 9. 143,
19. 413, 10
naturali 272, 9. 348,
15
naturalia 187, 24.
219, 18. 317, 35.
392, 2
naturalibus 8, 1. 11,
23. 31, 2. 186,
7. 220, 12. 364,
36
naturalis 430, 13
naturaliter 96, 2.
104, 27. 133, 30.
235, 27. 242, 29.
256, 7. 257, 12.
290, 10. 345, 1.
388, 3. 379, 29.
380, 26. 413, 31.
416, 28. 427, 9.
439, 13
naturalium 4, 2. 7, 3.
49, 3. 74, 1
naturam 11, 12. 22,
21. 56, 8. 80, 18.
98, 18. 133, 5.
174, 3. 343, 8
natus 357, 12
nave 72, 28. 135,
31
navi 72, 27
navigare 17, 5. 31,
26. 176, 11
navigatio 162, 7. 166,
4, 11
navigatione 135, 24
navigationem 135, 32
navigavit 22, 9
navis 137, 22
nausea 22, 10, 13.
24, 3. 30, 5. 166,
12. 167, 24
ne 1, 7. 4, 23. 6, 26.
7, 30. 8, 23. 10,
19, 34. 11, 28.
12, 18, 13, 28.
16, 14, 33. 17,
29. 18, 11. 19, 6.
24, 19. 23, 34.
24, 13. 27, 5. 28,
4, 16, 32. 29, 10.
32, 4. 40, 1. 63,
14, 19. 74, 10.
103, 27, *et alibi*
quamplurimis in
locis
nebulosi 34, 7
nec 8, 21. 21, 16.
24, 9. 26, 30. 31,
13 *bis*. 41, 13. 45,
19. 66, 27. 92,
10. 97, 18. 116,
3. 170, 4. 177, 2.
185, 26. 187, 29.
230, 24. 233, 22.
280, 10. 251, 30.
262, 14. 265, 18.
266, 26. 269, 25,
et alibi
necare 291, 2
necessaria 2, 15, 19.
3, 35. 4, 22. 15.
11. 16, 5, 16. 17,
33. 23, 22. 30, 30.
31, 23. 32, 10.
64, 1. 73, 8. 80,
18. 122, 29. 134,
7. 154, 4. 161, 4.
164, 17. 166, 11.
223, 26. 242, 34.
254, 28. 259, 8.
263, 12. 273, 28.
283, 12. 313, 32.
329, 28. 330, 23.
341, 29. 350, 8.
372, 23. 386, 29.
389, 1. 390, 28.
395, 29. 403, 25.
414, 25. 420, 32.
439, 24
necessariae 106, 23.
131, 18. 154, 35.
166, 18. 181, 9
necessariam 3, 29.
10, 20. 129, 26.
278, 22. 316, 1.
412, 31. 421, 26
necessarias 7, 2
necessarii 17, 96.
172, 17
necessariis 230, 23
necessario 287, 15.
350, 6. 353, 24.
362, 32. 390,
24
necessarium 5, 5. 6,
9. 16, 28. 27, 10.
70, 35. 71, 4.
110, 7. 121, 18.
135, 22. 138, 12.
143, 18. 149, 24.
151, 29. 152, 9.
175, 23. 180, 34.
23, 16. 240, 8.
243, 15. 248, 9.
251, 28. 267, 35.
283, 2. 284, 22.
287, 29. 294, 7.
295, 18. 314, 32.
317, 3. 321, 10.
329, 14. 358, 31.
370, 20. 374, 35.
379, 6, 31. 388,
1. 391, 21. 392,
18. 433, 3
necessarius 28, 7.
69, 22. 122, 3.
135, 10. 166, 2.
241, 12. 259, 18

- necesse 10, 7. 14, 17. 36, 19. 42, 7. 47, 13, 16. 49, 30. 52, 23. 63, 26. 64, 6. 69, 8. 76, 17. 97, 26. 101, 2. 102, 27. 103, 20. 126, 7. 164, 8. 165, 5. 177, 19. 180, 35. 239, 25. 242, 2. 264, 30. 308, 19. 317, 14. 327, 12. 333, 11. 337, 11. 342, 27. 344, 24. 349, 26. 364, 21. 376, 7. 382, 16. 385, 15. 408, 11. 411, 6. 414, 33. 416, 25. 426, 4. 427, 34. 430, 7. 431, 20. 433, 15. 445, 16. 446, 22
 necessitas 18, 2. 20, 18. 26. 73, 18. 102, 29. 127, 9. 226, 29. 255, 21. 409, 16
 necessitatem 24, 9
 necessitates 17, 18
 necessitati 330, 2
 negat 14, 16
 negatis 403, 24
 negavit 129, 14
 neglecta 153, 14
 neglecto 425, 32
 neglectum 184, 4
 negligent 125, 6
 negligenda 247, 10
 negligenter 243, 29. 342, 14
 negligentia 230, 30. 431, 5
 negligere 16, 20. 17, 10
 negotia 138, 23. 333, 29
 negotii 168, 26
 negotiis 18, 4. 135, 34. 154, 20
 negotio 334, 31. 382, 11. 414, 15
 negotiosa 192, 3
 negotium 328, 13
 neminem 5, 20. 6, 8. 239, 28. 285, 26. 268, 1. 342, 33
 nemo 11, 26. 66, 11. 258, 9
 nepeta 82, 6. 84, 2. 87, 6. 86, 31. 152, 24. 171, 22. 172, 31. 253, 13. 290, 31. 307, 31. 312, 28
 nepetae 212, 3
 nepetam 157, 25
 neque 2, 2, 11, 14 *bis*. 4, 6, 8, 21, 27. 6, 19, 22, 30. 7, 7, 8, 14, 23, 35. 8, 34, 27. 9, 4, 7, 8, 32. 10, 27, 28. 11, 16, 25, 28, 30. 12, 9. 13, 7. 14, 6, 9, 29. 15, 34, 35. 17, 2, 3, 25, 21, 27. 18, 34. 19, 30, 31. 20, 4, 5, 7, 8, 11, 12. 23, 15. 24, 7. 25, 27. 26, 34 *bis* 27, 1, 11, 22. 163, 9, 16, 19, 26, *et alibi quam plurimis in locis*.
 nequendum 245, 26
 nervi 12, 11. 30, 24. 31, 3. 47, 7. 63, 9. 64, 28. 67, 13. 185, 26. 190, 20. 225, 26. 233, 22. 234, 2, 21. 238, 29. 239, 2. 240, 26. 241, 27. 243, 10. 244, 9. 246, 9. 329, 26. 398, 17, 18. 403, 15. 406, 16. 426, 27. 427, 5. 429, 33. 434, 4. 436, 26. 438, 7. 439, 23. 441, 14. 442, 8, 25. 443, 28. 444, 28. 446, 9
 nervis 34, 33. 72, 22. 76, 4. 238, 31. 243, 14. 259, 32. 329, 23. 403, 22. 404, 20. 405, 4, 10, 28. 406, 3. 407, 8. 426, 32. 435, 21, 22. 438, 29. 439, 6, 17. 444, 10, 20. 445, 10, 26
 nervo 234, 28. 267, 11. 370, 12
 nervorum 35, 31. 36, 3. 37, 7, 31. 41, 20. 44, 7, 8. 46, 24. 49, 15. 50, 34. 51, 7, 9. 55, 2, 23. 58, 21. 59, 13. 60, 17, 27, 29. 62, 27. 64, 24. 74, 6. 138, 3, 9. 142, 12. 143, 28. 144, 17. 147, 10. 149, 31. 155, 4. 233, 12. 240, 22. 250, 16. 257, 18. 297, 26. 352, 26. 383, 18. 385, 2. 387, 8. 389, 15. 393, 8, 17, 37. 418, 13. 426, 33. 435, 12. 436, 8, 24. 438, 24. 439, 1. 446, 3
 nervos 31, 13, 17. 155, 24. 211, 8. 226, 15. 239, 6. 318, 31. 325, 29. 335, 6. 337, 15. 365, 7, 15. 372, 26. 387, 34. 430, 8. 431, 31. 438, 22. 444, 5
 nervosa 148, 34. 267, 6. 328, 28. 335, 9. 340, 10. 365, 10. 391, 14
 nervosas 366, 4
 nervosi 240, 27
 nervosis 395, 17
 nervoso 267, 10
 nervosum 148, 20
 nervosus 147, 29. 218, 28. 239, 13. 259, 26. 329, 22
 nervum 64, 28. 231, 18. 241, 33. 266, 14. 328, 27. 368, 6, 15. 374, 15. 376, 30. 382, 8. 421, 6
 nescierunt 14, 30
 nescire 6, 25
 neve 28, 32. 68, 10, 12. 74, 23, 29, 30. 235, 33. 370, 13
 neutra 237, 22. 238, 10
 neutram 240, 10
 neutri 26, 7
 neutrum 19, 11. 120, 10. 238, 16. 266, 7. 282, 35. 284, 22. 430, 10
 niger 41, 26. 42, 29. 65, 6, 11, 19. 177, 6. 213, 14. 233, 4. 235, 2. 241, 2. 256, 6. 258, 29. 276, 8. 348, 1. 356, 25. 409, 1
 nigerrimus 213, 15
 nigra 44, 32. 45, 5. 58, 33. 60, 32. 174, 11. 235, 9. 244, 17. 261, 11. 274, 28. 348, 14. 418, 10
 nigrae 49, 31. 83, 26. 224, 9, 21. 256, 5. 272, 9. 275, 2
 nigram 31, 4. 288, 5. 367, 2
 nigras 248, 18
 nigrescere 52, 26
 nigri 363, 13. 377, 10
 nigrilie 319, 20. 408, 22. 410, 3, 29
 nigriliem 35, 33. 219, 10. 414, 12
 nigrities 245, 26. 408, 16, 29. 409, 9. 411, 3
 nigro 138, 13, 34. 141, 28. 244, 7. 282, 11
 nigrum 56, 19. 59, 2. 66, 21. 67, 11. 124, 6. 171, 14. 187, 1. 199, 10. 213, 20. 216, 35. 242, 32. 244, 4. 331, 2. 349, 5. 362, 30. 408, 1
 nihil 3, 9. 5, 4, 28. 6, 1 *bis*. 7, 32. 11, 4, 26. 13, 24. 15, 7. 19, 22, 25, 26. 22, 15. 23, 35. 44, 1. 56, 2, 16. 135, 17. 152, 4, *et alibi frequenter*
 nihilo 55, 5. 246, 23. 420, 7
 nihilominus 18, 6. 94, 15. 110, 28. 117, 5. 122, 6. 132, 32. 133, 7. 153, 19. 163, 32.

- 183, 13. 191, 30.
236, 18. 249, 5.
306, 2. 308, 9.
350, 20. 26. 351,
14. 357, 29. 413,
20. 419, 32
Nileus 207, 11. 287,
32. 289, 2, 14.
443, 20, 25
nimia 19, 14. 20, 8,
9. 95, 13. 108,
25. 109, 5. 122,
25. 124, 30. 125,
16. 129, 2. 133,
35. 136, 3. 186,
27. 187, 24. 226,
29. 243, 30, 31
nimiam 82, 14
nimias 51, 5
nimio 20, 11, 12.
133, 34. 167, 32
nimis 13, 30. 17, 21.
20, 16. 22, 34.
23, 19. 25, 12.
26, 17. 31, 11.
40, 33. 72, 20.
80, 11, *bis*. 82,
23. 84, 34, *bis*.
97, 27. 121, 15,
16. 130, 3. 166,
1. 232, 2, 12.
235, 3. 236, 8.
238, 4, 5, 6.
239, 29. 240, 13.
243, 31. 276, 30.
361, 19. 379, 15.
380, 4. 411, 8.
413, 9, 11
nimium 10, 28. 12,
28, 29. 21, 2. 23,
5, 32. 62, 16. 73,
16. 80, 11. 82,
13. 96, 4. 131,
34. 132, 27. 161,
6. 172, 16. 232,
8. 235, 1. 242,
28, 30. 250, 24,
30. 256, 4. 258,
21. 279, 1. 295,
19. 307, 26. 341,
7. 345, 2, 17, 25,
33. 349, 3, 353,
23. 370, 9. 396,
28
nimius 31, 16. 103,
35. 163, 19. 232,
8. 237, 4. 339,
28, 367, 18. 434,
25
nisi 3, 19, 30. 4,
11, 24, 28. 13,
14. 16, 2. 18, 18,
33. 20, 24. 23,
25. 24, 24, 33.
44, 9, 20. 51, 2.
57, 2, 18. 63, 2.
73, 12. 95, 33.
103, 29. 127, 11.
137, 3, *et alibi*
nisum 366, 4
nissus 366, 18
nitatur 426, 6
nitentis 348, 13
niti 183, 27
nitimur 326, 12
nitri 181, 25. 204,
9. 206, 18. 208,
8. 210, 23, 27.
209, 12, 17, 27.
211, 2, 10, 26.
212, 21. 215, 19,
26. 216, 29. 218,
24. 220, 14. 222,
14, 15, 22. 223,
18. 228, 15. 274,
4. 275, 13, 32.
276, 33. 291, 3.
302, 11. 303, 25,
30. 321, 13. 325,
21
nitro 69, 2. 86, 2.
107, 25. 139, 21.
144, 1. 202, 7.
222, 2. 388, 7.
434, 27. 437, 3.
441, 26
nitrum 132, 2. 143,
16. 159, 7. 176,
12. 197, 9. 198,
5. 200, 15. 201,
4. 204, 25. 210,
30. 211, 27. 273,
32. 276, 27. 279,
4. 280, 27. 304,
33. 359, 14. 375,
19
nituntur 78, 12. 127,
12. 402, 23
nive 80, 16
nobile 285, 5
nobilia 215, 15
nobilissima 284, 26
nobilissimas 202, 19
nobilissimi 11, 24
nobilissimum 225, 4
nobis 2, 15. 3, 23.
16, 2. 76, 15. 81,
6. 114, 13. 153,
22. 299, 17. 365,
20. 401, 30
noceant 358, 10
noceat 13, 17. 28, 5.
65, 8. 120, 2
nocent 19, 32. 62,
34. 108, 3. 251,
7. 290, 20. 299,
19. 387, 5. 397,
17
nocenter, 264, 9
nocentes 6, 12
nocentium 6, 31
nocere 27, 3. 69,
34. 163, 19. 254,
5
nocet 19, 22. 27, 7.
35, 18. 40, 6. 70,
17. 73, 28. 74, 5,
19. 76, 6. 133, 7.
163, 2. 186, 27.
278, 22. 370, 30
nocte 27, 1. 50, 18.
126, 5, 14. 156, 5.
210, 14
noctem 40, 16. 94,
21. 101, 15. 389,
25
noctibus 18, 21
noctu 17, 26. 30,
12. 39, 13. 40,
18, 22. 47, 21,
32. 52, 14. 59, 1.
96, 8. 123, 2. 188,
21. 190, 15. 228,
29. 272, 28. 283,
20. 295, 14. 298,
14. 334, 7. 425, 5
nocturna 2, 25. 40,
14. 282, 7
nocturnae 37, 4, 32
nocturnis 34, 1. 187,
25
nocuerit 266, 27
nocuerunt 188, 33
nocuit 151, 2. 253,
16
nodis 377, 22
nodo 333, 31. 334, 1
nodum 396, 21. 429,
3
nodus 237, 27. 333,
34
nolentium 30, 5
nolit 28, 3
nolumus 64, 24
nolunt 13, 10
nomen 122, 10. 131,
32. 153, 13. 157,
6. 158, 19. 193,
21. 264, 2. 265,
32. 270, 33. 272,
28. 347, 6. 366,
7. 407, 9
nomina 194, 6. 265,
1. 270, 21
nominabant 98, 1
nominabat 286, 4.
291, 31. 292, 23.
295, 36. 328, 26
nominant 4, 16. 7,
1. 13, 5. 29, 23.
34, 30. 35, 8, 10.
36, 3. 37, 3. 47,
3. 67, 26. 127,
10. 130, 24. 140,
4. 146, 17. 152, 2.
211, 11. 217, 34.
224, 23. 237, 18.
244, 4. 246, 2.
263, 3. 290, 23.
291, 28. 297, 12,
22. 311, 6. 337,
31. 365, 8. 404, 8,
14
nominantur 146, 12.
209, 15. 213, 5.
214, 5. 215, 16.
251, 4. 272, 11.
402, 17
nominare 76, 18
nominari 176, 31.
329, 6
nomiarunt 3, 4. 129,
1. 134, 14. 174, 12
nominasse 224, 18
nominat 153, 11
nominatim 75, 17
nominatur 35, 33.
82, 22. 125, 13.
137, 29. 148, 18,
26. 149, 22. 168,
2. 175, 29. 178,
19, 26. 196, 4.
198, 8. 209, 22,
23. 213, 20. 214,
20, 22. 219, 5.
234, 25. 257, 23.
269, 2. 270, 29.
294, 11. 348, 5.
365, 11. 407, 17.
412, 14
nominaverunt 142,
18. 193, 15
nominavi 81, 19
nominavit 176, 30.
347, 29
nomine 13, 9. 14, 7.
149, 26. 174, 11.
215, 24. 290, 19.
367, 10, 13. 384,
15. 413, 26, 29

- nominetur 296, 4
 nominibus 155, 9.
     234, 24
 nominis 45, 12
 non 1, 3, 15, 2, 1, 3.
     13, 31, 4, 21, 24.
     5, 12, 6, 21, 7, 5,
     bis, 12, 25, 9, 2,
     3, 13, 20, 23, 25.
     11, 2, 149, 11.
     155, 33, *et alibi*
     quamplurimis in
     locis
 nona 218, 30
 nondum 52, 12, 79,
     8, 130, 3, 136,
     13, 174, 29, 235,
     26, 246, 6, 250,
     20, 262, 14, 266,
     30, 341, 28, 380,
     34, 414, 26
 nonnulli 113, 21.
     298, 7
 nonnullum 445, 29
 nonnunquam 45, 31.
     48, 27, 49, 5, 52,
     3, 65, 1, 98, 13,
     104, 10, 134, 10,
     160, 8, 165, 13,
     171, 2, 182, 12
     189, 9, 22, 244,
     11, 257, 3, 9, 11,
     260, 7, 8, 271, 11.
     355, 32, 391, 10.
     434, 23, *et alibi*
 nono 98, 22, 421,
     32
 nonum 389, 15
 notus 98, 2, 428,
     14
 norit 9, 15, 22, 21
 nos 1, 8, 2, 13, 41,
     19, 61, 1, 73, 22.
     122, 24, 241, 4.
     316, 19, 366, 6
 noscenda 28, 14, 234,
     14
 noscendae 426, 6
 noscendum 91, 1
 noscendus 341, 6
 nosse 14, 24, 16, 19,
     29, 21, 11, 76, 14.
     350, 4
 nostra 3, 33, 4, 4.
     11, 22, 58, 3, 202,
     30, 286, 3
 nostrae 5, 18, 228,
     1, 28
 nostri 12, 22, 15,
     19, 157, 5, 263,
     33, 281, 13, 309,
     6, 365, 21, 367,
     11, 404, 13
 nostris 30, 7, 146,
     10, 193, 16, 224,
     3, 243, 34
 nostro 67, 20
 nostros 168, 24, 298,
     35
 nota 47, 2, 98, 28.
     105, 10, 134, 20.
     252, 15, 356, 32.
     361, 6, 408, 10.
     413, 8
 notae 38, 7, 45, 17.
     92, 9, 93, 15, 112,
     14, 129, 13, 144,
     30, 149, 31, 232,
     31, 233, 31, 256,
     2, 280, 16, 281,
     16, 351, 29, 379,
     15, 18, 426, 21
 notam 131, 3
 notandum 345, 6
 notare 351, 27, 361,
     5
 notari 94, 31, 379,
     16
 notas 45, 13, 46, 1,
     6, 59, 8, 52, 30.
     92, 4, 21, 105, 6.
     232, 16, 360, 13.
     389, 32
 notasse 8, 16
 notatum 258, 10
 notatur 379, 13
 notemus 426, 1
notas 404, 8
 notissimos 137, 28
 notissimum 444, 22
 notitia 5, 20, 11, 2.
     15, 11, 39, 4
 notitiae 103, 7, 290,
     18
 notitiam 3, 29, 4, 1.
     12, 24, 146, 7
 notum 326, 4
 notus 140, 3, 234,
     17
 nova 5, 9, 8, 27, 9,
     30, 12, 16, 39, 7.
     79, 18, 110, 30
 novacula 280, 7
 novae 20, 2, 72, 3
 novam 8, 28, 103,
     30, 174, 21, 315,
     34, 364, 28, 398,
     21
 novantur 34, 28
 novare 111, 20
 novat 213, 19
 novatum 245, 3
 novavit 163, 16
 novem 214, 23, 318,
     1, 350, 34, 380, 1,
     2, 33
 novrint 14, 26
 noverrunt 1, 5
 novi 110, 21, 577,
     23
 novis 35, 14, 284,
     24
 novissime 4, 3, 27,
     32, 43, 5, 121, 5.
     168, 18, 255, 30.
     322, 33, 341, 15.
     344, 26
 novit 16, 18
 novo 14, 7, 104, 35.
     249, 31, 304, 29.
     333, 22, 348, 21
 novos 412, 2
 novum 21, 26, 61,
     18, 28
 novus 11, 21, 402,
     26
 nox 100, 34, 35
 noxa 20, 13, 54, 26.
     136, 27, 160, 28.
     184, 24, 230, 2.
     251, 11, 254, 13.
     255, 9, 386, 28.
     412, 1, 416, 31
 noxae 27, 8, 267, 1.
     446, 23
 noxam 180, 1
 noxia 397, 19
 noxiam 298, 11
 noxium 34, 5, 260,
     24, 371, 19
 nubeculae 39, 32
 nubeculas 41, 30
 nubili 34, 7
 nubilo 18, 10, 28,
     33
 nucem 215, 21, 411,
     31
 nuces 78, 8, 88, 10.
     112, 3, 130, 25.
     140, 30, 145, 12.
     161, 1, 173, 34.
     200, 9, 201, 7.
     221, 26, 273, 11.
     301, 7, 312, 2
 nucibus 161, 32.
     191, 8, 197, 11.
     300, 10, 305, 4
 nucis 225, 22, 226,
     9
 nuclei 83, 18, 87, 3.
     145, 12, 170, 9.
     173, 29, 33, 188,
     3
 nucleis 84, 14, 312,
     3
 nucleo 300, 10
 nucleos 285, 18
 nucum 281, 8, 300,
     20, 301, 24, 304,
     32
 nuda 377, 26
 nudantur 315, 26.
     338, 6
 nudare 408, 5
 nudari 378, 31
 nudat 43, 17
 nudatis 387, 24
 nudato 409, 17
 nudatum 432, 31
 nudatur 378, 12
 nudatus 246, 10.
     295, 21
 nudetur 278, 9, 378,
     9, 399, 1
 nudis 31, 31
 nudum 233, 24, 446,
     16
 nulla 2, 9, 41, 18.
     54, 7, 8, 62, 24.
     63, 4, 22, 72, 19.
     100, 7, 106, 14.
     108, 32, 122, 12.
     138, 9, 139, 22.
     189, 1, 212, 30.
     240, 17, 246, 18.
     251, 11, 260, 4.
     261, 19, 263, 22.
     296, 3, 345, 33.
     350, 2, 32, 357,
     28, 364, 33, 385,
     23, 428, 26, 445,
     28
 nullam 12, 19, 94,
     34, 112, 16, 257,
     14, 258, 3, 271,
     18, 315, 34
 nullarum 126, 18
 nulli 2, 17, 109, 27.
     391, 15, 404, 19.
     421, 11
 nullis 17, 2, 84, 11.
     133, 30, 287, 7.
     367, 12
 nullius 12, 23
 nullo 3, 17, 27, 7.
     50, 15, 54, 3, 97,
     4, 249, 31, 278,
     10, 16, 329, 2
     359, 24, 380, 30
     390, 25, 420, 11

- nullo 15, 7. 17, 10.
61, 19. 63, 1, 8.
66, 26. 120, 13,
18. 163, 18. 193,
7. 241, 30. 261,
21. 263, 3. 276,
1. 282, 26. 295,
35. 352, 26. 356,
13. 362, 14. 384,
4. 406, 1
nullus 54, 5. 27. 72,
19 *bis*. 103. 23.
109, 27. 190, 8.
245, 31. 327, 13.
322, 22. 341, 22.
372, 6. 409, 18.
428, 26
num 105, 8. 111,
25, 26. 217, 7, 13.
312, 21. 314, 22.
412, 26, 28. 414.
12
Numenius 212, 18.
220, 14
numerabimus 52, 4
numerandum 405,
1
numerare 97, 25. 99,
5
numerari 77, 11. 392,
26
numeri 99, 4
numero 17, 23, 31.
71, 24. 78, 4. 285,
19. 330, 2. 432,
5
numerus 1, 11. 99,
1
numerus 406, 16.
406, 6
nunc 5, 1. 7, 19.
8, 26. 100, 3, 25.
110, 30. 111, 12.
142, 16. 146, 5.
149, 26. 150, 19.
153, 12. 163, 21.
176, 31. 193, 2.
230, 1. 278, 2, 7.
328, 16. 349, 29.
352, 25. 368, 30.
420, 20. 437, 9
nunquam 19, 18. 27,
17, 24. 29, 9. 38,
34. 39, 8. 58, 9.
12. 67, 9. 71, 11.
72, 21. 80, 6. 118,
3. 138, 9. 142, 22.
148, 8. 263, 17.
317, 11. 349, 31.
366, 8. 367, 17.
422, 23. 435, 18.
436, 5
nuntiabantur 121,
20
nuper 3, 21. 15, 20.
96, 23. 327, 1
nusquam 1, 2. 27,
20. 353, 31. 425,
20
nutriat 126, 6
nutriatur 105, 27.
108, 31
nutrices 272, 33
nutrici 311, 34
nutriebant 98, 5
nutrienda 265, 14.
290, 2
nutriendae 139, 7.
175, 15
nutriendum 245, 28.
342, 9. 423, 24.
432, 20
nutriendus 108, 20.
139, 2
nutrire 182, 14. 361,
9. 433, 4
nutriri 368, 32
nutriunt 14, 27. 111,
19
nutriuntur 291, 28.
295, 2
nutrix 311, 27
Nymphodorus 443,
25
O.
Ob 2, 11. 5, 8. 10,
19. 18, 24. 16, 17.
97, 4. 101, 15.
104, 17. 106, 3.
129, 2. 136, 2.
141, 6. 169, 5.
236, 11. 243, 30,
31. 252, 5. 257,
22. 333, 24. 358,
6. 366, 5. 386,
12. 401, 4. 410,
33. 434, 11
obcaecati 412, 27
obcaecet 414, 22
obcalluerit 190, 8
obcalluerunt 190, 29
obdormiat 188, 7
obdormire 122, 29
obesi 22, 22. 38, 3
obesum 34, 24, 26.
62, 13
objecerint 443, 35
objecta 37, 25
objectis 64, 25. 415,
4
objiciendum 30, 26
objiciendus 427, 26
objicit 434, 22
objiciunt 233, 24
objiciuntur 381, 33
objurgandus 23, 30
objurgatione 121,
23
obligare 17, 2
obligari 230, 28
obliqua 426, 18, 24
obliquum 421, 2
oblonga 406, 6
oblongum 306, 22
obmutescit 227, 16.
257, 19
obmutescant 232,
29. 233, 11
obmutuerit 412, 27
obmutuit 44, 7. 63,
10
obnitatur 364, 23
obnoxia, 16, 6. 25,
8. 155, 2. 174, 4.
obnoxium 13, 20.
31, 22
ὀλέων 202, 29
obrutum 141, 22
obscoenas 316, 15
obscoenis 219, 11.
271, 4
obscoenus 35, 4
obscurarum 7, 3
obscuras 11, 15
obscuris 7, 35. 8, 30.
16, 25
obscurus 5, 8. 120,
18. 282, 25
obsederit 376, 12
obsequens 91, 6
observatio 16, 5. 17,
3. 23, 27. 31, 23.
154, 3. 336, 13.
390, 27
observatione 13, 11
observationem 13, 9
observationes 20, 2.
69, 28. 106, 23
observationibus 297,
15
obsessis 311, 24
obsidetur 376, 9
obsistunt 233, 5
obstat 165, 3. 170, 12
obtectis 343, 23
obtectum 308, 11
obtegendum 136, 3.
287, 17
obtundit 153, 8
obtunduntur 293, 18
obtusae 55, 33
obversentur 49, 27
obvius 45, 18
obvoluta 440, 22
ocalluerunt 319, 35.
367, 7
occasio 63, 34
occasione 393, 2
occasiones 393, 6.
394, 2
occasionibus 119,
32
occaecati 298, 6
occidere 140, 9
occidat 387, 10
occiderent 257, 31
occidisse 11, 28
occidit 42, 7. 51, 2.
59, 20. 142, 25.
251, 8
occipitio 123, 5. 139,
29. 151, 18. 279,
32. 288, 12. 350,
35. 400, 7. 429,
10. 438, 8
occipitium 139, 28.
150, 2. 400, 19
occisi 230, 21
occupandus 415, 4
occupant 181, 13.
311, 23
occupari 432, 5
occuparunt 36, 10
occupat 94, 4. 137,
32. 243, 26, 33.
282, 21. 353, 32
occupatis 408, 4
occupavit 39, 9. 117,
26, 30. 130, 3.
244, 1. 250, 23.
266, 15. 273, 6.
276, 14. 319, 20,
28. 433, 32. 436,
31
occurrendum 12, 34.
314, 23.
occurrere 5, 25. 135,
22
occurrit 30, 33. 93,
17. 227, 17. 413,
13
occurritur 90, 19.
133, 32
occursum 250, 6.
430, 20
occursum 5, 11

- ochra 198, 6. 199, 12. 201, 2. 209, 22
ocimum 82, 27. 85, 9. 87, 24. 86, 28. 136, 17
octavum 98, 17, 20
octo 94, 2. 218, 29
ocularius 286, 4
oculata 78, 24
oculi 20, 21. 24, 4. 38, 29. 42, 26. 43, 2, 12. 52, 16. 67, 24. 105, 1. 157, 11. 185, 25. 233, 19. 281, 13. 283, 19. 287, 26. 290, 9. 294, 6. 295, 13, 29. 296, 19. 297, 13, 14. 299, 12. 333, 17. 342, 21, 24. 346, 6. 347, 5. 14, 24. 349, 5. 348, 15. 350, 24. 352, 15. 360, 31. 412, 26
oculis 28, 5. 50, 16. 52, 12. 146, 10. 264, 5. 288, 31. 290, 26. 299, 14. 326, 15. 339, 5, 9. 340, 14. 350, 16. 351, 21. 368, 7. 389, 31
oculo 281, 23. 282, 1. 288, 28. 297, 25. 339, 11. 340, 20, 31. 342, 26. 343, 1, 23. 344, 27, 33. 345, 12. 346, 26. 393, 28
oculorum 37, 33. 43, 9. 50, 14. 51, 19. 55, 27. 57, 25. 140, 10. 149, 27, 31. 233, 12. 283, 33. 286, 29. 291, 7. 297, 15. 295, 1. 296, 10. 297, 21. 298, 1, 13. 299, 18. 327, 8. 401, 17, 18, 21. 437, 33
oculos 15, 6. 41, 5. 49, 27. 123, 29. 228, 8. 282, 7, 15. 284, 2. 286, 15, 21. 287, 12, 25. 288, 9. 294, 8, 27. 297, 18. 339, 8. 349, 29, 31
oculum 281, 29. 282, 10. 283, 23, 31. 284, 4, 16. 296, 15, 16. 298, 27. 299, 3. 343, 6, 31, 33. 344, 1. 346, 12, 19, 25. 353, 28
oculus 282, 8. 288, 14, 18. 297, 27. 298, 35. 341, 12. 342, 12, 28. 345, 3, 16, 31. 349, 1
odor 44, 26. 57. 11. 258, 29. 259, 4. 261, 18. 301, 32
odoratum 175, 2
odore 127, 13. 278, 15. 318, 9
odorem 67, 31. 127, 18. 233, 34. 235, 22. 303, 34
odoribus 187, 5. 203, 1. 292, 34
odoris 40, 4. 42, 3. 44, 32. 45, 7. 59, 3. 86, 28. 134, 20. 177, 5. 180, 11. 186, 5. 239, 14. 244, 8, 29. 279, 2, 15. 26. 302, 33. 318, 32. 330, 35. 331, 7. 389, 21. 394, 6. 401, 30
oenanthe 130, 22. 196, 7. 199, 13. 259, 19
oesypo 214, 25. 322, 23
oesypum 321, 31
offendat 387, 28
offenderit 428, 2
offendit 105, 28. 111, 30. 121, 32. 279, 1
offenditur 47, 9. 250, 22
offendunt 353, 5
offensa 247, 33
offensae 29, 14
offensis 16, 6
offensum 30, 31
offensus 23, 15
offerebant 29, 11
offerre 10, 11. 102, 30. 121, 4. 177, 28
officia 18, 24
officit 340, 11
officium 95, 11. 97, 11
officiunt 349, 17
offusae 50, 16
olea 88, 5
oleas 77, 8
oleae 81, 29. 83, 18. 86, 19. 172, 21. 199, 1. 221, 23. 259, 27. 315, 7. 316, 35. 318, 1, 11. 390, 9
olei 21, 4. 156, 16. 177, 26. 203, 18. 210, 28. 209, 19. 211, 26. 212, 23, 24. 213, 9, 22, 25, 31. 214, 1, 11, 16. 215, 4, 11, 20. 216, 20, 31. 217, 2, 6, 15, 19, 25, 28. 218, 7, 17. 219, 3. 221, 29. 226, 8, 18. 270, 3. 273, 16. 296, 32. 363, 4. 428, 11
oleis 24, 17
oleo 20, 34. 21, 7. 22, 3. 69, 2. 75, 29. 83, 30. 89, 1. 107, 25, 26. 108, 34. 110, 3. 112, 1. 113, 18, 20. 115, 3. 118, 20. 127, 31. 131, 26. 132, 2. 135, 1. 138, 11. 139, 9, 21. 143, 16. 144, 1, 18. 151, 5. 155, 27, 33. 165, 2. 168, 20. 175, 14. 176, 12. 177, 15. 185, 6. 190, 31. 203, 19. 218, 14. 234, 33. 239, 11. 252, 26. 254, 15. 255, 8, 13. 267, 11. 273, 4. 277, 5. 278, 7. 289, 5. 286, 19. 296, 31. 328, 7. 387, 22, 30, 32. 421, 29. 423, 5. 424, 27. 427, 14, 27. 434, 27. 441, 26
olera 84, 23, 31. 186, 9. 390, 30
olere 93, 13
oleribus 19, 16. 26, 16, 25. 29, 6. 77, 1. 78, 2. 83, 12. 84, 17. 107, 9. 170, 29. 434, 29
oleris 77, 6
olerum 82, 28. 83, 22
olet 48, 11. 69, 29. 235, 22, 24
oleum 25, 14. 82, 11. 83, 29. 87, 20. 88, 3. 89, 1. 107, 6. 110, 19. 117, 28. 122, 23. 125, 26. 137, 9. 143, 16. 156, 14, 16. 157, 22. 164, 21. 173, 8. 177, 24. 179, 25. 182, 3. 195, 12. 196, 1. 197, 1, 14, 16. 201, 5. 250, 18. 291, 5. 299, 7. 300, 3. 303, 24. 305, 13, 32. 307, 34. 321, 34. 373, 18. 432, 15
olfacere 112, 7
olim 2, 14
olivae 187, 1
olla 29, 17. 83, 18
ollae 184, 20
olus 26, 29. 83, 30. 106, 5. 109, 9
omenti 359, 32, 34
omento 149, 21. 359, 29
omentum 148, 27. 359, 28, 35. 360, 6, 25. 361, 10. 363, 12. 366, 2, 8. 374, 20, 32, 34. 375, 2, 7
omisit 359, 32
omissis 108, 31. 140, 4. 192, 10
omisso 140, 34
omissum 426, 30
omittat 268, 28
omittatur 67, 35
omittenda 63, 35. 120, 31. 153, 32. 360, 19
omittit 326, 5
omne 4, 18. 5, 29. 10, 6. 58, 5. 61, 2, 15. 69, 33. 70, 35. 76, 21, 22.

- 78, 29. 79, 14.
81, 27. 82, 8. 84,
30. 107, 7. 141,
2. 158, 20. 209,
21, 26, 30. 328,
22. 334, 33
Omnem 20, 14. 76,
23. 77, 6. 127, 7.
193, 14. 206, 1.
211, 10. 212, 2.
326, 17. 358, 24
Omnes 5, 16, 17,
32. 30, 18. 62,
32. 70, 20. 76,
25. 77, 3, 4. 78,
3. 26. 81, 18. 82,
11. 84, 11, 13.
85, 15, 16. 86,
11. 90, 21. 101,
18. 105, 6. 115,
19. 133, 11. 150,
7. 171, 18. 181,
2. 189, 13. 193,
19. 212, 12. 215,
13. 254, 1. 264,
1. 326, 7. 440,
34. 444, 34
Omni 29, 27. 32, 8.
33, 14, 15. 34,
8. 46, 3. 49, 1.
55, 2, 16. 64, 3.
75, 7. 82, 18. 93,
14. 106, 28. 131,
13. 145, 16, 21.
151, 14. 162, 7.
180, 13. 191, 26.
238, 17. 255, 9.
260, 31. 272, 29.
317, 3. 380, 31,
32. 446, 13 *et*
alibi
Omnia 3, 27. 5, 27.
6, 29. 9, 25. 13,
32. 14, 6. 19, 19.
20, 31. 22, 21.
29, 6, 27. 31, 12.
54, 14. 77, 8. 81,
13. 84, 1, 8 *bis*,
9 *bis*. 95, 15, 17,
29. 100, 3. 114,
12. 138, 21, 24.
140, 1. 153, 11.
154, 1, *et alibi*
Omnibus 2, 30. 7,
12, 30. 9, 11. 15,
12. 16, 25. 20,
28. 21, 8, 17. 24,
10, 30. 26, 20.
30, 29, 33. 31.
6. 58, 35. 69, 18,
19. 20. 91, 11.
139, 1. 154, 20.
165, 11, 17. 170,
15. 182, 4. 194,
2. 234, 17. 248,
2, 18. 257, 13.
334, 28. 363, 9.
373, 31. 423, 10,
et alibi
Omnino 9, 23. 13,
24. 53, 24. 102,
20. 172, 11. 275,
3. 297, 28. 354,
9. 429, 36
Omnis 16, 5. 19,
33. 23, 4, 7. 33,
15 *bis*. 35, 29.
37, 16. 51, 25.
52, 11. 55, 7. 59,
5. 60, 20. 81, 18,
27. 82, 2. 83, 8,
31. 85, 3. 88, 16.
92, 31. 101, 10.
111, 10. 130, 11.
145, 4. 171, 32.
188, 2. 201, 8.
249, 12. 254, 4.
263, 21. 326, 20.
362, 31, *et alibi*
Omnium 2, 18. 3,
9. 6, 33. 7, 11.
27, 6. 38. 7. 59,
7. 76, 11, 13.
80, 7, 25. 87, 17.
92, 35. 121, 16.
129, 1. 138, 22.
144, 10. 146, 5.
231, 20. 265, 3.
368, 28. 423, 22.
435, 27. 436, 11.
443, 18
Ὠμοπλάτας 137, 1.
404, 13
omphacii 273, 31.
301, 20. 310,
7
omphacio 310, 16.
314, 22
omphacium 196, 12.
197, 10. 200, 11.
306, 13. 318, 13,
20
onager 76, 23
onerant 151, 7
onerare 52, 10. 119,
35
onerat 76, 5. 117,
33
oneraverit 134, 27
onere 62, 34
oneret 97, 12. 126,
6
oneri 445, 10
oneris 181, 1
ope 350, 2
opem 1, 15. 2, 8. 8, 34
opera 108, 24. 114,
26. 117, 34. 128,
29. 319, 28. 330,
4. 403, 25
operae 280, 23. 331,
33
operam 117, 24
opere 117, 26. 398,
27
operi 158, 16
operiatur 114, 35
operibus 311, 28
operiebat 111, 1
operiendus 109, 21.
345, 15
operire 27, 2. 299, 26
operitur 346, 10
operta 404, 13
operum 119, 32
ὀφείας 279, 31
opibus 72, 25
opinantem 250, 10
opinio 3, 33. 11, 2.
160, 2. 443, 27
opinionem 413, 10
opinionis 10, 28. 13,
13
opis 430, 11
ὀπισθεβότανον 155, 7
opitulamur 189, 7
opitulantur 15, 13.
61, 5. 223, 26.
274, 12
opitulari 254, 9. 350,
30
opitulatur 76, 4
opitulentur 87, 12.
194, 4
opobalsami 225, 18
opoponacis 205, 4.
224, 11. 225, 15.
293, 23. 300, 27
oporteat 99, 8
oportebit 69, 19.
117, 18. 145, 17.
169, 15. 215, 22.
236, 32. 238, 2.
373, 28. 418, 6
oportere 14, 32. 16,
20. 24, 11. 97,
18. 116, 2. 125, 4.
160, 3. 344, 15.
361, 27. 398, 25
oportet 12, 2, 10.
4
17, 3. 19, 11. 20,
25. 21, 11. 23, 34.
25, 32. 26, 14. 35,
31. 45, 35. 105,
8, 17. 152, 23.
173, 20. 186, 2,
9. 190, 10. 210,
12. 241, 22. 245,
12. 251, 19. 316,
12. 330, 3, 19.
339, 10, 28. 342,
20, *et alibi*
oportuisse 7, 15
opponatur 440, 20
opponendum 423, 4
opponit 297, 13.
348, 9
opportuna 33, 12
opportunam 108, 30.
115, 30
opportune 15, 25.
96, 17. 128, 10
opportunior 110, 18
opportuniore 64,
21. 155, 24. 160,
18
opportunissimum
232, 6
opportunos 108, 30
opportunum 427, 32
opportunus 28, 31.
98, 12. 348, 24
opposita 392, 8. 444,
14
oppositae 443, 34
oppositum 410, 35
oppositus 442, 17
opposuit 379, 28
oppressis 69, 21.
250, 3
oppressit 57, 22. 60,
29
opprimat 3, 25
opprimuntur 58, 1
optima 19, 18. 30,
28. 92, 25. 130,
16. 220, 26. 238,
9. 311, 2
optimae 33, 22. 361,
11
optime 6, 11. 8,
11. 9, 4. 33, 8.
36, 31. 69, 30.
74, 6. 80, 27. 124,
19. 142, 24. 167,
21. 242, 25. 247,
28. 250, 32. 255,
12. 292, 11. 293,
7. 299, 6. 310,
31. 332, 25

- optimi 34, 8. 162, 3.
 226, 11. 301, 25
 optimo 295, 9. 296,
 30
 optimum 53, 23. 54,
 22. 96. 16. 99, 21.
 102, 25. 103, 6.
 108, 8. 116, 16.
 120, 14, 34. 152,
 7. 171, 13. 176,
 20, 177, 13. 213,
 6. 216, 1. 235, 18.
 237, 16. 242, 12.
 289, 3. 303, 12.
 325, 5
 optimus 235, 3. 297,
 19. 299, 1
 opus 4, 9. 7, 19. 11,
 15. 19, 13. 22, 7.
 23, 23. 28, 15.
 29, 2. 62, 5. 66,
 14, 33. 68, 4. 75,
 27. 80, 27. 97, 27.
 110, 2. 130, 9.
 138, 19. 154, 17.
 162, 3. 170, 5.
 184, 16, 23. 190,
 9. 214, 30. 243,
 18. 259, 23. 260,
 29. 287, 30. 297,
 4. 310, 28. 349,
 21. 384, 15, *etalibi*.
 ora 37, 28. 49, 19.
 55, 8. 185, 13.
 219, 24. 236, 19.
 323, 22. 345, 19.
 346, 10. 363, 23.
 370, 20. 374, 17.
 378, 34. 386, 32.
 392, 14. 396, 13,
 15. 416, 14
 orae 237, 16. 243,
 27. 244, 25. 319,
 20. 331, 5. 334,
 17. 338, 33. 345,
 14. 353, 6. 354,
 23. 358, 22. 359,
 15. 371, 27. 389,
 23. 391, 23. 397,
 27. 32. 398, 7.
 411, 32, 34. 416,
 4, 17
 oram 345, 6. 376,
 18. 384, 17
 oras 49, 3. 237, 18.
 238, 13. 239, 16,
 19. 261, 17. 333,
 7. 10. 353, 13.
 354, 21. 363, 4,
 20. 364, 19, 29.
 373, 31. 376, 28.
 380, 14
 orbe 403, 10. 409, 30
 orbem 231, 31. 275,
 20. 378, 9. 410, 5
 orbes 148, 11. 397,
 22
 orbiculatum 83, 16
 orbium 363 8,
 ordinandum 259, 9
 ordinatae 104, 29.
 406, 28
 ordinatis 240, 1
 ordinatur 381, 15
 ordine 116, 17. 299,
 1. 343, 35
 ordinem 6, 16. 10,
 15. 16, 29. 434, 34
 ordo 17, 18. 243,
 24. 343, 35
 ore 22, 19. 60, 32.
 64, 32. 137, 20.
 145, 6. 146, 9.
 160, 17. 162, 16,
 20, 24, 35. 163,
 23. 33. 181, 15.
 232, 24. 266, 4.
 306, 9. 307, 21.
 309, 18. 311, 2.
 313, 6, 9, 11, 15,
 28, 29. 315, 10.
 323, 11. 332, 21.
 334, 20. 355, 31.
 357, 2, 7. 393, 32.
 421, 12
 orestem 124, 3
 ori 268, 29. 392, 7.
 393, 29. 401, 23
 oriatur 75, 4. 110,
 20. 135, 29. 180,
 31. 232, 18. 327,
 13. 335, 13. 352,
 26. 387, 2. 420,
 13
 oriculario 303, 4, 27.
 305, 14, 18. 316,
 31. 380, 11. 388,
 8. 391, 5. 397, 8
 oricularium 269, 5.
 302, 18
 oriens 340, 22
 oriente, 264, 15
 orientem 209, 20
 orientia 209, 4. 278,
 1
 orientibus 37, 8.
 128, 32
 origine 1, 8
 originem 5, 12
 origo 4, 21. 150, 30
 orientur 446, 4
 oriri 34, 32. 41, 17.
 46, 31. 57, 17.
 95, 5. 143, 28.
 245, 9. 312, 35.
 315, 31. 323, 21.
 337, 35. 341, 34.
 365, 1. 387, 26.
 oris 28, 29. 35, 3.
 37, 3. 55, 6. 66,
 1. 113, 31. 150,
 9. 152, 4, 18. 251,
 15. 301, 10. 305,
 28. 310, 30, 33.
 312, 32. 313, 13.
 314, 21. 317, 26,
 33. 332, 9. 351,
 6. 338, 21. 375,
 8. 376, 16. 392,
 3. 6. 401, 1.
 409, 2, 9. 438, 2
 oritur 36, 23. 37,
 1. 42, 15. 32. 46,
 34. 51, 4. 52, 14.
 104, 34. 114, 21.
 133, 32. 134, 14.
 140, 8. 141, 21.
 152, 3. 164, 32.
 168, 1. 169, 24.
 178, 11. 179, 11.
 180, 20. 233, 6.
 244, 12, 25. 256,
 11. 258, 133. 263,
 23. 272, 27. 275,
 1. 377, 14. 395,
 34. 406, 26. 426,
 31. 433, 9. 435,
 11
 oriuntur 35, 6. 36,
 1. 37, 14. 38, 7,
 19. 47, 20. 52,
 20. 57, 33. 90, 22.
 144, 30. 232, 21.
 233, 28. 238, 9.
 256, 15. 261, 33.
 262, 13. 265, 31.
 272, 1, 7. 273,
 20. 275, 10. 276,
 13. 289, 8. 298,
 26. 313, 14. 315,
 15. 337, 31. 389,
 5. 406, 14, 30.
 411, 18. 415, 34
 orsa 58, 32. 119,
 14. 363, 24
 orsae 266, 4. 424,
 29
 orsum 147, 16
 orsus 36, 19. 149,
 25. 278, 4. 337, 30
 orta 39, 24. 48, 2.
 49, 22. 50, 12.
 57, 12. 240, 23,
 30. 281, 16. 315,
 32. 348, 19
 ortae 59, 31
 ortam 8, 18
 ὀρθότατος 158, 25
 orti 43, 30. 303, 3.
 397, 15. 406, 17
 ortis 341, 28
 orto 158, 4. 328, 14.
 370, 17. 390, 19
 ortum 55, 25. 322,
 11. 372, 23
 ortus 54, 20. 55, 8.
 57, 21. 58, 14.
 110, 2. 376, 30
 oryza 79, 24. 81, 16.
 83, 1, 7. 136, 23
 oryzae 109, 11. 170,
 8
 os *oris* 18, 19. 20,
 21, 35. 24, 4. 28,
 22. 38, 29. 49,
 29. 59, 6. 65, 29.
 75, 9. 95, 27. 96,
 10, 13. 122, 15.
 136, 3. 141, 19.
 152, 3, 25. 153,
 21, 26. 154, 30.
 177, 4. 233, 33.
 251, 10. 295, 22.
 305, 34. 309, 20.
 311, 23, 34. 312,
 29. 313, 8. 315,
 6. 324, 7. 332, 28.
 355, 21, 26
 os *ossis* 231, 19.
 232, 34. 236, 29.
 244, 11. 260, 26.
 266, 13, 25, 29,
 33. 337, 10. 343,
 22, 24. 350, 18.
 351, 13, 35. 356,
 17. 386, 33. 398,
 31, 34, 35. 399,
 1, 6. 401, 3, 6,
 34. 402, 3. 406,
 15, 26. 407, 9, 24.
 408, 7, 21. 424,
 8, 10. 430, 7, 25.
 441, 4, 11
 ὀρχισ 365, 20
 oscitationes 38, 32
 ossa 141, 13. 206,

11. 211, 1. 216,
26. 259, 2. 266,
7. 315, 25. 327,
23. 337, 2, 12, 16.
346, 26. 400, 1,
8. 401, 2. 404,
12. 405, 1, 14,
26, 34. 406, 12.
407, 1, 22. 412,
4. 415, 28. 417,
9, 25. 418, 20.
420, 34. 421, 10,
12. 36. 423, 3, 14.
426, 18, 28, 34.
427, 10. 428, 15,
20, 24. 429, 28.
431, 21, 30, 32.
432, 8. 433, 19,
29. 434, 1, 12, 15,
18, 24. 437, 35.
440, 29. 441, 10,
14, 23. 442, 14.
444, 15, 32. 445,
13, 24, 28
osse 149, 1. 313, 21.
332, 11. 337, 2.
343, 7, 28. 350,
19, 27. 351, 34.
355, 4. 356, 24.
401, 22. 402, 6,
16. 404, 4. 405,
4. 406, 21. 407,
6, 24. 409, 6, 17,
22. 410, 27. 412,
9, 30. 414, 32.
415, 8, 31. 416,
13, 23. 417, 13.
425, 31. 430, 6.
433, 8. 437, 33.
444, 18. 446, 9
ossi 337, 1. 402, 16.
404, 19, 23. 406,
8. 407, 8. 412, 1.
420, 6. 432, 19
ossibus 31, 2. 137,
1. 306, 33. 327,
25. 359, 5. 405,
19. 406, 5, 14.
407, 11, 15. 412,
19. 421, 8. 423,
2, 10. 430, 10.
435, 1, 15. 436,
34. 442, 16. 446,
16
ossis 312, 23. 356,
27, 32. 399, 3.
405, 3, 15. 406,
2. 408, 10. 409,
10, 11. 410, 18.
413, 11. 415, 27.
423, 25, 29. 427,
12. 431, 17. 432,
21. 439, 19
ostendant 52, 31.
351, 18
ostendat 10, 23. 267,
28. 361, 2
ostendatur 408, 10
ostendere 63, 4
ostenderit 5, 5
ostendero 146, 8
ostendet 313, 5
ostendi 155, 31
ostendit 41, 36. 44,
14, 31. 57, 10.
61, 27. 97, 17.
110, 24. 149, 9.
167, 26. 240, 35.
241, 6. 265, 8.
288, 17. 316, 27.
332, 31. 339, 30.
338, 27. 402, 28.
411, 4. 425, 20
ostrea 84, 31. 63,
23. 85, 14
otio 20. 12
otiosa 20, 17
otium 20, 12
ova 82, 29. 86, 9.
154, 9. 184, 32.
188, 1. 283, 5.
321, 26
ovi 195, 1. 200, 17.
220, 18. 263, 16.
283, 14, 33. 286,
13. 288, 6, 22.
347, 2. 348, 4.
349, 19. 434, 6
ovillo 136, 24. 191,
5
ovillum 199, 13. 251,
19
ovis 84, 17. 156, 24.
179, 26. 186, 23.
316, 11. 322, 14.
323, 23
ovo 186, 24. 288,
22. 289, 22
οὐρετήρας 148, 31
ovum 79, 20. 81, 22.
83, 18. 162, 11.
164, 13. 170, 9
ὄζαιρα 355, 10
ὄζαιραν 305, 35
ὄζην 113, 31
P.
Paene 17, 32. 20, 1.
21, 2. 52, 15. 61,
19. 63, 19. 66, 21.
118, 11. 127, 9.
141, 10. 160, 10.
280, 13. 297, 33.
321, 2. 384, 19.
428, 3. 437, 30.
445, 5
palato 146, 9. 157,
32. 251, 15
palatum 157, 28.
311, 33
pallent 43, 4, 10.
257, 8
pallet 92, 8. 157,
11. 244, 22. 330,
10. 343, 9
pallida 45, 6. 235,
9. 244, 19. 282, 5
pallidae 256, 5. 272,
8
pallidam 31, 4. 46,
20
pallidas 275, 5
pallidi 43, 24
pallidissimus 232,
20
pallidum 41, 35. 43,
22. 48, 17. 56,
18. 57, 1. 235, 20.
242, 31. 362, 29.
414, 23
pallidus 241, 2. 244,
7. 268, 2
pallor 30, 4. 43, 11.
244, 23
pallore 104, 35. 140,
15. 260, 3
palma 442, 14, 27
palmae 406, 4. 407,
31
palmam 406, 13
palmarum 285, 18
palmis 271, 3, 10
palmulae 78, 8. 81,
22. 83, 18. 86, 20.
87, 21. 161, 10.
185, 7. 223, 23
palmulas 19, 23
palmulis 173, 6
palpebra 237, 14.
281, 35. 339, 23.
342, 13, 24, 28,
30. 343, 1. 344, 4.
345, 10, 11, 21, 24
palpebrae 43, 8, 10,
12. 57, 24. 289,
4. 341, 13. 342,
11, 17, 21, 26.
343, 31. 344, 7,
14, 18, 28, 31
palpebram 340, 22,
27
palpebrarum 290, 21
palpebras 294, 20
296, 16. 342, 1
palpebris 282, 2. 288,
31. 339, 7, 34.
342, 7. 343, 30.
346, 25
palude 80, 17
palumbi 196, 8. 199,
7. 298, 29. 299, 2
palumbus 86, 10
panaces 130, 23.
195, 14. 202, 2.
207, 21. 253, 1,
8. 254, 20
panacis 213, 21. 216,
5. 227, 20. 229,
1. 308, 5
pane 24, 29. 26, 16.
77, 12. 329, 32
339, 37
panem 29, 16. 209,
20. 263, 33. 296,
14
pani 67, 2. 124, 9
panici 88, 13
panico 86, 3
panicum 82, 1
panificia 76, 19. 79,
22
panis 77, 17. 79, 25.
83, 6, 28. 84, 28,
35. 85, 7, 22. 88,
1. 93, 11. 108, 1.
112, 5. 154, 25.
156, 28. 161, 34.
164, 13. 167, 12.
170, 9. 183, 31.
260, 32. 283, 7,
29. 424, 23
panniculis 75, 28.
372, 34
panniculo 323, 26.
394, 25. 424, 27.
425, 6
panniculus 322, 27.
388, 15
pannis 427, 14
pannus 427, 26
Panthemus 207, 24
papaver 87, 4. 122,
7. 173, 26. 187,
2
papavere 112, 6
papaveris 87, 25.
122, 14. 178, 28.
190, 23. 191, 2, 4.
201, 4. 211, 19.

- 219, 26. 224, 4.
225, 11. 227, 3,
19, 26. 228, 11,
26, 33. 299, 9, 20.
268, 3. 283, 21,
25. 284, 29. 285,
1, 5, 17, 22, 31.
286, 6. 287, 34.
288, 8. 289, 10.
290, 5. 291, 25,
32. 292, 19, 26,
32. 293, 19, 23,
29, 34. 294, 31.
295, 24, 32, 36.
296, 27. 299, 36.
300, 13, 14, 19,
21, 26, 28. 301,
23, 35. 307, 25.
308, 6, 8, 22, 28.
323, 2
papula 275, 26
papulae 274, 21
papularum 275, 16
papulas 361, 17
papyrus 268, 19
par 16, 21. 19, 21.
91, 8. 98, 10, 16.
144, 9. 253, 19.
300, 15. 302, 4.
325, 8. 376, 15.
407, 30. 433, 23.
434, 72
παρακολλητικὴν 213,
33
paralysi 297, 35
παράλυσιν 36. 3. 142,
16, 17. 297, 21
παραινάγχν 157, 16
parce 171, 27. 265, 18
parcius 108, 22. 121,
15
parebit 317, 8
parem 63, 11
parentes 298, 33
parenti 326, 20
pares 41, 10. 76, 26.
80, 20. 94, 18.
98, 12. 101, 24,
25. 113, 31. 207,
9. 208, 14. 211,
20. 214, 20. 215,
27. 218, 19. 220,
2. 222, 14. 228,
20. 280, 27. 281,
6. 300, 13, 21.
308, 7. 311, 9.
314, 30, 31. 325,
11. 389, 31
pari 98, 27. 167, 18.
190, 31. 227,
32. 291, 5. 331,
19
paria 214, 26. 325,
2. 353, 19
paribus 437, 13. 442,
16
pariete 43, 27
parietem 437, 20
parietes 19, 21
paris 98, 32
parotidas 212, 1
παρωτίδες 209, 14
parotidibus 205, 2
παρουλίαις 312, 25
παρουλίαι 313, 19
pars 2, 21. 10, 14.
17, 31. 29, 21. 30.
31. 44, 3. 47, 17.
99, 35. 140, 21.
144, 1. 148, 3.
154, 8. 177, 3.
181, 24. 208, 16.
220, 16. 233, 9,
16. 247, 7, 11.
251, 22, 31. 263,
1. 326, 17. 363,
19, 26. 373, 2.
380, 25. 416, 3,
et alibi
parte 3, 20, 32. 6,
21, 11, 12. 12,
29, 36. 32, 16,
39. 41, 17. 47, 6.
50, 2. 51, 2. 52,
7, 8. 54, 21. 56,
5. 57, 19. 58, 3.
59, 29, 33. 64, 2,
23. 72, 22. 92,
14. 124, 10. 16.
130, 13. 148, 16,
20, 27. 150, 8.
160, 14. 171, 7.
193, 11. 231, 5,
29, *et alibi*
partem 6, 19. 9, 12.
22, 25. 51, 13.
52, 10. 53, 9. 70,
3. 99, 30. 119, 12.
148, 3, 13. 150,
9. 184, 20. 212,
3, 14. 242, 12.
256, 2, 29. 272,
3. 296, 32. 303,
9. 333, 2. 344, 6,
14, 22. 361, 1, 5.
428, 21. 440, 4,
12, *et alibi*
partes 2, 25. 3, 15.
5, 17. 10, 3. 15,
5. 21, 6. 22, 1.
27, 14, 31. 28, 3.
29, 2. 33, 11. 38,
23. 40, 9, 31. 41,
3. 43, 29. 48, 15,
23. 53, 12. 60,
30. 71. 23. 92,
16. 105, 8. 113,
17. 130, 5. 135,
2. 142, 15. 154,
7. 165, 10. 175,
13, 32. 188, 4, 8,
14. 193, 19. 209,
1 *bis*. 212, 14.
230, 15. 234, 4.
267, 2, 13. 296,
3, 33. 316, 15.
326, 7. 352, 8.
444, 33, 34, *et ali-*
bi
παρθέριον 86, 23
parti 22, 30. 58, 18.
59, 23. 66, 12.
144, 6. 161, 5.
327, 14, 20. 349,
14. 363, 34. 403, 9
partibus 3, 25. 6, 7,
11, 23. 35, 4. 40,
7. 42, 27. 47, 25.
54, 7. 69, 9. 71,
15, 22. 88, 5. 90,
22. 113, 14. 126,
28, 31. 133, 7.
146, 6, 25. 152,
12, 18. 163, 30.
171, 32. 189, 2.
204, 4. 219, 11.
232, 22. 242, 15,
22. 257, 3. 260,
12. 271, 3, 10.
319, 19. 347, 22,
et alibi
particulam 439, 28
partim 36, 28, 29.
142, 22. 252, 5,
bis
partis 6, 25. 25, 1.
52, 6. 64, 8. 150,
16. 166, 18. 174,
1. 175, 27. 211, 3.
241, 28. 264, 4.
301, 24. 308, 14.
439, 10
partium 4, 3. 149,
25. 160, 11. 165,
33. 223, 29. 232,
14. 331, 12
partu 47, 22. 59, 20.
104, 1. 229, 15.
343, 1
partum 49, 9. 54,
33. 55, 17. 58
30. 61, 5. 406,
28
partus 36, 12. 392,
25
paruit 316, 33
parum 5, 30. 12,
28, 29. 13, 11.
18, 1. 19, 23. 23,
32. 25, 4. 42, 19.
50, 4. 64, 21. 91,
1. 97, 14. 112, 2.
124, 11. 140, 27.
151, 11, 31. 181,
12. 236, 3, 5, 30.
232, 5. 242, 18.
250, 6. 270, 15.
296, 6. 303, 13.
312, 11. 323, 5,
12, 29. 341, 35.
387, 14, *et alibi*
parva 329, 25. 343,
4. 353, 18. 378, 3
parvam 230, 27
parvo 405, 14. 407,
6
parvulae 365, 17.
413, 12
parvuli 401, 24
parvulo 338, 3. 372,
32. 374, 35
parvulum 339, 24.
367, 30. 370, 30.
374, 24. 409, 25.
432, 21
parvum 113, 33.
170, 26
passi 187, 3. 229,
27, 30, 31. 253,
19. 292, 1. 300,
24. 301, 16, 27.
310, 23. 317, 31
passo 83, 21. 161,
2. 219, 22. 224,
16. 227, 23. 228,
4. 243, 21. 265,
24. 274, 8. 283,
22. 288, 7. 300,
2, 22, 29, 32.
301, 3. 309, 29.
323, 24
passum 80, 1, 14.
81, 24. 83, 31.
82, 22. 84, 33.
86, 22. 200, 4.
227, 31. 255, 2.
300, 14, 16
pastilli 203, 1, 4,
8, 21. 218, 21.
220, 3

- pastillis 220, 7
 pastillo 208, 11
 pastillum 203, 10
 pastillus 203, 25
 pastinaca 78, 4. 83,
 12. 84, 22. 86, 32.
 172, 23. 254, 2
 pastinacam 309, 6
 pateat 363, 2. 383,
 10. 408, 7. 411, 6
 patebit 405, 12
 patebunt 334, 22
 patefacere 392, 13
 patefaciunt 383, 13
 patefacta 6, 24.
 384, 2. 385, 27.
 397, 25. 414, 26
 patefacto 162, 35.
 364, 27. 412, 3.
 patefactum 352, 30
 patefactus 339, 13
 patefit 346, 4
 patella 444, 25
 patellam 407, 7
 patens 65, 27
 patent 153, 25. 281,
 13. 350, 12. 368,
 7
 patentibus 126, 2
 patientiorem 384, 1
 pater 327, 2
 patere 7, 6, 24. 263,
 17. 338, 19. 391,
 21
 patet 34, 22. 35,
 17. 52, 12. 60,
 21. 65, 26. 91,
 5. 241, 17. 266,
 25, 35. 329, 25.
 373, 6. 383, 3. 384,
 19. 416, 22, 32.
 446, 3
 pati 62, 35. 135,
 28. 190, 11. 236,
 32. 250, 12. 262,
 5
 patiatur 63, 22.
 239, 20. 258, 23.
 430, 30
 patiebatur 398, 21
 patiemur 425, 22
 patientes 366, 5
 patientiam 129, 7
 patitur 18, 35. 41,
 34. 96, 21. 120,
 21. 169, 9. 170,
 14. 176, 2. 190,
 34. 221, 22. 236,
 20. 248, 26. 251,
 31. 284, 5. 342,
 2. 362, 19. 391,
 6. 403, 18. 411,
 28
 patiuntur 66, 19.
 68, 4. 77, 5. 120,
 35. 124, 4. 135,
 24. 138, 14. 157,
 16. 213, 3. 233,
 14. 238, 13. 240,
 3. 287, 28. 424,
 19, 21. 245, 12.
 246, 11. 249,
 35. 373, 12. 436,
 23
 patrocinium 30, 9
 patuit 333, 11
 pauca 90, 23. 352,
 16
 paucae 213, 18
 paucas 11, 24. 202,
 16
 pauciores 400, 15
 paucis 1, 8. 70, 11.
 202, 24. 298, 2.
 347, 14. 365, 2.
 371, 28
 paucissima 334, 13
 paucissimae 330, 1
 paucissimis 339, 17
 paucorum 6, 32. 80,
 4
 paulatim 20, 14.
 26, 25. 40, 3. 48,
 20, 25. 105, 18.
 113, 17. 121, 27.
 133, 20. 134, 26.
 135, 12, 18. 137,
 18. 141, 15. 143,
 2. 175, 8, 20.
 176, 4. 177, 17.
 180, 31. 190, 12.
 192, 10. 247, 7.
 280, 8. 284, 32.
 299, 6. 300, 24.
 310, 3. 346, 33.
 349, 8, 18. 382,
 14
 paulisper 19, 28.
 69, 11. 75, 3
 paulo 1, 11. 8, 10,
 16. 32. 23, 17. 27.
 27, 2. 39, 17. 45,
 4. 63, 18. 68, 19.
 75, 35. 93, 9.
 113, 13. 169, 15.
 170, 6. 202, 30.
 264, 8, 19. 267, 26.
 270, 23. 272, 13.
 286, 3. 314, 26.
 328, 2. 349, 30.
 362, 8. 371, 22.
 374, 18. 404, 21.
 407, 9. 419, 27.
 427, 9
 paululum 20, 25.
 173, 34. 211, 23.
 215, 20. 220, 15.
 228, 7. 305, 8
 paulum 18, 18. 19,
 12. 20, 29, 32.
 21, 4, 7. 22, 11.
 24, 17, 22. 26,
 22. 27, 26. 37,
 10. 39, 11. 48,
 17. 67, 4. 91, 20.
 105, 9. 111, 2.
 132, 2. 148, 3.
 162, 3. 169, 11.
 175, 15. 185, 4.
 216, 13. 228, 7.
 237, 18. 246, 11.
 253, 4. 269, 9.
 280, 26. 300, 18.
 317, 1, 17. 321,
 7. 346, 5. 363, 3.
 380, 2. 393, 1.
 404, 24, *et alibi*
 pavo 76, 24
 pauxillo 275, 18
 pauxillus 433, 23,
 26
 peccant 119, 30, 34
 peccatur 73, 29
 peccoribus 14, 22.
 274, 11
 peccendo 278, 23
 peccere 27, 21
 pectinem 406, 26
 pectines 83, 23
 pectoralis 405, 2
 pectore 147, 7. 158,
 23. 161, 4. 162,
 31. 260, 11. 308,
 16. 405, 9. 422,
 17, 22, 24
 pectori 24, 33. 155,
 5. 161, 30. 438,
 8
 pectoribus 381, 29
 pectoris 35, 23. 38,
 28. 169, 22. 404,
 4. 409, 15, 22
 pectus 24, 3. 38,
 25. 49, 35. 53,
 31. 108, 11. 161,
 25. 168, 11. 170,
 19. 171, 11. 180,
 25. 403, 28. 422,
 9, 29, 35. 423,
 20. 429, 21. 430,
 13. 440, 23
 pedes 41, 3. 43, 16.
 46, 28. 49, 2. 52,
 25, 17. 105, 14.
 141, 19. 171, 10.
 190, 11. 181, 11,
 25. 391, 27. 393,
 23, 26. 394, 11
 pede 242, 17. 445,
 7
 pedi 72, 32. 442,
 33
 pedibus 31, 31. 46,
 34. 47, 6. 52, 18.
 54, 22. 78, 12.
 115, 7. 118, 7.
 125, 21. 141, 20.
 170, 2. 189, 16.
 190, 33. 206, 8.
 261, 24. 31. 271,
 12. 275, 15. 305,
 24. 387, 24
 pediculi 290, 22
 pediculos 291, 1
 pedis 407, 29. 444,
 31
 pedum 212, 13. 271,
 3, 11
 peior 17, 26. 40, 1,
 16. 41, 26. 63, 34.
 101, 10. 235, 12.
 349, 18. 426, 14,
 16
 pejora 44, 21. 231,
 21
 peiores 98, 12. 181,
 16
 peioris 42, 3
 pejus 34, 18. 38, 9,
 14. 40, 21. 45,
 31. 56, 16. 101,
 7. 152, 33. 169,
 6. 173, 19. 183,
 9. 207, 28. 227,
 7. 231, 25, 27.
 235, 18, 28. 356,
 3. 274, 21. 279,
 28. 282, 5. 304,
 16. 389, 14. 420,
 5
 pellicula 262, 9. 273,
 7. 279, 24. 280,
 8. 419, 4, 8
 pelliculam 215, 22.
 255, 17
 pellucere 65, 20
 pellucet 65, 7
 pelorides 85, 14
 pelve 181, 28
 pelvem 190, 10. 309,
 14, 17
 pendentibus 305, 20
 pendere 70, 20. 430,
 19

- pendet 348, 13
 penetrando 259, 1
 penetrant 266, 1, 7.
 331, 30
 penetrante 409, 11
 penetrarint 267, 13
 penetrarunt 334, 33
 penetrat 70, 25. 343,
 7
 penetraverit 232, 11
 penetravit 265, 16.
 266, 18, 26
 penicilla 342, 22
 penicillo 65, 16. 113,
 4, 7. 268, 19. 284,
 7. 286, 15. 287,
 12. 288, 9. 234,
 7, 11. 355. 7. 41,
 8. 425, 27
 penicillum 307, 7
 penitus 91, 7. 232,
 16. 244, 30. 265,
 7. 271, 20. 314,
 28
 peperit 60, 23
 περιπυμένον 204, 1
 per 3, 22. 4, 19. 5,
 13, 16, 26. 6, 23.
 8, 33. 10, 24 *bis*.
 13, 20. 14, 12. 18,
 21. 22, 5, 35. 23,
 6. 25, 2. 17. 30,
 14, 18. 36, 1. 41,
 8, 12. 43, 7. 47,
 24, 28, 29. 54,
 8, 10, 29. 56, 7.
 65, 30. 71, 2, 34,
 35. 92, 32. 100,
 3. 116, 8. 161,
 19, 25. 228, 2.
 249, 9. 253, 7. 331,
 21, 26. 346, 30,
et alibi frequenter
 perangustis 430, 16
 perangustum 343, 12
 perasperum 270, 22
 percandida 217, 31
 percipit 327, 19
 percolato 177, 14
 perceperit, 6, 6
 percepisse 124, 3
 percolatur 307, 33
 percontari 104, 20
 percōquuntur 80, 21
 percrassa 235, 16
 percurrit 92, 7
 percussa 230, 34.
 233, 8. 234, 1.
 412, 25
 percussis 233, 1
 percussit 252, 2. 253,
 2
 percussor 232, 19
 percussum 234, 6.
 251, 17. 299, 3.
 413, 4
 percussus 233, 25.
 237, 2. 240, 25.
 250, 10. 414, 9
 perdidissent 438, 14
 περιδίκιον 87, 23
 perdit 58, 31
 perducant 255, 18.
 379, 6. 418, 24
 perducenda 329, 13.
 375, 32. 397, 11
 perducendas 398,
 22
 perducendum 246,
 5, 24. 249, 33.
 344, 12. 355, 25.
 389, 4
 perducentibus 346
 24
 perducere 213, 29
 perduci 354, 34. 391,
 22
 perducit 2, 16. 206,
 6. 255, 15
 perducitur 57, 28
 perductos 7, 13
 perducuntur 129,
 11. 131, 10
 perduxerint 7, 34
 pereat 91, 7
 peregrina 253, 23
 peregrinantibus 32,
 10
 peregrinari 31, 35
 peregrinatio 162, 7
 peregrinatione 125,
 7
 peregrinationibus
 143, 35
 pereundum 57, 2
 333, 17
 perexiguæ 260, 5
 perexiguum 271, 1
 perfecta 119, 25
 perflant 34, 9
 perflatu 395, 14
 perflatum 18, 7
 perflatur 36, 25
 perflatus 126, 2
 perforandum 425,
 25
 perforare 347, 7
 perforat 376, 18
 perforatae 353, 4.
 402, 33
 perforatio 361, 31
 perforato 336, 14
 perforatum 333, 24.
 362, 35. 411, 11
 perforatur 333, 6.
 362, 21
 perforetur 379, 14
 perfracta 419, 19.
 421, 16
 perfractum 416, 26
 perfricamus 71, 23
 perfricanda 137, 6.
 167, 8. 428, 31
 perfricandae 113, 17.
 130, 6. 137, 3.
 154, 6
 perfricandum 71, 20.
 143, 32. 153, 21.
 290, 28. 287, 6.
 304, 1. 434, 26.
 441, 27
 perfricandus 71, 25.
 429, 35
 perfricantur 71, 32
 perfricare 21, 6. 27,
 16, 31. 137, 26.
 151, 5, 16. 152,
 26. 156, 2. 160,
 20. 161, 26. 168,
 21. 177, 23. 183,
 22. 186, 8. 312,
 27
 perfricaret 122, 2
 perfricari 20, 34.
 116, 33. 117, 2,
 18, 21. 134, 33.
 144, 21. 152, 17.
 176, 11. 190, 3
 perfricatur 434, 17
 perfricatus 286, 19
 perfricentur 191, 18
 perfricetur 116, 13.
 139, 13, 16. 151,
 32. 161, 30. 306,
 3
 perfrigidi 23, 29.
 166, 1
 perfringatur 412, 16
 perfixit 22, 6
 perfundatur 115, 4.
 306, 4
 perfundebat 115, 31
 perfundendum 22,
 3. 28, 22. 127,
 32. 302, 27
 perfundere 27, 29,
 31. 28, 2. 126, 7.
 150, 33. 151, 3,
 12. 152, 14, 30.
 311, 30
 perfundi 151, 25.
 166, 19. 176, 11.
 190, 3. 286, 22
 perfundunt 155, 23
 perfusio 172, 1. 186,
 5
 perfusionem 152,
 16. 304, 22
 perfusiones 187, 28
 perfusionibus 180,
 29
 periclitantis 230, 24
 periclitantur 36, 12.
 293, 20
 perichitari 11, 27.
 23, 33. 39, 10.
 158, 11
 perichitatur 20, 9.
 37, 19. 239, 34.
 387, 8
 periclitemur 411, 16
 pericula 37, 9. 47,
 18. 225, 6. 243,
 25. 244, 33. 245,
 2. 389, 5. 416, 2
 periculi 53, 19. 158,
 15. 162, 15. 169,
 10. 260, 25. 324,
 2. 381, 5. 394, 10
 periculis 33, 12. 423,
 31. 434, 21
 periculo 13, 32. 15,
 6. 39, 6. 32. 48,
 6. 55, 16. 59, 18,
 22. 93, 5. 120,
 31. 155, 10. 177,
 5. 250, 5. 281,
 24, 33. 299, 22.
 333, 3. 338, 2.
 341, 30. 356, 9,
 10. 357, 25. 360,
 19. 370, 4. 373,
 33. 382, 9. 383.
 13. 384, 31. 394,
 23. 398, 26. 411,
 18
 periculosa 41, 32.
 54, 29. 56, 20.
 95, 13. 102, 28.
 150, 3. 163, 7.
 231, 10
 periculose 72, 16.
 192, 9. 228, 14.
 369, 23. 426, 12,
 32
 periculosior 32, 21.
 58, 34
 periculosissima 103,
 16. 134, 13. 311,
 19

- periculosissimum 40, 31. 56, 21. 59, 15. 240, 14
periculosissimus 33, 22
periculosius 133, 27. 418, 4
periculosus 41, 25. 157, 1
periculosum 41, 15. 56, 14. 66, 21. 137, 24. 160, 21. 183, 14. 240, 13. 242, 14. 266, 19. 343, 12
periculum 25, 7. 26, 33. 40, 11. 41, 36. 44, 18. 30. 46, 32. 50, 1. 23. 52, 30. 56, 11. 57, 3. 8. 58, 2. 60, 22. 27. 66, 24. 26. 67, 1. 68, 14. 96, 1. 98, 12. 123, 26. 163, 17. 187, 12. 231, 22. 241, 6. 245, 10. 250, 15. 257, 1. 260, 22. 261, 21. 263, 3. 276, 1. 281, 30. 299, 18. 311, 21. 319, 35. 340, 34. 341, 14. 352, 26. 356, 18. 357, 34. 361, 12. 20. 376, 23. 384, 18. 392, 29. 393, 35. 424, 18. 431, 23. 443, 17. 445, 24. 29. 446, 7
perimit 90, 18
perinde 120, 23. 327, 12. 333, 30
perinfirmus 71, 26
περιπνευμονικόν 169, 24
periti 104, 18
perito 65, 3
περιτρίαιος 333, 14
περιτρονίος 149, 21
periturus 63, 2
peritus 2, 16. 349, 9. 381, 16
perliquidum 41, 35
perluenda 363, 3
permacra 82, 2
permagna 333, 12
permanendum 20, 24. 190, 21
permanent 338, 7
permanere 242, 4. 374, 4
permanet 44, 30. 240, 19. 242, 2. 265, 7. 288, 15. 331, 9. 389, 13
permanserit 313, 8
permatura 313, 28
permaturae 86, 19
permaturuerunt 83, 20
permiscendum 283, 35
permittendum 431, 33
permixtis 89, 7
permodicum 151, 23
permulceatur 139, 10
permulcere 192, 1
permutandae 363, 27
permutatis 363, 31. 385, 31
perniciem 373, 9
perniciem 167, 35
perniciēs 114, 18
perniciosa 8, 19. 26, 22. 60, 34. 240, 20. 425, 30
perniciosae 23, 19. 332, 28
perniciōsi 344, 5
perniciōsior 333, 3
perniciōsissima 21, 12
perniciōsissimi 254, 5
perniciōsissimum 409, 22
perniciōsissimus 232, 9
perniciōsius 94, 1. 383, 15
perniciōsus 59, 27. 137, 23. 139, 31. 145, 21
perpallidus 42, 29
perperam 92, 13. 121, 32. 124, 19
perpetua 14, 4. 10. 20, 1. 100, 3. 267, 29
perpetuam 189, 23
perpetuum 21, 17. 23, 21. 61, 28. 63, 14. 96, 20. 97, 1. 102, 6. 120, 11. 124, 15. 139, 33. 185, 28. 189, 4. 25. 240, 6. 300, 32. 315, 26. 318, 5. 319, 9. 33. 330, 16. 349, 33. 358, 16. 17. 423, 10
perpurgare 64, 3
perpurgatis 248, 8
perquam 18, 33
perroserint 267, 8
perrumpendum 335, 5
perrumpit 410, 30
perrumpitur 411, 16
perruperit 115, 3. 337, 13. 423, 35
perrupit 333, 9
perrupta 386, 32
persequendi 332, 8
persequerer 150, 15
persequuntur 5, 8. 11, 1
perseverabit 425, 33
perseverandum 415, 23. 422, 10. 445, 8
perseverat 291, 11
perseveraverit 445, 5
persicci 105, 1. 300, 11
persona 11, 27
personina 254, 1
personis 208, 2
perspiciat 105, 6
persuadere 16, 2
persuaserant 61, 25
persuaserit 89, 8
pertimescendus 17, 21
pertinacia 115, 9
pertineat 9, 4. 35. 106, 19. 347, 16
pertinebant 16, 36
pertinens 390, 28. 421, 25
pertinentia 16, 6. 234, 16. 270, 10. 420, 34
pertinent 21, 31. 90, 3. 115, 19. 163, 20. 202, 21. 265, 27. 316, 16. 364, 31. 372, 28. 392, 2. 417, 21
pertinere 3, 10. 5, 22. 7, 32. 9, 2, 12, 24. 96, 15. 275, 12. 405, 12
pertinente 341, 18
pertinentibus 431, 3
pertineret 95, 6
pertinet 13, 12. 26, 1. 36, 30. 70, 17. 76, 13. 79, 9. 91, 8. 92, 15. 96, 9. 99, 7. 128, 1. 139, 29. 170, 4. 181, 2. 289, 1. 304, 22. 322, 12. 327, 23. 328, 2. 347, 16. 389, 33. 393, 11. 400, 4. 403, 9. 418, 3. 430, 24
pertractanda 388, 6
pertractandum 110, 19
pertractandus 137, 6
pertractans 434, 18
pertractari 70, 23
perturbat 124, 25
perturbationem 286, 29
perturbatur 20, 22
pervagantur 59, 32
pervellere 151, 19
pervenerit 373, 30
pervenerunt 58, 11
perveniant 59, 35. 142, 20. 258, 5. 347, 26
perveniat 134, 31. 262, 30. 266, 23. 339, 33. 355, 21. 357, 14. 392, 23. 425, 19
perveniat 369, 7
perveniet 425, 13
pervenire 193, 18. 334, 23
perveniri 390, 18
pervenit 42, 19. 59, 27. 60, 10. 149, 19. 171, 2. 269, 21. 27. 282, 7. 340, 11. 368, 22. 401, 9. 439, 26
pervenitur 294, 26. 382, 21
perveniant 231, 4. 15. 266, 8. 350, 1. 403, 28
perventum 266, 34
pervertitur 152, 3
pervortuntur 43, 15

- pervetus 29, 11.
 243, 12
 pervia 401, 27
 perviae 402, 35
 perviride 213, 23
 pervium 148, 17,
 19. 335, 10. 410,
 34
 perunctum 126, 16.
 127, 31
 perungenda 144, 2.
 311, 35. 397, 6
 perungendum 75, 18.
 125, 27. 321, 35
 perungendus 75, 6.
 109, 7. 387, 19
 perungere 138, 15.
 155, 26. 299, 25
 perungi 75, 15
 perungitur 276, 29
 perungunt 276, 32
 pes 393, 21, 25, 26.
 394, 30, 34. 443,
 4, 5, 14. 445, 4
 pessima 41, 29. 44,
 30. 231, 29. 247,
 32. 271, 3. 272,
 21
 pessimae 33, 23. 56,
 26
 pessimi 41, 14. 54,
 23. 101, 13 *bis*.
 180, 11
 pessimum 34, 17. 40,
 18. 56. 19. 144,
 16. 152, 3. 166,
 9, 14. 257, 22.
 304, 17. 331, 7.
 421, 3. 426, 17
 πισσός 220, 10
 pestem 9, 21
 pestifer 149, 29. 437,
 8
 pestifera 44, 35. 45,
 27. 188, 13. 253,
 24
 pestiferum 44, 27.
 119, 17. 150, 22.
 153, 15. 157, 4.
 266, 19
 pestiferus 44, 24
 pestilentia 2, 1. 31,
 24. 32, 8. 108,
 6
 pestilentiae 35, 16
 pestilentiam 18, 14
 pestilentibus 31, 22
 petatur 135, 26
 petemus 354, 14
 petenda 24, 34
 petendum 7, 28. 246,
 25. 287, 4
 petet 12, 3
 petiolis 79, 5. 82,
 20
 petita 55, 29
 petitur 335, 8
 Petro 110, 34
 petroselini 178, 27.
 224, 8. 225. 11.
 229, 7
 petunt 193, 21
 peucedani 211, 20.
 388, 6
 πεγίδαίνα 259, 16
 πεγίδαίναν 258, 35
 phalangium 253, 16
 φαρμακιοτικήν 3, 4
 Philaethes 289, 15.
 293, 6
 Philippus Epirotes
 129, 15
 Philo 284, 28
 Philocrates 215, 28.
 228, 5
 Philotas 214, 5
 Philotimus 443, 10
 Philoxenus 326, 24
 φίμων 378, 32
 φλιγμαονήν 4, 16
 φλυζάκιον 27, 13
 φλύκταιναι 272, 11
 phoenicopterus 77,
 4
 φρίνησίν 36, 17. 119,
 13
 phrenesis 119, 21
 phrenetici 125, 14
 phreneticis 41, 31.
 70, 32. 119, 26
 phrenetico 127, 6
 Phrygius lapis 199,
 2. 295, 26
 φθειρίασιν 290, 22
 phthisi 136, 11
 φθίσιν 35, 8. 134,
 14
 phthisis 135, 21
 φύγεθλον 209, 20.
 263, 27
 φῶμα 209, 22, 26.
 263, 14. 264, 7
 φυματα 56, 4. 209,
 4, 15. 319, 14
 phyma 263, 17
 phymata 210, 4, 8.
 212, 1, 11
 Phynona 292, 18
 pice 213, 15. 222,
 12
 pici 274, 21
 picis 207, 18. 210, 31.
 213, 8, 21. 214,
 20. 215, 19, 26.
 216, 12. 222, 9.
 273, 33. 274, 5.
 275, 35
 piget 38, 27
 pigrior 92, 7
 pila 18, 30. 29, 2,
 30. 144, 21. 372,
 34
 pileo 156, 13
 pili 276, 11. 279, 25.
 338, 12. 343, 30,
 33. 344, 2, 5,
 24. 345, 22. 359,
 5
 pilis 279, 16. 345,
 11, 21
 pilorum 270, 1. 280,
 9. 339, 33. 343,
 35. 344, 6, 9
 pilos 127, 16. 275,
 24. 278, 11. 290,
 21. 344, 14, 27.
 345, 6
 pilum 280, 11. 344,
 17
 pinea 195, 16. 126,
 7. 200, 12. 201,
 1. 372, 18
 pineae 209, 16. 210,
 6. 212, 27. 213,
 8, 24. 216, 19.
 217, 1, 5, 9. 321,
 14
 pinei 82, 23. 83, 18.
 87, 3. 145, 12.
 170, 9. 188, 3.
 308, 4
 pineis 312, 9
 pingue 80, 5. 83,
 10. 235, 28. 249,
 18. 263, 9. 267,
 11. 338, 18. 408,
 1, 7. 420, 26. 434,
 2
 pinguem 125, 2. 132,
 30
 pingues 85, 13. 142,
 10. 339, 7
 pingui 203, 22. 290,
 33. 307, 31, 32.
 325, 6. 398, 12
 pinguia 23, 1. 79,
 17. 83, 28. 84, 9.
 85, 2. 322, 8.
 332, 23. 412, 6.
 446, 20
 pinguibus 142, 1.
 213, 5
 pinguis 45, 6. 59, 8.
 62, 17. 81, 27. 82,
 17. 85, 17. 161,
 7. 204, 15. 290,
 31. 302, 10. 425,
 3
 pinguissimae 161,
 26. 211, 5
 pinguissimam 258,
 17
 pinquitudine 234,
 33
 pinguius 107, 14.
 235, 29
 pini 171, 23
 pinna 352, 31. 355,
 11. 419, 7
 pinnam 353, 3
 pinu 173, 29
 piper 84, 26. 87, 2. 89,
 2. 118, 24. 127, 15.
 155, 21, 29. 173,
 25. 188, 2. 196,
 1. 197, 7. 199, 8.
 223, 34
 piperatum 185, 2
 pipere 114, 32. 171,
 28. 185, 3. 251,
 29. 425, 1
 piperis 157, 20. 176,
 21. 178, 28. 181,
 19. 205, 7. 206,
 14. 208, 3, 6. 210,
 22, 26. 209, 27.
 211, 22. 212, 27.
 223, 16. 224, 13,
 20. 225, 13. 227,
 4, 22. 228, 19, 25,
 32. 229, 19, 27,
 28. 273, 31. 291,
 32. 292, 21, 22,
 25. 293, 12, 25,
 30. 294, 31. 295,
 25, 32, 33. 296,
 2, 26. 301, 13,
 22. 302, 8. 308,
 23, 28. 309, 3.
 317, 2, 27.
 pira 83, 15. 84, 26.
 86, 17. 87, 29.
 184, 15. 313, 28
 piri 255, 8
 pirum 83, 15
 piscem 166, 29
 piscena 250, 17
 piscenam 250, 10
 pisces 29, 8. 77, 4.
 81, 20. 82, 11. 83,

23. 84, 31. 85, 1, 16
 piscibus 79, 2. 84, 14
 pisciculo 154, 26. 170, 30
 pisciculus 136, 28. 154, 12
 piscis 79, 11. 84, 14. 260, 33. 309, 5
 piscium 78, 20
 pistorium 84, 31
 pisum 78, 2
 pittacia 111, 29
 pituita 39, 30. 43. 5. 53, 21. 67, 28. 109, 7. 153, 1, 24, 28. 164, 31. 166, 1. 168, 4. 235, 8. 281, 19, 26, 27, 30. 282, 4, 5. 283, 3. 284, 18. 285, 11. 286, 24. 295, 14. 309, 20. 311, 34. 314, 12. 318, 32. 343, 5. 350, 9, 19, 23. 357, 29
 pituitae 23, 29. 41, 26. 46, 11. 182, 10. 281, 22. 282, 22. 283, 17. 286, 17, 31. 287, 2. 20. 290, 11, 25. 291, 1, 12. 312, 30. 349, 27. 351, 21
 pituitam 22, 12. 57, 2. 81, 6. 82, 29. 154, 10. 160, 24. 161, 21. 166, 6. 169, 7. 228, 18. 274, 8. 283, 5. 30. 284, 3. 286, 25. 292, 4. 297, 17, 20. 350, 10, 13
 pix 127, 14. 190, 32. 195, 11. 197, 1. 201, 8
 placuisse 269, 14
 placuit 4, 18. 177, 13. 336, 6. 356, 6
 plaga 195, 5. 231, 30. 232, 25. 237, 11. 236. 20. 239, 29. 240, 31. 241, 17, 29. 243, 11. 265, 10, 18. 313, 11. 329. 26. 330, 15. 335, 12. 340. 6. 341, 31. 346, 7. 363, 22. 369, 8. 370, 6. 374, 19. 380, 23. 383, 6, 8, 9, 11. 386, 34. 391, 9. 392, 23. 413, 8. 420, 23. 432, 4
 plagae 121, 22. 330, 1. 346, 2, 18. 369, 18. 370, 18. 378, 15. 397, 26
 plagam 241, 22. 270, 18. 329, 32. 354, 4. 364, 26, 28. 370, 16. 371, 24. 374, 11. 376, 13. 386, 9. 387, 31. 388, 9. 391, 21. 414, 33. 431, 27. 433, 17
 plagarum 398, 7
 plagas 354, 27
 plagis 124, 20. 132, 11. 157, 31
 plana 18, 31. 422, 27
 plane 101, 34. 246, 6
 plani 78, 25. 309, 5
 planities 406, 8
 planissimae 56, 29
 planius 263, 15
 plano 416, 15
 planta 407, 31. 422, 4. 423, 20. 430, 29, 33. 443, 7, 11. 445, 5
 plantae 445, 13
 plantagine 86, 8
 plantaginem 137, 15
 plantaginis 137, 16. 163. 35
 plantago 87, 28. 86, 6. 142, 4. 181, 4. 324, 15
 plantam, 429, 15. 445, 16
 plantas 445, 32
 plantis 260, 12
 planus 382, 23. 410, 27
 plena 39, 15. 148, 34. 321, 21
 plenae 62, 25
 plenas 380, 4
 plenior 25, 16. 38, 10. 69, 13. 165, 30. 167, 2. 190, 5. 311, 3. 347, 32. 368, 24. 383. 2. 405, 24, 29. 433. 22
 pleniore 8, 13. 27, 2. 133, 29. 169, 12. 154, 28. 176, 27. 177, 32. 178, 6. 286, 23
 pleniorum 421, 27
 pleniores 176, 30. 243, 7
 plenioribus 62, 20. 128, 22. 246, 34
 plenioris 74, 13
 plenis 23, 31. 31. 6. 436, 35
 plenissimi 37, 9
 plenissimum 424, 9
 plenissimus 23, 1
 plenius 29, 11. 32, 1. 149, 9. 267, 26. 404, 24. 407, 20
 plenum 14, 2. 38, 29. 137, 18. 203, 32. 413, 11. 445, 18
 plenus 22, 26. 34. 109, 23. 131, 4. 232, 13
 pleraque 5, 1. 20, 21. 56, 6. 115, 32. 181, 3. 204, 4. 232, 11. 236, 12
 plerique 6, 31. 94, 6. 96, 18. 105, 15. 122, 3. 155, 22. 160, 15. 166, 26. 233, 22. 258, 3. 353, 10. 444, 23
 pleris 82, 7
 plerisque 34, 35. 176, 30. 178, 10. 193, 15. 280, 19
 plerumque 2, 10. 8, 16. 11, 18. 19, 3. 26, 10. 27, 4. 38, 3. 51, 32. 67, 18. 20. 104, 9. 110, 3. 119, 18. 142, 21. 244, 18. 262, 16. 282, 8. 439, 5
 πλινθια 168, 1
 Plistonius 5, 24
 plorasse 4, 26
 plorat 46, 23
 plumbea 336, 31. 362, 4. 391, 32
 plumbeam 392, 18
 pumbi 202, 1. 207, 23. 211, 3, 18. 218, 5, 16. 255, 24. 261, 26. 285, 9. 289, 17. 291, 26. 305, 30. 316, 10
 plumbo 356, 16
 plumbum 194, 11. 248, 12, 20. 321, 32. 390, 16
 plura 37, 14. 38, 34. 54, 15. 72, 24. 90, 9. 91, 33. 119, 26. 125, 33. 164, 28. 182, 14. 190, 33. 208, 1. 238, 8. 265, 34. 270, 26. 271, 2. 272, 2. 288, 29. 293, 9. 341, 18. 359, 21. 365, 23. 381, 4. 396, 32. 419, 32. 421, 7. 423, 5. 18
 plures 23, 26. 24, 6. 45, 34. 94, 27, 28. 96, 33. 101, 22. 102, 11, 16, 19. 111, 15. 133, 28. 266, 2. 4. 267, 2, 4, 8, 13. 272, 7. 287, 21. 305, 34. 332, 4. 334, 20. 344, 24. 348, 9. 349, 16. 386, 9. 397, 23. 427, 8
 pluribus 15, 15. 46, 27. 51, 11. 61, 4. 73, 1. 97, 28. 131, 28. 132. 28. 135, 19. 143, 14. 164, 4, 7. 170, 27. 177, 7. 180, 5. 183, 11. 185, 4. 281, 1. 287, 1. 321, 23. 326, 24. 350, 30. 385, 28. 412, 29. 432, 13
 plurima 16, 9. 203, 2. 405, 34
 plurimae 260, 5
 plurimi 92, 33. 123, 14. 244, 31. 350, 28
 plurimis 10, 30. 38, 28. 401, 16

- plurimos 33, 24
 plurimum 13, 26.
     17, 14. 56, 8. 71,
     34. 76, 21. 101,
     34. 110, 9. 174,
     18. 193, 21. 293,
     10. 299, 15. 326,
     6, 19
 plurimus 309, 20
 plus 11, 4. 14, 22.
     17, 12. 19, 20.
     20, 19. 23, 29.
     32, 15, 26. 56, 2.
     69, 2. 77. 12. 79,
     18. 80, 13. 23,
     28. 93, 8. 97, 2.
     98, 21. 106, 15.
     111, 5. 126, 15.
     133, 33. 135, 21.
     167, 10, 22. 183,
     25. 202, 30. 230,
     10, 27. 260, 27.
     269, 6, 27. 296. 5.
     318, 4. 335, 4.
     417, 13. 430, 11,
     et alibi
 pluvia 86, 24
 pluviae 36, 9
 pluviali 183, 33.
     245, 15. 247, 1
 pluvialis 80, 15. 87,
     31. 176, 18
 pluvias 36, 6
 pluviatilem 176, 24
 pluviatili 286, 1.
     288, 1. 289, 21.
     291, 17. 308, 5.
     331, 15
 pluviatilis 285, 27
 pluvii 34, 7
 pluvii 25, 20
 podagra 30, 24. 47,
     19. 189, 35
ποδάγραν 47, 9
 podagrae 54, 16.
     212, 6
 podagram 212, 18
 podagras 203, 30
 podagricis 191, 19,
     24
 podagris 189, 17
 Podalirius 1, 12
 poetae 124, 4
 polenta 126, 12.
     174, 32. 175, 3.
 polentam 160, 3
 polii 225, 12
 pollex 374, 12
 pollice 385, 18. 430,
     13
 pollicem 442, 2
 polliceretur 129, 16
 polices 437, 23
 pollicetur 39, 22
 polline 77, 17. 157,
     29
 Polyarchus 207, 7.
     424, 26
 Polybus 219, 4. 238,
     30. 302, 15
πολύβυνον 86, 25
 polypum 355, 1
 polypus 85, 3. 306,
     31
 poma 19, 23. 27,
     3. 77, 8. 78, 8.
     85, 12
 pomis 81, 23. 83,
     13. 84, 17. 173,
     24. 184, 13
 pomum 82, 9. 106,
     5. 109, 9
 ponam 87, 13
 ponatur 180, 25
 pondera 202, 30.
     214, 26. 325, 2.
     353, 11
 pondere 52, 11. 80,
     19, 26. 365, 27.
     366, 1, 18. 387,
     35
 ponderis 29, 16.
     173, 11
 ponderum 202, 12
 pondo 204, 2, 10.
     229, 22
 pondus 171, 34.
     202, 26, 27. 264,
     26. 302, 1
 ponenda 123, 29.
     370, 23
 ponendi 106, 10
 ponendum 438, 11.
     441, 19. 444, 11
 ponere 340, 29
 poni 79, 7
 Ponticae 225, 19
 poplitem 430, 33.
     444, 31
 poplites 186, 9. 381,
     10, 27
 poplitibus 231, 10,
     14
 poplitum 186, 13
 populis 6, 32
 populo, 97, 22. 158,
     14. 307, 29
 populus 17, 11
 porrectis 40, 12
 porrecto 428, 11
 porrectum 441, 4
 porri 145, 15. 160,
     31. 162, 4. 163,
     35. 253, 9. 301,
     2. 303, 25
 porrigatur 429, 21
 porrigatur 42, 9
 porrigi 439, 10. 441,
     32
 porrigitur 110, 5.
     439, 15
 porrigo 59, 30. 278,
     11
 porriguntur 91, 28
 porro s, 199, 19.
     255, 27
 porrum 78, 6. 82, 6.
     87, 6. 136, 16.
     145, 16. 161, 8.
     162, 4. 170, 29.
     173, 25. 194, 11.
     197, 11
 porrus 168, 30
 porta 175, 28
 portae 148, 5. 230,
     33
 porticu 18, 34
 portio 302, 3
 portione 176, 6. 190,
     32. 210, 11. 262,
     7. 292, 5. 308, 3.
     331, 20
 portiones 207, 9.
     208, 14. 211, 20.
     214, 20. 215, 27.
     218, 19. 220, 2.
     222. 14. 228, 20.
     253, 9. 280, 27.
     281, 6. 300, 13,
     22. 303, 7. 311,
     9. 314, 30, 31.
     325, 11. 331,
     25
 portionibus 118, 23.
     204, 26. 210, 31.
     221, 18. 226, 15.
     248, 20. 264, 25.
     274, 7. 276, 27
 portu 72, 27
 portulaca 81, 22. 85,
     10. 87, 25. 172,
     34
 portulacae 298, 22
 portulacam 163, 22.
     179, 20
 posca 86, 11. 106, 2.
     128, 2. 151, 14.
     167, 12. 255, 5.
     284, 9. 307, 24
 posci 2, 8
 osit a 6, 30. 57, 29.
     70, 6. 147, 14.
     149, 4, 18. 168,
     23. 217, 31. 227,
     11. 293, 5. 308,
     20. 310, 32. 312,
     32. 321, 13. 323,
     27. 334, 20. 339,
     20. 346, 18. 394,
     3, 30. 441, 23
 positae 45, 17. 146,
     15
 positas 5, 8
 positis 359, 34
 posito 249, 32
 positum 6, 15. 10,
     15. 16, 28. 118,
     5. 150, 14. 169,
     18. 287, 32. 295,
     32. 318, 6. 319, 4.
     355, 12, 19. 364,
     15. 380, 14. 394,
     11. 397, 35. 401,
     7. 407, 16, 18.
     445, 20
 positus 32, 15. 147,
     33. 232, 12. 400,
     2. 417, 18
 posse 4, 6. 5, 21. 6,
     5. 8, 22, 26. 7, 6,
     11, 26. 9, 1, 12,
     35. 45, 8. 56, 8.
     61, 24. 62, 35.
     63, 13. 66, 27.
     97, 20. 116, 6.
     123, 23. 129, 15,
     33. 135, 27. 175,
     11. 306, 1. 327,
     17, 362, 25. 373,
     9. 381, 1. 386, 11.
     439, 4. 445, 32
 possent 202, 15
 posset 99, 21. 403,
     14. 406, 2
 possumus 266, 23.
     281, 17. 425, 8
 possiat 14, 24. 79,
     7. 94, 31. 111,
     17. 133, 11. 146,
     5. 193, 20. 291,
     3. 368, 31. 371,
     16. 373, 25. 381,
     25. 407, 5
 possit 3, 34. 5, 7,
     33. 23, 33. 31,
     25. 33, 14. 44, 1.
     46, 5. 54, 32. 62,
     10. 63, 29. 92, 13.
     104, 12. 108, 1,
     18. 109, 1. 110,

3. 114, 35. 117, 11.
145, 14. 184, 5.
203, 30. 297, 28.
300, 34. 307, 1.
343, 19. 381, 20.
32. 440, 4, *et alibi*
possum 442, 31
possumus 42, 12.
114, 14. 122, 30.
232, 17
possunt 12, 6. 13,
17. 14. 34. 16,
31. 28, 30. 58,
12. 72, 12, 30.
109, 3. 119, 11.
129, 10. 135, 35.
160, 23. 166, 27.
180, 20. 193, 18.
203, 17. 231, 13.
255, 6. 299, 15.
323, 5. 337, 28.
358, 7. 369, 22.
416, 4, *et alibi*
post *prep.* 2, 16, 32.
3, 9, 18. 4, 2. 8,
10, 17, 21, 22. 12,
21. 20, 29, 35.
30, 2, 17. 41, 3,
4. 51, 3, 4, 5, 6.
63, 27. 98, 13.
102, 1, 21. 119,
4. 137, 6. 154, 31.
166, 3. 188, 13.
245, 33. 254, 7.
282, 13. 318, 5.
358, 3. 373, 16.
423, 15, *et alibi*
post *adv.* 3, 12. 161,
24. 165, 16. 183,
27. 264, 8. 276,
29. 315, 6. 375,
30. 377, 14. 434,
10
postea 37, 19. 55,
24. 61, 27. 70, 24.
117, 1. 145, 12.
151, 26. 178, 1.
188, 22. 235, 6.
271, 34. 288, 20.
303, 5. 331, 7.
344, 2. 358, 33.
398, 10, 14. 429,
24. 443, 29, *et ali-*
bi
posteaquam 326, 22
posterior 405, 10
posteriora 363, 9
posteriore 298, 4.
322, 30. 349, 34.
404, 18. 406, 33.
420, 27. 437, 19.
438, 22. 439, 20.
445, 3
posteriorem 407, 28.
422, 18, 27. 435,
25. 438, 7, 20.
439, 19. 441, 1,
32. 442, 6, 10, 16,
27. 443, 2, 15.
444, 22, 29. 445,
4
posteris 413, 22
postero 21, 22. 24,
26. 29, 15. 92,
29. 100, 8, 18.
108, 27. 116, 14,
23, 29. 117, 20.
122, 21. 131, 3.
150, 26. 154, 33.
169, 15. 175, 19.
181, 21. 183, 19,
25, 30. 184, 6.
299, 24. 317, 5.
323, 35. 345, 26.
349, 22. 364, 17
posterum 20, 23
postmodum 385, 33.
postridie 94, 20
postulant 230, 11.
339, 5. 349, 30
postulat 237, 22
posuerim 23, 11
posuero 123, 22.
130, 28. 215, 21
posui 22, 6. 88, 9.
148, 2. 167, 27.
239, 29. 250, 19.
270, 10. 290, 3.
308, 10. 336, 20.
337, 18, 33. 354,
30. 355, 2. 358,
4. 364, 11. 375,
29. 384, 18. 397,
11. 405, 2. 411,
8. 429, 11
posuit 3, 11. 9, 23,
24. 10, 27. 69,
36. 359, 29
potata 185, 9
potavit 68, 5
potentem 3, 31
potentia 98, 3
potentiae 297, 13.
349, 8
potentio 98, 21
poterimus 247, 24
poterit 60, 8. 71, 12.
107, 14, 15. 115,
6. 128, 11. 177,
19. 337, 7
potest 2, 7. 10, 23.
11, 3. 13, 26. 14,
1. 15, 2. 16, 19.
20, 17. 39, 5. 40,
20. 53, 1. 61, 18.
64, 9. 72, 8. 81,
1. 101, 10, 24.
119, 6, 16. 150,
11, 25, 26. 162,
14. 171, 14. 189,
5, 29. 206, 12.
236, 1, 28. 327,
3, 13. 346, 5, 14.
380, 18, 29. 383,
18, *et alibi*
potet 96, 9
potio 21, 12. 23, 9.
25, 16, 27. 26,
29. 80, 8. 84, 27.
103, 26. 107, 12.
108, 23. 130, 15.
143, 14. 161, 32.
162, 27. 165, 8.
175, 13. 178, 23.
183, 3. 180, 7.
187, 29. 229, 11.
233, 31. 261, 1.
334, 26. 424,
32
potione 19, 16, 25,
28. 21, 9, 18. 26,
19, 27. 30, 22.
103, 13, 22. 113,
12. 123, 11. 124,
8. 150, 25. 154,
24. 174, 23. 175,
19. 183, 19. 225,
3. 254, 12. 311,
32. 317, 5. 390,
31
potionem 5, 15. 30,
17. 59, 4. 76, 11.
131, 6. 146, 22.
157, 13. 169, 35.
173, 22. 175, 7.
180, 9. 183, 35.
185, 10. 246, 30.
251, 20. 253, 7.
390, 27
potiones 21, 22. 22,
9, 35. 25, 31. 29,
12. 30, 18. 67, 10.
83, 24. 95, 33.
103, 30. 166, 10.
171, 21. 173, 31.
179, 21. 180, 18,
27. 181, 26. 187,
5. 224, 2. 304, 6.
322, 12. 418, 2
potioni 26, 23. 96,
12. 103, 32. 104,
3. 160, 4. 171, 26.
173, 25
potionibus 29, 26.
30, 3. 79, 27. 151,
33. 165, 15. 168,
19. 172, 31
potionis 53, 16. 139,
23. 233, 26. 259,
13
potionum 187, 11
potior 263, 5. 362,
28
potiora 127, 34
potissime 105, 15
potissimum 5, 23.
11, 35. 18, 21. 29,
14. 30, 22. 66, 10.
86, 24. 93, 13.
97, 32. 99, 20.
143, 20. 144, 13.
166, 31. 168, 10.
175, 27. 181, 5.
284, 8
potius 5, 7. 7, 9, 10,
27. 17, 13. 18, 20.
21, 17. 26, 16,
20. 27, 24. 28,
9. 30, 3. 31, 35.
61, 28. 64, 19.
66, 25. 67, 18.
83, 10. 123, 26,
32. 143, 33. 144,
26. 149, 4. 150,
35. 166, 25. 174,
31. 184, 3. 193,
14. 214, 29. 252,
3. 342, 28. 386,
3. 384, 11. 390,
16. 398, 32. 423,
9. 432, 2
potuerit 154, 28.
283, 8. 334, 24.
359, 18. 425,
16
potuerunt 202, 21
potui 69, 33. 105,
10. 107, 22. 117, 3.
114, 19. 119, 2.
122, 1, 13. 130,
19. 132, 15. 137,
10. 140, 9. 158,
13. 159, 5. 162,
12. 164, 10, 14.
165, 30. 168, 33.
170, 10. 172, 25.
173, 35. 176, 18.
177, 28, 33. 178,
20. 180, 3. 181,
17. 185, 15. 186

20. 227, 25. 250,
 21. 254, 3
 potuimus 126, 32
 potuisse 4, 23. 11,
 29
 potuit 49, 23. 105,
 20. 342, 15. 380,
 26. 394, 14. 440,
 31. 380, 21
 prae 295, 14
 praebent 119, 32
 praecedentibus 33, 9
 praeceperit 70, 9
 praeceperunt 24, 20
 praecepi 418, 3
 praecepimus 73, 10.
 169, 8. 183, 5.
 372, 30
 praecepit 122, 17
 praeceps 66, 24. 380,
 30
 praecepta 14, 10. 97,
 23. 115, 33. 155,
 20. 165, 32. 167,
 29. 298, 1. 316,
 22
 praecepto 268, 12
 praeceptum 97, 1.
 114, 34. 116, 28.
 119, 21. 138, 34.
 151, 13. 395, 33.
 399, 10
 praecesserat 15, 27
 praecesserint 36, 5
 praecesserit 42, 30.
 47, 35
 praecessit 237, 1
 praecidantur 376, 11
 praecidatur 239, 33.
 357, 35. 370, 1
 praecidenda 332, 15.
 423, 2
 praecidendae 376, 5.
 377, 22
 praecidendum 399, 1.
 432, 23
 praecidendus 237,
 32. 377, 2. 431,
 27
 praecidere 358, 3.
 433, 15
 praeciderent 374, 24
 praecidi 319, 32.
 357, 25, 30. 369,
 22. 398, 25. 431,
 22
 praeciditur 375, 4.
 398, 4
 praecipere 8, 17
 praeciparent 250, 27
 praecipari 24, 8. 131,
 13
 praecipiat 342, 32
 praecipendum 116,
 21. 165, 17. 440,
 14
 praecipio 21, 19
 praecipit 106, 11
 praecipitant 299, 20
 praecipitare 64, 4
 praecipitarent 446,
 20
 praecipitat 180, 22
 praecipitavit 129, 21
 praecipiti 45, 4.
 120, 31. 231, 8
 praecipitis 138, 22
 praecipitur 75, 17.
 109, 33
 praecipiunt 15, 30.
 106, 25. 143, 30
 praecipiuntur 117,
 4. 168, 32
 praecipua 62, 8. 137,
 20
 praecipuam 251, 3
 praecipue 2, 19. 28,
 23, 27. 31, 14. 40,
 13. 72, 14. 89, 4.
 95, 25. 103, 5.
 104, 1. 128, 6.
 143, 12, 21. 154,
 4, 8, 10, 29. 161,
 7. 172, 23, 32.
 186, 12. 194, 16.
 220, 8. 230, 10.
 240, 28. 251, 6.
 335, 30, *et alibi*
 praecipuum 207, 5
 praecipuus 66, 6.
 443, 12
 praecisa 64, 33. 394,
 17
 praecisae 231, 3
 praecisi 241, 27
 praecisum 241, 33
 praecisus 237, 3
 praeclosa 236, 19
 praecordia 9, 19. 10,
 1, 5. 24, 7. 30, 11.
 39, 15. 40, 29.
 41, 17. 46, 15.
 51, 16, 21. 74,
 27. 76, 13. 107,
 23. 109, 16. 111,
 26. 125, 24. 127,
 34. 128, 21. 136,
 9. 141, 7. 147, 3,
 30. 149, 19. 167,
 9. 171, 7. 206,
 10. 232, 32. 234,
 6. 254, 16. 323,
 16
 praecordiis 31, 1.
 50, 14. 51, 27.
 72, 20. 104, 33.
 112, 8. 147, 10,
 15. 128, 24. 140,
 7. 158, 4, 28. 169,
 32. 170, 35. 267,
 33. 404, 6
 praecordiorum 18,
 5. 24, 1. 30, 4.
 38, 27. 47, 33.
 55, 21. 58, 23.
 109, 27. 113, 2.
 140, 12. 169, 27.
 232, 31
 praedivite 121, 19
 praedulcia 83, 27
 praefatus 90, 22
 praefero 140, 27
 praefractus 247, 26
 praefrigida 86, 23
 praegnanti 62, 4
 praehendenda 319,
 32
 praeparandum 381,
 7
 praeparat 288, 9
 praepositis 327, 26
 praesagire 389, 6
 praesagiri 39, 5. 338,
 8
 praesagisse 33, 8
 praescripta 246, 33
 praesens 167, 28.
 251, 28
 praesentia 155, 24
 praesentissimum
 109, 25
 praesertim 9, 22. 93,
 6. 393, 9
 praesidia 17, 30. 76,
 13. 160, 20
 praesidio 55, 21.
 127, 1. 212, 6
 praesidium 7, 28. 9,
 20. 66, 27. 72, 7.
 100, 1. 189, 10.
 246, 27. 251, 28.
 331, 33. 398, 29.
 446, 14
 praestabit 251, 13
 praestanda 109, 15.
 165, 4
 praestant 78, 16.
 130, 19. 212, 31.
 220, 8. 223, 14
 praestare 9, 1. 284,
 34. 313, 29. 327,
 18
 praestat 79, 1. 93,
 21. 125, 25, 31.
 136, 20. 187, 7.
 189, 23. 204, 13.
 248, 15. 309, 22,
 29. 326, 6. 378,
 15. 402, 14. 405,
 19
 praestent 10, 33. 25,
 4
 praestet 42, 10. 99,
 22. 115, 17. 297,
 30. 349, 33. 370,
 10
 praestitisse 230, 27
 praesto 286, 14
 praeter 6, 6. 38, 1,
 18. 41, 36. 43,
 2. 49, 12. 59, 2.
 74, 3. 86, 30. 90,
 16. 92, 9. 109,
 26. 115, 12. 123,
 25. 134, 10, 31.
 139, 7. 149, 34.
 150, 10. 152, 9.
 153, 5. 154, 5.
 160, 6. 161, 27.
 164, 17. 168, 13,
 27. 171, 20. 174,
 7, 12. 183, 22.
 187, 4. 215, 28.
 231, 15. 235, 21.
 253, 16. 298, 12.
 368, 1. 381, 32.
 445, 32
 praeterea 47, 23.
 88, 17. 177, 15.
 213, 13. 214, 3.
 237, 8. 305, 1.
 321, 4. 329, 13.
 395, 11. 415, 15.
 434, 30
 praetereatur 99, 35
 praeteriit 68, 4. 100,
 12. 115, 24
 praeterire 99, 33
 120, 30
 praeteriri 12, 18. 67,
 21. 99, 30
 praetermissum 359,
 23
 praeterquam 31, 8.
 70, 32. 125, 10.
 142, 2. 154, 1.
 170, 15. 177, 34.
 368, 10. 402, 19.
 432, 11
 praevalens 381, 18

- praevenire 116, 31
 prandere 26, 27
 prandet 26, 18
 prandio 16, 14
 prandium 22, 32
 Praxagoras 2, 33. 5, 25
 prehendenda 358,
 prehendendum 333, 25
 prehendere 135, 2. 357, 33
 prehenderunt 59, 16
 prehendit 188, 15. 356, 22. 427, 3
 prehenditur 378, 7
 prementi 410, 7
 prementis 150, 12. 172, 9. 349, 10. 352, 23. 360, 11. 368, 12
 prementis 421, 11
 premere 361, 4. 394, 28
 premeretur 252, 6
 premi 15, 22
 premit 170, 23. 429, 19
 premitur 40, 15. 59, 22. 360, 14. 367, 23. 397, 26
 pressimus 367, 22, 28
 pressit 21, 27. 38, 21. 341, 26
 pressos 35, 13
 pressum 257, 21. 366, 21. 410, 13. 442, 26
 pressus 22, 10. 338, 18. 360, 15
 pretium 280, 23
 pridie 68, 14. 181, 20. 286, 33. 349, 23. 361, 23. 368, 35. 381, 14
 prima 1, 7. 3, 3. 4, 21. 18, 25. 20, 6. 7. 35, 19, 31, 32. 41, 22. 68, 2. 95, 16. 112, 4. 125, 23. 136, 23. 163, 2. 165, 22. 191, 29. 282, 24. 312, 19. 361, 22. 386, 16. 406, 4. 415, 31. 426, 8. 427, 16. 438, 6. 440, 20
 primae 69, 7
 primam 3, 3. 61, 24. 99, 30. 119, 12. 150, 22. 162, 35. 303, 9
 primi 98, 18. 402, 16. 420, 31
 primis 8, 6. 37, 21. 38, 35. 56, 13. 95, 18, 28, 31. 96, 4. 114, 10, 15. 116, 11, 20. 117, 9. 128, 27. 142, 3. 154, 6. 179, 13. 170, 7. 250, 29. 259, 10. 262, 2. 268, 15. 300, 25. 303, 21. 311, 27. 342, 9. 392, 2. 422, 12. 430, 3. 431, 9
 primo 2, 20. 8, 25. 19, 24. 36, 18. 39, 24. 45, 30. 63, 25. 64, 14. 65, 12, 18. 70, 34. 92, 11, 33. 96, 16, 24. 102, 17. 103, 13. 112, 9. 130, 29. 140, 16, 28. 154, 21. 165, 7, 16. 174, 4. 183, 15. 238, 17. 240, 1. 250, 19. 307, 13. 340, 6. 371, 3. 424, 11. 436, 27. 445, 11, *et alibi*
 primos 395, 30. 418, 2
 primum *adv.* 13, 12. 16, 34. 21, 33. 22, 7. 23, 35. 37, 17. 50, 23. 52, 4. 64, 2. 73, 13. 96, 18. 104, 15, 19. 113, 4. 133, 2. 17. 144, 29. 257, 23. 316, 4. 349, 23. 382, 10. 393, 3. 398, 15, *et alibi*
 primum *adj.* 14, 8. 128, 34. 155, 25. 189, 28. 246, 14. 272, 30. 350, 3
 primus 2, 30. 3, 9. 96, 30. 169, 22. 392, 6
 principia 2, 16. 8, 13. 51, 19. 99, 22. 135, 27. 390, 28
 principiis 4, 9. 111, 16
 principio 363, 22. 409, 34
 principium 92, 23. 147, 29. 268, 23
 prior 94, 29. 176, 28, 32. 274, 24. 357, 10. 405, 9
 priora 75, 13. 110, 28. 207, 13. 244, 13. 276, 14. 284, 9. 311, 16. 329, 13. 363, 5. 367, 13
 priore 49, 16. 91, 28. 102, 6. 406, 32. 407, 18. 440, 19, 21. 443, 8
 priorem 155, 6. 176, 31. 230, 13. 279, 35. 402, 26. 405, 8. 422, 21, 28, 30. 423, 15. 427, 24. 435, 24. 437, 10. 438, 20. 439, 2, 8, 11, 14. 440, 19, 35. 441, 16, 33. 442, 6, 10, 15, 26. 443, 2, 9, 11. 444, 10, 23, 26. 445, 2
 priores 34, 15. 183, 36. 354, 24. 402, 21
 priori 248, 5. 302, 16. 310, 4. 394, 19. 427, 22, 29
 prioribus 93, 25. 170, 28. 202, 20. 235, 15. 255, 19. 259, 35. 264, 27. 268, 11. 276, 21. 323, 29. 326, 21. 358, 10. 360, 10. 372, 12. 404, 7. 428, 5. 435, 8
 prioris 63, 11. 357, 12
 priscos 336, 19
 pristinum 60, 14. 132, 19. 158, 8
 prius 2, 13. 6, 5. 22, 6. 107, 4, 29. 121, 4. 146, 7. 151, 24. 153, 25. 203, 19. 213, 13. 265, 34. 278, 17. 286, 21. 363, 21. 365, 2. 368, 29. 382, 2. 383, 2. 400, 2. 445, 6
 priusquam 328, 18
 pro 7, 18. 13, 25. 19, 12. 30, 35. 42, 19. 53, 18. 80, 24, 25. 93, 6, 13. 107, 19. 109, 19. 121, 17. 130, 10, 25. 176, 6. 183, 10. 225, 24. 236, 30. 240, 7. 259, 4. 263, 29. 368, 11. 373, 13. 436, 16, 18, *et alibi*
 probabili 98, 23. 104, 34
 probati 117, 8
 probat 14, 7. 160, 31
 procedant 388, 8
 procedat 362, 9
 procedendo 401, 21
 procedens 256, 14. 402, 10. 404, 22
 procedente 40, 3. 176, 10. 331, 23. 415, 23
 procedentes 146, 13
 procedentia 407, 24
 procedentibus 260, 15. 415, 2
 procedere 258, 12. 388, 24
 procedet 334, 23
 procedit 60, 21. 167, 35. 244, 3. 245, 29. 274, 24, 29. 275, 9, 20. 283, 11. 290, 24. 322, 33. 400, 21. 401, 14. 402, 5. 409, 35. 405, 33
 procedunt 53, 10
 processerint 2, 35. 172, 16
 processerit 156, 25
 processibus 403, 3, 7, 19, 30. 438, 4
 processit 23, 17. 37, 11. 52, 32. 54, 34. 163, 31. 33, 283, 31. 373, 5. 411, 7. 412, 8. 422, 9
 processus 6, 17. 402,

- 9, 33, 35. 403, 5.
405, 16, 26. 406,
11, 32. 438, 6,
12
procidit 288, 29.
324, 7. 343, 32.
437, 26. 442, 8
procidunt 287, 27
prodat 97, 12
prodeant 351, 27.
395, 24
proderunt 245, 20
prodesse 21, 21. 22,
11. 69, 34. 140,
8. 158, 13. 164,
5, 16. 188, 7.
295, 30
prodest 17, 8. 24,
2. 27. 33. 28, 19.
50, 14. 31, 5, 9.
54, 33. 65, 8. 91,
17. 107, 3. 115,
14. 128, 9. 135,
2. 152, 13. 170,
19. 172, 1. 174,
21. 182, 2. 206,
7. 227, 2. 260,
16. 311, 2. 314,
11. 398, 16, *et a-*
libi
prodeunt 445, 14
prodiderit 45, 10
prodiderunt 193,
9. 299, 10. 443,
22
prodidit 131, 12.
179, 32. 282, 17.
343, 2. 413, 16.
444, 27
prodire 26, 35
prodit 296, 17
producat 384, 24.
415, 25. 418, 1
producat 331, 27
producentibus 433,
18
produci 331, 19
profecerit 124, 12
profecit 257, 30
profectum 132, 28.
326, 18. 379, 1
profectus 91, 21.
326, 12
professio 3, 23
professione 3, 14
professionem 14, 34
professioni 14, 20
professores 7, 8. 10,
35. 326, 23. 327,
1. 422, 22
professoribus 2, 26.
4, 11
professoris 45, 20.
413, 25
professus 3, 11. 95,
22
proficere 243, 14.
247, 5. 261, 9.
293, 10
profici 327, 22. 362,
25
proficiat 90, 26.
381, 3
proficiens 209, 9
proficient 25, 5.
154, 18. 181, 12.
261, 15. 387, 36
proficienti 91, 1
proficiet 256, 28.
259, 20. 425, 15
proficisci 47, 1
proficiscitur 348, 3
proficit 128, 6. 163,
24. 194, 3. 210,
19. 230, 10. 243,
5, 28. 261, 13.
267, 22. 299, 31.
302, 4. 303, 6,
13, 16. 304, 12,
34. 314, 35. 323,
5. 354, 26. 355,
17. 363, 16. 361,
11. 387, 14. 388,
35. 410, 9
proficetur 157, 31.
259, 31, 273, 5.
279, 6
proficiunt 121, 26.
135, 18. 161, 12.
243, 1. 250, 28.
253, 6. 262, 10.
270, 16. 299, 29.
305, 16. 312, 11
profitentur 3, 34
profluat 65, 12.
106, 26
profluens 187, 12.
328, 2. 356, 32
profluere 180, 12.
318, 9. 380, 26.
387, 10. 394, 6
profluet 107, 16
profluit 49, 10. 59,
1. 60, 26. 114,
30. 153, 2. 162,
21. 187, 8. 223,
1. 242, 12. 275,
7. 282, 4, 6. 285,
12. 302, 17, 26.
356, 23. 359, 9.
378, 21. 386, 35.
417, 16
profluvio 236, 15.
240, 10. 323, 13
profluvium 12, 34.
46, 13. 51, 10.
109, 29. 163, 13.
223, 2
profluunt 185, 26
profluxerit 317, 9
profluxit 56, 5. 58,
33
profuerunt 131, 2
profuisse 343, 1
profuit 91, 3, 19.
106, 2. 108, 3.
151, 31. 163, 5.
180, 17. 317, 21.
318, 31. 396, 34
profusio 34, 29. 37,
29. 49, 18. 55, 8.
187, 25. 235, 33.
383, 17
profusione 55, 28.
231, 12. 298, 8.
358, 10. 398, 27
profusionem 47, 29.
66, 13. 235, 34.
236, 26. 375, 1
profusis 55, 14
profusus 74, 6. 232,
31
progredi 38, 13.
254, 7
progressa 149, 16
prohibeant 64, 25.
255, 17
prohibeantur 258, 6
prohibeat 284, 13.
346, 8. 406, 29
prohibebit 32, 13.
313, 3
prohibendus 113, 12
prohibens 109, 28
prohibent 299, 28.
374, 14
prohibere 125, 23.
183, 17. 278, 24.
291, 2
prohibet 31, 21.
103, 34. 110, 11.
123, 17. 135, 32.
143, 4. 158, 32.
228, 9, 30. 237,
26. 245, 2. 246,
29. 272, 31. 299,
35. 313, 33. 322,
9. 424, 1. 329, 4.
375, 12. 379, 30.
420, 15. 441, 30
prohibetur 358, 27
prohibit 387, 17
prohibuit 373, 2,
25. 388, 13
projectum 406, 8
projicere 250, 11
projicitur 227, 31
prolabatur 138, 32
prolabi 403, 17. 444,
23
prolabitur 227, 16.
394, 23. 441, 32.
444, 34
prolabuntur 303, 9
prolapsa 11, 23.
333, 6. 363, 8.
373, 23. 436, 7.
437, 31. 438, 31.
442, 10
prolapsi 436, 8
prelapsis 377, 20
prolapsus 360, 1.
374, 26. 375, 4.
441, 12. 443, 3.
444, 9
prolapsus 144, 25.
288, 15. 380, 16.
440, 35. 441, 17
polii 225, 12
promatur 369, 18
promenda 376, 2,
35
promeret 358, 14
promineat 439, 3
prominebat 385, 19
prominebit 288, 24
prominens 147, 17.
442, 12
prominentes 316, 6
prominentia 385, 12
prominentibus 244,
14
prominere 359, 26
promisit 44, 14
promittit 1, 2
promittunt 14, 4
promitur 383, 14
promoveantur 396,
15
promovenda 397,
10
promovendo 385, 10
promoventur 442,
15
promovere 437, 7
promoveatur 386, 3.
437, 15. 442, 25
prompta 1, 4. 87,
13. 127, 7. 180, 2
promptae 230, 29

- promptiorem 230, 19
promptiores 413, 20
promptis 299, 13
promptius 34, 16.
48, 28. 129, 8
promptum 292, 5.
328, 12. 403, 23
promptus 327, 8
prona 442, 5
pronus 438, 31
pronus 382, 22. 444, 7
prope 139, 33. 171, 4. 178, 10. 260, 23. 378, 25. 392, 24
propellat 287, 26
propellenda 336, 1
propellere 444, 17
propellendus 422, 27
propelli 384, 5
propellitur 457, 10
properandum 256, 33. 352, 7. 396, 1
properit 327, 11
propinquo 43, 1.
90, 12. 393, 21
propior 183, 4. 327, 6. 343, 3. 345, 13. 411, 25. 426, 13
propiore 372, 26
propioiorem 345, 7.
349, 6
propiores 35, 27
propius 14, 10. 231, 32. 329, 31. 335, 8. 343, 17. 345, 10. 401, 23. 404, 23. 419, 31. 445, 30
propolim 264, 26
propolis 195, 10.
196, 1. 200, 12.
216, 3
proponam 214, 31.
230, 2. 381, 6.
409, 28
proponenda 365, 2.
436, 3
proponere 114, 13.
194, 5
proponunt 3, 31,
35. 5, 28. 6, 31
proposita 92, 14.
357, 27. 435, 16.
446, 19
propositis 16, 34.
372, 31
proposito 42, 24
propositum 16, 22.
46, 32. 98, 33.
129, 33. 231, 34.
263, 25. 326, 4.
375, 9. 393, 22
propositus 349, 25
proposuerim 46, 3.
230, 1
proposui 36, 26. 69,
27. 118, 5. 139,
1. 163, 21. 178,
7. 238, 28. 239,
9, 28, 36. 249,
16. 261, 14. 264,
7, 19. 274, 11.
280, 16. 289, 10.
328, 15. 330, 28.
335, 23. 348, 8.
365, 25. 391, 30.
396, 11. 405, 26.
417, 5. 438, 6
proposuimus 390, 11
proposuit 2, 4. 45,
13. 164, 6
propria 14, 23, 33.
16, 2, 18, 19.
254, 18. 265, 34.
335, 24. 365, 17.
367, 14, 15. 368,
29. 429, 1. 435,
26
propriae 37, 5. 61,
4, 5
propriam 15, 9. 108,
5. 239, 28. 333,
20
proprias 52, 29.
194, 3. 327, 27.
412, 22
proprie 11, 6. 21,
30. 23, 12. 78, 8.
82, 22. 92, 15.
207, 15. 214, 30.
219, 24. 241, 26.
270, 19. 273, 13.
276, 30. 290, 4.
296, 25. 327, 14.
372, 27. 386, 32.
392, 1. 423, 11.
426, 1. 431, 8
proprietas 15, 11.
220, 11
proprietatem 257,
14
proprietas 16, 8.
39, 3. 76, 14. 265,
2
priorum 15, 17
proprium 15, 28.
263, 6
propter 8, 6, 7. 17,
17. 19, 20. 26,
33. 30, 12. 43,
13. 102, 28. 158,
27. 161, 16. 239,
6. 262, 21. 283,
33. 296, 20. 355,
23. 359, 22. 367,
18. 372, 26. 379,
1, 2. 385, 23.
398, 10
προπτωσιν 287, 26
propugnaculi 417,
13
propulsum 439, 4
prorogetur 126, 33
prorumpat 35, 31.
445, 10
prorumpens 64, 23
prorumpit 49, 29.
104, 35. 125, 21.
162, 20. 233, 5.
332, 21. 339, 10.
435, 29. 438, 27
prorumpunt 56, 29
prorupit 59, 30
prospexerit 370, 15
prospeximus 269,
20
prospicere 180, 29
prospicienda 235, 32
prospiciendum 113,
29
prospicitur 142, 27
prosternat 185, 24
prostratum 50, 18
prosunt 54, 24. 160,
8. 161, 28. 165, 4,
6. 170, 17. 179,
35. 254, 32
Protarchus 209, 14.
274, 3. 275, 13,
20. 443, 25
protegit 387, 32
protegit 28, 32
protinus 8, 7, 13, 31.
10, 4. 15, 8, 24.
24, 2. 38, 18. 40,
2. 50, 10. 62, 7.
73, 17. 87, 14.
102, 5, 10, 17.
113, 2. 135, 7,
22. 146, 9. 154,
5, 14. 167, 11, 26.
173, 11. 180, 4,
21. 202, 22. 235,
4, 32. 250, 18.
344, 1. 352, 18,
24. 393, 14, 18.
444, 13, *et alibi*
protractae 376, 25
protractis 375, 14
protractum 394, 32
protractus 395, 3
protrahat 376, 14
protrahatur 303, 28
protrahenda 356,
25
protrahendi 303, 8
protrahendum 305,
15
protrahi 305, 17.
384, 5, 386, 2
protrahitur 380, 20
proveniant 56, 7
provenit 304, 18
proveniunt 44, 17.
47, 15. 235, 7.
324, 5
providendum 391,
16
providit 15, 25
provisam 250, 11
provisis 90, 3
provolutum 324, 9
prout 8, 2. 47, 5.
71, 28. 91, 14. 95,
10. 157, 6. 158,
19. 163, 6. 219,
22. 315, 13. 318,
28. 381, 26. 432,
34. 441, 13
proxima 10, 26. 35,
13. 36, 22. 64, 9.
179, 1. 189, 8.
244, 17, 19. 260,
17. 316, 15. 330,
6. 388, 22
proximae 92, 2, 28.
114, 25. 402, 31
proximam 150, 9
proxime 33, 20. 100,
1. 147, 14. 167,
27. 170, 2. 185,
22. 322, 12. 323,
4. 358, 4. 399,
2
proximi 36, 30. 421,
16
proximis 175, 36.
182, 4. 341, 12.
342, 8. 378, 24
proximo 114, 22.
116, 26. 35. 199,
9. 371, 7
proximum 8, 32. 27,
14. 37, 1. 44, 19.

- 46, 12. 117, 3.
246, 16. 299, 16.
393, 23. 421, 14.
425, 24. 444, 24
proximus 24, 7. 74,
21. 105, 23. 389,
19. 397, 14
prudentem 10, 16
prudenter 120, 4
prudenti 230, 26
prudentiam 62, 7.
392, 28
prudentis 230, 19
pruna 144, 3
prunam 27, 25. 161,
27. 184, 33. 252,
6
pruriens 273, 22
prurigne 55, 28. 258,
31. 272, 17. 433,
13
prurigo 50, 2. 59.
32. 261, 34. 428,
26. 433, 9
prurit 47, 22. 265,
10, 273, 25
psorici 269, 3, 28
psoricum 296, 4
psylli 251, 3, 12
psyllium 194, 17
πτερόγιον 324, 29.
340, 9
ptisana 68, 2. 79, 24.
81, 17. 82, 17. 83,
1, 7. 126, 21. 136,
18. 161, 7. 168,
30
ptisanæ 108, 19.
109, 11. 169, 9.
170, 7. 177, 15.
179, 23. 223, 21
Ptolemaeus rex 224,
17
Ptolemaeus chirur-
gus 301, 18
pube 37, 15. 149,
18. 186, 7. 369,
2. 378, 27. 406,
26
pubem 39, 15. 40,
29. 48, 13, 22.
149, 17. 234, 10.
378, 9, 12, 20.
381, 30. 387, 16,
30. 388, 3
pubertate 37, 20
pubertatem 37, 18.
54, 20
pubi 149, 2
pudorem 316, 22
puellis 138, 2. 374, 1
puer 16, 12. 20, 15.
61, 35. 108, 17.
232, 4. 273, 1.
311, 25, 32. 312,
9. 315, 14. 381,
14. 388, 17
pueri 26, 3. 36, 30.
108, 21. 222, 25.
252, 4
puerile 439, 16
pueriles 37, 23. 132,
2
puerili 272, 19
puerilibus 144, 26
puerilis 348, 22
pueris 26, 6 bis. 44,
34. 56, 11. 61,
21. 138, 1. 261,
31. 263, 22. 270,
27. 311, 20. 339,
10. 357, 10. 367,
19. 375, 11. 402,
36. 435, 23
pueritia 37, 17. 47,
11. 436, 10
puero 46, 22. 71,
30. 97, 5. 284,
15. 372, 32. 378,
1
pueros 37, 20. 58,
27. 181, 29. 189,
19
puerum 62, 11. 381,
34
pugna 103, 13
pugnabilis 127, 9
pugnandum 116, 16.
154, 11. 424, 23
pugnat 193, 3. 194,
1
pugnatur 136, 27
pugnet 97, 9
pulcherrimum 252,
16
pulegio 212, 5
pulegium 87, 7, 24.
174, 31. 195, 15
pulli 112, 8
pullo 168, 31
pullum 158, 9. 251,
20
pullus 79, 2
pulmo 169, 26. 170,
21. 230, 34. 231,
5
pulmone 49, 8. 52,
7. 109, 28. 147,
3, 9. 162, 30. 232,
24. 339, 32
pulmonem 50, 35.
134, 15. 146, 18.
152, 34. 153, 4.
16. 154, 15. 160,
4. 169, 23. 170, 3.
266, 16
pulmonibus 40, 14
pulmonis 37, 27. 43,
26. 51, 34. 52,
33. 56, 12, 23.
171, 19
pulmonum 51, 6. 57,
4
πυλῶν 148, 5
pulpex 305, 7
pulsandos 132, 22
pulsandus 144, 6
pulsus 125, 19
pultarius 66, 1
pulticula 79, 25.
82, 16. 86, 3. 156,
27. 185, 3. 283,
6. 338, 17
pulticulae 338, 13
pulvere 125, 31.
161, 23. 186, 25
pulveris 271, 28
pulvino 122, 9. 437,
21
pulvis 88, 9. 125,
31, 34. 165, 2.
258, 19. 386, 33.
424, 14
pumex 196, 6. 200,
13
pumice 209, 26
punicem 210, 30
puncta 257, 6
punctiones 232, 33.
264, 12. 265, 9.
318, 34. 426, 3.
434, 14
punctionibus 433,
14
punctionis 426, 22
pungentibus 416,
12
pungi 276, 20
Punica 86, 19. 14,
18
Punici 167, 17. 181,
22. 216, 4. 218,
26. 219, 7, 21.
221, 30. 222, 5.
301, 9, 4, 20. 302,
21. 312, 5
Punicis 310, 32
Punico 167, 18. 308,
2. 309, 31
Punicum 83, 17. 88,
6
6. 184, 30. 185,
17
pupilla 297, 32. 347,
20, 27
pupillae 347, 19, 33.
349, 13
pupillam 340, 11
pupillis 282, 2
pura 42, 20. 68, 18.
111, 32. 167, 10.
170, 11. 180, 3.
186, 21. 310, 26,
31. 311, 1. 317,
14. 356, 2. 391,
27. 417, 29, 34
puram 177, 34
pure 56, 30. 64, 6.
262, 12. 263, 12.
264, 15. 288, 19.
310, 18. 313, 10.
329, 1, 6. 330,
18. 331, 9. 370,
17
purganda 173, 28.
187, 19. 226, 14.
228, 34. 312, 16.
321, 27. 375, 31
purgandos 390, 11
purgandum 242, 24.
246, 2. 259, 34.
265, 27. 297, 35.
325, 16. 331, 16.
332, 26. 355, 10,
24. 388, 29
purgandus 124, 16
purgant 196, 3. 221,
17. 248, 19
purgantur 292, 12
purgare 108, 11.
138, 13. 304, 19
purgaret 111, 10
purgari 49, 23. 191,
24. 237, 17. 246,
4. 303, 32. 390,
23. 391, 6
purgat 67, 2. 113,
6. 202, 5. 210,
30. 214, 23. 226,
20
purgata 53, 5. 391,
33
purgatarum 275,
33
purgatio 67, 17. 123,
19. 140, 23. 186,
27, 29
purgatione 15, 35.
191, 26
purgationem 125, 3.
323, 14

- purgationes 23, 18.
 25, 5
 purgationis 140, 22.
 143, 26. 330, 21
 purgato 242, 33.
 261, 13. 373, 3.
 376, 27
 purgatum 60, 28.
 237, 23. 261, 7.
 389, 8. 390, 29
 purgatur 55, 15.
 183, 12. 269, 7.
 391, 26
 purgatus 68, 6. 370,
 11
 purgaverit 124, 10
 purgent 270, 19
 purget 353, 8
 purgetur 186, 21
 puri 214, 18. 215,
 24. 263, 10. 432,
 18
 puris 58, 5. 145, 7.
 260, 27. 267, 3,
 7. 269, 6. 301,
 32. 306, 11. 318,
 4. 354, 22. 396,
 2. 418, 16
 πυρίτην 209, 7. 273,
 15
 puro 262, 28. 269,
 17. 389, 3. 433,
 19
 purpurae 83, 24. 85,
 5. 86, 20
 purpurea 200, 3
 purulenta 52, 31.
 246, 4. 317, 15,
 35. 318, 35
 purulentis 310, 9
 purulentum 44, 16.
 48, 27. 52, 34. 53,
 19. 57, 6
 purulentus 269, 25
 purum 53, 7. 109, 1.
 242, 19, 27, 33.
 255, 29. 269, 11,
 17. 311, 3. 324,
 8, 16. 331, 18.
 352, 31. 355, 10.
 425, 29
 purus 180, 12. 256,
 24. 267, 27. 355,
 24
 pus 40, 24. 48, 8.
 49, 33. 50, 30.
 53, 7, 13. 56, 5, 25.
 57, 1, 14. 59, 29.
 139, 18. 145, 5,
 8. 163, 3, 6. 169,
27. 195, 9. 206,
 5. 215, 32. 234,
 17, 19, 23, 26.
 235, 17. 237, 25.
 241, 11, 13, 31.
 242, 12. 246, 18.
 260, 10, 25. 262,
 1, 34, 35. 263, 1,
 19, 21, 31. 264,
 11. 265, 12. 267,
 9, 15. 270, 18,
 29. 301, 1. 313.
 8, 19. 317, 21.
 318, 8. 321, 19.
 329, 14, 17, 25,
 34. 331, 2. 332,
 12. 339, 1, 21,
 30. 352, 5. 356,
 20, 31. 370, 25.
 372, 22, 23. 395,
 31. 399, 9
 pustula 272, 13
 pustulae 34, 29. 52,
 20. 39, 31. 244,
 22, 256, 4, 15.
 261, 4, 33. 263,
 28. 272, 1, 8.
 273, 2, 17, 20.
 289, 7
 pustularum 272, 29.
 273, 6
 pustulas 34, 11.
 168, 12. 255, 15.
 260, 4. 273, 13.
 274, 17. 275, 17
 pustulis 244, 18.
 260, 9. 272, 4,
 15. 278, 10. 290,
 1, 3
 pustulosum 244, 22
 puta 7, 23. 85, 4.
 215, 13. 236, 22.
 353, 4. 436, 14
 putant 5, 20. 6, 8.
 27, 4. 301, 4
 putare 91, 15
 putarent 438, 13
 putavit 95, 26. 32,
 35. 175, 11
 puteo 80, 16
 puto 16, 23. 113,
 24. 420, 34
 putre 245, 29
 putrem 221, 21. 261,
 6
 putrescat 333, 13
 putrescendo 244, 6
 putrescere 5, 25
 putresceret 246,
 12
- putrescit 5, 34. 86,
 23
 putris 180, 11. 245,
 33
 pyrethri 206, 17.
 208, 6. 215, 17.
 308, 27, 28
 pyrethrum 196, 1.
 199, 11
 πυρίτην 208, 15
 pyrites 200, 8
 Pythagoras 2, 27
 Pythagorici 99, 4
 pyxidicula 285, 16
 pyxinum 293, 22.
 295, 7, 28
- Q
- Qua 6, 20. 15, 23,
 35. 31, 30, 23.
 37, 1, 19. 41, 27,
 28. 48, 3. 63, 4,
 31. 68, 19. 88, 8.
 95, 14, 18. 100, 1.
 103, 5. 121, 3, 24.
 128, 3. 131, 3.
 144, 10. 151, 4.
 152, 24. 161, 10.
 170, 8. 185, 4, 7.
 205, 11. 238, 11,
 15. 269, 8. 325,
 19. 345, 4, *et alibi*
 quacunque 53, 23.
 60, 12. 62, 30.
 32, 17. 83, 4. 98,
 35. 327, 28. 328,
 4. 330, 17. 398,
 3. 414, 24
 quadam 10, 3. 18,
 32. 38, 13. 45,
 2. 55, 27. 69, 20.
 70, 25. 94, 14.
 143, 7. 246, 16.
 257, 16. 322, 11.
 348, 26. 407, 25
 quadragesimum 37,
 17. 52, 3. 53, 5.
 58, 15. 60, 6. 422,
 6. 425, 12
 quadraginta 49, 22.
 94, 3. 191, 15.
 205, 8
 quadrans 228, 23
 quadrantem 116, 29
 quadrati 130, 26.
 207, 8. 226, 1.
 311, 8, 12, 16
 quadrato 186, 21
- quadratum 34, 23.
 353, 33
 quadratus 195, 15.
 200, 4. 322, 28.
 382, 23
 quadrupedes 78, 17.
 423, 30
 quadrupedibus 77, 2
 quadrupes 76, 22.
 78, 29
 quae 2, 18. 3, 2, 3, 5,
 32, 15, 26. 4, 14.
 5, 11, 19. 6, 2, 14,
 29. 7, 21, 26, 28.
 8, 1, 16, 33. 9, 14,
 22. 10, 20, 22,
 33. 12, 5, 10. 13,
 5, 19. 14, 4, 6.
 15, 1, 14, 27, 35.
 19, 2, 4, 18, 28.
 21, 6, 10. 25, 2,
 4, 19. 30, 6, 34.
 33, 10, 11, 24, *et*
alibi quamplurimis
in locis
 quaecunque 34, 27.
 79, 27. 86, 27.
 130, 3. 160, 8.
 261, 5. 262, 27.
 376, 25. 418, 7
 quaedam 3, 22. 6,
 11, 23. 12, 25.
 13, 17. 16, 1. 21,
 36. 23, 12, 27.
 33, 7, 13. 39, 3.
 42, 11, 21. 46, 7.
 48, 21. 58, 2, 8.
 61, 3, 4, 6, 8, 12.
 74, 6. 108, 16.
 119, 29. 124, 26.
 135, 1. 145, 12.
 154, 3. 171, 25,
 26, 9. 172, 13, *et*
alibi
 quaelibet 47, 17. 112,
 3. 255, 23
 quaeque 9, 9. 43, 3.
 48, 12. 56, 29.
 76, 19, 23, 26.
 80, 22. 83, 5. 84,
 2. 235, 7. 421, 36
 quaerantur 9, 23
 quaeratur 78, 26
 quaerenda 123, 27
 quaerendum 5, 33.
 6, 1. 9, 7
 quaeri 6, 33. 326, 14
 quaeritur 70, 33. 95,
 18. 99, 28. 382,
 10

- quaerunt 5, 10
 quesitam 8, 23
 quaesivit 120, 27
 quaestionem 7, 4
 quaestionibus 8, 4
 quaestui 97, 22
 quale 9, 32, 10, 7,
   bis. 83, 14, 96, 34,
   35, 210, 22, 215,
   17, 216, 22, 35,
   217, 13, 221, 14,
   225, 27, 226, 14,
   261, 26, 279, 4,
   289, 14, 308, 16,
   312, 13, 318, 6,
   319, 1, 420, 24
 qualem 183, 5, 414,
   34
 quales 36, 4, 5, 76,
   23, 24, 96, 33,
   101, 34, 124, 3,
   130, 10, 166, 23,
   238, 30, 367, 6,
   311, 6
 quali 432, 26
 qualia 6, 3, 9, 26,
   10, 9, 33, 11, 103,
   21, 107, 9, 188,
   1, 193, 9, 283, 35
 qualis 4, 17, 73, 5,
   77, 7, 78, 23, 104,
   30, 127, 14, 181,
   4, 218, 23, 247,
   18, 260, 32, 264,
   21, 303, 22, 308,
   22, 349, 25, 391,
   34, 395, 16
 qualibet 47, 6, 88,
   11, 244, 13, 279,
   30, 280, 1, 327,
   26, 337, 28
 qualiter 6, 5
 quam *pron.* 4, 16, 13,
   4 *bis.* 22, 28, 16,
   32, 9, 34, 31, 35,
   8, 9, 36, 17, 55,
   32, 66, 7, 67, 1,
   22, 97, 4, 104, 17,
   122, 13, 123, 15,
   22, 133, 9, 149,
   30, 160, 24, 178,
   7, 206, 13, 213,
   33, 224, 22, 238,
   32, 252, 22, *et ali-*
   bi
 quam *conj.* 1, 6, 5,
   7, 7, 10 *bis.* 9, 16,
   32, 11, 4, 14, 5,
   22, 16, 12, 13, 14,
   15, 22, 30, 17, 14
   bis. 18, 34, 35,
   19, 1, 2, 9, 32,
   22, 1, 25, 13, 15,
   34, 7, 10, 50, 11,
   62, 18, 77, 13,
   14, 83, 10, 91, 2,
   101, 11, 111, 12,
   19, 125, 4, 16, *et*
   alibi
 quaecumque 371, 19
 quamlibet 230, 14
 quamplurima 287, 11
 quamplurimum 254,
   24, 259, 11, 327,
   19, 380, 21
 quamprimum 286,
   32, 327, 29
 quamquam 11, 5
 quamvis, 11, 18,
   12, 18, 29, 20,
   33, 6, 35, 17, 59,
   26, 41, 24, 52,
   34, 55, 3, 56, 31,
   63, 18, 34, 65,
   12, 66, 15, 71, 6,
   73, 6, 77, 9, 78,
   22, 96, 11, 97,
   14, 99, 33, 100,
   12, 28, 115, 32,
   119, 23, 120, 4,
   125, 13, 153, 7,
   155, 8, 158, 15,
   236, 12, 239, 5,
   242, 1, 244, 26,
   246, 20, 250, 25,
   252, 8, 264, 14,
   271, 12, 337, 34,
   397, 20, 439, 1
 quamdiu 97, 9, 136,
   4, 169, 2, 7, 8,
   30
   184, 22, 276, 6
 quandam 13, 4
 quando 11, 20, 33,
   20, 18, 33, 19,
   53, 17, 76, 7, 92,
   13, 96, 18, 23,
   27, 97, 14, 27,
   99, 6, 101, 2, 104,
   5, 114, 7, 144,
   24, 212, 25, 268,
   22, 281, 27, 314,
   21, 330, 25, 352,
   9, 357, 9, 359,
   18, 372, 1, 373,
   22, 398, 34, 433,
   29
 quandocumque 34,
   5, 74, 24, 101,
   21, 102, 27, 107,
   19, 184, 23, 29,
   241, 3, 411, 15
 quanta 119, 6, 128,
   11, 141, 24, 154,
   11, 240, 35, 312, 15,
   318, 35, 326, 12
 quantae 101, 34
 quantam 115, 6
 quanti, 91, 15
 quanto 16, 6, 56,
   14, 64, 5, 73, 19,
   102, 15, 103, 20,
   275, 31, 295, 15,
   343, 17, 419, 31,
   432, 4
 quantulo 344, 35
 quantum 10, 22, 25,
   28, 30, 25, 95,
   15, 108, 29, 116,
   26, 117, 20, 167,
   20, 170, 14, 181,
   22, 187, 17, 192,
   2, 207, 3, 214,
   11, 222, 7, 9, 16,
   240, 3, 259, 13,
   261, 28, 283, 7,
   20, 303, 17, 321,
   11, 358, 1, 367,
   25, 409, 18, 416,
   16
 quantus 23, 1, 63,
   5, 361, 1
 quare 5, 17
 quarta 173, 10, 270,
   15, 308, 8, 314,
   29, 317, 20, 357,
   1, 400, 20, 427,
   28
 quartae 114, 28
 quartam 38, 7, 39, 4,
   100, 20, 260, 4,
   299, 16, 316, 16,
   364, 33
 quartana 51, 15, 55,
   18, 60, 24, 93, 23,
   30, 100, 16, 115,
   27, 116, 19, 117,
   35, 118, 13, 16,
   30
 quartanae 93, 25,
   118, 4, 129, 3
 quartanis 35, 16
 quartanarum 100,
   20
 quarto 74, 23, 93,
   28, 96, 22, 34,
   100, 16, 18, 116,
   27, 137, 13, 143,
   25, 153, 28, 186,
   15, 363, 31
 quartodecimo 98, 4
 quartum 63, 27, 90,
   11, 98, 26, 29,
   30, 109, 14, 138,
   28, 155, 9, 275,
   2
 quartum decimum
   44, 20, 56, 12,
   98, 24, 31, 361,
   15, 422, 1
 quartus 97, 29, 98,
   34
 quartus decimus 98,
   4, 16
 quarum 38, 7, 39,
   4, 100, 20, 260,
   4, 299, 16, 316,
   16, 364, 33
 quarundam 73, 22,
   378, 2
 quas 5, 16, 14, 46,
   5, 57, 4, 61, 29,
   70, 18, 71, 8, 75,
   30, 81, 4, 19, 88,
   9, 102, 21, 104,
   23, 118, 4, 129,
   33, 137, 1, 146,
   13, 147, 35, 158,
   28, 160, 26, 202,
   19, 22, 211, 11,
   217, 33, 232, 12,
   17, 311, 19, 327,
   16, 343, 33, 354,
   3, 360, 13, 365,
   24, 391, 30, 400,
   12, 444, 28
 quasdam 20, 3, 42,
   22, 48, 10, 92,
   21, 234, 23, 275,
   5, 6, 284, 33,
   384, 28, 385, 30,
   412, 21, 22
 quasdem 119, 24
 quasi 12, 19, 13, 4,
   38, 13, 33, 39,
   32, 41, 28, 42,
   23, 48, 10, 11,
   12, 59, 7, 8, 34,
   67, 5, 73, 26, 91,
   13, 98, 6, 21, 141,
   27, 147, 8, 154,
   1, 179, 5, 207,
   12, 233, 19, 234,
   33, 238, 11, 256,
   8, 10
 quasque 350, 33,
   364, 22
 quatenus 64, 16,
   146, 11, 149, 23,
   266, 27, 288, 24

- 349, 28. 410, 21
 quater 123, 12. 131, 24. 137, 4. 139, 4. 162, 2. 170, 25. 176, 11
 quaterni 402, 16
 quaternis 397, 28. 402, 23
 quadriduo 192, 5
 quatuor 4, 9. 110, 5, 20. 112, 14. 113, 22. 127, 31. 128, 19. 132, 18. 147, 18. 167, 10. 177, 25. 188, 20. 218, 1, 14. 274, 4, 13. 301, 34. 359, 34. 361, 30. 402, 18, 30. 440, 34. 441, 31
 quatuordecim 138, 26. 380, 14. 419, 21
 quem 2, 32. 3, 12. 4, 21. 11, 21. 15, 20. 17, 25. 18, 23. 21, 26. 28, 1, 7, 29. 35, 10. 58, 4. 98, 25, 29. 109, 24. 113, 31. 122, 29. 138, 23. 140, 4, 3. 141, 14. 149, 13. 152, 4. 169, 24. 184, 2. 191, 10. 202, 29. 208, 15. 209, 7. 230, 21. 254, 8. 262, 31. 263, 2. 271, 28. 308, 2. 327, 10. 336, 19. 349, 8. 354, 10. 373, 28
 quemadmodum 15, 29. 16, 34. 73, 9. 104, 20. 202, 9. 333, 7. 352, 11. 355, 15. 361, 28. 364, 14. 377, 12. 431, 33
 quendam 113, 30. 149, 23
 qui 1, 9. 2, 24. 3, 18, 34. 4, 7. 5, 12, 28, 33, 35. 65, 5, 9, 12, 20, 23, 24. 7, 1, 6, 33. 8, 5, 9, 11, 14. 9, 34. 16, 8, 16, 17. 17, 1, 35. 18, 1, 2, 4, 27, 28. 20, 7, 16, 19. 24, 5, 17, 13, 14. 30, 7, 10, 12. 31, 3, 9, 14, 32. 39, 7, 12, 33, *et alibi quamplurimis in locis*
 quia 3, 27. 5, 22. 7, 35. 9, 2, 26. 11, 26. 13, 13. 14, 28. 15, 12. 20, 17, 26. 38, 12. 59, 5. 62, 3. 64, 9, 17, 20. 71, 15, 16. 91, 21, 32. 100, 13, 16. 114, 3. 129, 6. 138, 6, 7. 148, 18. 152, 4. 160, 23. 174, 5. 188, 20. 214, 4. 223, 26. 233, 7. 243, 31, 32. 327, 15. 349, 8, 10, *et alibi*
 quibus 2, 17. 4, 4. 5, 4, 9, 21. 9, 17, 30. 15, 15. 16, 5, 10. 13, 14. 19, 33. 24, 6. 27, 7. 33, 4, 9. 34, 9. 38, 4. 42, 11, 31. 50, 1. 31. 61, 6, 16. 66, 18. 67, 16. 72, 12. 87, 11, 14. 92, 18. 99, 31. 100, 22. 104, 6. 120, 12, 32. 129, 9, *et alibi quamplurimis in locis*
 quibuscunque 121, 12
 quibusdam 36, 23. 57, 32. 59, 7. 71, 8. 94, 33. 95, 19. 124, 17. 131, 25. 139, 7. 141, 11, 18. 146, 25. 148, 23. 156, 5. 161, 28. 162, 25. 166, 8. 179, 5. 185, 27. 203, 5. 233, 16. 244, 26. 252, 14. 256, 12. 257, 9, 20. 276, 13. 291, 11. 299, 23. 323, 9, 12. 327, 2. 349, 30
 quibuslibet 268, 17
 quicumque 11, 11. 47, 26
 quid 4, 5, 26. 6, 18 *bis*, 20, 23, 25 *bis*. 9, 3, 4, 8, 9. 10, 10. 14, 14, 15. 23, 24. 25, 1. 27, 5. 28, 5. 29, 11, 19, 33. 45, 24. 46, 8. 50, 21. 53, 22. 61, 31. 64, 21. 73, 26, 27. 74, 11. 87, 9. 89, 8, 9. 93, 9. 115, 10, *et alibi*
 quidam 2, 29. 4, 11. 12, 22. 27, 4. 48, 23, 29, 30. 49, 1. 73, 5. 101, 3. 109, 18. 113, 20. 115, 27. 127, 12, 19. 142, 11. 151, 6. 172, 5. 209, 8. 236, 7. 262, 26. 333, 4. 362, 15, *et alibi*
 quiddam 162, 21. 276, 9. 279, 14. 338, 18. 347, 31. 365, 3
 quidem 1, 3, 7. 2, 23, 30. 4, 23. 5, 2, 8, 30. 6, 26. 7, 2, 30. 8, 3, 9, 17, 34. 10, 19, 35. 11, 13. 12, 18. 13, 16, 28. 14, 33. 16, 1, 3, 19, 23. 19, 6. 20, 1. 21, 5, 19, 28, 16, 10, 29. 31, 7. 34, 35. 35, 4. 36, 11, 25. 39, 26. 40, 1. 57, 3, 34. 99, 1, 3, 11. 119, 8, 16, *et alibi*
 quidlibet 4, 25. 112, 4. 328, 10
 quidquam 3, 18. 9, 32. 12, 24. 14, 19. 19, 27. 35, 5. 39, 4. 56, 9. 58, 16. 94, 15. 151, 21. 158, 11. 162, 27. 203, 18. 312, 8. 322, 6. 342, 20. 354, 13. 376, 22. 377, 23. 397, 27
 quidque 9, 33. 352, 12
 quidquid 29, 28. 35, 4, 19. 61, 22, 28, 29. 77, 6. 84, 5, 6, 15, 33. 124, 25. 129, 29. 134, 18. 145, 7. 157, 16. 158, 5. 161, 8. 180, 20. 181, 5. 243, 27. 244, 25. 245, 17. 246, 15. 259, 24. 308, 9. 325, 12, *et alibi*
 quierunt 177, 31
 quies 20, 24. 21, 22. 22, 32. 25, 2, 29. 30, 28. 92, 25. 107, 17. 117, 3. 129, 23. 164, 17. 165, 22. 172, 14. 175, 16. 242, 14. 254, 18. 282, 24. 283, 28
 quiescat 259, 8
 quiescendum 287, 18. 423, 27. 433, 28
 quiescente 42, 15. 44, 3, 5
 quiescere 17, 5. 18, 1. 118, 16. 154, 22. 183, 16. 321, 25
 quiescet 115, 13
 quiescit 138, 18. 177, 24. 178, 11
 quiescunt 34, 34. 104, 11
 quieta 2, 24. 100, 21
 quiete 72, 16. 283, 1. 289, 10. 349, 21
 quietem 24, 8. 117, 33. 120, 8. 227, 17. 441, 29
 quietum 12, 15. 24, 8. 322, 12
 quieturam 103, 17
 quieverit 56, 31. 103, 17. 117, 20
 quievit 39, 28. 56, 31. 118, 26. 134, 17. 189, 28. 314, 12. 443, 13
 quilibet 14, 13. 104, 15. 125, 34. 299, 6
 quin 8, 16, 6. 45, 11. 58, 31. 70, 8,

- 75, 29. 93, 16.
121, 33. 131, 23.
133, 11. 143, 17.
173, 14. 227, 26.
231, 33. 307, 35.
331, 7. 372, 22.
377, 6. 391, 8.
414, 1. 418, 5
quini 402, 19
quinis 175, 7
quinquagies 153,
21
quinquaginta 71, 27.
273, 15
quinque 173, 34.
230, 3. 372, 6.
379, 35. 404, 7.
406, 12. 436, 32
quinquefolii 179, 16.
307, 23
quinquefolium 89,
2
quinta 261, 11. 428,
5, 7
quinto 96, 19, 31.
116, 2, 9. 137,
14. 143, 26. 233,
31. 240, 4. 267,
31. 388, 25. 421,
31. 428, 6. 434,
9. 437, 2
quintum 58, 13. 135,
30. 183, 34. 372,
15. 389, 12. 415,
18
quintumdecimum 24
32
quintus 98, 1, 35
quique 21, 6. 36,
33. 41, 8. 82,
14
quis 9, 14. 14, 6. 15,
33. 19, 23, 29.
20, 13. 22, 2. 18.
23, 3. 24, 13. 25,
28. 29, 29. 31,
23. 39, 29. 43,
25. 46, 14. 50,
13. 58, 6. 70, 18.
92, 11, 19. 101,
21. 123, 24. 144,
25. 158, 9. 176,
2. 191, 22, 28.
203, 15. 238, 25.
262, 5. 337, 18,
21. 360, 8. 386,
2. 430, 28. 444,
5, *et alibi*
quisquam 22, 24. 93,
16
quisque 22, 21. 26,
4. 30, 34. 39, 8.
90, 20. 115, 18.
316, 27
quisquis 55, 11. 62,
30. 69, 31. 74,
20. 84, 29. 107,
28. 156, 23. 175,
21. 251, 11
quo *pron.* 2, 5. 5, 6,
34. 11, 35. 14, 1.
15, 6. 17, 11, 31.
29, 31. 30, 6, 28.
33, 24. 39, 34.
40, 15. 41, 23.
44, 9. 45, 29. 47,
10. 52, 4. 54, 14,
15, 20. 61, 19.
63, 7. 73, 8. 76,
21. 99, 12, 26.
116, 12, *et alibi*
quo *adv.* 3, 33. 28,
12. 26, 3. 72, 3.
101, 28. 105, 27.
108, 35. 124, 9.
125, 35. 132, 3,
8. 180, 23. 154,
28. 186, 25. 188,
33. 194, 7. 213,
26. 221, 3. 230,
27. 311, 26. 333,
3. 390, 31. 399,
6. 410, 10. 437,
22. 439, 31, *et*
alibi
quocunque 54, 18.
191, 28. 238, 24
quod *pron.* 3, 19. 6,
22. 8, 24. 9, 18.
10, 2, 10, 18, 30.
11, 31. 12, 14,
32. 13, 12, 25,
27, 28, 32. 16, 3,
4. 23, 14, 33. 42,
10. 52, 7. 60, 5.
73, 3, 13. 95, 5.
102, 7, 10. 117,
7. 144, 12. 151,
28. 164, 1, 14, *et*
alibi
quod *conj.* 3, 28. 7,
20, 24, 33. 8, 29.
12, 2. 13, 9, 10,
22. 19, 20. 20,
24. 33, 14, 17.
39, 17. 42, 4, 17.
52, 20, 26. 64, 4.
73, 17. 93, 3, 4.
95, 20. 101, 4.
120, 35. 129, 28.
135, 21. 148, 32.
174, 27. 185, 25.
190, 34, *et alibi*
quodam 53, 3. 140,
16. 152, 3. 155,
4. 295, 13. 336,
17. 366, 22. 415,
27
quodammodo 10,
39
quodcunque 79, 15.
81, 23. 82, 9. 83,
30. 231, 16, 18,
22. 242, 29. 248,
3. 256, 27. 372,
21. 385, 21. 409,
6
quoddam 110, 21.
248, 12 *bis*
quodlibet 75, 25.
127, 17. 129, 31.
144, 22. 185, 16.
186, 6. 255, 14.
263, 10. 305,
31
quodque 6, 21. 58,
13, 19, 22. 61, 7,
22. 62, 4. 86, 10.
428, 28
quolibet 113, 20.
248, 7. 249, 16,
18. 250, 35. 251,
29. 254, 30. 321,
34. 393, 30
quomodo 4, 7. 9, 4,
7. 10, 33. 26, 8.
45, 9. 58, 2. 70,
8. 76, 14. 104,
16. 155, 4. 30,
35
quoniam 1, 10. 3,
25. 7, 5. 12, 20.
14, 12, 20. 19,
19. 22, 22. 38,
16. 50, 27. 81,
14. 90, 7. 95, 35.
97, 22, 32. 110,
20, 5. 122, 16.
148, 5. 210, 21.
231, 12. 252, 8.
256, 18. 262, 14.
287, 26. 336, 18.
343, 18. 385, 1,
11, 21, 25. 397,
18. 404, 18
quoquam 297, 28
quoque 3, 7, 13, 15,
21, 33. 4, 2, 6,
32. 7, 18, 22, 33.
11, 7, 12, 14, 21.
12, 4. 14, 9. 15,
5. 10, 18, 29. 21,
11, 14, 32. 23,
12, 18, 23. 32, 2.
34, 15, 18, 33.
40, 6, 32. 50, 4.
7, 15, 24. 64, 4,
22, 32. 73, 7, 18,
et alibi freq.
quorum 5, 19. 30,
11. 49, 30, 50,
33. 77, 2. 84, 23.
103, 12. 106, 26.
112, 1. 125, 27.
133, 14. 142, 5.
167, 26. 176, 27.
214, 25. 240, 26.
244, 16. 255, 14.
259, 6. 262, 25.
265, 1. 270, 20.
290, 17. 335, 18.
365, 8. 381, 23.
402, 15. 406, 30.
435, 8, 14. 437,
35. 438, 15
quorundam 121, 18,
20, 23, 24. 232,
12. 233, 17, 18,
19. 262, 32. 364,
32
quos 2, 1, 11. 3, 9.
11, 26. 14, 11.
28, 18, 24. 45,
15. 49, 26. 56, 4.
57, 26. 59, 16.
69, 18. 82, 13.
91, 18. 111, 11,
13, 17. 125, 5.
128, 26. 133, 23.
138, 29. 139, 1,
25. 167, 28. 203,
2. 233, 29. 239,
3. 253, 27. 259,
16. 276, 31. 277,
3. 350, 29. 365,
8. 402, 19. 427,
14. 444, 3
quosdam 35, 14. 45,
10. 64, 11. 70,
35. 121, 2. 5. 188,
11. 355, 19, 397,
22. 413, 10
quoslibet 28, 28. 65,
35
quot 99, 29
quotidiana 93, 22.
100, 26. 115, 21.
118, 1, 30. 331,
24
quotidianae 94, 7

- quotidianam 117, 35
quotidianum 21, 28, 24, 14
quotidianus 131, 16
quotidie 8, 15, 13, 32, 18, 15, 23, 16, 27, 21, 34, 28, 22, 41, 9, 53, 6, 68, 11, 94, 12, 26, 100, 29, 23, 102, 13, 17, 113, 32 *bis*, 119, 7, 127, 4, 128, 13 *bis*, 131, 24, 134, 30, 135, 19, 137, 12, 159, 11, 163, 33, 170, 3, 171, 29, 180, 22, 186, 11, 190, 19, 220, 4, 225, 5, 280, 8, 290, 28, 318, 7, 342, 28, 358, 12, 417, 34, 425, 7, 432, 20
quoties 30, 21, 31, 69, 10, 71, 21, 73, 28, 74, 5, 118, 8, 123, 22, 130, 28, 175, 4, 179, 18, 180, 34 *bis*, 185, 9, 190, 5, 215, 20, 217, 29, 236, 31, 239, 25, 319, 9, 24, 329, 16, 331, 13, 395, 3, 428, 35, 429, 34
quotiescunque 291, 29, 300, 33, 357, 14, 428, 8
- R.
- Rabiosi 249, 34
rabiosis 249, 24
radat 139, 20
radenda 408, 13
radendo 278, 5
radendum 128, 2, 279, 3, 313, 24, 369, 3, 408, 18
radendus 356, 35
radere 152, 14, 271, 24, 280, 8, 408, 9
radi 412, 17
radice 209, 32
radicem 118, 19, 173, 14, 190, 16, 347, 7, 355, 33
radices 77, 2, 83, 29, 84, 12, 270, 1, 271, 9, 344, 9, 346, 30, 356, 30, 396, 9
radicibus 256, 12, 271, 22, 309, 14, 344, 6, 356, 17, 402, 22, 406, 18
radicis 207, 1, 208, 9, 220, 1, 224, 15, 225, 10, 19, 227, 20, 304, 25, 307, 29
radicula 78, 5, 82, 4, 27, 85, 10, 86, 32, 196, 12, 255, 4, 271, 20
radiculae 87, 17, 167, 16, 253, 19, 280, 9, 304, 9, 24
radiculam 24, 18, 152, 31, 271, 18
radiculas 181, 22, 267, 34
radicum 300, 8
radii 406, 11, 440, 20
radit 28, 34, 408, 19
raditur 280, 12
radius 405, 20, 29, 30, 435, 5, 440, 22
radix 159, 6, 179, 16, 188, 22, 191, 3, 197, 10, 201, 6, 247, 29, 248, 14, 253, 20, 264, 23, 307, 23, 24, 27, 309, 27, 357, 14, 402, 23, 25
ῥαγάδια 321, 24
ramentum 307, 31
ramex 368, 1, 375, 22, 376, 7, 12, 30, 377, 17
ramices 368, 25
ramuli 332, 4
rapa 78, 2, 82, 4, 262, 2
rapi 58, 30, 142, 19
rapienda 108, 16
rapit 44, 30
rapiunt 36, 18
ῥάπτουσαν 238, 32
rara 12, 12, 238, 5, 6, 423, 24
rarior 280, 17
raris 334, 28
rarissima 144, 24
raritatem 359, 22
rarius 11, 22, 107, 8, 165, 13, 263, 23, 278, 16
raro 13, 13, 21, 25, 22, 24, 50, 13, 57, 28, 91, 5, 93, 24, 95, 33, 97, 26, 118, 13, 125, 8, 142, 5, 20, 143, 34, 153, 21, 189, 18, 223, 25, 263, 18, 269, 29, 270, 24, 271, 1, 272, 20, 290, 24, 307, 3, 328, 24, 329, 15, 355, 17, 368, 17, 400, 11, 414, 18, 420, 7, 422, 21, 424, 3, 425, 7, 443, 1
rarum 133, 23, 142, 1, 187, 14, 243, 6, 331, 24, 356, 17, 439, 6
rarus 17, 22, 147, 21, 234, 8
rasa 408, 15
rasae 204, 10, 213, 7, 214, 8, 15, 216, 32, 217, 48, 268, 10, 295, 5, 32, 301, 32, 303, 14, 325, 10, 338, 14
rasam 343, 27
raso 350, 22
ratio 5, 19, 8, 29, 12, 16, 17, 34, 23, 22, 63, 22, 75, 20, 95, 9, 96, 21, 98, 14, 100, 22, 103, 17, 104, 4, 111, 17, 128, 1, 131, 14, 183, 4, 193, 1, 202, 12, 203, 21, 239, 30, 34, 262, 28, 273, 28, 283, 11, 289, 12, 304, 34, 321, 12, 334, 5, 336, 4, 337, 5, 341, 32, 346, 18, 353, 32, 354, 18, 379, 12, 390, 26, 397, 24
ratiocinatio 1, 16
rationale 11, 33
rationalem 3, 10, 14, 16, 16, 23
rationales 14, 5
rationalibus 13, 7
rationalis 14, 6, 15, 326, 5
ratione 3, 30, 4, 24, 6, 3, 8, 12, 11, 14, 14, 15, 17, 24, 47, 27, 30, 69, 14, 75, 16, 87, 12, 95, 18, 98, 23, 25, 103, 28, 106, 2, 145, 20, 150, 4, 29, 154, 17, 155, 11, 169, 1, 172, 15, 232, 27, 242, 9, 246, 26, 259, 9, 275, 20, 284, 7, 294, 25, 297, 29, 310, 6, 312, 6, 314, 19, 318, 8, 325, 3, 337, 20, 339, 4, 29, 350, 10, 21, 355, 29, 363, 30, 374, 14, 377, 15, 394, 29, 396, 7, 397, 15, 31
rationem 3, 20, 8, 21, 23, 11, 4, 14, 26, 45, 22, 52, 1, 95, 6, 98, 32, 99, 13, 115, 20, 120, 24, 193, 14, 194, 4, 329, 2, 353, 17, 409, 28, 440, 26
rationes 6, 30, 7, 11, 129, 32, 440, 8
rationi 14, 9
rationibus 8, 20, 35, 18, 317, 6, 444, 28
rationis 99, 1
raucitas 36, 23
re 7, 27, 10, 32, 63, 7, 95, 2, 97, 24, 100, 7, 164, 33, 298, 9, 341, 18, 343, 20, 382, 7, 384, 18, 392, 30, 393, 13, 446, 20
rebus 8, 30, 12, 4, 19, 17, 80, 26, 96, 35, 123, 31, 135,

34. 190, 5. 214,
 23
 recedat 354, 8
 recedere 324, 27
 recedit 97, 21. 303,
 26. 405, 11. 412,
 11. 421, 9. 435,
 5. 439, 9
 recedunt 313, 26
 recens 65, 17. 84,
 1. 32. 86, 16.
 109, 12. 137, 35.
 162, 22. 170, 8.
 171, 25. 174, 11.
 183, 6. 186, 23.
 267, 18. 318, 33.
 321, 31. 333, 32.
 347, 11. 362, 14.
 434, 9
 recentem 340, 13.
 364, 25
 recentes 84, 13. 85,
 13
 recenti 44, 13. 72,
 3, 11. 211, 10.
 234, 21. 266, 11.
 275, 4. 279, 8.
 298, 9. 343, 19.
 393, 13. 417, 27
 recentia 79, 17. 212,
 11. 218, 22. 290,
 2. 395, 9
 recentibus 70, 29.
 245, 4. 249, 18.
 267, 22. 287, 5.
 323, 27. 412, 6.
 420, 10
 recentior 91, 10
 recentiores 33, 6.
 70, 4
 recentioribus 217,
 19
 recentis 204, 10
 recentissimum 160,
 2
 recentium 288, 1
 receperunt 298, 8.
 444, 16
 receptaculum 147,
 32
 receptis 403, 6
 receptum 129, 29.
 385, 17
 receptura 260, 17
 receptus 1, 11
 recessit 74, 34. 239,
 17. 356, 25. 382,
 17. 416, 27. 436,
 1. 441, 6. 442,
 19. 444, 9
 recessus 6, 16
 recidat 46, 15. 127,
 3
 recidivam 98, 8
 recipere 111, 23. 131,
 23. 170, 26. 335,
 30
 recipi 160, 17
 recipient 12, 19.
 315, 29
 recipiat 192, 8. 341,
 1. 410, 4. 445,
 18
 recipiatur 337, 17.
 356, 27
 recipienda 313, 23.
 335, 30
 recipiendum 335,
 11. 390, 15. 394,
 9
 recipit 6, 19. 14,
 11. 111, 22. 123,
 14. 146, 12. 237,
 3. 238, 16. 244,
 30. 258, 8. 275,
 3. 276, 23. 321,
 21. 352, 24. 374,
 2. 405, 22. 406,
 16. 407, 26
 recipiunt 77, 11.
 172, 12. 276, 15.
 353, 20. 362, 8
 recitare 121, 34
 recognitis 299, 9
 recondendum 432,
 25
 reconditum 322, 1
 reconditur 444, 32
 recrementi 218, 5
 recremento 218, 16.
 305, 30
 recrementum 202,
 1. 207, 12. 255,
 24
 recta 19, 2. 139, 11.
 149, 13. 158, 24.
 231, 32. 332, 7.
 334, 21. 349, 4,
 18. 356, 16. 378,
 34. 380, 23. 392,
 13. 401, 19. 402,
 24. 406, 12
 rectae 266, 1, 5.
 331, 34
 rectam 155, 5. 329,
 32
 rectas 351, 3
 recte 4, 20. 19, 8.
 24, 12. 65, 35.
 67, 10. 69, 30.
 70, 5. 71, 10. 74,
 26. 75, 13. 79, 8.
 92, 11. 97, 5.
 105, 27. 114, 6.
 115, 33. 120, 26,
 31. 121, 31. 125,
 11. 126, 14. 130,
 12. 135, 6. 136,
 12. 171, 16. 174,
 1. 176, 9. 178,
 23. 182, 13. 190,
 18. 210, 3. 212,
 5. 217, 20. 223,
 27. 242, 21. 249,
 23. 252, 24. 29.
 258, 7. 262, 22.
 264, 32. 265, 2.
 270, 7. 273, 9.
 274, 7. 291, 23.
 296, 30. 301, 1,
 7. 303, 2. 307,
 3. 312, 17. 317,
 35. 322, 14. 16.
 328, 21. 388, 23.
 393, 29. 409, 23
 recti 48, 29. 402,
 24. 403, 14
 rectis 350, 35. 351,
 2
 rectius 380, 13. 393,
 25. 406, 28
 rectum 148, 26.
 149, 4, 15. 242,
 7. 385, 15. 401,
 33. 406, 23. 420,
 36
 rectus 371, 3. 398,
 21. 443, 14
 recursus 158, 2
 recurvando 242, 7
 recurvantur 257, 8
 recurvata 404, 2
 recurvatae 343, 9
 recurvato 242, 6.
 305, 16. 340, 25
 recurvatum 148, 25.
 406, 28. 441, 6
 recurvatur 441, 1
 recurvatus 362, 5
 recurvum 404, 26
 reddatur 391, 2
 reddere 70, 7
 redderit 126, 22
 reddiderunt 28, 25
 reddi 326, 14. 379,
 29
 reddidi 265, 2
 reddidisse 225, 6.
 241, 16
 reddidit 338, 14
 reddit 11, 9. 17, 8.
 24, 25. 35, 24.
 46, 22, 33. 53,
 28. 56, 10. 60, 4.
 68, 11. 155, 25.
 175, 31. 242, 20.
 287, 23. 350, 5.
 354, 13. 367, 11.
 379, 9. 393, 25.
 409, 24
 reddita 165, 20.
 331, 24. 380, 12
 redditae 247, 2
 redditum 145, 6.
 163, 13. 180, 21
 redditur 41, 24. 48,
 22, 19, 25. 56, 6.
 59, 4. 67, 29.
 94, 25. 129, 28.
 175, 32. 177, 4.
 233, 2, 27, 32.
 253, 17. 276, 17.
 377, 12. 379, 20.
 385, 5, 25. 388,
 2
 reddunt 48, 31.
 292, 4. 401, 27
 redduntur 181, 15
 redeam 16, 23
 redeat 108, 29. 126,
 25. 127, 5, 25.
 141, 21. 143, 8.
 298, 32. 334, 35.
 344, 30
 redeundum 167, 29
 redeunt 93, 24
 redieret 116, 32
 redierunt 391, 21
 redigere 353, 34
 rediit 186, 9
 redire 29, 18. 95,
 4. 107, 5. 154,
 30. 178, 3. 286,
 35
 redit 53, 1. 60, 31.
 94, 1. 119, 19.
 125, 7. 137, 31.
 142, 28, 29. 165,
 19. 335, 14. 349,
 15. 360, 15. 439,
 5
 redormire 18, 2
 reducat 439, 10
 reducenda 398, 34
 reducendum 431, 16
 reducere 102, 8. 397,
 27
 reduci 316, 28. 319,
 12
 reducta 232, 32

- reductis 39, 1. 381, 18
 reduxerunt 121, 35
 refecerant 111, 12
 refecerit 165, 18
 refectio 169, 14.
 170, 27
 refectio 134, 5
 refectio 117, 12
 referens 270, 3
 refert 262, 1
 refert 96, 33
 refertur 76, 1. 207, 7. 215, 6. 218, 8. 274, 3. 276, 26. 281, 6. 293, 11. 301, 13
 reficere 175, 21
 reficiat 126, 29
 reficienda 141, 25
 reficiendi 240, 11
 reficit 28, 31. 22, 18. 206, 10
 reficiunt 113, 23
 refigi 315, 19
 refrigerandi 203, 28. 252, 9
 refrigerando 284, 3
 refrigerandum 164, 2
 refrigerandus 108, 34
 refrigerant 81, 9. 84, 12. 87, 22. 89, 3. 264, 18
 refrigerantia 151, 1, 9. 190, 17. 245, 13, 19
 refrigerantibus 112, 3. 246, 22
 refrigerare 22, 27. 28, 1. 203, 29
 refrigerari 21, 18
 refrigerat 25, 11
 refrigerata 109, 17
 refrigerent 26, 31. 61, 11. 269, 1
 refrigeret 167, 8. 169, 13. 190, 21
 refrigescit 155, 18
 refrigescunt 188, 20
 refugiant 43, 3
 refundantur 363, 1
 regem 129, 13
 regere 28, 6
 regestum 68, 13
 regi 124, 17
 regibus 6, 12
 regio 46, 18. 73, 4
 regione 147, 22. 148, 13. 349, 6
 regionem 349, 12. 430, 19
 regiones 32, 12. 125, 6. 253, 25
 regionibus 34, 13. 141, 11
 regionum 34, 11
 regis 129, 19
 regium 140, 4
 regius 141, 6
 regulam 434, 22
 regulis 360, 27
 rei 11, 2. 63, 23. 66, 2. 67, 16, 24. 68, 4. 104, 7. 105, 1, 3. 160, 30. 173, 11, 17. 178, 18. 214, 28. 230, 29. 248, 5. 256, 31. 261, 26. 307, 22. 333, 5. 356, 10. 366, 5. 372, 34. 381, 13. 384, 7. 393, 7. 422, 22. 426, 6. 438, 12. 440, 1
 rejectis 16, 26. 140, 24
 rejectum 23, 13
 rejicienda 214, 29
 relatum 202, 30
 relatos 2, 8
 relaxari 74, 15
 relaxatam 70, 25
 relaxatum 34, 3. 378, 35
 relaxatur 135, 3. 343, 32
 relaxentur 395, 23
 relevati 298, 5
 relevatus 286, 16
 relicta 271, 1. 357, 15. 411, 34
 relicto 378, 16
 relictum 334, 3. 339, 1. 375, 7
 relictus 445, 17
 relinquit 333, 11
 relinquitur 237, 24. 332, 16. 340, 35. 345, 7. 370, 31. 380, 3. 388, 34. 391, 16. 398, 4. 410, 29. 414, 32. 417, 12
 relinquenda 338, 31. 362, 12. 371, 24
 relinquendum 237, 28. 334, 1. 370, 4, 9. 396, 26
 relinquere 358, 1. 385, 14
 relinquit 271, 18. 282, 14. 348, 13
 relinquitur 408, 14. 436, 17
 relinquunt 73, 25
 reliqua 32, 6. 135, 7. 204, 2. 257, 26. 316, 13. 325, 17. 337, 29. 358, 10. 371, 17. 373, 2. 394, 21. 395, 15. 425, 18. 431, 29. 433, 15. 441, 23
 reliquae 53, 12. 94, 14. 385, 33. 402, 31
 reliquam 364, 30
 reliquas 368, 27
 reliqui 327, 20
 reliquiae 366, 17
 reliquias 99, 23. 165, 28. 286, 17
 reliquiis 99, 9
 reliquis 57, 19. 71, 8. 152, 12. 265, 7. 296, 21. 319, 18. 360, 22
 reliquit 45, 14. 354, 10
 reliquo 118, 9. 313, 15
 reliquum 52, 27. 394, 16
 rem 5, 29. 9, 2. 4, 35. 76, 13. 92, 14. 96, 14. 99, 7. 230, 24. 27. 389, 33. 393, 11. 430, 24
 remaneat 184, 28
 remanent 51, 12. 72, 13. 94, 14. 150, 27. 426, 19
 remanente 6, 14. 63, 23
 remanet 67, 31. 71, 5. 117, 5. 168, 17. 176, 25. 395, 12. 417, 17
 remanserunt 112, 13
 remansisse 388, 5
 remansit 441, 28
 remedia 6, 8, 27, 32. 7, 21. 8, 32, 26. 90, 32. 116, 7. 120, 18. 138, 1. 149, 24. 164, 35. 121, 6. 354, 18
 remediis 8, 20. 9, 14. 47, 5. 110, 32. 120, 35. 136, 4. 156, 22. 259, 23. 299, 13
 remedio 110, 16. 156, 6. 186, 27. 276, 21. 394, 17. 412, 20
 remediorum 11, 34. 91, 4
 remedium 11, 3. 25. 95, 25. 119, 20. 163, 8. 168, 6. 177, 6. 250, 10. 311, 27. 350, 17
 remiserit 71, 13. 121, 14
 remiserunt 191, 14. 265, 9
 remisit 21, 31. 112, 12. 136, 13. 168, 15. 169, 11. 189, 31. 343, 34
 remissio 63, 32, 33. 99, 27. 100, 31. 101, 5. 110, 22
 remissione 70, 29. 72, 23. 94, 5. 102, 14. 110, 8. 15. 120, 25. 28. 128, 10. 169, 2
 remissionem 8, 10. 127, 30
 remissiones 94, 28. 101, 35
 remissioni 113, 29
 remissionibus 90, 35. 113, 21. 137, 11
 remissionis 104, 3. 102, 4. 110, 23. 113, 27
 remissionum 95, 7
 remissior 18, 29. 98, 15
 remissius 101, 3
 remittat 352, 1
 remittatur 27, 5
 remittenda 380, 21
 remittens 367, 17
 remittere 340, 33
 remitti 111, 2. 120, 33

- remittit 275, 20
 remittitur 379, 11
 remittunt 73, 23.
 100, 30
 remittuntur 114,
 2
 remota 353, 3. 428,
 33. 437, 2
 remotis 387, 9
 remoto 127, 4
 removeantur 143,
 11
 removeatur 91, 20.
 242, 34
 removenda 123, 24.
 165, 35. 254, 14
 removendi 123, 26
 removendus 433,
 24
 remove 184, 35
 removeri 417, 1
 removetur 318, 28.
 410, 15
 renascantur 325,
 25
 renascitur 271, 19
 rene 148, 24
 renez 48, 9. 82, 9.
 147, 24. 173, 18.
 231, 2
 renibus 48, 19. 148,
 30. 173, 9. 205,
 13. 212, 13. 233,
 1
 renisu 266, 35
 renitatur 177, 19
 renitentem 442, 4
 renitentia 338, 5
 renititur 172, 10.
 266, 29. 349, 10.
 367, 20. 368, 12.
 385, 27
 renituntur 338, 10,
 16
 renovant 323, 4
 renovare 395, 25
 renovatur 261, 23
 renum 37, 30. 76,
 17
 repellant 370, 34
 repellendae 394,
 34
 repellendum 373, 1.
 442, 9
 repellere 440, 16
 repellitur 296, 18
 repente 127, 29. 441,
 20
 repentina 60, 33.
 298, 7
 repentinis 63, 21
 repentino 28, 32
 repererunt 70, 5.
 326, 28
 reperi 355, 17
 reperiatur 329, 31.
 340, 14
 reperiendam 331,
 13
 reperiatur 48, 1. 414,
 14
 reperio 122, 11
 reperire 5, 6. 11,
 2
 reperiret 252, 7
 reperiri 8, 28. 99,
 2
 reperirit 70, 10
 reperisse 178, 19.
 262, 21
 reperissent 441,
 26
 reperit 13, 30
 reperitur 65, 2. 272,
 24. 414, 11, 23
 reperiunt 132, 6
 reperiuntur 16, 10.
 120, 12. 146, 3.
 266, 10. 293, 14.
 317, 13. 332, 2.
 338, 18. 350, 23
 reperta 45, 31. 203,
 29. 366, 3
 reperti 350, 33. 351,
 2
 repertis 8, 20
 repertor 386, 12
 repertum 371, 10
 reperturum 8, 24
 repertus 382, 10, 16.
 394, 31
 repetens 178, 12
 repetit 56, 32. 134,
 17. 163, 17
 repetunt 34, 35
 repleat 353, 9. 374,
 25
 replebitur 409, 7
 replendum 356, 15
 replentur 47, 32. 75,
 29
 repleret 191, 25
 replerunt 23, 32
 replet 418, 20
 repleta 17, 19. 19,
 32. 109, 17. 300,
 5. 352, 20
 repleti 144, 13
 repletis 13, 31. 248,
 18
 repleto 13, 30. 305,
 29
 repletos 155, 28
 repletum 352, 22
 repletus 87, 5. 367,
 21. 387, 30
 replicatur 394, 16
 replevit 392, 8
 reponatur 421, 35
 reponenda 426, 35.
 428, 17. 431, 30
 reponendi 441, 6
 reponendum 324.
 14. 419, 24. 436,
 2
 reponendus 371, 26.
 376, 6
 reponere 441, 23
 reponeretur 436, 7
 reponi 284, 11. 442,
 3. 445, 31. 446,
 7
 reponitur 296, 7.
 436, 26. 443, 18.
 445, 6
 reponuntur 83, 15.
 300, 30. 436, 4
 reposita 426, 34.
 445, 28
 repositi 427, 12. 436,
 10
 repositis 363, 9. 445,
 29
 reposito 374, 16.
 437, 33. 440, 19.
 444, 17. 446, 9
 repositum 443, 18.
 446, 11
 reposerunt 446, 3
 repraesentant 16,
 30. 426, 23
 repraesentat 41, 30.
 42, 23. 45, 3.
 270, 33. 274, 14.
 407, 29
 reprehendo 23, 15
 repressus 331, 18
 repressit 263, 10
 reprimant 125, 24.
 171, 15. 259, 30.
 265, 3
 reprimat 128, 10.
 239, 12. 263, 9.
 378, 24. 418, 22
 reprimendi 68, 21.
 223, 20. 415, 26
 reprimendus 331, 14
 reprimens 261, 25.
 310, 33
 reprimentes 161, 12
 reprimentia 112, 10.
 245, 12. 246, 20.
 255, 16. 284, 26.
 357, 7
 reprimentibus 121,
 25. 191, 7. 262,
 4. 279, 4. 309,
 27. 322, 16
 reprimentium 316, 2
 reprimis 61, 10. 113,
 6. 223, 21. 243,
 17. 283, 30. 314,
 17. 328, 6. 345,
 28
 reprimitur 248, 13
 reprimunt 87, 19,
 22. 88, 7. 89, 3.
 144, 30. 165, 3.
 27. 170, 18. 179,
 17. 190, 22. 195,
 5. 212, 32. 264,
 18. 356, 4. 420,
 4
 reprimuntur 292, 11
 repudiavit 98, 10
 repugnabant 98, 19
 repugnandum 121,
 27
 repugnante 90, 25
 repugnat 13, 13
 repugnaverit 317, 11
 repulsa 373, 26
 repurgandum 388,
 33
 repurgare 278, 23
 repurgatum 245, 27
 requies 101, 7. 179,
 10
 requirat 239, 29
 requirendum 412, 25
 requirente 96, 15
 requirentibus 2, 23.
 80, 19
 requirere 8, 23. 96,
 14
 requiri 327, 14
 requirit 62, 26. 71,
 16. 282, 33. 300,
 31. 377, 22. 422,
 26
 requiritur 4, 4
 requirunt 5, 17. 412,
 23. 444, 13
 requiruntur 359, 26
 requisierint 371, 26
 rerum 2, 22. 3, 7.
 30. 9, 2. 11, 12,
 18. 13, 9. 22. 50,
 8. 70, 26. 78, 27.
 160, 25. 297, 30.

- 330, 7. 384, 27.
413, 16
res 12, 1. 15, 13. 18,
12. 20, 3. 23, 8,
25. 32, 13. 63,
15. 65, 2. 69, 11.
73, 20. 74, 19.
77, 11. 79, 19.
81, 4. 102, 16.
104, 24. 110, 11.
115, 23. 120, 21.
129, 18. 130, 18.
133, 23. 135, 32.
154, 24. 170, 14.
171, 31. 184, 11.
236, 10, 20. 242,
13. 279, 1. 282,
30. 308, 18. 327,
11. 324, 4. 333,
17. 349, 32. 353,
13. 358, 26. 377,
8. 410, 17. 438,
12. 446, 8
resederunt 114, 21
resedit 165, 16
reservare 54, 33
reservari 54, 32
reservata 331, 29
residant 288, 20
residentem 439, 20
residere 40, 13. 104,
19. 105, 5
residit 146, 25
resima 426, 22
resimas 428, 23
resimi 147, 26
resina 135, 4. 143,
13. 151, 19. 159,
9. 166, 33. 168,
18. 195, 12. 16.
196, 7. 197, 7.
200, 5. 12. 201,
1. 202, 3. 214, 24.
222, 11. 246, 3.
263, 11. 275, 14.
280, 24. 281, 2.
305, 17. 309, 7.
319, 4. 372, 18.
373, 16. 383, 8.
411, 24. 424, 26
resinae 137, 19. 204,
13. 21. 205, 5,
11. 206, 17. 207,
1, 9. 208, 4. 5. 10,
13. 209, 1. 6. 16
210, 5. 9. 16. 211,
2. 18, 20. 26.
212, 20, 27. 215,
2, 8, 9, 16, 30.
213, 8, 12, 24,
30. 214, 20. 216,
7, 12, 19, 30.
217, 1, 5, 9, 12.
218, 3, 10. 220,
22. 224, 13. 225,
16. 226, 8, 17.
228, 23. 229, 1,
21. 248, 17, 21.
270, 12. 274, 5.
275, 34. 306, 7.
317, 19. 321, 14,
33. 325, 22
resinam 255, 29.
271, 28. 280, 6.
305, 10
resinatum 83, 22.
85, 6. 86, 20. 185,
15
resistere 75, 3
resolvant 264, 21.
246, 1
resolvat 14, 14
resolvatur 65, 17.
344, 29. 356, 6
resolvenda 207, 5
resolvendae 429, 31
resolvendum 325, 23.
372, 7, 8. 408, 6.
434, 7. 441, 25
resolvendus 325, 14.
333, 34
resolvere 118, 20.
355, 3. 415, 17.
433, 4
resolverit 269, 4.
331, 14
resolvetur 425, 8
resolvi 421, 29. 432,
31
resolvimus 354, 1
resolvit 35, 5. 104,
13. 156, 17. 199,
18. 206, 5. 210,
29. 216, 27. 256,
29. 338, 19
resolvitur 21, 16.
164, 33. 409, 6.
419, 21
resoluta 22, 21. 142,
30. 152, 21. 351,
21. 378, 21. 428,
3
resolutae 428, 33
resoluti 63, 9. 67,
13. 142, 18. 233,
20
resolutio 36, 3. 42,
31. 55, 6. 58,
21. 62, 27. 140,
14, 30. 142, 13.
149, 31. 166, 15.
171, 9. 257, 18.
297, 21. 412, 33.
418, 13
resolutione 55, 2
resolutionem 51, 3
resolutiones 37, 31
resolutioni 60, 16
resolutum 41, 23.
55, 4. 60, 13. 71,
19. 419, 21
resolutus 56, 1. 59,
19. 126, 18
resolvunt 15, 15
resolvuntur 57, 14.
234, 2. 244, 9.
274, 19. 278, 12.
306, 10. 357, 20.
374, 15. 438, 23,
26
respergenda 417, 15
respergendum 342,
5. 355, 7. 408, 15
resperendus 125, 31
respergitur 157, 15,
30
resperguntur 204,
21
respersa 252, 10
respexerimus 99, 1
respicere 129, 17
respondeat 12, 3.
45, 26. 64, 6. 94,
29
respondebant 90, 7
respondent 407, 22.
437, 13
respondentibus 298,
15
responderant 8, 2
respondere 164, 6
responderent 8, 16
responderit 45, 23
responderunt 208, 2
respondet 11, 17. 64,
5. 91, 15. 101, 5.
129, 16. 162, 33.
173, 21. 388, 11.
407, 15
responsurum 11, 30
respuat 103, 12
restat 9, 18
restitisse 413, 6
restituatur 17, 34
restituatur 287, 22
restituendus 167, 29
restituere 175, 6.
345, 34
restitui 298, 34.
442, 29
restituisset 443, 22
restituit 111, 18.
142, 26
restituatur 16, 9.
92, 20
restituta 439, 6
restitutis 161, 18
restitutus 288, 13
resupinam 392, 32
resupinandum 360,
23
resupinandus 362,
34
resupinati 48, 29
resupinato 360, 11,
15. 361, 3. 364,
20. 370, 27
resupinatum 406,
24
resupinatus 360, 5
resupinum 340, 21
resupinus 340, 19.
380, 5. 387, 17,
22
resurgunt 262, 16
retenta 236, 8
retento 143, 33. 152,
29. 161, 22. 351,
26. 360, 4. 364,
6
retentos 191, 12
retentum 22, 19.
129, 30. 313, 30.
315, 9
retentus 366, 10.
390, 22
retineatur 390, 21
retrahere 17, 12
retro 38, 13. 306,
34. 335, 11, 31.
366, 25. 378, 35.
382, 13. 386, 15.
394, 16, 31, 33.
422, 30. 437, 32.
444, 17
retulerunt 90, 8
retuli 2, 17. 154, 5.
186, 3. 275, 13.
362, 26. 444, 29
retusa 363, 26. 386,
17. 421, 2. 423,
3
retusae 384, 8
retusis 351, 20
retuso 231, 27. 241,
30. 305, 15. 335,
19. 397, 25. 421,
5
retusos 351, 6
retusum 432, 22

- retusus 397, 34
 reversa 427, 23
 revertantur 41, 10.
     158, 9
 revertatur 74, 24.
     132, 14
 revertendum 143,
     3. 153, 31. 180,
     10. 335, 5. 434,
     35
 revertens 185, 27.
     367, 28
 reverterit 373, 22.
     415, 21
 reverterunt 258, 2
 reverti 140, 30. 151,
     26
 revertit 441, 28
 revertitur 47, 31.
     59, 26. 60, 14.
     93, 28. 94, 2,
     116, 27. 138, 8.
     158, 30. 186, 11.
     189, 32. 191, 20.
     273, 24. 274, 20.
     366, 22. 431, 3.
     440, 19. 442, 21
 revertuntur 92, 3.
     94, 20. 379, 15
 revixisse 45, 11
 revocetur 236, 25
 revolvatur 386, 15
 revolvuntur 38, 13.
     383, 14
 rex 225, 5
     'ῥῆξιν 163, 1
 Rheticum 166, 31
 Rhinion 295, 23,
     30
 rhus 312, 1
 rhypodes 241, 20.
     258, 17. 321, 30
 rideat 124, 28
 rigant 350, 15
 rigescant 429, 33
 rigor 49, 15. 51, 7.
     62, 27. 418, 14
 rigore 155, 4
 rigorem 35, 22. 55,
     23. 240, 22
 rigores 435, 13
 rima 413, 27. 414,
     4, 11. 416, 16,
     21
 rimae 415, 26
 rimam 416, 19, 30,
     33
 rimas 358, 28. 423,
     24
 rimulae 413, 12
 risu 124, 14
 rivi 82, 14
     'ρίζαν 357, 16
 robora 2, 24. 5, 2
 roboris 62, 2
 robur 108, 18. 393,
     9. 443, 29
 robusti 123, 35. 133,
     12
 robustior 71, 27. 78,
     19
 robustiores 439, 23
 robustioribus 74, 8.
     435, 14
 robustis 80, 28. 427,
     5
 robustius 381, 21
 robusto 50, 19. 16,
     19
 robustum 236, 34
 robustus 61, 31.
     273, 2. 372, 19.
     374, 2
 rodenda 330, 6
 rodentibus 236, 10
 rodentium 331, 11
 rodet 274, 16, 28.
     388, 30
 rodit 388, 27. 389,
     9. 391, 6
 roditur 275, 18, 23
 rodunt 197, 3
 Romae 7, 19. 326,
     28
 rosa 88, 6. 111, 28.
     200, 4. 223, 22.
     302, 19, 21, 30
 rosa (oleum ex rosa)
     88, 3. 107, 27.
     112, 1, 6. 113, 5,
     6, 8. 121, 6, 10.
     125, 26. 128, 6.
     150, 35. 164, 35.
     165, 24. 179, 25.
     182, 15, 17. 186,
     19, 22. 24. 190,
     25. 207, 14. 209,
     29. 214, 14. 220,
     19. 221, 9. 226,
     21. 228, 6. 258,
     18. 273, 12. 299,
     4, 34. 300, 16.
     304, 25. 319, 2,
     4. 322, 22. 321,
     31. 331, 21. 370,
     10. 375, 31. 417,
     24, et alibi
 rosae 130, 30. 179,
     28. 186, 25. 201,
     6. 212, 20. 224,
     7. 225, 10. 283,
     25. 285, 7. 288,
     1, 5, 11. 304, 10.
     311, 13. 317, 19.
     318, 22. 323, 19,
     24. 357, 1
 rosae (medic.) 214,
     11. 218, 14. 220,
     23. 221, 2. 226,
     12, 18. 261, 28.
     410, 10. 432, 1
 rosam 111, 26. 126,
     29
 rosio 274, 23
 rosione 377, 12
 rostra 81, 26. 83,
     11. 172, 24
 rostrum 79, 4
 rotunda 271, 20.
     275, 24
 rotundae 403, 29
 rotundi 147, 25.
     130, 26. 178, 28,
     29. 204, 17. 206,
     14. 207, 22. 208,
     3. 209, 28. 212,
     8. 214, 8, 16.
     216, 4. 224, 14.
     225, 16. 226, 5.
     227, 21. 229, 7,
     8. 302, 8.
 rotundior 402, 11
 rotundiora 406, 30
 otundissima 406,
     31
 rotundius 263, 15.
     405, 13
 rotundo 383, 3. 405,
     21. 444, 30
 rotundos 406, 25
 rotundum 87, 2. 155,
     29. 197, 3, 18.
     200, 10. 275, 19.
     279, 12, 17. 324,
     30. 366, 20. 441,
     18. 444, 10
 rotundus 405, 32
     'ῥυῖδα 341, 5
 rubeat 176, 14. 186,
     15
 rubens 232, 25. 235,
     3
 rubent 52, 16. 272,
     6. 295, 13
 ruber 213, 16. 257,
     17
 rubere 41, 5. 65, 20.
     143, 10
 ruberrimi 211, 26.
     222, 24
 rubescunt 43, 4
 rubet 59, 6. 62, 25.
     65, 7. 242, 28.
     264, 7, 14. 274,
     15. 275, 18, 23.
     328, 4. 389,
     27
 rubi 125, 32. 181,
     4. 185, 5, 8. 322,
     18
 rubicunda 273, 19.
     310, 31. 418, 10
 rubicundior 280,
     18
 rubicundis 31, 10
 rubicundius 274, 21
 rubicundum 241,
     5
 rubor 55, 27. 112,
     15. 141, 15. 157,
     7, 15. 244, 3.
     256, 3. 260, 6.
     261, 32. 264, 16.
     265, 6. 328, 3
 rubore 104, 35. 157,
     10. 158, 4. 260,
     3
 rubra 41, 27. 42,
     21. 44, 28. 274,
     25
 rubri 194, 15. 197,
     5. 215, 7. 275,
     32. 314, 6
 rubro 260, 18
 rubrum 217, 11
 rubus 88, 6. 223,
     22. 314, 1. 361,
     10. 390, 9
 ructat 18, 5
 ructus 23, 36. 48,
     14. 167, 27
 rudem 1, 10
 rudicula 184, 32
 ruentis 235, 35
 rufa 18, 16. 40, 4
 rufam 367, 1
 rufi 213, 28
 rufo 53, 20
 rufum 48, 17. 56,
     17
 rugis 381, 31
 rugosa 244, 20. 267,
     19
 rugosius 372, 17
 rugosus 59, 9
 ruina 38, 13
 rumpatur 145, 5
 rumpere 444, 4
 rumpit 206, 6
 rumpitur 261, 23

- 282, 8. 333, 15.
364, 7. 365, 28.
420, 12
rumpuntur 310,
18
ῥυμῶντες 216, 2. 239,
8
rupta 56, 30. 162,
35. 330, 28. 331,
27. 364, 22. 23.
384, 1. 386, 11.
391, 13. 414, 20.
420, 19
ruptae 272, 10
ruptis 260, 9. 346,
27. 365, 24. 435,
2. 438, 19
ruptum 62, 31. 382,
10
ruptus 281, 11
ruri 17, 4
rursum 370, 9. 428,
4. 436, 8. 439,
9
rursus 15, 11. 30,
24. 57, 27. 34.
59, 26. 73, 23. 82,
18. 94, 11. 113,
28. 117, 1. 122,
23. 126, 19. 139,
11. 153, 30. 203,
16. 23. 227, 22.
230, 26. 234, 23.
236, 8. 240, 34.
241, 1. 247, 3.
258, 25. 269, 4.
296, 8. 300, 31.
302, 12. 310, 5.
26. 317, 6. 331,
17. 345, 18. 362,
17. 387, 5. 406,
34. 440, 24. 446,
9, *et alibi*
rusticorum 262,
31
rusticos 168, 24
ruta 82, 7. 25. 86,
28. 87, 8. 128, 3.
4. 168, 33. 170,
6. 186, 5. 197, 2.
199, 19. 202, 4.
7. 222, 11. 252,
24. 29. 253, 13.
254, 22. 255, 27.
423, 32
rutae 165, 8. 196,
2. 227, 18. 228,
4. 253, 4
rutam 121, 7. 184,
8. 188, 6
S.
sacco 75, 31
sacer 260, 21
sacro 260, 30
sacrum 223, 9. 226,
22
saepe 5, 3. 7, 22.
8, 33. 9, 29. 10,
25. 11, 16. 12,
16. 15. 11, 18.
16, 15. 19, 14.
26, 11. 38, 4. 34.
39, 6. 44, 29. 45,
16. 47, 20. 49, 25.
51, 1. 60, 2. 68,
6. 71, 29, 30. 96,
10, 13. 103, 12.
113, 27. 116, 6.
120, 14. 129, 3,
4. 144, 6. 155, 9.
163, 3. 169, 4.
174, 13. 183, 10.
192, 4. 247, 22.
253, 17. 256, 16.
et alibi
saepissime 442, 35
saepius 12, 3. 17,
5. 19, 11. 26, 4,
27, 31. 27, 8. 37,
22. 38, 22. 39, 1.
45, 23, 34. 67, 7,
8, 20. 93, 4. 95,
22. 102, 18. 117,
13. 129, 26. 134,
34. 137, 32. 182,
14. 183, 7. 188,
32. 236, 4. 238,
7. 239, 24. 262,
17, 23. 263, 22.
264, 5. 278, 13.
286, 14. 287, 21.
307, 22. 335, 29.
340, 12. 342, 20.
379, 27. 381, 4,
18. 411, 14. 420,
35. 423, 8. 424, 31
sagapeni 225, 13.
293, 23
sagitta 335, 26
sagittis 336, 3
sal 75, 25, 31. 84,
20. 89, 1. 132, 1.
170, 19. 198, 6.
199, 6. 200, 15.
222, 3. 249, 19.
299, 5
salamandra 198, 5.
199, 11
sale 68, 22. 83, 6.
107, 25. 110, 23.
111, 9. 155, 30.
158, 11. 185, 2.
188, 25. 252, 13.
255, 1, 5. 312, 26,
27. 434, 27. 441,
26
salem 75, 36. 77, 4.
267, 23. 315, 2,
4. 359, 14. 375,
18
sali 315, 11
salicis 334, 15
salis 21, 7. 24, 16.
67, 4. 87, 18, 21.
157, 24. 173, 23.
180, 16. 204, 11.
206, 18. 208, 8.
209, 5, 13, 28.
212, 14. 215, 6,
28. 216, 5, 17, 21.
217, 18. 220, 22.
229, 13. 252, 24.
281, 3. 293, 38.
307, 25. 314, 30.
387, 12
saliva 24, 3. 153, 9.
251, 11. 275, 27
salivae 38, 29
salivam 43, 34. 150,
17
saliuntur 77, 5
salsa 23, 8. 25, 9,
10. 79, 18. 82, 3,
24. 83, 3, 4, 21,
25, 27. 139, 22.
143, 18. 151, 4,
13. 152, 15. 153,
9. 324, 11. 434, 28
salsae 282, 3
salsam, 149, 22
salsamenta 78, 22.
85, 5. 172, 20.
390, 20
salsamentis 19, 16
salsamentum 82, 3.
84, 21. 85, 14.
249, 22
salsi 118, 23
salsis 170, 5. 260, 31
salso 176, 2
salsum 29, 9. 85, 20.
107, 16. 140, 30.
141, 1. 143, 27.
283, 9
salsus 76, 3
saltem 91, 20. 430, 24
saltu 435, 6
saluberrimi 34, 6
saluberrimum 33,
20
saluberrimus 437,
8
salubrem 20, 5
salubres 381, 8
salubri 20, 4, 6
salubriores 34, 10
salubris 20, 7. 34, 13,
19. 105, 11. 110,
23
salubritatem 258, 6
salus 53, 7
salutare 56, 21. 73,
27. 166, 24
salutares 187, 27
salutaria 45, 28. 51,
32. 316, 24. 326,
9. 418, 17
salutaribus 8, 19
salutaris 3, 23. 15,
17
salute 3, 18. 95, 16
salutem 129, 11
saluti 53, 19
salutis 9, 20. 46, 1
salvo 102, 9. 333, 31
salvus 53, 20
Samia terra 289, 17
sampsucus 200, 1
sana 330, 6. 360,
19. 398, 33, 34.
412, 11
sanabile 276, 18.
350, 3. 398, 17
sanabiles 348, 10
sanabilia 332, 29
sanabilior 55, 12
sanabilis 142, 23
sanabunt 239, 35
sanae 6, 24. 249, 6.
399, 2
sanam 52, 10. 270,
17. 398, 30
sananda 218, 22
sanandum 132, 35.
228, 15. 433, 24
sanant 110, 32. 301,
11
sanantur 57, 19
sanare 160, 29. 189,
6. 245, 6
sanari 60, 21. 129,
15. 245, 2. 276,
23. 327, 9. 368,
32. 422, 15
sanat 133, 8
sanatur 55, 4. 60,

19. 90, 19. 138,
 6. 397, 30
 sanaturum 129, 16
 sandaracha 197, 5.
 198, 4. 199, 12.
 270, 31. 303, 1.
 323, 32
 sandarachae 196, 4.
 211, 22. 222, 15,
 28. 223, 4, 11.
 268, 7. 291, 3.
 307, 9. 311, 3, 11,
 15. 325, 21
 sanentur 92, 16
 sanescat 330, 16.
 353, 3. 355, 13.
 378, 30
 sanescendo 209, 20.
 342, 25. 392, 6
 sanescente 234, 21.
 260, 7. 396, 7.
 423, 24
 sanescentia 145, 20
 sanescentibus 234,
 35
 sanescit 58, 20. 64,
 31. 232, 1. 260,
 15. 261, 21. 275,
 25, 27. 276, 16.
 298, 34. 334, 3.
 335, 9. 344, 13.
 359, 10. 398, 13.
 414, 15
 sanescunt 57, 17.
 123, 3. 129, 3.
 172, 11. 320, 16.
 343, 15. 353, 30.
 422, 2
 sanguinalem 137, 14
 sanguinali 273, 9
 sanguinalis 87, 24.
 171, 24. 194, 11.
 302, 21, 31
 sanguine 13, 29. 47,
 32. 50, 30. 53, 3,
 32. 64, 6. 139, 24.
 155, 15. 162, 26.
 234, 20. 236, 21.
 237, 4. 262, 12.
 289, 9. 298, 29.
 251, 13. 355, 9.
 365, 11. 379, 28.
 389, 22
 sanguinem 15, 2.
 37, 26. 44, 26.
 45, 1. 48, 12. 49,
 7, 19. 55, 13, 15.
 63, 6, 17, 20, 31.
 64, 11, 19, 26,
 34. 65, 18. 66, 3, 9,
 19, 23. 68, 3. 107,
 1. 108, 23. 120,
 23. 151, 18. 152,
 6. 155, 12. 160,
 29. 162, 14, 29,
 34. 163, 3, 4.
 177, 6. 220, 13.
 236, 6, 13. 31.
 246, 14. 271, 4.
 297, 16. 320, 7.
 352, 11. 387, 1.
 446, 3. *et alibi*
 sanguini 60, 32. 396,
 14
 sanguinis 31, 29. 37,
 16, 27. 46, 13.
 47, 28. 51, 10, 35.
 55, 6, 28. 62, 26.
 63, 4. 65, 9. 66,
 13. 123, 16. 137,
 24. 138, 33. 139,
 28. 142, 29. 145,
 22. 149, 33. 155,
 16, 19. 158, 32
 sanguis 4, 14. 35,
 30. 46, 12. 47,
 11, 24. 48, 8, 20,
 27. 49, 25, 29, 33.
 51, 17. 54, 1, 29.
 56, 1. 57, 31. 59,
 29. 60, 26. 61, 14,
 18, 24. 62, 14.
 63, 14. 64, 15,
 23, 31. 65, 4, 19.
 108, 18. 234, 8,
 16, 17, 20. 235,
 1. 5. 275, 7. 289,
 10. 291, 24. 313,
 33. 320, 6, 33.
 352, 7, 10. 373,
 11. 411, 11. 424,
 1, 19, 21, *et alibi*
 sanguisuga 255, 1
 sani 39, 12. 40, 5.
 50, 12. 58, 6. 73,
 27. 76, 14. 103,
 25. 150, 15
 sanie 234, 20. 298,
 6
 saniem 260, 10. 262,
 1. 302, 32. 417,
 10
 sanies 180, 11. 234,
 17, 20, 23, 25.
 235, 8. 242, 34.
 256, 6. 240, 32.
 261, 18. 272, 18.
 273, 21. 301, 12.
 302, 16. 303, 12.
 317, 9. 318, 32.
 383, 21. 394, 6.
 396, 14. 411, 2
 sanis 1, 1. 15, 30.
 16, 3. 69, 26, 34.
 73, 17. 93, 19.
 104, 30. 154, 1.
 242, 13
 sanissimo 99, 15.
 333, 30
 sanitas 56, 6. 60, 1.
 90, 12. 142, 29.
 287, 22. 410, 14.
 446, 20
 sanitare 23, 14. 423,
 29
 sanitatem 1, 1. 7, 13,
 34. 10, 7. 13, 2.
 42, 18. 57, 28.
 142, 20, 26. 193,
 17. 231, 4. 234,
 22. 237, 3. 246,
 5. 249, 33. 252,
 12. 255, 14, 18.
 261, 14. 315, 28.
 326, 13. 331, 13.
 339, 33. 350, 11.
 351, 34. 355, 17,
 25. 379, 6. 390,
 18. 392, 19. 397,
 409, 23. 412,
 2. 419, 28
 sanitati 419, 31
 sanitatis 119, 31.
 174, 22. 247, 2
 sano 50, 4. 57, 21.
 104, 9. 118, 29.
 242, 3. 248, 11
 sanos 16, 35. 61, 7
 sanum 35, 23. 49,
 11. 240, 17. 245,
 33. 246, 17. 260,
 16. 315, 1
 sanus 17, 1. 43, 20.
 123, 26. 165, 19.
 276, 17
 sapiat 119, 24
 sapientiae 2, 21, 26,
 32. 4, 11. 7, 8,
 15. 10, 35
 sarcire 353, 15
 σάρκα 128, 35
 σαρκολήνην 368, 19
 σαρκοφάγον 191, 11
 sarmentis 328, 9
 sat 164, 8. 176, 5
 satietas 5, 11. 15,
 32. 19, 14. 20, 8.
 378, 26
 satietate 20, 9. 36,
 6, 17
 satietatem 19, 26.
 73, 17. 109, 19,
 23. 165, 34
 satietur 140, 33.
 250, 14
 satis 3, 31. 12, 25.
 13, 23. 20, 5.
 28, 16. 45, 13.
 65, 12. 21. 66, 8.
 69, 7, 22. 26. 93,
 7, 13. 102, 31.
 104, 9. 106, 8,
 12. 109, 17. 123,
 12. 127, 5. 133,
 13. 143. 3. 154,
 18. 163, 5, 23.
 170, 13. 177, 9,
 14. 183, 16. 207,
 3. 210, 3. 227, 6.
 261, 14, 28. 354,
 2, 26, *et alibi freq.*
 satius 63, 7. 64, 2.
 67, 14. 99, 19,
 22. 102, 29, 31.
 150, 24. 204, 31.
 427, 31
 satureiam 82, 7. 84,
 3. 86, 30. 87, 7.
 171, 22. 173, 1.
 253, 11
 saxa 79, 11
 saxatiles 78, 26. 82,
 14. 85, 16
 saxi 323, 24. 325,
 11
 saxo 268, 9
 scaber 356, 35
 scabere 49, 4
 scabie 274, 11
 scabiem 274, 14.
 275, 12
 scabies 273, 19
 scabra 113, 3, 7
 scabri 295, 29. 325,
 18
 scabros 296, 12
 scalae 440, 2
 scalpelli 329, 28.
 334, 13. 338, 27.
 340, 4. 31. 359,
 10. 371, 13. 376,
 3
 scalpello 66, 3, 9.
 151, 31. 172, 6.
 239, 2. 244, 34.
 245, 5. 249, 1.
 250, 33. 251, 29.
 294, 22. 280, 4.
 317, 9. 319, 31.
 325, 16. 328, 1,

8. 334, 21, 31. 335, 12, 20. 339, 11, 31. 342, 25. 351, 12. 352, 30. 353, 18. 357, 21. 364, 24. 369, 17. 373, 28. 374, 5, 9, 15. 378, 18. 385, 11. 395, 24. 396, 21. 397, 32. 398, 11, 31. 408, 13
scalpellum 230, 11. 258, 12. 368, 30. 372, 33. 378, 8
scalpellus 64, 29. 34. 288, 26. 329, 34. 341, 7. 345, 24. 371, 3, 18. 386, 24
scalper 410, 22, 27. 416, 14, 33
scalpri 410, 4. 411, 21
scalpro 411, 26. 414, 5, 30. 416, 15, 29. 432, 25
scalprum 411, 28. 416, 1
scamnum 444, 2, 7
scammonia 128, 20. 197, 12
scammoniae 181, 20
scammoniam 140, 18
scandiana 184, 16
scandianum 83, 16
scapularum 137, 1. 232, 34. 404, 23. 405, 4, 15. 407, 1. 422, 3. 423, 21. 435, 4. 439, 19
scapulas 53, 32. 55, 10. 59, 26, 27. 60, 10. 156, 2. 183, 33. 404, 13. 422, 26. 423, 13. 429, 31. 440, 24
scapulis 31, 2. 155, 4. 158, 30. 166, 21. 170, 1. 308, 15. 405, 10. 435, 13
scarus 85, 2
scelere 9, 2, 4
σχιστόν 195, 6
σχῆμα 131, 27
sciamus 66, 26. 164, 16. 169, 3. 279, 7
sciant 76, 14
sciat 10, 9
scientia 2, 21. 10, 35. 16, 21
scientiam 1, 10. 7, 18, 24. 78, 16. 250, 11. 251, 3
scilicet 2, 23. 99, 15. 122, 28. 240, 9. 337, 20. 342, 12. 346, 6. 367, 11. 413, 17. 432, 3, 32
scilla 130, 30. 132, 20. 143, 10. 172, 20. 212, 3. 268, 20. 306, 19. 315, 9
scillae 306, 16
scillam 162, 4
scillitici 216, 32
scio 45, 8
scire 4, 7. 6, 20. 17, 24. 18, 15. 25, 32. 33, 18. 39, 9. 56, 7. 69, 32. 76, 18. 91, 22. 92, 5. 99, 8. 100, 19. 102, 25. 104, 4. 28. 114, 24. 119, 14. 123, 22. 125, 18. 149, 24. 156, 21. 157, 35. 158, 5. 193, 19. 217, 30. 230, 17. 232, 17. 240, 17. 241, 3. 258, 9, 14. 266, 23. 284, 30. 288, 15. 356, 23. 382, 4. 23. 412, 31. 440, 8
sciri 202, 25. 215, 21. 306, 1
scissa 395, 21
scisset 13, 24
scissile 195, 6. 199, 13. 309, 8. 312, 13
scissiles 199, 2. 207, 22. 214, 1. 216, 4. 16. 218, 24. 219, 2, 5, 12, 20. 221, 31. 222, 6. 14, 20. 276, 33. 280, 25. 295, 27. 300, 23. 301, 35. 308, 29. 310, 2. 311, 11, 13, 14. 318, 2, 22. 322, 24
scissili 311, 5. 314, 3, 6
scissuris 323, 27
scobe 410, 15
scobis 196, 11. 409, 1. 410, 22. 411, 33
σκαρίαν μολύβδου 202, 1. 218, 5
scorpio 252, 15
scorpione 252, 26
scorpiones 252, 28
scorteo 437, 21
scribendo 316, 23
scribere 28, 14. 280, 23
scribit 28, 35
scripserunt 444, 23
scripsi 329, 11. 432, 11. 434, 11
scripsimus 389, 18
scripta 117, 17. 139, 8. 302, 24. 322, 13. 373, 21. 424, 5. 425, 16
scriptis 327, 2
scriptoriis 326, 11
scriptorio 280, 12
scriptorium 268, 29. 355, 20. 390, 12. 414, 5
scriptum 24, 19. 164, 14. 374, 21. 376, 10
scripulo 202, 31
scripulorum 253, 9
scroti 369, 7. 371, 27
scrotum 365, 20. 366, 20. 367, 24, 29, 32. 368, 4, 34. 370, 13. 371, 4, 12. 372, 1, 16. 373, 20. 375, 13, 15, 20, 22
scroto 321, 19. 366, 8, 16, 26. 367, 22. 368, 7. 369, 3, 12. 370, 28. 371, 31. 372, 23. 373, 25. 377, 7
scrutantibus 10, 31
scrutari 6, 11. 11, 12
scutula 404, 13
se 3, 14. 5, 3, 18. 6, 19. 7, 1. 8, 11, 34. 10, 22. 13, 7, 20. 14, 2, 16. 17, 2, 6, 12. 18, 3, 6, 11. 19, 30, 31. 21, 3, 13, 22, 26. 27, 29, 30, 31, 34. 38, 8. 49, 2. 53, 11. 56, 7, 15. 63, 1, 25, 33. 70, 1, 2, 7, 36. 73, 9, 24. 86, 7. 92, 33. 111, 4. 120, 1. 129, 4, 16, 17. 131, 9. 143, 6. 152, 22. 160, 12. 172, 20. 184, 2. 188, 9, 17. 193, 5. 203, 4. 228, 3. 230, 4. 240, 31. 287, 14. 379, 28, et alibi
secanda 338, 23
secando 346, 33. 428, 3
secandum 329, 15
secans 400, 21
secant 402, 17. 437, 18
secare 385, 14
secari 373, 24
secat 401, 15
secedat 351, 3, 4. 408, 9
secent 334, 7
secet 327, 12. 371, 6
secta 345, 19. 414, 15
secti 386, 7
sectione 380, 20
sectus 345, 4
seculi 12, 22. 15, 19
seculis 1, 8
seculo 67, 24
seculorum 6, 33
secum 252, 7. 256, 23
secunda 17, 24. 19, 21. 36, 26. 39, 34. 53, 1, 6, 9, 11. 123, 18. 125, 25. 287, 9. 315, 32. 326, 10. 403, 8
secundae 58, 1. 76, 12. 131, 8. 180, 8
secundam 3, 3, 4, 5.

- 10, 32. 163, 1.
403, 12
secundas 229, 12.
395, 7
secundis 16, 8, 63,
24
secundo 65, 19. 96,
31. 103, 31. 106,
3. 140, 7. 150,
13. 168, 6. 282,
29. 33. 283, 3.
284, 19. 411, 7.
429, 11
secundum 53, 24.
99, 24. 120, 34.
128, 34. 144, 23.
157, 18. 174, 32.
272, 31
secundus 98, 19
securitas 22, 24.
164, 17
securitatem 39, 22.
189, 26
securior 189, 30
securus 103, 3
securus 31, 24. 39,
5. 45, 30
secuta 56, 22. 60,
27. 100, 11, 12,
19. 163, 5. 234,
28. 412, 34
secuti 1, 15. 3, 14.
70, 5. 160, 26
secutum 75, 5. 179,
31. 413, 1
secuturis 101, 17
secutus 12, 14. 67,
22. 99, 18. 115,
33. 120, 24. 175,
9. 251, 12. 305,
3
sed 1, 8. 2, 3. 4,
23, 25. 5, 8. 7,
31. 8, 2, 5, 22,
31. 9, 1, 3, 4, 8,
9, 14. 10, 17. 11,
1. 18, 20. 12, 3,
5. 13, 25. 14, 3,
9, 20, 30. 15, 27.
16, 20, 26, 31,
32. 17, 6, 15, 23.
18, 22. 19, 9, 11,
et alibi quamplur-
imis in locis
sede 158, 3. 235,
34. 267, 19. 287,
26. 324, 18. 374,
4. 411, 3. 408, 20
sedcat 348, 31. 383,
1. 437, 29
sedem 10, 15. 288,
14. 371, 10. 405,
18. 410, 33. 419,
24. 421, 12, 15.
427, 11. 431, 30.
432, 22, 29. 434,
20. 437, 29. 440,
7, 17. 442, 13, 21
sedentem 309, 15
sedere 20, 32. 22,
7. 180, 1
sedes 146, 4, 8. 147,
28. 163, 6. 232,
19. 233, 32. 266,
34. 267, 1. 327,
27. 337, 29. 363,
11. 367, 8, 26.
413, 30. 419, 33.
420, 8. 428, 17.
436, 9
sedet 388, 22
sedi 434, 23
sedibus 32, 11. 334,
3. 426, 19, 22.
435, 27. 436, 16.
442, 14
sedile 21, 33. 22,
25
sedili 340, 17. 348,
29. 381, 16. 429,
4. 437, 18. 439,
18
sedilia 381, 23
sedilibus 381, 22
sedisse 184, 10
sedit 22, 15
sedulitatem 97, 23
selibra 218, 17
selibram 183, 31.
204, 2. 274, 5
sellam 358, 1
semel 17, 14. 20,
10. 23, 8. 25, 26.
26, 17. 28, 9. 32,
3. 67, 29. 96, 7.
100, 5. 107, 15.
113, 25. 124, 11.
236, 13. 239, 15.
337, 18. 341, 19.
358, 20. 336, 26.
385, 20. 408, 7
semen 87, 29. 130,
23, 27. 132, 19.
161, 2. 172, 33.
179, 27. 181, 30.
182, 1. 195, 1.
196, 2. 197, 9,
13, 14. 200, 7,
11. 201, 6, 8.
220, 15. 234, 4.
252, 28. 253, 20.
265, 23. 270, 8.
279, 19. 289, 5.
438, 10
semicirculi 384, 8
semicirculatum 385,
16
semihora 135, 2
semina 87, 16. 173,
23, 28
semine 89, 6. 173,
7. 187, 3. 273,
11. 298, 21. 373,
15
seminibus 144, 9.
184, 30. 185, 17.
212, 4. 308, 7.
321, 15
seminis 187, 25.
203, 31. 204, 17,
208, 3, 6, 12.
224, 9. 225, 17.
227, 8, 9, 18.
228, 11. 281, 9.
283, 26
semion 280, 17
semper 11, 32. 17,
14. 18, 26. 19,
11. 22, 30. 24, 8.
27, 35. 28, 13.
29, 18. 30, 28.
41, 10. 63, 15.
65, 13. 69, 3, 34.
91, 24. 95, 16.
97, 7. 102, 3, 8.
103, 3. 106, 9.
133, 30. 151, 27.
179, 4. 240, 7.
247, 31. 260, 6.
266, 19. 300, 4.
309, 3, 21. 329,
34. 341, 5. 343,
1. 349, 31. 360,
10. 363, 7, 26,
35. 364, 3, 18.
382, 19. 420, 9.
427, 29. 435, 28.
443, 19. 444, 8.
446, 17
sene 26, 12. 71, 30
senectus 34, 22
senectute 3, 22. 26,
3, 10, 11. 34, 25.
37, 29. 58, 10.
63, 15. 296, 29.
346, 16, 28. 379,
26
senectutem 17, 7. 36,
33. 58, 10. 258,
6. 296, 20
senectutis 2, 16. 34,
21
senem 62, 1
senes 36, 32. 57,
5
senescere 24, 13
senescunt 17, 20
senex 20, 15. 62, 1.
361, 14
seni 31, 1
senibus 26, 6, 7. 36,
34. 244, 15. 259,
6
senile 243, 32. 266,
21. 353, 28
senili 59, 2. 60,
16
senilibus 217, 23
senilis 348, 20
senior 47, 29. 232,
1
seniora 260, 20
seniores 36, 14. 50,
26
senioribus 51, 14.
61, 22
senserint 7, 33. 431,
19
senserit 114, 29
sensimus 153, 17
sensit 29, 15. 52, 6.
254, 16. 286, 29.
299, 23
sensu 39, 16. 148,
29. 242, 29. 244,
29. 320, 24. 362,
31. 365, 5. 412,
22
sensum 348, 13. 426,
22
sensus 35, 25. 48,
22. 49, 32. 57,
29. 54, 21. 58,
19. 59, 33. 81,
13. 87, 6. 92, 7.
233, 18. 234, 2.
244, 28. 256,
20. 331, 10. 401,
30
sententiae 360, 22
sententias 10, 29
sentiamus 411, 16
sentiant 351, 32
sentiat 306, 9
sentiri 189, 21
sentit 15, 34. 30,
32. 38, 34. 68, 1.
131, 5. 242, 30.
256, 18. 258, 31
sentitur 47, 10. 54,

28. 153, 2. 320,
15. 367, 11
sentiunt 49, 6. 73, 2.
254, 11
sentiuntur 257, 6.
264, 12. 426, 4.
434, 14
separandae 376, 3
separari 193, 20
separatim 44, 17.
203, 20. 226, 18.
228, 27. 302, 11.
398, 11. 443, 34
separatur 338, 25.
359, 13
separavit 2, 31
sepiarum 85, 19
σηπτά 216, 22. 374,
33
septa 411, 11. 416,
32
septem 202, 26. 402,
30
septemtrionales 34,
10. 36, 5
septenarius 48, 19
septimo 37, 18. 56,
11, 13. 98, 3, 35.
116, 3, 5, 10, 21.
354, 33. 361, 14.
388, 25. 421, 34
septima 147, 30
septimum 44, 18.
50, 24. 51, 1. 56,
14. 57, 23. 59,
20. 98, 30. 117,
10. 140, 5. 183,
16. 422, 6. 424,
23
septimus 98, 1, 35.
428, 13
septo 147, 16, 20.
148, 1. 438, 26
septum 10, 2. 51,
38. 147, 9. 231, 7.
234, 6. 337, 17.
438, 21, 23
sequatur 94, 12. 100,
23. 163, 3. 317,
8. 335, 12
sequebantur 97, 32
sequendum 117, 6
sequente 279, 1. 333,
23
sequi 7, 11. 30, 34.
255, 11. 354, 6.
358, 17
sequitur 13, 5. 17,
26. 19, 8. 49, 19,
21, 26. 51, 2. 52,
29. 54, 28. 57,
26. 64, 16, 29.
70, 14. 80, 22.
93, 20. 100, 34.
145, 3. 165, 22.
174, 20. 232, 23.
234, 13. 241, 28.
242, 33. 249, 9.
256, 21. 282, 21.
290, 25. 294, 16.
309, 20. 319, 25.
337, 6. 339, 31.
341, 3. 343, 29.
356, 26. 362, 22.
364, 9. 377, 16.
389, 29. 393, 16,
34. 396, 10. 424,
2, 19. 426, 33.
433, 5. 446, 21
sequuntur 37, 34.
157, 15. 331, 27
Serapion 3, 9. 275,
13
sereni 34, 6
serio 124, 14
seriorem 44, 22
serius 52, 23. 92,
10. 94, 20. 107,
7. 154, 20. 289,
10
sermo 50, 12. 152,
22. 353, 25. 358,
27. 434, 12. 438,
2
sermone 104, 21.
282, 26. 316, 18
sero 235, 20. 402,
20
serpat 427, 18
serpendo 259, 1
serpente 337, 24
serpentia 37, 3
serpentibus 252, 14
serpentis 251, 5. 279,
31
serpentium 249, 12.
240, 15. 252, 23
serpere 221, 21. 247,
5
serpit 244, 1. 245,
26, 29. 246, 18.
256, 12. 258, 34.
260, 7. 261, 13,
20. 275, 19, 22.
276, 7. 279, 30.
318, 19. 320, 15
serpunt 241, 21.
260, 22. 261, 3.
276, 11
serpyllo 121, 11
serpyllum 87, 28.
112, 7. 172, 34.
200, 2
serratum 403, 29
serrula 399, 1, 3
sertula 200, 2. 201,
6. 221, 24. 322, 17
sertulae 281, 9
sertulam 288, 2
serum 67, 6. 168, 9
servabitur 102, 11.
341, 32
servanda 17, 28.
18, 13. 68, 7.
123, 25. 128, 18.
131, 29. 256, 35.
289, 12. 338, 26.
418, 3, 29
servandam 319, 11
servandum 18, 25.
97, 7. 100, 2.
102, 20. 181, 3.
189, 28. 204, 21.
364, 18
servantibus 316, 22
servari 43, 32. 153,
13. 230, 20, 32.
235, 32. 322, 13
servasset 11, 28
servata 39, 24. 116,
25. 138, 36. 412, 5
servatae 81, 26. 83,
21
servatis 32, 6. 154,
23. 202, 12
servatum 67, 20.
132, 28. 158, 10
servatur 285, 6
serventur 135, 20
servis 129, 5
serviunt 97, 22
sesami 212, 6
sesamum 171, 23.
201, 5
sescunciam 211, 13
sese 67, 30. 129, 21.
189, 24
sesquicyathos 215, 11
sesquicyathus 301,
8. 318, 2
seta 421, 17
setosi 53, 29
seu 21, 29, 30. 103,
1, 2 *his*
sevi 173, 9. 205, 6,
13. 207, 26. 210,
10. 212, 9, 13.
214, 21. 215, 2,
10, 25. 216, 8.
217, 24. 218, 19.
220, 22. 226, 6. 16
sevo 136, 24. 214,
24. 215, 13. 233, 2
sevom 86, 13, 14.
144, 8. 195, 12.
197, 1. 201, 5.
186, 18. 388, 32
sex 94, 3. 110, 6.
202, 27. 204, 30.
210, 27. 292, 25.
380, 2. 397, 8,
427, 15. 428, 6
sexagesimum 52, 3
sexaginta 51, 22.
173, 29
sextante 202, 28
sextantes 202, 28.
216, 30. 229, 22
sextariis 181, 23.
229, 28. 274, 1
sextario 211, 28
sextarium 215, 4.
216, 20. 217, 2, 6,
28. 274, 4
sextarius 212, 24.
275, 35. 301, 30.
309, 32. 310, 5
sexto 40, 24. 96, 20.
116, 4. 415, 18
sextum 391, 10
sexu 104, 9
sexus 20, 3
si 4, 9, 12, 13, 14,
18. 5, 2, 32, 35.
6, 1. 7, 11, 12, 16,
20, 24. 8, 24, 25,
29, 33. 9, 14, 16.
10, 10. 11, 33. 12,
32, 33, 34. 13,
22. 14, 4, 6, 8,
16. 15, 33. 17,
27. 18, 1, 35. 19,
27, 32. *et alibi*
quamplurimis in
locis.
sibi 3, 7, 17. 13, 23.
61, 26. 73, 24.
81, 2. 89, 8. 90,
24. 110, 30. 120,
2. 129, 10. 154,
29. 189, 26. 252,
16. 254, 10. 327,
16. 334, 30. 413,
13. 438, 13
sibulum 158, 28
sic 1, 1. 2, 29, 34.
3, 15, 26. 8, 18.
10, 14. 11, 12,
18, 24. 15, 8. 17,
16. 25, 6. 26, 32.

- 27, 5. 30, 1. 33.
 34, 5, 11, 25. 39,
 19, 28, 31. 41,
 11. 42, 7. 43, 35.
 44, 4. 47, 6, 33.
 50, 19. 51, 31.
 52, 12. 56, 27.
 57, 22. 58, 8, 12.
 59, 28. 63, 26.
 64, 12. 66, 29.
 67, 19. 71, 10.
 72, 12, 18. 73, 2.
 74, 23. 87, 13.
 91, 16, 18 *et alibi*
quamplurimis in
locis.
sicca 36, 5, 20. 113,
 3, 15. 157, 21.
 161, 34. 165, 6.
 168, 5. 178, 13.
 236, 5. 244, 17.
 281, 31. 317, 14,
 15. 332, 35
siccae 130, 10. 278,
 3
siccam 153, 9
siccantibus 246, 35
siccare 22, 27
siccari 425, 22
siccat 25, 21
siccatur 132, 31
siccescere 113, 6.
 349, 31. 352, 8
siccet 433, 27
sicci 22, 23. 350, 24
siccior 266, 24
sicciora 363, 2
siccior 80, 14
sicciores 273, 21
sicciori 314, 26
siccioribus 125, 22
siccis 25, 23. 113, 3.
 131, 49. 141, 23.
 159, 1. 168, 16.
 236, 1. 252, 6.
 354, 23
siccitatibus 34, 34
siccus 210, 11
sicco 73, 31. 79, 16.
 80, 11
siccum 12, 11. 26,
 19. 36, 10. 96,
 11. 160, 2. 184,
 35. 242, 8. 243,
 17, 22. 245, 30.
 248, 11. 255, 30.
 409, 5. 411, 1
siccus 32, 28. 36, 24.
 73, 31. 107, 33.
 109, 10. 281, 33,
 34
Siculi 293, 35
sicut 5, 29. 6, 31. 7,
 29. 11, 20. 30,
 29. 69, 23, 24.
 74, 2. 105, 22.
 106, 11. 115, 20.
 116, 3, 8. 132,
 21. 136, 11. 138,
 24. 148, 29. 151,
 12. 189, 11. 230,
 13. 233, 7. 256,
 20. 259, 5. 274,
 11. 292, 4. 325.
 17. 326, 15. 334,
 10. 337, 17. 343.
 22. 353, 10. 367,
 21. 371, 9, 25.
 375, 8. 377, 20.
 381, 12. 400, 16.
 419, 18
signa 33, 3. 42, 11.
 43, 32. 44, 20. 45,
 15. 46, 2. 47, 23.
 50, 10, 21. 51,
 32. 56, 24. 57,
 18. 91, 24. 241,
 7. 264, 15. 330,
 12. 367, 13. 418,
 11. 435, 27
signi 410, 30
significabo 130, 29
significat 18, 17. 48,
 4. 49, 13. 157, 11.
 410, 32. 411, 12
significatur 123, 13.
 410, 31
significent 9, 10
significo 149, 26.
 185, 9
signina 83, 16. 184,
 16
signinum 167, 1.
 185, 15
signis 47, 30. 244,
 2. 330, 31
signum 38, 14. 40,
 8, 20, 33. 49, 35.
 59, 24. 75, 13.
 240, 26. 351, 22.
 442, 17. 445, 2
silanus 123, 1
silentium 164, 17.
 422, 12
silices 309, 17
siligine 25, 22
siligo 77, 15. 81, 16.
 188, 1
silis 224, 9. 225, 12.
 227, 18
silvatica 252, 28
silvestri 173, 30.
 208, 9
silvestria 184, 15
silvestris 191, 3. 220,
 17. 227, 18, 26.
 248, 15
sima 432, 28
simiae 249, 16
simila 77, 15. 361,
 27. 419, 14. 421,
 20
similae 209, 23
simile 2, 9. 11, 10,
 29. 48, 17. 53,
 22. 125, 9. 134,
 19. 263, 15, 28.
 269, 23. 274, 21.
 275, 5. 276, 9.
 324, 18. 336, 31.
 338, 13. 358, 32.
 365, 3. 380, 13.
 407, 12. 409, 32
similem 36, 19. 40,
 4. 108, 28. 248,
 14. 359, 31
similes 6, 29. 162,
 21. 181, 2. 215, 21.
 235, 20. 250, 35.
 257, 14. 259, 3.
 272, 7. 274, 17.
 275, 6. 276, 11.
 291, 2. 306, 28.
 386, 21. 389, 23.
 403, 1. 426, 9.
 433, 26
simili 100, 7. 121,
 11. 125, 10. 334,
 1. 346, 15. 363,
 31. 425, 24
similia 5, 11. 8, 15,
 32. 9, 25. 10, 16.
 11, 34. 19, 24.
 57, 10. 86, 10.
 118, 25. 125, 33.
 136, 24. 154, 10.
 182, 11. 188, 1.
 270, 20. 321, 6.
 338, 11. 360, 6.
 372, 29
similibus 12, 16. 15,
 12. 19, 17. 29, 2,
 17. 47, 19. 130,
 9. 144, 21. 187,
 6. 422, 10
similis 60, 33. 67,
 28. 149, 28. 171,
 9. 257, 17. 258,
 29. 272, 25. 376,
 8. 318, 33. 324,
 33. 325, 15. 346,
 28. 348, 4, 16.
 359, 4. 360, 18.
 394, 19. 410, 25.
 416, 22. 425, 33
similiter 24, 5. 59,
 1. 137, 13. 275,
 22. 295, 31. 330,
 23. 342, 8. 389,
 9. 415, 17
similitudine 216, 2.
 269, 21. 274, 14.
 279, 9, 32. 339,
 24. 347, 6, 31.
 371, 15. 402, 1
similitudinem 263,
 33. 264, 6. 330,
 15. 335, 33. 344,
 3. 364, 17. 392,
 10. 407, 30. 416,
 20
similitudinis 75, 30
similitudo 11, 32.
 442, 32
simplex 107, 33.
 267, 19. 399, 21.
 400, 8. 401, 31.
 411, 10. 413, 21.
 426, 16
simplices 266, 9. 267,
 1
simplici 107, 8. 266,
 11. 267, 4. 345,
 15
simplicia 194, 4.
 401, 19, 25
simplicibus 89, 7.
 202, 8, 11. 299,
 12
simpliciores 93, 26
simplicissima 384,
 27
simul 34, 1. 44, 1,
 5. 45, 2. 58, 2, 5,
 17. 61, 11. 62,
 12. 64, 3. 67, 15.
 87, 19, 22. 101,
 9. 110, 28. 111,
 1. 113, 6. 120, 20.
 131, 13. 128, 24.
 136, 2. 138, 15.
 159, 8. 161, 29.
 165, 2, 26. 172,
 7. 232, 25. 245,
 13. 274, 1. 305,
 2, 9. 325, 1. 334,

3. 336, 28. 353, 17.
380, 10, 13. 394,
4. 444, 32 *et alibi*
simulatque 10, 1.
74, 20. 100, 27.
373, 29. 436, 2
simus 445, 4
sin 7, 12. 14, 9. 18,
20, 22. 36, 24.
127, 34. 143, 6.
161, 12. 169, 32.
233, 15. 251, 18.
258, 24. 282, 28.
289, 10. 298, 17.
303, 1. 305, 14,
33. 376, 12. 405,
8. 419, 17, 23.
432, 8. 437, 31
sinamus 137, 2
sinat 419, 9
sinapi 82, 8, 26. 87,
2. 17. 128, 8.
131, 27. 143, 10.
151, 19, 30. 152,
17, 18, 28. 156,
20. 161, 31. 168,
11. 172, 22. 173,
9. 175, 18. 176,
13. 180, 25. 223,
28. 295, 21. 297,
11. 434, 32
sinapis 118, 22. 186,
14. 207, 24. 208,
9. 308, 13, 27.
309, 1
sincerae 41, 25
sincerum 42, 5. 56,
17. 65, 21
sine *pr.* 3, 8. 5, 19.
8, 5. 9, 16, 24.
10, 31. 18, 4. 20,
13. 22, 13. 25, 21.
26, 19, 34. 28, 1.
31, 10. 39, 4, 6,
18. 40, 10, 19, 27.
46, 13, 18. 47,
19, 30. 48, 25.
49, 8. 50, 2, 7.
51, 12. 54, 6, 13,
26. 55, 2, 22. 60,
34. 63, 4. 73, 6.
83, 6. 86, 1. 88, 7.
91, 6, 25. 104, 6.
110, 14. 117, 22.
123, 14. 138, 3.
143, 14, 24. 144,
1. 150, 7. 169, 3.
233, 23, 26, *et*
alibi quamplurimis
in locis
sinere 374, 26. 387,
1. 432, 30
sineret 95, 28
singula 214, 28.
224, 23. 250, 26,
27. 284, 31. 318,
24. 363, 10. 395,
25. 419, 33. 431,
8
singulae 105, 18.
115, 20. 148, 30.
213, 10. 254, 2.
291, 32. 349, 17.
428, 34
singularum 149, 25
singulas 76, 18. 100,
4. 216, 29. 362, 13.
368, 33. 372, 31.
401, 12
singuli 148, 12. 167,
14. 220, 1, 3.
229, 23. 290, 9.
326, 28. 386, 2
singulis 14, 28. 46,
25. 53, 12, 14, 28.
61, 5. 90, 19.
106, 13. 167, 15.
202, 24. 264, 27.
265, 33. 268, 10.
278, 3. 335, 2.
402, 21. 412, 27.
415, 2. 436, 2.
437, 10
singulorum 6, 17.
90, 4. 178, 27,
28, 30. 203, 32.
205, 5, 12. 206,
1, 14, 17. 207, 2,
13, 22, 25. 208,
5, 10. 209, 7, 17,
23, 28, 31. 216,
6, 13, 23. 226, 2,
4, 6. 245, 21. 261,
27, 28. 270, 1.
290, 6, 8. 317,
23. 321, 14. 323,
2, 34. 363, 8.
368, 29. 374, 29,
et alibi frequenter
singulos 176, 23.
365, 7
singultiunt 234, 12
singultum 41, 4
singultus 49, 12.
55, 12. 59, 13.
140, 12. 157, 11.
171, 4. 233, 25
sinister 349, 4. 429,
12, 15
sinisterior 322 32
sinisteriore 147, 7.
363, 23. 386, 32
sinisteriorem 148,
16
sinisteriores 148, 21
sinistra 40, 31. 46,
35. 146, 11. 147,
14, 19. 172, 9
233, 6. 322, 32.
327, 7. 349, 2.
363, 20, 28. 369,
12. 370, 28. 380,
7. 382, 1. 394, 3.
395, 25. 411, 14.
427, 3. 440, 16
sinistrae 369, 10.
374, 16. 382, 20
sinistram 149, 4.
363, 29. 423, 11.
429, 15
sinistro 148, 24.
340, 20. 344, 12.
394, 26. 423, 12.
429, 12
sinistrum 39, 10.
381, 26
sinit 113, 7. 135,
31. 312, 23. 403,
12
Sinopici 217, 13.
292, 15. 307, 8.
318, 23
Sinopicum 197, 5
sint 4, 5, 8. 10, 25.
11, 5. 32, 3. 33,
12. 36, 4. 53, 32.
61, 32. 77, 9. 99,
29. 101, 13, 24,
33. 121, 4. 134,
22. 146, 26. 150,
17. 168, 34. 181,
4. 193, 13. 264,
2, 24. 292, 1, 7.
317, 14. 326, 7.
330, 1. 352, 4,
12. 364, 33. 390,
9. 396, 17, 33, *et*
alibi
sinu 148, 34. 402,
12. 405, 2
sinuantur 407, 5
sinuata 336, 23.
404, 14
sinuatis 408, 30
sinuatum 148, 19
sinuatur 405, 18,
31. 406, 15. 407,
25
sinuet 330, 6
sinuetur 370, 10
sinum 98, 4. 267,
16. 344, 17. 369,
11. 405, 25. 406,
11. 407, 27. 412,
10. 416, 32. 435,
10
sinunt 53, 13. 108,
8. 249, 35. 339,
8. 381, 35
sinus 148, 10. 256,
24. 266, 5. 267,
4, 8. 330, 3, 5, 9.
331, 4. 332, 8. 334,
21. 359, 12. 360,
25. 365, 19. 381,
30. 401, 22. 403,
4, 6, 21. 406, 25.
407, 1. 409, 7.
410, 4. 413, 10.
416, 22. 435, 29.
438, 4, 22. 442,
19
siphonem 30, 13
siquidem 1, 3. 2,
12. 12, 26. 14,
35. 15, 13. 17, 6.
18, 31. 45, 28.
61, 23. 77, 12.
114, 29, 32. 115,
13. 125, 14. 143,
1. 156, 29. 232,
7. 264, 6. 267,
9. 298, 2. 326,
8. 341, 13. 350,
9. 403, 16. 426,
12. 429, 1. 442,
31, *et alibi*
siser 82, 4. 38, 13.
87, 27. 86, 32
sisere 84, 12
sistendum 117, 34
sit 2, 23. 4, 9. 5, 5,
19. 6, 21, 23. 7,
5, 27. 8, 32. 9, 6,
31. 10, 7, 10, 21.
14, 1. 25, 9. 33,
18. 46, 8. 60, 1.
64, 26. 70, 11,
12, 14, 15. 93, 7,
10, 13. 99, 7, 13,
30. 102, 11, 32.
104, 5, *et alibi*
freq.
sita 149, 6. 403, 27
siti 15, 21. 57, 7. 72,
5. 95, 27. 96, 10.
108, 28. 109, 5,
14, 32. 136, 3.
154, 10. 183, 26.
250, 8. 252, 6.

- 264, 12. 317, 5.
330, 33
sitienti 185, 12
sitim 19, 25. 26, 30.
44, 4. 53, 25. 73,
14. 96, 7. 103, 15,
17, 21. 107, 3.
109, 22. 111, 2.
129, 7, 27. 164,
16. 240, 4. 264,
9. 436, 34
sitire 30, 12, 103,
24
sitis 12, 7. 54, 8. 53,
33. 56, 32. 58, 24.
59, 3. 103, 26, 34.
107, 13. 116, 31.
129, 23. 140, 11.
153, 6. 174, 14,
28. 233, 6. 244,
25. 250, 14. 331,
1. 377, 10. 388,
22. 389, 8
situm 147, 7. 405,
18. 407, 28
sive 6, 18 *bis.* 9, 5,
6, 21. 23, 33, 34.
33, 23. 44, 17 *bis.*
56, 17, 18 *bis.* 58,
4. 60, 32, 33. 66,
16, 17. 88, 11, 12.
119, 4 *bis.* 121, 2.
168, 8 *bis.* 177,
35. 227, 12, 13,
15, 16. 248, 21,
22. 255, 7, 8. 287,
1. 329, 10. 359,
8, 9. 416, 26, 27.
441, 28, *et alibi*
smaragdinum 213,
23
σμύλιον 292, 12
smilion 293, 27. 295,
7
sobrius 232, 4
sol 23, 4. 25, 23. 74,
7. 104, 14. 136,
2. 181, 10. 418,
30
sola 14, 11. 63, 34.
81, 3. 91, 13. 93,
5. 99, 35. 123, 33.
353, 22. 402, 5.
446, 20
solae 111, 24
solam 62, 8
solani 245, 14, 32.
316, 11
solanum 87, 27. 121,
22. 186, 15
solari 252, 22
solas 2, 5
sole 18, 35. 19, 8.
20, 31. 22, 2. 27,
22. 28, 32. 74, 3.
134, 32. 150, 6.
153, 7. 155, 32.
160, 11. 173, 10.
187, 14. 188, 32.
276, 25
soleat 12, 13
solem 18, 8 *bis.* 29,
2. 133, 21. 138,
20. 152, 10
solent 30, 24. 34, 32.
52, 25. 57, 16.
130, 2. 142, 17.
166, 7. 247, 4.
288, 30. 312, 24.
323, 30. 332, 13,
16. 337, 37. 339,
7. 341, 34. 365,
1. 434, 11
solet 20, 19. 21, 20.
25, 27. 43, 20. 46,
31. 53, 33. 66, 5.
75, 1. 95, 14. 104,
30. 113, 10. 134,
11. 140, 1. 161,
18. 163, 10. 166,
15. 177, 11. 180,
10, 12. 221, 6.
280, 22. 305, 6.
320, 12. 322, 11.
324, 19. 342, 12.
353, 11. 370, 20.
391, 1. 394, 5.
414, 8. 418, 32.
446, 4, *et alibi*
soli 14, 9. 18, 11.
131, 33
solicitandus 106, 15
solicitant 123, 31
solicitare 135, 35.
154, 2
solicitari 39, 7
solicitetur 15, 35
solicitudine 104, 26.
138, 23
solicitudinis 123, 32
solicitude 104, 16
solida 391, 12. 400,
12
solidam 410, 33
solidari 420, 18
solidentur 417, 3
solidi 77, 5
soliditate 408, 22
solidum 408, 21
solidus 395, 2
solio 75, 10. 107, 7.
114, 27. 135, 6
solis 27, 19, 23. 28,
19. 72, 22. 441,
15
solita 49, 13. 74, 23
solitam 2, 8
solito 50, 13
solitos 2, 4
solitum 129, 28
solitus 98, 9. 258,
20
solum 20, 33, 34.
22, 4. 27, 28. 107,
5, 30. 137, 8. 246,
26. 253, 18. 273,
5. 373, 11. 387,
21. 388, 14, 25
solo 78, 28. 80, 9.
125, 11. 380, 33
solos 125, 4
solvatur 118, 14.
428, 10
solvenda 299, 28
solvendi 376, 26
solvendum 124, 27.
421, 35. 428, 33.
432, 20
solvendus 117, 29.
158, 23. 171, 13
solventur 52, 25
solvere 22, 29. 163,
14. 173, 20. 392,
8. 433, 9
solverunt 188, 24
solvitur 112, 18
solvi 4, 10. 54, 17.
71, 8. 141, 24.
267, 31
solvit 15, 19. 17, 22.
25, 29. 33, 34. 31,
17. 35, 26. 91, 18.
309, 8
solvitur 26, 11. 167,
35. 421, 33. 428,
8
solum 9, 20. 11, 19.
13, 26. 34, 14. 36,
4. 54, 32. 61, 7.
62, 19. 79, 9. 85,
1. 91, 23. 97, 27.
106, 25. 147, 12.
170, 10. 183, 18.
243, 35. 245, 9.
267, 10. 336, 2.
342, 30. 345, 24.
360, 3. 361, 9.
407, 20. 418, 5.
442, 17. 444, 5
solus 106, 6
soluta 37, 34. 149,
2. 415, 21. 433,
30
solutae 429, 34
solutis 235, 27. 331,
23
solutio 378, 19
solutum 14, 15. 25,
32
solutus 331, 8
solvuntur 47, 5. 55,
11. 157, 11
somni 5, 19. 20, 26.
415, 22, 32
somnia 38, 21. 103,
4. 415, 33
somno 15, 24. 40,
21. 41, 20, 21. 46,
10. 87, 4. 104, 26.
107, 19. 122, 18.
135, 35. 154, 19.
175, 31. 226, 28
somnia 31, 21. 54,
8. 81, 12. 96, 7.
120, 26, 28. 123,
16. 122, 6. 127,
35. 227, 7. 228,
2. 284, 10, 13.
299, 35. 330, 32.
418, 15
somnia 6, 4. 11, 19.
22, 33. 23, 5. 25,
12. 32, 2. 38, 21.
40, 15, 18. 44,
12. 46, 23. 50, 17.
57, 22. 70, 32.
92, 5. 109, 24.
123, 4. 223, 2,
24, 26. 127, 7.
23, 27. 152, 6,
179, 10. 27. 256,
10. 286, 28. 287,
19. 388, 20
sonant 24, 2. 153,
10. 304, 14
sonat 360, 4
sono 58, 35. 158,
33. 232, 26. 440,
7
sonum 304, 14
sonus 40, 8. 128, 30.
305, 1, 2
sopito 127, 24
sopor 40, 22. 185,
26
soporatur 38, 23
sorba 86, 17. 184,
18. 185, 8
sorbeatur 137, 17
sorbendum 160, 27

- sorbere 118, 21. 126, 21. 162, 5. 163, 34. 169, 8, 18. 172, 20. 173, 13. 176, 23. 179, 15. 184, 29. 251, 18
sorbet 185, 18
sorbetur 160, 1. 185, 13
sorbile 79, 21. 81, 22. 162, 11. 170, 9
sorbilia 283, 6
sorbilibus 84, 17. 156, 24
sorbitio 79, 24. 82, 16. 83, 28. 86, 4. 105, 24, 29. 122, 22. 128, 12, 14. 136, 18. 137, 22. 164, 10. 168, 29. 170, 7
sorbitione 123, 11
sorbitionem 177, 30
sorbitiones 138, 16. 162, 10. 171, 18
sorbitioni 171, 26. 424, 24
sorbitionibus 128, 23. 145, 7. 156, 23. 160, 6. 170, 28. 395, 31
sorbitionis 113, 22
sorbum 83, 13
sordes 200, 7. 202, 3. 303, 28
sordida 219, 10, 18. 292, 9, 12. 302, 23
sordidior 268, 32
sordidum 242, 20. 379, 8
sordium 216, 2. 227, 23, 24. 302, 23
soreos 308, 23
sors 230, 22
sorte 34, 12
Sosagoras 211, 18
Sostratus 326, 26. 332, 29. 359, 28
sparus 78, 24
σπασμὸν 152, 9
σπασμὸς 35, 30
spatha 439, 31
spathae 344, 3. 355, 3. 358, 32
spathula 439, 21
spatia 91, 28. 267, 1
spatio 42, 19. 44, 29. 63, 27. 178, 12. 187, 26. 262, 12. 267, 4. 338, 6. 381, 2. 397, 35. 416, 18. 428, 35. 439, 29
spatiosior 378, 4
spatiosius 149, 7. 402, 27
spatioso 19, 10
spatium 39, 18. 66, 16. 91, 2. 92, 12. 110, 13. 123, 13. 183, 14. 337, 16. 411, 12. 417, 14. 441, 10
spe 54, 15. 61, 1. 352, 5
specialiter 78, 4. 226, 24
specie 62, 16. 77, 10. 78, 11. 125, 9. 131, 13. 255, 6
speciem 119, 31. 230, 21. 337, 9. 384, 8
species 42, 32. 70, 18. 76, 16. 90, 5. 100, 4. 124, 1. 128, 28. 130, 3. 133, 29. 134, 2. 135, 157, 6. 194, 14. 234, 23. 260, 2. 269, 22. 274, 13. 276, 23. 279, 11. 280, 17. 348, 9. 367, 4. 368, 32. 372, 31. 406, 10
specillo 259, 25. 266, 25, 28. 268, 23. 283, 23. 294, 21. 298, 22. 300, 82. 303, 4, 28. 29. 305, 14. 306, 7. 332, 2, 8. 333, 21. 334, 11. 352, 21. 356, 24. 374, 25. 376, 26. 380, 11. 391, 25. 397, 8. 410, 31. 419, 2
specillum 244, 9. 266, 22, 30. 305, 10. 306, 20. 307, 34. 315, 15. 319, 21. 320, 19. 321, 21. 332, 13. 333, 23. 342, 30. 352, 24. 408, 26. 411, 4. 413, 8, 12
speciosior 38, 10
spectaculis 22, 15
spectans 264, 3
spectant 328, 14. 401, 11
spectante 234, 22
spectantibus 13, 8. 346, 2. 383, 7. 403, 20
spectat 394, 17. 443, 4
spectent 337, 11. 345, 23. 416, 35
spectet 51, 26. 344, 22
spei 58, 16. 142, 22. 232, 18. 362, 25
spem 52, 30. 57, 30. 110, 28. 418, 8
sperant 93, 3
sperari 60, 18. 330, 30
speratur 63, 33
spes 42, 8, 24. 45, 28. 63, 4. 123, 26. 131, 8. 235, 6. 241, 10. 250, 9. 348, 14. 413, 1. 445, 28
sphaerion 292, 23. 293, 5, 6, 21. 294, 11. 295, 8
σφαγίτιδος 146, 12
sphragidem 238, 30
σφαγίς 219, 4
sphragis 302, 15
spica 130, 31. 162, 6. 187, 5
spicula 336, 8
spiculis 335, 30
spina 37, 1. 147, 1. 163, 20. 230, 33. 234, 1, 7. 385, 3. 402, 29. 406, 21. 422, 4. 423, 21. 426, 1. 436, 6. 438, 15
spinae 147, 5, 30. 402, 34
spinam 156, 2. 177, 22. 232, 32. 404, 15. 406, 24
spinosa 426, 5
spinosi 384, 29
spinosum 385, 6. 417, 6
spiramus 146, 22
spirandi 38, 4. 44, 5. 158, 20. 232, 24
spirante 9, 35. 10, 10
spirare 40, 24. 59, 24. 158, 22. 330, 32
spirat 39, 14. 50, 13. 52, 35
spiremus 9, 7
spiritu 4, 13. 6, 14. 48, 19. 66, 17. 68, 1. 143, 33. 152, 29. 161, 22. 306, 8. 351, 26. 360, 4, 17. 362, 34. 364, 6
spiritui 4, 14. 137, 26
spiritum 5, 14. 9, 8. 66, 4. 115, 5. 130, 6. 142, 21. 146, 19. 157, 21. 158, 1, 35. 175, 31. 177, 9. 178, 10. 22. 256, 16. 304, 19. 307, 3. 310, 12. 359, 33. 361, 1. 401, 21. 424, 15
spiritus 6, 3. 10, 34. 37, 29. 38, 31. 43, 24. 50, 34. 52, 19, 21. 54, 5, 28. 62, 28. 65, 32. 67, 29. 104, 34. 127, 33. 128, 30. 140, 14. 147, 4. 157, 14, 18. 158, 24, 28. 169, 28. 171, 8, 33. 175, 32. 177, 2, 27. 227, 13. 232, 28. 234, 7. 244, 29. 306, 31. 331, 1. 332, 20. 364, 14. 366, 11. 388, 2, 21. 389, 7. 418, 35. 424, 32. 438, 24
spissat 35, 24
spissescentem 252, 11
spissior 363, 17
splendida 11, 27
splene 257, 5
spodii 273, 30. 284, 29. 285, 3, 9. 289, 19. 290, 6. 302, 19
spodium 199, 1. 200, 16. 346, 25

- spongia 88, 1. 122, 15. 164, 2. 167, 7. 190, 30. 191, 1. 195, 3. 236, 2. 238, 18. 21. 267, 31. 269, 13. 305, 27. 313, 3. 330, 19. 24. 341, 11. 345, 25. 370, 25. 372, 4. 8. 387, 26. 396, 20. 34. 399, 8. 415, 3
 spongiae 299, 31
 spongiam 150, 34. 307. 15. 331, 20. 362, 16. 364, 1. 395, 23. 415, 19. 421, 29
 spongiarum 152, 22
 spongiosus 147, 4
 sponte 68, 6. 238, 12. 240, 27
 spontis 17, 1
 spueret 57, 15
 spuitur 424, 19
 spuma 112, 7. 125, 30. 196, 16. 197, 9. 198, 3. 200, 6. 213, 13. 217, 10. 273, 11. 291, 17. 305, 31. 354, 26. 355, 29.
 spumae 137, 20. 185, 26. 206, 18. 208, 8. 210, 22. 209, 17, 27. 211, 2. 212, 21. 213, 7, 12, 30. 214, 1. 215, 31. 216, 25, 28. 217, 2, 6, 15, 29, 35. 218, 5, 12, 16, 20, 23. 219, 3, 14. 221, 27. 223, 18. 226, 22. 248, 16. 284, 32. 291, 3, 16. 300, 28. 302, 10. 321, 34. 322, 25
 spumante 60, 32
 spumantem 49, 7. 57, 2
 spumans 41, 36. 56, 19. 232, 25. 234, 8. 377, 11
 spumet 252, 10
 sputa 51, 34
 sputo 52, 33
 sputum 44, 16. 53, 2, 18, 20. 56, 12. 57, 6
 squama 194, 13. 196, 5, 17. 197, 4, 14. 198, 2. 199, 6. 213, 16. 243, 18. 258, 21. 302, 35. 319, 16. 324, 20. 325, 6. 343, 25. 351, 34. 396, 12. 408, 9. 412, 14. 418, 22
 squamae 204, 12. 207, 22. 214, 10, 13, 32. 215, 7. 216, 7, 17, 24, 28. 217, 3, 7, 16. 221, 15. 223, 3, 6, 12. 261, 26. 284, 8. 291, 25. 323, 33. 324, 22. 325, 10
 squamam 66, 22. 267, 23. 352, 1
 squamis 141, 18
 squamosus, 274, 23
 squamulae 274, 19, 22. 278, 12
 squamulas 275, 5. 385, 30
 stabili 327, 6
 στακτὴν 224, 22. 301, 6
 stagna 82, 13
 stagno 79, 12
 stagnorum 18, 10
 σταφίδα 131, 24
 σταφύλωμα 346, 29
 stare 390, 33
 statim 17, 28. 25, 23, 34. 53, 4. 91, 19, *bis*. 96, 29. 101, 21. 112, 18. 113, 16. 189, 22. 251, 24. 254, 12. 356, 28
 statu 34, 19. 63, 3. 118, 26. 124, 26
 statum 298, 32. 381, 7. 431, 2
 statura 34, 24
 στατωμάτια 337, 33
 steatomati 338, 18
 steatomatis 338, 23
 stercore 40, 10. 179, 4. 320, 29. 366, 21. 373, 7
 stercoris 67, 31. 208, 13. 233, 34. 234, 5
 stercus 67, 30. 177, 4. 196, 8. 199, 7, 13. 200, 13. 253, 11
 steriles 83, 11
 sternutamenta 46, 10. 121, 7. 127, 13. 150, 27. 151, 15. 152, 14. 153, 3, 5. 223, 15. 305, 17. 306, 10
 sternutamentis 55, 31
 sternutamento 55, 12, 17
 sternutamentum 39, 22. 56, 21. 418, 8. 424, 15
 stertat 57, 22
 stibi 201, 8
 stibis 218, 19. 219, 26. 285, 14, 26. 286, 8. 289, 19. 290, 7. 291, 16. 293, 17. 294, 33. 323, 2
 stoechade 424, 33
 στόμα 195, 14
 stomachi 30, 6, 10. 73, 3. 147, 2. 165, 11, 7. 166, 14. 174, 6. 184, 24
 stomacho 19, 22. 29, 29. 31, 9. 81, 7, 9. 83, 4, 26. 84, 5, 6. 109, 7, 9. 114, 21. 125, 17. 126, 7, 24. 129, 30. 166, 13. 167, 14. 185, 22. 227, 2, 7
 stomachum 15, 34. 21, 18. 23, 30. 24, 21. 30, 3. 31, 17. 67, 7, 27. 105, 28. 109, 3. 113, 23. 132, 16. 146, 17. 165, 24, 30. 166, 21, 22. 167, 4, 6, 22. 174, 25. 175, 26. 193, 13. 256, 15. 266, 17. 390, 20
 stomachus 24, 22. 103, 9. 104, 10. 106, 1. 107, 20. 109, 10. 126, 18, 22. 133, 14. 146, 18. 147, 28. 164, 28. 166, 2, 7. 167, 15, 27, 30. 175, 5. 230, 33. 233, 25. 234, 11. 244, 23. 366, 27
 στόμαμα 285, *στοματικά*, 210, 20
 στραγγουρίαν 35, 9
 strangulabunt 63, 21
 strangulandus 109, 2
 strangulantur 38, 4
 strangulat 62, 29. 76, 6. 106, 26. 157, 20. 158, 21. 169, 5. 171, 4. 307, 1
 strangulatur 43, 33. 63, 10
 strenua 327, 6
 strepitus 121, 26
 strictum 12, 26. 148, 28
 stridet 43, 20
 stridor 50, 21
 strigilem 300, 5
 strigmenta 54, 30
 strigmenti, 222, 25. 299, 7
 strigmentum 44, 25
 στρέφους 47, 3
 στρέχον 87, 27
 structura 406, 7
 struma 209, 9. 262, 11, 31
 strumae 37, 12. 205, 2. 210, 24
 strumas 31, 20
 strumam 207, 27. 209, 2. 212, 1
 struthii 223, 18. 281, 9
 struthio 204, 14. 223, 15
 studeatur 144, 23
 studii 17, 34
 studio 2, 18, 30
 studiosis 121, 30
 studiosos 7, 15
 stulte 121, 28
 stultius 9, 32
 stultum 248, 24
 stupente 251, 8
 stupet 142, 6
 styracis 205, 5. 210, 5, 15. 211, 20. 224, 10. 225, 13. 229, 21
 styrax 130, 26. 195, 10. 196, 6. 197, 13. 200, 6. 202, 3
 sua 11, 27. 38, 11. 101, 8. 19. 129, 20. 149, 16. 165,

19. 238, 12. 257, 16. 287, 26. 338, 4. 374, 3. 381, 18. 423, 12. 428, 20
suae 17, 1. 43, 19. 75, 16. 244, 27
suam 9, 16. 14, 34. 43, 34. 129, 21. 193, 14. 288, 14. 419, 24. 421, 12. 15. 427, 11. 431, 30. 432, 22, 29. 434, 20. 437, 21. 440, 7, 17. 442, 13, 24
suas 192, 8. 363, 11. 419, 33. 420, 8. 428, 17. 436, 9
sub 2, 22. 9, 31. 12, 22. 18, 34. 27, 1, 22, 26. 30, 28. 31, 26. 40, 6. 60, 2. 99, 1. 129, 10. 137, 1. 147, 7, 8, 15, 25, 28. 149, 16. 207, 20. 244, 31. 263, 18. 270, 22, 28. 322, 35. 331, 34, 35. 373, 3, 24, *et alibi*
subacta 375, 27
subactam 245, 16. 283, 30
subactis 323, 24
subactum 279, 21. 296, 14
subalbida 234, 29. 235, 12. 263, 1. 272, 13
subalbidas 275, 6
subalbidum 234, 32. 269, 23. 275, 4
subalbidus 234, 27. 235, 14. 265, 10
subasper 276, 4
subaustero 288, 2
subausterum 108, 2. 286, 26
subcaeruleae 281, 7
subcrescit 343, 35
subcruda 85, 9. 174, 28. 229, 29
subcrudum 84, 15. 313, 7
subcruenta 182, 11
subcruentus 210, 13
subdurum 270, 31
subduxit 95, 24
subeat 333, 32
suberit 72, 20. 238, 1
subesse 13, 17. 43, 31. 48, 6. 57, 8. 367, 16. 391, 30. 413, 28
subest 19, 2. 15. 23, 29. 43, 18. 49, 24. 58, 26. 62, 3. 149, 2. 164, 28. 236, 8. 266, 8, 33. 272, 9. 303, 12. 332, 28. 338, 16. 366, 21. 367, 16. 369, 9. 375, 15. 380, 35. 385, 13. 410, 2
subeunt 36, 7. 104, 11
subeuntibus 133, 33
subhumidi 105, 2
subjecta 181, 27. 232, 11. 314, 17, 20. 338, 25. 341, 30. 358, 5. 359, 7
subjectae 368, 10
subjecti 336, 28. 351, 32
subjecto 151, 21. 305, 28. 329, 1. 419, 2. 437, 20
subjectos 385, 26
subjectum 251, 26
subjectus 25, 23. 322, 29
subjicere 7, 26. 27, 34. 76, 17. 131, 33. 166, 20. 232, 16. 314, 16. 340, 25
subjici 386, 30
subjiciam 45, 21. 203, 27. 335, 25. 380, 28
subjiciat 7, 25
subjiciatur 10, 21. 373, 2. 397, 34. 439, 33
subjicienda 144, 2. 186, 29. 370, 28. 417, 4. 420, 28. 440, 19
subjiciendum 10, 26. 72, 32. 319, 21
subjiciendus 306, 12. 376, 13
subjicitur 411, 26
subjiciunt 122, 9
subjiciuntur 220, 10
subiit 73, 4
subinde 8, 12. 12, 35. 25, 31. 28, 25. 34, 3. 43, 17. 49, 2. 95, 5. 97, 8. 102, 19. 121, 20. 123, 30. 124, 28. 125, 30. 126, 11. 127, 12, 21. 133, 2. 150, 24. 164, 2. 172, 27. 190, 28, 30. 210, 1. 226, 10. 271, 24. 280, 11. 339, 27. 380, 17. 432, 15, *et alibi*
subire 230, 21
subit 49, 21. 172, 4. 210, 3. 305, 9. 367, 29. 402, 10. 26. 412, 11. 422, 20
subita 31, 18. 50, 12. 55, 8. 56, 22. 134, 27. 150, 21
subitam 46, 28
subitis 323, 16
subito *adv.* 38, 4. 44, 30, 33. 47, 30. 49, 14. 50, 35. 53, 32. 58, 33. 60, 22. 62, 29. 63, 10. 103, 24. 110, 10. 114, 8. 124, 23. 137, 29. 174, 16. 192, 9. 264, 13. 270, 27. 298, 6. 409, 34. 444, 11
subitum 20, 12. 28, 32
subitus 20, 12. 55, 22. 57, 21
sublata 261, 7. 275, 25. 344, 4. 411, 34. 421, 26, 33
sublatis 67, 5
sublato 115, 29. 416, 15
sublatum 296, 7
sublaturos 93, 1
sublatus 167, 28. 427, 12
sublime 158, 36. 164, 18. 309, 26
sublimius 313, 35
sublivida 272, 22
sublividae 256, 5
sublividum 260, 14
sublividus 235, 13. 265, 10
subluendum 324, 12
subluere 179, 19
subministrare 400, 11
submittant 5, 18
submovenda 23, 20. 129, 32
submovendum 145, 13. 308, 17
submoventur 55, 29
submoveri 299, 13
subnigra 272, 22
subnigris 244, 18
subnigrum 260, 19
subpallidum 42, 2. 269, 31
subpallidus 235, 13. 270, 2
subpinguem 279, 28
subrubicunda 235, 11
subrubicundi 357, 25
subrubicundum 260, 2
subrubra 263, 2. 306, 32
subsalsum 114, 19
subscripsit 95, 31
subsecanda 398, 35
subsecare 342, 25. 408, 6
subsecatur 415, 2
subsecuta 44, 22. 57, 18. 414, 10
subsederit 63, 19
subsederunt 43, 7
subsedit 50, 23. 52, 32
subsellium 380, 6
subsequantur 101, 21
subsequatur 39, 3. 354, 7. 425, 31
subsequi 36, 20. 63, 12
subsequitur 11, 20. 169, 26. 238, 12. 382, 15
subsequuntur 57, 22. 60, 2. 396, 23
subsidiat 330, 6
subsidentia 42, 21. 57, 10
subsidere 39, 30
subsedit 347, 30
subsident 41, 27. 42, 22
subsimilis 234, 30

- subsistendo 4, 19
 subsistendum 128, 23
 subsistente 422, 20
 subsistentibus 13, 2
 subsistere 38, 12
 subsistit 311, 34, 440, 33
 subsit 33, 9, 266, 34, 344, 7, 411, 2, 425, 21
 Subsolanus 34, 10
 substante 50, 17, 68, 9, 310, 18
 substantibus 140, 7
 substitit 133, 6, 286, 34
 subter 182, 8, 262, 11, 35, 271, 20, 332, 13, 372, 3, 378, 33
 subteractis 256, 12
 subtilem 14, 25
 subtilior 23, 27
 subtilissimas 347, 13
 subtiliter 155, 8
 subtilius 1, 11
 subtractum 93, 8
 subtrahantur 428, 35
 subtrahere 93, 11, 103, 7
 subtrahebant 95, 22
 subtrahendum 247, 20, 290, 18
 subtrahit 59, 13
 subveniat 97, 10, 100, 26
 sulveniendum 107, 19, 120, 22
 subvenit 193, 2
 subvenitur 328, 3, 361, 19
 subviride 269, 30
 successores 111, 21
 successoribus 3, 21
 succi 81, 4, 16, 82, 1, 84, 5, 7, 135, 16, 167, 18, 193, 13, 224, 12, 225, 14, 18, 243, 8, 259, 12, 283, 24, 285, 14, 26, 30, 286, 9, 295, 25, 302, 1, 2, 310, 5
 succida 87, 20, 88, 2, 127, 14, 164, 2, 167, 7, 195, 5, 328, 6, 341, 11, 370, 25, 395, 15, 412, 7, 424, 28, 436, 31
 succidae 242, 35
 succidam 111, 32, 151, 1, 239, 11, 241, 24, 364, 1, 392, 17, 415, 15, 417, 21
 succisa 358, 13
 succo 121, 13, 167, 19, 191, 4, 228, 4, 245, 14, 288, 7, 291, 18, 302, 31, 304, 9, 25, 32, 310, 4, 314, 10
 succosa 78, 10
 succum 162, 4, 163, 35, 301, 20, 302, 21, 313, 16
 succurramus 330, 2
 succurratur 350, 4
 succurrendum 22, 29, 299, 21, 362, 33, 416, 13
 succurrere 6, 26, 66, 28, 126, 14, 132, 32, 254, 12, 256, 25
 succurrerint 8, 33
 succurri 129, 33, 248, 26, 278, 9, 306, 1, 320, 17, 321, 18, 380, 29, 389, 16, 390, 25
 succurrit 55, 23, 293, 8, 296, 13
 succurritur 62, 24, 87, 12, 127, 11, 129, 8, 174, 17, 278, 5, 284, 20, 348, 17, 350, 19
 succurrunt 313, 16, 27, 320, 8
 succursum 414, 16
 succus 76, 3, 137, 14, 145, 15, 157, 24, 160, 31, 167, 17, 191, 9, 198, 1, 253, 9, 273, 12, 285, 7, 291, 11, 300, 9, 20, 301, 3, 4, 302, 4, 303, 25, 304, 10, 11, 24, 306, 9, 14, 309, 31, 312, 5, 316, 12
 sudanti 21, 12, 20
 sudare 20, 31, 24, 27, 41, 6, 105, 16, 190, 3
 sudarit 27, 26
 sudatione 130, 10, 133, 21, 144, 18
 sudationibus 93, 2, 141, 28
 sudationum 74, 1
 sudor 19, 4, 21, 13, 32, 2, 42, 13, 44, 23, 52, 14, 73, 30, 75, 9, 14, 105, 2, 18, 107, 16, 24, 109, 24, 125, 19, 29, 130, 7, 141, 28, 172, 3, 287, 15, 19, 297, 8, 309, 20, 377, 16, 387, 26
 sudore 15, 4, 24, 31, 24, 35, 5, 39, 21, 41, 7, 61, 15, 75, 18, 125, 17, 244, 31, 272, 4
 sudorem 29, 4, 36, 20, 41, 3, 105, 9, 11, 111, 4, 125, 23, 135, 15, 143, 30, 154, 30, 160, 12, 277, 5
 sudores 41, 7, 108, 3, 172, 17, 282, 20, 233, 28
 sudoris 126, 33
 sue 79, 4, 83, 11
 suendae 354, 23
 suere 353, 13
 sufficient 379, 33
 sufficant 294, 23
 suffudit 330, 9
 suffumigandum 144, 3
 suffumigant 252, 19
 suffumigare 297, 18
 suffumigari 186, 21
 suffundatur 298, 28
 suffusae 50, 30
 suffusio 297, 12, 348, 11
 suffusionem 349, 11
 suffusioni 348, 15
 suffusionis 347, 10, 348, 24, 349, 6
 sui 18, 25, 22, 21, 30, 35, 39, 8, 62, 23, 233, 12, 237, 12, 280, 15, 333, 13, 355, 28, 362, 26, 37, 418, 9
 suilla 78, 18, 138, 18, 186, 23, 243, 8, 264, 22
 suillae 190, 26, 218, 1, 13, 245, 24
 suillam 111, 7
 suis 1, 15, 27, 17, 32, 11, 70, 7, 136, 6, 184, 18, 185, 17, 195, 3, 221, 7, 309, 14, 363, 5, 369, 19, 381, 29, 382, 12, 406, 19, 423, 23, 426, 18, 21, 428, 26, 435, 7, 439, 33, 442, 14
 suitur 420, 19
 sulphur 144, 3, 10, 152, 16, 195, 11, 196, 2, 197, 1, 198, 4, 200, 9, 202, 4, 210, 30, 274, 10
 sulphurata 165, 23
 sulphuratae 168, 15
 sulphure 162, 12, 168, 21, 186, 26, 276, 24
 sulphuris 159, 11, 208, 7, 13, 14, 209, 1, 8, 11, 211, 1, 222, 8, 245, 21, 273, 33, 275, 14, 33, 276, 32, 308, 30, 325, 8, 21
 sum 87, 14, 327, 16, 328, 16
 sumat 25, 5, 114, 11, 127, 29, 139, 6, 181, 26
 sumatur 73, 16, 154, 14, 170, 31, 283, 10, 21
 Sumbrunarum 166, 23
 sumemus 294, 28
 sumenda 6, 2, 69, 28, 154, 9, 159, 4, 424, 32
 sumendi 166, 12
 sumendo 225, 5
 sumendus 80, 25, 92, 28, 98, 21, 169, 9, 253, 10
 sumere 21, 8, 22, 12, 26, 19, 29, 7, 116, 25, 29, 34, 118, 9, 11, 126, 20, 22, 137, 14, 151, 23, 154, 27, 176, 5

- 183, 21, 32. 190,
4
sumi 69, 26. 173,
30. 178, 31. 229,
11. 250, 23
sumitur 83, 10
summa *subst.* 170, 30.
282, 18
summa *adv.* 8, 26.
14, 28. 75, 12. 98,
3. 104, 32. 114,
8. 129, 18. 134,
11. 141, 14. 168,
10. 232, 15. 243,
12. 256, 25. 262,
9. 274, 22, 27.
280, 8. 317, 8.
320, 17. 335, 2,
16. 346, 27, 34.
348, 1. 354, 4, 28.
369, 7. 370, 6.
385, 15. 391, 16.
401, 11. 428, 32,
et alibi
summae 260, 13.
281, 15. 363, 15.
371, 24. 403, 11.
438, 5. 439, 32
summam 31, 3. 59,
34. 64, 35. 72, 2.
74, 15. 79, 3. 119,
31. 143, 9. 215,
22. 255, 17. 278,
21. 367, 9, 27. 371,
6. 392, 27. 410,
28
summas 347, 17.
349, 4
summi 52, 18. 91,
13
summis 71, 21. 162,
22. 354, 15. 401,
25. 403, 3. 404,
14. 431, 3
summo 109, 13. 356,
9. 360, 21. 370, 4.
378, 19. 394, 23.
398, 26. 400, 13.
405, 24. 408, 17.
430, 20
summo *subst.* 270,
31. 352, 22, 24.
358, 29. 404, 19.
408, 28
summos 164, 9
summum *adj.* 96, 1.
148, 4. 177, 17.
412, 16. 423, 33.
425, 27. 429, 20.
439, 12
summum *adv.* 67, 23
summum *subst.* 270,
32. 343, 20. 360,
33
summus 445, 21
sumserunt 103, 5.
254, 10
sumsisse 184, 25.
227, 11
sumsit 63, 18
sumturi 20, 29
sumus 68, 18. 145, 3.
148, 6. 160, 26.
177, 27. 234, 16
συνάγειν 157, 9
sunt 3, 19. 5, 11. 10,
28. 11, 13. 12, 5.
13, 6, 19. 14, 5,
11. 15, 1, 13. 16,
1, 8. 17, 16, 19,
32. 19, 19. 20, 1,
29. 22, 22. 23, 13,
19. 24, 1, 24. 25,
6, 7. 26, 29. 27,
21. 28, 13. 30, 6.
31, 13, 15, 18.
39, 3, 7, 17. 40,
31. 45, 9, 27, 31.
50, 9, 21, 32. 59,
7, 14. 61, 4. 70,
5, 6. 73, 1, 8, 11,
26. 79, 7, *et alibi*
quamplurimis in
locis
suo 68, 1. 100, 22.
192, 11. 272, 25.
328, 25. 336, 27.
338, 7. 359, 16.
370, 12. 421, 34.
426, 25. 432, 34.
433, 19. 436, 12,
14, 20
suorum 2, 24. 49, 4
suos 111, 19. 244,
28. 326, 23. 381,
20, 27. 437, 6
super 48, 13. 49, 13.
51, 10. 53, 30. 57,
20. 58, 6. 65, 32.
74, 2. 75, 33, 36.
109, 3. 125, 35.
130, 10. 132, 8.
141, 7. 149, 5, 9,
15. 168, 11. 170,
19. 184, 8, 33.
190, 12. 203, 6.
236, 3. 244, 2, 25.
253, 11, 20. 265,
19. 270, 6, 10, 17.
300, 6. 318, 7.
346, 6. 380, 6, 14.
387, 16, 19, *et*
alibi
superans 4, 10. 62,
20
superant 38, 16
superantem 96, 2
superat 61, 34. 67, 6.
134, 11
supercilia 43, 13.
400, 23. 418, 26
superciliis 350, 23
supercilio 278, 17
supercilium 345, 35
supercrescentem 216,
27, 221, 14
supercrescentia 292,
9, 10
supercrescit 243, 16.
258, 21
superdanda 259, 26.
328, 5. 330, 22.
332, 10. 379, 3.
418, 23
superdandum 265,
24. 322, 2. 340, 7.
341, 10. 397, 1
superdari 421, 31
supererit 386, 3
supererunt 97, 9
superesse 7, 17. 62,
10
superessent 97, 17
superest 42, 25. 65,
21. 115, 25. 142,
29. 188, 8. 282,
32. 328, 17. 335,
17. 348, 14. 353,
12. 362, 19. 400,
1. 436, 18
superfluant 318, 27
superhabendum 373,
14
superjacebit 425, 5
superillinendum 126,
23
superillitum 323, 26
superimponenda 112,
9. 249, 29. 412,
5
superimponendum
159, 3. 175, 18.
267, 30. 344, 10.
420, 8. 442, 11
superimponere 283,
10, 21
superimponi 190, 34.
284, 16
superimponitur 252,
30. 397, 29
superimposita 247,
29. 248, 2
superimposito 65,
15. 132, 26. 156,
13
superinciditur 397,
24
superincrevit 434,
24
superinfundendum
417, 31
superinfunditur 227,
29
superinjiciatur 388,
15
superinjiciebat 212,
15
superinjicienda 245,
25. 334, 18
superinjiciendum
291, 20. 421, 20
superinungendum
345, 28
superinungi 283, 19.
339, 16, 23
superinunguntur
339, 17
superior 29, 31. 177,
3. 308, 15. 333,
32. 338, 31. 344,
34. 345, 9. 347,
17. 364, 10. 367,
33. 378, 29. 390,
1. 403, 10. 405,
20. 406, 8. 422,
34. 444, 8
superiora 148, 20.
191, 26. 403, 17.
406, 35. 407, 3
superiore 63, 16. 147,
12. 148, 28. 163,
15. 236, 23. 239,
36. 345, 21. 346,
14, 32. 352, 3.
364, 7. 365, 22.
368, 3. 374, 13.
376, 4. 384, 6, 25.
400, 8. 403, 3.
407, 19. 427, 23,
30
superiorem 141, 24.
344, 8. 361, 7
superiores 10, 3. 22,
1. 29, 2. 68, 16.
124, 17. 130, 15.
143, 34. 144, 22.
148, 14. 156, 17.
165, 10. 287, 24.
311, 29. 350, 15,
29. 402, 6. 403, 21.

- 406, 20. 437, 10.
443, 35
superiori 402, 15.
403, 8. 426, 13
superioribus 40, 7.
52, 24. 69, 9. 140,
24. 179, 17. 240,
30. 257, 3. 302,
3. 332, 17. 339,
6. 356, 10. 365,
16. 401, 2
superioris 24, 36.
166, 18. 312, 19.
346, 11
superiorum 401, 13
superius 180, 12.
242, 10. 378, 35.
397, 13. 405, 13.
411, 11. 430, 24.
443, 7
supernatis 408, 2
superponenda 245,
33. 269, 1
superponere 132, 30.
247, 16
superponetur 390, 8
superpositam 338,
20
supersit 181, 24.
191, 22
supersunt 103, 1.
119, 9
supervacua 5, 27. 9,
17. 97, 11. 122,
16. 160, 20. 265,
17. 330, 21. 350,
5. 379, 23
supervacuam 7, 4.
8, 25
supervacuis 17, 17
supervacuum 16, 27.
105, 28. 119, 35.
120, 19. 127, 23.
138, 5. 150, 24.
168, 8. 185, 20.
202, 15. 343, 14.
373, 24. 388, 26.
421, 18
supervacuus 133, 17.
242, 35. 386, 24.
411, 5
supervenire 348, 2
supervenire 245, 9
supervenit 25, 35.
54, 4. 129, 5. 140,
6. 240, 20. 243,
29. 258, 22. 438,
11
superveniunt 119, 9
supina 442, 6
supini, 388, 26
supinis 395, 4
supinum 381, 17
supinus 40, 11. 43,
15. 140, 32. 188,
7. 340, 24. 369,
3. 390, 2. 423,
15. 440, 11. 444,
7
suppliciis 6, 32
suppressa 41, 32.
49, 20. 53, 30.
57, 20. 189, 20
suppressam 68, 7.
175, 22
suppressit 163, 4
suppresso 187, 26.
237, 4. 355, 9
suppressum 174, 22
suppressus 24, 30.
64, 16. 180, 9.
324, 32
supprimant 352, 11
supprimatur 149,
33. 352, 8
supprimendum 236,
6
supprimendus 65,
13. 167, 22
supprimente 420, 24
supprimere 160, 28.
183, 29. 236, 31
supprimi 160, 24.
387, 6
supprimit 35, 22. 55,
13. 62, 29. 209,
30
supprimitur 323, 12.
355, 8. 357, 23.
438, 27. 443, 13
supprimunt 81, 11.
194, 8. 228, 5.
236, 13. 320, 18.
323, 21
suppurantibus 205,
3
suppuraret 50, 22
suppurat 50, 3. 52,
2. 424, 2
suppuratio 49, 22.
51, 11. 15. 52,
11. 53, 17. 171,
6. 265, 11. 15.
288, 15. 313, 4.
331, 8. 424, 18.
425, 15
suppuratione 53, 4.
204, 7. 265, 8.
330, 26. 331, 27
suppurationem 47,
27. 50, 5. 51, 26.
264, 2. 328, 14.
420, 14
suppurationes 144,
28
suppurationibus 53,
9. 56, 26. 57, 4.
172, 5
suppurationis 51, 1.
425, 13
suppuret 51, 3. 310,
17. 395, 35. 445,
18
supra 3, 18. 24, 19.
30, 18. 31, 28. 32,
14. 38, 6. 20. 44,
14. 51, 28. 57,
29. 35. 62, 33. 81,
19. 88, 9. 117, 17.
125, 19. 148, 2.
149, 6. 150, 20.
154, 5. 167, 6,
29. 174, 8. 13.
180, 14. 182, 5.
204, 29. 227, 11.
242, 25. 256, 13.
263, 7. 25. 35.
270, 10. 31. 318,
6. 342, 7. 354,
30. 373, 21, *et*
alibi freq.
sura 407, 16. 435, 6
surae, 141, 19. 407,
16
surculis 203, 4. 211,
13. 247, 32
surculorum 78, 7
surculum 247, 25.
431, 6
surculus 247, 12.
248, 3. 255, 8
surditatem 56, 3.
304, 12
surgendi 18, 1
surgendum 31, 31
surgentia 323, 9
surgere 20, 25. 117,
23. 154, 23
surget 17, 35
surgunt 278, 12
sursum 57, 31. 60,
21. 146, 13. 149,
18. 234, 7. 317,
2. 345, 23. 346,
13. 355, 21. 369,
12. 403, 7. 409,
35. 427, 17
susino 220, 15
suspecta 38, 11
suspendenda 411, 13
suspendi 71, 31
suspendio 60, 31
suspenditur 350, 23
suspensa 339, 12
suspensi 123, 2
suspenso 429, 26
suspensum 429, 24.
430, 18
suspicionem 63, 23
sustineant 407, 3
sustineat 62, 12. 110,
13. 117, 8. 130, 15.
240, 10. 430, 29
sustineatur 339, 29
sustinendum 62, 6.
117, 7. 370, 31
sustinendus 102, 32.
169, 10
sustinent 14, 12. 28.
26, 2. 50, 29. 58,
29. 61, 7. 62, 16.
103, 21
sustinere 61, 24. 63,
12. 92, 12. 103,
2. 115, 6. 117, 11.
238, 18. 248, 25.
395, 4, 31. 403,
14
sustineret 129, 27
sustineri 141, 24.
154, 11. 418, 5
sustinet 16, 15. 20,
16. 28, 2. 54, 13.
80, 27. 117, 31.
274, 9. 403, 6.
404, 25. 429, 6.
445, 9
sustinetur 69, 3. 72,
17. 149, 6. 402, 1
sustinuimus 320, 16
sustulerunt 51, 17.
138, 1
sustulit 20, 24. 66,
3. 95, 23. 193,
12
sutilem 355, 19
sutorii 216, 5. 31.
219, 6. 12. 19.
221, 30. 223, 11.
268, 5. 8. 292.
31. 293, 13. 294,
30. 307, 10
sutorio 306, 18. 314,
7. 342, 6
sutorium 194, 8.
195, 8. 197, 15.
198, 6. 199, 5.
306, 15. 312, 14.
343, 27
sutum 354, 29

- sutura 237, 16, 29.
238, 13. 239, 30.
333, 10. 345, 15,
17. 359, 15. 363,
15, 22, 34. 364,
19, 26. 375, 7.
413, 26
suturae 333, 7. 345,
19, 25. 354, 25,
33, 400, 14, 23.
401, 15. 413, 15
suturam 237, 22.
355, 29. 364, 30.
401, 7
suturarum 413, 31
suturas 401, 12
suturis 359, 16. 371,
27. 400, 12. 413,
15
suum 81, 26. 82,
28. 225, 6. 426,
29. 443, 28
suus 362, 24
sycamini 122, 9. 206,
13
συκάμινον 122, 11
sycomorum 206, 13
σύκωσις 279, 10
symphoniae 121, 25
Syri 224, 11
Syriaci 301, 23. 302,
10
Syriaco. 156, 1
Syriacum 312, 1
T.
Tabe 15, 5. 53, 19.
57, 6. 78, 3. 166,
16. 187, 26
tabem 46, 25. 53,
30. 57, 20. 192,
7
tabes 35, 8. 36, 23.
38, 1. 49, 21. 51,
5. 133, 27. 169,
29. 425, 30
tabescere 315, 5
tabescit 397, 19
tabi 37, 24
tabuerit 162, 11
tabula 305, 19
tabulae 305, 23
tabulam 305, 23
tactu 343, 10. 366,
11, 20. 367, 31.
389, 28. 424, 3.
426, 23. 439, 31
tactum 258, 30
tactus 132, 4. 257,
16
taedia 129, 7
taedii 321, 21
taedio 129, 29
tale 9, 23. 10, 7. 44,
19. 120, 16. 148,
8. 235, 19. 236,
1. 290, 17. 362,
1. 391, 22. 394,
7
talem 4, 17. 45, 22.
134, 10. 414, 13
tales 92, 4. 120, 6.
143, 20
tali 11, 35. 68, 15.
101, 12. 139, 24.
154, 35. 185, 18.
347, 24. 391, 33.
422, 4. 423, 22.
446, 14
talia 9, 25. 103, 32.
132, 31
talis 12, 1. 43, 1.
44, 30. 33. 95, 9.
104, 30. 114, 20.
134, 22. 183, 4.
213, 14. 259, 18.
273, 20. 283, 12.
395, 16. 428, 1.
435, 11
talo 320, 23. 407,
26. 435, 6
talorum 407, 24
talos 64, 10. 164, 9.
407, 18
talum 132, 2. 139,
29. 445, 12
talus 444, 34. 445,
9, 17
tam 19, 31. 74, 35.
99, 20. 254, 9.
433, 6
tamarix 88, 6
tamen 2, 1, 10. 5,
2. 7, 34. 8, 26,
30. 9, 27. 10, 21.
11, 6, 9, 16, 23,
29. 12, 3, 13,
20. 14, 2. 15, 15.
16, 1, 21. 17, 27.
18, 33. 19, 21.
20, 18, 27. 21, 5,
19. 23, 20. 20,
12, 24. 26, 24.
27, 7, 12. 28, 17,
2. 30, 1. 31, 24.
32, 3. 33, 7, 17.
34, 6, 11, 27. 35,
23. 37, 22. 38,
14. 39, 4, 17, 27.
49, 16, 18, 31.
41, 24. 42, 11,
13, 25. 44, 31.
45, 3, 29, 23, 35,
33. 48, 18. 51,
14. 52, 28, 34.
55, 4. 56, 16, 19,
22. 57, 26. 60, 1.
61, 6, 8, 12. 65,
13. 71, 2, 7, 18,
26. 77, 9. 79,
23. 88, 15. 90,
26, *et alibi quam-*
plurimis in locis
tamdiu 388, 16
taminia 130, 24.
196, 2, 16. 197,
13. 199, 12. 200,
6. 202, 3. 222,
12
taminiae 220, 20.
253, 19. 270, 14.
291, 4. 308, 6,
30. 321, 15
taminiam 212, 4
tanquam 3, 8. 41,
29. 49, 27. 69,
26. 97, 33. 120,
9. 153, 33. 185,
24. 195, 13. 199,
14. 232, 21. 323,
8. 367, 24. 386,
30. 392, 12
tanta 9, 22. 13, 20.
45, 32. 306, 18.
310, 11
tanti 91, 15
tanto 16, 5. 56, 16.
103, 21. 275, 30.
287, 25. 295, 15.
343, 18. 419, 30
tantulam 53, 24
tantum 3, 11, 17. 9,
6. 13, 7. 14, 21,
26. 15, 17. 16,
18. 24, 15. 28, 2.
34, 7. 35, 13. 38,
9. 41, 13. 42, 14.
45, 27. 65, 34.
70, 2. 74, 8. 76,
11. 93, 10, 8, 20,
30. 94, 5, 25. 96,
1. 100, 5. 102,
10, 23. 103, 4.
108, 17. 109, 3,
19. 113, 2. 116,
15. 121, 10. 127.
3. 130, 7. 132, 1.
134, 24. 142, 26.
153, 19. 163, 5.
173, 32. 185, 27.
187, 17. 194, 15.
203, 11. 210, 31.
231, 13, 26. 233,
32. 237, 1. 258,
16. 240, 9. 256,
26. 265, 3. 270,
25. 272, 17. 283,
8. 317, 5. 342,
9, 17. 346, 5. 29.
354, 4. 372, 7.
394, 19. 411, 35
tantummodo 2, 3. 2,
28. 9, 18. 14, 24.
20, 22. 62, 5. 72,
2. 78, 27. 90, 15.
114, 15. 116, 24,
30. 119, 2. 123,
24, 125, 22. 127,
19. 137, 34. 140,
6. 146, 9. 157,
15. 191, 27. 333,
30. 350, 31. 357,
25. 371, 1. 373,
9. 379, 30. 380,
34. 384, 29. 387,
24. 388, 26. 396,
11. 419, 20, 21.
428, 34. 432, 14.
442, 25, 31. 445,
15
tantundem 167, 20.
190, 26. 211, 13.
213, 12, 25. 215,
2, 3. 216, 33,
25. 219, 7. 220,
20. 222, 29. 226,
8. 275, 34. 285,
10, 14, 29. 286,
10. 292, 14. 301,
7. 324, 32
tardam 30, 15
tardant 81, 12
tardat 35, 25
tarde 25, 25. 29, 7.
30, 10. 86, 23.
96, 19. 116, 20.
167, 34. 191, 29.
242, 4. 263, 30.
274, 29. 275, 19.
279, 28. 341, 24.
389, 11
tardior 92, 6
tardius 16, 32. 50,
27. 52, 24. 115,
13. 256, 13. 276,
12. 328, 3. 343,
28. 374, 31. 391,
20. 438, 28
4

- tardum 9, 8
 Tarentina 83, 15.
 184, 15
 Tarentini 228, 31
 Tarentino 103, 27
 Tarentinus 3, 13.
 342, 24. 443, 21
 taurini 205, 6. 210,
 10. 211, 5. 214,
 21. 215, 3. 216,
 8. 219, 8. 303,
 17
 taurino 157, 28
 taurinum 186, 18.
 196, 15. 197, 12
 tecta 153, 20. 338,
 7
 tecto 19, 2. 27, 22
 teda 307, 31
 tegantur 309, 17
 tegat 372, 25
 tegendus 113, 14
 tegendum 325, 13
 tegere 190, 12. 377,
 27
 tegit 371, 10
 tegitur 149 27. 407,
 7
 τεινμέν 182, 5
 tela 249, 9. 334, 30
 telo 231, 27. 241,
 29. 333, 6. 335,
 5, 14, 16. 337, 19,
 21, 25. 413, 4
 telorum 335, 25.
 336, 30
 telum 334, 34. 335,
 1, 11, 21. 336,
 10, 11, 24, 26,
 29. 337, 1, 4, 6,
 10, 11, 17
 temeraria 63, 2. 111,
 15. 381, 3
 temere 13, 23. 92,
 19
 temeritas 111, 18
 temeritate 108, 16
 temperabitur 388,
 30
 temperanda 241, 13
 temperans 232, 5
 temperantur 205, 8.
 220, 19
 temperare 81, 2. 129,
 10. 154, 27
 temperari 284, 24
 temperassent 189,
 26
 temperati 342, 4
 temperato 80, 10
 temperatum 67, 19
 temperavimus 153,
 22
 tempestas 111, 10
 tempestates 108, 15
 tempestatibus 33,
 22. 35, 20
 tempestarum 33, 11,
 15. 34, 14. 287,
 4
 tempestiva 73, 21.
 74, 19
 tempestivis 136, 6.
 389, 17
 tempestivo 128, 15
 tempora 20, 3. 33,
 10. 38, 30. 42,
 26. 47, 20, 27.
 57, 7. 60, 17. 73,
 22, 23. 74, 32.
 75, 4. 94, 3. 95,
 7. 100, 21. 103,
 31. 104, 3. 105,
 8. 114, 4. 120,
 32. 150, 1. 151,
 19. 282, 17. 350,
 15. 351, 3. 31.
 356, 11. 381, 5.
 400, 18. 401, 5.
 402, 5. 415, 6
 tempore 13, 16. 26,
 21, 26, 28. 32,
 11. 33, 14. 34, 4.
 35, 7. 39, 26, 34.
 40, 3, 17. 41, 9.
 44, 9. 47, 4. 73,
 29. 91, 21. 92,
 19. 96, 25. 101,
 13, 16, 19, 30.
 102, 32. 118, 10,
 12, 14. 124, 12.
 125, 20. 136, 7.
 137, 31. 145, 15.
 152, 17. 156, 10.
 162, 2. 176, 10.
 179, 11. 184, 14.
 214, 30. 234, 9.
 258, 9. 270, 26.
 274, 19. 290, 24.
 373, 14. 380, 31.
 393, 31. 396, 33.
 400, 8. 445, 11
 tempori 235, 26.
 288, 13. 345, 12.
 349, 5
 temporibus 3, 1. 15,
 31, 33. 33, 25.
 40, 2. 45, 2. 64,
 10. 75, 8. 127,
 27. 151, 17. 156,
 5. 168, 34. 189,
 30, 35. 191, 20.
 272, 1. 274, 20,
 24. 275, 1. 276,
 13. 282, 7. 291,
 23. 297, 17. 351,
 14, 17. 352, 3.
 389, 4. 400, 7
 temporis 15, 28. 92,
 23. 97, 1. 176, 5
 341, 31. 420, 31.
 421, 26. 428, 27
 temporum 23, 21.
 340, 12. 402, 11
 tempus 16, 4. 18,
 34. 26, 14. 35,
 12, 16. 42, 10,
 13. 51, 23. 57,
 12. 58, 31. 68, 4.
 74, 19, 21. 91, 5,
 18. 96, 11, 34.
 100, 2, 15. 99, 22,
 24, 32. 101, 4, 7,
 9. 102, 2, 4, 25.
 103, 9. 113, 26.
 114, 27. 117, 25.
 119, 4. 120, 35.
 127, 1. 147, 3.
 157, 1. 174, 30.
 176, 2. 179, 9.
 231, 34. 232, 6.
 234, 21. 240, 21.
 324, 19. 341, 20.
 361, 20. 376, 27.
 401, 10. 412, 8.
 421, 28. 422, 9.
 424, 12
 tenax 166, 15
 tendat 266, 22. 389,
 27. 398, 1
 tendens 306, 33.
 400, 13. 401, 33.
 407, 9
 tendentia 401, 23.
 406, 12
 tendere 266, 18.
 267, 18. 427, 22.
 440, 25
 tendet 392, 20
 tendit 51, 27. 55,
 11. 60, 11. 320,
 16. 332, 7. 343,
 14. 344, 1. 405,
 11. 422, 26
 tendunt 55, 10. 56,
 27. 331, 35. 350,
 17. 401, 19. 404,
 15, 18
 teneant 184, 20
 teneat 14, 15. 130,
 26. 333, 27. 386,
 14. 387, 23. 440,
 26
 teneatur 384, 13
 tenebrae 50, 16.
 120, 12
 tenebras 120, 8, 15
 tenebris 105, 4. 107,
 19. 120, 6, 9, 16
 tenenda, 390, 26
 tenendae 363, 21
 tenendi 180, 24
 tenendum 315, 17
 tenendus 96, 16.
 108, 35
 tenens 148, 22
 tenent 110, 15. 228,
 3. 315, 17. 351,
 32
 tener 372, 20
 tenera 84, 32. 85,
 20. 247, 29
 tenerae 396, 33
 tenerescat 285, 2
 teneri 84, 31. 85,
 10. 371, 4. 384, 19
 tenerior 79, 1
 teneriora 132, 7
 teneriores 78, 23
 teneris 54, 25. 88,
 4. 187, 21
 tenerius 245, 16.
 443, 30
 tenero 434, 19
 teneros 37, 2. 81, 20
 tenerrima 123, 25
 tenerrimo 82, 12
 tenerum 404, 10.
 427, 1
 tenet 14, 6. 184, 25.
 246, 6. 338, 29.
 360, 16. 376, 24.
 429, 14
 τείνοντας 403, 15
 tentanda 130, 34.
 258, 21
 tentandum 113, 24.
 117, 15. 129, 31.
 154, 21. 316, 7.
 352, 22. 398, 15.
 436, 23. 443, 30
 tentant 189, 20
 tentantur 114, 13.
 166, 8. 178, 24.
 260, 20
 tentaretur 129, 26
 tentari 306, 2
 tentarunt 54, 17
 tentasse 11, 26. 342,
 34

- tentata 208, 1
tentatas, 2, 6
tentatum 393, 32
tentatur 74, 27
tentaturum 8, 32
tentent 258, 4
tentetur 67, 23. 74,
10, 11
tenuata 149, 13
tenuatur 402, 9
tenue 29, 10. 53,
28. 62, 13. 70, 17.
84, 34. 87, 1.
126, 10. 172, 30.
175, 2. 234, 32.
235, 19. 247, 13.
270, 23, 31. 320,
18. 355, 22. 404,
22. 408, 25. 413,
9. 436, 25
tenuem 30, 14. 240,
9. 396, 18
tenuerunt 18, 24
tenues 147, 35. 181,
22. 233, 28. 351,
24. 380, 4. 389,
22
tenui 16, 13. 30,
2. 31, 1. 46, 25.
57, 8. 80, 10. 107,
8. 160, 7. 338,
13. 346, 30. 349,
32. 358, 22. 365,
10. 386, 16. 397,
25. 424, 11
tenuia 41, 28. 271,
8. 334, 7. 336, 9.
401, 29, 32
tenuibus 248, 4.
325, 17. 351, 20,
30. 375, 23. 402,
35
tenuior 234, 18. 235,
17. 283, 3. 383,
2. 405, 21
tenuiore 38, 5. 59,
12. 176, 27
tenuiorem 81, 7
tenuiores 55, 25.
269, 21
tenuioribus 62, 14.
333, 18
tenuioris 35, 9. 59,
16. 176, 29. 404,
8
tenuis 22, 25. 44,
28. 34. 51, 31.
141, 17. 153, 1,
28. 168, 29. 187,
15. 232, 2. 234,
27. 235, 2, 8. 241,
7. 261, 18. 22. 291,
11. 292, 2. 318,
32. 333, 9. 334,
16. 338, 16. 344,
2. 345, 18. 347,
21. 349, 3, 27.
357, 30, 32. 364,
28. 384, 7. 405,
30. 412, 13. 433,
20. 446, 22
tenuissima 105, 25.
347, 28
tenuissimae 283, 14
tenuissimum 131, 1
tenuius 148, 10.
231, 1. 267, 11,
25, 26. 332, 26.
362, 24. 407,
17. 419, 22. 428,
12
tenuit 167, 14
tenuis 21, 3. 186, 8
tepefacere 105, 17
tepefactum 160, 1
tepefactus 301, 4
tepefieri 300, 4
tepefiunt 301, 9
τεπεφιορ 285, 29
tepada 27, 29. 83,
26. 85, 24. 86,
22. 114, 19. 115,
10. 172, 2. 304,
33. 303, 27. 417,
25
tepidae 174, 19
tepidam 24, 15, 19.
107, 22
tepidario 20, 32. 27,
26
tepedo 21, 3. 139,
12. 184, 6. 229,
15. 387, 30, 32.
397, 7. 417, 22
tepidum 177, 28.
179, 23
tepidus 242, 18
ter 131, 24. 137, 4.
139, 3. 162, 2.
170, 25. 176, 20.
204, 31. 306, 26.
315, 13. 427, 17,
18
terebinthina 159, 9.
195, 16. 196, 7.
197, 7. 200, 12.
229, 23. 248, 17
terebinthinae, 137,
14. 204, 21. 205,
11. 207, 1. 210,
9. 209, 1. 211, 2,
25. 212, 20. 215,
2, 16, 20. 216, 7,
12, 23, 30. 217,
11. 218, 4, 10.
220, 22. 224, 14.
225, 16. 226, 8,
17. 228, 4, 21.
270, 12. 275, 34.
306, 7. 317, 19.
321, 35
terebinthinam 255,
29. 280, 5. 305,
11
terebra 337, 8. 408,
32. 410, 6, 17,
21. 411, 4, 7.
416, 10
terebiram 409, 2
terebirarum 409, 31
terebiris 409, 27. 414,
30
terendum 221, 4
teres 405, 7. 409,
29
teretes 181, 16, 28.
402, 32
teretem 407, 28
tergo 49, 14. 147, 4.
379, 4
tergoribus 147, 32
tergoris 379, 2
tergus 378, 9, 35
teri 5, 24, 33. 192,
2. 284, 32. 299,
6
teritur 5, 32. 173,
10. 211, 28. 296,
8. 300, 15, 32.
305, 32. 317, 1
terminantur 37, 23.
146, 10
terminatur 404, 7
terni 226, 12, 25
ternis 402, 23. 406,
14
ternos 123, 11. 176,
5, 19. 214, 11.
221, 2
terra 23, 6. 74, 1.
201, 3. 252, 10.
279, 22. 296, 7
terrae 214, 6. 289,
17
terram 46, 19. 443,
6, 16
terreant 61, 2. 338,
2
terrentia 92, 27
terrentibus 120, 10
terrentium 132, 22
terrere 39, 25. 40,
2. 41, 19. 74, 18.
240, 18. 241, 4.
313, 31. 314,
14
terreri 53, 2. 124,
21. 162, 14. 386,
34
terret 304, 30. 331,
10
terribile 163, 14
terribiles 253, 27
terribilis 41, 20. 54, 3
terrores 123, 26
terroribus 124, 25
terroris 93, 6
terruerunt 93, 15
tertia 3, 2. 114, 35.
130, 13. 134, 13.
156, 16. 181, 24.
218, 8. 221, 26.
222, 24. 274, 26.
281, 2. 370, 30,
371. 9. 400, 18.
403, 8, 12. 425, 3.
427, 27, 29. 428,
7. 429, 8
tertiam 3, 4. 163, 1.
184, 19. 191, 30.
212, 14. 274, 9.
326, 3. 344, 7.
362, 1. 376, 7
tertiana 93, 23. 100,
13. 115, 34, 26.
401, 22
tertianae 110, 1
tertianarum 93, 28.
100, 26
tertianas 35, 2
tertio 29, 16. 41, 11.
74, 23. 96, 25. 31.
102, 12. 109, 6.
117, 1, 14, 22.
119, 3. 131, 10.
143, 30. 154, 25.
163, 33. 175, 20.
183, 21. 186, 14.
233, 20. 240, 32.
282, 34. 325, 14,
23. 328, 21. 333,
34. 344, 8. 354,
20. 363, 31. 372,
8. 375, 27. 377,
11. 391, 10. 392,
13. 419, 30. 420,
29. 421, 21. 428,
3, 25, 33. 429, 11.
439, 35
tertium 12, 27. 68,

8. 90, 13. 102,
26. 123, 34. 126,
3. 128, 35. 138,
15. 184, 29. 323,
8. 336, 30. 341,
14. 353, 15. 389,
10. 409, 17. 410,
19. 427, 35
tertiumdecimum 98,
24
tertius 63, 25. 98, 1.
100, 13
terunt 292, 17
teruntur 160, 1. 203,
14, 16. 207, 14.
219, 27. 226, 10,
19. 227, 10, 23.
285, 7. 291, 4. 292,
35. 300, 24. 301,
15, 26. 314, 9.
317, 34. 318, 24
testa 258, 19. 313,
23. 356, 25, 27.
412, 13. 441, 9
testam 410, 28
testantur 42, 25. 43,
31. 49, 11. 50,
31. 57, 8. 164, 7
testas 309, 5
testatur 46, 26. 48,
7. 267, 16. 360,
24. 408, 27. 413,
15
testentur 105, 10
testiculi 365, 3. 370,
2. 389, 28
testiculis 320, 32.
321, 17. 367, 30
testiculo 365, 17.
369, 14. 374, 10.
376, 11. 377, 20
testiculos 231, 15.
233, 1. 365, 1
testiculum 368, 6,
15. 370, 31. 373,
35. 377, 30, 31
testiculus 321, 19.
368, 14, 16, 20,
23. 370, 11. 371,
2, 26. 374, 3, 7.
376, 6, 15. 377,
1
testimonium 20, 23.
66, 9
testis 115, 2. 195,
2. 221, 7
τίτανον 155, 7
τίτανος 35, 33
tetendit 334, 35
τετραφάρμακον 215, 11
8. 90, 13. 102,
26. 123, 34. 126,
3. 128, 35. 138,
15. 184, 29. 323,
8. 336, 30. 341,
14. 353, 15. 389,
10. 409, 17. 410,
19. 427, 35
tetrapharmacum
241, 19. 243, 4.
247, 19. 261, 10.
279, 21. 321, 30
thapsiae, 210, 15.
280, 6
Tharrias 27, 19. 132,
28
Themison 3, 21. 12,
33. 14, 3. 96, 23.
99, 17. 179, 31.
300, 27
Theodotus 285, 16,
20
Theoxenus 212, 13
θηρίωμα 258, 26.
259, 17
thlaspis 224, 19
thorace 109, 29.
125, 20. 164, 25
thoracem 266, 17
thoraci 154, 8
thoracis 228, 21
thorax 137, 5. 159,
1
thure 143, 12. 163,
35. 262, 7. 276,
24. 302, 34
thuris 195, 11. 196,
6. 197, 6. 198, 8.
204, 11. 205, 12.
206, 16. 207, 17,
18. 210, 6, 17.
209, 5, 13, 17.
211, 4, 12. 212,
21. 213, 25, 29.
214, 10. 215, 1,
8, 30. 216, 12,
18, 30. 217, 14,
17. 221, 15, 31.
222, 6, 15, 19.
223, 6, 10. 224,
11, 19. 225, 14
228, 21. 229, 17,
26, 29. 255, 20.
261, 11. 275, 32.
290, 7. 291, 29.
293, 15, 31. 301,
23, 33. 308, 26.
310, 25. 322, 24.
323, 1. 419, 14.
421, 20
thus 194, 10. 16.
196, 6. 197, 6.
199, 11. 277, 4.
283, 18. 300, 19
thymi 270, 30
thymiama 212, 16
thymiamatis 206, 15.
207, 12, 18. 208,
4. 210, 16. 215,
18, 25. 268, 16.
293, 34. 295, 5
thymio 271, 5, 15
θύμιον 270, 29
thymium 257, 25.
271, 15, 34
thymum 82, 6. 84,
2. 86, 31. 87, 7.
152, 24. 157, 26.
171, 22. 173, 1
tibia 435, 6
tibiae 407, 19. 442,
33. 444, 25
Timaeus 223, 9
timemus 235, 34.
388, 12
timenda 50, 11
timendam 46, 25
timentis 121, 19
timentibus 50, 15
timere 41, 21. 98, 9
timeri 33, 13. 38,
18. 46, 11. 49,
15. 100, 13, 16.
101, 10. 236, 28.
330, 30. 353, 22
timetur 99, 14. 118,
29
timide 64, 34. 286,
27. 320, 9. 347,
7. 351, 31
timidius 74, 17
timor 23, 9. 250,
6. 282, 1. 445,
30
timore 49, 24. 133,
34
timoris 331, 10
tineta 109, 4. 242,
25. 332, 27. 395,
15. 415, 4
tinetae 172, 22
tineta 151, 1. 331,
21. 415, 16
tineta 427, 14
tineta 172, 27.
269, 15. 322, 2.
392, 17. 425, 5
tingendum 306, 21
tingere 258, 20. 314,
32
τιθύμαλλος 198, 8
titiones 75, 28
titionibus 115, 2
tolerabile 139, 25
tolerabilem 94, 17
tolerabiles 53, 8
tolerabilior 27, 11.
235, 14
tolerabilis 168, 3.
183, 8. 426, 16
tolerabiliter 69, 30
tolerabilis 168, 6.
231, 32. 316, 17
tollant 117, 5
tollantur 435, 17
tollat 9, 3. 26, 30
tollatur 182, 7
tollendae 345, 27
tollerat 16, 17
tollere 258, 4. 294,
2
tolleretur 263, 34
tollit 71, 3. 243, 18.
257, 25. 411, 30
tollit 35, 24. 57, 30.
74, 14. 110, 20.
133, 32. 138, 2.
179, 12. 210, 14.
271, 34. 273, 10.
281, 2
tollitur 129, 6. 131,
20. 250, 15. 260,
23. 263, 22. 271,
16. 273, 26. 275,
2, 28. 281, 26.
334, 23. 353, 32.
366, 8
tollunt 55, 9. 90,
11. 155, 10. 280,
26
tolluntur 280, 24.
396, 14. 397, 15
τομικοί 402, 17
tondeatur 306, 3
tondendum 290, 28.
302, 36
tondere 121, 3. 5.
138, 14. 299, 24
tonderi 27, 17. 150,
31. 151, 29. 287,
10
tondetur 164, 19
tonsillae 28, 21. 309,
23
tonsillas 357, 17
tonsillis 311, 18.
317, 26. 358, 4
torcularibus 444, 4
tormenta 227, 14
tormentis 124, 18.
307, 12
tormento 178, 22.
333, 10. 417,
10
tormentum 134, 20.

- 179, 9. 344, 25.
355, 18
termina 35, 35. 36,
7. 37, 34. 51, 4.
54, 29. 55, 9, 19.
58, 31, 26. 59,
16. 174, 24. 179, 1.
183, 5, 14. 228, 5
terminalia 86, 18.
184, 19
terminibus 15, 4.
54, 18. 180, 19.
182, 8
terminum 182, 19
toros 368, 13
torpeat 250, 2
torpentis 143, 8
torpet 38, 27. 257, 7
torpor 59, 32. 60,
3. 104, 30. 110, 2.
128, 17. 412, 32
torpore 55, 3
torporem 60, 11
torquentibus 391, 25
torquentur 47, 3. 49,
2. 174, 8
torquet 28, 19. 204,
24. 227, 15
torquetur 171, 3.
336, 26
torretur 309, 7
torsit 51, 9
torta 237, 4
tortoris 95, 31
tortum 333, 28
tortuosae 266, 5.
331, 32
tosta 86, 25
tostus 108, 1. 252,
24
tot 99, 28. 117, 3.
141, 21
tota 36, 22. 132, 5.
142, 14. 269, 11.
329, 33. 338, 32,
34. 348, 2. 362, 7.
370, 1. 374, 15.
375, 20. 393, 6.
398, 19. 424, 1,
16
totae 438, 35
totam 157, 3. 338,
19. 350, 1. 394,
19. 423, 35
toti 126, 25. 161, 5.
175, 34
totidem 322, 29.
442, 22
toties 95, 27. 175,
5. 344, 25
totis 18, 21. 90, 21.
146, 2
totius 38, 28. 64, 7.
71, 36. 92, 25. 99,
32. 102, 39. 133,
4. 169, 27. 186,
12. 189, 27. 330,
8. 393, 9. 401, 1
toto 18, 3. 22, 14.
23, 25. 27, 4. 28,
12. 39, 27. 41, 32.
46, 16. 52, 20. 54,
14. 55, 24. 56, 2.
57, 15. 58, 12. 59,
30. 66, 6. 71, 12.
72, 11. 20, 21. 74,
34. 92, 14. 93, 14.
21. 94, 5, 12. 100,
27. 99, 25. 108,
21. 114, 2. 115,
26. 117, 6. 118, 6.
125, 20. 126, 14.
129, 10. 133, 12,
22. 140, 7. 150, 8.
152, 5. 158, 10,
21. 163, 18. 183,
26. 192, 8. 238,
11. 443, 22, *et ali-*
bi
totum 21, 5. 27, 12,
29. 28, 1. 35, 26.
38, 33. 39, 21. 41,
8. 53, 21. 58, 17.
59, 33. 71, 33. 72,
1. 79, 6. 94, 11.
115, 1. 126, 23.
127, 32. 128, 31.
140, 15. 141, 18.
150, 29. 156, 14.
177, 23. 186, 10.
270, 16. 272, 3.
278, 1. 297, 5.
311, 23. 343, 21.
346, 31. 376, 12,
31. 395, 10. 397,
28. 409, 12. 410,
30. 411, 30, 35.
414, 18. 416, 25,
26. 425, 2. 427,
20. 434, 3. 437,
14
totus 169, 26. 313,
9. 332, 5. 359, 13.
410, 19
tractabitur 341, 2
tractanda 421, 34
tractantur 409, 19.
428, 15
tractari 431, 32
tractata 10, 25
tractatur 360, 19.
414, 17
traetentur 10, 26.
352, 17
tractos 111, 14
tractum 14, 15
tradenda 440, 13
tradere 340, 27
traditos 110, 30
traditur 413, 22
traditus 138, 30
tragacantha 194, 17.
285, 30. 289, 18
tragacantho 161, 1
tragacanthum 200,
17
tragoriganum 130,
25
tragoriganus 200, 6
tragum 81, 17. 161,
7
trahant 193, 21
trahat 319, 32
trahatur 10, 34. 158,
24
trahebuntur 110, 31
trahendo 42, 9
trahendus 395, 3
trahens 169, 27. 385,
30
trahente 340, 29
trahere 45, 4. 109, 1.
158, 35. 189, 6.
326, 19. 394, 1, 2.
395, 5
trahi 158, 26. 381, 1
trahimus 5, 14
trahit 48, 13. 180,
22. 255, 23. 264,
2
trahitur 52, 19. 64,
17. 157, 8. 418,
35, 440, 33
trahunt 142, 21.
170, 23
trahuntur 335, 32
trajecta 344, 5. 360,
29. 363, 27
trajectis 363, 36
trajicere 340, 28.
353, 5
trajicitor 354, 20.
440, 3
trajiciunt 374, 29
transcribo 16, 35
transcurrere 358, 33
transeant 138, 27
transeat 362, 3
transeundum 26, 25.
61, 3. 145, 8. 169,
22. 190, 22. 193,
2. 273, 8. 299, 16.
323, 7. 377, 25.
432, 18
transeunt 125, 14.
160, 24
transeunte 335, 16
transferendae 363,
33
transferendum 375,
6
transfluens 389, 9
transfunditur 4, 15
transfusio 14, 1
transfuso 13, 29
transibant 98, 35
transibo 46, 5. 327,
27
transierint 422, 1
transierunt 43, 30.
332, 16
transiit 100, 9. 138,
15. 335, 3. 6, 9.
344, 16. 349, 13
transire 20, 7. 27,
26. 118, 18. 192,
11. 411, 27
transiret 351, 9
transit 49, 35. 51, 1.
59, 26. 98, 33.
153, 3. 244, 24.
409, 10. 411, 5
transitus 20, 5. 22,
15. 155, 1. 168,
16. 176, 16. 242,
21. 397, 14
translata 382, 15
transmarino 86, 15
transmittatur 177,
27
transmitti 344, 15
transmittit 148, 9.
175, 31
transmittitur 177, 2
transtulit 193, 15
transuat 344, 7
transuere 346, 31
transversa 239, 19.
241, 29. 268, 22.
331, 31. 336, 25.
350, 35. 351, 1.
383, 9. 388, 34.
397, 20. 400, 9,
15. 421, 13. 426,
16. 434, 12
transversae 266, 2.
331, 34. 400, 1
transversam 339, 11
transversas 353, 34.
371, 5. 400, 12

- transversis 392, 10.
403, 30. 414, 35
transverso 148, 13.
392, 32. 407, 24
transversum 10, 2.
51, 33. 147, 9.
148, 2. 231, 7.
334, 6. 332, 17.
393, 20. 400, 23.
406, 27. 422, 13.
488, 20
transversus 382, 23.
394, 14. 431, 27
transui 344, 14
transuit 238, 8
transiit 379, 8
traxerint 8, 3. 444, 1
traxerunt 37, 14
traxit 37, 9
tremor 33, 18. 144, 16. 377, 14
tremore 69, 19. 393, 17
tremores 31, 5
trepidatio 171, 34
tres 3, 1. 24, 23.
30, 13. 110, 23.
113, 21. 128, 28.
126, 13. 177, 23.
207, 19. 209, 2.
211, 27. 212, 24.
215, 3. 217, 25.
218, 15. 273, 16.
275, 35. 296, 33.
300, 24. 301, 17.
30. 308, 8. 310,
24. 314, 29. 339,
27. 376, 8. 161,
27. 248, 24. 229,
32. 274, 6. 276,
3. 345, 20. 379,
3. 427, 30
tri 176, 1
tria 12, 26. 116, 7.
147, 23. 184, 23.
220, 6. 339, 32.
396, 31. 416, 34.
440, 29
triangula 379, 3.
404, 15. 406, 6
tribuebant 28, 21
tribuerunt 193, 4.
228, 13
tribus 3, 25. 118,
22. 127, 31. 123,
18. 139, 18. 167,
5. 173, 30. 175,
6, 11. 177, 8. 181,
26, 23. 188, 30.
213, 13. 217, 19.
229, 23. 283, 20.
293, 1. 307, 27.
317, 31. 330, 4.
331, 2. 333, 18.
403, 2. 423, 23.
439, 29
tricesimum 52, 2.
133, 30. 422, 3
tridui 373, 12
triduo 43, 1. 96, 22.
115, 21. 132, 17.
140, 31. 26. 153,
22. 192, 5. 318,
28. 436, 32
triduum 211, 27.
230, 4. 368, 33.
438, 29
trientes 207, 18
trifolii 172, 33. 224,
8
trifolium 233, 4
triginta 94, 3. 110,
6. 173, 33
triplex 333, 28. 384,
28. 387, 20. 423,
4. 427, 26
triplices 266, 3
triplicibus 427, 14
triplicis 132, 26
tristes 119, 27. 121,
16. 20. 124, 5
tristitia 49, 23. 67,
12. 123, 15. 30.
124, 6. 30
tristior 100, 35
trita 275, 29. 302,
3. 310, 7. 417,
26
tritae 229, 33. 254,
2
tritici 88, 12. 185,
10. 289, 6. 321, 3
triticea 199, 18. 372,
18
tritico 77, 14. 84,
29
tritium 77, 13. 81,
16. 185, 12
tritis 191, 8
trito 187, 2. 408,
15
trium 70, 1
trixagine 424, 33
trixago 168, 24.
245, 1
τροχίνας 203, 2
Trojano 1, 10
trucidatione 9, 31
trucidantur 120, 23
trunca 3, 8
trunculi 81, 26
trunculis 82, 19
truncolorum 170, 30
trux 233, 19
τροχίλις 286, 5
τροχίλια 309, 6
Tryphon 281, 3.
327, 2
tubercula 37, 14.
58, 8. 209, 4. 14.
312, 25. 319, 14.
337, 30. 347,
6. 396, 6. 403,
18
tuberculis 162, 23
tuberculum 209, 21,
26. 262, 33. 263,
14. 322, 14. 16.
339, 23. 342, 1.
396, 8. 405, 22.
406, 16
tuberibus 209, 9.
403, 8
tueantur 58, 3
tuenda 23, 14. 335,
23
tuendi 281, 5
tuendum 354, 29
tueri 142, 4
tuetur 126, 30. 299,
1. 345, 20. 406,
23. 407, 10
tum 2, 7. 33, 5. 17.
16, 35. 19, 17.
28. 20, 22, 33.
21, 33. 22, 5, 8.
23, 28. 24, 25.
26, 21. 27, 26,
29. 28, 27. 29, 30.
30, 16. 31. 23, 31.
32, 3. 9. 34, 28.
36, 11. 37, 1, 18.
50, 10. 51, 20.
63, 6, 22, 33. *bis*.
70, 14. 79, 19.
93, 14. 97, 16.
104, 22. 107, 5.
169, 8. 113, 24.
120, 20. 135, 12,
33, *et alibi*
tumeant 74, 28
tumeat 414, 13
tumebit 417, 25.
425, 18
tument 62, 26. 131,
33. 136, 9. 171,
8. 281, 31. 294,
6. 295, 12. 321,
10. 351, 18. 376
1, 8. 426, 26
tumentem 314, 16
tumentes 261, 17
tumere 177, 11
tumet 49, 25. 177,
16. 257, 7. 274,
27. 360, 11. 366,
23. 368, 20. 389,
8
tumida 40, 30
tumidam 16, 20
tumidior 260, 18
tumidiora 39, 17
tumidiores 43, 7
tumidus 405, 6
tumor 46, 34. 51,
26. 72, 19. 109,
28. 112, 13. 137,
7. 14. 163, 21.
172, 10. 188, 26.
190, 7. 8. 17.
191, 5. 242, 2.
259, 29. 262, 11.
263, 27. 264, 16.
281, 18. 21. 22,
32. 302, 17. 310,
20. 323, 7. 328,
4. 359, 2. 360, 2.
7. 361, 1. 364,
21. 366, 8. 13.
367, 16. 377, 18.
442, 18
tumore 43, 33. 141,
20. 158, 4. 190,
7. 191, 1. 241, 15.
282, 3. 21. 359,
11. 360, 21. 367,
33. 373, 6
tumorem 40, 8. 48,
6. 54, 21. 242, 3.
360, 16. 361, 4.
364, 17. 373, 27.
419, 29
tumores 47, 9. 49,
13. 52, 18. 57,
33. 132, 10. 141,
10. 190, 29. 310,
19
tumoribus 128, 31.
361, 18
tumoris 263, 30.
368, 11
tumultuosa 38, 21
tumultuosi 415, 33
tumultus 424, 13
tunc 59, 5. 72, 6.
97, 33. 99, 3. 101,
4, 6. 14, 22. 105,
10. 112, 12. 137,

4. 138, 14. 335,
21. 337, 4. 400,
9. 18. 437, 4.
440, 1
tunica 53, 8. 269,
19. 288, 25. 328,
26. 329, 9. 339,
25. 338, 4. 23,
25. 34. 346, 27.
347, 29. 348, 1.
357, 19. 358, 19,
23. 359, 6, 8, 18.
365, 10, 12, 28.
367, 32. 368, 5.
369, 7, 24. 370,
3, 5. 374, 6, 8,
13, 16. 375, 19.
376, 2, 35
tunicae 267, 6. 288,
10. 338, 30. 347,
23. 365, 6. 368,
8. 369, 5. 371,
17. 373, 4. 374,
29
tunicam 328, 25.
358, 21. 359, 13.
376, 5, 7. 368, 4.
369, 1. 371, 7, 8,
13, 20. 373, 28.
374, 5, 13. 376, 1,
7, 29
tunicas 347, 7. 349,
4. 365, 16. 366,
4. 367, 5, 3. 369,
18. 377, 5
tunicis 147, 27. 348,
7. 365, 21, 24.
368, 1. 369, 19.
375, 14. 377, 22
turbant 29, 13. 104,
24. 120, 12
turbat 50, 26
turbatam 41, 22
turbida 153, 10
turdus 78, 14
turgent 46, 29
tussi 52, 15. 137, 3.
161, 24. 162, 7,
18. 169, 3, 17
tussicula 136, 3. 158,
31
tussiculam 153, 4
tussiendi 52, 15
tussientibus 228, 34.
tussim 35, 19, 21.
152, 5, 9. 163,
20. 228, 25. 424,
14
tussis 36, 22. 47, 34.
52, 21. 53, 33.
54, 7. 56, 20. 57,
30. 134, 17. 136,
28. 137, 11. 161,
16, 35. 162, 29.
163, 6. 168, 2, 5,
21. 169, 6, 15,
17. 424, 32
tussit 109, 30
tuta 28, 16. 31, 18.
33, 12. 39, 18,
19. 53, 26. 160,
20. 247, 5
tutior 17, 26. 19,
15. 333, 1
tutiores 57, 34
tutioris 243, 12
tutissima 26, 26. 34,
20. 49, 18. 231,
30
tutissimae 114, 3
tutissimi 36, 31
tutissimum 21, 28.
99, 32. 231, 21.
341, 23. 400, 14.
413, 30
tutius 116, 6. 335,
8. 375, 5. 409,
18. 411, 28. 415,
7
tuto 17, 35. 21, 16.
62, 1. 74, 22. 95,
12. 127, 22. 251,
8. 257, 17. 328,
12. 334, 23. 354,
20. 382, 8. 384,
32. 445, 31
tutum 66, 20. 74,
25. 106, 20. 108,
10. 140, 8. 224,
6. 236, 32. 351,
13. 398, 29
tutus 20, 5. 39, 33.
54, 14. 250, 4.
251, 13
τυμπανίτην 127, 34
U.
U. Superioribus 424, 8
ubi 17, 18. 19, 13,
26. 20, 29, 32. 23,
36. 24, 35. 25, 6.
34, 7, 18, 26. 32,
11, 12. 34, 5. 39,
9. 40, 11, 12, 14.
43, 15, 16, 17, 18,
19, 21. 46, 27, 29.
50, 9, 11, 13. 60,
9. 64, 1, 12, 16.
70, 8. 74, 1, 15.
105, 7, 16. 243,
17. 299, 24 *et alibi*
ubicunque 131, 11.
239, 9. 218, 15.
330, 17. 371, 10.
375, 12. 412, 20
ubique 7, 21, 22. 12,
2. 34, 12. 64, 9. 97,
7. 177, 8. 397, 17
ulcera 11, 11. 31,
14. 35, 3. 37, 3.
38, 19. 49, 14, 31.
51, 10. 129, 2.
131, 29. 134, 4.
137, 2. 145, 20.
151, 22. 160, 28,
29. 163, 6. 168,
12. 172, 11. 173,
28. 179, 30. 180,
7. 189, 6. 209, 16.
219, 10. 221, 19.
226, 14. 227, 12.
228, 34. 234, 15.
261, 2, 30. 273,
10. 290, 1. 292,
8. 293, 4. 301. 11.
302, 23, 29, 32.
303, 22. 305, 29,
34. 306, 21. 310,
23, 26, 30. 311,
1, 4, 19, 22, 35.
317, 12, 32. 318,
7, 17. 320, 31.
323, 4. 353, 30.
356, 2. 358, 30.
375, 30. 392, 19.
397, 11
ulcere 94, 34. 162,
18, 27. 234, 22,
27. 244, 7, 16.
246, 33. 257, 11,
24. 258, 13, 16.
261, 13, 19. 262,
28. 270, 17. 278,
14. 313, 18. 372,
8. 408, 5. 433, 17
ulceri 145, 15. 241,
16. 242, 29. 258,
27. 265, 32. 314,
25. 319, 11. 342,
30
ulceribus 31, 10. 35,
33. 199, 14. 234,
10, 34. 248, 9.
260, 1. 293, 7, 10,
19. 302, 29. 306,
11. 311, 17. 312,
12. 317, 26. 408,
2
ulceris 245, 33. 259,
5. 269, 21
ulcerum 260, 26.
265, 31. 281, 30.
313, 25. 327, 15
ulcus 43, 21. 48, 1, 2.
109, 28. 201, 1.
235, 10. 241, 5.
242, 3, 27. 243,
26. 244, 3, 4, 21,
34. 245, 7, 28.
246, 3. 249, 6,
32. 251, 15. 255,
29. 257, 13, 25.
258, 18, 26, 30,
35. 259, 2, 18.
260, 9. 261, 7,
16, 23. 262, 4,
27. 265, 28. 269,
11. 270, 16. 279,
9, 12. 312, 23.
318, 18, 31. 319,
5. 324, 18. 327,
22. 331, 14, 18.
332, 11. 342, 14.
352, 6, 31. 354,
24. 355, 10, 28.
357, 21. 359, 10.
361, 9. 390, 29.
392, 18. 397, 1,
11. 408, 6. 424,
29
ulcuscula 272, 16
ulla, 14, 10. 39, 2.
54, 26. 59, 18. 73,
20. 97, 8. 98, 23.
101, 6. 110, 19.
160, 28. 164, 33.
171, 31. 184, 11,
24. 231, 5. 257,
30. 271, 25. 298,
6. 328, 4. 411, 30.
438, 12
ullam 238, 10. 240,
10. 341, 1
ulli 14, 5. 110, 16.
174, 17. 407, 8
ullis 381, 31
ullo 14, 34. 39, 16.
43, 33. 53, 15. 77,
13. 93, 5. 98,
10. 162, 18. 281,
33. 287, 33. 320,
9. 370, 17. 384,
31. 395, 13. 416,
10. 424, 22. 441,
23
ullum 49, 35. 231,

7. 299, 11. 351,
 34. 388, 1. 415,
 6
 ullus 74, 30. 157, 7.
 202, 14. 246, 10
 ulterior 244, 20
 ulteriore 317, 12.
 345, 18. 353, 35.
 436, 18
 ultiores 352, 26.
 418, 2. 421, 21
 ulterioribus 64, 15.
 95, 30. 347, 21.
 405, 12. 431,
 14
 ultima 42, 25. 44,
 2. 115, 14. 163, 2.
 329, 30. 381, 6.
 400, 28
 ultimam 126, 25.
 258, 6. 382, 14
 ultimas 331, 31
 ultimi 402, 20
 ultimis 395, 8
 ultimum 36, 16. 131,
 21. 139, 29. 155,
 7. 157, 31. 188,
 28. 266, 28. 276,
 15. 333, 22. 337,
 8
 ultimus 443, 4
 ultra 38, 12. 40, 21.
 56, 14. 107, 13.
 109, 15, 18. 130,
 5. 146, 14. 154,
 24. 221, 21. 239,
 21. 263, 12. 290,
 24. 317, 13. 352,
 2. 357, 29. 362,
 9. 363, 27. 378,
 22. 379, 16. 382,
 18, 19. 402, 19.
 403, 17. 411, 27.
 419, 14, 35. 427,
 20. 428, 23. 445,
 19
 umbilici 360, 26
 umbilico 177, 1. 361,
 29, 31. 364, 15
 umbilicos 316, 6
 umbilicum 37, 5. 39,
 14. 40, 28. 47, 2.
 51, 28. 176, 32.
 177, 11. 316, 8.
 359, 21. 25. 361,
 5. 387, 22. 395, 5.
 umbra 18, 35. 19,
 1
 umbrae 276, 8
 una 3, 1. 54, 21. 62,
 12. 70, 20. 93,
 23. 113, 20. 133,
 29. 190, 26. 208,
 12. 265, 5. 314,
 28. 350, 35. 351,
 1. 359, 15. 367,
 23, 30. 400, 14.
 424, 24. 429, 5.
 437, 26. 441, 7
 unam 13, 24. 96, 32.
 100, 12. 268, 27.
 296, 32. 310, 24
 unaquaeque 94, 29
 unci 393, 33
 uncia 202, 26. 229,
 2
 unciae 229, 11. 291,
 33
 unciam 207, 17
 uncias 161, 26. 216,
 28
 uncis 336, 28
 unco 355, 6. 386, 1,
 28. 394, 10, 30
 uncus 336, 21
 unctae, 393, 2
 unctio 19, 8. 21,
 33. 22, 32. 25, 9,
 21. 172, 3. 431,
 15
 unctione 116, 13. 33.
 153, 18. 165, 12
 unctionem 70, 27.
 117, 33. 118, 13.
 304, 4
 unctiones 166, 19.
 172, 16
 unctioni 143, 15
 unctionibus 115, 28.
 135, 13. 144, 20.
 191, 16
 unctis 113, 18. 126,
 31. 192, 1
 unctum 234, 23
 unctus 28, 1
 uncum 394, 3
 uncus 384, 6, 16,
 23. 386, 13. 393,
 27. 394, 9
 unde 4, 8. 5, 6. 270,
 33. 272, 28. 298,
 33. 303, 9. 344,
 30. 346, 29
 undecim 403, 27
 undecimo 98, 22 *bis*,
 30. 425, 10
 undecimum 98, 30
 undecimus 98, 2, 34
 undelibet 427, 21
 undique 252, 19. 256,
 22, 30. 309, 16,
 19. 353, 3. 392,
 12. 393, 27. 396,
 32. 397, 32. 398,
 6. 399, 6. 408,
 6. 411, 29. 419,
 36
 ungatur 139, 20
 ungenda 113, 5. 396,
 35
 ungendae 175, 14
 ungendum 107, 26.
 281, 2. 428, 31
 ungendus 105, 21.
 175, 29. 254, 27
 ungere 27, 22. 107,
 5. 150, 35. 157,
 28. 287, 13
 ungi 17, 10. 20, 31,
 34. 22, 8. 24, 26.
 27. 25, 26. 29. 29,
 4. 30, 16. 31, 27.
 70, 28. 113, 8,
 117, 18, 21. 134,
 3. 183, 30. 184, 6.
 273, 4, 17
 ungitur 248, 21
 ungue 324, 23. 340,
 30, 35. 341, 7,
 35. 396, 21
 unguem 340, 28.
 400, 24
 unguenti 207, 3.
 216, 14. 226, 6,
 11. 248, 16
 unguento 159, 4.
 173, 6. 205, 8.
 220, 15. 241, 21.
 287, 13. 299, 25
 unguentum 125, 5.
 204, 19. 301, 2
 ungues 43, 23. 52,
 17, 244, 14. 275,
 10. 325, 18, 24.
 398, 23. 406, 17.
 407, 31
 ungui 340, 26
 unguibus 52, 26.
 382, 1. 407, 31
 unguis 340, 9. 341,
 3, 33
 ungulae 79, 4. 83,
 11. 147, 5. 172,
 24
 ungulas 170, 29
 ungulis 82, 19
 uni 72, 32. 94, 9.
 98, 4
 unicum 72, 6. 247,
 6. 250, 9. 398, 30
 unitas 284, 1. 333,
 28
 unitatem 184, 22
 universa 90, 3. 148,
 27
 universum 163, 21
 universus 176, 4
 unius 53, 14. 133,
 3. 202, 26. 302,
 2. 340, 17. 381,
 28. 406, 9
 uno 16, 11, 13. 48,
 33. 61, 12. 74,
 20. 92, 27. 97,
 19. 134, 29. 136,
 31. 139, 19. 169, 5.
 183, 9. 184, 25.
 192, 5. 260, 24.
 266, 4. 281, 23.
 334, 20. 396, 25.
 398, 30. 403, 23.
 424, 7. 437, 30.
 439, 34. 440, 9
 unquam 41, 13, 19.
 66, 21. 72, 23.
 101, 1. 139, 5.
 142, 26. 174, 20.
 182, 7. 257, 30.
 262, 14. 271, 9,
 17. 276, 16. 280,
 2. 294, 19. 327,
 7. 337, 6
 unum 12, 26. 93,
 31. 97, 6. 118,
 22. 203, 20. 213,
 26. 224, 4. 227,
 10. 237, 16. 269,
 20. 270, 25. 271,
 2. 293, 2. 347,
 25. 354, 2. 381,
 34. 382, 2. 395,
 12. 416, 32. 422,
 2. 431, 6
 unumquemque 33,
 18
 unus 150, 28. 212,
 23. 310, 4. 342,
 34. 248, 17. 427, 2
 urant 375, 25
 urbanorum 17, 31
 urbe 17, 4
 urendus 320, 27
 urgeat 359, 17
 urgeatur 101, 11.
 127, 23. 437, 22
 urgebit 103, 26. 116,
 17. 259, 16
 urgenda 409, 2
 urgendo 387, 36
 urgendum 442, 12

- urgent 34, 33. 91,
26. 100, 24. 377,
9. 389, 12
urgente 41, 3
urgentibus 425, 2
urgere 53, 16. 394,
23
urgeri 40, 21. 233,
13
urget 6, 4. 21, 23.
49, 6. 59, 3. 63,
30. 91, 35. 102,
29. 118, 10. 120,
19. 158, 11. 161,
35. 164, 10. 165,
24. 174, 14. 189,
33. 190, 6. 226,
29. 256, 10. 282,
8, 30. 283, 6.
341, 23. 390, 33.
416, 11. 438, 25
urgetur 166, 12
uri 246, 24. 249,
27. 425, 24
urina 18, 16. 39,
30. 41, 27. 42,
20. 44, 27. 46,
17. 48, 3, 8, 25.
59, 3. 51, 31. 52,
31. 54, 11, 26.
57, 9. 59, 4. 106,
25. 135, 10. 136,
10. 143, 30. 153,
6, 11. 163, 16.
187, 11, 19. 188,
27. 219, 29. 222,
24. 233, 2. 234,
10, 11. 380, 12,
26. 385, 5, 25,
29. 386, 9, 24.
388, 3. 389, 9.
391, 6, 27. 438,
26. 443, 12
urinae 35, 8, 35.
37, 30. 48, 15.
55, 25. 56, 4. 149,
7. 160, 23. 172,
31. 229, 19. 319,
13. 320, 18. 378,
10, 17. 380, 9,
12. 383, 10. 386,
32. 388, 27. 392,
11. 396, 23
urinam 21, 11. 31,
16. 35, 22. 55,
25. 81, 12. 86,
27. 129, 21. 130,
16. 131, 6. 140,
28. 144, 17. 148,
32. 151, 34. 160,
9. 163, 13. 171,
20. 173, 26. 179,
34. 187, 22. 190,
5. 234, 4. 251,
32. 379, 26
urtica 81, 21. 85,
10. 107, 9. 162,
9. 272, 4
urticae 144, 8. 181,
30, 208, 3
urticis 143, 9
usi 257, 28. 298,
5. 385, 11
usque 58, 28. 70,
25. 103, 9. 135,
15. 137, 33. 154,
30. 160, 10, 12.
177, 22. 183, 34.
229, 32. 231, 9.
232, 33. 241, 14.
243, 10. 246, 10.
259, 2. 270, 16.
281, 11. 302, 27.
320, 16. 337, 2.
350, 23. 351, 35.
373, 35. 374, 5.
378, 20, 27, 34.
383, 6. 395, 7.
398, 31. 400, 5.
439, 26
usta 325, 18. 361, 9.
362, 15
ustio 409, 15
ustione 424, 34
ustionem 245, 33.
256, 32. 258, 13
ustiones 189, 14.
315, 26
ustis 249, 29. 343,
25
usto 249, 28
ustum 319, 25. 362,
12
ustus 86, 2
usu 3, 11. 4, 26.
7, 31. 9, 14,
16. 127, 21. 219,
28. 247, 34. 251,
4. 302, 6. 316,
17. 352, 21. 440,
9
usum 9, 17, 31. 14,
19. 64, 27. 131,
10. 193, 11. 212,
30. 220, 8. 228,
2. 281, 14. 286,
34. 299, 16. 307,
29. 308, 2. 325, 1
usus 5, 4. 8, 13. 16,
33. 28, 19. 61,
27. 64, 18. 66, 5.
74, 12. 133, 26.
135, 10. 154, 13.
156, 29. 204, 20.
219, 22. 241, 12.
242, 35. 252, 2.
255, 21. 289, 21.
300, 31. 332, 30.
353, 34. 393, 2.
411, 5. 430, 23.
431, 16. 435, 19.
436, 17, 18. 437,
6
ut 1, 1, 2, 10, 21,
24, 28. 3, 1. 25. 4,
11, 12, 13. 18,
20. 7, 2, 23. 10,
8, 9, 31, 14. 11,
24. 12, 22. 13, 4,
15, 20. 14, 1, 6.
15, 6, 8, 31, 32.
16, 22. 17, 15,
33. 21, 19. 24, 19.
25, 6. 26, 29, 31.
27, 14. 28, 11.
29, 24, 25. 30, 1,
18, 23. 31, 28.
33, 24. 34, 4, 11,
18, 24. 35, 30.
37, 2. 39, 11, 18,
28, 31, *et alibi*
quamplurimis in
locis
utamur 116, 7
utantur 76, 15. 89,
7
utatur 5, 7. 17, 11.
25, 3. 29, 25. 30,
23. 31, 24. 123,
24. 139, 23, 11,
16. 151, 33. 154,
28. 165, 19. 180,
28. 184, 3. 265,
27. 321, 29. 381,
10
utebantur 74, 17
utebatur 207, 24.
223, 10. 275, 15.
286, 4
utemur 127, 33. 294,
26
utendum 12, 1. 21,
25. 26, 21, 24,
33. 28, 24. 29,
14. 69, 29. 70, 9,
14. 76, 7. 80, 24.
95, 11. 107, 18.
115, 11. 119, 7.
131, 19, 21. 139,
4. 145, 9. 154,
15, 32. 167, 11.
171, 31. 184, 13.
191, 17. 219, 15.
238, 19. 259, 17.
260, 31. 288, 21.
297, 9. 301, 8,
17, 34. 307, 14.
318, 13. 323, 29.
357, 5. 372, 27.
411, 8. 425, 34.
434, 30, *et a-*
libi
uter 367, 21. 398, 1,
3
utero 364, 8. 374,
26. 392, 5, 7. 398,
9
uterque 422, 25
uterum 9, 34. 61,
21. 71, 28. 132,
23. 138, 13. 147,
10, 22. 360, 24
utetur 107, 32
uti 17, 9. 21, 9. 26,
16. 27, 3, 8. 29,
12, 4. 30, 2. 33,
5. 70, 31. 95, 25.
107, 7. 108, 7.
113, 3. 115, 23,
28. 117, 30. 118,
13. 119, 2. 125,
2, 3. 145, 15, 17.
151, 10. 161, 23.
163, 3. 168, 16,
22. 170, 1, 28.
183, 17, 23. 185,
19. 121, 23. 192,
4. 226, 29. 245,
5. 246, 4. 268,
27. 279, 7. 283,
1. 284, 8. 286,
24. 287, 7. 295,
18. 298, 20. 300,
27. 322, 8. 332,
25. 348, 27. 352,
25. 357, 27. 384,
23. 395, 29. 437,
5
utile 27, 18. 28, 24.
33, 18. 63, 27.
107, 4. 108, 7.
131, 1. 135, 4.
137, 11. 144, 7.
170, 22. 181, 8.
292, 19. 313, 27.
318, 30. 322, 7
utiles 121, 11. 130,
9. 161, 12
utilia 28, 13. 74, 4.
132, 6. 160, 22.

- 171, 21. 179, 30.
 181, 4. 220, 9.
 225, 26. 251, 33.
 294, 12. 297, 1.
 utilibus 255, 6
 utilior 23, 28. 24,
 28
 utiliora 190, 17
 utiliorem 16, 21
 utiliores 176, 7
 utilis 19, 14. 20, 17.
 23, 30. 27, 11.
 72, 10. 114, 15.
 120, 29. 123, 16.
 125, 34. 131, 16.
 143, 22. 156, 3.
 162, 6. 165, 7.
 166, 3. 177, 12.
 230, 11. 260, 34
 utilissimum 155, 29
 utilitatis 413, 22
 utiliter 65, 6. 131,
 29. 158, 7. 173, 3.
 183, 13. 307, 19.
 313, 34
 utilius 135, 14. 155,
 25. 193, 16. 377,
 23
 utique 18, 31. 22,
 22. 27, 22. 28, 15.
 30, 7. 32, 2, 13.
 41, 17, 34. 45, 6.
 48, 19. 51, 18.
 54, 4, 35. 57, 2,
 28. 67, 30. 127,
 27. 137, 22. 144,
 22. 150, 29. 160,
 26. 171, 30. 180,
 23. 199, 15. 203,
 11. 246, 7. 256,
 32. 279, 7, 24.
 283, 9. 302, 26.
 306, 19. 341, 6.
 356, 19, *et alibi*
 ntpote 1, 8. 90, 25.
 368, 17
 utra 101, 31. 35,
 17. 443, 35
 utramque 9, 12. 239,
 21
 utramvis 438, 21
 utraque 3, 32. 10,
 28. 39, 16. 65,
 23. 68, 22. 83, 8.
 121, 13. 148, 20.
 238, 3, 4. 239,
 18. 249, 1. 292,
 23. 297, 34. 313,
 10. 332, 14. 363,
 27. 368, 34. 390,
 29. 394, 18. 419,
 10, 25. 437, 11,
 14, 31. 444, 2
 utriculi 75, 30. 144,
 11
 utriculos 155, 27
 utrilibet 304, 2. 324,
 27
 utrinque 238, 16.
 268, 24. 305, 20.
 335, 10. 336, 21.
 350, 20. 354, 14,
 22, 23. 358, 22.
 364, 14, 25. 379,
 13. 382, 5. 389,
 32. 400, 4. 402, 5,
 19. 404, 12. 405,
 6. 416, 35. 407,
 7
 utrique 248, 26.
 365, 17, 19. 421,
 11, 22
 utriusque 214, 27.
 226, 25. 259, 7.
 360, 29. 363, 16.
 409, 27
 utro 76, 2. 321, 29.
 386, 33. 410, 26
 utrolibet 270, 15.
 324, 13. 347, 1.
 355, 34
 utroque 39, 27. 143,
 1. 147, 33. 187,
 22. 297, 25. 342,
 16. 365, 9. 402,
 27. 404, 5. 433,
 18. 445, 30
 utrovis 342, 14
 utrum 62, 13. 99,
 28. 128, 32. 136,
 21. 276, 17. 410,
 26
 utrumlibet 109, 20.
 123, 19. 126, 26.
 177, 4. 286, 14.
 315, 13. 321, 11.
 362, 29. 408, 25
 utrumque 28, 18.
 98, 29. 118, 11.
 120, 14. 144, 16.
 171, 12. 197, 8.
 199, 9. 228, 30.
 234, 20. 247, 34.
 249, 6. 256, 11.
 259, 5. 260, 32.
 272, 19. 279, 15,
 18, 27. 281, 29.
 287, 12. 303, 6.
 360, 9. 361, 10,
 26. 384, 12, 20.
 430, 4, 7. 432, 24.
 441, 9
 utuntur 109, 20.
 134, 21. 155, 9.
 160, 16. 251, 6.
 262, 26. 287, 32.
 387, 35. 409, 32.
 432, 27
 uva 29, 17. 20, 14.
 83, 31. 130, 24.
 196, 2, 16. 197,
 12. 199, 12. 200,
 5. 202, 3. 222,
 12. 314, 2, 10, 11.
 357, 24. 358, 2.
 360, 11. 364, 15
 uvae 78, 8. 83, 17.
 84, 13. 85, 13.
 220, 20. 253, 18.
 270, 14. 291, 4.
 304, 11. 308, 6,
 30. 313, 31. 314,
 15, 19. 317, 26.
 321, 15
 uvam 157, 32. 212,
 4. 219, 17. 307, 1.
 311, 24

V.

- Vacabit 71, 12
 vacant 31, 11. 34,
 8. 134, 5. 253, 9
 vacare 330, 34
 vacaret 13, 32
 vacat 15, 7. 34, 35.
 55, 16. 99, 31.
 116, 14. 254, 26,
 27
 vacent 73, 3
 vacet 311, 4. 376, 1
 vacuo 118, 12
 vacuum 336, 10.
 348, 7. 394, 22.
 418, 20
 vacuus 347, 28. 360,
 26
 vado 79, 14
 vagae 101, 20
 vagitibus 327, 13
 valeat 293, 10
 valebit 117, 12
 valendum 131, 35.
 357, 3
 valens 62, 1, 13. 65,
 31. 107, 33. 132,
 15, 20. 167, 15.
 176, 17. 180, 14.
 216, 15. 332, 1.
 386, 36. 388, 18.
 394, 25. 404, 4
 valent 36, 31. 236,
 5. 320, 14. 441,
 14
 valenter 236, 8. 378,
 21
 valentes 69, 27. 381,
 23, 33. 403, 15
 valenti 71, 32
 valentibus 23, 19
 valentior 77, 11. 78,
 1, 2. 80, 22. 88,
 15. 351, 23. 365,
 12. 428, 21
 valentiora 72, 35.
 288, 8. 336, 10
 valentiores 78, 7,
 11. 308, 20
 valentiori 68, 19
 valentioris 436, 31
 valentissima 81, 2.
 188, 24
 valentissimae 79, 20
 valentissimi 76, 20.
 80, 3. 443, 18
 valentissimis 185, 13
 valentissimus 306, 6
 valentius 79, 10. 80,
 14. 167, 17. 184,
 26. 196, 20. 219,
 22. 227, 7. 233,
 2. 275, 11, 32.
 285, 8. 423, 9.
 427, 3. 430, 6.
 444, 1
 valere 24, 13
 valet 17, 1. 19, 23.
 123, 20. 169, 33.
 172, 33. 206, 11.
 253, 15. 265, 16.
 292, 24. 320, 7
 valetudinaria 14, 27
 valetudine 17, 29.
 30, 8. 39, 35. 46,
 4. 53, 26. 61, 8.
 67, 9. 68, 10. 69,
 16. 71, 10. 117,
 27. 183, 10. 310,
 10. 315, 32. 316,
 3
 valetudinem 4, 6,
 10. 10, 32. 38, 6.
 66, 2. 118, 15.
 158, 1. 163, 5.
 189, 23. 309, 22
 valetudini 74, 14.
 81, 15
 valetudinis 2, 10.

- 24, 11. 33, 5, 13.
57, 18. 58, 1. 63,
24. 67, 16. 74,
36. 75, 16. 92, 22.
113, 28. 131, 8.
154, 35. 169, 19.
180, 8. 281, 21.
294, 20. 295, 1.
379, 11
valetudo 12, 12. 34,
15. 36, 27. 39, 18.
53, 1. 70, 33. 71,
4. 106, 22. 165,
20. 326, 10. 400,
15
valgius 443, 4
valida 147, 9. 418,
30. 443, 35
validae 161, 28. 169,
31
validi 12, 11. 442,
25
validior 196, 5, 14
validiora 140, 26.
178, 15
validiorem 127, 4
validiores 117, 29.
140, 31. 145, 9
validioribus 115, 1.
136, 29. 259, 22.
268, 2. 445, 26
validis 404, 20. 435,
21. 436, 35
validissima 80, 28.
123, 24
validissime 127, 29
valido 177, 33
validum 117, 19.
301, 21
validus 149, 31. 171,
3. 443, 32
valuit, 434, 20
vana 5, 27. 123, 30.
160, 2. 287, 9.
326, 9
vanae 5, 18
vanam 99, 12
vanas 119, 24
vani 121, 18
vanum 98, 9
vapor 74, 2. 306,
11. 307, 16. 310,
17. 313, 4
vapore 305, 27. 309,
24. 313, 5, 12.
339, 32. 346, 22.
354, 31. 415, 18.
420, 30. 421, 30
vaporem 160, 17.
309, 24
vari 280, 16, 24
varia 6, 7. 44, 35.
58, 25. 163, 7.
174, 11. 337, 30.
389, 5
variae 44, 7. 360,
23
variant 33, 24
variare 140, 35
variarunt 250, 26
varias 274, 22
variat 91, 25
varicem 230, 7. 397,
24
varices 352, 13. 364,
33. 397, 15. 398,
3
varicibus 398, 6
varicula 245, 1
varicum 397, 17
varie 89, 7. 202, 10.
208, 2. 234, 18.
284, 26
varietas 213, 19.
231, 9. 384, 27
varietate 18, 32. 45,
33. 106, 18
varietatem 26, 33
variis 2, 2. 29, 5. 35,
18. 66, 29. 135,
16. 226, 27. 276,
13. 281, 13
varios 106, 17
varis 272, 7. 274,
17
varium 17, 3. 21,
21. 220, 8
varius 44, 25. 177,
6. 235, 3. 241, 2
varix 55, 7. 106, 11
varos 280, 13
varum 443, 5, 27
vas 184, 14. 227,
28. 251, 1. 283,
34. 296, 6. 318,
28
vasa 75, 30
vase 305, 28. 318,
26
vastiore 413, 5
vastius 126, 15. 366,
21. 439, 33
vehemens 12, 13.
23, 7. 25, 18. 60,
3. 19. 62, 25. 63,
30. 66, 20, 28.
70, 12. 80, 2. 117,
32. 140, 14. 150,
22. 161, 4. 170,
35. 178, 8. 185,
21. 190, 6. 236,
6. 249, 13. 261,
25. 263, 29. 272,
23. 299, 35. 313,
31. 315, 13. 389
8
vehementer 40, 23,
30. 43, 6. 50, 13.
51, 9. 64, 32. 73,
17. 89, 3. 116, 33.
117, 18. 122, 21.
125, 1. 137, 4.
142, 18, 24. 148,
10. 151, 5, 16,
33. 167, 9. 183,
22. 215, 26. 250,
30. 297, 27. 306.
3. 329, 5. 361,
6, 20. 370, 2, 29.
391, 12. 424, 13,
et alibi
vehementem 163,
12. 175, 10
vehementes 47, 22.
93, 15. 167, 31.
178, 8. 187, 28.
389, 11. 414, 31
vehementi 50, 25.
66, 27. 72, 12.
109, 30. 119, 17.
131, 14. 144, 14.
152, 13. 161, 23
vehementia 258, 15
vehementibus 59, 21.
107, 2. 185, 20.
227, 1
vehementior 72, 28.
86, 14. 131, 34.
136, 27. 158, 22.
171, 33. 187, 19.
351, 23. 414, 4
vehementiora 243,
19. 292, 16
vehementiore 348,
19
vehementiores 94,
19. 169, 24
vehementiori 12,
35
vehementioribus
279, 7. 324, 24
vehementissima 165,
7
vehementissime 161,
35
vehementissimi 113,
16
vehementius 76, 7.
107, 27. 131, 14.
154, 2. 156, 18.
210, 25. 222, 1.
245, 30. 259, 24.
261, 3. 274, 28.
323, 6. 349, 13.
419, 27
vehiculo 22, 15. 72,
14, 29. 184, 10
vehiculum 137, 21
vel, 4, 9, 10. 5, 20,
bis. 10, 13, 32,
33, 34. 13, 18,
19. 17, 33, 34.
18, 23, 24. 19, 7,
8, 9. 20, 15, 21,
30, 31. 21, 9.
22, 10, 11, 14,
15. 23, 5, 31,
32. 24, 3, 5, 16,
18. 26, 31. 28,
27, 28. *bis, et alibi*
velamenta 365, 18
velamenti 378, 14
velamento 328, 25.
358, 13. 359, 13
velamentum 395, 7.
415, 30
velandam 307, 18
velandum 397, 7.
309, 24. 313, 35.
319, 6
velandus 109, 3
velare 27, 18. 151,
6. 154, 22. 156,
13
velis 183, 29
velit 7, 11. 327, 9
vellere 143, 14
velut 37, 28. 202,
19. 378, 13. 397,
22. 404, 18. 415,
27. 416, 12. 433,
1, 13
veluti 149, 23
vena 61, 18. 64, 28.
65, 14, 24. 66,
19. 230, 7. 335,
17. 337, 18. 347,
7. 358, 25. 361,
35. 397, 19, 24.
398, 1, 4. 414,
19
venae 38, 32. 40,
32. 51, 10. 52,
16. 62, 26. 64,
33. 99, 8. 102,
18. 103, 24. 104,
29. 105, 3. 146,
11. 148, 30. 153,
10. 162, 24, 35.
231, 3, 11. 232,

20. 236, 15. 257,
8. 282, 31. 343,
9. 352, 12. 350,
12, 22. 351, 21,
24. 358, 9. 365,
9. 367, 2. 368, 2.
369, 21. 376, 1,
2, 8, 11, 20, 25.
377, 2, 21. 378,
11. 400, 10
venam 64, 35. 163,
22. 374, 12. 376,
19. 397, 31
venari 17, 5
venarum 37, 28. 49,
19. 55, 8. 125,
18. 219, 24. 233,
27. 265, 4. 323,
8. 368, 11, 13.
396, 13, 16
venas 4, 14. 9, 9.
50, 14. 104, 23.
149, 1. 157, 32.
231, 9. 266, 16.
297, 17. 335, 6.
350, 25. 351, 8,
17, 29. 352, 3.
365, 14. 367, 6.
376, 16, 22, 28
venatio 29, 7. 81,
18. 83, 8. 172,
25. 248, 7. 260,
34
venatione 84, 16.
87, 1. 143, 24
venationem 166, 28
venatoria 251, 5
venena 224, 2. 251,
6. 254, 19
venenato 337, 21
venenis 250, 30
veneno 135, 10. 336,
23
venenorum 225, 5.
251, 31
venenum 225, 22.
250, 31. 251, 5.
254, 9
venere 137, 27. 144,
24. 153, 18. 187,
25. 189, 26
venerem 138, 21
veneri 97, 10. 231,
5
venerint 280, 29
veneris 133, 25. 138,
1
venerit 114, 8
venero 352, 12. 368,
33. 412, 4
venerunt 32, 12
veniam 90, 4. 188,
9. 278, 3
veniamus 275, 29
veniant 344, 6
veniat 282, 28. 340,
32. 363, 29. 446,
21
veniebant 415, 9
veniendum 76, 16.
112, 13. 130, 1.
169, 23. 173, 3.
256, 1. 259, 24.
264, 20. 278, 16.
372, 31
veniens 25, 24. 34,
13
venient 146, 7
venientibus 21, 14.
148, 24. 293, 7.
304, 17. 369, 35
venientis 54, 21.
58, 18
venio 364, 36
venis 62, 18. 104,
6. 126, 25. 147,
11. 231, 15. 283,
17. 351, 15. 352,
6. 370, 11, 15.
371, 25. 375, 2,
24. 376, 16
venit 13, 4. 27, 26.
64, 17. 75, 3.
100, 11. 104, 16,
18. 105, 3. 107,
27. 109, 24. 110,
9. 133, 10. 167,
24. 233, 1. 334,
34. 335, 4, 30.
336, 5, 34. 383,
5. 384, 3. 385,
33. 413, 13. 431,
25. 442, 10. 444,
16
venitur 94, 24
veniunt 25, 20. 92,
22. 101, 23. 102,
16. 426, 29
venosi 147, 26
venter 20, 21. 24,
35. 26, 17. 37,
10. 39, 33. 46,
22, 33. 54, 7, 9,
19. 56, 1. 57, 1.
58, 35. 59, 8. 67,
30. 97, 14. 107,
20. 108, 2. 109,
16. 117, 28. 128,
17. 131, 28. 132,
31. 139, 17
venti 35, 27
vento 34, 8. 55,
30
ventorum 34, 9
ventos 36, 6
ventre 5, 24. 11, 2.
46, 30. 51, 27.
54, 27. 67, 26.
128, 29. 131, 26.
139, 10. 149, 17.
369, 5. 374, 4.
397, 17
ventrem 15, 14. 25,
32. 29, 13. 35,
21. 49, 33. 50,
19. 67, 15. 111,
10. 118, 20. 124,
16. 131, 2. 132,
33. 175, 35. 176,
1. 15. 177, 17.
179, 17, 13. 183,
21, 22. 184, 8,
24. 186, 14. 232,
32. 265, 5. 292,
6. 317, 2. 322,
30. 369, 19. 389,
15. 390, 3. 393,
12. 392, 24, 27.
395, 14
ventri 175, 36, 34.
187, 5. 332, 28
ventribus 364, 32
ventriculi 148, 2.
175, 28
ventriculo 147, 17,
31. 233, 5
ventriculos 147, 8,
26
ventriculum 146, 19.
148, 23. 175, 17.
233, 30. 263, 2.
333, 2
ventriculus 147, 31.
231, 1. 263, 20
ventris 37, 35. 40,
8. 42, 31. 46, 35.
58, 24. 140, 30.
179, 18. 180, 33.
183, 16. 186, 13.
205, 4. 363, 18
ventum 19, 13. 42,
35. 107, 32. 154,
29. 248, 7. 266,
29. 332, 5. 336,
26. 349, 8, 10.
380, 10. 390, 4
ventura 117, 7
venturas 428, 33
venturum 46, 8. 50,
31. 105, 9. 398,
34. 408, 21. 429,
29
ventus 34, 12. 418,
31
venulae 43, 4
venularum 397, 16
venulas 395, 9
Venus 26, 21, 26.
27, 11. 30, 28.
164, 21
ver 33, 20. 36, 6,
10, 16. 187, 17.
341, 25. 361, 22
vera 14, 1. 16, 1.
110, 8. 135, 21
veram 409, 23
veratri 223, 17
veratro 44, 6. 69,
28. 138, 13, 24.
141, 23. 142, 8.
152, 9. 181, 11.
223, 15
veratrum 66, 22. 67,
11. 123, 18. 124,
6, 11. 127, 15.
199, 3. 171, 14.
197, 15. 199, 10.
262, 22. 303, 6.
304, 27
verba 7, 17. 119,
28, 34. 152, 29.
316, 19
verbena 191, 6
verbenae 88, 9. 121,
3. 179, 19. 183,
1. 262, 3. 315, 7.
322, 15. 433, 26.
434, 8
verbenarum 88, 4
verbenis 68, 21. 180,
26. 188, 4. 323,
18. 324, 11. 325,
4
verberatur 249, 22.
verbis 70, 11
verbo 95, 2
vere 26, 22. 34, 27.
36, 18, 31. 60, 8,
18. 69, 30. 97, 6.
118, 14. 189, 32.
306, 25. 341, 17.
380, 33
verecundia 11, 30
verecundius 315, 20
verendum 101, 13,
26. 126, 8. 127,
2. 174, 33. 269,
15
veri 2, 9. 11, 9, 29.
412, 21

- verisimile 9, 29. 63,
 12. 116, 6. 254,
 11. 359, 23. 400,
 4. 412, 34. 413,
 28
 vero *adj.* 10, 27. 14,
 9
 vero *conj.* 2, 27. 3,
 18. 4, 20, 22. 5,
 3, 9, 13, 31. 6, 2.
 7, 6, 9, 18. 10, 1.
 16, 4, 24. 19, 10.
 20, 8. 23, 11. 31,
 8, 18. 40, 20. 45,
 4. 50, 7. 60, 3, 12.
 73, 11. 87, 4. 229,
 6, 12, 25. 239, 14.
 240, 13. 323, 17,
 28, *et alibi*
 vermes 303, 3, 8
 verna 81, 21
 vernis 272, 1
 vernum 236, 6. 328,
 12
 verrucarum 37, 12
 verrucis 270, 20
 verrucula 270, 30
 versa 29, 17. 263, 1
 versae 42, 28. 401,
 23. 404, 10
 versari 343, 19
 versas 294, 23
 versatur 175, 26
 versis 415, 1
 versum 403, 8. 427,
 17
 versus 248, 1. 305,
 22. 369, 9, 13.
 374, 9. 403, 7
 vertat 117, 35
 vertatur 50, 30. 288,
 17. 342, 20
 vertebra 139, 30.
 147, 30. 403, 18.
 426, 2. 436, 6.
 438, 30. 439, 2
 vertebrae 403, 2.
 435, 20. 438, 5,
 16
 vertebri 156, 2. 402,
 33
 vertendum 305, 13
 vertere 139, 19, 21
 verteretur 288, 23
 vertex 379, 4. 416,
 20
 verti 178, 9. 278, 3.
 349, 12
 vertice 291, 23. 351,
 3. 400, 20. 402, 3
 verticem 351, 9, 13,
 15, 28, 33, 35.
 350, 24. 360, 8.
 400, 7, 19
 vertici 405, 14
 verticibus 404, 14.
 405, 25
 verticis 404, 25
 vertit 348, 15
 vertitur 49, 34. 237,
 25. 262, 35. 263,
 21. 275, 26
 vertunt 38, 30. 157,
 11. 185, 25
 verum 5, 32. 10, 31.
 11, 3, 13. 21, 15.
 71, 11. 94, 34,
 35. 99, 3, 17.
 106, 12. 155, 15.
 162, 19. 183, 13.
 193, 15. 253, 23.
 263, 21. 266, 32.
 296, 9. 311, 19.
 352, 15. 370, 7.
 393, 18. 398, 28.
 402, 7. 422, 25.
 446, 6
 veruntamen 1, 5.
 239, 14
 verus 341, 6
 vesica 48, 8, 23. 52,
 31. 148, 33. 219,
 29. 230, 6. 231,
 7. 234, 9. 339,
 13, 19. 381, 32.
 382, 8, 19. 384,
 31. 385, 9. 386,
 3, 5, 7. 387, 8,
 13. 388, 4, 6. 390,
 20, 34. 391, 20, 23
 vesicae 31, 1. 49, 5.
 187, 4. 211, 10.
 339, 7. 380, 10,
 27. 381, 11. 383,
 5, 6
 vesicam 59, 5. 148,
 31, 33. 266, 15.
 320, 16. 380, 21.
 381, 1, 14. 385,
 32. 386, 19. 387,
 33, 35. 388, 9.
 389, 29. 390, 3.
 406, 22
 vesicas 155, 27
 vesicis 132, 22. 144,
 7
 vespere 101, 12. 119,
 2. 122, 19, 22.
 183, 30. 184, 6.
 281, 11
 vesperem 101, 27
 vespertinis 34, 2
 vespertinum 18, 9
 veste 26, 34. 27, 18,
 26. 43, 26. 105,
 13, 21. 109, 21.
 113, 14. 186, 1.
 151, 6. 251, 20
 vestiat 424, 16
 vestigium 282, 13.
 362, 14
 vestimentis 76, 22.
 109, 2. 111, 1.
 150, 7. 309, 16.
 387, 23
 vestimenta 115, 4.
 164, 22
 vestimento 190, 12
 vetera 58, 27. 292,
 10. 324, 25
 vetere 43, 1. 84, 18.
 113, 18. 118, 16.
 155, 33. 185, 4.
 228, 12. 255, 13.
 296, 31. 333, 35
 veterem 364, 28
 veteres 142, 15
 veteri 398, 16
 veteribus 188, 28.
 287, 7
 veteris 214, 1. 216,
 31. 217, 15. 296,
 32
 vettonica 253, 28
 vetus 61, 21, 23. 82,
 3. 89, 1. 107, 23.
 118, 13. 141, 19.
 143, 16, 26. 161,
 20. 176, 20. 177,
 4. 180, 6. 196, 1.
 244, 34. 286, 26.
 291, 5. 321, 34.
 322, 3. 364, 26.
 448, 8
 vetusta 79, 18. 294,
 23
 vetustae 434, 23
 vetustas 243, 26.
 433, 31
 vetutate 86, 15. 267,
 35. 287, 3. 293,
 2. 395, 21. 408, 3
 vetustatem 116, 12
 vetustatis 13, 1. 80,
 3
 vetustior 91, 9. 168,
 8, 17. 179, 22.
 321, 7. 347, 12
 vetustiora 301, 11.
 323, 31
 vetustiore 329, 1
 vetustis 193, 6
 vetustissima 156, 1.
 326, 20
 vetustissimas 2, 6
 vetustissimo 70, 10
 vetustissimus 1, 9.
 14, 31. 282, 16
 vetustius 60, 15
 vetusto 129, 4. 151,
 14
 vexandus 109, 5.
 123, 9
 vexant 174, 28
 vexat 433, 13.
 vexata 369, 24. 421,
 10
 vexati 326, 16
 vexatis 67, 12
 vexatum 250, 16.
 343, 25. 387, 1
 vexatur 44, 6. 69,
 19. 170, 21
 vi 64, 3. 75, 22. 101,
 32. 142, 30. 143,
 7. 152, 28. 240,
 7. 252, 11. 271,
 25. 217, 7. 333,
 12. 335, 28. 344,
 30. 354, 6. 373,
 13. 383, 14. 385,
 23. 435, 22. 442,
 24
 via 23, 35. 63, 3.
 125, 34. 132, 32.
 183, 28. 335, 32.
 366, 3
 viae 146, 20
 viam 13, 4. 132,
 34. 334, 35
 vias 2, 35. 8, 3
 viatorem 10, 13
 vicem 97, 32. 105,
 29. 169, 3
 vicerit 425, 15
 vices 114, 14
 vicesimo 98, 4. 424,
 7
 vicesimum 47, 24.
 51, 16. 52, 2, 22.
 58, 13. 281, 26.
 422, 2, 5, 6
 vicesimus 98, 3
 vicibus 49, 3. 385,
 31
 vicina 232, 15. 429,
 32
 vicino 8, 33. 45,
 16. 266, 25. 353,
 21

- vicinos 35, 28
 vicinum 314, 33
 vicit 316, 34
 victa 145, 1. 230,
 24. 269, 10. 317,
 11
 victu 3, 2, 5, 16.
 154, 28. 169, 24.
 178, 23. 191, 21.
 193, 22. 372, 29.
 381, 7. 391, 2
 victum 157, 35
 victus 32, 7. 51, 35.
 87, 12. 118, 16.
 125, 10. 137, 21.
 138, 31. 140, 18,
 33. 183, 4. 193,
 1, 14. 194, 4. 239,
 31. 246, 26. 259,
 8, 18. 267, 32.
 273, 27. 283, 11.
 289, 19. 293, 25.
 297, 19, 22
 videantur 276, 6
 videat 62, 9
 videatur 62, 35.
 104, 17. 174, 10.
 230, 25, 28. 241,
 16. 348, 26. 381,
 1
 videbatur 95, 22.
 99, 18. 260, 16
 videbitur 236, 33.
 237, 12. 331, 15,
 18. 345, 5. 364,
 23. 388, 29. 391,
 31. 417, 30
 videbuntur 156, 26
 videlicet 287, 8
 videmus 86, 16. 142,
 5. 181, 16
 videnda 97, 16
 videndi 348, 4
 videndum 91, 30.
 103, 31. 106, 24.
 124, 5. 244, 31.
 312, 21. 337, 17.
 370, 13. 371, 30.
 414, 28
 vident 14, 27. 94,
 26
 videntur 63, 12. 90,
 22. 130, 20. 153,
 29. 173, 2. 188,
 1. 274, 27
 video 22, 15. 67,
 20. 130, 28. 142,
 17. 153, 12. 176,
 31
 viderat 359, 25
 videre 131, 4. 151,
 9. 398, 17
 videretur 11, 28
 videri 7, 12. 10, 27.
 12, 23. 55, 20.
 104, 12. 110, 4.
 174, 6. 260, 10.
 288, 4. 332, 31.
 413, 14. 442, 31
 videt 14, 14. 43,
 14
 videtur 5, 22. 13,
 26. 33, 10. 47, 1.
 52, 11. 63, 24.
 64, 17. 67, 22.
 97, 5. 105, 20.
 110, 23. 113, 28.
 127, 2. 141, 28.
 142, 4. 178, 9.
 188, 17. 194, 5.
 213, 29. 219, 30.
 250, 5. 255, 11.
 256, 6. 262, 1.
 283, 33. 293, 11.
 294, 3. 298, 9.
 380, 28. 386, 11.
 388, 31
 vidimus 15, 20
 vidisse 422, 23
 vidissent 298, 7
 vigilando 127, 25
 vigilant 122, 6
 vigilare 191, 29
 vigilat 39, 12. 127,
 28
 vigilet 96, 8
 vigilia 2, 25. 6, 4.
 12, 8. 17, 27. 23,
 4. 25. 17. 40, 14.
 42, 30. 49, 24. 50,
 18. 51, 9. 91, 27.
 108, 24. 169, 29.
 264, 12. 282, 7.
 299, 26. 331, 1.
 389, 7. 390, 32
 vigiliae 5, 19. 37, 4,
 32
 vigiliam 107, 3. 109,
 22. 264, 9
 viginti 110, 5. 173,
 34. 296, 8. 402,
 30
 vim 15, 23. 92, 15.
 98, 17. 138, 27.
 239, 10, 19. 248,
 4. 252, 9. 258, 3.
 278, 6. 384, 11.
 415, 26. 426, 30.
 444, 15
 vincere 9, 13
 vinci 380, 35
 vincienda 380, 22
 vinciendae 376, 5.
 377, 21
 vinciendi 357, 7
 vinciendo 370, 15.
 430, 21
 vinciendum 333, 25
 vincire 120, 2. 395,
 23. 427, 33
 vincirent 360, 33
 vinciri 371, 23. 445,
 16
 vincit 115, 10. 125,
 29. 161, 24
 vincitur 256, 32.
 325, 16
 vinctis 429, 9
 vincto 429, 3
 vinctura 37, 2, 33.
 422, 15. 428, 1.
 445, 12
 vinctus 120, 3. 344,
 29. 440, 26
 vinculis 120, 4. 124,
 20. 376, 5
 vinculo 361, 12.
 375, 28. 420, 11
 vinculum 238, 8.
 322, 27. 360, 32.
 364, 16. 374, 32.
 377, 3. 378, 12.
 388, 1
 vineuntur 236, 15.
 319, 30. 395, 20.
 398, 24
 vindemiae 184, 14
 vindicandum 327,
 14
 vindicant 13, 24. 73,
 24. 337, 17
 vindicantibus 3, 17
 vindicare 90, 24
 vindicari 317, 5
 vindicarunt 3, 7
 vindicaverint 91, 13
 vini 15, 23. 23, 9.
 54, 11, 74, 13.
 88, 10. 116, 8,
 29. 118, 22. 125,
 33. 126, 21. 135,
 9. 159, 12. 161,
 35. 162, 6. 165,
 16. 167, 15. 169,
 12, 16. 18. 175,
 7. 176, 22. 179,
 15. 210, 21. 212,
 28. 216, 33. 221,
 29. 222, 13. 225,
 3. 229, 18. 251,
 29. 258, 10. 259,
 15. 268, 31. 271,
 31. 286, 32. 287,
 16. 301, 30. 318,
 2. 331, 20
 vinis 25, 3. 418, 30
 vino 24, 29. 29, 16.
 30, 2. 32, 14. 80,
 9. 84, 18. 87, 20.
 93, 3, 7, 14. 108,
 25. 117, 19, 22.
 118, 17. 123, 21.
 126, 4. 127, 3.
 135, 17. 137, 27.
 142, 11. 143, 24.
 150, 15. 30. 153,
 17. 154, 15. 160,
 7. 161, 3. 165,
 35. 170, 27. 174,
 29, 32. 175, 24.
 176, 2. 183, 24,
 31. 185, 11, 17.
 188, 19, 23. 189,
 26. 190, 16, 24.
 195, 4. 203, 22.
 204, 22. 208, 10.
 219, 8, 22, 27.
 221, 23. 225, 23.
 227, 10. 228, 5,
 12. 229, 15. 232,
 5. 237, 19. 240,
 11. 245, 22. 247,
 14. 252, 17, 23.
 253, 20. 254, 2,
 21, 25, 31. 255,
 13, 20. 256, 34.
 259, 27. 269, 6.
 282, 30. 287, 5.
 290, 33. 302, 3,
 15, 17. 317, 16,
 18, 24, 29. 318,
 15, 18, 29. 322,
 8, 18. 331, 15,
 21. 372, 10, 14.
 421, 19. 423, 5.
 424, 27. 434, 5
 vinolentum 177, 35
 vinum 21, 24, 7.
 25, 11. 26, 10.
 27, 24. 28, 10,
 12. 29, 9, 32. 30,
 8, 16. 32, 6. 14,
 81, 24. 80, 2, 4.
 83, 21. 84, 10,
 22, 32. 85, 5, 20.
 86, 20. 87, 1, 31.
 92, 30, 31. 107,
 15, 28. 108, 2.
 110, 26. 111, 7.
 114, 5. 115, 17,

- 24, 32. 116, 4, 9,
17, 34. 117, 2,
28. 118, 9, 17.
125, 2, 10. 126,
3, 8. 126, 24, 30.
128, 15. 130, 31.
131, 11. 132, 16.
133, 19. 136, 26.
137, 10. 138, 21.
140, 29. 141, 1.
142, 2. 143, 26.
151, 26. 152, 10.
153, 27. 154, 30.
156, 28. 162, 13.
163, 24. 164, 15.
20. 166, 13, 30.
167, 22. 168, 22.
169, 8. 172, 30.
173, 8. 175, 2, 9.
176, 22. 180, 5.
183, 3, 33. 184,
7, 27. 185, 13,
15. 186, 10. 187,
16, 21. 190, 26.
192, 5. 194, 13.
197, 11. 199, 3.
220, 2. 226, 24.
243, 8. 247, 30.
254, 17, 23. 260,
35. 296, 13. 322,
26. 377, 3, 8. 421,
28
vinxerunt 360, 35
viola 200, 1, 3
violae 195, 15
violare 331, 18
violatum 412, 35
violavit 371, 20
violenter 119, 29.
385, 9
violentia 9, 22
violentius 120, 1
violentur 358, 9
violet 411, 21
violetur 392, 11
vir 2, 31. 45, 11.
374, 2
vires 61, 32. 62, 10.
63, 13. 66, 29.
68, 4. 69, 12. 71,
28. 95, 26, 35.
97, 8, 17. 103,
1. 106, 12. 108,
8. 120, 17, 35.
121, 9. 126, 28.
132, 14. 133, 18.
135, 24. 138, 13.
139, 6. 141, 25.
157, 16. 168, 32.
169 31. 170, 16.
175, 6. 183, 18.
192, 8. 194, 6.
239, 3. 245, 12.
246, 14. 249, 35.
287, 27. 373, 12.
424, 19
virgines 57, 19
virgini 30, 31
virginibus 149, 10
viri 2, 17. 3, 14. 10,
8, 21. 115, 33.
193, 6. 326, 28
viribus 62, 4. 71,
25. 72, 25. 92,
19. 100, 25. 121,
22. 138, 13
viride 45, 1. 214,
13. 216, 15. 238,
31. 249, 19
viridem 367, 1
virides 84, 13. 377,
10
viridi 173, 8. 273,
9
viridia 19, 1. 184,
16
viridibus 176, 3
viridis 41, 26. 48, 5.
213, 16. 270, 4
virile 176, 15
viriles 380, 3
virilibus 144, 27.
379, 34
viris 44, 33. 149, 3.
bis. 311, 21. 324,
4. 375, 12. 379,
30. 406, 28. 427,
5
virium 75, 20. 97,
2. 106, 10. 126,
13. 127, 5. 140,
26. 185, 28
viro 71, 30. 230,
26. 284, 15. 353,
4. 378, 1
virorum 33, 5. 413,
17
viros 3, 23. 4, 25.
70, 4. 137, 33
virosi 81, 13
virus 249, 13, 25.
250, 2
vis 61, 14. 62, 17.
86, 2. 87, 18. 102,
20. 106, 14. 126,
26. 180, 24. 188,
13. 195, 5. 213,
1. 255, 10. 256,
27. 257, 27. 259,
8. 282, 6. 386, 5.
390, 33. 393, 8.
426, 32. 427, 10.
439, 6. 442, 12
visa 428, 2
viscera 6, 10, 24.
10, 9. 43, 30. 48,
4. 51, 25. 54, 5.
59, 23. 147, 13.
169, 32. 323, 16.
423, 31
visceri 239, 35
visceribus 35, 20.
46, 21. 72, 19.
174, 3. 239, 31.
331, 17
visceris 133, 2. 170,
32
viscerum 38, 2. 48,
5. 62, 27. 223,
28. 239, 28
visci 205, 13. 206,
12. 208, 12. 210,
9. 216, 6. 270, 3.
317, 32
viscum 264, 26
viscus 6, 21. 10, 6
visenda 241, 26.
361, 12
visu 367, 31
visui 368, 10
visum 4, 13. 39, 11.
181, 11. 280, 23
visurum 8, 34
visurus 97, 27
vita 20, 17. 41, 24.
126, 33
vitabitur 390, 14
vitae 12, 14. 17, 24.
42, 8. 45, 13.
137, 34. 178, 12.
189, 27. 192, 9.
231, 34. 281, 14.
424, 12. 434, 35
vitales 36, 18
vitam 60, 31. 123,
35. 130, 15. 142,
27. 350, 1
vitanda 131, 6. 137,
22. 140, 1. 166,
12. 187, 21. 290,
15. 418, 7. 424,
30. 425, 17
vitandi 290, 32. 292,
1
vitandorum 435, 14
vitandum 32, 1. 75,
7. 145, 19. 155,
13, 25. 168, 19.
177, 29. 307, 27.
361, 21. 432, 17
vitandus 19, 13. 156,
22. 171, 32. 424,
12
vitare 27, 18, 23.
29, 3. 31, 28. 75,
2. 118, 29. 143,
1. 152, 10. 178,
1. 187, 30. 188,
6
vitari 28, 29. 260,
19
vitatis 166, 5. 242,
6. 259, 13. 286,
24
vitatur 397, 26
vitelli 218, 13. 323,
24
vitello 288, 6
vitellos 179, 28. 218,
1. 221, 2. 255,
24
vitellus 196, 14.
200, 8. 201, 7.
220, 18. 223, 1.
282, 34
vitentur 316, 14.
418, 30
vitet 29, 27. 106,
12
vitetur 15, 31. 420,
27
vitia 31, 20. 37, 32.
47, 18. 51, 6. 54,
16. 58, 10. 74, 6.
164, 29, 34. 189,
16. 192, 9. 270,
21. 299, 18. 341,
33. 359, 21. 365,
23. 395, 19, 29
vitiatur 34, 35.
166, 26
vitiarunt 2, 12
vitiari 141, 14
vitiata 134, 5. 410,
30
vitiatam 398, 30
vitiati 250, 33
vitiatis 139, 1
vitiato 133, 1. 134,
32. 313, 21. 331,
11
vitiatum 246, 24.
260, 8. 407, 35.
408, 11. 409, 6,
12
vitiatur 407, 34
vitiatus 330, 9
vitiatur 425, 17
viti 275, 31. 290,
21. 297, 24. 304,

13. 339, 3. 348, 9. 408, 32
 vitiis 30, 33. 73, 3. 165, 11, 17. 278, 1. 293, 20
 vitiliginem 277, 2
 vitiliginis 277, 6
 vitiligo 276, 1, 23
 vitio 5, 12. 91, 6. 101, 8. 119, 1. 160, 19. 162, 18. 168, 6. 221, 6. 227, 16. 244, 11. 276, 16. 278, 18. 279, 8. 287, 1. 295, 16. 298, 5. 328, 13, 27. 342, 17. 343, 4. 346, 15. 348, 21. 376, 9. 380, 32. 397, 12. 409, 21. 436, 8
 vitiosa 30, 31. 41, 31. 256, 30. 360, 12. 369, 20. 411, 2
 vitiosi 346, 28. 313, 24. 325, 24. 410, 18
 vitiosus 65, 6. 166, 7. 359, 12
 vitis 109, 4. 195, 2. 417, 27
 vitium 4, 12. 12, 34. 48, 19, 23. 49, 8. 59, 11. 60, 15. 64, 20. 66, 7, 25. 87, 26. 107, 26. 31. 131, 32. 133, 3. 153, 23. 158, 3. 166, 14. 172, 14. 174, 6. 176, 19. 180, 6. 12, 30. 187, 24. 189, 6. 191, 15. 219, 23. 245, 13. 31. 256, 12, 25. 257, 2. 258, 10. 260, 17. 264, 2. 266, 28. 275, 19. 278, 20. 280, 1. 296, 22. 299, 12. 314, 24. 323, 8. 329, 17. 349, 20. 346, 11. 350, 6. 28. 356, 14, 22. 360, 17. 371, 7. 10. 372, 21. 374, 2. 375, 15. 390, 1. 397, 18. 408, 22. 409, 3. 410, 1, 16
 vitri 347, 31
 vitro 367, 24
 vitulina 214, 21
 vitulinae 226, 16
 vitulinam 388, 34
 vitulini 205, 13. 214, 21. 215, 10, 25. 217, 24. 220, 24. 226, 16
 vitulinum 251, 29
 vitulorum 82, 21
 viva 256, 22, 29
 vivat 192, 11
 vivendum 424, 24
 vivere 45, 19
 vivi 10, 8, 9
 vivis 10, 23. 16, 31
 vivit 92, 20
 vivo 9, 33. 240, 1
 vivorum 9, 19. 16, 27
 vivos 6, 13
 vivum 251, 20
 vivunt 142, 19
 vivus 16, 30
 vix 2, 15. 14, 10. 35, 5. 36, 13. 38, 5. 40, 25. 45, 24. 58, 10, 20. 59, 18. 60, 35. 75, 12. 93, 16. 97, 8. 94, 15. 101, 24. 117, 12. 142, 26. 154, 31. 157, 8. 172, 12. 174, 20. 183, 27. 189, 14. 231, 4. 244, 27. 250, 35. 270, 25. 271, 8, 17. 276, 15. 293, 7. 294, 19. 299, 11. 306, 1. 331, 28. 337, 5. 339, 8. 341, 1. 344, 28. 348, 17. 409, 23. 410, 29. 418, 27
 vixit 79, 14
 vocabula 316, 16
 vocabulis 243, 34. 337, 32
 vocabulum 148, 8
 vocant 4, 3. 10, 4. 39, 29. 51, 33. 55, 32. 56, 5. 67, 1. 75, 31. 77, 16. 81, 5. 87, 26, 28. 113, 31. 128, 28. 130, 27. 148, 5, 32. 149, 13, 30. 159, 6, 9. 169, 25. 170, 34. 173, 7. 182, 6, 17. 191, 11. 202, 2. 203, 2. 204, 1. 25. 206, 13. 208, 15. 209, 7, 21. 210, 21. 212, 32. 213, 11, 34. 215, 12. 216, 22. 217, 21. 218, 6. 220, 10. 226, 7, 13. 28. 239, 33. 252, 22. 257, 15. 263, 33. 296, 26. 297, 32
 vocantur 86, 18. 204, 1. 209, 4, 11. 271, 5
 vocari 238, 18. 245, 3. 264, 7. 276, 31. 277, 3. 293, 22. 313, 1
 vocatur 35, 11. 157, 12. 179, 2. 195, 6. 208, 7. 209, 27. 213, 6. 217, 12. 226, 25. 272, 21. 276, 3. 289, 15. 18. 292, 11. 293, 6. 294, 29. 295, 7, 24. 347, 18. 353, 14
 voce 28, 14
 vocem 62, 29. 64, 27. 153, 2. 229, 17
 vocis 379, 11
 voco 76, 20. 94, 9. 133, 3. 137, 2. 141, 12. 146, 19
 volatu 78, 12, 13
 volens 320, 4
 volet 20, 14. 24, 13. 14. 25, 3. 29, 12. 72, 18. 107, 18. 181, 6. 259, 13
 volo 202, 25. 291, 30
 voluerit 11, 28
 volumen 327, 25
 volumina 10, 24
 volumine 23, 14, 18. 69, 36. 91, 29. 202, 19. 316, 18
 voluminibus 326, 24
 voluminis 440, 31
 volumus 71, 22. 122, 29. 357, 33
 volunt 12, 23. 13, 8. 16, 3. 160, 17. 340, 21
 voluntarius 240, 24
 voluntas 46, 32
 voluntate 40, 27. 48, 26. 234, 8. 438, 11, 27
 voluptas 85, 14
 voluta 427, 17
 volutum 148, 21
 vomat 181, 21
 vomendum 31, 33
 vomens 55, 14
 vomere 15, 3. 22, 14. 24, 14. 30, 29, 15. 30, 20. 107, 22. 109, 8, 17. 111, 6. 114, 20. 115, 11. 116, 27. 118, 19. 126, 19. 143, 29. 154, 31. 164, 28. 166, 9. 174, 20. 175, 35. 183, 25, 29. 35. 240, 28. 251, 20. 254, 15, 24. 267, 35. 311, 35
 vomica 52, 22. 53, 6. 54, 1. 56, 30. 94, 33. 172, 4
 vomicae 52, 6. 57, 17. 145, 4
 vomicam 59, 28. 172, 6
 vomicas 52, 1
 vomit 63, 18
 vomitu 15, 34. 22, 13. 55, 10. 60, 12. 93, 2. 108, 10. 144, 16. 160, 8. 183, 27. 184, 5. 191, 22. 389, 15. 393, 16. 434, 30
 vomitum 23, 11, 13. 24, 21. 41, 4. 61, 15. 109, 18. 116, 2. 123, 28. 124, 7. 126, 20. 133, 23. 138, 23. 152, 9. 163, 16. 167, 13. 174, 22. 441, 3
 vomiturus 24, 17
 vomitus 21, 22. 23, 7, 23. 24, 24. 25, 32, 34. 28, 17. 30, 5. 35, 2. 37,

4. 39, 29. 41, 25. 44, 25. 47, 34. 48, 14. 53, 13. 59, 14. 69, 16, 26. 108, 25, 3. 116, 8. 123, 21. 131, 17. 137, 23. 143, 7. 145, 22. 149, 32. 166, 3, 12. 167, 2, 6, 23. 173, 19. 174, 7, 20, 27. 177, 5. 181, 10. 232, 25. 233, 1, 7, 26. 240, 23. 373, 10. 418, 13. 438, 24
vomuerit 24, 32. 412, 26
vomuerunt 24, 6
vomuisse 44, 27
vomuit 24, 35
vomunt 234, 12
vomuntur 174, 30
vorandi 23, 16
vorat 259, 2
votum 42, 6. 95, 13. 282, 9
vox 149, 33. 157, 11
vulgare 93, 21
vulgarem 1, 10
vulgaria 14, 22
vulgatissimum 166, 14
vulgo 158, 9. 281, 16. 326, 4
vulgus 316, 25
vulnera 10, 14. 157, 33. 203, 9. 213, 3, 29. 214, 32. 218, 22. 231, 11. 232, 8. 234, 15. 249, 28. 332, 21. 372, 29. 376, 21
vulnerant 421, 5. 423, 2
vulnerari 231, 27
vulnerata 234, 9
vulnerati 231, 2. 232, 30. 233, 30. 240, 27. 242, 15. 243, 11
vulnerato 233, 7, 14
vulneratorum 16, 32
vulneratum 51, 8. 231, 8
vulneratus 16, 30
vulnere 58, 7. 234, 11, 20. 241, 1. 242, 23. 248, 7. 250, 1, 5. 251, 7. 253, 14. 331, 11. 336, 6. 362, 12. 376, 27. 414, 33. 420, 2. 432, 35. 445, 24. 446, 11
vulneretur 339, 13
vulneri 31, 1. 236, 7. 238, 17. 240, 2, 12, 13, 17, 19, 20, 23. 245, 9. 249, 21. 336, 15. 432, 19
vulneribus 2, 3. 9, 21. 132, 12. 212, 31. 217, 20, 22. 230, 4, 16. 232, 11. 239, 27. 245, 4. 248, 4. 249, 8, 19. 265, 29. 267, 22. 327, 21. 330, 33. 341, 22. 347, 25. 395, 17. 396, 3. 399, 9. 412, 6. 420, 10. 431, 35
vulneris 7, 23. 235, 25, 5, 34. 236, 30. 239, 19. 333, 7. 337, 24. 345, 14. 358, 10. 363, 4, 21. 374, 17. 376, 18. 377, 23. 384, 17. 389, 23. 391, 12. 418, 3, 17. 433, 6
vulnerum 1, 4. 244, 33. 247, 9. 327, 15. 372, 30
vulnus 6, 23. 194, 16. 218, 27. 231, 15, 28, 32. 232, 15, 16, 18. 233, 4, 10, 15, 30. 236, 35. 237, 6, 15, 23, 26. 238, 12, 16, 25. 239, 9, 14, 16, 24, 27. 240, 2, 13, 17. 241, 5, 8, 19. 242, 19, 24. 243, 1, 26, 31. 244, 6. 245, 3. 246, 32. 247, 3, 13. 249, 13, 23, 26. 250, 29, 33. 251, 2, 12, 22, 24. 252, 5, 18, 21, 22. 253, 11, 20. 254, 9. 256, 20. 319, 33. 327, 20. 331, 19. 335, 15. 336, 16, 33. 337, 13. 352, 28. 357, 22. 360, 20, 22. 362, 10, 18. 363, 1. 372, 5, 16. 373, 29. 374, 8. 375, 6. 387, 19, 36. 423, 23. 433, 24. 445, 30. 446, 16
vulpinum 160, 2
vulsella 319, 22. 356, 25. 357, 33. 358, 7. 392, 14. 396, 8. 420, 2. 432, 26
vulsellam 357, 35
vult 24, 31. 40, 13. 245, 5. 377, 26
vultu 104, 20. 105, 6
vultus 233, 19
vulva 48, 2. 149, 6, 10. 185, 21. 186, 22. 228, 9. 231, 6. 233, 8. 393, 31. 395, 10
vulvae 31, 3. 81, 26. 83, 11. 149, 9. 220, 26. 227, 14. 228, 8. 323, 11. 324, 7. 392, 23, 35. 393, 8, 31, 33. 394, 29, 33
vulvam 220, 18. 266, 16. 394, 22. 406, 23
X.
ξηροφθαλμίαν 295, 11
xylobalsami 206, 16. 226, 5
Z.
Zenonis 193, 9
zingiberis 225, 20
Zopyrus 224, 17
ζυγῶδες 402, 2

